

Mro-Mro New Testament 2006

The New Testament in Mro-Khimi Chin

This Bible is copyrighted by Wycliffe Bible Translators (Wycliffe.org) and is printed with permission by the Digital Bible Society (dbs.org) for non-commercial use.

This Bible is available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles.

Mathe	4
Maku.....	41
Luka	64
Jawhen.....	102
Tloe ji iwn maqtanq	130
Roma	165
1 Kawrin	181
2 Kawrin	197
Galati	207
Eiphe.....	213
Philipi.....	219
Kawlawshei	224
1 Tasaloni	229
2 Tasaloni	233
1 Timawshei.....	236
2 Timawshei.....	242
Titu.....	246
Philimon	249
Heibru	251
Jaku	265
1 Peitru.....	269
2 Peitru.....	275
1 Jawhen.....	279
2 Jawhen.....	284
3 Jawhen.....	285
Judaq	287
Mthon.....	289

Mathe

Katein niwn

Mathe tri niwn Kthanq Ghoi thunq me piemkun kauxiwn iwn Kniqkhoeqmaq khe niwn kaudi me on niwn he vy than Katxon la Kanma Jeishu de naniwn kthanq ghoi gan thuiq niwn jo de. Tynygy thuiq niwn me Kanma Jeishu kapien ha ashau xinq niwn van khoeq ji iwn Judaq ji gan mkrhe sy y, khoeqra me on niwn khimi axylpi ji gan ma thuiq niwn jo de.

Mathe la saboi neq gan anienmrien tri ha khe jo de. Tneq me Kanma Jeishu kapien niwn kon katein ha batizen khan niwn, Ama gan Saten xuipei m'jon niwn, Galilei khoeq me maqtanq sha niwn, Kthanq ghoi thuiq niwn, anonanaq on niwn khimi ji gan hoi than sha niwn kthanq ji gan tri ha khe jo de. Neq khiwn gan Galilei khoeq kon Jeirushlen kun me lyiw niwn, kaukiwn xiw niqva me shenlein kun me adiw khan niwn he diw niwn kon xinq beqryn niwn kthanq gan tri ha khe jo de.

Kanma Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa ji gan haw de ne niwn gan haw de dan niwn Kanma he Kniqkhoeqmaq iwn khoeq kthanq gan thuiq de dan niwn Kanma de naniwn gan tri ha khe jo de. Kanma iwn Kthanq Ghoi thuiq niwn gan atlan haan de tkui me mru ha abyn baan de khe jo de. Tneq ji la:

1. Khoeqshniq Khoeq iwn khimi ji iwn arei atoi, sha than maqtanq, akhonarei he ashau xinq niwn kthanq gan thuiq niwn tkoenq konq me thuiq niwn Kthanq Ghoi (akhaan 5-7)
2. Atxuiq xale ni de gan maqtanq sha than txu niwn ji (akhaan 10)
3. Khoeqshniq iwn Khoeq kthanq taumla ji (akhaan 13)
4. Atxuiq lonq de kkrhau niwn kthanq (akhaan 18)
5. Ave khoeqra khiw than ktiw kthanq he Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq vy than kthanq mtu niwn (akhaan 24-25) kthanq ji jo de.

Kthanq adoi

Kanma Jeishu kapien niwn he ama axui iwn amiq sran
 Batizen shma Jawhen maqtanq sha niwn
 Jeishu batizen khan niwn he m'jon niwn gan khan niwn
 Jeishu Galilei khoeq me maqtanq sha niwn
 Galilei khoeq kon Jeirushlen kun me
 Jeirushlen kun he bauteinbaula me on niwn kaukiwn xiw niqva ji
 Kanma xinq beqryn niwn he akyq gan mnui niwn

Jeishu Khristu iwn asien

(Lk 3:23-38)

- 1 Neq la Jeishu Khristu iwn asien kthanq sran jo de. Ama la Davi he Abrahen iwn spa jo de.

² Abrahen la Ize iwn ape, Ize la Jako iwn ape, Jako la Judaq he anaqpi je ji iwn ape jo de. ³ Judaq la Phare he Zare xini iwn ape jo de. Ama xini iwn anoi-oi la Tama jo de. Phare la Heizeron iwn ape, Heizeron la Aren iwn ape, ⁴ Aren la Aminada iwn ape, Aminada la Naqshun iwn ape, Naqshun la Salamon iwn ape, ⁵ Salamon la Bawza iwn ape, anoi-oi la Rahe jo de. Bawza la Obe

iwn ape, anoi-oi la Ruta jo de. Obe la Jeishei iwn ape, ⁶ Jeishei la xandi Davi iwn ape jo de.

Davi la Shawlamun iwn ape, anoi-oi la Urija iwn nuipui jo de. ⁷ Shawlamun la Rehobon iwn ape, Rehobon la Abija iwn ape, Abija la Asha iwn ape, ⁸ Asha la Jehoshapha iwn ape, Jehoshapha la Joran iwn ape, Joran la Uzija iwn ape, ⁹ Uzija la Jothan iwn ape, Jothan la Ahe iwn ape, Ahe la Heizeki iwn ape, ¹⁰ Heizeki la Manashei iwn ape, Manashei la Amo iwn ape, Amo la Joshi iwn ape, ¹¹ Joshi la Jekhawni he anaqpi ji iwn ape jo de. Tneq ktiw me txieq ji la Isreila khimi ji gan nien ha Babeilun khoeq me mhenq by vi jo de.

¹² Isreila ji Babelun khoeq me on degan Jekhawni la Sheilatila iwn ape, Sheilatila la Zeirubabeila iwn ape, ¹³ Zeirubabeila la Abiju iwn ape, Abiju la Eilijakin iwn ape, Eilijakin la Azaw iwn ape, ¹⁴ Azaw la Zadu iwn ape, Zadu la Akin iwn ape, Akin la Eliju iwn ape, ¹⁵ Eliju la Eleiza iwn ape, Eleiza la Mathan iwn ape, Mathan la Jako iwn ape, ¹⁶ Jako la Jawshe iwn ape, Jawshe la Mari iwn naqpa jo de. Mari la Meishija naha kauq niwn Jeishu gan kapien niwn nuipuidi jo de.

¹⁷ Abrahen kon Davi mtaan de axui kamton niwn la xale mliq de on jo de. Davi kon Babelun khimi ji Isreila ji gan Babelun khoeq me mhenq niwn mtaan de axui kamton niwn la xale mliq de on jo de. Isreila ji Babelun khoeq me thaw de niq kon Meishija kapien niwn mtaan de axui kamton niwn la xale mliq de on jo de.

Jeishu Khristu kapien niwn (Lk 2:1-7)

¹⁸ Jeishu Khristu kapien niwn kthanq la nygy jo de. Jeishu iwn anoi-oi Mari la Jawshe he indon sha than Jawshe kma ha khe niwn nuipuidi jo de. Gadema ama xini la vaan de on hy ha y man degan Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la Mari gan kyqli on he by de. Tynygy niwn gan Jawshe mny jo de. ¹⁹ Mari gan kma niwn Jawshe la khimi ghoi longq de jo de. Dyde ama la Mari gan khimi ji maq me k'ja he de ne y de tkhoen dikshiq mniengq than ta jo de. ²⁰ Gadema tynygy ta khiwn niwn he Jawshe la man me Kanma iwn thoeq longq de la thaw ha, "Davi iwn spa Jawshe jy, Mari he indon sha than gan moen nanq ja. Nagy de mei nala Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la ama gan kyqli on he niwn ga de. ²¹ Ama la spa kapien man de. Nan la ama gan Jeishu naha amiq thi ha de. Nagy de mei nala ama la ama iwn khimi ji gan ajie kon txon man de," na by de.

²² Phoishma ji kon Kniqkhoeqmaq thuiq by niwn he khuitan koi than jo de. Neq axylypi ji kkrhau jo de. ²³ Phoitu niwn la, "Tlaq pi la spa longq man kapien man de. Ama ji la ama gan, 'Eimanoila' naha kauq u man de. 'Eimanoila' naniwn la Kniqkhoeqmaq me ji he vaan de on de," naniwn jo de.

²⁴ Jawshe ktheq degan Kniqkhoeqmaq iwn thoeq haw by niwn he Mari he indon sha jo de. ²⁵ Gadema Mari kapien y niwn mtien de ama la vaan de i y klauq on jo de. Kapien ha dan niwn spa gan Jawshe la Jeishu naha amiq thi by jo de.

Kniqshie phan iwn pethon ka'on ji

2 Xandi Heiro ktiw menan Judaq khoeq Belan kun me Jeishu kapien khiwn degan kniqshie phan iwn pethon ka'on ji la Jeirushlen kun me vy u jo de. ² Ama ji la, "Judaq ji iwn xandi kkrhau than kapien niwn naqpi la name mei. Ama iwn aqshi gan kniqshie phan me ke

ji nu jo de. Ama gan spaq than ke ji navy niwn jo de," na by de.

³ Kthanq neq gan xandi Heiro he Jeirushlen kun iwn khimi ji the degan ama ji la amlunq jauhoe moen u thaon jo de. ⁴ Tynygy degan xandi Heiro la khimi ji iwn miema glein axylypi ji he pieriesa shma ji gan vaan de kauq ha, "Meishija kapien niwn name mei," naha diwnq by de. ⁵ Ama ji la, "Judaq khoeq Belan kun me veshin iwn phoishma longq de tri ha on niwn la,

⁶ 'Judaq khoeq iwn Belan kun jy, nan la kun ashin de.

Axylypi thunq me tangoe xiw niwn kun kkrhau man de.

Ke iwn khimi Isreila ji gan mkaw ha lan mnui than

Belan kun kon longq man thaw man de," naha mkonq by de.

⁷ Khiwn degan Heiro la pethon ka'on ji gan kauxu me kauq ha aqshi thaw niwn ktiw gan diwnq by de. ⁸ Tynygy diwnq khiwn la pethon ka'on ji gan, "Lyiw ha naqpi gan katein than anienmrien shoeq hana ke gan nathuiq u ja. Kema lyiw ha ama gan spaq de ne de," naha txu by khiwn la Belan kun me mxoe by de.

⁹⁻¹⁰ Xandi haw niwn the khiwn degan ama ji la lyiw u jo de. Kniqshie phan me nu niwn aqshi gan nu ha ama ji la hoelihoelanq u man de. A'shi tneq la ama ji maq me lyiw ha naqpi on niwn mtynq akonq me knau ha on jo de. ¹¹ Ama ji la in thunq me koen jo la naqpi he naqpi iwn anoi-oi Mari gan nu u jo de. Ama ji la khawmkhun mdi ha spaq u jo de. Khiwn degan ama ji la ama ji iwn tpau ji gan mthon hana xoiq ji, mnanqvin niwn adi ji, mura kun kon sha niwn mnanqvin niwn shiqtui ji gan poe by de.

¹² Khiwn la ama ji vuiq degan Heiro me lyiw ha y than Kanma la shaudi poe by de. Dyde ama ji la axy niwn lan kon ama ji khoeq me vuiq u jo de.

Igjie khoeq me kauxui niwn

¹³ Pethon ka'on ji vuiq degan Jawshe me Kanma iwn thoeq longq de la man me thon by ha, "Thau ja, naqpi he anoi-oi gan kauq ha Igjie khoeq me kauxui vi ja. Ke nahaw beqryn y niwn mtien man tneq me on u ja. Heiro la naqpi gan mthi than shoeq de," na by de.

¹⁴ Dyde Jawshe la thau ha naqpi he anoi-oi gan kauq ha mxun menan Igjie khoeq me kauxui u jo de. ¹⁵ Tneq me Heiro diw niwn mtien de on u jo de. Kanma la phoishma kon haw niwn la, "Igjie khoeq iwn ke Spa gan ke kauq man de," naniwn la khuitan koi dy jo de.

Naqpi ji gan mthi niwn

¹⁶ Xandi Heiro la pethon ka'on ji ama pie gan kneq y niwn mny by la kdoe thaw jo de. Dyde ama la Belan kun he bautein me on niwn van ji iwn shni ni de he

shni ni de tkui on niwn naqpi naqpadi pi ji gan mthi he by de. Nagy de tynygy sha niwn mei nala pethon ka'on ji kon aqshi kausy xiw thaw niwn ktiw gan ama mny de tkhoen jo de.

¹⁷ Tneq la phoishma Jeirimi iwn tri niwn phoitu niwn koi dy jo de.

¹⁸ Jeirimi la, "Rama mtynq iwn atxaw haan de the de.

Tneq la amlunq biq ha xa niwn atiwn de.

Rakheila la ama spi ji than xa ha on ha jo de.

Naqpi ji diw de tkhoen mxien ha dan y jo de," naha thuiq niwn on de.

Igjie khoeq kon vuiq niwn

¹⁹ Xandi Heiro diw khiwn degan Igjie khoeq menan Jawshe la man me Kniqkhoeqmaq iwn thoeq gan nu jo de. ²⁰ Thoeq la, "Thau ha naqpi he anoi-oi gan kauq hana Isreila khoeq me vuiq ja. Naqpi iwn ashau gan mthi than shoeq niwn ji la diw u dy ga," na by de.

²¹ Dyde ama la thau ha naqpi he anoi-oi gan kauq hana Isreila khoeq me vuiq u jo de.

²² Gadema Heiro iwn spa Akhila la ape mtynq me knoenq ha Judaq khoeq gan mkaw de naniwn kthanq Jawshe the jo de. Dyde ama la tneq me lyiw than xiq jo de. Kniqkhoeqmaq la man me Jawshe gan Galilei kauriq me lyiw than haw by de. ²³ Jawshe la lyiw ha Nazare kun naha kauq niwn kun haan de me lyiw ha on jo de. Dyde, "Ama gan Nazare kunpy naha kauq man de," naniwn phoishma ji haw niwn ji la khuitan kkrhau dy jo de.

Batizen shma Jawhen thuiq niwn

(Mk 1:1-8; Lk 3:1-18; Jh 1:19-28)

3 Shni texiwn on degan Batizen shma Jawhen la Judaq khoeq iwn dethunq xaupan me Kniqkhoeqmaq iwn pie thuiq ha on jo de. ² Ama haw niwn la, "Nan ji ajie kon anon dan u. Khoeqshniq iwn Khoeq la nidei ga dy de!" na by de. ³ Veshin me phoishma Heishaja la Jawhen kthanq haw jo de.

"Dethunq xaupan me

long de la xanq ha on de.

Atxaw tneq la, 'Kanma navy than

lan gan mtoe ha mse ja,"

naniwn jo de.

⁴ Jawhen ama iwn kh'aw la koela'u amui he tkonq niwn jo de. Keinxui la aphoe he sha niwn jo de. Ama la khaukhu he khoiq tui gan sa ga jo de. ⁵ Jeirushlen kun me on niwn khimi ji he Judaq khoeq mtynq ttyn me on niwn khimi ji la ama me vy u jo de. Jawden tvaq bauteinbaula me on niwn axylypi ji ma vy u jo de. ⁶ Khi-

mi ji la me-e ajie gan thuiq ha Jawden tvaq menan Jawhen me batizen khan u jo de.

⁷ Gadema amdaw niwn Pharishei ji he Sadukei ji batizen khan than vy niwn gan Jawhen nu ha, "Mxuiq shi he niwn ji jy! Nan ji gan Kniqkhoeqmaq kdauthu ha shaukhoen napoe niwn kon loe than ape nahaw mei.

⁸ Khuitan anon dan niwn gan nanma ji iwn aghoi sha ha mnui u ja. ⁹ Nan ji la, 'Me ji la Abrahen iwn spi ji de, Kniqkhoeqmaq ajie napoe y ga,' naha nanma ji ttoi kahaw u nanq ja. Kniqkhoeqmaq la txun neq ji gan Abrahen iwn spi ji kkrhau he ha ja de. ¹⁰ Kniqkhoeqmaq la thekon gan ajun tein kon xu than vaanq gan thekon mkun menan khe niwn khimi he de. Athe ghoi kthe y niwn akun ttyn gan xu hana me me bon by man de.

¹¹ "Ke la anon dan niwn nan ji gan tui he batizen napoe ga de. Ke khaan y bohan on niwn navy man de. Ke la ama iwn khawnien gan tpuq than mtienq la kba y de. Ke la tui he nan ji gan batizen napoe beshe he Ama la nan ji gan Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he, me he batizen napoe man de. ¹² Ama iwn akoe me saq he saq afi gan mshi ha tkhiw than bawxa kauruiq de. Ama la saq nienna gan phieqryiw de. Hoi niwn saq ji gan tpeq me khe hana saq afi ji gan la xinq man ma diw kau y niwn me me bonq man de," naha haw by de.

Jeishu batizen khan niwn

(Mk 1:9-11; Lk 3:21, 22)

¹³ Tynygy degan Jeishu la Galilei khoeq kon Jawden tvaq me batizen khan than Jawhen me vy by jo de.

¹⁴ Gadema Jawhen la Jeishu gan batizen poe de ne y de. Ama la, "Ke la nan me batizen khan ha ga de. Ke me navy lau vi bui," naha haw by de.

¹⁵ Jeishu mkonq by niwn la, "Ave ktiw me me-e ji la Kniqkhoeqmaq amlunqkvaq niwn ashieqshiq gan sha ha de. Dyde ave ke gan batizen napoe maq ja," na by hana Jawhen ma batizen poe by jo de.

¹⁶ Jeishu batizen khan khiwn degan tui thunq kon phoe niwn he khoeqshniq kamhunq panq hana Kniqkhoeqmaq iwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la mxuq he skrha ha Jeishu konq me tba niwn gan ama nu jo de. ¹⁷ Khoeqshniq kon atxaw la, "Neq la Ke khie niwn Spa. Neq gan ke amlunqkvaq ja gan," na by de.

Jeishu gan m'jon niwn

(Mk 1:12-13; Lk 4:1-13)

4 Khiwn degan Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la Jeishu gan dethunq xaupan me mhoiq by de. Tynygy mhoiq by niwn la Anan la Jeishu gan ajie sha than m'jon by than jo de. ² Niqva xuimliq de he mxun xuimliq de tne ma sa y de. Dyde ama la bu kxan jo de. ³ Saten xuipei la Jeishu me vy ha, "Nan Kniqkhoeqmaq iwn Spa nala txunkie neq ji gan nanma pie he tkoe mkrhau ja," na by de. ⁴ Jeishu la, "Kniqkhoeqmaq iwn

piemkun me khimi ashau xinq than sa niwn haan de xdyn he khiwn y man de. Kniqkhoeqmaq haw niwn pie ji he ashau xinq ha de nade," naha mkonq by de.

⁵ Khiwn degan Saten xuipei la Jeishu gan Sepin Seryiw niwn Jeirushlen kun me mhenq ha tbutran glein iwn shanq xiw niwn inphu konq me thyn by de.

⁶ Saten xuipei la, "Nan Kniqkhoeqmaq iwn Spa jo de nala, neq kon shonq ja. Piemkun me,

'Kniqkhoeqmaq la

ama iwn thoeq ji gan

Nan gan namkhaw than txu ha khe de.

Nan iwn akhawkoe ji txun he

kabaw ha y than ama ji iwn

akoe he napan man ga,'

naniwn tri ha on de," na by de.

⁷ Jeishu la, "Piemkun me, 'Nan iwn Kanma Kniqkhoeqmaq gan msan ha y,'" naha tri ha on de.

⁸ Khiwn degan Saten xuipei la shanq niwn tkoenq konq menan mhenq hana khoeqra me on niwn khoeq ji he ama ji iwn hoibaw hoitran niwn gan mnui by pi de.

⁹ Tynygy mnui by ha Jeishu gan, "Nan ke gan naspaq la ave nu niwn neq axylypi napoe pi de," na by de.

¹⁰ Jeishu la, "Saten xuipei, Ke kon lyiw vi! Kniqkhoeqmaq iwn Piemkun me, 'Nan iwn Kanma Kniqkhoeqmaq gan nienq spaq ha ga de. Ama pie gan kneq ha ga de,' naniwn on ga de," naha mkonq by de.

¹¹ Khiwn degan Saten xuipei la Jeishu kon thaw ha thoeq ji la vy hana ama gan mnau by jo de.

Galilei khoeq me Jeishu sha niwn maqtanq

(Mk 1:14-15; Lk 4:14-15)

¹² Batizen shma Jawhen mron thunq me on de naniwn kthanq the degan Jeishu la Galilei khoeq menan vuiq jo de. ¹³ Jeishu la Nazare kun me on y klauq Kapeiranan kun me on jo de. Kapeiranan kun la Zabulun he Naphatali kauniq Galilei tuili txeq me on jo de.

¹⁴ Dyde phoishma Heishaja haw niwn pie tneq ji la khuitan kkrhau dy jo de. ¹⁵ Ama haw niwn la,

"Zabulun he Naphatali kauniq

iwn khimi ji jy,

Jawden tvaq tkoe, laha

lan me on niwn

axy niwn khimi axui ji jy,

Galilei khoeq me on niwn khimi ji jy,

¹⁶ Nan ji la vinqroe niwn kon

kvanrauq niwn nu ha man de.

Diw niwn dekoji me on niwn

khimi ji menan kvan la

natiwn man de," naha on de.

¹⁷ Tneq ktiw kon Jeishu thuiq de katon dy de. Ama la, "Nan ji ajie kon anon dan u ja, Khoeqshniq iwn Khoeq la nidei dy de," na by de.

Mui kashoeq long mliq de gan kauq niwn

(Mk 1:16-20; Lk 5:1-11)

¹⁸ Jeishu la Galilei tuili tein me lyiw ha on degan Shimun naha kauq niwn Peitru he anaqpi Endrei xini he katein by de. Ama xini la tuili me py he mui nien niwn mui kashoeq jo de.

¹⁹ Ama xini gan Jeishu la, "Ke txuiq naxui ja. Mui gan shoeq beshe he Kniqkhoeqmaq avuiq khimi ji gan nashoeq he de," na by de.

²⁰ Ama xini la taukhidan he py ji gan khepha ha Jeishu txuiq xui pjoe hy jo de.

²¹ Tneq kon lyiw degan Zeibeidei spa Jaku he Jawhen naqpi je xini gan nu by de. Ama xini la ape he vaan de mlon thunq me py xuiq ha on jo de.

Tneq ktiw me Jeishu la ama xini gan kauq by jo de. ²² Neq xini ma

ape-e he mlon gan khepha ha taukhidan he Jeishu txuiq xui pjoe hy jo de.

Jeishu mtu niwn, thuiq niwn he anonanaq hoi than sha niwn

(Lk 6:17-19)

²³ Jeishu la Galilei khoeq mtynq ttyn me lyiw hana Kniqkhoeqmaq iwn in ji me mtu by de. Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq kthanq ghoi ji gan thuiq by de. Khiwn la anonanaq on niwn ji, xy y naq niwn ji gan hoi than sha

by de. ²⁴ Jeishu iwn kthanq ji la Sirija khoeq axylypi me kthanq jaq by jo de. Khimi ji la ama ji me on niwn

anonanaq narunnaraan on niwn ji he xy y naq niwn ji gan Jeishu me mhen by de.

Anan koen niwn ji, kahoen ha katinbun niwn khimi ji, akhawkoe kta ha y niwn khimi ji gan ma Jeishu me mhen by u jo de.

Jeishu la ama ji axylypi gan hoi he by de. ²⁵ Galilei khoeq, Deikapoli khoeq, Jeirushlen kun, Judaq khoeq me on niwn khimi

ji he Jawden tvaq tkoe me on niwn khimikie ji la Jeishu ama txuiq xui u jo de.

Jeishu khimi ji gan tkoenq konq me mtu niwn

⁵ Jeishu la khimikie ji gan nu degan tkoenq konq me poe ha knoenq hana on jo de. Ama iwn atxuiq

ji la vy by jo de. ² Tynygy degan Jeishu la ama ji gan mtu niwn katon jo de.

Khuitan hoelihoelanq niwn

(Lk 6:20-23)

³ "Kniqkhoeqmaq gan aliw on de

naniwn mny niwn khimi ji la

hoelihoelanq man de.

Khoeqshniq iwn Khoeq la

ama ji iwn kkrhau man de.

⁴ Ave amlunqma ha moen niwn khimi ji la hoelihoelanq man de.

Kniqkhoeqmaq la ama ji gan

mxien by man de.

⁵ Amlunq kamnien niwn khimi ji la hoelihoelanq man de.

Kniqkhoeqmaq la ama ji gan khoeqra neq gan poe by man de.

⁶ Kniqkhoeqmaq maq me mdimkhiw on de ne xinxiwn niwn ji la hoelihoelanq man de.

Kniqkhoeqmaq la ama ji gan msa by man de.

⁷ Mxien niwn amlunq on niwn khimi ji la hoelihoelanq man de.

Kniqkhoeqmaq la ama ji gan mxien man de.

⁸ Amlunq sepin niwn ji la hoelihoelanq man de.

Ama ji la Kniqkhoeqmaq gan nu u man de.

⁹ Kajoen than sha thoeng niwn khimi ji la hoelihoelanq man de.

Kniqkhoeqmaq la ama ji gan spi shnau ji naha kauq man de.

¹⁰ Kniqkhoeqmaq iwn aliw he on de tkhoen kloe niwn ji he katein niwn ji la hoelihoelanq man de.

Khoeqshniq iwn Khoeq la ama ji iwn kkrhau man de.

¹¹ "Kхими ji la nan ji gan ke txuiq naxui de tkhoen he naskoe niwn ji, nakloe niwn ji, sy y niwn ji he nabi ja hoen niwn ji on la nan ji hoelihoelanq man de. ¹² Hoelihoelanq niwn he mnuiq u ja. Khoeqshniq iwn Khoeq me Kniqkhoeqmaq la nan ji gan hoe niwn avanq napoe man de. Ama ji la veshin iwn phoishma ji gan tynygy sha by jo de."

Mloi he kvan

(Mk 9:50; Lk 14:34, 35)

¹³ "Nan ji la khoeqra neq me mloi he de. Gadema xunq niwn lauq vi la nagy sha ha xunq niwn dan beq-tyn de mei. Mloi la hoi y dy de tkhoen xanq me mhiepha ha khimi ji nanien man de.

¹⁴ "Nan ji la khoeqra neq me kvan he de. Tkoeng konq me on niwn kun gan nu y than mxaw ha khe de dan y de. ¹⁵ Khimi ji la shimetky gan me toe hana ton khu ha khe y de. In me koen niwn khimi ji nu pi than shimetky a'shau thynna me thyn ha khe ha de. ¹⁶ Tynygy he de, nan ji la khimi ji maq me nanma ji iwn hoi niwn ji gan nu ha than on u ja. Tynygy on la nan ji iwn kvan gan nu ha khoeqshniq me on niwn nan ji iwn pe-e gan khimi ji la mthoeq man de."

Pieriesa kthanq mtu niwn

¹⁷ "Ke nahaw niwn kneq u, Mawshei iwn pieriesa he phoishma ji iwn tri niwn gan phjau than ke navy niwn naha thi u nanq ja. Phjau than ke navy niwn sy y de.

Koi pi than navy niwn ga de. ¹⁸ Ke nahaw niwn kneq u. Khoeqshniq he klana pjau y man niwn mtien de pieriesa thunq me on niwn sa the man ma pjau ha y de. Axylypi la pieriesa me tri niwn he kkrhau pi niwn mtien de pieriesa on man de. ¹⁹ Khimi lonq de la ashin xiw niwn t'ja gan txoi ha axy niwn khimi gan ma tynygy sha than mtu vi de nala khoeqshniq iwn Khoeq me ashin xiw kkrhau man de. Gadema pieriesa ji gan anienmrien xui ha axy niwn khimi ji gan ma xui than mtu niwn khimi la khoeqshniq iwn Khoeq me aglein xiw kkrhau man de. ²⁰ Ke nahaw niwn kneq u, Pharishei ji he pieriesa shma ji khaan y Kniqkhoeqmaq iwn pie gan nan ji kneq la khoeqshniq iwn Khoeq me koen ha man de.

Akdoe kthanq mtu niwn

(Lk 12:57-59)

²¹ "Veshin me puipi ji gan haw niwn nan ji the dy de. Khimi ashau gan mthi nanq, 'mthi niwn khimi la tautun mkhoi niwn ktoenkyn maq me tiwn ha de,' naniwn de.

²² Gadema ke nahaw niwn la, Khimi lonq de la me-e naqpi je gan kdoe thaw la ama la tautun mkhoi niwn ktoenkyn maq me tiwn ha de. Khimi lonq de ama iwn aphau gan, apaw ga naha kauq la Sahidrin Konsi me tiwn ha de. Gadema khimi lonq de la ama iwn aphau gan aroe naha kauq la Kniqkhoeqmaq la ama gan kxau khoeq me tha man de. ²³⁻²⁴ Dyde Kniqkhoeqmaq than inshdie konq me luisui sha than ta degan nan gan natkhoeng sha y niwn aphau on niwn gan shaudi khe de nala, luisui sha na ji gan inshdie maq me ksheshu ha naqpi tneq he kajoen than sha maq ja. Khiwn degan nienq vy beqtn ha luisui sha ja.

²⁵ "Nan gan khimi lonq de la nabi hana nanma he vaan de tautun in me lyiw toen me kamdan vi ja. Sy y la, ama la nan gan tautun mkhoi niwn ktoenkyn me namhenq man de. Tautun mkhoi niwn ktoenkyn la rei ji gan nanien he ha nan gan mron thunq me nakhe he de. ²⁶ Ke nahaw niwn kneq u. Tautun mkhoi niwn ktoenkyn napoe he niwn tkaan axylypi poe khiwn degan nienq mron thunq kon nan loe ha ga de," naha thuiq by de.

Khimi nuipui naqpa he jiekre niwn

²⁷ "Nan ji la, 'Kхими nuipui naqpa he jiekre nanq,' naniwn gan the khiwn dy de. ²⁸ Gadema ke nahaw niwn la, khimi naqpadi lonq de la khimi nuipuidi, naqpadi gan ne niwn amlunq he tkhoeng la nuipuidi tneq he jiekre dy de. ²⁹ Nan iwn t'a ami la nan gan kman he la ami tneq gan kathoeq xaw vi ja. Ami phanphan ni de he kxau khoeq me koen niwn khaan y, ami phanphan de on niwn la hoi goe de. ³⁰ Nan iwn t'a akoe la nan gan kman he la akoe tneq gan byn vi ja. Akoe phan-

phan ni de he kxau khoeq me koen niwn khaan y, akoe phanphan de on niwn la hoi goe de."

Kaprei niwn kthanq mtu niwn

(Mth 19:9; Mk 10:11-12; Lk 16:18)

³¹ "Pieriesa me tri niwn la, 'Khimi lonq de la ama iwn nuipui he kaprei de ne la kaprei niwn saxan poe ha de,' naha on de. ³² Gadema ke nahaw de ne niwn la, 'Khimi lonq de iwn nuipui la axy niwn khimi he jiekre y la mnieng de dan y de. Khimi lonq de anuipui gan mnieng ha axy niwn nuipuidi lonq de he indon sha beqtyn de nala, ama iwn nuipui kauxiwn gan jiekre niwn de. Tynygy he nuipuidi lonq de la anaqpa gan mnieng ha axy niwn naqpadu lonq de he indon sha beqtyn de nala ama iwn naqpa gan jiekre he niwn de.'"

Tkin niwn kthanq mtu niwn

³³ "Pieriesa me on niwn la, 'Sha de naha katkinq ha haw la haw niwn he sha ha de. Katkinq niwn he Kanma maq me haw la khuitan sha ha de,' ³⁴ Gadema ke nahaw niwn la, katkinq ha tne ma haw u nanq. Khoeqshniq gan mnyn ha tkin u nanq. Khoeqshniq la Kniqkhoeqmaq iwn knoenqna mtynq de. ³⁵ Klena gan mnyn ha tkin u nanq. Klena la Kniqkhoeqmaq iwn akhaw thynna de. Jeirushlen kun gan mnyn ha tkin u nanq. Jeirushlen kun la hoe xiw niwn Xandi iwn kun de. ³⁶ Nanma ji iwn aluq gan kamnyn ha katkinq u nanq. Ashan mie man ma mnu than mlunq than nan ji sha thoeng y de. ³⁷ Nan ji iwn pie gan sy la, 'Sy ja,' sy y la, 'Sy y,' naha haw u. Tneq khaan y haw niwn la Saten xuipei kon navy niwn ga de."

Xoitha niwn kthanq mtu niwn

(Lk 6:29-30)

³⁸ "Nan ji the khiwn niwn pieriesa ji me, 'Ami the de avuiq ami the de, afa joen de avuiq afa joen de,' naha kauruiq de. ³⁹ Gadema ke nahaw niwn la, nan ji gan hoi y nasha niwn ji gan xoitha u nanq. Lonq de niwn la nan t'a phan iwn ame gan natbie la ave phanphan de gan kahoiq by. ⁴⁰ Khimi lonq de la nan gan nabi ha nan iwn kh'aw ne de nala, ama gan nanma iwn akonq iwn kh'aw gan ma poe by ja. ⁴¹ Khimi lonq de la nan gan ama he vaan de mein haan de nalyiw he la, khimi tneq he vaan de mein ni de lyiw ja. ⁴² Khimi lonq man nan ji gan haan haan man namke degan poe by ja. Khimi lonq de nan ji gan haan haan man nakhi degan ama gan khi by ja."

Txieq ji gan khie ja

(Lk 6:27-28, 32-36)

⁴³ "Nan ji the niwn la, 'Nanma ji iwn aphau gan khie ha nanma ji iwn txieq ji gan mtiwliw ja,' naniwn de.

⁴⁴ Gadema ke nahaw de ne niwn la, 'Txieq ji gan khie u.

Nan ji gan nakloe niwn ji than saxein mke by ja.'

⁴⁵ Tynygy degan nienq khoeqshniq me on niwn Pe-e iwn spi ji kkrhau man de. Ama la hoi niwn he hoi y niwn ji than kniq gan biq he ha khoeq gan nienq he dy de. ⁴⁶ Nan ji gan nakhie niwn khimi ji gan nienq khie la tne avanq dan de mei. Maumoen kakaw ji mtienq la tynygy sha ha ja de sy y by. ⁴⁷ Nanma ji iwn aphau ji he nienq kamlau la, axy niwn khimi axui ji khaan y nan ji tne avanq dan de mei. Kniqkhoeqmaq gan mnyn y niwn khimi ji mtienq la tynygy sha ha ja de sy y by. ⁴⁸ Khoeqshniq me on niwn nan ji iwn Pe-e la axylpi me koi beshe he nan ji ma koi u ja," naha haw by de.

Nere niwn khimi ji gan poe niwn kthanq

6 "Nan ji iwn aghoi sha niwn ji gan khimi ji nu than ama ji maq me sha u nanq ja. Nan ji tynygy sha la khoeqshniq me on niwn nanma ji iwn Pe-e la tne ma avanq napoe de sy y de.

² "Dyde nan ji la nere niwn khimi ji gan poe de ne la, nanma ji sha niwn gan axy niwn khimi ji mnyn pi than haw u nanq ja. Ajiwn sha niwn khimi ji he sha u nanq ja. Khimi ji la ama ji gan mthoeq than Kniqkhoeqmaq iwn in me, lan ji me nere niwn khimi ji gan poe u de. Ke nahaw niwn kneq u. Ama ji la avanq dan khiwn dy de tkhoen Kniqkhoeqmaq iwn poe niwn avanq dan y dy de. ³ Gadema nere niwn khimi ji gan nan poe degan nanma he kma kie niwn aphau mtienq la mnyn y niwn alan he poe ja. ⁴ Dyde nan poe degan kauxu me poe ga ja. Khoeqshniq me on niwn me ji iwn Pe-e la avanq napoe man de. Ama la khimi ji nu y niwn gan nu vi de.

Saxein mke niwn kthanq mtu niwn

(Lk 11:2-4)

⁵ "Nan ji saxein mke degan ajiwn sha niwn khimi ji he mke u nanq. Ama ji la Kniqkhoeqmaq iwn in me, lan ji me, khimi ji ama ji gan nu than kdoe ha saxein mke de ne u ga de. Ke nahaw niwn kneq u. Ama ji la avanq dan khiwn dy de. ⁶ Gadema nan ji saxein mke degan in thunq me koen ha thawkha kakein hana khimi ji nu y than nanma ji iwn Pe-e me mke u. Ama la kauxu me sha niwn ji gan nu de tkhoen nan ji gan avanq napoe man de.

⁷ "Nan ji saxein mke degan Kniqkhoeqmaq gan yn y niwn khimi ji he mke mtynq mke beqtyn u nanq. Ama ji la pie amdaw he mke la dan de thi u vi de. ⁸ Ama ji he mke u nanq. Nagy de mei nala nan ji iwn Pe-e la nan ji ne niwn gan mke y man de niq kon namny ja de.

⁹ Dyde nan ji saxein mke la nygy mke u ja.

'Khoeqshniq me on niwn Pe-e jy!

Nanma iwn amiq la seryiw niwn ha shanq jo shan.

¹⁰ Nan mkaw niwn la khoeqra neq me on jo shan.

Nanma iwn aliw he khoeqshniq me koi beshe he kle-na me ma nanma iwn aliw koi jo shan.

¹¹ Ke ji veniq ne niwn sana ji gan napoe ve ja.

¹² Ke ji gan hoi y nasha niwn khimi ji gan ke ji mxoe beshe he

ke ji iwn ajie gan namxoe ve ja.

¹³ Ajie sha than m'jon niwn he katein he nanq jo.

Saten xuipei, ke ji gan knaq y than naklong jo.' [Xandi sha niwn bohan he mimoen shanq niwn la tshautkhon nanma me on jo shan. Amen] †

¹⁴ "Nan ji gan ajie nasha niwn khimi ji gan nan ji mxoe la khoeqshniq me on niwn nan ji iwn Pe-e ma by nan ji iwn ajie gan namxoe man de. ¹⁵ Gadema nan ji la khimi ji iwn ajie gan mxoe y la nanma ji iwn Pe-e ma nan ji sha niwn ajie gan namxoe de sy y de."

Sana nina jaq niwn kthanq mtu niwn

¹⁶ "Nan ji sana nina jaq degan ajiwn sha niwn khimi ji he amime sh'joeroe sha u nanq. Ama ji mime gan tkhoenq ha ama ji sana nina jaq niwn gan khimi ji mny man de. Ke nahaw niwn kneq u. Ama ji la ama ji iwn avanq dan dy de. ¹⁷ Gadema nan ji sana nina jaq degan aluq me shiqtui kathein ha amime kxa ha on ja.

¹⁸ Khiwn la nan ji sana nina jaq niwn gan khimi ji namny nanq shan. Tynygy sha la khoeqshniq iwn me ji Pe-e la khimi ji nu y niwn ji gan nu ja de. Khimi ji nu ha y niwn mtynq me on niwn nan ji iwn Pe-e la namny hana avanq napoe man de."

Khoeqshniq me kaurein niwn

(Lk 12:33-34)

¹⁹ "Nan ji iwn kaurein niwn ji gan, shin'ei sa ha khoera namkei ha niwn mtynq, tiexu ji koen ha namxu ha niwn mtynq khoeqra neq me mtun u nanq ja. ²⁰ Gadema nan ji iwn kaurein niwn ji gan, shin'ei sa ha khoera ji namkei ha y niwn mtynq, tiexu ji koen ha namxu ha y niwn mtynq khoeqshniq me mtun u ja. ²¹ Nagy de mei nala nan ji iwn amlunq la nanma ji iwn kaurein niwn mtynq me thaw vi de tkhoen de."

Akyq iwn kvan

(Lk 11:34-36)

²² "Nan iwn ami la nan iwn akyq menan kvan niwn shimetky he de. Nan iwn ami hoi la nan iwn akyq axylipi kvanrauq man de. ²³ Gadema nan ami hoi y la kvan gan hoibe nu ha y, vinqroe niwn me on he kkrhau man de. Nan me on niwn kvan la vinqroe niwn kkrhau vi de nala vinqroe niwn tneq la xiqsana hoi xiw kkrhau man de.

Kniqkhoeqmaq he khoeqra niwn kaurein niwn

(Lk 16:13; 12:22-31)

²⁴ "Kхими lonq de la kanma lonq ni de iwn tanna sha ha y de. Kanma lonq de gan khie ha lonq de gan mti-

wliw man de. Tynygy sy y la, kanma lonq de iwn pie gan kneq ha lonq de iwn pie gan kneq de sy y de. Kniqkhoeqmaq he tkaan than tanna sha ha y de."

²⁵ "Dyde ke nahaw niwn kneq u. Nanma ji iwn ashau than amlunq moen u nanq ja. Ke tne sa de mei, ni ha de mei naniwn ta nanq ja. Tne kakhu de naha moen u nanq ja. Sana khaan y ashau tangoe de. Kakhu kna niwn khaan y akyq la tangoe de. ²⁶ Tva ji gan tkhoenq ha ta u ja. Ama ji la ati ma mti y, a y, tpeq me ma mtun y de. Gadema khoeqshniq me on niwn me ji iwn Pe-e la ama ji gan msa by jo de. Nan ji la tva tneq ji khaan y shanq hana avanq hoe goe de sy y by. ²⁷ Nan ji thunq iwn ape ma moen hana me-e iwn ashau gan ktiw haan man mshau shawshie de dan y de.

²⁸ "Kakhu kna than moen u nanq ja. Dethunq iwn kanoen sonme niwn apau ji gan tkhoenq ha ta u ja. Apau ji la mxa ma mki y, maqtanq sha y klauq on u de.

²⁹ Gadema ke nan ji gan nahaw gan. Shanq niwn xandi Shawlamun iwn kh'aw ienau ji la dethunq iwn apau ji jie de kanoen y de. ³⁰ Kniqkhoeqmaq gan hoibe yn y niwn ji jy, Kniqkhoeqmaq la ave xinq hana tkhoen menan me me bonq ha niwn ksau kun ji gan mtienq tynygy kanoen sonme than sha la nan ji gan tneq khaan y kanoen niwn kakhu kana na ji nasha by ga jo mei.

³¹ "Dyde moen u nanq ja, tne sa ha de, tne ni ha de naniwn ta u nanq ja. Tne kakhu kna ha de mei naniwn gan moen u nanq ja. ³² Kniqkhoeqmaq gan yn y niwn ji la tynygy moen u vi de. Khoeqshniq me on niwn nan ji iwn Pe-e la nan ji ne niwn axylipi gan mny ja de.

³³ Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq he mdimkhiw niwn gan shoeq ma ja. Ama la axy niwn axylipi ji gan nan ji me napoe man de. ³⁴ Dyde tkhoen me than moen u nanq ja. Tkhoen me axy niwn moenna nathaw man ga. Veniq katein niwn moenna ji la law dy de."

Kхими ji gan tautun mkhoi niwn

(Lk 6:37-38, 41-42)

7 "Kхими ji gan tautun mkhoi u nanq. Tynygy nala Kniqkhoeqmaq la nan ji gan tautun namkhoi y man de. ² Nagy de mei nala nan ji la axy niwn khimi ji gan tautun mkhoi he Kniqkhoeqmaq la nan ji gan tautun namkhoi man de. Nan ji la axy niwn khimi ji gan noenq beshe he Kniqkhoeqmaq nasha man de.

³ Naqpi iwn ami menan on niwn tpeishei gan nu hana me-e amime on niwn thekon byn gan nagy de tkhoen katein y niwn mei. ⁴ Nanma ami thunq iwn thekon byn kla maq y klauq, 'Naqpi jy, nan ami thunq iwn tpeishei nala by ve nanq,' naha haw nanq ja. ⁵ Khimi ghoi he ajiwn sha niwn khimi jy, nanma ami thunq iwn thekon byn gan la maq ja. Khiwn degan ami la anienmrien nu ha naqpi ami thunq iwn tpeishei gan la ga ja.

⁶ "Seryiw niwn gan ui ji me poe by nanq. Poe by la ka-hoiq ha nasoe man de. Anqshli txun he avanq hoe ni-

† *Abyn neq la nagy mei niwn saboi me kauruiq y de.*

wn gan aw ji maq me khe by nanq. Khe la ama ji akhaw he nien thithau man de."

Mke u, shoeq u, thawkha gan die u

(Lk 11:9-13)

⁷"Mke u, mke la dan de. Shoeq u, shoeq la katein de. Thawkha gan die u, die la namhunq by man de. ⁸Mke niwn ji la dan de. Shoeq niwn ji la katein man de. Die niwn ji than thawkha namhunq by man de. ⁹Nanma ji iwn spa ji tkoe namke la txun poe by niwn ape on mei. ¹⁰Nan ji thunq iwn pe-e ji la mui mke niwn spa gan mxuiq poe niwn on y de. ¹¹Shi niwn nan ji mtieng la me-e spi ji gan hoi niwn gan nagy poe mei naniwn nan ji mny ja de. Nan ji khaan y hoi niwn khoeqshniq me on niwn nan ji iwn Pe-e la saxein mke degan amdaw hoi niwn napoe man de.

¹²"Kхими ji gan nanma avuiq sha he de ne niwn he khimi ji than sha ja. Neq la Mawshei iwn pieriesa he phoishma ji iwn tri niwn iwn amkun de."

Kaky niwn thawkha

(Lk 13:24)

¹³"Kaky niwn thawkha kon koen u. Axau khoeq me lyiw niwn thawkha la danqda ha tneq me lyiw niwn lan la jauhoe vi de. Khimi amdaw ji la lan tneq kon lyiw u jo de. ¹⁴Gadema ashau poe niwn thawkha la kaky ha ashau dan niwn lan la ielaukhauqkhaug vi de. Lan tneq me katein niwn khimi ji la sxiw de ga de."

Akun he ama iwn athe

(Lk 6:43-44)

¹⁵"Phoishma he ajiwn sha niwn ji gan shaudi khe u. Ama ji la nan ji me mhauq aphoe kakhu ha mhauq he navy man de. Khuitan ama ji la xiqna hoi niwn kshui ji ga de. ¹⁶Ama ji iwn sha niwn gan tkhoenq ha ama ji gan mny man de. Sbjie the gan axinq kun me, Ibu the gan axinq kun me k'joe ha by. ¹⁷Akun ghoi menan athe ghoi kthe ga de. Shi niwn akun menan athe ghoi kthe ha y de. ¹⁸Akun ghoi menan hoi y niwn athe kthe y. Shi niwn akun me ma athe ghoi kthe y jo de. ¹⁹Athe ghoi kthe y niwn akun axylpi gan khimi ji la tkry ha me menan bon de. ²⁰Tynygy he phoishma tneq ji iwn sha niwn he nan ji mny man de."

Nan ji gan namny y

(Lk 13:25-27)

²¹"Ave axy niwn khimi ji la ke gan, 'Kanma, Kanma,' naha kauq gamaq khoeqshniq iwn Khoeq menan koen ha de sy y de. Khoeqshniq me on niwn ke Pe iwn aliw he on niwn khimi ji nienq koen ha man de.

²²Knigkhoeqmaq la khimi ji gan tautun mkhoi niwn mniq tiwn degan khimi ji la ke gan, 'Kanma, Kanma jy! Nan amiq he ke ji la phoitu ha, anan koen niwn ji gan

mthoe ha, tauthon ji ma sha dy sy y by,' naha haw u man de. ²³Tynygy degan, 'Nan ji la ajie sha niwn khimi ji ga de. Ke la nan ji gan namny kau y de. Ke kon xanqla me lyiw u vi,' na by man de."

In sha niwn khimi long ni de

(Lk 6:47-49)

²⁴"Ke haw niwn gan the niwn he sha niwn ji la txun konq me in sha niwn pethon on niwn khimi he de. ²⁵Lipui thaw, khoeq nienq tuilein ha kli ry la in la katin y de. Nagy de mei nala khimi tneq la in gan txun konq me sha de tkhoen de.

²⁶"Gadema ke pie gan the hana kneq y klauq the niwn hena sha y niwn khimi la shraule me in sha niwn khimi apaw he de. ²⁷Lipui thaw, khoeq nienq tuilein ha kli ry la shraule me sha niwn in la katin ha prylila vi de," naniwn ji mtu by de.

Jeishu iwn aqna

²⁸Kthanq tneq ji gan mtu by khiwn degan khimikie ji la Jeishu iwn mtu niwn gan m'an u jo de. ²⁹Nagy mei nala Jeishu iwn mtu niwn la pieriesa shma ji he sy y klauq Knigkhoeqmaq poe by niwn aqna he mtu niwn khimi long de he de.

Jeishu la xieqbie lauq than sha niwn

(Mk 1:40-45; Lk 5:12-16)

8 Tkoenq konq iwn Jeishu skrha degan hoe niwn khimikie ji la ama txuiq xui u jo de. ²Xiebie on niwn khimi long de la vy hana Jeishu maq me khawmkhun mdi ha, "Kanma jy! Nan ne la ke iwn xieqbie lauq ha ja de," na by de.

³Jeishu la ama iwn akoe gan jau khiwn la tydie ha, "Ke ne ja! Nan se gapan," naniwn he khimi tneq iwn xieqbie lauq pjoe vi jo de. ⁴Khiwn degan Jeishu la ama gan, "Ape gan ma thuiq nanq. Miema me lyiw ha akyq gan mnui ja. Mawshei nahaw he hoi niwn avuiq kamse niwn luisui sha ja," na by de.

Roma ktoenkyn iwn tanna gan hoi than sha niwn

(Lk 7:1-10)

⁵Jeishu Kapeiranan kun me koen degan Roma ktoenkyn long de la vy ha klongq than mke by de.

⁶"Kanma jy, ke iwn tanna long de la naq hana akhawkoekta ha y klauq neremsausau in me kshongq ha on ha ga jo de," na by jo de.

⁷Jeishu la, "Ke vy ha ama gan hoi than nasha by man gan," na by de.

⁸Roma asora ktoenkyn la, "Kanma jy! Nan la ke inphu tkui me navy than ke he kba y de. Gadema pie mlan man haw la ke iwn tanna hoi man de. ⁹Nagy mei nala ke akonq me ke gan nasin than ktoenkyn ji on de. Ke tkui me langie ji on de. Ke la langie long de gan lyiw

nala lyiw de. Ave lonq de gan navy nala vy de. Ke iwn tanna neq gan sha ja nala sha de," naha na by de.

¹⁰ Roma asora ktoenkyn iwn pie gan Jeishu the degan m'an ha ama lithun me kahoiq ha ama txuiq xui niwn khimi ji gan, "Ke nahaw niwn kneq u. Neq he niwn yn niwn gan Isreila ji thunq me ke lonq man ma katein y de. ¹¹ Kniqdiwnq, kniqshie kon khimi ji amdaw vy ha khoeqshniq iwn Khoeq me Abrahen, Ize, Jako ji he bu xiwn me vaan de knoenq ha u man de. ¹² Gadema Kniqkhoeqmaq kausy xiw ama ji gan xandi kkrhau than xieq niwn khimi ji gan vinqroe niwn me mhie by man de. Mtyng tneq me ama ji la xa xanq ha afa kat'eq u man de," na by de. ¹³ Khiwn degan Jeishu la Roma asora ktoenkyn gan, "Ave vuiq ja! Nan yn niwn he kkrhau man ga," naha haw by de. Tynygy haw by niwn ktiw me Roma asora ktoenkyn iwn tanna la xy y naq niwn hoi vi de.

Khimi amdaw gan hoi than sha niwn

(Mk 1:29-34; Lk 4:38-41)

¹⁴ Jeishu la Peitru iwn in me lyiw ha tiwn degan Peitru iwn api la xy y ha i'na me kshonq ha on niwn gan katein by de. ¹⁵ Jeishu la Peitru iwn api koe gan kshiwn by ha mthau by de. Peitru iwn api la xy y niwn hoi pjoe hana ama ji gan bu an mxix ha khlonq mnau by jo de.

¹⁶ Mdiwn na thaw degan anan kshiwn niwn ji he xy y naq niwn khimi amdaw ji gan Jeishu me mhen by u jo de. Jeishu la anan ji gan pie he mthoerauq by ha xy y naq niwn khimi ji gan hoi than sha by jo de. ¹⁷ Neq ji la phoishma Heishaja phoitu ha khe niwn hena, "Ama la me ji iwn anonanaq ji, xy y naq niwn ji gan la rauq vi dy de," naniwn la koi dy de.

Jeishu iwn atxuiq kkrhau de ne niwn ji

(Lk 9:57-62)

¹⁸ Jeishu la ama txeq me tpanqkiwliw ha on niwn khimi ji gan nu degan, tuili haan neq xieq me kaq than atxuiq ji gan haw by de. ¹⁹ Pieriesa shma lonq de la, "Shma jy! Nan lyiw niwn ttyn me ke naxui poe man de," naha Jeishu me vy ha haw by de.

²⁰ Jeishu mkonq by niwn la, "Khoevaq ji la i'na akhoeq ji on ja de. Tva ji la knau than atbu ji on ja de. Gadema Ke Khimi Spa la kshonq than mtyng on y de," na by de.

²¹ Atxuiq ave lonq de la, "Kanma jy, in me vuiq maq ha ke pe iwn axaw gan kvuiq maq nanq," naha haw by jo de.

²² Gadema Jeishu la, "Ke txuiq naxui! Adiw he niwn khimi ji la adiw ji gan kvuiq u shan," naha mkonq by de.

Lipui gan knau he niwn

(Mk 4:35-41; Lk 8:22-25)

²³ Jeishu la mlon janq de konq menan poe ha ama iwn atxuiq ji he vaan de Galilei tuili xieq me kaq jo de.

²⁴ Tuili me taukhidan he lipui thaw hana mlon gan tuilein shbau ha mie nene than jo de. Gadema tneq ktiw me Jeishu la mlon thunq me i ha on vi de.

²⁵ Atxuiq ji la lyiw ha, "Kanma jy! Txon gapan ja. Me ji mie ga dy de," naha mthau by de.

²⁶ Jeishu la thau ha, "Nagy de tkhoen nygy xiq than mei. Nan ji la ke gan sxiw de yn ga," na by ha kli he tuilein gan ie hana kli he tuilein la dikshiq on vi jo de.

²⁷ Ama iwn atxuiq ji la m'an ha, "Neq ape he niwn khimi mei ne. Kli he tuilein mtieng la ama pie gan kneqvoe than bui," na by u jo de.

Khimi lonq ni de iwn anan mthoe niwn

(Mk 5:1-20; Lk 8:26-39)

²⁸ Jeishu la tuili xieq iwn Gadara naniwn mtyng me tiwn degan anan ji koen niwn khimi lonq ni de la tpon kon Jeishu he katein than vy by de. Ama xini la aan on ha xiqsana hy de tkhoen tpon tneq on niwn lan me khimi ji lyiw de xiqsa u de. ²⁹ Ama xini la xanq ha, "Kniqkhoeqmaq iwn Spa jy, ke ji gan tne nasha he de ne mei. Ktiw tiwn y man degan ke ji gan shaukhoen napoe than mtyng neq me navy niwn by," na by de.

³⁰ Sxiw de xanqla niwn me awruiq glein haan de la asau muiq ha on jo de. ³¹ Anan ji la Jeishu gan, "Nan ke ji gan namthoe la ke ji gan aw ji me koen than namxoe jo ja," naha mke by de.

³² Jeishu la ama ji gan, "Lyiw!" naha haw by ha aw ji me koen u jo de. Awruiq axylypi ji la tbieqkhou kon tuili me shonq ha tui mien hana diw khja vi jo de.

³³ Aw kakon ji la kauxui pjoe ha kun me lyiw hana ama ji katein niwn kthanq axylypi thuiq by de. Anan koen ve niwn khimi lonq ni de tne kkrhau mei naniwn ji ma thuiq by u jo de. ³⁴ Dyde kunbre xanq me thaw ha Jeishu me lyiw hana katein u jo de. Kun iwn khimi ji la Jeishu gan nu degan ama ji iwn mtyng neq kon thaw ha lyiw vi than mke by u jo de.

Akhawcoe kta ha y niwn gan hoi than sha niwn

(Mk 2:1-12; Lk 5:17-26)

9 Jeishu la mlon kasi ha Galilei tuili gan kaq hana ama iwn kun Kapeiranan me tiwn jo de. ² Tynygy degan khimi ji la akhawcoe kta ha y niwn khimi lonq de gan i'na xedin he pauky Jeishu me mhen by de. Jeishu la ama ji iwn yn niwn gan nu degan kta ha y niwn khimi tneq gan, "Aly jy, moen nanq! Nan iwn ajie gan namxoe dy de," na by de.

³ Tneq gan the degan nagy mei niwn pieriesa shma ji la ama ji ttoi, "Kхими neq la Kniqkhoeqmaq he tlele tpeie vanq than bui," naha kahaw u de.

⁴ Jeishu la ama ji kauxu me ta niwn gan mny ha, "Nagy de tkhoen nan ji hoi y niwn gan ta u niwn mei.

⁵ 'Nan iwn ajie gan namxoe dy naniwn jauhoe goe by.' Sy y la, 'Thau hana tkie,' naniwn gan haw than jauhoe goe by. ⁶ Gadema Ke Khimi Spa la khoeqra neq me ajie ji gan mxoe than aqna on ja de naniwn nan ji gan mny he man de," na by de. Khiwn la kta ha y niwn khimi gan, "Thau ha nanma iwn xedin gan k'jaw hana in me vuiq si," na by de.

⁷ Khimi tneq ma thau ha in me vuiq jo de. ⁸ Khimikie ji la tynygy niwn nu degan xiqsa ha khimi ji gan aqna poe niwn Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u jo de.

Mathe gan kauq niwn

(Mk 2:13-17; Lk 5:27-32)

⁹ Tneq mtynq kon Jeishu thaw ha lyiw degan mau-moen kaw niwn jun menan kioenq ha on niwn Mathe naniwn khimi lonq de gan katein ha, "Ke txuiq naxui," naha kauq by de.

Mathe la thau pjoe hana Jeishu txuiq xui pjoe vi de.

¹⁰ Jeishu la Mathe iwn in † me bu sa ha on toen me mau-moen kakaw amdaw ji he ajie on niwn khimi ji vy by de. Ama ji la Jeishu he ama iwn atxuiq ji he vaan de sa u jo de. ¹¹ Tynygy niwn ji gan Pharishei ji nu degan ama ji la Jeishu iwn atxuiq ji me, "Nagy de nan ji iwn shma la mau-moen kakaw ji he ajie on niwn khimi ji he vaan de bu sa niwn mei," naha diwnq by de.

¹² Tynygy diwnq niwn Jeishu the degan, "Xy y naq y niwn khimi ji la kshi shma gan ne y de. Gadema xy y naq niwn khimi ji nienq kshi shma gan ne ga de

¹³ Gadema piemkun me tri niwn la tne haw de ne niwn mei ta u ja. Piemkun me Kniqkhoeqmaq haw niwn la, 'Ke la luisui sha niwn khaan y mxien niwn gan ne vi,' nade. Ke la aghoi sha ga de naniwn khimi ji gan kauq de vy niwn sy y de. Me-e gan me-e ajie on de naniwn khimi ji gan kauq de vy niwn ga de," na by de.

Sana nina jaq niwn kthanq diwnq niwn

(Mk 2:18-22; Lk 5:33-39)

¹⁴ Khiwn degan Jawhen iwn atxuiq ji la Jeishu me vy ha, "Ke ji he Pharishei ji la sana nina jaq gamaq nagy de nan iwn txuiq ji la jaq y mei," naha diwnq by de.

¹⁵ Jeishu la, "Indon sha niwn shni me khlonq ji la nuipui la niwn shre he vaan de on toen me amlunq biq ha y de. Gadema nuipui la niwn shre gan khimi ji la xanqla me mhenq degan ama iwn aphau ji la amlunq biq ha sana nina jaq ja tyn man ga.

¹⁶ "Ape ma kh'aw kauxiwn kash'ei niwn me ashei kautha he mdau ha xuiq y ga. Tynygy mdau ha xuiq la

ashei kautha la mnaw ha kh'aw kauxiwn kash'eilila ha ga de. ¹⁷ Khimi ape ma sbjie tui kautha gan aphoe he sha niwn tky kauxiwn me thein y de. Thein la, aphoe gan sa panq ha sbjie tui la loe khja hana aphoe he sha niwn tky ma pjaulila ga de. Dyde sbjie tui he aphoe he sha niwn sbjie tui tky pjau ha y than sbjie tui kautha gan tky kautha me thein ga de," naha mkonq by de.

Jairu shnu he Jeishu iwn kh'aw gan ty niwn nuipuidi

(Mk 5:21-43; Lk 8:40-56)

¹⁸ Jeishu tynygy haw toen me Judaq ktoenkyn lonq de vy hana khawmkhun mdi ha, "Ke iwn shnu la diw ga dy de. Gadema nan vy ha ama me akoe thyn la xinq man de," na by de.

¹⁹ Dyde Jeishu la thau ha ama iwn atxuiq ji he nuipuidi pi iwn ape kauq niwn me xui poe jo de.

²⁰ Tynygy degan shni xale ni de athi xeq niwn nuipuidi lonq de la Jeishu iwn lithun phan kon vy by ha Jeishu iwn kh'aw ashloi gan tydie jo de. ²¹ Nuipuidi la, "Jeishu iwn kh'aw gan mkrhe tydie ha de nala ke hoi ga ja de," naha ama gan ama kahaw de.

²² Jeishu kahoiq ha ama gan nu degan, "Shnu jy! Moen nanq. Nan la ke gan yn de tkhoen hoi dy de," na by de. Nuipuidi tneq la taukhdan he hoi pjoe vi jo de.

²³ Jeishu la Judaq ktoenkyn iwn in me koen degan phli katun ji he khimi ji mrididu xa ha on niwn gan katein by de. ²⁴ Jeishu la, "Thaw khja u ja. Nuipuidi pi la diw niwn sy y ga, i niwn ga," na by de. Gadema ama ji la Jeishu gan mnuiq by lau vi de. ²⁵ Jeishu la khimikie ji gan xanq me mthoerauq ha nuipuidi pi on niwn me koen jo de. Ama la nuipuidi pi iwn akoe gan kshiwn hana nuipuidi pi la thau jo de. ²⁶ Khiwn degan kthanq neq la van khoeq mtynq ttyn me kthanq pjoe than jo de.

Jeishu miju lonq ni de gan hoi than sha niwn

²⁷ Jeishu tneq kon lyiw degan miju lonq ni de la atxuiq xui ha, "Davi iwn Spa! Ke xini gan namxien jo!" naha xanq jo de.

²⁸ Jeishu in thunq me koen khiwn degan miju xini la ama me vy by de. Khiwn la ama xini gan, "Ke nan xini gan hoi than sha thoeng ja de naniwn nan xini yn ja by," naha diwnq by de. Ama xini la, "Yn ja de, Kanma jy!" naha mkonq by hy jo de.

²⁹ Tynygy degan Jeishu la neq xini iwn ami gan tydie by ha, "Nanma xini yn de tkhoen nan xini ami nu shan," na by de. ³⁰ Ama xini iwn ami la nu jo de. Jeishu la neq xini gan, "Kthanq neq ape gan ma thuiq nanq bau," naha ie by de.

³¹ Gadema ama xini la tneq kon thaw ha Jeishu kthanq mtynq ttyn me haw jo de.

† In neq la Mathe iwn in sy y la Jeishu iwn in kkrhau ha ja de.

Pielauq gan hoi than sha niwn

³² Neq xini thaw ha lyiw toen me anan kshiwn by de tkhoen tpe de dan y niwn khimi, pielauq lonq de gan Jeishu me mhen by de. ³³ Anan tneq thaw khiwn degan khimi tneq la pie tpe de dan hana khimikie ji la m'an u de. Khimikie ji la, "Isreila khoeq me neq he niwn xinq man ma nu kau y de," naha haw u jo de.

³⁴ Gadema Pharishei ji la, "Anan ji iwn ktoenkyn gan akla ha anan ji gan mthoe niwn ga mei," na by u de.

Khimi ji gan mxien niwn

³⁵ Jeishu la kun ji, van ji me lyiw hana Kniqkhoeqmaq iwn in ji menan mtu ha Khoeq kthanq Kthanq Ghoi gan thuiq u jo de. Xy y naq niwn ji he anonanaq on niwn khimi ji gan hoi than sha by jo de. ³⁶ Jeishu la khimikie ji gan nu degan mxien jo de. Nagy de mei nala ama ji la msha ha amlunq moen niwn he kakon on y niwn mhauq ji he de tkhoen jo de. ³⁷ Dyde Jeishu la atxuiq ji gan, "Saq ka me saq kaumiq amdaw on gadema a than khimi ji la sxiw de ga de. ³⁸ Dyde saq ka kanma la ama iwn saq ka me a niwn khimi ji gan mxoe than saxein mke u ja," naha thuiq by de.

Tloe xale ni de

(Mk 3:13-19; Lk 6:12-16)

10 Jeishu la atxuiq xale ni de gan vaan de kauq hana ama ji gan anan ji mthoe than he xy y naq niwn anonanaq ji gan hoi he than aqna poe by de. ² Neq ji la tloe lonq xale ni de iwn amiq ji jo de. Peitru naha kauq niwn Shimun he anaqpi Endrei, Zeibeidei spa Jaku he anaqpi Jawhen, ³ Philipu he Bathawlamei, Thawma he maumoen kakaw Mathe, Alaphei iwn spa Jaku he Tadeiju, ⁴ Ama ji khoeq gan khie niwn Shimun he Jeishu gan ka'au Judaq Iskaro jo de.

Tloe xale ni de iwn maqtanq

(Mk 6:7-13; Lk 9:1-6)

⁵ Jeishu la ama iwn tloe lonq xale ni de gan mxoe ha y man degan, "Axy niwn khimi axui ji on niwn mtynq he Shamari ji iwn kun ji me lyiw u nanq. ⁶ Lauq niwn mhauq he niwn Isreila khimi ji me lyiw u. ⁷ Ama ji me lyiw ha, 'Khoeqshniq iwn Khoeq la nidei dy de' naha thuiq u ja. ⁸ Anonanaq ka'on ji gan hoi than sha by. Adiw ji gan xinq beqtyn than sha. Xieqbie ka'on ji gan hoi than sha u. Anan koen niwn khimi ji gan anan mthoe by. Nan ji la tynqy sha than avanq poe y klauq bohan dan de tkhoen khimi ji gan avanq la y klauq klong by u ja. ⁹⁻¹⁰ Nanma ji iwn keinxui me xoiq, tkaan ji gan mhenq u nanq. Khlonq lyiw niwn me tnaskaw, kh'aw apy, khawnien apy mhenq u nanq ja. Soexoedi ma mhenq u nanq. Nagy de tkhoen mei nala maqtanq kasha ji la avanq dan shan jo de.

¹¹ "Kun sy y la van haan de me nan ji koen degan nan ji gan landy niwn khimi lonq de gan shoeq ja. Tneq kon thaw ha lyiw niwn mtien de ama in me on u ja.

¹² In haan de me koen degan, 'Nan ji he vaan de mduirui mduishaw niwn on ga jo shan,' naha mlau u ja. ¹³ In tneq me on niwn inpy ji la nan ji gan koeban de nala, 'Ke ji napoe niwn mduirui mduishaw niwn nan ji me on jo shan,' naha haw ja. Ama ji la nan ji gan koeban y de nala nan ji poe niwn mduirui mduishaw niwn neq ji me on de sy y de. ¹⁴ Nan ji gan landy y, nan ji haw niwn pie gan kneq y niwn in he kun on la tneq kon thaw ha lyiw degan nanma ji akhaw iwn kledi gan katphawrauq u ja. ¹⁵ Ke nahaw niwn kneq u. 'Kniqkhoeqmaq la khimi ji gan tautun mkhoi niwn mniq kun tneq gan Shawdun kun he Gawmawra kun khaan y khan ha man de.'"

Neremsausau niwn

(Mk 13:9-13; Lk 21:12-17)

¹⁶ "Mhauq ji gan kshui kie ji unq me mxoe he nan ji gan ke namxoe niwn jo de. Dyde mxuiq he pethon on ha mxuq he jiekre niwn on y than on u ja. ¹⁷ Shaudi khe u, khimi ji la nan ji gan nanien ha jun me na-au man de. Ama ji la Kniqkhoeqmaq iwn in me nan ji gan nary man de. ¹⁸ Ke dhan he nan ji gan aqna ka-on ji he xandi ji ma me namhenq man de. Ke kthanq gan nan ji la ama ji me he axy niwn khimi axui ji me thuiq ha man de. ¹⁹ Gadema ama ji la nan ji gan na-au degan nagy haw ha de mei, tne pie ji gan tpe ha de mei naniwn gan ta ha moen u nanq ja. ²⁰ Nanma ji khkhien tpe than sy y de. Nan ji Pe-e iwn Muiqxaq la nan ji gan nahaw he man de.

²¹ "Khimi ji la me-e naqpi je ji gan mthi than au u man de. Pe-e la spi ji gan mthi than au u man de. Spi ji la anoi-oi, ape-e ji gan ieqxau hana mthi than au u man de. ²² Khimi axylpy ji la ke dhan he nan ji gan namtiwliw man de. Gadema kaukiwn mtien de kau-iwkie niwn khimi gan Kniqkhoeqmaq la txon by man de.

²³ Nan ji gan khimi ji la mtynq haan de me nakloe la ave axy niwn mtynq haan de me kauxui vi ja. Ke nahaw niwn kneq u. Nan ji la Isreila khoeq axylpy me lyiw ha ke kthanq thuiq niwn khiwn y man degan ke Khimi Spa la navy man de.

²⁴ "Atxuiq lonq de la ama iwn shma khaan y py ha thoenq y de. Tanna lonq de ma ama iwn akanma khaan y shanq y de. ²⁵ Atxuiq la ama iwn shma he, tanna la ama iwn akanma he kkrhau la on haan ga dy ga. Ama ji la ke gan mtienq Balazabu anan pui naha kauq la nan ji gan hoi y naha nakauq ja hoen man de."

Khimi ji gan xiq nanq

(Lk 12:2-7)

²⁶ “Dyde khimi ji gan xiq u nanq. Khukie ha khe niwn ji gan Kniqkhoeqmaq la xan ha nu he man de. Xuiqkie ha khe niwn ji gan ma Kniqkhoeqmaq la mny he man de. ²⁷ Nan ji gan ke la vingroe niwn me nahaw niwn ji gan kvanrauq niwn me thuiq ja. Ke la nan ji gan titiw nahaw niwn gan inphu konq kon thuiq ja. ²⁸ Akyq gan namthi ha muiqxaq gan mthi de dan y niwn khimi ji gan xiq u nanq. Akyq he muiqxaq pauky kxau khoeq me pjau than dan niwn Kniqkhoeqmaq gan xiq u ga ja. ²⁹ Vamri pi mie ni de gan tkaan pheide he xaang ha de sy y by. Gadema khoeqshniq iwn Pe-e aliw on y la vamri pi mie man mtienq la diw ha y de. ³⁰ Kniqkhoeqmaq la nan ji aluq iwn ashan najie de on de naniwn tie ha khe jo de. ³¹ Dyde xiqsa u nanq. Nan ji la vamri pi amdaw khaan y avanq on de.”

Jeishu gan yn ja de naniwn he kpha niwn

(Lk 12:8-9)

³² “Dyde khimi lonq de la ke gan yn jo de naha khimi ji maq me haw de nala, ke ma ama kthanq gan khoeqshniq on niwn Pe-e maq me ama la ke gan nayn niwn de naha haw man de. ³³ Gadema khimi lonq de la ke gan khimi ji maq me nakpha vi la khoeqshniq me on niwn ke Pe-e maq me ama gan ke kpha by man de.”

Mduirui mduishaw than sy y, kajoe than

(Lk 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ “Ke navy niwn la khoeqra neq me mduirui mduishaw niwn gan mhen than navy niwn naha thi u nanq. Ke la mduirui mduishaw niwn gan napoe than vy niwn sy y de. Kajoe than vy niwn ga de. ³⁵⁻³⁶ Ke vy niwn la ape he aspa, anoi-oi he ashnu, ani-i he anaushien kajoe than ga de. Ke gan nayn y niwn khimi ji iwn inpy ji la Ke gan nayn niwn ama ji iwn inpy ttoi txieq ji kkrhau than ke navy niwn de.

³⁷ “Khimi lonq de me-e iwn noi-oi he pe-e gan khie niwn la ke gan nakhie niwn khaan y khie vi nala ke iwn txuiq kkrhau than kba y de. Khimi lonq de me-e iwn spi shnau ji gan khie niwn la ke gan nakhie niwn khaan y khie vi nala ke iwn txuiq kkrhau than kba y de. ³⁸ Khimi lonq de me-e iwn shenlein gan tpuq ha naxui y de nala ke txuiq kkrhau ha y de. ³⁹ Khimi lonq de la me-e ashau xinq than me-e gan me-e akla la tshautkhon ashau mlauq man de. Ke dhan he ashau lauq niwn khimi la tshautkhon ashau dan man de.”

Dan than avanq ji

(Mk 9:41)

⁴⁰ “Nan ji gan koeban niwn khimi la ke gan koeban niwn de. Ke gan koeban niwn khimi la ke gan namxoe

niwn Kniqkhoeqmaq gan koeban niwn de. ⁴¹ Khimi lonq de la Kniqkhoeqmaq iwn phoishma de tkhoen phoishma gan landy de nala Kniqkhoeqmaq la phoishma gan poe by niwn saxein gan khimi tneq gan poe by man de. Tynygy he khimi lonq de la mdimkhiw de tkhoen mdimkhiw niwn gan koeban de nala Kniqkhoeqmaq la mdimkhiw niwn khimi gan poe by niwn saxein gan khimi tneq gan poe by man de. ⁴² Ke nahaw niwn kneq u. Khimi lonq de la ke txuiq kkrhau de tkhoen ashin xiw niwn ke iwn txuiq gan tui khau de poe by de nala ama gan avanq poe by khi man de,” naha thuiq by de.

Batizen shma Jawhen iwn tloe ji

(Lk 7:18-35)

11 Jeishu la ama iwn atxuiq xale ni de gan mtu by khiwn la tneq kon Galilei khoeq iwn axy niwn kun ji me lyiw ha khimi ji gan piemkun mtu by ha thuiq by jo de.

² Jawhen la mron thunq me on degan Khristu iwn sha niwn kthanq the degan Khristu me diwnq than ama iwn atxuiq ji gan mxoe jo de. ³ “Nan la navy than khimi lonq de niwn by. Sy y la, ke ji ave lonq man gan kdon ha be man by, nathuiq by ja,” naha diwnq he by de.

⁴ Jeishu la, “Vuiq ha Jawhen gan nanma ji the niwn he nu niwn ji gan thuiq by ja. ⁵ Ami m'ju niwn ji nu dy de. Khawvie ji tkie dy de. Xieqbie on niwn ji hoi dy de. Anakhin pan niwn ji the dy de. Diw niwn ji xinq beqryn dy de. Nere niwn ji me kthanq ghoi gan thuiq by jo de. ⁶ Kaukhiwn y klauq ke gan yn niwn khimi ji gan Kniqkhoeqmaq iwn saxein ghoi gan poe by man de.”

⁷ Jawhen iwn atxuiq ji vuiq degan Jeishu la, “Jawhen kthanq khimikie ji gan thuiq by de. Dethunq me nan ji tne gan tkhoenq de ne ha lyiw u niwn mei. Kli thaw ha kahiwn niwn shbun kun gan tkhoenq de ne niwn by.

⁸ Tne tkhoenq de lyiw u niwn mei. Kanoen sonme kakhu kna niwn khimi ji gan tkhoenq than by. Kanoen sonme kakhu kna niwn la xandi in me on ja de. ⁹ Tne tkhoenq de lyiw u niwn mei. Phoishma gan nu de ne niwn by. Sy ja de. Jawhen la phoishma lonq de khaan y hoe niwn jo de naha ke haw niwn de. ¹⁰ Kniqkhoeqmaq iwn Piemkun menan Jawhen kthanq tri niwn la, ‘Ke iwn tloe gan nan maq me namxoe niwn de. Ama la nan than lan namxiw by yy man de,’ naha Kniqkhoeqmaq haw jo de. ¹¹ Ke nahaw niwn kneq u. Nuipuidi kapien niwn thunq me ape ma Batizen shma Jawhen khaan y hoe niwn lonq man ma on y de. Gadema khoeqshniq iwn Khoeq me shin xiw niwn khimi la Jawhen khaan y hoe jo de. ¹² Batizen shma Jawhen haw niwn ktiw kon katon ha ave mtien de khoeqshniq iwn Khoeq gan bohan he mnui mtynq mnui by jo de. Khoeqshniq iwn Khoeq gan khimi ji la aan he koen than ka'ein u jo de. ¹³ Phoishma axylpy ji he Mawshei iwn pieriesa la

Jawhen iwn ktiw mtien de phoitu ha on u jo de. ¹⁴ Nan ji tneq gan yn de ne jo de nala Batizen shma Jawhen la Eilijaq de naniwn gan mny ha ja de. ¹⁵ Nan ji me the than knaqkhin on la kneq u ja.

¹⁶ "Dyde ave on niwn khimi ji gan tne he tun ha de mei. Ama ji la zi me knoenq niwn naudie ji he de. Ama ji la long de gan long de auq ha haw u jo de. ¹⁷ 'Ke ji la nan ji than phli tun gadema mlanq u y de. Xaxaw long xui gadema xa y de,' naha haw u jo de. ¹⁸ Nagy de mei nala, Batizen shma Jawhen vy degan sa niwn gan jaq ha ni y klauq on jo de. Khimi ji la, 'Ama gan anan koen niwn khimi ga,' naha haw u jo de. ¹⁹ Ke Khimi Spa vy degan ni ha sa ha on jo de. Khimi ji la, 'Saphilu he kau'in tui ni niwn khimi he ga. Maumoen kakaw ji he ajie on niwn ji he aphau sha lau vi de,' naha nahaw de. Gadema Kniqkhoeqmaq iwn pethon he on niwn khimi ji la, Kniqkhoeqmaq la khuitan vi naniwn mny man de," naha Jeishu la thuiq by de.

Yn y niwn kun ji (Lk 10:13-15)

²⁰ Khiwn degan Jeishu la ama iwn tauthon ji, m'anna sha niwn ji gan nu niwn kun ji la anon dan y de tkhoen ama la joe by de. ²¹ Jeishu la, "Khawrazin kunpy ji jy, nan ji la dhanshi vi de. Bezeida kunpy ji jy, nan ji la dhanshi man de. Nan ji iwn kun me ke sha niwn tauthon gan Tyra kun he Sidun kun me sha kau y. Nan ji me ke sha he haan neq me sha by de nala, ama ji la jaukhoen kon athonathau proen † ji kakhu kna hana buisky me kalaw ha anon dan u man de. ²² Gadema ke nahaw niwn kneq u, Kniqkhoeqmaq la khimi ji gan tautun mkhoi niwn mniq me nan ji la Tyra kun he Sidun kun khaan y khan ha man de. ²³ Kapeiranan kunpy ji jy! Kniqkhoeqmaq la nan ji gan khoeqshniq me namshan de naniwn ta u ja by. Pipiq sy y de. Kniqkhoeqmaq la nan ji gan kxau khoeq me namhie man de. Nan ji me ke sha niwn tauthon ji gan Shawdun kun me sha by de nala kun tneq la ave mtien man on man de. ²⁴ Tautun mkhoi niwn mniq me nan la Shawdun kun khaan y khan ha man de," naha thuiq by de.

Ke me vy ha knau ja (Lk 10:21-22)

²⁵ Tneq ktiw menan Jeishu la, "Klena kauniq he khoeqshniq Kanma Pe-e jy, namthoeq ja gan. Nagy de mei nala pethon on niwn shma ji gan kneqthoenq y than tneq ji gan mxaw ha naudie he yn niwn ji gan mnui by jo de. ²⁶ Sy ja de, Pe-e jy, tynygy sha than amlunqkvaq jo de.

²⁷ "Ke iwn Pe-e la, bohan he pethon axylypi gan ke me napoe jo de. Spa la ape mei naniwn Pe-e nienq mny ga de. Pe-e la ape mei naniwn gan Spa nienq mny

† *Mlunqma niwn gan mnui than kashieq niwn kh'aw.*

ga de. Spa xieq ha mny he de ne niwn khimi ji gan nienq mny he ga de.

²⁸ "Likhun niwn vanq gan phoeq ha mshaxei niwn khimi ji jy! Ke me navy u. Ke naknau he man de. ²⁹ Ke iwn thepy gan la ha ke me katu u ja. Ke la amlunq kamnien ha a'njawa'nja on niwn de. Nan ji khuitan knau ha man de. ³⁰ Ke thepy la tpuq than jauhoe vi de. Ke nathyn niwn vanqhoe la jauhauphdy vi de," naha na by de.

T'ja Mniq kthanq diwnq niwn (Mk 2:23-28; Lk 6:1-5)

12 T'ja Mniq menan Jeishu la ama iwn atxuiq ji he le gan tloi ha lyiw u jo de. Ama iwn atxuiq ji la bu kxan de tkhoen saqvuiq ji gan k'joe ha sa u jo de. ² Tynygy sha niwn gan Pharishei ji la nu ha, "Tkhoenq ja! Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa me on niwn he T'ja Mniq me sha ha y naniwn gan nan iwn txuiq ji la sha lau vi de," naha Jeishu gan haw by de.

³ Jeishu la, "Davi he ama iwn aphau ji bu kxan by degan Davi tne sha mei naniwn nan ji phe be kauq y na by. ⁴ Kniqkhoeqmaq iwn in me koen hana ama he ama iwn aphau ji la Kniqkhoeqmaq maq me poe niwn tkoe gan la ha sa u de. Tcoe tneq gan miema ji nienq sa ha ga de. ⁵ T'ja Mniq me tbutran glein iwn miema ji la T'ja Mniq iwn pieriesa gan phjau gamaq ajie on y naniwn pieriesa gan phe u y by. ⁶ Mtyng neq me tbutran glein khaan y hoe niwn long de on de naha nathuiq ja gan. ⁷ Kniqkhoeqmaq nygy haw niwn pie la, 'Ke la mxien niwn gan luisui sha niwn khaan y ne goe de naniwn gan ama haw jo de.' Nan ji la tynygy mny ha kneqthoenq de nala ke txuiq ji ajie sha niwn gan nan ji haw de sy y de. ⁸ Nagy de mei nala Ke Khimi Spa la T'ja Mniq iwn Kanma de," naha thuiq by de.

Akoe kta ha y niwn khimi (Mk 3:1-6; Lk 6:6-11)

⁹ Khiwn degan Jeishu la ama iwn atxuiq ji he tneq kon thaw ha ama ji iwn Kniqkhoeqmaq iwn in me lyiw u jo de. ¹⁰ Akoe kta ha y niwn khimi long de la tneq me on jo de. Pharishei ji la Jeishu gan bi de ne ha, "T'ja Mniq me hoi than sha niwn la Mawshei iwn pieriesa he kashoi ja by," naha diwnq u de.

¹¹ Jeishu la, "Nan ji me mhauq mie de T'ja Mniq me akhoeq me kalie la nan ji tne sha de mei. Nan ji la mhauq tneq gan akhoeq thunq iwn la de sy y na by. ¹² Khimi la mhauq khaan y avanq on goe de. Dyde T'ja Mniq me khimi gan aghoi sha de nala Mawshei iwn pieriesa pjau y de," na by de. ¹³ Khiwn la akoe kta ha y niwn khimi tneq gan, "Nan iwn akoe gan mtoe ja," na by de.

Dyde khimi tneq la mtoe de he hoi niwn akoe phanphan de he kkrhau vi jo de. ¹⁴ Gadema Pharishei ji la

thaw pjoe ha Jeishu gan mthi than alan shoeq u jo de.

Kniqkhoeqmaq xieq niwn tanna

¹⁵ Jeishu la Pharishei ji iwn sha de ne niwn gan mny ha mtynq tneq kon thaw ha lyiw vi jo de. Khimi amdaw ji la ama txuiq xui hana anonanaq on niwn axylypi ji gan hoi he by de. ¹⁶ Jeishu la ama kthanq axy niwn khimi ji gan haw y than ama ji gan ie by de. ¹⁷ Tneq ji la phoishma Heishaja kon Kniqkhoeqmaq haw de ne niwn koi than jo de.

¹⁸ "Neq la ke xieq niwn

Ke iwn tanna,

Ke khie niwn lonq de jo de.

Ke la ama gan amlunqkvaq jo de.

Ke muiqxaq la ama me koi he de.

Ama la khimi axylypi ji me

tautun mkhoi niwn

kthanq haw man de.

¹⁹ Ama la khimi ji gan ieqxau y de.

Lan ji me xanq ha ape ma

the y man de.

²⁰ Ke iwn tanna la katkoe niwn

shbun kun gan khytau y man de.

Ama la sxiw de xau niwn me gan

diw than sha y man de.

Ke iwn txon niwn la axylypi gan

knaqpi niwn mtien de

ama la mdimkhiw niwn he

mkaw man de.

²¹ Khimi axui amdaw ji la

ama gan Meishija naha

yn u man de," naha thuiq by de.

Jeishu he anan pui Balazabu

(Mk 3:20-30; Lk 11:14-23)

²² Khiwn degan ama ji la Jeishu me anan koen niwn khimi lonq de gan mhen by de. Khimi tneq la amiju pielaug lonq de jo de. Jeishu la anan mthoe ha hoi than sha by jo de. Ama la pie tpie de dan hana ami ma nu jo de. ²³ Khimikie ji la m'an ha, "Neq Davi iwn Spa sy ja shu mei," naha kadiwnq u de.

²⁴ Pharishei ji the degan ama ji haw niwn la, "Neq anan ji gan mthoe niwn la anan ktoenkyn Balazabu gan akla niwn he ga de," na by de.

²⁵ Jeishu la ama ji ta niwn ji gan mny ha, "Khoeq haan de menan khimi ji ttoi karie y la pjau ga jo mei. Kunpy, inpy ji karie y la kun he in mtienq la pjau man de.

²⁶ Saten xuipei la ama iwn anan ji gan mthoe ha kbraan la Saten xuipei iwn khoeq la pjau man de. ²⁷ Ke la anan pui Balazabu iwn bohan he mthoe ga de nala nan ji iwn txuiq ji la ape iwn bohan he mthoe u niwn mei. Dyde ama ji la nan ji kman niwn gan namnui man de. ²⁸ Gadema ke la Kniqkhoeqmaq iwn Muiqxaq he

anan ji gan mthoe niwn nala Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq la nan ji me natiwn dy de.

²⁹ "Aan on niwn khimi lonq de gan mkrhien maq y la, ama in me on niwn inthunq ji gan ape ma la de dan y de. Mkrhien degan nienq ama iwn in me on niwn ashiqshiq gan lon ha la de dan ga de.

³⁰ "Ke phan me kauruiq y niwn khimi la ke gan na-ieq niwn de. Ke he vaan de lun y niwn khimi ji la khimi ji gan k'jakaka he niwn ga de. ³¹ Dyde ke nahaw niwn kneq u, ajie axylypi ji he Kniqkhoeqmaq gan thuiqsa niwn gan mtienq la Kniqkhoeqmaq mxoe ha ja de. Gadema Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan nu y san y haw niwn ji gan la ajie loe ha de sy y de. ³² Khimi lonq de la Ke Khimi Spa kthanq gan hoi y nathuiq la Kniqkhoeqmaq namxoe de. Gadema Sepin Seryiw niwn Muiqxaq kthanq gan hoi y thuiq de nala Kniqkhoeqmaq la tshautkhon man namxoe de sy y de."

Akun he ama iwn athe

(Lk 6:43-45)

³³ "Akun ghoi nala athe hoi man de. Akun hoi y nala athe ma hoi y de. Ama iwn athe gan tkhoenq hana akun gan mny ha ja de. ³⁴ Mxuiq shi axui ji jy, nan ji la shi de tkhoen pie ghoi gan haw ha y de. Amlunq thunq me koipau niwn ji la amkha kon thaw jo de. ³⁵ Khimi ghoi la hoi de tkhoen pie ghoi tpie ha khimi ji gan klonq vi de. Khimi shi la shi de tkhoen tne ma kakon ha dan y de. Ama la a'shi ta de tkhoen a'shi tpie ga de.

³⁶ "Ke nahaw niwn kneq u, Kniqkhoeqmaq la khimi ji gan tautun mkhoi niwn Mniq me haw ja hoen niwn pie ttyn he Kniqkhoeqmaq la khimi ji gan shaukhoen poe by man de. ³⁷ Khuitan aghoi haw niwn nan ji gan ajie on y naha haw man de. Nan ji hoi y niwn haw la nan ji gan ama la ajie napoe man de," naha thuiq by de.

Tauthon mke by u niwn

(Mk 8:11-12; Lk 11:29-32)

³⁸ Nagy mei niwn pharishei ji he pieriesa shma ji la, "Shma jy! Nan iwn tauthon haan man sha niwn ke ji tkhoenq de ne jo de," na by de.

³⁹ Jeishu la, "Ave khaq gan on niwn shi ha Kniqkhoeqmaq gan yn y niwn khimi ji la ke me tauthon namke de! Nan ji namke niwn gan ke mnui y de. Gadema Phoishma Jawna iwn tauthon gan nienq katein ha man de. ⁴⁰ Jawna la mui glein ajaw thunq me niqva thunq de he diwn thunq de on beshe he Ke Khimi Spa ma klana thunq me niqva thunq de he diwn thunq man on ha man de. ⁴¹ Kniqkhoeqmaq la khimi ji gan tautun mkhoi niwn Mniq me Nineiwei kun iwn khimi ji la kdoe ha ave khaq gan on niwn khimi ji gan bi u man de. Nagy de mei nala ama ji la Jawna kthanq ghoi thuiq by niwn gan the ha anon dan de tkhoen jo de. Ave neq mtynq me Jawna khaan y hoe niwn on dy de.

⁴² Kniqkhoeqmaq la khimi ji gan tautun mkhoi niwn Mniq me Vaqxu khoeq iwn xandi noi Sheiba la kdoe ha ave on niwn khimi ji gan nabi man de. Nagy de mei nala ama la xanqla niwn khoeq kon xandi Shawlamun iwn pethon gan kneq than navy jo de tkhoen de. Ave neq mtynq me Shawlamun khaan y hoe niwn on de," na by de.

Anan kaku beqtyn niwn

(Lk 11:24-26)

⁴³ "Anan la khimi lonq de thunq iwn thaw degan kanqphyn kanqryn niwn knau na mtynq shoeq jo de. Ama la knau na katein y de. ⁴⁴ 'Ke on ve niwn in me kaku beqtyn gan,' nade. Tneq me tiwn degan in tneq la khimi lonq de phieqryiw niwn, on niwn axylpyi gan anienmrien khe niwn, ape ma on y niwn gan katein by de. ⁴⁵ Anan tneq la ama khaan y shi niwn anan mie shri de gan kauq ha in tneq me koen hana on u jo de. Khimi tneq la kausy me shi niwn khaan y kaukiwn me shili lau vi de. Ave khaq gan on niwn khimi ji ma tynqy kkrhau man de," naha thuiq by de.

Jeishu iwn anoi-oi he anaqpi ji

(Mk 3:31-35; Lk 8:19-21)

⁴⁶ Jeishu la khimikie ji gan thuiq by toen me anoi-oi he anaqpi ji la vy by jo de. Ama ji la xanq me kdoe ha khimi lonq de gan mxoe ha Jeishu gan kauq jo de. ⁴⁷ Khimi tneq la, "Nan noi he nan naqpi ji la xanq me kdoe ha on u de. Ama ji la nan he katpie de ne u jo de," na by de. ⁴⁸ Jeishu la, "Ape la ke noi-oi mei, ape la ke naqpi ji mei," naha mkonq by de. ⁴⁹ Ama la atxuiq ji gan tkhiw ha, "Neq ji la ke noi-oi, ke naqpi ji he jo de. ⁵⁰ Khoeqshniq me on niwn ke Pe-e ne niwn ji gan sha niwn khimi ji la ke naqpi, ke siesa, ke noi-oi he jo de," naha mkonq by de.

Ati kahi taumla

(Mk 4:1-9; Lk 8:4-8)

13 Tneq mniq me Jeishu la in xanq me thaw ha tuili tein me knoenq ha on jo de. ² Khimikie ji la ama gan tpanq by de tkhoen tuili konq menan on niwn mlon menan poe ha knoenq hana on degan khimikie ji la tuili tein me kdoe ha on u jo de. ³ Jeishu la taumla ji kakon ha amdaw mtu by de.

"Kahi khimi lonq de la ati hi than thaw dy de. ⁴ Tynqy hi degan axy niwn ati ji la lan menan kalie ha tva ji vy ha sa khja vi de. ⁵ Ave axy niwn ati ji la klana sxiw de niwn txunron me kalie de. Klana tpashei tphon ga de tkhoen ati ji la prau janq vi de. ⁶ Gadema kniq thaw degan akun pi ji gan khoeq biqna ha xy khja vi de. Nagy de mei nala klana me ajun mxa ha y de tkhoen jo de. ⁷ Axy niwn ati ji la axinq ron me kalie jo de. Akun prau

degan axinq kun ji la akun ji gan tbu khju vi de. ⁸ Ave axy niwn ati ji la klana ghoi me kalie ha amdaw athe kthe de. Ave akun ji la ton de iwn ton lienbe haan de, ton xuitru de, ton xuithunq de kthe jo de.

⁹ "Nan ji me the than knaqkxin on la kneq u ja," na by de.

Taumla ji iwn haw de ne niwn

(Mk 4:10-12; Lk 8:9-10)

¹⁰ Atxuiq ji la vy by ha, "Nagy de khimi ji gan taumla he thuiq by niwn mei," naha diwnq by de.

¹¹ Jeishu la, "Khoeqshniq iwn khoeq iwn mxaw ha khe niwn kthanq gan nan ji kneqthoenq ha ja de. Axy niwn khimi ji la tneq gan kneqthoenq ha y de.

¹² Kneqthoenq niwn ji gan py ha kneqthoenq than sha by ha amdaw kneqthoenq man de. Kneqthoenq y niwn ji gan la kneqthoenq niwn ji mtienq kneqthoenq y than sha by man de. ¹³ Taumla neq he nagy de ama ji gan ke thuiq by niwn mei nala, ama ji la tkhoenq gamaq nu y. The gamaq kneqthoenq y de. ¹⁴ Phoishma Heishaja tri ha khe niwn la khimi tneq ji he koi dy jo de. Ama la,

'Nan ji the gamaq kneqthoenq y de.

Tkhoenq gamaq nu y de.

¹⁵ Khimi neq ji iwn amlunq la

pinkhu ha,

knaqkxin la tha vi de.

Ami ma pinkie vi de.

Tynqy sy y de nala ama ji ami la

nu ha man de.

Knaqkxin he the ha ja,

amlunq he kneqthoenq ha ja de.

Dyde ama ji la ke me naku la,

ke la ama ji gan hoi he man de,' naniwn de.

¹⁶ "Gadema Kniqkhoeqmaq la nan ji gan saxein ghoi napoe de tkhoen nan ji ami he nu ha knaqkxin he the niwn jo de. ¹⁷ Ke nahaw niwn kneq u. Amdaw niwn phoishma ji he mdimkhiw niwn khimi ji la nan ji nu niwn gan nu de ne gamaq nu ha y de. Nan ji the niwn ji gan the de ne gamaq the ha y de.

Ati hi niwn taumla gan mny than thuiq by niwn

(Mk 4:13-20; Lk 8:11-15)

¹⁸ "Ati hi niwn taumla la tne haw de ne niwn mei naniwn mny than kneq u ja. ¹⁹ Khoeq kthanq the ha kneqthoenq y niwn khimi ji la lan me kalie niwn ati he de. Saten xuiqui la vy ha ama ji the niwn kthanq ghoi gan amlunq thunq kon la by vi de. ²⁰ Txunron me kalie niwn ati la kthanq ghoi the ha hoelihoelanq niwn he koeban niwn khimi he jo de. ²¹ Gadema ama la kthanq ghoi gan hoibein y de tkhoen ajun mxa y niwn ati he de. Dyde ama la amlunq me kthanq ghoi gan najie man ma khe ha y de. Kniqkhoeqmaq kthanq tkhoen

he ieliepekhaw niwn he katein ha khimi ji kloë degan kthanq ghoi gan kdiepha vi de. ²² Axinq ron me kalie niwn ati la kthanq ghoi gan the niwn khimi he de. Gadema ama la moen niwn, kaurein de ne niwn de tkhoen he kthanq ghoi gan ta y ha athe kthe ha y jo de. ²³ Gadema klena ghoi me kalie niwn ati la kthanq ghoi gan the ha kneqthoenq niwn he jo de. Ama ji la ati ton de hi la lienbe haan de, xuitru de, xuithunq de kthe niwn he de," naha thuiq by de.

Ksaw kun ji taumla

²⁴ Jeishu ave taumla haan de thuiq by niwn la, "Khoëqshniq iwn Khoëq la ama iwn le me ati ghoi hi niwn khimi he de. ²⁵ Gadema khimi axylypi i niwn ktiw me ama iwn txieq la vy ha saq ti ji unq me ksaw mu hi by khiwn la thaw ha lyiw vi de. ²⁶ Saq prau ha akun pi ji thaw degan saq he vaan de ksaw kun ma prau jo de. ²⁷ Le kanma iwn tanna la akanma me lyiw ha, 'Kanma jy, nan le me hoi niwn ati gan hi niwn ga sy y by. Ksaw kun neq ji la na'iwn mei,' naha diwnq by de. ²⁸ Akanma la, 'Txieq long man nasha niwn ga,' naha mkonq by de. Tanna la, 'Ke ji akun tneq ji gan tphrei ha de by,' na by de. ²⁹ Akanma la, 'Sha nanq, ama ji gan tphrei la saq ti ji ma ksaw kun tneq ji he vaan de kauruiq lau ga. ³⁰ Ati kun he pauky vaan man a niwn ktiw mtien man hoe ja shan. A niwn ktiw me ka'a ji gan ke haw man de. Ksaw kun ji gan tphrei ha k'ien khiwn la me me bonq u. Khiwn degan saq gan a ha lun hana tpeq me mkoen u,'" naha thuiq by de.

Anmie mu taumla

(Mk 4:30-32; Lk 13:18-19)

³¹ Jeishu la ave taumla haan de he thuiq by niwn la, "Khoëqshniq iwn Khoëq la anmie mu he de. Khimi long de la anmie mu gan ama iwn le me hi jo de. ³² Ati tneq la axylypi thunq me ashin xiw jo de. Gadema prau ha hoe degan ama iwn le me aghoe xiw niwn akun kkrhau ha tva ji vy hana abaan me atbu sha jo u de."

Tkoe tpra niwn kshi taumla

(Lk 13:20-21)

³³ Ave taumla haan de he Jeishu thuiq by niwn la, "Khoëqshniq iwn Khoëq la tkoe tpra niwn kshi he de. Nuipuidi long de la tkoe tpra niwn kshi sxiw de gan la ha tkoedi amdaw niwn me thein ha tmiebu jo de. Khiwn la tkoe tpra niwn kshi he tkoedi la tprawpru ha axylypi pa he de," na by de.

Taumla ji gan kakon niwn

(Lk 4:33-34)

³⁴ Jeishu la khimikie ji gan taumla kauruiq y klauq tne ma haw y de. Ama la mtu niwn tneq axylypi gan taum-

la he kakon ha haw by jo de. ³⁵ Dyde phoishma ji phoitu niwn pie la koi jo de. Ama la, "Ke mkha an ha taumla ji he nahaw man de. Kniqkhoeqmaq la khoeqra neq gan mriw thoi de niq kon mxaw ha khe niwn ji gan ke namtu man de," naniwn jo de.

Ksaw kun ji taumla kthanq mny than thuiq by niwn

³⁶ Khiwn degan Jeishu la khimikie on niwn kon thaw ha in thunq me koen vi de. Ama iwn atxuiq ji la vy ha, "Ke ji gan le me prau niwn ksaw kun taumla la tne gan thuiq de ne niwn mei naniwn nathuiq by ve ja," naha mke by u de.

³⁷ Jeishu la, "Ati ghoi hi niwn le kanma la Ke Khimi Spa de. ³⁸ Le la khoeqra neq de. Hoi niwn ati la khoëqshniq iwn Khoëq iwn spi ji jo de. Ksaw kun la Saten xuipei iwn spi ji jo de. ³⁹ Ksaw mu gan hi niwn txieq la Saten xuipei de. A niwn ktiw la khoeqra neq khiw niwn ktiw de. A niwn khimi ji la khoëqshniq iwn thoeq ji jo de. ⁴⁰ Ksaw kun ji gan tphrei ha me me bonq beshe he kaukiwn me khoeqra neq khiw niwn ktiw me tynygy kkrhau man de. ⁴¹ Ke Khimi Spa la ke iwn thoeq ji gan mxoe ha khimi ji gan kman he niwn ji he ajie on niwn axylypi ji gan Kniqkhoeqmaq iwn Khoëq kon mthoe man de. ⁴² Thoeq ji la ama ji gan xau ja voi niwn me me mhie man de. Tneq me ama ji la xa xanq ha afa kat'eq u man de. ⁴³ Tynygy degan mdimkhiw niwn khimi ji la kniq he ama ji Pe-e iwn Khoëq me kvanxoe on ha man de. Nan ji me the than knaqkxin on la kneq u ja."

Avanq hoe xiw niwn gan xuiq ha khe niwn taumla

⁴⁴ "Khoëqshniq iwn Khoëq la le me avanq hoe xiw niwn gan xuiq ha khe niwn he de. Khimi long de la katein degan ama la xuiq ha khe beqtyn vi de. Khiwn degan ama la hoelihoelanq niwn he ama me on niwn axylypi ji joeq pi khiwn la kaku ha le tneq gan xanq jo de."

Anqshli txun taumla

⁴⁵ "Ave haan de la, Khoëqshniq iwn Khoëq la kanoen sonme niwn anqshli txun ji gan shoeq niwn mkun kasha long de he jo de. ⁴⁶ Avanq hoe xiw niwn anqshli txun katein degan lyiw ha ama me on niwn ji joeq pi khiwn la xanq jo de."

Mlaw taumla

⁴⁷ "Khoëqshniq iwn Khoëq la mlaw he de. Mui kashoeq ji la mlaw gan kaanq thunq me mhie ha mui kaudydy ji gan nien niwn jo de. ⁴⁸ Mui koipau niwn mlaw gan mui kashoeq ji la kauniq me xie u jo de. Khiwn degan ama ji la knoenq ha mui ji gan xieq hana mui ghoi ji gan kiepaw me thein hana hoi y niwn mui ji gan xanq me kdiepha u jo de. ⁴⁹ Khoëqra neq khiw ni-

wn ktiw me tynqy kkrhau man de. Thoeq ji la vy ha hoi niwn khimi he hoi y niwn khimi ji gan tkhiw man de. ⁵⁰ Thoeq ji la hoi y niwn khimi tneq ji gan me xau ja voi niwn mtynq me mhie de. Mtynq tneq me ama ji la xa xanq ha afa kat'eq u man de," naha thuiq by de.

Pieriesa kautha he kauxiwn

⁵¹ Jeishu la, "Neq axylpi ji gan nan ji kneqthoenq u ja by," naha diwnq by de.

"Kneqthoenq ja de," naha mkonq by de.

⁵² Jeishu la ama ji gan, "Dyde pieriesa shma ttyn la khoeqshniq iwn Khoeq me atxuiq kkrhau jo de. Ama la akhaan tneq kon avanq hoe niwn woenshen kautha he kauxiwn mthoe ha niwn in kanma he jo de," na by de.

Jeishu gan Nazare kun me koeban y niwn

(Mk 6:1-6; Lk 4:16-30)

⁵³ Jeishu la taumla ji thuiq khiwn degan mtynq tneq kon thaw ha lyiw vi jo de. ⁵⁴ Ama iwn kun me vuiq ha piemkun gan Kniqkhoeqmaq iwn in me mtu by degan ama ji la m'an u jo de. Ama ji la, "Kхими neq la pethon he tpeie than, bohan he tauthon sha than na'iwn dan niwn mei," naha kadiwnq u de. ⁵⁵ Ama ji la, "Neq laushma spa sy y by. Anoi-oi la Mari sy y by. Ama iwn naqpi ji la Jaku, Jawshe, Shimun he Judaq sy y by. ⁵⁶ Ama iwn siesa axylpi ji la me ji he vaan de on niwn ga de. Khimi neq la pethon neq he bohan neq gan na'iwn dan niwn mei," naha haw u jo de. ⁵⁷ Dyde ama ji la Jeishu gan kdooe thaw by ha ama gan koeban y de.

Jeishu la ama ji gan, "Phoishma la me-e iwn kun he me-e iwn inpy me mime dan y de. Axy niwn me mime dan ga de," na by de. ⁵⁸ Ama ji la ama gan yn y de tkhoen tneq menan m'anna tauthon ji amdaw sha by y jo de.

Batizen shma Jawhen diw niwn

(Mk 6:14-29; Lk 9:7-9)

14 Tneq ktiw me Galilei khoeq gan kamkaw xandi Heiro la Jeishu sha niwn maqtanq kthanq the by jo de. ² Heiro la, "Neq la diw niwn kon xinq beqtyn niwn Batizen shma Jawhen ga de! Dyde ama me tauthon ji gan sha than bohan on jo de," naha ama tkui iwn khimi ji gan haw by de.

³⁴ Heiro la Jawhen gan nien he hana mkrhien khiwn la mron thunq me keinq ha khe by jo de. Nagy de mei nala Heiro la anaqpi Philipu iwn anuipui Heirodi gan la de tkhoen Jawhen la Heiro gan, "Nuipuidi tneq gan la niwn la pieriesa he kashyn y de!" naha haw by de tkhoen jo de. ⁵ Heiro la Jawhen gan mthi de ne jo de. Gadema Heiro la khimi ji gan xiq jo de. Nagy de mei nala khimi ji la Jawhen gan phoishma lonq de he yn u vi de tkhoen jo de.

⁶ Heiro ama kapien niwn mniq me shni sha degan Heirodi iwn shnu la khimi ji maq me mlanq jo de. Heiro la tkhoenq ha hoelihoelanq jo de. ⁷ Dyde Heiro la nuipuidi pi gan, "Nan ne niwn ashiqshiq gan namke ja. Ke napoe de naha katkinq ha," kaudi poe by de.

⁸ Nuipuidi pi la anoi-oi msoe by he, "Batizen shma Jawhen iwn aluq gan buka me thein ha ave napoe ja," naha mke by de.

⁹ Xandi Heiro la amlunqma gamaq ama la shni me navy niwn khlonq ji maq me kaudi poe by de tkhoen nuipuidi pi mke niwn gan poe by than ama iwn langie ji gan sin by de. ¹⁰ Dyde ama la mron thunq me lyiw ha Jawhen iwn aluq gan tbie xaan he jo de. ¹¹ Ama ji la buka me aluq thein ha nuipuidi pi me poe by degan ama la anoi-oi me mhen by jo de. ¹² Jawhen iwn atxuiq ji la vy ha axaw gan mron thunq iwn la ha tpon me kvuiq by de. Khiwn la Jeishu me lyiw ha thuiq by jo de.

Khimi lonq shtun baan de gan msa niwn

(Mk 6:30-44; Lk 9:10-17; Jh 6:1-14)

¹³ Jawhen kthanq Jeishu the degan mlon janq de konq me poe ha khimi on y niwn mtynq me lyiw jo de. Khimikie ji kthanq tneq the la ama ji kun kon thaw hana Jeishu txuiq kauniq lan kon xui u jo de. ¹⁴ Jeishu la mlon kon kauniq me poe ha khimikie ji gan nu degan mxien ha ama ji iwn xy y naq niwn ji gan hoi than sha by de.

¹⁵ Mdiwn na me atxuiq ji la ama me lyiw ha, "Kniq diwn ga dy de. Mtynq neq la khimi on y niwn mtynq de. Khimi ji gan van ji me sana nina ji xaanq than mxoe by ja," na by de.

¹⁶ Jeishu la, "Ama ji lyiw than ne y de. Nan ji la ama ji gan haan man haan man sa than poe by ja," na by de.

¹⁷ Atxuiq ji la, "Ke ji me tkoe kei baan de he mui mie ni de on ga de," naha mkonq by de.

¹⁸ Jeishu la, "Tneq ji gan namhenq," na by de. ¹⁹ Ama la khimi ji gan ksau konq me knoenq he jo de. Jeishu la tkoe kei baan de he mui mie ni de gan la hana khoeqshniq me katyn khiwn la Kniqkhoeqmaq gan mthoeq ha tkoe ji gan khoiphei hana atxuiq ji gan poe by de. Atxuiq ji ma khimi ji gan xi by jo de. ²⁰ Khimi axylpi ji la sa ha mna u jo de. Khiwn degan atxuiq ji la tkoe he mui abanala ji gan kaw jo la ton xale ni de koipau dan by thaan de. ²¹ Sa niwn khimi ji la ktoen naqpadi lonq shtun baan de on jo de. Nuipuidi ji he naudie ji gan tie y man de.

Jeishu tui konq me tkie niwn

(Mk 6:45-52; Jh 6:15-21)

²² Khiwn degan Jeishu la atxuiq ji gan ktanle mlon kasi he ha tuili xieq me kaq he jo de. Tneq ktiw me khimikie ji gan mxoe by jo de. ²³ Khimi ji gan mxoe khiwn degan Jeishu la saxein mke than lonq de xdyn

tkoenq konq me poe jo de. Mxun thaw degan ama lonq de xdyn on jo de. ²⁴ Tneq ktiw me mlon la kauniq he xanqla niwn me tiwn dy jo de. Kli thaw ha mlon gan tuilein ji shbau by de.

²⁵ Mkhoen thoeqdi khoeqvanq nene ktiw menan Jeishu la tuili konq me tkie ha atxuiq ji me vy by de.

²⁶ Atxuiq ji la ama gan tuili konq me tkie ha lyiw niwn gan nu by degan ama ji la kahoen kdiedie u jo de. Ama ji la, "Neq la sheshi ga de!" naha xiqsa ha xanq u de.

²⁷ Jeishu la ktanle ama ji gan, "Amlunq khiwshliw khe u, ke ga de, xiq u nanq ja," naha mlau by de.

²⁸ Tynygy degan Peitru la, "Kanma, nan nala, tuili konq me tkie ha navy ha than nahaw ja," na by de.

²⁹ Jeishu la, "Navy," na by hana Peitru la mlon kon skrha ha tui konq me tkie hana Jeishu me lyiw jo de.

³⁰ Gadema kli thaw ha tuilein gan nu degan xiqsa hana tui mien de sha ha, "Kanma! Ke gan naklonq ja!" naha xanq jo de.

³¹ Ktanle Jeishu la akoe jau ha Peitru gan kshiwn hana, "Nan ji la ke gan sxiw de yn ga. Nagy de ke gan akla y mei!" na by de.

³² Jeishu he Peitru lonq ni de pauky mlon konq me poe khiwn degan kli la knau by jo de. ³³ Mlon thunq me on niwn atxuiq ji la Jeishu gan spaq ha, "Nan la Kniqkhoeqmaq iwn Spa khuitan sy ja," naha haw by u jo de.

Ganeisare kauniq me anonanaq ji gan hoi than sha niwn

(Mk 6:53-56)

³⁴ Ama ji la tuili gan kaq ha Ganeisare kauniq me tiwn jo de. ³⁵ Tneq iwn khimi ji la Jeishu gan ma by la bauteinbaula me on niwn van ji me kthanq the he jo de. Ama ji iwn xy y naq niwn khimi axylpi ji gan Jeishu me mhen by u jo de. ³⁶ Ama ji la, "Nan iwn kh'aw ashloi gan tydie ga ve nan," naha Jeishu me mke by u jo de. Tydie niwn khimi axylpi ji la anonanaq kon hoi by khja vi jo de.

Puipi ji iwn arinon

(Mk 7:1-13)

15 Ave nagy mei niwn Pharishei ji he pieriesa shma ji la Jeirushlen kun kon Jeishu menan vy ha diwnq by de. ² Ama ji la, "Nan txuiq ji la puipi ji iwn arinon gan nagy de kdiepha mei. Akoe gan arinon on niwn he kashie y klauq sa ga bui," na by de.

³ Jeishu la, "Nan ji iwn arinon gan mlakie than Kniqkhoeqmaq iwn t'ja gan nagy de kdiepha vi mei.

⁴ Kniqkhoeqmaq haw niwn la, 'Nan noi-oi, nan pe-e gan law ha de. Noi, pe gan joe niwn khimi la diw ha de,' naha nade. ⁵ Gadema nan ji la, khimi lonq de la noi-oi, pe-e ji gan, 'Nan ji gan klonq than khe niwn ji la ke la Kniqkhoeqmaq gan poe by dy!' naha haw ha ja

de. ⁶ Nygy haw la khimi tneq anoi-oi ape gan law de ne y dy de. Dyde nan ji iwn arinon gan mla than Kniqkhoeqmaq tpe niwn ji gan nan ji la kdiepha he vi de. ⁷ Ajiwn sha niwn khimi ji jy! Phoishma Heishaja la nan ji he niwn gan phoitu ha sau niwn la khuitan ja de!

⁸ Ama la, 'Khimi neq ji la

amkha he ke gan namthoeq gamaq amlunq la ke he xanqla me ga de.

⁹ Ke iwn pieriesa hehe

ama ji iwn arinon ji gan

mtu by de tkhoen

naspaq gamaq tanshaan ga de,"

naha haw jo de.

Khimi gan proepra he niwn

(Mk 7:14-23)

¹⁰ Khiwn degan Jeishu la khimikie ji gan ama me kauq ha, "Kneqthoenq than kneq u! ¹¹ Khimi gan proepra he niwn ji la amkha kon koen niwn ji sy y de. Amkha kon thaw niwn ji ga de," na by de.

¹² Khiwn degan atxuiq ji la Jeishu txeq me vy ha, "Kanma jy, nan pie gan pharishei ji the degan amlunq hoi y niwn mny ja by," na by de.

¹³ Jeishu la, "Khoeqshniq iwn ke Pe-e ie y niwn akun axylpi ji gan ama tphrei man de. ¹⁴ Ama ji than moen u nanq! Ama ji la miju ji gan lan mnui niwn miju ji he ga de. Miju khimi lonq de la ave miju lonq de gan mtu-iq la lonq ni de pauky akhoeq me kalie man de," na by de.

¹⁵ Peitru la, "Taumla tneq gan ke ji kneqthoenq than nathuiq by ve ja," na by de.

¹⁶ Jeishu la, "Nan ji ave mtieng de kneqthoenq y man by. ¹⁷ Amkha me koen niwn ji la ajaw me tiwn ha de-thunq lyiw niwn me thaw de naniwn nan ji mny y by.

¹⁸ Gadema amkha kon thaw niwn la amlunq kon navy niwn de. Tneq ji la khimi gan proepra he niwn ga de.

¹⁹ Amlunq kon thaw niwn ji la a'shi ji gan ta niwn, khimi gan mthi niwn, khimi nuipui naqpa he jiekre niwn, nuipui, naqpa amlunq ne xiw niwn, mxu niwn, khuitan sy y niwn gan haw niwn, khimi ji kthanq hoi y haw niwn ji jo de. ²⁰ Tneq ji la khimi gan proepra he niwn ji de. Akoe kashie y klauq bu sa niwn la khimi gan proepra he niwn sy y de," naha thuiq by de.

Nuipuidi lonq de iwn yn niwn

(Mk 7:24-30)

²¹ Jeishu la mtynq tneq kon thaw ha Tyra he Sidun kun ji tein iwn kauniq me lyiw jo de. ²² Tneq me Khane kauniq iwn nuipuidi lonq de la Jeishu me vy ha, "Kanma jy, Davi iwn spa jy! Ke gan namxien jo. Ke shnu me anan koen ha ama la neremsausau jo de," naha xanq ha na by jo de.

²³ Gadema Jeishu la tne ma mkonq by y de. Ama iwn txuiq ji la ama me vy ha, "Nuipuidi neq la me ji txuiq naxui ha xanq jo de! Ama gan mkhanq ve ja!" na by jo de.

²⁴ Jeishu la, "Ke la lauq niwn mhauq arui ji he niwn Isreila khimi ji than nienq navy niwn ga de," na by de.

²⁵ Tneq ktiw me nuipuidi tneq la Jeishu me vy ha khawmkhun mdi ha, "Kanma jy! Ke gan naklonq jo ja," na by de.

²⁶ Jeishu la, "Shnu spi ji sa niwn gan la ha ui ji gan msa shan y de," na by de.

²⁷ Nuipuidi la, "Sy ja de, Kanma jy! Gadema ui ji mtienq la akanma bu xiwn iwn kalie niwn saban ji sa ha ja de," naha mkonq by jo de.

²⁸ Dyde Jeishu la, "Nuipuidi jy, nan iwn yn niwn la hoe vi! Nanma ne he kkrhau man de," na by de. Tneq ktiw kon nuipuidi tneq iwn ashnu la hoi pjoe vi jo de.

Khimi amdaw gan Jeishu hoi than sha niwn

²⁹ Jeishu la mtynq tneq kon thaw hana Galilei tuili tkoe me lyiw jo de. Khiwn la tkoenq konq me poe hana knoenq jo de. ³⁰ Khimikie ji la ama me vy hana khawvie ji, miju ji, akhawcoe kta ha y niwn ji, pielauq ji he axy niwn anonanaq on niwn amdaw ji gan mhen ha ama iwn khawtan me khe by u jo de. Jeishu la ama ji gan hoi than sha by jo de. ³¹ Pielauq ji tpe ha akhawcoe kta ha y niwn ji hoi dy jo de. Khawvie ji tkie ha miju ji nu dy jo de. Tynygy niwn ji gan khimi ji nu degan ama ji la m'an ha Isreila ji iwn Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u jo de.

Khimi lonq shtun mliq de gan msa niwn

(Mk 8:1-10)

³² Jeishu la atxuiq ji gan ama me kauq ha, "Ke khimi neq ji gan mxien lau vi de. Neq ji la ke he niqva thunq de na-on poe than jo de. Ave sa than ma tne ma on y de. Neq ji gan tne ma msa y klauq mxoe than ke ne y de. Ama ji lyiw titoen lan me msha ha kakhoiq de sy y de," na by de.

³³ Atxuiq ji la Jeishu gan, "Van khoeq ji he xanqla ha khimi on y niwn mtynq me neq jie de niwn khimikie ji sa than ke ji name dan by de mei," naha mkonq by jo de.

³⁴ Jeishu la, "Nan ji me tkoe najie de on mei," naha diwnq by de.

Ama ji la, "Tcoe kei shri de he mui sxiw de on ja de," na by jo de.

³⁵ Jeishu la khimikie ji gan klana konq me knoenq he jo de. ³⁶ Khiwn la tkoe kei shri de he mui sxiw de gan la ha Kniqkhoeqmaq gan mthoeq jo de. Tcoe he mui gan khoipheikhoiphei ha atxuiq ji gan poe by de. Atxuiq ji ma khimikie ji gan xi by u jo de. ³⁷ Ama ji axylypi sa ha mna u de. Khiwn degan atxuiq ji la saban gan kaw jo la

ton shri de koipau dan u jo de. ³⁸ Kauruiq niwn khimi ji la naqpadi lonq shtun mliq de on jo de. Nuipuidi ji he naudie gan tie y man de.

³⁹ Khiwn la khimi ji gan ama ji van me vuiq he hana Jeishu la mlon he Magadala kauniq me lyiw jo de.

Tauthon sha than mke by niwn

(Mk 8:11-13; Lk 12:54-56)

16 Niq de me Pharisei ji he Sadukei ji la Jeishu me vy ha ama gan msan de ne by de. Ama ji la,

"Kniqkhoeqmaq iwn bohan mnui than tauthon sha ve ja," naha mke by de. ² Gadema Jeishu la, "Mdiwn na me nan ji la khoeqshniq k'ie la khoeq biqauq de naha haw u de. ³ Mkhoen ktiw me nan ji la khoeqshniq k'ie de tkhoen khoeq nienq man ga naha haw u de. Nan ji la khoeqni gan tkhoenq ha khoeq nienq y de, nienq de naniwn mny ha ja de. Gadema ave ktiw he klau niwn atny ji gan nu ha tne mei naniwn kneqthoenq y de.

⁴ Ave khaq gan on niwn shi ha Kniqkhoeqmaq gan yn y niwn khimi ji la ke me tauthon namke de! Nan ji namke niwn gan ke mnui y de. Gadema Jawna iwn tauthon gan nienq katein ha man de," na by khiwn la tneq kon thaw ha lyiw jo de.

Pharisei ji he Sadukei ji iwn tkoe tpra niwn kshi

(Mk 8:14-21)

⁵ Ama ji tuili xieq me kaq degan atxuiq ji la tkoe mhenq than kani by vi de. ⁶ Jeishu la, "Shaudi khe u; Pharisei ji he Sadukei ji iwn tkoe tpra niwn kshi gan kien u," na by de.

⁷ Atxuiq ji la ama ji ttoi, "Tcoe kei man ma mhenq y de tkhoen nahaw niwn shu mei," naha kadiwnq u de.

⁸ Ama ji ttoi kadiwnq niwn gan Jeishu mny ha, "Nan ji la tkoe mhenq y niwn gan nagy de nanma ji ttoi kadiwnq u niwn mei. Nan ji la sxiw de yn ga de. ⁹ Ave mtienq kneqthoenq y man by. Tcoe kei baan de he khimi shtun baan de gan msa niwn gan ta y by. Saban ton najie de dan mei naniwn tny u y na by. ¹⁰ Tcoe kei shri de he khimi shtun mliq de sa than kabyq ja de. Saban ton najie de dan mei naniwn tny u y na by. ¹¹ Tcoe kthanq gan ke haw niwn sy y naniwn nagy de nan ji kneqthoenq y niwn mei. Gadema nan ji la Pharisei ji he Sadukei ji iwn tkoe tpra niwn kshi gan shaudi khe u ja," na by de.

¹² Khiwn degan Jeishu la tkoe tpra niwn kshi gan haw niwn sy y klauq Pharisei ji he Sadukei ji iwn a'shi mtu niwn gan haw niwn naha kneqthoenq u jo de.

Jeishu kthanq Peitru mny niwn

(Mk 8:27-30; Lk 9:18-21)

¹³ Jeishu la Keisari Philipi naniwn khoeq me tiwn degan ama atxuiq ji gan, "Khimi ji la Ke Khimi Spa gan ape naha haw mei," naha diwnq by de.

¹⁴ Ama ji la, "Nagy mei niwn ji la, 'Batizen shma Jawhen, axy niwn ji la Eilijaq, axy niwn khimi ji la Jeirmi, sy y la, jaukhoen iwn phoishma lonq de naha haw u de," naha haw by jo de.

¹⁵ Jeishu la, "Nan ji la ke gan ape naha haw de mei," naha diwnq by de.

¹⁶ Shimun Peitru la, "Nan la ashau xinq niwn Kniqkhoeqmaq iwn Spa Meishija de," naha mkonq by de.

¹⁷ Jeishu la, "Jawhen iwn spa Shimun, nan gan Kniqkhoeqmaq saxein ghoi napoe niwn de. Neq gan axy niwn khimi ji namny he niwn sy y de. Khoeqshniq iwn ke Pe nienq namny he niwn ga de. ¹⁸ Ke nan gan nahaw de. Nan Peitru, txun glein de. Txun tneq konq me ke iwn tauphy gan sha de. Diw niwn bohan la tauphy tneq gan knaq ha y de. ¹⁹ Ke la nan gan khoeqshniq iwn Khoeq iwn shaw napoe man de. Khoeqra neq me nan ie niwn axylypi gan khoeqshniq me ie man de. Khoeqra me nan loe he niwn axylypi gan khoeqshniq me loe he man de," naha thuiq by de.

²⁰ Khiwn degan Jeishu la ama la Khristu sy ja naniwn kthanq gan ape me ma haw y than atxuiq ji gan ie by de.

Jeishu la ama diw than he neremsausau than kthanq thuiq niwn

(Mk 8:31-9:1; Lk 9:22-27)

²¹ Tneq ktiw kon Jeishu la atxuiq ji me thuiq by niwn la, "Ke la Jeirushlen kun me lyiw ha Judaq ktoenkyn ji, Miema glein ji, Pieriesa shma ji la nakloe hana neremsausau niwn khan ha man de. Ama ji la ke gan mthi hana niqva thunq de on la Kniqkhoeqmaq naxinq he beqryn man de," naha haw by de.

²² Peitru la Jeishu gan ama tein me kauq ha, "Kanma jy! Nan me tneq gan Kniqkhoeqmaq natiwn he nanq jo shan," naha joe by de.

²³ Jeishu la Peitru phan me kahoq ha, "Nan la Saten xuipei he de. Ke kon thaw ha lyiw vi ja! Nan la ke than tawliebaukhy niwn haan de de. Nan la khimi mlunq he ta ga de. Kniqkhoeqmaq iwn mlunq he ta niwn sy y de," na by de.

²⁴ Khiwn degan Jeishu la atxuiq ji gan, "Kхими lonq man ke txuiq naxui de ne jo de nala me-e avuiq ta ha y de. Ke he neremsausau than kauxiw ha de. ²⁵ Khimi lonq de la me-e ashau gan txon de ne la mlauq man de. Gadema ke dhan he ama ashau gan mlauq la tshautkhon ashau gan dan de. ²⁶ Khimi la khoeqra neq me on niwn ashinqshiq dan gamaq tshautkhon ashau dan y la tanshaan ga de. Me-e iwn tshautkhon ashau gan dan than avanq najie man poe gadema dan y de. ²⁷ Ke Khimi Spa la Pe-e iwn mimoen he khoeqshniq iwn thoeq ji he vaan de navy man de. Tynygy degan khimi axylypi ji gan ama ji iwn sha niwn he ama ji gan avanq poe by man de. ²⁸ Ke nahaw niwn kneq u. Ave neq me

on niwn axy niwn khimi ji la Ke Khimi Spa xandi he navy beqryn niwn gan nu ha y klauq diw ha y de," naha thuiq by de.

Jeishu Amoen kamkrhau niwn

(Mk 9:2-13; Lk 9:28-36)

¹⁷ Niqva tru de khiwn degan Jeishu la Peitru, Jaku he anaqpi Jawhen ji gan kauq ha shanq niwn tkoenq me ama ji mkrhe poe u jo de. ² Jeishu la atxuiq ji maq me amoen kamkrhau ha mime la kniq kvan he, kh'aw la txaan he mlunqpin kkrhau vi de. ³ Tynygy degan veshin me khoeqra neq me ashau xinq ha on ve niwn Mawshei he Eilijaq xini la thaw ha Jeishu he vaan de kahaw niwn gan atxuiq ji nu by jo de. ⁴ Peitru la Jeishu gan, "Kanma jy, neq me me-e ji on than hoi vi de. Nan ne de nala, nan than te haan man, Mawshei than te haan man, Eilijaq than te haan man, te mie thunq man sha man de," na by de.

⁵ Tynygy haw toen me mda niwn khoeqni la ama ji gan khu ha khoeqni thunq kon atxaw haan de la, "Neq la ke khie niwn Spa de. Ke la ama gan amlunqkvaq jo de. Neq pie gan kneq u ja!" na by de.

⁶ Atxuiq ji la atxaw tneq gan the degan xiq hana kle-na me amime tbawphaan u jo de. ⁷ Gadema Jeishu la vy ha, "Thau u, xiq u nanq," naha ama ji gan akoe he ty by de. ⁸ Ama ji katyn ha tkhoenq degan Jeishu ama mkrhe gan nu ga de.

⁹ Tkoenq konq kon skrha degan Jeishu la atxuiq ji gan, "Ke Khimi Spa la diw niwn kon xinq beqryn niwn mtien man ave nan ji nu niwn ji gan ape gan ma thuiq u nanq," naha ie by de.

¹⁰ Atxuiq ji la Jeishu gan, "Nagy de pieriesa shma ji la Eilijaq vy maq ha de na mei," naha diwnq by u jo de.

¹¹ Jeishu la, "Sy ja de. Eilijaq vy maq ha axylypi gan mxiw man de. ¹² Gadema ke nahaw niwn kneq u. Eilijaq vy khiwn dy de. Ama gan khimi ji la mny by y de. Khimi ji la ama gan kaudydy sha by u lau vi de. Tynygy he Ke Khimi Spa gan ama ji la neremsausau he man de," naha mkonq by de.

¹³ Ama haw by khiwn degan atxuiq ji la Batizen shma Jawhen kthanq gan haw niwn naha kneqthoenq u jo de.

Naqpi me koen niwn anan gan mthoe niwn

(Mk 9:14-29; Lk 9:37-43)

¹⁴ Ama ji la khimikie on niwn me tiwn degan khimi lonq de la Jeishu maq me vy ha khawmkhun mdi jo de.

¹⁵ Ama la, "Kanma jy, ke spa gan namxien by jo ja. Ama la kahoen ha akyq kta ha y de, amdaw nere thaan jo de. Ama la me me, tui me xinq de khaan y katin jo de.

¹⁶ Ke la nan txuiq ji me mhen by gamaq ama ji la hoi than sha ha y de," na by jo de.

¹⁷Jeishu la, "Ave khaq gan on niwn nan ji la yn niwn on y de. Nan ji la a'shi ji ga de. Ke nan ji he vaan man najie man na-on poe ha de mei. Najie man amlunqshau ha de mei. Naqpi gan ke me namhen ja," naha haw by de. ¹⁸Jeishu la anan gan mkhanq by ha anan la naqpi kon thaw ha naqpi tneq la hoi pjoe vi jo de.

¹⁹Khiwn degan atxuiq ji la Jeishu me vy ha, "Nagy de ke ji la mthoe de knaq y niwn mei," naha diwnq by jo de.

²⁰Jeishu la, "Nan ji me yn niwn sxiw de on ga de tkhoen de. Ke nahaw niwn kneq u. Nan ji me anmie mu ashin pi tie man yn niwn on la tkoenq neq gan, 'Neq kon haan neq me kathui ja,' nala kathui man de. Nan ji yn la axylpyi sha ha ja de. ²¹[Gadema neq he niwn anan la bu jaq ha saxein mke niwn he mthoe ha ga de," na by de.][†]

Jeishu ama diw than kthanq thuiq beqtyn niwn

(Mk 9:30-32; Lk 9:43-45)

²²Atxuiq ji axylpyi Galilei khoeq me vaan de on degan Jeishu la, "Ke Khimi Spa gan khimi ji koe me na-au man de. ²³Ama ji la ke gan namthi man de. Niqva thunq man on la ama gan xinq he beqtyn man de," na by de. Atxuiq ji la amlunqma u lau vi jo de.

Tbutran glein than maumoen poe niwn

²⁴Jeishu he ama iwn atxuiq ji la Kapeiranan kun me tiwn degan tbutran glein than maumoen kaw niwn khimi ji la Peitru gan, "Nan iwn shma la tbutran glein than maumoen poe ja by," naha diwnq by de.

²⁵Peitru la, "Poe ja de," na by de. Peitru in thunq me koen degan Jeishu la, "Shimun, nan tne thi mei. Khoeqra iwn xandi ji la ape me maumoen kaw u jo mei. Ama khoeq iwn khoeqpyi ji me maumoen kaw by. Axy niwn khoeq ji me maumoen kaw by," naha diwnq by de.

²⁶Peitru la, "Axy niwn khoeq iwn khoeqsha ji me maumoen kaw ga de," naha mkonq by de.

Jeishu la, "Tynygy nala me-e khoeqsha ji la maumoen poe ha y de. ²⁷Gadema khimi tneq ji gan amlunq hoi y than sha de ne y de. Dyde tuili me lyiw ha skoi he mui ma ja. Dan maq niwn mui iwn amkha gan phaana ha tkhoenq ja. Tkaan phej man katein man de. Tkaan tneq la ha nan he ke avuiq tbutran glein than maumoen poe by ja," na by de.

Ape hoe xiw mei

(Mk 9:33-37; Lk 9:46-48)

18 Tneq ktiw me atxuiq ji la Jeishu menan vy by ha, "Khoeqshniq iwn Khoeq menan ape la aghoe xiw mei," naha diwnq by u jo de.

²Jeishu la naudie lonq de gan kauq ha ama ji maq me kdoe he by de. ³Ama la, "Ke nahaw niwn kneq u. Nan ji hoi y ta niwn ji gan kheshu ha naudie he kkrhau y la khoeqshniq iwn Khoeq me koen ha y de. ⁴Naudie neq he me-e amlunq gan kamnien la khoeqshniq iwn Khoeq me aghoe xiw kkrhau man de. ⁵Khimi lonq de ke gan koeban ha naudie lonq de gan koeban de nala, ke gan koeban niwn he de."

Ajie sha than m'jon niwn

(Mk 9:42-48; Lk 17:1-2)

⁶"Ape mei lonq man la Ke gan nayn niwn naudie lonq de gan ajie sha he de nala ama at'oliejan me krieshun txun glein kabanq ha lahaw alibu me mhieku la ama avuiq hoi goe man de. ⁷Khoeqra gan jiekre than sha he niwn la dhanshi vi de. Jiekre than on ha de. Gadema ajie me m'jon niwn khimi la ama than hoi y xiw kkrhau man de.

⁸"Nan akoe, sy y la, akhaw jiekre he la byn xaan ha mhiepha vi ja. Akhawkoeh phanphan ni de he xinq man ma diw y niwn me me mhie niwn khaan y akhawkoeh phanphan de he tshautkhon de ashau xinq ha niwn la hoi goe de. ⁹Nan ami la nan gan jiekre he la ami tneq gan kathoeq xaw ha mhiepha vi ja. Ami phanphan ni de he kxau khoeq me on niwn me me mhie niwn khaan y ami phanphan de he tshautkhon ashau la hoi goe de."

Lauq niwn mhauq taumla

(Lk 15:3-7)

¹⁰"Naudie neq ji thunq iwn shin xiw niwn gan nu y, thi y he sha u nanq ja. Khoeqshniq me on niwn ama ji iwn thoeq la ke Pe maq me on voivoi jo de. ¹¹[Ke Khimi Spa la lauq niwn ji gan txon than navy niwn de.]^{††}

¹²"Khimi lonq de me mhauq lienbe haan de iwn mie de lauq vi de nagapan. Ama tne sha de naniwn nan ji thi u mei. Mhauq xuitkaw de he tkaw de gan asau sa niwn tkoenq txeq me khe ha lauq niwn mhauq mie de niwn gan lyiw hana dan beqtyn than shoeq jo de. ¹³Ke nahaw niwn kneq u. Ama la shoeq ha dan beqtyn degan lauq y niwn mhauq xuitkaw de he tkaw de than hoelihoelanq niwn khaan y hoelihoelanq goe de. ¹⁴Tneq he Khoeqshniq iwn ke Pe la ashin xiw niwn naudie lonq de gan mtienq la lauq he de ne y de."

Ajie sha niwn aphau

¹⁵"Nan iwn naqpi la nan gan najiekre la, ama iwn jiekre niwn gan lyiw ha mnui ja. Nan xini lonq ni de on degan tynygy sha ja. Nan iwn pie gan nakneq la, ama he nan karie beqtyn ha ja de. ¹⁶Gadema nan pie gan nakneq y la, nanma he vaan de khimi lonq de sy y la lonq ni de gan kauq ha lyiw beqtyn ja. Nagy de mei

[†] Abyn neq la nagy mei niwn saboi me kauruiq y de.

^{††} Abyn neq la nagy mei niwn saboi me kauruiq y de.

nala Piemkun me nan iwn ajie poe niwn pie ji long de gan bi de ne la, shaushi khimi long ni long thunq de the than ne de naniwn on de. ¹⁷ Khimi tneq ji pie gan kneq beqtn y nala, ama iwn jiekre niwn kthanq gan tauphy me thuiq by ja. Tauphy iwn pie gan ma kneq y nala, ama la Kniqkhoeqmaq gan yn y niwn khimi, sy y la, maumoen kakaw he thi u ja.

Ie niwn he loe niwn

¹⁸ “Ke nahaw niwn kneq u, khoeqra neq me nan ie niwn axylpi gan khoeqshniq me ie man de. Khoeqra me nan loe he niwn axylpi gan khoeqshniq me loe he man de.

¹⁹ “Ke nahaw niwn kneq u. Khoeqra neq me nan ji thunq iwn long ni de la amlunq kadirien niwn he sax-ein mke la khoeqshniq me on niwn ke Pe la napoe man de. ²⁰ Nagy de mei nala, khimi long ni long thunq de ke iwn txuiq de tkhoen vy ha kalun niwn mtynq me ama ji he vaan man ke on man de,” naha thuiq by de.

Mxien y niwn tanna taumla

²¹ Peitru la Jeishu me vy ha, “Kanma jy, ke iwn naqpi la ke gan najiekre la xinq najie man mxoe ha de mei. Xinq shri de by,” naha diwnq by jo de.

²² Jeishu la, “Xinq shri de sy y de. Xinq xuishri de he xinq shri man ama iwn jiekre niwn gan mxoe ha de. ²³ Dyde khoeqshniq iwn Khoeq la ama iwn tanna ji he saran msie than ta niwn xandi long de he de. ²⁴ Tynygy sha toen me tkaan mding haan de ale on niwn tanna long de gan ama maq me mhen by de. ²⁵ Ale on niwn khimi tneq la ale jyq by ha y de tkhoen akanma la, ‘Ama he pauky nuipui spi ji, ama me on niwn axylpi joeq hana tkaan tneq ke gan napoe shan,’ na by de. ²⁶ Tanna tneq la akanma maq me khawmkhun mdi ha, ‘Ke gan namxien ha aktiw napoe jo ja. Ale axylpi gan ke najyq beqtn jo man gan,’ na by jo de. ²⁷ Akanma la tanna tneq gan mxien ha ale axylpi gan mxoe by vi jo de.

²⁸ “Gadema tanna tneq la lyiw degan deinari lienbe haan de ale ama dan na on niwn ave tanna long de gan katein by de. Ama la tanna tneq iwn at'oe gan txau hana, ‘Ale on niwn najyq ja,’ na by de. ²⁹ Ama aphau tanna tneq la ama iwn khawmkhun me tbawphaan ha, ‘Ke gan namxien ha aktiw napoe jo ja. Ale axylpi najyq jo man gan,’ na by jo de. ³⁰ Gadema ale dan than on niwn tanna tneq la kneq y de. Ama iwn aphau tanna gan ale jyq ha y niwn mtien de mron thunq me khe he by de. ³¹ Tynygy kkrhau niwn gan ave tanna ji nu ha amlunq hoi y de tkhoen ama ji iwn akanma me lyiw ha kthanq tneq gan thuiq by jo de. ³² Khiwn degan akanma la mxien niwn mlunq on y niwn tanna tneq gan kauq ha, ‘Tanna shi jy, ke me namke de tkhoen nan iwn ale axylpi gan namxoe jo de. ³³ Nan gan ke namx-

ien beshe he nanma iwn aphau tanna gan ma mxien shan de,’ na by de. ³⁴ Akanma la kdoe thaw ha tanna tneq gan mron kason ji me au by de. Tanna tneq gan ale axylpi jyq khiwn y niwn mtien de mron thunq me khe he hana neremsausau than kloee he jo de.

³⁵ “Nan ji ma naqpi iwn ajie ji gan amlunq he pauky mxoe y de nala, khoeqshniq me on niwn ke Pe ma mxien niwn mlunq on y niwn tanna gan akanma sha beshe he nan ji gan tynygy sha man de,” naha thuiq by de.

Kaprei niwn kthanq mtu niwn

(Mk 10:1-12)

19 Jeishu la tynygy thuiq by khiwn degan Galilei khoeq kon thaw ha Jawden tvaq xieq me kaq hana Judaq khoeq me lyiw u jo de. ² Khimikie ji la ama txuiq xui ha ama ji gan tneq mtynq me anonanaq hoi than sha by de.

³ Nagy mei niwn Pharishei ji la Jeishu vy ha, “Mawshei iwn pieriesa me naqpadi long de la tne nagy ma sasa anuipui gan kaprei ha ja by, kaprei ha y by,” naha msan than diwnq by de.

⁴ Jeishu la, “Piemkun me on niwn mriw niwn Kanma la kausy gan, naqpadi he nuipuidi gan mriw jo de naniwn nan ji tkhoenq kau y na by. ⁵ Dyde naqpadi la anoi-oi ape-e ji gan keshu ha, anuipui he vaan man on ha de. ⁶ Neq xini la long de he ga dy de. Long ni de sy y dy de. Long de he ga dy de. Dyde Kniqkhoeqmaq nashtau ha khe niwn gan khimi kaprei he nanq ja,” naha haw by de.

⁷ Pharishei ji la, “Nyggy nala, khimi long de ama iwn nuipui gan kaprei niwn saxan poe by hana nuipui tneq gan mnieng ha in me kaku he ha ja naniwn Mawshei iwn pieriesa me nagy de tri niwn mei,” naha diwnq by de.

⁸ Jeishu la, “Nan ji amlunq ktankhu vi de tkhoen Mawshei la nuipui gan mnieng than tynygy pieriesa me tri niwn ga de. Gadema Kniqkhoeqmaq la khimi gan mriw de niq gan tynygy sy y de. ⁹ Nan ji gan ke nahaw de ne niwn la, khimi long de la ama iwn nuipui axy niwn naqpadi he jiekre y la mnieng de dan y de. Khimi long de la anuipui gan mnieng ha axy niwn nuipuidi long de he indon sha beqtn de nala ama iwn nuipui kauxiwn gan jiekre niwn de,” naha thuiq by de.

¹⁰ Atxuiq ji la, “Nuipui he kaprei than tynygy kkrhau vi de nala, indon sha y klauq on la hoi goe de,” na by u jo de.

¹¹ Jeishu la, “Mtu niwn tneq la khimi ttyn than sy y de. Kniqkhoeqmaq kneqthoenq than poe by niwn khimi ji than ga de. ¹² Naqpadi indon sha y than kthanq on tautau de. Axy niwn naqpadi ji la kapien thoi niwn kon indon sha de dan y de. Axy niwn naqpadi ji la khimi ji ama ji gan sha by de tkhoen indon sha ha y de. Axy niwn naqpadi ji la Khoeqshniq iwn Khoeq me maqtanq

sha than ne de tkhoen indon sha y niwn de. Pie neq gan kneqthoenq ha niwn khimi ji kneqthoenq u ja shan," na by de.

Naqpi pi ji gan Jeishu saxein phru niwn

(Mk 10:13-16; Lk 18:15-17)

¹³ Khimi ji la naqpi pi ji gan Jeishu akoe he thyn ha saxein mke by than mhen by u jo de. Atxuiq ji la naqpi pi ji mhen niwn khimi ji gan xanq ha joe by de. ¹⁴ Jeishu la, "Naqpi pi neq ji ke me vy ja shan, ama ji gan mkhanq by u nanq. Khoeqshniq iwn Khoeq la tneq ji he niwn khimi ji iwn khoeq jo de," na by de.

¹⁵ Jeishu la naudie ji konq me akoe thyn khiwn la tneq mtynq kon thaw ha lyiw vi jo de.

Kaurein niwn khimi

(Mk 10:17-31; Lk 18:18-30)

¹⁶ Khimi lonq de Jeishu me vy ha, "Shma jy, tshautkhon ashau dan than ke aghoi tneq sha ha de mei," naha diwnq by de.

¹⁷ Jeishu la, "Aghoi la tne mei naniwn nagy de ke gan nan ji nadiwnq u niwn mei. Aghoi la lonq de xdyn on ga de. Tshautkhon ashau ne de nala, t'ja me on niwn ji he sha ja," na by de.

¹⁸ Khimi tneq la, "Pieriesa tneq ji gan xui hana sha ha de mei," naha diwnq by de.

Jeishu la, "Kхими ashau gan mthi nanq, khimi ji iwn nuipei naqpa he jiekre nanq, mxu nanq, sy y niwn shaushi gan haw nanq, ¹⁹ nan noi-oi, nan pe-e gan law ha de, me-e gan kakhie he aphau gan khie ja," na by de.

²⁰ Khimi tneq la, "Pieriesa tneq axylypi ji gan ke xuiq pi dy jo de, ke tne sha than ne man mei" naha mkonq by jo de.

²¹ Jeishu la, "Axylypi koi than ne la, lyiw ha nan me on niwn axylypi joeq ha nere niwn khimi ji gan poe by ja. Tynygy sha la nan la khoeqshniq me kaurein man de. Khiwn degan vy ha ke txuiq naxui ja," na by de.

²² Khimi tneq la pie tneq the degan amlunqma ha lyiw vi jo de. Nagy de tkhoen mei nala, ama la kaurein xiw by de tkhoen de.

²³ Khiwn degan Jeishu la atxuiq ji gan, "Ke nahaw niwn kneq u, kaurein niwn khimi ji la khoeqshniq iwn Khoeq me koen than ielaukhauqkhauq vi de. ²⁴ Ke haw beqtyn niwn la, Koela'u la shuipiwn khoeq me koen than jauhoe man de. Kaurein ji la Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq me koen than jauhoe y de," naha haw by de.

²⁵ Atxuiq ji pie tneq the degan m'an ha, "Mala ape he niwn khimi la txon niwn gan dan de mei," naha diwnq by u jo de.

²⁶ Jeishu la ama ji gan tkhoenq ha, "Kхими ji thoenq y niwn gan Kniqkhoeqmaq thoenq ja de. Kniqkhoeqmaq la axylypi me thoenq pi vi de," naha mkonq by de.

²⁷ Peitru la, "Ke ji la axylypi gan khepha ha nan txuiq naxui dy de! Ke ji la tne avanq dan ha de mei," naha diwnq by jo de.

²⁸ Atxuiq ji gan Jeishu la, "Ke nahaw niwn kneq u, Kniqkhoeqmaq la axylypi gan kautha msyn beqtyn niwn ktiw me Ke Khimi Spa la mimoen shanq niwn he xandi knoenqna me knoenq man de. Ke txuiq naxui niwn nan ji xale ni de ma xandi knoenqna xale ni de me knoenq ha Isreila axui xale ni de gan tautun mkhoi ha man de. ²⁹ Khimi lonq de la ke dhan he in ji, naqpi je ji, siesa ji, noi-oi he pe-e, spi shnau ji he le ji gan khepha ha vi la, ama khepha niwn khaan y mki lienbe haan de dan beqtyn beshe he tshautkhon ashau ma dan man de. ³⁰ Ma niwn khimi ji la kaukiwn xiw me on ha man de. Kaukiwn xiw iwn khimi ji la kanmaq xiw thaw man de," naha haw by de.

Sbjie ka kasha ji

20 "Khoeqshniq iwn Khoeq la sbjie ka sha than kasha ji gan vaan de mkhoen thoeqdi thau ha lyiw niwn aka kanma lonq de he de. ² Ama la niq de vanq deinari phei de napoe de na by de. Ama la kasha ji gan sbjie ka me mxoe by de. ³ Ama la mkhoen ktiw nari tkaw de me zi menan lyiw beqtyn degan tne ma sha y klauq kdoe ha on niwn khimi ji gan katein by de. ⁴ Aka kanma la ama ji gan, 'Nan ji ma ke iwn sbjie ka me lyiw ha maqtanq sha u ja. Dan shan niwn gan ke napoe man de,' na by de. ⁵ Dyde ama ji la lyiw u jo de. Aka kanma tneq la kniq kahunq ha ktiw nari xale ni de, kniq kalien ha ktiw nari thunq de, lyiw beqtyn ha kasha ji gan vaan jo de. ⁶ Mdiwn na ktiw nari baan de me lyiw beqtyn ha ave axy niwn khimi ji kdoe ha on niwn gan katein by de. Ama la, 'Nagy de nan ji niq de xinxin maqtanq sha y klauq neq mtynq me on u niwn mei,' naha diwnq by de. ⁷ Ama ji la, 'Ke ji gan ape ma navaan y jo de tkhoen ga de,' naha mkonq by jo de. Aka kanma la, 'Nan ji ma ke sbjie ka me lyiw ha sha u ja,' na by de.

⁸ "Mdiwn na me aka kanma la aka me vy degan maqtanq gan tkhoen he niwn khimi gan, 'Kasha ji gan kauq ha kaukiwn xiw me koen niwn khimi kon kausy xiw koen niwn ji gan dan shan niwn avanq poe by ja,' na by de. ⁹ Mdiwn ktiw nari baan de me vy ha sha niwn kasha ji la sha niwn avanq lonq de gan deinari phei de dan jo de. ¹⁰ Dyde kausy xiw vy ha sha niwn kasha ji la axy niwn khimi ji khaan y dan de thi u de. Gadema ama ji la lonq de gan deinari tkaan phei de dan ga de. ¹¹ Kasha ji la ama ji tkaan gan dan degan aka kanma gan mshimti haw by u jo de. ¹² Ama ji la, 'Neq ji la ktiw nari haan de xdyn sha u ga de. Ke ji la kniq diwn xieq khoeq biqra thunq me msha xau than sha u ha vi de. Kanma nan la ke ji gan ama ji he vaan de sha niwn avanq napoe ga,' naha akanma me haw by u jo de.

¹³ Gadema akanma la kausy xiw me vaan niwn kasha ji thunq iwn lonq de gan, 'Ani jy, ke nan gan kman than nasha y jo gan. Nan la niq de than deinari tkaan pheide he sha than ne ha sha niwn sy y by. ¹⁴ Dyde nan iwn sha niwn avanq la khiwn la vuiq ja. Kaukiwn xiw me vaan niwn kasha ji gan nan ji he vaan de poe than ke ne vi de. ¹⁵ Ke me on niwn tkaan he kema ne he sha shan y de by. Ke la kasha tneq ji gan amlunq ghoi khe de tkhoen tau-ieqshi niwn by.'

¹⁶ "Gadema kausy xiw niwn khimi la kaukiwn xiw on man de. Kaukiwn xiw niwn khimi la kausy xiw on man de," na by de.

Jeishu ama diw than kthanq xinq thunq de mki thuiq by niwn

(Mk 10:32-34; Lk 18:31-34)

¹⁷ Jeishu Jeirushlen kun me lyiw toen menan atxuiq xale ni de gan atxeq me kauq ha haw by de. ¹⁸ Ama la, "Kneq u ja. Me ji Jeirushlen kun me lyiw u niwn de. Ke, Khimi Spa gan miema glein ji he pieriesa shma ji me lonq man la na-au man de. Ama ji la ke gan namthi than mshyn u man de. ¹⁹ Ke gan axy niwn khimi axui ji koe me na-au ha namnuiq niwn, nary ha shenlein konq me nahien man de. Niqva thunq de me diw niwn kon Knikhoeqmaq naxinq he beqtyn man de," naha thuiq by de.

Noi-oi lonq de iwn mke niwn

(Mk 10:35-45)

²⁰ Khiwn la Zeibeidei spa ji iwn anoi-oi la aspa xini he vaan de Jeishu maq me vy ha khawmkhun mdi hana mke by jo de.

²¹ Jeishu la, "Nan tne ne mei," naha diwnq by degan nuiquidi tneq la, "Nan iwn khoeq me ke spa neq xini gan t'a phan me lonq man lauvoi phan me lonq man knoenq than napoe by jo ja," naha mke by jo de.

²² Jeishu la, "Nan ji tneq gan mke niwn mei naniwn mny y de. Nan ji ke iwn neremsausau niwn khau gan ni ha man by," naha diwnq by de.

Ama xini la, "Ke xini ni ha ja de," naha mkonq by jo de.

²³ Jeishu la, "Ke iwn neremsausau niwn khau gan nan xini khuitan ni ha man de. Gadema ke iwn lauvoi t'a phan me knoenq than gan la ape mei ji than mxiw ha khe dy de. Tneq me knoenq than la ke Pe-e mxiw ha khe niwn khimi ji nieng knoenq ha man de," na by de.

²⁴ Atxuiq lonq xaq de la kthanq tneq the degan naqpi je lonq ni de gan kdoi thaw by u jo de. ²⁵ Dyde Jeishu la atxuiq ji gan vaan de kauq ha, "Axy niwn khimi axui ji iwn xandi ji, ktoenkyn ji la khimi ji gan aqna he kshiw de naniwn nan ji mny ja de. ²⁶ Nan ji tynygy sha u nanq ja. Nan ji thunq iwn lonq man ktoen sha de ne la, khimi tneq la axylpi iwn tanna sha ha man de. ²⁷ Tan-

goe xiw kkrhau de ne la, nan ji iwn tanna kkrhau maq ha de. ²⁸ Khimi Spa la khimi ji gan sin than navy niwn sy y de. Khimi ji sin niwn gan sha than navy niwn de. Khimi amdaw ji gan txon than ama ashau gan poe than navy niwn de," naha thuiq by de.

Miju lonq ni de gan nu than sha niwn

(Mk 10:46-52; Lk 18:35-43)

²⁹ Jeishu he atxuiq ji Jeirikhaw kun kon thaw degan khimikie glein la ama ji txuiq xui u jo de. ³⁰ Miju lonq ni de la lan tein me knoenq ha on jo de. Ama xini la Jeishu lyiw niwn the degan, "Kanma jy! Davi iwn Spa! Ke xini gan namxien jo," naha xanq jo de.

³¹ Khimikie la ama xini gan dikshiq on than xanq ha joe by gadema neq xini la, "Kanma jy! Davi iwn Spa! Ke xini gan namxien jo," naha xanq by li lau vi de.

³² Jeishu la kdoi ha neq xini gan kauq by khiwn la, "Nan xini than tne nasha by de ne mei," na by de.

³³ Miju khimi lonq ni de la, "Kanma jy, ke xini ami nu de ne jo de," naha mke by jo de.

³⁴ Jeishu la ama xini gan mxien ha akoe he neq xini iwn ami gan tydie by de. Taukhidan he ama xini iwn ami la nu pjoe hana ama txuiq xui poe jo de.

Jeirushlen kun me koen niwn

(Mk 11:1-11; Lk 19:28-40; Jh 12:12-19)

21 Jeirushlen kun menan ama ji tiwn nene me shenloen kun tkoenq txeq Bephagi van me thaw degan Jeishu la atxuiq lonq ni de gan kauq by jo de.

² Jeishu la, "Nan ji maq iwn van me lyiw ja. Tneq me mkrhien ha khe niwn anakhinshau sphu noi he aspi gan katein man de. Khauqxui shu ha ke me namhen ja. ³ Khimi lonq de nan xini gan, 'Nagy de shu niwn mei,' nana la, 'Kanma aliw on de,' naha mkonq by ja. Khimi tneq anakhinshau sphu noi he aspi gan la than napoe pjoe man ga," naha haw by khiwn la mxoe by de.

⁴ Jeishu tynygy sin by niwn la phoishma iwn phoitu niwn pie koi dy jo de.

⁵ Phoitu niwn pie la,

"Zi'un kunpy me haw ja.

Tkhoenq ja. Nan iwn xandi nan me navy dy de.

Ama la amlunq kamnien ha anakhinshau sphu pi gan kasi ha navy dy de," naniwn jo de.

⁶ Atxuiq xini la lyiw hana Jeishu na by niwn he sha hy jo de. ⁷ Ama xini la anakhinshau sphu noi he aspi gan mhen by jo de. Anakhinshau sphu pi konq me ama ji iwn kh'aw ji gan khu ha Jeishu la akonq me kasi jo de.

⁸ Khimikie glein la kh'aw ji, kni ji gan lan me tbe u jo de. Ave khimi ji la axan amdaw on niwn akun ji iwn

abaaan pi ji gan tkry ha lan me tbe u jo de. ⁹Jeishu maq me lyiw u niwn khimikie ji he ama txuiq xui niwn khimikie ji la, "Hosena, Davi iwn Spa, Kniqkhoeqmaq iwn amiq he navy niwn Kanma gan Kniqkhoeqmaq saxein ghoi phru by jo shan. Hosena, shanq xiw niwn Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u shi," naha auq u jo de.

¹⁰Jeishu la Jeirushlen kun me koen degan kunbre mrididu ha khimi ji la, "Neq la ape mei," naha haw u jo de.

¹¹Khimikie ji la, "Neq la Galilei khoeq Nazare kun iwn phoishma Jeishu de," naha mkonq by u de.

Jeishu tbutran glein me koen niwn

(Mk 11:15-19; Lk 19:45-48; Jh 2:13-22)

¹²Jeishu la tbutran glein tkha thunq me koen ha ka-joeq kaxaan sha niwn khimi ji gan mthoerauq vi de. Tkaan kphau niwn khunq ji gan mthieq khawlau by de. Mxuq joeq niwn ji iwn knoenqna ji gan nui khawlau by vi de. ¹³Jeishu la, "Seryiw niwn Saboi me Kniqkhoeqmaq la, 'Ke iwn tbutran glein gan khimi ji saxein mke na in,' naha tri niwn kau de. Gadema nan ji la tiexu tieva on niwn mtynq sha lau vi de," naha haw by de.

¹⁴Tbutran glein me miju ji he akhawkoekta ha y niwn ji la Jeishu me vy u jo de. Jeishu la ama ji gan hoi than sha by jo de. ¹⁵Gadema miema glein ji he pieriesa shma ji la Jeishu sha niwn m'anna ji gan nu ha tbutran glein iwn tkha thunq me naudie ji la, "Davi iwn Spa, Hosena!" naha auq niwn gan the de tkhoen ama ji la kdoe thaw u jo de. ¹⁶Dyde miema glein ji he pieriesa shma ji la Jeishu gan, "Naudie neq ji tne haw u niwn mei, the y by," naha diwnq by de.

Jeishu la, "The ja, Piemkun me Kniqkhoeqmaq haw niwn gan nan ji tkhoenq kau y by. Kanma la, naudie ji he anoi-oi konq me tnu kani ji gan hoibe mthoeq than mtu by dy de," na by de.

¹⁷Khiwn degan Jeishu la kun tneq kon thaw ha Beitani van me lyiw hana tneq me mxun xun de on jo de.

Jeishu Ibu kun gan tkrin by niwn

(Mk 11:12-14, 20-24)

¹⁸Mkhoen thoeqdi kun me kaku beqtyn degan Jeishu la bu kxan by jo de. ¹⁹Lan txeq me Ibu kun kun de nu ha akun me lyiw jo de. Gadema axan ji gan nienq katein by ha athe the man ma katein by y de. Dyde ama la, "Xinq man ma kthe beqtyn nanq shan," naha akun tneq gan tkrin by ha taukhidan he k'jieq ha xy pjoe by vi de.

²⁰Tynygy niwn gan atxuiq ji nu ha m'an u hana, "Lbu kun la nagy de xy pjoe thaam mei," naha kadiwnq by u jo de.

²¹Jeishu la, "Ke nahaw niwn kneq u. Nan ji la amlunq oe ni de on y klauq yn de nala, Ibu kun gan ke sha he sha ha man de. Tneq khaan y tkoenq neq gan, 'Neq

mtynq kon kathui ha lahaw thunq me me-e gan me-e shonqku vi ja,' na by la na by niwn he kkrhau man de. ²²Nan ji yn ha saxein mke la mke niwn ashiqshiq dan u man de," na by de.

Jeishu iwn aqna gan diwnq niwn

(Mk 11:27-33; Lk 20:1-8)

²³Jeishu la tbutran glein me koen hana mtu toen me miema glein ji he khimi ji iwn ktoenkyn ji la ama me vy by de. Ama ji la, "Neq ji gan tne aqna he sha niwn mei. Nan gan ape aqna napoe mei," naha diwnq by de.

²⁴Jeishu la, "Nan ji gan ke haan man nadiwnq de. Ke gan nan ji namkonq de nala ke ape aqna he sha niwn mei naniwn nathuiq by man de. ²⁵Batizen shma Jawhen gan batizen ape poe he niwn mei. Kniqkhoeqmaq sha he niwn by. Khimi ji sha he niwn by," naha diwnq by de.

Ama ji la, "Me ji nagy thuiq de mei. Kniqkhoeqmaq sha he niwn naha thuiq la, 'Nagy de tkhoen Jawhen gan yn u y niwn mei,' naha haw ga dy de. ²⁶'Khimie ji sha he niwn,' naha me ji haw la, me ji la khimi ji gan xiq ha vi de. Khimi axylpi ji la Jawhen gan phoishma lonq de naniwn gan ama ji ta u vi de," naha kadiwnq u jo de. ²⁷Dyde ama ji la, "Ke ji mny y jo de," naha mkonq by jo de.

Dyde Jeishu la, "Ke ma ke sha niwn tneq ji ape aqna he sha niwn mei naniwn nathuiq by ha y de," naha haw by de.

Spa lonq ni de taumla

²⁸"Khimie lonq de me spa lonq ni de on jo de. Ama la aspa ktoen me lyiw ha, 'Aqmon jy, veniq sbjie ka me lyiw ha maqtanq sha ja,' na by de. ²⁹Aspa ktoen la, 'Ke lyiw de ne y gan,' na by gamaq kaukiwn me amlunq kamkrhau ha sbjie ka me lyiw jo de. ³⁰Ape la aspa knau gan sbjie ka me lyiw than haw by de. Aspa knau la, 'Twn pe-e, ke lyiw man gan,' na by gamaq lyiw y klauq on vi jo de. ³¹Aspa tneq xini me ape-e iwn pie gan kneq niwn la ape mei. Nan ji tne thi u mei," naha diwnq by de.

Ama ji la, "Aspa ktoen kneq niwn de," naha mkonq by u jo de.

Jeishu la, "Ke nahaw niwn kneq u. Maumoen kakaw ji he akyq kajoeq nuipuidi ji la nan ji maq me Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq me koen u ha man de. ³²Batizen shma Jawhen la nan ji me navy hana Kniqkhoeqmaq la nan ji gan nagy na-on he de ne mei naniwn lan namnui gamaq nan ji la ama gan yn y de. Gadema maumoen kakaw ji he akyq kajoeq nuipuidi ji la ama gan yn jo de. Tneq ji gan nan ji nu gamaq anon dan y de. Jawhen gan ma yn y de."

Sbjie ka kavaan taumla

(Mk 12:1-12; Lk 20:9-19)

³³ "Ave taumla haan de kneq u. Aka kanma lonq de la sbjie ka sha ha nakoeq tpanq hana khe jo de. Sbjie tui tpoe niwn mtynq akhoeq ma teq ha khe jo de. Tkha gan sonna ktin ma sha ha khe jo de. Khiwn la sbjie ka gan axy niwn khimi ji me vaan ha ama la axy niwn khoeq me khlonq lyiw jo de. ³⁴ Sbjie the miq niwn ktiw thaw degan aka kanma la tanna ji gan mxoe ha sbjie ka kavaan ji me tkha vaan niwn avanq sbjie the ji la he by jo de. ³⁵ Sbjie ka kavaan ji la ama iwn tanna ji gan nien by u de. Lonq de gan rybu by de. Lonq de gan mthi by de. Lonq de gan txun he mhie by u de. ³⁶ Khiwn degan aka kanma la kanmaq xiw me mxoe by niwn tanna ji khaan y ave tanna amdaw ji gan mxoe by de. Aka kavaan ji la kausy iwn he sha by beqtyn vi de. ³⁷ Kaukiwn xiw me ama la, 'Ke spa gan ama ji law u man ga,' naha ama iwn spa gan mxoe by de. ³⁸ Gadema aka kavaan ji la akanma iwn spa gan nu degan, 'Haan me mhon, vy u, neq gan mthi u shi. Ama iwn inthunq gan la u shi,' naha ama ji ttoi kahaw u jo de. ³⁹ Ama ji la nien ha sbjie ka xanq me kdiepha khiwn la mliekhu by vi de.

⁴⁰ "Tynygy de tkhoen aka kanma vy degan aka kavaan ji gan tne sha by de mei," naha diwnq by de.

⁴¹ Khimi ji la, "Aka kanma la aka kavaan a'shi ji gan khuitan mthi man de. Aka gan ma sbjie the miq niwn ktiw me poe shan niwn athe ji gan poe niwn aka kavaan ji gan vaan by man de," naha mkonq by de.

⁴² Jeishu la, "Piemkun me haw niwn gan tkhoenq be kau y by.

'In kasha ji kdiepha niwn
txunkie la kaukiwn me
ne xiw iwn txun
kkrhau beqtyn ha vi de.

Neq la Kanma sha niwn de.

Me ji la tneq gan nu ha m'an u de.'

⁴³ "Dyde ke nan ji gan nathuiq gan. 'Kniqkhoeqmaq iwn mkaw niwn me on niwn khimi ji dan niwn saxein ghoi ji gan Kniqkhoeqmaq la nan ji kon nala by beqtyn man de. Kniqkhoeqmaq iwn aliw he on niwn khimi ji gan saxein ghoi poe by man de. ⁴⁴ Khimi lonq de txun tneq konq me kalie la kakiebu man de. Khimi lonq de konq me txun tneq kalie la ama tibutila ha de,'" naha na by de.

⁴⁵ Jeishu thuiq by niwn taumla gan Miema glein ji he Pharishei ji the u ha ama ji gan haw niwn de naha mny u jo de. ⁴⁶ Dyde ama ji la Jeishu gan nien ha mthi than alan shoeq u jo de. Gadema khimikie ji la Jeishu gan phoishma naha yn u de tkhoen Miema glein ji he Pharishei ji la khimikie ji gan xiq u jo de.

Indon sha niwn shni taumla

(Lk 14:15-24)

22 Jeishu la taumla he khimi ji gan thuiq by jo de. ² Ama la, "Khoeqshniq iwn Khoeq la xandi lonq de ama spa gan indon mti niwn shni mxiw niwn he de.

³ Ama la ama iwn tanna ji gan mxoe ha kauvi la khiwn niwn khlonq ji gan shni me vy than kauq he by jo de. Gadema khlonq ji la vy de ne y de. ⁴ Dyde ama la ave tanna ji gan mxoe ha kauvi la niwn khlonq ji gan, 'Ke iwn shni la ave mxiw khiwn dy de,' na by de. Tauqpuju than msa niwn xauboi ji gan kamthi ji koe me au hana mxiw pypy he khiwn dy de. Indon mti niwn shni me navy u shan na by ja na by de. ⁵ Gadema ama ji la lonq man ma kneq by y de. Lonq de la le me, ave lonq de la mkun sha than lyiw by vi de. ⁶ Ave khimi tneq ji la xandi mxoe niwn tanna ji gan nien khiwn la rybu ha kloee by de. Ave tanna ji gan mthi by de. ⁷ Dyde xandi la jauhoe kdoe thaw by thaan jo de. Ama iwn langie ji gan mxoe ha khimi kamthi ji gan mthirauq he ha ama ji iwn kun ji gan ma me ty he by de. ⁸ Khiwn la ama iwn tanna ji gan, 'Indon mti niwn shni la mxiw khiwn gadema ke kauvi la y niwn khlonq ji la vy than kba y de.

⁹ Dyde lyiw ha lan glein ji me nan katein niwn khimi amdaw ji gan kauvi la ja,' na by de. ¹⁰ Dyde tanna ji la xanq me thaw ha lan me katein niwn khimi ji, hoi niwn hoi y niwn khimi ji gan kauq ha indon mti niwn shni iwn in la khlonq ji he koipau jo de.

¹¹ "Gadema xandi la shni tneq me vy niwn khlonq ji gan tkhoenq degan shni me kashieq she niwn kh'aw gan kashieq y niwn khimi lonq de gan nu by de. ¹² Xandi la, 'Ani jy, nan la nagy de shni me kashieq she niwn kh'aw kashieq y klauq nagy koen niwn mei,' na by de. Khimi tneq la tne ma mkonq ha y de. ¹³ Tynygy degan xandi la, 'Khimie tneq iwn akhawkoee gan mkrhien ha xanq iwn vinqroe niwn me mthoe u ja. Tneq me ama la xa xanq ha afa kat'eq man de,' na by de."

¹⁴ Jeishu la, "Khimie amdaw ji gan kauq gadema xiw de gan xieq ga de," na by de.

Maumoen poe ha niwn gan diwnq niwn

(Mk 12:13-17; Lk 20:20-26)

¹⁵ Khiwn degan Pharishei ji la xanq me thaw ha Jeishu pie kman niwn haw than m'jon he de ne de.

¹⁶ Ama ji la ama ji iwn atxuiq ji gan Heiro iwn py ji he vaan de Jeishu me mxoe ha, "Shma jy, nan la khimi ji mime gan ma tkhoenq y klauq Kniqkhoeqmaq iwn aliw he khuitan niwn gan haw jo de. Nan la khuitan niwn gan mtu niwn ke ji mny ja de. ¹⁷ Keisa xandi me maumoen poe shan by, poe shan y by. Nan tne ta mei, ke ji gan nahaw ja," naha diwnq by de.

¹⁸ Ama ji iwn a'shi ta niwn gan mny ha Jeishu la, "Nan ji ajiwn sha niwn ji jy! Nan ji ke gan nagy de tkhoen

namsan niwn mei. ¹⁹ Maumoen avuiq poe niwn deinari pheï man ke gan namnui ja," na by de.

Ama ji la deinari pheï de poe by jo de. ²⁰ Jeïshu la, "Ape amoen he amiq on mei," naha diwnq by de.

²¹ Ama ji la, "Keïsa xandi iwn," naha mkonq by de.

Jeïshu la, "Keïsa xandi iwn nala Keïsa xandi me poe by. Kniqkhoeqmaq iwn nala Kniqkhoeqmaq me poe by," na by de.

²² Ama ji la Jeïshu iwn pie the degan m'an hana tneq kon thaw ha lyiw vi jo de.

Diw niwn kon xinq beqtn niwn gan diwnq niwn

(Mk 12:18-27; Lk 20:27-40)

²³ Tneq mniq me diw niwn kon xinq beqtn niwn gan y niwn nagy mei niwn Sadukei ji la Jeïshu me vy u jo de. ²⁴ Ama ji la, "Shma jy, Mawshei la me ji than pieriesa me, 'Naqpadi lonq de diw ha spi shnau dan y klauq anuipui mkrhe on ga de nala, diw niwn tneq iwn anaqpi la aje asien mlauq ha y than naha nuipuidi tneq gan la ha on he beqtn vi de,' naniwn tri ha khe de. ²⁵ Naqpi je lonq shri de on jo de. Aje ktoen xiw indon sha ha spi lonq man ma dan y klauq diw vi de. Aje iwn nuipui gan anaqpi ktoen xiw la on he beqtn jo de. ²⁶ Mki ni de iwn anaqpi, Mki thunq de iwn anaqpi kon naqpi je lonq shri de nuipuidi tneq he indon sha ha spi shnau dan y klauq diw u khja vi jo de. ²⁷ Kaukiwn me nuipuidi tneq ma diw vi jo de. ²⁸ Diw niwn kon xinq beqtn niwn ktiw me nuipuidi tneq la naqpi je lonq shri de me ape iwn nuipui kkrhau de mei. Ama la naqpi je lonq shri de he indon sha dy de," naha diwnq by de.

²⁹ Jeïshu la, "Nan ji ta niwn nagy kman than mei. Nagy de mei nala Kniqkhoeqmaq iwn Piemkun he bohan gan mny y de tkhoen de. ³⁰ Diw niwn kon xinq beqtn niwn ktiw me khimi ji la indon sha niwn on y dy de. Khoeqshniq me on niwn thoeq ji he ga dy de.

³¹ Diw niwn kon xinq beqtn niwn kthanq gan Kniqkhoeqmaq haw niwn Piemkun me tkhoenq kauq y na by. ³² Kniqkhoeqmaq la, 'Ke la Abrahen iwn Kniqkhoeqmaq, Ize iwn Kniqkhoeqmaq, Jako iwn Kniqkhoeqmaq de,' naha haw by de. Ama la diw niwn ji iwn Kniqkhoeqmaq sy y. Xinq niwn ji iwn Kniqkhoeqmaq de," na by de.

³³ Khimikie ji la ama iwn mtu niwn the degan ama ji la m'an u jo de.

Hoe xiw niwn t'ja

(Mk 12:28-34; Lk 10:25-28)

³⁴ Jeïshu la Sadukei ji dikshiq on than than thuiq by niwn Pharishei ji the degan ama ji vaan de kalun u de.

³⁵ Ama ji thunq iwn Pieriesa shma lonq de la Jeïshu gan msan than diwnq by de. ³⁶ Ama la, "Shma jy, Mawshei iwn pieriesa me hoe xiw niwn t'ja la tne mei," na by de.

³⁷ Jeïshu la, "Nan iwn Kanma Kniqkhoeqmaq gan nanma ji mlunq on niwn mtien man, nanma mnythoenq niwn mtien man khie ja. ³⁸ Neq la hoe xiw niwn he tangoe xiw niwn t'ja de. ³⁹ Tangoe xiw niwn mki ni de niwn t'ja haan de la, 'Nan la nanma gan kakhie beshe he aphau gan khie ja.' ⁴⁰ T'ja mie ni de niwn tneq la Mawshei iwn pieriesa he phoishma ji iwn tri niwn ji menan amkun jo de," na by de.

Meishija kthanq diwnq niwn

(Mk 12:35-37; Lk 20:41-44)

⁴¹ Pharishei ji vaan de kalun ha on degan Jeïshu la ama ji gan diwnq by de. ⁴² Ama la, "Meishija gan nan ji la tne thi u mei. Ama la ape spa mei," na by de.

Ama ji la, "Davi iwn spa de," naha mkonq by de.

⁴³ Jeïshu la ama ji gan, "Nygy nala, Davi la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq dhan he Meishija gan, 'Kanma' naha kauq niwn nagy tkhoen mei.

⁴⁴ Davi la, 'Kanma la

ke iwn Kanma gan,

Nan iwn txieq ji gan

nanma akhaw tkui me

akhaw thynna he khe de mtien man

ke iwn t'a phan me knoenq ja,"

na by de.

⁴⁵ "Davi la Meishija gan 'Ke kanma' naha kauq la Meishija la nagy de ama iwn spa kkrhau ha de mei," naha diwnq by de.

⁴⁶ Tynygy degan ape ma mkonq by ha y de. Tneq niq kon Jeïshu gan ape ma diwnq by vanq y dy de.

Jeïshu la Pieriesa shma ji he Pharishei ji kthanq shaudi poe niwn

(Mk 12:38-39; Lk 11:43, 46; 20:45-46)

23 Kxiwn degan Jeïshu la khimikie ji he ama iwn atxuiq ji gan haw by de. ² Ama la, "Pieriesa shma ji he Pharishei ji la Mawshei iwn aqna he Mawshei iwn pieriesa gan mtu by de. ³ Dyde nan ji la ama ji nahaw niwn ji gan kneq ha sha u ha de. Gadema ama ji sha beshe he sha u nanq ja. Nagy de mei nala, ama ji mtu niwn he ama ji la sha y de. ⁴ Ama ji tpuq de knaq y niwn ji gan khimi ji iwn liepaan me thyn ha ama ji la klonq than akoem'jun he mtienq la tydie y jo de. ⁵ Ama ji sha niwn axylpi ji gan khimi ji nu pi than sha u de. Ama ji la Seryiw niwn saboi iwn tri niwn lauphoi glein sha ha ama ji iwn aluq he akoe ji me kakhien u jo de. Ama ji la shaukre niwn ashloi on niwn kh'aw ji gan kashieq u de. ⁶ Ama ji la shni sha niwn ji me thaw la hoi xiw niwn mtynq ji me knoenq de ne ga de. Kniqkhoeqmaq iwn in me ma shanq xiw niwn mtynq ji me knoenq de ne ga de. ⁷ Khimi amdaw on niwn zi me mlau niwn gan kei vi de. Khimi ji la ama ji gan, 'Shma' naha kauq niwn gan ne xiw vi de. ⁸ Gadema nan ji la

'Shma' naha nan ji gan khimi ji nakauq u nanq shan. Nan ji me 'Shma' lonq de xdyn on ga de. Nan ji la axylypi naqpi je ga de. ⁹ Khoeqra neq me khimi ji gan, 'Pe-e' naha kauq u nanq ja. Nan ji me khoeqshniq me on niwn 'Pe-e' lonq de xdyn on ga de. ¹⁰ Khimi ji la, 'Kanma' naha nan ji gan nakauq u nanq shan. Nan ji me kanma lonq de xdyn on ga de. Ama la, 'Meishija' de. ¹¹ Nan ji thunq me aghoe xiw la nan ji iwn tanna sha ha man de. ¹² Khimi lonq de la me-e gan kamshan la Kniqkhoeqmaq la mnieng by man de. Khimi lonq de me-e gan kamnien la Kniqkhoeqmaq la ama gan mshan by man de."

Dhanshi shri de

(Mk 12:40; Lk 11:39-42, 44, 52; 20:47)

¹³ "Ajiwn sha niwn Pieriesa shma ji he Pharishei ji jy, nan ji la dhanshi vi de! Khoeqshniq iwn Khoeq iwn thawkha gan nan ji la pinkie ha koen de ne niwn khimi ji gan ma mkhanq vi de. Nanma ji la koen u y de. ¹⁴ [Ajiwn sha niwn Pieriesa shma ji he Pharishei ji jy, nan ji la dhanshi vi de! Nan ji la xoemoen ji gan mthoeq ha on niwn ashishiq la by khja vi de. Khimi ji mny y than shaukre niwn saxein gan mke u jo de. Tynygy ajie amdaw sha de tkhoen nan ji gan Kniqkhoeqmaq la khimi ji khaan y shaukhoen amdaw napoe man de.] †

¹⁵ "Ajiwn sha niwn Pieriesa shma ji he Pharishei ji jy, nan ji la dhanshi vi de! Khimi lonq de gan Judaq ji iwn Kniqkhoeqmaq gan yn than tui lan, kauniq lan he lyiw u thaan de. Khimi lonq de la nanma ji he yn dy nala, ama gan nanma ji khaan y kxau khoeq me nere than sha man de.

¹⁶ "Lan mnui niwn miju ji jy, nan ji la dhanshi vi de! Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein gan mnyn ha tkin gamaq tkin he sha de ne y de. Gadema khimi lonq de la tbutran glein iwn xoiq gan mnyn ha tkin la tkin he sha ha de naha nan ji mtu u jo de. ¹⁷ Miju aroe ji jy! Tne la tangoe mei. Xoiq, sy y la, xoiq gan se he niwn Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein by. ¹⁸ Nan ji mtu niwn la, 'Kхими lonq de inshdie gan mnyn ha tkin la tkin he sha de ne y. Gadema khimi lonq de inshdie konq me on niwn luisui sha na gan mnyn ha tkin la tkin he sha ha de,' naha mtu u jo de. ¹⁹ Miju ji jy! Tne la tangoe mei. Inshdie konq me thyn niwn luisui sha na by. Luisui sha na gan se he niwn inshdie by. ²⁰ Dyde inshdie gan mnyn ha tkin niwn khimi la inshdie he pauky inshdie konq me on niwn axylypi gan mnyn hana tkin niwn de. ²¹ Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein gan mnyn ha tkin niwn khimi la tbutran glein he pauky tbutran glein me on niwn Kanma gan mnyn ha tkin niwn de. ²² Khoeqshniq gan mnyn ha tkin niwn khimi la Kniqkhoeqmaq iwn knoenqna he pauky knoenqna konq me knoenq niwn Kanma gan tkin niwn de.

† Abyn neq la nagy mei niwn saboi me kauruiq y de.

²³ "Ajiwn sha niwn pieriesa shma ji he pharishei ji jy, nan ji la dhanshi vi de. Nan ji la shonna, shonshien, bhaw ji he mnanqvin niwn andoe xadoe ji gan xashy de iwn haan de poe u ja de. Gadema pieriesa thunq me tangoe niwn ji gan nan ji xui y de. Tneq ji la khimi ji gan tautun alan he sha niwn, khimi gan mxien niwn, tiesa on niwn ji jo de. Tangoe y niwn ji gan ma kdiepha y klauq tangoe niwn ji gan ma nan ji xui ha de. ²⁴ Lan mnui niwn miju ji jy! Nan ji la khansran mie de kauruiq y than tui msie ha ni gamaq koela'u gan m'jieq u vi de.

²⁵ "Ajiwn sha niwn Pieriesa shma ji he Pharishei ji jy, nan ji la dhanshi vi de. Nan ji la kauphi buka ji gan xanq me mshie gamaq kauphi buka ji he niwn nanma ji iwn amlunq la oerha on niwn he me-e ne he on ne niwn koipau thaan de. ²⁶ Miju Pharishei ji jy! Kauphi buka ji me athunq phan iwn gan mshie maq la akonq iwn ma sepin man de.

²⁷ "Ajiwn sha niwn Pieriesa shma ji he Pharishei ji jy, nan ji la dhanshi vi de! Nan ji la thun kaulun txaw niwn tpon khoeq ji he de. Tpon khoeq tneq ji la xanq me mlunqpin ha kanoen gamaq athunq menan khimi adiw axu he kniwnqna hoi niwn xunpoe niwn axaw ji koipau on ga de. ²⁸ Nan ji ma tynygy he de. Khimi ji nu niwn xanq menan nan ji la mdimkhiw niwn khimi de. Gadema amlunq thunq me la ajiwn sha niwn he ajie ji he koipau on vi de.

Jeishu la ama ji shaukhoen khan than haw yy niwn

(Lk 11:47-51)

²⁹ "Ajiwn sha niwn Pieriesa shma ji he Pharishei ji jy! Nan ji la dhanshi vi de! Nan ji la phoishma ji than tpon ji gan sha dy de. Mdimkhiw niwn khimi ji than tpon ji gan msyn by u jo de. ³⁰ Nan ji la, 'Ke ji puipi ji ktiw me on vi de nala, phoishma ji gan mthi ha ama ji iwn athi loe than sha niwn me kauruiq de sy y de,' naha haw u de. ³¹ Dyde nan ji la phoishma ji gan mthi niwn ji kon navy niwn axui ji sy ja naniwn khimi maq me nanma ji haw khiwn dy de. ³² Nan ji puipi ji kon katon ha kman niwn ji gan khiwn than mshau ha kman u ja. ³³ Mxuiq shi ji! Mxuiq axui spi ji! Kniqkhoeqmaq shaukhoen napoe niwn kxau khoeq kon loe than nan ji nagy sha ha de mei. ³⁴ Dyde nan ji me phoishma ji, pethon ka'on ji he pieriesa shma ji gan ke mxoe man de. Nan ji la axy niwn ji gan mthi de, axy niwn ji gan shenlein me hien man de. Axy niwn ji gan la Kniqkhoeqmaq iwn in me ry ha ave axy niwn ji gan la kun ji, van ji me ama ji gan xui ha nien u man de. ³⁵ Mdimkhiw niwn khimi axylypi ji gan mthi niwn ajie la nan ji konq me natiwn man de. Mdimkhiw niwn khimi ji gan mthi niwn la Abeila kon katon niwn de. Tbutran glein thunq me inshdie he seryiw niwn mtynq shlau menan mthi niwn Barakhi iwn spa Zakhri ma kauruiq de. ³⁶ Ke nahaw niwn kneq u, mthi niwn ajie tneq tkhoen he shaukhoen la ave on niwn khimi ji konq me khuitan tiwn man de."

Jeirushlen kun avuiq Jeishu iwn khie niwn

(Lk 13:34-35)

³⁷ "Jeirushlen iwn khimi ji jy, Jeirushlen iwn khimi ji jy, nan ji la phoishma ji gan mthi dy de. Kniqkhoeqmaq mxoe niwn tloe ji gan txunkie he mhie ha mthi jo de. Ke la nan ji iwn spi ji gan lun ja voi de ne jo de. Anoi-oi la aspi ji gan amkhien he tphun ha anienmrien khe beshe he ke la nan ji gan nasha de ne de. Gadema nan ji la ke gan nane y de. ³⁸ Tkhoenq u ja, nan ji iwn tbutran glein gan khimi ji kdiepha man de. ³⁹ Ke nahaw de ne niwn la, 'Kniqkhoeqmaq iwn amiq he vy niwn Kanma gan Kniqkhoeqmaq saxein ghoi phru by ga jo shan,' naha nan ji haw y niwn mtien de ke gan nan ji nanu ha de sy y dy de," naha thuiq by de.

Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein pry de naniwn kthanq tpie niwn

(Mk 13:1-2; Lk 21:5-6)

24 Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein kon thaw ha lyiw degan ama iwn atxuiq ji la ama me vy hana tbutran glein najie de hoe than mei naniwn gan mnui by de. ² Jeishu la, "Nan ji tbutran glein neq ji gan nu ja sy y na by. Ke nahaw niwn kneq u. Txun ji la kie de konq me kie de kathyn y klauq k'jakaka on he man de," na by de.

Ieliepekhaw niwn ji he kloe niwn ji

(Mk 13:3-13; Lk 21:7-19)

³ Jeishu la shenloen kun tkoenq konq menan ama mkrhe knoenq ha on degan ama iwn atxuiq ji la ama me vy ha, "Tneq ji la ape niq me kkrhau de mei. Nanma navy beqtny niwn, khoeqra khiw niwn ktiw gan ke ji tne tauthon he nu ha de mei. Ke ji gan nathuiq by jo ja," naha diwnq by u jo de.

⁴ Jeishu la, "Ape ma nan ji gan nabau niwn gan yn y than tny ha on u ja. ⁵ Amdaw niwn khimi ji la ke amiq he vy ha, 'Ke la Meishija ga de,' naha khimi amdaw ji gan lan kman he man de. ⁶ Sie katy niwn atiwn ji, sie katy de naniwn kthanq ji the degan moen u nanq ja. Tneq ji he katonq gadema khoeqra neq khiw niwn sy y man de. ⁷ Khoeq haan de he haan de, xandi lonq de he lonq de kajoe man de. Kauniq ttyn me sana nina mxan niwn ji, kaulin mhiwn niwn ji on man de. ⁸ Tneq axylypi ji la nuiquidi lonq de naqpi kapien de sha degan kausy xiw naq beshe he de.

⁹ "Tneq ktiw me khimi ji la nan ji gan nakloe ha namthi than na-au man de. Khimi axylypi ji la ke dhan he nan ji gan namtiwliw man de. ¹⁰ Tneq ktiw me khimi amdaw ji la yn mtynq yn y klauq lonq de gan lonq de ka'au u hana kamtiwliw u man de. ¹¹ Phoishma he ajiwn sha niwn khimi ji amdaw thaw man de. Khimi amdaw ji gan lan kman he man de. ¹² Ajie sha niwn khimi

ji mtynq ttyn me on li man de. Khimi amdaw ji kakhie y dy de. ¹³ Gadema kaukiwn mtien de kau-iwkie niwn khimi gan Kniqkhoeqmaq la txon by man de.

¹⁴ Kniqkhoeqmaq la mkaw de naniwn kthanq ghoi neq gan khoeqra me on niwn khimi axylypi ji the ha mny than thuiq man de. Khiwn degan nienq khoeqra neq khiw niwn ktiw navy man de."

Jeirushlen kun iwn neremsausage niwn

(Mk 13:14-23; Lk 21:20-24)

¹⁵ "Phoishma Denjeila haw ha khe niwn he, Kniqkhoeqmaq kniwnq niwn lonq de la seryiw niwn tbutran me kdoe ha on niwn gan nan ji nu man de. Nan ji la Denjeila tri niwn sa tneq gan tkhoenq degan kneqthoenq than anienmrien ta ha de. ¹⁶ Judaq khoeq me on niwn axylypi ji la tkoenq konq me kauxui ha man de. ¹⁷ Inphu konq me on niwn khimi la skrha hana in thunq iwn haan man haan man la than koen nanq shan. ¹⁸ Le me on niwn khimi la ienau thonnau la de in me vuiq nanq shan. ¹⁹ Tneq ktiw me kyqli on niwn nuiquidi ji he naqpi ashin tnu ni on niwn anoi-oi ji la neremsausage niwn gan katonq ha man de. ²⁰ Nan ji kauxui ha than ktiw la shdin, sy y la, T'ja Mniq me sy y than Kniqkhoeqmaq me saxein mke u ja. ²¹ Kniqkhoeqmaq khoeqra neq gan mriw thoi de niq kon ave mtien de tneq he niwn nere niwn ji gan khimi ape ma katonq y man de. Kaukiwn menan tneq he niwn neremsausage niwn gan katonq ha de sy y de. ²² Kniqkhoeqmaq ktiw tneq ji gan doi he y la ape ma ashau xinq ha de sy y de. Gadema ama xieq niwn khimi ji than la niqva gan doi he man de.

²³ "Tneq ktiw me khimi lonq de la, 'Tkhoenq ja, neq me Meishija on de, haan me Meishija on de,' naha nan ji gan nahaw gamaq yn u nanq ja. ²⁴ Meishija he ajiwn sha niwn ji, phoishma ji he ajiwn sha niwn khimi ji thaw man de. Ama ji la Kniqkhoeqmaq xieq niwn khimi ji gan lan kman than tauthon ji he lan kman he de dan la kman he man de. ²⁵ Kneq u! Nan ji me tneq ji natiwn ha y man degan ke nathuiq ma niwn de.

²⁶ "Dyde khimi lonq de la, 'Tkhoenq ja, Khristu la de-thunq me on de,' naha nahaw de nala, thaw ha lyiw u nanq. Sy y la, 'Khristu in thunq me on ja de' nana la yn u nanq ja. ²⁷ Kniqshie kniqdiwnq khoeqshan bre txaan kaphrau beshe he Ke Khimi Spa la ama iwn mniq me nathaw man ga.

²⁸ "Axaw on niwn mtynq me randa kie ji kbon man de."

Khimi Spa navy niwn

(Mk 13:24-27; Lk 21:25-28)

²⁹ "Neremsausage niwn ktiw tneq khiwn degan kniq la vingroe ha xa la kvan y klauq on man ga. Aqshi ji la khoeqshan iwn xui ja tyn man ga. Khoeqshniq me on

niwn ji kahiwn ja tyn man de. ³⁰ Khiwn la Ke Khimi Spa navy than tauthon la khoeqshan me thaw man de. Khoeqra iwn khimi axylipi ji la xiq ha xa u man de. Ama ji la Ke Khimi Spa gan khoeqni thunq kon nathaw ha shanq xiw niwn bohan, mimoen he navy man de. ³¹ Ke la baw tun niwn atiwn he thoeq ji gan mxoe hana xieq niwn khimi ji gan kniqshie, kniqdiwnq, vaqshi, vaqxu khoeqra mtynq ttyn iwn nalun he man de."

Lbu kun iwn namtu niwn

(Mk 13:28-31; Lk 21:29-33)

³² "Lbu kun gan ta la katu na ji on de. Abaan ji me ax-an she ji mnushun thaw dy nala, niqsha thaw ga dy de naniwn mny ha ja de. ³³ Tynygy he, tneq ji kkrhau niwn gan nan ji nu degan, Ke Khimi Spa navy niwn nidei dy de, thawkha txeq me natiwn dy de naniwn mny ha ja de. ³⁴ Ke nahaw niwn kneq u! Ave on niwn khimi axylipi diw ha y man de mtien de ktiw tneq la nathaw khi ja tyn man ga. ³⁵ Khoeqshniq he klena kauniq pautyn on y gadema ke haw niwn pie ji la pautyn on man de."

Niqva he ktiw gan ape ma mny y

(Mk 13:32-37; Lk 17:26-30, 34-36)

³⁶ "Gadema tneq mniq, tneq ktiw gan la ape ma mny y de. Khoeqshniq thunq me on niwn thoeq ji ma mny y, Ke, Kniqkhoeqmaq iwn Spa ma mny y, Pe-e Kniqkhoeqmaq mkrhe nienq mny ga de. ³⁷ Naw Ei iwn ktiw me kkrhau beshe he Ke Khimi Spa navy beqtn niwn ktiw me ma kkrhau man de. ³⁸ Tui man lein ha y man degan khimi ji la sa ha, ni ha, indon kamti ha Naw Ei shanphoe thunq me koen niwn mtien de tynygy sha u jo de. ³⁹ Tui lein ha ama ji axylipi gan m'jau khja by vi niwn mtien de ama ji la tne kkrhau niwn mei naniwn mny y de. Ke Khimi Spa navy niwn ktiw me ma tynygy kkrhau man de. ⁴⁰ Khimi long ni de le sha niwn me long de gan la ha long de khe by man de. ⁴¹ Krieshun krie niwn nuipuidi long ni de me long de gan la ha long de gan khe by man de. ⁴² Dyde nan ji iwn Kanma la tne mniq me navy de mei naniwn mny y de tkhoen son ha on u ja. ⁴³ Nan ji tny u ja. In kanma la tiexu navy niwn ktiw gan mny la, i y klauq shaudi he son ha tiexu phaw ha namxu ha y than sha man de. ⁴⁴ Dyde nan ji ma kauxiw pypy ha on ja voi ha de. Ke Khimi Spa la nan ji kdon y niwn ktiw me navy de."

Hoi niwn tanna he shi niwn tanna

(Lk 12:41-48)

⁴⁵ "Mdimkhiw ha pethon on niwn tanna la ape mei. Akanma la ama gan tanna ji iwn ktoenkyn sha he de. Axy niwn tanna ji gan sana ji anienmrien xi by than kanma la txu by de. ⁴⁶ Kanma tiwn degan tanna ji iwn ktoenkyn la tynygy sha niwn katein la, tanna tneq la hoelihoelanq ha de. ⁴⁷ Ke nahaw niwn kneq u. Kanma

la tanna tneq gan ama iwn inthunq ji gan tkhoenq than khe by de. ⁴⁸ Gadema tanna shi la, 'Ke kanma la navuiq de texiwn kra man ga,' naha ama gan ama haw jo de. ⁴⁹ Ama la axy niwn tanna ji gan ry hana kau'in tui krei niwn khimi ji he vaan de sa ha ni ha on vi de. ⁵⁰ Tanna tneq kdon y niwn niqva he ama mny y niwn ktiw me akanma la vuiq by de. ⁵¹ Akanma la tanna tneq gan byn pawmlaw khiwn la ajiwn sha niwn ji he shaukhoen poe by man de. Tneq me ama la xa xanq ha afa kat'eq ha man de."

Tlaq long xaq de taumla

25 "Khoeqshniq iwn Khoeq la tlaq long xaq de ama ji iwn shimetky ji gan mhenq ha nuipui la niwn shre he katein than lyiw niwn ktiw he de. ² Tlaq tneq ji thunq iwn long baan de la pethon on y, ave long baan de niwn la pethon on vi de. ³ Pethon on y niwn tlaq ji la ama ji iwn shimetky ji mhenq gamaq shiqtui apy mhenq y de. ⁴ Pethon on niwn tlaq ji la ama ji iwn shimetky ji khaan y shiqtui apy ji gan mhenq u jo de. ⁵ Nuipui la niwn shre la vy than ktiw me vy by y de. Ktiw amdaw son ha by hana ama ji la i shli u vi de.

⁶ "Kthiwxiw me, 'Nuipui la niwn shre la vy by de. Lyiw ha katein u ja,' naha auq niwn txaw the u jo de. ⁷ Tynygy degan tlaq long xaq de niwn ji la ktheq hana ama ji iwn shimetky ji gan mxiw u jo de. ⁸ Pethon on y niwn tlaq ji la pethon on niwn tlaq ji me mke u jo de. Ama ji la, 'Ke ji shimetky diw de sha dy de. Ke ji gan shiqtui sxiw man napoe die ve ja,' na by de. ⁹ Pethon on niwn tlaq ji la, 'Dan ha y ga. Nan ji he kema ji than shiqtui kabyq de sy y de. Shiqtui joeq niwn mtynq me lyiw ha nanma ji than xaanq u ja,' naha mkonq by de.

¹⁰ Pethon on y niwn tlaq ji la shiqtui xaanq than lyiw toen me nuipui la niwn shre la tiwn by jo de. Mxiw pypy ha on niwn tlaq ji la nuipui la niwn shre he vaan de indon kamti niwn shni menan koen u jo de. Ama ji koen khiwn de he tanna ji la thawkha kein by dy jo de.

¹¹ "Khiwn degan pethon on y niwn tlaq ji la shimetui xaanq niwn kon tiwn beqtn ha, 'Kanma jy, kanma jy, ke ji gan thawkha namhunq jo ja,' naha mke u jo de.

¹² Gadema nuipui la niwn shre la, 'Ke nahaw niwn kneq u, nan ji gan ke namny y,' naha mkonq by ga de.

¹³ "Kanma la tne ktiw he tne mniq me navy de naniwn nan ji mny y de tkhoen shaudi he son u ja."

Tanna long thunq de taumla

(Lk 19:11-27)

¹⁴ "Ave taumla haan de la, Khoeqshniq iwn Khoeq la khlong lyiw than kauxiw niwn khimi long de he de. Ama la tanna ji gan kauq ha ama iwn inthunq ji gan tkhoenq he by de. ¹⁵ Tanna ji iwn sha thoenq niwn gan tkhoenq ha kausy xiw long de gan xoiq tkaan shtun baan de, ave long de gan xoiq tkaan shtun ni de he

ave long de gan xoiq tkaan shtun haan de poe by de. Khiwn degan ama la khlong lyiw vi jo de. ¹⁶ Xoiq tkaan shtun baan de dan niwn khimi la lyiw pjoe ha mkun sha hana xoiq tkaan shtun baan de gan apy dan beq-tyn vi de. ¹⁷ Tynygy he tkaan shtun ni de dan niwn khimi ma xoiq tkaan tneq he mkun sha ha tkaan apy shtun ni de dan jo de. ¹⁸ Gadema tkaan shtun haan de dan niwn khimi la lyiw ha klena me akhoeq teq hana akanma poe by niwn tkaan gan mxaw jo de.

¹⁹ “Ktiw kanonvin degan tanna tneq ji iwn akanma la vuiq by ha ama ji gan kauq hana ama iwn tkaan kthanq diwnq by de. ²⁰ Tkaan shtun baan de dan niwn khimi la ama iwn mkun sha ha dan niwn xoiq tkaan shtun baan de apy mhen ha akanma me au by de. Ama la, ‘Kanma jy, ke gan xoiq tkaan shtun baan de natkhoenq he jo de. Tneq he xoiq tkaan shtun baan de apy dan jo de. Neq me hin,’ naha thuiq by jo de. ²¹ Akanma la, ‘Hoi ja, nan la tiesa on niwn tanna ghoi de! Nan la ashin xiw niwn me tiesa he tkhoenq vi de. Dyde neq khaan y hoe niwn ji gan ke natkhoenq he de. Ke he vaan de hoelihoelanq niwn on ha man de,’ na by de. ²² Xoiq tkaan shtun ni de dan niwn tanna ma vy ha xoiq tkaan apy shtun ni de mhen hana akanma gan poe by de. Ama la, ‘Kanma jy, ke gan xoiq tkaan shtun ni de natkhoenq he jo de. Tneq he ke la xoiq tkaan shtun ni de apy dan jo de. Neq me hin,’ naha thuiq by jo de. ²³ Akanma la, ‘Hoi ja, nan la tiesa on niwn tanna ghoi de! Nan la ashin xiw niwn me tiesa he tkhoenq vi de. Dyde neq khaan y hoe niwn ji gan ke natkhoenq he de. Ke he vaan de hoelihoelanq niwn on ha man de,’ na by de. ²⁴ Gadema xoiq tkaan shtun haan de dan niwn khimi la vy ha, ‘Kanma jy, nan la ielaukhauqkhaug niwn khimi long de naniwn ke mny ja jo de. Nan la me-e ie y niwn gan a ha, hi y niwn gan mtun thoeng vi de. ²⁵ Dyde ke la xiq ha lyiw hana kanma napoe niwn xoiq tkaan gan klena thunq me m'u ha khe jo de. Nanma napoe niwn xoiq tkaan la neq me on ja de,’ naha thuiq by de. ²⁶ Akanma la, ‘Nan la thali ha shi niwn tanna ga de. Ke la me-e ie y niwn gan a ha hi y niwn gan mtun thoeng niwn gan nan mny ja sy y by. ²⁷ Nagy de nan la ke napoe niwn gan ben me thein ha tkaan aty sxiw man dan than sha y niwn mei. Ke navuiq degan napoe la aty sxiw de py shawshie de sy y by. ²⁸ Ama iwn xoiq tkaan shtun haan de gan la ha xoiq tkaan mding haan de on niwn me poe by u. ²⁹ On niwn khimi gan py ha on than poe by ha ama ji la amdaw on man de. On y niwn khimi ji gan la on niwn ji mtienq la by rauq man de. ³⁰ Hoi y niwn tanna tneq gan vinqroe niwn xanq me xieq hana mthoe u ja. Tneq mtynq me xa xanq ha afa kat'eq ha man de,’ naha thuiq by de.

Kaukiwn xiw tautun mkhoi niwn

³¹ “Ke Khimi Spa la Xandi he thoeq amdaw ji he vaan man navy degan xandi knoenqna me knoenq man de. ³² Khoeq axylpyi iwn khimi ji la ke maq me kalun u man de. Mhauq kakon la mhauq he shobei axyxy mkhoi beshe he ke la khimi ji gan tauphy ni de mkhoi man de. ³³ Ke iwn t'a phan me mhauq ji gan khe ha lauvoi phan me shobei ji gan khe man de. ³⁴ Khiwn degan Xandi la ama iwn t'a phan me on niwn ji gan, ‘Vy u, ke Pe la nan ji gan saxein ghoi napoe dy de. Nanma ji iwn inthunq gan la u ja. Inthunq tneq la, Kniqkhoeqmaq khoeqra neq gan mriw y man de niq kon ama la nan ji iwn xandi sha de ne de. ³⁵ Nan ji la ke bu kxan degan namsa u jo de. Ke tui kaxin degan tui namtyn u jo de. Ke khlong kkrhau degan in me poe than nakauq u jo de. ³⁶ Ke athonathau klauq on degan kakhu kna than napoe u jo de. Ke xy y naq degan namnau u jo de. Ke mron thunq me on degan navy ha aan napoe u jo de,’ na by de. ³⁷ Khiwn degan mdimkhiw niwn khimi ji la, ‘Kanma jy, nan bu kxan niwn gan ape niq nu ha ke ji namsa mei. Tui kaxin niwn ape niq nu ha tui namtyn mei. ³⁸ Nan khlong kkrhau niwn ape niq katein ha in me poe than nakauq mei. Nan athonathau klauq on niwn ape niq katein ha kakhu knana napoe mei. ³⁹ Nan xy y naq niwn, mron thunq me on niwn ape niq nanu ha ke ji navy ha namnau mei,’ naha diwnq by de. ⁴⁰ Xandi la, ‘Ke nahaw niwn kneq u. Ke naqpi ji thunq iwn ashin xiw niwn long de gan nan ji mkhaw mnau sha niwn la ke gan nasha he de,’ naha thuiq by man de.

⁴¹ “Khiwn degan xandi la ama iwn lauvoi phan me on niwn ji gan, ‘Nan ji la ke kon thaw vi ja. Kniqkhoeqmaq nan ji gan shaukhoen napoe dy de. Kniqkhoeqmaq la Saten xuipei he ama iwn anan ji than mriw ha khe niwn xinq man ma diw y niwn me thunq me nan ji tiwn ha man de. ⁴² Ke bu kxan degan nan ji namsa y de. Ke tui kaxin degan nan ji tui namtyn kau y de. ⁴³ Ke khlong kkrhau degan in me poe than nakauq y de. Ke athonathau klauq on degan kakhu kna than napoe y de. Ke xy y naq degan, ke mron thunq me on degan nan ji la navy ha ke gan namnau u y de,’ na by de. ⁴⁴ Ama ji la, ‘Kanma jy, nan bu kxan niwn, tui kaxin niwn, khlong kkrhau niwn, athonathau kauruiq y klauq on niwn, xy y naq niwn, mron thunq me on niwn ape niq katein ha ke ji namnau y klauq on vi mei,’ naha diwnq by u jo de. ⁴⁵ Tynygy degan xandi la, ‘Ke nahaw niwn kneq u. Ke naqpi je thunq iwn ashin xiw niwn long de gan nan ji mkhaw mnau y klauq on niwn la ke gan nasha he de,’ ⁴⁶ Dyde lauvoi phan me on niwn khimi ji la Kniqkhoeqmaq la tshautkhon shaukhoen dan than namxoe man de. Mdimkhiw niwn khimi ji la

tshautkhon ashau dan than lyiw ha man de," naha thuiq by de.

Jeishu gan mthi de sha niwn

(Mk 14:1-2; Lk 22:1-2; Jh 11:45-53)

26 Jeishu la tneq ji axylipi gan haw khiwn degan ama iwn atxuiq ji me, ² "Kien Niwn Shni thaw than niqva ni de ne ga dy de naniwn nan ji mny ja de. Lonq de la Ke Khimi Spa gan khimi shi ji me au ha ama ji la ke gan shenlein konq me nahien man de," na by de.

³ Khiwn la Miema ji he Judaq ktoenkyn ji la Miema glein Kajapha in me vaan de kalun u jo de. ⁴ Ama ji la Jeishu gan kauxu me nien ha mthi than mshyn u jo de. ⁵ Ama ji la, "Me ji shni sha toen gan nien la kashyn y ga, khimi ji burubushu ga," naha kahaw u jo de.

Beitani van me Jeishu gan mnanqvin niwn atui boe by niwn

(Mk 14:3-9; Jh 12:1-8)

⁶ Jeishu la Beitani van iwn xieqbie on ve niwn Shimun iwn in me on jo de. ⁷ Jeishu bu an sa toen me nuipuidi lonq de la koen by jo de. Nuipuidi tneq la txun kaulun he sha niwn plan me avanq amdaw poe ha niwn mnanqvin niwn shiqtui koipau thein ha mhen jo de. Ama iwn mnanqvin niwn shiqtui gan Jeishu aluq konq me boe by de. ⁸ Atxuiq ji la nuipuidi tneq sha niwn gan nu ha kdoe thaw u jo de. Ama ji la, "Nagy de mnanqvin niwn shiqtui tneq gan tanshaan kpan mlauq sha niwn mei ne. ⁹ Mnanqvin niwn shiqtui neq gan joeq la avanq amdaw dan de. Nere niwn khimi ji gan tkaan tneq xi by la hoi goe de," naha kahaw u jo de.

¹⁰ Ama ji haw niwn Jeishu mny de tkhoen ama ji gan, "Nagy de nan ji la nuipuidi neq gan shaukhoen thyn by thaan vi niwn. Neq la ke than aghoi nasha by niwn de. ¹¹ Nan ji he vaan man nere niwn khimi ji la on voivoi ja ga. Gadema ke la nan ji he vaan de on ja voivoi ha y de. ¹² Nuipuidi neq la mnanqvin niwn shiqtui he ke kyq gan naboe niwn la ke gan kvuiq than mxiw pypy niwn ga de. ¹³ Ke nahaw niwn kneq u! Kthanq ghoi neq gan thuiq niwn mtynq tyn, khoeqra khoeq neq axylipi me nuipuidi neq sha niwn kthanq gan shaudi dan ha haw ha u man de," naha haw by de.

Judaq Iskaro la Jeishu gan au than kaudi khe niwn

(Mk 14:10-11; Lk 22:3-6)

¹⁴ Khiwn la atxuiq xale ni de thunq iwn Judaq Iskaro la miema glein ji me lyiw jo de. ¹⁵ Judaq Iskaro la, "Nan ji me Jeishu gan ke na-au la tkaan najie man napoe de mei," na by de. Dyde ama ji la Judaq Iskaro gan tkaan xuithunq de tie ha poe by jo de. ¹⁶ Tneq kon katon ha Judaq Iskaro la Jeishu gan ama ji koe me au than alan gan shoeq ha on jo de.

Jeishu la atxuiq ji he Kien Niwn Shni me sa niwn

(Mk 14:12-21; Lk 22:7-13, 21-23; Jh 13:21-30)

¹⁷ Tpra niwn kshi kauruiq y niwn tkoe gan sa niwn shni iwn kanmaq xiw mniq me atxuiq ji la Jeishu menan vy by ha, "Nan than Kien Niwn Shni gan ke ji name namxiw by ha de mei," naha diwnq by de.

¹⁸ Jeishu la, "Nan ji la kun thunq me koen ha khimi lonq de me lyiw u ja. Ama gan, 'Shma la Kniqkhoeqmaq ke than nakhe by niwn ktiw tiwn dy de. Ke atxuiq ji he Kien Niwn Shni gan nan iwn in me sha de,' naha haw by," na by de.

¹⁹ Dyde atxuiq ji la Jeishu haw by niwn he sha ha Kien Niwn Shni mdiwn bu sa than mxiw by jo de. ²⁰ Mdiwn thaw degan Jeishu la atxuiq xale ni de ji he vaan de bu xiwn me knoenq ha on jo de. ²¹ Ama ji sa toen me Jeishu la, "Ke nahaw niwn kneq u, nan ji thunq iwn lonq de la ke gan na-au man de," na by de.

²² Atxuiq ji la mlunqma ha lonq de khiwn la lonq de Jeishu gan, "Lonq de niwn tneq la ke by, ke by," naha diwnq by u jo de.

²³ Jeishu la, "Ke he vaan de buka me tkoe tpoe niwn khimi la ke gan na-au man de. ²⁴ Seryiw niwn saboi thunq me tri ha khe niwn he Ke Khimi Spa la diw ha de. Gadema Ke Khimi Spa gan au niwn khimi la dhan-shi man de. Neq kapien y la, ama than hoi xiw man de," na by de.

²⁵ Jeishu gan ka'au Judaq Iskaro la, "Shma jy, ke by," naha diwnq by degan Jeishu la, "Sy ja, nan de," na by de.

Kanma iwn mdiwn bu

(Mk 14:22-26; Lk 22:14-20; 1 Kawrin 11:23-25)

²⁶ Ama ji sa toen me, Jeishu la tkoe gan la ha Kniqkhoeqmaq gan mthoeq khiwn la, khoiphei ha, "Tkoe neq la ke iwn akyq de, la ha sa u," naha atxuiq ji gan poe by de.

²⁷ Khiwn degan sbjie tui he niwn khau gan la ha Kniqkhoeqmaq gan mthoeq khiwn la ama ji me poe by jo de. "Nan ji axylipi khau neq gan ni u. ²⁸ Sbjie tui neq la ke iwn athi de. Ke iwn athi la Kniqkhoeqmaq iwn sha niwn tauthi iwn atny jo de. Kniqkhoeqmaq la khimi amdaw ji iwn ajie ji gan mxoe ha than ke iwn athi loe niwn de. ²⁹ Ke nahaw niwn kneq u, sbjie tui neq gan ave kon ke Pe iwn khoeq me nan ji he vaan de ni niwn mniq tiwn y man niwn mtien man ke ni beqtn ha y de," na by de.

³⁰ Neq khiwn gan ama ji la mthoeq niwn alon xui khiwn la shenloen ktoenkyn me lyiw u jo de.

Jeishu la Peitru kpha than haw ma niwn kthanq

(Mk 14:27-31; Lk 22:31-34; Jh 13:36-38)

³¹ Khiwn degan Jeishu la, "Vediwn nan ji axylypi la ke gan nakheshu ha kauxui u man de. Seryiw niwn Saboi thunq me tri ha khe niwn la, 'Ke la mhauq kakon gan mliekhu ha mhauq ji la k'jakaka man de,' nade.

³² Gadema ke diw niwn kon xinq beqtyn khiwn la Galilei khoeq menan nan ji khaan y kanmaq lyiw man de," naha haw by de.

³³ Peitru la, "Axy niwn khimi ji la nan gan nakheshu gamaq ke la nakheshu y jo man de," naha mkonq by de.

³⁴ Jeishu la, "Ke nahaw niwn kneq u! Vediwn aq khonq ha y man degan nan la, 'Nan gan ke mny y,' naha xinq thunq man nakpha man de," naha na by de.

³⁵ Gadema Peitru la, "Ke la nan he vaan man diw ha gamaq, 'Kхими tneq gan mny y,' naha haw de sy y de," naha mkonq by de.

Axy niwn atxuiq axylypi ji ma tynygy haw by u jo de.

Geitasheime tkha me Jeishu saxein mke niwn

(Mk 14:32-42; Lk 22:39-46)

³⁶ Khiwn la Jeishu he atxuiq ji la Geitasheime naniwn mtynq me lyiw u jo de. Tneq me tiwn degan Jeishu la, "Ke haan neq me lyiw ha saxein mke degan nan ji neq me knoenq ha on u ja," naha atxuiq ji gan haw by de.

³⁷ Ama la Peitru he Zeibeidei iwn spa lonq ni de gan mhen jo de. Ama la amlunq shaupraw ha amlunqma niwn la mkrhau than jo de. ³⁸ Jeishu la, "Ke la diw nene than amlunq tibutisau jo de. Nan ji neq me ke he vaan man son ha on u ja," naha atxuiq ji gan haw by jo de.

³⁹ Texiwn lyiw khiwn la klena me tbawphaan ha, "Pe-e jy! Dan jo de nala, ke kon neremsausau niwn khau neq gan naxoe ve ja. Gadema ke ne niwn he sy y klauq, nanma ne niwn he ga jo shan," naha Kniqkhoeqmaq me saxein mke jo de.

⁴⁰ Khiwn degan atxuiq ji me kaku beqtyn ha ama ji i niwn gan katein jo de. Ama la Peitru gan, "Nan ji la ke he vaan de ktiw haan de mtienq la nason ha y than by. ⁴¹ Ajie sha than nam'jon niwn he kauruiq y than saxein mke ha nason u ja. Amlunq on gamaq akyq la kakhoiq y de," naha haw by de.

⁴² Ave mki ni de saxein mke than lyiw beqtyn ha ama la, "Pe-e jy! Dan jo de nala, neremsausau niwn khau neq gan naxoe ve ja. Dan y la ke ni man de. Nanma ne he sy ja jo shan," na jo de. ⁴³ Jeishu la ave xinq de atxuiq ji me vy beqtyn ha ama ji amikhiwn li de tkhoen i niwn gan katein by de.

⁴⁴ Dyde Jeishu la ama ji kon ave xinq de lyiw beqtyn ha mki thunq de me saxein mke niwn la kausy gan mke beshe he mke jo de. ⁴⁵ Khiwn la atxuiq ji me vy be-

qtyn ha ama la, "Nan ji ave mtien de i ha knau ha on u man by. Tkhoenq u ja. Ke Khimi Spa gan ajie on niwn khimi ji me au than ktiw la thaw dy de. ⁴⁶ Thau u ja, lyiw u shi. Haan me mhon tkhoenq u ja. Ke gan na-au than khimi la nathaw dy de," naha haw by de.

Jeishu gan nien niwn

(Mk 14:43-50; Lk 22:47-53; Jh 18:3-12)

⁴⁷ Jeishu tynygy tpie toen me atxuiq lonq xale ni de thunq iwn Judaq naniwn la thaw by de. Judaq he vaan de khimikie ji la du ji, keishau ji kshiwn hana vy u jo de. Ama ji gan miema glein ji he Judaq ktoenkyn ji mxoe by niwn de. ⁴⁸ Jeishu gan ka'au la khimikie ji gan, "Ke mnan niwn khimi tneq la nan ji ne niwn khimi de, nien gapan," naha haw by yy de.

⁴⁹ Judaq la taukhidan he Jeishu me lyiw pjoe ha, "Shma jy, naha mlau," by ha mnan by de.

⁵⁰ Jeishu la, "Aphau jy, nan sha na on niwn gan sha lishi ja," na by de.

Khiwn la khimi ji la kanmaq me vy ha Jeishu gan mtoen ha nien by u jo de. ⁵¹ Tynygy degan Jeishu he vaan de xui poe niwn khimi lonq de la ama iwn kei gan mthoe ha Miema Glein xiw iwn tanna gan tkry by ha anakhin bapy by vi de. ⁵² Jeishu la ama gan, "Nan iwn kei gan ama mtynq me khe beqtyn ja. Nagy de mei nala, kei he kakon niwn ji kei he diw ha man de. ⁵³ Ke Pe me naklonq than mke la Ama la taukhidan he ke me thoeq langie tauphy xale ni de khaan y namxoe pjoe man de naniwn nan ji mny y by. ⁵⁴ Gadema ke tynygy sha la Sepin Seryiw niwn Saboi me tri niwn he nagy kkrhau ha de mei," naha thuiq by de naniwn gan nan ji mny y na by.

⁵⁵ Tneq ktiw me khimikie ji gan Jeishu la, "Nan ji la ke gan tieva gan nien beshe he kei ji, du ji he navy u than bui. Ke la mniq ttyn Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me knoenq ha mtu degan nan ji nanien y de.

⁵⁶ Gadema Seryiw niwn Saboi thunq me phoishma ji tri niwn khuitan koi ha than neq ji la axylypi kkrhau pi ha de" naha thuiq by de. Khiwn degan ama iwn atxuiq axylypi ji la ama gan kheshu ha kauxui khja by vi jo de.

Jeishu la konsi maq me tiwn niwn

(Mk 14:53-65; Lk 22:54-55, 63-71; Jh 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Jeishu gan nien niwn khimi ji la miema glein Kajapha iwn in me mhenq by de. Tneq me pieriesa shma ji he ktoenkyn ji la vaan de kalun ha on u de. ⁵⁸ Gadema Peitru la xanqla kon ha miema glein iwn in tkha tein de xui poe jo de. Ama la tkha thunq me koen ha nagy sha u mei naniwn mny than kason ji he vaan de knoenq ha on jo de. ⁵⁹ Miema glein ji he konsi iwn ktoenkyn ji la Jeishu gan mthi ha than Jeishu kthanq bau ha ajie thuiq niwn khimi gan shoeq u jo de. ⁶⁰ Khimi amdaw ji la amaq me vy ha Jeishu kthanq bau niwn

pie ji haw u gadema ama ji tpe niwn la kashti y jo de. Kaukiwn me la khimi lonq ni de thau jo de. ⁶¹ Ama xini la, "Kхими neq la, 'Ke la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein gan phjau ha niqva thunq de he sha beqtn ha ja de nade,' naha haw niwn ke ji the u ja," na by de.

⁶² Miema glein la thau ha Jeishu gan, "Nan la tne ma mkonq y by. Khimi tneq xini nan kthanq nahaw niwn la tne mei," na by de. ⁶³ Gadema Jeishu la dikshiq on ga de. Miema glein la, "Nan la Kniqkhoeqmaq iwn Spa Meishija by. Ke ji gan namkonq ja. Nan la ashau xinq niwn Kniqkhoeqmaq iwn amiq gan mnyn ha katkinq ja," na by jo de.

⁶⁴ Jeishu la, "Ke sy ja de. Gadema nan ji gan ke nahaw ne niwn la, vesoemaq me Ke Khimi Spa la hoe xiw niwn bohan on niwn Kniqkhoeqmaq iwn t'a phan me knoenq ha, khoeqni thunq kon nathaw niwn gan nan ji nu man de," na by de.

⁶⁵ Tynygy degan miema glein la ama iwn kh'aw gan kash'ei ha, "Neq la Kniqkhoeqmaq gan nu y san y haw de! Me ji tne shaushi gan ne be man mei! Kniqkhoeqmaq gan nu y san y haw niwn pie gan nan ji the dy de.

⁶⁶ Nan ji nagy mlunq on niwn," naha diwnq by jo de.

Ama ji axylpi la, "Jeishu gan mthi shan ja de," naha haw u jo de.

⁶⁷ Khiwn degan ama ji la amime gan msieq he mthoi ha akoe he thy by de. Axy niwn khimi ji la ame gan tbie by de. ⁶⁸ Ama ji la, "Meishija! Nan gan ape nathy mei, phoitu ja," na by u de.

Jeishu gan Peitru kpha niwn

(Mk 14:66-72; Lk 22:56-62; Jh 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Peitru la miema glein iwn in tkha txeq me on degan miema glein iwn tanna nuipuidi lonq de vy ha, "Nan ma Galilei khoeq iwn Jeishu iwn aphau ga de," na by de.

⁷⁰ Gadema Peitru la khimi ji maq me, "Nan tne haw mei naniwn ke mny y," naha kpha by de. ⁷¹ Khiwn degan ama la xanq me thaw ha tkha thawkha txeq me lyiw jo de. Ave axy niwn tanna noi la ama gan nu ha khimi ji maq me, "Neq la Nazare kun iwn Jeishu aphau de," naha na by de.

⁷² Peitru la, "Nan ji haw niwn khimi gan ke mny y," naha katkinq ha haw by de.

⁷³ Tna de on degan atxeq me kdoe ha on niwn khimi ji la Peitru me vy by ha, "Nan la khuitan haan neq he aphau sy khi ja de. Nan haw niwn tpe niwn he mny ja de," na by u de.

⁷⁴ Peitru la, "Nan ji haw niwn khimi tneq gan ke mny y!" naha katkinq ha haw by de.

Taukhidan he aq khonq by de. ⁷⁵ Khiwn degan Peitru la Jeishu haw by niwn pie gan shaudi dan jo de. Jeishu la, "Nan la aq khonq ha y man degan ke gan xinq thunq man nakpha man de," naha haw by ve jo de.

Khiwn degan Peitru la xanq me thaw ha amlunqma niwn he xa jo de.

Jeishu gan ktoenkyn Pile me mhenq by niwn

(Mk 15:1; Lk 23:1-2; Jh 18:28-32)

27 Mkhoen thoeqdi phan me Miema glein ji he Judaq ktoenkyn axylpi ji la Jeishu gan mthi than pie kashti u jo de. ² Ama ji la Jeishu gan mkrhien ha Roma asora iwn ktoenkyn Pile menan mhenq hana au by u jo de.

Judaq Iskaro diw niwn

(Tloe 1:18-19)

³ Ka'au Judaq Iskaro la Jeishu gan mthi than sha u niwn mny degan ama sha niwn gan anon dan ha miema glein ji he Judaq ktoenkyn ji me tkaan pheixuithunq de gan mhenq ha poe by beqtn jo de. ⁴ Judaq Iskaro la, "Ke la ajie sha dy de. Ajie on y niwn khimi gan mthi than na-au lau vi," na by de.

Ama ji la, "Ke ji he tne klau mei. Nanma sha niwn ga," na by u de.

⁵ Dyde Judaq la tkaan gan Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein thunq me kdiepha ha xanq me lyiw vi jo de. Khiwn la axy niwn me lyiw ha ama gan ama kie'oe vi jo de.

⁶ Miema glein ji la tkaan tneq gan kaw ha, "Tkaan neq la khimi lonq gan mthi de tkhoen dan niwn avanq de. Dyde Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein iwn tkaan me mkoen shan y," naha haw u jo de. ⁷ Dyde ama ji pie mxa khiwn la tkaan tneq he uikoe sha niwn khimi iwn le gan xanq ha axy niwn khimi axui ji iwn tpon sha than kakon u jo de. ⁸ Dyde ave mtien de le tneq gan, "Athi klana," naha khimi ji kauq u jo de.

⁹ Phoishma Jeirimi haw niwn pie ji la khuitan kkrhau jo de. "Ama ji la tkaan pheixuithunq de gan la u jo de. Tkaan tneq la Isreila khimi ji ama avuiq avanq poe than kaudi khe niwn jo de. ¹⁰ Tkaan tneq he uikoe sha niwn khimi iwn le gan xanq jo de. Neq la Kanma iwn aliw on niwn he jo de," naniwn phoitu niwn pie la khuitan koi dy jo de.

Ktoenkyn Pile maq iwn Jeishu

(Mk 15:2-5; Lk 23:3-5; Jh 18:33-38)

¹¹ Jeishu la ktoenkyn Pile maq me kdoe jo de. Pile la, "Nan la Judaq ji iwn xandi sy ja by," naha diwnq by de.

Jeishu la, "Nan haw he sy ja de," naha mkonq by de.

¹² Miema glein ji he Judaq ktoenkyn ji la Jeishu gan amdaw bi by gamaq Jeishu la tne ma mkonq by y de.

¹³ Ktoenkyn Pile la, "Ama ji la nan gan najie de nabi thaan mei, the y by," na by de.

¹⁴ Gadema Jeishu la pie mlan man ma mkonq by y de. Dyde ktoenkyn Pile la m'an thaan jo de.

Jeishu gan mthi than pie mxa niwn

(Mk 15:6-15; Lk 23:13-25; Jh 18:39-19:16)

¹⁵ Kien Niwn Shni ttyn me Roma ktoenkyn la khimikie ji ne niwn khimi lonq de gan mron thunq kon mxoe niwn arinon on de. ¹⁶ Tneq ktiw me khimi axylpyi ji mny niwn Jeishu Baraba naha kauq niwn khimi shi lonq de la mron thunq me keinq ha on jo de. ¹⁷ Dyde khimikie ji kalun degan ktoenkyn Pile la, "Nan ji la ape gan mxoe de ne mei. Baraba † gan by, Khristu naha kauq niwn Jeishu gan by," naha diwnq by de. ¹⁸ Dyde Pile la miema glein ji Jeishu gan tau-ieqshi de tkhoen ama me au by niwn gan mny ja jo de.

¹⁹ Ktoenkyn Pile la tautun mkhoi niwn mtynq menan knoenq ha on toen me anuipui la pie neq gan mkaq by de, "Ajie on y niwn khimi tneq gan tne ma sha by nanq ja. Ke jadiwn mxun me man menan ama tkhoen he amdaw nere ha vi de," naha haw he by de.

²⁰ Gadema Miema glein ji he Judaq ktoenkyn ji la khimikie ji gan Baraba gan mxoe, Jeishu gan mthi, naha ktoenkyn Pile me mke than msoe by de. ²¹ Dyde ktoenkyn Pile la, "Neq xini lonq ni de me ape gan mxoe de ne u mei," na by degan khimikie ji la, "Baraba," naha auq u by de.

²² Ktoenkyn Pile la, "Nygy nala Khristu naha kauq niwn Jeishu gan ke nagy sha ha de," naha diwnq degan khimi axylpyi ji la, "Neq gan shenlein konq me hien ha mthi," naha auq u jo de.

²³ Ktoenkyn Pile la, "Neq tne ajie sha kre vi mei," naha diwnq by de. Khimi ji la, "Shenlein me hien ja," naha aan he xanq by beqtyn lau vi de.

²⁴ Ktoenkyn Pile la mshau ha haw than kashyn y dy, khimi ji rirubushu sha dy ga naniwn gan mny jo de. Dyde tui la ha ama iwn akoe gan khimikie ji maq me kashie jo de. Khiwn la, "Khimi neq diw niwn la ke sha niwn sy y. Nan ji sha niwn ga de," na by de.

²⁵ Khimi axylpyi ji la, "Khimi neq diw niwn la ke ji he ke ji spi ji konq me natiwn ga jo shan," naha haw by u jo de.

²⁶ Tynygy degan ktoenkyn Pile la Baraba gan mxoe by de. Jeishu gan la hienq bu khiwn la shenlein konq me hien than langie ji me au by de.

Jeishu gan langie ji skoe by niwn

(Mk 15:16-20; Jh 19:2-3)

²⁷ Langie ji la Jeishu gan Preitawri naniwn Pile iwn xandi in thunq me mhenq by de. Ama ji la vaan de kalun hana Jeishu gan tpanqkliw by jo de. ²⁸ Ama ji la Jeishu iwn kh'aw gan txin ha kh'aw kaulin gan mshie by de. ²⁹ Khiwn degan ama ji la axinq kun abaan he tkonq niwn luqkhu gan khu by de. Ama iwn t'a koe me du gan kshiwn he by jo de. Khiwn la ama maq me

khawmkhun mdi ha, "Judaq xandi jy, tshautkhon man naxinq by ga jo shan," naha skoe by de. ³⁰ Ama ji la Jeishu gan msieq mthoi by de. Du gan ama koe iwn la ha aluq gan ry mtynq ry by de. ³¹ Tynygy skoe by khiwn la kh'aw kaulin gan txin by ha ama iwn kh'aw gan mshie by beqtyn de. Khiwn la shenlein konq me hien than Jeishu gan mhenq by de.

Jeishu gan shenlein konq me mthi niwn

(Mk 15:21-32; Lk 23:26-43; Jh 19:17-27)

³² Ama ji thaw ha lyiw toen me Kureinei khoeq iwn Shimun naniwn khimi lonq de gan katein by de. Langie ji la aan lon he kauq ha Jeishu iwn shenlein gan tpuq he by de. ³³ Ama ji la Gawlagawta †† naniwn mtynq me tiwn jo de. ³⁴ Tneq mtynq me ama ji la Jeishu gan amiwn ‡ tui he roe niwn sbjie tui gan mtyn by u jo de. Gadema Jeishu la mteindie ha ni y klauq on by vi jo de.

³⁵ Langie ji la Jeishu gan shenlein konq me hien by de. Khiwn la ama iwn kh'aw gan mien doi mien shau k'ju ha kaxi u jo de. ³⁶ Khiwn degan langie ji la knoenq ha Jeishu gan son u jo de. ³⁷ Ajie gan mnui niwn sa la, "Neq la Jeishu naniwn Judaq ji iwn xandi de," naha tri khiwn la shenlein konq iwn ama luqtyn me hien by de. ³⁸ Jeishu he vaan de tieva lonq ni de gan t'a phan me lonq de, lauvoi phan me lonq de shenlein konq me hien by de.

³⁹ Lan me lyiw niwn khimi ji la aluq shnaushnau shli ha Jeishu gan skoe by de. ⁴⁰ Ama ji la, "Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein gan phjau ha niqva thunq man sha de naniwn khimi, nanma gan nanma katxon ve lei. Nan Kniqkhoeqmaq iwn Spa khuitan nala, shenlein kon skrha ve lei," naha skoe by de.

⁴¹ Tynygy he Miema glein ji, Pieriesa shma ji he Judaq ktoenkyn ji la ama gan skoe by u jo de. ⁴² Ama ji la, "Neq la khimi ji gan txon de dan ja. Ama gan ama txon de dan y bui. Neq Isreila xandi sy y by. Shenlein kon skrha la ke ji ama gan yn u man de. ⁴³ Ama la Kniqkhoeqmaq gan akla jo de. 'Ke la Kniqkhoeqmaq iwn Spa de,' nade. Dyde Kniqkhoeqmaq aliw on la ama gan ave txon shan," na by u jo de.

⁴⁴ Ama he vaan de shenlein me hien niwn tieva lonq ni de ma Jeishu gan tynygy skoe by de.

Jeishu diw niwn

(Mk 15:33-41; Lk 23:44-49; Jh 19:28-30)

⁴⁵ Kniq tiwtliwn de niq kon ktiw thunq de mtien de ama ji on niwn khoeq axylpyi me vinqroe by vi jo de. ⁴⁶ Ktiw thunq de me Jeishu la, "Eili, Eili, lama shabakhatani," naha aan he xanq jo de. Haw de ne niwn la, "Ke iwn Kniqkhoeqmaq jy, ke iwn Kniqkhoeqmaq jy, ke gan nagy de nakdiepha jo niwn," naha m'auq sh'waq xanq niwn jo de.

† Nagy mei niwn ji me Jeishu Baraba naha kauq jo de.

†† Gawlagawta naniwn la aluqky on niwn mtynq nade. ‡ Kha niwn atui

⁴⁷ Tneq me kdoe ha on niwn khimi ji pie tneq gan the by degan, "Ama la Eilijaq gan kauq niwn de," naha haw u jo de. ⁴⁸ Ama ji thunq iwn khimi lonq de la ktanle kauxui ha mxapung gan la ha thoepan niwn sbjie tui me mshui hana du monq me tpon hana Jeishu gan ni he by de.

⁴⁹ Axy niwn khimi ji la, "On ha dy. Ama gan txon than Eilijaq vy mei, vy y mei naniwn me ji tkhoenq u shi," naha kahaw u jo de.

⁵⁰ Jeishu la hoe niwn txaw he xanqran ha ashau thaw jo de.

⁵¹ Tneq ktiw me Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me jaq ha khe niwn knia'u la atun kon akui me thaw thaan than shei ni de kash'ei by vi de. Khoeqra kauniq la kahiwn ha txun ji koiphau thaan de. ⁵² Tpon khoeq ji kamhunq panq ha diw vi niwn Kniqkhoeqmaq iwn Seryiw niwn khimi amdaw ji xinq beqtyn u jo de.

⁵³ Kniqkhoeqmaq iwn Seryiw niwn khimi ji la tpon kon thaw u jo de. Jeishu xinq beqtyn khiwn degan Seryiw niwn Jeirushlen kun menan koen ha lyiw hana on niwn khimi amdaw ji la ama ji gan nu jo de.

⁵⁴ Jeishu gan kason langie ktoenkyn he langie ji la kaulin mhiwn niwn he narunnaraan kkrhau niwn ji nu u degan xiq u ha, "Neq la khuitan Kniqkhoeqmaq iwn Spa ja de," naha haw u jo de.

⁵⁵ Tneq me nuipuidi amdaw ji la xanqla kon tkhoenq ha on jo de. Ama ji la Galilei khoeq kon Jeishu txuiq xui ha ama gan mnau by niwn ji jo de. ⁵⁶ Ama ji thunq iwn Magadala Mari, Jaku he Jawshe xini iwn anoi-oi Mari he Zeibeidei spa ji iwn anoi-oi ma kauruiq jo de.

Jeishu gan kvuiq niwn

(Mk 15:42-47; Lk 23:50-56; Jh 19:38-42)

⁵⁷ Mdiwn ktiw me Arimathe kun kon Jawshe naniwn kaurein lonq de vy jo de. Ama la Jeishu iwn atxuiq lonq de kkrhau niwn jo de. ⁵⁸ Ama la ktoenkyn Pile me lyiw ha Jeishu axaw gan mke jo de. Ktoenkyn Pile la Jeishu axaw gan Jawshe me poe by than pie mxa by de.

⁵⁹ Jawshe la Jeishu axaw gan la ha mlunqpin niwn asha ashei kautha he shvie by jo de. ⁶⁰ Jawshe la ama than tpon txun khoeq kautha teq ha khe niwn la kra y man de. Ama la Jeishu axaw gan tpon txun khoeq me thein ha khe jo de. Khiwn la txunkie glein gan txiwnq ha akhoeq gan kein jo de. ⁶¹ Magadala Mari he axy niwn Mari la tpon txun khoeq txeq me knoenq ha on jo de.

Tpon txun khoeq gan kason

⁶² Mxiw niwn mniq khiwn ha ave niq de me T'ja Mniq tiwn la Miema glein ji he Pharisei ji la ktoenkyn Pile me lyiw u jo de. ⁶³ Ama ji la, "Shma jy, khimi a'bau tneq ashau xinq ha on toen me ama la, 'Ke la niqva thunq de me diw niwn kon xinq beqtyn de,' naha haw niwn gan ke ji kani y de. ⁶⁴ Dyde niqva thunq de mtien man

tpon khoeq gan anienmrien son u than pie namxa by ja. Son y la ama iwn atxuiq ji vy ha axaw gan mxu hana, 'Diw niwn kon xinq beqtyn dy,' naha khimi ji gan haw u man de. Tynygy degan kausy gan ama la Khristu de naha bau niwn khaan y kaukiwn me bau niwn tneq la shi goe man de," naha na by u de.

⁶⁵ Ktoenkyn Pile la, "Kason langie tauphy de gan kauq ha knaq niwn mtien de son he u," na by de.

⁶⁶ Dyde ama ji la lyiw ha tpon khoeq gan kein niwn txun gan khimi ji mthui mei, mthui y mei mny ha than atny sha ha anienmrien son than thuiq by de.

Diw niwn kon xinq beqtyn niwn

(Mk 16:1-10; Lk 24:1-12; Jh 20:1-10)

28 T'ja mniq khiwn degan niqva shri de me kausy xiw mniq khoeqvanq shawshan me Magadala Mari he axy niwn Mari la tpon khoeq tkhoenq than lyiw hy jo de. ² Taukhidan he kaulin amdaw mhiwn by de. Kanma iwn thoeq la khoeqshniq kon skrha ha tpon txun khoeq gan kein ha khe niwn txunkie glein gan txiwnqluq khiwn la txun tneq konq me knoenq ha on de. ³ Ama iwn amoen la txaan ka beshe he kvan ha ama iwn kh'aw la shnan he mlunqpin thaan de. ⁴ Kason ji la kahoen thaan than xiqsa u hana adiw he kkrhau u vi de.

⁵ Thoeq la nuipuidi ji gan, "Xiq u nanq, shenlein me hien niwn Jeishu gan shoeq niwn ke mny ja de. ⁶ Ama la neq me on y dy de. Jauni gan ama nathuiq by niwn he diw niwn kon xinq beqtyn dy de. Axaw khe niwn mtynq me tkhoenq u ja. ⁷ Atxuiq ji me lyiw lishi ha, 'Ama la diw niwn kon xinq ha thau dy de. Nan ji maq iwn Galilei khoeq menan lyiw maq man de. Tneq me ama gan nan ji katein ha u man de,' naha thuiq by u ja. Ke nahaw niwn pie gan kani u nanq," na by de.

⁸ Dyde nuipuidi ji la xiqsa gamaq hoelihoelanq niwn he tpon khoeq kon thaw lishi hana atxuiq ji me kthanq tneq haw by than kauxui u jo de.

⁹ Taukhidan he Jeishu la ama ji me thaw by ha, "Nan ji me mduirui mduishaw niwn on ja jo shan," na by de. Ama txeq me lyiw ha nuipuidi tneq ji la Jeishu akhaw gan kshiwn ha spaq by u jo de. ¹⁰ Jeishu la, "Xiq u nanq. Ke iwn naqpi ji me lyiw ha Galilei khoeq me lyiw than haw by u ja. Ama ji la tneq me ke he katein ha man de," naha txu by de.

Kason kthanq mkaq niwn

¹¹ Nuipuidi ji lyiw toen me tpon khoeq kason langie axy niwn ji la kun me lyiw ha Miema glein ji me kkrhau niwn kthanq axylpi ji gan haw by de. ¹² Miema glein ji he Judaq ktoenkyn ji la kalun u ha kadiwnq khiwn la langie ji gan tkaan amdaw poe by de. ¹³ Langie ji gan, "Nan ji la nygy haw ha de. 'Mxun me ke ji i khraw degan ama iwn atxuiq ji vy ha axaw gan mxu hana

mhenq u vi de,' naha haw u ja. ¹⁴ Kthanq tneq gan ktoenkyn Pile the by la nan ji ajie sha y naniwn ke ji nahaw by man gan. Tynygy nala, nan ji amlunq biqna ne y dy de," na by u de.

¹⁵ Langie ji la tkaan tneq gan la ha Miema glein ji txu he haw u jo de. Langie ji haw niwn kthanq gan ave mtienq la Judaq axui ji unq me haw ha on ja man de.

Jeishu la atxuiq ji maq me thaw niwn

(Mk 16:14-18; Lk 24:36-49; Jh 20:19-23; Tloe 1:6-8)

¹⁶ Jeishu iwn atxuiq lonq xale haan de niwn la ama ji gan Jeishu txu by niwn he Galilei khoeq iwn tkoenq

haan de me lyiw u jo de. ¹⁷ Ama ji la Jeishu gan nu degan tbawphaan ha spaq u jo de. Gadema ave axy niwn ji la Jeishu khuitan ja de naha yn y de. ¹⁸ Khiwn degan Jeishu la vy ha ama ji gan, "Kniqkhoeqmaq la ke gan khoeqshniq he khoeqra me on niwn axylypi gan mkaw than aqna napoe dy de. ¹⁹ Dyde nan ji la lyiw hana khoeq ttyn me on niwn khimi ji gan ke txuiq kkrhau he ja. Ama ji gan Pe-e, Spa, Sepin Seryiw niwn Muiqxaq iwn amiq he batizen poe by u ja. ²⁰ Ke nan ji gan napoe niwn axylypi gan kneqkhi than ama ji gan mtu by ja. Ke la khoeqra kauniq khiw niwn mtien de nan ji he vaan man on ja voi man de," naha thuiq by de.

Maku

Katein niwn

Maku tri niwn Kthanq Ghoi saboi thunq me kauruiq niwn la "Kniqkhoeqmaq iwn Spa, Jeishu Khristu Kthanq Ghoi" he katein jo de. Saboi neq thunq me Jeishu gan khuitan sha niwn, bohan he koi niwn Kanma naha mnui jo de. Kanma Jeishu bohan on niwn gan ama mtu niwn me, anan ji gan mthoe niwn me, khimi ji ajie gan mxoe niwn ji me nu ha ja de. Jeishu ama khkhien la khoeqra neq iwn khimi ji iwn ajie ji gan mxoe than, ashau poe than khoeqra me vy niwn Khimi Spa jo de naniwn haw jo de.

Maku la Kanma Jeishu ashau xinq niwn gan tri niwn me Kanma haw niwn pie ji he mtu niwn ji khaan y ama sha niwn ji gan py ha jauhoe mnui jo de. Saboi neq katri la Batizen shma Jawhen kthanq, Kanma Jeishu batizen khan niwn, Saten xuipei m'jon niwn ji gan adoipy katein khiwn la Kanma Jeishu mtu niwn, anonanaq on niwn khimi ji gan hoi he niwn ji gan mnui jo de. Kanma Jeishu iwn atxuiq ji la ama gan mny triw mny triw by jo de. Gadema ama iwn txieq ji la amdaw ieqxau by lau vi de. Shenlein kun me adiw khan niwn he diw niwn kon xinq beqtyn niwn kaukiwn xiw niqva ji me kkrhau niwn ji gan tri ha khe jo de.

Kthanq ado

Kthanq ghoi katein niwn

Galilei khoeq me Jeishu maqtanq sha niwn

Galilei khoeq kon Jeirushlen kun me

Jeirushlen kun he bauteinbaula me on niwn kaukiwn xiw niqva ji

Jeishu diw niwn kon xinq beqtyn niwn

Xinq beqtyn niwn Kanma akyq gan mnui niwn he Khoeqshan kaliwn niwn

Batizen shma Jawhen thuiq niwn

(Mth 3:1-12; Lk 3:1-18; Jh 1:19-28)

1 Neq la Kniqkhoeqmaq iwn Spa Jeishu Khristu iwn kthanq ghoi jo de. ² Veshin me phoishma Heishaja tri ha khe niwn la, "Tkhoenq ja, ke iwn tloe gan nan maq me namxoe niwn de. Ama la nan than lan namxiw by yy man de. ³ Dethunq xaupan me longq de la xanq ha on de. 'Kanma navy than lan gan mtoe ha mse ja,'" nade.

⁴ Jawhen la dethunq xaupan me thaw hana khimi ji gan, "Anon dan u hana batizen khan la nan ji iwn ajie gan Kniqkhoeqmaq namxoe man de," naha thuiq by de. ⁵ Judaq khoeq mtynq ttyn me on niwn khimi he Jeirushlen kun me on niwn khimi amdaw ji la ama me vy u jo de. Khimi ji la me-e ajie gan thuiq ha Jawden tvaq menan Jawhen me batizen khan u jo de.

⁶ Jawhen la koela'u amui he tkonq niwn kh'aw shau gan kashieq jo de. Keinxui la aphoe he sha niwn jo de. Ama la khaukhu he khoiq tui gan sa ga jo de. ⁷ Khimi ji gan ama haw by niwn la, "Ke lithun me navy niwn la ke khaan y aqna on niwn de. Ama iwn khawnien xui gan

mtienq la biwnq ha shu than ke kba y de. ⁸ Ke la nan ji gan tui he batizen napoe gadema Ama la nan ji gan Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he batizen napoe man de," na by de.

Jeishu batizen khan niwn

(Mth 3:13-17; Lk 3:21-22)

⁹ Niqva texiwn degan Jeishu la Galilei khoeq Nazare kun iwn vy jo de. Jawhen la ama gan Jawden tvaq me batizen poe by de. ¹⁰ Jeishu tui thunq kon phoe de he khoeqshan kamhunq panq ha Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la mxuq he ama menan skrha by niwn gan nu jo de. ¹¹ Khoeqshan kon atxaw haan de la, "Nan la Ke khie niwn Spa, Ke amlunq kadirien ja gan," na by de.

Jeishu gan m'jon niwn

(Mth 4:1-11; Lk 4:1-13)

¹² Khiwn la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la Jeishu gan dethunq xaupan me mhoiq by de. ¹³ Ama la niqva xuiqliq de tneq me on degan Saten xuipei la m'jon by de. Dethunq xaupan tneq me shtunshtoen ji ma on jo

de. Kniqkhoeqmaq iwn thoeq ji la ama me vy by hana mnau by jo de.

Jeishu mui kashoeq long mliq de gan kauq niwn

(Mth 4:12-22; Lk 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ Batizen shma Jawhen gan mron thunq me keinq by de. Khiwn la Jeishu la Galilei khoeq menan lyiw hana Kniqkhoeqmaq iwn kthanq ghoi gan thuiq jo de.

¹⁵ Jeishu la, "Ktiw thaw dy, Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq la nidei dy de. Nan ji ajie kon anon dan u ja. Kthanq ghoi gan yn u ja," naha thuiq by de.

¹⁶ Jeishu la Galilei tuili tein me lyiw degan mui kashoeq Shimun he anaqqi Endrei xini gan katein by de. Ama xini la tuili tneq me py he mui shoeq hana on jo de. ¹⁷ Jeishu la ama xini gan, "Ke txuiq naxui ja. Mui gan shoeq beshe he Kniqkhoeqmaq avuiq khimi ji gan nashoeq he de," na by de. ¹⁸ Ama xini la taukhidan he py ji gan khepha ha Jeishu txuiq xui pjoe hy jo de.

¹⁹ Texiwn lyiw degan Jeishu la Zeibeidei spa Jaku he Jawhen naqpi je xini gan nu by de. Ama xini la ama ji mlon thunq me py xuiq hana on jo de. ²⁰ Ama xini gan Jeishu la katein de he kauq by de. Neq xini la mlon thunq me on niwn ape-e he tanna ji gan khepha hana Jeishu txuiq xui poe pjoe vi jo de.

Anan on niwn khimi

(Lk 4:31-37)

²¹ Ama ji la Kapeiranan kun me lyiw u jo de. Tneq me T'ja Mniq menan Kniqkhoeqmaq iwn in me koen hana Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa ji gan mtu by jo de. ²² Khimi ji la Ama mtu niwn alan gan the hana m'an u jo de. Nagy de mei nala Ama mtu by niwn la pieriesa shma ji he sy y, aqna on niwn khimi he mtu by jo de.

²³ Tneq ktiw me anan on niwn khimi long de la Kniqkhoeqmaq iwn in me koen hana xanq by jo de.

²⁴ Anan on niwn khimi la, "Nazare kun iwn Jeishu jy, Ke ji gan tne nasha de ne mei. Ke ji gan namthi than navy niwn by. Nan ape mei naniwn namny ja. Nan la Kniqkhoeqmaq iwn namxoe niwn seryiw niwn tloe sy ja!" na by de.

²⁵ Jeishu la anan gan, "Dikshiq on, khimi tneq kon thaw vi ja!" na by de.

²⁶ Anan la khimi tneq gan kshu he khiwn la khimi tneq kon xanqran hana thaw vi jo de. ²⁷ Khimi ji axylypi la m'an hana, "Neq mtu niwn kautha la tne he niwn mei! Ama la anan gan mtienq la aqna he mthoe hana anan la kneq vi de," naha kahaw u jo de.

²⁸ Jeishu kthanq mlan tneq la Galilei khoeq mtynq ttyn me taukhidan hena kthanq pjoe vi jo de.

Jeishu la khimi amdaw ji gan anonanaq hoi than sha niwn

(Mth 8:14-17; Lk 4:38-41)

²⁹ Jeishu he ama iwn atxuiq ji la Kniqkhoeqmaq iwn in kon thaw jo de. Jeishu la Jaku he Jawhen xini he pauky lyiw pjoe khiwn la Shimun he Endrei ji in me koen jo de. ³⁰ Shimun iwn api la xy y hana i'na menan kshonq ha on niwn kthanq gan Jeishu tiwn de hena thuiq by pjoe vi de. ³¹ Jeishu la Peitru iwn api me lyiw hana akoe gan kshiwn ha mthau by de. Peitru iwn api la xy y niwn hoi pjoe hana ama ji gan bu an mxiw ha khlong mnau by de.

³² Kniq diwn ha mdiwn na thaw degan tneq me on niwn khimi ji la anan kshiwn niwn ji he xy y naq niwn ji axylypi gan Jeishu me mhen by de. ³³ Kun me on u niwn khimi ji la in thawkha me vaan de kalun ha on u jo de. ³⁴ Jeishu la anonanaq narunnaraan ji on niwn khimi ji gan hoi than sha by jo de. Anan on niwn khimi ji gan hoi he by de. Anan on niwn khimi ji kon anan ji gan mthoe by de. Anan ji gan tpie ha y than ktiw krie by de. Nagy de mei nala Jeishu la ape mei naniwn gan ama ji la mny by de tkhoen jo de.

Jeishu Galilei khoeq me thuiq niwn

(Lk 4:42-44)

³⁵ Jeishu la mkhoen thoeqdi kvanrauq ha y man degan thau hana in kon thaw jo de. Ama la khimi ji ape ma on y niwn me lyiw ha saxein mke jo de. ³⁶ Shimun he ama aphau ji la Jeishu gan shoeq de lyiw jo de.

³⁷ Ama ji shoeq ha katein by degan la, "Kхими ji la nan gan nashoeq de," naha haw by de.

³⁸ Jeishu la, "Me ji nidei niwn van ji me lyiw u shi. Tneq me ma Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa gan thuiq ha de. Tynygy thuiq by than ke neq me navy niwn jo de," na by de.

³⁹ Dyde Ama la Galilei khoeq mtynq ttyn me lyiw ha Kniqkhoeqmaq iwn in ji me kthanq ghoi thuiq jo de. Anan ji gan mthoerauq jo de.

Xieqbie he niwn khimi long de

(Mth 8:1-4; Lk 5:12-16)

⁴⁰ Xieqbie on niwn khimi long de la Jeishu me vy by ha khawmkhun mdi ha klong than mke by niwn la, "Nan ne la, ke iwn xieqbie lauq ha ja de," na by de.

⁴¹ Jeishu la ama gan mxien hana akoe gan jau khiwn la tydie ha, "Ke ne ja, hoi gapan," naha na by de.

⁴² Tynygy haw niwn he xieqbie la lauq pjoe hana aghoi kkrhau by jo de. ⁴³⁻⁴⁴ Jeishu la xieqbie lauq vi niwn khimi gan, "Kneq! Nan hoi niwn kthanq ape gan ma thuiq nanq. Miema me lyiw hana akyq gan mnui ja. Khimi ji mny jaq than Mawshei nahaw he hoi niwn avuiq luisui sha ja," naha pie txu khiwn la mxoe by de.

⁴⁵ Gadema khimi tneq la lyiw hana mtynq ttyn me kthanq tneq thuiq jo de. Dyde Jeishu la van khoeq ji me khimi ji nu than koen y klauq, xanq me on ga de. Gadema mtynq ttyn menan on niwn khimi ji la ama menan vy u jo de.

Kta ha y niwn gan hoi than sha by niwn

(Mth 9:1-8; Lk 5:17-26)

2 Niqva texiwn on degan Jeishu la Kapeiranan kun me navuiq ha in me on niwn kthanq khimi ji mny jaq by de. ² Dyde khimi amdaw ji la vaan de kalun ha vy u jo de. In thunq in xanq koipau ha thawkha maq me mtienq la mtynq on y thaan de. Jeishu la ama ji gan kthanq thuiq by jo de. ³ Tynygy degan khimi lonq mliq de la akhawkoe kta ha y niwn khimi lonq de gan tpuq hana Jeishu me mhen jo de. ⁴ Khimikie ji amdaw on de tkhoen ama ji la khimi naq gan Jeishu maq me mhen de dan by y jo de. Dyde ama ji la Jeishu on niwn luqtyn inphu † me akhoeq glein haan de phaw jo de. Akhoeq glein haan de phaw khiwn la khimi naq gan xedin konq me kshonq he ha xuinoen he mxa by de. ⁵ Jeishu la khimi tneq ji ama gan yn niwn gan nu by degan, akhawkoe diw niwn khimi gan, "Aly jy, nan iwn ajie gan namxoe dy de," na by de.

⁶⁻⁷ Nagy mei niwn pieriesa shma ji la tneq me knoenq ha on jo de. Ama ji amlunq thunq me, "Kхими neq la nagy de tpe ja hoen mei ne. Kniqkhoeqmaq gan nu y san y tpe vanq thaan bui. Khimi ji ape ma ajie mxoe de dan y. Kniqkhoeqmaq lonq de xdyn ajie mxoe ha niwn ga," naha ta jo de.

⁸ Jeishu la ama ji kauxu me ta niwn gan mny by vi de. Dyde Jeishu la, "Nagy de tkhoen nan ji tynygy ta niwn mei," na by de. ⁹ Tne tpe de jauhoe goe mei. Akhawkoe diw niwn khimi gan, "Nan iwn ajie gan namxoe dy," naniwn jauhoe goe by. Sy y la, "Thau, nanma iwn xedin gan k'jaw ha ktie," naniwn haw than jauhoe goe by. ¹⁰⁻¹¹ "Gadema Ke Khimi Spa la khoeqra neq me ajie ji gan mxoe than aqna on ja de naniwn nan ji mny u man de," naha haw khiwn la akhawkoe kta ha y niwn khimi gan, "Thau ha nanma iwn xedin gan k'jaw hana in me vuiq si," na by de.

¹² Khimi ji tkhoenq ha on toen gan akhawkoe diw niwn khimi tneq la thau ha ama iwn xedin gan k'jaw khiwn la taukhdan he lyiw pjoe vi de. Khimi ji la ami na thaw thaan than m'an u jo de. "Nygy niwn xinq man ma nu kau ve y," naha Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u jo de.

Leivi gan kauq niwn

(Mth 9:9-13; Lk 5:27-32)

¹³ Jeishu la Galilei tuili tein me vy beqtyn jo de. Khimikie ji la ama me vy by de. Ama la Kniqkhoeqmaq

† *Isreila khimi ji iwn inphu la tphadka ga de.*

iwn pieriesa mtu by jo de. ¹⁴ Ama la Galilei tuili tein me jon ha lyiw degan maumoen kaw niwn jun menan knoenq ha on niwn Alaphei spa Leivi gan nu by jo de. Jeishu la, "Ke txuiq naxui ja," na by de. Leivi ma thau pjoe ha xui poe jo de.

¹⁵ Kaukiwn me Jeishu la Leivi in me bu sa ha on jo de. Tynygy degan maumoen kakaw amdaw ji, Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa gan kshiwn y niwn khimi ji Jeishu he ama iwn atxuiq ji he vaan de knoenq ha bu sa u jo de. Tneq thunq iwn khimi amdaw ji la Jeishu gan yn u jo de. ¹⁶ Pharishei py iwn pieriesa shma ji la Jeishu he maumoen kakaw ji he Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa gan kshiwn y niwn khimi ji he vaan de knoenq ha bu sa niwn gan nu by de. Ama ji la Jeishu iwn atxuiq ji gan, "Jeishu la maumoen kakaw ji he ajie on niwn khimi ji he nagy de vaan de bu sa niwn mei," naha diwnq by de.

¹⁷ Jeishu la, "Xy y naq niwn khimi ji la kshi shma gan ne y de. Gadema xy y naq niwn khimi ji nienq kshi shma gan ne ga de. Ke la aghoi sha ga de naniwn khimi ji gan kauq de vy niwn sy y de. Me-e gan me-e ajie on de naniwn khimi ji gan kauq de vy niwn ga de," na by de.

Sana nina jaq niwn kthanq diwnq niwn

(Mth 9:14-17; Lk 5:33-39)

¹⁸ Xinq de gan Jawhen iwn atxuiq ji he Pharishei ji la sana nina jaq u jo de. Nagy de tkhoen khimi ji la, "Jawhen iwn atxuiq ji he Pharishei ji la sana nina jaq gamaq nan iwn atxuiq ji la nagy de sana nina jaq y mei," naha Jeishu gan diwnq by de. ¹⁹ Jeishu la, "Indon sha niwn shni me khlonq ji la sana nina gan nagy jaq de mei. Nuipui la niwn shre la ama aphau ji he on niwn ktiw gan sana nina jaq y de. ²⁰ Nuipui la niwn shre gan xanqla me mhenq niwn ktiw thaw ja tyn man ga. Tynygy degan ama ji la sana nina jaq ja tyn man ga.

²¹ "Ape ma kh'aw kauxiwn kash'ei niwn me ashei kautha he mdau ha xuiq y ga. Tynygy mdau ha xuiq la ashei kautha la mnaw ha kh'aw kauxiwn kash'eilila ga de. ²² Khimi ape ma sbjie tui kautha gan aphoe he sha niwn tky kauxiwn me thein y de. Thein la aphoe he sha niwn tky gan sa panq lau ga de. Nala sbjie tui ma loe khja ha tky ma pjau khja lau ga de. Sbjie tui kautha gan tky kautha me thein de hoi ga de," naha haw by de.

T'ja kthanq diwnq niwn

(Mth 12:1-8; Lk 6:1-5)

²³ T'ja Mniq niq de me Jeishu he atxuiq ji la saq ka ji gan tloi ha lyiw u jo de. Lyiw toen me atxuiq ji la saqvuiq gan k'joe by jo de nade. ²⁴ Dyde Pharishei ji la, "Tkhoenq ja, Kniqkhoeqmaq iwn piemkun menan la

T'ja Mniq me tne ma sha ha y naniwn gan nan txuiq ji la sha lau vi de," naha Jeishu gan haw by de.

²⁵ Jeishu la, "Davi bu kxan by ha tne sha mei naniwn nan ji phe kau y na by. Ama he ama iwn aphau ji la bu kxan by u jo de. ²⁶ Abijata naniwn Miema glein Xiw sha degan Kniqkhoeqmaq iwn in me koen jo de. Kniqkhoeqmaq me poe niwn tkoe gan la ha ama he aphau ji kaxi ha sa u jo de. Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa me la miema mkrhe sa ha ga de nade. Gadema Davi la sa jo de. Ama aphau ji gan mtienq la poe by ha sa he thaan de," naha Pharishei ji gan haw by de.

²⁷⁻²⁸ Jeishu la, "Kniqkhoeqmaq la T'ja Mniq gan khimi ji than nasha by niwn de. Khimi ji gan T'ja Mniq than mriw niwn sy y de. Dyde Khimi Spa la T'ja Mniq iwn Kanma jo de," naha thuiq by beqtn de.

Akoe kta ha y niwn khimi

(Mth 12:9-14; Lk 6:6-11)

3 Ave xinq de Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn in me koen de. Akoe kta ha y niwn khimi lonq de la tneq me on jo de. ² Tneq menan nagy mei niwn khimi ji la T'ja Mniq me Jeishu akoe kta ha y niwn khimi gan hoi than sha mei, sha y mei naniwn tkhoenq ha on u jo de. Hoi than sha la ama ji la Jeishu gan bi de. ³ Jeishu la akoe kta ha y niwn khimi gan, "Vy ja amaq me," na by de. ⁴ Jeishu la khimi ji gan, "T'ja Mniq me pieriesa thunq menan me ji gan tne nasha he mei. Khimi ji gan klonq de by, phjau de by. Khimi ashau gan txon de by, mthi de by. Nan ji nagy amlunq on jo niwn," naha diwnq by de. Gadema ape ma mkonq by y de.

⁵ Jeishu la bauteinbaula me on niwn khimi ji gan tkhoenq hana kdoe thaw jo de. Khimi ji amlunq ktankhu de tkhoen Jeishu la mlunqma jo de. Ama la akoe kta ha y niwn khimi gan, "Nan akoe mtoe ja!" na by de. Khimi tneq ma akoe mtoe jo la aghoi kkrhau by vi de. ⁶ Dyde Pharishei ji la ktanle thaw pjoe ha xandi Heiro iwn py ji he katein u jo de. Ama ji la Jeishu gan nagy sha ha mthi ha de mei naniwn kahaw u jo de.

Khimikie ji la Jeishu txuiq xui de

⁷ Jeishu he atxuiq ji la Galilei tuili me lyiw u degan Galilei khoeq iwn khimikie ji la Jeishu txuiq xui u jo de. ⁸ Jeishu ama sha niwn gan the by de tkhoen Judaq khoeq, Jeirushlen kun, Idumei khoeq, Jawden tvaq xieq me on niwn ji he Tyra kun he Sidun kun iwn khimikie ji la ama me vy by u jo de. ⁹ Khimi amdaw ji la ama gan ty by thaand de tkhoen, Jeishu la atxuiq ji gan, "Mlon janq man mxiw ha nakhe by ja," na by de. ¹⁰ Jeishu la khimi amdaw ji gan anonanaq ji amdaw hoi than sha by de. Dyde khimi naq ji la anonanaq hoi than Jeishu kyq gan tydie than katy by u jo de. ¹¹ Anan on niwn khimi ji la Jeishu gan nu by de tkhoen Jeishu khawmkhun

me tbawphaan jo de. "Nan la Kniqkhoeqmaq iwn Spa," naha xanq jo de.

¹² Jeishu la anan on niwn khimi ji gan ama la ape mei naniwn haw y than txu jo de.

Jeishu la atxuiq xale ni de gan xieq niwn

(Mth 10:1-4; Lk 6:12-16)

¹³ Jeishu la tkoenq me lyiw hana ama tloe sha he de ne niwn khimi ji gan kauq jo de. ¹⁴ Jeishu la khimi lonq xaq xale ni de gan xieq mse ha tloe naha kauq jo de. Ama he vaan man on than, Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa gan thuiq de mxoe than xieq mse jo de.

¹⁵ Anan ji gan mthoe than aqna ji poe by de.

¹⁶⁻¹⁷ Jeishu xieq niwn tloe lonq xale ni de niwn la, Jeishu la Peitru naha kauq niwn Shimun, Zeibeidei spa Jaku he anaqqi Jawhen, Jeishu la neq xini gan Bonaga naha kauq by de. Bonaga naniwn la khoeqmri niwn spa ji nade. ¹⁸⁻¹⁹ Endrei, Philipu, Bathawlamei, Mathe, Thawma, Alaphei spa Jaku, Tadeiju, ama ji khoeq gan khie niwn Shimun he Jeishu gan txieq ji me ka'au Judaq Iskaro nade.

Jeishu he anan Balazabu

(Mth 12:22-32; Lk 11:14-23; 12:10)

²⁰ Khiwn la Jeishu la in me koen jo de. Khimi amdaw ji la kalun ha vy by beqtn de. Dyde Jeishu he atxuiq ji la bu an sa than ktiw on by y thaand de. ²¹ Jeishu iwn inpy ji la Jeishu la bu an sa than mtienq la ktiw on y thaand de naniwn kthanq gan the by de tkhoen Jeishu gan kauq ha in me mhen de lyiw u jo de. Nagy de mei nala ama ji la, "Neq roe lau dy ga," naha thuiq by de.

²² Jeirushlen iwn navy niwn pieriesa shma ji la, "Neq la anan ji iwn ktoenkyn Balazabu gan akla ha anan gan mthoe niwn ga mei," naha haw u jo de.

²³ Dyde Jeishu la khimi ji gan kauq ha taumla thuiq by de, "Saten xuiqui la ama gan ama nagy kamthoe ha dan de mei. ²⁴ Xandi tkhoenq niwn khoeq me khimi ji ttoi karie y la, khoeq tneq la pjau ga de. ²⁵ In haan de me inpy ji lonq de he lonq de karie la inpy tneq ji la pjau ha ga de. ²⁶ Saten xuiqui iwn khoeq la ama gan ama kamtiwliw de nala koi ga de. Kalun y de nala pjau ga de.

²⁷ "Aan on niwn khimi lonq de gan mkrhien y la, ama in me on niwn inthunq ji gan ape ma la de dan y de. Mkrhien degan nienq ama iwn in me on niwn ashiqshiq gan lon ha la de dan ga de.

²⁸ "Ke nahaw niwn kneq u! Khimi ji iwn ajie on niwn ashiqshiq Kniqkhoeqmaq la namxoe ha ja de. Kniqkhoeqmaq ama iwn kthanq gan hoi y haw niwn ji gan mtienq la mxoe jo de. ²⁹ Gadema Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan nu y san y haw niwn khimi gan Kniqkhoeqmaq la ajie tneq gan mxoe y de. Ajie tneq la tshautkhon ama he vaan man on de," na by de. ³⁰ Ama

ji la, "Jeishu me anan on niwn de," naha thuiq by de tkhoen Jeishu la tynygy tpeie by niwn de.

Jeishu iwn anoi-oi he anaqpi ji

(Mth 12:46-50; Lk 8:19-21)

³¹ Jeishu iwn anoi-oi he anaqpi ji la vy by jo de. Jeishu on niwn in xanq me kdoe ha khimi long de gan mxoe ha kauq he by jo de. ³² Khimikie ji la Jeishu gan tpanq ha knoenq u jo de. Ama ji la Jeishu gan, "Nan noi, nan naqpi ji he nan siesa ji la xanq me kdoe ha nason de," naha na by de.

³³ Jeishu la, "Ke than ape la noi-oi, naqpi naniwn nathuiq by gan." ³⁴ Ama la knoenqroe ha on niwn khimi ji gan tkhoenq ha, "Neq ji la ke noi-oi, ke naqpi ji he de. ³⁵ Kniqkhoeqmaq aliw on niwn ji gan sha niwn khimi ji la ke noi-oi, ke naqpi, ke siesa ji he de," naha na by de.

Ati kahi taumla

(Mth 13:1-9; Lk 8:4-8)

4 Jeishu la Galilei tuili tein menan Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa gan mtu beqtn jo de. Khimikie ji la ama bautein me amdaw tpanq by thaan de tkhoen tuili konq me on niwn mlon menan poe ha knoenq jo de. Khimikie ji la tuili tein iwn kauniq me on u jo de.

² Jeishu la ama ji gan taumla ji he amdaw mtu by de. Ama mtu degan neq ji gan haw by niwn la:

³ "Ke nahaw niwn kneq u! Kahi khimi long de ati hi than thaw dy de. ⁴ Khimi tneq hi degan axy niwn ati ji la lan menan kalie ha, tva vy ha sa khja vi de. ⁵ Ave axy niwn ati ji la klena sxiw de niwn txunron me kalie de. Klena tpasshei tphun ga de tkhoen ati ji la prau janq vi de. ⁶ Gadema kniq thaw ha akun pi ji gan khoeq biqna ha xy khja vi de. Nagy de mei nala klena me ajun mxa ha y de tkhoen de. ⁷ Axy niwn ati ji la axinq ron me kalie de. Akun prau degan axinq kun ji la hoe ha akun ji gan tbu khju vi de. Dyde athe kthe ha y de. ⁸ Ave axy niwn ati ji la klena ghoi me kalie ha akun prau jo de. Akun hoe ha athe kthe jo de. Ton de hi la ton xuithunq de, ton xuitru de, ton lienbe haan de kthe thaan de.

⁹ "Nan ji me the than knaqkhin on la kneq u ja," naha haw by de.

Taumla ji iwn thuiq de ne niwn

(Mth 13:10-17; Lk 8:9-10)

¹⁰ Khimikie amdaw on y man degan atxuiq xale ni de he bautein me on niwn ji la Jeishu me vy ha taumla kthanq gan diwnq by de. ¹¹ Jeishu la, "Kniqkhoeqmaq iwn khoeq iwn mxaw ha khe niwn ji gan nan ji mny ha man ti. Gadema axy niwn khimi ji la axylypi ji gan taumla he the ha ga de. ¹² Dyde, 'Tkhoenq xinxin gade-ma nu y, the khi gadema kneqthoenq y. Tneq ji

kneqthoenq la Kniqkhoeqmaq me kahoiq ha ajie ji gan Kniqkhoeqmaq mxoe by man ga,' naha haw by de."

Jeishu la kahi taumla kthanq thuiq by niwn

(Mth 13:18-23; Lk 8:11-15)

¹³ Jeishu la ama ji gan, "Nan ji ma taumla neq gan kneqthoenq y na by. Kaukiwn me taumla axy ji gan nan ji nagy sha ha kneqthoenq de mei. ¹⁴ Ati kahi la Kniqkhoeqmaq iwn kthanq gan hi jo de. ¹⁵ Axy niwn ati hi niwn la lan me kalie de. Tne naniwn mei nala axy niwn khimi ji la Kniqkhoeqmaq iwn kthanq gan the ha Saten xuipei la ktanle kani than sha vi de. ¹⁶ Axy niwn ati ji la txunron me kalie de. Tne naniwn mei nala axy niwn khimi ji la Kniqkhoeqmaq iwn kthanq gan the ha ktanle hoelihoelanq niwn mlunq on ha yn u jo de.

¹⁷ Gadema amlunq thunq me on niwn kthanq la ajun mxa y niwn ati he de. Dyde ama ji la amlunq me Kniqkhoeqmaq iwn pie gan najie man ma khe ha y de. Kniqkhoeqmaq iwn kthanq gan yn de tkhoen he sielie niwn, nere niwn katein degan ktanle kthanq ghoi gan kdiepha vi de. ¹⁸⁻¹⁹ Axy niwn ati la axinq kun ron me kalie jo de. Tne naniwn mei nala axy niwn khimi ji la Kniqkhoeqmaq iwn kthanq gan the gamaq moen niwn, kaurein de ne niwn, kady niwn mlunq ji la kthanq ghoi gan koephaq de tkhoen athe kthe y niwn akun he jo de. ²⁰ Axy niwn ati ji la klena ghoi me ati ji kalie jo de. Tne naniwn mei nala axy niwn khimi ji la kthanq ghoi gan the ha yn u jo de. Ama ji la tne he ththein mei nala ton xuithunq de, ton xuitru de, ton haan lienbe de kthe niwn akun he de," naha haw by de.

Shimetky taumla

(Lk 8:16-18)

²¹ Jeishu la, "Ape ma shimetky mhenq ha ton he khu y, kdan tkui me ma khe y de. Shimetky a'shau khe niwn tankaan me thyn ha khe ga sy y na by. ²² Tphun ha khe niwn ji gan khimi ji katein man de. Xuiqkie ha khe niwn ji gan ma khimi ji me mthon by man ga. ²³ Nan ji me the than knaqkhin on la kneq u ja," naha haw by de.

²⁴ Ama haw beqtn niwn la, "Nan ji the niwn ji gan shaudi khe u ja. Khimi gan noenq ha poe niwn jie man me-e ma dan man de. Noenq ha poe niwn khaan y dan beqtn man de. ²⁵ On niwn khimi ji gan py ha on than poe by man de. On y niwn khimi ji gan la on niwn ji mtienq la by rauq man de," nade.

Akun prau niwn taumla

²⁶ Jeishu la, "Kniqkhoeqmaq iwn khoeq la khimi long de le me ati hi he ga de. ²⁷ Kahi khimi la mxun me i ha mniq me kthau ha on jo de. Ati ji la akun prau ha hoe jo de. Ama la ati nagy mei naniwn mny y de. ²⁸ Klena ama la akun prau he ha, athe kthe he jo de. Kanmaq

gan adoe thaw khiwn la avui thaw de. Kaukiwn me la amu he koi niwn avui athe thaw de. ²⁹ Athe miq ha a de ktiw thaw la le sha niwn khimi la soekra he a jo de," naha haw by de.

Anmie mu taumla

(Mth 13:31-32, 34; Lk 13:18-19)

³⁰ Jeishu la, "Kniqkhoeqmaq iwn khoeq la tne he ththein mei naniwn thuiq beqryn de. Ave taumla haan de haw beqryn jo de. ³¹ Kniqkhoeqmaq iwn khoeq la anmie mu he ththein de. Khoeqra neq me anmie mu la shin xiw niwn amu jo de. Khimi la ati gan kledi me ie de. ³² Texiwn degan akun prau ha andoe xadoe thunq me akun glein xiw kkrhau jo de. Abaan la aglein by thaand de. Dyde tva ji la vy ha akun baan me atbu sha ha akun iwn deko me knau u jo de."

³³ Jeishu la khimi ji gan Kniqkhoeqmaq kthanq haw la neq he niwn taumla amdaw ji he kakon ha haw jo de. Khimi ji kneqthoenq niwn mtien de haw jo de.

³⁴ Khimikie ji maq me ama la taumla kauruiq y klauq haw niwn on y de. Gadema ama atxuiq ji he mkrhe on degan la taumla ji kthanq gan kneqthoenq than thuiq by beqryn jo de.

Jeishu la lipui gan knau he niwn

(Mth 8:23-27; Lk 8:22-25)

³⁵ Tneq mniq mdiwn phan menan Jeishu la atxuiq ji gan, "Tuili haan neq xieq me kaq u shi," na by de.

³⁶ Ama ji la khimikie ji gan ksheshu ha, mlon konq me poe janq ha on niwn Jeishu he vaan de lyiw jo de. Axy niwn mlon ji ma ama ji he vaan de on jo de. ³⁷ Tynygy degan taukhidan he lipui thaw hana mlon gan tuilein shbau by de. Mlon thunq me tui la koen phrau ha koi nene by thaand de. ³⁸ Jeishu la mlon ape me luqkyn haan de he sha ha, i ha on vi de. Atxuiq ji la mthau ha na by niwn la, "Shma jy, me ji la mie thaand ga dy. Nan la tne mlunq ma ta y bui!" naha thuiq by de.

³⁹ Jeishu la thau ha lipui he tuilein gan, "Knau," naha ie by de. Lipui he tuilein la knau ha dikshiq on jo de.

⁴⁰ Jeishu la atxuiq ji gan, "Nagy de tkhoen nygy xiq thaand mei. Ave mtienq ma yn y man by," na by de.

⁴¹ Ama ji la kahoen kdiedie xiqsa ha, lonq de gan lonq de, "Neq ape he niwn khimi mei ne. Lipui he tuilein mtienq la ie ha kneqvoe thaand bui!" naha kahaw u jo de.

Jeishu la anan on niwn khimi lonq de gan hoi than sha niwn

(Mth 8:28-34; Lk 8:26-39)

5 Jeishu he ama iwn atxuiq ji la Galilei tuili xieq, Gerazin naniwn khimi ji on niwn khoeq me tiwn u jo de. ² Jeishu la mlon konq kon kauniq me poe de hena taukhidan he anan on niwn khimi lonq de la tpon

iwn khimi axaw gan khe niwn wakhon kon thaw by de.

³ Khimi tneq la tpon me on ga de. Khimi ape ma shinxui he mkrhien ha khe de knaq by y de.

⁴ Akhawkoie ji gan shinxui he mkrhienmkrhien ha khe gadema tprie khja by vi de. Khawkhien he khe gadema ry tau beqryn vi de. Ama gan knaq than ape ma aan on y de. ⁵ Mdiwn, mniq tpon me, tkoenq konq me lyiw jaukaukau ha on ga de. Xanqran ha ama gan ama txun ji he katbie ha on jo de.

⁶ Ama la Jeishu gan xanqla kon nu by degan, kauxui ha Jeishu maq me khawmkhun mdi hana biwnq jo de.

⁷⁻⁸ Jeishu la ama gan, "Anan! Khimi neq kon thaw ja!" na by de tkhoen anan la, "Shanq xiw niwn Kniqkhoeqmaq iwn Spa, Jeishu jy! Ke gan tne nasha de ne mei. Ke gan nakloe y naha Kniqkhoeqmaq maq me tkin ja," naha xanq by de.

⁹ Jeishu la, "Nan amiq ape mei," naha diwnq by de.

Ama mkonq by niwn la, "Ke amiq la anan pui. Ke ji la amdaw thaand de," na by de. ¹⁰ Anan la Jeishu gan, "Ke ji gan kxau khoeq me natha nanq jo," naha mlunq txixie mke by de.

¹¹ Ama ji txeq me on niwn awruiq glein haan de la tkoenq konq me asau muiq ha on jo de. ¹² Anan ji ma Jeishu gan, "Aw haan neq ji thunq me koen than ke ji gan namxoe ve ja," naha mke by de. ¹³ Jeishu la ama ji mke he poe by de. Anan ji la khimi tneq kon thaw ha aw ji me koen u jo de. Shtun ni de niwn aw kiepuji la tbieqkhou me kauxui ha tui me shonqku u jo de. Aw ji la tui mie ha diw khja vi de.

¹⁴ Aw kakon ji la kauxui pjoe ha kun me, bautein-baula iwn khimi ji gan kthanq tneq thuiq by jo de. Khimi ji la Jeishu tne sha niwn mei naniwn tkhoenq de lyiw u jo de. ¹⁵ Jeishu me thaw degan anan pui koen ha on ve niwn khimi la ienau, kh'aw kashieq kana ha khi-wshbiw on niwn gan nu by de. Ama ji la xiqsa by lau vi de. ¹⁶ Anan koen niwn khimi he awruiq la nagy by de naniwn gan nu niwn khimi ji la axy niwn khimi ji gan thuiq by jo de.

¹⁷ Dyde ama ji la Jeishu gan, "Ke ji khoeq kon thaw ha lyiw vi ja!" naha haw by de.

¹⁸ Jeishu la mlon konq me poe degan anan koen ve niwn khimi la, "Nan he vaan man naxui poe ve nanq!" naha Jeishu gan mke by de.

¹⁹ Gadema Jeishu la kauq by y de. Ama gan, "In me vuiq ha Kanma la nan than nagy aghoi nasha by thaand de naniwn he nagy amlunq txixie thaand jo de naniwn inpy ji gan thuiq by ja," naha Jeishu txu by de.

²⁰ Ama la Jeishu kon thaw ha Deikapoli khoeq me lyiw jo de. Tneq me Jeishu la ama gan najie de aghoi sha by de naniwn ji gan thuiq by de. Khimi ji ma m'an thaand jo de.

Jairu shnu he athi loe niwn nuipuidi lonq de

(Mth 9:18-26; Lk 8:40-56)

²¹ Jeishu la tuili xieq me mlon he kaq beqryn jo de. Tuili haan neq xieq tein me khimikie ji la ama gan tpanqkliw by de. ²²⁻²³ Kniqkhoeqmaq iwn in gan tkhoenq ha niwn ktoen thunq iwn Jairu naniwn la vy by de. Jeishu gan nu by degan amaq me tbawphaan ha, "Ke shnu ashin diw ga dy de. Vy ha nan iwn akoe he ama me nathyn by ve ja. Tynygy nasha by la pamra ha xinq ja tyn man de," naha xa sh'on sh'ien sha ha mke by de.

²⁴ Dyde Jeishu la Jairu he vaan de xui poe jo de. Khimikie tneq ji la ama txuiq xui ha ama gan tpanqkliw hana ty by u de.

²⁵⁻²⁶ Tneq me shni xale ni de athi xeq niwn nuipuidi lonq de on jo de. Kshi shma ji he kamnui ha kaku gadema tkaan ji axylypi khiw ga de. Gadema ama la hoi y de. Amdaw xeq lau vi de. ²⁷ Jeishu kthanq the by jo ha khimikie ji unq me katy poe jo de. Jeishu lithun kon vy ha Jeishu iwn kh'aw gan tydie jo de. ²⁸ Nagy mei nala ama la, "Jeishu iwn kh'aw shau gan tydie ha de nala ke hoi ga ja de," naha ta jo de.

²⁹ Ama la Jeishu iwn kh'aw gan tydie de he athi xeq niwn knau ha hoi pjoe by vi de. Ama la hoi dy gan naniwn ama akyq me kdan jo de. ³⁰ Jeishu ma ama akyq iwn bohan thaw by niwn gan ktanle kdan by de. Dyde khimi unq me kahoiq ha, "Ke iwn kh'aw gan ape naty mei," naha diwnq by de.

³¹ Atxuiq ji la, "Khimikie ji la nygy katy thithau niwn gan nu thaana ha, nagy de, 'Ke gan ape naty mei ne,' naha nadiwnq mei!" naha mkonq by de.

³² Gadema Jeishu la ty niwn khimi gan nu thaana than bauteinbaula tkhoenq ha on jo de. ³³ Nuipuidi tneq ma ama me anonanaq hoi niwn ji gan mny jo de. Dyde ama la kahoen kdiedie xiqsa ha Jeishu me lyiw khiwn la khawmkhun me khunq hana kthanq axylypi gan thuiq by de. ³⁴ Jeishu ma ama gan, "Shnu jy, nan la ke gan yn de tkhoen hoi dy de. Mduirui mduishaw lyiw gapan ja. Anonanaq ma hoi dy ga!" naha haw by de.

³⁵ Tynygy haw toen gan Jairu in iwn khimi ji vy ha, "Nan shnu diw dy de, shma neq gan aliw sha by nanq gapan ja," naha haw by de.

³⁶ Jeishu la ama ji haw niwn pie gan by la y klauq, Jairu gan, "Moen nanq ja, Kniqkhoeqmaq gan yn ha akla ga ja," na by de. ³⁷ Khimi ji gan xui he y klauq Peitru, Jaku he anaqqi Jawhen neq ji lonq thunq de gan mkrhe ama he vaan de xui he ga de. ³⁸ Ama ji Jairu in me thaw degan Jeishu la khimi ji rurubushu niwn gan nu ha xa mrididu ha on niwn gan the by de.

³⁹ Ama la inthunq me koen ha khimi ji gan, "Nan ji nagy de xa mrididu sha niwn mei. Nuipuidi pi neq diw niwn sy y ga, i niwn ga!" naha haw by de.

⁴⁰ Khimi ji la ama gan mnuiq by lau vi de. Dyde khimi ji gan xanq me thaw he khja vi de. Nuipuidi pi iwn anoi-oi, ape-e, ama iwn atxuiq lonq thunq de he nuipuidi pi kshonq ha on niwn me koen u jo de.

⁴¹ Jeishu la nuipuidi pi gan ama akoe he kshiwn ha "Tal-itakumi!" na by de. Talitakumi naniwn la, "Nuipuidi pi, thau ja" nade.

⁴² Nuipuidi pi la ktanle thau pjoe ha ktie de sha jo de. Nuipuidi pi la shni xaq xale ni de on dy jo de. Nu niwn ji la texiwn m'an niwn sy y. ⁴³ Jeishu la ama ji gan, "Nuipuidi pi gan sa than haan man poe by ja. Neq ape gan ma thuiq nanq!" naha ie by de.

Jeishu gan Nazare kun me koeban y niwn

(Mth 13:53-58; Lk 4:16-30)

6 Jeishu la Jairu in kon thaw ha ama ji kun Nazare me atxuiq ji he vuiq jo de. ² T'ja Mniq gan Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn in me Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa mtu jo de. Ama mtu niwn gan the niwn khimikie ji la m'an thaana de. Ama ji la, "Kхими neq tne na'iwn tpeie than pethon dan by kjau thaana mei. Neq mny niwn la na'iwn dan niwn mei. Neq la m'anna ji sha than ape bohan poe by mei. ³ Neq la in kasha shma sy y na by. Mari spa sy na by. Jaku, Jawshe, Judaq, Shimun ji aje sy y na by. Asiesa la me ji he vaan de on niwn sy y by. Khimi ji la Jeishu gan by la by y," de tkhoen kneq de ne by y de.

⁴ Jeishu la, "Phoishma la me-e iwn kun he me-e iwn inpy, me-e axui ji me mime dan y de. Axy niwn me mime dan ga de," naha ama ji gan haw by de.

⁵ Tneq menan khimi ji la yn y de tkhoen Jeishu la m'anna tauthon ji sha by y de. Gadema xy y naq niwn khimi sxiw de gan la akoe thyn ha hoi than sha by de. ⁶ Khimi ji la yn by y de tkhoen Jeishu la m'an thaana jo de. Ama la bauteinbaula van ji me lyiw ha khimi ji gan mtu by de.

Jeishu la tloe xale ni de gan toeq by de

(Mth 10:5-15; Lk 9:1-6)

⁷ Jeishu la atxuiq xale ni de gan vaan de kauq by ha, lonq ni de tauphy mxoe by de. Ama ji gan anan ji mthoe than aqna poe by de. ⁸ Jeishu la, "Nan ji khlonq lyiw degan keinxui me sana nina, tnaskaw, tkaan ji gan mhenq nanq ja. Soexoedi haan man mkrhe mhenq ga. ⁹ Khawnien ji gan kasi u, ienau, kh'aw apy mhenq nanq," naha txu by de. ¹⁰ Jeishu la, "Nan ji in haan de me koen ha khlonq namnau la van tneq kon thaw ha lyiw de mtien man in tneq me on u ja. ¹¹ Mtyng haan de me nan ji gan landy y, nan ji haw niwn pie gan kneq y nala mtyng tneq kon thaw ha lyiw vi ja. Nanma ji akhaw me on niwn kledi gan katphawrauq vi ja. Tynygy sha niwn la ama ji ajie sha niwn gan mny than mnui niwn de," naha haw by de.

¹² Tloe ji la lyiw ha khimi ji anon dan than pieriesa thuiq by jo de. ¹³ Anan on niwn khimi ji gan anan mthoe by de. Xy y naq niwn khimi ji gan shiqtui txaw ha hoi than sha by de.

Batizen shma Jawhen diw niwn kthanq

(Mth 14:1-12; Lk 9:7-9)

¹⁴ Xandi Heiro la Jeishu iwn sha niwn kthanq axylypi ji gan the by de. Nagy de mei nala Jeishu amiq mtynq ttyn me kthanq de tkhoen jo de. Nagy mei niwn khimi ji la, "Neq la diw niwn kon xinq beqtn niwn Batizen Shma Jawhen ga de. Dyde ama me tauthon ji gan sha than bohan on jo de," naha haw by de.

¹⁵ Gadema axy niwn khimi ji la, "Neq phoishma Eilijaq ga de," naha haw by u de.

Axy niwn ji la, "Neq la veshin iwn phoishma ji thunq iwn lonq de he phoishma lonq de ga de," naha haw by u de.

¹⁶ Khimi ji haw niwn gan xandi Heiro the degan haw niwn la, "Neq la Batizen shma Jawhen ga de! Ke na by ha, neq gan aluq tbie xaan dy. Gadema neq diw niwn kon xinq beqtn niwn de," naha nade. ¹⁷⁻¹⁸ Heiro ama khkhien toeq niwn khimi ji la Jawhen gan nien he hana mkrhien khiwn la mron thunq me keinq ha khe by jo de. Nagy de mei nala Heiro la anaqpi Philipu iwn anuipui Heirodi gan la ha nuipui sha by de tkhoen jo de. Dyde Jawhen la Heiro gan, "Nan la nanma naqpi Philipu iwn nuipui gan la niwn la pieriesa he kashyn y ga," naha haw by jo de.

¹⁹ Dyde Heirodi la Jawhen gan kdoe thaw ha mthi de ne jo de. Gadema Heiro tkhoen he Jawhen gan mthi de dan by y de. ²⁰ Heiro la Jawhen gan nagy de xiqsa by mei nala, Jawhen la mdimkhiw ha amlunq ghoi toen niwn Kniqkhoeqmaq iwn khimi naha mny by de tkhoen jo de. Dyde Jawhen gan hoibei khe jo de. Jawhen mtu niwn gan kneq de ne jo de. Jawhen pie gan kneq niwn ttyn amlunq jon jo de.

²¹ Kaukiwn gan la Heiro ama kapien niwn mniq me shni degan Heirodi la Jawhen gan mthi than ktiw thaw by jo de. Heiro la atkui iwn khimi ji, langie iwn ktoenkyn ji he Galilei khoeq iwn ktoenkyn ji gan kauvi la ha shni sha jo de. ²² Shni sha degan Heirodi shnu la vy ha mlanq by jo de. Heiro he khlonq ji la amlunq mdikyq than jo de. Dyde xandi Heiro la nuipuidi pi gan, "Nan tneq ne niwn namke ja. Nan ne niwn ashinqshiq gan napoe man gan. ²³ Nan namke niwn jie man ke me on niwn khoeq axiexiw man napoe de," naha tkin ha haw jo de.

²⁴ Dyde nuipuidi pi la anoi-oi me lyiw ha, "Ke tne mke ha de mei," naha diwnq by de.

Anoi-oi la, "Batizen shma Jawhen iwn aluq gan mke ja," na by de.

²⁵ Nuipuidi pi la xandi me ktanle kaku ha, "Batizen shma Jawhen iwn aluq gan buka me thein ha ave napoe ja," naha mke by de.

²⁶ Xandi Heiro la jauhoe amlunqma than gadema shni me navy niwn khlonq ji maq me kaudi poe by de tkhoen nuipuidi pi mke niwn gan kdiepha de dan y de.

²⁷ Dyde kason lonq de gan mxoe ha, "Jawhen iwn aluq gan mhen ja," na by de. Kason ma thaw ha mron thunq me lyiw ha Jawhen iwn aluq gan tbie xaan jo de.

²⁸ Khiwn la buka me aluq gan thein ha mhen ha nuipuidi pi gan poe by de. Nuipuidi pi la anoi-oi gan poe by de. ²⁹ Jawhen iwn atxuiq ji la kthanq neq gan the by la vy ha axaw gan la ha tpon me kvuiq by de.

Jeishu la Khimi shtun baan de gan msa niwn

(Mth 14:13-21; Lk 9:10-17; Jh 6:1-14)

³⁰ Ama iwn tloe ji la Jeishu me vy by ha, ama ji sha niwn, khimi ji gan mtu niwn axylypi ji Jeishu gan thuiq by de. ³¹ Khimi amdaw ji la vy be, lyiw be sha by de tkhoen Jeishu he tloe ji la bu an sa than ktiw mtienq la on y de. Dyde Jeishu la tloe ji gan, "Dikshiq niwn mtynq haan man me lyiw u shi, tna man knau ha on u ma shi," naha haw by de. ³² Ama ji la mlon janq de he kasi ha khimi ji on y niwn mtynq menan ama ji mkrhe lyiw u jo de.

³³ Lyiw niwn gan khimi amdaw ji nu by jo la, Jeishu he tloe ji naniwn gan mny by de. Dyde van khoeq ji iwn khimi ji la kauniq lan kon lyiw lishi ha Jeishu he tloe ji thaw ha y man degan tiwn janq vi de. ³⁴ Jeishu la mlon kon kauniq me poe ha khimikie ji gan nu degan mxien jo de. Nagy de mei nala khimikie ji la kakon on y niwn mhauq ji he de tkhoen de. Jeishu la khimikie ji gan narunnaraan ji mtu by jo de. ³⁵ Mdiwn na me atxuiq ji la Jeishu me vy ha, "Kniq diwn ga dy de. Mtynq neq la khimi on y niwn mtynq de. ³⁶ Khimi ji gan bauteinbaula van ji me ama ji sa than haan man haan man xaanq de mxoe ja," na by de.

³⁷ Jeishu la, "Nan ji la ama ji gan haan man haan man sa than poe by ja," na by de.

Ama ji la, "Ke ji lyiw ha deinari lienbe ni man he sana xaanq ha neq ji gan msa ha de by," na by de.

³⁸ Dyde Jeishu la, "Nan ji me tkoe najie de on man mei. Lyiw ha tkhoenq ja" na by de.

Ama ji la tkhoenq ha katein degan "Tkoe kei baan de he mui mie ni de on ja de," naniwn thuiq by de.

³⁹ Khiwn la Jeishu la atxuiq ji gan, "Kхими neq ji gan tauphytauphy kalun he ha ksau konq me knoenq he ja," naha haw by de. ⁴⁰ Khimi ji la haan lienbe de tauphy, xui baan de tauphy kalun ha knoenq u jo de.

⁴¹ Jeishu la tkoe kei baan de he mui mie ni de gan la ha, khoeqshniq me katyn ha Kniqkhoeqmaq gan mthoeq jo de. Khiwn la tkoe gan khoiphei ha khimi ji gan xi than atxuiq ji me poe by jo de. Mui mie ni de gan ma xi phei xi phei by jo de. ⁴²⁻⁴³ Khimi axylypi ji la

sa ha mna u jo de. Khiwn degan atxuiq ji la tkoe he mui abanala ji gan kaw jo la ton xale ni de koipau dan by thaan de. ⁴⁴ Tkoe gan sa niwn khimi ji la ktoen naq-padi shtun baan de on thaan de.

Jeishu tui konq me tkie niwn

(Mth 14:22-33; Jh 6:15-21)

⁴⁵ Khiwn degan Jeishu la atxuiq ji gan ktanle mlon kasi he ha tuili xieq me on niwn Bezeida van me kaq he jo de. Tneq ktiw me khimikie ji gan mxoe by jo de. ⁴⁶ Khimi ji gan mxoe khiwn la saxein mke than tkoenq konq me poe jo de. ⁴⁷ Mxun thaw degan atxuiq ji kasi niwn mlon la tuili bythy me on jo de. Jeishu la kauniq me ama mkrhe on ga de. ⁴⁸ Kli shan by y de tkhoen atxuiq ji la mlon xoeng ha knaq y niwn gan Jeishu nu by de. Mkhoen thoeqdi khoeqvanq nene me ama la tui konq kon tkie ha atxuiq ji gan tloipaw ha lyiw de sha jo de. ⁴⁹ Tynygy tuili konq me tkie ha lyiw niwn gan atxuiq ji nu by la "Neq la sheshi ga de!" naha thi u jo de. ⁵⁰ Ama ji la Jeishu gan nu degan kahoen kdiedie xiq thaan jo de.

Jeishu la ktanle ama ji gan, "Amlunq khiwshliw khe u, xiq u nanq ja, ke ga de!" naha mlau by de. ⁵¹ Jeishu ama mlon konq me poe degan la kli thaw niwn la knau by vi de. Ama ji la ky ha m'an lau vi de. ⁵² Nagy de mei nala ama ji la khimi ji gan tkoe msa niwn nu gamaq Jeishu iwn mimoen shanq niwn gan kneqthoenq y man de. Ama ji la yn niwn mlunq koi y man de tkhoen jo de.

Jeishu la Ganeisare iwn khimi naq ji gan hoi than sha niwn

(Mth 14:34-36)

⁵³ Ama ji la tuili gan kaq ha Ganeisare kauniq me tiwn hana mlon gan mkrhien ha khe jo de. ⁵⁴ Mlon kon skrha de he khimi ji la Jeishu gan ma by pjoe vi de. ⁵⁵ Dyde ama ji la van khoeq ji me kauxui ha, xy y naq niwn khimi ji gan xedin me kshonq he ha Jeishu on de naniwn mtynq me mhenq by de. ⁵⁶ Jeishu la van ji, kun ji me lyiw niwn ttyn me khimi ji la ama ji iwn xy y naq niwn ji gan zi ji me khe u jo de. Xy y naq niwn ji la nan iwn kh'aw ashloi gan tydie ga ve nan naha mke by jo de. Tydie niwn khimi axylypi ji la anonanaq kon hoi by khja vi jo de.

Puipi ji iwn arinon

(Mth 15:1-9)

7 Jeirushlen iwn vy niwn Pharishei ji he pieriesa shma ji la Jeishu me vy ha kalun u de. ² Ama ji la Jeishu iwn sxiw de niwn atxuiq ji ama ji arinon on niwn he akoe kashie y klauq kniwnq than hoi niwn akoe he sa niwn gan nu by de.

³ Pharishei ji he Judaq khimi axylypi ji la ama ji puipi ji iwn arinon on niwn he akoe kashie y klauq bu sa y de. ⁴ Zi iwn vuiq degan arinon on niwn he mshie y klauq sa y de. Puipi ji kon sha ha niwn arinon amdaw on de. Tneq khaan y man, an kauphi ji, buka ji, x'on ji he kdan ji gan mshie degan ma arinon on niwn he mshie de nade.

⁵ Pharishei ji he pieriesa shma ji la Jeishu gan, "Nan txuiq ji la puipi ji arinon me on he tlele nagy de ashau xinq y klauq akoe gan arinon on niwn he kashie y klauq sa ga bui," na by de.

⁶ Jeishu ama ji gan mkonq by niwn la, "Phoishma Heishaja la ajiwn sha niwn khimi nan ji he niwn gan phoitu ha sau niwn la khuitan ja de! Ama la, 'Kхими neq ji la amkha he ke gan namthoeq gamaq, amlunq la ke he xanqla niwn me ga de. ⁷ Ke iwn pieriesa hehe ama ji iwn arinon ji gan mtu by de tkhoen naspaq gamaq tanshaan ga de,' naha haw jo de.

⁸ "Nan ji la Kniqkhoeqmaq iwn t'ja gan kdiepha ha khimi ji iwn arinon gan la mdinakyq mlakie thaan bui," na by de.

⁹ Jeishu la, "Nan puipi ji mlakie niwn arinon gan kshiw ha than Kniqkhoeqmaq iwn t'ja gan kneqthoenq rien kdiepha thaan bui. ¹⁰ Mawshei la, 'Nan noi-oi, nan pe-e pie gan law ha de. Noi, pe gan joe niwn khimi la diw ha de,' naha nade. ¹¹⁻¹² Gadema nan ji la, khimi lonq de la noi-oi, pe-e ji gan, 'Nan ji gan klonq than khe niwn tkaan la "Kawrabe" kkrhau de. Kniqkhoeqmaq gan poe by dy!' naha haw la anoi-oi, ape gan klonq ha y dy. ¹³ Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa gan la kdiepha ha nanma ji iwn arinon gan kanmaq me khe jo de. Tynygy niwn gan nanma ji la amdaw sha u jo de," naha haw by de.

Khimi gan proepra he niwn

(Mth 15:10-20)

¹⁴ Khiwn degan Jeishu la khimikie gan ama me kauq ha haw by de. "Nan ji axylypi kneq u! Ke haw niwn gan kneqthoenq than kneq u ja. ¹⁵ Xanq iwn khimi kyq me koen niwn la khimi gan kniwnqna kkrhau he y de. Gadema khimi amlunq iwn xanq me thaw niwn ji la khimi gan kniwnqna kkrhau he vi de," na by de.

¹⁶ ["Nan ji me the than knaqkxin on la kneq u ja," na by de.] ¹⁷ Ama la khimi ji gan ksheshu ha in me koen pjoe vi degan, atxuiq ji la taumla neq kthanq diwnq by de. ¹⁸ Ama atxuiq ji gan, "Nan ji mtien kneqthoenq y man by. Xanq iwn khimi kyq me koen niwn la kniwnqna kkrhau he y de. ¹⁹ Nagy de mei nala amlunq thunq me koen niwn sy y de. Ajaw thunq me koen ha akyc kon thaw beqtyn than ga de." (Jeishu tynygy tpie by de tkhoen, sana nina axylypi la Kniqkhoeqmaq maq me kniwnqna hoi y de. Dyde sa ha pi ja de na by de.)

† *Abyn neq la nagy mei niwn saboi me kauruiq y de.*

²⁰ Jeishu la, "Kхими amlunq iwn xanq me thaw niwn ji la khimi gan kniwnqna hoi he de," na by de. ²¹⁻²³ "Kхими amlunq thunq iwn thaw niwn la khimi gan hoi y ta niwn, indon sha y man degan jiekre niwn, mxu niwn, khimi gan mthi niwn, khimi nuipui naqpa he jiekre niwn, oerha on niwn, a'shi narunnaraan ji sha niwn, m'jon niwn, kakhoenna niwn, tau-ieqshi niwn, thuiqsa niwn, kathoeq niwn, aroeana he sha ja hoen niwn ji de. Hoi y niwn neq ji la khimi amlunq thunq iwn thaw ha khimi gan proepra he jo de," naha haw by de.

Nuipuidi long de iwn yn niwn

(Mth 15:21-28)

²⁴ Jeishu he atxuiq ji la tneq kon thaw ha Tyra kun tein iwn kauniq me lyiw jo de. Ama la in haan de me koen jo de. Ama la in tneq me on de naniwn khimi ji gan mny he de ne y jo de. Gadema kaxaw ha on de dan by y de. ²⁵ Ashnu me anan on niwn nuipuidi la Jeishu kthanq the by jo de. Ama la ktanle vy ha Jeishu khawmkhun me khunq ha on jo de. ²⁶ Nuipuidi tneq la Gri axui, Shuriphawni khoeq iwn nuipuidi nade. Jeishu gan, "Ke shnu me on niwn anan gan namthoe by ve ja," naha amlunq txiexie mke by jo de. ²⁷ Jeishu la nuipuidi neq gan, "Shnu spi ji gan kanmaq msa maq ha de. Shnu spi ji sa niwn gan la ha ui ji gan msa shan y de," na by de.

²⁸ Nuipuidi ma, "Sy ja jo de, Kanma jy. Ui pi mtienq la spi shnau ji saban gan nienq sa ha niwn ga de," naha mkonq by de.

²⁹ Jeishu la nuipuidi gan, "Nan haw niwn pie sy ja. Nan amlunq mduirui khe ha in me vuiq ja. Nan shnu me koen niwn anan thaw dy ga," na by de.

³⁰ Nuipuidi tneq ma in me vuiq ha ashnu kon anan thaw ha i'na kdan me kshonq ha on niwn gan katein by de.

Jeishu la knaq pan pielaug gan hoi than sha niwn

³¹ Jeishu ma Tyra kun he Sidun kun van khoeq ji kon thaw ha lyiw jo de. Deikapoli khoeq kon lyiw ha Galilei tuili txeq me thaw jo de. ³² Khimi ji la knaq pan pielaug gan Jeishu me mhen ha, "Pielaug me akoe nathyn by ve ja," naha mke by de. ³³ Jeishu la khimikie unq kon axy mthoe ha ama akoem'jun he knaqkhin khoeq me jui by de. Msieq he mthoi ha pielaug iwn amle gan mladie by de. ³⁴ Khiwn la khoeqshan me katyn ha k'hafu khiwn la "Eiphata!" naha tpie jo de. "Eiphata" naniwn la, "Kaxan panq gapan," naha nade.

³⁵ Taukhidan he khimi tneq iwn knaq la the pjoe vi jo de. Amle xui ma hoi ha anienmrien kashanrien tpie de dan by jo de. ³⁶ Jeishu la kthanq tneq gan thuiq ha y than pie txu ha ie by de. Gadema Jeishu la khimi ji gan la kthanq tneq thuiq nanq ja naha ie niwn thunq iwn khimi ji la thuiq ha kthanq tneq la kthanq jaq by lau vi

de. ³⁷ Kthanq tneq gan the niwn khimi ji la haw ha dan y than than m'an ha, "Tneq la axylypi hoi than sha de thoeng vi de, knaq pan pielaug gan mtienq la knaq the he ha tpie de dan than sha ha vi de!" naha haw u jo de.

Jeishu la khimi shtun mliq de gan msa niwn

(Mth 15:32-39)

8 Khiwn la khimikie ji kalun by beqtyn de. Neq ji sa than tne ma on by y la, Jeishu la atxuiq ji gan ama me kauq ha haw by de. ² "Ke khimi neq ji gan mxien lau vi de. Neq ji la ke he niqva thunq de na-on poe than jo de. Ave sa than ma tne ma on y de. ³ Ke neq ji gan tne ma msa y klauq mxoe la, lan me msha ha kakhoiq de sy y de. Nagy mei niwn khimi ji la xanqla iwn vy niwn ji jo de," naha haw by de.

⁴ Atxuiq ji la Jeishu gan, "Van khoeq ji he xanqla ha khimi on y niwn mtynq me khimikie neq ji mna'au sa than na'iwn dan by de mei," naha diwnq by de.

⁵ "Nan ji me tkoe najie de on mei," naha Jeishu la diwnq by de.

Ama ji la, "Tkoe kei shri de on ja de," na by de.

⁶ Jeishu la khimikie ji gan klena konq me knoenq he jo de. Khiwn la tkoe kei shri de gan la ha Kniqkhoeqmaq gan mthoeq jo de. Tkoe gan khoiphei ha khimi ji gan xi than atxuiq ji gan poe by jo de. Atxuiq ji ma khimi ji gan xi by jo de. ⁷ Atxuiq ji me mui ashin sxiw de ma on jo de. Jeishu la mui ji gan ma la ha Kniqkhoeqmaq gan mthoeq khiwn la atxuiq ji gan xi he beqtyn jo de. ⁸⁻⁹ Khimi axylypi ji sa ha mna'au than jo de. Sa niwn khimi ji la shtun mliq de on than jo de. Atxuiq ji saban gan kaw jo la ton shri de koipau dan by man de. Jeishu ma khimi ji gan mxoe by jo de. ¹⁰ Khiwn la atxuiq ji he mlon me ktanle poe ha Dalamanaute khoeq me lyiw u jo de.

Pharishei ji la tauthon sha than mke niwn

(Mth 12:38-42; 16:1-4)

¹¹ Nagy mei niwn Pharishei ji la Jeishu me vy ha, ka'ieq na haw de sha u jo de. Ama ji la Jeishu gan msan de ne by ha, "Kniqkhoeqmaq nan gan namxoe de naniwn axylypi mny ha than tauthon haan man sha ve ja," naha mke by de. ¹² Jeishu ma amlunq kahafu sha ha, "Ave khaq gan on niwn nan ji la nagy de tauthon namke niwn mei. Ke nahaw niwn kneq u! Nan ji gan tauthon sha ha mnui ha y de," na by de.

¹³ Jeishu la khimi ji gan kheshu ha mlon me poe khiwn la Galilei tuili haan neq xieq me kaq u jo de.

Pharishei ji he Heiro iwn alan

(Mth 16:5-12)

¹⁴ Atxuiq ji la tkoe mhenq de kani by lau vi de. Mlon konq me ama ji la tkoe kei de on by ga de. ¹⁵ Jeishu la atxuiq ji gan, "Shaudi khe u; Pharishei ji he Heiro ji iwn

tkoe tpra niwn kshi gan kien u," naha shaudi poe by de.

¹⁶ Atxuiq ji la, "Me ji me tkoe on y de tkhoen tynygy haw niwn ga," naha ama ji ttoi kahaw u jo de.

¹⁷ Ama ji ttoi kadiwnq niwn gan Jeishu mny ha, "Nan ji la tkoe mhenq y niwn gan nagy de nanma ji ttoi kadiwnq u niwn mei. Ave mtienq la ke gan mny y man, kneqthoenq y man by. Nan ji amlunq thatui lau vi by. ¹⁸⁻¹⁹ Ami on gamaq nu y, knaq on gamaq the y bui.

Tkoe kei baan de he sha ha khimi shtun baan de gan nagy msa mei naniwn tny y u na by. Nan ji abanala gan kaw ha ton najie de dan mei," naha diwnq by de.

Ama ji la, "Xale ni de," naha mkonq by jo de.

²⁰ "Kхими lonq shtun mliq degan tkoe kei shri de he msa degan abanala ton najie de dan mei," naha Jeishu diwnq by beqtyn de.

"Ton shri de," naha mkonq by de.

²¹ "Ave mtien de ke kthanq nagy de kneqthoenq y klauq on u niwn mei," naha Jeishu la diwnq by de.

Jeishu la Bezeida iwn amiju gan hoi than sha niwn

²² Jeishu he atxuiq ji la Bezeida van me lyiw u jo de. Tneq me khimi ji la amiju lonq de gan Jeishu me mhen ha, khimi tneq gan tydie by ve ja naha mke by de.

²³ Jeishu la miju gan akoe he mtuiq ha kun axanq me mhenq by de. Miju iwn ami gan msieq mthoi ha ami gan akoe thyn ha, "Tne ha man ma nu y na by," naha diwnq by de.

²⁴ Khimi tneq ma kahoiq ha, "Ke khimi ji gan nu dy gan, gadema tkie ha lyiw niwn akun ji he de," na by de.

²⁵ Jeishu la ama iwn akoe he khimi tneq ami gan ty by beqtyn de. Neq xinq de me amiju la tkhoenq jo la ami hoi ha axylpyi gan anienmrien nu by jo de. ²⁶ Jeishu la, "Van unq me koen nanq," naha haw ha in me toeq by de.

Peitru la Jeishu ape mei naniwn haw panq by niwn kthanq

(Mth 16:13-20; Lk 9:18-21)

²⁷ Jeishu la atxuiq ji he Keisari Philipi kun bautein-baula van khoeq ji me lyiw u jo de. Lan me Jeishu la atxuiq ji gan, "Kхими ji la ke gan ape naha nahaw mei ke gan nathuiq by," naha diwnq by de.

²⁸ Ama ji la, "Axy niwn khimi ji la nan gan Batizen shma Jawhen, axy niwn ji la Eilijaq, axy niwn ji la jaukhoen iwn phoishma lonq de naha nahaw de," naha mkonq by de.

²⁹ Jeishu la, "Nan ji la, ke gan ape naha haw de mei," naha atxuiq ji gan diwnq by de.

Peitru la, "Nan la Meishija ga mei," naha mkonq by de.

³⁰ Jeishu la atxuiq ji gan, "Kхими ape gan ma ke kthanq thuiq nanq bau," naha ie by jo de.

Jeishu la ama diw de naniwn kthanq thuiq by yy de

(Mth 16:21-28; Lk 9:22-27)

³¹ Jeishu la atxuiq ji gan, "Ke Khimi Spa la nerem-sausau niwn amdaw khan ha man de. Judaq ktoenkyn ji, miema glein ji, pieriesa shma ji nakdiepha man de. Ke gan diw than nasha man de. Gadema diw khiwn gan niqva thunq de la xinq beqtyn man de," naha thuiq by yy de. ³² Ama la atxuiq ji gan mny pi than na by de. Peitru la Jeishu gan ama tein me kauq ha joe by de. ³³ Jeishu la atxuiq ji me kahoiq tkhoenq hana, Peitru gan, "Nan la Saten xuipei he de. Ke kon thaw ha lyiw vi ja! Nan la khimi mlunq he ta ga de, Kniqkhoeqmaq iwn mlunq he ta niwn sy y de," naha joe by de.

³⁴ Jeishu la khimikie ji he atxuiq ji gan kauq by de. "Kхими lonq man ke txuiq naxui de ne jo de nala, me-e avuiq ta ha y de. Ke he neremsausau than kauxiwa ha de. ³⁵ Khimi lonq man me-e ashau gan txon de ne la ashau mlauq man de. Khimi lonq man Ke dhan he, kthanq ghoi dhan he ama ashau gan mlauq la tshautkhon ashau gan dan de. ³⁶ Khimi la khoeqra neq me on niwn ashiqshiq dan gamaq tshautkhon ashau dan y la tanshaan ga de. ³⁷ Me-e iwn tshautkhon ashau gan dan than avanq najie man poe gadema dan y de. ³⁸ Kniqkhoeqmaq gan mny y, laupren sha niwn khimi ji thunq me khimi lonq man la, ke he, ke mtu niwn pieriesa ji gan k'ja de nala, Ke Khimi Spa la Pe-e Kniqkhoeqmaq iwn mimoen shanq niwn he seryiw niwn thoeq ji he vaan man naskrha degan khimi tneq gan k'ja by man de," na by de.

9 Jeishu la ama ji gan, "Ke nahaw niwn kneq u! Kniqkhoeqmaq la ama iwn Khoeq gan bohan he kshiwn niwn gan nu ha niwn mtien de xinq than khimi sxiw de neq me on de," na by de.

Jeishu iwn mimoen kamkrhau niwn

(Mth 17:1-13; Lk 9:28-36)

² Niqva tru de khiwn degan Jeishu la Peitru, Jaku, Jawhen ji gan kauq ha shanq niwn tkoenq me ama ji mkrhe poe u jo de. Jeishu la ama iwn atxuiq ji maq me ama iwn amoen kamkrhau by jo de. ³ Ama iwn kh'aw la mlunqpin ha sexin kkrhau by de. Khoeqra neq me ape ma tynygy mlunq than shy de dan y de. ⁴ Veshin me khoeqra neq me ashau xinq ha on ve niwn Eilijaq he Mawshei xini la thaw ha Jeishu he vaan de kahaw niwn gan atxuiq ji nu by de. ⁵ Peitru la Jeishu gan, "Shma jy, me ji neq me on than hoi vi de. Ke ji te mie thunq man sha gan. Nan than haan man, Mawshei than haan man, Eilijaq than haan man sha gan," na by de. ⁶ Ama ji la xiq kyqky de tkhoen Peitru la tne nagy haw de mei naniwn mny by y de.

⁷ Tynygy degan khoeqni la ama ji gan dekoie he khu ha, khoeqni thunq kon atxaw haan de la, "Neq la ke

khie niwn Spa de. Neq pie gan kneq u ja," naniwn gan the by de. ⁸ Ama ji la kantanle kahoiq ha tkhoenq jo la ape gan ma nu by y klauq Jeishu mkrhe ama ji he vaan de on niwn gan nu by ga de.

⁹ Tkoenq konq kon skrha degan Jeishu la atxuiq ji gan, "Ke, Khimi Spa la diw niwn kon xinq beqtyn niwn mtien man ave nan ji nu niwn gan ape gan ma thuiq u nanq," naha ie by de.

¹⁰ Atxuiq ji la Jeishu pie gan mlakie jo de. Ama ji ttoi, "Diw niwn kon xinq beqtyn de naniwn la nagy mei hei," naha kahaw ienien u jo de. ¹¹ Ama ji la Jeishu gan, "Nagy de pieriesa shma ji la Eilijaq vy maq ha de na mei," naha diwnq by de.

¹² Jeishu la, "Sy ja de. Eilijaq vy maq ha axylpi gan mxiw man de. Seryiw niwn Saboi thunq me Ke, Khimi Spa la amdaw nere man de, ama gan khimi ji ne by y man de naniwn gan nagy de tri niwn mei. ¹³ Gadema ke nan ji gan nahaw de. Eilijaq vy khiwn dy de. Seryiw niwn Saboi me tri niwn he ama gan kaudydy sha by u lau vi de," naha mkonq by de.

Jeishu la nuipuidi pi iwn anan gan mthoe niwn

(Mth 17:14-21; Lk 9:37-43)

¹⁴ Jeishu he atxuiq lonq thunq de la axy niwn atxuiq ji me thaw beqtyn degan khimikie gan nu by de. Nagy mei niwn Pieriesa shma ji la atxuiq ji he ka'ieq ha on de. ¹⁵ Khimikie ji la Jeishu gan nu degan taukhan de m'an kyqky u jo de. Ama ji la Jeishu me kauxui ha mlau by u jo de. ¹⁶ Jeishu la atxuiq ji gan, "Neq ji he tneq kthanq ka'ieq u niwn," naha diwnq by de.

¹⁷ Khimikie thunq iwn khimi lonq de la, "Shma jy, ke spa gan nan me namhenq jo de hin. Nagy de mei nala anan koen ha tpe de ma dan y de. ¹⁸ Anan kshiwn niwn ttyn ama gan klana me mtinbun ha, amkha kon ma msieqpaw thaw than de. Afa kat'eq ha akyq gan mtoe kreshle he jo de. Anan neq thaw than nan txuiq ji gan, 'Namthoe by ve ja,' na by gadema knaq y de," naha thuiq by jo de.

¹⁹ Jeishu ma, "Ave khaq gan on niwn nan ji la yn niwn on y de. Ke nan ji he vaan man najie man na-on poe ha de mei. Najie man amlunqshau ha de mei. Naqpi gan ke me namhen!" naha haw by de. ²⁰ Ama ji la Jeishu me mhenq by jo de.

Anan la Jeishu gan taukhan de nu by la, naqpi gan kshu he vi de. Naqpi ma klana me kshonq klanlaan ha amkha kon msieqpaw kahien than jo de. ²¹ Jeishu la, "Neq anan on niwn la najie de on than dy mei," naha ape-e gan diwnq by de.

"Naudie niq kon than dy de," naha mkonq by de.

²² "Naqpi neq gan diw than me me, tui me mtinbun he jo de. Nan knaq jo de nala ke ji gan namxien ha naklonq jo ja," na by de.

²³ Jeishu la, "Nan knaq jo la naha nagy de haw niwn mei. Yn la axylpi ji gan dan man de," naha haw by de.

²⁴ Naqpi iwn ape-e la xa ha, "Ke yn ja gan; ke yn niwn mlonq amdaw on than naklonq jo," na by de.

²⁵ Jeishu ma khimi amdaw ji kauxui hana kalun ha vy niwn gan nu by la, "Knaq pan ha tpe ha y than sha niwn anan pielaug jy, naqpi neq kon thaw ha lyiw vi ja, koen by beqtyn nanq," naha ie by de.

²⁶ Anan ma xanq ha, naqpi gan kshu he khiwn la, thaw ha lyiw pjoe vi jo de. Naqpi ma adiw he on ha, khimi ji la, "Diw dy ga!" na by de. ²⁷ Gadema Jeishu la naqpi akoe gan mla ha mthau jo la kdoe jo de.

²⁸ Jeishu la khimi ji in me koen khiwn la ama lonq de xdyn on degan atxuiq ji la, "Nagy de ke ji la mthoe de knaq y niwn mei," naha diwnq by de.

²⁹ Jeishu la, "Anan tneq he niwn ji gan mthoe than sana nina jaq ha, saxein mke ha nienq thaw ga de. Axy niwn alan ji he thaw y de," na by de.

Jeishu la ama diw de naniwn kthanq thuiq by beqtyn niwn

(Mth 17:22-23; Lk 9:43-45)

³⁰ Ama ji la tneq mtynq kon thaw ha Galilei khoeq kon lyiw u jo de. Jeishu la ama ji neq me on de naniwn gan khimi ji gan mny he de ne y jo de. ³¹ Nagy de mei nala, ama la atxuiq ji gan, "Ke Khimi Spa gan khimi ji koe me na-au man de. Ama ji la ke gan namthi man de. Mthi khiwn gan niqva thunq man la ashau xinq beqtyn man de," naha mtu by de ne de tkhoen de.

³² Atxuiq ji la Jeishu mtu by niwn pie gan kneqthoenq by y de. Gadema ape ma diwnq van y de.

Ape hoe xiw mei

(Mth 18:1-5; Lk 9:46-48)

³³ Ama ji la Kapeiranan me lyiw u jo de. In me koen ha Jeishu la atxuiq ji gan, "Lan menan lyiw titoen me nan ji tne ka'ieq u niwn," naha diwnq by de.

³⁴ Gadema atxuiq ji la ama gan mkonq by y de. Nagy de mei nala, lan menan lyiw titoen me ama ji la ama ji thunq menan ape la aghoe xiw mei naha ka'ieq de tkhoen de. ³⁵ Jeishu la knoenq ha atxuiq xale ni de gan ama txeq me kauq by de. "Kхими lonq man aghoi xiw sha de ne la, khimi axylpi iwn tanna sha ha de," naha haw by de. ³⁶ Naudie lonq de gan mhenq ha, ama ji maq me khe by de. Ama la naudie gan oi ha atxuiq ji gan haw by de. ³⁷ "Kхими lonq de ke gan koeban ha naudie lonq de gan koeban de nala, ke gan koeban niwn he de. Ke gan koeban niwn khimi la ke gan mkrhe sy y de. Ke gan natoeq niwn Kniqkhoeqmaq gan koeban niwn de," naha haw by de.

Jeishu iwn amiq gan kakon niwn

(Lk 9:49-50)

³⁸ Jawhen la Jeishu gan, "Shma jy, nan amiq he anan gan mthoe niwn khimi lonq de ke ji nu de. Ama la ke ji

he vaan de sy y de tkhoen sha nanq ja naha mkhanq by jo de," naha haw by de.

³⁹ Jeishu la, "Ama gan mkhanq by nanq. Nagy de mei nala khimi lonq de la ke amiq gan kakon ha tauthon sha khiwn la taukhidan he ke gan a'shi nahaw de sy y de," naha haw by de. ⁴⁰ "Me ji gan hoi y nasha niwn khimi phan me on y niwn khimi la me ji phan iwn ga de. ⁴¹ Ke nahaw niwn kneq u! Khimi lonq man nan ji gan Ke he klau de tkhoen tui khau man napoe la, khimi tneq avanq gan khuitan dan ha de," na by de.

Ajie sha he niwn
(Mth 18:6-9; Lk 17:1-2)

⁴² "Ape mei lonq man la Ke gan nayn niwn naudie lonq de gan ajie sha he de nala ama at'beliejan me krieshun txun glein kabanq ha laha aliqbu me mhieku la ama avuiq hoi goe man de. ⁴³ Nan akoe la nan gan jiekre he la, akoe gan byn xaan vi ja. Akoe phanphan ni de he kxau khoeq me koen niwn khaan y, akoe phanphan de he Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq menan koen niwn la hoi goe de. ⁴⁴ Axau khoeq me la klun ma diw ha y, me ma diw ha y de. ⁴⁵ Nan iwn akhaw la nan gan jiekre he la, akhaw gan kdein paw vi ja. Akhaw phanphan ni de he kxau khoeq me koen niwn khaan y, akhaw phanphan de he Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq menan koen niwn la hoi goe de. ⁴⁶ Axau khoeq me la klun ma diw ha y, me ma diw ha y de ⁴⁷ Nan ami la nan gan jiekre he la, ami tneq gan kathoeq xaw vi ja. Ami phanphan ni de he kxau khoeq me koen niwn khaan y, ami phanphan de he Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq menan koen niwn la hoi goe de. ⁴⁸ Axau khoeq me ama ji gan sa niwn klun la diw ha y, ama ji gan kan niwn me la diw ha y de.

⁴⁹ "Luisui xaw ttyn me mloi thein ha beshe he Kniqkhoeqmaq la khimi ttyn gan me he mse de.

⁵⁰ "Mloi la hoi ja. Gadema xunq niwn lauq vi la nagy sha ha xunq niwn dan beqtyn de mei.

"Nan ji xinq niwn me mloi xunq niwn on u ja. Lonq man he lonq man mduirui mduishaw on u ja," naha haw by de.

Kaprei niwn kthanq mtu niwn
(Mth 19:1-12; Lk 16:18)

10 Jeishu la mtyng tneq kon thaw ha, Judaq khoeq me lyiw hana Jawden tvaq xieq me kaq u jo de. Khimikie ji la ama me vy by beqtyn ha, ama mtu ja voivoi beshe he mtu by jo de.

² Nagy mei niwn Pharishei ji la Jeishu me vy ha, "Mawshei iwn pieriesa me naqpadi lonq de la anuipui gan kaprei ha ja by, kaprei ha y by," naha pie msan than diwnq by de.

³ Jeishu la ama ji gan diwnq naumnau mkonq by niwn la, "Mawshei la nan ji gan nagy natxu mei," na by de.

⁴ Ama ji la, "Kaprei niwn saxan tri khiwn la, 'Nuipui gan mnieng niwn sa dan ja de,' naha, 'Mawshei la natxu ja de,'" na by de.

⁵ Jeishu la ama ji gan, "Nan ji Kniqkhoeqmaq iwn t'ja gan kneq de ne y de tkhoen Mawshei la nan ji gan tynygy natxu niwn. ⁶ Kausy gan khoeqra neq mriw niwn ktiw gan Kniqkhoeqmaq la naqpadi he nuipuidi gan mriw jo de. ⁷ Dyde naqpadi la anoi-oi ape-e ji gan ksheshu ha, anuipui he vaan man on ha de. ⁸ Neq xini la lonq de he ga dy de. Lonq ni de sy y dy de. Lonq de he ga dy de. ⁹ Dyde Kniqkhoeqmaq nashtau ha khe niwn gan khimi kaprei he nanq ja," naha haw by de.

¹⁰ Jeishu he atxuiq ji la in me koen beqtyn degan kthanq tneq gan diwnq by beqtyn de. ¹¹ Jeishu la atxuiq ji gan, "Kхими lonq de anuipui gan mnieng ha axy niwn nuipuidi lonq de he indon sha beqtyn de nala, axy niwn nuipui la naqpa kauxiwn gan jiekre niwn de. ¹² Tynygy he nuipuidi lonq de anaqpa gan mnieng ha axy niwn naqpadi lonq de he indon sha beqtyn de nala jiekre niwn de," na by de.

Jeishu naudie ji gan saxein phru by de
(Mth 19:13-15; Lk 18:15-17)

¹³ Khimi ji la naqpi pi ji gan Jeishu akoe he thyn ha saxein mke by than mhen by u jo de. Atxuiq ji la naqpi ji gan mhen niwn khimi ji gan xanq ha joe by de.

¹⁴ Jeishu mny by degan la kdoe thaw ha atxuiq ji gan, "Naqpi pi neq ji ke me vy ja shan, ama ji gan mkhanq by u nanq. Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq la tneq ji he niwn khimi ji iwn khoeq jo de na by de. ¹⁵ Ke nahaw niwn kneq u. Khimi lonq man naqpi he amlunq on y de nala Kniqkhoeqmaq iwn khoeq me koen ha y de," naha haw by de. ¹⁶ Jeishu la naqpi ji gan oi ha aluq me akoe thyn khiwn la saxein phru by de.

Kaurein niwn khimi
(Mth 19:16-30; Lk 18:18-30)

¹⁷ Lan lyiw de sha degan, khimi lonq de la kauxui ha Jeishu maq me khawmkhun mdi ha, "Hoi niwn Shma jy, tshautkhon ashau dan than ke tne sha ha de mei," naha diwnq by de.

¹⁸ Jeishu la, "Nan la nagy de tkhoen ke gan hoi ja de naha naniwn. Kniqkhoeqmaq mkrhe hoi ga de.

¹⁹ Kniqkhoeqmaq iwn t'ja gan nan mny ja sy y na by. Khimi ashau gan mthi nanq, axy niwn khimi nuipui naqpa he jiekre nanq, mxu nanq, sy y niwn shaushi gan haw nanq, bau nanq, nan noi-oi, nan pe-e gan law ha de," naha haw by de.

²⁰ Ama la, "Shma jy, ke la naudie niq kon pieriesa axy-lypi ji gan kneq ha on jo de," naha mkonq by de.

²¹ Jeishu la khimi tneq gan khie niwn mlunq he tkhoenq ha, "Nan haan de ne man de. Lyiw ha nan me on niwn axylpi joeq ha nere niwn khimi ji gan poe by ja. Tynygy sha la nan la khoeqshniq me kaurein man de. Khiwn degan vy ha ke txuiq naxui ja," naha haw by de. ²² Khimi tneq la pie tneq the degan, amime sh'joroeroe sha ha thaw pjoe vi jo de. Nagy de tkhoen mei nala khimi tneq la kaurein xiw by de tkhoen de.

²³ Jeishu la bauteinbaula me tkhoenq ha atxuiq ji gan, "Kaurein niwn khimi ji la Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq me koen than ielaukhauqkhouq vi de," naha haw by de.

²⁴ Atxuiq ji la pie tneq gan the by la m'an by lau vi de. Gadema Jeishu la, "Ke aphau ji jy, Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq me koen than ielaukhauqkhouq vi de. ²⁵ Koela'u la shui piwn khoeq me koen than jauhoe man de. Kaurein ji la Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq me koen than jauhoe y de," naha haw by de.

²⁶ Atxuiq ji la m'an niwn khaan y m'an ha, "Mala ape he niwn khimi la txon niwn gan dan de mei," naha ama ji ttoi diwnq u jo de.

²⁷ Jeishu la ama ji gan tkhoenq ha, "Kхими ji thoeng y niwn gan Kniqkhoeqmaq thoeng ja de. Kniqkhoeqmaq la axylpi me thoeng pi vi de," naha mkonq by de.

²⁸ Khiwn la Peitru la, "Ke ji la axylpi gan khepha ha nan txuiq naxui dy de," na by de.

²⁹ Jeishu la, "Ke nahaw niwn kneq u! Khimi lonq man ke dhan he kthanq ghoi dhan he in, naqpi je ji, je siesa ji, noi-oi, pe-e, spi shnau ji, le ji gan khepha vi de.

³⁰ Khimi tneq la khoeqra neq me ave neq khaan y avanq in ji, naqpi je ji, je siesa ji, noi-oi ji, spi shnau ji, le ji haan lienbe mki man dan beqtyn de. Neremsausage ha gadema kaukiwn me tshautkhon ashau gan dan ha man de. ³¹ Kanmaq iwn khimi ji la kaukiwn xiw me on ha man de. Kaukiwn xiw iwn khimi ji la kanmaq xiw thaw man de," naha haw by de.

Jeishu la ama diw de naniwn kthanq xinq thunq de mki haw niwn

(Mth 20:17-19; Lk 18:31-34)

³² Jeirushlen kun me lyiw toen menan Jeishu la atxuiq ji maq me lyiw jo de. Atxuiq ji la moen u jo de. Xui poe niwn khimi ji la xiqsa by de. Jeishu la atxuiq xale ni de gan atxeq me kauq ha, ama iwn neremsausage khan than gan haw by beqtyn de. ³³ Ama la, "Kneq u ja. Me ji Jeirushlen kun me lyiw u niwn de. Ke, Khimi Spa gan miema glein ji he pieriesa shma ji me lonq man la ke gan na-au man de. Ama ji la ke gan namthi than mshyn u man de. Ke gan axy niwn khimi axui ji me na-au man de. ³⁴ Ama ji la ke gan naskoe man de. Ke kyq me msieq namthoi man de, nary man de, namthi man de. Gadema niqva thunq man khiwn la Ke xinq beqtyn man de," naha haw by de.

Jaku he Jawhen xini mke niwn

(Mth 20:20-28)

³⁵ Zeibeidei spa Jaku he Jawhen xini la Jeishu me vy ha haw by de. "Shma jy, ke ji namke niwn gan nasha he de ne jo de," naha haw by de.

³⁶ Jeishu la neq xini gan, "Nan ji than ke gan tne nasha he de ne mei," naha haw by de.

³⁷ Ama xini la, "Axylpi gan mimoen shanq niwn he kshiwn degan ke xini gan, t'a phan me lonq man, lau-voi phan me lonq man knoenq ha than nasha by ve ja," na by de.

³⁸ Jeishu la, "Nan ji tne gan mke niwn mei naniwn gan mny y de. Nan ji ke iwn neremsausage niwn khou gan ni ha man by. Ke he kshakvaq ha diw niwn he diw ha man by," naha diwnq by de.

³⁹ Ama xini la Jeishu gan, "Ke xini neq ji gan khan ha man gan," na by de. Jeishu la neq xini gan, "Ke ni niwn khou gan ni ha man de. Ke khan niwn Batizen gan khan ha man de.

⁴⁰ "Gadema ke iwn lauvoi t'a phan me knoenq than gan la ke poe ha dan y de. Tneq me knoenq than la mxih ha khe niwn khimi ji nienq knoenq ha man de," na by de.

⁴¹ Atxuiq lonq xaq de la kthanq tneq gan the by ha Jaku he Jawhen gan kdoi thaw by jo de. ⁴² Jeishu la atxuiq ji gan kauq by ha, "Axy niwn khimi axui thunq iwn ktoenkyn khan niwn khimi ji, ktoenkyn ji la khimi ji gan aqna he kshiwn de naniwn nan ji mny ja de. ⁴³ Nan ji tynygy sha u nanq ja. Nan ji thunq iwn lonq man ktoen sha de ne la, khimi tneq la axylpi iwn tanna sha ha man de. ⁴⁴ Nan ji thunq iwn lonq man la ktoenkyn sha de ne la axylpi iwn tanna sha ha de. ⁴⁵ Khimi Spa la khimi ji gan sin than navy niwn sy y de. Khimi ji sin niwn gan sha than navy niwn ga de. Khimi amdaw ji gan txon than ama ashau gan poe than vy niwn ga de," naha thuiq by de.

Jeishu la amiju Batimei gan hoi than sha by niwn

(Mth 20:29-34; Lk 18:35-43)

⁴⁶ Ama ji la Jeirikhaw kun me vy u jo de. Jeishu la atxuiq ji khimikie ji he vaan de Jeirikhaw kun kon thaw u degan Timei spa, khimi ji me mke niwn amiju Batimei la lan tein me knoenq ha on jo de. ⁴⁷ Batimei la Nazare kun iwn Jeishu vy by de naniwn kthanq gan the degan xanq ha, "Xandi Davi Spa Jeishu jy, ke gan namxien jo ja," naha haw by de.

⁴⁸ Khimi ji la dikshiq on than xanq ha joe by gamaq ama la, "Davi iwn Spa jy, ke gan namxien jo ja!" naha xanq mtynq xanq by lau vi de.

⁴⁹ Jeishu la kdoi ha, "Neq gan kauq" na by de.

Ama ji la amiju gan kauq ha, "Khiwshliw ja, thau ja. Nan gan nakauq de," naha haw by de.

⁵⁰ Amiju la ama kni gan kdiepha khiwn la thaupraw ha Jeishu me lyiw jo de.

⁵¹ Jeishu la ama gan, "Nan than tne nasha by de ne mei" na by de.

Amiju la, "Shma jy, ke ami nu de ne jo de," naha mke by de.

⁵² Jeishu la, "Lyiw ja. Nan la ke gan yn de tkhoen hoi dy de," naha haw by de.

Taukhidan he amiju la nu pjoe hana ama txuiq xui poe jo de.

Khristu Jeirushlen kun me koen niwn

(Mth 21:1-11; Lk 19:28-40; Jh 12:12-19)

11 Jeishu he atxuiq ji la Jeirushlen kun me thaw ha y man degan shenloen kun tkoenq khawtan me on niwn Bephagi he Beitani van txeq me tiwn degan ama iwn atxuiq lonq ni de gan kauq by de. ² "Nan ji ma iwn van me lyiw ja. Ape ma kasi y man niwn anakhinshau sphu ashin mie de mkrhien ha khe niwn gan katein man de. Tneq gan shu ha namhen ja. ³ Khimi ji la nan ji gan, 'Nagy de xuinoen shu niwn mei,' naha nahaw la, 'Kanma aliw on de. Kaukiwn me natha pjoe beqryn jo man gan,' naha na by. Tynygy na by la napoe man ga," naha haw by khiwn la atxuiq lonq ni de gan mxoe by de.

⁴ Dyde atxuiq xini ma lyiw ha in thawkha maq me mkrhien ha khe niwn anakhinshau sphu ashin gan katein by ha xuinoen shu jo de. ⁵ Tneq me on niwn khimi ji la, "Nan ji tne sha niwn mei. Nagy de xuinoen shu niwn mei," naha diwnq by de.

⁶ Atxuiq ji ma Jeishu haw by niwn he tlele haw by ha mhenq than poe by jo de. ⁷ Ama ji la anakhinshau sphu pi gan Jeishu me mhen jo de. Ama ji la kh'aw ji gan sphu pi konq me khu ha Jeishu la kasi jo de. ⁸ Khimi amdaw ji la ama ji iwn kh'aw ji gan lan me tbe u jo de. Axy niwn khimi ji ma akun iwn axan abaan ji gan tkry ha lan me tbe u jo de. ⁹ Kaukiwn kanmaq xui u niwn khimi ji la, "Hosena, Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u shi. Kniqkhoeqmaq iwn amiq he vy niwn Kanma gan Kniqkhoeqmaq saxein ghoi phru by ga jo shan. ¹⁰ Ave navy niwn la pui Davi he xandi glein kkrhau man de. Neq dhan he Kniqkhoeqmaq la mimoen shanq xiw niwn gan mnui man de. Hosena, shanq xiw niwn Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u shi," naha auq u jo de.

¹¹ Jeishu la Jeirushlen me thaw ha, Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me lyiw ha axylipi gan tkhoenq jo de. Kniq diwn by ga dy de tkhoen atxuiq xale ni de he Beitani van me lyiw u jo de.

Jeishu la Ibu kun gan tkrin niwn

(Mth 21:18-19)

¹² Kaukiwn mniq, Beitani van kon thaw ha lyiw degan Jeishu la bu kxan by de. ¹³⁻¹⁴ Ama ji la Ibu kun kun de

axan he hoibaw on niwn gan xanqla kon nu by de. Ama la athe k'joe than akun me lyiw jo de. Gadema athe katein y klauq axan mkrhe katein by ga de. Nagy de mei nala athe kthe than ktiw sy by y de tkhoen de. Jeishu la Ibu kun gan, "Nan iwn athe gan ape ma ape niq gan ma sa ha y than kthe nanq shan," naha tkrin by de.

Atxuiq ji ma the by jo de.

Jeishu Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me lyiw niwn

(Mth 21:12-17; Lk 19:45-48; Jh 2:13-22)

¹⁵ Jeirushlen me tiwn degan Jeishu la tbutran glein iwn tkha thunq me lyiw ha tneq me kajoeq kaxaan niwn khimi ji gan mthoerauq jo de. Tkaan kphau niwn khunq ji gan mthieq khawlau by de. Mxuq joeq niwn khimi ji knoenqna gan nui khawlau ha khe vi de. ¹⁶ Ape ma inthunq tpuq ha tbutran glein iwn tkha gan tloi ha lyiw ha y naha ie y de. ¹⁷ Jeishu la, "Seryiw niwn Saboi thunq me Kniqkhoeqmaq la, 'Ke iwn tbutran glein gan khimi axylipi iwn saxein mke na in,' naha tri niwn kau de. Gadema nan ji la tiexu tieva on niwn mtynq sha lau vi," naha haw by de.

¹⁸ Miema glein ji he pieriesa shma ji la kthanq tneq gan the by de. Dyde ama ji la Jeishu gan mthi than alan ji shoeq u jo de. Gadema xiqsa by lau vi de. Khimikie ji la Jeishu iwn mtu niwn gan kneq de ne vi de tkhoen de.

¹⁹ Mdiwn phan me thaw degan Jeishu he atxuiq ji la kun kon xanq me thaw u jo de.

Yn niwn he saxein mke niwn

(Mth 21:20-22)

²⁰ Mhaan mniq mkhoen phan me, ama ji la lan me lyiw degan Ibu kun la ajun kon akun bre k'jiej roe niwn gan nu by de. ²¹ Peitru la jjemadhaw kun gan Jeishu tkrin by niwn shaudi dan ha, "Shma jy, tkhoenq jo ja. Nan tkin by niwn Ibu kun la k'jiej roe ha diw de sha lau vi de," naha haw by de.

²² Jeishu la ama ji gan, "Nan ji Kniqkhoeqmaq gan yn u ja. ²³ Ke nahaw niwn kneq u! Khimi lonq man tkoenq neq gan, 'Haan me kathui, lahaw me shonqku,' naha haw de nagapan. Kniqkhoeqmaq gan khuitan yn hana amlunq me yn y hehe on y klauq haw la Kniqkhoeqmaq namthui by man de. ²⁴ Dyde nan ji gan ke nahaw de ne niwn la Kniqkhoeqmaq me haan man haan man dan de naha yn ha mke la khuitan napoe de. ²⁵ Nan ji saxein mke degan khimi lonq de la nan ji gan kdoe nathaw niwn on la ama ji iwn ajie gan mxoe vi ja. Tynygy degan nienq khoeqshniq me on niwn nan Pe-e la nan ji sha niwn ajie gan namxoe man de.

²⁶ "[Kхими ji gan nan ji ajie mxoe y la, nan ji ajie gan ma khoeqshniq me on niwn Pe-e la namxoe de sy y de," naha haw by de.] †

Jeishu iwn aqna kthanq diwnq niwn

(Mth 21:23-27; Lk 20:1-8)

²⁷ Jeishu he atxuiq ji la Jeirushlen kun me vuiq beqtyn jo de. Jeishu la tbutran glein tkha me tkie ha on degan, miema glein ji, pieriesa shma ji, ktoenkyn ji la Jeishu me vy by de. ²⁸ Ama ji la, "Neq ji gan tne aqna he sha niwn mei. Nan gan ape aqna napoe mei," naha diwnq by de.

²⁹ Jeishu la, "Nan ji gan ke haan man nadiwnq de. Neq gan nan ji nathuiq by la, ke ape aqna he sha niwn mei naniwn nathuiq by man de. ³⁰ Ke gan nathuiq by. Jawhen batizen poe niwn la Kniqkhoeqmaq sha he niwn by. Khimi ji sha he niwn by," naha diwnq by de.

³¹ Ama ji la, "Me ji nagy thuiq de mei. 'Kniqkhoeqmaq sha he niwn,' naha thuiq la, 'Nagy de tkhoen Jawhen gan yn y niwn,' naha nahaw ga dy de. ³²⁻³³ Gadema 'Kхими ji sha he niwn,' naha thuiq by la nagy kkrhau de mei mny y. Jawhen batizen poe niwn la khimi ji sha he niwn naha ama ji haw de ne y de. Ama ji la khimikie ji gan xiq u jo de. Nagy de mei nala Jawhen gan Kniqkhoeqmaq namxoe niwn phoishma naha haw u de tkhoen jo de. Dyde Ke ji mny y jo de," naha haw by de.

Jeishu la, "Ke ma ke sha niwn tneq ji ape aqna he sha niwn mei naniwn nathuiq by ha y de," naha haw by de.

Sbjie ka kavaan niwn khimi taumla

(Mth 21:33-46; Lk 20:9-19)

12 Jeishu la ama ji gan taumla ji thuiq by de sha beqtyn jo de. "Kхими lonq de la sbjie ka sha ha nakoeq tpanq ha khe jo de. Sbjie tui tpoe than akhoeq teq ha khe jo de. Tkha gan sonna ktin ma sha ha khe jo de. Sbjie ka gan axy niwn khimi ji gan vaan ha axy niwn khoeq me khlonq lyiw jo de. ² Sbjie the miq niwn ktiw thaw degan akanma la tanna lonq de gan sbjie ka kavaan ji me tkha vaan niwn avanq sbjie the mke he de mxoe jo de. ³ Kavaan ji la tanna gan nien ha, rybu hana tne ma poe y klauq mxoe by de. ⁴ Akanma la ave xinq de tanna lonq de gan mxoe beqtyn jo de. Kavaan ji la tanna aluq gan ry phau ha k'ja mxexe sha by de. ⁵ Akanma ma ave lonq de gan mxoe beqtyn jo de. Tkha kavaan ji la tanna tneq gan nien ha mliekhu by vi de. Akanma mxoe niwn axy niwn khimi ji gan ma tynygy sha by de. Axy niwn ji gan la ry ha, axy niwn ji gan la mliekhu ha khe by jo de. ⁶ Ama me ama khie niwn spa lonq de xdyn on ga dy de. Kaukiwn me, 'Ke spa gan ama ji law u man ga,' naha ama spa gan mxoe by jo de. ⁷ Gadema sbjie ka kavaan ji la lonq de gan lonq de, 'Haan me mhon, vy u, neq gan mthi u shi. Ama iwn inthunq la me ji iwn ga dy de,' naha kahaw u jo de.

† Abyn neq la nagy mei niwn saboi me kauruiq y de.

⁸ Ama ji la nien ha mliekhu by khiwn la sbjie ka xanq me kdiepha by vi de.

⁹ "Sbjie ka kanma la ama ji gan tne sha de mei. Ama la vy ha sbjie ka kavaan ji gan mlierauq ha axy niwn ji gan vaan beqtyn jo de. ¹⁰⁻¹¹ Piemkun me haw niwn gan tkhoenq be kau y by.

'In kasha ji kdiepha niwn txunkie la kaukiwn me ne xiw iwn txun kkrhau beqtyn ha vi de.

Neq la Kanma sha niwn de.

Me ji la tneq gan nu ha m'an u de,' naha haw by de."

¹² Judaq ktoenkyn ji la Jeishu taumla tneq gan thuiq niwn la ama ji gan mthinq xinq ha haw niwn de naniwn mny u jo de. Dyde Jeishu gan nien de ne by jo de. Gadema Judaq ktoenkyn ji la khimi ji gan xiq de tkhoen nien y klauq khesu hana thaw ha lyiw khja vi de.

Maumoen poe ha niwn gan diwnq niwn kthanq

(Mth 22:15-22; Lk 20:20-26)

¹³ Judaq ktoenkyn ji la nagy mei niwn Pharishei ji he Heiro iwn py ji gan Jeishu me mxoe by de. Jeishu pie kman niwn haw than m'jon he jo de. ¹⁴ Ama ji la Jeishu me vy ha, "Shma jy, nan la khimi ji mime gan ma tkhoenq y klauq Kniqkhoeqmaq iwn aliw he khuitan niwn gan haw jo de. Nan la khuitan niwn gan mtu niwn ke ji mny ja de. Mawshei iwn pieriesa gan ieqxau ha Keisa Xandi gan maumoen poe ha de by, poe ha y by," naha diwnq by de.

¹⁵ Gadema Jeishu la neq ji pie ma sha ha tpeie niwn gan mny by ha, "Nan ji ke gan nagy de tkhoen namsan niwn mei. Ke tkhoenq than deinari phei man namhenq ve ja," naha haw by de.

¹⁶ Ama ji mhen by ha Jeishu la, "Ape amoen he amiq on mei," naha diwnq by de.

"Keisa xandi iwn," naha mkonq by de.

¹⁷ Dyde Jeishu la, "Keisa xandi iwn nala Keisa xandi me poe by. Kniqkhoeqmaq iwn nala Kniqkhoeqmaq me poe by," naha haw by la ama ji la m'an ha on lau vi de.

Diw niwn kon xinq beqtyn niwn gan diwnq niwn

(Mth 22:23-33; Lk 20:27-40)

¹⁸ Diw niwn kon xinq beqtyn niwn gan yn y niwn nagy mei niwn Sadukei ji la Jeishu me vy u jo de.

¹⁹ Ama ji la, "Shma jy, Mawshei la me ji than pieriesa me, 'Naqpadu lonq de diw ha spi shnau dan y klauq anuipui mkrhe on ga de nala diw niwn tneq iwn anaqqi la aje asien mlauiq ha y than naha nuipuidi tneq gan la ha on he beqtyn vi de,' naha tri ha khe de.

²⁰ Naqqi je lonq shri de on jo de. Aje ktoen xiw indon

sha ha spi lonq man ma dan y klauq diw vi de.

²¹ Nui puidi tneq he mki ni de niwn anaqpi la indon sha ha diw beqtyn vi de. Tynygy he lonq thunq de mki he ma indon sha ha diw beqtyn vi de. ²² Lonq de khiwn la lonq de anaqpi je ji lonq shri de he indon sha ha naqpi dan y klauq diw khja vi de. Kaukiwn me la nuipuidi ma diw vi jo de. ²³ Diw niwn kon xinq beqtyn niwn ktiw me nuipuidi tneq la ape iwn nuipui kkrhau de mei. Ama la naqpi je lonq shri de he indon sha dy de," naha na by de.

²⁴ Jeishu mkonq by niwn la, "Nan ji ta niwn nagy kman thaan mei. Nagy de mei nala Kniqkhoeqmaq iwn Piemkun he Kniqkhoeqmaq iwn bohan gan mny y de tkhoen de. ²⁵ Diw niwn kon xinq beqtyn niwn ktiw me khimi ji la indon sha niwn on y dy de. Khoeqshniq me on niwn thoeq ji he ga dy de. ²⁶ Diw niwn khimi ji xinq beqtyn niwn kthanq gan tpie shi nala Mawshei iwn saboi thunq me nan ji tkhoenq kau y na by. Tneq ktiw me Mawshei la me xau niwn axinq kun ron txeq me on jo de. Kniqkhoeqmaq la, 'Ke la Abrahen iwn Kniqkhoeqmaq, Ize iwn Kniqkhoeqmaq, Jako iwn Kniqkhoeqmaq de,' naha haw by de. ²⁷ Ama la diw niwn ji iwn Kniqkhoeqmaq sy y. Xinq niwn ji iwn Kniqkhoeqmaq de. Nan ji la jauhoe kman niwn sy y thaan de," naha haw by de.

Aghoi xiw t'ja

(Mth 22:34-40; Lk 10:25-28)

²⁸ Pieriesa shma lonq de la kadiwnq niwn gan the by de. Jeishu la Sadukei ji gan hoibe mkonq by niwn kthanq gan the by de. Dyde Jeishu me lyiw ha, "T'ja tneq la aghoi xiw mei," naha diwnq by de.

²⁹ Jeishu la, "Isreila ji jy, nakneq u. Kausy xiw aghoi xiw niwn piemlan la, 'Me ji Kanma Kniqkhoeqmaq mkrhe nien Kanma ga de. ³⁰ Nan ji iwn Kanma Kniqkhoeqmaq gan nanma ji mlunq on niwn mtien man, nanma mnythoenq niwn mtien man he knaq xiw niwn mtien man khie ja.' ³¹ Tangoe xiw niwn mki ni de niwn t'ja haan de la, 'Nan la nanma gan kakhie beshe he aphau gan khie ja,' tneq xini khaan y hoe niwn t'ja on y dy de," naha haw by de.

³² Pieriesa shma la, "Shma jy, nan la khuitan tpie niwn sy ja. Kanma nan nien Kniqkhoeqmaq ga de. Kniqkhoeqmaq axy on y dy de. ³³ Dyde Kniqkhoeqmaq gan mlunq on niwn mtien man, nanma mnythoenq xiw niwn mtien man he knaq niwn mtien man khie ja. Nan la nanma gan kakhie beshe he aphau gan khie ja. T'ja neq xini la Kniqkhoeqmaq gan shtunshtoen ji he luisui sha niwn he axy niwn luisui sha niwn ji khaan y kneq de hoi xiw vi de," naha haw by de.

³⁴ Jeishu la khimi tneq pethon he haw by niwn gan mny by la, "Nan Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq he xanqla y de," naha haw by de.

Neq khiwn la ape ma diwnq by vanq y de.

Meishija kthanq diwnq niwn

(Mth 22:41-46; Lk 20:41-44)

³⁵ Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me mtu ha on titoen me diwnq by niwn la, "Kniqkhoeqmaq toeq niwn Meishija la Davi kon skrha niwn naha pieriesa shma ji la nagy de haw u ha mei. ³⁶ Sepin Seryiw niwn Muiqxaq dhan he Davi la, 'Kanma la ke iwn Kanma gan, Nan iwn txieq ji gan nanma akhaw tkui me akhaw thynna he khe de mtien man ke iwn t'a phan me knoenq ja,' na by de.

³⁷ Davi ama khkhien la Meishija gan Ke kanma naha kauq la, Meishija la nagy de ama iwn spa kkrhau ha de mei," naha diwnq by de.

Khimikie ji la hoelihoelanq niwn mlunq he kneq ha on u jo de.

Jeishu la Pieriesa shma ji kthanq mny he by de

(Mth 23:1-36; Lk 20:45-47)

³⁸⁻³⁹ Jeishu la khimi ji gan mtu degan haw niwn la, "Pieriesa shma ji gan shaudi khe u. Ama ji la kanoen sonme niwn kh'aw shau kashieq ha doenhaan lyiw de ne vi de. Khimi amdaw on niwn zi me mlau niwn gan kei vi de. Kniqkhoeqmaq iwn in me ma shanq xiw niwn mtynq me knoenq de ne vi de. Shni sha niwn ji me thaw la hoi xiw niwn menan knoenq de ne vi de.

⁴⁰ Xoemoen ji gan mthoeq ha on niwn ashieqshiq gan la by khja vi de. Khimi ji mny y than shaukre niwn saxein gan mke u de. Neq ji tynygy ajie amdaw sha niwn gan Kniqkhoeqmaq la shaukhoen amdaw poe by man ga," naha haw by de.

Nuipuidi xoemoen iwn poe niwn

(Lk 21:1-4)

⁴¹ Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein iwn poe niwn paukhu txeq me knoenq ha khimi ji thein niwn gan tkhoenq ha on jo de. Kaurein ji la vy ha tkaan amdaw tkhaw ha thein niwn gan nu by de. ⁴² Nere niwn nuipuidi xoemoen lonq de la vy ha, avanq la xiw de on niwn tkaan pi bun de thein jo de. ⁴³ Jeishu la atxuiq ji gan kauq ha haw by niwn la, "Ke nahaw niwn kneq u! Nere niwn nuipuidi xoemoen neq poe niwn paukhu me thein niwn la axy niwn khimi axylypi ji khaan y avanq on xiw vi de. ⁴⁴ Kaurein ji la ama ji iwn abanala ji gan poe niwn ga de. Nuipuidi neq la nere gadema ama sa than khe niwn axylypi gan poe vi jo de," naha haw by de.

**Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran phry de naniwn
kthanq tpie niwn**
(Mth 24:1-2; Lk 21:5-6)

13 Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein kon thaw ha lyiw degan atxuiq long de la, "Shma jy, tkhoenq ja. Jauhoe pe de hoe niwn txun sy thaan bui. In aglein bu thaan bui," naha haw by de.

²Jeishu la, "Nan in glein neq ji gan nu ja sy na by. Txun ji la kie de konq me kie de kathyn y klauq k'jakaka on he man de," naha mkonq by de.

Ieliepekhaw niwn ji he kloe niwn ji
(Mth 24:3-14; Lk 21:7-19)

³Jeishu la shenloen kun tkoenq menan poe ha Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein phan me kahoiq ha knoenq jo de. Tneq ktiw me Peitru, Jaku, Jawhen he Endrei ama ji mkrhe lyiw hana dikshiq sha ha diwnq u de. ⁴Atxuiq ji la, "Tneq ji la ape niq me kkrhau de mei. Pry y man degan tne gan nu maq de mei ke ji gan nathuiq by ja," naha haw by de.

⁵Jeishu la, "Ape ma nan ji gan nabau niwn gan yn y than tny ha on u ja. ⁶Amdaw niwn khimi ji la vy ha, 'Ke la Khristu ga de,' naha khimi amdaw ji gan ke amiq he lan kman he man ga. ⁷Sie katy niwn atiwn ji, sie katy de naniwn kthanq ji the degan moen u nanq ja. Tneq ji he katonq gadema khoeqra neq khiw niwn sy y man de. ⁸Khoeq haan de he haan de, xandi long de he long de kajoe man de. Kauniq ttyn me kaulin mhiwn man de, sana nina mxan man de. Tneq axylipi ji la nuipuidi long de naqpi kapien de sha degan kausy xiw naq beshe he de.

⁹"Me-e gan me-e shaudi he on u ja. Ama ji la nan ji gan nanien ha jun me na-au man de. Kniqkhoeqmaq iwn in me nan ji gan nary man de. Ke dhan he aqna ka-on ji he xandi ji maq me nakauq hana ke iwn kthanq gan shaushi khan ha man de. ¹⁰Khimi axylipi ji me kthanq ghoi gan thuiq maq ha man de. ¹¹Nan ji gan nien ha jun me namkaq degan nagy haw ha de mei naniwn moen u nanq ja. Tneq ktiw me haw than pie gan Kniqkhoeqmaq namnui man ga. Nanma ta niwn he sy y klauq Sepin Seryiw niwn Muiqxaq iwn ne niwn he haw ha man ga. ¹²Khimi ji la me-e naqpi je ji gan mthi than au u man de. Pe-e la spi ji gan mthi than au u man de. Spi ji la anoi-oi, ape-e ji gan ieqxau hana mthi than au u man de. ¹³Khimi axylipi ji la ke dhan he nan ji gan namtiwliw man de. Gadema kaukiwn mtien de kau-iwkie niwn khimi gan Kniqkhoeqmaq la txon by man de.

Jeirushlen kun iwn neremsausau niwn
(Mth 24:15-28; Lk 21:20-24)

¹⁴"Kniqkhoeqmaq kniwnq niwn long de he naphjau she niwn on shan y niwn mtynq me katein la Judaq khoeq me on niwn axylipi ji tkoenq konq me kauxui ha man de. (Nan ji la sa tneq gan tkhoenq degan kneqthoenq than anienmrien ta ha de.) Judaq khoeq me on niwn axylipi ji la tkoenq konq me kauxui ha man de. ¹⁵Inphu konq me on niwn khimi la skrha hana in thunq iwn haan man haan man la than koen nanq shan. ¹⁶Le me on niwn khimi la ienau thonnau gan la de in me vuiq nanq shan. ¹⁷Tneq ktiw me kyqli on niwn nuipuidi ji he naqpi ashin tnu ni on niwn anoi-oi ji la neremsausau niwn gan katonq ha man de. ¹⁸Neq ji la shdin me kkrhau ha y than Kniqkhoeqmaq me sax-ein mke u ja. ¹⁹Kniqkhoeqmaq khoeqra neq gan mriw thoi de niq kon ave mtien de tneq he niwn nere niwn ji gan khimi ape ma katonq y man de. Kaukiwn menan tneq he niwn neremsausau niwn gan katonq ha de sy y de. ²⁰Kniqkhoeqmaq ktiw tneq ji gan doi he y la ape ma ashau xinq ha de sy y de. Gadema ama xieq niwn khimi ji than la niqva gan doi he dy de.

²¹"Tneq ktiw me khimi long de la, 'Tkhoenq ja, neq me Meishija on de, haan me Meishija on de,' naha nan ji gan nahaw gamaq yn u nanq ja. ²²Meishija he ajiwn sha niwn phoishma ji he ajiwn sha niwn ji nathaw man de. Ama ji la Kniqkhoeqmaq xieq niwn khimi ji gan lan kman than tauthon ji he lan kman he de dan la kman he man de. ²³Dyde me-e gan me-e shaudi he on u ja. Ke la nan ji gan axylipi nahaw yy dy jo de.

Khimi Spa navy niwn
(Mth 24:29-31; Lk 21:25-28)

²⁴"Neremsausau niwn ktiw tneq khiwn degan kniq la vinqroe ha xa la kvan y klauq on man ga. ²⁵Aqshi ji la khoeqshan iwn xui ja tyn man ga. Khoeqshniq me on niwn ji khiwn ja tyn man ga. ²⁶Khiwn la ama ji la Ke Khimi Spa gan khoeqni thunq kon nathaw ha shanq xiw niwn bohan, mimoen he navy man de. ²⁷Ke la thoeq ji gan mxoe hana xieq niwn khimi ji gan kniqshie, kniqdiwnq, vaqshi, vaqxu khoeqra mtynq ttyn iwn nalun he man de.

Lbu kun iwn namtu niwn
(Mth 24:32-35; Lk 21:29-33)

²⁸"Lbu kun gan ta la katu na ji on de. Abaan ji me axan she ji mnushun thaw dy nala, niqsha thaw ga dy de naniwn mny ja de. ²⁹Tynygy he, tneq ji kkrhau niwn gan nan ji nu degan, Ke Khimi Spa navy niwn nidei dy de, thawkha txeq me natiwn dy de naniwn mny ha ja de. ³⁰Ke nahaw niwn kneq u! Ave on niwn khimi axylipi diw ha y man de mtien de ktiw tneq la nathaw khi

ja tyn man ga. ³¹ Khoeqshniq he klena kauniq pautyn on y gadema ke haw niwn pie ji la pautyn on man de.

Niqva he ktiw gan ape ma mny y
(Mth 24:36-44)

³² "Gadema tneq mniq, tneq ktiw gan la ape ma mny y de. Khoeqshniq thunq me on niwn thoeq ji ma mny y, Ke, Kniqkhoeqmaq iwn Spa ma mny y, Pe-e Kniqkhoeqmaq mkrhe nienq mny ga de. ³³ Niqva he ktiw ji la tne ape niq me mei naniwn gan mny y de tkhoen shaudi he son u ja. ³⁴ Khimi lonq de in gan khesu ha ama tanna ji gan sha than maqtanq ji poe ha, thawkha kason gan ma tkhoenqni bau naha haw niwn khlonq lyiw niwn khimi he de. ³⁵ Dyde in kanma la mdiwn phan me, mxun gan aq khonq degan, sy y la mkhoen thoeqdi gan navy de naniwn gan mny y de tkhoen son ha on u ja. ³⁶ Ama navy jiw degan i khraw niwn he katonq ha y than son u ja. ³⁷ Nan ji gan ke nahaw beshe he axylipi gan ke nahaw ja gan, son u ja," naha haw by de.

Jeishu gan mthi de sha niwn
(Mth 26:1-5; Lk 22:1-2; Jh 11:45-53)

14 Ave niqva ni man nala Kien Niwn Shni he tkoe tpra niwn kauboe kauruiq y niwn tkoe he sa niwn shni on de. Miema glein ji he pieriesa shma ji la Jeishu gan kauxu me nien ha mthi than alan shoeq u jo de. ² "Me ji shni sha toen gan nien la kashyn y ga, khimi ji burubushu ga," naha kahaw u jo de.

Beitani me Jeishu gan Nadu shiqtui boe by niwn
(Mth 26:6-13; Jh 12:1-8)

³ Jeishu la Beitani van iwn xieqbie on ve niwn Shimun iwn in me on jo de. Jeishu bu an sa toen me nuipuidi lonq de la koen by de. Nuipuidi tneq la txun kaulun he sha niwn plan me avanq amdaw poe ha niwn mnanqvin niwn Nadu shiqtui koipau thein ha mhenq jo de. Nuipuidi la plan tneq gan mkhoi phau ha Jeishu aluq me boe by de. ⁴ Tneq me on niwn axy niwn khimi ji la kdoe thaw ha, Nadu shiqtui gan nagy de tanshaan kpan niwn mei neq. ⁵ Nadu shiqtui tneq gan joeq la khimi lonq de shni junq man maqtanq sha ha dan niwn jie man tkaan amdaw dan de. Tkaan tneq gan nere niwn khimi ji gan poe by la py ha hoi de naha ama ji ttoi kahaw ha nuipuidi gan shaukhoen poe by de.

⁶ Gadema Jeishu la, nuipuidi neq on voe ve shan, nan ji nagy de shaukhoen thyn by thaavi niwn. Neq la ke than aghoi nasha by niwn de. ⁷ Nan ji he vaan man nere niwn khimi ji la on voivoi ja ga. Nan ji klonq de ne niwn ktiw me klonq de dan ja. Gadema ke la nan ji he vaan de on ja voivoi ha y de. ⁸ Nuipuidi neq la ke than knaq niwn mtien de nasha by dy de. Ama la Nadu shiqtui he ke kyq gan txaw niwn la ke gan nakvuiq

than mxiw pypy niwn ga de. ⁹ Ke nahaw niwn kneq u! Kthanq ghoi gan thuiq niwn mtynq tyn, khoeqra khoeq neq axylipi me nuipuidi neq sha niwn kthanq gan shaudi dan ha haw ha u man de naha haw by de.

Judaq Iskaro la Jeishu gan au than kaudi khe niwn
(Mth 26:14-16; Lk 22:3-6)

¹⁰ Khiwn la atxuiq lonq xaq xale ni de thunq iwn Judaq Iskaro la Jeishu gan au than miema glein ji me thaw ha lyiw pjoe vi jo de. ¹¹ Judaq Iskaro pie gan ama ji the by la amdaw hoelihoelanq hana tkaan napoe man gan naha kaudi khe by de. Dyde Judaq Iskaro ma Jeishu gan au ha than nagy sha de mei naniwn gan py ha on jo de.

Jeishu la atxuiq ji he Kien Niwn Shni me sa niwn
(Mth 26:17-25; Lk 22:7-14, 21-23; Jh 13:21-30)

¹² Tpra niwn kshi kauruiq y niwn tkoe gan sa niwn shni iwn kanmaq xiw mniq me Kien Niwn Shni mdiwn bu mxiw than mhauq pi gan mlie u jo de. Atxuiq ji la Jeishu gan, "Nan than Kien Niwn Shni gan ke ji name namxiw by ha de mei naha diwnq by de." ¹³ Jeishu la atxuiq lonq ni de gan, "Kun thunq me koen ha uikoe tpuq niwn naqpadi lonq man gan katein man de. Khimi tneq txuiq xui poe hy ja. ¹⁴ Ama koen niwn in me koen ha, 'Shma la, ke txuiq ji he Kien Niwn Shni mdiwn bu sa than mtynq name mei naha shma la nadiwnq he de naha haw ja.' ¹⁵ Ama la in konq iwn hoe xiw niwn mtynq gan namnui man ga. Tneq me me-e ji avuiq mdiwn bu sa than mxiw pypy u ja naha mxoe by de."

¹⁶ Atxuiq ji la lyiw ha kun thunq me koen degan Jeishu haw niwn he katein by hana Kien Niwn Shni mdiwn bu sa than mxiw hy jo de.

¹⁷ Mdiwn thaw degan Jeishu la atxuiq xale ni de he vaan de tneq me vy u jo de. ¹⁸ Ama ji la knoenq ha sa toen me, Jeishu la, "Ke nahaw niwn kneq u! Nan ji thunq iwn lonq de ke gan na-au man de. Tneq la Ke he vaan de sa niwn khimi ga de," naha haw by de.

¹⁹ Atxuiq ji la mlunqma ha lonq de khiwn la lonq de Jeishu gan, "Lonq de niwn tneq la ke by, ke by," naha diwnq by u jo de.

²⁰ Jeishu la ama ji gan, "Nan ji lonq xaq xale ni de thunq iwn lonq de, ke he vaan de buka me tkoe tpoen niwn khimi de. ²¹ Seryiw niwn Saboi thunq me tri ha khe niwn he Ke, Khimi Spa la diw ha de. Gadema Khimi Spa gan au niwn khimi la dhanshi man de. Neq kapien y la, neq than hoi xiw man de," naha haw by de.

Kanma iwn mdiwn bu
(Mth 26:26-30; Lk 22:14-20; 1 Kawrin 11:23-25)

²² Ama ji sa toen me Jeishu la tkoe gan la ha Kniqkhoeqmaq gan mthoeq khiwn la khoiphei ha,

“Tkoe neq la ke iwn akyq de, la ha sa u ja,” naha atxuiq ji gan poe by de.

²³ Sbjie tui he iwn khau gan ma la ha Kniqkhoeqmaq gan mthoeq khiwn la atxuiq ji gan poe by ha ama ji axylipi ni u jo de. ²⁴ Jeishu la, “Sbjie tui neq la ke iwn athi de. Ke iwn athi la Kniqkhoeqmaq iwn sha niwn tauthi iwn atny jo de. Khimi amdaw ji than ke iwn athi loe niwn de. ²⁵ Ke nahaw niwn kneq u, sbjie tui neq gan ave kon Kniqkhoeqmaq iwn khoeq me ni niwn mniq tiwn y man niwn mtien man ke ni beqtyn ha y de,” naha haw by de.

²⁶ Neq khiwn gan ama ji la mthoeq niwn alon xui khiwn la shenloen tkoenq me lyiw u jo de.

Jeishu la Peitru kpha than haw yy niwn

(Mth 26:31-35; Lk 22:31-34; Jh 13:36-38)

²⁷ Jeishu la, “Nan ji axylipi la ke gan nakheshu ha kauxui u man de. Seryiw niwn Saboi thunq me tri ha khe niwn la, ‘Ke la mhauq kakon gan mliekhu ha mhauq axylipi ji la k’jakaka man de ²⁸ Gadema ke diw niwn kon xinq beqtyn khiwn la Galilei khoeq menan nan ji khaan y kanmaq lyiw man de,’” naha haw by de.

²⁹ Peitru la, “Axy niwn khimi ji nakheshu gadema ke la nakheshu y jo man de,” naha haw by de.

³⁰ Jeishu la, “Ke nahaw niwn kneq u! Vediwn aq xinq ni man khonq ha y man degan, ‘Nan gan ke mny y,’ naha xinq thunq man nakpha man de,” naha aan he haw by de.

³¹ Peitru la, “Ke la nan he vaan man diw ha gamaq, ‘Khimi tneq gan mny y,’ naha haw de sy y de,” naha aan he haw by de.

Atxuiq axylipi ji ma tynqy haw by u jo de.

Geitasheime tkha me Jeishu saxein mke niwn

(Mth 26:36-46; Lk 22:39-46)

³² Ama ji la Geitasheime naniwn mtynq me lyiw u jo de. Jeishu la atxuiq ji gan, “Ke saxein mke toen gan, neq me knoenq ha on u ja,” naha haw by de. ³³ Ama he vaan de Peitru, Jaku, Jawhen ji gan kauq ha mhenq jo de. Ama la amlunq shaupraw ha amlunqma by lau vi de. ³⁴ Jeishu la atxuiq ji gan, “Ke la diw nene thaan than amlunq tibutisau jo de. Nan ji neq me ke he vaan man son ha on u ja,” naha atxuiq ji gan haw by jo de.

³⁵ Texiwn lyiw khiwn la klena me tbawphaan ha, Pe-e jy, dan jo de nala neremsausau niwn aktiw neq gan naxoe ve ja. ³⁶ Ama la, “Aba, Pe-e jy, nan la axylipi gan sha de dan ja de. Ke kon neremsausau niwn khau neq gan naxoe ve ja. Gadema ke ne niwn he sy y klauq, nanma ne niwn he ga jo shan,” naha Kniqkhoeqmaq me saxein mke jo de.

³⁷ Kaku ha atxuiq long thunq de i niwn gan katein by la Peitru gan, “Shimun, nan la i khraw vi by. Ktiw haan man mtienq la i y klauq nason ha y thaan by,” na by

de. ³⁸ Khiwn la atxuiq long thunq de gan, “Ajie sha than nam’jon niwn me kauruiq y than saxein mke ha son u ja. Nan ji amlunq on gamaq akyq la kakhoiq y de,” naha na by de.

³⁹ Ave xinq de lyiw beqtyn ha, ama kausy iwn saxein mke beshe he mke jo de. ⁴⁰ Ave xinq de atxuiq ji me vy beqtyn ha ama ji amikhiwn li de tkhoen i niwn gan katein by de. Ama ji Jeishu gan tne haw de mei naniwn mny y jo de.

⁴¹ Jeishu la xinq thunq de mki atxuiq ji me vy beqtyn degan ama la, “Nan ji ave mtien de i ha knau ha on u man by. On ha dy ga. Tkhoenq u ja. Ke Khimi Spa gan ajie on niwn khimi ji me au than ktiw thaw dy de.

⁴² Thau u ja, lyiw u shi. Haan me mhon tkhoenq u ja. Ke gan na-au than khimi la nathaw dy de,” naha haw by de.

Jeishu gan nien niwn

(Mth 26:47-56; Lk 22:47-53; Jh 18:3-12)

⁴³ Taukhidan he Jeishu tynqy tpie toen me atxuiq long xale ni de thunq iwn Judaq naniwn thaw by de. Judaq he vaan de khimikie ji la du ji, keishau ji kshiwn hana vy u jo de. Ama ji la miema glein ji, pieriesa shma ji, ktoenkyn ji mxoe niwn khimi ji jo de. ⁴⁴ Ka’au la khimikie ji gan, “Ke mnan niwn khimi tneq la nan ji ne niwn khimi de, nien ha mhenq gapan!” naha haw by yy de.

⁴⁵ Judaq thaw by ha Jeishu me taukhidan he lyiw hana, “Shma jy!” naha mnan by de. ⁴⁶ Dyde khimi ji la Jeishu gan mtoen ha nien by de. ⁴⁷ Gadema atxeq me kdoe ha on niwn khimi long de la ama iwn kei gan mthoe ha, miema glein xiw iwn tanna gan tkry by ha knaqkxin bapy by vi de. ⁴⁸ Tneq ktiw me khimikie ji gan Jeishu la, “Nan ji la ke gan tieva gan nien beshe he kei ji, du ji he navy u thaan bui. ⁴⁹ Ke la mniq ttyn Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me knoenq ha mtu degan nan ji nanien y de. Gadema Sepin Seryiw niwn Saboi thunq me tri niwn ji kkrhau pi than ga,” naha haw by de.

⁵⁰ Ama iwn atxuiq axylipi ji la ama gan khesu ha kauxui khja by vi jo de.

⁵¹ Shre naqpadi long de la ienau kahunq ha Jeishu txuiq xui jo de. Jeishu gan nien niwn khimi ji la ama gan nien than sha by de. ⁵² Gadema ienau gan xieq by de tkhoen katxin pha ha tne ma on y klauq thlan mgrhe kauxui jo de.

Jeishu gan ktoenkyn ji iwn kalun niwn me kauq niwn

(Mth 26:57-68; Lk 22:54-55, 63-71; Jh 18:13-14, 19-24)

⁵³ Ama ji la Jeishu gan miema glein iwn in me mhenq by de. Tneq me miema ji, ktoenkyn ji, pieriesa shma ji la kalun ha on u jo de. ⁵⁴ Peitru la xanqla kon ha miema glein iwn in tkha tein de xui poe jo de. Tneq me

kason ji he vaan de knoenq ha me ka-on poe jo de.
⁵⁵ Miema glein ji he ktoenkyn ji iwn konsi jun me on niwn khimi axylpi ji la Jeishu gan mthi than shaushi shoeq jo de. Gadema shaushi tneq ma katein by y de.
⁵⁶ Khimi amdaw ji la Jeishu me ajie on de naha bau u de. Gadema ama ji tpie niwn ji la kashti y de.

⁵⁷⁻⁵⁸ Axy niwn khimi ji la thau ha Jeishu la, "Ke khimi ji sha niwn tbutran glein neq gan phjau de. Ke la niqva thunq man he tbutran glein gan sha beqtyn de. Gademama khimi koe he sha niwn tbutran glein sy y de naha ama haw niwn ke ji the ja gan," naha haw by u jo de.
⁵⁹ Gadema ave mtienq la ama ji haw niwn pie kashti by y de.

⁶⁰ Khiwn la miema glein xiw la khimi ji maq me kdoe ha Jeishu gan, "Neq ji la nan gan nygy nabi thaan ha, nan tne ma mkonq y na by," naha haw by de.

⁶¹ Gadema Jeishu la dikshiq on ha pie mlan man ma mkonq by y de. Miema glein xiw la, "Nan la Meishija naniwn mimoen shanq niwn Kniqkhoeqmaq iwn Spa ja by," naha diwnq by de.

⁶² Jeishu la, "Ke sy ja de. Ke, Khimi Spa la hoe xiw niwn bohan on niwn Kniqkhoeqmaq iwn t'a phan me knoenq ha, khoeqni gan kasi ha naskrha niwn gan nan ji nu ja tyn man di," naha mkonq by de.

⁶³ Tynygy degan miema glein la ama iwn kh'aw gan kash'ei ha, "Me ji tne shaushi gan ne be man mei.

⁶⁴ Kniqkhoeqmaq gan nu y san y haw niwn pie gan nan ji the dy de. Nan ji nagy mlunq on niwn," naha haw by de.

Ama ji axylpi la, "Jeishu gan mthi shan ja de," naha shaukhoen poe by jo de.

⁶⁵ Axy niwn ji la Jeishu gan msieq mthoi by de. Amime gan tphun ha akoe he thy by de. Ama ji la, "Nan gan ape nathy mei phoitu ja," naha haw by de. Kason ji ma akoe he tbie by de.

Peitru la Jeishu gan mny y naha haw niwn

(Mth 26:69-75; Lk 22:56-62; Jh 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ Peitru la miema glein iwn in tkhapien txeq me on degan miema glein iwn tanna nuipuidi lonq de vy by de. ⁶⁷ Peitru me ka'on niwn gan katein degan tkhoenq by de. Ama la, "Nan ma Nazare kun iwn Jeishu py by!" naha haw by de.

⁶⁸ Peitru ma, "Nan haw niwn gan ke mny y, kneqthoenq y," naha mkonq by de. Peitru la tkhapien thawkha me lyiw pjoe degan aq xinq de khonq by de.

⁶⁹ Tanna nuipuidi ma tneq mtynq me Peitru gan nu by beqtyn la atxeq me on niwn khimi ji gan, "Kхими neq la Jeishu py ja de," naha haw by beqtyn de.

⁷⁰ Peitru la kpha by beqtyn de.

Tna de on degan atxeq me kdoe ha on niwn khimi ji la, "Nan la khuitan neq ji py ja de. Nan Galilei khimi ga de," naha haw by de.

⁷¹ Peitru la, "Nan ji haw niwn khimi gan ke mny y de!" naha katkinq ha haw by de.

⁷² Taukhdan he aq xinq ni de mki khonq by beqtyn de. Jeishu la, "Nan la aq xinq ni man khonq ha y man degan ke gan xinq thunq man nakpha man de," naha Jeishu haw by niwn pie gan Peitru la ta ha amlunqma niwn he xa jo de.

Jeishu gan Pile ma me mhenq niwn

(Mth 27:1-2, 11-14; Lk 23:1-5; Jh 18:28-38)

15 Mkhoen thoeqdi phan me miema glein ji la ktoenkyn ji, pieriesa shma ji konsi jun me khimi axylpi ji he pie kashti u jo de. Jeishu gan mkrhien khiwn la Ktoenkyn Pile me mkaq ha au by de. ² Pile la Jeishu gan, "Nan la Judaq ji iwn xandi sy ja by" naha diwnq by de.

Jeishu la "Nan haw he sy ja de," naha mkonq by de.

³ Miema glein ji la Jeishu gan amdaw bi by de. ⁴ Pile la Jeishu gan, "Nan la pie mlan man ma mkonq y by. Nan menan ajie amdaw on de naha nabi niwn ji gan kneq ja," naha diwnq by beqtyn de.

⁵ Jeishu la pie mlan man ma mkonq by y de. Dyde Pile la m'an by thaan de.

Jeishu gan mthi than pie mxa niwn

(Mth 27:15-26; Lk 23:13-25; Jh 18:39-19:16)

⁶ Kien Niwn Shni ttyn me Pile la mron thunq iwn khimikie ji ne niwn khimi lonq de gan mxoe niwn ari-non on jo de. ⁷ Tneq ktiw gan Baraba naniwn khimi lonq de la mron me kalun hana khoeq gan ieqxau niwn khimi ji gan mthi niwn khimi ji he vaan de on jo de.

⁸ Khimikie ji la Pile gan Kien Niwn Shni ttyn mron iwn khimi lonq de mxoe niwn he mxoe than mke by de.

⁹ Pile ma, "Nan ji Judaq xandi gan mxoe de ne ja by," nade. ¹⁰ Dyde Pile la miema glein ji Jeishu gan tau-ieqshi de tkhoen ama me au by niwn gan mny ja jo de.

¹¹ Miema glein ji la khimikie ji gan, "Baraba gan mxoe ha than mke ja," naha msoe by de. ¹²⁻¹³ Pile ma, "Judaq xandi naha kauq niwn khimi gan nagy sha he de mei," naha diwnq by de.

Ama ji la, "Shenlein me hien ja!" naha xanq by u jo de.

¹⁴ Pile la, "Neq tne ajie sha kre vi mei," naha diwnq by de.

Khimi ji la, "Shenlein me hien ja" naha aan he xanq by beqtyn lau vi de.

¹⁵ Pile la khimi ji amlunq gan xui ha Baraba gan mxoe by de. Jeishu gan la hienq bu khiwn la shenlein konq me hien than langie ji me au by de.

Jeishu gan axinq luqkhu khu by niwn

(Mth 27:27-31; Jh 19:2-3)

¹⁶ Langie ji la Jeishu gan Preitawri naniwn Pile iwn xandi in thunq me mhenq by de. Langie ji axylpi gan ma kalun he by de. ¹⁷ Ama ji la kh'aw kaulin gan mshie ha, axinq kun abaan he tkonq niwn luqkhu gan khu by de. ¹⁸ Ama ji la Jeishu gan, "Judaq xandi jy, tshautkhon man naxinq by ga jo shan," naha skoe by de. ¹⁹ Aluq gan du he ry mtynq ry by de. Msieq mthoi by de. Amaq me khawmkhun mdi ha spaq he sha hana kaudydy haw by de. ²⁰ Ama ji la skoe by khiwn la, kh'aw kaulin gan txin by ha ama iwn kh'aw gan mshie by beqryn de. Khiwn la shenlein konq me hien than ama gan mhenq by de.

Jeishu gan shenlein me hien niwn

(Mth 27:32-44; Lk 23:26-43; Jh 19:17-27)

²¹ Lyiw toen me Alezenda he Ruphu ji pe-e Shimun naniwn Kureinei khoeq iwn khimi lonq de la van kon kun me vy jo de. Aan lon he kauq ha Jeishu iwn shenlein gan tpuq he by de. ²² Ama ji la Jeishu gan Gawlagawta naniwn mtynq me mhenq by de. Gawlagawta naniwn la aluqky naha kauq niwn jo de. ²³ Khimi ji la mura naniwn kshi he bon niwn sbjie tui gan Jeishu gan mtyn by gamaq ni by y de. ²⁴ Shenlein me hien khiwn la, kh'aw gan kaxi u jo de. Kh'aw gan ape dan de mei naha lonq de khiwn la lonq de mien doi mien shau sha ha k'ju u jo de. ²⁵ Jeishu gan shenlein me hien niwn ktiw la mkhoen ktiw tkaw de me nade. ²⁶ Ajie gan mnui niwn sa la, "Judaq ji iwn Xandi de," naha tri ha shenlein me hien by de. ²⁷ Jeishu he vaan de tieva lonq ni de gan t'a phan me lonq de, lauvoi phan me lonq de shenlein konq me hien by de. ²⁸ Tynygy tiexu tieva ji he vaan de tie niwn me kauruiq ha de naniwn Seryiw niwn Saboi me tri niwn la khuitan kkrhau dy de.

²⁹⁻³⁰ Lan me lyiw niwn khimi ji la, "Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein gan phjau ha niqva thunq man he sha de naniwn khimi, nanma gan nanma shenlein kon skrha ha katxon ve lei!" naha ama ji aluq gan shnaushnau shli ha skoe by de.

³¹ Tynygy he miema glein ji, pieriesa shma ji la skoe by de. Ama ji la, "Neq la khimi ji gan txon de dan ja. Ama gan ama katxon de dan y bui. ³² Ke ji nu ha yn than, Isreila ji iwn xandi naniwn Khristu la shenlein kon ave skrha ve ja!" naha ama ji ttoi kahaw u jo de.

Jeishu he vaan de shenlein me hien niwn khimi lonq ni de ma tynygy skoe by de.

Jeishu diw niwn

(Mth 27:45-56; Lk 23:44-49; Jh 19:28-30)

³³ Kniq tiwtliwn de niq kon ktiw thunq de mtien de ama ji on niwn khoeq axylpi me vinqroe by vi de.

³⁴ Ktiw thunq degan Jeishu la "Eili, Eili lama shabakhatani" naha xanq jo de. Haw de ne niwn la "Ke iwn Kniqkhoeqmaq jy, ke iwn Kniqkhoeqmaq jy, ke gan nagy de nakdiepha jo niwn" naha m'auq sh'waq xanq niwn jo de.

³⁵ Tneq me kdoe ha on niwn khimi ji pie tneq gan the by degan, "Kneq u ja, Ama la Eilijaq gan kauq niwn de," naha haw u jo de. ³⁶ Khimi lonq de la kauxui ha, mxa-punq gan thoepan niwn sbjie tui me mshui hana du monq me tpon khiwn la Jeishu gan ni he by de, "Eilijaq la vy ha Jeishu gan mxa mei, mxa y mei tkhoenq u shi," naha haw u jo de.

³⁷ Jeishu la xanqran ha ashau thaw jo de.

³⁸ Tynygy degan Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me jaq ha khe niwn knia'u la atun kon akui me thaw thaan than kash'ei by vi de. ³⁹ Tynygy xanqran ha ashau thaw niwn gan amaq me kdoe ha on niwn langie ktoenkyn la nu ha, "Neq la khuitan Kniqkhoeqmaq iwn Spa ja de," naha haw jo de.

⁴⁰ Tneq me nuipuidi ji la xanqla kon tkhoenq ha on u jo de. Tneq ji thunq me Magadala Mari, Jaku ashin he Jawshe xini iwn anoi-oi Mari he Salun ji on jo de. ⁴¹ Neq ji la Jeishu Galilei khoeq me on degan atxuiq xui poe ha mnau by niwn ji de. Jeirushlen me lyiw degan axy niwn nuipuidi ji ma kauruiq jo de.

Jeishu gan kvuiq niwn

(Mth 27:57-61; Lk 23:50-56; Jh 19:38-42)

⁴²⁻⁴³ Tneq mniq la mxiw niwn mniq naha kauq niwn T'ja thaw ha y man niwn mniq jo de. Mdiwn phan me Arimathe kun iwn Jawshe naniwn Judaq ktoenkyn lonq de la Pile me lyiw jo de. Jawshe la Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq gan lan tkhoenq niwn khimi jo de. Jawshe ma xiq y klauq Pile me koen ha Jeishu axaw gan mke by de. ⁴⁴ Pile ma Jeishu ave diw ga man de naniwn gan the by ha m'an jo de. Langie ktoenkyn lonq de gan kauq ha, "Jeishu diw dy by," naha diwnq by de. ⁴⁵ Langie ktoenkyn pie he diw niwn gan mny by la Jeishu axaw gan Jawshe me poe by de. ⁴⁶ Jawshe la axaw gan shenlein iwn mxa ha, ama xanq ha mhen niwn asha kautha he shvie jo de. Khimi axaw kvuiq than teq ha khe niwn tpon txun khoeq me khe ha, txunkie glein txiwnq ha akhoeq gan kein jo de. ⁴⁷ Magadala Mari he Jawshe iwn anoi-oi Mari la Jeishu iwn axaw khe niwn mtynq gan tkhoenq ha nu by jo de.

Diw niwn kon xinq beqryn niwn

(Mth 28:1-8; Lk 24:1-12; Jh 20:1-10)

¹⁶ T'ja Mniq khiwn gan Magadala Mari, Jaku anoi-oi Mari he Salun ji la lyiw ha, axaw gan txaw than mnanqvin niwn atui xanq jo de. ² Niqva shri de thunq iwn kausy xiw tawni mniq thoeqdi kniq thaw degan tpon khoeq me lyiw u jo de. ³ Lan me lonq de gan

long de kahaw u niwn la, "Tpon txun khoeq gan kein ha khe niwn txun glein gan ape txiwnqluq ha khe mei," naha haw u jo de. ⁴ (Txun neq la jauhoe pe de hoe niwn sy than de.) Nuipuidi ji tkhoenq degan txun glein la katxiwnqluq ha on niwn gan nu by de. ⁵ Nuipuidi tneq ji tpon txun khoeq thunq me koen degan khimi long de mlunqpin niwn kh'aw shau gan kashieq ha, t'a phan me knoenq niwn gan nu hana kasloe xin ha m'an than jo de.

⁶ Ama la, "Xiq nanq ja. Shenlein me hien ha mthi niwn Nazare kun iwn Jeishu gan nan ji shoeq niwn sy y by. Ama la neq me on y dy de. Xinq beqtyn dy de. Axaw khe niwn mtynq gan tkhoenq u ja. ⁷ Peitru he atxuiq ji gan lyiw ha, nan ji ma iwn Galilei khoeq menan lyiw ma man de. Ama haw beshe he tneq me ama gan nan ji katein ha u man de," naha thuiq by de.

⁸ Dyde ama ji la kahoen kdiedie ha m'an ha tpon kon thaw ha kauxui u jo de. Ama ji la xiq de tkhoenq ape gan ma thuiq by y de.

Jeishu la diw niwn kon xinq beqtyn niwn gan mnui niwn †

(Mth 28:9-10; Jh 20:11-18)

⁹ Niqva shri de thunq iwn kausy xiw mkhoen thoeqdi ktiw gan Jeishu la xinq beqtyn jo de. Khiwn la ama la Magadala Mari gan kanmaq xiw amoen gan mnui by de. Mari tneq la anan mie shri de on ha Jeishu mthoerauq by niwn jo de. ¹⁰ Atxuiq ji la amlunqma hana xa ha sisi on ga de. Tynygy degan Mari la lyiw ha atxuiq ji gan kthanq tneq thuiq by jo de. ¹¹ Jeishu xinq beqtyn niwn Mari nu niwn kthanq the degan ama ji la kthanq tneq gan yn y jo de.

Jeishu atxuiq long ni de gan amoen mnui niwn

(Lk 24:13-35)

¹² Khiwn la ama txuiq long ni de la van haan de me lyiw degan Jeishu la ama ji he lan me katein jo de.

† *Nagy mei niwn piemkun he veshin iwn saboi ji me kaukiwn xiw 9-20 la kauruiq y de.*

Jeishu amoen gan ama xini la ma by y de. ¹³ Atxuiq tneq long ni de la Jeishu gan mny hana Jeirushlen kun me vuiq ha axy niwn atxuiq ji gan kthanq tneq thuiq by gadema yn by y de.

Jeishu atxuiq xale haan degan amoen mnui niwn

(Mth 28:16-20; Lk 24:36-49; Jh 20:19-23; Tloe 1:6-8)

¹⁴ Kaukiwn gan Jeishu la, atxuiq ji long xaq xale haan de bu sa ha on toen me ama ji bythy me thaw by de. Xinq beqtyn khiwn ha nu niwn khimi ji pie gan yn y de tkhoen, yn niwn mlunq on y de tkhoen Jeishu la ama ji gan joe by de. ¹⁵ Jeishu la atxuiq ji gan, "Khoeqra kauruiq tyn me lyiw ha khimi axylpi gan ke iwn diw niwn kon xinq beqtyn niwn kthanq ghoi neq gan thuiq ja. ¹⁶ Yn ha batizen gan khan niwn khimi la tshautkhon ashau gan dan man de. Gadema yn y niwn khimi gan shaukhon poe by man de. ¹⁷ Yn niwn khimi ji la tauthon sha than ke amiq he anan ji gan mthoe than aqna dan man de. Axy niwn pie gan haw ha de. ¹⁸ Mxuiq ji gan kshiwn gadema nagy ma nagy y de. Ksau she niwn atui gan ni gadema ksau y de. Xy y naq niwn khimi ji gan akoe thyn ha hoi he ha de," naha haw by de.

Jeishu khoeqshniq konq me poe niwn

(Lk 24:50-53; Tloe 1:9-11)

[¹⁹ Jeishu tynygy thuiq khiwn la Kniqkhoeqmaq la Jeishu gan khoeqshniq konq me mhenq by vi jo de. Ama la Kniqkhoeqmaq iwn t'a phan me knoenq ha on jo de. ²⁰ Atxuiq ji ma lyiw ha, mtynq tyn me kthanq ghoi gan thuiq u jo de. Kniqkhoeqmaq la ama ji he vaan de on jo de. Ama ji haw niwn khuitan sy ja de naniwn tauthon ji he mnui by jo de.] ††

†† *Abyn neq la nagy mei niwn saboi me kauruiq y de.*

Luka

Katein niwn

Luka tri niwn Kthanq Ghoi thunq me Jeishu gan Isreila axui ji iwn txon niwn Kanma, khimi axylpyi ji iwn txon niwn Kanma naha tri jo de. Shanre niwn khimi ji gan Kthanq Ghoi thuiq than Kniqkhoeqmaq iwn Muiqxaq la Kanma Jeishu gan xieq jo de naha kauruiq jo de. Saboi neq me neremlala niwn khimi ji gan adika khe ha tri niwn gan nu ha jo de. Kausy xiw gan la Kanma Jeishu khimi he kkrhau ha naskrha than kthanq gan haw niwn he kaukiwn xiw me la khoeqshan me kaliwn niwn kthanq me hoelihoelanq niwn gan nu ha jo de. Jeishu khoeqshan me kaliwn khiwn gan khrijen ji yn niwn kthanq jaq niwn gan Tloe ji iwn Maqtanq Saboi menan saboi neq gan katri la mton ha tri beqryn jo de.

Thoeq ji alon xui niwn he naqpi Jeishu gan mhauq kakon ji tkhoenq niwn, naqpi Jeishu tbutran glein me tiwn niwn, mxien niwn Shamari taumla he lauq niwn spa taumla, axy niwn kthanq ji gan saboi neq me mkrhe katein ha ga de. Saboi neq haan de thunq me saxein mke niwn kthanq, Sepin Seryiw niwn Muiqxaq kthanq, Jeishu maqtanq sha niwn me nuipuidi ji kauruiq be niwn kthanq, ajie ji gan Kniqkhoeqmaq mxoe niwn kthanq ji gan adika khe ha tri jo de.

Kthanq adoi

Katein niwn

Batizen shma Jawhen he Kanma Jeishu kapien niwn he laudie niq ktiw

Batizen shma Jawhen maqtanq sha niwn

Jeishu Batizen khan niwn he Saten xuipei m'jon by niwn

Galilei khoeq me Jeishu maqtanq sha niwn

Galilei khoeq kon Jeirushlen kun me

Jeirushlen kun he bauteinbaula me on niwn kaukiwn xiw niqva ji

Kanma diw niwn kon xinq beqryn niwn, akyq gan mnui niwn he Khoeqshan kaliwn niwn

Thuiq Maq niwn

1 Kadirien niwn Tawphilu jy.

Khimi ji la ke ji me kkrhau khiwn niwn kthanq ji gan khuitan on niwn he knaq niwn mtien man natri ja gan. ² Kausy menan the niwn, nu niwn khimi ji la ke ji gan nahaw beshe he ama ji la tri jo de. ³ Dyde Shma Tawphilu jy, kema khkhien Jeishu kthanq gan kausy kon khimi ji me nan than hoibei msyn hana tri than ta jo de. ⁴ Nan mtu khiwn niwn ji la khuitan sy ja de naniwn mny than ke tynygy tri jo de.

Batizen shma Jawhen kapien than kthanq

⁵ Judaq khoeq xandi Heiro khaq gan Abija py iwn Zakhri naniwn Miema long de on jo de. Ama iwn nuipui la Eilizabe nade. Eilizabe ma by Arun py iwn nuipuidi jo de. ⁶ Neq xini long ni de pauky Kniqkhoeqmaq maq me khimi ghoi jo de. Kanma iwn atxaw he t'ja axylpyi ji gan kneq ha xui niwn nuipui naqpa jo de. ⁷ Ama xini

me la spi on y de. Eilizabe la spi sha y niwn nuipuidi jo de. Ama xini la long ni de pauky kantapra dy jo de.

⁸ Niq de gan Zakhri la ama axei thaw degan Tbutran glein thunq menan Kniqkhoeqmaq maq me miema sha than maqtanq gan sha jo de. ⁹ Ama ji miema ji arinon on he mien adoi ashau k'ju hana xieq degan ama la mnanqvin niwn adi gan me mtoi ha luisui sha than dan jo de. Dyde ama la Tbutran glein iwn Seryiw niwn mtynq me koen ha txun inshdie me mnanqvin niwn adi gan me mtoi hana Kniqkhoeqmaq me luisui sha jo de. ¹⁰ Mnanqvin niwn adi gan me mtoi toen me khimikie ji la xanq kon saxein mke ha son u jo de.

¹¹ Mnanqvin niwn adi gan mtoi niwn inshdie iwn t'a phan menan Kniqkhoeqmaq iwn thoeq la kdoo ha on niwn gan Zakhri la nu by de. ¹² Tynygy nu degan Zakhri la xiqsa niwn kahoen than jo de. ¹³ Gadema thoeq tneq la, "Zakhri jy, xiq nanq ja. Nan iwn saxein mke niwn gan Kniqkhoeqmaq the dy de. Nan iwn nuipui Eilizabe la kyqli on dy de. Naqpadi pi kapien man de.

Naqpi tneq gan Jawhen naha amiq thi ha de. ¹⁴ Naqpi tneq kapien degan nan xini he khimi amdaw ji la amdaw hoelihoelanq u man de. ¹⁵ Ama la Kniqkhoeqmaq maq me hoe niwn khimi kkrhau man de. Ama la sbjie tui he kau'in tui gan ape niq khaq gan ma ni ha y de. Jawhen la kapien de niq kon Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he koi man de. ¹⁶ Ama la Isreila khimi amdaw ji gan ama ji iwn Kanma Kniqkhoeqmaq me kaku he beqryn man de. ¹⁷ Ama la phoishma Eilijaq iwn bohan he Kanma maq menan lyiw maq ha man de. Naqpi ji he ape-ji gan kshanrien he ha Kniqkhoeqmaq pie kneq y niwn ji gan Kniqkhoeqmaq gan khie niwn ji he ta he man de," na by de.

¹⁸ Zakhri la thoeq tneq gan, "Ke he ke nuipui la kanta dy de. Nan haw niwn khuitan kkrhau de naniwn ke nagy mny ha de mei," naha mkonq by de.

¹⁹ Thoeq tneq la, "Ke amiq la Gabreila jo de. Kniqkhoeqmaq maq me maqtanq kasha jo de. Nan gan kthanq ghoi tneq thuiq than namxoe niwn jo de. ²⁰ Gadema nan la ke pie gan yn y de tkhoen pielauq kkrhau ha de. Ke iwn pie neq la Kniqkhoeqmaq khe niwn ktiw me koi man de. Tneq mniq tiwn niwn mtien man nan pie haw y klauq dikshiq on ha man de," na by de.

²¹ Tneq ktiw me khimi ji la Zakhri gan son u jo de. Tbutran glein thunq kon thaw kau y thaan niwn gan m'an u jo de. ²² Zakhri thaw degan atxaw la haw de dan by y jo de. Akoe he txieq ha haw by de tkhoen ama ji la Tbutran glein thunq me Kniqkhoeqmaq iwn manthon niwn gan nu de naniwn mny u jo de.

²³ Zakhri la sha na maqtanq khiwn niwn ktiw menan in me vuiq jo de. ²⁴ Texiwn degan ama iwn nuipui Eilizabe la mxeq by hana xanq me thaw y klauq xa baan de in thunq me on jo de. ²⁵ Eilizabe la, "Kniqkhoeqmaq la ke gan khimi ji namnuiq ha y than nasha dy de," naha Kniqkhoeqmaq gan mthoeq jo de.

Jeishu kapien than kthanq

²⁶ Eilizabe ajaw menan naqpi xa tru de on degan Kniqkhoeqmaq la thoeq Gabreila gan Galilei khoeq Nazare kun me toeq by de. ²⁷ Tneq menan Davi py Jawshe he shtau than tlaq pi long de on jo de. Ama iwn amiq la Mari nade. ²⁸ Mari me thoeq la lyiw hana, "Mduirui mduishaw niwn on ga jo shan! Kniqkhoeqmaq la nan he vaan de on dy de. Kanma la nan gan saxein ghoi naphru dy de," naha haw by de.

²⁹ Mari la thoeq haw niwn txaw gan the jo la moen hana m'an jo de. "Ama nahaw niwn la tne gan nathuiq de ne niwn mei," naha ta jo de. ³⁰ Gadema thoeq la, "Mari jy, xiq nanq! Kniqkhoeqmaq la nan gan namshan dy de. ³¹ Kneq! Nan mxeq hana spa long man kapien man de. Amiq la Jeishu naha kauq ha de. ³² Ama la bohan on de. Ama gan, 'Shanq Xiw niwn Kniqkhoeqmaq

iwn Spa,' naha khimi ji la kauq by man de. Kanma Kniqkhoeqmaq la ama gan ama iwn pui-ui Davi he ththein xandi kkrhau he man de. ³³ Ama la Jako py iwn xandi kkrhau man de. Xandi sha niwn la xinq man ma khiw de sy y de," na by de.

³⁴ Mari la thoeq gan, "Ke la tlaq pi ga man de. Naqpa ma la y man de. Nagy de tynygy kkrhau ha de mei," naha diwnq by de.

³⁵ Thoeq mkonq by niwn la, "Nan me Sepin Seryiw niwn Muiqxaq naskrha de. Shanq Xiw niwn Kniqkhoeqmaq iwn bohan la nan me naka man de. Dyde nan iwn kapien niwn seryiw niwn naqpi gan Kniqkhoeqmaq iwn Spa naha kauq u man de. ³⁶ Spi sha y niwn nan ji axui iwn Eilizabe mtienq la ajaw me xa tru de on dy de. Ama la kanta degan spa dan man de. ³⁷ Kniqkhoeqmaq thoenq y niwn tne ma on y de," na by de.

³⁸ Mari la, "Ke la Kanma iwn tanna ga de. Nan nahaw he ke me tiwn ga jo shan," na by hana thoeq la Mari kon lyiw by vi de.

Mari la Eilizabe me doenhaan lyiw niwn

³⁹ Tneq ktiw menan Mari la Judaq khoeq tkoenq kong me on niwn kun haan de me lyiw lishi jo de. ⁴⁰ Ama la Zakhri in me koen hana Eilizabe gan mlau by de.

⁴¹ Mari mlau niwn atxaw the degan Eilizabe ajaw thunq iwn naqpi la kaliw by thaan de. Eilizabe ama ma Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he koi jo de. ⁴² Eilizabe la atxaw gan mshan hana, "Nan la nuipuidi axylipi thunq me hoe xiw niwn saxein ghoi gan dan dy de. Nan kapien niwn naqpi gan Kniqkhoeqmaq saxein poe by man de. ⁴³ Ke Kanma iwn anoi-oi la navy la ke me nagy de tne he niwn kkrhau ha de mei. ⁴⁴ Nan namlau niwn txaw gan the degan ke ajaw thunq iwn naqpi la hoelihoelanq ha kaliw thaan de. ⁴⁵ Kanma la nan gan nahaw niwn pie he kkrhau de naniwn yn de tkhoen Kniqkhoeqmaq la nan gan saxein ghoi napoe man de," naha Eilizabe la Mari gan haw by de.

Mari iwn mthoeq niwn alon

⁴⁶ Mari la, "Ke amlunq he Kanma gan hoe xiw vi naha mthoeq ja gan.

⁴⁷ Ke gan txon niwn Kanma Kniqkhoeqmaq kthanq ta degan hoelihoelanq jo de.

⁴⁸ Nagy de mei nala tanna aproen ke gan natkhoenq jo de.

Khimi ji la ke gan Kniqkhoeqmaq iwn hoi xiw niwn saxein poe by dy de naha nakauq u de.

⁴⁹ Mimosen shanq niwn Kniqkhoeqmaq la ke gan amdaw naklong dy de.

Ama la seryiw niwn jo de.

⁵⁰ Ama gan xiq niwn ji gan
ama la mxien jo de.

Ama ji iwn naqpi ji he tawpi ji gan
ma mxien man de.

⁵¹ Ama iwn akoe he

hoi xiw niwn ji gan nasha by de.
Me-e gan me-e hoe xiw naniwn ji gan
k'jakaka kauxui he dy de.

⁵² Xandi ji gan ama ji knoenqna kon
aqna lauq he hana,
proen niwn ji gan mshan man de.

⁵³ Mxan niwn ji gan sana nina ghoi
msa by man de.

Gadema kaurein niwn ji gan la
tne ma poe y klauq akoe
kaukaw mxoe man de.

⁵⁴ Ama iwn kaudi gan ta ha
mxien niwn he

Ama iwn tanna Isreila
khimi ji gan klonq by dy de.

⁵⁵ Me ji pui-ui pi-i ji gan kaudi
poe niwn ji he Abrahen he
ama iwn py ji gan tkhoenq ja
voivoi dy de," naha

Mari mthoeq ha alon xui jo de.

⁵⁶ Mari la Eilizabe me xa thunq de on khiwn la ama in
me vuiq jo de.

Batizen Shma Jawhen Kapien niwn kthanq

⁵⁷ Kapien than ktiw thaw degan Eilizabe la naqpadi pi
gan kapien by de. ⁵⁸ Ama iwn inpy ji he donxi donpau ji
la Eilizabe gan Kniqkhoeqmaq najie de mxien by de
naniwn the degan vaan de hoelihoelanq u jo de.

⁵⁹ Naqpi tneq niqva ja de on la ama ji iwn arinon on
niwn he anapi tbie by jo de. Anapi tbie niwn me vy ni-
wn ji la ape-e Zakhri amiq he thi de sha jo de. ⁶⁰ Gade-
ma naqpi noi-oi la, "Tynygy amiq thi nanq ja. Jawhen
naha amiq thi ha de," na by de.

⁶¹ Tynygy na by degan ama ji la, "Nan ji asien thunq
me ape ma amiq tneq on y bui," na by de. ⁶² Naqpi pe-
e Zakhri gan naqpi amiq nagy thi ha de mei naniwn
akoe he txieq hana diwnq by u jo de.

⁶³ Zakhri la shanbun mke hana, "Jawhen naha amiq
thi ha de," naha tri by la khimi ji m'an u jo de. ⁶⁴ Taukhi-
dan he ama la atxaw haw de dan pjoe vi jo de. Tpie de
dan niwn hena ama la Kniqkhoeqmaq gan mthoeq jo
de. ⁶⁵ Donxi donpau ji la xiqsa hana m'an u jo de.
Kthanq tneq la Judaq khoeq tkoenq konq me on niwn
mtynq axylpyi menan kthanq pjoe than jo de. ⁶⁶ The
niwn ji amlunq thunq me ta ha haw u niwn la, "Naqpi
neq tne he niwn khimi kkrhau de mei," naha ama ji ttoi

kadiwnq u jo de. Nagy de mei nala Kniqkhoeqmaq iwn
bohan la ama he on ja naniwn ama ji la mny u jo de.

Zakhri iwn alon

⁶⁷ Jawhen iwn ape-e Zakhri la Sepin Seryiw niwn
Muiqxaq he koi hana Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa gan
phoitu jo de.

⁶⁸ "Isreila ji iwn Kanma Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u
shi.

Nagy de mei nala Kniqkhoeqmaq la ama iwn khimi ji
me vy ha tkan by dy jo de.

⁶⁹ Ama la me ji gan txon than
bohan on niwn Kanma gan
namxoe dy de.

Kanma tneq la Kniqkhoeqmaq iwn
tanna Xandi Davi py kon
naskrha man de.

⁷⁰ Tneq ji la ama iwn Seryiw niwn
phoishma ji kon haw niwn
veshin kon than dy de.

⁷¹ Me ji gan mtiwliw niwn ji he
me ji iwn txieq ji akoe kon
natxon man de.

⁷² Kniqkhoeqmaq la me ji iwn
pui-ui pi-i ji gan mxien niwn
mnui ha ama iwn seryiw niwn
tauthi gan shaudi dan jo de.

⁷³ Ama la me ji iwn Pe-e
Abrahen gan tkin ha
kaudi poe by de.

⁷⁴ Xiq y klauq ama iwn maqtanq gan sha than me ji
gan txieq ji iwn akoe kon natxon man de.

⁷⁵ Ama la me ji gan mniqmniq
amlunq ghoi khe ha
Kniqkhoeqmaq ne niwn he
on than naklonq jo de.

⁷⁶ Aqmon jy, nan gan khimi ji la
Shanq Xiw niwn Kniqkhoeqmaq iwn
phoishma naha nakauq man de.
Kanma vy ha y man degan
nan la Kanma than maqtanq
sha maq de.

Khimi ji gan mxiw pypy maq de.

⁷⁷ Nan la Kniqkhoeqmaq iwn
khimi ji gan ajie mxoe ha
nagy txon de ne mei naniwn
mny than mtu by de.

⁷⁸ Me ji iwn Kniqkhoeqmaq la
me ji gan khuitan namxien jo de.
Dyde mkhoen khoeqvanq beshe he
Khristu la khoeqshan konq kon
me ji me naskrha man de.

⁷⁹ Kniqkhoeqmaq iwn khuitan niwn

tauthon he hoi niwn gan
mny y niwn ji avuiq,
diw de xiq niwn ji avuiq,
ama la kvan napoe de,” nade.

⁸⁰ Naqpi Jawhen la xiwn hana Kniqkhoeqmaq gan py
ha yn jo de. Isreila khimi ji gan mtu niwn mniq thaw ni-
wn mtien de dethunq me on jo de.

Jeishu kapien niwn kthanq

(Mth 1:18-25)

2 Tneq ktiw gan Roma khoeq gan mkaw niwn Xan-
di Keisa Eigutu la khimi axylpi amiq gan amiq tri
niwn saboi thunq me tri he jo de. ² Kureini la Sirija
khoeq me Roma ktoenkyn sha degan Kausy xiw khimi
ji iwn amiq saboi thunq me tri he jo de. ³ Khimi ttyn
me-e kapien niwn van khoeq ji me amiq saboi me
mkoen than lyiw ha vi jo de.

⁴ Dyde Jawshe la Davi asien iwn de tkhoen ama on ni-
wn Galilei khoeq Nazare kun kon Judaq khoeq Xandi
Davi iwn kun Belan me lyiw jo de. ⁵ Jawshe la ama he
indon sha than kma ha khe niwn nuipuidi Mari he
vaan de amiq saboi me mkoen than lyiw jo de. Mari la
kapien nene niwn kyqli he jo de. ⁶ Belan me thaw de-
gan Mari la bien'ien kanon de ktiw on dy jo de. ⁷ Mari
la shloe kausy naqpadi pi kapien hana lieproen he
shvie ha xauboi asau sana sban me m'i by de. Khlonq ji
i'na in me la koipy by jo de. Nagy de mei nala ama ji la
poe na in on y de tkhoen jo de.

Mhauq kakon ji he thoeq ji

⁸ Belan kun txeq iwn le menan mhauq kakon ji la mx-
un me ama ji iwn mhauq ji gan kon ha on u jo de.

⁹ Kanma iwn thoeq la ama ji txeq me thaw hana Kan-
ma iwn mimoshanq niwn la kvanphra ha ama ji la
kahoen kdiedie xiq u thaon jo de. ¹⁰ Thoeq la ama ji
gan, “Xiq u nanq. Nan ji he khimi axylpi ji hoelihoe-
lanq than kthanq ghoi gan nathuiq by niwn ga de.

¹¹ Vediwn Davi iwn kun Belan me nan ji than txon niwn
Kanma kapien dy de. Ama la Kanma Khristu jo de. ¹² Ke
khuitan haw niwn gan nan ji nagy mny ha de mei nala
naqpi pi gan lieproen he shvie ha xauboi asau sana
sban me mshon ha m'i niwn gan katein ha man de,”
na by de.

¹³ Tynygy na by khiwn la taukhidan he khoeqshniq
iwn thoeq ji amdaw thaw hana Kniqkhoeqmaq gan
mthoeq niwn la, ¹⁴ “Shanq xiw niwn khoeqshan me
Kniqkhoeqmaq iwn mimoshanq niwn gan mthoeq
u shi. Khoeqra me Kniqkhoeqmaq iwn aghoi gan ne
niwn khimi ji me mduirui mduishaw niwn on ha ga jo
shan,” naha mthoeq u jo de.

¹⁵ Thoeq ji khoeqshan thunq me poe khiwn degan
mhauq kakon ji la, “Kanma iwn thoeq nathuiq by niwn

gan tkhoenq than me ji Belan kun me lyiw u shi,” naha
haw u jo de.

¹⁶ Ama ji la lyiw lishi hana Mari, Jawshe he xauboi
asau sana sban menan mshon ha khe niwn naqpi pi
gan katein by de. ¹⁷ Mhauq kakon ji la naqpi pi gan
tkhoenq khiwn degan thoeq la naqpi pi kthanq gan
khimi axylpi ji menan haw niwn kthanq gan thuiq u jo
de. ¹⁸ Mhauq kakon ji iwn kthanq gan the jo la khimi
axylpi ji la m'an u jo de. ¹⁹ Mari la kthanq tneq ji gan
ta hana amlunq thunq me mriekie ha khe jo de.

²⁰ Mhauq kakon ji la ama ji iwn mhauq khe niwn le me
vuiq u jo de. Ama ji la thoeq haw niwn he the niwn, nu
niwn tkhoen he Kniqkhoeqmaq iwn mimoshanq ni-
wn gan mthoeq u jo de.

Jeishu amiq thi by niwn

²¹ Kapien khiwn hana niqva ja de on la anapi tbie
than ktiw tiwn degan ama gan anoi-oi ape xini la
Jeishu naha amiq thi by jo de. Amiq tneq la anoi-oi
kyqli on y man de ni kon thoeq poe by niwn amiq jo
de.

Jeishu gan Tbutran glein me mhenq niwn

²² Jawshe he Mari la naqpi kapien khiwn degan Maw-
shei iwn pieriesa me on he sepin than sha niwn ktiw ti-
wn by jo de. Dyde ama xini la Jeishu gan Kanma maq
me mnui than Jeirushlen kun iwn Tbutran glein me
mhenq jo de. ²³ Kanma iwn piemkun me, “Shloe kausy
naqpi pi ttyn gan Kanma maq me mnui ha de,” naniwn
tri ha khe de tkhoen ama ji la tynygy sha niwn jo de.

²⁴ Dyde ama ji la Kanma iwn pieriesa me haw niwn he
in mxuq mie ni de sy y la dethunq mxuq he luisui sha
jo de.

²⁵ Tneq ktiw menan Jeirushlen kun me Shumon nani-
wn khimi ghoi lonq de on jo de. Ama la Kniqkhoeqmaq
gan xiq ha pie kneq niwn khimi jo de. Ama la Isreila ji
gan txon than Kniqkhoeqmaq la Meishija gan mxoe ni-
wn ktiw gan son jo de. Kniqkhoeqmaq iwn Sepin
Seryiw niwn Muiqxaq la ama he vaan de on hana ama
gan klonq by jo de. ²⁶ Ama la Kniqkhoeqmaq iwn spa
Khristu gan diw y man degan nu ha de naniwn gan
Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la mnui by de. ²⁷ Jeishu
gan anoi-oi he ape la ama ji me arinon on niwn he tbu-
tran glein me mhenq degan Sepin Seryiw niwn Muiqx-
aq la Shimon gan Tbutran glein thunq me koen than
mhoiq by de. Ama xini la Mawshei iwn pieriesa me on
niwn arinon he luisui sha than vy u jo de. ²⁸ Shumon la
naqpi pi gan ama iwn akoe me tpuai ha Kniqkhoeqmaq
gan mthoeq jo de.

Shumon iwn alon

²⁹ Mthoeq niwn la, “Shanq xiw niwn Kanma jy! Nan-
ma nahaw niwn kaudi koi dy de. Nanma iwn tanna ke

la mduirui mduishaw sha ha diw than dan dy de. ³⁰ Ke amiq he Nanma iwn khimi ji gan txon than Kanma gan nu dy de. ³¹ Khimi axylpi ji nu than ama gan txon niwn Kanma kkrhau he dy de. ³² Axy niwn khimi axui ji avuiq kanma iwn lan mnui niwn kvan kkrhau dy de. Nanma iwn khimi Isreila ji menan nanma iwn mimoen on than sha by man de," na by de.

³³ Shumon iwn haw niwn gan the jo la Jeishu iwn anoi-oi he ape-e la m'an jo de. ³⁴ Shumon la ama ji gan saxein phru by khiwn hana Jeishu iwn anoi-oi, Mari gan, "Naudie dhan he Kniqkhoeqmaq la Isreila ji gan katin na he kathau na kkrhau de. Ama la Khimi amdaw ji ieq niwn Kniqkhoeqmaq iwn tauthon jo de.

³⁵ Kniqkhoeqmaq la Jeishu than he khimi ji iwn amlunq thunq me on niwn ji gan mthonpraw de. Nan iwn amlunq gan noenqriw niwn kei he natbie beshe he amlunq biq niwn katein man di," na by de.

³⁶ Tneq me phoishma nuipuidi Enna naniwn ma on de. Enna la Asha py Phanula shnu. Ama la kanta dy de. Naqpa he shni shri de katonq ga de. Ama la anaqpa diw ha xoemoen kkrhau jo de. ³⁷ Ave ama la shni xui ja de he shni mliq de on dy jo de. Ama la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me mdimkhiw sha ha Kniqkhoeqmaq gan spaq hana sana nina jaq ha saxein mke hana on jo de. ³⁸ Tneq ktiw gan ama la Mari he Jawshe me vy hana Naudie Jeishu avuiq Kniqkhoeqmaq gan mthoeq jo de. Ama la Jeirushlen kun gan tkan than son niwn khimi ji gan naudie Jeishu kthanq haw by jo de.

Nazare kun me vuiq niwn

³⁹ Mari he Jawshe la Kanma iwn pieriesa menan on niwn he axylpi sha khiwn degan Galilei khoeq ama ji iwn Nazare kun me vuiq jo de. ⁴⁰ Naqpi Jeishu la xiwn hana akyq tha on jo de. Ama menan pethon ji koi jo de. Kniqkhoeqmaq la ama gan khie hana saxein phru by de.

Tbutran glein thunq iwn Naudie Jeishu

⁴¹ Kien Niwn Shni sha than Jeirushlen kun menan Jeishu iwn anoi-oi ape-e la shni ttyn lyiw jo de. ⁴² Jeishu la shni xale ni de on degan ama ji arinon on niwn hena shni tneq me lyiw jo de. ⁴³ Shni tneq khiwn degan ama ji la vuiq than sha jo de. Gadema naudie Jeishu la vuiq y klaug Jeirushlen kun me on by man de. Ama tynygy on niwn gan anoi-oi he ape la mny y. ⁴⁴ Ama xini iwn spa naudie Jeishu la ama aphau ji he vaan de lyiw de thi de. Ama ji ni de lyiw khiwn degan nienq aphau ji he axui ji unq me shoeq than de. ⁴⁵ Ama xini la Jeishu gan nu by y degan Jeirushlen kun menan kaku hana shoeq jo de. ⁴⁶ Niqva thunq de me ama xini la Jeishu gan tbutran glein thunq menan Judaq ji iwn pieriesa shma ji he knoenq hana ama ji iwn pie gan kneq khiwn la kahaw kadiwnq ha on niwn gan katein than de.

⁴⁷ Ama iwn mnythoenq niwn he msan niwn gan the niwn axylpi ji la m'an u de. ⁴⁸ Ama iwn anoi-oi ape-e xini la ama gan nu degan m'an hana anoi-oi la, "Aqmon jy, Nan pe ke xini gan nagy nasha niwn mei. Nan pe ke xini nashoeq niwn amlunq biq than de," naha na by de.

⁴⁹ Tynygy degan Jeishu la, "Nagy de ke gan nashoeq niwn mei. Ke pe in me on ha de naniwn gan mny y na by," naha mkonq by de. ⁵⁰ Gadema ama xini la Jeishu tne gan haw niwn mei naniwn kneqthoenq y de.

⁵¹ Khiwn degan Jeishu la ama xini he vaan de Nazare kun menan vuiq poe hana ama xini iwn atxaw gan kneq hana on dy. Gadema Anoi-oi la tynygy niwn ji gan amlunq thunq menan ta hana on jo de. ⁵² Jeishu la xiwn hana pethon ji amdaw on jo de. Kniqkhoeqmaq he khimi ji la ama gan py ha khie jo de.

Batizen shma Jawhen tra haw niwn

(Mth 3:1-12; Mk 1:1-8; Jh 1:19-28)

3 Roma khoeq me Tibeiri Keisa xandi sha niwn shni xale baan de menan Ponti Pile la Judaq khoeq iwn kanma sha jo de. Tneq ktiw me Heiro Entipa la Galilei khoeq iwn xandi sha jo de. Heiro Entipa iwn naqpi Philipu la Ituri he Trakhawni khoeq me kanma sha jo de. Leishani la Abilen khoeq iwn kanma sha jo de.

² Tneq ktiw gan Enna he Kajapha xini la miema glein xiw sha jo de. Tneq ktiw me dethunq xaupan me on niwn Zakhri iwn spa Jawhen menan Kniqkhoeqmaq la kthanq ghoi gan khimi ji me haw by than sin by de.

³ Dyde Jawhen la Jawden tvaq txeq mtynq axylpi ji me lyiw hana, "Anon dan u hana batizen khan la nan ji iwn ajie gan Kniqkhoeqmaq namxoe man de," naha thuiq by de. ⁴ Veshin me phoishma Heishaja la ama iwn saboi thunq menan Jawhen kthanq tri ha khe niwn la, "Dethunq xaupan me lonq de la xanq ha on de, 'Kanma navy than lan gan mtoe ha mse ja, nade.

⁵ Kniqkhoeqmaq la nien niwn ji, khoeqron niwn ji gan tphun ha tkoenq he tanbu ji gan ktoi u man de. Ama la katkoe niwn lan gan toe than sha ha ra niwn lan gan shuixie than nasha man de. ⁶ Kniqkhoeqmaq iwn txon niwn la khimi axylpi ji nu man de," naha tri niwn on de.

⁷ Khimikie ji la batizen khan than Jawhen menan vy u de. Gadema ama la khimikie ji gan, "Mxuiq shi he niwn ji jy, 'Nan ji gan Kniqkhoeqmaq kdauthu ha shaukhoen napoe niwn kon loe than ape nahaw mei. ⁸ Nan ji anon dan niwn khuitan ja de naniwn gan mnui ha than sha maq ja. Khiwn degan navy la nan ji gan ke batizen napoe de. Me ji la Abrahen iwn spi ji de, Kniqkhoeqmaq ajie napoe y ga,' naha nanma ji ttoi kahaw u nanq ja. Kniqkhoeqmaq la txun neq ji gan Abrahen iwn spi ji kkrhau he ha ja de. ⁹ Kniqkhoeqmaq la thekon gan ajun tein kon xu than vaanq gan thekon mkun menan khe niwn khimi he de. Athe ghoi kthe y niwn akun ttyn gan xu hana me me bon by man de," naha na by de.

¹⁰ Khimi ji la, "Ke ji tne sha ha de mei," naha diwnq by de.

¹¹ Jawhen la, "Kh'aw toe ni de on niwn khimi la toe man ma on y niwn khimi gan poe by. Sana on niwn khimi la on y niwn khimi gan xi ha de," naha mkonq de.

¹² Maumoen kakaw axy niwn ji ma batizen khan than Jawhen me vy by de. Ama ji la, "Shma jy, ke ji tne sha ha de," na by de.

¹³ Jawhen la, "Kaw shan niwn jie man kaw u. Apy kaw u nanq," na by de.

¹⁴ Khiwn degan axy niwn langie ji ma Jawhen gan, "Mala ke ji tne sha ha de mei," na by degan,

"Kхими ji iwn tkaan gan la ieqraw nanq. Ke gan tkaan napoe y la, 'Khoeq kanma in me namkaq de,' naha khi-mi ji gan ktei nanq," naha haw by de.

¹⁵ Khimi ji la tne kkrhau de mei naniwn gan lan tkhoenq u de. Khimi ji iwn amlunq thunq me Jawhen gan, "Meishija shu mei," naha ta u de. ¹⁶ Dyde Jawhen la, "Ke la nan ji gan tui he batizen napoe niwn ga de. Ke khaan y bohan on niwn navy man de. Ke la ama iwn khawnien xui gan shu than mtienq kba y de. Ama la nan ji gan Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he, me he, batizen napoe man de. ¹⁷ Ama iwn akoe me saq he saq afi gan mshi ha tkhiw than bawxa kauruiq de. Ama la saq nienna gan phieqryiw de. Hoi niwn saq ji gan tpeq me khe hana saq afi ji gan la xinq man ma diw kau y niwn me me bonq man de," naha haw by de.

¹⁸ Jawhen la alan amdaw he msoe ha khimi ji gan kthanq ghoi haw by jo de.

Jawhen gan xandi Heiro la mron thunq me keinq niwn

¹⁹ Khiwn degan Jawhen la xandi Heiro gan pieriesa me kauruiq niwn he on y de tkhoen ama gan shoema by de. Nagy de tkhoen mei nala Heiro la ama naqpi iwn nuipui Heirodi gan nuipui sha by de. Axy niwn hoi y niwn amdaw ji gan ma sha jo de. ²⁰ Neq khaan y Heiro hoi y xiw sha niwn la Jawhen gan mron thunq me mkoen ha khe niwn jo de.

Jeishu batizen khan niwn

(Mth 3:13-17; Mk 1:9-11)

²¹ Jawhen mron thunq me thaw ha y man degan khi-mi amdaw ji gan batizen poe by khiwn la Jeishu gan ma batizen poe by de. Jeishu saxein mke toen menan khoeqshniq kamhun panq jo de. ²² Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la Jeishu konq me mxuq he khoeqshan kon skrha by de. Khoeqshniq kon Kniqkhoeqmaq iwn atx-aw la, "Nan la Ke khie niwn Spa. Ke amlunq kadirien ja gan," na by de.

Jeishu iwn asien ji

(Mth 1:1-17)

²³ Jeishu la ama iwn maqtanq gan katon degan shni xuihunq de on dy de. Khimi ji la ama gan Jawshe iwn spa naha thi by de. Jawshe la Heili spa, ²⁴ Heili la Mate spa, Mate la Leivi spa, Leivi la Meilakhi spa, Meilakhi la Jana spa, Jana la Jawshe spa, ²⁵ Jawshe la Matati spa, Matati la Amo spa, Amo la Nahun spa, Nahun la Eisli spa, Eisli la Nage spa, ²⁶ Nage la Ma'e spa, Ma'e la Matati spa, Matati la Semi spa, Semi la Jawse spa, Jawse la Joda spa, ²⁷ Joda la Jawnan spa, Jawnan la Riesa spa, Riesa la Zeirubabeila spa, Zeirubabeila la Sheilatila spa, Sheilatila la Neri spa, ²⁸ Neri la Meilakhi spa, Meilakhi la Adi spa, Adi la Kawshen spa, Kawshen la Eilamaden spa, Eilamaden la Eira spa, ²⁹ Eira la Jawshu spa, Jawshu la Eileiza spa, Eileiza la Jorin spa, Jorin la Mate spa, Mate la Leivi spa, ³⁰ Leivi la Shimon spa, Shimon la Judaq spa, Judaq la Jawshe spa, Jawshe la Jonan spa, Jonan la Eilijakin spa, ³¹ Eilijakin la Mele spa, Mele la Mena spa, Mena la Matatha spa, Matatha la Naten spa, Naten la Davi spa, ³² Davi la Jeishei spa, Jeishei la Obe spa, Obe la Bawza spa, Bawza la Salam-on spa, Salamon la Naqshun spa, ³³ Naqshun la Aminada spa, Aminada la Admin spa, Admin la Ani spa, Ani la Heizeron spa, Heizeron la Phare spa, Phare la Judaq spa, ³⁴ Judaq la Jako spa, Jako la Ize spa, Ize la Abrahen spa, Abrahen la Tera spa, Tera la Nahaw spa, ³⁵ Nahaw la Seru spa, Seru la Re'u spa, Re'u la Pele spa, Pele la Eba spa, Eba la Shela spa, ³⁶ Shela la Kainen spa, Kainen la Aphazi spa, Aphazi la Sheima spa, Sheima la Naw Ei spa, Naw Ei la Lame spa, ³⁷ Lame la Matusheila spa, Matusheila la Einaw spa, Einaw la Jare spa, Jare la Mahaleila spa, Mahaleila la Kainen spa, ³⁸ Kainen la Eino spa, Eino la Sheita spa Sheita la Aden spa, Aden la Kniqkhoeqmaq spa.

Jeishu gan m'jon niwn

(Mth 4:1-11; Mk 1:12-13)

4 Jeishu la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he koi hana Jawden tvaq kon vuiq degan Seryiw niwn Muiqxaq la dethunq menan lyiw he by de. ² Ama la dethunq me niqva xuimliq de on toen menan Saten xui-pui la ajie sha than m'jon by de. Tynygy degan Ama la tne ma sa y de. Ktiw tneq khiwn degan ama la bu kxan by de.

³ Saten xui-pui la, "Nan Kniqkhoeqmaq iwn Spa nala txunkie neq gan nanma pie he tkoe mkrhau ja," na by de.

⁴ Jeishu la, "Kniqkhoeqmaq iwn piemkun me khimi ashau xinq than sa niwn haan de xdyn he khiwn y man de," naha mkonq by de.

⁵ Khiwn degan Saten xui-pui la Jeishu gan shanq niwn tkoenq konq menan kauq hana kauniq ttny me on ni-

wn khoeq ji gan mnui by de. ⁶ Tynygy mnui by khiwn la Saten xuipei la, "Ave Nan nu niwn neq ji la ke akoe thunq me on de. Ke poe de ne niwn gan poe ha ja de. Khoeq ji gan dan than aqna bohan he kaurein niwn ji gan napoe man de. ⁷ Dyde Nan ke gan naspaq la tneq axylypi napoe de," naha na by de.

⁸ Jeishu la, "Kniqkhoeqmaq iwn Piemkun me Nan iwn Kanma Kniqkhoeqmaq gan nienq spaq ha ga de. Ama pie gan kneq ha ga de," na by de.

⁹ Khiwn degan Saten xuipei la Jeishu gan Jeirushlen kun me mhenq ha tbutran glein iwn shanq xiw niwn inphu kong me thyn ha, "Nan Kniqkhoeqmaq iwn Spa jo de nala neq kon shong ja. ¹⁰ Piemkun me, 'Kniqkhoeqmaq la ama iwn thoeq ji gan Nan gan namkhaw than txu ha khe de.' ¹¹ Nan iwn akhawkoe ji txun he kabaw ha y than Ama ji iwn akoe Nan gan napan man ga," naniwn tri ha on de.

¹² Jeishu la, "Piemkun me, 'Nan Kanma Kniqkhoeqmaq gan msan ha y,'" naha tri ha on de.

¹³ Saten xuipei la Jeishu gan alan axylypi he m'jon niwn khiwn hana ama la Jeishu kon thaw ha lyiw khiwn la texiwn on jo de.

Jeishu Galilei kon maqtanq katein niwn

(Mth 4:12-17; Mk 1:14-15)

¹⁴ Jeishu la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq iwn bohan he Galilei khoeq me vuiq jo de. Khimi ji la Jeishu kthanq gan nidei me on niwn kun ji he van ji menan thuiq u jo de. ¹⁵ Kniqkhoeqmaq iwn in ji me Ama mtu by degan khimi ji mthoeq pi than de.

Jeishu gan Nazare iwn khimi ji ieq by niwn

(Mth 13:53-58; Mk 6:1-6)

¹⁶ Jeishu la ama xiwn niwn kun Nazare kun me vuiq hana ama ji arinon on niwn he T'ja Mniq me Kniqkhoeqmaq iwn in menan koen jo de. Ama la piemkun tkhoenq than thau jo de. ¹⁷ Ama gan phoishma Heishaja iwn tri niwn sa m'jaw poe by de. Ama sa m'jaw tneq gan xan degan katein niwn la, ¹⁸ "Kniqkhoeqmaq iwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la Ke kong me on de. Nagy de tkhoen mei nala Kniqkhoeqmaq la ke gan xieq hana nere niwn khimi ji me kthanq ghoi nahaw he de. Mron thunq me on niwn khimi ji gan, 'Ke nan ji gan namxoe de,' naniwn haw than Kniqkhoeqmaq la ke gan namxoe dy. Ami m'ju niwn ji ami nu he de. Kloe niwn gan khan ha niwn ji gan namxoe de. ¹⁹ Kanma la Ama iwn khimi ji gan txon than ktiw la nidei dy ga naniwn thuiq than ke gan namxoe dy," nade.

²⁰ Jeishu la sa m'jaw gan m'jaw beqryn hana Kniqkhoeqmaq iwn in iwn ktoenkyn me poe by khiwn la knoenq ha on jo de. Tneq me on niwn khimi axylypi ji la Jeishu menan tkhoenq khi u de. ²¹ Jeishu la ama ji

gan, "Sa m'jaw neq thunq iwn phe hana nan ji ave the niwn la veniq khuitan nathaw dy," naha haw by beqryn de.

²² Ama haw niwn gan the niwn khimi axylypi ji la, "Ama haw niwn pietuiq gan m'an u jo de. 'Khiwn degan ama ji la,' Neq la Jawshe spa sy y na by," naha haw u jo de.

²³ Jeishu la ama ji gan, "Kхими haw she niwn pie he nan la haw man de. Kshi shma y me-e gan me-e hoi than sha ja. Kapeiranan kun me sha niwn ji ke ji the niwn ji la me-e van khoeq me ma sha ja, nan ji na man de. ²⁴ Ke nahaw niwn kneq u. Phoishma ape ma me-e van khoeq me amiq ghoi dan y. ²⁵ Phoishma Eilijaq on niwn ktiw me Isreila khoeq menan xoemoen nuipuidi amdaw on ja de. Tneq ktiw me shni thunq de he xa tru de khoeq nien y de tkhoen Isreila khoeq axylypi me mxan u de. ²⁶ Gadema Kniqkhoeqmaq la Eilijaq gan Isreila xoemoen me mxoe y. Sidun khoeq Zarata kun me on niwn xoemoen menan mxoe ga de. ²⁷ Phoishma Eilishi khaq gan ma Isreila khoeq me xieqbie ka'on amdaw on de. Sirija khoeq iwn xieqbie ka'on Neimen long de nienq aghoi gan dan ga de," naha haw by de.

²⁸ Kniqkhoeqmaq iwn in me on niwn khimi axylypi the degan amdaw kdoe thaw pi than de. ²⁹ Ama ji la thau hana Jeishu gan Nazare kun xanq me mthoe u de. Ama ji la Nazare kun me on niwn ktoenq monq iwn tbie me xieq ha tneq kon nui pjoe de sha by de.

³⁰ Gadema Jeishu la khimi tneq ji unq kon thaw hana ne niwn me lyiw vi dy.

Jeishu la khimi long de thunq iwn anan mthoe niwn

(Mk 1:21-28)

³¹ Khiwn degan Jeishu la Galilei khoeq Kapeiranan kun me lyiw ha T'ja Mniq menan Kniqkhoeqmaq iwn in me Piemkun gan mtu by de. ³² Ama ji la Jeishu iwn mtu niwn gan m'an u de. Nagy de mei nala Ama iwn mtu by niwn ji la aqna he haw he de. ³³ Tynygy degan Kniqkhoeqmaq iwn in me anan koen niwn naqpadi long de on de. Ama la xanqran hana, ³⁴ "Nazare kun iwn Jeishu jy! Ke ji gan tne nasha de ne mei. Ke ji gan namthi than navy niwn by. Nan ape mei naniwn namny ja. Nan la Kniqkhoeqmaq iwn namxoe niwn seryiw niwn tloe sy ja!" na by de.

³⁵ Jeishu la anan gan, "Dikshiq on, khimi tneq kon thaw vi," na by de. Ama la khimi tneq gan ama ji maq me mtinbun hana khimi tneq gan naq he y klauq thaw vi dy.

³⁶ Ama ji axylypi la m'an hana long de long de kahaw u niwn la, "Ama mtu niwn la tne mei mny y. Ama la anan gan aqna he bohan he thaw than haw degan thaw vi bui," naha kahaw u de. ³⁷ Jeishu iwn kthanq tneq ji la atxeq me on niwn van khoeq ttyn kthanq pjoe vi jo de.

Jeishu khimi amdaw gan anonanaq hoi than sha niwn

(Mth 8:14-17; Mk 1:29-34)

³⁸ Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn in kon thaw hana Shimun iwn in me lyiw jo de. Shimun iwn api la amdaw xy y niwn gan Jeishu me thuiq by de. ³⁹ Jeishu la Peitru iwn api txeq me kdoe ha pie he xy y niwn gan lauq he by de. Peitru iwn api la thau pjoe ha ama ji gan bu an mxiw ha khlong mnau by de.

⁴⁰ Kniq diwn degan Jeishu menan khimi ji la xy y naq niwn ji anonanaq on niwn ji gan mhen by de. Ama la tneq ji me akoe thyn ha long de khiwn la long de axylipi hoi he jo de. ⁴¹ Anan ji ma by khimi amdaw ji kon thaw hana, "Nan la Kniqkhoeqmaq iwn Spa," naha xanq de.

Jeishu la tynygy thuiq ha y than ama ji gan ktiw krie by de. Nagy de tkhoen mei nala ama ji la Jeishu la Meishija naniwn mny de tkhoen jo de.

Jeishu kthanq ghoi gan thuiq niwn

(Mk 1:35-39)

⁴² Jeishu la mkhoen thoeqdi khimi on y niwn mtynq me lyiw de. Khimi ji la ama gan shoeq u jo de. Ama ji la Jeishu gan katein degan ama ji iwn kun kon thaw ha lyiw y than haw u jo de. ⁴³ Gadema Jeishu la, "Ke la axy niwn kun ji me lyiw hana Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq kthanq ghoi thuiq ha de. Ama la xandi naniwn gan haw ha de. Nagy de mei nala ke gan tneq sha than Kniqkhoeqmaq namxoe niwn de," naha haw by de.

⁴⁴ Dyde, Jeishu la thaw hana Judaq khoeq me on niwn Kniqkhoeqmaq iwn in ji me Kniqkhoeqmaq iwn kthanq ghoi gan thuiq jo de.

Jeishu kauq niwn kausy xiw iwn atxuiq ji

(Mth 4:18-22; Mk 1:16-20)

5 Niq de menan Jeishu la Ganeisare tuili tein me kdoe niwn ktiw menan Kniqkhoeqmaq iwn piemkun gan kneq ne niwn khimi ji la Ama txeq me tiwn than kathui u jo de. ² Jeishu la tui tein me xieq ha khe niwn mlon janq ni de gan nu by de. Mui kashoeq ji la mlon kon skrha hana py mshu u jo de. ³ Jeishu la Shimun naniwn khimi iwn mlon konq me poe hana kaunig he sxiw man mthui shawshie ja naha sin by de. Jeishu la mlon konq me knoenq hana khimikie ji gan Kniqkhoeqmaq iwn kthanq ghoi mtu by de.

⁴ Jeishu ama khimikie ji gan mtu khiwn degan, "Shimun jy, mlon gan tuili me mthui hana mui dan than py jaq ja," na by de.

⁵ Shimun la, "O Kanma jy! Ke ji la mxun xun de py m'jau jo de, mie man ma dan y jo de. Gadema nanma nahaw niwn he py gan jaq jo man gan," naha jaq u jo de. ⁶ Ama ji la py jaq u jo la mui amdaw kmaq by thaan ha py krau nene thaan jo de. ⁷ Dyde ama ji aphau ji iwn

axy niwn mlon gan klongq than akoe he kauq de. Klongq than ji ma vy by hana mlon janq ni de mie nene koipy dan thaan de. ⁸ Tynygy niwn gan Shimun Peitru la nu degan ama la Jeishu maq me khawmkhun mdi hana haw niwn la, "Ke la ajie on niwn khimi jo de. Ke kon lyiw vi ja Kanma jy," naha mkhanq by de.

⁹ Nagy de tynygy mkhanq by niwn mei nala, Peitru he ama iwn aphau ji la mui dan mdaw niwn gan m'an u de tkhoen de. ¹⁰ Shimun iwn aphau, Zeibeidei iwn spa Jaku he Jawhen xini ma m'an hy jo de. Jeishu la Shimun gan, "Xiq u nanq! Ave kon nan ji la mui shoeq beshe he Ke than khimi ji gan shoeq u man di," na by de.

¹¹ Dyde ama ji la mlon gan kaunig me xie ha thyn khiwn la axylipi khepha ha Jeishu txuiq xui pjoe hy jo de.

Jeishu la khimi long de iwn xieqbie lauq than sha by niwn

(Mth 8:1-4; Mk 1:40-45)

¹² Jeishu la kun haan de me on degan akyq bre xieqbie on niwn khimi long de on jo de. Jeishu gan khimi tneq nu degan klena me amime tbaw ha, "Kanma jy! Nan ne la ke iwn xieqbie lauq ha ja de," na by de.

¹³ Jeishu la ama iwn akoe gan jau khiwn la tydie ha, "Ke ne ja. Nan se gapan," naniwn he xieqbie lauq pjoe by jo de. ¹⁴ Ama gan Jeishu la, "Ape gan ma thuiq nanq. Miema me lyiw ha akyq mnui. Mawshei nahaw he hoi niwn avuiq kamse niwn luisui sha ja. Akyq la se dy de naniwn shaushi mthoe ja," na by de.

¹⁵ Gadema Jeishu iwn kthanq la van khoeq ji me kthanq niwn khaan y kthanq by vi de. Ama iwn piemkun pieriesa mtu niwn haw niwn kneq than, anonanaq hoi than khimi amdaw ji vy li vy li by lau vi de. ¹⁶ Gadema Ama la dethunq me ama mkrhe lyiw hana saxein mke jo de.

Kta ha y niwn gan hoi than sha by niwn

(Mth 9:1-8; Mk 2:1-12)

¹⁷ Niq de gan Jeishu la piemkun mtu by de. Tynygy degan Galilei khoeq he Judaq khoeq mtynq ttyn iwn kun ji me on niwn ji he Jeirushlen kun iwn Pharishei he pieriesa shma ji ma vy u hana Jeishu mtu niwn txeq me knoenq u de. Jeishu la anonanaq hoi than Kniqkhoeqmaq iwn bohan on de. ¹⁸ Akhawkoe kta ha y niwn khimi long de gan ama ji la ama iwn i'na xedin he pauky tpuq hana Jeishu me mhen by de. Ama ji la inthunq me on niwn Jeishu maq menan mhen de ne jo de. ¹⁹ Khimikie ji amdaw on de tkhoen ama ji la khimi naq gan Jeishu maq me mhen de dan by y jo de. Dyde ama ji la kta ha y niwn khimi tneq gan tpuq hana inphu me poe hana Jeishu on niwn luqtny me akhoeq phaw ha xedin gan xuinoen he mxa by de. Ama ji mxa niwn la Jeishu maq me mxa by dy. ²⁰ Jeishu la ama ji

iwn yn ha akla niwn gan nu degan akhawkoew diw niwn khimi gan, "Aly jy! Nan iwn ajie gan namxoe dy de," naha haw de.

²¹ Tneq menan Pharishei ji he pieriesa shma ji la, "Kхими neq la Kniqkhoeqmaq gan nu y san y tpeie vanq thaan bui. Ama gan ama tne thi jo mei. Kniqkhoeqmaq long de xdyn ajie gan mxoe ha niwn ga," naha ta u de.

²² Ama ji amlunq thunq me ta niwn ji gan Jeishu mny by hana, "Nagy de tkhoen nan ji tynygy ta u niwn mei. ²³ 'Nan iwn ajie gan namxoe dy naniwn jauhoe goe by.' Sy y la, 'Thau hana tkie,' naniwn gan haw than jauhoe goe by. ²⁴ Gadema Ke Khimi Spa la khoeqra neq me ajie ji gan mxoe than aqna on ja de naniwn nan ji mny u man de," naha haw khiwn la akhawkoew kta ha y niwn khimi gan, "Thau ha nanma iwn xedin gan k'jaw hana in me vuiq si," na by de.

²⁵ Khimi tneq ma ama ji maq me ktanle thau hana ama iwn i'na gan k'jaw khiwn la Kniqkhoeqmaq gan mthoeq ha in me vuiq jo de. ²⁶ Tynygy niwn gan nu ha khimi axylypi ji la m'an hana Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u jo de. Ama ji la xiq hana, "Veniq me ji me yn de dan y thaan niwn nu u dy de," naha haw u jo de.

Jeishu Leivi gan kauq niwn

(Mth 9:9-13; Mk 2:13-17)

²⁷ Khiwn la, Jeishu la Leivi naniwn maumoen kakaw long de gan ama iwn maumoen kaw niwn jun menan knoenq ha on niwn gan nu by de. Jeishu la, "Leivi, Ke txuiq naxui ja," na by de. ²⁸ Leivi ma thau pjoe hana axylypi gan kheshu khiwn la Jeishu txuiq xui poe vi de.

²⁹ Leivi la Jeishu than ama in me shni glein sha jo de. Tneq menan maumoen kakaw amdaw ji he axy niwn khimi ji vy hana Jeishu he vaan de sa u jo de. ³⁰ Pharishei ji he pieriesa shma ji la Jeishu iwn atxuiq ji gan, "Nagy de nan ji la maumoen kakaw ji he ajie on niwn khimi ji vaan de bu sa u ni u niwn mei," naha diwnq by de.

³¹ Jeishu la, "Xy y naq y niwn khimi ji la kshi shma gan ne y de. Gadema xy y naq niwn khimi ji nienq kshi shma gan ne ga de. ³² Ke la aghoi sha ga de naniwn khimi ji gan anon dan than kauq de vy niwn sy y de. Me-e gan me-e ajie on de naniwn khimi ji gan anon dan than kauq de vy niwn ga de," na by de.

Sana nina jaq niwn kthanq diwnq niwn

(Mth 9:14-17; Mk 2:18-22)

³³ Khimi ji la Jeishu gan, "Jawhen iwn atxuiq ji he Pharishei ji iwn atxuiq ji la sana nina jaq ha saxein mke u de. Nan iwn txuiq ji la sa ha ni ha on ga bui," naha diwnq by de. ³⁴ Jeishu la, "Indon sha niwn shre he khlong ji la indon sha niwn shni me vaan de on degan bu jaq he de dan de by. ³⁵ Gadema nuipui la niwn shre gan xanqla me mhenq niwn ktiw thaw ja tyn man ga. Tyny-

gy degan bu jaq man de," naha ama ji gan mkonq by de.

³⁶ Jeishu ma by ama ji gan taumla he haw by niwn la, "Ape ma kh'aw kauxiwn kash'ei niwn gan kh'aw kautha sh'ei ha mdau hana xuiq y de. Tynygy sha la kh'aw kautha gan mnaw lau ga de. Kh'aw kauxiwn he ma kba y de. ³⁷ Sbjie tui kautha gan aphoe he sha niwn tky kauxiwn me ape ma thein y de. Thein la aphoe he sha niwn tky gan sa panq hana sbjie tui la loe khja ga de. Aphoe he sha niwn tky ma pjaulila ga de ³⁸ Dyde sbjie tui kautha gan aphoe he sha niwn tky kautha me thein ha de. ³⁹ Sbjie tui kauxiwn ni khiwn niwn khimi la kautha gan ni ne y. 'Kauxiwn la kautha khaan y hoi xiw vi,' naha thi u de," naha thuiq by de.

T'ja kthanq diwnq niwn

(Mth 12:1-8; Mk 2:23-28)

6 T'ja Mniq niq de me Jeishu he atxuiq ji la saq ka ji gan tloi ha lyiw u jo de. Tynygy lyiw degan ama iwn atxuiq ji la saqvuiq ji gan k'joe ha akoe he tmiebu khiwn la sa u de. ² Tynygy degan nagy mei niwn Pharishei ji la, "Judaq ji T'ja Mniq me sha ha y naniwn gan nagy de nan ji la sha u niwn mei," naha diwnq by de.

³ Jeishu la ama ji gan, "Davi he ama iwn aphau ji bu kxan by degan tne sha mei naniwn nan ji phe kau y na by. ⁴ Kniqkhoeqmaq iwn in me koen hana Kniqkhoeqmaq maq me poe niwn tkoe gan la ha sa jo de. Ama aphau ji gan ma xi by de. Tkoe tneq gan Kniqkhoeqmaq iwn Miema ji nienq sa ha ga de."

⁵ Ama la neq ji gan, "Kхими Spa la T'ja Mniq iwn Kanma jo de," naha mkonq by de.

Akoe kta ha y niwn khimi he Jeishu

(Mth 12:9-14; Mk 3:1-6)

⁶ Axy niwn T'ja Mniq haan de menan Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn in me lyiw hana piemkun ji mtu by de. Tneq me t'a akoe kta ha y niwn khimi long de on de. ⁷ Pharishei ji he pieriesa shma ji la Jeishu gan ajie bi than shoeq by de. Ama ji la Jeishu gan T'ja Mniq me anonanaq hoi than sha la bi de naha son u jo de.

⁸ Gadema Jeishu la ama ji iwn amlunq thunq me ta niwn ji gan mny by de. Akoe kta ha y niwn khimi gan, "Thau hana amaq me vy ha kdoe ja!" na by de. Khimi tneq ma thau hana kanmaq me vy ha kdoe by jo de. ⁹ Khiwn degan Jeishu la, "Nan ji gan ke nadiwnq ve nanq. Pieriesa menan T'ja Mniq me tne sha de mei. Aghoi sha shan by. A'shi sha shan by. Ashau txon than sha shan by. Ashau mthi than sha shan by," naha ama ji gan diwnq by de. ¹⁰ Ama ji axylypi gan tkhoenq khiwn la khimi tneq gan haw by niwn la, "Nan akoe gan mtoe ja," na by ha mtoe jo la hoi vi jo de.

¹¹ Gadema Pharishei ji he pieriesa shma ji la kdauthu hana Jeishu gan hoi y niwn nagy sha de mei naniwn gan kashtiw u jo de.

Jeishu xieq niwn atxuiq xale ni de

(Mth 10:1-4; Mk 3:13-19)

¹² Tneq ktiw menan Jeishu la tkoenq konq me poe hana Kniqkhoeqmaq me mxun xun de saxein mke ha on de. ¹³ Mkhoen phan me Jeishu la ama iwn atxuiq ji gan kauq jo de. Kauq khiwn la lonq xaq xale ni de gan xieq hana ama ji gan tloe naha kauq by de. ¹⁴ Ama iwn xieq niwn tloe ji la, Peitru naha kauq niwn Shimun, anaqpi Endrei, Jaku, Jawhen, Philipu, Bathawlamei, ¹⁵ Mathe, Thawma, Alaphei iwn spa Jaku, Judaq khoeq dan than sha niwn (Zeilu) naha kauq niwn Shimun, ¹⁶ Jaku iwn spa Judaq he Judaq Iskaro. Judaq Iskaro la ave maq menan Jeishu gan txieq ji me au than khimi jo de.

Jeishu la anonanaq hoi he niwn he mtu niwn

(Mth 4:23-25)

¹⁷ Jeishu la ama iwn tloe ji he vaan de tkoenq konq kon skrha u jo de. Atxuiq ji he vaan de kaudyn me kdoe ha on jo de. Judaq khoeq Jeirushlen kun, lahaw tein iwn Tyra he Sidun kun ji iwn khimikie amdaw vy u de. ¹⁸ Ama ji la Jeishu mtu niwn ji gan kneq than he ama ji iwn anonanaq lauq than vy u niwn jo de. Anan koen niwn ji ma aghoi kkrhau u jo de. ¹⁹ Khimi axylpi ji la ama gan tydie than akla u de. Kniqkhoeqmaq iwn bohan ama menan on de tkhoen khimi axylpi ji iwn anonanaq gan lauq he ha ja de.

Hoelihoelanq niwn he amlunqma niwn

(Mth 5:1-12)

²⁰ Jeishu la ama iwn atxuiq ji gan tkhoenq hana, "Nere niwn nan ji la hoelihoelanq man de.

Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq la nan ji iwn kkrhau man de.

²¹ Ave mxan niwn nan ji la hoelihoelanq man de.

Kniqkhoeqmaq la nan ji gan namsa de.

Ave xa niwn nan ji la hoelihoelanq man di.

Kaukiwn menan ji mnuiq man de.

²² "Ke Khimi Spa dhan he khimi ji nan ji gan namtiwliw niwn ji, nakdiepha niwn ji, naskoe niwn ji, khimi shi naha nakauq niwn ji on gamaq hoelihoelanq man di. ²³ Tynygy nasha degan nan ji la nan ji la amlunq khiwshliw khe hana mlanq u ja. Nagy de mei nala khoeqshniq iwn Khoeq me Kniqkhoeqmaq la nan ji gan hoe niwn avanq napoe man de. Ama ji iwn pui-ui pi-i ji ma veshin iwn phoishma ji gan tynygy sha by jo de.

²⁴ Ave kaurein niwn nan ji la dhanshi man de.

Nan ji than aghoi dan na on y dy de.

²⁵ Ave mna'au than sa ha niwn nan ji la dhanshi man de.

Kaukiwn me nan ji la mxan kloeloe man de.

Ave mnuiq niwn nan ji la dhanshi ha mxuiq tui thaw ha man de.

²⁶ "Kхими amdaw niwn ji nan ji gan mthoe la nan ji dhanshi man de. Ama ji iwn pui-ui pi-i ji ma veshin menan phoishma he ajiwn sha niwn khimi ji gan tynygy haw u de."

Txieq ji gan khie u

(Mth 5:38-48; 7:12)

²⁷ "Ke txaw kneq niwn ji nahaw gan. Txieq ji gan khie u. Namtiwliw niwn ji gan aghoi sha. ²⁸ Natkinq niwn ji gan saxein ghoi phru u. A'shi sha niwn ji avuiq saxein mke by. ²⁹ Ame phanphan de natbie la ave phan de gan kahoiq by. Kh'aw la niwn gan mkhanq nanq. Athunq iwn kh'aw ma poe by. ³⁰ Khimi lonq de man nan ji gan haan haan man namke degan poe by ja. Nan iwn haan man haan man khimi lonq de nala vi la napoe beqryn than ama gan haw nanq. ³¹ Khimi ji gan nanma avuiq sha he de ne niwn he khimi ji than sha ja.

³² "Nan ji gan nakhie niwn khimi ji gan nienq khie la tne avanq dan de mei. Ajie on niwn khimi ji mtienq la ama ji gan khie niwn khimi ji gan khie u jo de. ³³ Nanma ji gan aghoi nasha niwn ji gan nienq aghoi sha by la nan ji tne avanq dan de mei. Ajie on niwn ji mtienq la ama ji aghoi sha by beqryn u ja de. ³⁴ Nan ji gan napoe beqryn ha niwn ji gan nienq tkaan khi by de naha kdon de nala tne avanq dan de mei. Ajie on niwn khimi ji ma tynygy sha u ja. ³⁵ Nanma ji iwn txieq ji gan khie ha ama ji gan aghoi sha by. Dan beqryn than amlunq khe y klauq khi by. Tynygy sha la nan ji la hoe xiw niwn avanq dan de. Nan ji la Shanq Xiw niwn Kniqkhoeqmaq spi ji kkrhau de. Nagy de mei nala ama la hoi y niwn ji gan aghoi sha by jo de. ³⁶ Nan ji iwn Pe-e la khimi ji gan mxien beshe he nan ji ma mxien u ja."

Khimi ji gan tautun mkhoi niwn

(Mth 7:1-5)

³⁷ "Kхими ji gan tautun mkhoi u nanq. Kniqkhoeqmaq la nan ji gan tautun namkhoi y man de. Khimi ji gan ajie on de naha haw u nanq. Tynygy haw la nan ji gan Kniqkhoeqmaq ma ajie on de nana y man ga. Khimi ji iwn ajie gan mxoe u. Nan ji iwn ajie gan ma Kniqkhoeqmaq namxoe man de. ³⁸ Khimi ji gan poe u. Nan ji gan ma Kniqkhoeqmaq napoe man de. Khimi ji gan

noenq hana koipau poe by la Kniqkhoeqmaq la nan ji gan lienphrau thaan than napoe de," naha na by de.

³⁹ Jeishu la taumla he thuiq by niwn la, "Miju long de la ave miju long de gan mhoiq la long ni de pauky akhoeq me kalie man de. ⁴⁰ Atxuiq long de la ama iwn shma khaan y py ha thoenq y de. Gadema shma la atxuiq axylipi gan mtu by khiwn la atxuiq ji la shma he on de.

⁴¹ "Naqpi iwn ami menan on niwn tpeishei gan nu hana me-e amime on niwn thekon byn gan nagy de tkhoen katein y niwn mei. ⁴² Nanma ami thunq iwn thekon byn kla ma y klauq, 'Naqpi jy! Nan ami thunq iwn tpeishei gan nala by ve nanq,' naha haw nanq ja. Khimi ghoi he ajiwn sha niwn khimi jy! Nanma ami thunq iwn thekon byn gan la ma ja. Khiwn degan naqpi ami gan anienmrien nu ha nan naqpi ami thunq iwn tpeishei gan la ha man de."

Akun he ama iwn athe

(Mth 7:16-20; 12:33-35)

⁴³ "Akun ghoi menan hoi y niwn athe kthe niwn on y. Hoi y niwn akun me ma athe ghoi kthe y. ⁴⁴ Ama iwn athe gan tkhoenq hana akun gan mny ha ja de. Axinq kun menan lbu the gan k'joe ha y. Ksau kun menan sbjie the gan k'joe ha y. ⁴⁵ Khimi ghoi la ama amlunq menan aghoi on de. Dyde ama la aghoi sha de. Hoi y niwn tpeie de. Amlunq thunq me koipau niwn ji la amkha kon thaw jo de."

In sha niwn khimi long ni de kthanq

(Mth 7:24-27)

⁴⁶ "Ke gan nagy de tkhoen, 'Kanma, Kanma,' nakauq ha ke haw niwn gan nagy de kneq u y niwn mei. ⁴⁷ Ke menan navy hana ke haw niwn gan the niwn he sha niwn ji la tne he ththein mei naniwn gan nathuiq by de. ⁴⁸ Khimi tneq la klana menan khoeqre teq ha txun konq me amsi mxa niwn in kasha long de he jo de. Tui lein ha in gan tuilein ry gadema in la kasuiq y de. Nagy de mei nala in la anienmrien sha de tkhoen jo de.

⁴⁹ Gadema Ke pie gan the hana kneq y niwn khimi la klana hoi y niwn shraule me in amsi sha y klauq in sha niwn khimi he de. In tneq gan tuilein ry degan in katin hana prylila khja dy de," naha thuiq by de.

Roma ktoenkyn iwn tanna gan Jeishu hoi than sha by niwn

(Mth 8:5-13)

7 Jeishu la khimikie ji gan mtu by khiwn degan ama la Kapeiranan kun menan vuiq jo de. ² Roma asora ktoenkyn long de menan ama iwn khie niwn tanna long de on de. Tanna tneq la diw nene naq by de. ³ Roma asora ktoenkyn la Jeishu kthanq the degan ama la ama iwn tanna gan xy y naq niwn hoi he than Jeishu

gan kauq de Judaq ktoenkyn ji gan mxoe by de. ⁴ Ama ji la Jeishu me lyiw hana haw by niwn la, "Kхими neq gan Nan klong shan ja ga. ⁵ Nagy de tkhoen mei nala ama la me ji gan nakhie de tkhoen jo de. Me ji than Kniqkhoeqmaq iwn in gan ma nasha by jo de," na by de.

⁶ Jeishu ma ama ji he vaan de lyiw poe jo de. Ama ji in tneq me thaw nene menan Roma asora ktoenkyn tneq la aphau ji gan Jeishu me mxoe ha, "Kanma jy! Nan la msha than sha nanq ja. Ke inphu tkui me navy than ke he kba y de. ⁷ Dyde kema ma Kanma me navy than ke he kba y de. Gadema pie mlán man haw la ke iwn tanna hoi man de. ⁸ Nagy mei nala ke akonq me ke gan nasin than ktoenkyn ji on de. Ke tkui me langie ji on de. Ke la langie long de gan lyiw nala lyiw de. Ave long de gan navy nala vy de. Ke iwn tanna neq gan sha ja nala sha de," naha na by de.

⁹ Tynygy niwn gan the jo la Jeishu la m'an hana ama lithun xui niwn khimikie ji me kahoiq ha, "Ke nan ji gan nahaw gan. Neq he niwn yn niwn gan Isreila ji thunq me ke long man ma katein kau y," naha haw de.

¹⁰ Toeq niwn ji in me thaw degan langie ktoenkyn iwn tanna gan hoi ha on niwn gan katein de.

Jeishu la xoemoen noi iwn spa gan adiw kon mthau niwn

¹¹ Texiwn degan Jeishu he vaan de atxuiq ji he khimikie ji la Naina naniwn kun menan lyiw u jo de. ¹² Kun me koen than thawkha me thaw degan axaw kvuiq de lyiw niwn he katein de. Diw niwn tneq la nuipuidi xoemoen menan long de xdyn on niwn spa jo de. Ama he vaan de khimikie ji la axaw kvuiq de lyiw niwn la amdaw thaan de. ¹³ Kanma Jeishu la nuipuidi gan nu by degan mxien niwn mlunq on ha nuipuidi tneq gan, "Xa nanq," na by de. ¹⁴ Khiwn degan Ama la lyiw hana kanq gan akoe he tydie by de. Kanq tpuq niwn ji ma knau jo de. Jeishu la, "Aqmon jy! Thau ja, ke nakauq de," naha haw de. ¹⁵ Tynygy haw de he diw niwn khimi tneq la knoenq ha atxaw haw dy. Jeishu la tneq gan anoi-oi me au by jo de.

¹⁶ Khimi axylipi xiq niwn amlunq on lau vi de. Ama ji Kniqkhoeqmaq gan mthoeq khiwn la, "Phoishma glein la me ji me nathaw dy. Kniqkhoeqmaq Ama iwn khimi ji gan klong de navy dy de," naha haw u jo de.

¹⁷ Jeishu kthanq la Judaq khoeq he bauteinbaula axylipi ji me kthanq jaq jo de.

Batizen shma Jawhen mxoe niwn tloe ji

(Mth 11:2-19)

¹⁸ Jawhen iwn atxuiq ji la ama me kthanq neq axylipi thuiq by degan atxuiq long ni de gan kauq by de.

¹⁹ Kauq khiwn la ama xini gan Kanma Jeishu me mxoe ha, "Nan la navy than khimi long de by. Sy y la, ke ji ave

long man gan kdon ha be man by," naha diwnq he by de.

²⁰ Khimi tneq ji Jeishu me vy by ha, "Batizen shma Jawhen la ke ji gan namxoe de. Nan la navy than khimi long de niwn by. Sy y la, ave long de gan lan tkhoenq ha be man by. Jawhen nadiwnq he de," naha na by de.

²¹ Ama xini tneq menan on toen me anonanaq on niwn amdaw ji gan hoi than sha by de. Anan koen niwn ji gan mthoe by de. Ami m'ju niwn ji gan nu than sha by de. ²² Dyde Jawhen iwn atxuiq ji gan Jeishu la, "Vuiq ha Jawhen gan nanma xini nu niwn ji he the niwn ji gan thuiq by ja. Ami m'ju niwn ji nu dy de. Khawvie ji ktie dy de. Xieqbie on niwn ji hoi dy de. Anakhin pan niwn ji the ha diw niwn ji xinq beqryn dy de. Nere niwn ji me kthanq ghoi the dy de. ²³ Kaukhiwn y klauq ke gan yn niwn khimi ji gan Kniqkhoeqmaq iwn saxein ghoi gan poe by man de."

²⁴ Jawhen iwn tloe ji vuiq vi degan Jeishu la, "Jawhen kthanq khimikie ji gan thuiq by de. Jawhen on niwn de-thunq me nan ji tne gan tkhoenq de ne ha lyiw u niwn mei. Kli thaw ha kahiwn niwn sbun kun gan tkhoenq de ne niwn by. ²⁵ Tne tkhoenq de lyiw u niwn mei. Kanoen sonme niwn athonathau kakhu kana niwn khimi ji gan tkhoenq than by. Tneq he niwn kanoen sonme kakhu kna niwn khimi ji la xandi in me on ja ga. ²⁶ Tne tkhoenq de lyiw u niwn mei. Phoishma gan nu de ne niwn by. Sy ja de. Jawhen la phoishma long de khaan y hoe niwn jo de naha ke haw niwn de. ²⁷ Kniqkhoeqmaq iwn Piemkun menan Jawhen kthanq tri niwn la, 'Ke iwn tloe gan namxoe niwn de. Ama la nan than lan namxiw by yy man de,' naha Kniqkhoeqmaq haw jo de. ²⁸ Ke nan ji gan nahaw gan, Khimi kapien niwn thunq me ape ma Jawhen khaan y hoe niwn on y. Gadema Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq me shin xiw niwn khimi la Jawhen khaan y hoe jo de," naha Jeishu thuiq by de.

²⁹ Jeishu iwn pie gan kneq niwn khimi axylpi ji he maumoen kakaw ji mtienq la Kniqkhoeqmaq iwn mdimkhiw niwn la hoi de naha haw u jo de. Nagy de mei nala ama ji la Jawhen iwn batizen gan khan u jo de. ³⁰ Gadema Pharishei ji he pieriesa shma ji la Kniqkhoeqmaq ama ji than ne niwn gan ie vi hana ama ji la Jawhen me batizen khan u y de.

³¹ Jeishu la, "Dyde ave on niwn khimi ji gan tne he tun ha de mei. ³² Ama ji la zi me knoenq niwn naudie ji he de. 'Ke ji la nan ji than phli tun gadema mlanq u y de. Xaxaw long xui gadema xa y de. Ama ji long de gan long de auq u de.' ³³ Batizen shma Jawhen vy degan tkoe sa niwn gan jaq ha sbjie tui gan ma ni y klauq on jo de. Nan ji la, 'Ama gan anan koen niwn khimi ga,' naha haw u de. ³⁴ Ke Khimi Spa la ni ha sa ha on degan nan ji haw u niwn la, 'Saphilu he kau'in tui ni niwn khimi he ga. Maumoen kakaw ji he ajie on niwn ji he aphau sha lau vi de,' naha nahaw de. ³⁵ Gadema Kniqkhoeqmaq iwn pethon he on niwn khimi ji la

Kniqkhoeqmaq la khuitan vi naniwn mny man de," na by de.

Simon naniwn Pharishei in me Jeishu on niwn

³⁶ Pharishei long de la Jeishu gan mdiwn bu ama he vaan man sa than kauvi la by de. Jeishu la Pharishei ama in me lyiw hana knoenq khiwn la mdiwn bu sa u de. ³⁷ Kun tneq me ajie on ve niwn nuipuidi long de on jo de. Ama la Jeishu la Pharishei iwn in me bu sa niwn the jo de. Ama la Jeishu me vy hana txun kaulun he sha niwn plan menan mnanqvin niwn shiqtui koipau mhen jo de. ³⁸ Nuipuidi tneq la Jeishu iwn khawtan me kdoe hana xa ha on de. Ama iwn mxuiq tui la Jeishu akhaw me kalie by de. Ama iwn ashan he xoe by de. Jeishu iwn akhaw gan mnan by de. Plan me on niwn mnanqvin niwn shiqtui he Jeishu akhaw gan boe by de. ³⁹ Jeishu gan kauq niwn Pharishei la tynygy niwn gan nu degan amlunq thunq me ta niwn la, "Kхими neq khuitan phoishma nala nuipuidi neq tne mei naniwn mny man de. Ama gan tydie niwn nuipuidi la ajie on de," naha ta jo de.

⁴⁰ Jeishu la, "Shimun! Ke nan gan haan man nahaw gan," na by de.

Shimun la, "Sy ja shma, nahaw ja," na by de.

⁴¹ Jeishu la ama gan, "Kхими long ni de ale on de nagan. Long de la tkaan lienbe baan de he ave long de la tkaan xui baan de. ⁴² Ama xini la ale poe by ha y de tkhoen ale Kanma la mxoe by dy. Neq xini me ape la ale kanma gan khie xiw de mei," na by de.

⁴³ Shimun la, "Ke thi niwn la, amdaw ale on niwn khimi la khie xiw de," na by de.

Jeishu la, "Nan haw niwn sy ja," na by de. ⁴⁴ Khiwn degan ama la nuipuidi phan me kahoiq hana Shimun gan, "Nuipuidi neq gan tkhoenq. Nan in me ke nathaw degan akhaw kashie than tui napoe y. Gadema nuipuidi neq la ke akhaw gan ama iwn mxuiq tui he namshie hana ama iwn ashan he name jo de. ⁴⁵ Me ji arinon on he ke navy degan nan la namnan ha lan nady y de. Nuipuidi neq la ke thaw thoi niwn kon ke akhaw gan namnan niwn knau kau y de. ⁴⁶ Nan la ke aluq gan shiqtui he naboe y de. Gadema nuipuidi neq la ke akhaw gan mnanqvin niwn atui he naboe dy de.

⁴⁷ Dyde nan gan ke nahaw ne niwn la nuipuidi neq iwn ajie amdaw gan loe than mxoe de tkhoen ama la ke gan amdaw nakhie jo de. Kniqkhoeqmaq la khimi long de iwn ajie sxiw de mxoe la khimi tneq la Kniqkhoeqmaq gan sxiw man khie ga de," na by de.

⁴⁸ Tneq khiwn hana Jeishu la nuipuidi phan me kahoiq ha, "Nan iwn ajie ji gan namxoe dy," na by de.

⁴⁹ Khunq me knoenq ha on niwn khimi ji la, "Ajie ji gan ape mxoe ha de mei. Neq la ape mei," naha ama ji ttoi kahaw u de.

⁵⁰ Jeishu la, "Nanma iwn yn niwn tkhoen he Kniqkhoeqmaq la nan gan natxon dy de. Mduirui mduishaw lyiw gapan," naha nuipuidi gan haw by de.

Jeishu txuiq xui niwn nuipuidi ji

8 Texiwn on degan Jeishu la kun ji, van ji me lyiw hana Kniqkhoeqmaq iwn xandi sha niwn kthanq ghoi gan thuiq jo de. Ama he vaan de ama iwn tloe xale ni de ji ma kauruiq de. ² Nuipuidi axy ji ma ama he vaan de xui poe de. Xui poe niwn nuipuidi axy niwn ji me anonanaq hoi niwn ji he anan mthoe niwn ji ma kauruiq de. Jeishu la Magadala naniwn Mari kon anan mie shri de mthoe by de. ³ Jeishu txuiq xui poe niwn nuipuidi ji la, Heiro xandi menan sha niwn ktoenkyn Khuza iwn nuipui Jawhenna, Shushenna he axy niwn nuipuidi ji la ama ji iwn tkaan he Jeishu he ama iwn atxuiq ji gan klonq by u jo de.

Ati kahi taumla

(Mth 13:1-9; Mk 4:1-9)

⁴ Kun haan de khiwn la haan de iwn khimikie ji la Jeishu me vy by u jo de. Khimikie tneq gan Jeishu la taumla he haw by de.

⁵ Ama haw by niwn taumla ji la, "Lauq sha niwn lonq de la ati hi de lyiw dy de. Tynygy hi degan axy niwn ati ji la lan menan kalie jo de. Lan menan kalie niwn ji gan khimi ji nien hana tva ji vy ha sa khja vi de. ⁶ Ave axy niwn ati ji la klena sxiw de niwn txunron me kalie jo de. Akun prau degan tna de he xy ha diw vi de. Nagy de mei nala tui dan ha y de tkhoen de. ⁷ Ave axy niwn ati ji la axinq kun ron menan kalie jo de. Axinq kun ji la akun ji he vaan de hoe ha tbu khju vi de. ⁸ Ave axy niwn ati ji la klena ghoi me kalie vi de. Tneq ji la prau hana akun hoe khiwn la ton de niwn saq la ton lienbe haan de kthe jo de.

"Nan ji me the than knaqkhin on la kneq u ja," naha Jeishu la taumla he thuiq by de.

Taumla iwn thuiq de ne niwn

(Mth 13:10-17; Mk 4:10-12)

⁹ Ama iwn atxuiq ji la ama gan diwnq by de. "Taumla neq iwn haw de ne niwn la tne mei," na by de. ¹⁰ Jeishu la, "Nan ji la Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq iwn mxaw ha khe niwn kthanq gan mnythoenq than Kniqkhoeqmaq napoe de. Gadema axy niwn khimi ji maq me taumla gan Ke haw de ne niwn la, nu gamaq katein y he, the gamaq kneqthoenq y he de," na by de.

Ati kahi taumla gan mny than thuiq by niwn

(Mth 13:18-23; Mk 4:13-20)

¹¹ Jeishu la, "Taumla iwn haw de ne niwn neq la nygy de. Ati la Kniqkhoeqmaq iwn piemkun. ¹² Lan menan kalie niwn ati la Kniqkhoeqmaq iwn piemkun gan the

niwn khimi ji he de. Saten xuipei la ama ji the niwn ji gan amlunq thunq iwn la vi dy. Dyde ama ji la Kniqkhoeqmaq iwn piemkun gan yn y. Txon niwn ma dan y. ¹³ Txunron me kalie niwn ati la Kniqkhoeqmaq iwn piemkun gan the hana hoelihoelanq niwn amlunq he on niwn khimi he jo de. Gadema ama ji la hoibein yn y de. Ama ji la nere niwn katein degan Kniqkhoeqmaq iwn piemkun gan yn y dy de. ¹⁴ Axinq ron me kalie niwn ati la Kniqkhoeqmaq iwn piemkun gan the niwn ave axy niwn khimi ji he de. Texiwn degan moen niwn, khoeqra neq iwn kaurein niwn ji, hoelihoelanq niwn ji katein de tkhoen ama ji la Kniqkhoeqmaq iwn piemkun me on niwn he xinq y de. ¹⁵ Klena ghoi me kalie niwn ati ji la piemkun the ha hoi niwn he khiwsh-liw niwn amlunq hena yn niwn khimi he de. Ama ji la piemkun gan kneq hana xui ha athe kthe niwn khimi ji jo de," na by de.

Thynna kong me thyn niwn shimetky

(Mk 4:21-25)

¹⁶ Khiwn degan Jeishu la, "Ape ma shimetky a'shau gan ton he khu y. Kdan tkui me ma khe y. Shimetky thynna me thyn hana koen niwn khimi ji nu pi than khe ga de.

¹⁷ "Tphun ha khe niwn ji gan khimi ji me xan by man de. Xuiqkie ha khe niwn ji gan ma khimi ji me mthon by man ga.

¹⁸ "Nan ji the niwn ji anienmrien kneq u! Piemkun kneqthoenq niwn ji gan py ha kneqthoenq than sha by man de. Piemkun kneqthoenq y niwn ji gan la kneqthoenq niwn ji gan mtienq kneqthoenq y than sha by man de," na by de.

Jeishu iwn anoi-oi he anaqpi ji

(Mth 12:46-50; Mk 3:31-35)

¹⁹ Jeishu ama menan anoi-oi he anaqpi ji vy by jo de. Gadema ama ji la khimikie ji amdaw than de tkhoen Jeishu he katein de dan y de. ²⁰ Khimi lonq de la Jeishu gan, "Nan noi he nan naqpi ji nan he katein de ne de naha xanq me nason de," na by de.

²¹ Tynygy na by degan Jeishu la, "Kniqkhoeqmaq piemkun gan the hana the niwn ji he xui niwn khimi la, ke noi-oi, ke naqpi ji jo de," naha mkonq by de.

Jeishu la lipui gan knau he niwn

(Mth 8:23-27; Mk 4:35-41)

²² Niq de gan Jeishu la ama atxuiq ji gan, "Saw, tuili haan neq xieq me kaq u shi," na by hana mlon janq de konq menan poe ha kaq de sha u jo de. ²³ Mlon he kaq degan Jeishu la i hana on vi de. Taukhidan he lipui thaw hana mlon gan tuilein shbau by de. Mlon la tui koen ha mie nene sha hana xiqsana hoi vi de. ²⁴ Atxuiq ji la Jeishu ama menan lyiw hana mthau ha haw by ni-

wn la, "Kanma jy! Kanma jy! Me ji mie ga dy de," naha haw by u jo de.

Jeishu la thau hana lipui he tuilein gan ie jo de. Lipui he tuilein ma knau pjoe vi jo de. Tuili la tne ma sy y he on voe jo de. ²⁵ Tynygy khiwn de he Jeishu la, "Nan ji nagy de ke gan nayn y niwn mei," naha ama ji gan diwnq by de.

Gadema ama ji la xiq niwn he m'an niwn hena long de gan long de kahaw u niwn la, "Neq ape he niwn khimi mei ne. Ama atxaw gan kli he tuilein ji la kneqvoe than bui," naha haw u jo de.

Jeishu la anan on niwn khimi gan hoi than sha by niwn
(Mth 8:28-34; Mk 5:1-20)

²⁶ Ama ji la Galilei tuili gan kaq hana tuili xieq menan on niwn Gerazin naniwn khoeq me lyiw u jo de.

²⁷ Jeishu la mlon kon skrha ha kauniq me poe niwn hena kun tneq iwn anan koen niwn khimi long de la Jeishu me vy by de. Anan ji koen niwn khimi tneq la ienau thonnau on y klauq, in me ma on y, tpon me on niwn la ktiw amdaw on than dy de. ²⁸ Ama la Jeishu gan nu degan xanq hana Jeishu akhawmkhun me tbaw ha, "Shanq xiw niwn Kniqkhoeqmaq iwn Spa Jeishu jy! Ke gan tne nasha de mei. Ke gan nakloe nanq jo," naha haw by de. ²⁹ Nagy de mei nala, Jeishu la anan gan khimi tneq kon thaw than haw by de. Anan la khimi tneq gan kshiwn niwn la xinq de sy y. Katieleina y than dy de. Akhaw he akoe gan shinxui he mkrhien ha son hana khe de. Gadema ama la shinxui gan tprie thaw khja vi de. Ama gan anan la khimi on y niwn me lyiw he de.

³⁰ Jeishu la, "Nan amiq ape mei," naha diwnq by de.

Ama mkonq by niwn la, "Leigon" na by de. Nagy mei nala, "Leigon," naniwn la anan amdaw on niwn gan kauq niwn jo de. Khimi tneq menan anan ji amdaw koen by jo de. ³¹ Jeishu gan anan ji la, "Ke ji gan kxau khoeq me natha nanq jo," naha xinq de khaan y mke by de.

³² Tkoenq txeq me awruiq glein haan de la asau muiq ha on jo de. Anan ji la aw ji me koen than Jeishu me mke hana Jeishu la poe by de. ³³ Dyde anan ji la khimi tneq kon thaw hana aw arui me koen by jo de. Tynygy degan aw ji la tkoenq kon tuili me shonq ha tui mie hana diw khja vi de.

³⁴ Aw kakon ji la tynygy katein degan kauxui pjoe ha van khoeq ji me kthanq tneq thuiq by jo de. ³⁵ Khimi ji la tne jo mei naha tkhoenq than vy u jo de. Ama ji la Jeishu me tiwn degan anan thaw vi niwn khimi gan katein by de. Ama la Jeishu khawtan me knoenq ha ienau kh'aw kana hana on jo de. Nu niwn ji la xiq by u jo de. ³⁶ Anan koen niwn khimi tneq hoi vi niwn gan nu niwn ji la axy niwn khimi ji me kthanq tneq gan thuiq by jo de. ³⁷ Khiwn la Gerazin khoeq txeq me on niwn khimi ji la Jeishu gan thaw ha lyiw vi than haw by de.

Nagy de mei nala ama ji la amdaw xiq u jo de. Dyde Jeishu la mlon kasi hana tneq kon thaw ha lyiw vi jo de. ³⁸ Anan thaw vi niwn khimi la Jeishu he xui poe than mke by de.

Gadema Jeishu la kauq by y de. ³⁹ Jeishu la, "In me vuiq ja. Nan gan Kniqkhoeqmaq la nasha niwn thuiq by," naha txu by jo de.

Khimi tneq la thaw hana Jeishu sha niwn kthanq gan kun me on niwn axylpi menan thuiq by de.

Diw niwn nuipuidi pi long de he xy y niwn nuipuidi long de

(Mth 9:18-26; Mk 5:21-43)

⁴⁰ Jeishu vuiq degan khimikie ji la landy by u de. Ama ji la Jeishu gan lan tkhoenq ha son u jo de. ⁴¹ Jairu naniwn Kniqkhoeqmaq iwn in gan katkhoenq long de la Jeishu me vy by de. Ama la Jeishu iwn akhawmkhun me tbawphaan ha ama in me vy than mke by de.

⁴² Jairu me shni xale ni de on niwn ashnu long de xdyn on ga de. Ama iwn shnu la diw nene naq by de.

Jeishu la Jairu he vaan de lyiw toen me khimikie la katy thithau ha than de. ⁴³ Khimikie thunq me shni xale ni de athi xeq niwn nuipuidi long de kauruiq jo de. Ape he niwn kshi shma ma ama gan hoi than sha by thoeng y de. ⁴⁴ Ama la Jeishu txuiq xui ha atxeq me tiwn than kathui jo de. Khiwn degan ama la Jeishu iwn kh'aw ashloi gan tydie jo de. Tynygy degan ama iwn athi xeq niwn la hoi pjoe by vi jo de. ⁴⁵ Jeishu la, "Ke gan ape naty mei," naha diwnq degan ape ma mkonq by y.

Peitru la, "Kanma jy, khimi ji Nan gan natpanq kliw ha katy thithau than de," naha mkonq by de.

⁴⁶ Gadema Jeishu la, "Long man ke gan natydie dy. Ke iwn bohan he khimi long de la aghoi dan dy naniwn ke mny ja," na by de. ⁴⁷ Nuipuidi tneq la kaxaw ha on de dan y dy naniwn mny de tkhoenq Jeishu khawmkhun me tbawphaan jo de. Khiwn la Jeishu gan nagy tkhoenq tydie niwn mei naniwn he ama iwn anonanaq hoi pjoe vi dy naniwn gan khimi ji maq me thuiq by de. ⁴⁸ Tynygy degan Jeishu la, "Shnu jy, nan la ke gan yn de tkhoenq hoi dy de. Mduirui mduishaw lyiw gapan ja," na by de.

⁴⁹ Jeishu tynygy haw toen me Kniqkhoeqmaq iwn in gan tkhoenq ha niwn Jairu in iwn khimi long de tiwn by de. Khimi tneq la, "Nan shnu diw dy. Shma gan msha than mhoiq nanq pan ja," naha thuiq by de.

⁵⁰ Jeishu la pie tneq gan the degan Jairu gan, "Moen nanq, yn phe yn ga, ama pamra man ga" na by de.

⁵¹ Jairu in me tiwn degan Jeishu la Peitru, Jawhen, Jaku he nuipuidi pi iwn anoi-oi ape ji gan kauq ga de. Axy niwn ji ape gan ma xui he y. ⁵² Nuipuidi pi diw niwn me khimi ji la amlunqma ha xa u de. Jeishu la, "Xa u nanq. Ama la diw niwn sy y. I niwn ga," na by de.

⁵³ Khimi ji la nuipuidi pi diw niwn gan mny de tkhoen Jeishu haw niwn gan mnuiq by lau vi de. ⁵⁴ Gadema Jeishu la nuipuidi pi iwn akoe gan kshiwn ha, "Aqma jy thau ja," na by de. ⁵⁵ Dyde nuipuidi pi iwn muiqxaq la koen beqryn hana nuipuidi pi la thau dy jo de. Jeishu la anoi-oi ape ji gan msa than haw by de. ⁵⁶ Nuipuidi pi iwn anoi-oi ape-e ji la m'an thaan jo de. Jeishu la ama ji gan kthanq neq ape me ma thuiq y than txu by de.

Jeishu la atxuiq xale ni de gan van ji me mxoe niwn
(Mth 10:5-15; Mk 6:7-13)

9 Jeishu la atxuiq xale ni de ji gan vaan de kauq hana anan axylpi ji gan mthoe de knaq than anonanaq ji gan hoi than bohan he aqna gan poe by de. ² Khiwn la ama ji gan van ji me Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq kthanq gan thuiq than he anonanaq ji gan hoi he than mxoe by de. ³ Jeishu la ama ji gan, "Nan ji khlonq lyiw degan tne ma mhenq u nanq. Soexoedi, tnaskaw, tkoe, tkaan he kh'aw apy ji mtien la mhenq u nanq. ⁴ Nan ji in haan de me koen ha khlonq namnau la kun tneq kon thaw ha lyiw de mtien man tneq me on u ja. ⁵ Kun haan de me nan ji gan khimi ji landy y la kun tneq kon thaw ha lyiw vi ja. Nanma ji akhaw me on niwn kledi gan katphawrauq vi ja. Tynygy sha niwn la Kniqkhoeqmaq la ama ji gan kdoe thaw niwn mny than jo de," naha txu by de.

⁶ Dyde tloe ji la thaw ha van haan de khiwn la haan de me lyiw hana Kniqkhoeqmaq iwn kthanq ghoi haw u jo de. Khimi ji iwn anonanaq hoi he by jo de.

Xandi Heiro iwn amlunq kapraw niwn
(Mth 14:1-12; Mk 6:14-29)

⁷ Galilei khoeq gan kamkaw xandi Heiro la kkrhau niwn kthanq axylpi gan the by jo degan ama la jauhoe m'an kiky thaan jo de. Khimi axy niwn ji la, "Batizen shma Jawhen la diw niwn kon xinq beqryn dy de," naha haw u jo de. ⁸ Axy niwn khimi ji la, "Eilijaq nathaw dy de," naha haw u de. Axy niwn ji la, "Veshin iwn phoishma ji thunq iwn lonq de diw niwn kon xinq beqryn ga de," naha haw u de. ⁹ Gadema xandi Heiro la, "Ke na by ha Jawhen iwn aluq gan tbie xaan dy. Ave m'anna hoi niwn khimi lonq de kthanq ke the de. Khimi tneq la ape jo mei," naha haw de. Dyde ama la Jeishu gan katein de ne de.

Jeishu khimi lonq shtun baan de gan msa niwn
(Mth 14:13-21; Mk 6:30-44; Jh 6:1-14)

¹⁰ Tloe ji la kaku hana ama sha khiwn niwn axylpi ji gan Jeishu menan haw by u jo de. Jeishu la ama ji gan kauq ha Bezeida kun me mhenq by jo de. ¹¹ Gadema khimikie ji la Jeishu he tloe ji name lyiw niwn mei naniwn mny hana ama ji la Jeishu txuiq xui u jo de. Jeishu la ama ji gan landy by hana Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq

kthanq thuiq by de. Anonanaq on niwn ji gan hoi than sha by jo de.

¹² Kniq la diwn de sha dy de tkhoen atxuiq xale ni de la ama me lyiw ha ama ji la, "Khimikie neq gan mxoe gapan ja. Neq txeq me on niwn van ji me lyiw hana sana nina ji, i'na ji, on na ji, shoeq u jo shan. Nagy mei nala mtynq neq la khimi on y niwn mtynq de," naha haw by de.

¹³ Gadema Jeishu la, "Nan ji la ama ji gan haan man haan man sa than poe by ja," naha atxuiq ji gan mkonq by de.

Ama ji la, "Ke ji me tkoe kei baan de he mui mie ni de on ga de. Khimikie neq axylpi avuiq sana ji xaanq than ke ji gan nalyiw he de ne by," naha mkonq by de.

¹⁴ Tneq menan ktoen naqpadi shtun baan de on de.

Jeishu la, "Kхими ji gan lonq xui baan de tauphy klena konq me knoenq he ja," naha atxuiq ji gan haw by de.

¹⁵ Atxuiq ji ma ama haw he khimi ji gan knoenq he jo de. ¹⁶ Jeishu la tkoe kei baan de he mui mie ni de gan la hana khoeqshniq me katyn ha Kniqkhoeqmaq gan mthoeq khiwn la tkoe he mui gan khimi ji me xi than atxuiq ji gan poe by de. ¹⁷ Khimi axylpi ji la sa ha mna u jo de. Atxuiq ji la abanala ji gan kaw jo la ton xale ni de koipau dan by thaan de.

Jeishu kthanq Peitru thuiq niwn
(Mth 16:13-19; Mk 8:27-29)

¹⁸ Jeishu ama mkrhe saxein mke hana on degan ama iwn txuiq ji la ama he vaan de on de. Tynygy degan Jeishu la, "Khimikie ji ke gan ape nahaw mei," naha diwnq by de.

¹⁹ Ama ji la, "Axy niwn ji la, 'Batizen shma Jawhen, axy niwn ji la Eilijaq, axy niwn khimi ji la jaukhoen iwn phoishma lonq de xinq beqryn niwn, naha haw de,'" naha mkonq by jo de.

²⁰ Gadema Jeishu la, "Nan ji la ke gan ape naha haw de mei," naha atxuiq ji gan diwnq by de.

Khiwn degan Peitru la, "Kniqkhoeqmaq iwn Meishija" naha mkonq by de.

Jeishu la ama neremsausau khan ha diw ha than kthanq thuiq niwn
(Mth 16:20-28; Mk 8:30-9:1)

²¹ Jeishu la, "Kthanq tneq ape gan ma haw by nanq," naha ktiw krie by de. ²² Khiwn degan Jeishu la, "Ke Khimi Spa la neremsausau niwn amdaw khan ha man de. Judaq ktoenkyn ji, miema glein ji, pieriesa shma ji nakdiepha man de. Ke gan diw than nasha man de. Gadema diw khiwn gan niqva thunq de la xinq beqryn man de," naha haw by de.

²³ Jeishu la axylpi ji gan, "Kхими lonq man ke txuiq naxui de ne jo de nala me avuiq ta ha y dy de. Mniqm-niq neremsausau khan ha than kauxiw ha de. Tneq he

niwn amlunq on la ke lithun naxui ha ja. ²⁴ Khimi long de la me-e ashau gan txon de ne la ashau mlaug man de. Gadema ke dhan he ama ashau gan mlaug la tshautkhon ashau gan dan de. ²⁵ Khimi long de la khoeqra neq me on niwn ji gan dan pi gamaq Kniqkhoeqmaq la ama gan tshautkhon ashau mlaug y la tne hoi de mei. ²⁶ Khimi long de la ke he ke mtu niwn pieriesa gan k'ja de nala, Ke Khimi Spa la kema iwn mimoen shanq niwn, Pe-e Kniqkhoeqmaq iwn mimoen shanq niwn he sepin seryiw niwn thoeq ji iwn mimoen shanq niwn he navy degan ama ji gan k'ja man de. ²⁷ Ke nahaw niwn kneq u. Ave neq me on niwn axy niwn ji diw ha y man degan Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq gan nu ha de," naha thuiq by de.

Jeishu iwn mimoen kamkrhau niwn

(Mth 17:1-8; Mk 9:2-8)

²⁸ Niqva ja de khiwn degan Jeishu la Peitru, Jawhen, Jaku ji gan kauq ha saxein mke than tkoenq konq me poe u jo de. ²⁹ Jeishu ama saxein mke toen me ama iwn amime la kvan ha ama iwn kh'aw ma mlunqpin ha sexin kkrhau jo de. ³⁰ Taukhidan he atxuiq ji la Mawshei he Eilijaq xini la Jeishu he kahaw niwn gan nu by jo de. ³¹ Ama xini la mimoen he thaw ha Jeishu he kahaw u de. Ama ji la Jeishu diw than kthanq haw u de. Jeishu la Jeirushlen kun me diw ha Kniqkhoeqmaq iwn aliw khiwn than sha de. ³² Peitru he ama iwn aphau ji la i shli ha on jo de. Gadema ama ji ktheq degan Jeishu iwn mimoen gan nu jo de. Ama ji la Jeishu he vaan de khimi long ni de kdoe ha on niwn gan ma nu jo de. ³³ Khimi tneq xini Jeishu kon lyiw vi degan Peitru la Jeishu gan, "Kanma jy, me ji neq me on than hoi vi de. Ke ji te mie thunq man sha gan. Nan than haan man, Mawshei than haan man, Eilijaq than haan man sha gan na by de," naha jon toetoe ha haw by de.

³⁴ Ama la haw ha on toen menan khoeqni la poesu ha dekoi he khu by jo de. Ama ji la khoeqni thunq me koen degan atxuiq ji la kahoen kdiedie xiqsa u jo de. ³⁵ Tynygy degan khoeqni thunq iwn atxaw la, "Neq la Ke xieq niwn Spa de. Neq pie gan kneq u ja," naniwn gan the u de.

³⁶ Atxaw tneq gan haw khiwn degan Jeishu la ama mkrhe on niwn gan nu de. Atxuiq ji la ama ji nu niwn kthanq ji gan mkhawkie ha nu niwn ji gan ape me ma haw y klauq on u de.

Anan koen ha on niwn naqpi long de

(Mth 17:14-18; Mk 9:14-27)

³⁷ Mhaan mniq menan Jeishu he ama iwn atxuiq long thunq de niwn ji la tkoenq konq kon skrha ha khimikie amdaw he katein de. ³⁸ Khimikie thunq iwn khimi long de la, "Shma jy, ke spa gan tkhoenq ja. Ama la ke me long de xdyn niwn spa jo de. ³⁹ Ama gan anan kshiwn

hana taukhidan he xanqsloe than de. Anan la naqpi gan kahoen than sha ha akyq gan kta ha y than sha by de. Naqpi amkha kon msieqpaw ji thaw de. Anan la thaw y klauq naqpi gan mthi dy de. ⁴⁰ Nan iwn atxuiq ji gan namthoe by ve ja naha mke gamaq ama ji la mthoe de knaq y," naha haw by de.

⁴¹ Jeishu la, "Ave khaq gan on niwn nan ji la yn niwn on y de. Nan ji la a'shi ji ga de. Ke nan ji he vaan de najie man na-on poe ha de mei. Najie man amlunqshau ha de mei. Neq me nan spa gan namhen ja" na by de.

⁴² Naudie la ama menan vy by dy. Tynygy degan anan la naqpi gan Kahoen than sha ha akyq gan kta ha y than sha by de. Gadema Jeishu la anan tneq gan thaw vi than mthoe by de. Naqpi gan hoi than sha khiwn la ape-e me au by de. ⁴³ Khimi axylipi ji la Kniqkhoeqmaq iwn shanq niwn bohan gan nu de tkhoen m'an u de.

Jeishu ama diw than kthanq xinq ni de thuiq by niwn

(Mth 17:22-23; Mk 9:30-32)

Jeishu iwn sha niwn gan khimi ji la m'an ha on toen me atxuiq ji gan pie haw by de.

⁴⁴ Jeishu ama iwn atxuiq ji gan, "Ke nahaw niwn kneq u. Ke Khimi Spa gan khimi ji koe me na-au man de," na by de. ⁴⁵ Gadema ama ji la ama ji iwn pie haw niwn kneq u y de. Tneq gan mxaw vi de tkhoen ama ji la kneqthoenq y de. Ama ji la xiqsa lau vi hana diwnq vanq y de.

Ape hoe xiw mei

(Mth 18:1-5; Mk 9:33-37)

⁴⁶ Atxuiq ji la ama ji thunq menan ape la hoe xiw mei naniwn kahaw u de. ⁴⁷ Jeishu la ama ji ta niwn mny hana naudie long de gan kauq ha ama txeq me kdoe he de. ⁴⁸ Khiwn la, "Kхими long de ke gan koeban ha naudie long de gan koeban de nala, ke gan koeban niwn he de. Ke gan koeban niwn khimi la ke gan natoeq niwn Kanma gan koeban niwn de. Dyde nan ji thunq me ashin xiw niwn la Kniqkhoeqmaq maq me aglein xiw kkrhau de," na by de.

Nan ji gan na-ieq y niwn ji la nan ji he vaan de ga

(Mk 9:38-40)

⁴⁹ Jawhen la, "Kanma jy, nan amiq he anan ji gan mthoe niwn khimi long de ke ji nu de. Ama la ke ji he vaan de sy y de tkhoen sha nanq ja naha mkhanq by jo de," naha na by de.

⁵⁰ Jeishu la, "Ama gan mkhanq by nanq. Nan ji gan na-ieq y de tkhoen nan ji he vaan de ga de," naha haw by de.

Jeishu gan koeban de ne y niwn Shamari van

⁵¹ Jeishu la khoeqshniq menan vuiq than nidei degan ama la Jeirushlen kun me lyiw de ne hana kahoig y klauq lyiw jo de. ⁵² Ama maq me ama iwn tloe ji gan mxoe maq jo de. Tneq ji la Shamari van haan de me knau than sha ha khe by jo de. ⁵³ Gadema tneq me on niwn khimi ji la Jeishu Jeirushlen kun me lyiw de ne de tkhoen ama gan landy y de. ⁵⁴ Khimi tneq ji Jeishu gan landy y niwn Jaku he Jawhen xini nu degan neq xini la, "Kanma jy, Nan ne de nala ke ji la Kniqkhoeqmaq me mke ha khoeqshniq konq iwn me kalie he hana neq ji gan mthi de," na by de.

⁵⁵ Gadema Jeishu la ama ji gan shoema by de. ⁵⁶ Dyde ama ji la axy niwn van haan de me lyiw u jo de.

Jeishu txuiq xui de ne niwn khimi ji

(Mth 8:19-22)

⁵⁷ Ama ji lyiw toen menan khimi lonq de la, "Nan lyiw niwn ttyn me ke naxui poe man de," naha Jeishu menan haw by de.

⁵⁸ Jeishu la, "Khoevaq ji la i'na akhoeq ji on ja de. Tva ji la knau than atbu ji on ja de. Gadema Ke Khimi Spa la kshonq than mtynq on y de," na by de.

⁵⁹ Tynygy na by khiwn la ave lonq de niwn gan, "Ke txuiq naxui," naha Jeishu kauq by de. Gadema khimi tneq la, "Kanma jy, in me vuiq maq ha ke pe iwn axaw gan kvuiq maq nanq," naha haw by de.

⁶⁰ Jeishu la, "Adiw he niwn khimi ji la adiw ji gan kvuiq u shan. Nan la lyiw ha Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq kthanq gan khimi ji me thuiq by ja," na by de.

⁶¹ Ave lonq de niwn la, "Nan txuiq ke naxui de ne de shma y. Gadema inpy ji he shni sha hana ama ji gan kthanq mlau maq ve nan," na by de.

⁶² Jeishu la, "Kхими lonq de la le thoen toen menan e gan kshiwn hana lithun me kahoig la Kniqkhoeqmaq iwn maqtanq gan sha shan y," naha mkonq by de.

Jeishu la atxuiq xuishri de he lonq ni de mxoe niwn

10 Khiwn degan Kanma la ave axy niwn atxuiq xuishri de he lonq ni de gan xieq hana Ama lyiw than van ji kun ji menan lonq ni de tauphy mxoe maq jo de. ² Jeishu la ama ji gan, "Saq ka me saq kaumiq amdaw on gadema a than khimi ji la sxiw de ga. Dyde saq ka Kanma la Ama iwn saq ka me a niwn khimi ji gan mxoe than saxein mke u ja. ³ Lyiw u, kshui kie ji unq me mhauq pi ji gan mxoe he nan ji gan ke namxoe niwn jo de. ⁴ Nan ji la tkaan skaw, tnaskaw, khawnien ji gan mhenq u nanq. Lan menan khimi ji he atxaw mrididu katpie u nanq. ⁵ Nan ji in haan de me koen degan, 'In neq me mduirui mduishaw niwn on ga jo shan,' naha haw maq ja. ⁶ In kanma la nan ji gan nane la nan ji haw niwn hena Kniqkhoeqmaq la

mduirui mduishaw niwn poe by man ga. Ne y la nan ji gan Kniqkhoeqmaq la mduirui mduishaw niwn napoe de. ⁷ In tneq me nan ji on degan ama ji namsa niwn he sa u. Nagy de tkhoen mei nala maqtanq kasha ji la avanq dan shan jo de. In haan de iwn ave in haan de me kasoeq ha lyiw u nanq. ⁸ Nan ji kun haan de me koen degan khimi ji landy la namsa niwn ji he sa u. ⁹ Ama ji me anonanaq on niwn ji gan hoi than sha by. 'Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq la nan ji me nathaw de nidei dy de,' naha thuiq u ja. ¹⁰ Gadema kun haan de me nan ji koen degan landy y degan lan me thaw hana haw ja, ¹¹ 'Nan ji kun iwn kledi mtienq la ke ji akhaw me kabi y than tphawrau vi ja. Gadema Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq la nidei ga dy de naniwn tny u ja,' naha haw u jo de. ¹² Ke nahaw niwn kneq u. 'Kniqkhoeqmaq la khimi gan tautun mkhoi degan kun tneq la Shawdun kun khaan y khan ha de,'" naha lonq xuishri de niwn atxuiq ji gan txu by de.

Yn y niwn kun ji

(Mth 11:20-24)

¹³ Jeishu la, "Khawrazin kunpy ji jy, nan ji la dhanshi man de. Bezeida kunpy ji jy, nan ji la dhanshi man de. Nan ji iwn kun me ke sha niwn tauthon gan Tyra kun he Sidun kun me sha kau y. Nan ji me ke sha he haan neq me sha by de nala ama ji la jaukhoen kon anon dan ha athonathau proen [†] ji kakhu kna hana buisky thunq me knoenq dy de. ¹⁴ Kniqkhoeqmaq la khimi ji gan tautun mkhoi degan nan ji la Tyra kun he Sidun kun khaan y khan ha man de. ¹⁵ Kapeiranan kunpy ji jy! Kniqkhoeqmaq la nan ji gan khoeqshniq me namshan de naniwn ta u ja by. Pipiq sy y de. Kniqkhoeqmaq la nan ji gan kxau khoeq me namhie man de" naha haw by de.

¹⁶ Khiwn degan Jeishu la, "Nan ji iwn pie gan kneq la ke pie gan kneq he de. Nan ji gan kdiepha la ke gan kdiepha he de. Ke gan kdiepha niwn la ke gan namxoe niwn Kanma gan kdiepha niwn he de," naha atxuiq ji gan haw by de.

Atxuiq xuishri de he lonq ni de vuiq niwn

¹⁷ Jeishu iwn atxuiq xuishri de he lonq ni de niwn ji la hoelihoelanq niwn he vuiq u de. Ama ji la, "Kanma jy, Nan iwn amiq he ke ji la anan ji gan knaq vi," na by de.

¹⁸ Jeishu la, "Khoeqshniq kon mxa he Saten xuipei kalie niwn gan ke nu ja. ¹⁹ Nan ji la mxuiq he tkaan te-e ji gan nienq degan ama ji nasoe ha y than aqna napoe de. Nan ji iwn txieq Saten xuipei gan knaq than bohan ma napoe de. Tne ma nan ji gan naq than nasha ha y. ²⁰ Gadema anan ji gan knaq de naha hoelihoelanq u nanq. Kniqkhoeqmaq la nan ji amiq gan khoeqshniq

[†] *Mlunqma niwn gan mnui than kashie niwn kh'aw.*

me on niwn saboi menan natri by de tkhoen hoelihoelanq u," na by de.

Jeishu hoelihoelanq niwn

(Mth 11:25-27; 13:16-17)

²¹ Tneq ktiw menan Jeishu la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he koi ha hoelihoelanq hana, "Klena kauniq he khoeqshniq Kanma Pe-e jy, namthoeq ja gan. Nagy de mei nala pethon on niwn shma ji gan kneqthoenq y than tneq ji gan mxaw ha naudie he yn niwn ji gan mnui by de. Sy ja de, Pe-e jy, tynygy sha than amlunqkvaq jo de," naha mthoeq de.

²² Khiwn la khimi ji gan, "Pe-e la bohan he pethon axylpi gan Ke me napoe dy. Spa la ape mei naniwn Pe-e nienq mny ga de. Pe-e la ape mei naniwn gan Spa nienq mny ga de. Spa xieq ha mny he de ne niwn ji nienq mny ga de," naha haw jo de.

²³ Khiwn degan ama iwn atxuiq ji phan me kahoiq ha, "Nan ji la m'an than hoi niwn ji gan nu ha than Kniqkhoeqmaq la nan ji gan saxein ghoi napoe jo de.

²⁴ Dyde ke haw niwn kneq u. Amdaw niwn phoishma he xandi ji la nan ji nu niwn gan nu de ne gamaq nu ha y. Nan ji the niwn ji gan the de ne gamaq the ha y," naha thuiq by de.

Hoi niwn Shamari kthanq taumla

²⁵ Pieriesa shma lonq de la Jeishu gan, "Shma jy! Tshautkhon ashau dan than ke tne sha ha de mei," naha msan naumnau diwnq by de.

²⁶ Jeishu la, "Pieriesa me tne tri ha khe mei. Nan ji la nagy kneqthoenq jo mei," naha diwnq by de.

²⁷ Pieriesa shma la, "Nanma iwn Kanma Kniqkhoeqmaq gan mlunq on niwn mtien man, nanma mnythoenq niwn mtien man he knaq niwn mtien man khie ja. Nanma gan kakhie beshe he aphau gan khie ja naniwn ji on de," naha mkonq by de.

²⁸ Jeishu ma, "Nan haw niwn sy ja. Tynygy sha la ashau dan man de," na by de.

²⁹ Gadema pieriesa shma tneq la ama gan khimi ji la aghoi thi than, "Ke iwn aphau ji la ape mei," naha diwnq by de.

³⁰ Jeishu la, "Kхими lonq de la Jeirushlen kun kon Jeirikhaw kun me lyiw jo de. Lan me tieva ji la ama gan nien hana on niwn ji gan la khja ha diw nene rybu by de. Ama gan lan tein me khe by jo de. ³¹ Miema lonq de lan tneq kon lyiw jo de. Ama la khimi tneq gan nu gamaq nu y he kahoiq hana kien ha lyiw vi jo de. ³² Ave Leivi lonq de niwn ma lan tneq kon lyiw ha khimi tneq gan nu by jo de. Leivi tneq ma kahoiq hana kien ha lyiw by vi de. ³³ Lan tneq me Shamari axui lonq de ma lyiw jo de. Ama la tmaq he niwn khimi tneq gan nu degan mxien jo de. ³⁴ Dyde ama la lyiw hana khimi tneq iwn tmaq gan shiqtui he sbjie tui thein khiwn la

lieproen he shvie by de. Khiwn la sphu konq me thyn hana khlonq ji i'na in haan de me mhenq ha anienmrien khe by de. ³⁵ Ave niq de menan Shamari khimi tneq la in kanma gan tkaan poe by de. Ama la khlonq ji i'na in kanma gan, 'Anienmrien natkhoenq by ja. Ne niwn ji on la nanma poe maq ja. Ke navuiq degan napoe beqtypn man gan,' naha txu by de.

³⁶ "Tieva rybu hana diw nene niwn khimi tneq he khimi lonq thunq de thunq iwn ape he la aphau jo mei. Nan tne ta jo mei," naha pieriesa shma gan Jeishu diwnq by de.

³⁷ Pieriesa shma la, "Mxien niwn khimi tneq la ama iwn aphau jo de," naha mkonq by de.

Jeishu la, "Nan ma lyiw ha tneq he sha," naha haw by de.

Mata he Mari

³⁸ Jeishu he ama iwn atxuiq ji la lyiw toen me van haan de me tiwn u de. Van tneq me Mata naniwn nuipuidi lonq de la ama iwn in menan koen than landy by de. ³⁹ Nuipuidi tneq me Mari naniwn anaqpi lonq de on de. Mari la Kanma ama iwn khawtan me knoenq hana ama iwn mtu niwn gan kneq jo de. ⁴⁰ Gadema Mata la sana ji sha hana mshaxeit haan jo de. Dyde Mata la Jeishu gan, "Kanma jy, ke naqpi la ke gan naklonq than nahaw by ve ja. Axylpi kema mkrhe sha ha ga jo de," na by de.

⁴¹ Kanma la ama gan, "Mata, Mata! Nan la sha na amdaw ji than moen ha amlunq siebu nabu lau vi de.

⁴² Gadema ne niwn haan man on man di. Mari la hoi xiw niwn gan xieq dy de. Ama iwn xieq niwn tneq gan la vi than dan de sy y," na by de.

Jeishu saxein mke than mtu by niwn

(Mth 6:9-13)

11 Niq de menan Jeishu la mtynq haan de me saxein mke ha on de. Ama saxein mke khiwn degan atxuiq lonq de la, "Kanma jy, Batizen shma Jawhen la atxuiq ji gan saxein mke than mtu by beshe he ke ji gan ma namtu ve ja," naha mke by de.

² Jeishu la, "Saxein mke la, Pe-e jy!

Nanma iwn amiq la seryiw ha shanq jo shan.

Nan mkaw niwn la khoeqra neq me on jo shan.

³ Ke ji mniqmniq ne niwn sana ji gan napoe ve ja.

⁴ Ke ji gan hoi y nasha niwn khimi ji gan ke ji mxoe beshe he ke ji iwn ajie gan namxoe ve ja.

Ajie sha than m'jon niwn he katein he nanq jo," naha

mke u na by de.

⁵ Khiwn degan Jeishu la ama ji me, "Nan ji thunq iwn lonq de in me aphau lonq de kthiwxiw menan nathaw degan, 'Aphau jy! Tkoek kei thunq man nakhi ve ja.

⁶ Nagy de mei nala ke in me khlong nathaw ha msa than tne ma on y de.' ⁷ Tynygy degan in kanma la thawkha keinkrie hana, 'Ke spi ji he i'na me koen khiwn dy de. Ke thau ha nan gan tne ma napoe ha y gan lyiw vi ja,' na by de. ⁸ Ke nahaw ne niwn la me-e aphau kiekie vi de tkhoen tkoek poe by y gamaq lyiw y klauq mke by ja voi de tkhoen ama ne niwn jie de in kanma la thau ha poe by dy de," naha haw by de.

Mke niwn ji dan niwn

(Mth 7:7-11)

⁹ Jeishu la, "Ke nahaw gan. Mke u, mke la dan de. Shoeq u, shoeq la katein de. Thawkha gan die u, die la namhunq by man de. ¹⁰ Mke niwn ji la dan de. Shoeq niwn ji la katein man de. Die niwn ji than thawkha namhunq by man de. ¹¹ Nan ji me pe-e ji la mui mke niwn spa gan mxuiq poe by niwn ape on mei. ¹² Naqpi la adui mke la tkaan te-e gan poe vi by. ¹³ Shi niwn nan ji mtienq la me-e spi ji gan hoi niwn gan nagy poe mei naniwn nan ji mny ja de. Nan ji khaan y hoi niwn khoeqshniq me on niwn nan ji iwn Pe-e la saxein mke degan Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan tneq khaan y napoe man de sy y by," naha haw by de.

Jeishu he anan Balazabu

(Mth 12:22-30; Mk 3:20-27)

¹⁴ Anan tkhoen he pielaq lonq de gan Jeishu la anan mthoe by jo de. Anan tneq thaw khiwn degan khimi tneq la atxaw tpe de dan hana khimikie ji la m'an u de. ¹⁵ Gadema axy niwn ji la, "Neq la anan ji iwn ktoenkyn Balazabu gan akla ha anan gan mthoe niwn ga mei," naha haw u jo de.

¹⁶ Nagy mei niwn ji la Jeishu gan msan de ne ha khoeqshan iwn tauthon haan de mke by de. ¹⁷ Jeishu la ama ji ta niwn gan mny ha, "Khoeq haan de menan khimi ji ttoi karie y la nagy on ha de mei. In haan de me ma inpy ji karie y la in tneq la pjau de. ¹⁸ Saten xuipei iwn khoeq menan ama ji ttoi katy la ama iwn khoeq la nagy sha ha on ha de mei. Ke nygy nahaw niwn la Balazabu naniwn anan iwn aqna he anan gan Ke mthoe ha niwn naha nan ji nahaw de tkhoen ga de.

¹⁹ Nan ji iwn txuiq ji ma anan hoi y niwn ji gan mthoe ja. Ke la Balazabu iwn bohan he anan ji gan mthoe de nala ama ji tne he mthoe niwn jo mei. Dyde ama ji la nan ji kman niwn gan namnui man de. ²⁰ Gadema Kniqkhoeqmaq iwn bohan he anan ji gan Ke mthoe niwn nala Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq la nan ji me natiwn dy de.

²¹ "Aan on niwn khimi lonq de la ama iwn in gan anienmrien son degan ama iwn in me tiexu ji vy vanq y. ²² Gadema ama khaan y aan on niwn la ama iwn lithie he lipaw gan la hana ama gan mkrhien vi la ama in me ne niwn gan lon ha la ha ja de.

²³ "Ke phan me kauruiq y niwn khimi la ke gan na-ieq niwn de. Ke he vaan de lun y niwn khimi la khimi ji gan k'jakaka he niwn ga," na by de.

Hoi y niwn anan kaku beqtyn niwn

(Mth 12:43-45)

²⁴ Jeishu la, "Anan la khimi lonq de thunq iwn thaw degan kanqphyn kanqryn niwn knau na mtynq shoeq jo de. Ama la knau na katein y degan haw niwn la, 'Ke on ve niwn in me kaku beqtyn gan,' nade. ²⁵ Tneq me tiwn degan in tneq la khimi lonq de phieqryiw ha anienmrien khe niwn gan katein de. ²⁶ Anan tneq la ama khaan y shi niwn anan mie shri de gan kauq ha tneq me koen hana on u jo de. Khimi tneq la kausy me shi niwn khaan y kaukiwn me shili lau vi de," naha thuiq by de.

Khuitan hoelihoelanq niwn

²⁷ Jeishu tynygy haw toen me khimikie thunq iwn nuipuidi lonq de la, "Kniqkhoeqmaq la nan gan namnau hana nakpien niwn nan noi gan saxein ghoi phru jo shan," na by de.

²⁸ Jeishu la, "Kniqkhoeqmaq iwn piemkun gan the ha kneqkhi niwn ji la tneq khaan y saxein ghoi dan de," naha mkonq by de.

Tauthon mke niwn khimi ji

(Mth 12:38-42)

²⁹ Khimikie ji la amdaw khaan y amdaw tiwn toen me Jeishu la, "Ave khaq gan on niwn khimi shi ji jy! Nan ji la ke me tauthon namke jo de. Gadema Ke la Jawna iwn tauthon gan nienq namnui ha ga de. ³⁰ Jawna la Nineiwei kun me tauthon gan mnui by de. Khimi Spa ma by tne he niwn tauthon gan asien neq ji me namnui ha ga de. ³¹ Kniqkhoeqmaq la khimi ji gan tautun mkhoi niwn Mniq me Vaqxu khoeq iwn xandi noi Sheiba la kdoo ha ave on niwn khimi ji gan nabi man de. Nagy de mei nala ama la xanqla niwn khoeq kon xandi Shawlamun iwn pethon gan kneq than navy jo de tkhoen de. Ave neq mtynq me Shawlamun khaan y hoe niwn on de. ³² Kniqkhoeqmaq la khimi ji gan tautun mkhoi niwn Mniq me Nineiwei kun iwn khimi ji la kdoo ha ave khaq gan on niwn khimi ji gan bi u man de. Nagy de mei nala ama ji la Jawna kthanq ghoi thuiq by niwn gan the ha anon dan de tkhoen jo de. Ave neq mtynq me Jawna khaan y hoe niwn on dy de," naha haw by de.

Akyq iwn kvan

(Mth 5:15; 6:22-23)

³³ Jeishu la, "Me thoen khiwn la shimetky a'shau gan ape ma xuiqkie ha mtynq haan de menan khe y. Ton khu ha ma khe y. Koen niwn khimi ji nu than me thyn-na menan thyn ha khe de. ³⁴ Nan iwn ami la nan iwn akyq menan kvan niwn shimetky he de. Nan iwn ami hoi la nan iwn akyq axylpyi kvanrauq man de. Gadema ami ji hoi y la akyq bre vinqroe man de. ³⁵ Nan me on niwn kvan gan vinq y than anienmrien khe ha de.

³⁶ Dyde nan iwn akyq bre kvanrauq la vinq niwn tne haan man ma on y dy. Axylpyi kvanrauq la shimetky kvan he nan ma kvan de," naha haw by de.

Jeishu la Pieriesa shma ji he Pharishei ji gan bi niwn

(Mth 23:1-36; Mk 12:38-40)

³⁷ Jeishu la khimi ji gan mtu khiwn degan Pharishei lonq de la ama gan bu sa than kauvi la by de. Dyde Jeishu la Pharishei tneq in me xui poe hana bu sa than knoenq jo de. ³⁸ Gadema Jeishu la ama ji iwn arinon on niwn he bu sa ha y man degan akoe kashie ma y. Dyde tkhoen Pharishei ji la m'an u de. ³⁹ Tynygy degan Kanma la, "Pharishei nan ji la kauphi buka ji gan xanq kon mshie ga. Nan ji iwn amlunq thunq me la aan lon he hoi y sha niwn he shi niwn la koipau thaan bui. ⁴⁰ Nan ji rhoe niwn khimi ji jy! Akonq iwn gan mriw niwn Kanma la athunq iwn gan ma mriw niwn sy y na by. ⁴¹ Hoi xiw niwn la amlunq he shanre niwn ji gan klonq la axylpyi sepin man di.

⁴² "O Pharishei ji jy, nan ji la dhanshi man de. Nan ji la Kniqkhoeqmaq gan xashy de iwn haan de poe niwn la shonna, mnanqvin niwn he andoe xadoe ji ga de. Gadema nan ji la tautun alan he sha niwn he Kniqkhoeqmaq gan khie niwn by la y de. Nan ji la xashy de iwn haan de poe niwn gan tautun alan he sha niwn he Kniqkhoeqmaq gan khie niwn gan ma sha shan de.

⁴³ "O Pharishei ji jy, nan ji la dhanshi man de! Nan ji la Kniqkhoeqmaq iwn in me knoenqna ghoi xiw niwn gan khie ha khimi amdaw on niwn zi me mlau niwn gan kei vi de. ⁴⁴ O Pharishei ji jy! Nan ji la dhanshi vi de. Nagy de tkhoen mei nala khimi ji mny y niwn tpon khoeq he de. Khimi ji la akhoeq konq me tkie gamaq akhoeq on niwn la mny u y," na by de.

⁴⁵ Pieriesa shma lonq de la, "Shma jy, Nan haw niwn neq ji la ke ji gan ajie napoe niwn ga jo shu mei," na by de.

⁴⁶ Jeishu la, "O pieriesa shma ji jy! Nan ji la dhanshi vi de. Nanma ji tpuq de knaq y niwn ji gan khimi ji iwn liepaan me thyn jo de. Nanma ji la koem'jun he mtienq la tydie y de. ⁴⁷ Nan ji la dhanshi vi de. Nan ji la nan puipi ji mthi niwn phoishma ji iwn tpon ji gan sha jo

de. ⁴⁸ Dyde nan ji la nanma ji iwn pui-ui pi-i ji he sha u dy. Ama ji la phoishma ji gan mthi ha phoishma ji iwn tpon gan sha jo de. ⁴⁹ Nagy de mei nala Kniqkhoeqmaq iwn mnythoenq niwn la, 'Nan ji me phoishma ji he tloe ji gan ke namxoe dy. Ama ji la axy niwn ji gan la mthi ha axy niwn ji gan kloe dy.' ⁵⁰ Dyde Kniqkhoeqmaq la khoeqra gan mriw thoi de niq kon nathaw niwn phoishma ji iwn athi la ave on niwn axui asien mtien de tiwn dy de. ⁵¹ Abeila athi kon Zakhri athi me thawkhi than mtien de Seryiw niwn me tkaan he Seryiw niwn mtynq he inshdie shlau me nan ji mthi u dy. Sy ja, Ke khuitan nahaw de. Nan ji axui asien ji axylpyi me ajie tneq natiwn de.

⁵² "Ajiwn sha niwn Pieriesa shma ji jy, nan ji la dhanshi vi de! Nagy de mnythoenq niwn shaw gan xanqla me mhenq vi niwn. Nanma ji ma koen y, koen than khimi ji gan ma ie u lau vi bui," naha haw by de.

⁵³ Jeishu tneq kon lyiw vi degan Pharishei ji he pieriesa shma ji la ama iwn txieq kkrhau dy. Dyde ama gan ieq than amdaw diwnq u de. ⁵⁴ Ama ji la atxaw haan man haan man kman niwn gan oen ha son u jo de.

Pharishei ji he on y than shaudi khe u

(Mth 10:26-27)

12 Tneq ktiw me khimikie amdaw niwn ji la kanién thithau thaan than kalun thaan de. Tynygy degan Jeishu la ama iwn atxuiq ji gan, "Pharishei ji iwn tkoe tpra she niwn kshi gan shaudi khe u. Ama ji la amlunq hoi y gamaq khimi ji maq me aghoi he sha u de. ² Khukie ha khe niwn ji gan Kniqkhoeqmaq la xan ha nu he man de. Xuiqkie ha khe niwn ji gan ma Kniqkhoeqmaq la mny he man de. ³ Dyde vinqroe niwn me nan ji haw niwn pie ji gan kvanrauq niwn me khimi ji the u man de. In thunq me titiw kahaw niwn ji gan khimi ji la inphu konq kon thuiq u man de."

Khimi ji gan xiq niwn

(Mth 10:28-31)

⁴ "Aphau ji jy, ke haw niwn kneq u. Akyq gan namthi niwn ji gan xiq u nanq. Namthi khiwn la tneq khaan y sha thoenq y dy. ⁵ Gadema nan ji ape gan xiq ha de naniwn ke nahaw gan. Kniqkhoeqmaq gan xiq u ja. Ama la akyq gan namthi khiwn la kxau khoeq me nakdie than aqna on de.

⁶ "Vamri pi mie baan de gan tkaan bun de he joeq ha de sy y na by. Tva pi tneq gan ma Kniqkhoeqmaq kani y de. ⁷ Kniqkhoeqmaq la nan ji aluq iwn ashan najie de on de naniwn tie ha khe jo de. Dyde xiqsa u nanq. Nan ji la Vamri pi amdaw khaan y avanq on de."

Jeishu gan yn ja de naniwn he kpha niwn

(Mth 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸ “Ke nahaw niwn kneq u. Khimi lonq de la ke gan yn jo de naha khimi ji maq me haw de nala, Ke Khimi Spa ma khimi tneq gan Kniqkhoeqmaq iwn thoeq ji maq me ama la ke gan nayn niwn de naha haw man de.

⁹ Gadema khimi lonq de la ke gan khimi ji maq me nakpha vi la, khimi tneq gan Kniqkhoeqmaq iwn thoeq ji maq me ama gan ke kpha by man de.

¹⁰ “Kхими lonq de la ke Khimi spa gan hoi y niwn nahaw la, Kniqkhoeqmaq la ama gan ajie mxoe de. Gadema khimi lonq de la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan nu y san y haw niwn la Kniqkhoeqmaq la ajie mxoe by y dy.

¹¹ “Kniqkhoeqmaq iwn in gan tkhoenq niwn ktoenkyn ji he khoeq kanma van kanma ji la nan ji gan khimi ji maq me namhenq man de. Tynygy degan nan ji la nagy haw ha de mei naniwn moen u nanq. ¹² Tneq ktiw me Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la tne haw ha de mei naniwn nan ji gan namtu man ga,” na by de.

Kaurein lonq de iwn kthanq taumla

¹³ Khimikie thunq iwn lonq de la, “Shma jy, ke je la ke gan ke pe iwn inthunq dan shan niwn ji naxi than nahaw by ve ja,” naha Jeishu gan mke by de.

¹⁴ Jeishu la, “Aly jy, nan ji shlau me tautun namkhoi by than he inthunq xi than ke iwn maqtanq sy y ga,” na by de. ¹⁵ Khiwn la khimikie ji gan, “Shaudi khe u! Nan ji la khimi ji iwn woenshen ji gan oerha on u nanq. Khimi lonq de la ama iwn inthunq he amlunq hoelihoelanq ha y de,” naha ama ji gan haw by dy.

¹⁶ Khiwn degan Jeishu la ama ji gan taumla thuiq by de, “Kaurein lonq de la le sha ha saq he andoe xadoc ji ma hoibaw by thaan de. ¹⁷ Ama ta jo niwn la, ‘Ke tne sha ha de mei. Ke me saq khe na tpeq ma kaken y dy.

¹⁸ Dyde ke la nygy sha ha man de,’ naha, ‘Saq tpeq kauxiwn ji gan tphrei khja hana neq khaan y hoe niwn tpeq glein sha ha man de. Tynygy sha la ke iwn saq axylypi gan khe than dan man de.’ ¹⁹ Khiwn la kema gan, ‘Nan me shni amdaw sana he aghoi ji on dy. Nan la tne ma sha de ne y dy. Nan la sa ha, ni ha, shni sha ha, on ha dy de,’ naha kahaw de. ²⁰ Gadema Kniqkhoeqmaq la, Nan khimi a'paw ga. Nan ashau gan vediwn ke nala man de. Nanma than khe niwn ji gan ape dan de mei,” naha na by de.

²¹ Khiwn degan Jeishu la, “Me-e than inthunq he woenshen lun ha khe niwn ji la tynygy kkrhau ha man de. Ama ji la Kniqkhoeqmaq maq me kaurein y,” naha thuiq by de.

Kniqkhoeqmaq gan akla

(Mth 6:25-34)

²² Khiwn degan Jeishu la ama iwn atxuiq ji me, “Dyde ke nahaw niwn kneq u. Nanma ji iwn ashau than amlunq moen u nanq ja. Ke tne sa de mei naniwn ta nanq ja. Tne kakhu de naha moen u nanq ja. ²³ Sana khaan y ashau la tangoe de. Kakhu kna niwn khaan y akyq la tangoe de. ²⁴ Oeva gan tkhoenq ha ta u ja. Ama ji la ati ma mti y, a y, tpeq me ma mtun y de. Gadema Kniqkhoeqmaq la ama ji gan msa by jo de. Tva tneq ji khaan y nan ji la shanq hana avanq on koe de. ²⁵ Nan ji thunq iwn ape ma moen hana me-e iwn ashau gan ktiw haan man mshau shawshie de dan by. ²⁶ Tynygy ashin xiw niwn gan sha de knaq y la nagy de axyxy niwn ji than amlunq moen u niwn mei. ²⁷ Dethunq iwn kanoen sonme niwn apau ji gan tkhoenq ha ta u ja. Apau ji la mxa ma mki y, maqtanq sha y klauq on u de. Gadema ke nan ji gan nahaw gan. Shanq niwn xandi Shawlamun iwn kh'aw ienau ji la dethunq iwn apau jie de kanoen y de. ²⁸ Kniqkhoeqmaq gan hoibei yn y niwn ji jy, Kniqkhoeqmaq la ave xinq hana tkhoenq menan me me bonq ha niwn ksau kun ji gan mtienq tynygy kanoen sonme than sha la nan ji gan tneq khaan y kanoen niwn kakhu kana na ji nasha by ga jo mei.

²⁹ “Dyde nan ji amlunq thunq me tne sa ha de, ni ha de naniwn ta ha moen u nanq. ³⁰ Khoeqra neq me on niwn Kniqkhoeqmaq gan yn y niwn khimi ji la moen u jo de. Kniqkhoeqmaq gan mny y de. Nan ji iwn Pe-e la nan ji ne niwn ji gan mny ja de. ³¹ Gadema nan ji iwn xandi Kniqkhoeqmaq amlunqkvaq than sha u maq ja. Tynygy degan nienq nan ji ne niwn ji gan ama la napoe man de,” naha Jeishu la ama ji gan thuiq by de.

Khoeqshniq konq iwn kaurein ji

(Mth 6:19-21)

³² Jeishu la, “Sxiw de niwn mhauq arui jy, xiq u nanq. Nagy mei nala khoeqshniq konq iwn Pe-e la nan ji gan Khoeq napoe than amlunqkvaq jo de. ³³ Nan ji iwn inthunq ji gan joeq ha nere niwn khimi ji gan poe by. Proen kau y niwn tkaan skaw ji gan me-e than sha u. Khiw kau y niwn kaurein niwn gan khoeqshan me mtun u ja. Tneq me tiexu namxu ha y. Khoera ma sa ha y de. ³⁴ Nagy de mei nala nan ji iwn amlunq la nanma ji iwn kaurein niwn mtynq me thaw vi de tkhoenq jo de.

Kanma vuiq niwn gan son ha on u

³⁵ “Nan ji la Kniqkhoeqmaq iwn maqtanq sha than keinxui gan kak'ien ha shimetky gan toeq ha kauxiw pypy u ja. ³⁶ Nan ji la nuipui la niwn shni iwn kon navuiq niwn Kanma gan son he jo de. Kanma vuiq ha

kthaw die degan ama la taukhidan he thawkha mhunq by ha ja de. ³⁷ Kanma vuiq degan tanna ji ktheq ha son niwn gan katein by de. Tanna tneq ji la aghoi dan de. Ke nahaw niwn kneq u. Kanma ama la tanna kh'aw kashieq de. Ama iwn tanna ji bu xiwn me knoenq degan ama la mnau ha msa by de. ³⁸ Kanma tiwn beqtyn degan tanna ji son niwn gan katein la ama ji than hoi de. Kanma la kthiwxix sy y la, khoeqvanq nene me vuiq de. Gadema hoi niwn tanna ji la son man de. ³⁹ Tneq gan kneqthoenq ja de. Tiexu la tne ktiw me navy de naniwn gan in kanma la mny de nala tiexu phaw ha namxu ha y than son ha on man de. ⁴⁰ Nan ji ma kauxiw pypy ha on ja voi ha de. Ke Khimi Spa la nan ji kdon y niwn ktiw me navy de," naha atxuiq ji gan na by de.

Hoi niwn he hoi y niwn tanna ji (Mth 24:45-51)

⁴¹ Peitru la, "Kanma jy, nan la taumla neq la ke ji than by, khimi ji than by," na by de. ⁴² Kanma la, "Dyde nan ji me mdimkhiw ha pethon he tanna ape sha mei. Akanma la ama gan tanna ji iwn ktoenkyn sha he de. Axy niwn tanna ji gan anienmrien sana ji xi by than kanma la txu by de. ⁴³ Kanma tiwn degan tanna ji iwn ktoenkyn la tynygy sha niwn katein la tanna tneq la hoelihoelanq ha de. ⁴⁴ Ke nahaw niwn kneq u. Kanma la tanna tneq gan ama iwn inthunq ji gan tkhoenq than khe by de. ⁴⁵ Gadema tanna tneq la ama gan ama, 'Ke Kanma la navuiq de texiwn kra man ga,' naha amlunq me ta ha axy niwn tanna ji, naqpadi ji he nuipuidi ji gan ry hana ama la ni ha sa ha mxui ha on jo de. ⁴⁶ Tanna tneq kdon y niwn niqva he ama mny y niwn ktiw me akanma la vuiq by de. Akanma la tanna tneq gan byn pawmlaw khiwn la tiesa on y niwn khimi ji he shaukhoenq poe by man de.

⁴⁷ "Tanna lonq de la kanma iwn aliw mny ja de. Tanna lonq de la kanma iwn aliw mny gamaq sha y la Kanma la rybu by de. ⁴⁸ Gadema tanna lonq de la kanma iwn aliw gan mny y de tkhoenq kman niwn sha kre degan sxiw man ry by de. Kniqkhoeqmaq la khimi lonq de gan saxein ghoi amdaw poe by la khimi tneq ma Kniqkhoeqmaq than amdaw sha ha de. Kniqkhoeqmaq la khimi lonq de gan amdaw poe by la khimi tneq gan ma amdaw sin man de."

Jeishu la khimi ji gan kaprei he de (Mth 10:34-36)

⁴⁹ "Ke khoeqra neq me me xau than navy niwn de. Me tneq ave mtienq xau niwn gan ke ne de. ⁵⁰ Gadema ke la batizen haan man la man de. Tneq gan la khiwn y niwn mtien man ke amlunq biq niwn tkrhau than de. ⁵¹ Ke navy niwn la khoeqra neq me mduirui mduishaw niwn gan mhen than navy niwn thi u by. Sy y de. Ke la

alala than navy niwn ga de. ⁵² Ave in haan de me inpy ji lonq baan de niwn ji ama ji ttoi kaprei de. Ama ji kaprei than la lonq thunq de lonq ni de, sy y la lonq ni de he lonq thunq de kaprei u man de. ⁵³ Ape he spa kajoe man de. Spa he ape kajoe man de. Anoi-oi he ashnu kajoe man de. Shnu he anoi-oi kajoe man de. Ani-i he anaushien kajoe man de. Naushien he ni-i kajoe man de."

Ktiw gan kneqthoenq than (Mth 16:2-3)

⁵⁴ Ama la khimikie ji gan haw beqtyn niwn la, "Nan ji la kniq diwn phan iwn khoeqni poe niwn nu degan khoeq nienq ga dy de naha nan ji taukhidan he haw jo de. Nan ji haw niwn he kkrhau jo de. ⁵⁵ Nan ji vaqxu kli thaw niwn gan nu degan khoeq biq ga dy de naha nan ji haw jo de. Haw niwn he kkrhau jo de. ⁵⁶ Ajiwn sha niwn nan ji la klena he khoeqshan me on niwn ji gan tkhoenq ha khoeq nienq than he biq than mnythoenq vi. Ave la tne nagy mei naniwn ji gan mny u y by. Nagy mei nala nan ji Kniqkhoeqmaq gan mny he sha khiwn la mny y."

Kshanrien on ja (Mth 5:25-26)

⁵⁷ Jeishu la ama ji gan, "Kniqkhoeqmaq maq me khuitan niwn ji tne mei naniwn nanma ji khkhien mny de ne vi de. ⁵⁸ Nan gan khimi lonq de la nabi hana nanma he vaan de tautun in me lyiw toen me lan me kamdan vi ja. Sy y la, ama la nan gan tautun mkhoi niwn ktoenkyn me namhenq ieqraw de. Tautun mkhoi niwn ktoenkyn la rei ji gan nanien he ha nan gan mron thunq me nakhe he de. ⁵⁹ Ke nahaw niwn kneq u. Tautun mkhoi niwn ktoenkyn napoe he niwn tkaan axylpyi poe khiwn degan nienq mron thunq kon nan loe ha de," na by de.

Ajie ji kon anon dan u

13 Tneq ktiw me Jeishu he vaan de on niwn khimi ji la Jeishu gan Galilei khimi ji la Kniqkhoeqmaq me luisui sha toen me Pile la ama iwn langie ji gan toeq ha mthi u jo de naniwn kthanq thuiq by de. ² Jeishu la, "Ama ji iwn diw niwn la xiq de hoi de tkhoenq Galilei iwn khimi tneq ji la axy niwn Galilei khimi ji khaan y ajie on de naha nan ji thi u by. ³ Ke nahaw gan, tynygy sy y. Nan ji anon dan y la ama ji he nan ji ma diw man de. ⁴ Shilon sonna ktin degan khimi lonq xale ja de diw u de. Ama ji la Jeirushlen kun me on niwn axy niwn khimi ji khaan y ajie on goe de naha nan ji thi u by. ⁵ Ke nahaw gan, tynygy sy y de. Nan ji la nanma ji iwn ajie gan anon dan y la, nan ji axylpyi ji ma ama ji he diw man de," na by de.

Lbu kun taumla

⁶Jeishu la taumla neq gan khimi ji me thuiq by jo de. "Kхими lonq de iwn sbjie ka thunq me Ibu kun kun de on jo de. Ama liyw ha tkhoenq degan athe katein by y de. ⁷Dyde ama la sbjie ka me sha niwn khimi gan, 'Shni thunq de ke navy ha athe gan shoeq jo de. Ave mtien de Ibu kun tneq la athe kthe y de. Dyde akun tneq la klena kpan niwn ga, tkry vi ja,' na by de.

⁸Kasha la, 'Kanma jy, akun tneq on ga man shan. Shni man tkhoenq ga man shi. Akun txeq me kauviq kiwliw te hana phru thein maq nan. ⁹Tynygy sha la ave navy niwn shni me athe kthe ja tyn ga. Athe kthe y degan tkry ga shi,' na by de," naha Jeishu thuiq by de.

Akyq kamkhoen niwn nuipuidi gan hoi than sha iwn

¹⁰T'ja Mniq niq de me Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn in haan de me mtu by jo de. ¹¹Ama tynygy mtu by degan anan kshiwn ha shni xale ja de akyq kamkhoen ha katoe de dan y niwn nuipuidi lonq de on jo de. ¹²Jeishu la nuipuidi tneq gan nu degan khimi ji maq me kauq ha, "Nuipuidi jy! Nan la anonanaq neq kon loe dy de," na by de. ¹³Jeishu ama iwn akoe he nuipuidi konq me thyn ha nuipuidi tneq iwn akyq la kamtoe de dan pjoe hana Kniqkhoeqmaq gan mthoeq jo de.

¹⁴Tynygy degan Kniqkhoeqmaq iwn in gan tkhoenq ha niwn ktoenkyn la kdoe thaw de. Nagy de tkhoen mei nala Jeishu la T'ja Mniq me khimi lonq de gan anonanaq hoi than sha by de. Dyde ama la khimi ji gan, "Niqva shri de me niqva tru de maqtanq ji sha ha ja. Tne mniq ji me anonanaq hoi than vy u ha ja. T'ja Mniq me la anonanaq hoi than vy u nanq," na by de.

¹⁵Kanma la ama gan, "Ajiwn sha niwn khimi ji jy! T'ja Mniq me nan ji iwn xauboi ji gan xauboi skun kon mxoe hana asau poe ha tui mtyn u ja sy y na by. ¹⁶Shni xale ja de Saten xuipei kshiwn ha nere niwn Abrahen iwn shnu neq gan T'ja Mniq me hoi than sha ha y na by," naha Jeishu na by de. ¹⁷Jeishu tynygy mkonq by degan ama iwn txieq ji la k'ja u jo de. Gadema khimikie ji la Jeishu sha niwn m'anna ji tkhoenq ha hoelihoelanq u jo de.

Anmie mu kthanq taumla

(Mth 13:31-32; Mk 4:30-32)

¹⁸Khiwn degan Jeishu la, "Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq la tne he ththein mei. Tneq he ke natein by ha de mei. ¹⁹Kхими lonq de la ama iwn aka me anmie mu mti he de. Amu tneq la prau hana thekon glein kkrhau de. Akun tneq iwn abaan ji me tva ji atbu sha ha on u de," na by de.

Tkoe tpra niwn kauboe

(Mth 13:33)

²⁰"Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq gan ke tne he natein by ha de mei. ²¹Tneq la tkoe tpra niwn kshi he de. Nuipuidi lonq de la tkoe tpra niwn kshi sxiw de gan tkoedi amdaw niwn me thein ha tmiebu jo de. Khiwn la tkoe tpra niwn kshi he tkoedi la tprawpru ha axylipi pa he de," na by de.

Kaky niwn thawkha

(Mth 7:13-14, 21-23)

²²Khiwn degan Jeishu la van ji kun ji menan liyw hana Kniqkhoeqmaq iwn piemkun piemlan ji gan mtu hana Jeirushlen kun me liyw jo de. ²³Lonq de la, "Kanma jy, txon niwn khimi ji la sxiw de ga by," naha diwnq by de.

²⁴Jeishu la, "Kaky niwn thawkha gan katy ha dan than koen ha de. Nagy de mei nala khimi amdaw ji la koen than katy gamaq dan y. ²⁵Niq de menan in kanma la thau ha thawkha kein man de. Tynygy degan nan ji la xanq me kdoe ha thawkha gan die man de. 'Kanma jy, ke ji gan thawkha namhunq jo ja,' naha mke man de. Ama la, 'Nan ji na'iwn navy niwn mei naniwn mny y gan,' nana de. ²⁶Tynygy degan nan ji la, 'Nanma he vaan de sa ha ni ha on niwn ji jo gan. Nan la ke ji van khoeq me Kniqkhoeqmaq iwn piemkun ji namtu niwn jo de,' na by de. ²⁷Gadema ama la, 'Nan ji gan ke namny y. Ke kon xanq la me liyw vi ja. Nan ji axylipi ji la a'shi ji ga.' ²⁸Abrahen, Ize, Jako he veshin iwn phoishma ji gan Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq me nan ji nu u man de. Gadema nan ji gan Kniqkhoeqmaq iwn xandi sha niwn me nakoen he y de. Dyde nan ji la xa hana afa kat'eq niwn xanq me on ha man de. ²⁹Kniqdiwnq, kniqshie, vaqshi, vaqxu me on niwn khimi ji la vy hana Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq me vaan de sa ha ni ha man de. ³⁰Tneq me kaukiwn iwn ji la kanmaq me thaw hana kanmaq iwn ji la kaukiwn me thaw de," naha Jeishu thuiq by de.

Jeishu he xandi Heiro

³¹Tneq ktiw me axy niwn Pharishei ji la Jeishu me vy ha, "Ke ji kon thaw ha liyw vi ja. Sy y la, nan gan xandi Heiro la nan gan namthi than shoeq dy de," na by de.

³²Jeishu la, "Nan ji liyw ha khoevaqaq he amlunq katkoe niwn xandi Heiro me thuiq by. Ke la veniq he tkhoen me anan mthoe hana khimi neq ji gan aghoi sha by maq nanq. Niqva thunq de thaw la ke iwn maqtanq khiwn man ga. ³³Veniq, tkhoen he ktoi mtien man ke maqtanq sha ha man de. Judaq nan ji la phoishma axylipi ji gan Jeirushlen kun me mthi u dy.

Jeirushlen kun avuiq Jeishu iwn khie niwn

(Mth 23:37-39)

³⁴ "Jeirushlen iwn khimi ji jy, Jeirushlen iwn khimi ji jy, nan ji la phoishma ji gan mthi dy de. Kniqkhoeqmaq mxoe niwn tloe ji gan txunkie he mhie ha mthi jo de. Ke la nan ji iwn spi ji gan lun ja voi de ne jo de. Anoi-oi la aspi ji gan amkhien he tphun ha anienmrien khe beshe he ke la nan ji gan nasha de ne de. Gadema nan ji la ke gan nane y de. ³⁵ Nan ji Jeirushlen kun iwn Kniqkhoeqmaq iwn tbutran me nan ji than akla na dan y man ga. Axylypi mny ha man de. Ke nahaw niwn kneq u. 'Kniqkhoeqmaq iwn amiq he vy niwn Kanma gan Kniqkhoeqmaq saxein ghoi phru by ga jo shan,' naha haw y niwn mtien man ke gan nan ji nu ha y dy de," naha haw by de.

Khimi lonq de gan Jeishu hoi than sha niwn

14 T'ja Mniq niq de me Jeishu la mdiwn bu sa than Pharishei ji iwn ktoenkyn lonq de in me lyiw jo de. Jeishu tne sha mei naniwn gan oen by de. ² Jeishu maq me tuikon roega on ha nere niwn khimi lonq de on by de. ³ Pharishei ji he pieriesa shma ji gan, "T'ja Mniq me aghoi sha ha ja naha pieriesa me kauruiq by kauruiq y by," naha Jeishu la diwnq by de.

⁴ Gadema ama ji la dikshiq on u vi de. Dyde Jeishu la roega on niwn khimi gan kshiwn ha ama gan hoi than sha by khiwn la xanqla me mxoe by jo de. ⁵ Khiwn degan, "Nan ji me spa lonq de, sy y la, xauboi mie de la T'ja Mniq me tui shaupun me kalie vi la ktanle xieq ha la pjoe y na by," naha diwnq by de.

⁶ Ama ji la tne ma mkonq y klauq on u de.

Kamthoeq u nanq

⁷ Shni sha niwn me navy niwn khimi ji la mtynq ghoi ji gan xieq niwn Jeishu nu degan taumla thuiq by de.

⁸ "Khimi lonq de la nuipui la niwn shni me kauvi nala degan mtynq ghoi me knoenq nanq. Nan khaan y shanq niwn khimi lonq de gan ama la kauq jo de.

⁹ Nan xini gan kauvi nala niwn in kanma la nan gan, 'Neq gan mtynq poe by ja,' naha vy ha haw man de. Nan la k'ja mxexe sha ha kaunien me on ha man de.

¹⁰ Gadema nan la mtynq kaunien me knoenq ja. Tynygy knoenq degan vy ha, 'Aly jy, shanq ha hoi niwn mtynq me knoenq ja,' nana man ga. Tynygy nahaw la nan la khimi ji maq me shanq niwn gan dan de. ¹¹ Khimi lonq de la me-e gan kamshan la Kniqkhoeqmaq la mnieng by man de. Khimi lonq de me-e gan kamnien la Kniqkhoeqmaq la ama gan mshan by man de."

Nere niwn la hoelihoelanq de

¹² Khiwn la Jeishu ama gan kauq niwn khimi me, "Nan la khimi ji gan mniq bu, mdiwn bu, msa than

kauvi la degan nanma iwn aphau ji, naqpi je ji, axui ji, kaurein niwn ji gan kauq nanq. Tynygy kauq la, ama ji la nan gan nakauq ha xui natha beqtyn ha man de.

¹³ Gadema nan shni sha degan kauvi la than ji la, nere niwn ji, akhawko kta ha y niwn ji, akhawko kbe niwn ji, amiju ji gan phe kauvi la ja. ¹⁴ Tynygy sha la, Kniqkhoeqmaq la nan gan saxein ghoi napoe man de. Ama ji la nan gan xoi natha ha y gamaq khimi ghoi ji diw niwn kon xinq beqtyn niwn ktiw me saxein ghoi gan dan man de," na by de.

Shni xaupui sha niwn taumla

(Mth 22:1-10)

¹⁵ Jeishu haw niwn gan the degan ama he vaan de sa niwn thunq iwn lonq de la, "Kniqkhoeqmaq khoeq iwn shni me sa niwn ji la saxein ghoi dan jo shan," na by de.

¹⁶ Jeishu la, "Khimi lonq de shni xaupui sha ha khimi amdaw ji gan kauvi la jo de. ¹⁷ Shni tneq katon than ktiw tiwn nene me kanma la, 'Axylypi on pypy dy. Khlonq ji gan kauq gapan,' naha tanna ji gan sin by de.

¹⁸ Gadema kauq niwn ji axylypi la vy by y de. Ama ji la vy ha y niwn gan thuiq by u de. Kausy iwn khimi la, 'Ke la le shei de xaanq jo de, lyiw ha tkhoenq ha man de. Ke gan namxien jo,' na by de. ¹⁹ Ave lonq de niwn la, 'Ke la xauboi mie xa de xaanq jo de, lyiw ha msan de ne jo de. Ke gan namxien jo,' na by de. ²⁰ Lonq de niwn la, 'Ke ave nuipui la niwn ga man de, navy ha y gan,' na by de. ²¹ Tanna la vuiq ha akanma gan haw by de. In kanma la kdoe thaw ha tanna gan sin by niwn la, 'Si, lyiw lishi ha lan me katein niwn, kun iwn lan shlau me on niwn, nere niwn ji, akhawko kta ha y niwn ji, miju ji he akhawko kbe niwn ji gan kauq ha mhenq u,' na by de. ²² Tanna la, 'Kanma jy, nan nasin niwn sha khiwn dy. Gadema shni me navy niwn khimi ji than mtynq amdaw kakaw man de,' na by de. ²³ Kanma la, 'Ke in koipau than kun xanq iwn lan ji me, mtynq ttyn me katein niwn ji gan navy than kauq ieqraw u, naha tanna gan sin by de. ²⁴ Kanma la kausy gan kauq niwn ji ape ma ke iwn shni neq me navy u nanq shan,' naha tanna ji gan haw by de," naha thuiq by de.

Atxuiq lonq de kkrhau than

(Mth 10:37-38)

²⁵ Khimikie amdaw niwn ji la Jeishu ama he vaan de lyiw u de. Jeishu gan ama ji gan, ²⁶ "Ape mei lonq de la ke me navy than ama iwn pe-e he noi-oi, ama iwn nuipui he spi ji, ama iwn je-e he siesa ji gan mtiwliw y la ama iwn ashau gan dan y. Ke iwn atxuiq ma kkrhau ha y. ²⁷ Khimi lonq de me-e iwn shenlein gan tpuq ha ke txuiq naxui y de nala ke txuiq kkrhau ha y de.

Avanq tie ja

²⁸ "Kхими lonq de la ktin sha than ne de nagapan. Khimi tneq la knoenq ha kausy xiw menan najie man khiw de naniwn ta maq ha de. On niwn tkaan he sha pi than kabyq mei naniwn ta y niwn ape on de mei. ²⁹ Nan la in amsi sha ha in akonq gan sha than tkaan on raan y la nu niwn ji namnuiq pi ha naskoe man de. ³⁰ Khimi tneq la ama sha niwn in haan de gan khiwn than sha de knaq y dy. Dyde ke iwn atxuiq ji ma tynygy ta ha de. ³¹ Xandi lonq de la ave axy niwn xandi gan txieq sha dy nagapan. Sie katy ha y man degan knoenq ha khimi lonq juni haan de he navy niwn gan khimi lonq juni ni de he ty de knaq mei knaq y mei naniwn ta maq ha de sy y by. ³² Knaq y he kdan la xandi tneq py ji xanqla me on degan tloe mxoe hana sie katy ha y mduirui than kahaw u ha de. ³³ Tynygy he de, ape ma me-e menan on niwn ji gan mxoe de ne y la ke iwn atxuiq kkrhau ha y.

A'xunq lauq niwn mloi

(Mth 5:13; Mk 9:50)

³⁴ "Mloi la hoi ja. Gadema xunq niwn lauq vi la nagy sha ha xunq niwn dan beqtyn de mei. ³⁵ Khimi la xunq niwn lauq niwn mloi gan xanq me kdiepha de. Mloi tneq la tne ma kakon de dan y dy. Nan ji me the than knaqkhin on la kneq u ja," naha na by de.

Lauq niwn mhauq

(Mth 18:12-14)

15 Maumoen kakaw ji ajie on niwn khimi shi ji la Jeishu txaw gan kneq than atxeq me on by jo de. ² Pharishei ji he pieriesa shma la, "Neq nagy de hoi y niwn khimi shi ji he vaan de sa lau vi mei ne," naha skoe by de. ³ Dyde Jeishu la ama ji gan taumla neq gan thuiq by de.

⁴ Jeishu la, "Kхими lonq de me mhauq haan lienbe de iwn mie de lauq vi de nagapan. Mhauq xuitkaw de he tkaw gan asau sa niwn tkoenq txeq me khe ha lauq niwn mhauq mie de niwn gan lyiw hana katein than than shoeq de sy y na by. ⁵ Dan degan liepaan me kathyn hana hoelihoelanq niwn he in me vuiq jo de. ⁶ Ama iwn aphau ji he in donxi donpau ji gan kauq ha, 'Ke he vaan man hoelihoelanq u shi. Ke me lauq niwn mhauq dan dy,' nade. ⁷ Tynygy he de. Anon dan de ne y niwn khimi lonq xuitkaw de he tkaw de than hoelihoelanq niwn khaan y anon dan niwn lonq de avuiq khoeqshan iwn Pe-e la hoelihoelanq goe de," naha na by de.

Lauq niwn tkaan

⁸ Jeishu la khimi ji gan, "Nuipuidi lonq de me tkaan phei xa de iwn phei de lauq vi de nagapan. Ama la

shimetky gan me toe ha intun inshanq axylypi me phieq ha shoeq jo de. Lauq niwn tkaan pi phei de niwn gan katein than mtien man anienmrien sha ha shoeq ha de sy y na by. ⁹ Nuipuidi la lauq niwn tkaan gan katein degan ama aphau ji, donxi donpau ji gan kauq ha, 'Ke he vaan man hoelihoelanq u shi, lauq niwn tkaan phei de niwn dan dy,' nade. ¹⁰ Tynygy he de Kniqkhoeqmaq iwn thoeq ji ma ajie on niwn lonq de anon dan la hoelihoelanq vi de," naha thuiq by de.

Lauq niwn spa

¹¹ Jeishu ave haan de thuiq niwn la, "Kхими lonq de me spa lonq ni de on de. ¹² Aspa knau la, 'Pe-e jy, ke dan shan niwn iwn inthunq naxi gapan ja,' na by hana ape ma aspa xini gan inthunq xi by de. ¹³ Khiwn degan aspa knau la ama iwn dan niwn ji gan la hana xanqla niwn van khoeq ji me lyiw jo de. Tneq menan ama la klau ksau y niwn ji gan sha ja hoen ha on de. ¹⁴ Tynygy sha ha ama me on niwn ji khiw khja vi dy. Tneq ktiw me van khoeq axylypi ji me ma mxan niwn ktiw thaw hana ama la nere jo de. ¹⁵ Dyde ama la khoeq tneq iwn khimi lonq de me tanna sha jo de. Khimi tneq la aw ji gan kon ha aw bu msa he by de. ¹⁶ Ama la aw sa niwn soexoe the gan mtien la sa de amlunq on thaan than mxan thaan de. Gadema ama gan bu msa niwn la ape ma on y. ¹⁷ Tynygy degan ama la in me kdoen jo de. Ama mlunq thunq me, 'In me ke pe iwn tanna ji mtien la mna i oe sa ha vi. Ke la neq me mxan niwn diw de sha thaan dy,' ta jo de. ¹⁸ Dyde in me vuiq ha ke pe me, 'Pe-e jy, ke la nan he Kniqkhoeqmaq gan ieqxau ha ajie sha lau dy jo de. ¹⁹ Pe-e nan iwn spa naha kauq de ma kba y dy gan. Gadema namxien hana tanna nasha gapan ja,' naha ta jo de. ²⁰ Tynygy ta hana ama la ape in me vuiq jo de.

"Ape-e me vuiq niwn menan ama gan ape-e la xanqla kon nu by jo la mxien niwn mlunq he aspa menan kauxui hana oikaan ha mnan by de. ²¹ Aspa la, 'Pe-e jy, ke la ajie on niwn khimi jo gan. Pe-e he Kniqkhoeqmaq gan thi y sha niwn jo gan. Pe-e nan iwn spa naha khan than ma hoi y dy gan,' na by de. ²² Gadema ape la ama iwn tanna ji gan, 'Lyiw lishi, hoi xiw niwn kh'aw ienau ji la ha mshie by. Ama akoe me khoeqshibyn mxoe by, akhaw me khawnien kasi he by. ²³ Tauqpuju niwn xauboi gan xau hana shni sha than kauxiw u. Me ji hoelihoelanq niwn he sa u shi. ²⁴ Ke spa neq la diw niwn kon xinq beqtyn niwn dy, lauq niwn kon katein beqtyn niwn dy de. Dyde shni xaupui sha u shi,' na by de.

²⁵ "Maqtanq iwn vuiq niwn aspa glein la in txeq me thaw degan tbi kaulau txaw he mlanq niwn atiwn gan the by de. ²⁶ Ama la tanna lonq de gan kauq hana, 'Tne sha niwn mei, mrididu thaan bu,' na by de. ²⁷ Tanna la, 'Nan naqpi diw y thuiq y klauq in me navuiq beqtyn hana, nan pe la hoelihoelanq ha tauqpuju niwn xauboi

mie de mthi hana shni sha niwn de,' naha thuiq by jo de. ²⁸ Tynygy degan aspa ktoen la kdoe thaw hana inthunq me koen y klauq on vi de. Dyde ape-e la xanq me thaw hana ama gan mxien hana kauq by jo de. ²⁹ Gadema ape-e gan, 'Ta dyndyn ja pe-e jy, nanma iwn atxaw gan mlan man ma na-ieq phiw y de. Tanna lonq de he shni amdaw pe-e nanma ne he nasha by ha on jo de. Ke aphau ji he hoelihoelanq hana shni sha than shobei pi mie man mtien napoe y de. ³⁰ Pe-e nanma iwn spa neq la hoi y niwn nuipuidi ji he on ja hoen, sha ja hoen hana tkaan ji khiw khja than sha vi dy. Gadema ama than tauqpuju niwn xauboi mthi hana shni sha by thaana,' na by de. ³¹ Ape-e la, 'Aqmon jy, nan la ke he vaan de on ja voivoi dy. Ke me on niwn ji la nan iwn ga. ³² Nan naqpi la ave diw niwn kon xinq beqtyn he dy de, lauq niwn kon katein beqtyn he dy de. Dyde ama than hoelihoelanq niwn shni sha hana pjoe ha niwn,' naha mkonq by de," naniwn thuiq by de.

Bau niwn tanna ktoenkyn

16 Jeishu la ama iwn atxuiq ji gan, "Kaurein lonq de me ama iwn inthunq tkhoenq than tanna ktoenkyn lonq de on de. Niq de gan kaurein ama me, 'Nan iwn tkaan ji gan, nan iwn tanna ktoenkyn la shun khja vi dy,' naha khimi ji la thuiq by de. ² Dyde ama la tanna tne gan kauq hana diwnq by de. 'Nan kthanq ke the niwn la tne ji jo mei. Nan la tanna ji me ktoenkyn sha de kshiwn y dy. Tne nagy sha niwn mei naniwn saran ji ke me napoe.' ³ Tanna tneq la ama gan ama, 'Ke iwn kanma la ke iwn tanna ji me ktoenkyn sha niwn gan nane y de. Ke ave tne sha ha de mei. Ke la le sha de ma thoeng y, khimi ji me mke ha sa de ma k'ja vi de. ⁴ Tanna ji me ktoenkyn sha ha y gamaq ama ji nakhie than nagy sha ha de naniwn ke mny dy.' ⁵ Dyde ama la ama iwn Kanma me ale poe na on niwn ji gan lonq de khiwn la lonq de kauq ha thuiq by de. Ama la kausy xiw gan lonq de niwn gan kauq ha, 'Nan la ke Kanma me najie de poe na on jo mei,' na by de. ⁶ Ama la, 'Shiqtui plan haan lienbe de kaken niwn sien xuiqliq de he t'ja de poe na on de,' na by de. Tanna ktoenkyn la, 'Nan saran gan la lishi ha sien koishy mthun mliq man naha tri ja,' na by de. ⁷ Tanna ktoenkyn la ave ki ni de me lonq de gan, 'Nan la ke Kanma me ale najie de poe na on mei,' na by de. Poe naka on la, 'Saq ton haan shtun de on de,' na by de. Tanna ktoenkyn la khimi tneq gan, 'Nan iwn saran la lishi ha nanma iwn saran me ton lienbe t'ja man tri vi,' na by de. ⁸ Kanma la bau niwn tanna ktoenkyn tneq gan mthoeq jo de. Nagy de mei nala tanna ktoenkyn la akanma iwn amlunq gan mny ha ne he sha vi de. Dyde klena kauniq neq me on niwn bau de knaq niwn ji la kvan iwn khimi ji khaan y ama ji amiq ghoi dan than sha thoeng vi," naha na by de.

Lan ghoi khuitan

⁹ Jeishu haw by be niwn la, "Nan ji la on ja voivoi y niwn tkaan ji gan nanma ji iwn aphau ji menan khiwn vi than poe khja vi than mtien de yn niwn mlunq on la diw de niq gan tshautkhon knau niwn in me thaw de. ¹⁰ Sxiw de niwn gan anienmrien sha niwn ape ma by amdaw niwn me ma anienmrien sha de. Sxiw de niwn me anienmrien sha y niwn ape ma by amdaw niwn menan anienmrien sha y. ¹¹ Ave nu ha lauq she niwn mtienq la hoibe sha y la tshautkhon man kaurein hana shunlei y niwn gan ape napoe de mei. ¹² Khimi ji vuiq amlunq ghoi on y niwn ji gan ape he niwn la aghoi dan he by de mei. ¹³ "Ape he niwn tanna ma kanma lonq ni de iwn tanna sha ha y de. Kanma lonq de gan khie ha lonq de gan mtiwliw man de. Tynygy sy y la, kanma lonq de iwn pie gan kneq ha lonq de iwn pie gan kneq de sy y de. Kniqkhoeqmaq he tkaan than tanna sha ha y de," naha na by de.

Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa la kaurein niwn khaan y arinon hoe de

(Mth 11:12-13; 5:31-32; Mk 10:11-12)

¹⁴ Tkaan gan khie niwn Pharishei ji la Jeishu txaw gan the degan ama ji la Jeishu gan mnuiq by de. ¹⁵ Jeishu la ama ji gan, "Nan ji la khimi ji amitonq me mdimkhiw jo de. Gadema Kniqkhoeqmaq la amlunq thunq me on niwn gan mny jo de. Khimi ji maq me avanq hoe de naha ta niwn ji la Kniqkhoeqmaq me avanq on y de. ¹⁶ "Piemkun he phoishma ji tri niwn ji la Jawhen thaw niwn mtien de on ja de. Jawhen thaw niwn ktiw me Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq kthanq, kthanq ghoi thuiq u dy. Khimi ji la Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq gan aan he kien u vi. ¹⁷ Khoeqshniq he klena pjau de jauhoe gamaq pieriesa thunq me on niwn sa the man ma pjau de jauhoe y. ¹⁸ "Kхими lonq de me-e nuipui gan mnienqpha ha ave nuipuidi lonq de he indon sha beqtyn de nala axy niwn khimi nuipui he jiekre niwn de. Naqpa mnienqpha niwn nuipuidi gan la niwn ma khimi nuipui gan jiekre niwn de," naha haw by de.

Lazaru he kaurein

¹⁹ Jeishu la, "Kaurein niwn khimi lonq de la kvanxoe ha k'ieroe niwn kh'aw ienau ji kashieq ha mniq ttyn sa ha ni ha nuipuidi ji he hoelihoelanq ha on de. ²⁰ Lazaru naniwn nere niwn khimi lonq de la akyq bre tmaq on jo de. Ama la kaurein iwn thawkha me knoenq ha sa than mke by de. ²¹ Kaurein ji khunq iwn kalie niwn saban ji gan sa than ama la kdon jo de. Ui ji mtien la vy ha ama iwn tmaq gan mlei by de. ²² Tynygy niwn ktiw menan nere niwn khimi la diw hana thoeq ji la ama

gan la ha Abrahen me mhenq by de. Kaurein ma diw ha kvuiq by dy. ²³ Kaurein niwn khimi la kxau khoeq † me thaw ha neremlala khan ha by de. Ama la xanqla niwn me tkhoenq ha Abrahen gan nu by de. Abrahen he vaan de on niwn Lazaru gan ma nu by de. ²⁴ Dyde ama la, 'Pe-e Abrahen y ke gan namxien jo. Ke me Lazaru gan namxoe ha ama iwn akoem'jun he ke amle me tui namlon jo shan. Ke la me biq niwn khan ha y dy gan,' na by de. ²⁵ Gadema Abrahen la, 'Aly jy, nan ta dy ja. Khoeqra me nan xinq degan hoi niwn axylipi nan dan dy de. Tynygy degan Lazaru la neremsausage niwn jo de. Ave Lazaru la hoelihoelanq ha nan la neremsausage khan ha jo de. ²⁶ Nan ji he ke ji shlau me lyiw ha dan y niwn tbie on vi de. Neq kon nan ji me lyiw ha y. Nan ji kon ma neq me navy ha y,' nade. ²⁷ Kaurein ve niwn khimi la, 'Pe-e jy, tynygy nala Lazaru gan ke pe in me namxoe by ve ja. ²⁸ Ke me naqpi je lonq baan de on man de. Ke he nere niwn neq mtynq me thaw ha y than shaudi napoe by jo shan,' na by de. ²⁹ Abrahen la, 'Nan naqpi ji gan shaudi poe than Mawshei he phoishma ji on ja ga. Tneq ji haw niwn gan nan naqpi ji jaq u ja tyn man ga,' na by de. ³⁰ Kaurein ve niwn khimi tneq la, 'Sy y de Pe-e jy. Diw niwn thunq iwn thau ha haw by la ama ji la anon dan man de,' na by de. ³¹ Abrahen la, 'Mawshei he phoishma ji iwn txaw gan kneq y la, diw niwn thunq iwn ape he niwn ma thau ha anon dan than haw ha de sy y ga,' naha mkonq by de,' naha Jeishu la haw by de.

Ajie he mxien ha mxoe niwn

(Mth 18:6-7, 21-22; Mk 9:42)

17 Jeishu ama iwn atxuiq ji gan, "Jiekre than on ha de. Jiekre ma jiekre u jo de. Gadema jiekre than sha he niwn la dhanshi niwn de. ² Ashin xiw niwn lonq de gan ajie sha he niwn khaan y at'beliejan me krieshun txunkie glein kabanq ha lahaw me mhieku niwn la ama avuiq hoi goe jo de. ³ Nanma ji gan nanma ji pisy u ja. Naqpi lonq man jiekre la shoema u ja. Ama la anon dan la ajie mxoe by u ja.

⁴ "Niq de gan xinq shri man nan gan hoi y nasha ha xinq shri man navy ha, 'Ke anon dan dy jo de,' nala nan la ama iwn ajie gan mxoe ha de,' na by de.

Yn niwn

⁵ Tloe ji la Kanma gan, "Ke ji yn niwn iwn hoe than nasha jo ja," na by de.

⁶ Ama la, "Nan ji yn niwn anmie mu jie man on la m'ji kun neq gan, 'Ajun kon katphrei ha lahaw konq me ka'u vi ja,' nala nan ji haw niwn he kkrhau man de,' na by de.

Maqtanq

⁷ Jeishu la atxuiq ji gan, "Tanna lonq de la xauboi mnaq kon niwn kon sy y la le kon vuiq degan vy lishi ha bu sa an ja naha ape he niwn kauq jo mei.

⁸ Akhawcoe kamshieriyiw ha ke sa than nasha by. Ke sa toen me ne niwn ji nasha by ha than nason. Ke sa khiwn degan nienq sa ga naha haw de sy y na by. ⁹ Tanna la Kanma txaw gan kneq ha sha de tkhoen Kanma la tanna gan koemukoetanq ha de by. Koemukoetanq y de. ¹⁰ Dyde nan ji ma nanma ji gan nasha he niwn axylipi sha khiwn la Kanma gan koemukoetanq he than sy y. 'Sha shan niwn maqtanq haan de xdyn sha ha niwn tanna ji ga jo de' naha ta u," na by de.

Koemukoetanq niwn

¹¹ Jeishu la Jeirushlen me lyiw degan Shamari khoeq he Galilei khoeq shlau kon lyiw jo de. ¹² Van haan de me koen jo la xieqbie on niwn khimi lonq xaq de la xanqla kon kdoe ha on by de. ¹³ Ama ji la, "Jeishu, Kanma, ke ji gan namxien jo," naha auq ha mlau by de.

¹⁴ Jeishu la neq ji gan nu degan, "Liyw u, Miema glein ji me akyq gan mnui," na by de.

Ama ji la lyiw toen me akyq la sepin by jo de. ¹⁵ Neq ji me lonq de niwn la ama iwn akyq se niwn nu hana Jeishu me kaku beqtyn ha auq hana Kniqkhoeqmaq gan mthoeq jo de. ¹⁶ Shamari la Jeishu iwn akhaw mkun menan biwnq ha koemukoetanq ja gan naha haw by de. Ama la Shamari lonq de jo de. ¹⁷ Jeishu la, "Hoi niwn lonq xaq de sy y by. Lonq tkaw de name vi mei. ¹⁸ Axy niwn khimi neq sy y klauq kaku beqtyn hana Kniqkhoeqmaq gan mthoeq than ape lonq man ma on y na by," na by de. ¹⁹ Khiwn degan Jeishu la, "Thau ha lyiw, nan iwn yn niwn la nanma gan hoi he dy," na by de.

Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq

(Mth 24:23-28, 37-41)

²⁰ Pharishei ji la Jeishu gan, "Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq la tne ktiw me on de mei," naha diwnq by de. Jeishu la, "Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq la ami he nu she niwn me on y. ²¹ Khimi ji la neq me, haan me naha haw na on y. Nagy mei nala Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq la nanma ji athunq me de," naha haw by de.

Khimi Spa navy degan mny ha than ji on de

²² Ama iwn atxuiq ji gan Jeishu la, "Ktiw la nathaw de. Khimi Spa iwn mniq gan nu de ne gamaq nan nu de sy y de. ²³ Khimi ji la, 'Neq me tkhoenq ja!' 'Haan me tkhoenq ja!' naha haw niwn khimi on man de. Gadema thaw ha tkhoenq u nanq ja. ²⁴ Khoeqshniq he kledi me txaan ka niwn la kniq diwn kniqshie khoeqshan klana koepaq beshe he Khimi Spa la ama iwn mniq me

† Kxau khoeq naniwn la adiw khoeq ga de.

nathaw man ga na by de. ²⁵ Gadema ama la khimi ji kdiepha niwn he nere niwn gan khan ma ha man de naha thuiq by de.”

Jeishu navy beqtyn degan Naw Ei ktiw he thaw de

²⁶ Jeishu ama la ama iwn atxuiq ji gan, “Naw Ei iwn ktiw me kkrhau beshe he Ke Khimi Spa iwn ktiw me ma kkrhau man de. ²⁷ Naw Ei shanphoe thunq me koen khiwn gan tui man lein ha diw niwn mtien de khimi ji la sa ha, ni ha, indon kamti ha on u jo de,” naha haw by de.

Jeishu navy degan Lawta iwn ktiw he thaw de

²⁸ Jeishu la, “Lawta ktiw me khimi ji la sa ni ha, shni sha ha, khlonq lyiw ha, kajoeq kaxaan sha ha, le ji lau ji sha ha, in sha ha on u jo de. ²⁹ Gadema Shawdun kun kon Lawta thaw ha lyiw vi niwn ktiw me kun tneq he kun me on niwn axylipi ji konq me khoeqshan iwn me he ken roe niwn khoeq nien ha diw khja vi dy. ³⁰ Khimi Spa natiwn niwn ktiw menan tynygy kkrhau man de,” naha haw by de.

Xiqsana he nere niwn nathaw lishi de

³¹ Jeishu la, “Kхими Spa navy niwn tneq ktiw menan inphu iwn khimi la skrha ha in iwn tne ma la nanq shan. Le me lyiw niwn ji ma kaku ha tne ma la nanq shan. ³² Lawta iwn nuipui gan shaudi dan u. ³³ Me-e ashau gan mrie niwn khimi la mlauq man de. Ashau mlauq niwn khimi la ashau gan dan man ga,” naniwn atxuiq ji gan haw by de.

Kaprei niwn

³⁴ Jeishu la, “Tneq mdiwn khimi lonq ni de i'na haan de me kdan on jo de. Lonq de gan la ha lonq de khe by man de. ³⁵ Krieshun krie niwn nuipuidi lonq ni de me lonq de gan la ha lonq de gan khe by man de.”

³⁶ [Kхими lonq ni de le lau sha niwn me lonq de gan la ha lonq de khe de na by de.] ¹³⁷ “Tne la name mei, Kanma jy,” naha diwnq by de.

Ama la, “Axaw on niwn mtynq me randa kie ji kbon man de,” naha haw by de.

Nuipuidi xoemoen he tautun kamkhoi taumla

18 Jeishu la ama iwn txuiq ji gan taumla he sha ha dan than saxein mke ja voivoi than mnui by de. ² Ama la, “Kun haan de me Kniqkhoeqmaq gan xiq y, khimi ji gan ma anasa y niwn tautun kamkhoi lonq de on de. ³ Kun tneq me on niwn nuipuidi xoemoen lonq de la tautun kamkhoi tneq me lyiw ha, ‘Ke he ka'ieq niwn gan ajie napoe by ve ja,’ naha thuiq by jo de. ⁴ Tautun ktoen la tne ma sha by y. Ama la, ‘Ke la Kniqkhoeq-

maq gan xiq y, ape gan ma law y de. ⁵ Gadema xoemoen nuipuidi neq la vy ja voivoi ha ke hoibei on ha de sy y,” naha ta de. Tynygy ta ha nuipuidi xoemoen mke niwn he tautun mkhoi by de.

⁶ Dyde Kanma la, “Tra y niwn tautun kamkhoi iwn sha niwn gan tny khi u. ⁷ Kniqkhoeqmaq xieq niwn ji avuiq Kniqkhoeqmaq la mdiwn mkhoen xa ha mke la napoe y klauq on de by. Najie man namkonq y klauq on ha de mei. ⁸ Ama la ama ji gan tautun mkhoi by lishi de. Khimi Spa vy degan klana kauniq konq me yn niwn ji gan katein man by,” naha ama ji gan haw by de.

Maumoen kakaw he Pharishei ji taumla

⁹ Me-e gan aghoi kathi hana khimi ji gan tkhoenq shi niwn taumla gan Jeishu la thuiq by de. ¹⁰ Thuiq by niwn la, “Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me saxein mke than khimi lonq ni de lyiw jo de. Lonq de la Pharishei, lonq de la maumoen kakaw de. ¹¹ Pharishei la kdoe ha, Kniqkhoeqmaq jy, ke la tiexu tieva ji, tau-ieqshi niwn ji, dhanshi niwn ji, tra on y niwn ji, khimi nuipui spi ji gan kman niwn ji he sy y niwn khaan y man de, Maumoen kakaw neq he sy y de tkhoen koemukoetanq ja gan.

¹² Ke la niqva shri de menan niqva niq de bu jaq ha dan niwn thunq iwn xashy de iwn haan de poe ja jo de.

¹³ Gadema maumoen kakaw lonq de la khoeqshan me aluq katyn ha tkhoenq vanq y klauq ama txeq me kdoe ranran ha on jo de. Maumoen la ama iwn thtxan gan kaktun ha, ‘Kniqkhoeqmaq jy, ke gan namxien jo. Ke la ajie on niwn khimi jo gan,’ nade. ¹⁴ Dyde ke nahaw de ne niwn la maumoen kakaw la ajie loe ha in me vuiq hana Pharishei la ajie iwn loe y klauq vuiq ha vi. Khimi lonq de la me-e gan kamshan la Kniqkhoeqmaq la mnieng by man de. Khimi lonq de me-e gan kamnien la Kniqkhoeqmaq la ama gan mshan by man de,” naha na by de.

Jeishu naudie ji gan saxein ghoi poe niwn

(Mth 19:13-15; Mk 10:13-16)

¹⁵ Khimi ji la naqpi pi ji gan Jeishu me mhen ha akoe thyn ha saxein mke by than mhen by jo de. Atxuiq ji la tneq gan nu hana naqpi ji gan mhen niwn khimi ji gan xanq ha joe by de. ¹⁶ Gadema Jeishu la naudie ji gan kauq ha haw niwn la, “Naqpi pi neq ji ke me vy ja shan, ama ji gan mkhanq by u nanq. Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq la tneq ji he niwn khimi ji iwn khoeq jo de. ¹⁷ Ke nahaw niwn kneq u. Khimi lonq man naqpi he amlunq on y de nala Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq me koen ha y de,” naha haw by de.

† *Abyn neq la nagy mei niwn saboi me kauruiq y de.*

Kaurein naqpad

(Mth 19:16-30; Mk 10:17-31)

¹⁸ Jeishu gan, "Hoi niwn Shma jy, tshautkhon ashau dan than ke tne sha de mei," naha Judaq ktoenkyn la diwnq by de.

¹⁹ Jeishu la, "Nan la nagy de tkhoen ke gan hoi ja de naha naniwn. Kniqkhoeqmaq mkrhe hoi ga de.

²⁰ Kniqkhoeqmaq iwn t'ja gan nan mny ja sy y na by. Axy niwn khimi nuipui naqpa he jiekre nanq, khimi ashau gan mthi nanq, mxu nanq, sy y niwn shaushi gan haw nanq, nan noi-oi, nan pe-e pie gan law ha de," naha haw by de.

²¹ Ama la, "Ke la naudie niq kon pieriesa axylpi ji gan kneq ha on jo de," naha mkonq by de. ²² Jeishu la tneq gan the hana, "Nan sha than haan de ne man de. Nan me on niwn axylpi joeq ha nere niwn khimi ji gan poe by ja. Tynygy sha la nan la khoeqshniq me kaurein man de. Khiwn degan vy ha ke txuiq naxui ja," naha haw by de.

²³ Gadema Khimi tneq la pie tneq the degan ama la amdaw mlunqma jo de. Nagy de tkhoen mei nala ama la kaurein xiw de tkhoen de.

²⁴ Jeishu la tneq gan tkhoenq ha, "Kaurein niwn khimi ji la Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq me koen than ielaukhauqkhaug vi de. ²⁵ Koela'u la shuipiwn khoeq me koen than jauhoe man de. Kaurein ji la Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq me koen than jauhoe y de," naha haw by de.

²⁶ Jeishu iwn thuiq niwn gan the hana, "Mala ape he niwn khimi la txon niwn gan dan de mei," naha diwnq by u jo de.

²⁷ Jeishu mkonq by niwn la, "Khimi sha thoenq y niwn gan Kniqkhoeqmaq sha thoenq ja de," na by de.

Avanq dan niwn

²⁸ Peitru la, "Ke ji la in gan khepha ha nan txuiq naxui dy de," na by de.

²⁹ Jeishu la, "Ke nahaw niwn kneq u. Ape mei longq man Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq dhan he in, nuipui, naqpi je, noi-oi pe-e, spi shnau ji gan kheshu vi de.

³⁰ Ama la ave xinq niwn ktiw me amdaw aghoi gan dan ha vesoemaq me ma tshautkhon ashau gan dan man de," na by de.

Jeishu ama diw than kthanq xinq thunq de mki thuiq by niwn

(Mth 20:17-19; Mk 10:32-34)

³¹ Jeishu la ama iwn atxuiq xale ni de gan atxeq me kauq hana, "Me ji Jeirushlen kun me lyiw u niwn de. Ke, Khimi Spa iwn kthanq phoishma ji tri ha khe niwn axylpi kkrhau pi dy ga. ³² Ama la axy niwn khimi axui ji koe me na-au man de. Ama ji la ama gan msieq mthoi

ha mnuiq ha thi y sha de. Ry ha mlie ha mthi de. ³³ Neq ji la ama gan hienq ha mthi by u jo de. Gadema niqva thunq de me ama la diw niwn kon thau beqtyn man de," na by de.

³⁴ Ama iwn tloe ji la tne gan haw niwn mei naniwn kneqthoenq y de. Ama ji gan adiprei xui by vi de tkhoen tne kthanq gan tne ma mny y jo de.

Mke ha sa niwn miju gan Jeishu hoi than sha niwn

(Mth 20:29-34; Mk 10:46-52)

³⁵ Jeishu la Jeirikhaw kun txeq me thaw degan miju longq de la lan tein me knoenq hana khimi ji gan mke ha on jo de. ³⁶ Khimikie ji lyiw niwn the degan miju la, "Tne ji mei," naha diwnq by de.

³⁷ Ama ji la, "Nazare kun iwn Jeishu neq kon lyiw de," na by de.

³⁸ Ama la, "Jeishu jy, Davi iwn Spa, Ke gan namxien jo," naha auq ha xanq de.

³⁹ Lan me on niwn ji la dikshiq on than xanq ha joe by gadema ama la, "Davi iwn Spa, ke gan namxien jo," naha xanq by li lau vi de.

⁴⁰ Jeishu la kdoe ha, "Ke me mhen," naha, "Ama txeq me thaw degan miju gan diwnq by de. ⁴¹ Nan than tne nasha by de ne mei," na by de.

"Kanma jy, ke ami nu beqtyn de ne jo de," naha haw by de.

⁴² Dyde Jeishu la, "Nanma ne he nu shan. Nanma iwn yn niwn la nanma gan nahoi he dy," na by de.

⁴³ Taukhdan he amiju la nu pjoe hana ama txuiq xui poe hana Kniqkhoeqmaq gan mthoeq jo de. Tynygy niwn gan nu hana khimi axylpi ji la Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u jo de.

Jeishu he maumoen kakaw Zekei

19 Jeishu la Jeirikhaw kun me koen hana kun tneq kon lyiw jo de. ² Kun tneq me maumoen kakaw ji iwn ktoenkyn kaurein Zekei longq de on de. ³ Ama la Jeishu gan nu de ne gadema nu ha y. Nagy tkhoen mei nala khimikie ji unq me ama la axein doi vi de tkhoen nu ha y de. ⁴ Dyde ama la Jeishu gan tkhoenq than kanmaq me kauxui ha m'ji kun me poe jo de. Tynygy degan Jeishu la lan kon vy by de. ⁵ Jeishu la Zekei poe ha on niwn akun txeq me tiwn degan, "Zekei skrha lishi. Veniq nan in me Ke napoe de," na by de.

⁶ Dyde ama la skrha lishi ha hoelihoelanq niwn he landy by jo de. ⁷ Khimi ji tynygy niwn gan nu hana, "Neq la ajie ka'on in me khlonq sha de na bui," naha kahaw u de.

⁸ Gadema kdoe hana Zekei haw niwn la, "Tkhoenq ja, Kanma jy! Kema iwn pein niwn axiexiw gan nere niwn ji me ave neq me ke poe by de. Khimi ji gan haan man ke bau la mliq man mku by de," naha na by de.

⁹Jeishu la, "Veniq txon niwn la in neq me thaw dy. Nagy mei nala neq ma Abrahen iwn spa jo de. ¹⁰Khimi Spa la lauq niwn ji gan sho eq ha txon than navy niwn de," naha Zekei gan haw by de.

Xoiq tkaan taumla

(Mth 25:14-30)

¹¹Jeishu haw niwn gan ama ji kneq ha lyiw toen me Jeirushlen kun he nidei by de tkhoen ama la taumla he ama ji gan haw by de. Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq gan khimi ji la jauhoe he nu pjoe de thi u jo de. ¹²Jeishu la, "Shanq niwn khimi lonq de la xanqla niwn khoeq me khlonq lyiw de. Ama la in me vuiq degan xandi sha de naha ama gan ama kauxiw dy jo de. ¹³Dyde ama la ama iwn tanna lonq xaq de gan kauq ha xoiq tkaan phei phei de by de. 'Ke navuiq y man de mtien man nanma ji knaq niwn mtien man sha u,' naha haw by de. ¹⁴Gadema ama gan ne y niwn ji la tloe gan toeq ha, 'Ke ji iwn xandi sha than nan gan ne y,' na by de," naha haw by de.

¹⁵Jeishu la ama ji gan haw by niwn la, "Ama la xandi kkrhau hana in me xanqla kon vuiq jo de. Tynygy degan ama iwn tkaan poe ha khe niwn tanna lonq xaq de ji gan kauq by hana najie de amre dan jo mei naha diwnq by de. ¹⁶Kausy xiw iwn lonq de la, 'Kanma jy, Nan iwn tkaan he ke sha niwn mie xaq de py ha dan jo de,' na by de. ¹⁷Ama la, 'Nan la ke iwn hoi niwn tanna,' naha mkonq by de. 'Nagy de mei nala nan la ashin xiw niwn me tiesa on de tkhoen kun mie xaq man la,' naha haw by de. ¹⁸Mki ni de iwn tanna la, 'Kanma jy, ke la nan iwn napoe niwn khaan y phei baan de py ha dan de,' na by de. ¹⁹Akanma la, 'Nan la kun mie baan man gan la,' naha poe by de. ²⁰Kaukiwn menan ave tanna lonq de niwn la, 'Kanma jy, neq me nanma napoe niwn tkaan, asha shei he hoibeip tpaupkie ha nakhe by ja de. ²¹Nan la khaukhie niwn khimi lonq de niwn tkhoen ke la naxiqsa de. Me-e khe niwn sy y klauq tkaan la hana me-e ie y klauq saq a ha vi,' na by de. ²²Akanma la, 'Nanma txaw tkhoen he ke nan gan nasha de. Nan hoi y niwn tanna ga. Ke la khaukhie niwn khimi naniwn nan mny dy. Me-e khe y klauq tkaan la hana me-e ie y klauq saq a ha niwn gan mny de sy y na by. ²³Nagy de nan la ke napoe niwn gan ben me thein ha tkaan aty sxiw man dan than sha y niwn mei. Ke navuiq degan napoe la aty sxiw de py shawshie de sy y na by,' na by de. ²⁴Khiwn degan kdoe he, 'Ama me on niwn gan la ha ama gan la xanqla me mthoe vi. Mie xaq de dan niwn me tkaan tneq gan poe by,' naha haw by de. ²⁵Tynygy degan ama la akanma gan, 'Kanma jy ama me la phei xa de on dy bui,' naha mkonq by de. ²⁶Kanma ama la, 'Ke nahaw gan, on niwn khimi ji gan py ha on than poe by man de. On y niwn khimi ji gan la on niwn ji mtienq la by rauq man de,' naha haw by de. ²⁷Ama la, 'Ke xandi sha niwn gan ne y niwn, ke iwn tx-

ieq ji gan neq me mhenq hana ama ji gan ke maq me mthi u,' na by de."

Jeishu la Jeirushlen kun me koen than kauxiw niwn

(Mth 21:1-11; Mk 11:1-11; Jh 12:12-19)

²⁸Tynygy thuiq by khiwn degan Jeishu la ma hana Jeirushlen kun me lyiw u jo de. ²⁹Shenloen kun tkoenq naha kauq niwn tkoenq txeq me on niwn Bephagi he Beitani van txeq me tiwn degan ama iwn atxuiq lonq ni de gan mxoe maq jo de. ³⁰Ama la, "Nan ji maq iwn van me lyiw ja. Van tneq me koen la ape ma kasi y man niwn anakhinshau sphu ashin mie de mkrhien ha khe niwn katein man de. Tneq gan shu ha namhen ja. ³¹Nan ji gan lonq de la, 'Nagy de shu niwn mei,' naha nadiwnq la, 'Kanma aliw on de' naha haw ga," na by de.

³²Tynygy mxoe niwn ji la lyiw degan ama haw niwn he katein by jo de. ³³Anakhinshau sphu iwn xuinoen gan shu toen me, "Nagy de xuinoen shu niwn mei," naha akanma la diwnq by de.

³⁴Ama ji la, "Kanma ne de," naha mkonq by de.

³⁵Ama ji la anakhinshau sphu pi gan Jeishu me mhenq by de. Ama ji iwn kh'aw ji gan sphu pi konq me khu ha Jeishu gan kasi he jo de. ³⁶Tynygy lyiw toen menan khimi amdaw ji la ama ji iwn kh'aw ji gan lan me tbe u de.

³⁷Shenloen kun tkoenq kon skrha niwn lan txeq menan thaw degan atxuiq ji la ama ji nu khiwn niwn tauthon ji tkhoen he hoelihoelanq niwn amlunq he Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u jo de. ³⁸Ama ji la, "Kniqkhoeqmaq iwn amiq he vy niwn xandi gan Kniqkhoeqmaq iwn saxein ghoi phru by ga jo shan. Khoeqshan me mduirui mduishaw jo shan. Shanq xiw niwn Kniqkhoeqmaq mimoen shanq jo shan," naha auq u jo de.

³⁹Khimikie ji unq me kauruiq poe niwn Pharishei ji la, "Kanma jy, nan iwn atxuiq ji gan auq y than ie jo ja," na by de.

⁴⁰Jeishu la, "Neq ji dikshiq on la txunkie ji auq u man de," naha mkonq by de.

Jeirushlen iwn khimi ji avui Jeishu xa niwn

⁴¹Jeirushlen kun txeq menan thaw hana Jeirushlen kun gan nu jo la Jeishu mxuiq tui kalie de. ⁴²Ama la Jeirushlen kun gan, "O kun jy, mduirui mduishaw niwn veniq mniq gan nan mny jo de nala nan la hoelihoelanq niwn on de. Gadema ave la nu ha y than naxui ha khe vi dy. ⁴³Nan gan aghoi nasha niwn ji gan mny y de tkhoen nan iwn txieq ji nanma gan natpanq hana na on dy. ⁴⁴Nan he nan iwn spi shnau ji gan kledina konq me kledina he vaan man on than namtin ha on ha y than ktiw la nathaw de. Nagy de tkhoen mei nala nan

me nathaw niwn Kniqkhoeqmaq iwn ktiw gan nan kshiwn y niwn tkhoen de," naha haw by de.

Tbutran glein tkha me lyiw niwn

(Mth 21:12-17; Mk 11:15-19; Jh 2:13-22)

⁴⁵ Jeishu la tbutran glein tkhapien thunq me koen hana kajoeq kaxaan ji gan mkhanq by rauq vi de.

⁴⁶ Piemkun me tri niwn he ama haw niwn la, "Ke iwn tbutran glein gan khimi ji saxein mke niwn in jo de. Gadema nan ji la tiexu tieva on niwn mtynq sha lau vi de," naha on de.

⁴⁷ Jeishu la mniq ttyn tbutran glein me mtu ha on jo de. Gadema miema glein ji, pieriesa shma ji he ktoenkyn ji la khimi ji unq me ama gan mthi than shoeq by de. ⁴⁸ Ama ji la ama gan mthi than dan y man de. Nagy de mei nala khimi ji la ama iwn maqtanq gan ne vi de tkhoen jo de.

Judaq ktoenkyn ji Jeishu iwn aqna gan diwnq niwn

(Mth 21:23-27; Mk 11:27-33)

20 Jeishu la niq de me tbutran glein menan khimi ji gan mtu ha kthanq ghoi gan thuiq by degan miema glein ji, pieriesa shma ji he ktoenkyn ji la ama me vy by de. ² Ama ji la, "Neq ji gan tne aqna he sha niwn mei naniwn ke ji gan nathuiq ve ja. Nan gan ape aqna napoe mei," na by de.

³ Jeishu la, "Nan ji gan ke haan man nadiwnq de. Ke gan namkonq u ja. ⁴ Batizen shma Jawhen gan Batizen ape poe he niwn mei. Kniqkhoeqmaq sha he niwn by. Khimi ji sha he niwn by," naha diwnq by de.

⁵ Ama ji ttoi pie kashti niwn la, "Me ji nagy thuiq de mei. 'Kniqkhoeqmaq sha he niwn,' naha thuiq la, 'Nagy de tkhoen Jawhen gan yn y niwn,' na by de. ⁶ 'Kхими ji sha he niwn,' naha me ji haw la, khimi ji la me ji gan txunkie he namhie ga dy de. Khimi ji la Jawhen gan phoishma lonq de he yn de tkhoen jo de," naha kahaw u jo de. ⁷ Dyde ama ji la, "Na'iwn navy niwn naniwn ke ji mny y jo de," naha mkonq by jo de.

⁸ Jeishu la ama ji gan, "Ke ma ke sha niwn tne ji ape aqna he sha niwn mei naniwn nathuiq by ha y de," naha haw by de.

Sbjie ka kavaan ji taumla

(Mth 21:33-46; Mk 12:1-12)

⁹ Jeishu taumla haan de thuiq by niwn la, "Kхими lonq de la sbjie ka sha hana khimi ji me vaan ha ama la axy niwn khoeq me khlonq lyiw hana texiwn kanonvin on vi jo de. ¹⁰ Sbjie the miq niwn ktiw thaw degan akanma la tanna lonq de gan sbjie ka kavaan ji me tkha vaan niwn avanq sbjie the mke he de mxoe jo de. Gadema sbjie ka kavaan ji la tanna tneq gan rybu hana tne ma poe y klauq mxoe by ga de. ¹¹ Akanma la ave xinq de tanna lonq de gan mxoe beqtyn jo de. Kavaan ji la tan-

na aluq gan ry ha k'ja mxexe sha by de. Khiwn la tne ma poe y klauq mxoe by beqtyn jo de. ¹² Kanma la xinq thunq de mtaan man thaw than ave tanna lonq de gan mxoe degan ama ji la tmaq dan than rybu ha kakaw mxoe by be dy. ¹³ Tynygy degan sbjie ka kanma haw niwn la, 'Ke tne sha ha de mei. Ke me on niwn ke iwn khie niwn spa gan mxoe de. Ke spa gan la nu y san y sha de sy y ga,' naha mxoe by jo de. ¹⁴ Sbjie ka kavaan ji la ama gan nu degan, lonq de gan lonq de kahaw u jo de, 'Haan me mhon, vy u, neq gan mthi u shi. Ama iwn inthunq la me ji iwn ga dy de,' na by de. ¹⁵ Ama ji la nien ha mliekhu by khiwn la sbjie ka xanq me kdiepha by vi de.

"Sbjie ka kanma la ama ji gan tne sha de mei. ¹⁶ Ama la vy ha sbjie ka kavaan ji gan mlierauq ha axy niwn ji gan vaan beqtyn jo de," na by de.

Kхими ji la tneq gan the ha, "Tynygy kkrhau nanq jo shan," naha haw u de. ¹⁷ Jeishu la ama ji gan tkhoenq hana diwnq by niwn la, "Seryiw niwn Saboi thunq me tri niwn la, 'In kasha ji kdiepha niwn txunkie la kaukiwn me ne xiw iwn txun kkrhau beqtyn ha vi de,' tne gan haw niwn mei mny u ja by na by de. ¹⁸ Ape ma by txun tneq konq me kalie la kakiebu man de. Ama konq me txun tneq kalie la ama tibutila ha de," na by de.

Maumoen poe ha niwn gan diwnq niwn

(Mth 22:15-22; Mk 12:13-17)

¹⁹ Pieriesa shma ji he miema glein ji la Jeishu taumla tneq gan thuiq niwn la ama ji gan mthinq xinq ha haw niwn de naniwn mny u jo de. Dyde Jeishu gan nien de ne by jo de. Gadema ama ji la khimi ji gan xiqsa de tkhoen on voe u jo de. ²⁰ Pieriesa shma ji he miema glein ji la Jeishu gan Ama haw niwn nagy kman de mei naniwn oen ha khimi ghoi he ajiwn sha hana Ama me msan than khimi ji mxoe by de. Jeishu Ama haw niwn kman la ama ji la khoeq kanma me au than jo de. Ama ji la Jeishu atxaw kman niwn gan tkhoenq u jo de.

²¹ Khimi ghoi he sha ha msan than mxoe niwn khimi ji la, "Shma jy, nan la khimi ji mime gan ma tkhoenq y klauq Kniqkhoeqmaq iwn aliw he khuitan niwn gan haw jo de. Nan la khuitan niwn gan mtu niwn ke ji mny ja de. ²² Mawshei iwn pieriesa gan ieqxau ha Keisa Xandi gan maumoen poe ha de by, poe ha y by," naha diwnq by de.

²³ Jeishu la ama ji iwn sha niwn gan mny hana, "Nan ji Ke gan nagy de tkhoen namsan u niwn mei," na by de. ²⁴ Khiwn la Ama la, "Nan ji Ke me tkaan phei man namhenq ve ja. Ape iwn amoen he amiq on mei," na by de.

Ama ji la, "Keisa xandi iwn," na by de.

²⁵ Jeishu la, "Keisa xandi iwn nala Keisa xandi me poe by. Kniqkhoeqmaq iwn nala Kniqkhoeqmaq me poe by," na by de.

²⁶ Ama ji la Ama mkonq by niwn pie me kman niwn on y de tkhoen tne txaw ma sha y klauq dikshiq on u jo de.

Diw niwn kon thau beqryn niwn gan diwnq niwn
(Mth 22:23-33; Mk 12:18-27)

²⁷ Diw niwn kon xinq beqryn niwn gan yn y niwn nagy mei niwn Sadukei ji la Jeishu me vy u jo de.

²⁸ Ama ji la, "Shma jy! Mawshei la me ji than pieriesa me, 'Naqpadi lonq de diw ha spi shnau dan y klauq anuipui mkrhe on ga de nala diw niwn tneq iwn anaqpi la aje asien mlauq ha y than naha nuipuidi tneq gan la ha on he beqryn vi de,' naha tri ha khe de.

²⁹ Naqpi je lonq shri de on jo de. Aje ktoen xiw indon sha ha spi lonq man ma dan y klauq diw vi de. ³⁰ Lonq ni de mki anaqpi la nuipuidi tneq he indon sha jo de.

³¹ Tynygy he lonq thunq de mki anaqpi kon lonq shri de mtien de nuipuidi tneq he indon sha ha spi dan y klauq diw u khja vi dy de. ³² Kaukiwn me la nuipuidi tneq ma diw dy de. ³³ Diw niwn kon xinq beqryn niwn ktiw me nuipuidi tneq la naqpi je lonq shri de me ape iwn nuipui kkrhau de mei. Ama la naqpi je lonq shri de he indon sha dy de," naha diwnq by de.

³⁴ Jeishu mkonq by niwn la, "Ave xinq niwn neq me on niwn ji me nuipui naqpa kamsyn niwn on ga de.

³⁵ Diw niwn kon xinq beqryn niwn ktiw, diw hana khoeqra neq me on y niwn khimi ji la indon sha niwn on y dy de. ³⁶ Ama ji la khuitan diw y dy de. Thoeq ji he ga dy de. Ama ji la diw niwn kon xinq beqryn niwn spi shnau ji kkrhau de tkhoen Kniqkhoeqmaq iwn spi shnau ji ga dy de. ³⁷ Tneq khaan y man de. Mawshei gan ksau taupin unq niwn me diw niwn ji thau beqryn niwn gan mnui by niwn taumla me Abrahen iwn Kniqkhoeqmaq, Ize iwn Kniqkhoeqmaq, Jako iwn Kniqkhoeqmaq la mnui by de. ³⁸ Kniqkhoeqmaq la diw niwn ji iwn Kniqkhoeqmaq sy y. Xinq niwn ji iwn Kniqkhoeqmaq de. Ama ji la Kniqkhoeqmaq me xinq u jo de," na by de.

³⁹ Pieriesa shma axy niwn la, "Shma jy, nan iwn mkonq niwn hoi vi," na by de. ⁴⁰ Tneq kon ape ma Ama gan diwnq by vanq y dy de.

Meishija kthanq diwnq niwn
(Mth 22:41-46; Mk 12:35-37)

⁴¹ Jeishu la, "Nagy de Meishija gan Davi iwn spa naha nan ji kauq niwn mei. ⁴²⁻⁴³ Davi ama khkhien Shalen saboi thunq me haw niwn la, 'Kanma la ke iwn Kanma gan, "Nan iwn txieq ji gan nanma akhaw tkui me akhaw thynna he khe y de mtien man ke iwn t'a phan me knoenq ja,'" naha haw de. ⁴⁴ Davi la Meishija gan 'Ke Kanma' naha kauq la Meishija la nagy de ama iwn spa kkrhau ha de mei," naha diwnq by de.

Pieriesa shma ji gan ieq u
(Mth 23:1-36; Mk 12:38-40)

⁴⁵ Khimi ji kneq toen me Jeishu la ama iwn atxuiq ji gan na by de. ⁴⁶ "Pieriesa shma ji gan shaudi khe u. Ama ji la kanoen sonme niwn kh'aw shau kashieq ha doenhaan lyiw de ne vi de. Khimi amdaw on niwn zi me mlau niwn gan kei vi de. Kniqkhoeqmaq iwn in me ma shanq xiw niwn mtynq me knoenq de ne vi de. Shni sha niwn ji me thaw la hoi xiw niwn menan knoenq de ne vi de. ⁴⁷ Ama ji la xoemoen ji gan mthoeq ha on niwn ashieqshiq gan la by khja vi de. Khimi ji mny y than shaukre niwn saxein gan mke u de. Neq ji tynygy ajie amdaw sha niwn gan Kniqkhoeqmaq la shaukhoen amdaw poe by man ga," naha haw by de.

Nuipuidi xoemoen iwn poe niwn
(Mk 12:41-44)

21 Jeishu la kaurein niwn khimi ji la poe niwn paukhu thunq me tkaan thein niwn gan nu ha, ² Nere niwn nuipuidi xoemoen lonq de tkaan pi bun de thein niwn gan nu de. ³ Jeishu la, "Ke nan ji gan khuitan nahaw gan. Nere niwn nuipuidi xoemoen neq la axy niwn khimi axylypi ji khaan y thein dy. ⁴ Nuipuidi tneq la ama me on niwn axylypi gan thein jo de. Ama sa than mtienq la khe y. Gadema khimi ji la ama ji me on niwn thunq iwn abanala gan poe niwn ga," naha na by de.

Kaukiwn xiw iwn tauthon
(Mth 24:1-35; Mk 13:1-31)

⁵ Axy niwn atxuiq ji la kanoen sonme niwn txun he sha niwn tbutran glein neq la Kniqkhoeqmaq gan poe than sha niwn he kapoesoe than naha haw u de.

⁶ Gadema Jeishu la, "Nan ji ave nu niwn neq ji la kanmaq me navy niwn ktiw menan txun ji la kie de konq me kie de kathyn y klauq k'jakaka on he man de," na by de.

⁷ Atxuiq ji la, "Shma jy, tne ktiw la ape niq me mei. Tynygy tiwn than tne tauthon he mny ha de mei," naha diwnq by de.

⁸ Jeishu la, "Kхими lonq man nan ji gan nabau niwn me yn y than tny ha on u. Khimi amdaw niwn ji la vy ha, 'Ke la Khristu ga de,' naha haw man de. Tynygy niwn ktiw thaw degan nan ji la ama ji txuiq xui u nanq. ⁹ Nan ji la sie katy niwn he kaleitei niwn txaw ji gan the man de. Gadema xiq u nanq. Tneq ji la kausy ga man de. Kaukiwn xiw sy y man de.

¹⁰ "Khoeq haan de he haan de, xandi lonq de he lonq de kajoe man de. ¹¹ Mtynq ttyn me kaulin mhiwn niwn ji, asani mxan niwn ji he riena he diw niwn ji on de. Khoeqshan me ma xiqsana hoi niwn tauthon ji gan nu

man de," na by de. ¹² Jeishu mshau ha haw by niwn la, "Gadema neq ji gan katon ha y man degan nan ji gan nanien ha nakloe man de. Ke dhan he nan ji gan Kniqkhoeqmaq iwn in me na-au ha mron thunq me nakhe man de. Nan ji gan aqna ka-on ji he xandi ji maq me namhen man de. ¹³ Tneq he niwn ji he nan ji la khimi ji maq me haw ha man di. ¹⁴ Gadema nagy haw ha de, tpe ha de naniwn gan mshyn ha ta maq u nanq. ¹⁵ Nagy de mei nala nan ji iwn txieq ji na-ieq ha y than ama ji maq me kman niwn pie haw ha y than kema khkhien nan ji iwn amkha gan khuitan niwn ji napoe de. ¹⁶ Nan noi-oi, nan pe-e, nan naqpi je ji, aphau ji, axui ji la nan gan na-ieq man de. Axy niwn ji la namthi than nasha man de. ¹⁷ Khimi axylypi ji la ke dhan he nan ji gan namtiwliw u man de. ¹⁸ Gadema nan ji iwn ashan mie man ma pjau ha y, lauq ha y de. ¹⁹ Kau-iwkie niwn he nan ji la txon niwn gan dan u man de," naha haw by de.

²⁰ Jeishu la, "Jeirushlen kun gan langie ji tpanqkliw ha on degan pjau janq than nidei dy ga naniwn mny u. ²¹ Tynygy degan Judaq khoeq me on niwn axylypi ji la tkoenq konq me kauxui ha man de. Kun thunq me on niwn ji, kun xanq me thaw ha de. Dethunq me on niwn ji la kun thunq me koen ha y de. ²² Nagy mei nala tneq ktiw la piemkun me tri ha on niwn koi ha shaukhoen poe than ktiw dy de. ²³ Tneq ktiw me kyqli on niwn nuipuidi ji he naqpi ashin tnu ni on niwn anoi-oi ji la neremsausau niwn gan katonq ha man de. Judaq khoeq me on niwn Judaq ji gan kdoe thaw hana ama ji la diw nene mxan kloeloe on ha de. ²⁴ Ama ji la kei he diw ha man de. Axy niwn khimi axui ji la Isreila ama ji iwn ktiw koi y man niwn mtien man Jeirushlen kun gan akhaw he nien ha proepra he man de," naha thuiq by de.

²⁵ Jeishu haw by niwn la, "Kхими Spa navy beqtn than ktiw xanqla y dy nala, khoeqshan me on niwn kniq, xa, a'shi ji me m'anna tauthon ji gan nu ha man di. Kledi kauniq me on niwn khimi axui ttyn la tuilein atiwn dhan he thakshu ha xiq u man de. ²⁶ Khimi ji xiqsa niwn katonq ha diw u man di. Khoeqra me on niwn ji kahiwn niwn ji he khoeqshniq me on niwn ji kalie niwn ji gan katein man di. ²⁷ Khiwn la ama ji la Ke Khimi Spa gan khoeqni thunq kon nathaw ha shanq xiw niwn bohan, mimoen he navy de. ²⁸ Tneq ji gan katein degan thau hana nanma ji iwn aluq gan mshan ha tkhoenq u ja. Nagy de mei nala nan ji gan txon than ktiw thaw dy ga naniwn mny u ja," naha thuiq by de.

Lbu kun iwn katu na

(Mth 24:32-35; Mk 13:28-31)

²⁹ Jeishu la taumla haan de he haw by niwn la, "Lbu kun ji he akun ji gan tkhoenq u ja. ³⁰ Nan ji la axan she ji thaw phiw niwn gan nu dy nala niqsha thaw ga dy de naniwn mny ha ja de. ³¹ Tynygy he, tneq ji kkrhau niwn

gan nan ji nu degan, Kniqkhoeqmaq iwn khoeq la natiwn dy de naniwn mny ha ja de," naha na by de.

³² Jeishu la, "Ke nahaw niwn kneq u! Ave on niwn khimi axylypi diw ha y man de mtien de ktiw tneq la nathaw khi ja tyn man ga. ³³ Khoeqshniq he klana kaulniq pautyn on y gadema ke haw niwn pie ji la pautyn on man de," naha na by de.

³⁴ Jeishu la ama iwn atxuiq ji gan, "Shaudi anienmrien khe u ja. Ni niwn, sa niwn, amlunq biq ha moen hana on toen me khimi spa navy niwn gan nan ji katein man de. ³⁵ Niqva tneq la khoeqra me on niwn khimi ji gan mlaw he nahienq mauq he de. ³⁶ Shaudi on voivoi ha saxein mke u ja. Tynygy nala nan ji me natiwn she niwn ashishiq kon loe than aan on man de. Khimi Spa maq me ma kdoe de dan man de," na by de.

³⁷ Niq de me Jeishu la tbutran glein thunq me shoe ma niwn pie ji gan mtu by de. Mdiwn na ktiw thaw degan ama la shenloen kun tkoenq me poe ha mxun gan khiwn he de. ³⁸ Mkhoen thoeqdi menan khimi ji la tbutran glein thunq me Jeishu ama menan lyiw hana ama iwn mtu by niwn ji gan kneq u jo de.

Jeishu gan au de ne niwn Judaq

(Mth 26:1-5; Mk 14:1-2; Jh 11:45-53)

22 Tcoe tpra niwn kauboe kauruiq y niwn tcoe he sa niwn shni on de. Shni tneq la, "Kien Niwn Shni," naha kauq jo de. ² Ama ji la khimi ji gan xiqsa u de tkhoen miema glein ji he pieriesa shma ji la Jeishu gan mthi than alan shoeq u de.

Judaq Iskaro la Jeishu gan au than kaudi khe niwn

(Mth 26:14-16; Mk 14:10-11)

³ Tynygy degan Saten xuipei la Judaq Iskaro me koen by de. Judaq Iskaro la atxuiq lonq xale ni de thunq iwn lonq de jo de. ⁴ Ama la miema glein ji, Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein iwn ktoenkyn ji me lyiw hana Jeishu gan au than haw by de. ⁵ Ama ji la amdaw hoelihoe lanq hana tkaan napoe man gan naha kaudi khe by de. ⁶ Judaq Iskaro la Jeishu gan ama ji me au than ne hana ktiw gan tkhoenq ha on jo de.

Jeishu la atxuiq ji he Kien Niwn Shni me sa niwn

(Mth 26:17-25; Mk 14:12-21; Jh 13:21-30)

⁷ Mhauq pi gan mlie ha kshi kauruiq y niwn tcoe gan sa niwn shni, "Kien Niwn Shni," me thaw dy de. ⁸ Jeishu la Peitru he Jawhen gan kauq ha, "Lyiw hana me ji than Kien Niwn Shni mdiwn bu sa than mxiw ja," naha haw by de.

⁹ Ama xini la Jeishu gan, "Nan than Kien Niwn Shni gan ke xini la name namxiw ha de mei," naha diwnq by de.

¹⁰ Jeishu la, "Nan xini kun me koen degan uikoe tpuq niwn khimi lonq man gan katein man ga. Ama txuiq

xui hana ama koen niwn in me koen ja. ¹¹ 'Shma la, ke txuiq ji he Kien Niwn Shni mdiwn bu sa than mtynq name mei naha shma la nadiwnq he de naha haw ja.' ¹² Ama la in konq iwn hoe xiw niwn mtynq gan namnui man ga. Tneq me me-e ji avuiq mdiwn bu sa than mxiw pypy u ja," na by de.

¹³ Dyde ama xini ma lyiw ha Jeishu haw niwn he katein by la Kien Niwn Shni mdiwn bu sa than mxiw hy jo de.

Kanma iwn mdiwn bu

(Mth 26:26-30; Mk 14:22-26; 1 Kawrin 11:23-25)

¹⁴ Ktiw thaw degan Jeishu la Ama iwn tloe ji he vaan de bu xiwn knoenq ha on jo de. ¹⁵ Tynygy degan Jeishu la, "Ke la adiw khan ha y man degan nan ji he vaan de Kien Niwn Shni mdiwn bu gan sa de ne xiw thaon jo de. ¹⁶ Ke la Kniqkhoeqmaq iwn sha than ktiw koi y niwn mtien de neq he niwn shni gan sa ha y," naha atxuiq ji gan haw by de.

¹⁷ Khiwn degan Jeishu la khau la ha Kniqkhoeqmaq me mthoeq hana, "Nanma ji ttoi kaxi u. ¹⁸ Ke la sbjie tui neq gan ave kon Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq thaw y man niwn mtien man ni ha y dy de," na by de.

¹⁹ Tynygy degan Jeishu la tkoe gan la ha Kniqkhoeqmaq gan mthoeq khiwn la khoiphei hana ama iwn atxuiq ji gan poe by de. "Tkoe neq la nan ji than napoe niwn ke iwn akyq de, la ha sa u ja. Ke gan namlaan than tynygy sha u ja," naha thuiq by de. ²⁰ Tynygy he mxun bu sa khiwn degan khau gan la hana, "La ha ni u. Neq la nan ji avuiq ke iwn athi he atny sha niwn tau-thi kautha de," naha na by de.

²¹ Jeishu la, "Ke gan na-au than khimi iwn akoe la butkyn neq me ke he vaan de tpoe ha on ja. ²² Khimi Spa la mxiw ha khe niwn gan kien ha y. Lyiw ha de. Gadema ke gan au niwn khimi tneq la dhanshi vi de," naha na by de.

²³ Jeishu ama iwn atxuiq ji la, "Ape he niwn khimi sha de mei," naha ama ji ttoi kadiwnq u de.

Ape hoe xiw mei naniwn kthanq

²⁴ Jeishu iwn atxuiq ji la ama ji ttoi ape la aghoe xiw mei naniwn ka'ieq u de. ²⁵ Tynygy degan Jeishu la, "Khoeqra neq iwn xandi ji la aqna he sha u de. Aqna he tkhoenq niwn ji gan, 'Klonq niwn ji,' naha kauq de. ²⁶ Gadema nan ji la tynygy sha u nanq. Nan ji thunq me aglein sha de ne niwn la ashin he sha maq ha de. Khimi gan mkoiq de ne la tanna sha maq shan. ²⁷ Ape la aglein xiw mei. Butkyn me knoenq niwn la aglein xiw by. Sy y la butkyn me bushoe anshoe kasha la aglein xiw by. Butkyn me knoenq niwn la aglein xiw ga mei. Gadema ke la nan ji unq me butkyn me bushoe anshoe kasha jo de," naha ama iwn atxuiq ji gan haw by de.

²⁸ "Ke gan khimi ji na-ieq degan nan ji la ke phan me na'on dy de. ²⁹ Ke gan ke Pe-e la xandi khoeq napoe degan nan ji gan xandi ji napoe de. ³⁰ Ke iwn khoeq menan ke iwn butkyn me knoenq hana sa ha ni ha man di. Xandi knoenqna konq me knoenq hana xale ni de Isreila asien ji gan tautun mkhoi ha man di," na by de.

Jeishu la Peitru kpha than haw maq niwn kthanq

(Mth 26:31-35; Mk 14:27-31; Jh 13:36-38)

³¹ Jeishu la, "Shimun, Shimun, gjun gan bawxa he mshi hana xieq beshe he xieq than Saten xuipei namke dy de. ³² Gadema nan iwn yn niwn amlunq lauq ha y than ke saxein namke by jo de. Nan la kaku beq-tyn degan nanma iwn naqpi je ji gan hoibei mkhaw jo bau," naha txu by de.

³³ Gadema Peitru la Jeishu gan, "Kanma jy, nan he vaan man mron thunq me koen than he adiw khoeq me ma lyiw than apypy ga dy de," naha mkonq by de.

³⁴ Jeishu mkonq by niwn la, "Peitru, Ke nahaw niwn kneq u. Veniq aq khonq y man degan nan gan ke mny y naha xinq thunq man nakpha man de," na by de.

Tkaan skaw, tnaskaw, kei

³⁵ Jeishu la ama iwn atxuiq ji gan, "Ke kausy gan nahaw niwn la tkaan skaw ji, tnaskaw ji sy y la khawnien ji mhenq y klauq lyiw u, nahaw khiwn la tne ji ne man mei," naha nadiwnq degan nan ji la,

"Tne ma ne y dy gan," naha namkonq de.

³⁶ Jeishu la, "Gadema ave la tkaan skaw, tnaskaw on la mhenq u. Nan ji me kei on y la nanma ji iwn kh'aw joeq ha kei haan man xaanq u. ³⁷ Nagy de tkhoen mei nala ke nahaw niwn neq la piemkun me tri he ke me koi de. Khiwn la hoi y niwn khimi ji he vaan man natie man de naniwn piemkun me tri ha khe niwn ke kthanq ma khuitan kkrhau de," naha thuiq by de.

³⁸ Atxuiq ji la, "Kanma jy, neq me tkhoenq ja. Kei joen ni de on ja de," na by degan Ama la, "On ha dy," na by de.

Jeishu shiqtui tkoenq me saxein mke niwn

(Mth 26:36-46; Mk 14:32-42)

³⁹ Khiwn degan Jeishu la ama iwn arinon on he shen-loen kun tkoenq menan lyiw jo de. Atxuiq ji ma by ama txuiq xui jo de. ⁴⁰ Ama ji lyiw niwn mtynq me thaw degan Ama la, "Ajie sha than nam'jon niwn me kauruiq y than saxein mke u ja," naha haw by de.

⁴¹ Khiwn degan Jeishu la ama ji he sxiw de xanqla niwn me lyiw ha khawmkhun mdi hana saxein mke jo de. ⁴² Ama la, "Pe-e jy! Nanma ne jo de nala nerem-sausau niwn khau neq gan Ke kon naxoe ve ja. Gadema ke ne niwn he sy y klauq, nanma ne niwn he ga jo shan," naha Kniqkhoeqmaq me saxein mke jo de.

⁴³ Khiwn degan khoeqshan iwn thoeq ji vy by ha ama gan aan poe by de. ⁴⁴ Jeishu la amlunq msau thaan than nere niwn he katonq gadema saxein mke niwn la kledina konq menan loe niwn kau-ui la athi he thaan jo de.

⁴⁵ Ama saxein mke khiwn ha atxuiq ji me lyiw hana tkhoenq degan ama ji la amlunqma hana i ha on u by de. ⁴⁶ Ama la atxuiq ji gan, "Nagy de i u lau vi niwn. Ajie sha than nam'jon niwn me kauruiq y than thau hana saxein mke u ja," naha haw by de.

Jeishu gan nien by niwn

(Mth 26:47-56; Mk 14:43-50; Jh 18:3-11)

⁴⁷ Jeishu tynygy tpeie toen me khimikie la taukhidan he ama ji me vy by de. Atxuiq lonq xaq xale ni de me kauruiq niwn Judaq Iskaru naniwn la lan maq ha mhenq by de. Judaq ama la Jeishu txeq me lyiw hana Jeishu gan mlau khiwn la mnan by de. ⁴⁸ Gadema Jeishu la ama gan, "Judaq jy, nan ke gan namnan niwn la Khimi Spa gan au than mnan niwn by," na by de.

⁴⁹ Jeishu ama iwn atxuiq ji tynygy niwn gan nu degan, "Kanma jy, ke ji kei he tkry ha de by," naha diwnq by de. ⁵⁰ Atxuiq thunq iwn lonq de la miema glein xiw iwn tanna lonq de gan kei he tkry by hana t'a phan iwn anakhin ba by paw vi de.

⁵¹ Gadema Jeishu la, "On ha dy ga," naha mkhanq by khiwn la kba niwn knaqkhin gan hoi than sha by vi de.

⁵² Khiwn degan Jeishu la miema glein ji, tbutran glein iwn ktoenkyn ji he ktoen ji gan, "Nan ji la Ke gan tieva gan nien beshe he du ji kei ji he navy u thaan bui. ⁵³ Ke la mniq tyn tbutran glein me nan ji he vaan de on degan naniyen y de. Gadema vinq niwn ktiw neq la nan ji iwn ktiw ga dy de," na by de.

Jeishu gan mny y naha Peitru kpha niwn

(Mth 26:57-58, 69-75; Mk 14:53-54, 66-72; Jh 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Ama ji la Jeishu gan nien hana miema glein iwn in me mhenq by de. Peitru la xanqla kon xui poe jo de.

⁵⁵ Gadema ama ji la tkha bythy menan metalon ka'on hana knoenqroe ha on u jo de. Tneq ji unq me Peitru la knoenq ha on jo de. ⁵⁶ Peitru me txeq me knoenq ha on niwn menan tanna nuipuidi lonq de la nu by hana tkhoenq kiki ha, "Neq la Jeishu iwn aphau ja," na by de.

⁵⁷ Gadema Peitru ama la, nuipuidi tneq gan, "Ama gan ke mny y," na by de.

⁵⁸ Texiwn degan khimi lonq de la Peitru gan tkhoenq kiki ha, "Nan ma neq ji thunq iwn lonq de de," naha haw by de.

⁵⁹ Ktiw haan man he on degan ave lonq de niwn la, "Neq la Jeishu txuiq xui poe niwn he de. Ama la Galilei khoeq iwn ma sy ja de," naha mnykhi he haw by de.

⁶⁰ Peitru la khimi tneq gan, "Nan haw niwn khimi tneq kthanq gan ke mny y," naha mkonq by de.

Ama tynygy mkonq khiwn niwn he taukhidan he aq khonq by de. ⁶¹ Tneq ktiw me Kanma la Peitru gan tkhoenq by jo de. Tynygy degan Peitru la ama gan Jeishu haw by niwn, "Aq khonq ha y man degan Ke gan xinq thunq man nakpha de," naniwn txaw gan kdan beqryn jo de. ⁶² Tynygy kdan hana ama la xanq me thaw pjoe hana amlunqma niwn he xa jo de.

Jeishu gan skoe ha ry by niwn

(Mth 26:67-68; Mk 14:65)

⁶³ Jeishu gan nien ha kason ji la Ama gan ry khiwn la skoe sielie ha mnui by de. ⁶⁴ Amime gan tphun hana ry by khiwn la, "Nan gan ape nathy mei phoitu ja," naha diwnq by de. ⁶⁵ Khiwn degan ama ji la ave axy niwn atxaw ji haw hana Ama gan skoe sielie by de.

Judaq ktoenkyn ji maq iwn Jeishu

(Mth 26:59-66; Mk 14:55-64; Jh 18:19-24)

⁶⁶ Khoeqvanq degan khimi ji me ktoenkyn ji, miema glein ji he pieriesa shma ji la kalun ha Jeishu gan konsi me mhenq by de. ⁶⁷ Ama ji la, "Nan la Meishija ja by ke ji gan nathuiq by ja," na by de.

Ama la, "Ke haw gadema nan ji la nayn y. ⁶⁸ Nan gan ke nadiwnq la nan ji namkonq y jo de. ⁶⁹ Gadema kaukiwn menan Khimi Spa la Kniqkhoeqmaq iwn t'a phan me bohan he knoenq hana on de," naha mkonq by de.

⁷⁰ Ama ji axylypi la, "Nan la Kniqkhoeqmaq iwn Spa by," na by degan Ama la, "Ke gan nan ji haw niwn sy ja," naha mkonq by de.

⁷¹ Tynygy degan ama ji la, "Me ji tne shaushi ne be man mei. Ama amkha kon haw niwn me ji the thaan dy sy y na by," naha kahaw u de.

Ktoenkyn Pile maq iwn Jeishu

(Mth 27:1-2, 11-14; Mk 15:1-5; Jh 18:28-38)

23 Tynygy khiwn degan ama ji axylypi la thau hana Jeishu gan ktoenkyn Pile maq me mhenq by de.

² Tautun in menan mhenq hana Ama gan ieq niwn pie ji haw hana tautun mkhoi de katon u degan ama ji la, "Kхими neq la khimi ji gan m'jon hana haw niwn gan ke ji katein dy. Xandi Keisa me maumoen poe ha y naha mkhanq de. Neq khiwn la ama gan ama Khristu naha xandi lonq de de naha ma haw ja tyn de," naha Pile me haw by u de.

³ Pile la Jeishu gan, "Nan la Judaq ji iwn xandi sy ja by," na by de.

Ama la, "Nan haw he sy ja de," na by de.

⁴ Pile la, "Neq menan tne ajie gan ma ke katein y," naha miema glein ji he khimi ji me haw by de.

⁵ Gadema ama ji la xanq hana, "Kхими neq la Galilei khoeq kon Judaq khoeq me thaw khiwn niwn mtien de

axylypi ji menan on niwn khimi ji me mtu ha aan poe niwn de," naha Pile menan thuiq by u de.

Xandi Heiro maq iwn Jeishu

⁶ Pile la, "Neq Galilei iwn by," naha ama the niwn he diwnq by de. ⁷ Jeishu la Heiro xandi on niwn khoeq iwn ga de tkhoen Pile la Heiro me mkaq by de. Tneq ktiw me Heiro xandi la Jeirushlen kun me tiwn ha on by de. ⁸ Heiro xandi la Jeishu gan nu degan hoelihoelanq xiw thaan de. Nagy de mei nala veshin kon ama la Jeishu kthanq the hana ama la Jeishu iwn m'anna ji gan nu man de naha kdon jo de. ⁹ Ama la Jeishu gan amdaw diwnq gadema Jeishu la tne ma mkonq by y de. ¹⁰ Miema glein ji he pieriesa shma ji la thau hana Jeishu gan hoi y niwn bi by de. ¹¹ Heiro he ama iwn langie ji la Jeishu gan skoe sielie hana xandi iwn kh'aw gan thyn by khiwn la Pile me mhenq by be vi de. ¹² Tneq mniq menan Heiro he Pile la aphau kkrhau u jo de. Tneq ktiw sy y man degan ama xini la txieq ji de.

Jeishu gan mthi than pie mxa niwn

(Mth 27:15-26; Mk 15:6-15; Jh 18:39-19:16)

¹³ Ktoenkyn Pile la miema glein ji he ktoenkyn ji, khimi ji gan kauq by de. ¹⁴ Ama la ama ji gan, "Nan ji khimi neq gan khoeq Kanma he khimi ji gan ieq hana hoi y sha niwn khimi he ke namhenq dy. Ama gan ke msie jo la Ama me tne ajie ma ke katein y de. Nan ji bi niwn ajie ma katein y. ¹⁵ Heiro xandi ma by ama me tne ajie ma katein y de tkhoen ama la me ji me natha beqtyn dy. Nan ji mny niwn he Jeishu me tne ajie ma katein y de. ¹⁶ Dyde ke la ama gan ajie poe by y klauq mxoe de," naha na by de. ¹⁷ [Kien Niwn Shni tneq me lonq man gan mxoe y klauq on ha y de tkhoen ktoenkyn Pile la mxoe than sha jo de.] †

¹⁸ Ama ji la vaan de xanq hana auq niwn la, "Khimi tneq gan mthi. Baraba gan mxoe," naha mke u de. ¹⁹ (Baraba la kun ji me kalun ha khoeq gan ieqxau than sha niwn, khimi ji gan mthi de tkhoen ama gan mron thunq me khe niwn jo de.)

²⁰ Ktoenkyn Pile la Jeishu gan mxoe de ne hana khimi ji gan haw by beqtyn de. ²¹ Gadema ama ji la, "Jeishu gan mthi, Jeishu gan mthi," naha aan he xanq ha auq u jo de.

²² Xinq thunq de me Pile la ama ji gan haw by niwn la, "Neq tne ajie sha kre vi mei. Tne jie ha khimi neq gan ajie poe by de mei. Ama gan mthi thaan than ajie ke katein y de. Dyde Ama gan shoema hana mxoe de ke ne vi de," naha na by de.

²³ Gadema ama ji la xanq hana mke ieqraw niwn la, "Jeishu gan mthi ha de," na by hana ama ji iwn atxaw la knaq by vi de. ²⁴ Dyde Ktoenkyn Pile la ama ji mke niwn he poe by jo de. ²⁵ Khoeq gan ieqxau ha khimi mthi

† *Abyn neq la nagy mei niwn saboi me kauruiq y de.*

de tkhoen mron thunq me keinq ha khe niwn khimi lonq de gan ama ji mke niwn he mxoe by hana Jeishu gan ama ji ne he poe by de.

Jeishu gan shenlein konq me mthi niwn

(Mth 27:32-33; Mk 15:21-22; Jh 19:17)

²⁶ Langie ji la Ama gan lan me mhenq toen me Shimun naniwn Kureinei khoeq iwn khimi lonq de la van kon kun me vy jo de. Shimun gan nien khiwn la Jeishu tpuq niwn shenlein gan tpuq he hana atxuiq xui he jo de.

²⁷ Jeishu gan mhenq niwn lithun me xui poe niwn khimi amdaw niwn khimikie thunq me amlunqma hana xa ha xui poe niwn nuipuidi ji ma kau jo de. ²⁸ Jeishu la lithun me kahoq hana, "Jeirushlen shnu ji jy, Ke than xa u nanq. Nanma ji spi shnau he nanma ji than phe xa u ja. ²⁹ Naqpi kapien kau y tin niwn nuipuidi ji, mxeq kau y niwn ajaw he naqpi ni kau y niwn asaw la dhan hoi vi, naha haw niwn ktiw la nan ji me nathaw man de. ³⁰ Tynygy degan ama ji la, 'Tkoenq ji gan ke ji me naklie ja, tanbu ji gan, ke ji gan natphun ja,' naha xanq ha man de. ³¹ Nagy de tkhoen mei nala xy niwn akun gan tne nagy kkrhau de mei naniwn gan nan ji ta u," naha na by de.

Jeishu he khimi lonq ni de gan mthi niwn

(Mth 27:34-44; Mk 15:23-32; Jh 19:18-27)

³² Khimi shi lonq ni de gan Jeishu he vaan man mthi than mthoe u de. ³³ Aluqky mtynq naniwn me ama ji tiwn degan khimi shi ji he vaan de Ama gan mthi by de. Tynygy mthi degan t'a phan me lonq de lauvoi phan me lonq de mthi by u de. ³⁴ Jeishu la, "Pe-e jy, ama ji gan mxoe by jo. Ama ji tne sha niwn mei naniwn ama ji mny y de tkhoen ga jo ga," naha haw jo de.

Ama iwn kh'aw gan mien doi mien shau k'ju ha kaxi u de. ³⁵ Khimi ji kdoe ha tkhoenq degan Judaq ktoenkyn ji la Jeishu gan nu y san y haw by u de. Ama ji la, "Ama la khimi ji gan txon de dan ja. Ama la Kniqkhoeqmaq xieq niwn Christu nala ama gan ama katxon ve lei," na by u de.

³⁶ Siesha ji ma ama gan skoe by de. Ama ji la vy ha thoepan niwn sbjie tui he Jeishu gan mtyn by de. ³⁷ Ama ji la, "Nan la Judaq ji iwn xandi de nala nanma gan nanma katxon ve lei," na by u de.

³⁸ Sa tri ha Jeishu iwn luqtyn shenlein konq me hien by de. Neq la Judaq ji iwn xandi de naniwn jo de.

Jeishu gan yn niwn shenlein konq iwn lonq de

³⁹ Khimi shi lonq ni de iwn lonq de la Jeishu gan, "Nan la Meishija sy y na by. Nanma gan nanma katxon khiwn la ke xini gan ma natxon jo," naha skoe by de.

⁴⁰ Gadema ave lonq de niwn khimi shi la hoi y haw niwn khimi shi gan ie ha, "Nan la Ama he vaan de ajie

gan khan ha niwn mtienq la Kniqkhoeqmaq gan xiq y man by. ⁴¹ Me xini la me xini iwn jiekre niwn ajie tkhoen he khan ha niwn ga de. Ama la tne ma jie y klauq khan ha niwn de.” ⁴² Khiwn degan ama la, “Jeishu jy, Nanma khoeq me tiwn degan ke gan nata jo,” na by de.

⁴³ Jeishu la ama gan, “Ke nahaw niwn kneq u. Veniq paradi † me ke he katein de,” na by de.

Jeishu diw niwn

(Mth 27:45-56; Mk 15:33-41; Jh 19:28-30)

⁴⁴ Tneq ktiw la kniq kahunq niwn ktiw me jo de. Ktiw thunq de mtien de ama ji on niwn khoeqra axylypi me vinqroe by vi jo de. ⁴⁵ Khoeq biq la lauq hana kniq ma kvan y. Tbutran glein thunq iwn jaq ha khe niwn knia'u la atun kon akui me thaw thaan than kash'ei by vi de.

⁴⁶ Jeishu xanq niwn txaw la, “Pe-e jy, Ke iwn muiqxaq gan nanma akoe thunq me na-au ja gan,” na khiwn de he Ama iwn ashau la thaw vi dy.

⁴⁷ Tynygy niwn gan Roma langie ktoenkyn nu hana Kniqkhoeqmaq gan mthoeq niwn la, “Kхими neq la khuitan khimi se niwn lonq de sy ja,” naha nade.

⁴⁸ Tneq me tkhoenq hana nu khiwn niwn khimi axylypi ji la ama ji iwn thtxan gan kaktun ha amlunqma hana lyiw u jo de. ⁴⁹ Gadema Jeishu Ama gan mny niwn aphau ji he Galilei khoeq kon Ama txuiq xui poe niwn nuipuidi ji la xanqla kon kdoe hana on u jo de.

Jeishu gan kvuiq niwn

(Mth 27:57-61; Mk 15:42-47; Jh 19:38-42)

⁵⁰ Judaq khoeq Arimathe naniwn kun iwn Jawshe naniwn khimi lonq de on de. Ama la khimi ghoi, ape gan ma bau y niwn konsi py lonq de jo de. ⁵¹ Arimathe kun iwn Jawshe la axy niwn konsi py ji iwn mtoe mhoiq niwn gan kneq y klauq Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq gan landy niwn khimi ghoi lonq de jo de. ⁵² Jawshe la Pile menan lyiw hana Jeishu axaw gan kvuiq than mke by de. ⁵³ Khiwn degan ama la axaw gan mxa hana asha ashei kautha he anienmrien shvie khiwn la ape gan ma kvuiq kauq y niwn txun tpon khoeq menan kvuiq by de. ⁵⁴ Tneq mniq la T'ja Mniq than kauxiw niwn mniq jo de. Ama ji la vinq y man degan axylypi khiwn than sha jo de.

Nuipuidi ji mxiw niwn

(Mth 27:61; Mk 15:40-41)

⁵⁵ Galilei khoeq kon Jeishu Ama he vaan de vy niwn nuipuidi ji la Jawshe txuiq xui poe hana tpon txun khoeq thunq menan Jeishu iwn axaw gan nagy mshon hana khe jo mei naniwn gan tkhoenq u jo de. ⁵⁶ Khiwn degan ama ji la in me vuiq ha mnanqvin niwn amuiq ji

† *Piemkun kauxiwn me paradi naniwn gan Eiden tkha nade. Piemkun kautha ktiw me paradi naniwn la mdimkhiw niwn khimi ji diw khiwn degan tiwn than mtyng gan naniwn de.*

he mnanqvin niwn shiqtui ji gan mxiw pypy ha khe u jo de.

Gadema ama ji la t'ja me on he tlele T'ja Mniq me knau u jo de.

Diw niwn kon xinq beqtyn niwn

(Mth 28:1-10; Mk 16:1-8; Jh 20:1-10)

24 Niqva shri me kausy xiw mniq mkhoen thoeqdi menan nuipuidi ji la mnanqvin niwn atui ji mhenq hana tpon me lyiw u de. ² Ama ji la tpon gan tphon niwn txun katxiwnqluq ha on niwn gan katein u de. ³ Ama ji tpon thunq me koen degan Kanma Jeishu iwn axaw gan katein raan y jo de. ⁴ Tynygy niwn ji gan ama ji la ta ha on toen me khimi lonq ni de la txaan kvan he kvanphra niwn kh'aw kashieq ha ama ji txeq me kdoe ha on by de. ⁵ Nuipuidi ji la xiqsa hana klana me biwnq ha on u jo de. Gadema khimi tneq xini la, “Nagy de nan ji la xinq niwn khimi gan adiw unq me shoeq u niwn mei. ⁶ Ama la neq me on y dy. Ama la xinq beqtyn dy de. Galilei khoeq me on toen me Ama nagy haw mei naniwn gan ta u ja. ⁷ Ama haw niwn la, ‘Kхими Spa la ajie on niwn khimi ji he vaan man mthi niwn gan khan ha de. Diw khiwn la niqva thunq de me xinq beqtyn de,’ naniwn ji gan ta u ja,” naha na by de.

⁸ Dyde ama ji la Ama iwn pie ji gan ta ha dan beqtyn jo dy. ⁹ Ama ji la tpon kon vuiq degan ama ji katein niwn kthanq ji gan lonq xaq xale haan de he axy niwn ji gan thuiq by de. ¹⁰ Magadala Mari, Jawhenna, Jaku iwn anoi-oi Mari he ama ji he vaan de on niwn axy niwn nuipuidi ji la tloe ji me thuiq by jo de. ¹¹ Gadema tloe ji la nuipuidi ji thuiq niwn gan yn y de. Nagy de tkhoen mei nala ama ji haw ji la yn than hoi y de tkhoen de. ¹² Gadema Peitru la kauxui hana tpon me lyiw lishi jo de. Txun khoeq tpon me tiwn hana tkhoenq degan tphon ha khe niwn asha shei mkrhe katein ga de. Dyde ama la ama nu niwn ji gan tne nagy kkrhau vi niwn mei naniwn ta ha ama in me vuiq jo de.

Emau van me lyiw niwn

(Mk 16:12-13)

¹³ Jeishu iwn atxuiq lonq ni de la Jeirushlen kun kon mein mliq de on niwn Emau naniwn van me lyiw hoi jo de. ¹⁴ Ama xini la Jeirushlen kun me kkrhau niwn kthanq gan kahaw ha lyiw hoi jo de. ¹⁵ Tynygy ama xini ttoi kahaw ha lyiw toen me Jeishu la ama xini he vaan de lyiw poe jo de. ¹⁶ Gadema ama xini iwn ami gan Kniqkhoeqmaq mkrhau by vi ha Jeishu gan maraan y de. ¹⁷ Jeishu la ama xini gan, “Nan xini lan tkie titoen me tne kthanq ji kahaw u niwn mei,” na by de.

Ama xini la knau hana amime knoenq y de. ¹⁸ Neq xini lonq ni de me Klopha naniwn la, “Nan la Jeirushlen kun me khlonq lyiw hana ave kun tneq me tne kthanq

ji kthanq ha on mei naniwn ji mny y na by," naha diwnq by de.

¹⁹ Jeishu la, "Tne ji mei," naha diwnq by degan,

"Nazare kun iwn Jeishu kthanq," naha ama xini la mkonq by de. Neq xini mshau ha haw by niwn la, "Ama la khimi axylypi he Kniqkhoeqmaq maq me bohan on niwn phoishma lonq de jo de. ²⁰ Miema glein ji he ke ji iwn khoeq kanma ji la ama gan nien hana tra soi by ha diw than ama ji la shenlein me hien by dy. ²¹ Gadema ama la Isreila ji gan loe than mhoiq niwn Kanma naha ke ji la kdon niwn jo de. Tneq khaan y man tynygy niwn ji la veniq niqva thunq de on thaan dy de. ²² Ke ji iwn aphau nuipuidi ji la mkhoen thoeqdi tpon me lyiw jo la axaw katein y de. ²³ Ama ji la vuiq ha thoeq ji gan nu niwn ji, thoeq ji haw by niwn ji he xinq beqryn niwn kthanq gan nahaw jo de. ²⁴ Tynygy degan ave aphau ji ma lyiw ha tpon me tkhoenq jo la nuipuidi ji thuiq beshe he ama ji katein y dy nade," naha Jeishu gan thuiq by de.

²⁵ Jeishu la ama xini gan, "Nagy rhoe thaan mei. Phoishma ji thuiq niwn axylypi yn than amlunq nagy shin thaan mei. ²⁶ Khristu la tynygy adiw khan khiwn la ama iwn mimoen shanq niwn gan dan de naniwn sy y na by," naha na by de. ²⁷ Tynygy degan ama la Mawshei he phoishma ji tri niwn Piemkun ji gan kausy kon khiwn piwn niwn mtien de thuiq by jo de.

²⁸ Ama ji lonq thunq de lyiw ha ama xini iwn van txeq me thaw degan Jeishu la van tneq me koen y klauq ave axy niwn van me lyiw de sha by de. ²⁹ Gadema ama xini la ama gan aan he ieq ha, "Ke xini he vaan de van me koen ha knau ja. Kniq diwn ga dy de," na by hana ama xini he vaan de van me koen ha knau by de.

³⁰ Ama la ama xini he vaan de butkyn me oen ha tkoe la hana saxein mke khiwn la tkoe gan khoipheikhoiphei ha ama xini gan poe by de. ³¹ Tynygy khiwn degan ama xini iwn ami la kxarau beshe he Jeishu gan ma thaan jo de. Tynygy degan Jeishu la ama ji txeq kon lauq by vi de. ³² Ama xini ttoi, "Lan me degan me xini gan piemkun thunq iwn nathuiq by niwn, me xini iwn amlunq koi he kdan thaan niwn sy y na by," naha kahaw u de.

³³ Ama xini la thau pjoe ha Jeirushlen kun me vuiq he jo de. Ama xini la atxuiq xale haan de gan axy niwn atxuiq ji he kalun ha on niwn gan katein by de. ³⁴ Kalun niwn ji la, "Me ji Kanma khuitan xinq beqryn dy. Peitru la ama iwn ami he nu dy," naha ama xini me thuiq by de.

³⁵ Tynygy degan lonq ni de niwn neq xini ma lan me ama xini he katein niwn kthanq, tkoe khoiphei degan nienq ama gan ma thaan niwn kthanq ji gan thuiq by de.

Jeishu atxuiq ji gan akyq mnui niwn

(Mth 28:16-20; Mk 16:14-18; Jh 20:19-23; Tloe 1:6-8)

³⁶ Ama ji tneq kthanq gan kahaw ha on toen me Jeishu la ama ji unq me kdoo hana haw niwn la, "Nan ji me mduirui mduishaw niwn on ja jo shan," na by de.

³⁷ Ama ji la sheshi gan nu de thi ha kasloe hana xiqsa u jo de. ³⁸ Ama la ama ji gan, "Nan ji nagy de xiq u niwn mei. Nan ji iwn amlunq la nagy de ta ja hoen niwn mei. ³⁹ Ke iwn akoe ji he akhaw ji me natkhoenq ja. Ke kema ga de. Ke gan namthan ha tkhoenq ja. Sheshi la abun akyq he axu on y de. Nan ji yn niwn Ke ga de," naha na by de.

⁴⁰ Tynygy degan ama la ama iwn akoe ji he akhaw ji gan ama ji me mnui by de. ⁴¹ Ama ji la hoelihoelanq ha m'an hana yn y klauq on toen me, "Nan ji me sana haan man haan man on by," naha diwnq by de. ⁴² Ama ji la Ama gan mui m'ein niwn byn de poe by de. ⁴³ Ama la ama ji maq me la ha sa de.

⁴⁴ Jeishu la ama ji gan, "Nan ji ke he vaan de on toen me nan ji gan nathuiq by de ne niwn ji la, 'Ke iwn kthanq gan tri ha khe niwn Mawshei iwn pieriesa, phoishma ji iwn pieriesa he Shalen piemkun ji me on niwn ji khuitan kkrhau ha de,' naniwn mny u," na by de.

⁴⁵ Khiwn la ama ji iwn amlunq gan mhunq by ha ama ji la piemkun gan kneqthoenq u dy. ⁴⁶ Ama la ama ji gan, "Piemkun me tne nahaw mei nala Khristu gan mthi u de. Niqva thunq de me diw niwn kon xinq beqryn de," naha thuiq by de. ⁴⁷ Khiwn degan Ama la Ama iwn atxuiq ji gan, "Anon dan u ja. Kniqkhoeqmaq nan ji iwn ajie gan namxoe man de naniwn gan Jeirushlen kun kon katon ha kauniq ttyn on niwn khimi ji me Khristu iwn amiq he kakon ha piemkun gan thuiq u ja. ⁴⁸ Nan ji la kthanq mlan neq ji avuiq shaushi ji jo de. ⁴⁹ Ke pe kaudi khe niwn he nan ji gan Ke natha man de. Dyde nan ji menan khoeqshan kon bohan navy y man niwn mtien man Jeirushlen kun me son u ja," naha na by de.

Jeishu khoeqshniq konq me poe niwn

(Mk 16:19-20; Tloe 1:9-11)

⁵⁰ Khiwn la atxuiq ji gan Beitani van txeq iwn mtynq haan de me kauq hana ama ji me Ama iwn akoe gan mshan ha saxein phru by de. ⁵¹ Tynygy saxein phru by toen me ama ji kon khoeqshniq me mhenq vi dy.

⁵² Ama ji la Ama gan spaq khiwn la hoelihoelanq niwn amlunq ghoi he Jeirushlen kun me vuiq u jo de.

⁵³ Kniqkhoeqmaq gan mthoeq ha tbutran glein menan ama ji la on u jo de.

Jawhen

Katein niwn

Jawhen tri niwn Kthanq Ghoi thunq me Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn Piemkun de naha mnui jo de. "Piemkun la khimi kkrhau ha me ji unq me ashau xinq ha on jo de." Saboi neq gan tri ha niwn la Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn Spa, Kniqkhoeqmaq kaudi khe niwn txon niwn Kanma de naniwn sa haw niwn khimi ji yn u than, tynygy yn la tshautkhon ashau gan dan than jo de. (20:31)

Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn Piemkun de naniwn gan kanmaq xiw haw khiwn la saboi neq kausy xiw me Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn Spa, kaudi khe niwn txon niwn Kanma naniwn tauthon amdaw ji he mnui jo de. Neq khiwn gan tauthon neq ji tne haw de ne mei naniwn gan thuiq beqtyn jo de. Akhaan tneq ji me Kanma Jeishu gan nagy mei niwn khimi ji la yn ha atxuiq xui niwn, nagy mei niwn khimi ji la ama gan yn y klauq ieqxau niwn kthanq gan tri jo de. Akhaan 13 de kon 17 de me la Jeishu gan nien by niwn mdiwn me ama he atxuiq ji kakhie rienrien aphau sha niwn, shenlein konq me adiw khan nene me atxuiq ji katonq ha than ieliepekhaw niwn ji gan knaq than aan poe niwn kthanq gan amdaw tri ha khe jo de. Kaukiwn xiw akhaan me Jeishu gan nien by niwn, msie by niwn, shenlein konq me adiw khan niwn, diw niwn kon xinq beqtyn niwn he atxuiq ji gan akyq mnui niwn kthanq gan tri jo de.

Jawhen la Khristu dhan he dan niwn tshautkhon ashau naniwn koetanq kthanq gan adika khe ha tri jo de. Jeishu gan lan, khuitan niwn he ashau naha yn niwn khimi ji la ave kon katein ha tshautkhon ashau gan dan de naha tri ha khe jo de. Jawhen tri niwn saboi iwn athoedloe niwn la Judaq khimi ji mniqmniq katonq ha niwn tui, asani, kvan, mhauq kakon he mhauq, sbjie kun he sbjie the ji gan muiqxaq he klau niwn mnui than Jeishu la taumla khe ha adika haw de ne niwn jo de.

Kthanq adoi

Katein niwn

Batizen shma Jawhen he Jeishu iwn kausy xiw tloe ji

Jeishu khimi unq me maqtanq sha niwn

Jeirushlen kun he bauteinbaula me on niwn kaukiwn xiw niqva ji

Kanma diw niwn kon xinq beqtyn niwn he ama akyq gan mnui niwn

Khiwn niwn: Galilei khoeq me ave xinq de akyq gan mnui niwn

Ashau poe niwn piemkun

1 Khoeqra gan mriw ha y man de niq kon Piemkun la on tauti dy jo de. Piemkun la Kniqkhoeqmaq he vaan de on jo de. Piemkun ma Kniqkhoeqmaq ga jo de. ² Piemkun tneq la kausy xiw niq kon Kniqkhoeqmaq he vaan de on jo de. ³ Kniqkhoeqmaq la axylipi gan piemkun dhan he mriw niwn ga de. Neq kauruiq y klauq mriw niwn tne ma on y de. ⁴ Piemkun tneq la ashau mkun jo de. Ashau tneq la khimi ji than kvan niwn jo de. ⁵ Kvan niwn tneq la vinqroe niwn me kvan ja voivoi ha vinqroe niwn tneq la kvan niwn gan koephaq de dan y man de.

⁶Jawhen naha kauq niwn khimi lonq de gan Kniqkhoeqmaq namxoe jo de. ⁷ Khimi axylipi ji la

Jawhen dhan he kthanq gan the ha yn u than kvan niwn kthanq thuiq de vy jo de. ⁸ Ama khkhien la kvan niwn sy y jo de. Kvan niwn kthanq gan thuiq de vy niwn ga jo de. ⁹ Khuitan kvan niwn la khoeqra neq me vy ha khimi axylipi ji me kvan than jo de.

¹⁰ Piemkun la khoeqra neq me on dy jo de. Kniqkhoeqmaq la khoeqra klena kauniq neq gan ama dhan he mriw gadema klena kauniq iwn khimi ji la ama gan mny by y jo de. ¹¹ Ama la ama iwn van khoeq me vy gadema ama iwn khimi ji la koeban by y jo de. ¹² Gadema ama gan koeban ha yn niwn khimi ji gan Kniqkhoeqmaq iwn spi shnau kiekie kkrhau ha than poe by jo de. ¹³ Spi shnau tneq ji la khimi aliw he athi ana kashoi ha kapien niwn sy y jo de. Kniqkhoeqmaq ama khkhien spi shnau kkrhau he niwn ga jo de.

¹⁴ Piemkun la khimi kkrhau ha me ji unq me ashau xinq jo de. Ama la koetanq he khuitan niwn koi jo de. Ke ji la ama iwn mimosen gan nu jo de. Ape-e la mimosen neq gan long de xdyn niwn Spa me poe by niwn jo de.

¹⁵ Jawhen la Kniqkhoeqmaq iwn Spa kthanq thuiq niwn de. Ama la, "Ke kaukiwn me vy niwn long de la ke kapien y man niwn kausy niq kon on dy de tkhoen ke khaan y hoe niwn de," naha atxaw gra he xanq niwn jo de.

¹⁶ Ama la me ji gan jauhoe nakhie thaan de tkhoen me ji axylipi gan aghoi haan de khiwn la haan de napoe jo de. ¹⁷ Kniqkhoeqmaq la pieriesa gan Mawshei dhan he napoe jo de. Gadema koetanq he khuitan niwn gan la Jeishu Khristu dhan he napoe jo de.

¹⁸ Kniqkhoeqmaq gan ape ma nu kau ve y de. Kniqkhoeqmaq he vaan de on niwn long de xdyn niwn Spa la Pe-e tein me on ha me ji gan ama gan namny he dy jo de.

Batizen shma Jawhen thuiq niwn kthanq

(Mth 3:1-12; Mk 1:1-8; Lk 3:1-18)

¹⁹ Jeirushlen kun me on niwn Judaq ktoenkyn ji la miema ji he Leivi ji gan Jawhen me mxoe ha, "Nan la ape niwn," naha diwnq he by de.

²⁰ Jawhen la, "Ke la Meishija sy y de," naha kpha y klauq sanrau thuiq by jo de.

²¹ Ama ji la, "Tynygy nala nan ape niwn, phoishma Eilijaq by," naha diwnq by de.

"Ke sy y jo de," naha Jawhen mkonq by jo de.

"Nan la Kniqkhoeqmaq kaudi khe niwn phoishma by," naha diwnq by beqtyn la,

"Sy y de," naha Jawhen la mkonq by de.

²² Ama ji kaukiwn xiw diwnq by niwn la, "Nan ape niwn. Ke ji gan natoeq niwn khimi ji gan thuiq de dan than, Nanma gan nanma ape naha haw de mei," na by de.

²³ Jawhen la phoishma Heishaja haw niwn pie he mkonq by de.

"Ke la, 'Kanma navy than lan gan mtoe ja,' naha dethunq xaupan me xanq niwn atiwn jo de," na by de.

²⁴ Jawhen gan diwnq de vy niwn thunq me Pharishei ji ma kauruiq poe jo de. ²⁵ Ama ji la Jawhen gan, "Nan la Meishija ma sy y, phoishma Eilijaq ma sy y, Kniqkhoeqmaq kaudi khe niwn phoishma ma sy y nala nagy de batizen poe niwn," naha diwnq by de.

²⁶ Jawhen la, "Ke la tui he batizen poe ga de. Nan ji unq me nan ji mny y niwn long de kdoe ha on de.

²⁷ Ama la ke kaukiwn me vy gadema ke la neq iwn khawnien xui gan mtienq la shu than kba y de," naha haw by de.

²⁸ Neq axylipi ji la Jawhen batizen poe niwn Jawden tvaq xieq Beitani kun tein me kkrhau niwn ji jo de.

Kniqkhoeqmaq iwn mhauq pi

²⁹ Mhaan mniq me Jawhen la Jeishu vy niwn gan nu by ha haw niwn la, "Khoeqra neq iwn khimi ji iwn ajie ji gan mhenq man than vy niwn Kniqkhoeqmaq iwn mhauq pi gan tkhoenq ja. ³⁰ 'Ke kaukiwn me vy niwn khimi la ke kapien ha y man kausy niq kon on dy de tkhoen ke khaan y hoe niwn de,' naha ke haw niwn la tneq kthanq gan haw niwn de. ³¹ Kausy gan la ama ape mei naniwn ke mny y de. Gadema ke la Isreila khimi ji ama gan mny than tui he batizen poe niwn jo de," na by de.

³² Neq khiwn gan Jawhen la, "Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la khoeqshniq kon mxuq he skrha ha ama me tba niwn gan ke nu jo de. ³³ Ama la tne de naniwn ke mny y man de. Gadema ke gan tui he batizen poe than namxoe niwn Kniqkhoeqmaq la, 'Long man me Sepin Seryiw niwn Muiqxaq ka ha tba niwn nu man de. Neq la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he batizen napoe man de,' na by de. ³⁴ Tneq gan ke nu khiwn la ama la Kniqkhoeqmaq iwn Spa de naha ke nathuiq by niwn de," naha haw by de.

Jeishu iwn kausy xiw atxuiq ji

³⁵ Mhaan mniq me Jawhen la atxuiq long ni de he tneq me on beqtyn jo de. ³⁶ Ama la Jeishu vy niwn gan nu by la, "Haan me tkhoenq u, Kniqkhoeqmaq iwn mhauq pi," naha haw by de.

³⁷ Atxuiq long ni de la pie tneq gan the by la Jeishu txuiq xui poe jo de. ³⁸ Jeishu la kahoq ha, neq xini ama txuiq xui niwn gan nu by la, "Tne shoeq u niwn," naha diwnq by de.

Ama xini la, "Rabi †, nan name on ga niwn," naha diwnq by de.

³⁹ Jeishu la, "Vy ha tkhoenq ja," naha mkonq by de. Dyde ama xini la Jeishu he vaan de lyiw ha on niwn gan nu by jo de. Tneq ktiw la mdiwn ktiw mliq de on dy jo de. Ama xini la Jeishu he kniq diwn than on jo de.

⁴⁰ Jawhen pie gan the ha Jeishu atxuiq xui niwn long ni de thunq iwn long de niwn la Shimun Peitru naqpi Endrei nade. ⁴¹ Taukhidan he Endru la aje Shimun gan shoeq ha, "Ke ji Meishija †† gan katein dy de," naha haw by de. ⁴² Khiwn la aje Shimun gan Jeishu me mhenq by de.

Jeishu la ama gan tkhoenq ha, "Nan la Jawhen spa Shimun de. Nan amiq la Keipha kkrhau man de," na by de. (Amiq neq la Gri ly he Peitru nade. Peitru naniwn la txun naha nade.)

† Rabi naniwn pie la shma naha nade. †† Meishija naniwn la Khristu nade.

Jeishu la Philipu he Nataneila gan kauq niwn

⁴³ Mhaan mniq me Jeishu la Galilei me lyiw than mshyn jo de. Ama la Philipu gan katein by ha, "Ke txuiq naxui ja," na by de. ⁴⁴ Philipu la Endrei he Peitru on niwn Bezeida kun iwn nade. ⁴⁵ Philipu la Nataneila gan katein by ha, "Mawshei iwn pieriesa thunq me on he phoishma ji tri ha khe niwn khimi tneq gan ke ji katein dy de. Ama la Nazare kun iwn Jawshe spa Jeishu de," naha haw by de.

⁴⁶ Nataneila la, "Nazare kun me hoi niwn haan man on de by," naha haw by de.

Philipu la, "Vy ha tkhoenq ja," na by de.

⁴⁷ Jeishu la Nataneila vy niwn gan nu by ha, "Nan la Isreila khimi khuitan, ape niq khaq gan ma bau y niwn khimi de," na by de.

⁴⁸ Nataneila la, "Ke gan nagy sha ha mny niwn," naha diwnq by de. Jeishu la, "Philipu la nan gan nakauq y man degan nan Ibu kun tkui me on niwn ke nanu ja bui," naha mkonq by de.

⁴⁹ Nataneila haw niwn la, "Rabi, nan la Kniqkhoeqmaq iwn Spa de. Nan la Isreila khimi ji iwn xandi de," na by jo de.

⁵⁰ Jeishu la, "Nan Ibu kun tkui me on degan ke nanu ja de naha haw de tkhoen nan yn niwn by. Neq khaan y hoe niwn gan nan nu ha man de," naha haw by de.

⁵¹ Jeishu la ama ji gan, "Ke nahaw niwn kneq u. Khoeqshniq kamhun panq ha Kniqkhoeqmaq iwn thoeq ji Ke Khimi Spa konq me xun he poe he sha niwn nu ja tyn man de," naha haw by de.

Kana kun me indon sha niwn shni

2 Niqva ni de khiwn la Galilei khoeq Kana kun me indon sha niwn shni haan de on jo de. Jeishu iwn anoi-oi la shni tneq me on jo de. ² Jeishu he atxuiq ji gan ma shni tneq me kauvi la by jo de. ³ Sbjie tui ni khja degan anoi-oi la Jeishu gan, "Sbjie tui khiw khja dy de," naha haw by de.

⁴ "Noi-oi jy, tne sha ha de mei naniwn ke gan nahaw nanq. Ke sha than ktiw thaw y man de," naha mkonq by de.

⁵ Anoi-oi la tanna ji gan, "Ama haw niwn ashqshiq sha u," naha haw by de.

⁶ Judaq ji arinon on niwn he kamshie than txun he sha niwn sien the tru de tneq me on de. Sien the de gan tui galen koishy de, xuithunq de koen de. ⁷ Jeishu la tanna ji gan, "Sien ji me tui koiphrau thein," na by de. Tanna ji ma lienphrau thaan than tui thein u jo de. ⁸ Khiwn degan Jeishu la, "Ave tui texiwn biwn ha, shni iwn ktoenkyn me mhenq by," na by de. Ama ji la Jeishu haw by he tlele tneq me mhenq by jo de. ⁹ Shni iwn ktoenkyn la sbjie tui kkrhau niwn tui gan mtein jo de. Ama la sbjie tui neq na'iwn vy me naniwn mny by y jo

de. (Gadema tui doe niwn tanna ji la mny ja jo de.) Dyde ama la nuipui kanma gan kauq jo de. ¹⁰ Shni iwn ktoenkyn la, "Axy niwn khimi ji la hoi xiw niwn sbjie tui gan kanmaq xiw mthoe ma de. Kaukiwn me khlonq ji mxui degan la hoi y niwn sbjie tui gan mthoe ga de. Gadema nan la kaukiwn me aghoi gan mthoe thaan bui," naha haw by de.

¹¹ Jeishu la Galilei khoeq Kana kun menan kausy xiw tauthon neq gan sha jo de. Tauthon neq dhan he ama iwn mimoen gan mnui ha atxuiq ji la ama gan yn u jo de.

¹² Neq khiwn gan Jeishu he anoi-oi, anaqpi ji he atxuiq ji la Kapeiranan kun me lyiw ha niqva texiwn on u jo de.

Jeishu Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me lyiw niwn

(Mth 21:12, 13; Mk 11:15-17; Lk 19:45-46)

¹³ Judaq ji Kien Niwn Shni sha than ktiw thaw ga dy de. Dyde Jeishu la Jeirushlen kun me lyiw jo de.

¹⁴ Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein tkha thunq me xauboi kajoeq, mhauq kajoeq, mxuq kajoeq ji on jo de. Tkaan kaphau ji ma ama ji iwn khunq ji me knoenq ha on niwn gan nu by de. ¹⁵ Jeishu la xuinoen he ry na sha ha xauboi ji mhauq ji gan tbutran glein tkha thunq kon mthoerauq jo de. Tkaan kphau niwn khunq ji gan ma mthieq khawlau by ha tkaan ji gan ma k'jakaka he jo de. ¹⁶ Ama la mxuq kajoeq ji gan, "Neq ji gan mhenqrauq u. Ke Pe-e iwn in gan zi sha u nanq," naha haw by de. ¹⁷ Atxuiq ji la piemkun me tri niwn, "Kniqkhoeqmaq iwn in gan khie niwn la me he ke gan nakan he de," naniwn gan tny u jo de.

¹⁸ Judaq ktoenkyn ji la Jeishu gan diwnq de vy u jo de. "Neq ji gan sha than aqna on ja de naniwn mny than ke ji gan tauthon tne sha ha namnui de mei," na by de.

¹⁹ Jeishu la, "Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein neq gan tphrei u. Ke la niqva thunq man he sha beqtyn de," na by de.

²⁰ Judaq ji la Jeishu gan, "Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein neq gan xuimliq de he shni tru de sha ha thaan niwn de. Nan la neq gan niqva thunq man he khiwn than sha beqtyn de by," naha diwnq by de.

²¹ Gadema Jeishu haw niwn Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein naniwn la ama akyq gan nade ne niwn ga jo de. ²² Dyde ama la diw niwn kon xinq beqtyn degan, atxuiq ji la ama haw niwn gan tny u jo de. Ama ji la piemkun he Jeishu haw niwn pie ji gan yn u jo de.

Khimi ji amlunq gan Jeishu mny niwn

²³ Kien Niwn Shni sha niwn ktiw me Jeishu la Jeirushlen kun me on toen gan tauthon ji sha niwn gan khimi amdaw ji la nu by ha ama gan yn u jo de.

²⁴ Gadema Jeishu la tneq ji gan kau'iwn y jo de. Ama la khimi ji amlunq gan anienmrien mny jo de. ²⁵ Ama gan

khimi ji kthanq haw than ne y de. Nagy de mei nala ama la khimi ji amlunq me tne on mei naniwn gan mny de tkhoen jo de.

Jeishu he Nikodama

3 Nikodama naha kauq niwn Pharishei ji py me kauruiq niwn Judaq ktoenkyn lonq de on jo de.
² Diwn de me Jeishu me vy ha, "Shma jy, nan la Kniqkhoeqmaq namxoe niwn shma lonq de jo de naniwn ke ji mny ja de. Kniqkhoeqmaq kauruiq y klauq ape ma nan sha niwn tauthon ji gan sha ha dan y de," naha haw by de.
³ Jeishu la, "Ke nahaw niwn kneq u. Khimi lonq man kautha kapien beqtyn y nala Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq gan nu ha de sy y," naha mkonq by de.
⁴ Nikodama la, "Ktoen lonq de la nagy sha ha kautha kapien beqtyn ha de mei. Xinq ni de mki kapien beqtyn than anoi-oi ajaw thunq me ma koen de dan y dy de," naha haw by de.
⁵ Jeishu la, "Ke nahaw niwn kneq u. Tui he Sepin Seryiw niwn Muiqxaq dhan he kapien y niwn khimi la Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq me koen ha de sy y de.
⁶ Khimi noi pe ji la ama ji aspi ji gan ashau on than sha de. Gadema Kniqkhoeqmaq iwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la khimi ji gan ashau muiqxaq on than sha de.
⁷ Nan ji axylpyi xinq ni de mki kapien beqtyn ha man de naha ke nahaw niwn gan m'an u nanq ja.
⁸ Kli la ama ne niwn me thaw de. Atiwn gan nan the ha gadema na'iwn vy niwn mei, name lyiw niwn mei, nan mny ha y de. Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he kapien niwn khimi ma tynygy ga de," naha haw by de.
⁹ Nikodama la, "Neq ji la nagy kkrhau ha de mei," naha diwnq by de.
¹⁰ Jeishu la, "Nan la Isreila khimi ji iwn shma glein thaan ha neq gan mny y na by.
¹¹ Ke nahaw niwn kneq u. Me ji la me ji mny niwn gan haw ga de. Nu niwn gan tpe ga de. Gadema ke ji pie gan nan ji la koeban y de.
¹² Khoeqra neq me kkrhau niwn kthanq gan ke nahaw degan nan ji la yn y de. Khoeqshniq me kkrhau niwn kthanq gan nathuiq by de nala nan ji nagy sha ha yn y de mei.
¹³ Ape ma khoeqshniq me tiwn be kau ve y de. Khoeqshniq iwn naskrha niwn Ke Khimi Spa mkrhe nienq tiwn ga de.
¹⁴ "Mawshei la dethunq me kri mxuiq gan tein me hien ha mtunq beshe he Ke Khimi Spa la tein me hien ha mtunq niwn gan khan ha man de.
¹⁵ Tne tkhoen he ke gan yn niwn khimi ape ma sasa tshautkhon ashau gan dan de.
¹⁶ Kniqkhoeqmaq la khoeqra neq iwn khimi ji gan jauhoe khie thaan jo de tkhoen ama iwn lonq de xdyn niwn Spa gan napoe jo de. Neq gan yn niwn khimi axylpyi ji la pjau y klauq tshautkhon ashau gan dan than Kniqkhoeqmaq tynygy sha niwn jo de.
¹⁷ Kniqkhoeqmaq la Aspa gan namxoe niwn la khoeqra

neq iwn khimi ji gan tautun namkhoi than sy y de. Khoeqra neq iwn khimi ji gan txon than ga de.

¹⁸ "Ama gan yn niwn khimi ji la tautun mkhoi niwn gan khan ha y de. Gadema yn y niwn khimi ji gan la Kniqkhoeqmaq iwn lonq de xdyn niwn Spa gan yn y de tkhoen ave mtien la tautun mkhoi ha tniengq poe by dy de.
¹⁹ Neq la Kniqkhoeqmaq la nagy sha ha khimi ji me ajie on de on y de naniwn kthanq jo de. Kvan niwn la khoeqra neq me vy jo de. Gadema khimi ji la hoi y niwn sisi sha ga de tkhoen kvan niwn gan khaan y vin-qroe niwn gan krei goe lau vi de.
²⁰ Ajie sha niwn khimi la kvan niwn gan mtiwliw de. Ama sha niwn ajie ji gan khimi ji nu than xiq de tkhoen kvan niwn me vy de ne y de.
²¹ Gadema khuitan niwn gan sha niwn khimi la kvan niwn me vy de ne de. Dyde ama sha niwn la Kniqkhoeqmaq aliw he sha niwn naniwn gan khimi ji mny than jo de," na by de.

Jeishu he Batizen shma Jawhen

²² Neq khiwn la Jeishu he atxuiq ji la Judaq van khoeq ji me lyiw u jo de. Ama la tneq me atxuiq ji he ktiw texiwn on ha khimi ji gan batizen poe jo de.
²³ Jawhen ma Shalin kun tein iwn Ennon mtynq me tui on de tkhoen khimi ji gan batizen poe jo de. Khimi ji la Jawhen me vy ha batizen khan u jo de.
²⁴ (Tneq la Jawhen gan mron thunq me keinq by y man niwn ktiw jo de.)
²⁵ Nagy mei niwn Jawhen iwn atxuiq ji la Judaq lonq de he ama ji arinon on niwn kamshie niwn kthanq gan ka'ieq u jo de.
²⁶ Dyde ama ji la Jawhen me vy ha, "Shma jy, Jawden tvaq xieq me nan he vaan de on niwn khimi lonq de gan ma y na by. Neq kthanq nan thuiq be la. Ave neq batizen poe ha on de. Khimi ji axylpyi ama me lyiw u jo de," naha haw by de.
²⁷ Jawhen la, "Kniqkhoeqmaq sha than poe y de nala ape ma sha de dan y de.
²⁸ 'Ke la Meishija sy y de. Ke la kamxiw ga de,' naha ke haw niwn nan ji the khi ja de.
²⁹ Nuipui gan kadan la nuipui kanma de. Nuipui kanma iwn aphau la atein me on ha kneq jo de. Ama la nuipui kanma iwn atxaw the degan hoelihoelanq jo de. Ke jauhoe hoelihoelanq niwn la tynygy koipy thaan jo de.
³⁰ Ama la shanq thau shanq ha ke la akyq nien thau nien man de," na by de.

Ama la khoeqshniq iwn vy niwn

³¹ Atun iwn vy niwn lonq de la axylpyi khaan y hoe goe de. Khoeqra neq iwn khimi la khoeqra neq iwn khimi ga de tkhoen khoeqra iwn kkrhau niwn kthanq tpe ga de. Khoeqshniq iwn vy niwn lonq de la axylpyi me shanq xiw ga dy de.
³² Ama la ama nu niwn, the niwn ji gan haw gadema ape ma koeban by y de.
³³ Ama iwn kthanq gan koeban niwn khimi la Kniqkhoeqmaq la khuitan ja de naniwn gan mnui niwn jo de.
³⁴ Kniqkhoeqmaq mxoe niwn lonq de la Kniqkhoeq-

maq iwn pie gan haw de. Nagy de mei nala lonq de niwn tneq gan Kniqkhoeqmaq la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq koipy poe by jo de tkhoen jo de. ³⁵ Ape-e la aspa gan khie jo ha axylipi gan aspa me poe by pi jo de. ³⁶ Spa gan yn niwn khimi la tshautkhon ashau gan dan de. Aspa gan kneq y niwn khimi la tshautkhon ashau gan dan y de. Dyde Kniqkhoeqmaq iwn kdoe la khimi tneq me thaw mtynq thaw by man de.

Jeishu he Shamari nuipuidi

4 Jeishu la Jawhen khaan y atxuiq ji amdaw dan ha batizen poe niwn kthanq Pharishei ji la the by jo de. ² (Jeishu la ama khkien batizen poe y jo de. Atxuiq ji nienq batizen poe ga jo de.) ³ Jeishu la Judaq khoeq kon thaw ha Galilei khoeq me lyiw beqtny jo de. ⁴ Ama la lan me Shamari khoeq gan tloi ha lyiw ha jo de.

⁵ Ama la Shamari khoeq iwn Shukha kun me tiwn jo de. Kun tneq la Jako aspa Jawshe gan poe by niwn kawniq he nidei ga jo de. ⁶ Jako iwn tui shaupun la tneq me on de. Jeishu la msha xau by ha tui shaupun tein me knoenq ha on jo de. Kniq tiwtliwn on dy jo de.

⁷ Shamari nuipuidi lonq de la tui doe de vy jo de. Jeishu la nuipuidi gan, "Ke gan tui ni than napoe ve ja," na by de. ⁸ (Atxuiq ji la sana xanq de kun thunq me koen vi jo de.)

⁹ Shamari nuipuidi la, "Nan la Judaq khimi, ke la Shamari nuipuidi de. Nagy de ke gan tui ni than namke niwn," naha mkonq by de. (Judaq ji he Shamari ji la aphau sha ha karie niwn on y de.)

¹⁰ Jeishu la, "Kniqkhoeqmaq nan gan napoe than kauvixun gan mny de nala, tui ni than namke niwn ke ape mei naniwn nan mny de nala nan la ke gan ashau poe niwn tui mke man de. Ke ma nan gan ashau tui napoe man de," na by de.

¹¹ Nuipuidi la, "Shma jy, nan me tui doe than dun ma on y, tui shaupun ma alibu than de. Nan la ashau poe niwn tui gan name dan de mei. ¹² Ke ji pui-ui Jako la ke ji gan tui shaupun neq napoe jo de. Ama he aspi ji, mhaug ji he xauboi ji la tui shaupun tneq iwn tui gan ni u ga jo de. Nan la pui-ui Jako khaan y hoe than vi by," naha haw by jo de.

¹³ Jeishu la, "Tui neq gan ni niwn khimi la ave xinq man kaxin beqtny man de. ¹⁴ Gadema ke poe niwn tui gan ni niwn khimi la ape ni khaq gan ma kaxin y dy de. Ke poe niwn tui la ama menan tuixinq kkrhau ha ama gan tshautkhon ashau poe by de," na by de.

¹⁵ Nuipuidi la, "Shma jy, tui tne ke gan napoe ve ja. Tynygy nala ke la tui kaxin beqtny y dy de. Vy ha ma tui doe de ne y dy de," naha haw by de.

¹⁶ Jeishu la nuipuidi gan, "Lyiw ha nan naqpa gan kauq, neq me vy beqtny," na by de.

¹⁷ Nuipuidi la, "Ke me naqpa on y jo de," naha mkonq by de.

Jeishu la, "Ke me naqpa on y de naha haw niwn la sy ja de. ¹⁸ Khuitan nala nan naqpa lonq baan de on ve dy de. Ave nan he on niwn la nan naqpa sy y de. Nan ke gan nahaw niwn ji khuitan ja de," naha na by de.

¹⁹ Nuipuidi la, "Shma jy, nan la phoishma de naniwn ke mny ja de. ²⁰ Ke ji Shamari puipi ji la Kniqkhoeqmaq gan tkoenq neq konq me spaq ga de. Gadema nan ji Judaq ji la Kniqkhoeqmaq gan spaq niwn mtynq la Jeirushlen kun mkrhe ga de naha haw de," na by de.

²¹ Jeishu la nuipuidi gan, "Nuipuidi jy, ke gan nayn ja. Khimi ji la tkoenq neq me, Jeirushlen kun me Pe-e gan spaq ha y than ktiw nathaw dy de. ²² Nan ji Shamari ji la nan ji spaq niwn Kniqkhoeqmaq gan khuitan mny y jo de. Ke ji Judaq ji la ke ji spaq niwn Kniqkhoeqmaq gan mny ja de. Nagy de mei nala txon niwn la Judaq ji thunq kon vy niwn tkhoen de. ²³ Gadema Kniqkhoeqmaq gan khuitan spaq niwn khimi ji la Pe-e gan Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he khuitan niwn he spaq than ktiw thaw ga dy de. Ave mtien la nathaw dy de. Tynygy spaq niwn khimi gan Pe-e ne jo de. ²⁴ Kniqkhoeqmaq la ashau muiqxaq ga de. Dyde ama gan spaq niwn khimi ji la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he khuitan niwn he spaq ha de," na by de.

²⁵ Nuipuidi la Jeishu gan, "Khristu naha kauq niwn Meishija navy de naniwn ke mny ja de. Ama navy de gan me ji axylipi gan nahaw pi man de," naha haw by de.

²⁶ Jeishu la, "Tne la ave nan he tpie ha on niwn ke ga de," naha haw by de.

²⁷ Tne ktiw gan Jeishu iwn atxuiq ji la tiwn by u jo de. Ama ji la Jeishu gan nuipuidi lonq de he tpie ha on niwn gan jauhoe m'an than jo de. Gadema nuipuidi gan, "Nan tne ne niwn," Jeishu gan la, "Nan la nagy de nuipuidi neq he katpie ha on niwn mei," naha diwnq by vanq y jo de.

²⁸ Khiwn la nuipuidi la uikoe gan khesu ha kun me lyiw pjoe ha khimi ji gan, ²⁹ "Ke sha niwn axylipi gan nahaw pawmlaw niwn khimi gan vy ha tkhoenq u ja. Neq la Meishija kkrhau ha ja de," naha haw by de.

³⁰ Dyde ama ji la kun kon thaw ha Jeishu on niwn me vy u jo de.

³¹ Tneq ktiw me atxuiq ji la Jeishu gan, "Shma jy, haan man haan man sa ja," naha haw by de.

³² Gadema ama la, "Nan ji mny y niwn sana ji ke me on de," naha haw by de.

³³ Dyde atxuiq ji la ama ji ttoi, "Ape mei lonq man vy ha sana ji poe dy shu mei," naha kahaw u jo de.

³⁴ Jeishu la atxuiq ji gan, "Ke than sana la ke gan kamxoe iwn aliw gan kneq ha ama nasha he niwn maqtanq gan khiwn than sha niwn ji jo de. ³⁵ Xa mliq man khiw la saq a than ktiw de naha nan ji haw niwn sy y na by. Ke nan ji gan nahaw niwn la le ji gan anienmrien tkhoenq u ja. Avui ji la miq ha a de dan dy de.

³⁶ Ka'a khimi ji la avanq gan dan de. Ama ji a niwn avui

athe ji la tshautkhon ashau gan dan niwn khimi ji jo de. Dyde ie niwn khimi ji he a niwn khimi ji la vaan man hoelihoelanq u man de. ³⁷ 'Lonq de la ie ha, lonq de la a de' naniwn pie khuitan ja de. ³⁸ Ke la nan ji gan nanma ji ie y niwn le menan a than ke namxoe de. Axy niwn khimi ji sha niwn me nan ji la avanq gan dan u man de," naha haw by de.

Shamari khimi amdaw ji yn niwn

³⁹ Shamari nuipuidi la, "Neq la ke sha niwn axylpi gan nahaw pawmlaw jo de," naha haw by de tkhoen kun iwn Shamari khimi amdaw ji la Jeishu gan yn u jo de. ⁴⁰ Dyde Shamari ji la Jeishu me vy ha ke ji he na'on be ga man naha haw by de. Jeishu la tneq me niqva ni de on jo de.

⁴¹ Jeishu haw niwn pie gan the de tkhoen yn niwn khimi ji amdaw khaan amdaw jo de. ⁴² Ama ji la nuipuidi gan, "Ke ji ave yn niwn la nan haw niwn pie ji tkhoen he sy y de. Kema ji the khi de tkhoen ga de. Neq la khoeqra neq iwn khimi ji gan khuitan txon niwn Kanma de naniwn ke ji mny ja de," naha haw by de.

Jeishu la asora ktoenkyn spa gan hoi than sha by niwn

⁴³ Tneq me niqva ni de on khiwn la Jeishu la Galilei khoeq me lyiw jo de. ⁴⁴ Jeishu ama haw niwn la, "Phoishma gan ama iwn van khoeq ji me law by y de," naha haw ve jo de. ⁴⁵ Ama Galilei me tiwn degan khimi ji la landy by jo de. Nagy de mei nala ama ji la Jeirushlen kun me Kien Niwn Shni sha degan lyiw ha shni me Jeishu sha niwn tauthon ji gan nu de tkhoen jo de.

⁴⁶ Dyde Jeishu la Galilei khoeq Kana kun me vuiq beq-tyl jo de. Tneq me ama la tui gan sbjie tui kkrhau than sha ve niwn jo de. Tneq me on niwn asora ktoenkyn lonq de iwn spa la Kapeiranan kun me naq ha on jo de. ⁴⁷ Ama la Jeishu Judaq khoeq kon Galilei khoeq me vy de naniwn gan the by la Jeishu me vy ha diw nene niwn spa gan hoi he than Kapeiranan kun me lyiw than haw by jo de. ⁴⁸ Jeishu la, "Nan ji la m'anna ji he tauthon ji gan nu y la yn de sy y," naha haw by de.

⁴⁹ Asora ktoenkyn la, "Shma jy, ke spa diw ha y man degan naxui poe ve ja," na by de.

⁵⁰ Jeishu la, "Lyiw, nan spa xinq man de," na by de.

Khimi tneq la Jeishu pie gan yn ha vuiq jo de. ⁵¹ In me vuiq niwn lan me ama iwn tanna ji la ama gan katein by ha, "Nan spa hoi dy de," naha haw by de.

⁵² Ama la, "Ke spa tne ktiw gan hoi mei," naha diwnq by de. Tanna ji la, "Jadiwn ktiw haan de gan xy y niwn hoi dy de," naha haw by de. ⁵³ Ape la, "Nan spa xinq man de naha Jeishu haw niwn ktiw de," naha tny jo de. Dyde ama he inpy axylpi ji la Jeishu gan yn u jo de.

⁵⁴ Neq la Judaq khoeq kon Galilei khoeq me lyiw khiwn gan Jeishu sha niwn xinq ni de mki tauthon jo de.

Kaanq tein me xy y naq niwn ji gan hoi than sha by niwn

⁵ Neq khiwn gan Judaq ji shni on by de tkhoen Jeishu la Jeirushlen kun me lyiw jo de. ² Jeirushlen kun iwn Mhauq Thawkha tein me Heibru ly he Bezeida naha kauq niwn kaanq the de on jo de. Kaanq tneq la shanvan † the baan de he tpanq ha khe jo de. ³ Shanvan tneq ji me anonanaq on niwn khimi ji, amiju ji, khawvie ji, kovie ji akhawkie diw niwn khimi ji amdaw kshonq ha on de. ⁴ [Neq ji la tui kasuiq niwn gan son u niwn de. Nagy de tkhoen mei nala Kanma iwn thoeq la nagy mei la kaanq tneq me skrha ha tui kasuiq than sha de. Tynygy tui kasuiq degan kanmaq xiw tui me skrha ha niwn khimi la ama iwn anonanaq ji hoi by de nade.] ^{††5} Kaanq tneq tein me xuithunq de he shni ja de khawvie niwn khimi lonq de on jo de. ⁶ Jeishu la khimi tneq kshonq ha on niwn gan nu by ha khawvie niwn texiwn on thaand dy de naniwn mny by jo de. Dyde ama la, "Nan hoi de ne by," naha diwnq by de.

⁷ Khimi tneq la, "Shma jy, tui kasuiq la ke gan kaanq thunq me thaw than naklonq niwn khimi on y de. Kema ka'ein toen me axy niwn khimi la skrha laan vi jo de," naha mkonq by de.

⁸ Jeishu la, "Thau ja, nanma iwn xedin gan k'jaw ha tkie ja," na by de. ⁹ Khimi tneq la ktanle hoi pjoe ha ama xedin gan k'jaw khiwn la tkie jo de.

Tynygy hoi than sha by niwn mniq la T'ja Mniq jo de. ¹⁰ Dyde Judaq ktoenkyn ji la akhaw hoi niwn khimi gan, "Veniq la T'ja Mniq de, nan xedin tpuq niwn la me ji pieriesa gan ieqxau niwn de," naha haw by de.

¹¹ Ama la, "Ke gan hoi than nasha niwn khimi la ke gan, 'Nan xedin gan k'jaw ha tkie,'" naha nahaw de.

¹² Ama ji la, "Nan gan xedin k'jaw ha tkie ja naha nahaw niwn khimi la ape mei," naha diwnq by de.

¹³ Gadema akhaw hoi niwn khimi la ama gan hoi than sha by niwn khimi gan ape mei naniwn mny by y jo de. Nagy de mei nala tneq me khimi ji la amdaw by ha Jeishu la khimi ji unq me lauq by kre vi de.

¹⁴ Khiwn la Jeishu la ama gan Kniqkxhoeqmaq iwn tbutran glein me katein by ha, "Nan la ave hoi dy de. Ajie ji sha nanq gapan ja. Sy y la neq khaan y hoi y thaw lau ga de," naha haw by de.

¹⁵ Khimi tneq la lyiw ha ama gan hoi than sha by niwn khimi la Jeishu de naniwn Judaq ktoenkyn ji gan thuiq by jo de. ¹⁶ Dyde Jeishu la T'ja Mniq me khimi gan hoi than sha by de tkhoen Judaq ktoenkyn ji la Jeishu gan sielie by de. ¹⁷ Jeishu la, "Ke Pe la maqtanq gan sha ja voi de. Dyde ke ma sha ha on jo de," naha mkonq by de.

† Veshin me Isreila khimi ji k'jau kaukau lyiw ha knau niwn mtyng, tneq gan tein amdaw he inphu tbu jo de. †† Abyng neq la nagy mei niwn saboi me kauruiq y de.

¹⁸ Pie tneq tkhoen he Judaq ktoenkyn ji la Jeishu gan mthi than shoeq mtynq shoeq ha on ga de. T'ja Mniq he klau niwn pieriesa gan ieqxau niwn khaan y man Kniqkhoeqmaq la Ape-e de naha neq haw man de. Tynygy he ama gan ama ma Kniqkhoeqmaq he vaan de naha haw de.

Spa iwn aqna

¹⁹ Dyde Jeishu la, "Ke nahaw niwn kneq u. Ke Kniqkhoeqmaq iwn Spa la ke aliw he tne ma sha ha y de. Pe-e sha niwn gan nu ha sha niwn mkrhe ga de. Pe-e sha niwn ji gan aspa Ke ma sha niwn jo de. ²⁰ Pe-e la aspa Ke gan khie de tkhoen ama sha niwn ashiqshiq gan mnui by jo de. Neq khaan y hoe niwn ji gan sha than mnui be man de. Nan ji axylipi ji la m'an u man de. ²¹ Pe-e la diw niwn khimi ji gan ashau xinq he beshe he aspa Ke la kema ne niwn khimi ji gan ashau poe by man de. ²² Pe-e ama khkhien la ape gan ma tautun mkhoi y de. Ama la aspa Ke gan tautun mkhoi than aqna axylipi gan poe by pi jo de. ²³ Dyde Pe-e gan law beshe he aspa gan ma law ha de. Aspa gan law y niwn khimi la aspa Ke gan kamxoe Kniqkhoeqmaq gan law y niwn de.

²⁴ "Ke nan ji gan khuitan nahaw gan; ke pie gan the ha ke gan natoeq niwn Kanma gan yn niwn khimi la tshautkhon ashau gan dan de. Tautun mkhoi niwn gan khan ha y dy de. Diw niwn kon ashau xinq niwn me kaq niwn khimi ga dy de. ²⁵ Ke nan ji gan khuitan nahaw gan; adiw he niwn khimi ji la Kniqkhoeqmaq iwn Spa Ke atxaw gan the niwn ktiw thaw ga dy de. Ave mtien la ktiw thaw dy de. Atxaw gan the niwn khimi ji la ashau xinq man de. ²⁶ Pe-e la khimi ji gan ashau xinq than sha de dan beshe he aspa Ke gan khimi ji gan ashau xinq he than bohan poe by jo de. ²⁷ Ama la aspa Ke gan tautun mkhoi than aqna napoe jo de. Nagy de mei nala Ke Khimi Spa de tkhoen de. ²⁸ Neq gan m'an u nanq ja. Tpon me on niwn diw niwn khimi ji aspa Ke atxaw gan the than ktiw nathaw dy de. ²⁹ Ama ji la tpon kon nathaw u man de. Aghoi sha niwn khimi ji la thau ha ashau xinq man de. Hoi y sha niwn khimi ji la thau ha Kniqkhoeqmaq shaukhoen poe by man de.

Jeishu kthanq thuiq niwn khimi ji

³⁰ "Kema aliw he tne gan ma sha de dan y jo de. Kniqkhoeqmaq nahaw niwn tlele ke tautun mkhoi ga de. Dyde ke tautun mkhoi niwn kashyn ja de. Nagy de mei nala kema aliw he sha y jo de. Ke gan namxoe niwn Kanma aliw he ke sha niwn tkhoen jo de.

³¹ "Ke la kema kthanq gan haw ga de nala ke haw niwn kthanq la koeban than ne y de. ³² Gadema ke avuiq kthanq haw niwn khimi lonq de on jo de. Ke kthanq ama haw niwn ji la khuitan ja de naniwn ke mny ja de. ³³ Nan ji la Jawhen me khimi ji gan mxoe jo de. Ama ke

kthanq haw niwn ji la khuitan ja de. ³⁴ Khimi ji Ke kthanq haw niwn gan ke ne y jo de. Gadema nan ji tx-on niwn gan dan than kthanq tneq haw niwn ga jo de. ³⁵ Jawhen la shimetky me xau ha kvan niwn he de. Nan ji la Jawhen iwn kvan me tna de on de ne ga de. ³⁶ Gadema Ke kthanq kahaw Jawhen khaan y hoe niwn lonq de on de. Pe-e la Ke gan nasha he niwn Ke sha niwn maqtanq neq ji la ke tausa thuiq niwn he ke Pe-e ke gan namxoe niwn gan mnui niwn jo de. ³⁷ Ke gan namxoe niwn ke Pe ama ma ke avuiq kthanq thuiq niwn jo de. Nan ji Pe-e iwn atxaw gan the kau ve y, amime gan ma nu kau ve y de. ³⁸ Ama mxoe niwn Ke gan yn y de tkhoen nan ji amlunq me Ama iwn pie mriekie y de. ³⁹ Piemkun thunq me tshautkhon ashau gan katein man de naha ta de tkhoen Piemkun gan jauhoe katu thaan jo de. Piemkun tneq ji ma ke kthanq haw niwn ji ga de. ⁴⁰ Gadema nan ji la tshautkhon ashau gan dan than ke me vy de ne y man de.

⁴¹ "Ke la khimi ji mthoeq niwn gan ne y jo de. ⁴² Gadema ke nan ji kthanq gan mny ja de. Nan ji amlunq thunq me Kniqkhoeqmaq gan khie niwn on y naniwn ke mny ja de. ⁴³ Ke la ke Pe iwn aqna he navy gadema nan ji la ke gan koeban y de. Khimi lonq man ama iwn aqna he vy de nala nan ji la ama gan koeban by ja de. ⁴⁴ Nan ji ke gan nayn ha y de. Nagy de mei nala nan ji la lonq de gan lonq de kamthoeq de ne u ga de. Kniqkhoeqmaq namthoeq niwn gan dan de ne u y de. ⁴⁵ Gadema Ke la nan ji gan Ke Pe maq me ajie nabi de naha ta u nanq ja. Nan ji gan ajie nabi than la nan ji kdon niwn Mawshei ga de. ⁴⁶ Nan ji Mawshei haw niwn pie gan khuitan yn de nala ke gan nan ji nayn man de. Nagy de mei nala Mawshei la ke kthanq gan tri niwn ga de. ⁴⁷ Dyde nan ji la Mawshei tri niwn gan yn y nala ke haw niwn gan nagy sha ha yn de mei," naha haw by de.

Jeishu la khimi shtun baan de gan msa niwn

(Mth 14:13-21; Mk 6:30-44; Lk 9:10-17)

6 Neq khiwn la, Jeishu la Tibeiri tuili naha kauq niwn Galilei tuili gan kaq jo de. ² Khimikie ji la ama txuiq xui by jo de. Nagy de mei nala ama ji la xy y naq niwn khimi ji gan hoi than sha niwn m'anna ji gan nu de tkhoen jo de. ³ Jeishu la tkoenq me poe ha atxuiq ji he knoenq ha on jo de. ⁴ Judaq ji Kien Niwn Shni ma nidei ga dy de. ⁵ Jeishu la kahoiq ha tkhoenq jo la khimikie ji la ama me vy niwn gan nu by de. Dyde Philipu gan, "Kхими neq ji sa than sana name xaanq ha de mei," naha haw by de. ⁶ Ama la Philipu gan msan by ga de. Ama la tne sha de mei naniwn mny ja de.

⁷ Philipu la, "Kхими neq ji gan sxiw man msa de nagadema khimi lonq de shni man sha ha dan niwn tkaan jie man he mtienq la xaanq ha kabyq de sy y de," naha mkonq by de.

⁸ Shimun Peitru naqpi, Endrei naniwn atxuiq lonq de la haw by de. ⁹ Bali he sha niwn tkoe kei baan de he mui mie ni de on niwn laudie pi lonq de on ja de. Gadema khimikie neq ji kabyq jaq thaan de sy y de.

¹⁰ Jeishu la, "Kхими ji gan knoenq he ja. Tneq me ksauron ji on ja de," na by de. Dyde khimi axylpi ji knoenq jo de. Tneq me ktoen naqpadi ji shtun baan de on thaan jo de. ¹¹ Jeishu la tkoe gan la ha Kniqkhoeqmaq gan mthoeq khiwn la knoenq ha on niwn khimi ji me xi by jo de. Tynygy he mui gan ma la ha mthoeq khiwn la xi by ha ama ji ne niwn mtien de sa u jo de. ¹² Ama ji sa ha mna degan Jeishu la atxuiq ji gan, "Saban gan kaw u ja. Kpan u nanq ja," na by de. ¹³ Dyde ama ji la kaw pi jo de. Khimi ji sa khiwn ha bali tkoe kei baan de he mui mie ni de iwn kban niwn la ton xale ni de koipy thaan man jo de.

¹⁴ Khimi ji la Jeishu sha niwn m'anna gan nu by degan ama ji la, "Khuitan neq la khoeqra neq me vy de naniwn Phoishma ja de," naha kahaw u jo de. ¹⁵ Jeishu la ama ji vy ha ama gan aan lon he mhenq khiwn la xandi sha he de naniwn gan mny ha tkoenq me thawxei ha lyiw vi jo de.

Jeishu tui konq me tkie niwn

(Mth 14:22-33; Mk 6:45-52)

¹⁶ Mdiwn phan me thaw la atxuiq ji la Galilei tuili me skrha u jo de. ¹⁷ Mlon kasi u ha tuili xieqka iwn Kapeiranan kun me kaq u jo de. Kniqdiwnq gadema Jeishu la ama ji me vy by y man de. ¹⁸ Tneq ktiw gan lipui la thaw ha tuilein ry by jo de. ¹⁹ Atxuiq ji la mein thunq, mein mliq de xoeng ha lyiw degan Jeishu la tuili konq me tkie ha mlon me vy niwn gan nu by jo de. Ama ji la kahoen kdiedie xiq u jo de. ²⁰ Jeishu la, "Xiq u nanq ja, ke ga de," na by de. ²¹ Atxuiq ji la amlunq thauqhoe ha mlon konq me tpoe by u jo de. Mlon la ama ji tiwn de ne niwn kauniq menan taukhidan he thaw pjoe jo de.

Kхими ji la Jeishu gan shoeq niwn

²² Mhaan mniq me tuili axy niwn phan me kban niwn khimi ji la tneq me mlon janq de mkrhe on niwn gan mny by de. Jeishu la atxuiq ji on niwn mlon me poe y klauq atxuiq ji mkrhe lyiw ga de naniwn mny by de. ²³ Tibeiri kun iwn vy niwn mlon ji la Jeishu la Kniqkhoeqmaq gan mthoeq ha khimi ji gan tkoe msa niwn mtynq tein iwn tvaqmlan me tiwn u jo de. ²⁴ Khimi ji la Jeishu he atxuiq ji on y naniwn mny degan ama ji la mlon ji me poe ha Jeishu gan shoeq than Kapeiranan kun me lyiw u jo de.

Jeishu la ashau poe niwn tkoe

²⁵ Khimi ji la Jeishu gan tuili haan neq xieq me katein by ha, "Shma jy, nan la ape niq gan neq me tiwn laan vi niwn," naha diwnq by de.

²⁶ Jeishu la, "Ke nan ji gan khuitan nahaw gan; nan ji la ke sha niwn m'anna ji gan kneqthoenq de tkhoeng ke gan nashoeq niwn sy y de. Tkoe ji gan nanma ji mna'au sa ha de tkhoen ga de. ²⁷ Uipaan niwn sana ji avuiq sha u nanq ja. Tshautkhon ashau xinq he niwn sana ji than sha u ja. Ke Khimi Spa la nan ji gan sana tneq ji napoe man de. Nagy de mei nala Kniqkhoeqmaq la Ke Khimi Spa gan amlunqkvaq de naniwn gan mnui niwn jo de," na by de.

²⁸ Dyde khimi ji la, "Ke ji la Kniqkhoeqmaq aliw on niwn maqtanq gan sha than tne sha ha de mei," naha diwnq by de.

²⁹ Jeishu la, "Kniqkhoeqmaq nan ji gan nasha he de ne niwn maqtanq la ama mxoe niwn Ke gan yn than ga jo de," naha mkonq by jo de.

³⁰ Ama ji la, "Nan la ke ji gan tauthon tneq sha ha namnui de mei. Tynygy nala ke nu ha yn man de. Nan tne sha de mei. ³¹ Me ji puipi ji la dethunq me Mena tkoe gan sa ga de. Piemkun me la, Mawshei la neq ji sa than khoeqshniq kon Mena tkoe gan poe by jo de naha on de," naha mkonq by de.

³² Jeishu la, "Ke nan ji gan khuitan nahaw gan; Mawshei la nan ji gan khoeqshniq iwn tkoe gan napoe niwn sy y de. Ke Pe la nan ji gan khoeqshniq kon khuitan niwn tkoe gan napoe niwn de. ³³ Kniqkhoeqmaq napoe niwn tkoe neq la khoeqshniq kon skrha ha khoeqra neq iwn khimi ji gan ashau kapoe Ke jo de," na by de.

³⁴ Ama ji la, "Shma jy, ke ji gan tkoe neq napoe ja voivoi ve ja," naha mke by de.

³⁵ Jeishu la, "Ke la ashau poe niwn tkoe jo de. Ke me vy niwn khimi la ape niq khaq gan ma kxan niwn on y dy de. Ke gan nayn niwn khimi la ape niq khaq gan ma kaxin de sy y dy de. ³⁶ Nan ji la ke gan nanu gadema nayn y de naha ke nahaw khiwn dy de. ³⁷ Pe-e ke gan napoe niwn khimi axylpi ji la ke me vy man de. Ke me vy niwn khimi gan ke la mkhanq y de. ³⁸ Nagy de mei nala ke gan natoeq niwn Pe-e aliw he sha than khoeqshniq kon vy niwn de. Kema aliw he sha than vy niwn sy y de. ³⁹ Ke gan katoeq iwn aliw la Ke gan napoe niwn khimi axylpi thunq iwn ape gan ma lauq he y than jo de. Kaukiwn xiw mniq me diw niwn kon ashau xinq he beqtyn man de. ⁴⁰ Ke Pe aliw on niwn la aspa Ke gan tkhoeng ha yn niwn khimi ji tshautkhon ashau dan than jo de. Ke ma neq ji gan kaukiwn xiw mniq me ashau xinq he beqtyn man de," naha haw by de.

⁴¹ Jeishu la, "Ke la khoeqshniq kon naskrha niwn tkoe de," naha haw by de tkhoen Judaq ji la mshimti kahaw

titiw u jo de. ⁴² Dyde ama ji la, "Kхими neq la Jawshe spa Jeishu sy y na by. Me ji la anoi-oi ape gan mny ja de. Nagy de ama la khoeqshniq kon naskrha de naha haw ha mei," naha haw u jo de.

⁴³ Jeishu la, "Nan ji mshimti haw u nanq. ⁴⁴ Ke gan natoeq niwn Ke Pe namhoi y de nala ape ma ke me vy de dan y de. Ke me vy niwn khimi gan kaukiwn xiw mniq me ke la diw niwn kon xinq he beqryn man de.

⁴⁵ Phoishma ji tri niwn la, 'Kхими axylpi ji gan Kniqkhoeqmaq mtu by man de.' Pe-e iwn pie gan the ha katu niwn khimi ji la ke me vy man de. ⁴⁶ Pe-e Kniqkhoeqmaq gan ape mei lonq man la nu ha y de. Kniqkhoeqmaq iwn navy niwn lonq de niwn Ke mkrhe nu ha ga de. ⁴⁷ Ke nan ji gan khuitan nahaw gan; ke gan nayn niwn khimi la tshautkhon ashau gan dan de. ⁴⁸ Ke la ashau gan poe niwn tkoe de. ⁴⁹ Nan puipi ji la dethunq me Mena tkoe gan sa ha gadema diw ha vi de. ⁵⁰ Gadema khoeqshniq kon vy niwn tkoe la Mena tkoe he vaan de sy y de. Tkoe tneq gan sa niwn khimi ape ma diw ha y de. ⁵¹ Ke la khoeqshniq kon naskrha niwn ashau poe niwn tkoe jo de. Khimi lonq de tkoe neq gan sa la tshautkhon man ashau xinq man de. Ke poe niwn tkoe la ke ana de. Ke ana tneq la khoeqra neq iwn khimi ji gan ashau poe by man de," na by de.

⁵² Judaq ji la, "Me ji sa than ama iwn ana gan nagy napoe ha de mei," naha ama ji ttoi ka'ieq u lau vi de.

⁵³ Jeishu la, "Ke nan ji gan khuitan nahaw gan; Ke Khimi Spa iwn ana gan sa y, athi gan ni y niwn khimi la ashau dan de sy y de. ⁵⁴ Ke ana gan sa niwn, ke athi gan ni niwn khimi la tshautkhon ashau dan de. Ke la neq ji gan kaukiwn xiw mniq me ma ashau xinq he man de. ⁵⁵ Ke ana la khuitan niwn sana, ke athi la khuitan niwn nina de. ⁵⁶ Ke ana gan sa ha, ke athi gan ni niwn khimi la ke he vaan de kamru niwn de. Ke ma khimi tneq he kamru niwn de. ⁵⁷ Ashau xinq niwn Pe-e la ke gan namkaq ha ama tkhoen he ke ma ashau xinq niwn jo de. Tynygy he ke ana gan sa niwn khimi la ke tkhoen he ashau xinq man de. ⁵⁸ Neq la khoeqshniq kon vy niwn tkoe jo de. Nan puipi ji la Mena tkoe gan sa ha kaukiwn me diw jo de. Gadema tkoe neq gan sa niwn khimi ji la tshautkhon man ashau xinq man de," na by de.

⁵⁹ Jeishu la Kapeiranan kun iwn Kniqkhoeqmaq iwn in me haw degan neq ji gan mtu jo de.

Tshautkhon ashau pie ji

⁶⁰ Atxuiq amdaw ji la pie tneq gan the by ha, "Mtu niwn neq la khimi ji kneqthoenq than ieliepekhaw vi de. Pie tneq gan ape koeban de mei," naha haw u de.

⁶¹ Jeishu la ama mtu niwn tkhoen he atxuiq ji mshimti haw niwn gan mny ha, "Pie neq tkhoen he nan ji amlunq axy ta u nanq. ⁶² Ke Khimi Spa la ama kausy gan on niwn mtynq me poe man niwn gan nu la

nan ji nagy ta u de mei. ⁶³ Ashau gan napoe de dan niwn la Kniqkhoeqmaq iwn Muiqxaq de. Khimi ji iwn tha la tne ma sha de dan y de. Ke nan ji gan nahaw niwn pie ji la ashau poe niwn Kniqkhoeqmaq iwn Muiqxaq gan dan than jo de. ⁶⁴ Gadema nan ji me nagy mei niwn ji la yn y man de," naha haw by de. Ape la yn y man de, ape la ama gan au by man de naniwn Jeishu la kausy niq kon mny ja jo de. ⁶⁵ "Tynygy de tkhoen Pe-e namhoi y la ape ma ke me vy ha y de," naha ke haw ve dy jo de.

⁶⁶ Tneq tkhoen he atxuiq amdaw ji la ama txuiq xui y klauq kaukiwn xei by lau vi de. ⁶⁷ Dyde Jeishu la atxuiq lonq xale ni de gan, "Nan ji ma thaw ha lyiw de ne by," naha diwnq by jo de.

⁶⁸ Shimun Peitru la, "Kanma jy, ke ji ape me lyiw ha be man de mei. Tshautkhon ashau gan poe niwn pie ji la nan me on ga de. ⁶⁹ Nan la Kniqkhoeqmaq iwn navy niwn Sepin Seryiw niwn Kanma jo de naniwn ave ke ji la nayn ha namny ja de," naha haw by jo de.

⁷⁰ Jeishu la, "Nan ji lonq xale ni de gan ke naxieq niwn sy y na by. Nan ji thunq iwn lonq de la Saten xuipei he ga de," na by de. ⁷¹ Ama la Shimun Iskaro spa Judaq Iskaro kthanq gan haw niwn jo de. Judaq la atxuiq ji xale ni de thunq iwn gadema Jeishu gan au than sha by de.

Jeishu he anaqpi ji

7 Neq khiwn gan Jeishu la Galilei khoeq me on ha mtynq haan de kon haan de me lyiw jo de. Judaq ktoenkyn ji la ama gan mthi de ne by de tkhoen Judaq khoeq me lyiw de ne y jo de. ² Judaq ji Te Sha Niwn Shni la nidei dy jo de. ³ Dyde Jeishu iwn anaqpi ji la, "Mtyng neq kon thaw ha, Judaq khoeq me lyiw ja. Tneq me lyiw la nan txuiq ji nan iwn m'anna ji gan nu man de. ⁴ Ape mei lonq man amiq kthanq de ne niwn khimi la ama sha niwn gan mxaw ha khe y de. Nan m'anna ji sha ha dan de nala khoeqra iwn khimi ji axylpi gan mny he ja," na by de. ⁵ Anaqpi ji mtienq la ama gan yn by y jo de.

⁶ Jeishu la, "Ke lyiw shan niwn ktiw thaw y man de. Nan ji la Jeirushlen kun me tne ktiw lyiwlyiw dan ja de. ⁷ Khoeqra neq iwn khimi ji la nan ji gan namtiwliw y de. Ke gan la namtiwliw jo de. Nagy de mei nala ke la ama ji hoi y niwn ji gan haw by panq de tkhoen jo de. ⁸ Nan ji la shni me lyiw u ja. Ke lyiw shan niwn ktiw thaw y man de tkhoen lyiw y man de," naha na by de. ⁹ Tynygy tpie khiwn la Jeishu la Galilei khoeq me on man jo de.

Jeishu la Te Sha Niwn Shni me on niwn

¹⁰ Anaqpi ji Jeirushlen kun me sha niwn shni me lyiw khiwn gan Jeishu ma lyiw jo de. Gadema khimi ji mny jaq y than kaxaw ha lyiw jo de. ¹¹ Shni me Judaq

ktoenkyn ji la Jeishu gan shoeq by u jo de. "Neq name mei," naha kadiwnq u jo de.

¹² Khimikie ji la Jeishu kthanq amdaw kahaw titiw by u jo de. Nagy mei niwn khimi ji la, "Ama la khimi ghoi de," na by he axy niwn khimi ji la, "Kхими ghoi sy y, a'bau ga de," naha haw by u jo de. ¹³ Gadema ape ma Jeishu kthanq gan khimi ji maq me haw panq vanq y jo de. Nagy de mei nala ama ji la Judaq ktoenkyn ji gan xiq de tkhoen jo de.

¹⁴ Shni sha ha niqva axiexiw degan Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me lyiw ha mtu jo de. ¹⁵ Judaq ktoenkyn ji la m'an ha, "Neq la tneq me ma katu be kau ve y klauq nagy mnythoenq thaan mei," naha haw u jo de.

¹⁶ Jeishu la, "Ke mtu niwn neq ji la ke iwn mtu niwn sy y de. Ke gan namxoe niwn Kniqkhoeqmaq iwn mtu niwn ga de. ¹⁷ Kniqkhoeqmaq aliw on niwn he sha de ne niwn khimi la ke mtu niwn ji gan Kniqkhoeqmaq iwn by, kema iwn ta niwn he mtu niwn by naniwn anienmrien mny man de. ¹⁸ Khimi lonq de ama ta niwn he tpe de nala ama amiq kthanq than sha niwn ga de. Khimi lonq de ama gan kamxoe iwn amiq kthanq than sha niwn la mdimkhiw niwn khimi de. Khimi tneq me ajiwn sha niwn on y de. ¹⁹ Mawshei la nan ji gan pieriesa napoe niwn sy y na by. Gadema nan ji ape ma pieriesa me on he tlele on y de. Tynygy nala nan ji la ke gan nagy de namthi de sha u niwn mei," naha diwnq by de.

²⁰ Khimikie ji la, "Nan la anan koen niwn khimi he de. Nan gan ape la namthi de sha mei," naha diwnq by de.

²¹ Jeishu la, "Ke tauthon haan de sha ve niwn he nan ji m'an thaan de. ²² Mawshei la nan ji gan nan spa ji anapi katbie than nahaw de. Khuitan nala Mawshei katonq ha haw niwn sy y gadema nan puipi ji katonq maq niwn de. Dyde nan ji la naqpi lonq de gan T'ja Mniq me anapi tbie jo de. ²³ Naqpadi pi lonq man gan anapi tbie than T'ja Mniq he katon gadema Mawshei iwn pieriesa gan kdie y klauq anapi tbie jo de. Tynygy nala ke T'ja Mniq me khimi lonq de gan anonanaq hoi than sha by degan nagy de ke gan kdoe thaw niwn mei. ²⁴ Khimi gan tkhoenq phran ha tautun mkhoi y klauq, khuitan niwn he tautun mkhoi u ja," naha mkonq by de.

Jeishu la Meishija by

²⁵ Jeirushlen kun me on niwn nagy mei niwn khimi ji la, "Neq gan ktoenkyn ji mthi de sha by niwn khimi sy y na by. ²⁶ Tkhoenq ja. Ama la khimi ji maq me tpe ha on de. Khimi ji ape ma ieqxau y de. Ama la Meishija de naha ktoenkyn ji khuitan mny vi jo shu mei. ²⁷ Meishija navy degan la ape ma neq na'iwn vy niwn mei naniwn mny de sy y de. Neq la na'iwn vy niwn mei naniwn me ji mny ja de," naha haw u jo de.

²⁸ Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me mtu toen gan xanq ha haw niwn la, "Nan ji ke gan khuitan namny ja by. Ke la na'iwn navy niwn mei mny ja by. Ke la kema aliw he vy niwn sy y de. Ke gan katoeq la akla than hoi niwn Kanma jo de. Nan ji neq gan mny y de.

²⁹ Ke la ama gan mny ja de. Nagy de mei nala ke la ama kon vy ha Ama namxoe de tkhoen jo de," naha haw by de.

³⁰ Tneq ktiw gan ama ji la Jeishu gan nien de sha by gadema ama ktiw thaw by y man de tkhoen ape ma akoe thyn ha y jo de. ³¹ Gadema khimikie thunq iwn amdaw ji la Jeishu gan yn u jo de. Ama ji la, "Meishija navy la khimi neq sha niwn khaan y m'anna ji gan sha man de by," naha kahaw by u jo de.

Jeishu gan nien than tbutran kason ji gan mxoe niwn

³² Pharishei ji la Jeishu kthanq khimi ji kahaw titiw niwn gan the by u jo de. Dyde Pharishei ji he miema glein ji la Jeishu gan nien than tbutran kason ji gan mxoe by jo de. ³³ Jeishu la, "Ke la nan ji he vaan man ktiw sxiw man on man de. Khiwn la Ke gan namxoe niwn Kanma me lyiw beqtyn man de. ³⁴ Nan ji ke gan nashoeq gadema katein de sy y de. Nagy de mei nala ke on niwn me nan ji lyiw ha y de tkhoen jo de," naha haw by jo de.

³⁵ Judaq ktoenkyn ji la ama ji ttoi, "Neq la me ji shoeq ha dan y than name lyiw khe de na mei. Me ji khimi ji on niwn Gri kun ji me lyiw ha Gri khimi ji gan mtu de by. ³⁶ Ama la, 'Ke gan nashoeq gadema ke gan katein de sy y de. Ke on niwn me nan ji lyiw ha y de,' naniwn la neq nagy haw de ne niwn mei," naha kahaw u jo de.

Ashau poe niwn tvaq

³⁷ Shni sha niwn kaukiwn xiw mniq la tangoe niwn mniq de. Tneq mniq me Jeishu la thau ha xanq ha, "Tui kaxin niwn khimi la ke me vy ha ni u ja shan.

³⁸ Piemkun me haw he ke gan nayn niwn khimi amlunq thunq iwn ashau poe niwn tui thaw ha loe man de," na by de. ³⁹ Jeishu tynygy haw niwn la yn niwn khimi ji dan than Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan haw niwn ga de. Tneq ktiw gan Kniqkhoeqmaq la Jeishu gan mimoen shanq he y man de tkhoen yn niwn khimi ji me Sepin Seryiw niwn Muiqxaq poe y man de.

Khimi ji amlunq axyxy niwn

⁴⁰ Khimikie la pie tneq gan the by la nagy mei niwn khimi ji la, "Kхими neq la khuitan Phoishma ga shu mei," naha haw u jo de.

⁴¹ Axy niwn ji la, "Neq la Meishija ga de," na by u jo de.

Gadema axy niwn ji la, "Meishija la Galilei khoeq kon vy y de. ⁴² Piemkun me haw he Meishija la Davi iwn spi kkrhau ha Davi on niwn Belan kun me kapien man de"

nade. ⁴³ Dyde khimi ji unq me Jeishu tkhoen he amlunq axyxy on by lau vi de. ⁴⁴ Nagy mei niwn ji la Jeishu gan nien de ne by gadema ape ma akoe thyn ha y jo de.

Judaq ktoenkyn ji yn y niwn

⁴⁵ Tbutran kason ji la kaku by degan miema glein ji he Pharishei ji la, "Nagy de Jeishu gan nien ha mhenq y niwn," naha haw by de.

⁴⁶ Tbutran kason ji la, "Neq tpe beshe he ape ma tpe kau ve y de," naha haw by de.

⁴⁷ Pharishei ji la, "Ama la nan ji gan ma nam'jon lau vi by naha haw by de. ⁴⁸ Ktoenkyn ji he Pharishei ji thunq iwn lonq lonq man la ama gan yn niwn on by. ⁴⁹ Mawshei iwn pieriesa gan mny y niwn khimikie ji nienq yn u ga de. Kniqkhoeqmaq neq ji gan phjau by man de," naha haw by u jo de.

⁵⁰ Nikodama la Pharishei ji thunq iwn lonq de jo de. Neq la kausy gan Jeishu me vy ve niwn khimi jo de.

⁵¹ Neq la ama ji gan, "Me ji pieriesa me on niwn he tlele khimi lonq man gan msie y klauq, ama tne sha mei naniwn gan shoeq y klauq shaukhoen poe shan y de," naha haw by de.

⁵² Ama ji la, "Nan ma Galilei khoeq iwn by. Piemkun gan tkhoen de nala Galilei khoeq iwn phoishma lonq man ma thaw y de naniwn nan mny man de," naha haw by de. ⁵³ [Tneq ji la thaw ha ama ji in me vuiq u jo de.

Nuipuidi lonq de gan axy niwn naqpadi he i niwn me nien kau niwn

8 Jeishu la shenloen kun tkoenq me lyiw jo de. ² Mhaan mniq thoeqdi me Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein tkha me lyiw beqtyn jo de. Khimi axylpi ji la ama gan tpanqliw by jo de. Ama la knoenq ha tneq ji gan mtu by jo de. ³ Pieriesa shma ji he Pharishei ji la nuipuidi lonq de gan axy niwn naqpadi he i niwn me nien kau ha mhenq by u jo de. Nuipuidi gan khimi ji axylpi maq me kdoe he by jo de. ⁴ Ama ji la Jeishu gan, "Shma jy, nuipuidi neq axy niwn naqpadi he i niwn me ke ji nien kau jo de. ⁵ Me ji pieriesa thunq me Mawshei la neq he niwn nuipuidi gan txun he mhiekhu ha de nade. Nan la tne haw de mei," naha diwnq by de. ⁶ Ama ji la Jeishu gan ajie bi de dan than tnygy donq mtiwn by niwn ga de. Gadema Jeishu la khunqpra ha ama koem'jun he klena me tri ha on jo de. ⁷ Ama ji la Jeishu gan diwnq mtynq diwnq by u jo de. Jeishu la katyn ha, "Nan ji me ajie on y niwn khimi la kanmaq xiw nuipuidi neq gan txun he mhie maq ja shan," na by de. ⁸ Khiwn la khunqpra beqtyn ha klena me tri ha on jo de. ⁹ Ama ji la pie neq gan the by la ktoenkyn xiw kon lonq de khiwn la lonq de thaw ha lyiw vi jo de. Jeishu ama mkrhe on ha, nuipuidi ma tneq me kdoe ha on jo de. ¹⁰ Ama la katyn ha, "Neq ji la

name mei. Nan gan shaukhoen napoe than ape ma on y na by," naha diwnq by de.

¹¹ "Lonq man ma on y de, Shma jy," naha mkonq by de.

Jeishu la, "Ke ma nan gan shaukhoen napoe y gan, lyiw gapan ja. Gadema ave kon ajie sha beqtyn nanq gapan," naha haw by de.] [†]

Khoeqra neq iwn khimi ji gan kvan poe niwn Jeishu

¹² Jeishu haw beqtyn niwn la, "Ke la khoeqra iwn khimi ji gan kvan poe niwn Kanma jo de. Ke txuiq naxui niwn khimi la ashau poe niwn kvan on ha vinqroe niwn thunq me ape niq khaq gan ma lyiw ha y dy de," naha haw by de.

¹³ Pharishei ji la, "Ave nan la nanma kthanq thuiq niwn de. Dyde nan thuiq niwn pie ji la ape ma koeban y de," naha haw by de.

¹⁴ Jeishu la, "Ke la kema kthanq thuiq gadema ke haw niwn gan koeban ha de. Nagy de mei nala ke la na'iwn vy niwn mei, name lyiw de mei naniwn mny ja de. Nan ji la ke na'iwn vy niwn mei, name lyiw de mei naniwn ashan mny y de. ¹⁵ Nan ji la khimi ji alan he tautun mkhoi u niwn de. Ke la ape gan ma tautun mkhoi y de.

¹⁶ Gadema Ke la tautun mkhoi degan ke tautun mkhoi niwn la khuitan ja de. Nagy mei nala kema mkrhe tautun mkhoi y klauq ke gan namxoe niwn Pe-e la ke he vaan de on ha tautun mkhoi niwn tkhoen de. ¹⁷ Nan ji iwn pieriesa thunq me tri niwn la shaushi lonq ni de vaan man thaw la neq ji haw niwn la khushlu ja de.

¹⁸ Ke la kema kthanq thuiq jo de. Ke gan namxoe niwn Pe-e ma ke kthanq thuiq jo de," na by de.

¹⁹ Ama ji la Jeishu gan, "Nan pe la name mei," naha diwnq by de.

Jeishu la, "Nan ji la ke gan ma mny y, ke Pe gan ma mny y de. Ke gan namny la ke Pe gan ma mny man de," na by de.

²⁰ Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me khimi ji poe niwn ji khe niwn paukhu on niwn akhaan me mtu degan tneq ji thuiq by jo de. Ama ktiw thaw by y man de tkhoen ape ma nien by vanq y de.

Yn y niwn khimi ji gan shaudi poe niwn

²¹ Jeishu haw by beqtyn niwn la, "Ke lyiw man de. Nan ji ke gan nashoeq man de. Gadema nan ji la ajie ji sha mtynq sha de tkhoen diw man de. Ke lyiw niwn me nan ji lyiw de dan y de," na by de.

²² Dyde Judaq ktoenkyn ji la, "Ama gan ama kamthi de naniwn tkhoen ke lyiw niwn me nan ji lyiw de dan y de naha haw de ne niwn by," naha kahaw u jo de.

²³ Jeishu la, "Nan ji la khoeqra neq he klauq niwn jo de. Ke la khoeqra neq he klau y jo de. Nan ji la khoeqra

[†] Axy niwn saboi me 7:53 kon 8:11 mtien de niwn sa kauruiq y de.

neq iwn de. Ke la khoeqra neq iwn sy y jo de. ²⁴ Dyde tkhoen nan ji la ajie ji sha mtynq sha de tkhoen diw man de naha ke nahaw niwn jo de. Ke la Khristu ga de naniwn gan nan ji yn y de nala ajie ji sha de tkhoen he diw man de," na by de.

²⁵ Ama ji la Jeishu gan, "Nan ape niwn," naha diwnq by de.

Jeishu la, "Ke ape mei naniwn nan ji gan kausy niq kon nahaw khiwn dy de. ²⁶ Nan ji kthanq nahaw than amdaw on ja de. Nan ji gan tautun namkhoi than ma amdaw on ja de. Ke gan katoeq la akla than hoi niwn Kanma jo de. Ke la tneq iwn the niwn ji gan mkrhe khoeqra neq iwn khimi ji gan nathuiq by niwn jo de," na by de.

²⁷ Ama ji me Jeishu la Ape kthanq haw niwn gan ama ji la kneqthoenq y jo de. ²⁸ Dyde Jeishu la neq ji gan, "Nan ji la Ke Khimi Spa gan mshan ha khe khiwn de-gan, ke la Khristu ga de naniwn gan mny man de. Kema aliw he tne ma sha y de. Pe-e namtu niwn gan mkrhe haw ga de naniwn gan mny man de. ²⁹ Ke gan natoeq niwn Kanma la ke he vaan de on jo de. Ke la ama amlunqvaq niwn gan sha voivoi de tkhoen ke gan xumkre naksheshu y jo de," na by de.

³⁰ Jeishu tpie niwn gan the niwn khimi amdaw ji la Jeishu gan yn u jo de.

Abrahen iwn spi ji

³¹ Dyde Jeishu la ama gan yn niwn Judaq ji gan, "Nan ji la ke mtu niwn gan kneq voivoi de nala nan ji la ke txuiq khuitan ja de. ³² Kniqkhoeqmaq kthanq khuitan niwn gan nan ji mny la khuitan niwn tneq la nan ji gan naloe he man de," naha haw by de.

³³ Ama ji la, "Ke ji la Abrahen iwn spi ji jo de. Ke ji la ape niq khaq gan ma tanna kkrhau kau ve y jo de. 'Nan ji la loe man de,' naha haw niwn la tne gan haw de ne niwn mei," naha diwnq jo de.

³⁴ Jeishu la ama ji gan, "Ke nan ji gan khuitan nahaw gan; ajie sha niwn khimi axylpyi la ajie iwn tanna ji jo de. ³⁵ Tanna lonq de la inpy ji he klau y de. Spa naniwn la inpy ji he klau ha on ja voivoi jo de. ³⁶ Dyde Ke Spa la nan ji gan namxoe he la, nan ji la khuitan loe niwn dy de. ³⁷ Nan ji la Abrahen iwn spi ji de naniwn ke mny ja de. Gadema nan ji la ke mtu niwn gan koeban de ne y de tkhoen ke gan namthi de sha jo de. ³⁸ Ke la ke Pe-e namnui niwn ji gan nathuiq by jo de. Nan ji la nan pe-e nathuiq by niwn he sha niwn jo de," naha haw by de.

³⁹ Ama ji la, "Ke ji pe-e la Abrahen de," naha mkonq by de.

Jeishu la, "Nan ji la Abrahen spi khuitan de nala ama sha niwn maqtanq ji gan sha u man de. ⁴⁰ Ke haw niwn ji la Kniqkhoeqmaq iwn the niwn, khuitan niwn gan nan ji me nathuiq by niwn de. Gadema nan ji la ke gan namthi de sha de. Abrahen la tynygy sha y de. ⁴¹ Nan ji

la nan pe-e Saten xuipei he sha u niwn de," naha haw by de.

Ama ji la, "Ke ji me Kniqkhoeqmaq ama mkrhe Pe-e ga de. Ke ji la soensaan pi ji sy y jo de," naha mkonq by jo de.

Saten xuipei iwn spi ji

⁴² Jeishu la, "Kniqkhoeqmaq la nan ji iwn Pe-e khuitan de nala nan ji la ke gan nakhie man de. Nagy de mei nala ke la Kniqkhoeqmaq iwn vy ha ave neq me on jo de. Kema aliw he vy niwn sy y jo de. Ama natoeq ha vy niwn ga de. ⁴³ Ke haw niwn gan nagy de kneqthoenq y niwn. Nan ji la ke iwn kthanq gan the de ne y de tkhoen jo de. ⁴⁴ Nan ji la nan pe Saten xuipei iwn spi ji ga de. Nan ji la nan pe iwn aliw gan sha de ne ga de. Kausy kon neq la khimi ji gan kamthi ga de. Ama la Kniqkhoeqmaq iwn khuitan niwn he klau y de. Nagy de mei nala ama la khuitan niwn gan tpie kau ve y de tkhoen jo de. Neq iwn akjan la bau niwn ga de. Neq la a'bau ji iwn pe-e ga de. ⁴⁵ Ke nan ji gan khuitan niwn gan nahaw de tkhoen nan ji ke gan nayn y jo de. ⁴⁶ Ke la ajie sha niwn de naha ape lonq man namnui ha de mei. Ke khuitan niwn gan tpie de nala nagy de ke gan nayn y de mei. ⁴⁷ Kniqkhoeqmaq he klau niwn khimi la Kniqkhoeqmaq iwn pie gan the de. Gadema nan ji la Kniqkhoeqmaq iwn sy y de tkhoen nan ji the y de," naha haw by de.

Jeishu he Abrahen

⁴⁸ Judaq ktoenkyn ji la Jeishu gan, "Nan la Shamari axui jo de. Nan me anan koen de naha ke ji haw niwn sy y na by," naha na by de.

⁴⁹ Jeishu la, "Ke me anan xuipei nakoen y de. Gadema Ke la ke Pe gan law jo de. Nan ji la ke gan nalaw y de. ⁵⁰ Ke la kema mimoen shanq than shoeq niwn sy y jo de. Ke gan mimoen nashanq he de ne niwn Kanma la khuitan niwn tautun kamkhoi jo de. ⁵¹ Ke nan ji gan khuitan nahaw gan; ke tpie niwn gan kneq niwn khimi la ape niq khaq gan ma diw ha y de," naha haw by de.

⁵² Judaq ktoenkyn ji la, "Ave nan me anan xuipei koen niwn khimi de naniwn ke ji khuitan mny dy de. Abrahen diw dy de. Phoishma ji ma diw dy de. Gadema nan la, 'Ke tpie niwn gan kneq niwn khimi la ape niq khaq gan ma diw ha y de,' naha haw jo de. ⁵³ Ke ji pe-e Abrahen diw dy de. Nan la Abrahen khaan y hoe de naha haw de ne niwn by. Phoishma ji ma diw khja dy de. Nan la nanma gan nanma ape kathi thaan niwn," naha haw by de.

⁵⁴ Jeishu la, "Ke la kema mimoen shanq than sha la ke iwn mimoen shanq niwn la avanq on y de. Ke gan mimoen shanq than sha niwn lonq de niwn la ke iwn Pe-e jo de. Nan ji la me ji iwn Kniqkhoeqmaq naha haw niwn jo de. ⁵⁵ Nan ji la neq gan mny kau ve y de. Ke la

mny ja de. Ke ma ama gan mny y de naha haw la nan ji he a'bau ga de. Gadema ke la khuitan mny ha ama pie gan kneq jo de. ⁵⁶ Nan ji pe-e Abrahen la ke vy niwn niqva gan kdon ha hoelihoelanq man de. Ke vy niwn gan nu ha hoelihoelanq jo de," naha haw by de.

⁵⁷ Judaq ktoenkyn ji la, "Nan la shni xui baan de on y man de. Nagy sha ha Abrahen gan nu be jo de naha haw ha de mei," na by de.

⁵⁸ Jeishu la, "Ke nan ji gan khuitan nahaw gan, Abrahen kapien ha y man ke on dy de," naha mkonq by jo de.

⁵⁹ Pie tneq gan the by la ama ji la Jeishu gan mhie than txun ji kaw jo de. Gadema Jeishu la kaxaw ha Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein tkha kon thaw ha lyiw jo de.

Jeishu la kapien thoi kon ami m'ju niwn khimi gan nu than sha by niwn

9 Jeishu la lyiw toen me kapien thoi kon ami m'ju niwn khimi lonq de gan nu by jo de. ² Atxuiq ji la, "Shma jy, neq ami m'ju ha niwn la ape iwn ajie dhan he mei. Ama iwn ajie dhan he by. Anoi-oi ape ji iwn ajie dhan he by," naha diwnq by de.

³ Jeishu la, "Neq ami m'ju niwn la ama ajie sha ha ma sy y. Anoi-oi ape ji ajie ji sha ha ma sy y de. Ama ami m'ju niwn la Kniqkhoeqmaq iwn bohan gan ama me khimi ji nu than de. ⁴ Ke gan namxoe niwn Kanma nasha he de ne niwn maqtanq gan me ji la kvan on niwn mniq menan sha u ha de. Ape ma maqtanq gan sha ha dan y niwn mdiwn ktiw thaw man de. ⁵ Ke khoeqra neq me on toen me Ke la khoeqra iwn khimi ji avuiq kvan jo de," naha haw by de.

⁶ Ama tpe khiwn gan, Jeishu la klena me msieq mthoi ha klena paanq than sha jo de. Klena apaan gan la ha khimi tneq iwn amime txaw by jo de. ⁷ Jeishu la, "Shilon kaanq me lyiw ha ami kxa ja," naha haw by de. (Shilon naniwn la Toeq Niwn nade.) Dyde khimi tneq la lyiw ha ami kxa jo la ami nu by ha in me vuiq jo de.

⁸ Kausy gan khimi neq la tkaan mke ha on niwn gan nu niwn donxi donpau ji he axy niwn khimi ji la, "Khimi neq knoonq ha tkaan mke voivoi niwn sy y na by," naha haw u jo de.

⁹ Nagy mei niwn ji la, "Neq sy ja de," na by de. Gademaxy niwn ji la, "Neq sy y de, neq he ththein niwn ga de," naha haw u jo de.

Dyde khimi tneq la ama gan ama, "Ke la khimi tneq ja de," naha haw by de.

¹⁰ Khimi ji la, "Nan ami nagy sha ha nu ha niwn mei," naha diwnq by de.

¹¹ Ama la, "Jeishu naniwn khimi lonq de la klena apaan sha ha ke ami me natxaw jo de. Shilon kaanq me lyiw ha ami kxa than nahaw jo de. Dyde ke la lyiw

ha kxa jo la taukhdan he nu ha jo de," naha thuiq by de.

¹² Ama ji la, "Khimi neq name mei," naha diwnq by de.

Ami m'ju ve niwn khimi tneq la, "Ke mny y de," naha mkonq by de.

Pharishei ji la ami m'ju ve niwn khimi gan msie niwn

¹³ Khimi ji la ami m'ju ve niwn khimi tneq gan Pharishei ji me mhenq by jo de. ¹⁴ Jeishu klena apaan sha ha ami nu than sha niwn mniq la T'ja Mniq jo de.

¹⁵ Dyde tkhoen Pharishei ji la khimi tneq nagy sha ha ami nu mei naniwn diwnq by beqtny de. Khimi tneq la, "Ama la ke ami me klena apaan he natxaw jo de. Ke la ami kxa jo ha ave ke nu niwn jo de," naha haw by de.

¹⁶ Nagy mei niwn Pharishei ji la, "Khimi neq T'ja Mniq gan mriekie y de tkhoen Kniqkhoeqmaq iwn vy niwn sy y de."

Axy niwn ji la, "Ajie sha niwn khimi lonq de la nagy sha ha m'anna neq ji gan sha ha de mei," naha kadiwnq u jo de. Dyde ama ji ta niwn la axyxy on by lau vi de.

¹⁷ Dyde Pharishei ji la ami m'ju ve niwn khimi tneq gan ave xinq de diwnq by niwn la, ama la nan gan ami nanu he jo de. "Nan la ama kthanq tne haw de mei," na by de.

"Neq la phoishma lonq de de," naha khimi tneq mkonq by de.

¹⁸ Judaq ktoenkyn ji la ama ami m'ju ve niwn, ave ami nu niwn gan yn y de tkhoen anoi-oi ape ji gan kauq by de. ¹⁹ "Neq la nan ji spa ja by. Nan ji haw niwn he kapien thoi kon amiju ga by. Ave nagy sha ha ami nu mei," naha diwnq by de.

²⁰ Anoi-oi ape ji la, "Ama la ke ji spa ja de naniwn, kapien thoi kon amiju ga de naniwn mny ja de.

²¹ Gadema ke ji la ama nagy sha ha ami nu mei naniwn mny y jo de. Ape la nu than sha by mei naniwn mny y jo de. Ama gan diwnq ja. Ama la naqpi sy y dy de. Ama namkonq ja tyn man de," naha haw by de. ²² Anoi-oi ape ji tynygy haw niwn la Judaq ktoenkyn ji gan xiq de tkhoen jo de. Ktoenkyn ji la Jeishu la Meishija de naha khimi ji gan thuiq niwn khimi gan Kniqkhoeqmaq iwn in kon mkhanq de naha haw by de tkhoen jo de.

²³ Dyde tkhoen anoi-oi ape ji la, "Ama la naqpi sy y dy de. Ama gan diwnq ja," naha haw by niwn jo de.

²⁴ Judaq ktoenkyn ji la kapien thoi kon ami m'ju ve niwn khimi gan xinq ni de mki kauq by beqtny ha, "Kniqkhoeqmaq maq me khuitan niwn gan haw man de naha kaudi khe ja. Khimi neq ajie sha niwn ke ji mny ja de," naha haw by de.

²⁵ Khimi tneq la, "Ama ajie sha niwn, sha y niwn gan ke mny y de. Ke mny niwn haan de la ke la kausy gan ami m'ju ha ave la nu jo de," na by jo de.

²⁶ Ama ji la, "Ama la nan gan tne nasha mei. Nan gan ami nu than nagy nasha mei," naha diwnq by de.

²⁷ Ama la, "Ke nan ji gan nahaw khiwn dy de. Nan ji kneq y ga de. Nan ji nagy de tkhoen the beqtyn de ne niwn. Nan ji ma ama atxuiq ji kkrhau de ne lau vi by," naha mkonq by de.

²⁸ Dyde ama ji la, "Nan nien neq iwn atxuiq ga de. Ke ji la Mawshei iwn atxuiq ji jo de. ²⁹ Kniqkhoeqmaq la Mawshei gan haw by niwn ke ji mny ja de. Khimi neq kun tne me kapien mei naniwn mtien la ke ji mny y de," naha kdoe he haw by de.

³⁰ Khimi tneq la, "Ke kneqthoenq y lau vi de. Ama la na'iwn vy niwn mei naniwn nan ji mny y gadema ama la ke ami gan nu than nasha jo de. ³¹ Kniqkhoeqmaq la ajie kasha ji saxein mke niwn gan kneq y niwn me ji mny ja de. Kniqkhoeqmaq gan law niwn khimi, ama aliw he sha niwn khimi ji iwn saxein gan la kneq by ja de. ³² Khoeqra neq gan mriw thoi de niq kon ape mei lonq man la kapien thoi kon ami m'ju niwn khimi gan nu than sha niwn kthanq the be kau y de. ³³ Khimi neq Kniqkhoeqmaq iwn vy niwn sy y de nala tne ma sha de dan y de," naha haw by de.

³⁴ Ama ji la, "Nan la kapien thoi de niq kon ajie on thaan ha ke ji gan namtu de sha lau vi by," naha haw khiwn la Kniqkhoeqmaq iwn in kon mkhanq by vi jo de.

Amlunqtha niwn

³⁵ Tynygy mkhanq by niwn gan Jeishu la the by jo de. Khimi tneq gan katein by la, "Nan la Khimi Spa gan yn ja by," naha haw by de.

³⁶ Khimi tneq la, "Shma jy, ama la ape mei naniwn ke gan nathuiq by ve ja. Tynygy nala ke la ama gan yn man de," naha mkonq by de.

³⁷ Jeishu la, "Ave nan nu niwn ke ga de. Ave nan he katpie niwn ke ga de" naha haw by de.

³⁸ Dyde khimi tneq la, "Kanma jy, ke yn ja de," naha Jeishu maq me khawmkhun mdi ha spa by jo de.

³⁹ Jeishu la, "Ke la khoeqra neq iwn khimi ji gan tau-tun mkhoi than vy niwn de. Ami m'ju niwn ji nu than he, nu niwn khimi ji ami m'ju than vy niwn de," naha haw by de.

⁴⁰ Ama he vaan de tneq me on niwn nagy mei niwn Pharishei ji la pie tneq gan the by ha, "Ke ji la ami m'ju niwn khimi ji de naha haw niwn by," naha diwnq by de.

⁴¹ Jeishu la, "Nan ji la amiju ga de nala nan ji me ajie on y de. Gadema nan ji la, 'Ke ji la nu ja de,' nala nan ji me ajie on de," naha haw by jo de.

Mhauq kakon taumla

10 Jeishu la, "Ke nan ji gan khuitan nahaw gan; khimi lonq man mhauq ji gan tpanq niwn nakoeq iwn thawkha kon koen y klauq axy niwn alan he koen

de nala tiexu, tieva ga de. ² Thawkha kon koen niwn khimi la mhauq ji gan kakon jo de. ³ Thawkha kason la ama gan thawkha mhunq by jo de. Mhauq ji la ama txaw gan the ha kneq u jo de. Ama la ama iwn mhauq ji amiq he kauq hana mthoe ha mhenq jo de. ⁴ Ama la mhauq ji gan mthoe degan amaq me lyiw ha mhauq ji ma atxuiq xui jo de. Nagy de mei nala mhauq ji la ama txaw gan mny de tkhoen jo de. ⁵ Mhauq ji la axy niwn khimi txuiq xui y de. Ama atxaw gan mny y de tkhoen axy niwn me kauxui khja vi de," na by de.

⁶ Jeishu la taumla neq thuiq by gadema haw de ne niwn gan ama ji la kneqthoenq y jo de.

Jeishu la hoi niwn mhauq kakon

⁷ Dyde Jeishu haw beqtyn niwn la, "Ke nan ji gan khuitan nahaw gan; ke la mhauq ji than thawkha de.

⁸ Ke maq me vy niwn khimi axylypi ji la tiexu, tieva ji ga de. Gadema mhauq ji la neq ji pie gan kneq by y jo de.

⁹ Ke la thawkha jo de. Ke kon koen niwn ji gan txon by man de. Neq ji la ke kon koen ha thaw ha ksauron gan katein man de. ¹⁰ Tiexu naniwn la mxu than, mthi than, phjau than vy niwn ga de. Ke la ama ji ashau xinq than he vaphun niwn ashau xinq ha niwn gan dan than navy niwn jo de.

¹¹ "Ke la hoi niwn mhauq kakon jo de. Hoi niwn mhauq kakon la mhauq ji avuiq ama ashau gan poe de. ¹² Avanq he vaan niwn khimi la mhauq kakon he sy y de. Mhauq ji kanma sy y de tkhoen kshui navy niwn gan nu la thaw ha kauxui man vi de. Dyde kshui la mhauq ji gan soe ha axyxy k'jakaka he jo de. ¹³ Vaan niwn khimi la avanq he vaan niwn ga de tkhoen kauxui khe ha mhauq ji gan mriekie y de. ¹⁴⁻¹⁵ Ke la hoi niwn mhauq kakon jo de. Pe-e la ke gan namny ha ke ma pe-e gan mny ja de. Tynygy he ke la kema iwn mhauq ji gan mny he mhauq ji ma ke gan namny ja de. Ke la mhauq ji avuiq ashau gan poe de. ¹⁶ Ke iwn mhauq ji axy niwn me on man de. Neq ji la mhauq ji gan keinq niwn skun tneq me on y de. Ke la ama ji gan ma lun ha man de. Ama ji la ke atxaw gan nakneq man de. Dyde mhauq la mhauq rui haan de he kakon lonq man on ha ga de.

¹⁷ "Kema ashau poe de tkhoen Pe-e la ke gan nakhie jo de. Ke la ashau xinq ha beqtyn than ashau gan poe jo de. ¹⁸ Ape ma ke ashau gan natprie thaw de dan y de. Kema aliw he kema poe jo de. Ke ashau poe than aqna on ja de. Ashau dan beqtyn than ma aqna on ja de. Tynygy sha than ke Pe la ke gan nasin jo de," na by de.

¹⁹ Pie tneq tkhoen he Judaq ji unq me amlunq axyxy on beqtyn jo de. ²⁰ Khimi amdaw ji la, "Neq me anan xuipei koen ha rhoe lau vi de. Nan ji neq pie gan nagy de kneq ha de mei," naha haw jo de.

²¹ Gadema axy niwn khimi ji la, "Anan xuipei koen niwn khimi la tynygy tpeie de dan y de. Anan xuipei la nagy sha ha amiju gan nu than sha ha de mei," naha haw u jo de.

Jeishu gan Judaq ji yn by y niwn

²² Tneq ktiw gan Jeirushlen kun me Kniqkhoeqmaq iwn tbutran gan au niwn shni la thaw dy jo de. Tneq ktiw la shdin jo de. ²³ Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein tkha iwn Shawlamun shanvan me lan ktie ha on jo de. ²⁴ Tynygy degan Judaq khimi ji la ama me kalun ha tpanqkliw by hana, "Nan la ke ji gan khuitan niwn kthanq thuiq than najie man ajon sha be man mei. Ke ji gan nathuiq by panq gapan ja. Nan la Meishija by," naha haw by u jo de.

²⁵ Jeishu la, "Ke la nan ji gan nathuiq by khiwn dy de. Gadema nan ji la ke gan nayn y de. Ke Pe aqna he ke sha niwn m'anna ji la ke avuiq tpeie niwn ji de. ²⁶ Gadema nan ji la ke iwn mhauq ji sy y de tkhoen nayn y man de. ²⁷ Ke iwn mhauq ji la ke txaw gan nakneq ja de. Ke la neq ji gan mny ja de. Ama ji la ke txuiq naxui jo de. ²⁸ Ke la ama ji gan tshautkhon ashau gan poe ha neq ji la ape niq khaq gan ma ape ma phjau ha dan y dy de. Ama ji gan ke akoe kon ape ma nalon ha y dy de. ²⁹ Axylpi khaan y hoe goe niwn ke Pe ke gan napoe jo de. Ape ma ke Pe akoe kon lonq ha dan y de. ³⁰ Ke Pe he ke la vaan de ga de," naha mkonq by de.

³¹ Dyde Judaq khimi ji la Jeishu gan mhie than txun ji kaw beqtn jo de. ³² Jeishu la, "Ke Pe ke gan napoe ha ke la nan ji maq me m'anna ji gan amdaw sha jo de. Ke sha niwn tne haan de tkhoen he ke gan txun he namhie de sha u niwn," naha diwnq by de.

³³ Judaq ji la, "Ke ji la nan hoi niwn maqtanq ji gan sha de tkhoen txun he namhie de ne niwn sy y de. Nan la Kniqkhoeqmaq gan nu y san y haw de tkhoen txun he namhie de sha niwn ga de. Nan la khimi xixaq thaan ha, 'Ke la Kniqkhoeqmaq de,' naha haw lau vi de," naha haw by de.

³⁴ Jeishu la, "Nan ji iwn pieriesa thunq me Kniqkhoeqmaq haw niwn la, 'Nan ji la Kniqkhoeqmaq he ththein de.' ³⁵ Kniqkhoeqmaq la ama kthanq gan dan niwn khimi ji gan, 'Kniqkhoeqmaq he ththein de,' naha kauq jo de. Piemkun me haw niwn ji la khuitan ja voivoi de naniwn me ji mny ja de. ³⁶ Pe-e la ke gan naxieq ha khoeqra neq me natoeq jo de. Ke la Kniqkhoeqmaq iwn Spa de naha haw de tkhoen ke la Kniqkhoeqmaq gan nu y san y haw de naha nan ji nagy haw de dan de mei. ³⁷ Ke la ke Pe sha niwn maqtanq gan sha y de nala ke gan nayn u nanq ja. ³⁸ Ke tneq ji gan sha la ke gan nayn y gadema ke sha niwn m'anna ji gan la yn shan ja de. Tynygy nala nan ji la ke la ke Pe he vaan de kamru de naniwn, ke Pe la ke he vaan de kamru de naniwn ji gan mny u man de," naha haw by de.

³⁹ Ave xinq de nien de sha by gadema Jeishu la thawxei ha lyiw by vi jo de.

⁴⁰ Khiwn la Jeishu la Jawhen batizen poe niwn mtynq Jawden tvaq gan kaq beqtn ha tneq me on jo de.

⁴¹ Khimi amdaw ji la ama me vy by jo de. Ama ji la, "Jawhen la m'anna tne ma sha y gadema khimi neq kthanq thuiq niwn ji la khuitan ja de," naha haw by de.

⁴² Tneq me on niwn khimi amdaw ji la ama gan yn by u jo de.

Lazaru diw niwn

11 Beitani van me ka'on Lazaru naniwn khimi lonq de la xy y naq by jo de. Beitani van la Mari he anaqpi Mata xini on niwn van jo de. ² Mari naniwn la Kanma iwn akhaw me mnanqvin niwn shiqtui shuipoe ha ama ashan he xoe niwn nuipuidi jo de. Xy y naq niwn Lazaru la Mari iwn apaupai jo de. ³ Asiesa xini la Jeishu me, "Kanma jy, nan khie niwn aphau la xy y lau vi de," naha kthanq the he by de.

⁴ Jeishu kthanq neq gan the ha, "Neq xy y niwn la diw thaan than sy y de. Kniqkhoeqmaq iwn mimoen shanq than xy y niwn ga de. Xy y naq niwn tneq tkhoen he Kniqkhoeqmaq iwn Spa la mimoen shanq man de," naha haw by de.

⁵ Jeishu la Mata, anaqpi he Lazaru ji gan khie jo de. ⁶ Gadema Jeishu la Lazaru xy y de naniwn gan the by ha ama tiwn niwn mtynq me niqva ni de on man jo de. ⁷ Khiwn la ama la atxuiq ji gan, "Me ji Judaq khoeq me kaku beqtn shi," naha haw by de.

⁸ Atxuiq ji la, "Shma jy, Judaq ji la nan gan txun he namhie de sha niwn ktiw najie de ma on y man de. Nan la tneq me lyiw de mshyn beqtn by," naha haw by de.

⁹ Jeishu la, "Mniq me ktiw xale ni de on niwn sy y na by. Mniq gan lyiw niwn khimi la kniqshan gan nu de tkhoen mthuikhy tbakhy y de. Nagy mei nala ama la khoeqra neq iwn kvan gan nu de tkhoen jo de.

¹⁰ Gadema mxun gan lyiw de nala ama me kvan on y de tkhoen mthuikhy tbakhy de," naha haw by de.

¹¹ Jeishu la, "Me ji aphau Lazaru i ha on de. Dyde ke lyiw ha mthau ha man de," naha haw by beqtn de.

¹² Atxuiq ji la, "Kanma jy, neq i ga de nala hoi beqtn man de," naha mkonq by de.

¹³ Jeishu la Lazaru diw dy de naha haw by de. Gadema atxuiq ji la nygy i niwn ga de naha ta u jo de.

¹⁴ Dyde Jeishu la, "Lazaru diw dy de. ¹⁵ Ke la neq diw niwn ktiw me on y de tkhoen nan ji avuiq hoelihoelanq jo de. Neq tkhoen he nan ji ke gan nayn u man de. Ama me me ji lyiw u shi," naha haw panq by jo de.

¹⁶ Thawma (Kauphie naniwn) la axy niwn atxuiq ji gan, "Me ji shma he vaan man lyiw u shi, ama he vaan man diw ja shan," naha haw by de.

Ashau xinq niwn Kanma Jeishu

¹⁷ Jeishu tiwn degan Lazaru diw ha kvuiq niwn la khiw vi niwn niqva mliq de kon thaan dy de naniwn mny by jo de. ¹⁸ Beitani van la Jeirushlen kun kon mein ni de xanqla jo de. ¹⁹ Dyde apaupei diw by de tkhoen Jeirushlen kun iwn Judaq amdaw ji la Mari he Mata xini gan mxien than vy u jo de.

²⁰ Mata la Jeishu vy de naniwn gan the by ha ama he katein than thaw ha lyiw jo de. Gadema Mari la in me on ga jo de. ²¹ Mata la Jeishu gan, "Kanma jy, nan neq me on de nala ke paupei diw de sy y de. ²² Gadema ave mtien la Kniqkhoeqmaq la nan mke niwn axylpi gan napoe de naniwn ke mny ja de," naha haw by de.

²³ Jeishu la, "Nan paupei xinq beqryn man de," naha haw by jo de.

²⁴ Mata la, "Kaukiwn xiw mniq me xinq beqryn de naniwn ke mny ja de," naha mkonq by de.

²⁵ Jeishu la, "Ke la ashau xinq than he ashau poe niwn Kanma jo de. Ke gan nayn niwn khimi la diw gadema ashau xinq beqryn man de. ²⁶ Ke me ashau xinq ha nayn niwn khimi la ape niq khaq gan ma diw ha y de. Nan ji neq gan yn ja by," naha haw by de.

²⁷ "Kanma jy, nan la khoeqra neq me vy niwn Kniqkhoeqmaq iwn Spa, Meishija de naniwn ke yn ja de," naha mkonq by de.

Jeishu xa niwn

²⁸ Mata la tynygy haw khiwn la anaqpi Mari me dikshiq vy ha kauq jo de. "Shma la vy ha nan gan katein de ne de," naha haw by de. ²⁹ Mari la kthanq neq the degan Jeishu on niwn me thaw ha ktanle lyiw jo de.

³⁰ (Jeishu la van me koen y man de. Mata he katein niwn mtynq me on ga man de.) ³¹ Mari he vaan de in me on niwn Judaq ji la Mari thaw ha ktanle lyiw niwn gan nu by la mxien than xui u jo de. Ama ji la tpon me lyiw ha xa de ne de naha thi u jo de.

³² Mari la Jeishu on niwn me tiwn degan nu by ha akhawmkhun me boe jo de. Ama la, "Kanma jy, nan neq me on de nala ke paupei diw de sy y de," naha haw by de.

³³ Jeishu la Mari xa niwn, Mari txuiq xui niwn khimi ji xa niwn gan nu by ha amlunq kahiwn ha mlunqma jo de. ³⁴ "Ama gan name kvuiq u niwn," naha diwnq by de.

Ama ji la, "Kanma jy, Vy ha tkhoenq ja," na by de.

³⁵ Jeishu la xa jo de. ³⁶ Dyde Judaq ji la, "Tkhoenq ja, neq la Lazaru gan jauhoe khie thaan jo de," naha haw u jo de.

³⁷ Nagy mei niwn ji la, "Neq la amiju gan nu than sha niwn khimi sy y na by. Lazaru gan diw y than sha de thoeng y na by," naha haw by u jo de.

Lazaru gan ashau kani than sha niwn

³⁸ Jeishu la amlunq kahiwn beqryn ha tpon me lyiw jo de. Tpon thawkha la txun he kein ha khe jo de.

³⁹ Jeishu la, "Txun gan tkhiw vi ja," naha haw by de.

Kadiw khimi iwn asiesa Mata la, "Ave nala xunpoe ha mnanq ga dy jo mei, Kanma jy. Ama gan kvuiq niwn la niqva mliq de on thaan dy de," naha haw by jo de.

⁴⁰ Jeishu la, "Nan yn de nala Kniqkhoeqmaq iwn mi-moen shanq niwn gan nu man de naha ke nahaw na by," naha haw by de. ⁴¹ Dyde ama ji la txun gan tkhiw u jo de. Jeishu la katyn ha, "Pe-e jy, ke gan nakneq de

tkhoen koemukoetanq ja gan. ⁴² Nan la ke gan nakneq ja voi de naniwn ke mny ja de. Neq me on niwn khimi

ji avuiq ke nygy haw niwn ga jo de. Dyde neq ji la ke gan nan natoeq niwn gan nayn man de," naha haw by de. ⁴³ Tynygy haw khiwn la atxaw gra he xanq ha,

"Lazaru, nathaw," na by de. ⁴⁴ Adiw khimi la akoe akhaw ji me athonathau shvie ha thaw by jo de. Ame me ma lieponq he hunq kaanq jo de. Jeishu la, "Neq gan shu by ja, in me vuiq ja shan," naha haw by de.

Jeishu gan mthi than kamshyn niwn

(Mth 26:1-5; Mk 14:1-2; Lk 22:1-2)

⁴⁵ Mari me txi de vy niwn Judaq amdaw ji la Jeishu sha niwn ji gan nu by ha yn u jo de. ⁴⁶ Gadema nagy mei niwn ji la Pharishei ji me lyiw ha Jeishu sha niwn ji gan thuiq by jo de. ⁴⁷ Dyde Pharishei ji he miema glein ji la konsi me katein u jo de. Ama la, "Me ji tne sha ha de mei. Khimi neq la m'anna ji amdaw sha de. ⁴⁸ Me ji ama gan ie y de nala khimi ji axylpi neq gan yn u ga dy de. Khiwn la Roma aqna ka'on ji la vy ha Kniqkhoeqmaq iwn tbutran he me ji axui gan naphjaurauq ga dy de," naha kahaw u jo de.

⁴⁹ Ama ji thunq iwn Kajapha naniwn la tneq shni me miema glein xiw jo de. Ama la, "Nan ji tne haan man ma mny y de. ⁵⁰ Me ji axui axylpi pjau y klauq, khimi ji avuiq lonq man diw ga la hoi goe na by naniwn nan ji ta u na by," naha haw by de. ⁵¹ Tynygy haw niwn la ama amlunq me on ha haw niwn sy y de. Ama la tneq shni miema glein xiw kkrhau ha, Jeishu la Judaq khimi ji than diw ha de naha phoitu ha khe jo de. ⁵² Judaq khimi ji than mkrhe diw niwn sy y de. Kniqkhoeqmaq iwn spi ji k'jakaka on niwn kon vaan man on than mru de.

⁵³ Dyde tneq mniq kon Judaq ktoenkyn ji la Jeishu gan mthi than alan shoeq ha on ga de. ⁵⁴ Dyde Jeishu la Judaq khoeq me mny ja than lyiw y jo de. Gadema tneq kon thaw ha dethunq xaupan tein iwn Eiphrin kun me lyiw jo de. Ama la atxuiq ji he vaan de tneq me on jo de.

⁵⁵ Judaq ji iwn Kien Niwn Shni la nidei dy jo de. Van khoeq iwn khimi ji la shni sha y man degan Judaq ji ari-

non on he sepin sha than Jeirushlen kun me lyiw u jo de. ⁵⁶ Ama ji la Jeishu gan shoeq u jo de. Ama ji la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein tkha me kalun u degan lonq de gan lonq de, "Nan ji la tne ta u niwn. Khuitantan neq la shni me navy de sy y dy de," naha kahaw u jo de. ⁵⁷ Miema glein ji he Pharishei ji la, "Kхими lonq man Jeishu on niwn gan mny la ama gan nien than kthanq namkaq ha de," naha pie txu by jo de.

Beitani van me Jeishu gan mnanqvin niwn atui boe by niwn

(Mth 26:6-13; Mk 14:3-9)

12 Kien Niwn Shni thaw ha y man niqva tru de gan Jeishu la Beitani van me lyiw jo de. Van tneq me Jeishu la diw niwn kon xinq he beqryn niwn Lazaru on jo de. ² Jeishu iwn aphau ji la tneq me Jeishu than mdiwn bu mxiw jo de. Lazaru ma Jeishu he vaan de bu sa niwn khunq me knoenq ha Mata la bushoe anshoe sha by jo de. ³ Tneq ktiw gan Mari la avanq amdaw poe ha niwn mnanqvin niwn Nadu shiqtui naha kauq niwn shiqtui plan de gan mhenq jo de. Tneq he Jeishu iwn akhaw gan txaw by ha ama iwn ashan ji he xoe jo de. Mnanqvin niwn amuiq la in me kakhaan piqpun than jo de. ^{4,5} Jeishu iwn atxuiq lonq de niwn Judaq Iskaro la, "Shiqtui neq gan joeq ha nere niwn khimi ji gan nagy de poe ga y mei," na by de. Tynygy joeq la khimi lonq de shni de maqtanq sha ha dan niwn jie man (Deinari lienbe thunq de) dan de. Judaq Iskaro la kaukiwn me Jeishu gan khimi ji me ka'au khimi jo de. ⁶ Tynygy haw niwn la nere niwn khimi ji gan mxien ha sy y de. Ama la tiexu ga de tkhoen de. Ama la tkaan tpau gan mrie ha ama ne la tkaan ji gan mxu ha kakon ja voi jo de.

⁷ Gadema Jeishu la, "Neq gan tne ma haw by nanq ja. Ama la ke gan nakvuiq niwn ktiw me than shiqtui tneq gan khe jo de. ⁸ Nan ji he vaan man nere niwn khimi ji la on voivoi ha ja ga. Gadema ke la nan ji he vaan man on voivoi ha y de," na by de.

Lazaru gan mthi than shoeq by niwn

⁹ Judaq khimikie ji la Jeishu Beitani me on de naniwn gan the by ha tneq me lyiw jo de. Ama ji lyiw niwn la Jeishu tkhoen he mkrhe sy y jo de. Jeishu la diw niwn kon xinq than sha by niwn Lazaru gan nu than ma lyiw jo de. ¹⁰ Dyde miema glein ji la Lazaru gan ma mthi than alan shoeq jo de. ¹¹ Nagy de mei nala Lazaru diw niwn kon xinq beqryn niwn tkhoen he Judaq amdaw ji la ama ji ktoenkyn ji gan khepha ha Jeishu gan yn by u lau vi de tkhoen jo de.

Jeirushlen kun me koen niwn

(Mth 21:1-11; Mk 11:1-11; Lk 19:28-40)

¹² Mhaan mniq me Kien Niwn Shni me vy niwn khimi ji la Jeishu Jeirushlen kun me vy de naniwn kthanq the

by jo de. ¹³ Dyde ama ji la soenploen baan ji gan mhenq ha Jeishu he katein than thaw u jo de. Ama ji la, "Hosena, Kniqkhoeqmaq iwn amiq he vy niwn Kanma gan Kniqkhoeqmaq saxein ghoi phru by ga jo shan. Ama la Isreila khimi ji iwn xandi jo de," naha xanq u jo de.

¹⁴ Jeishu la anakhinshau sphu gan katein by ha kasi jo de. Tneq gan piemkun me tri niwn la,

¹⁵ "Zi'un kunpy ji jy xiq nanq ja.

Tkhoenq ja. Nan iwn xandi la anakhinshau sphu pi gan kasi ha vy dy de," nade.

¹⁶ Atxuiq ji la tneq ktiw me piemkun neq gan kneqthoenq y jo de. Gadema Jeishu mimoen shanq degan la Jeishu kthanq piemkun me tri niwn, khimi ji la Jeishu than sha niwn ji gan ta mriw beqryn jo de.

¹⁷ Jeishu la Lazaru gan tpon kon kauq niwn, diw niwn kon xinq he degan Jeishu he vaan de on niwn khimi ji la kthanq axylpi ji gan haw by jo de. ¹⁸ Dyde tkhoen khimikie ji la Jeishu he katein than vy by u jo de. Jeishu la m'anna ji sha niwn kthanq the by de tkhoen jo de. ¹⁹ Pharishei ji la ama ji ttoi, "Me ji tne ma sha de dan y dy de. Khoeqra neq axylpi la ama txuiq xui khja dy de," naha kahaw u jo de.

Gri khimi ji la Jeishu gan shoeq niwn

²⁰ Shni sha toen gan Jeirushlen kun me Kniqkhoeqmaq gan spaq de lyiw niwn ji thunq me Gri khimi ji ma kauruiq jo de. ²¹ Ama ji la Galilei khoeq, Bezeida kun iwn Philipu me vy u jo de. Gri khimi ji la, "Shma jy, ke ji Jeishu gan nu de ne de," naha haw by de.

²² Philipu la lyiw ha Endrei gan thuiq by de. Ama xini ma lyiw ha Jeishu gan thuiq by jo de. ²³ Jeishu la, "Ke Khimi Spa la mimoen shanq than ktiw thaw dy de.

²⁴ Ke nan ji gan khuitan nahaw gan, kjun saq mie la klena me kalie y, pjau y de nala amie mie de khaan y amdaw on de sy y de. Amie tneq pjau la athe ji amdaw kthe de. ²⁵ Me-e ashau gan kakhie niwn khimi la ashau mlauq man de. Khoeqra neq me me-e ashau gan kamtiwliw niwn khimi la tshautkhon ashau gan dan man de. ²⁶ Ke iwn tanna sha ne niwn khimi la ke txuiq naxui ha de. Dyde ke iwn tanna la ke on niwn mtynq me on man de. Ke iwn tanna sha niwn khimi gan ke Pe la mshan by man de," naha haw by de.

Jeishu la ama diw than kthanq thuiq niwn

²⁷ Jeishu la, "Ave ke la mlunq shaupraw lau vi de. Ke tne haw ha de mei. 'Pe-e jy, ktiw neq kon ke gan natxon jo ja,' naha haw ha de by. Gadema ke la nerem-sausau khan than vy niwn ga de. ²⁸ Pe-e jy, nanma iwn amiq mimoen shanq than sha jo ja," naha haw jo de.

Tynygy degan khoeqshniq iwn atxaw haan de la, "Ke la mimoen nashanq he dy de. Ave xinq man mimoen nashanq he man de," na by de.

²⁹ Tneq me kdoe ha on niwn khimikie ji la atxaw tneq gan the by ha, "Khoeqmri de," naha haw u jo de. Axy niwn ji la, "Thoeq long de la ama gan haw by niwn de," naha haw u jo de.

³⁰ Gadema Jeishu la, "Tynygy atxaw thaw niwn la ke than sy y de, nan ji than ga de. ³¹ Ave la khoeqra neq gan tautun mkhoi than ktiw jo de. Ave khoeqra neq gan mkaw niwn Saten xuipei gan Kniqkhoeqmaq mkhanq by man de. ³² Kniqkhoeqmaq la ke gan shenlein konq me namtun degan khimi ji axylipi gan ke me vy he man de," na by de. ³³ (Tynygy haw niwn me ama la nagy alan he diw ha de mei naniwn haw by yy niwn de.)

³⁴ Khimikie ji mkonq beqtyn niwn la, "Ke ji pieriesa me Meishija la tshautkhon ashau xinq man de naha haw de. Gadema nan la, 'Kхими Spa la mshan niwn gan khan ha man de naha nagy haw ha de mei. Ape la Khimi Spa mei,'" naha diwnq by de.

³⁵ Jeishu la, "Kvan niwn la nan ji he tna man on ha ga dy de. Nan ji me kvan on degan lyiw u ja. Dyde vinqroe niwn la nan ji gan nakhu y man de. Nagy mei nala vinqroe niwn me lyiw niwn khimi la ama tneq me lyiw niwn mei naniwn gan mny y de. ³⁶ Dyde kvan on toen gan kvan gan yn u ja. Tynygy nala nan ji la kvan iwn spi ji kkrhau man de," naha haw by de.

Judaq ji yn niwn mlunq on y niwn

Jeishu tynygy haw khiwn la tneq ji kon thawxei ha lyiw vi jo de.

³⁷ Jeishu la tauthon he m'anna amdaw ji ama ji maq me sha de mtien la tneq ji la ama gan yn by y jo de.

³⁸ Dyde Phoishma Heishaja tri ha khe niwn ji la khuitan ja de.

"Kanma jy, ke ji thuiq niwn kthanq gan ape la yn de mei. Kanma la ama iwn bohan gan ape me mnui by de mei," nade.

³⁹ Heishaja la ama ji la nagy de yn y niwn mei naniwn haw jo de.

⁴⁰ "Kniqkhoeqmaq la neq ji ami gan vinq he jo de.

Ama ji amlunq gan ma ktankhu he jo de.

Dyde ama ji ami la nu y, ama ji amlunq ma kneqthoenq y man de.

Kniqkhoeqmaq la, 'Ke me nahoq y de.

Dyde ke la neq ji gan hoi than sha de,' naha nade,"

naha haw de.

⁴¹ Heishaja tynygy haw niwn la Jeishu iwn mimoen gan nu ha ama kthanq haw niwn jo de.

⁴² Tneq ktiw gan Judaq ktoenkyn amdaw ji mtien la Jeishu gan yn u jo de. Gadema Pharishei ji la Kniqkhoeqmaq iwn in kon mkhanq by niwn gan xiq de tkhoen ama ji yn niwn gan haw panq vanq y jo de. ⁴³ Ama ji la Kniqkhoeqmaq mthoeq by niwn khaan y khimi ji mthoeq by niwn gan krei goe jo de.

Jeishu la khoeqra gan txon than vy niwn

⁴⁴ Jeishu la atxaw gra he, "Ke gan nayn niwn khimi la ke gan mkrhe nayn niwn sy y de. Ke gan namxoe niwn Kanma gan ma yn niwn de. ⁴⁵ Ke gan nanu niwn khimi la ke gan katoeq gan ma nu niwn de. ⁴⁶ Ke la kvan niwn kkrhau ha khoeqra neq me vy jo de. Dyde ke gan yn niwn axylipi vinqroe niwn me on shan y dy de. ⁴⁷ Ke thuiq niwn kthanq gan the ha kneq y niwn khimi gan ke la tautun mkhoi y de. Ke la khoeqra neq gan tautun mkhoi than vy niwn sy y de, txon than vy niwn ga de.

⁴⁸ Ke gan nakhepha, ke iwn pie gan koeban y niwn khimi gan la tautun mkhoi than long de on de. Ke thuiq niwn pie ji la kaukiwn xiw mniq me trienq poe by man de. ⁴⁹ Nagy mei nala ke la kema aliw he thuiq niwn sy y de. Ke gan natoeq niwn Pe-e la ke haw than gan natxu ha thuiq niwn jo de. ⁵⁰ Ama txu niwn pie ji la tshautkhon ashau gan mnui niwn jo de naniwn ke mny ja de. Ke haw niwn pie ji axylipi la Pe-e la ke gan haw than txu niwn ji ga de," na by de.

Jeishu la atxuiq ji akhaw gan mshie by niwn

13 Ktiw la Kien Niwn Shni sha ha y man niwn ni de me jo de. Jeishu la khoeqra neq kon thaw ha Ape-e me lyiw than ktiw thaw niwn gan mny jo de. Jeishu la khoeqra neq me on niwn ama iwn atxuiq ji gan khie ja voi jo de. Khiw thaan than mtien de khie jo de.

² Jeishu he atxuiq ji la mxun bu sa ha on jo de. Tneq ktiw gan Saten xuipei la Shimun Iskaro spa Judaq Iskaro amlunq me koen jo de. Saten xuipei la Jeishu gan au than Judaq gan m'jon by de. ³ Jeishu la ama gan Ape la axylipi gan sha than bohan ji poe by pi niwn gan mny jo de. Ama la Kniqkhoeqmaq iwn vy ha Kniqkhoeqmaq me lyiw beqtyn ha de naniwn mny jo de. ⁴ Dyde Jeishu la bu sa na khunq kon thau ha kh'aw gan katxin khiwn la lieponq gan la kein me kak'ien jo de. ⁵ Ama la tui gan tuilon me tkhaw ha atxuiq ji iwn akhaw gan mshie by jo de. Kanq than naha ama iwn kein me kak'ien niwn lieponq he xoe by jo de. ⁶ Ama la Shimun Peitru me thaw la Peitru la, "Kanma jy nan la ke akhaw gan namshie de sha niwn by," naha diwnq by de.

⁷Jeishu la, "Ke sha niwn neq gan nan ave mny y de. Gadema kaukiwn me kneqthoenq ja tyn man de," na by de.

⁸Peitru la, "Nan la ke akhaw gan ape niq khaq gan ma namshie ha y de," naha haw by de.

Jeishu la, "Nan khaw gan ke namshie ha y de nala nan la ke he klau y dy de," naha mkonq by de.

⁹Shimun Peitru la, "Kanma jy, ke khaw gan mkrhe namshie nanq jo ja. Ke akhaw, aluq ji gan ma namshie jo ja," naha haw by de.

¹⁰Jeishu la, "Tui kahaw khiwn niwn khimi la sepin dy de tkhoen akhaw mkrhe kashie de ne ga dy de. Nan ji axylpi la sepin ja de. Gadema nan ji thunq iwn lonq de la sepin niwn sy y de," na by de. ¹¹(Jeishu la ape la ama gan au by man de naniwn gan mny ja de. Dyde tkhoen, "Nan ji thunq iwn lonq de la sepin niwn sy y de," naha haw by niwn de.)

¹²Ama la neq ji akhaw gan mshie khiwn la kh'aw gan kashieq beqtyn ha ama mtynq me knoenq beqtyn jo de. "Ke nan ji than ave sha niwn neq ji gan kneqthoenq ja by," naha diwnq by de. ¹³Nan ji la ke gan, Shma, Kanma naha nakauq jo de. Tneq la khuitan ja de tkhoen nan ji kauq niwn kashyn ja de. ¹⁴Ke la nan ji iwn Shma, Kanma jo de. Gadema nan ji iwn akhaw gan namshie jo de. Dyde nan ji ma nanma ji ttoi akhaw ji gan kamshie shan de. ¹⁵Ke nan ji than aku haan de nakhe by jo de. Dyde nan ji la ke nan ji than sha niwn ji gan sha ha man de. ¹⁶Ke nan ji gan khuitan nahaw gan, tanna ape ma akanma khaan y hoe y de. Tloe la katoeq khaan y hoe y de. ¹⁷Ave nan ji la neq ji gan mny dy de; nan ji tneq ji gan sha de nala nan ji jauhoe hoelihoelang than ga de.

¹⁸"Nan ji axylpi kthanq ke haw niwn sy y jo de. Ke xieq niwn khimi ji gan ke mny ja de. Gadema piemkun me la, 'Ke he vaan de sana ji sa niwn khimi la ke iwn txieq kkrhau man de.' ¹⁹Neq ji kkrhau ha y man neq ji gan nan ji me nathuiq by niwn de. Dyde tyngy kkrhau la, ke la Khristu ga de naniwn gan nan ji yn u man de. ²⁰Ke nan ji gan khuitan nahaw gan, ke mxoe niwn khimi gan koeban niwn khimi la ke gan koeban niwn de. Ke gan koeban niwn khimi la ke gan namxoe niwn Kanma gan koeban niwn de," naha haw by de.

Jeishu la ama gan au by than kthanq thuiq yy niwn
(Mth 26:20-25; Mk 14:17-21; Lk 22:21-23)

²¹Jeishu tneq haw khiwn gan ama la jauhoe amlunq shaupraw than jo de. Ama la, "Ke nan ji gan khuitan nahaw gan, nan ji thunq iwn lonq de ke gan na-au man de," naha haw by jo de.

²²Atxuiq ji la lonq de gan lonq de katkhoenq u jo de. Ape gan haw de ne niwn mei naniwn ta ha dan by y than jo de. ²³Jeishu khie xiw niwn atxuiq lonq de la Jeishu tein me knoenq ha on jo de. ²⁴Shimun Peitru la

tneq gan ami txieq ha, "Ama la ape gan haw de ne niwn mei diwnq ja," naha na by de.

²⁵Dyde atxuiq tneq la Jeishu tein me kathui ha, "Ape vi mei, Kanma jy," naha diwnq by de.

²⁶Jeishu la, "Ke la tkoe gan xansa iwn an me thu ha ke poe niwn khimi tneq jo de," naha mkonq by de. Dyde ama la tkoe shei de gan xansa iwn an me thu ha la hana Shimun spa Judaq Iskaro me poe by jo de.

²⁷Judaq Iskaro la tkoe gan la de he Saten xuiqui la ama me koen by de. Jeishu la, "Nan sha than on niwn gan kthanq sha ja," na by de. ²⁸Bu sana khunq me knoenq ha on niwn atxuiq ji la Jeishu la Iskaro gan tne tkhoen haw niwn mei naniwn mny y jo de. ²⁹Judaq Iskaro la tkaan tpau gan kashiwn jo de. Nagy mei niwn atxuiq ji la Jeishu la Judaq gan shni me than ne niwn ji xaanq de mxoe niwn ga de naha ta u jo de. Sy y la nere niwn khimi ji me haan man haan man poe than haw by niwn ma thi u jo de.

³⁰Judaq la tkoe gan sa khiwn la taukhdan he thaw pjoe vi de. Ktiw la mxun ktiw jo de.

T'ja kautha

³¹Judaq Iskaro thaw ha lyiw khiwn gan Jeishu la, "Ave Ke Khimi Spa iwn mimoen la shanq dy de. Kniqkhoeqmaq iwn mimoen la ke me ave shanq dy jo de.

³²Kniqkhoeqmaq iwn mimoen la Ke gan shanq he de nala Kniqkhoeqmaq la aspa iwn mimoen gan ama khkhien shanq he man de. Ama la texiwn la shanq he man de. ³³Spa ji jy, ke la nan ji he amdaw on ha y dy de. Nan ji ke gan nashoeq man de. Judaq ji gan ke haw by beshe he ave nan ji gan ke nahaw gan, ke lyiw niwn me nan ji lyiw de dan y de. ³⁴Ke la nan ji gan t'ja kautha haan man napoe de. Ke la nan ji gan nakhie beshe he nan ji ma lonq man gan lonq man kakhie shan de. ³⁵Nan ji la lonq man gan lonq man kakhie de nala khimi axylpi ji la nan ji gan ke iwn atxuiq ji de naniwn namny man de," naha haw by de.

Jeishu la Peitru kpha than haw maq niwn kthanq

(Mth 26:31-35; Mk 14:27-31; Lk 22:31-34)

³⁶"Kanma jy, nan la name lyiw de mei," naha Shimun Peitru la diwnq by de.

Jeishu la, "Ke lyiw niwn me nan ave naxui de dan y man de. Kaukiwn me la naxui ha man de," naha mkonq by de.

³⁷"Kanma jy, ave ke la nan txuiq nagy de naxui ha y man de mei. Ke la nan avuiq diw than apypy ga dy de," naha Peitru la haw by de.

³⁸Jeishu la, "Nan la khuitan ke avuiq diw than apypy dy de by. Ke khuitan nan gan nahaw gan, aq khonq y man nan gan ke mny y de naha xinq thunq man nakpha man de," naha haw by de.

Jeishu la Pe-e me lyiw than lan

14 Jeishu la, "Amlunq moen u nanq ja. Kniqkhoeqmaq gan yn ja. Ke gan ma nayn ja. ² Ke Pe-e in me akhaan amdaw on de. Ke la nan ji than mtynq mxiw de. Tneq sy y de nala nan ji gan ke nathuiq by de sy y de. ³ Ke la lyiw ha nan ji than mtynq mxiw khiwn la naku beqtyn ha ke on niwn me nan ji gan namhenq de. Dyde nan ji la ke on niwn me on man de. ⁴ Ke lyiw niwn mtynq me tiwn than lan gan nan ji mny ja de," naha haw by de.

⁵ Thawma la, "Kanma jy, nan name lyiw de mei naniwn ke ji mny y jo de. Nagy sha ha nan me lyiw than lan gan mny ha de mei," naha haw by de.

⁶ Jeishu la, "Ke la lan jo de. Khuitan niwn jo de. Ashau jo de. Ke dhan he lyiw y nala ape ma Pe-e me tiwn ha y de. ⁷ Ave nan ji la ke gan namny dy de. Nan ji la ke Pe gan ma mny man de. Ave kon katein ha nan ji la Pe-e gan mny ha nu u dy de," naha haw by de.

⁸ Philipu la, "Kanma jy, Pe-e gan ke ji me namnui ve ja. Tynygy nala ke ji amlunq kadikhiw dy de," naha haw by de.

⁹ Jeishu la, "Philipu jy, ke la nan ji he vaan de ktiw amdaw on thaan dy jo de. Nan la ke gan namny y on man by. Ke gan nanu niwn khimi la Pe-e gan ma nu niwn de. 'Pe-e gan ke ji me namnui,' naha nagy de haw niwn mei. ¹⁰ Philipu jy, ke la Pe-e he vaan de kamru niwn, Pe-e la ke he vaan de kamru niwn gan yn y na by. Ke haw niwn pie neq ji la ke iwn vy niwn sy y de. Ke he vaan de kamru niwn Pe-e la ama iwn maqtanq gan sha niwn jo de. ¹¹ Pe-e la ke he vaan de kamru niwn, ke la Pe-e he vaan de kamru niwn de naha ke haw niwn gan yn u ja. Sy y la ke sha niwn maqtanq ji gan yn u ja. ¹² Ke nan ji gan khuitan nahaw gan, ke gan nayn niwn khimi la ke sha niwn ji gan sha man de. Neq khaan y hoe niwn maqtanq ji gan mtien la sha man de. Nagy mei nala ke la Pe-e me lyiw de naniwn tkhoen jo de. ¹³ Ke Khimi Spa dhan he Pe-e iwn mimosen shanq niwn gan mnui than ke amiq he nan ji namke niwn ji gan ke nasha by man de. ¹⁴ Nan ji la ke amiq he namke niwn ashiqshiq gan ke napoe man de.

Sepin Seryiw niwn Muiqxaq vy than kaudi

¹⁵ "Nan ji la ke gan nakhie la ke iwn t'ja ji gan mriekie man de. ¹⁶ Ke la Pe-e gan mke ha ama la nan ji he tshautkhon man on than kaklonq gan napoe man de. ¹⁷ Ama la Kniqkhoeqmaq kthanq khuitan niwn gan namnui niwn Muiqxaq jo de. Khoeqra neq iwn khimi ji la ama gan nu be kau y, mny y de tkhoen he koeban de dan y jo de. Gadema ama la nan ji he vaan de kamru ha on de tkhoen nan ji mny ja de.

¹⁸ "Ke la nan ji gan xuiqsa pi he nakheshu y de. Ke la nan ji me navy beqtyn man de. ¹⁹ Texiwn on la khoeqra

neq iwn khimi ji la ke gan nanu ha de sy y dy de. Gade-ma nan ji la nanu ha man de. Ke la ashau xinq de tkhoen nan ji ma ashau xinq u man de. ²⁰ Diw niwn kon xinq beqtyn niwn mniq me ke la ke Pe he vaan de kamru niwn, nan ji la ke he vaan de kamru beshe he ke la nan ji he vaan de kamru niwn gan mny man de.

²¹ "Ke iwn t'ja ji gan koeban ha mriekie niwn khimi la ke gan nakhie niwn de. Ke gan nakhie niwn khimi gan Pe-e la khie by man de. Ke ma khie ha ama me ke la ape mei naniwn mnui by man de," naha nade.

²² Judaq Iskaru sy y niwn axy niwn Judaq la, "Kanma jy, khoeqra neq iwn khimi ji gan nanma gan nanu than mnui y klauq ke ji gan nagy sha ha namnui ha de mei," naha haw by de.

²³ Jeishu la, "Ke gan nakhie niwn khimi la ke mtu niwn gan kneq man de. Ke Pe la ama gan khie by man de. Ke Pe he ke la ama me vy ha vaan man on man de.

²⁴ Ke gan nakhie y niwn khimi la ke mtu niwn gan kneq y de. Nan ji ave the niwn pie neq ji la ke iwn sy y de. Ke gan natoeq niwn Pe-e iwn vy niwn ga de.

²⁵ "Ke nan ji he vaan de on degan nathuiq by khiwn dy de. ²⁶ Pe-e la ke amiq dhan he kaklonq Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan natoeq man de. Ama la nan ji gan axylipi namtu ha ke haw niwn ji gan nata he beqtyn man de.

²⁷ "Ke la mduirui mduishaw niwn gan nan ji he vaan de nakhe by jo de. Ke iwn mduirui mduishaw niwn gan nan ji me napoe jo de. Khoeqra neq iwn khimi ji napoe he ke la nan ji gan napoe y de. Nan ji amlunq shaupraw u ha xiq u nanq ja. ²⁸ "Ke la lyiw ha de. Gade-ma ke nan ji me naku beqtyn man de,' naniwn pie gan nan ji the ha dy de. Nan ji ke gan nakhie la Pe-e me ke lyiw ha de tkhoen nan ji hoelihoelanq u man de. Nagy mei nala Pe-e la ke khaan y hoe niwn jo de. ²⁹ Neq axylipi ji kkrhau ha y man neq ji gan ke ave nahaw yy khiwn dy de. Dyde tneq ji kkrhau degan nan ji la yn u man de. ³⁰ Ke la nan ji he amdaw katpie de dan y dy de. Nagy de mei nala khoeqra neq gan mkaw niwn Saten xuiqui la vy dy de. Ama la ke kon me aqna on y de. ³¹ Gadema khoeqra neq iwn khimi ji la ke la Pe-e gan khie niwn mny ha man de. Dyde tkhoen ke la ama natxu niwn axylipi gan sha jo de.

"Vy u, neq kon thaw ha lyiw u shi naha haw by de."

Jeishu la khuitan niwn sbjie kun

15 Jeishu la, "Ke la khuitan niwn sbjie kun jo de. Ke Pe-e la sbjie ka Kanma jo de. ² Ama la athe kthe y niwn abaan ji gan la tkryrauq vi jo de. Ama la athe kthe niwn abaan ji gan la tpyrauq jo de. Dyde abaan neq ji la athe amdaw kthe man de. ³ Ke nathuiq by niwn kthanq dhan he nan ji ma sepin dy de. ⁴ Ke he vaan man on u ja. Ke ma nan ji he vaan man kamru man de. Sbjie abaan la akun he kashtau y la athe ji kthe de dan

y de. Sbjie kun he vaan de on de nala kthe ha ja de. Tynygy he nan ji la ke me on y la athe ji kthe de dan y de.

⁵ “Ke la sbjie kun jo de, nan ji la abaan jo de. Khimi lonq man ke he vaan de kamru la, kema ama he vaan de kamru la athe ji amdaw kthe man de. Ke kauruiq y la nan ji tne ma sha ha dan y de. ⁶ Ke he vaan de kamru y niwn khimi gan xy khau niwn abaan gan he mhie by man de. Abaan tneq he niwn ji gan lun ha me me bonq by rauq ha kan khja man de. ⁷ Nan ji la ke he kamru ha ke iwn pie ji la nan ji he vaan de kamru de nala nanma ji ne niwn ashqshiq gan mke ha dan man de. ⁸ Tynygy he nan ji la athe amdaw kthe niwn la ke Pe-e iwn mimoen shanq niwn gan mnui niwn de. Tynygy he nan ji la ke iwn atxuiq kkrhau niwn de,” naniwn gan khimi ji mny man de. ⁹ Pe-e la ke gan nakhie beshe he ke la nan ji gan nakhie niwn de. Ke nakhie niwn me on u ja. ¹⁰ Ke la Pe-e txu niwn t'ja gan kneq ha ama nakhie niwn me on beshe he nan ji ma ke natxu niwn t'ja gan kneq la ke nakhie niwn me on u man de.

¹¹ Nan ji me ke iwn hoelihoelanq niwn on than, nan ji hoelihoelanq niwn ma koipy than pie neq ji gan ke natpie niwn de. ¹² Neq la Ke iwn t'ja jo de. Ke nan ji gan nakhie beshe he nan ji la lonq man gan lonq man kakhie ha de. ¹³ Khimi lonq de ama aphau ji avuiq ama ashau gan poe de nala neq khaan y hoe niwn khie niwn on y dy de. ¹⁴ Nan ji la ke natxu niwn t'ja gan sha de nala ke iwn aphau ji jo de. ¹⁵ Ave kon katein ha ke la nan ji gan tanna ji naha nakauq y dy de. Nagy mei nala tanna la akanma sha niwn ashqshiq gan mny y de. Ke Pe iwn the ha niwn axylypi gan ke nathe he de tkhoen ke la nan ji gan aphau ji naha nakauq de. ¹⁶ Nan ji la ke gan naxieq niwn sy y de. Nan ji la ke avuiq tshautkhon man on than, athe ji kthe than ke la nan ji gan naxieq niwn de. Dyde Pe-e la ke amiq he ama gan mke niwn ashqshiq gan napoe man de. ¹⁷ Tynygy de tkhoen lonq man gan lonq man kakhie u ja naha ke natxu niwn de.

Khoeqra neq iwn khimi ji la atxuiq ji gan mtiwliw niwn

¹⁸ “Khoeqra neq iwn khimi ji la nan ji gan namtiwliw de nala ke gan namtiwliw maq niwn gan nan ji ta u ha de. ¹⁹ Nan ji la khoeqra he klau ga de nala khoeqra neq iwn khimi ji la nan ji gan ama ji aphau gan he nakhie man de. Ke la nan ji gan khoeqra neq kon naxieq ga de tkhoen khoeqra neq he klau y dy de. Dyde tkhoen khoeqra neq iwn khimi ji la nan ji gan namtiwliw niwn de. ²⁰ Tanna ji la kanma khaan y hoe y de naniwn ke nahaw niwn gan ta u ja. Ama ji ke gan neremsausau nasha la nan ji gan ma neremsausau nasha man de. Ama ji la ke pie gan kneq de nala nan ji pie gan ma nakneq man de. ²¹ Nan ji la ke amiq gan yn de tkhoen neq ji la nan ji gan neremsausau nasha man de. Ama ji

la ke gan natoeq niwn Kanma gan mny y de. ²² Ke la vy ha khoeqra neq iwn khimi ji gan haw by y de nala neq ji ajie on de sy y de. Ave neq ji la, ‘Ama ji sha niwn ajie ji avuiq haw naka on y dy de,’ naha haw de dan y dy de.

²³ Ke gan namtiwliw niwn khimi la ke Pe-e gan ma mtiwliw niwn de. ²⁴ Ke la ape ma sha kau ve y niwn gan ama ji unq me sha y de nala ama ji ajie ji on de sy y de. Gadema ave neq ji la ke sha niwn tauthon ji gan nu dy de. Dyde ama ji la ke he ke Pe gan namtiwliw jo de.

²⁵ Tynygy mtiwliw ha niwn la piemkun menan, ‘Ama ji namtiwliw than tne ma on y gadema ama ji la ke gan namtiwliw jo de,’ naha tri niwn khuitan than jo de.

²⁶ “Ke la Pe-e kon kaklong gan natoeq man de. Neq la khuitan niwn gan namnui niwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq kkrhau ha Pe-e kon vy man de. Ama ma ke kthanq gan thuiq man de. ²⁷ Nan ji ma ke kthanq thuiq ha de. Nagy mei nala nan ji la kausy niq kon ke he vaan de on de tkhoen de.”

16 Ke pie neq gan haw niwn la nan ji yn niwn gan kdiepha ha y than jo de. ² Khimi ji la nan ji gan ama ji iwn Kniqkhoeqmaq iwn in kon namkhanq man de. Khimi lonq man nan ji gan namthi niwn la Kniqkhoeqmaq than maqtanq haan de sha niwn de naha ama ta niwn ktiw la thaw man de. ³ Ama ji la Pe-e he ke gan ma mny y de tkhoen nan ji gan tynygy nasha man de. ⁴ Gadema ama ji avuiq tneq ji sha than ktiw thaw degan ke haw niwn gan ta u man de naha ke nahaw khiwn dy de.

Sepin Seryiw Muiqxaq niwn Maqtanq

Ke la nan ji he on ja man de tkhoen kausy gan neq ji nathuiq by y jo de. ⁵ Gadema ave ke la ke gan natoeq niwn Kanma me lyiw ha de. Nan ji ape ma ke gan, “Nan name lyiw de mei,” naha ke gan nadiwnq y de. ⁶ Ke la pie neq ji gan haw de tkhoen nan ji mlunqma jo de. ⁷ Gadema ke nan ji gan khuitan nahaw gan, ke lyiw la nan ji than hoi goe man de. Ke lyiw y la nan ji gan naklong than Kanma la vy de sy y de. Gadema ke lyiw de nala ke la nan ji me ama gan natoeq man de. ⁸ Ama vy degan ama la khoeqra neq iwn khimi ji gan ajie kthanq, khuitan niwn ji kthanq Kniqkhoeqmaq iwn tautun mkhoi niwn ji gan mnui by man de. ⁹ Ama ji la ke gan nayn y de tkhoen neq ji me ajie ji kthanq mnui by man de. ¹⁰ Ke la Pe-e me lyiw ha ga dy de. Nan ji la ke gan nanu ha y dy de tkhoen khuitan niwn kthanq namnui man de. ¹¹ Khoeqra neq gan mkaw niwn Saten xuipei la tautun mkhoi niwn khan ha ga dy de tkhoen tautun mkhoi niwn kthanq namnui man de.

¹² “Ke me nan ji gan nathuiq by than amdaw on ja man de. Gadema nan ji ave la kneqthoenq y man de.

¹³ Gadema Kniqkhoeqmaq kthanq khuitan niwn namnui niwn Muiqxaq vy degan la khuitan niwn kthanq axylypi me nan ji gan namhoi man de. Neq la ama aliw

he tpie y de. Ama the niwn ji gan tpie ha kaukiwn me vy than ji gan ma nathuiq by man de. ¹⁴ Neq la ke haw than pie ji gan nan ji me nathuiq by man de tkhoen ke iwn mimoen gan shanq he man de. ¹⁵ Ke Pe-e me on niwn ashqshiq la ke iwn ga de. Muiqxaq la ke haw than pie ji gan nan ji me nathuiq by man de naha ke nahaw niwn de.

Mlunqma niwn he hoelihoelanq niwn

¹⁶ "Texiwn on la nan ji ke gan nanu ha de sy y dy de. Neq Khiwn gan texiwn on la ke gan nanu beqtyn ha man de," naha haw by de. ¹⁷ Nagy mei niwn atxuiq ji la ama ji ttoi, "Tne naniwn mei ne. Neq la me ji gan, 'Texiwn man la nan ji la ke gan nanu ha de sy y dy de. Texiwn on beqtyn la nan ji la ke gan nanu beqtyn man de' ama haw beqtyn niwn la, 'Ke la Pe-e me lyiw ha de,' nade. ¹⁸ Ama ji la, 'Texiwn la,' naniwn la tne haw ne niwn mei. Tne kthanq gan haw ne niwn mei naniwn me ji mny y de," naha kahaw u jo de.

¹⁹ Jeishu la neq ji ama gan diwnq de ne niwn mny by jo de. Dyde ama la, "Ke haw niwn, 'Texiwn man la nan ji la ke gan nanu ha de sy y dy de. Texiwn on beqtyn la nan ji la ke gan nanu beqtyn man de naniwn gan nanma ji ttoi kadiwnq u niwn by,' naha haw by de. ²⁰ Ke nan ji gan khuitan nahaw gan, nan ji la xa xanq sha u man de. Gadema khoeqra neq iwn khimi ji la hoelihoelanq u man de; nan ji la mlunqma u man de, gadema nan ji mlunqma niwn ji la hoelihoelanq niwn me kamkrhau man de. ²¹ Nuipuidi long de naqpi kapien nene degan mlunqma jo de. Nagy de mei nala ajaw naq niwn ktiw thaw by de tkhoen jo de. Naqpi kapien khiwn degan la naq niwn ji gan kani ha hoelihoelanq jo de. Nagy de mei nala khoeqra neq me naqpi long de gan kapien de tkhoen jo de. ²² Nan ji ma tynygy jo de. Ave nan ji la mlunqma gadema ke la nan ji gan nakatein beqtyn man de. Nan ji amlunq thunq me hoelihoelanq niwn koipy man de. Neq he niwn hoelihoelanq niwn gan nan ji kon ape ma nala ha y de.

²³ "Tneq mniq me nan ji la ke gan tne ma namke y man de. Ke nan ji gan khuitan nahaw gan, nan ji la ke amiq he mke niwn ashqshiq gan ke Pe-e la napoe man de. ²⁴ Ave mtien de nan ji la ke amiq he tne ma mke y man de. Nan ji me hoelihoelanq niwn mlunq koi than mke u ja. Nan ji mke niwn ji dan u man de.

Khoeqra neq gan knaq niwn

²⁵ "Ke la taumla ji he sha ha neq ji gan nathuiq by khiwn dy de. Taumla ji gan kakon y klauq Pe-e kthanq gan sanrau thuiq than ktiw nathaw man de. ²⁶ Tneq mniq thaw la nan ji la ke iwn amiq he ama me mke u man de. Ke la nan ji avuiq Pe-e me namke by de naha haw niwn sy y de. ²⁷ Pe-e ama la nan ji gan nakhie jo de. Nagy de mei nala nan ji la ke gan nakhie ha ke la

Kniqkhoeqmaq iwn vy niwn de naniwn gan yn de tkhoen jo de. ²⁸ Ke la ke Pe kon thaw ha khoeqra neq me vy niwn jo de; ave ke la khoeqra neq kon thaw ha ke Pe-e me lyiw beqtyn ga dy de," naha haw by de.

²⁹ Atxuiq ji la ama gan, "Nan ave la taumla ji gan kakon y klauq sanrau haw jo de. ³⁰ Nan la axylipi ji gan mny niwn gan ke ji ave mny dy de. Nan gan ape ma nadiwnq de ne y dy de. Nan la Kniqkhoeqmaq iwn vy niwn de naniwn ke ji gan nayn he jo de," naha haw by u jo de.

³¹ Jeishu la, "Nan ji ave yn dy by. ³² Nan ji la k'jakaka lyiw ha me-e in me vuiq than ktiw thaw ha ave mtien on dy de. Nan ji la ke gan xumkre nakheshu man de. Gadema Ke la kema mkrhe on de sy y de. Ke Pe-e la ke he vaan de on jo de. ³³ Nan ji la ke he vaan de kamru ha mduirui mduishaw niwn on than pie neq ji gan ke haw jo de. Khoeqra neq me nan ji la neremsausau niwn ji katonq man de. Gadema thakshu u nanq ja. Ke la khoeqra neq gan mkaw niwn Saten xuipei gan knaq dy de," naha haw by de.

Jeishu la atxuiq ji than saxein mke niwn

17 Jeishu la pie neq ji gan tpie khiwn degan khoeqshniq me katyn ha, "Pe-e jy, ktiw thaw dy de. Spa la nan gan mimoen shanq he than Spa gan mimoen shanq niwn poe jo ja. ² Nan la ke gan khimi axylipi ji gan tkhoenq than aqna napoe jo de. Dyde ke la nan napoe niwn khimi axylipi gan tshautkhon ashau poe de dan jo de. ³ Tshautkhon ashau naniwn la long de xdyn niwn khuitan niwn Kniqkhoeqmaq gan mny niwn, nan toeq niwn Jeishu Khristu gan mny niwn jo de. ⁴ Ke la nan iwn mimoen gan khoeqra neq me mnui dy jo de. Nan la ke gan sha than napoe niwn maqtanq ji sha khiwn dy jo de. ⁵ Pe-e jy, khoeqra neq mriw ha y man degan nan he vaan de on degan ke me on niwn mimoen gan nanma maq me napoe ve ja.

⁶ "Khoeqra neq kon nan la ke gan napoe niwn ke txuiq ji gan nan kthanq mny he dy de. Ama ji la nan iwn khimi ji jo de. Nan la ama ji gan ke me napoe niwn jo de. Ama ji la nan iwn piemkun gan kneq niwn khimi ji jo de. ⁷ Ave neq ji la ke gan nan napoe niwn ashqshiq la nan iwn vy niwn gan mny u dy de. ⁸ Ke gan nan napoe niwn kthanq neq ji gan ke txuiq ji me poe by de. Ama ji la kthanq neq gan koeban u jo de. Ke la nan kon vy niwn khuitan ja de naniwn mny jo de. Nan la ke gan natoeq niwn gan yn u jo de.

⁹ "Ke la neq ji than saxein mke by jo de. Ke la khoeqra neq iwn khimi ji than saxein mke y jo de. Ke gan nan napoe niwn ke txuiq ji la nan iwn de tkhoen neq ji than saxein mke jo de. ¹⁰ Ke me on niwn ashqshiq la nan iwn ga de. Nan me on niwn ashqshiq la ke iwn ga de. Ke iwn txuiq ji dhan he ke iwn mimoen shanq niwn gan mnui niwn de. ¹¹ Ave ke la nan me vy ga dy de.

Khoeqra neq me on ha y dy de. Gadema ke txuiq ji la khoeqra neq me on man jo de. Sepin Seryiw niwn Pe-e jy, nan iwn amiq iwn bohan he ke gan napoe niwn amiq he ama ji gan mriekie ha taan ja. Tynygy nala nan he ke la vaan de beshe he ama ji ma vaan de kkrhau man de. ¹² Ke la ke txuiq ji he vaan de on toen gan, ke gan nan napoe niwn amiq dhan he mriekie ha taan jo de. Piemkun me tri niwn la pjau than lonq de on de. Dyde tynygy kkrhau man de. Axy niwn khimi ji la ape ma pjau y de. ¹³ Ave ke la nan me vy man de. Ke txuiq ji la ke iwn hoelihoelanq niwn gan ama ji amlunq koiphrau dan than khoeqra neq me on degan ke la pie neq ji gan tpe niwn jo de. ¹⁴ Ke la ama ji me nan iwn pie ji gan poe by jo de. Ke la khoeqra neq he klau y beshe he neq ji ma khoeqra neq he klau y de tkhoen khoeqra neq iwn khimi ji la ama ji gan mtiwliw by de. ¹⁵ Neq ji gan khoeqra neq iwn mthoe ha mhenq than namke niwn sy y jo de. Neq ji gan Saten xuipei kon taan by ve ja naha namke niwn ga jo de. ¹⁶ Ke la khoeqra neq he klau y beshe he ama ji ma khoeqra neq he klau y jo de. ¹⁷ Nan iwn khuitan niwn he ama ji gan sepin than sha ve ja. Nan iwn piemkun ji la khuitan ja de. ¹⁸ Nan la ke gan khoeqra neq me natoeq beshe he ke ma ama ji gan khoeqra neq me toeq by jo de. ¹⁹ Nan iwn khuitan niwn la ama ji gan sepin sha by than, ke la kema gan kema sepin than sha jo de.

Jeishu la yn niwn khimi axylypi ji avuiq saxein mke niwn

²⁰ "Ke la ke txuiq ji than mkrhe saxein mke niwn sy y jo de. Neq ji thuiq niwn kthanq tkhoen he ke gan nain niwn khimi ji than ma saxein mke jo de. ²¹ Pe-e jy, neq ji axylypi vaan man kamru than saxein mke jo de. Ke la nan he vaan de kamru ha nan la ke he vaan de kamru niwn jo de. Ke gan yn niwn khimi ji gan me ji he vaan de kamru he jo ja. Dyde nan la ke gan natoeq de naniwn gan khoeqra neq iwn khimi ji yn man de. ²² Nan he ke la vaan de kamru beshe he yn niwn khimi ji he vaan man kamru than ke gan nan napoe niwn mimoen gan ama ji me poe by jo de. ²³ Ke la ama ji he vaan de kamru ha, nan la ke he vaan de kamru jo de. Dyde yn niwn khimi ji la vaan man koipy man de. Tneq tkhoen he khoeqra neq iwn khimi ji la nan la ke gan natoeq niwn, nan la ke gan nakhie beshe he neq ji gan nan khie by niwn gan mny u man de.

²⁴ "Pe-e jy, nan la ke gan napoe niwn khimi neq ji gan ke on niwn me ke he vaan man on than ne jo de. Tynygy nala nan la ke gan napoe niwn mimoen gan neq ji nu man de. Khoeqra neq gan mriw ha y man de niq kon nan la ke gan nakhie jo de. ²⁵ Mdimkhiw niwn Pe-e jy, khoeqra neq iwn khimi ji la nan gan mny y gadema ke la namny ja de. Nan la ke gan natoeq niwn gan neq ji mny ja de. ²⁶ Ke la yn niwn khimi ji gan nan gan mny

he jo de. Ke la nan gan mny ja voivoi than sha jo de. Dyde nan la ke gan nakhie niwn ama ji thunq me on man de. Kema khkhien ma ama ji he vaan man on man de," naha haw by de.

Jeishu gan nien by niwn

(Mth 26:47-56; Mk 14:43-50; Lk 22:47-53)

18 Tynygy saxein mke khiwn la Jeishu la atxuiq ji he vaan de lyiw ha Kidaron tvaq gan kaq u jo de. Tneq me tkha haan de on ha Jeishu he atxuiq ji la koen u jo de. ² Tkha tneq me Jeishu he atxuiq ji la lyiw voivoi de tkhoen Jeishu gan txieq ji me ka'au Judaq la aka neq gan mny jo de. ³ Judaq la Roma langie ji tauphy haan de, miema glein ji he Pharishei ji toeq by niwn Kniqkhoeqmaq iwn tbutran gan kason ji gan mhenq ha tkha me vy jo de. Neq ji la methoeq, shimebu he lipaw ji mhenq jo de. ⁴ Jeishu la ama me nagy kkrhau man de naniwn axylypi gan mny ja jo de. Dyde amaq me kathui ha, "Nan ji ape gan shoeq u niwn mei," naha diwnq by de.

⁵ Neq ji la, "Nazare kun iwn Jeishu gan," na by de.

Jeishu la, "Neq la ke ga de," naha haw by de.

Jeishu gan ka'au Judaq la tneq ji he vaan de tneq me kdoo ha on jo de. ⁶ Jeishu la, "Neq la ke ga de," naha haw by degan neq ji la kaukiwn me kaukiwn u ha kle-na me kadie u jo de. ⁷ Jeishu diwnq by beqtyn niwn la, "Nan ji la ape gan shoeq u niwn mei," naha na by de.

Ama ji la, "Nazare kun iwn Jeishu," naha haw by jo de.

⁸ Jeishu la, "Neq la ke ga de naha nahaw khiwn dy de. Nan ji ke gan nashoeq de nala neq ji la lyiw ja shan," naha haw by de. ⁹ Ama tynygy haw ha niwn la, "Pe-e jy, ke gan nan napoe niwn ape ma pjau y de," naha kausy gan haw niwn pie khuitan kkrhau than jo de.

¹⁰ Shimun Peitru me kei joen de on jo de. Ama la kei tneq gan k'ju ha Miema glein xiw iwn tanna gan tkry ha t'a phan iwn knaqkhin bapy by vi jo de. Tanna tneq amiq la Malakhu nade. ¹¹ Jeishu la Peitru gan, "Nan iwn kei gan ama mtynq me khe beqtyn ja. Ke Pe la ke gan nakatonq he niwn neremsausau niwn neq gan ke katonq shan y de by," naha haw by de.

Jeishu gan Enna man me mhenq by niwn

¹² Khiwn degan langie ktoenkyn he ama iwn langie ji la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran gan kason ji he Jeishu gan nien by ha mkrhien by de. ¹³ Jeishu gan Enna man me kausy xiw mhenq by de. Enna man la tneq shni miema glein khan ha niwn Kajapha iwn apui jo de.

¹⁴ Kajapha la Judaq ktoenkyn ji gan, "Khimie axylypi ji avuiq khimi lonq man diw ga la hoi goe na by," naha haw by niwn khimi jo de.

Peitru la Jeishu gan ke mny y naha kpha niwn

(Mth 26:69-70; Mk 14:66-68; Lk 22:55-57)

¹⁵ Shimun Peitru he ave axy niwn atxuiq la Jeishu txuiq xui poe jo de. Axy niwn atxuiq neq la miema glein xiw he kma de tkhoen Jeishu he vaan de miema glein in tkha me koen de dan jo de. ¹⁶ Peitru la xanq iwn thawkha tein me on jo de. Miema glein xiw he kma niwn atxuiq la vy ha nuipuidi pi gan Peitru gan athunq me mhenq than haw by jo de. ¹⁷ Thawkha me ka'on nuipuidi pi la Peitru gan, "Nan la khimi haan neq iwn atxuiq sy y na by," naha haw by de.

Peitru la, "Ke sy y jo de," naha mkonq by jo de.

¹⁸ Mdin by de tkhoen tanna ji, kason ji la me ti u ha metalon me tpanqkliw thau ha me ka'on u jo de. Peitru ma lyiw ha tneq ji he vaan de thau ha me ka'on jo de.

Jeishu gan miema glein xiw msie by niwn

(Mth 26:59-66; Mk 14:55-64; Lk 22:66-71)

¹⁹ Miema glein la Jeishu gan ama iwn atxuiq ji he ama mtu niwn kthanq gan diwnq by de. ²⁰ Jeishu la, "Ke la khimi ji maq me sanrau haw ja voivoi ja de. Ke la Judaq ji vy ha kalun niwn Kniqkhoeqmaq iwn in he Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me mtu ja voivoi jo de. Ke la kauxu me tne ma tpe y de. ²¹ Nagy de tkhoen he ke gan namsie u niwn mei. Ke haw niwn gan the niwn khimi ji gan diwnq ja. Ke tne haw mei naniwn neq ji gan diwnq ja. Ke tne haw mei naniwn neq ji mny ji de," naha haw by de.

²² Jeishu pie tneq gan tpe degan tneq me kason lonq de la ame gan tpe by ha, "Miema glein xiw gan nan nagy tpe vaan thaan mei," naha haw by de.

²³ Jeishu la, "Ke haan man haw kre vi de nala ke tne haw kre mei thuiq lei. Gadema ke haw niwn ji khuitan ja de nala nagy de ke gan nary niwn," naha haw by de.

²⁴ Dyde Enna man la Jeishu gan mkhien niwn he Miema glein xiw Kajapha me mkaq by de.

Peitru la Jeishu gan ke mny y naha kpha beqtyn niwn

(Mth 26:71-75; Mk 14:69-72; Lk 22:58-62)

²⁵ Shimun Peitru la tneq me kdoi ha me ka'on jo de. Dyde axy niwn ji la, "Nan la khimi haan neq iwn atxuiq sy y na by," naha haw by de.

Gadema Peitru la kpha ha, "Sy y jo de," naha haw by jo de. ²⁶ Miema glein xiw iwn tanna lonq de niwn la Peitru knaqkhin tkry py niwn khimi he axui kashoi jo de. Tneq la, "Tkha thunq me nan gan ke nanu niwn sy y na by," naha diwnq by de.

²⁷ Peitru la, "Sy y de," naha kpha beqtyn jo de. Tynygy de he aq la khonq by jo de.

Jeishu la ktoenkyn Pile maq me tiwn niwn

(Mth 27:1-2, 11-14; Mk 15:1-5; Lk 23:1-5)

²⁸ Judaq ji la Jeishu gan Kajapha in kon Roma asora ktoenkyn in glein me mhenq by jo de. Tneq ktiw la mkhoen thoeqdi ktiw thaw jo de. Judaq ji la asora ktoenkyn in glein me koen y jo de. Nagy de mei nala Roma asora in glein me koen la ama ji la arinon on he sepin y dy de. Tynygy nala ama ji la Kien Niwn Shni me sa de dan y dy de. ²⁹ Dyde Pile la thaw ha tneq ji gan, "Kхими neq gan tne ajie on de naha bi by niwn," naha diwnq by de.

³⁰ Neq ji mkonq niwn la, "Neq ajie haan man jiekre y de nala ke ji la nan me neq gan namhenq y de," na by de.

³¹ Pile la, "Neq gan mhenq ha nanma ji iwn tra on niwn he tautun mkhoi u ja," naha haw by de.

Judaq ji la, "Ke ji me khimi lonq man gan mthi than aqna on y de," naha mkonq by de. ³² (Tynygy haw niwn la ama nagy sha ha diw ha de naniwn Jeishu ama haw niwn he tlele khuitan kkrhau than jo de.) ³³ Pile la xandi in thunq me koen beqtyn ha Jeishu gan ama me kauq by de. "Nan la Judaq ji iwn xandi sy ja by," naha diwnq by de.

³⁴ Jeishu la, "Nanma khkhien nadiwnq de ne ha nadiwnq niwn by, sy y klauq ke kthanq khimi ji nathuiq by ha nadiwnq niwn by," naha diwnq by de.

³⁵ Pile la, "Nan la ke gan Judaq axui naha nathi by. Ke me nan gan na-au niwn khimi ji la nan ji Judaq ji he nanma ji miema glein ji ga de. Nan tne sha dy niwn," naha diwnq by de.

³⁶ Jeishu la, "Ke iwn khoeq la khoeqra neq he klau y de. Ke iwn khoeq la khoeqra neq he klau ga de nala ke txuiq ji la ke Judaq axui ji me tiwn ha y than ty u man de. Ke iwn khoeq la khoeqra neq he klau y de," naha haw by de.

³⁷ Dyde Pile la, "Tynygy nala nan la xandi by," na by de.

Jeishu la, "Ke la nan haw niwn he xandi ja de. Ke la Kniqkhoeqmaq iwn khuitan niwn kthanq gan thuiq than kapien ha khoeqra me vy niwn jo de. Kniqkhoeqmaq iwn khuitan niwn kthanq he klau niwn khimi la ke pie gan nakneq man de," na by de.

³⁸ Pile la, "Khuitan niwn kthanq la tne mei," naha diwnq by de.

Jeishu gan mthi than pie mxa niwn

(Mth 27:15-31; Mk 15:6-20; Lk 23:13-25)

Pile la Judaq ji on niwn xanq me thaw ha haw niwn la, "Ke la neq gan tniengq poe he than ajie ji katein y de.

³⁹ Gadema nanma ji arinon me on he tlele Kien Niwn Shni ktiw me nan ji than lonq lonq de gan mxoe ja

voivoi ja de. Nan ji la ke gan Judaq xandi gan mxoe he than ne by," naha haw by de.

⁴⁰ Ama ji la, "Neq gan sy y de, Baraba gan namxoe by ga ja," naha xanq by u jo de. (Baraba la Roma asora gan ieqxau niwn khimi lonq de jo de.)

19 Khiwn degan ktoenkyn Pile la Jeishu gan xuinoen he hienq he by de. ² Langie ji la axinq baan ji he luqkhu sha ha aluq me khu by de. Ama ji la kni kaulin gan hunq by jo de. ³ Ama ji la, "Judaq xandi jy, tshautkhon man naxinq by ga jo shan," naha skoe by de. Neq ji la vy ha tbie by de.

⁴ Pile la xanq me thaw beqtyn ha khimikie ji gan, "Ke la ama gan nan ji me namthoe jo de. Ama gan tniengq poe than ajie tne ma ke la katein y de naniwn nan ji mny than jo de," naha haw by de. ⁵ Dyde Jeishu la axinq luqkhu gan khu ha akonq me kashie niwn kh'aw kaulin gan kahunq ha thaw jo de. Pile la, "Tkhoenq u ja khimi neq ga de," na by de.

⁶ Miema glein ji he kason ji la Jeishu gan nu degan, "Neq gan shenlein kon me hien. Neq gan shenlein konq me hien," naha xanq by de.

Gadema Pile la, "Nan ji mhenq ha shenlein konq me hien ja. Ke la neq me ajie gan katein y de," naha haw by de.

⁷ Judaq ktoenkyn ji la, "Neq la ama gan ama Kniqkhoeqmaq iwn Spa de naha haw de tkhoen diw shan de naha ke ji iwn tra me on de," naha mkonq beqtyn jo de.

⁸ Pile la ama ji haw niwn pie tneq gan the by ha jauhoe xiq mtynq xiq thaan jo de. ⁹ Ama la xandi in glein me koen beqtyn ha Jeishu gan, "Nan la na'iwn vy niwn mei," naha diwnq by de.

Gadema Jeishu la mkonq by y jo de. ¹⁰ Pile la, "Nan la ke gan natpie y on by. Ke la nan gan namxoe than he shenlein konq me hien he than aqna on ja de naniwn nan mny ja by," naha haw by de.

¹¹ Jeishu la, "Kniqkhoeqmaq la nan gan aqna napoe y de nala nan ke gan tne ma nasha de dan y de. Dyde ke gan nan me na-au niwn khimi la ajie amdaw on niwn de," na by de.

¹² Pile la pie tneq gan the by la Jeishu gan mxoe than lan shoeq jo de. Gadema Judaq ji la, "Nan la khimi neq gan mxoe de ne la Keisa xandi iwn aphau sy y dy de. Khimi lonq man ama gan ama xandi naniwn la Keisa xandi gan ieqxau niwn ga de," naha ktei by de.

¹³ Pile la pie tneq gan the degan Jeishu gan xanq me mthoe ha, "Txun tbe niwn mtynq," naha kauq niwn tautun mkhoi niwn mtynq me knoenq jo de. (Neq gan Heibru ly he la Gabata nade.) ¹⁴ Aktiw neq la Kien Niwn Shni thaw ha y man mhaan mniq kniq tiwtliwn nade. Pile la Judaq ji gan, "Neq la nan ji iwn xandi de," naha haw by de.

¹⁵ Judaq ji la, "Neq gan mthi! Neq gan mthi! Shenlein me hien," naha xanq by de.

Pile la, "Nan ji iwn xandi gan shenlein me nahien he de ne by," na by de. Miema glein ji la, "Keisa xandi nienq ke ji iwn xandi ga de," na by de.

¹⁶ Kaukiwn me Pile la Jeishu gan Roma langie ji me shenlein konq me hien than poe by de.

Jeishu gan shenlein konq me mthi niwn

(Mth 27:32-44; Mk 15:21-32; Lk 23:26-43)

Dyde Roma langie ji la Jeishu gan mhenq by jo de. ¹⁷ Jeishu la ama iwn shenlein gan tpuq ha aluqky mtynq naniwn me lyiw jo de. (Heibru ly he la mtynq neq gan Gawlagawta naha kauq de) ¹⁸ Tneq me ama ji la Jeishu gan shenlein me hien by de. Neq ji la axy niwn khimi lonq ni de gan ma banq by jo de. Jeishu gan bythy me khe ha t'a phan me lonq de, lauvoi phan me lonq de hien by jo de. ¹⁹ Pile la, "Nazare kun iwn Jeishu, Judaq ji iwn xandi," naha tri he niwn sa gan shenlein konq me hien by de. ²⁰ Jeishu gan shenlein konq me hien niwn mtynq la kun he xanqla y de tkhoen Judaq khimi amdaw ji la sa tneq gan nu u jo de. Sa la Heibru pie, Latin pie, Gri pie ji he tri ha de. ²¹ Judaq miema glein ji la Pile gan, "'Judaq ji iwn xandi,' naha tri nanq ja. 'Kхими neq la Ke la Judaq ji iwn xandi de,' naha tri ja na by de," nade.

²² Pile la, "Ke tri he niwn he tri ha ga de," na by de.

²³ Langie ji la Jeishu gan shenlein konq me hien khiwn gan Jeishu kahunq niwn asha shei ashau gan la u ha lonq man toeq man naha tausumliq de sha ha kaxi u jo de. Athunq me kashie niwn kh'aw gan ma la u jo de. Kh'aw tneq la shei de gan tkonq ga de tkhoen xui niwn mtynq on y de. ²⁴ Langie ji la lonq de gan lonq de, "Me ji sh'ei u nanq shi. Kapy u ha ape dan mei xieq u ga shi," naha kahaw u jo de. Tneq ji kkrhau niwn la piemkun me on niwn,

"Neq ji thunq me ke iwn kh'aw gan kaxi u man de.

Ke iwn kh'aw gan kapy ha xieq u man de," naniwn khuitan kkrhau than jo de.

Dyde langie ji la tynygy sha niwn de.

²⁵ Jeishu iwn shenlein tein me Jeishu iwn anoi-oi, anoi-oi iwn anaqqi, Klopha nuipui Mari he Magadala Mari ji la kdoe ha on u jo de. ²⁶ Jeishu la anoi-oi he ama khie niwn atxuiq tneq me kdoe ha on niwn gan nu by de. Dyde Jeishu la anoi-oi gan, "Noi-oi jy, neq me nan iwn spa," naha haw by de.

²⁷ Atxuiq gan ma, "Neq me nan iwn noi-oi," naha haw by de. Tneq ktiw kon atxuiq tneq la anoi-oi gan ama in me mhenq ha mxinq jo de.

Jeishu diw niwn

(Mth 27:45-56; Mk 15:33-41; Lk 23:44-49)

²⁸ Tneq ktiw me Jeishu la axylipi kkrhau pi dy de naniwn gan mny ha piemkun me on niwn he khuitan than, "Ke la tui kaxin de," naha haw by de.

²⁹ Tneq me sbjie tui thoepan niwn tky de on jo de. Langie ji la mxapunq gan la ha sbjie tui me mdun khiwn la hushopo kun abaan haan de he banq hana mtyn by de. ³⁰ Jeishu la sbjie tui gan ni khiwn la, "Khiwn dy de," naha haw jo de.

Ama la aluq khunqxoex ha ashau thaw jo de.

Jeishu iwn amnau gan sxi he xunq niwn

³¹ Mhaan mniq la T'ja Mniq jo de. Tneq mniq la Kien Niwn Shni ma sy ja jo de. Judaq ktoenkyn ji la T'ja Mniq me axaw gan shenlein konq me khe de ne y jo de. Shenlein konq me on niwn khimi ji ktanle diw than langie ji la neq ji akhaw ji gan tkie tau than Pile me haw jo de. Dyde tynygy sha la shenlein konq kon mxa an de dan jo de. ³² Dyde langie ji la lyiw ha kanmaq xiw khimi iwn akhaw gan tkie jo de. Khiwn la ave lonq de niwn Jeishu he vaan de shenlein konq me hien niwn khimi gan akhaw tkie by jo de. ³³ Gadema ama ji la Jeishu me thaw degan Jeishu la diw dy de naniwn mny de tkhoen akhaw ji gan tkie by y jo de. ³⁴ Langie lonq de niwn la Jeishu iwn amnau gan sxi he xunq by ha taukhidan he tui he athi loe jo de. ³⁵ (Tynygy kkrhau niwn gan nu niwn khimi la tneq kthanq haw jo de. Tneq iwn haw niwn la khuitan ja de. Ama la khuitan niwn he nan ji yn u than haw de naniwn ama mny jo de.)

³⁶ "Ama iwn axu ji gan ape ma tkie ha y de," naniwn piemkun me tri niwn khuitan than jo de. ³⁷ Piemkun me, "Ama ji sxi he xunq niwn gan tkhoenq u man de," naniwn on man de.

Jeishu gan kvuiq niwn

(Mth 27:57-61; Mk 15:42-47; Lk 23:50-56)

³⁸ Neq khiwn gan Arimathe kun sha Jawshe la Pile me Jeishu axaw gan mke by de. (Jawshe la Jeishu iwn atxuiq kkrhau gadema Judaq ktoenkyn ji gan xiq de tkhoen kauxu me yn ga jo de.) Pile la Jeishu axaw gan la than poe by ha Jawshe la lyiw ha axaw gan la jo de. ³⁹ Nikodama la Jawshe he vaan de vy jo de. Neq la Kausy gan mxun me Jeishu gan vy ha katein niwn khimi jo de. Nikodama la mura he alaw naha kauq niwn akun he sha niwn mnanqvin niwn mhunq niwn bisha koishy mthun baan de gan mhenq jo de. ⁴⁰ Neq xini la Jeishu axaw gan mhenq ha Judaq ji kvuiq degan arinon on beshe he mnanqvin niwn atui he vaan de asha shei a'shau he tpauq jo de. ⁴¹ Jeishu gan shenlein konq me hien niwn tein me tkha haan de on jo de. Tkha tneq me ape gan ma kvuiq y man niwn tpon txun khoeq

kautha haan de on de. ⁴² Tneq mniq la T'ja Mniq tiwn ha y man niq de de tkhoen atein iwn tpon tneq me Jeishu axaw gan kvuiq u jo de.

Axaw on y niwn tpon

(Mth 28:1-8; Mk 16:1-8; Lk 24:1-12)

20 Khoeq along mniq mkhoen thoeqdi khoeqvanq y man degan Magadala kun iwn Mari la tpon me lyiw jo de. Ama la tpon gan keinkrie ha khe niwn txun katxiwnqluq ha on niwn gan nu by jo de. ² Ama la kauxui ha Shimun Peitru he Jeishu khie niwn atxuiq me lyiw jo de. Ama la, "Kanma iwn axaw gan tpon kon mhenq dy de. Ke ji la mtynq name khe mei mny y de," naha haw by de.

³ Dyde Peitru he axy niwn atxuiq la tpon me lyiw jo de. ⁴ Ama xini la kauxui ha axy niwn atxuiq la Peitru khaan y tpon me tiwn maq jo de. ⁵ Ama la boeq ha tkhoenq jo la asha shei ashau gan nu by ga de. Gadema ama la athunq me koen y jo de. ⁶ Kaukiwn me vy niwn Shimun Peitru la tiwn ha tpon me koen pjoe jo de. Ama la asha shei a'shau gan nu by jo de. ⁷ Aluq gan shvie niwn asha ma on jo de. Tneq la asha shei a'shau he vaan de on y klauq axy niwn me khawprie ha on by jo de. ⁸ Tpon me tiwn maq niwn axy niwn atxuiq ma koen be jo de. Ama la nu ha yn jo de. ⁹ Ama xini la Jeishu diw niwn kon xinq beqtyn ha de naniwn piemkun gan kneqthoenq y man jo de. ¹⁰ Atxuiq xini la ama ji on niwn mtynq me kaku hy jo de.

Jeishu Magadala Mari gan akyq mnui niwn

(Mth 28:9-10; Mk 16:9-11)

¹¹ Mari la tpon xanq me kdoe ha xa jo de. Ama la xa titoen boeq hana tpon thunq me tkhoenq jo de. ¹² Ama la Jeishu axaw gan khe niwn mtynq me mlunqpin niwn gan kashie niwn thoeq lonq ni de gan nu by de. Ama xini la luqtyn me lonq de khawtan me lonq de knoenq ha on jo de. ¹³ Thoeq xini la, "Nan la nagy de xa niwn mei," naha diwnq by de.

Mari la, "Ke iwn Kanma iwn axaw gan ama ji la ha mhenq vi de. Tne me khe mei mny y de," naha mkonq by de. ¹⁴ Ama la pie tneq haw khiwn gan bauteinbaula tkhoenq jo la Jeishu tneq me kdoe niwn gan nu by de. Gadema Jeishu naniwn gan ma by y jo de. ¹⁵ Jeishu la, "Nan la nagy de xa niwn mei. Ape gan shoeq niwn mei," naha diwnq by de.

Ama la Jeishu gan tkha kanma naha thi jo de. Dyde Mari la, "Nan la axaw gan mhenq vi de nala name khe mei naniwn nathuiq by ve ja. Ke lyiw ha la ve nan," naha haw by jo de.

¹⁶ Jeishu la, "Mari jy," naha kauq by jo de.

Mari la kahoq ha Heibru ly he, "Rabi jy," naha mkonq by de.

¹⁷ Jeishu la, "Ke gan namla nanq ja. Ke la Pe-e me lyiw y man de tkhoen de. Gadema ke iwn naqpi ji me lyiw ha, 'Ke la ke iwn Pe-e, nan ji iwn Pe-e, ke iwn Kniqkhoeqmaq, nan ji iwn Kniqkhoeqmaq me lyiw man de,' naniwn gan thuiq by ja," naha haw by de.

¹⁸ Dyde Magadala Mari la atxuiq ji me lyiw ha ama la Kanma he katein niwn, ama gan haw by niwn ji gan thuiq by jo de.

Jeishu la atxuiq gan akyq mnui niwn

(Mth 28:16-20; Mk 16:14-18; Lk 24:36-49)

¹⁹ Atxuiq ji la Judaq ktoenkyn ji gan xiq de tkhoen khoeq along mniq mdiwn ktiw me kalun ha thawkha kakein ha on u jo de. Jeishu la vy ha ama ji unq me kdoe jo de. Ama la, "Nan ji me mdurui mduishaw niwn on ga jo shan," na by de. ²⁰ Tynygy tpie khiwn la ama iwn akoe he amnau gan mnui by de. Atxuiq ji la Kanma gan tkhoenq u ha jauhoe hoelihoelanq u thaan jo de. ²¹ Jeishu la, "Nan ji me mdurui mduishaw niwn on ga jo shan. Ke Pe-e la ke gan namxoe beshe he ke la nan ji gan khoeqra neq me namxoe de," naha haw by beqtyn de. ²² Ama la atxuiq ji gan mu by ha, "Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan koeban u ja. ²³ Nan ji la khimi ji iwn ajie ji gan mxoe de nala ama ji la ajie kon loe dy de. Nan ji la ama ji ajie gan mxoe y de nala ama ji ajie on man de," naha haw by de.

Jeishu he Thawma

²⁴ Jeishu vy degan atxuiq long xale ni de thunq iwn (Didumu naha kauq niwn) Thawma la tneq me on y de. ²⁵ Axy niwn atxuiq ji la, "Ke ji la Kanma gan nu de," naha thuiq by jo de.

Gadema Thawma la, "Ako me shinmsoe hien niwn tmaq kan gan nu y, tmaq kan ji gan koem'jun he mthan ha y, amnau gan akoe he mthan ha y de nala ke yn y de," naha haw by de.

²⁶ Ave niqva t'ja de on la atxuiq ji la in thunq me kalun beqtyn ha Thawma ma tneq ji he vaan de on be jo de. Thawkha la kakein gadema Jeishu la vy ha, ama ji unq me kdoe jo de. Ama la, "Nan ji me mdurui mduishaw niwn on ga jo shan," na by de. ²⁷ Khiwn la Thawma gan, "Nan koem'jun he neq gan mthan ha, ke akoe gan tkhoenq ja. Nan akoe gan mtoe ha ke amnau gan mthan ja. Amlunq oe ni man sha nanq ja, khuitan nays ja," naha haw by de.

²⁸ Thawma la, "Ke iwn Kanma, ke iwn Kniqkhoeqmaq," naha mkonq by jo de.

²⁹ Jeishu la, "Ke gan nanu de tkhoen nan yn dy de. Ke gan nanu y klauq nays niwn khimi la saxein ghoi gan dan u de" naha haw by de.

Saboi neq tri ha niwn iwn tryiw niwn

³⁰ Jeishu la atxuiq maq me sha niwn m'anna tauthon ji amdaw on man de. Tneq ji axylpi gan saboi neq thunq me tri y man de. ³¹ Gadema tynygy tri niwn la Jeishu la Khristu de, Kniqkhoeqmaq iwn Spa de naniwn gan nan ji yn than he ama gan yn niwn dhan he tshautkhon ashau gan dan u than de.

Jeishu atxuiq long shri de gan akyq mnui niwn

21 Niqva sxiw de khiwn la Jeishu la Tibeiri kaanq me ave xinq de atxuiq ji me thaw by de. Nagy kkrhau mei nala ² Shimun Peitru, Didumu naha kauq niwn Thawma, Galilei khoeq Kana kun iwn Nataneila, Zeibeidei iwn spa, Jeishu iwn axy niwn atxuiq long ni de niwn la vaan de on jo de. ³ Shimun Peitru la ama ji gan, "Ke py m'jau de lyiw de," naha haw by de.

Ama ji la, "Ke ji ma naxui poe de," naha haw by u jo de. Dyde ama ji la mlon me lyiw u jo de. Gadema mx-un xun de mui mie man ma dan by y jo de. ⁴ Mkhoen thoeqdi Jeishu la tvaq tein me kdoe ha on jo de. Gadema atxuiq ji la Jeishu naniwn gan ma by y jo de. ⁵ Jeishu la, "Aqmon ji jy, mui dan u na by," naha xan by de. Ama ji la, "Mie man ma dan y jo de," naha mkonq by de.

⁶ Jeishu la, "Mlon t'a phan me py gan mxa beqtyn la mui dan u man de," naha haw by de. Dyde ama ji la py gan mxa ha mui amdaw kmaq by de tkhoen xie ha knaq by y jo de.

⁷ Jeishu khie niwn atxuiq la Peitru gan, "Me ji iwn Kanma de," naha haw by de. Peitru la Kanma de naniwn gan the by degan ama iwn kni gan kahunq ha Jeishu he katein than tui me shonq jo de. ⁸ Axy niwn atxuiq ji la mlon me on ha mui amdaw kmaq niwn py gan kauniq me xieq u jo de. Mlon he kauniq la xanqla y de. Lanq xui baan de xanqla ga de. ⁹ Ama ji la kauniq me poe degan metalon me mui m'ein niwn he tkoe gan nu by jo de. ¹⁰ Jeishu la, "Nan ji nien ha dan niwn mui mhen die ja," na by de.

¹¹ Shimun Peitru la mlon konq me poe ha py gan kauniq me xie jo de. Py la mui glein haan lienbe de he xui baan de he mie thunq de (153) kmaq gadema py la krau y jo de. ¹² Jeishu la, "Vy ha sa u ja," na by de. Atxuiq ji la ape ma, "Nan la ape mei," naha diwnq vanq y jo de. Nagy de mei nala Ama la Kanma Jeishu de naniwn gan mny u jo de. ¹³ Jeishu la vy ha, tkoe gan la ha poe by jo de. Mui gan ma poe by jo de.

¹⁴ Diw niwn kon xinq beqtyn khiwn gan atxuiq ji me ave Ama akyq gan mnui by niwn la xinq thunq de mki jo de.

Jeishu he Peitru

¹⁵ Ama ji sa khiwn gan Jeishu la Shimun Peitru gan, "Jawhen spa, Shimun jy, neq ji khaan y ke gan nakhie ja by," naha diwnq by de.

Shimun Peitru la, "Kanma jy, sy ja de, ke nan gan nakhie niwn nan mny ja de," naha mkonq by de.

Jeishu la, "Ke iwn mhauq pi ji gan msa ja," na by de. ¹⁶ Ave xinq de Jeishu la, "Jawhen spa, Shimun jy, ke gan nakhie ja by," na by de. Shimun Peitru la, "Kanma jy, sy ja de, ke nan gan nakhie niwn nan mny ja de," naha mkonq by de. Jeishu la, "Ke iwn mhauq ji gan anienmrien mriekie ja," na by de. ¹⁷ Ave xinq thunq de mki Jeishu la, "Jawhen spa, Shimun jy, ke gan nakhie ja by," na by de.

Jeishu la, "Nan ke gan nakhie ja by," naha xinq thunq de mki diwnq by de tkhoen Peitru la mlunqma jo de. Ama la, "Kanma jy, nan axylpi mny ja de. Ke nakhie niwn gan nan mny ja de," naha haw by de.

Jeishu la, "Ke iwn mhauq ji gan msa ja. ¹⁸ Ke nan ji gan khuitan nahaw gan, nan laudie ni gan keinxui gan kna ha nanma ne niwn me lyiw jo de. Gadema nan kanta de niq gan la nan la akoe jau man de. Axy niwn khimi ji la nan gan xuinoen he namkrhien ha nan lyiw de ne y niwn me namhenq man de," naha haw by de. ¹⁹ Tynygy haw niwn la Jeishu la Peitru gan nagy diw ha de naniwn haw yy by de. Alan tneq he Kniqkhoeqmaq iwn mimoen gan shanq he de naniwn mnui by niwn jo de. Khiwn la Peitru gan, "Ke txuiq naxui," na by de.

Jeishu he axy niwn atxuiq

²⁰ Peitru la kahoig ha Jeishu khie niwn axy niwn atxuiq gan nu by de. Atxuiq neq la mxun bu sa degan Jeishu gan kanei ha, "Kanma jy, ape la nan gan na-au de mei," naha kadiwnq jo de. ²¹ Peitru la Jeishu khie niwn atxuiq gan nu by la, Jeishu gan, "Kanma jy, neq me la tne kkrhau by de mei," naha diwnq by de.

²² Jeishu la, "Ke la neq gan ke navy de mtien man ashau xinq he de ne la nan he klau y de. Nan la ke txuiq naxui ha de," naha mkonq by de.

²³ Jeishu iwn pie tneq tkhoen he atxuiq ji unq me atxuiq tneq la diw y dy de naha kthanq jaq by jo de. Gadema Jeishu la neq diw ha y dy de naha haw niwn sy y jo de. Ama haw niwn la, "Ke la neq gan ke navy de mtien man ashau xinq he de ne la nan he tne ma klau y de," naha haw niwn ga de.

Khiwn niwn

²⁴ Atxuiq neq la kthanq neq ji gan nu ha tri niwn khimi jo de. Neq iwn tri ha khe niwn ji la khuitan ja naniwn ke ji mny ja de.

²⁵ Jeishu sha niwn axy niwn maqtanq ji amdaw on man de. Maqtanq neq ji axylpi ji gan tri pi de nala khoeqra neq me tri niwn saboi ji khe de nala kaken de sy y de naha ta jo de.

Tloe ji iwn maqtanq

Katein niwn

Tloe ji iwn maqtanq saboi neq la tloe Luka tri niwn Kthanq Ghoi saboi gan mton niwn jo de. Tloe ji iwn maqtanq saboi iwn adika mtiwn niwn la kausy xiw tloe ji la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq iwn lan mnui niwn he "Jeirushlen kun, Judaq khoeq, Shamari khoeq he khoeqra neq khiw niwn mtien de" Kanma Jeishu kthanq ghoi gan thuiq niwn ji gan tri ha khe niwn jo de. (1:8) Tloe ji iwn maqtanq saboi me kauruiq niwn ji la khrijen sasana la Judaq axui ji kon katein ha khoeqra me kthanq jaq niwn kthanq jo de. Khrijen ji la Roma inpara iwn kphakla niwn gan ktei niwn khimi ji sy y de naniwn, khrijen yn niwn la Judaq ji yn niwn gan koipy than sha niwn de naniwn sa haw niwn khimi ji kneqthoenq than sa neq katri la kadikhiw he than jo de.

Jeishu kthanq Kthanq Ghoi gan thuiq niwn mtynq la kathieqjaanq thaan niwn he tauphy mriw niwn gan Tloe ji iwn maqtanq saboi gan byn (3) de khoi ha mnui ha ja de. Neq ji la (1) Jeishu Khoeqshniq konq me kaliwn khiwn gan Jeirushlen kun me khrijen sasana katein maq niwn, (2) Paleitina khoeq axy niwn mtynq me kthanq jaq niwn, (3) Roma kun mtien de Meditharenija lahaw me thaw thaan than kthanq jaq niwn ji jo de.

Tloe ji iwn maqtanq saboi me kauruiq niwn tangoe niwn haan de la Panteikotei shni menan Jeirushlen kun iwn atxuiq ji konq me bohan he naskrha niwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq iwn sha niwn ji jo de. Tynygy naskrha niwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la tneq ktiw me on niwn khrijen tauphy he ktoenkyn ji gan aan poe ha lan maq niwn kthanq kauruiq jo de. Khrijen kthanq gan saboi neq me kauruiq niwn tra ji me katein ha jo de. Khristu gan yn niwn khimi ji ashau xinq niwn he aphau sha niwn ji me kthanq ghoi tneq iwn bohan on niwn gan shaushi mnui niwn jo de naha tri ha khe jo de.

Kthanq ado

Kthanq Ghoi gan thuiq than mxiw niwn

(a) Kanma Jeishu kaukiwn xiw txu he kaudi

(b) Judaq iwn mtynq gan kadan

Jeirushlen kun me Jeishu kthanq thuiq niwn

Judaq khoeq he Shamari khoeq me Jeishu kthanq thuiq niwn

Pawlu maqtanq sha niwn

(a) Kanmaq xiw kthanq ghoi haw de lyiw niwn

(b) Jeirushlen kun me sha niwn tauphy ji konsi mitin

(c) Xinq ni de mki kthanq ghoi haw de lyiw niwn

(d) Xinq thunq de mki kthanq ghoi haw de lyiw niwn

(e) Jeirushlen kun, Keisari kun he Roma kun ji me Pawlu gan mron me khe niwn

Sepin Seryiw niwn Muiqxaq iwn kaudi

1 ¹⁻² Tawphilu jy, ke iwn kanmaq xiw tri niwn saboi thunq me Jeishu maqtanq sha niwn kon khoeqshan me mhenq by niwn mtien de ama sha niwn, haw niwn axylipi ji gan tri jo de. Kniqkhoeqmaq khoeqshniq me mhenq by ha y man degan ama xieq niwn tloe ji gan Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he pie txu by jo de. ³ Ama diw khiwn gan niqva xuimliq de ama akyq gan tloe ji me mnui by ja voivoi de. Ama ashau xinq ha ja de naniwn gan khuitan niwn shaushi he mnui by de.

Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq kthanq gan thuiq by jo de.

⁴ Xinq de me, Jeishu la tloe ji he bu sa toen me, "Jeirushlen kun kon thaw ha lyiw u nanq ja. Ke haw beshe he ke pe-e Kniqkhoeqmaq khe niwn kaudi gan son ha on u ja. ⁵ Jawhen la nan ji gan tui he batizen napoe niwn de. Gadema niqva texiwn la Kniqkhoeqmaq la nan ji gan Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he bati-zen napoe man de," naha pie txu by de.

Jeishu gan khoeqshniq me mhenq by niwn

⁶ Tloe ji la Jeishu he vaan de on degan, "Kanma jy, nan la khoeq neq gan ave Isreila khimi ji gan ama ji gan ama ji tkhoenq than poe by de by," naha diwnq by de.

⁷ Jeishu mkonq by niwn la "Kniqkhoeqmaq ama iwn aqna he khe niwn ktiw he niqva gan nan ji mny ha y ti. ⁸ Gadema nan ji me Sepin Seryiw niwn Muiqxaq naka la bohan gan dan ja tyn man ti. Nan ji la ke kthanq gan Jeirushlen kun, Judaq khoeq axylipi, Shamari khoeq axylipi kauniq tvaq ttyn me on niwn khimi ji me thuiq ja tyn man ti," naha haw by de. ⁹ Ama tpie niwn khiwn gan Kniqkhoeqmaq la ama gan khoeqshan me mhenq by jo de. Atxuiq ji tkhoenq toen gan khoeqni la khuphaan by ha ama ji la Jeishu gan nu by y dy jo de.

¹⁰ Ama lyiw khiwn degan atxuiq ji khoeqshan me tkhoenq khi ha on toen me athonathau kaulun kakhu kna niwn longq ni de la taukhidan he ama ji maq me kdoe by jo de. ¹¹ "Galilei khimi ji jy, nan ji nagy de kdoe ha khoeqshan me katyn ha tkhoenq u niwn mei. Nan ji maq iwn khoeqshniq me Kniqkhoeqmaq mhenq niwn Jeishu neq gan nu beshe he ave maq me tynygy navy beqtyn man ga," naha haw by de.

Judaq mtynq gan la niwn Mathija

¹² Khiwn la tloe ji la Jeirushlen kun he mein axiexiw de xanqla niwn shenloen kun tkoenq kon Jeirushlen kun me vuiq u jo de. ¹³ Ama ji Jeirushlen kun me tiwn la, Peitru, Jawhen, Jaku, Endrei, Philipu, Thawma, Bathawlamei, Mathe, Alapei spa Jaku, Shimun Zeilu he Jaku spa Judaq ji la ama ji on niwn in iwn akonq iwn akhaan me lyiw jo de. ¹⁴ Ama ji la kalunkalun ha nuipuidi ji, Jeishu anoi-oi Mari, Jeishu iwn anaqqi ji he vaan de niq de saxein mke ha on u jo de.

¹⁵ Niqva texiwn degan haan lienbe de he koishy de on niwn yn niwn khimi ji la kalun ha on toen me Peitru la thau ha tpie by de. ¹⁶ Ke iwn khunpoe ji jy, Judaq Iskaro la Jeishu gan nien than lan mnui by jo de. Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la kausy niq kon Davi mkha kon haw ha Judaq Iskaro kthanq tny niwn khuitantan kkrhau y klauq on y de. ¹⁷ Neq la me ji thunq niwn longq de de. Kniqkhoeqmaq iwn maqtanq gan sha than xieq niwn khimi jo de.

¹⁸ Ama iwn hoi y sha ha dan niwn avanq he klana shei de xaanq jo de. Tneq me kamkhula kadie ha akyq kkaphun vi de. Atxiq ma thawpraw vi de. ¹⁹ Tneq kthanq gan Jeirushlen me on niwn khimi axylipi ji la the ha klana neq gan ama ji pie he Akaladama naha kauq jo de. Akaladama naniwn la athi loeja niwn klana na jo de.

²⁰ Shalen saboi thunq me tri ha khe niwn on de. Ama iwn in la kaukaw ha ape ma on nanq shan. Ama iwn maqtanq gan axy niwn khimi dan ja tyn man ga.

²¹⁻²² Dyde Kanma Jeishu xinq beqtyn niwn kthanq gan me ji he vaan man shaushi thaw than khimi longq man gan xieq ha de. Jawhen batizen poe by niwn kon Jeishu khoeqshan me mhenq by niwn mtien de me ji he Jeishu he vaan de lyiw niwn on niwn khimi longq man kkrhau ha ga de.

²³ Ama ji la Jawshe naniwn Basaba (Jetu naha ma kauq tyn de) he Mathija neq xini gan xieq than tpie u jo de. ²⁴⁻²⁵ Ama ji saxein mke niwn la, "Kanma jy, nan la khimi ji amlunq gan mny ja ti. Neq xini longq ni de menan ape gan xieq mei naniwn ke ji gan namnui ve ja. Neq la tloe kkrhau ha Judaq mtynq gan on ha Kanma iwn maqtanq gan sha than de," na jo de. ²⁶ Ama ji la py ha mien adoi ashau k'ju jo la Mathija naniwn gan dan by jo de. Ama la tloe ji xale haan de py kkrhau be jo de.

Sepin Seryiw niwn Muiqxaq skrha niwn

2 Panteikotei shni † sha niwn mniq thaw degan yn niwn khimi axylipi ji la mtynq haan de menan vaan de kalun ha on jo de. ² Tynygy degan taukhidan he khoeqshan kon kli pui thaw he atxaw haan de the by de. Atxaw tneq la ama ji knoenq ha on niwn in me koipau by vi de. ³ Me mleq he sha ha ama ji axylipi me longq de khiwn la longq de ka by niwn gan nu jo de. ⁴ Yn niwn khimi axylipi ji la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he koi jo de. Dyde Sepin Seryiw niwn Muiqxaq dhan he axy niwn pie gan tpie u jo de.

⁵ Tneq ktiw gan khoeqra neq iwn khoeq ji me on niwn Judaq ji la Jeirushlen me vy u jo de. Tneq ji la Kniqkhoeqmaq gan khie niwn khimi ji jo de. ⁶ Ama ji atxaw neq gan the by degan khimikie ji vaan de kalun by jo de. Ama ji la yn niwn khimi ji ama ji pie gan tpie niwn gan the by de tkhoen m'an u jo de. ⁷ M'an xau thaan ha ama ji la, "Nygy tpie niwn khimi ji la Galilei khimi ji sy y na by. ⁸ Me ji kapien niwn khoeq iwn pie gan the ha niwn la nagy mei. ⁹⁻¹⁰ Me ji la Pathija khoeq, Meidi khoeq, Eilimei khoeq, Meshopoteimi khoeq ji me on niwn khimi ji jo de. Judaq khoeq, Kapeidosha khoeq, Puntu khoeq, Asha khoeq iwn vy niwn khimi ji jo de. Phrurigi khoeq, Penphili khoeq, Iggie khoeq, Kureinei kun tein iwn Libja khoeq bauteinbaula iwn vy niwn khimi ji jo de. Axy niwn ji la Roma kun iwn mtien la vy u niwn jo de. ¹¹ Axy niwn ji la K'reitei he Areibija khoeq iwn navy niwn ji de. Ke ji me axy niwn ji la Judaq axui jo de. Axy niwn khimi axui ji la Judaq ji yn niwn Kniqkhoeqmaq gan yn niwn axui ji jo de. Me ji axylipi ji la Kniqkhoeqmaq sha niwn m'an than hoi niwn maq-

† Kien Niwn Shni khiwn ha niqva xui baan de on la Judaq ji la Panteikotei shni sha jo de.

tanq ji gan me ji pie he haw niwn gan the u jo de," naha haw u jo de. ¹² Ama ji axylypi m'an ha amlunq kapraw thithau hana lonq de gan lonq de, "Me ji katein niwn la tne nagy ga mei," naha kadiwnq u jo de.

¹³ Gadema axy niwn khimi ji la, "Neq ji sbjie tui ni au lau vi ga," naha yn niwn khimi ji gan skoe by lau vi de.

Peitru haw niwn kthanq

¹⁴⁻¹⁵ Khiwn la Peitru la aphau xale haan de he vaan de thau ha atxaw mshan ha haw niwn la, "Jeirushlen kun sha ji he judaq ji jy, ke nahaw de. Ke haw niwn pie gan anienmrien kneqkhi u ja. Khimi neq ji nan ji ta he sbjie tui mxui niwn sy y de. Ave la mkhoen ktiw tkaw de ga man de. ¹⁶ Phoishma Jola haw hana tri ha khe niwn on de. ¹⁷ Kaukiwn ktiw me Kniqkhoeqmaq haw niwn la khimi axylypi me Ke iwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan Ke poe by man de. Nan spa nan shnu ji phoitu ja tyn man ga. Nan ji iwn naqpadi ashin ji ma kanmaq me nagy de mei naniwn manthon niwn gan nu ja tyn man ga. Ktoen ji ma Kniqkhoeqmaq kthanq man kman ja tyn man ga. ¹⁸ Ke gan yn niwn tanna naqpadi, nuipuidi ji gan mtien la tneq ktiw me Ke iwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan ke poe by man de. Neq ji la phoitu ja tyn man ga. ¹⁹ Ke ma khoeqshan konq me, khoeqra me tauthon ji gan sha man de. Khimi ji la athi, me, mekhoe ji gan nu ja tyn man ga. ²⁰ Kanma iwn hoe niwn he mimoen shanq niwn ktiw thaw ha y man kniq la vingroe ha xa la athi he k'ierha on ja tyn man ga. ²¹ Kanma la ama amiq gan kauq niwn khimi axylypi ji gan txon by ja tyn man ga.

²² "O Isreila khimi ji jy, kneq u ja. Kniqkhoeqmaq la Nazare kun iwn navy niwn Jeishu gan nan ji me namxoe dy. Kniqkhoeqmaq iwn dhan he tauthon ji, m'anna ji gan nan ji unq me tynygy mnui niwn tkhoen mny ha niwn de. ²³ Kniqkhoeqmaq ama aliw he mnythoenq mathoenq niwn mlunq ji he Jeishu tneq gan nan ji akoe me thaw than Kniqkhoeqmaq na-au dy. Nan ji la Kniqkhoeqmaq gan mny y niwn khimi ji he Jeishu gan shenlein me banq ha mthi he dy. ²⁴ Gadema Kniqkhoeqmaq la ama gan diw niwn kon xinq beqtyn he dy de. Jeishu diw degan neremsausau khan he gadema Kniqkhoeqmaq la ksheshu by y de. Nagy de mei nala diw niwn la ama gan kshiwkie de dan y de tkhoen de. ²⁵ Dyde xandi Davi la Jeishu kthanq gan phoitu niwn la, 'Ke la Kanma gan kanmaq me nu ja voivoi de. Kanma la ke akoe t'a phan me on de tkhoen nere than nasha niwn khimi ji gan ke xiq y de.

²⁶ Dyde ke amlunq hoelihoelanq ha, Ke la kema tpe niwn he hoelihoelanq ha mthoeq jo de.

Ke akyq la diw she niwn gadema ke la Kanma gan kdon ha ashau xinq jo de.

²⁷ Nagy de mei nala Kanma la ke gan adiw khoeq me nakheshu y de.

Kniqkhoeqmaq gan khie niwn tanna iwn axaw gan xunpoe than ma ksheshu y de.

²⁸ Tshautkhon ashau xinq than lyiw niwn lan gan ke me namnui dy de.

Kanma atein me on ha amdaw hoelihoelanq man de,' naha khe jo de.

²⁹ "Khunpoe ji jy, ke la pui-ui Davi kthanq khuitantan nahaw de ne de. Ama diw ha m'u ha kvuiq jo de. Ama gan m'u niwn tpon wakhon la ave mtien la neq me on ja man de. ³⁰ Ama la phoishma lonq de jo de. Ama gan Kniqkhoeqmaq kaudi poe by niwn gan mny jo de. Xandi Davi iwn spi lonq de gan xandi knoenqna me knoenq he de naha Kniqkhoeqmaq la tkin khe jo de. ³¹ Kniqkhoeqmaq la kanmaq me nagy sha de naniwn xandi Davi la mny jo de. Dyde Khristu la diw niwn kon xinq beqtyn niwn kthanq tpe by de.

Kniqkhoeqmaq la Khristu gan adiw khoeq me ksheshu by y. Ama axaw gan ma xunpoe than khe by y naha haw by de.

³² Kniqkhoeqmaq la Jeishu neq gan diw niwn kon xinq beqtyn he dy de. Ke ji axylypi la tneq ji iwn shaushi ji jo de. ³³ Kniqkhoeqmaq t'a phan me mdon ha khe hana, ama iwn ape-e kaudi khe niwn he tlele Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan poe by de. Nan ji ave the ha niwn, nu ha niwn ji la Khristu me ji gan napoe niwn kauvixun jo de. ³⁴⁻³⁵ Davi la khoeqshniq me poe ha y man de. Gade-
ma ama la,

'Kanma la ke iwn Kanma gan, nan iwn txieq ji gan nan akhaw thynna tkui me khe de mtien man ke t'a phan me knoenq ja,' naha haw by de.

³⁶ "Dyde Isreila khimi ji jy, nan ji shenlein konq me hien ha mliekhu by niwn Jeishu gan Kniqkhoeqmaq la axylypi iwn Kanma he Khristu kkrhau he dy de naniwn gan nan ji khuitantan mny u ja," naha haw by de.

³⁷ Khimi ji la kthanq neq gan the by degan la mlunq biq ha Peitru he tloe ji gan, "Khunpoe ji jy, ke ji tne sha ha de mei," naha diwnq by de.

³⁸ Peitru la, "Nan ji ajie kon anon dan ha Jeishu Khristu amiq he batizen khan ha de. Tynygy sha la Kniqkhoeqmaq la nan ji gan ajie namxoe man de. Nan ji gan sepin seryiw niwn muiqxaq gan kauvixun he napoe man de. ³⁹ Kniqkhoeqmaq iwn kaudi neq la nan

than, nan spi ji than, xanqla me on niwn khimi ji than de. Me ji iwn Kanma Kniqkhoeqmaq la ama kauq niwn khimi axylypi ji gan Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan poe by man de," nade.

⁴⁰ Peitru la pie haw mtynq haw ha khimi ji gan shaudi poe by jo de. Ama la, "Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa gan kneq y niwn khimi tneq ji gan poe niwn shaukhoen kon loe than sha u ja," naha msoe by de. ⁴¹ Ama iwn pie gan yn niwn khimi ji la batizen khan u jo de. Tneq mniq me yn niwn khimi py ji me lonq shtun thunq de kauruiq jo de. ⁴² Yn niwn khimi ji la tloe ji mtu niwn gan kneq ha on u jo de. Lonq de gan lonq de aphau sha u jo de. Ama ji la sana nina kapon ha sa u jo de. Kanma iwn mxun bu gan ma sa u jo de. Ama ji la saxein mke ja voivoi ha on u jo de.

Yn niwn khimi ji aphau sha niwn

⁴³ Khimi ji la xiqsa ha m'an u jo de. Tloe ji la m'anna he tauthon ji sha by jo de. ⁴⁴ Yn niwn axylypi ji la vaan de on ha ama ji me on niwn ji gan ma kaxi pheiphei u jo de. ⁴⁵ Ama ji me on niwn le ji he inthunq ji gan joeq ha ne niwn khimi ji gan tkaan poe by jo de. ⁴⁶ Mniqmniq Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me vaan de katein u jo de. Ama ji in me vaan de niq de Kanma iwn mdiwn bu gan ma sa u jo de. Amlunq hoelihoelanq niwn he amlunq kamnien ha sana nina sa u jo de. ⁴⁷ Ama ji la Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u ha khimi ji la ama ji gan amlunqvaq by u jo de. Kanma la khimi ji gan mniqmniq txon ha ama ji py me kauruiq he jo de.

Peitru khawvie koevie gan hoi than sha niwn

3 Ni de me Peitru he Jawhen lonq ni de mdiwn ktiw thunq de gan saxein mke than ktiw me Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me lyiw hy jo de. ² Tneq me kanoen sonme niwn thawkha naha kauq niwn thawkha me kapien thoi de niq kon khawvie lonq de knoenq ha on de. Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me lyiw niwn khimi ji gan tkaan mke than ama iwn aphau ji la mniqmniq mhenq by de. ³ Ama la Peitru he Jawhen xini Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me koen de sha niwn gan nu by la tneq ji me tkaan mke by jo de. ⁴ Peitru he Jawhen xini la ama gan tkhoenq xinxin by jo de. Khiwn la Peitru la, "Ke ji gan natkhoenq ja," na by de. ⁵ Dyde khimi tneq la ama xini me haan man haan man dan de thi ha kahoq by jo de. ⁶ "Peitru la ke ji me tkaan ma on y, xoiq ma on y. Gadema ke ji me on niwn gan ke napoe gan, Nazare kun iwn Jeishu Khristu amiq he thau ha tkie," naha ke nan gan nahaw de. ⁷ Ama akoe t'a phan iwn he kshiwn ha mthau by de. Khimi tneq ma ktanle akhaw he khawtaukeinq ji khushlu ha hoi by jo de. ⁸ Ama la kaliw pjoe ha kdoi khiwn la tkie de sha jo de. Khiwn la ama ji he vaan de Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein thunq me koen ha, tkie ha,

kaliw thlan ha, Kniqkhoeqmaq gan mthoeq ha on jo de. ⁹ Khimi axylypi ji la khimi tneq tkie niwn, Kniqkhoeqmaq gan mthoeq niwn gan nu by de. ¹⁰ Khimi ji la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein iwn kanoen sonme niwn thawkha me knoenq ha mke niwn gan ma by jo de. Ama ji la khimi tneq me Kniqkhoeqmaq sha by niwn ashiqshiq gan m'an ha ta ha dan y thaan de.

Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me Peitru tpie niwn kthanq

¹¹ Shawlamun iwn shanvan naha kauq niwn moga me Peitru he Jawhen xini he vaan de khawvie niwn kon hoi niwn khimi ma on be jo de. Khimi ji la m'an ha ama ji on niwn me kauxui ha vy by u jo de. ¹² Peitru la neq gan nu by la ama ji gan, "Khunpoe Isreila khimi ji jy nagy de tkhoen m'an thaan vi mei. Nagy de ke ji gan natkhoenq xinxin thaan mei. Ke ji la kema iwn bohan he hoibaw hoitran niwn he khimi neq gan tkie he niwn sy y de. ¹³ Abrahen, Ize, Jako ji iwn Kniqkhoeqmaq, me ji puipi ji iwn Kniqkhoeqmaq la ama iwn tanna Jeishu gan mimoen shanq he by niwn de. Nan ji la ama gan mthi than au by dy de. Ktoenkyn Pile la mxoe de ne gadema nan ji la amaq me ne y na by lau vi. ¹⁴ Jeishu la sepin seryiw ha ajie on y de. Nan ji ne y na by ha khimi gan kamthi gan la mxoe than Pile me haw lau vi de. ¹⁵ Nan ji la ashau gan napoe niwn Kanma gan la mthi lau vi de. Gadema Kniqkhoeqmaq la ama gan diw niwn kon xinq beqtyn he vi de. Ke ji la kthanq tneq gan nu niwn shaushi ji jo de. ¹⁶ Ke ji la Jeishu gan yn de tkhoen Jeishu la neq gan hoi than sha by de. Nan ji la neq gan hoi than sha by de. Sy ja de. Ke ji la Jeishu gan akla de tkhoen nan ji nu than hoi he pi dy de.

¹⁷ "Khunpoe ji jy, nan ji he nan ji iwn ktoenkyn ji la Jeishu ape mei naniwn mny y klauq mthi by lau vi de naniwn ke mny ja de. ¹⁸ Gadema Kniqkhoeqmaq la phoishma ji gan haw by yy ha khe niwn pie ji la nan ji sha niwn neq ji he khuitantan kkrhau dy de. Kniqkhoeqmaq iwn Meishija la neremsausau khan ha de naha haw by yy de. ¹⁹ Dyde anon dan ha Kniqkhoeqmaq me kahoq u ja. Nan ji tynygy sha la Kniqkhoeqmaq la nan ji ajie gan namxoe ja tyn man ga. ²⁰ Tynygy degan nan ji yn niwn mlunq hoe than ma Kanma la napoe man de. Kniqkhoeqmaq la Jeishu Khristu gan khoeqra neq me namkaq beqtyn man de. Jeishu la Kniqkhoeqmaq nan ji avuiq xieq niwn Khristu jo de. ²¹ Kniqkhoeqmaq la axylypi gan kautha sha niwn ktiw mtien man khoeqshniq thunq me Khristu on ha de. Tneq ji la veshin kon sepin seryiw niwn phoishma ji he Kniqkhoeqmaq kaudi poe niwn jo de. ²² Mawshei la, 'Nan ji iwn Kanma, Kniqkhoeqmaq la ke he niwn phoishma lonq man gan nan ji me namxoe man de. Ama la nan ji axui thunq iwn kkrhau ha de. Ama nahaw niwn pie axylypi gan nan ji kneq ha de. ²³ Khimi lonq man la phoishma iwn

pie gan kneq y de nala Kniqkhoeqmaq la Kniqkhoeqmaq ama iwn axui thunq kon mthoe ha mthi by man de,' naha Mawshei la haw jo de. ²⁴ Phoishma Shamoila kon katein ha phoishma axylipi la Jeishu ave niqva ji me tne kkrhau de mei naniwn kthanq haw pi khiwn dy de. ²⁵ Kniqkhoeqmaq la ama iwn phoishma ji he nan ji than kaudi poe niwn de. Kniqkhoeqmaq la puipi ji he sha niwn tauthi ma nan ji than ga de. Kniqkhoeqmaq la Abrahen gan 'Nan spi ji dhan he khoeqra neq me on niwn khimi axylipi ji gan ke saxein phru man de,' na by de. ²⁶ Kniqkhoeqmaq la ama iwn tanna gan xieq ha nan ji me namkaq maq ha saxein phru de ne jo de. Nan ji me nanma ji ajie gan khepha than Khristu la naklonq de vy niwn de," nade.

Konsi jun maq iwn Peitru he Jawhen

4 Jawhen he Peitru la khimi ji gan tpie toen me nagy mei niwn miema ji, Kniqkhoeqmaq iwn tbu-tran glein gan kason ktoenkyn xiw, nagy mei niwn Sadukei ji la vy u jo de. ² Tloe ji la Kniqkhoeqmaq Jeishu gan diw niwn kon xinq he beqtyn he khimi ji gan xinq he de naniwn kthanq gan khimi ji me mtu by niwn tkhoen he ama ji la kdoe thaw by jo de. ³ Tloe lonq ni de gan nien khiwn la, mdiwn by ga de tkhoen mkhoen khoeqvanq de mtien de mron me keinq ha khe by de. ⁴ Gadema Peitru thuiq niwn kthanq ghoi gan the by ha khimi amdaw ji la Jeishu gan yn u jo de. Dyde yn niwn khimi ji la lonq shtun baan de on thaan de.

⁵ Mhaan mniq me Judaq ktoenkyn ji, miema glein ji, pieriesa shma ji la Jeirushlen me kalun u jo de.

⁶ Miema glein xiw Enna he Kajapha, Jawhen, Alezenda he axy niwn miema glein xiw he kashoi kabei niwn naqpadi ji ma tneq me on jo de. ⁷ Ama ji la Jawhen he Peitru gan amaq me mhen ha, "Ape bohan he, ape amiq he tneq ji gan sha niwn," naha diwnq by jo de.

⁸⁻⁹ Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he koipau ha Peitru la ama ji gan mkonq by de, "Ke ji gan kamkaw ji he ktoenkyn ji jy, veniq nan ji la ke xini gan khawvie neq gan hoi than sha by niwn tkhoen namsie niwn de. Khawvie la nagy hoi mei naniwn ke ji gan nadiwnq u niwn de. ¹⁰ Dyde ke ji la nan ji he axy niwn Isreila khimi axylipi ji gan mny he de ne jo de. Nazare kun iwn Jeishu Khristu la khawvie gan hoi he ha nan ji maq me kdoe ha on ha niwn de. Nan ji shenlein me hien ha banq by niwn Jeishu tneq gan Kniqkhoeqmaq la diw niwn kon xinq he beqtyn vi de. ¹¹ Seryiw niwn saboi thunq me Jeishu kthanq tri ha khe de. In kasha nan ji kdiepha niwn txunkie la kaukiwn me ne xiw iwn txun kkrhau beqtyn ha vi de. ¹² Jeishu mkrhe natxon ha ga de. Kniqkhoeqmaq la khoeqra neq me on niwn khimi ji axy niwn ape gan ma natxon he than poe by y de," na by de.

¹³ Ktoenkyn ji la Peitru he Jawhen xini xiq y klauq tpie niwn gan nu ha, neq xini sa thoeng y, tne ma thoeng y niwn khimi ji he ga de mny ha m'an thaan by jo de. Jeishu he vaan de on de naniwn gan ma mny u jo de.

¹⁴ Gadema ktoenkyn ji la neq ji he vaan de anonanaq hoi niwn khimi tneq kdoe ha tneq me on niwn gan nu by de tkhoen tne ma tpie de dan rhaan y jo de. ¹⁵ Ama ji la neq ji gan ama ji mitin sha niwn akhaan kon thaw than sha ha ama ji ttoi kahaw u jo de. ¹⁶ "Me ji khimi tneq ji gan nagy sha ha de mei. Jeirushlen me on niwn khimi axylipi la neq ji sha niwn tauthon ji gan mny pi thaan dy. Me ji ieqxau ha dan y de. ¹⁷ Gadema khimi ttyn mny pi ha y than ave xinq man Jeishu kthanq ape gan ma thuiq ja voivoi ha y than shaudi poe u shi," naha kahaw u jo de.

¹⁸ Tloe xini gan athunq me kauq ha Jeishu kthanq ape gan ma ape niq gan ma haw ha y, mtu ha y de naha aqna he txu by jo de. ¹⁹ Gadema Peitru he Jawhen la, "Kniqkhoeqmaq pie gan kneq y klauq nan ji pie gan kneq la Kniqkhoeqmaq maq me hoi ja by naniwn gan ta u naha mkonq by beqtyn de. ²⁰ Ke ji la kema ji the niwn, nu niwn gan thuiq y klauq on ha y de," naha haw by de. ²¹ Judaq ktoen ji la Peitru he Jawhen gan ave xinq man Jeishu kthanq gan thuiq beqtyn la ajie napoe de naha ktei khiwn la mxoe by jo de. Khimi ji la tauthon avuiq Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u jo de tkhoen ama ji la tloe lonq ni de gan tnieng poe y jo de. ²² Tauthon he akhaw hoi niwn khimi la ashau xuumliq de on by dy jo de.

Yn niwn khimi ji iwn saxein mke niwn

²³ Peitru he Jawhen loe khiwn la ama ji on na me vy beqtyn jo ha, miema glein ji he ktoenkyn ji haw by niwn ji gan thuiq by beqtyn jo de. ²⁴ Ama ji la kthanq neq gan the by jo la atxaw vaan de mshan ha, amlunq vaan de khe ha Kniqkhoeqmaq me saxein mke u jo de. "Mimoen shanq niwn Kanma jy, nan la khoeqshniq, klana, lahaw laha he tneq thunq me on niwn ashau xinq niwn axylipi ji gan mriw niwn Kniqkhoeqmaq jo de.

²⁵ "Nan la ke ji iwn pui-ui, nanma iwn tanna Davi la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq dhan he haw niwn la, 'Axy niwn khimi axui ji la nagy de kdoe thaw thaan mei. Kanma gan ieqxau than kamshyn u jo de. Ama ji kamshyn niwn he sha de dan by y de. ²⁶ Khoeqra iwn xandi ji la Kniqkhoeqmaq he ama iwn Khristu gan ty than mxiw u jo de. Ama ji ktoenkyn ji la Kanma he ama iwn Meishija gan ieqxau than kalun by u jo de,' naha haw by de.

²⁷ "Khuitantan Heiro he Ponti Pile la Jeirushlen kun me axy niwn khimi axui ji he Isreila khimi ji he katein u jo de. Ama ji la Kniqkhoeqmaq xieq niwn Jeishu, nan iwn sepin seryiw niwn tanna, Meishija gan ieqxau than

kamshyn u jo de. ²⁸ Kniqkhoeqmaq la bohan on de. Kausy niq kon mxiw ha khe niwn ji gan mkrhe nan ji sha niwn ga de. ²⁹ Dyde Kanma, neq ji naktei niwn ji gan tny ve ja. Nan iwn tanna ji xiq y klauq Kanma nanma kthanq haw ha thuiq ha than naklong ve ja.

³⁰ Gadema akoe mtoe toen gan anonanaq ji gan hoi than, tauthon ji gan ma sha ve ja. Neq ji gan nan iwn sepin seryiw niwn tanna Jeishu amiq he sha ja," nade.

³¹ Tynygy saxein mke khiwn la ama ji kalun ha on niwn mtynq la kahiwn by de. Ama ji la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he koi ha Kniqkhoeqmaq iwn Kthanq ghoi gan xiq y klauq thuiq jo de.

Yn niwn khimi ji ama ji iwn boeba ji gan kaxi u niwn

³² Yn niwn khimi axylypi ji la amlunq vaan de he on jo de. Ape ma me-e me on niwn inthunq ji gan ke iwn naha haw y klauq ama ji me on niwn inthunq ji gan kaxi u jo de. ³³ Kanma Jeishu diw niwn kon xinq beqtyn niwn kthanq gan tloe ji la bohan glein ji he khimi ji gan thuiq by jo de. Kniqkhoeqmaq la yn niwn khimi axylypi ji gan saxein amdaw poe by jo de. ³⁴⁻³⁵ Neq ji thunq me nere niwn khimi longq man ma on y de. Nagy de mei nala in, le on niwn khimi la joeq ha dan niwn tkaan ji gan tloe ji me poe jo de. Tloe ji la yn niwn khimi ji gan ne niwn mtien de xi by jo de.

³⁶⁻³⁷ Kuphru khoeq iwn tloe ji la Banaba naha kauq niwn Jawshe naniwn Leivi la ama me on niwn klena gan joeq ha tkaan gan tloe ji khawtan me khe jo de. Banaba naniwn la "axy niwn khimi ji gan msloe niwn khimi" nade.

Ananiq he Saphira

5 Tynygy degan Ananiq naniwn naqpadi longq de la anuipui Saphira naniwn he on niwn le gan joeq hy jo de. ² Anuipui he amlunq vaan de sha ha joeq ha dan niwn tkaan thunq iwn khephei ha aban gan la tloe ji maq me lyiw ha au jo de. ³ Peitru la, "Ananiq jy, Saten xuipei nan mlunq thunq me on ha joeq ha dan niwn thunq iwn khephei ha Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan bau niwn by. ⁴ Le ji la nan iwn ga. Le joeq ha dan niwn tkaan ji ma nan iwn ga. Nan la nagy de tynygy a'shi sha than ta niwn mei. Ke ji gan mkrhe nabau niwn sy y, Kniqkhoeqmaq gan ma nan bau dy," na by de.

⁵ Ananiq pie neq gan the degan taukhidan he mtynq me katin bonq ha diw vi de. Tneq me nu niwn the niwn khimi axylypi ji la xiqsa u jo de. ⁶ Laudie naqpadi ji la vy ha kni he hunq khiwn la u de mhenq pjoe jo de.

⁷ Ktiw thunq man he on dy nala anuipui Saphira nakoan beqtyn jo de. Ama la anaqpa diw niwn gan mny y jo de. ⁸ Peitru la, "Nan xini klena neq gan neq jie de dan ga by. Nathuiq by," naha diw by de.

Nuipuidi ma "sy ja de," naha mkonq by de.

⁹ Peitru la, "Nagy de Kniqkhoeqmaq iwn Muiqxaq gan msan than nan xini kamshyn hy niwn mei. Kneq ja. Nan naqpa gan u niwn laudie naqpadi ji la ave thawkha me on dy de. Neq ji la nan axaw gan ma mhenq beqtyn ha nam'u ja tyn man ga," na by de.

¹⁰ Tynygy degan Saphira la taukhidan he Peitru maq me katin bonq ha diw by beqtyn vi de. Laudie naqpadi ji la koan ha tkhoenq jo la adiw gan nu by de. Axaw gan tpuq ha anaqpa gan m'u na tein me m'u by beqtyn jo de. ¹¹ Jeirushlen kun me on niwn yn niwn khimi ji he kthanq tneq gan the niwn khimi axylypi ji la jauhoe xiq niwn sy y thaan jo de.

Tauthon ji he m'anna ji

¹² Tloe ji la khimi ji unq me tauthon ji m'anna ji sha u jo de. Yn niwn khimi ji la Kniqkhoeqmaq iwn tbu glein iwn tkha thunq iwn Shawlamun iwn shanvan naha kauq niwn me kalunkalun ha vaan de on u jo de.

¹³ Jeishu gan yn y niwn khimi ji la ama ji he kapon vanq y gadema axy niwn khimi ji la yn niwn khimi ji gan law by ja jo de. ¹⁴ Nuipuidi naqpadi amdaw ji la Kanma Jeishu gan yn u jo de. Ama ji la yn niwn khimi ji he aphau sha u jo de. ¹⁵ Peitru lan me lyiw degan anonanaq on niwn ji gan longq longq man gan dekoan dynky than lan me mhenq ha, i'na kdan ji he xedin konq me khe jo de. ¹⁶ Jeirushlen kun bauteinbaula iwn van khoeq iwn khimikie ji la kalun ha tloe ji me vy u jo de. Xy y naq niwn ji, anan ji on niwn ji gan tpuq ha mhenq u jo de. Kniqkhoeqmaq la axylypi gan hoi he pi vi jo de.

Tloe ji neremsausage khan ha niwn

¹⁷ Khiwn la Miema Glein ji he ama iwn aphau ji, Sadukei tauphy iwn khimi ji la tloe ji gan tauieqthoenq by jo de. ¹⁸ Ama ji la tloe ji gan nien ha mron thunq me mkoan he by u jo de. ¹⁹ Gadema mdiwn gan la Kanma iwn thoeq la vy ha mron thawkha gan mhun khiwn la tloe ji gan mhenq by jo de. ²⁰ Thoeq la, "Lyiw u. Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me kdoo ha ashau kautha tneq gan dan than kthanq ashishiq gan thuiq u," naha haw by de. ²¹ Mkoan khoeqvanq degan ama ji Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein thawkha thunq me koan ha thoeq haw by niwn tlele khimi ji gan mtu by jo de.

Tneq ktiw gan Miema Glein he aphau ji la katein ha Judaq ktoenkyn axylypi ji la kalun he jo de. Axy niwn khimi ji gan mron thunq me tloe ji gan kauq de mxoe jo de. ²² Gadema mron me thaw la, ktoen ji la ape gan ma katein by y jo de. Dyde kaku beqtyn ha kthanq thuiq by jo de. ²³ Ama ji la, "Ke ji mron gan keinkrie ha, katein ja de. Kason ji ma thawkha me son ha on ja de. Gadema ke ji thawkha mhun ha tkhoenq de niq gan la, athunq me ape gan ma katein y de," naha thuiq by de.

²⁴ Tynygy kthanq the by la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein gan kason ktoenkyn xiw he miema glein ji la m'an kiky ha khiw y thaan de. Kaukiwn me nagy kkrhau mei naniwn gan ta u jo de. ²⁵ Tneq ktiw gan khimi lonq de la koen by ha, "Nakneq u. Nan ji mron me keinq ha khe by niwn khimi ji la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me khimi ji gan mtu ha on ja bui," naha thuiq by de. ²⁶ Kason ktoenkyn xiw la ama aphau ji he vaan de lyiw ha, tloe ji gan mhenq by beqtyn de. Ama ji la tloe ji gan aan he sha by y de. Nagy de mei nala khimi ji txun he mhie niwn gan xiq de tkhoen de.

²⁷ Tloe ji gan mhenq khiwn la ama ji la miema glein he ktoenkyn ji amaq me kdoi he ha miema glein xiw la diwnq by jo de. ²⁸ "Miema glein xiw la Ke ji nan ji gan Jeishu naha kauq niwn khimi kthanq mtu ha y than naktiw krie ja gan. Dyde nan ji la Jeirushlen kun me on niwn khimi axylpyi ji gan Jeishu kthanq mtu lau vi de. Nan ji la ama gan diw than sha de naha tpe de ne lau vi de naha bi by jo de," na by de.

²⁹ Peitru he axy niwn tloe ji la, "Ke ji la khimi pie gan khaan y Kniqkhoeqmaq iwn pie gan kneq ha ga de na by de. ³⁰ Nan ji shenlein konq me banq ha mthi niwn Jeishu gan puipi ji iwn Kniqkhoeqmaq la xinq he beqtyn dy de. ³¹ Kniqkhoeqmaq la ama t'a phan me khe than mdon jo de. Kniqkhoeqmaq la ama gan khimi ji me ktoen he txon niwn Kanma sha than aqna poe by jo de. Isreila khimi ji anon dan than he Kniqkhoeqmaq la ke ji ajie kon loe than tynygy sha niwn de. ³² Ke ji la tneq ji iwn shaushi ji jo de. Kniqkhoeqmaq pie gan kneq ha on niwn khimi ji gan Kniqkhoeqmaq poe niwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq ma shaushi jo de," naha mkonq by jo de.

³³ Pie tneq gan the by ha Judaq ktoenkyn ji la amdaw kdoi thaw ha tloe ji gan mthi de mlunq on by thaan jo de. ³⁴ Gadema Gamaleila naniwn pharishei la thau jo de. Ama la pieriesa shma jo de. Khimi axylpyi ji la ama gan law jo de. Ama la kalun ha on niwn khimi ji maq iwn tloe ji gan xanq me tna man mthoe than aqna he haw by de. ³⁵ Khiwn la ama haw niwn la, "Khunpoe Isreila khimi ji jy, neq ji gan nagy sha he de mei naniwn gan anienmrien ta u ja. ³⁶ Veshin me Teda naniwn khimi lonq de, Ke la ktoenkyn de. Roma asora gan ieqxau niwn jo de. Khimi lienbe mliq de la neq py kkrhau be jo de. Gadema ama gan mthi by vi la, atxuiq ji la k'jakaka pjau khja by vi de. Ama ji la Roma ji gan tne ma sha de dan by y jo de. ³⁷ Tneq kaukiwn me khimi ji amiq gan amiq saboi me tri niwn ktiw tneq me Judaq naniwn Galilei khoeq iwn khimi lonq de la Roma asora gan ieqxau beqtyn jo de. Ama py ji la amdaw thaan jo de. Gadema Roma langie ji la ama gan mthi by ha atxuiq ji la k'jakaka by beqtyn jo de. ³⁸ Ave ma Jeishu iwn atxuiq ji kthanq gan ta de nala ke nygy haw de ne de. Neq ji gan ie nanq ja. Neq ji ama ji pho he ama ji on ja shan. Neq ji khimi mlunq he mshyn ha sha ga de nala pjau ja

tyn man ga. ³⁹ Kniqkhoeqmaq sha he niwn ga de nala nan ji ie ha knaq y de. Nan ji la Kniqkhoeqmaq gan ieqxau niwn khimi kkrhau man de," na by de.

Konsi la Gamaleila iwn pie gan kneq u jo de. ⁴⁰ Tloe ji gan kauq ha hienq he by de. Khiwn la Jeishu amiq he mtu nanq bau naha shaudi poe khiwn la mxoe by jo de. ⁴¹ Tloe ji ma Jeishu amiq gan mtu niwn tkhoen he neremsausau niwn la Kniqkhoeqmaq napoe niwn ga naha hoelihoelanq niwn mlunq he kalun niwn unq kon thaw ha lyiw u jo de. ⁴² Mniqmniq Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein tkha me, in ji me on ha Jeishu la Khristu de naniwn kthanq ghoi gan knau y klauq khimi ji gan mtu by, thuiq by thaan jo de.

Kaklonq lonq shri de

6 Tneq ktiw gan yn niwn khimi la amdaw by lau vi de. Tneq me Gri pie tpe niwn Judaq khimi ji he Heibru pie tpe niwn khimi ji la kajoen by y de. Nagy de tkhoen mei nala mniqmniq sana nina kaxi degan Gri pie tpe niwn xoemoen ji gan la Heibru pie tpe niwn xoemoen ji gan jie de poe by y de tkhoen de naha haw u jo de. ² Dyde tloe lonq xaq xale ni de la yn niwn khimi ji gan vaan de kalun he by de. Tloe ji la, "Ke ji Kniqkhoeqmaq iwn pie gan haw niwn knau ha bushoe anshoe sha than kashyn y ga. ³ Naqpi je-e ji jy, nan ji thunq iwn mnythoenq niwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he koi niwn khimi lonq shri man gan xieq ja. Ke ji ama ji gan bushoe anshoe sha he man de. ⁴ Ke ji la saxein mke ha Kniqkhoeqmaq kthanq gan thuiq ha on man gan," na by de.

⁵ Axylpyi ji la pie neq gan amlunqkvaq by jo de. Ama ji la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he yn niwn he koi niwn Steiphen, Philipu, Phrokho, Nikanaw, Timun, Pame-na, Judaq iwn Kniqkhoeqmaq gan yn niwn Enti'u kun iwn Nikawla ji gan xieq jo de. ⁶ Ama ji la tloe ji me mhenq by ha ama ji la tneq ji me akoe thyn ha saxein phru by de.

⁷ Dyde Kniqkhoeqmaq iwn piemkun la kthanq jaq ha Jeirushlen kun me on niwn yn niwn khimi ji amdaw khaan y amdaw by lau vi de. Miema glein amdaw ji la kthanq ghoi gan kneq ha Jeishu gan yn u jo de.

Steiphen gan nien by niwn

⁸ Steiphen naniwn khimi gan Kniqkhoeqmaq la bohan amdaw poe by jo de. Ama la khimi ji unq me tauthon ji, m'anna ji sha voi by jo de. ⁹ Gadema nagy mei niwn khimi ji la Steiphen gan ieqxau by u jo de. Neq ji la loe niwn khimi ji tauphy me kauruiq niwn jo de. Kureinei, Alezenda Kiliki, Asha khoeq iwn vy niwn Judaq khimi ji la Steiphen he ka'ieq u jo de. ¹⁰ Steiphen la pethon he Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la klonq de tkhoen ama ji la mkonq de dan by y de. ¹¹ Ama ji la kauxu me axy niwn khimi ji gan kauq ha Steiphen la

Mawshei he Kniqkhoeqmaq kthanq gan nu y san y tpeie niwn gan ke ji the ja de naha haw than mkoioq by de. ¹² Dyde khimi ji, ktoenkyn ji, pieriesa shma ji gan mriw ha Steiphen me vy khiwn la nien ha konsi me mhenq by de. ¹³ Ama ji kauq niwn khimi ji la, "Kхими neq la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein he Mawshei iwn pieriesa gan mshau ha haw ja voivoi de. ¹⁴ Steiphen haw niwn la, Nazare kun iwn Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein gan phjau ha, Mawshei napoe niwn pieriesa ji gan axy sha ne niwn gan, ke ji the ja gan," naha shaushi thaw by de. ¹⁵ Konsi me knoenq ha on niwn khimi ji la Steiphen ame gan tkhoenq xinxin jo la thoeq iwn ame he nu by lau vi de.

Steiphen haw niwn pie

7 Miema glein la Steiphen gan, "Nan kthanq khimi neq ji tpeie niwn axylypi khuitan ja by," naha diwnq by de.

² Ama mkonq by niwn la, "Naqpi je-e, pe-e ji jy, ke pie gan nakneq ve ja. Mimosen shanq niwn Kniqkhoeqmaq la me ji pui-ui Abrahen me thaw by de. Kniqkhoeqmaq la ama gan Meshopoteimi khoeq me on toen me Haren kun me lyiw ha y man degan thaw by niwn de.

³ Kniqkhoeqmaq la, 'Khoeq neq he nanma axui ji kon thaw ha, ke namnui niwn khoeq me lyiw ja,' naha haw by de. ⁴ Dyde ama la Khaladei khoeq kon lyiw ha Haren kun me on jo de. Ape-e diw khiwn degan ave nan ji on niwn khoeq tneq me Kniqkhoeqmaq la ama gan lyiw he by jo de. ⁵ Tneq ktiw gan Kniqkhoeqmaq la Abrahen gan kauniq sxiw man mtien la poe by y man de. Gadema Kniqkhoeqmaq la Abrahen gan, 'Ke la khoeq neq gan nan he nan spi shnau ji gan napoe man de. Klena kauniq tneq la nan ji iwn kkrhau ha ga de,' naha haw by de. Kniqkhoeqmaq tynygy Abrahen gan kaudi poe by degan la ama me spi lonq man ma on y man de.

⁶ Khiwn la Kniqkhoeqmaq la Abrahen gan nan iwn spi shnau ji la khimi ji khoeq me khlonq sha ha on ha man de. Shni lienbe mliq man xinxin khoeq tneq me tanna nasha niwn kloe niwn ji gan khan ha man de. ⁷ Gadema nan iwn spi shnau ji gan tanna nasha he niwn khimi ji gan ke ajie poe by man de. Neq khiwn degan nan spi shnau ji la khoeq tneq kon thaw ha khoeq neq me vy man de. Khoeq tneq me ke gan naspaq ja tyn man de naha haw by de. ⁸ Khiwn la Kniqkhoeqmaq la Abrahen gan aspi ji thunq iwn naqpadi pi ji gan anapi tbie niwn tauthi sha ja na by de. Tneq la ama iwn aspi ji la Kniqkhoeqmaq iwn spi ji jo de naniwn gan mnui than jo de. Dyde Abrahen la aspa Ize kapien khiwn gan niqva ja de on la anapi tbie by de. Kaukiwn me la Ize spa Jako me spa lonq xaq xale ni de niwn la me-e ji iwn axui xale ni de iwn pe-e ji kkrhau jo de.

⁹ "Jako iwn aspa ktoen ji la aspa knau Jawshe gan tau-ieqthoenq by de. Dyde ama ji la Jawshe gan Igjie

khoeq me tanna khan than joeq by de. Gadema Kniqkhoeqmaq la ama he vaan de on by vi de. ¹⁰ Nere niwn ashiqshiq kon ma txon by de. Kniqkhoeqmaq la Jawshe gan pethon ji ma poe by de. Dyde Jawshe la Igjie iwn xandi Pharo gan amlunq ghoi toen than sha by de. Xandi Pharo la Jawshe gan Igjie khoeq he xandi in gan mkaw he by de. ¹¹ Khiwn la Igjie khoeq, Khane khoeq me la asani mxan niwn ktiw tiwn by jo de. Me-e ji puiji ji ma asani khiw nene by jo de. ¹² Jako la Igjie khoeq me asani ji on ja de naniwn gan the by ha, me-e ji pui-ui ji gan kausy xiw toeq by jo de. ¹³ Kaukiwn me xinq ni de mki gan la Jawshe la aje ji gan ama la ape mei naniwn thuiq by jo de. Tneq ktiw gan xandi Pharo la Jawshe ji inpy ji kthanq gan mny by jo de. ¹⁴ Khiwn la Jawshe ma ape-e Jako he inpy xuishri de he lonq baan de gan neq me on de vy ja naha kauq by de. ¹⁵ Dyde Jako ma Igjie khoeq me lyiw jo de. Tneq me ama he me ji puiji ji diw jo de. ¹⁶ Isreila khimi ji la axu ji gan Sheikhen kun me mhenq jo de. Abrahen la Sheikhen kun iwn Hamaw spa ji gan tkaan poe ha xaanq niwn shvieg me khe jo de.

¹⁷ "Kniqkhoeqmaq la Abrahen gan khe by niwn kaudi koi than ktiw thaw nene degan Igjie khoeq me on niwn me ji khimi ji la amdaw by than de. ¹⁸ Tneq ktiw gan axy niwn xandi lonq de la Igjie khoeq gan mkaw de sha jo de. Ama la Jawshe kthanq gan mny y jo de. ¹⁹ Xandi tneq la me ji axui ji gan kloekhuq than lan shoeq jo de. Puiji ji gan neremsausu than sha by de. Kapien thoi niwn naqpi ji gan mthi than, in xanq me kdiepha than aqna he haw by de. ²⁰ Ktiw tneq gan Mawshei kapien jo de. Mawshei la jauhoe kanoen by than jo de. Anoi-oi ape ji la ama gan in menan xa thunq de xinxin mxaw ha mxinq jo de. ²¹ Ama gan axanq me mxaw ha khe by degan xandi Pharo iwn ashnu la katein ha la jo de. Ama la aspa kiekie he mxinq jo de. ²² Mawshei la Igjie khimi ji mny niwn axylypi gan katu ha haw niwn sha niwn ji me pethon on jo de.

²³ "Mawshei la ashau shni xuimliq de on degan ama ji isreila axui ji me txi de lyiw de ne jo de. ²⁴ Ama la Igjie khimi lonq de la Isreila khimi lonq de gan ry niwn nu by de. Mawshei la Isreila khimi gan klonq ha Igjie khimi tneq gan ry la diw by lau vi de. ²⁵ Mawshei la, 'Kema ji Isreila khimi ji la ama ji gan txon than Kniqkhoeqmaq la ke gan natoeq niwn gan kneqthoenq ja tyn man de,' naha ta jo de. Gadema ama ji axui ji la kneqthoenq by y jo de. ²⁶ Mhaan mniq menan Mawshei la Isreila lonq ni de kbraan niwn gan nu by de. Ama la haan neq xini kbraan niwn knau than pie he ie by jo de. 'Aly jy, nan xini la me-e Isreila khimi ttoi ga de. Lonq man lonq man tmaq dan than sha shan y de,' naha kajoen rien than sha de ne by jo de. ²⁷ Gadema ama kbraan phau gan tmaq than sha niwn khimi la Mawshei gan kasien than nui by de. Khiwn la, 'Ape la nan gan ke ji me tau-tun namkhai than he namkaw than natoeq mei. ²⁸ Jadi-

won Iggie khimi lonq de gan mliekhu by beshe he ke gan namliekhu de ne by,' naha haw by de. ²⁹ Mawshei la pie tneq gan the by la Miden khoeq me kauxui vi jo de. Khoeq tneq me shni texiwn on jo de. Ama la nuipui la ha spa lonq ni de dan by de.

³⁰ "Shni xuimliq de khiw degan Kniqkhoeqmaq iwn thoeq la me kan niwn taupin unq niwn thunq kon Mawshei me thaw by de. Tneq la Sina tkoenq tein iwn dethunq me Mawshei on degan katonq by niwn de. ³¹ Ama la tneq gan nu by la m'an thaan jo de. Dyde anienmrien tkhoenq than atein me lyiw jo la Kanma tpie niwn gan the by de. ³² 'Ke la nan pui-ui ji iwn Kniqkhoeqmaq, Abrahen, Ize, Jako ji iwn Kniqkhoeqmaq de,' na by de. Mawshei la xiqsa niwn kahoen thaan ha tkhoenq vanq y jo de. ³³ Khiwn la Kanma la ama gan, 'Nan iwn khawnien gan katxin. Nan ave kdoe ha on niwn mtynq la sepin seryiw niwn klena de. ³⁴ Ke la Iggie khoeq me on niwn ke iwn khimi ji neremsausau niwn gan ke khuitantan nu dy de. Neq ji mshimti niwn gan ke khuitantan the dy de. Ke la ama ji gan txon than skrha ha de. Ave kauxiw ja. Nan gan Iggie khoeq me namxoe beqtyn de,' naha haw by de.

³⁵ "Mawshei tneq gan Isreila khimi ji ne by y de. Ama ji la, 'Ape la nan gan ke ji me tautun namkhai than he namkaw than natoeq mei,' naha haw by de. Kniqkhoeqmaq ama khimi tneq gan Isreila ji gan mkaw than, txon than toeq by de. Kniqkhoeqmaq la thoeq gan taupin unq niwn thunq kon thaw he ha Mawshei gan toeq by de. ³⁶ Mawshei la me ji puipi ji gan Iggie khoeq kon ma ha mhenq jo de. Mawshei la Kniqkhoeqmaq poe by niwn bohan ji he tauthon ji sha jo de. Mawshei la Iggie khoeq me, laha kaulin me shni xuimliq de xinxin dethunq xaupan me on degan tauthon neq ji gan mnui by jo de. ³⁷ Mawshei tneq la Isreila ji gan haw by niwn khimi lonq de jo de. 'Kniqkhoeqmaq la ke he niwn phoishma lonq man gan nan ji me namxoe man de. Ama la nan ji axui thunq iwn kkrhau ha de.' ³⁸ Khimi tneq la ama ji he dethunq xaupan me kalun degan vaan de on be jo de. Kniqkhoeqmaq iwn thoeq la Sina tkoenq me Mawshei he me ji puipi ji gan tpie by de. Me ji la nagy ashau xinq ha de mei naniwn lan gan namnui niwn pieriesa gan Mawshei la thoeq kon dan jo de. Piemkun tneq gan me ji me napoe niwn jo de.

³⁹ "Gadema me ji puipi ji la Mawshei iwn pie gan kneq de ne by y de. Ama ji la Mawshei gan ama ji iwn ktoenkyn kkrhau he de ne by y jo de. Ama ji amlunq la Iggie khoeq me vuiq de sisi ne by ga de. ⁴⁰ Ama ji la Mawshei aje Arun gan, 'Me ji gan namaq ha lyiw than amoen sha ve ja. Ke ji gan Iggie khoeq kon namhenq niwn Mawshei nagy by de naniwn ke ji mny y,' naha na by de. ⁴¹ Mawshei on y man degan ama ji la Arun gan xauboi pi amoen sha he by de. Khiwn la ama ji la amoen tneq menan luisui sha jo de. Ama ji la ama ji akoe he sha niwn amoen gan ieq m'iwq ha shni sha jo

de. ⁴² Dyde Kniqkhoeqmaq la ama ji gan mnienqpha by de. Ama ji gan khoeqshan me on niwn aqshi, xa, kniq ji gan spaq than poe by de. Kthanq tneq ji gan phoishma ji la saboi thunq me tri ha khe jo de. 'Isreila khimi ji jy, shni xuimliq de xinxin dethunq xaupan me on degan nan ji la ke than luisui xaw tkry ha luisui nasha ja de. ⁴³ Nan ji la anan pui Mawle iwn te gan nanma ji he vaan de mhenq ga de. Nanma ji iwn phra Raphen naha kauq niwn aqshi amoen gan tpuq ga de. Amoen tneq ji la nanma ji spaq than sha niwn ga de. Dyde tkhoen Ke la axy niwn khimi ji gan Babeilun khoeq khaan y xanqla niwn me namhenq man de.'

⁴⁴ "Dethunq xaupan me on degan me ji puipi ji la Kniqkhoeqmaq iwn te me spaq u jo de. Kniqkhoeqmaq iwn te on niwn la Kniqkhoeqmaq ama ji he vaan de on niwn shaushi jo de. Kniqkhoeqmaq iwn te tneq la Kniqkhoeqmaq thuiq by ha Mawshei ama nu niwn amoen he tlele sha niwn jo de. ⁴⁵ Jawshu la ktoenkyn sha ha ma degan me ji puipi ji la apuipi ji iwn dan jo niwn Kniqkhoeqmaq iwn te gan mhenq niwn jo de. Tneq ktiw gan Kniqkhoeqmaq la khoeq tneq me on ma niwn khimi ji gan mkhanqrauq by de. Dyde Isreila ji la khoeq tneq gan ama ji than dan jo de. Kniqkhoeqmaq iwn te tneq la Davi xandi sha niwn ktiw mtien de khoeq tneq me on jo de. ⁴⁶ Davi gan Kniqkhoeqmaq la mdikyq jo de. Dyde Davi la Isreila axylypi ji jako iwn Kniqkhoeqmaq gan mthoeq than in haan man sha than Kniqkhoeqmaq me mke jo de. ⁴⁷ Gadema aspa Shawlamun nienq Kniqkhoeqmaq iwn tbu tneq gan sha ha ga de.

⁴⁸ "Gadema Shanq Xiw niwn Kniqkhoeqmaq la khimi ji akoe he sha niwn Kniqkhoeqmaq iwn tbu ji me on y de. Phoishma Heishaja la Kniqkhoeqmaq haw by niwn pie gan nygy tri ha khe jo de.

⁴⁹ 'Kanma la, Khoeqshniq la ke iwn knoenqna mtynq de. Klena kauniq neq la ke akhaw thynna mtynq de. Nan ji la Ke he kba niwn tbu gan sha de thoeng y de. Ama haw by niwn la, Ke on than mtynq ghoi gan nan ji sha de thoeng y de.

⁵⁰ Kema akoe he khoeqshan he klena kauniq gan sha de thoeng ja de,' nade.

⁵¹ "Nan ji la Kniqkhoeqmaq gan ieqxau ha pie gan kneq de ne y niwn khimi ji jo de. Nan ji la nan puipi ji he ga vi bui. Nan ji la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan ieqxau lau vi bui. ⁵² Nan puipi ji la phoishma axylypi gan kloee jo de. Ama ji la Kniqkhoeqmaq namxoe niwn Khristu navy de naha nathuiq by ma niwn khimi gan mtienq la mthi by lau vi de. Nan ji ma Khristu gan aqna on niwn khimi ji me mhenq ha mthi de sha jo de.

⁵³ Kniqkhoeqmaq la thoeq ji kon napoe he niwn

piesa ji gan nan ji dan de. Gadema nan ji la kneq y de," na by de.

Stephen gan txun he mhie by niwn

⁵⁴ Judaq ktoenkyn ji he axy niwn khimi axui ji la pie tneq gan the by degan la Steiphen gan kdoe thaw niwn afa kat'eq thaan de. ⁵⁵ Gadema Steiphen la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he koi jo de. Ama la khoeqshan me tkhoenq jo la Kniqkhoeqmaq iwn mimonen shanq niwn he Kniqkhoeqmaq iwn t'a phan me thau ha on niwn Jeishu gan nu by de. ⁵⁶ Ama la, "Tkhoenq u ja. Khoeqshniq kamhun panq niwn gan ke nu de. Khimi Spa la Kniqkhoeqmaq iwn t'a phan me thau ha on de," naha haw de.

⁵⁷ Tynygy the by la ama ji la atxaw gan mshan ha xanq ha knaqkxin gan kapin jo de. Ama ji la Steiphen me kauxui u jo de. ⁵⁸ Jeirushlen kun xanq me xie ha mthi than txun glein he mhie by de. Shaushi ji la ama ji ienau thonnau ji gan Shawlu naniwn shre akhaw tkui me mtun ha khe u jo de. ⁵⁹ Ama ji la Steiphen gan txun he mhie toen me Steiphen la saxein mke jo de. "Kanma Jeishu jy, ke muiqxaq gan nan he vaan man on than napoe ve ja," na by de. ⁶⁰ Khiwn la khawmkhun mdi ha xanq niwn la, "Kanma jy, neq ji sha niwn ajie gan mxoe by jo ja," na jo de. Tynygy tpeie khiwn la diw vi jo de.

8 Shawlu la Steiphen gan mthi than me amlunqkvaq be jo de.

Shawlu la yn niwn khimi ji gan neremsausage sha niwn

Tneq mniq kon Jeirushlen me on niwn yn niwn khimi ji la neremsausage kloe niwn gan khan by ha vi de. Yn niwn khimi ji la Judaq khoeq, Shamari khoeq me k'jakaka lyiw khja vi jo de. Gadema tloe ji mkrhe Jeirushlen kun me on ga de. ² Kniqkhoeqmaq gan akla niwn naqpadi ji la Steiphen axaw gan kvuiq u jo de. Jauhoe mlunqma niwn sy y thaan jo de.

³ Gadema Shawlu naniwn khimi la yn niwn khimi ji gan kloe by jo de. Indon tauky lyiw ha nuipuidi naqpadi ji gan xie ha mxa ha mron me mkoen by de.

Shamari khoeq me kthanq ghoi thuiq niwn

⁴ K'jakaka lyiw khja niwn, yn niwn khimi ji ma kthanq gan ama ji tiwn niwn mtyng tyn me thuiq u jo de. ⁵ Philipu la Shamari khoeq me lyiw ha Khristu kthanq thuiq by jo de. ⁶ Khimikie ji la Philipu kthanq he ama sha niwn m'anna tauthon ji gan nu by jo la, ama haw niwn ji gan kneqkhi by jo de. ⁷ Anan koen niwn khimi amdaw ji kon anan la xanqkra ha thaw by vi de. Akhaw diw niwn ji he khawvie kovie ji ma hoi jo de. ⁸ Dyde kun me on niwn khimi ji la jauhoe hoelihoelanq u thaan jo de.

Mawshma Shimun

⁹ Kun tneq me Shimun naha kauq niwn mawshma lonq de on jo de. Ama la ktiw amdaw Shamari khimi ji gan m'an than sha by de. Ama la ke bohan shanq niwn gan naha kathoeq jo de. ¹⁰ Kaurein, shanre niwn khimi axylpi ama pie gan kneq ha, "Kхими neq la Kniqkhoeqmaq iwn shanq niwn bohan he sha niwn de," naha mdon jo de. ¹¹ Ama ji me khimi tneq la maw ji gan ktiw amdaw sha by thaan de tkhoen ama pie gan kneq u jo de. ¹² Gadema Philipu thuiq niwn kthanq ghoi gan yn u jo de. Philipu la Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq he Jeishu Khristu iwn kthanq ghoi thuiq niwn gan the ha nuipuidi, naqpadi ji la Jeishu gan yn ha batizen khan u jo de. ¹³ Mawshma Shimun ama khkhen ma yn ha batizen khan jo de. Khiwn la Philipu tein me kathui jo de. Ama la Philipu sha niwn tauthon ji gan nu ha m'an jo de.

¹⁴ Jeirushlen kun me on niwn tloe ji la Shamari me on niwn khimi ji Kniqkhoeqmaq iwn piemkun gan yn de naniwn the by ha Peitru he Jawhen gan mxoe by de.

¹⁵ Peitru he Jawhen xini Shamari kun me tiwn degan yn niwn khimi ji Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan dan than saxein mke by jo de. ¹⁶ Nagy de mei nala Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la ama ji me ka by y man de tkhoen de. Philipu la ama ji gan Kanma Jeishu amiq he batizen poe by de. ¹⁷ Khiwn degan Peitru he Jawhen la ama ji akonq me akoe thyn by la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan dan by jo de.

¹⁸⁻¹⁹ Shimun la yn niwn khimi ji konq me tloe ji akoe thyn ha Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan niwn gan nu by de. Ama la, "Ke gan ma bohan napoe ve ja. Ke ma khimi ji menan akoe thyn ha Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan dan than sha de ne jo de," naha tloe ji gan tkaan poe de ne by de.

²⁰ Gadema Peitru la Shimun gan, "Nan tkaan la nan he vaan man pjau ga jo shan. Nagy de mei nala nan la Kniqkhoeqmaq iwn saxein gan tkaan he xanq de dan de thi de. ²¹ Nan la Kniqkhoeqmaq iwn maqtanq gan sha than kba y de. Nagy de mei nala nan mlunq la Kniqkhoeqmaq maq me shi vi de tkhoen jo de. ²² Nan hoi y ta niwn tkhoen anon dan ha saxein mke ja. Kniqkhoeqmaq la nan iwn ajie gan namxoe de ne la namxoe man de. ²³ Nan amlunq tau-ieqthoenq niwn ji gan ke nu ja de. Nan la ajie sisi sha ga de," naha haw by de.

²⁴ Shimun la "Nan haw he ke me hoi y niwn aqshi neq ji kkrhau ha y than Kanma me saxein namke by ve ja," naha haw by de.

²⁵ Peitru he Jawhen la ama xini mny niwn he Jeishu kthanq gan thuiq by jo de. Kniqkhoeqmaq iwn piemkun gan ma thuiq by jo de. Khiwn la Jeirushlen me vuiq toen me Shamari van ji me ma kthanq ghoi gan thuiq by jo de.

Philipu he Itijopi ktoenkyn

²⁶ Kniqkhoeqmaq iwn thoeq la Philipu gan, "Jeirushlen kun tvaqxu phan me lyiw ja. Gaza kun me lyiw niwn lan me lyiw ja," na by de. (Lan tneq la de-thunq lan ga de.) ²⁷ Dyde thau ha lyiw jo de. M'juma † kkrhau niwn Itijopi khimi lonq de he lan me katein by de. Khimi tneq la asora ktoenkyn lonq de jo de. Itijopi khoeq gan mkaw ha niwn xandi noi iwn tkaan ji gan kshiwn ha jo de. Ama la Kniqkhoeqmaq gan spaq de Jeirushlen me lyiw jo de. ²⁸ Ama ji khoeq me vuiq niwn lan me sphu xie'ieq konq me knoenq ha, phoishma Heishaja tri niwn saboi gan sa haw ha on jo de. ²⁹ Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la Philipu gan, "Xie'ieq haan neq me lyiw ha poe be ja," na by de. ³⁰ Dyde Philipu ma xie'ieq me kauxui ha Itijopi khimi la phoishma Heishaja iwn saboi gan sa haw niwn gan the by de. Philipu ma, "Nan sa haw niwn ji gan kneqthoenq ja by," naha diwnq by de.

³¹ Itijopi ktoenkyn ma, "Namtu niwn khimi on y la name kneqthoenq by de mei," naha mkonq by de. Ama la Philipu gan kauq by ha atein me knoenq he by de. ³² Itijopi khimi sa haw niwn Sepin Seryiw niwn Saboi la, "Mhauq gan he kamlie khimi mhenq by jo de. Mhauq pi mie de amui kabau maq me dikshiq on he neq la pie mlan man ma tpie y de. ³³ Ama gan skoe by gadema tautun me on he sha by y de. Ama iwn spi shnau ji kthanq gan ape thuiq de dan de mei. Nagy de mei nala ama ashau la khoeqra neq me khiw de nade tkhoen de," naha haw by de.

³⁴ Itijopi khimi tneq la Philipu gan, "Ke gan nathuiq by ve ja. Phoishma ama la ama kthanq gan thuiq niwn by, sy y la khimi ji kthanq gan thuiq niwn by," naha diwnq by de. ³⁵ Khiwn la Philipu ma ave sa haw niwn Kniqkhoeqmaq iwn piemkun neq he katonq ha ama la Jeishu Khristu kthanq gan thuiq by jo de. ³⁶ Lan me lyiw degan tui on niwn tuili haan de he katein by de. Itijopi khimi tneq ma, "Tkhoenq ja, haan me tui on ja de. Ke batizen khan de ne la, ape la ke gan batizen khan ha y than nahaw de mei," naha diwnq by de. ³⁷ (Philipu ma ama gan, "Nan amlunq me on niwn axylpi he yn de nala batizen khan ha ja de," naha haw by de. Ama mkonq by niwn la, "Jeishu Khristu la Kniqkhoeqmaq iwn Spa de naniwn ke yn ja de," naha haw by de.)

³⁸ Itijopi khimi la sphu xie'ieq gan knau ja na by la, ama xini lonq ni de tui me skrha hy jo de. Philipu ma ama gan batizen poe by jo de. ³⁹ Tui thunq kon naphoe de niq gan la Kniqkhoeqmaq iwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la Philipu gan mhenq man by vi de. Itijopi khimi ma tkhoenq ha Philipu gan nu by y de. Amlunq hoelihoelanq ha ama lan gan lyiw beqtn jo de.

⁴⁰ Philipu la Azotu kun me thaw jo de. Ama la lyiw ha tiwn niwn mtynq ttyn me Kthanq Ghoi gan thuiq ha Keisari kun me thaw jo de.

Shawlu Khrijen kkrhau niwn

(Tloe 22:6-16; 26:12-18)

⁹ ¹⁻² Ktiw tneq gan Shawlu la Kanma Jeishu gan yn niwn khimi ji gan mthi than ktei ha amlunq kamshauq ha on ga de. Shawlu la miema glein xiw me lyiw ha Damaska me on niwn Kniqkhoeqmaq in iwn ktoenkyn ji me sa tri than haw jo de. Jeishu gan yn niwn nuipuidi naqpadi ji gan katein la nien ha Jeirushlen me mhenq than aqna ne jo de.

³ Lan me lyiw ha Damaska kun me tiwn nene me khoeqshan iwn kvanphra niwn haan de la ama bauteinbaula me on nene ha taukhdan he ka by de. ⁴ Shawlu la klena me kalie bun ha ke gan natpie niwn atxaw haan de ama gan tpie niwn the by de. "Shawlu, Shawlu ke gan nagy de tkhoen nakloe thaan vi mei," na by de.

⁵ "Nan ape niwn, Kanma jy," naha Shawlu diwnq by de.

Ama la, "Ke la, Nan nakloe niwn Jeishu ga mei.

⁶ Gadema thau ha kun thunq me koen ja. Nan tne sha ha de mei naniwn lonq man nathuiq by ja tyn man ga," na by de.

⁷ Shawlu he vaan de lyiw niwn khimi ji la xiq de tkhoen tne ma tpie y klauq kdoe ha on u jo de. Ama txaw gan the gadema khimi gan la nu by y de. ⁸ Shawlu klena kon thaupraw ha ama ami gan mxau ha tkhoenq gamaq tne gan ma nu by y de. Dyde ama aphau ji la ama gan akoe he kshiwn ha Damaska kun thunq me mhenq by de. ⁹ Niqva thunq de xinxin ama la ami nu ha y jo de. Tneq ktiw me ama la bu sa y, tui ni y klauq on jo de.

¹⁰ Damaska kun thunq me Ananiq naniwn atxuiq lonq de on by de. Kanma la ama gan man me thon by niwn la, "Ananiq," naha kauq by de.

Ananiq la, "Kanma jy, ke on ja de," naha mkonq by de.

¹¹ Kanma la, "Thau ha, Lan Toepfran me on niwn Juddaq iwn in me lyiw ja. Tashu kun iwn Shawlu naniwn khimi tne me mei naha diwnq ja. Ama la ave saxein mke ha on de. ¹² Shawlu gan man me thon by niwn la Ananiq naniwn khimi lonq de vy niwn gan nu by de. Ama akonq me akoe thyn ha ami nu than sha by de," naha haw by de.

¹³ Ananiq ma, "Kanma jy, khimi tneq Jeirushlen kun me nan gan akla niwn khimi ji gan kloie niwn kthanq ji kaudydy the thaan bui. ¹⁴ Neq me ma nan gan akla ha on niwn khimi ji gan nien than miema glein ji iwn aqna he vy bui," naha thuiq by de.

¹⁵ Gadema Kanma la ama gan, "Lyiw ja, khimi neq gan ke la tanna sha than xieq dy de. Ke kthanq gan

† Nuipuidi ji gan mkaw than ajanxieq la vi niwn naqpadi

axy niwn khimi axui ji maq me, xandi ji maq me, Isreila khimi ji maq me thuiq man de. ¹⁶ Ke amiq dhan he neremsausau amdaw khan ha than ke kma mnui man gan," naha thuiq by de.

¹⁷ Dyde Ananiq la lyiw ha in tneq me koen jo de. Shawlu konq me akoe thyn ha, "Naqpi Shawlu jy, nan lan me katein niwn Kanma Jeishu la ke gan natoeq de. Nan ami nu beqtyn than, Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he koi than ke navy niwn de," na by de. ¹⁸ Ktanle ama ami kon mui ahie he kalie by de. Dyde ama la ami nu by beqtyn vi de. Thau ha batizen khan jo de. ¹⁹ Ama la bu an sa khiwn gan aan khiwshliw beqtyn jo de.

Shawlu Damaska kun me thuiq niwn

Ama la Damaska kun me on niwn atxuiq ji he vaan de niqva texiwn on jo de. ²⁰ Ama la Kniqkhoeqmaq iwn in me, "Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn Spa de," naniwn gan thuiq by pjoe jo de.

²¹ Ama haw niwn gan the niwn axylipi la m'an jo de. "Kхими neq la Jeirushlen kun me on niwn Jeishu gan yn niwn khimi ji neremsausau kloe niwn sy y na by. Neq me ma Jeishu gan yn niwn khimi ji gan nien ha miema glein me mhenq than vy niwn sy y na by," naha kahaw u jo de.

²² Shawlu ma bohan py ha dan ha Damaska kun me on niwn Judaq khimi ji gan Jeishu la Kniqkhoeqmaq namxoe niwn Khristu ja de naniwn gan thuiq by ha khimi ji la mkonq de dan by y than de.

²³ Niqva texiwn on dy nala Judaq khimi ji la Shawlu gan mthi than kamshyn u jo de. ²⁴ Gadema Shawlu la ama ji kamshyn niwn gan mny by vi de. Ama ji la Shawlu gan mlie than mxun, mniq kun thawkha gan son ha on u jo de. ²⁵ Gadema atxuiq ji la ama gan mxun me mhenq ha ton me thein khiwn la kun iwn nakoeq kon atkui me xuinoen he mxa by jo de.

Jeirushlen me on niwn Shawlu

²⁶ Shawlu Jeirushlen me tiwn degan atxuiq ji he kma than sha jo de. Ama ma Jeishu iwn atxuiq lonq de jo de naniwn yn by y de tkhoen yn niwn khimi ji la ama gan xiqsa by lau vi de. ²⁷ Gadema Banaba naniwn atxuiq lonq de la ama gan kauq ha tloe ji me mhenq by jo de. Shawlu la lan me Kanma he nagy kdan by jo niwn, Kanma la ama gan haw by niwn, Damaska kun me Jeishu amiq kthanq gan xiq y haw niwn kthanq ji gan Banaba la tloe ji gan thuiq by jo de. ²⁸ Dyde Shawlu la Jeirushlen me on niwn atxuiq ji unq me thaw koen sha ha Kanma Jeishu kthanq gan xiq y tpie jo de. ²⁹ Ama la Gri pie gan tpie niwn Judaq ji he Jeishu kthanq gan kahaw ha ka'ieq u jo de. Gri pie tpie niwn Judaq ji la ama gan mthi de sha by de. ³⁰ Yn niwn khimi ji la tneq gan mny by la Keisari kun me mhenq ha Tashu kun me toeq man by vi de.

³¹ Tneq ktiw gan Judaq khoeq, Galilei khoeq he Shamari khoeq ji me on niwn atxuiq ji la mduirui mduishaw ha on u jo de. Sepin Seryiw niwn Muiqxaq dhan he ama ji la tha khiwshliw ha on u jo de. Yn niwn khimi ji la amdaw khaan amdaw ha Kanma Jeishu gan xiqsa ha on u jo de.

Peitru la Ennei gan hoi than sha niwn

³² Peitru la Judaq khoeq he Shamari khoeq mtynq ttyn me lyiw toen me ama la Leida kun me on niwn Jeishu gan yn niwn khimi ji me txi de lyiw jo de. ³³ Tneq me Ennei naniwn khimi lonq de he katein by de. Ennei tneq la shni ja de xinxin akhaw diw ha i'na me kshonq ha on by de. ³⁴ Peitru la, "Ennei jy, Jeishu Khristu la nan gan nahoi he dy. Thau ha nanma iwn xedin gan k'jaw," na by de. Ennei ma ktanle thau pjoe jo de. ³⁵ Leida kun he Sharon kun me on niwn khimi ji la Ennei lan tkie de dan beqtyn niwn gan nu by de tkhoen Kanma Jeishu gan yn u jo de.

Leida kun he Jopei kun me on niwn Peitru

³⁶ Jopei kun me Tabita naniwn atxuiq nuipuidi lonq de on de. Gri ly he ama gan Dawka naha kauq de. Dawka naniwn la shaushu nade. Ama la ktiw axylipi me aghoi sha ha shanre niwn khimi ji gan klonq by jo de. ³⁷ Tneq ktiw gan xy y naq ha diw by vi de. Nuipuidi ji la ama gan tui mhaw khiwn la akonq iwn akhaan me mshon ha khe by de. ³⁸ Leida kun la Jopei kun he xanqla y de tkhoen tneq me Peitru on de naniwn gan atxuiq ji the by de. Dyde khimi lonq ni de gan mxoe ha kauq he jo de. "Ktanle vy than," haw he jo de. ³⁹ Peitru la ktanle thau ha tneq ji he vaan de xui poe jo de. Ama thaw la Dawka gan mshon ha khe niwn akonq iwn akhaan me mhenq by jo de. Peitru ama atein me kdoe ha xoemoen ji la xa ha on jo de. Ama ji la Dawka ama diw ha y man ama ji he vaan de on degan tkonq niwn ienau thonnau ji gan Peitru me mnui by jo de. ⁴⁰ Peitru la axylipi gan akhaan xanq me thaw he jo de. Ama la khawmkhun mdi ha saxein mke jo de. Axaw phan me kahoq ha, "Tabita jy, thau ja," naha haw by de. Tabita la ami kaphon ha Peitru gan nu by la knoenq nau jo de. ⁴¹ Peitru la akoe he kshiwn ha thau than xie by de. Khiwn la xoemoen ji he axy niwn yn niwn khimi ji gan kauq by de. Xinq beqtyn niwn gan mnui by de. ⁴² Kthanq neq Jopei kun me kthanq jaq by vi de. Dyde tkhoen khimi amdaw ji la Kanma Jeishu gan yn u jo de. ⁴³ Peitru la aphoe kakrhau Shimun he vaan de Jopei kun me niqva texiwn on poe jo de.

Peitru he Kawneili

¹⁰ Keisari kun me Kawneili naniwn khimi lonq de on de. Ama la Itali langie naha kauq niwn langie me khimi lonq haan lienbe de gan mkaw ha niwn lang-

ie ktoenkyn lonq de jo de. ² Ama la inpy ji he vaan de Kniqkhoeqmaq gan xiq ha akla niwn jo de. Ama la nere niwn Judaq khimi ji gan amdaw klonq jo de. Kniqkhoeqmaq me ma saxein mke ja voivoi jo de. ³ Niq de la mdiwn aktiw thunq de me manthon by de. Kniqkhoeqmaq iwn thoeq la ama me vy by niwn gan nu by de. Thoeq la "Kawneili jy," naha mlau by de.

⁴ Kawneili ma thoeq gan tkhoenq xinxin jo la xiqsa ha, "Tne mei, Kanma jy," naha diwnq by de.

Thoeq ma "Nan saxein mke niwn ji he nere niwn khimi ji gan poe niwn ji gan Kniqkhoeqmaq mdikyq dy de. ⁵ Ave Peitru naha kauq niwn Shimun la Jopei me on de. Tneq gan kauq than khimi ji gan mxoe ja. ⁶ Tneq la la-haw tein me in on niwn aphoe kakrhau Shimun he vaan de on de," naha thuiq by de. ⁷ Thoeq la ama gan tpeie ha lyiw khiwn degan Kawneili la tanna lonq ni de gan kauq by jo de. Kniqkhoeqmaq gan akla niwn ama kajiw de dan niwn langie lonq de gan ma kauq jo de. ⁸ Kawneili la tneq ji gan ama nu niwn the niwn axylipi thuiq by khiwn la Jopei me toeq by de.

Peitru iwn manthon niwn

⁹ Mhaan mniq me ama ji la Jopei kun me thaw nene jo de. Ktiw neq me Peitru la saxein mke than inphu konq me poe jo de. ¹⁰ Peitru la bu kxan by ha haan man haan man sa de ne jo de. Bu xiwn mxiw toen gan ama me manthon by jo de. ¹¹ Ama la khoeqshniq thawkha kamhun panq niwn gan nu by de. Khiwn la lonq de niwn la atki don mie mliq de on niwn kni glein he niwn gan klana me mxa niwn gan nu by de. ¹² Tneq thunq me akhaw mie mliq de on niwn shtunshtoen ji, kuwa ha lyiw niwn shtunshtoen ji, tva ji kauruiq by de. ¹³ Atxaw haan de la, "Thau ja, Peitru jy, tneq ji gan mlie ha sa ja," na by de.

¹⁴ Gadema Peitru la, "Kashyn y ga, Kanma jy, pieriesa me sa nanq naniwn neq he niwn kniwnq than hoi niwn ji gan ke xinq man ma sa kau ve y gan," naha mkonq by de.

¹⁵ Ave xinq de atxaw haan de la "Kniqkhoeqmaq sa shan ja de naniwn gan kniwnqsa than hoi de naha haw nanq ja," na by de. ¹⁶ Tynygy xinq thunq de the by khiwn la kni he niwn gan khoeqshniq me taukhdan he tpoe man by vi de.

¹⁷ Peitru la manthon by niwn tneq gan ta ha on jo de. Tynygy degan Kawneili toeq by niwn khimi ji la Shimun in katein by ha in thawkha maq me kdoe ha on by de.

¹⁸ Ama ji la, "Peitru naha kauq niwn Shimun neq me on ja by," naha diwnq by de.

¹⁹ Peitru la ama me manthon by niwn gan ta ha on toen me Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la ama gan haw by de. "Shimun jy, khimi lonq thunq de nan gan nashoeq de. ²⁰ Dyde thau ha klexun me skrha ja. Tneq

ji txuiq xui be than ajon sha nanq ja. Ke natoeq niwn ji de," naha thuiq by de. ²¹ Peitru la skrha pjoe ha khimi tneq ji gan, "Ke la nan ji nashoeq niwn khimi de. Tneq tkhoen he vy u niwn mei," naha diwnq by de.

²² Khimi tneq ji ma, "Ke ji la langie haan lienbe de gan katkhoenq Kawneili natoeq niwn khimi ji jo de. Khimi tneq la Kniqkhoeqmaq gan xiq ha akla niwn khimi de. Judaq khimi axylipi ji ma ama gan mdikyq niwn de. Kniqkhoeqmaq mxoe niwn thoeq lonq de la vy ha nan gan ama in me kauq than haw by de. Nan haw than pie gan Kniqkhoeqmaq la ama gan the he de ne de," naniwn manthon by de naha thuiq by de.

Peitru la Kawneili in me on niwn

²³ Khiwn la Peitru la khimi tneq ji gan in me mkoen ha khlonq mnau by jo de. Tneq me ama ji la xun i jo de.

Mhaan mniq me Peitru la tneq ji he vaan de lyiw be jo de. Jopei iwn yn niwn khimi ji ma kauruiq be jo de. ²⁴ Kaukiwn mniq me ama la Keisari kun me tiwn jo de. Kawneili ma ama axui, kashoi kabei niwn khimi, khunpoe ji he kalun ha son by jo de. ²⁵ Peitru la in me koen jo la, Kawneili he katein ha ama gan khawmkhun khawny daw ha spaq by jo de. ²⁶ Gadema Peitru la, "Thau ja, Ke ma khimi xixaq ga jo gan," naha mthau by jo de. ²⁷ Tynygy katpie hy ha in thunq me koen jo de. Tneq me khimi amdaw ji kalun ha on niwn gan katein by de. ²⁸ Peitru la, "Judaq lonq de la axy niwn khimi lonq de he aphau sha ha y de. Doenhaan lyiw ha y de naniwn nanma ji ma mny ja de. Gadema Kniqkhoeqmaq la khimi lonq man gan aphau sha than kashyn y de naha haw y than ke gan namnui dy de naha haw by de. ²⁹ Dyde ke gan nakauq degan Ke la naxui be ha y gan naha haw y klauq ktanle naxui be niwn jo de. Ave ke gan nagy de tkhoen nakauq niwn mei naniwn nadiwnq ve nanq," naha haw by de.

³⁰ Kawneili ma, "Khiw vi niwn niqva mliq de me ke in menan mdiwn aktiw thunq de gan saxein mke ha on jo de. Ktanle mlunqpin ha mda niwn ienau thonnau gan kakhu kana niwn khimi lonq de la ke maq me kdoe ha on jo de. ³¹ Ama la, 'Kawneili jy, Kniqkhoeqmaq la nan saxein mke niwn gan nathe dy de. Nere niwn khimi ji gan poe niwn ji gan mdikyq dy de,' na by de. ³² Peitru naha kauq niwn Shimun gan Jopei me kauq de mxoe ja. Khimi tneq la lahaw tein me on niwn aphoe kakrhau Shimun in me on ja ga. ³³ Dyde nan gan ke ktanle nakauq he niwn jo de. Nan navy niwn hoi ja de. Ave ke ji la Kniqkhoeqmaq maq me kalun jo de. Kanma la nan gan ke ji me natpie he niwn axylipi gan kneq than nason jo de," naha haw by jo de.

† *Isreila khimi ji iwn inphu la tphadka ga de.*

Peitru haw niwn pie

³⁴ Peitru la, "Khuitantan Kniqkhoeqmaq la me ji axui haan de xdyn gan mkrhe mdikyq niwn sy y.
³⁵ Kniqkhoeqmaq gan xiq niwn aghoi sha niwn axui tne ma sasa Kniqkhoeqmaq la vaan de mdinakyq ga de naniwn ave me nien khuitan mny thaan jo de.
³⁶ Khimi axylpi iwn Kanma Jeishu Khristu kthanq neq gan Kniqkhoeqmaq la Isreila khimi ji me nathe he niwn nan ji mny dy de. Khristu nasha by de tkhoen me ji la Kniqkhoeqmaq he aphau hoiya sha ha mduirui mduishaw niwn gan dan jo de. ³⁷ Batizen shma Jawhen la batizen kthanq haw khiwn gan Jeishu la Galilei khoeq kon katein ha Judaq khoeq axylpi me Jeishu haw niwn he sha niwn gan nan ji mny ja de. ³⁸ Nazare kun iwn Jeishu gan Kniqkhoeqmaq la xieq ha Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he bohan poe by niwn nan ji mny ja de. Ama la mtyng tyn lyiw ha aghoi ji gan sha, xy y naq niwn khimi ji gan ma hoi he by jo de. Anan on niwn khimi ji gan anan thaw than sha by jo de. Nagy de mei nala Kniqkhoeqmaq la ama he vaan de on de tkhoen tneq ji gan sha de dan jo de. ³⁹ Ke ji la Jeirushlen kun he Judaq khoeq ji menan ama sha niwn axylpi ji iwn shaushi ji jo de. Judaq ktoenkyn ji la Jeishu gan shenlein me shinmsoe he hien ha mthi by vi de. ⁴⁰ Gadema Kniqkhoeqmaq la niqva thunq de me diw niwn kon xinq beqtyn he vi de. Axy niwn khimi ji me Jeishu gan nu than Kniqkhoeqmaq sha by de.
⁴¹ Gadema ama gan khimi axylpi la nu ha y de. Ama kthanq gan shaushi khan than Kniqkhoeqmaq naxieq yy niwn ke ji la nu ha ja de. Diw niwn kon xinq beqtyn khiwn gan ke ji he vaan de ni ha sa ha on jo de. ⁴² Diw niwn ji he xinq niwn khimi axylpi than tautun kamkhai sha than Kniqkhoeqmaq la Jeishu gan xieq jo de. Jeishu la ke ji gan kthanq tneq khimi ji me nathuiq he ha shaushi nakhan he jo de. ⁴³ Phoishma axylpi la ama kthanq gan thuiqpi vi de. Jeishu gan yn niwn khimi axylpi ji iwn ajie gan Kniqkhoeqmaq la mxoe de," naha haw de.

Axy niwn khimi axui ji Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan dan niwn

⁴⁴ Peitru tpie ha on toen me Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la kthanq gan the niwn khimi ji me ka by jo de. ⁴⁵ Peitru he vaan de vy niwn yn niwn Judaq khimi ji la m'an thaan jo de. Nagy de mei nala axy niwn khimi axui ji ma Kniqkhoeqmaq iwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan dan de tkhoen de. ⁴⁶ Yn niwn Judaq khimi ji la axy niwn khimi axui ji Sepin Seryiw Muiqxaq tpie he niwn pie gan tpie ha Kniqkhoeqmaq gan mthoeq niwn gan the by jo de. ⁴⁷ Peitru la, "Neq ji la me ji he Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan dan niwn de. Dyde khimi neq ji gan tui he batizen poe than gan ape na-ie

de mei," naha haw by de. ⁴⁸ Dyde Peitru la tneq ji gan Jeishu Khristu amiq he batizen khan than haw by de. Ama ji la Peitru gan ama ji he vaan man niqva texiwn on be than haw by u jo de.

Peitru la Jeishu sha niwn ji gan thuiq by niwn

11 Judaq khoeq me on niwn tloe ji he yn niwn khimi ji la axy niwn khimi axui ji Kniqkhoeqmaq iwn piemkun gan yn niwn gan the by jo de. ² Dyde Peitru la Jeirushlen kun me lyiw degan anapi katbie niwn yn niwn khimi ji la ama gan joe by de. ³ "Nan la anapi katbie y niwn khimi ji in me koen ha tneq ji he vaan de sa ha ni ha on lau vi bui," na by de. ⁴ Dyde Peitru la ama ji gan kausy kon kkrhau niwn axylpi gan anienmrien thuiq by jo de.

⁵ "Ke la Jopei kun me saxein mke ha on degan manthon jo de. Long de niwn la atki mie mliq de on niwn kni glein he niwn gan khoeqshniq kon namxa ha ke maq me thaw niwn gan ke nu jo de. ⁶ Athunq me tkhoenq jo la akhaw mie mliq de on niwn shtunshtoen ji, dethunq me on niwn shtunshtoen ji, kuwa ha lyiw niwn shtunshtoen ji, tva ji gan ke nu jo de. ⁷ Ke gan natpie niwn atxaw haan de gan the jo de. 'Thau ja, Peitru jy, mlie ha sa ja,' nade. ⁸ Gadema ke la, 'Kashyn y ga, Kanma jy, pieriesa me sa nanq naniwn neq he niwn kniwnq than hoi niwn ji gan ke xinq man ma sa kau ve y de,' naha mkonq by de. ⁹ Ave xinq de khoeqshniq kon atxaw haan de la, 'Kniqkhoeqmaq sa shan ja de naniwn gan kniwnqsa than hoi de naha haw nanq ja,' na by de. ¹⁰ Tynygy xinq thunq de natpie niwn ke the khiwn la kni glein tneq gan khoeqshniq me tpoe pjoe beqtyn vi de. ¹¹ Tynygy degan Keisari kun iwn natoeq niwn khimi long thunq de la ke on niwn in maq me kdoe ha on de. ¹² Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la ke gan, 'Ajon sha y klauq tneq ji txuiq lyiw be ja,' naha nahaw de. Jopei kun iwn yn niwn khimi long tru de ke he vaan de naxui poe jo de. Ke ji axylpi ma Kawneili in me koen jo de. ¹³ Ama la ke ji gan Kniqkhoeqmaq iwn thoeq la ama in me kdoe ha haw niwn gan nu niwn kthanq nathuiq by jo de. Thoeq la, 'Peitru naha kauq niwn Shimun gan kauq than Jopei me khimi longq longq man gan mxoe ja. ¹⁴ Peitru tneq la kthanq ghoi gan nathuiq by ja tyn man de. Kthanq tneq dhan he nan he nan iwn inpy ji la txon niwn gan dan man de,' naha haw by jo de. ¹⁵ Dyde ke ma katein ha tpie jo degan, Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la kausy gan me ji me naka beshe he tneq ji me ma ka by jo de. ¹⁶ Khiwn la Kanma Jeishu haw niwn ji gan ta jo de. 'Jawhen la tui he batizen poe jo de. Gadema Kniqkhoeqmaq la nan ji gan Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he batizen napoe man de,' na jo de. ¹⁷ Dyde Kanma Jeishu Khristu gan me ji yn degan Kniqkhoeqmaq la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan kauxixun sha ha napoe jo de. Tynygy he axy ni-

w n khimi axui ji gan ma poe by niwn de. Ke la Kniqkhoeqmaq gan ie de dan y de," na by jo de.

¹⁸ Ama ji la pie tneq gan the by la joe by y dy jo de. "Kniqkhoeqmaq la axy niwn khimi axui ji gan ma tshautkhon ashau dan he than, anon dan he than ma poe by dy ga," naha Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u jo de.

Enti'u kun iwn yn niwn khimi ji

¹⁹ Steiphen gan mthi khiwn la yn niwn khimi ji gan neremsausau kloe by de tkhoen yn niwn khimi ji la axy niwn mtyng tyn me k'jakaka kauxui jo de. Dyde yn niwn khimi ji la Phonisha khoeq, Kuphru mra kauniq he Enti'u kun ji me lyiw ha Judaq axui ji gan mkrhe Jeishu kthanq Kthanq Ghoi gan thuiq u jo de. ²⁰ Kuphru mra kauniq, Kureinei kun sha khimi texiwn ji la Enti'u kun me lyiw jo de. Tneq iwn Gri axui ji me Kanma Jeishu iwn kthanq ghoi gan thuiq u jo de. ²¹ Kanma iwn bohan la tneq ji he vaan de on jo de. Axy niwn axui khimi ji la yn u ha Kanma iwn atxuiq ji kkrhau jo de.

²² Jeirushlen kun me on niwn yn niwn khimi ji la kthanq tneq gan the by la, Banaba gan Enti'u kun me mxoe by de. ²³ Ama tneq me thaw jo la Kniqkhoeqmaq iwn koetanq dhan he yn niwn khimi ji amdaw niwn gan nu jo de. Ama la amlunq hoelihoelanq jo de. Yn niwn khimi ji gan amlunq on niwn mtien man Kanma Jeishu gan akla ja voivoi than msoe by jo de. ²⁴ Banaba la khimi ghoi lonq de jo de. Ama la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he koi jo de. Dyde Banaba la khimi amdaw ji gan Kanma gan yn than klonq by jo de.

²⁵ Khiwn la Banaba ma Shawlu gan shoeq de Tashu kun me lyiw jo de. ²⁶ Katein by degan la Enti'u kun me mhenq by jo de. Shni de xinxin Enti'u kun me kalun ha on niwn yn niwn khimi ji he katein ja voivoi jo de. Khimi amdaw ji gan Jeishu kthanq mtu by jo de. Khimi ji la atxuiq ji gan, "Khrijen ji," naha Enti'u kun me kausy xiw kauq by jo de.

²⁷ Tneq niq gan texiwn niwn phoishma ji la Jeirushlen kun kon Enti'u kun me vy u jo de. ²⁸ Agabu naniwn phoishma lonq de la thau ha, Roma ji mkaw niwn khoeq axylypi me bu an mxan than on de naniwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq dhan he phoitu yy by de. (Tneq ji la Klawdi Keisa xandi sha niwn ktiw me kkrhau by de nade.) ²⁹ Atxuiq ji ma ama ji knaq niwn mtaan de Judaq khoeq me on niwn yn niwn khimi ji gan klonq than kaudi poe by jo de. ³⁰ Tynygy sha ha tkaan ji gan Shawlu he Banaba xini me au by jo de. Ama xini ma mhenq ha ktoenkyn ji me poe by jo de.

Neremsausau khan ha niwn

12 Tneq ktiw gan xandi Heiro la nagy mei niwn yn niwn khimi ji gan nien ha neremsausau kloe de sha by de. ² Jawhen aje Jaku gan kei he diw than tkry

he by de. ³ Judaq ktoenkyn ji amlunq hoelihoelanq niwn gan nu by la Peitru gan ma nien by de. (Tneq ji la tpra niwn kshi kauruiq y niwn tkoe sa niwn shni ktiw me kkrhau niwn ji jo de.) ⁴ Peitru gan nien by khiwn la mron thunq me keinq ha khe he by de. Khimi lonq xaq xele tru de gan lonq mliq de tauphytauphy axeixei son he jo de. Heiro la Kien Niwn Shni khiwn degan khimi ji maq me mron kon mthoe ga than mshyn jo de. Khimi ji maq me msie khiwn la langie ji gan mthi he than mshyn niwn jo de. ⁵ Dyde Peitru la mron thunq me on ha jo de. Gadema yn niwn khimi ji la Peitru than Kniqkhoeqmaq me amlunq txiexie sha ha saxein mke u jo de.

Peitru mron thunq kon loe niwn

⁶ Xandi Heiro la Peitru gan khimi ji maq me mthoe ha y man mxun me Peitru la kason lonq ni de ashlau me i jo de. Ama gan shinuinoen janq ni de he mkrhien by jo de. Axy niwn kason langie ji ma thawkha me son ha on jo de. ⁷ Ktanle Kniqkhoeqmaq iwn thoeq la thaw by ha Peitru on niwn mron akhaan pi me kvanphra by de. Thoeq ma Peitru iwn ajaw gan ry phaw ha mthau by de. "Ktanle thau an ja," na by de. Taukhidan he shinuinoen ma Peitru akoe kon kashu phaan vi de. ⁸ Khiwn la thoeq la ama gan, "Nanma ienau gan kna, khawnien gan kasi," naha haw by de. Peitru ma tynygy sha jo de. "Kni gan kahunq ha ke txuiq naxui," naha haw by de. ⁹ Peitru la ama txuiq mron xanq me xui poe jo de. Gadema thoeq he ama la khuitan mron kon thaw niwn gan mny jo de. Ama la manthon niwn ga naha ta jo de. ¹⁰ Peitru he thoeq la kausy xiw kason tauphy ji gan tloipaw khiwn la ave mki ni de niwn kason tauphy ji gan ma tloipaw ha lyiw hy jo de. Kun me koen niwn mron iwn shin thawkha me tiwn hy jo de. Thawkha ma ama gan ama kamhun ha lyiw pjoe la lan bonq me tiwn jo de. Lan haan de me texiwn lyiw degan thoeq la lau by kre vi de.

¹¹ Neq khiwn gan Peitru la ama khuitan mron thunq kon loe niwn gan mny jo de. "Kanma la ke gan naklonq than thoeq gan namxoe niwn de. Xandi Heiro iwn aqna he Judaq khimi ji sha de naha kdon jo niwn kon loe than natxon niwn de," naha ama gan ama kahaw jo de.

¹² Tynygy ta titoen Jawhen Maku anoi-oi Mari ji in me lyiw jo de. Tneq me khimi amdaw ji kalun ha saxein mke ha on u jo de. ¹³ Peitru la thawkha gan die ha Roda naniwn tanna nuipuidi pi la thawkha mhun de vy jo de. ¹⁴ Ama la Peitru txaw gan ma by jo de. Ama la hoelihoelanq niwn amlunq kahoen than jo de. Dyde thawkha mhun y klauq athunq me kauxui pjoe vi jo de. "Peitru la xanq me kdoo ha on de," naha haw by jo de. ¹⁵ Ama ji la, "Roda gan, nan rhoe lau vi shu by," naha haw by de. Khuitan sy ja de naha na by la ama ji la,

“Peitru diw ha ama iwn muiqxaq vy ga jo shu mei,” naha haw u jo de.

¹⁶ Gadema Peitru la thawkha gan die mtynq die by beqtn de. Ama ji la lyiw ha mhun by degan Peitru gan nu by la m'an by lau vi de. ¹⁷ Peitru la akoe he dikshiq on naha mnui by de. Kniqkhoeqmaq la ama gan mron kon nagy mhenq by de naniwn haw by de. Peitru la “Kthanq neq gan Jaku he yn niwn khimi ji gan haw by ja,” na by de. Khiwn la axy niwn mtynq me thaw ha lyiw vi jo de.

¹⁸ Mkhoen gan la kason langie ji unq me amlunq moen ha mriishoe thaan de. “Ama ji ttoi Peitru la mron thunq kon nagy loe ha thaan mei,” naha kadiwnq u jo de. ¹⁹ Xandi Heiro la Peitru gan shoeq ja naha aqna he haw by de. Gadema Peitru gan katein by y de. Dyde kason ji gan msie khiwn la mthi ja na by de.

Neq khiwn la xandi Heiro la Judaq khoeq kon Keisari kun me lyiw ha tneq me texiwn on jo de.

Heiro diw niwn

²⁰ Xandi Heiro la Tyra kun he Sidun kun me on niwn khimi ji gan kdoe thaw by jo de. Tneq ktiw gan ama ji la vaan de kalun ha xandi Heiro me vy u jo de. Xandi Heiro me maqtanq gan kasha ktoenkyn Blastu gan mxien ha klonq than haw khiwn la xandi Heiro he kajoen rien than sha de ne jo de. Nagy de tkhoen mei nala ama ji la Xandi Heiro khoeq iwn asani ji gan xaanq ha sa ga de tkhoen jo de.

²¹ Heiro ama ktiw khe niwn ni de me la xandi ji ienau thonnau ji gan kna ha xandi knoenqna konq me knoenq khiwn la khimi ji gan haw by jo de. ²² Kneq niwn khimi ji la, “Neq la khimi iwn atxaw sy y. Kniqkhoeqmaq iwn atxaw ga,” naha auq u jo de. ²³ Heiro la Kniqkhoeqmaq gan mthoeq he y de tkhoen, ktanle Kniqkhoeqmaq iwn thoeq la ama gan naqxin he by de. Akyq thunq me klun ji gan soe he ha neremsausau naq he khiwn la diw he vi de.

²⁴ Gadema Kniqkhoeqmaq iwn piemkun ji la kthanq jaq ja voivoi ha khimi amdaw ji la yn u jo de.

²⁵ Banaba he Shawlu la Jeirushlen kun iwn Judaq yn niwn khimi ji me tkaan poe ha klonq khiwn la Jawhen Maku gan mhenq ha Enti'u kun me vuiq u jo de.

Banaba he Shawlu gan toeq niwn

13 Enti'u kun me on niwn khrijen tauphy me phoishma ji he Jeishu kthanq gan kathuiq shma ji on jo de. Banaba, Niga naha kauq niwn Shumon, Kureinei kun iwn Luki, Xandi Heiro iwn aphau Manan he Shawlu ji jo de. ² Ama ji la Kanma gan spaq ha sana nina jaq ha on toen me Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la tpie by de. “Banaba he Shawlu gan tkhiw ha khe ja. Ke iwn maqtanq gan sha than ke kauq niwn jo de,” na by de.

³ Dyde ama ji la sana nina jaq ha saxein mke khiwn la ama xini konq me akoe thyn ha Kniqkhoeqmaq la ama xini gan klonq by than saxein mke by ha mxoe by de.

Kuphru mra kauniq me

⁴ Banaba he Shawlu la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq lan mnui by ha Sheiluki kun me lyiw hana Kuphru mra kauniq me mlon glein he kam'jau jo de. ⁵ Ama xini la Salami kun me thaw degan Judaq ji iwn Kniqkhoeqmaq iwn in me Kniqkhoeqmaq iwn piemkun gan thuiq hy jo de. Jawhen naha kauq niwn Maku la ama xini gan klonq by jo de.

⁶ Ama ji la Kuphru mra kauniq junq de me lyiw ha Peipho kun me thaw jo de. Tneq me ama ji la Judaq lonq de niwn Ba-Jeishu naha kauq niwn anan shma he katein by de. Ama la Kniqkhoeqmaq iwn phoishma he ajiwn sha jo de. ⁷ Tneq la mra kauniq tneq iwn Roma asora iwn ktoenkyn Sharagi Pawlu iwn aphau jo de. Sharagi Pawlu la pethon on jo de. Ama la Kniqkhoeqmaq iwn piemkun gan kneq de ne by de tkhoen Banaba he Shawlu gan ama me vy than kauq de mxoe by de. ⁸ Gadema Gri ly he Eiluma naha kauq niwn anan shma la neq xini gan ieqxau by ha ktoenkyn Sharagi Pawlu yn ha y than sha de ne by de. ⁹⁻¹⁰ Khiwn la Pawlu naha kauq niwn Shawlu la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he koi jo de. Eiluma gan tkhoenq xinxin ha, “Nan la Saten xuipei iwn spa, aghoi axylypi iwn aqshi ga de. Nan la khimi ji gan bau ha sisi on ga de. Kanma iwn khuitan niwn kthanq gan sy y de naha sisi on ga de. ¹¹ Ave Kanma la nan gan ajie napoe ga dy de. Nan ami m'ju ha khi na than kniqshan gan nu y klauq on ha de,” naha haw by de.

Tynygy haw khiwn la ktanle ami vinqthunq ha ama gan akoe he lan mtuiq by than khimi ji gan mthan jo de. ¹² Ktoenkyn Sharagi la axylypi gan nu by de tkhoen yn jo de. Kanma kthanq mtu niwn ji gan ma m'an jo de.

Pisidi khoeq iwn Enti'u kun me

¹³ Pawlu he aphau ji la Peipho kun kon mlon kam'jau ha Penphili khoeq iwn Pega kun me lyiw jo de. Gadema Jawhen Maku la Pega kun kon xui be y klauq Jeirushlen kun me kaku vi jo de. ¹⁴ Ama ji la Pega kon thaw ha Pisidi khoeq Enti'u kun me tiwn u jo de. T'ja Mniq me Kniqkhoeqmaq iwn in me koen ha knoenq jo de. ¹⁵ Mawshei iwn pieriesa he phoishma ji tri niwn saboi ji gan sa haw khiwn la Kniqkhoeqmaq iwn in gan tkhoenq ha niwn ktoenkyn ji la lonq de gan mxoe ha, “Naqqi je ji jy, nan ji khimi ji gan msoe than pie ji on la tpie de dan ja de,” naha Pawlu he Banaba xini me haw he by de. ¹⁶ Pawlu la thau ha ama akoe he dikshiq on naha mnui khiwn la haw by de.

“Kniqkhoeqmaq gan akla niwn Isreila khimi ji he axy niwn khimi axui ji jy, nakneq u ja. ¹⁷ Isreila khimi ji iwn Kniqkhoeqmaq la me ji puipi ji gan xieq mse jo de. Igjie khoeq me on degan axui glein kkrhau he by de. Ama mimosen shanq niwn he Igjie khoeq kon mhenq by de. ¹⁸ Shni xuiqliq de xinxin dethunq xaupan me mnau by jo de. ¹⁹⁻²⁰ Ama la Khane khoeq me on niwn axui shri de gan phjau he by de. Khiwn la ama xieq mse niwn khimi ji gan khoeq neq gan inthunq poe by de. Tynygy Kniqkhoeqmaq sha niwn la ktiw shni lienbe mliq de he xui baan de than jo de nade.

“Khiwn la phoishma Shamoila ktiw mtien de Isreila khimi ji gan tautun kamkhai ktoenkyn ji gan xieq by jo de nade. ²¹ Ama ji la xandi lonq de mke degan Kniqkhoeqmaq la Benjamin axui iwn Kisha spa Shawlu gan xandi sha than poe by jo de. Shawlu la shni xuiqliq de xinxin xandi sha ha mkaw ha jo de.

²² Shawlu gan tkhiw khiwn la Kniqkhoeqmaq la Davi gan ama ji xandi sha he by de. Kniqkhoeqmaq la Davi kthanq gan, ‘Jeishei spa Davi la ke amlunq mdikyq niwn gan nu jo de. Neq la ke sha de ne niwn axylypi gan sha man de,’ naha haw de. ²³ Xandi Davi axui thunq iwn lonq de niwn Jeishu gan Isreila khimi ji gan katxon sha he de naha Kniqkhoeqmaq kaudi khe by de.

²⁴ Jeishu la ama iwn maqtanq gan katonq ha y man degan Jawhen la Isreila khimi ji gan anon dan u ja, bati-zen khan u ja naha thuiq khiwn dy de. ²⁵ Jawhen la ama iwn maqtanq ji gan khiwn degan ama la, ‘Nan ji la ke gan ape naha nathi u niwn. Ke la nan ji son niwn khimi sy y de. Gadema neq la ke lithun me navy man de. Neq iwn khawnien xui gan mtienq la ke shu than kba y de,’ na by jo de.

²⁶ “Ke iwn khunpoe ji jy, Abrahen axui naqpi je ji he Kniqkhoeqmaq gan akla niwn axy niwn khimi axui ji jy, Kniqkhoeqmaq la txon niwn kthanq me ji me namkaq dy de. ²⁷ Jeirushlen me on niwn khimi ji he ktoenkyn ji la Jeishu gan ashau katxon jo de naha mny y. Ama ji la T’ja Mniq ttyn me sa haw niwn phoishma ji iwn saboi gan kneqthoenq y de. Gadema Jeishu gan mthi he ha phoitu niwn saboi thunq me tri niwn he kkrhau pi dy de. ²⁸ Ama ji la Jeishu gan mthi than ajie shoeq gadema katein by y de. Gadema mthi he than ktoenkyn Pile me lyiw ha haw by jo de. ²⁹ Ama ji la Jeishu gan phoitu niwn saboi thunq me tri niwn axylypi sha hana kkrhau pi dy de. Neq khiwn la Jeishu iwn aphau ji la shenlein konq kon mxa khiwn la wakhon me khe by jo de.

³⁰ Gadema Kniqkhoeqmaq la ama gan diw niwn kon xinq beqtyn he dy de. ³¹ Niqva texiwn de ama la Galilei khoeq kon Jeirushlen kun me vaan de lyiw niwn atxuiq ji me amoen gan mnui by de. Atxuiq tneq ji la Isreila khimi ji gan Jeishu kthanq shaushi thaw jo de. ³² Ave ke ji la kthanq ghoi gan nathuiq by niwn de. Kniqkhoeqmaq la me ji puipi ji gan kaudi khe he tele me ji than sha niwn de. Ama la Jeishu gan xinq he beqtyn vi de.

³³ Shalen saboi akhaan ni de me Jeishu kthanq gan tri ha khe de. ‘Nan la ke Spa de; veniq ke la nan Pe-e kkrhau dy de.’

³⁴ Kniqkhoeqmaq la Jeishu gan diw niwn kon xinq beqtyn he ha ape niq gan ma diw ha y dy de. Kthanq tneq gan Sepin Seryiw niwn Saboi thunq me tri ha khe de. Ke la nan gan khuitan saxein naphru de. ‘Neq ji pui Davi gan ke kaudi khe by niwn he ke sha by de,’ nade.

³⁵ Dyde axy niwn shalen saboi thunq me tri ha khe niwn la, ‘Kniqkhoeqmaq gan khie niwn tanna iwn axaw gan xunpoe than ma khesu y de,’ nade. ³⁶ Davi la ama tshau de Kniqkhoeqmaq aliw on niwn he ashau xinq ha diw jo de. Apuipi ji he vaan de kvuiq khiwn la akyq xunpoe vi de. ³⁷ Gadema Kniqkhoeqmaq la diw niwn kon xinq beqtyn he niwn Jeishu gan la xunpoe he y de. ³⁸⁻³⁹ Dyde khunpoe ji jy, Jeishu la me ji ajie ji gan namxoe ha ja de naniwn kthanq ghoi gan ke ji thuiq niwn jo de. Mawshei iwn pieriesa gan kneq gadema Kniqkhoeqmaq la me ji axylypi iwn ajie gan namxoe ha y de. Gadema Jeishu gan yn niwn khimi ji iwn ajie axylypi kon Kniqkhoeqmaq mxoe ha ja de. ⁴⁰ Phoishma ji tri niwn saboi thunq me tri beshe he nan ji kkrhau ha y than pisy u ja.

⁴¹ Kniqkhoeqmaq la ‘Ke gan

naskoe niwn khimi ji jy, tkhoenq ha kneq u ja.

Nan ji m’an ha khuitan diw man de.

Ke la nan ji lon gan xiq than

hoi niwn gan sha de.

Khimi lonq de la nan ji gan

nathuiq ma gadema

nan ji la yn y u de,”

naha Pawlu haw by de.

⁴² Pawlu he Banaba xini la Kniqkhoeqmaq iwn in kon thaw ha lyiw jo degan khimi ji la ave maq me ma T’ja Mniq me vy jo ja. Kthanq mlan tneq ji gan amdaw nathuiq by ve ja naha kauvi la by de. ⁴³ Kniqkhoeqmaq iwn in me khimikie ji thaw ha lyiw khiwn la Judaq ji he Judaq ji iwn Kniqkhoeqmaq gan yn niwn khimi ji la Pawlu he Banaba xini txuiq xui be u jo de. Ama xini ma Kniqkhoeqmaq iwn koetanq dhan he ashau xinq than msoe ha tpie by jo de.

⁴⁴ Ave navy than T’ja Mniq menan kun me on niwn khimi axylypi ji la kalun ha Kniqkhoeqmaq iwn piemkun gan kneq than vy u jo de. ⁴⁵ Judaq ji la khimikie ji gan nu by degan tau-ieqthoenq by jo de. Ama ji la Pawlu tpie niwn gan ieqxau ha nu y san y haw by de. ⁴⁶ Pawlu he Banaba la ama ji gan xiq y klauq mkonq by jo de. “Kniqkhoeqmaq iwn piemkun gan kanmaq xiw nan ji me nahaw maq de. Gadema nan ji la Kniqkhoeqmaq iwn piemkun gan ieqxau lau vi de. Dyde tshautkhon ashau gan dan than kba y de naniwn mnui lau vi de. Ke ji la thaw ha axy niwn khimi axui ji me kahoq ha kthanq ghoi gan thuiq man jo de.

⁴⁷ Neq la Kanma ke ji gan napoe niwn t'ja jo de. Ama la, 'Ke la axy niwn khimi axui ji avuiq kvan haan man kkrhau than nan ji gan nasha he de. Dyde nan ji la khoeqra neq khiw de mtien man txon niwn kthanq gan haw man de.'"

⁴⁸ Axy niwn khimi axui ji la pie tneq gan the by la amlunq hoelihoelanq ha Kanma iwn piemkun gan mthoeq u jo de. Tshautkhon ashau gan dan than xieq ha khe niwn khimi ji la yn u jo de.

⁴⁹ Kanma iwn piemkun la khoeq tneq iwn mtynq ttyn me kthanq jaq jo de. ⁵⁰ Gadema Judaq khimi ji la Kniqkhoeqmaq gan akla niwn kaurein nuipuidi ji he kun iwn ktoenkyn ji gan mthau shon ha Pawlu he Banaba gan kloey jo de. Khiwn la kauniq tneq kon thaw ha lyiw than mkhanq by de. ⁵¹ Dyde ama xini la akhaw me kabi niwn kledi gan katphawrauc ha Ikawni kun me lyiw hy jo de. ⁵² Atxuiq ji la amdaw hoelihoelanq u ha Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he koi u jo de.

Ikawni kun me

14 Ikawni kun menan Pawlu he Banaba la Kniqkhoeqmaq iwn in me lyiw voivoi beshe he lyiw jo de. Jeishu kthanq gan aan mthoe ha thuiq by de tkhoen Judaq khimi ji he Gri khimi amdaw ji la Jeishu gan yn u jo de. ² Gadema yn de ne y niwn Judaq khimi ji la axy niwn khimi axui ji gan mthau shon jo de. Yn y niwn khimi ji la axy niwn khimi axui ji gan Pawlu, Banaba he yn niwn khimi ji gan hoi y ta than haw u jo de. ³ Pawlu he Banaba xini la tneq me texiwn on jo de. Ama ji la Kniqkhoeqmaq iwn kthanq gan xiq y klauq thuiq hy jo de. Kniqkhoeqmaq la ama ji gan m'anna ji tauthon ji sha than bohan poe by de. Tynygy he ama la tloe ji thuiq niwn kthanq la khuitan ja de naniwn khimi ji gan mnui by de. ⁴ Kun me on niwn khimi ji la axyxy phanphan ni de on u jo de. Phanphan de la yn y niwn Judaq khimi ji phan me, ave phanphan de la tloe ji phan me on u jo de.

⁵ Axy niwn khimi axui ji, Judaq ji he kun iwn ktoenkyn ji la vaan de amlunq kam'jein u ha Pawlu he Banaba xini sha niwn maqtanq gan knau than kamshyn u jo de. Ama ji la Pawlu he Banaba xini gan txun he mhiekhu than haw u jo de. ⁶ Gadema tloe ji la kthanq tneq gan mny by jo la, Lukawni khoeq Lutra kun he Dabi kun, van khoeq ji me kauxui jo de. ⁷ Tneq me ama ji la kthanq ghoi gan thuiq u jo de.

Lutra kun he Dabi kun me

⁸ Kapien thoi de niq kon khawvie ha lan tkie de dan y niwn khimi lonq de la Lutra kun me knoenq ha on jo de. ⁹ Ama la Pawlu tpe niwn gan kneq ha on jo de. Pawlu la khawvie gan tkhoenq xinxin jo la hoi than yn niwn mlunq on niwn gan nu by jo de. ¹⁰ Pawlu la "Thau ja," naha xanq by la khawvie niwn khimi ma ksoeq

pjoe ha tkie jo de. ¹¹ Khimikie ji la Pawlu sha niwn gan nu by la Lukawni ly he auq jo de. "Anan glein la khimi ji amoen he sha ha ke ji me nasrha dy de," naha haw u jo de. ¹² Ama ji la Banaba gan la anan glein Zusa ga de naha haw u jo de. Pawlu la tpe de txau by de tkhoen anan Heirama ga de naha haw u jo de. ¹³ Anan glein Zusa iwn tbutran la kun xanq iwn thawkha tein me on de. Anan glein Zusa iwn miema he khimikie ji la Banaba he Pawlu xini me luisui sha de ne by de. Dyde miema la xauboi he apau mshieq bonq niwn gan kun xanq iwn thawkha me mhenq jo de.

¹⁴ Gadema tloe Banaba he Pawlu la kthanq tneq gan the by jo de. Ama xini me tynygy sha niwn gan ne by y de tkhoen ienau thonnau gan sh'ei ha khimikie ji unq me kauxui hy jo de. ¹⁵ "Kхими ji jy, nagy de tynygy sha u niwn mei. Ke ji ma nan ji he khimi xixaq ga jo de. Ke ji la kthanq ghoi gan thuiq than neq me on jo de. Nan ji gan naklonq de dan y niwn anan glein ji gan kdiepha ha ashau xinq niwn Kniqkhoeqmaq gan akla u ja. Ashau xinq niwn Kniqkhoeqmaq la khoeqshniq, klana, lahaw laha ji, tneq thunq me on niwn khimi ji, shtunsh-toen ji he akun ji axylpi gan kamriw jo de. ¹⁶ Veshin kon khimi axui axylpi ji gan ama ji amlunq on niwn he sha than Kniqkhoeqmaq poe by de. ¹⁷ Nan ji la ama gan mny y gadema Kniqkhoeqmaq la khimi ji me aghoi sisi sha niwn gan mnui dy de. Ama la nan ji gan khoeqshniq kon khoeq nien he ha, ama ji ktiw gan ma athe apau ji kthe he by de. Sana nina ji gan ma salei nilei y napoe ha amlunq ji gan ma hoelihoelanq he ha koetanq gan namnui niwn jo de," naha xanq by jo de. ¹⁸ Tynygy haw thaand de mtienq la khimikie ji la tloe ji me luisui sha y than ieliepekhaw ie ha thaand jo de. ¹⁹ Tneq ktiw me Enti'u kun iwn he Ikawni kun iwn Judaq ji la vy u jo de. Ama ji la Pawlu haw niwn pie sy y de naha khimikie ji gan mxien jo de. Dyde khimi ji la kdoye thaw ha Pawlu gan diw than txun he mhie by de. Khiwn la Pawlu gan kun xanq me xie ha mthoe jo de. Pawlu gan diw dy de naha khe by jo de. ²⁰ Gadema atxuiq ji la ama me kalun by degan, Pawlu la thau ha kun thunq me koen jo de. Mhaan mniq me ama he Banaba la Dabi kun me lyiw hy jo de.

Syri khoeq Enti'u kun me vuiq niwn

²¹ Pawlu he Banaba xini la Dabi kun me kthanq ghoi gan thuiq hy jo de. Khimikie ji ma Jeishu gan yn u jo de. Khiwn la ama xini la Lutra kun me lyiw hy jo de. Ikawni kun tneq kon Enti'u kun me vuiq u jo de. ²² Ama xini la tiwn niwn kun ttyn me on niwn atxuiq ji gan msoe ha Jeishu gan akla ja voivoi u ja na by de. "Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq me koen than me ji la neremsausau khan u ha man de," naha mtu by de. ²³ Pawlu he Banaba la Kniqkhoeqmaq gan akla ha yn niwn khimi ji he vaan de sana nina jaq ha saxein mke u

jo de. Ama ji la Kniqkhoeqmaq iwn tauphy ttyn gan tkhoenq than ktoenkyn ji gan xieq mse jo de. Kniqkhoeqmaq la ktoenkyn ji he vaan man on than saxein mke u jo de.

²⁴ Ama ji la Pisidi khoeq me lyiw khiwn ha Penphili khoeq me tiwn jo de. ²⁵ Ama ji la Pega kun me kthanq ghoi gan thuiq khiwn la Atali kun me vy u jo de. ²⁶ Atali kun kon Enti'u kun me mlon he kam'jau jo de. Enti'u kun me on niwn khimi ji la Pawlu he Banaba xini gan maqtanq gan sha than mxoe jo de. Ama xini he vaan man Kniqkhoeqmaq klonq by than saxein mke by u jo de. Dyde ave la maqtanq neq ji khiwn dy jo de.

²⁷ Enti'u kun me tiwn la Kniqkhoeqmaq iwn tauphy gan vaan de lun jo de. Kniqkhoeqmaq la ama ji he vaan de on ha sha by niwn axylypi he Kniqkhoeqmaq la axy niwn khimi axui ji gan yn than thawkha mhun by niwn ji gan thuiq u jo de. ²⁸ Ama xini la tneq me atxuiq ji he vaan de texiwn on u jo de.

Jeirushlen kun iwn mitin

15 Judaq khoeq iwn nagy mei niwn khimi ji la Enti'u kun me vy u jo de. Ama ji la yn niwn khimi ji gan, "Nan ji la Mawshei iwn pieriesa me kauruiq beshe he anapi tbie niwn gan khan y la Kniqkhoeqmaq la nan ji gan natxon de sy y," naha mtu by jo de. ² Pawlu he Banaba la Judaq tneq ji he kbraan nene ka'ieq u jo de. Ka'ieq niwn kthanq neq tkhoen he Enti'u kun iwn khrijen tauphy la Pawlu, Banaba he nagy mei niwn yn niwn khimi ji gan, Jeirushlen kun me on niwn tloe ji he ktoenkyn ji gan katein than xieq by jo de.

³ Khrijen tauphy la ama ji gan mxoe by jo de. Phonisha khoeq, Shamari khoeq ji me lyiw ha axy niwn khimi axui ji la Kniqkhoeqmaq gan nagy yn u mei naniwn gan thuiq by jo de. Kthanq tneq gan the by jo la, yn niwn khimi ji axylypi ma hoelihoelanq u jo de. ⁴ Ama ji la Jeirushlen kun me thaw la khrijen tauphy, tloe ji he ktoenkyn ji la landy by jo de. Tneq me Kniqkhoeqmaq la ama ji he vaan de on ha nagy sha by jo de naniwn axylypi gan haw by jo de. ⁵ Gadema pharishei py ji thunq iwn nagy mei niwn yn niwn khimi ji la, thau ha, "Axy niwn khimi axui ji la anapi tbie niwn gan khan ha de. Mawshei iwn pieriesa gan ma kneq than haw ha de," na by de.

⁶ Tloe ji he ktoenkyn ji la kalun ha pie tneq ji gan ta u jo de.

Peitru haw niwn pie

⁷ Ama ji la khiq na than kahaw u khiwn la, Peitru la thau ha, "Khunpoe ji jy, kausy gan Kniqkhoeqmaq la nan ji thunq iwn ke gan xieq mse ha axy niwn khimi axui ji me kthanq ghoi gan nathuiq he jo de. Dyde ama ji la ke haw niwn pie gan the ha kthanq ghoi gan yn u jo de. ⁸ Kniqkhoeqmaq la me ji gan Sepin Seryiw niwn

Muiqxaq napoe beshe he axy niwn khimi axui ji me ma Sepin Seryiw niwn Muiqxaq poe by jo de. Kniqkhoeqmaq la khimi ji amlunq gan mny niwn jo de. Dyde Sepin Seryiw niwn Muiqxaq poe ha tneq ji gan koeban ja de naniwn mnui niwn jo de. ⁹ Kniqkhoeqmaq la neq ji he me ji gan axyxy nasha y de. Neq ji la yn de tkhoen Kniqkhoeqmaq la ama ji iwn ajie ji gan mxoe by jo de. ¹⁰ Nan ji la me ji he me ji puipi ji tpuq de knaq y niwn ali gan yn niwn atxuiq ji me nagy de thyn niwn mei. Tynygy sha niwn la Kniqkhoeqmaq gan sielie by niwn he ga de. ¹¹ Kanma Jeishu iwn koetanq dhan he me ji la txon niwn gan dan niwn yn jo de. Tynygy he neq ji ma dan jo de," naha haw by de.

¹² Kniqkhoeqmaq la axy niwn khimi axui ji me m'an-na ji tauthon ji sha he by niwn gan Pawlu he Banaba xini thuiq by jo de. Kneq niwn khimi ji la dikshiq on u jo de. ¹³ Ama ji tpie khiwn dy nala Jaku la, "Khunpoe ji jy, ke haw niwn gan kneq u ve ja. ¹⁴ Shimun haw niwn la Kniqkhoeqmaq ama than axy niwn khimi axui ji thunq iwn ama iwn khimi ji kkrhau than tkhiw xei niwn jo de. Tynygy sha niwn la Kniqkhoeqmaq la axy niwn khimi axui ji gan ma natkhoenq niwn me ji gan namnui niwn jo de. ¹⁵ Kthanq tneq ji ma phoishma ji phoitu ha khe niwn he kashti ja de.

¹⁶ Sepin Seryiw niwn Saboi me,
'Neq khiwn la ke navy beqtyn ha
Davi iwn khoeq gan ke sha beqtyn de.
K'jakaka niwn khoeq gan
ke mrumran beqtyn ha
khushlu than sha de.

¹⁷ Dyde axy niwn khimi axui
axylypi la Ke Kanma gan
nashoeq man de.

Axy niwn khimi axui ji gan
kema iwn axui kkrhau than
kauq niwn jo de naha
Kniqkhoeqmaq la haw jo de.

¹⁸ Kanma ama la neq ji gan sha niwn
kausy kon ama iwn khimi ji gan
mny he dy de,' naha on de.

¹⁹ "Ke amlunq on niwn la Kniqkhoeqmaq me vy niwn axy niwn khimi axui ji gan ieliepekhaw than me ji sha shan y de. ²⁰ Neq ji me nygy sa tri shan de. Amoen ji me luisui sha niwn asani ji la kniwnqsa than hoi de tkhoen sa ha y de. Nuipei naqpa sy y la kman ha y de. Txau khu ha xau niwn shtunshtoen ji iwn ana gan sa ha y de. Tneq he niwn shtunshtoen ji iwn athi ji gan ma sa ha y de naha tri ha mkaq shan ja de. ²¹ Mawshei iwn pieriesa ji gan T'ja Mniq ttyn Kniqkhoeqmaq iwn in ji me sa haw ja voivoi jo de. Pieriesa tneq ji gan kun ttyn me thuiq u jo de tkhoen Judaq khimi ji avuiq kniwnq de hoi niwn mny u jo de," naha haw by jo de.

Axy niwn khimi axui yn niwn khimi ji me tri niwn sa

²² Tloe ji, ktoenkyn ji, khrijen tauphy ji la ama ji thunq iwn khimi texiwn xieq ha Pawlu he Banaba xini he vaan man Enti'u kun me toeq than pie kashti u jo de. Ama ji la amdaw law ha niwn Basaba naha kauq niwn Judaq he Sila xini gan xieq jo de. Tneq xini la tauphy iwn ktoenkyn ji jo de. ²³ Ama ji la tneq ji he sa thein by jo de. Sa thunq me:

“Ke ji, tloe ji, ktoenkyn ji he yn niwn khimi ji la, Enti'u kun, Sirija khoeq he Kiliki khoeq me on niwn yn niwn axy niwn khimi axui ji gan namlaan ja jo gan. ²⁴ Me ji tauphy thunq iwn axy niwn khimi ji la thaw ha nan ji gan amlunq nere than, amlunqma than nahaw niwn gan ke ji the ja de. Tynygy haw than ke ji la aqna poe by y de. ²⁵ Dyde ke ji pie kashti ha khimi ji gan xieq khiwn la nan ji me natoeq jo de. Neq ji la me ji khie niwn khunpoe Banaba he Pawlu xini he vaan man navy man de. ²⁶ Banaba he Pawlu xini la me ji iwn Kanma Jeishu Khristu than ama xini ashau gan poe than kauxiw pypy niwn khimi ji jo de. ²⁷ Ke ji tri niwn ji gan ke ji namxoe niwn Judaq he Sila ama xini la nathuiq by man de. ²⁸⁻²⁹ Anan ji me luisui sha niwn asani ji la kniwnqsa than hoi de tkhoen sa ha y de. Nuipui naqpa sy y la kman ha y de. Txau khu ha xau niwn shtunshtoen ji iwn ana ji gan sa ha y de. Tneq he niwn shtunshtoen ji iwn athi ji gan ma sa ha y de. Neq ji gan sha y kanon la hoi de. Axy niwn ieliepekhaw niwn gan kneq than nahaw y dy jo de. Tynygy he Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he ke ji la amlunq vaan de on ga jo de. Axylypi pamra ga jo shan,” naha tri ha mkaq by jo de.

³⁰ Khrijen tauphy iwn mxoe ha lyiw niwn khimi ji la Enti'u kun me lyiw jo de. Tneq me yn niwn khimi ji gan vaan de kalun he khiwn la sa xanq poe by de. ³¹ Khimi ji la sa gan sa haw u jo degan sa la ama ji gan msoe by niwn de tkhoen hoelihoelanq u jo de. ³² Judaq he Sila xini la phoishma ji jo de. Ama xini la yn niwn khimi ji gan shaukre aan poe ha msoe by jo de. ³³ Niqva texiwn on dy nala yn niwn khimi ji la ama xini gan mxoe by niwn khimi ji me mduirui mduishaw vuiq he by jo de.

³⁴ [Gadema Sila la tneq me on de ne jo de.] †

³⁵ Pawlu he Banaba la Enti'u kun me texiwn on hy jo de. Axy niwn khimi amdaw ji he vaan de Kanma iwn piemkun gan mtu ha thuiq hy jo de.

Pawlu he Banaba kakhoi hy niwn

³⁶ Niqva texiwn on dy nala Pawlu la Banaba gan, “Me ji Kanma iwn piemkun ji gan thuiq niwn kun ji me lyiw beqryn ha yn niwn khimi ji tne sha mei naniwn tkhoen de txi u shi,” naha haw by de. ³⁷ Banaba la Jawhen naha kauq niwn Maku gan mhenq de ne by de. ³⁸ Gadema Pawlu la mhenq de amlunq on y jo de. Nagy de

† *Abyn neq la nagy mei niwn saboi me kauruiq y de.*

mei nala Jawhen Maku la ama ji he vaan de on ha maqtanq gan khiwn than sha y klauq Penphili kun kon thaw ha vuiq vi de tkhoen jo de. ³⁹ Ama xini la ka'ieq thithau de tkhoen lan axyxy lyiw jo de. Banaba la Maku gan kauq ha Kuphru mra kauniq me shanphoe he lyiw hy jo de. ⁴⁰ Gadema Pawlu la Sila gan kauq ha lyiw jo de. Yn niwn khimi ji la Pawlu he Sila xini la Kanma iwn koetanq vaan man on than saxein mke by u jo de. ⁴¹ Pawlu he Sila la Sirija khoeq he Kiliki khoeq ji me lyiw ha tneq me on niwn khrijen tauphy gan msoe by jo de.

Timawshei la Pawlu, Sila xini he vaan de lyiw niwn

16 Khiwn la Pawlu la Dabi kun he Lutra kun me lyiw jo de. Lutra me Timawshei naniwn atxuiq lonq de on jo de. Anoi-oi la Judaq axui yn niwn khimi lonq de jo de. Ape-e la Gri axui nade. ² Timawshei gan Lutra kun he Ikawni kun me on niwn yn niwn khimi ji la mthoeq u jo de. ³ Pawlu la ama he vaan man lyiw than kauq de ne jo de. Ape-e la Gri axui naha khoeq tneq me on niwn Judaq khimi ji la mny by de tkhoen anapi katbie he by jo de. ⁴ Ama ji la kun haan de khiwn la haan de me lyiw titoen Jeirushlen kun me on niwn tloe ji he ktoenkyn ji iwn pie kashti niwn gan yn niwn khimi ji kneq than thuiq u jo de. ⁵ Dyde khrijen tauphy ji la yn niwn me hoe mtynq hoe ha mniq ttyn yn niwn khimi ji m'ja mtynq m'ja jo de.

Taraw kun me Pawlu gan manthon by niwn

⁶ Pawlu he aphau ji la Phrurigi khoeq, Galati khoeq ji gan tloi ha lyiw u jo de. Asha khoeq glein me la Kthanq Ghoi gan thuiq than Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la poe by y jo de. ⁷ Ama ji la Mesi khoeq me tiwn degan Beitani khoeq me lyiw de sha jo la Jeishu iwn Muiqxaq la lyiw he by y de. ⁸ Dyde Mesi khoeq kon tloi ha Taraw kun me lyiw jo de. ⁹ Taraw kun me on degan mxun me Pawlu gan manthon by jo de. Manthon niwn la Makeidawni khimi lonq de la kdoe ha, “Makeidawni me nakaq ha ke ji gan naklonq ve ja,” nade. ¹⁰ Pawlu la manthon niwn gan nu by khiwn la Makeidawni me lyiw de kauxiw pjoe jo de. Nagy de mei nala Kniqkhoeq-maq la me ji gan Makeidawni iwn khimi ji me kthanq ghoi gan thuiq than nakauq niwn dy ga naha ta jo de.

Philipi kun iwn Ludi khrijen kkrhau niwn

¹¹ Dyde ke ji la Taraw kun kon shanphoe kam'jau ha Samothari mra kauniq me tiwn jo de. Mhaan mniq me la Napoli kun me tiwn u jo de. ¹² Tneq kon Philipi kun me lyiw u jo de. Philipi kun la Roma khimi ji pau ha mkaw niwn jo de. Tneq la Makeidawni khoeq iwn kun glein haan de jo de. Ke ji la Philipi kun me niqva texiwn on u jo de. ¹³ T'ja Mniq me ke ji la kun xanq iwn jiema tein me lyiw jo de. Tneq la Judaq khimi ji saxein mke niwn mtynq haan de de naha ke ji ta jo de. Ke ji ma

knoenq be ha tneq me kalun ha on u niwn nuipuidi ji gan kthanq ghoi thuiq by jo de. ¹⁴ Ke ji thuiq niwn gan kneq niwn nuipuidi lonq de la Satira kun sha Ludi nade. Ama mkun sha niwn la avanq on niwn taukien tanshun tanbie ji gan joeq niwn jo de. Nuipuidi tneq la Kniqkhoeqmaq gan akla niwn jo de. Kanma la Ludi gan Pawlu tpe niwn pie ji gan kneq than amlunq poe by jo de. ¹⁵ Ama he inpy ji la batizen khan khiwn la ama ji in me vy than kauvi nala jo de. Ama la, "Nan ji ke gan Kanma gan yn niwn khimi khuitan de naha nata jo la ke ji in me vy ha on ha de," naha txiexie na by ha xui poe jo de.

Philipi kun iwn mron me

¹⁶ Niq de me ke ji la saxein mke niwn mtynq me lyiw jo de. Anan on niwn tanna nuipuidi pi lonq de la ke ji gan nanu jo de. Tneq la anan haw he niwn tlele kanmaq me nagy de mei naniwn haw jo de. Ama la tynygy kanmaq me nagy de mei naniwn gan thuiq ha akanma ji la tkaan amdaw dan jo de. ¹⁷ Nuipuidi pi tneq la Pawlu he ke ji txuiq naxui be ha, "Kхими neq ji la shanq xiw niwn Kniqkhoeqmaq iwn tanna ji jo de. Neq ji la nan ji gan nagy sha la txon niwn gan dan de naniwn gan thuiq u jo de," naha xanq jo de. ¹⁸ Tynygy mniq texiwn xanq by ja voivoi de. Pawlu la amlunq moentun moenra jo de. Dyde tkhoen nuipuidi pi me kahoq khiwn la anan gan, "Nuipuidi neq kon thaw, Jeishu Khristu amiq he ke namthoeq ja gan," naha haw by de. Anan ma thaw pjoe by vi jo de. ¹⁹ Nuipuidi pi iwn akanma ji la ama ji tkaan dan than lan on y niwn gan mny by jo de. Dyde ama ji la Pawlu he Sila xini gan nien ha Roma asora ktoenkyn ji on niwn jun me xie ha mhenq by de. ²⁰ Ama ji la Roma asora ktoenkyn ji me mhenq by ha, "Neq ji la Judaq khimi ji jo de. Me ji kun me vy ha mri-shoe than sha niwn de. ²¹ Neq ji la me ji t'ja gan ieqx-au ha arinon ji gan namtu niwn jo de. Me ji la Roma khoeqsha ji de tkhoen arinon neq ji gan koeban ha y de," na by de. ²² Khimikie ji la Pawlu he Sila gan ry by de sha by de.

Dyde ktoenkyn ji la langie ji gan neq xini iwn ienau thonnau gan txin ha hienq ja na by de. ²³ Hienq by au khiwn la mron thunq me keinq by jo de. Mron iwn ktoenkyn ma anienmrien son ja na by de. ²⁴ Tynygy txu by niwn he tlele mron iwn ktoenkyn ma mron iwn athunq xiw akhaan me khe by de. Lon me akhaw gan mkoen krie by de.

²⁵ Kthiwxiw on dy nala Pawlu he Sila la Kniqkhoeqmaq me saxein mke ha alon he mthoeq hy jo de. Mron me on niwn axy niwn khimi ji la kneq u jo de.

²⁶ Taukhidan he kaulinpu mhiwn by ha mron khawtan kahiwn by jo de. Mron thawkha amsi ji ktanle kamhun panq ha khimi ji me mkrhien ha khe niwn shinxui ma kashu phaan by khja vi de. ²⁷ Mron iwn

ktoenkyn ma ktheq jo ha thawkha kamhun panq niwn gan nu by la mron thunq me ka'on ji la kauxui khja vi ga naha ta jo de. Dyde kei gan xie ha ama gan ama kamthi de sha jo de. ²⁸ Gadema Pawlu la xanq ha, "Tynygy sha nanq ja. Ke ji axylypi neq me on ja gan," na by de.

²⁹ Mron iwn ktoenkyn ma methoeq mke khiwn la kauxui ha mron thunq me koen pjoe jo de. Ama la kahoen kdiedie xiq ha Pawlu he Sila xini maq me khawmkhun mdi ha on jo de. ³⁰ Neq ji gan xanq me mthoe ha, "Shma ji jy, ke tshautkhon ashau gan dan than tne sha ha de mei," naha diwnq by de.

³¹ Ama ji la, "Kanma Jeishu gan yn u ja. Yn la nan he nan inpy ji axylypi la tshautkhon ashau gan dan man ti," naha mkonq by de. ³² Khiwn la ama ji la mron iwn ktoenkyn he inpy ji gan Kanma iwn piemkun gan thuiq by jo de. ³³ Tneq mxun tneq ktiw me mron iwn ktoenkyn la ama xini gan mhenq ha tmaq ji gan mshie by de. Khiwn la ama he inpy axylypi ji la taukhidan he batizen khan pjoe u jo de. ³⁴ Mron iwn ktoenkyn la ama in me mhenq ha bu an msa by jo de. Kniqkhoeqmaq gan yn de tkhoen ama he inpy axylypi ji la hoelihoe-lanq u jo de.

³⁵ Mkhoen khoeqvanq degan Roma asora ktoenkyn ji la kaklonq ji gan toeq ha, "Kхими tneq ji gan mxoe by ja," naha haw he by jo de.

³⁶ Dyde mron iwn ktoenkyn la Pawlu gan, "Nan he Sila gan mxoe by ja naha Roma asora ktoenkyn ji la pie mxa by dy de. Ave la nan xini loe dy. Mduirui mduishaw lyiw hy gapan ja," naha haw by de.

³⁷ Gadema Pawlu la, "Ke ji gan nadiwnq y klauq neq ji la ke ji gan khimi ji maq me nahienq jo de. Ke ji la Roma khoeqsha jo de. Ke ji gan nahienq khiwn la mron thunq me nakhe jo de. Ave neq ji la ke xini gan kauxu me namxoe de by. Tynygy sy y ga. Roma ktoenkyn ama ji khkhien navy ha ke ji gan namxoe ha de," naha haw by de.

³⁸ Kaklonq ji ma Pawlu haw by niwn pie ji gan Roma asora ktoenkyn ji me haw by jo de. Pawlu he Sila la Roma khoeqsha ji jo de naniwn gan mny by ha kasloe xin xiq by than jo de. ³⁹ Dyde ama ji la vy ha, "Pawlu he Sila me ajie koen jo de. Nagy de mei nala Roma khimi naniwn gan mny by y jo de tkhoen jo de," naha haw by jo de. Khiwn la mron kon mthoe ha kun kon thaw ha lyiw than haw by jo de. ⁴⁰ Pawlu he Sila la mron kon thaw khiwn la Ludi ji in me lyiw jo de. Tneq me yn niwn khimi ji gan msoe niwn pie haw khiwn la thaw ha lyiw hy jo de.

Tasaloni kun me

17 Ama ji la Ahipoli kun, Apoloni kun ji kon tloi ha Tasaloni kun me tiwn u jo de. Tneq me Kniqkhoeqmaq iwn in on de. ² Ama lyiw voi beshe he

Pawlu la Kniqkhoeqmaq iwn in me koen jo de. T'ja Mniq niqva thunq de xinxin Sepin Seryiw niwn Saboi kthanq khimi ji he kahaw u ha mtu by jo de. ³ "Khristu la neremsausau khan ha de. Diw niwn kon xinq beqbyn ha de. Ke thuiq niwn Jeishu neq la Kniqkhoeqmaq namxoe niwn Khristu de," naha anienmrien thuiq by jo de. ⁴ Nagy mei niwn Judaq khimi ji la yn ha Pawlu he Sila xini me kabein u jo de. Kaurein nuipuidi ji he Kniqkhoeqmaq gan akla niwn Gri tauphy glein ji ma Jeishu gan yn u jo de.

⁵ Gadema nagy mei niwn Judaq ji la tau-ieqthoenq ha lan me on niwn laupren ji gan kauq ha lun khiwn la kun me mriishoe sha u jo de. Jason naniwn yn niwn khimi iwn in me lyiw ha Pawlu he Sila xini gan khimi ji maq me mthoe than shoeq by de. ⁶ Gadema ama ji la Pawlu he Sila xini gan shoeq ha katein by y de. Dyde Jason he yn niwn nagy mei niwn khimi ji gan kun iwn ktoenkyn ji maq me xie ha mhenq by jo de. "Khimi neq ji la mtynq ttyn me khimi ji he ka'ieq niwn de. Ave me ji kun me nathaw niwn de. ⁷ Jason la neq ji gan ama in me on than poe by de. Ama ji la Jeishu naha kauq niwn axy niwn xandi glein lonq de on de naha haw u jo de. Tynygy he Keisa xandi iwn t'ja gan ieqxau ha haw de," naha xanq u jo de. ⁸ Kun iwn ktoenkyn ji he kalun ha on niwn khimi ji gan tynygy tpeie niwn gan the by la ama ji amlunq gan siebu nabu by jo de. ⁹ Jason he aphau ji gan kun iwn ktoenkyn ji la kman niwn avuiq tkaan poe he ha mxoe by jo de.

Beiri kun me

¹⁰ Mxun thaw la yn niwn khimi ji ma Pawlu he Sila xini gan Beiri kun me ktanle mxoe by jo de. Tneq me thaw la ama ji la Kniqkhoeqmaq iwn in me koen jo de. ¹¹ Beiri kun me on niwn Judaq khimi ji la Tasaloni kun me on niwn Judaq khimi ji khaan y amlunq ghoi toen jo de. Ama ji la ne xinxin niwn amlunq he kthanq ghoi gan kneq u jo de. Pawlu haw niwn pie ji khuitan sy ja by naniwn ji mny than mniqmniq Sepin Seryiw niwn Saboi gan sa haw ha takhi u jo de. ¹² Judaq amdaw ji ma yn u jo de. Kaurein niwn Gri nuipuidi naqpadi ji ma yn u jo de. ¹³ Gadema Tasaloni kun me on niwn Judaq ji la Beiri kun me Pawlu Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa gan thuiq niwn ji gan the by de. Dyde ama ji la tneq me lyiw ha khimi ji gan amlunq siebu nabu sha than mthau shonshon by jo de. ¹⁴ Yn niwn khimi ji la Pawlu gan lahaw tein me mkaq by jo de. Gadema Sila he Timawshei la Beiri kun me on hy ga man jo de. ¹⁵ Yn niwn khimi ji la Pawlu gan Aten kun me thawkhili mkaq by jo de. Pawlu la Sila he Timawshei xini gan ama he ktanle katein an jo than txu by niwn pie he kamkaq ji la Beiri kun me vuiq u jo de.

Aten kun me

¹⁶ Pawlu la Sila he Timawshei xini gan Aten kun me son ha on jo de. Tneq me anan amoen ji on tautau niwn gan nu by ha mlunqma jo de. ¹⁷ Dyde ama la Kniqkhoeqmaq iwn in menan Judaq ji, Kniqkhoeqmaq gan akla niwn axy niwn khimi axui ji he kahaw u jo de. Kun thunq me ma vy niwn khimi ji he mniqmniq kahaw u jo de. ¹⁸ Epikuri iwn atxuiq ji he Sto'ei iwn atxuiq ji la Pawlu he kahaw u jo de. Axy niwn khimi ji la buisha kkrhau de ne niwn khimi neq tne tpeie sa hoen-hoen niwn mei.

Axy niwn ji la, "Axy niwn khoeq iwn anan ji kthanq gan thuiq niwn shu mei," naha haw u jo de. Pawlu la Jeishu ama diw niwn kon xinq beqbyn niwn kthanq gan thuiq by de tkhoen tneq ji la tynygy haw u niwn de. ¹⁹ Dyde ama ji la Pawlu gan Areipagu iwn konsi me mhenq by jo de. Ama ji la, "Nan haw niwn kautha mtu niwn neq gan ke ji mny de ne de. ²⁰ Ke ji the kau y niwn gan nan haw de. Tne nade ne niwn mei naniwn ke ji mny de ne de," naha haw by de. ²¹ Aten kun sha axylypi ji he tneq me on niwn khlonq ji la kthanq kautha gan haw ha, kneq ha sisi ktiw khiw jo de.

²² Pawlu ma Areipagu iwn konsi maq me thau ha, "Aten kun sha ji jy, nan ji la anan ji gan akla de naniwn ke natkhoenq ha nu ja de. ²³ Ke kun thunq me lyiw degan nan ji luisui sha niwn mtynq gan nu ja de. Luisui sha niwn inshdie haan de me la, 'Mny y niwn anan than,' naha tri ha khe niwn gan ke nu de. Nan ji mny y klauq anan me luisui sha niwn gan ke ave nathuiq by niwn de. ²⁴ Tneq la anan sy y de. Khoeqra neq he axylypi gan mriw niwn Kniqkhoeqmaq ga jo de. Khoeqshniq he klana kauniq Kanma jo de. Ama la khimi akoe he sha niwn tbutran glein me on y de. ²⁵ Kniqkhoeqmaq tneq la khimi ji gan ashau, ashau k'ha niwn he axylypi ji gan napoe niwn Kanma jo de. Khimi ji ama than sha by niwn tne ma ne y de. Nagy de mei nala ama me axylypi on pi ja de tkhoen jo de. ²⁶ Kniqkhoeqmaq tneq la khimi lonq de kon khimi axui axylypi ji gan mriw ha khoeqra neq mtynq ttyn me on he jo de. Ashau najie man xinq ha de mei, name on ha de mei naniwn gan mxiw ha khe jo de. ²⁷ Khimi ji la Kniqkhoeqmaq ama gan shoeq ha katein than tynygy sha niwn jo de. Khuitan nala Kniqkhoeqmaq la me ji axylypi he xanqla me on y de.

²⁸ 'Ama menan me ji la ashau xinq ha, lyiw ha vy ha, on jo de,' nade. Pie sha lonq de haw niwn la, 'Me ji la Kniqkhoeqmaq iwn spi ji jo de,' naha haw jo de.

²⁹ Dyde me ji la Kniqkhoeqmaq iwn spi ji kkrhau than ha, Kniqkhoeqmaq iwn amoen la xoiq, tkaan na, txun he sha niwn anan amoen de naha ta ve y de. Anan amoen tneq ji la khimi ji ama ji ta niwn, sha thoenq niwn he sha niwn ga de. ³⁰ Khiw vi niwn ktiw gan khimi ji

la Kniqkhoeqmaq gan mny y de tkhoen kau-iw by jo de. Gadema ave la kauniq ttyn me on niwn khimi ji gan anon dan than natxu dy de. ³¹ Mdimkhiw tautun mkhoi than mniq me ama la khoeqra me on niwn khimi axylpi gan ama xieq ha khe niwn lonq de he tautun namkhoi he man de. Kniqkhoeqmaq la ama diw niwn kon xinq beqtyn he niwn la ama xieq ha khe niwn de naniwn gan khimi ji me shaushi mnui niwn jo de," naha haw by jo de.

³² Ama ji la diw niwn kon xinq beqtyn niwn kthanq gan the by la axy niwn khimi ji la skoe by lau vi de. Gadema axy niwn khimi ji la, "Ke ji kthanq neq gan ave xinq man the beqtyn de ne lau vi gan," na by de.

³³ Tynygy na by ha Pawlu la Areipagu konsi kon thaw ha lyiw vi jo de. ³⁴ Khimi axy niwn ji la Pawlu txuiq xui ha, yn u jo de. Tneq ji thunq me Areipagu konsi py Dijonisi, Damari amiq on niwn nuipuidi lonq de he axy niwn khimi ji on jo de.

Kawrintu kun me

18 Neq khiwn gan Pawlu la Aten kun kon thaw ha Kawrintu kun me lyiw jo de. ² Tneq me ama la Puntu khoeqsha Judaq axui Akila naniwn he katein by jo de. Akila la anuipui Prisila he Itali khoeq kon vy hy niwn texiwn on hy ga man jo de. Klawdi xandi la Judaq axui khimi axylpi Roma khoeq kon thaw ha lyiw ha de naniwn aqna mthoe by de tkhoen jo de. Pawlu ma tneq ji he katein de lyiw jo de. ³ Pawlu la neq xini he tlele kni he aphoe gan xui ha sa niwn te kasha ga jo de tkhoen neq xini he vaan de on ha sha be jo de. ⁴ Pawlu ma T'ja Mniq ttyn me Kniqkhoeqmaq iwn in me lyiw ha Judaq ji he Gri ji he katpie u ha Jeishu gan yn than m'jon jo de.

⁵ Sila he Timawshei la Makeidawni khoeq kon natiwn degan Pawlu la ktiw axylpi kthanq ghoi gan thuiq ha on jo de. Jeishu la Khristu de naniwn gan Judaq ji me thuiq by jo de. ⁶ Gadema Judaq ji la Pawlu gan krau ha skoe by degan ama ienau thonnau iwn kshedi gan kathiwn jo de, "Nan ji pjau de nala nanma ji avuiq ga dy. Ke kman niwn sy y dy. Ave kon katein ha axy niwn khimi axui ji me lyiw ga dy gan," naha Pawlu haw by de. ⁷ Dyde Pawlu la Kniqkhoeqmaq iwn in kon thaw ha Kniqkhoeqmaq gan akla niwn axy niwn khimi axui Titu Jetu ji in me lyiw jo de. In tneq la Kniqkhoeqmaq iwn in he xanqla y jo de. ⁸ Kniqkhoeqmaq iwn in gan tkhoenq ha niwn ktoenkyn Kripu he inpy axylpi ji la Kanma Jeishu gan yn u jo de. Kawrintu kun iwn khimi amdaw ji ma kthanq ghoi gan the ha, yn ha batizen khan u jo de.

⁹ Diwn de la Pawlu me manthon by jo de. Manthon niwn thunq me Kanma la, "Xiq nanq ja. Thuiq phe thuiq, dikshiq on nanq ja. ¹⁰ Ke nan he vaan man on de. Nan gan tmotmaq dan than ape ma nalau ha y de.

Nagy de thuiq ha de mei nala kun neq me ke gan nayn than khimi ji on tautau de," naha haw by de. ¹¹ Dyde Pawlu la tneq me shni de he xa tru de on ha khimi ji me Kniqkhoeqmaq iwn piemkun kthanq gan mtu by jo de.

¹² Akhaja khoeq me Galijo la Roma asora ktoenkyn kkrhau de niq gan Judaq ji la kalun ha Pawlu gan nien by khiwn la tautun mkhoi niwn mtynq me mhenq by jo de. ¹³ Ama ji la "Kхими neq me ji iwn pieriesa ji gan ieqxau ha axy niwn alan ji he Kniqkhoeqmaq gan spaq ha de naha khimi ji gan m'jon de," naha Pawlu gan shaukhoen poe niwn pie haw by de.

¹⁴ Pawlu mkonq de sha degan ktoenkyn Galijo la, "Judaq ji jy, khimi neq Roma tra gan jiekre ha khuitan aqshi sha niwn de nala ke nakneq man de. ¹⁵ Gadema pie ji, amiq ji he nanma ji pieriesa gan mkrhe ka'ieq niwn ga de nala tautun namkhoi ha y de. Nanma ji tkhoenq ha tautun mkhoi ga ja," naha haw by de. ¹⁶ Dyde tneq ji gan tautun mkhoi niwn mtynq kon mkhanq by rauq vi de. ¹⁷ Ama ji la Kniqkhoeqmaq iwn in gan tkhoenq ha niwn ktoenkyn Soeshun gan tautun mkhoi niwn mtynq maq me nien ha rybu by de. Gadema ktoenkyn Galijo la by la by y de.

Enti'u kun me vuiq niwn

¹⁸ Pawlu la Kawrintu kun me niqva amdaw on jo de. Khiwn la yn niwn khimi ji gan kheshu ha Prisila, Akila ji he vaan de shanphoe he Sirija khoeq me kam'jau jo de. Shanphoe he kam'jau ha y man degan Kniqkhoeqmaq me kaudi khe niwn shaushi naha Kankhrei kun me ashan kaxie mlienrhiwn jo de. ¹⁹ Ama ji la Eiphe kun me tiwn jo de. Tneq me Pawlu la Prisila he Akila gan khe by shu jo de. Ama mkrhe Kniqkhoeqmaq iwn in me lyiw ha Judaq ji he katpie u jo de. ²⁰ Judaq ji la Pawlu gan niqva texiwn man on be than haw by gadema ne by y de. ²¹ Kheshu ha lyiw gadema, "Kniqkhoeqmaq ne jo de nala navy beqtyn man gan," naha kaudi khe by jo de. Khiwn la Eiphe kun kon shanphoe he kam'jau jo de.

²² Keisari kun me tiwn la Jeirushlen kun me lyiw jo de. Khrijen tauphy gan kthanq mlau khiwn la Enti'u kun me lyiw jo de. ²³ Tneq me texiwn on khiwn la thaw ha lyiw jo de. Galati khoeq, Phrurigi khoeq ji me lyiw ha yn niwn khimi ji gan msoe jo de.

Apolu Eiphe kun he Kawrintu kun me tiwn niwn

²⁴ Tneq ktiw gan Alezenda kun sha Apawlu naniwn Judaq lonq de la Eiphe kun me vy jo de. Tne la sa thoeng ha Sepin Seryiw niwn Saboi gan ma jauhoe kneqthoenq thaan jo de nade. ²⁵ Apawlu la Kanma Jeishu iwn lan gan katu jo de. Jeishu kthanq gan ma khimi ji me amlunq thauqhoe ha khuitantan niwn gan mtu by jo de. Gadema ama la Jawhen poe niwn bati-

zen gan mkrhe mny ga de. ²⁶ Ama la Kniqkhoeqmaq iwn in me xiq y klauq haw jo de. Prisila he Akila la khimi tneq haw niwn gan the by ha ama ji in me kauq khiwn la Kniqkhoeqmaq iwn lan kthanq gan anienmrien amdaw mtu by jo de. ²⁷ Apawlu la Akhaja khoeq me lyiw de ne jo ha, yn niwn khimi ji la amlunqkvaq by jo de. Tneq gan landy by than ma yn niwn khimi ji me sa xan de tri ha poe by jo de. Tiwn la Kniqkhoeqmaq iwn koetanq dhan he yn niwn khimi ji gan Apawlu la amdaw klonq by jo de. ²⁸ Ama klonq by niwn la Jeishu la Khristu ja de naniwn piemkun he shaushi mnui jo de. Khimi ji maq me Judaq ji gan pie mthing xau jo de.

Pawlu Eiphe kun me maqtanq sha niwn

19 Apawlu la Kawrintu kun me on toen gan Pawlu la van khoeq ji me lyiw khiwn ha Eiphe kun me tiwn jo de. Tneq me nagy mei niwn atxuiq ji he katein by jo de. ² "Nan ji Jeishu gan yn degan Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan dan u dy by," naha diwnq by de.

Ama ji la, "Ke ji la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq naniwn gan the be kau y de," naha mkonq by de.

³ Pawlu ma, "Mala nan ji khan niwn batizen khan tneq he niwn ga mei," naha diwnq by de.

Ama ji la, "Jawhen haw niwn batizen," naha mkonq by de.

⁴ Pawlu la, "Jawhen haw niwn batizen khan ajie sha niwn kon anon dan than ga de. Ama la Isreila axui khimi ji gan ke lithun navy niwn Jeishu naniwn gan yn ja," naha haw by de.

⁵ Ama ji tneq gan the by la, ama ji la Kanma Jeishu amiq he batizen khan u jo de. ⁶ Pawlu la ama ji konq me akoe thyn by degan Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la ama ji me ka by jo de. Ama ji la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq tpie he niwn pie ji he tpie ha phoitu jo de.

⁷ Ama ji axylpi ji la lonq xaq xale ni de on jo de.

⁸ Pawlu la Kniqkhoeqmaq iwn in me koen jo de. Xa thunq de xinxin khimi ji gan xiq y klauq thuiq by jo de. Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq kthanq gan thuiq ha khimi ji gan mruiq jo de. ⁹ Gadema nagy mei niwn khimi ji la amlunq ktankhu sha ha yn y klauq on u jo de. Khimi ji maq me Kanma namnui niwn lan la hoi y de naha haw by jo de. Dyde Pawlu la tneq ji gan kheshu ha atxuiq ji gan ama he vaan de mhenq jo de. Ama ji la mniqmniq Tynanu naniwn khimi iwn sa mtu niwn akhaan glein me katpie ha on u jo de. ¹⁰ Pawlu la tynygy shni ni de xinxin haw ha thuiq ha on jo de. Dyde Asha khoeq ji me on niwn khimi ji, Judaq ji he axy niwn khimi axui ji la Kniqkhoeqmaq iwn piemkun gan the ha jo de.

Skeiva iwn spa ji

¹¹ Kniqkhoeqmaq la m'an xixau de hoi thaen niwn tauthon ji gan Pawlu kon sha jo de. ¹² Pawlu kakon niwn thipan pi he lieponq gan xy y naq niwn ji me poe

by ha anonanaq hoi by jo de. Anan on niwn khimi ji kon anan ji ma thaw by vi jo de. ¹³ Nagy mei niwn Judaq ji la khlonq lyiw ha Kanma Jeishu amiq he sha ha anan ji gan mthoe jo de. Ama ji la anan gan, "Pawlu thuiq niwn Jeishu amiq he nan ji gan namthoe ja gan," naha haw by de. ¹⁴ Judaq Miema glein Skeiva iwn spa lonq shri de la tneq gan sha u jo de.

¹⁵ Gadema anan la ama ji gan, "Ke Jeishu gan mny ja. Pawlu gan ma mny ja. Gadema nan ji la ape ji niwn," naha diwnq by de.

¹⁶ Khiwn la anan koen ha on niwn khimi la ama ji gan kaliw ha ry thithau by jo de. Ama ji ma tmaq dan ha ienau thonnau ji krau shi shaan thaen ha in tneq kon kauxui u jo de. ¹⁷ Eiphe kun me on niwn Judaq ji he axy niwn khimi axui ji la kthanq tneq gan the by la xiqsa u jo de. Kanma Jeishu iwn amiq gan mthoeq u jo de.

¹⁸ Yn niwn khimi amdaw ji la vy ha ama ji sha niwn ajie ji gan thuiq u jo de. ¹⁹ Mawshma ji ma ama ji kakon niwn saboi ji gan mhenq ha khimi axylpi ji maq me me mtoi jo de. Saboi avanq gan daw jo la tkaan phei shtun xui baan de avanq on by thaen de nade. ²⁰ Dyde Kanma iwn piemkun la bohan on hana kthanq jaq ha khuitan niwn gan khimi ji la yn mtynq yn u jo de.

Eiphe kun me mriishoe niwn

²¹ Neq khiwn dy nala Pawlu la Jeirushlen kun me lyiw de amlunq on jo de. Dyde Makeidawni he Akhaja khoeq kon tloi ha lyiw jo de. "Ke tneq me lyiw khiwn la Roma me ma lyiw ha de," na jo de. ²² Dyde ama la kaklonq Timawshei he Eiratu xini gan Makeidawni me mxoe by yy jo de. Ama la Asha khoeq glein me ktiw textiwn on jo de.

²³ Tneq ktiw gan Eiphe kun me la Kanma iwn lan tkhoen he mriishoe by thaen de. ²⁴ Mawme kathei Dimetri naniwn la Atimi naniwn anan noi than anan in pi sha ha sa jo de. Ama he aphau ji mkun sha niwn ji la tkaan amdaw dan by thaen de. ²⁵ Dyde ama la mawme kathei axylpi gan vaan de kauq ha axy niwn tneq ji he maqtanq kasha ji gan ma lun jo de. Dimetri la, "Aly ji jy, me ji la me ji maqtanq neq sha ha kaurein niwn nan ji mny ja de. ²⁶ Pawlu sha niwn ji gan nan ji nu ja, the ja ti. Ama haw niwn la khimi ji akoe he sha niwn anan amoen la bohan on y de. Ama la Eiphe kun he Asha khoeq me on niwn khimi ji gan ama pie gan yn than m'jon jo de. ²⁷ Me ji maqtanq sha niwn la amiq hoi y lau ga dy de. Khaan y man de mimoen shanq niwn anan noi Atimi iwn tbutran glein gan ma amlunqkvaq y dy de. Asha khoeq neq kon katein ha khoeqra neq axylpi me on niwn luisui kasha khimi ji la Atimi iwn mimoen shanq niwn gan amlunqkvaq y dy de," naha haw by de.

²⁸ Pie tneq gan khimikie ji the by la amlunq kshau ha kdoe thaw thaen jo de. "Eiphe kun iwn Atimi la mi-

moen shanq niwn de," naha xanq u jo de. ²⁹ Kun neq axylypi me on niwn khimi ji la jauhoe mriishoe jo de. Khimikie ji la Pawlu he vaan de lyiw phau Gaju he Aritakhu naniwn Makeidawni khimi lonq ni de gan nien by jo de. Ama ji la khimi ji kalun ha on niwn kun iwn mtynq me xie trhoen ha mhenq by jo de. ³⁰ Pawlu ama la khimikie ji maq me lyiw ha tpe de ne jo de. Gadema yn niwn khimi ji la ama gan lyiw y than ie by jo de.

³¹ Khoeq tkoe neq me on niwn aqna ka'on ktoenkyn ji la Pawlu iwn aphau ji jo de. Tneq ji la ama gan khimi ji kalun ha on niwn kun iwn mtynq me lyiw y than khimi mxoe ha mxien jo de. ³² Tynygy degan kalun ha on niwn khimi ji la lonq de haan de xanq u jo de. Khimi amdaw ji la nagy de tkhoen neq me kalun ha on ha niwn mei naniwn gan mtienq la mny y jo de. ³³ Judaq khimi ji la Alezenda gan khimi ji maq me mxoe by de. Khimikie ji la Alezenda gan tne sha ha de mei naniwn thuiq by u jo de. Alezenda la tpe de ne de tkhoen khimi ji gan akoe mnui ha dikshiq on he jo de. ³⁴ Gadema khimi ji la Alezenda gan Judaq axui naniwn mny by la, "Eiphe kun iwn anan noi Atimi la mimoen shanq xiw niwn de," naha axylypi ji la ktiw ni de xinxin vaan de xanq u jo de.

³⁵ Kun iwn ktoenkyn lonq de la khimi ji gan dikshiq on he jo de. Khiwn la, "Eiphe kun sha ji jy, nan ji la mimoen shanq niwn Atimi iwn in, khoeqshan kon kalie niwn Atimi iwn amoen ji gan kamkaw ji de naniwn khimi axylypi mny ja de. ³⁶ Ape ma tneq ji gan ieqxau ha dan y de. Dyde nan ji dikshiq on, mriishoe sha u nanq ja. ³⁷ Nan ji la khimi neq ji gan neq me xie ha mhenq u jo de. Neq ji la anan noi Atimi tbutran iwn tne ma mxu y de. Anan noi Atimi kthanq a'shi tpe y de. ³⁸ Dimetri he aphau ji ma lonq man gan aroe on y de nala tautun mkhoi niwn jun mhun ja de. Tautun mkhoi niwn ktoenkyn ji ma on ja ga. Lyiw ha tautun kamkhoi u shan. ³⁹ Axy niwn tpe than on man de nala kun iwn ktoenkyn ji kalun ha on niwn me lyiw ha tpe u ja. ⁴⁰ Veniq mriishoe sha niwn tkhoen he asora ji la me ji gan shaukhoen napoe ha ja de. Mriishoe sha than tne kthanq on y de." ⁴¹ Tynygy tpe khiwn la khimi ji gan in me vuiq he by jo de.

Pawlu Makeidawni khoeq he Gri khoeq me lyiw niwn

20 Mriishoe niwn tneq khiwn de he Pawlu la atxuiq ji gan kauq ha msoe khiwn la kthanq mlau ha Makeidawni khoeq me thaw ha lyiw jo de. ² Kaunig tneq me lyiw ha yn niwn khimi ji gan msoe khiwn la Gri khoeq me tiwn jo de. ³ Tneq me ama la xa thunq de on jo de. Ama la Sirija khoeq me shanphoe he lyiw de naha sha jo la Judaq ji la ama gan mthi de sha by jo de. Dyde ama la tneq gan mny ha Makeidawni kun kon kaku beqtyn de sha jo de. ⁴ Ama he vaan de lyiw niwn khimi ji la Beiri kun sha Pyru spa Sopata, Tasaloni kun iwn Aritakhu he Sikudu, Dabi kun sha Gaju, Timaw-

shei, Asha khoeqsha Tukhi he Tarophi ji nade. ⁵ Neq ji la lyiw ma ha Taraw kun kon ke ji gan nason jo de. ⁶ Ke ji la tpra niwn kshi kauruiq y niwn tkoe sa niwn shni khiwn gan Philipi kun kon shanphoe he lyiw ha niqva baan de gan nien Taraw kun me tiwn than jo de. Tneq me ke ji la niqva shri de on jo de.

Pawlu la Taraw me kaukiwn xiw txi niwn

⁷ Niqva shri de iwn kanmaq xiw mniq me ke ji la Kanma gan shaudi dan niwn bu xiwn gan sa than kalun jo de. Pawlu la tkhoen me thaw ha lyiw ga dy de naniwn tkhoen kthiwxiw mtien de khimi ji gan thuiq by jo de. ⁸ Ke ji kalun ha on niwn akonq iwn akhaan menan la shimetky amdaw on than de. ⁹ Utukhu naniwn laudie lonq de la tvathebyn me knoenq ha on jo de. Pawlu tpe ha on toen me i shli by jo de. I khraw ha in nien thunq de shanq niwn kon kalie ha ama ji la tpei jo la adiw on by ga de. ¹⁰ Pawlu la skrha pjoe ha laudie me boeq khiwn la ama akoe he oi jo de. "Moen u nanq ja, ashau on ja man ga," naha haw by jo de. ¹¹ Khiwn la poe beqtyn ha Kanma gan shaudi dan niwn bu xiwn gan sa u jo de. Pawlu la khoeqvanq rawrau de mtien de tpe khiwn la thaw ha lyiw jo de. ¹² Ama ji la ashau xinq beqtyn niwn laudie tneq gan ama in me mhenq ha jauhoe amlunq mduirui mduishaw niwn sy y than jo de.

Taraw kon Miletu me lyiw niwn

¹³ Ke ji la shanphoe he lyiw ma ha Asaw kun menan nienq Pawlu la poe ga de naha kam'jau jo de. Ama la kaunig lan lyiw de ne ga de tkhoen ke ji gan tynygy namshyn niwn jo de. ¹⁴ Ama la ke ji gan Asaw kun me nakatein ha ama la shanphoe me napoe khiwn la Metylen kun me lyiw jo de. ¹⁵ Mhaan mniq me Ke ji la tneq kon kam'jau ha Ki'u mra kaunig tein me tiwn jo de. Ave mhaan mniq me la Samo mra kaunig me tiwn jo de. Mhaan mniq me la Miletu kun me tiwn jo de. ¹⁶ Pawlu la Asha khoeq me ktiw khiw de ne y de tkhoen Eiphe kun kon koen y klauq tloi ha lyiw de ta jo de. Dan de nala Panteikotei shni kien than Jeirushlen kun me ktanle tiwn de ne jo de.

Pawlu la Eiphe tauphy iwn ktoenkyn ji gan kthanq mlau niwn

¹⁷ Pawlu la Eiphe kun me on niwn tauphy iwn ktoenkyn ji gan ama he katein than Miletu kun me vy than kauq de mxoe jo de. ¹⁸ Neq ji natiwn degan, "Ke Asha khoeq me natiwn thoi kanmaq xiw mniq kon nan ji he vaan de on ha ktiw axylypi me nagy sha ha on mei naniwn nan ji mny ja ti. ¹⁹ Ke la amlunq gan kamnien ha, mxuiq tui xui ha Kanma iwn maqtanq gan ke sha jo de. Judaq ji la ke gan hoi y nasha de tkhoen ieliepekhaw than jo de. ²⁰ Nan ji than avanq on de

nala ke sanrau nathuiq by pi jo de. Khimi hoija ji maq me ma by, in ji me ma by lyiw ha thuiq niwn gan nan ji mny ja ti. ²¹ Judaq ji he Gri ji gan ma anon dan ha Kniqkhoeqmaq me kahoq than, me-e ji Kanma Jeishu gan yn than ke thuiq jo de. ²² Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan kneq ha ke la Jeirushlen kun me lyiw jo de. ²³ Tneq me Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la ke gan shaudi napoe jo de. Nan la mron thunq me on ha de, neremsausau khan ha de. ²⁴ Gadema ke la kema ashau gan avanq on y de naha ta jo de. Kanma Jeishu ke gan nasha he de ne niwn maqtanq gan khiwn than la ke than tangoe de. Maqtanq la Kniqkhoeqmaq iwn koetanq kthanq ghoi gan thuiq than de.

²⁵ "Ke la nan ji unq me Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq kthanq gan lyiw ha thuiq jo de. Gadema ave maq me la ke ame gan nan ji axylpi nanu ha de sy y dy de. ²⁶ Dyde ke veniq nan ji gan khiwshbiw nahaw jo de. Nan ji thunq iwn lonq man ashau khiw vi la ke avuiq sy y de. ²⁷ Kniqkhoeqmaq ta niwn axylpi gan sanrau nahaw pi dy de. ²⁸ Nanma ji gan nanma ji anienmrien katny ha on u ja. Sepin Seryiw niwn Muiqxaq nanoen ha khe niwn mhauq kie ji he niwn yn niwn khimi gan ma anienmrien kon u. Kanma Jeishu ama athi he nakvau ha khe niwn Kniqkhoeqmaq iwn tauphy gan ma tkhoenq u. ²⁹ Ke thaw ha lyiw vi la kman than namtu niwn shma ji la kshui ji he vy man de. Tneq ji la Kniqkhoeqmaq iwn tauphy gan mxien y de naniwn ke mny ja de. ³⁰ Nan ji thunq iwn nagy mei niwn khimi ji la thaw ha yn niwn khimi ji gan ama ji lithun xui than bau ha m'jon man de. ³¹ Katny ha on u ja. Ke la shni thunq de xinxin nan ji he vaan de on ha mxuiq tui xui thaan ha mxun, mniq namsoe niwn gan kani u nanq ja.

³² "Nan ji gan Kniqkhoeqmaq iwn koetanq he koi niwn piemkun la namnau ja jo shan. Nygy nala piemkun la nan ji gan namti de. Kniqkhoeqmaq la nan ji gan sepin niwn khimi ji he vaan man inthunq napoe jo shan. ³³ Ke la khimi iwn tkaan, xoiq, ienau thonnau ji gan ma ne niwn mlunq on y de. ³⁴ Kema akoe neq he kema ne niwn ji ke aphau ji ne niwn ji gan sha ha msa niwn gan nan ji mny ja ti. ³⁵ Ke he tynygy maqtanq ji gan mshaxei sha ha nere niwn khimi ji gan klonq ha de naniwn ke namnui dy de. Kanma Jeishu la, 'Dan niwn khaan y poe niwn la neq khaan y hoi de naniwn ji gan kani u nanq ja,'" naha haw by jo de.

³⁶ Pawlu tynygy haw khiwn la ktoenkyn ji he vaan de khawmkhun mdi ha saxein mke u jo de. ³⁷ Ama ji la xa thaan ha Pawlu gan oi khiwn la mnau u jo de. ³⁸ Pawlu la, "Ave maq me ke gan nanu ha de sy y dy ti," naha haw by ha ama ji la amdaw mlunqma jo de. Khiwn la ama ji la Pawlu he vaan de shanphoe me skrha jo de.

Jeirushlen kun me Pawlu lyiw niwn

21 Ke ji la ama ji gan kheshu ha shanphoe kam'jau jo de. Ke ji la toephran lyiw jo la Kawsa mra kauniq me tiwn jo de. Mhaan mniq me Rodi mra kauniq me tiwn jo de. Tneq kon lyiw beqtyn ha Patara kun me tiwn jo de. ² Tneq me ke ji la Phonisha khoeq me lyiw niwn shanphoe janq de he katein jo de. Dyde ke ji ma poe ha kam'jau jo de. ³ Ke ji Kuphru mra kauniq gan nu degan mra kauniq tneq tvaqxu phan iwn Sirija khoeq me lyiw ha Tyra kun me knau jo de. Tneq me tiwn la mhenq niwn mkun ji gan shanphoe sha ji la mxa jo de. ⁴ Tneq me atxuiq ji he katein by ha niqva shri de vaan de on jo de. Sepin Seryiw niwn Muiqxaq dhan he ama ji la Pawlu gan Jeirushlen kun me lyiw y than shaudi poe by de. ⁵ Gadema ktiw la khiw by de tkhoen thaw ha lyiw beqtyn jo de. Atxuiq ji la anuipui aspi ji he vaan de kun xanq me thaw thaan than namkaq jo de. Ke ji la tvaqmlan me khawmkhun mdi ha saxein mke u jo de. ⁶ Lonq de gan lonq de kamlau khiwn la ke ji la shanphoe konq me poe ha ama ji la in me vuiq u jo de.

⁷ Ke ji la Tyra kun kon tui lan he lyiw ha Patawla kun me tiwn jo de. Tneq me ke ji la yn niwn khimi ji he kthanq kamlau ha ama ji he vaan de tneq me niq de on jo de. ⁸ Mhaan mniq thaw ha lyiw jo la Keisari kun me tiwn jo de. Jeirushlen kun me xieq niwn khimi lonq shri de thunq iwn lonq de niwn Philipu naniwn shma iwn in me koen ha on jo de. ⁹ Philipu me phoitu niwn indon sha y man niwn ashnu lonq mliq de on jo de. ¹⁰ Ke ji la tneq me niqva texiwn on jo de. Tneq ktiw me Judaq khoeq iwn Agabu naniwn phoishma lonq de vy jo de. ¹¹ Ama la ke ji me vy ha Pawlu iwn keinxui gan la ha ama iwn akoe he akhaw me kak'ien jo de. Khiwn la, "Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la haw jo de. Nygy ththein Jeirushlen kun me on niwn Judaq ji la keinxui akanma gan mkrhien ha axy niwn khimi axui ji me au by ja tyn man ga," naha haw by de.

¹² Ke ji la pie tneq gan the degan ke ji he tneq me on niwn khimi ji la Pawlu gan Jeirushlen kun me lyiw nanq ja naha mxien by jo de. ¹³ Pawlu la, "Nagy de tkhoen xa u ha, ke gan nagy de mlunqma he niwn mei. Ke la kamrhien ha than mkrhe kaq y man de, Jeirushlen kun menan Kanma Jeishu avuiq diw than mtienq la mxiw pypy ga dy de."

¹⁴ Lyiw nanq ja naha haw de dan by y la kheshu ha, "Kanma ne niwn he ga jo shan," naha ke ji la haw by u jo de.

¹⁵ Neq khiwn gan ke ji la kauxiw pypy ha Jeirushlen kun me lyiw u jo de. ¹⁶ Keisari kun iwn nagy mei niwn atxuiq ji la ke ji he vaan de naxui poe ha Kuphru mra kauniq iwn Mnaqshun naniwn ji in me namkaq jo de. Ke ji la tneq me on u jo de. Mnaqshun la kausy xiw yn niwn khimi ji thunq iwn lonq de jo de.

Pawlu la Jaku he katein niwn

¹⁷ Ke ji Jeirushlen kun me tiwn degan yn niwn khimi ji la amlunq hoelihoelanq sha ha ke ji gan namlau jo de. ¹⁸ Mhaan mniq me Pawlu la ke ji he vaan de Jaku he katein de lyiw jo de. Tauphy iwn ktoenkyn axylpyi ji ma kauruiq poe jo de. ¹⁹ Pawlu la ama ji gan kthanq mlau by de. Khiwn la Pawlu la axy niwn khimi axui ji menan Kniqkhoeqmaq la Pawlu iwn maqtanq he nagy sha by de naniwn axylpyi haw by jo de. ²⁰ Pawlu haw by niwn gan ama ji the by la Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u jo de. Ama ji la Pawlu gan, "Api jy, shtun amdaw niwn Judaq ji la yn niwn khimi ji kkrhau khja dy de. Tneq ji la Mawshei iwn pieriesa ji gan kshiwkie thaand de' naniwn nan mny ja ti. ²¹ Axy niwn khimi axui ji khoeq me on niwn Judaq ji la Mawshei iwn pieriesa ji gan khepha ha de naha mtu niwn, naqpi naqpadi ji ma anapi katbie de ne y naniwn, Judaq ji arinon gan xui ha y naha nan mtu by niwn gan the ha jo de. ²² Neq ji la nan neq me natiwn niwn gan anienmrien the man de. Ke ji nagy sha ha de mei. ²³ Ke ji nahaw by niwn he sha gapan. Ke ji me Kniqkhoeqmaq gan kaudi khe niwn khimi lonq mliq de on jo de. ²⁴ Khimi neq ji he vaan man nanma ma Kniqkhoeqmaq maq me arinon on niwn he sepin than sha ja. Neq ji avuiq luisui sha niwn avanq gan nan poe by. Tynygy nala sepin ha ashan kaxie mlienrhiwn ha man de. Tynygy sha la khimi axylpyi ji la nan kthanq haw niwn ji khuitan sy y de. Nanma ma Mawshei iwn pieriesa ji gan kshiwkie ha on niwn gan mny ja tyn man ga. ²⁵ Gadema yn niwn axy niwn khimi axui ji me ke ji saxan mkaq by khiwn dy jo de. Saxan tneq me ke ji kamshyn niwn gan tri khiwn dy de. Anan ji me luisui sha niwn asani ji gan sa ha y de. Athi, txau khu ha xau niwn ana ji gan sa ha y de. Nuiqui naqpa sy y la i ha y de," naniwn ji kauruiq jo de. ²⁶ Dyde mhaan mniq me Pawlu la khimi tneq ji he vaan de sepin than sha jo de. Khiwn la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me lyiw ha sepin than sha niwn khiwn niwn ktiw he axylpyi than luisui sha ha niwn ktiw ji gan mny than miema me kthanq thuiq by yy jo de.

Pawlu gan Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me nien by niwn

²⁷ Niqva shri de khiw ga dy nala Asha khoeq iwn axy niwn Judaq ji la Pawlu gan Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me on niwn nu by de. Ama ji la khimikie ji gan kdoe mshauq ha Pawlu gan nien by de. ²⁸ Ama ji la, "Isreila khimi ji jy, naklonq u ja. Khimi neq la mtyng ttyn me lyiw ha khimi ji gan Isreila ji, Mawshei iwn pieriesa ji he tbutran glein neq ji gan avanq on y de naha mtu de. Ave neq la axy niwn khimi axui ji gan Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me mkoen ha tneq me proepra than sha lau vi," naha xanq by lau vi de. ²⁹ Tynygy haw

niwn la Eiphe kun sha Tarophi naniwn he Pawlu gan kun thunq me katein by niwn tkhoen de. Pawlu la khimi tneq gan Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me mkoen de naha ama ji la ta jo de.

³⁰ Kun me on niwn khimi axylpyi ji la mriishoe sha ha kauxui ha kalun u jo de. Pawlu gan nien ha Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein xanq me mthoe u jo de. Taukhi-dan he Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein iwn thawkha ji gan ma keinq kraan jo de. ³¹ Ama ji la Pawlu gan mthi de sha toen me Jeirushlen kun me on niwn khimi axylpyi ji mriishoe thaand de naniwn kthanq gan Roma langie ktoenkyn glein la the by de. ³² Langie ktoenkyn glein la langie lonq haan lienbe de gan mkaw niwn ktoenkyn ji he langie amdaw ji gan kauq ha khimikie on niwn me ktanle kauxui jo de. Khimi ji la langie ktoenkyn glein he langie ji gan nu by la Pawlu gan ry niwn knau by jo de. ³³ Langie ktoenkyn la Pawlu me lyiw ha nien by jo de. Ama la shinxiuoen janq ni de he mkrhien ja naha txu by de. Khiwn la, "Neq ape mei. Neq tne sha kre vi mei," naha diwnq by de. ³⁴ Khimikie thunq iwn nagy mei niwn ji la lonq de haan de xanq by lau vi de. Khimikie ji mriishoe by de tkhoen langie ktoenkyn glein la Pawlu tne sha vi mei naniwn anienmrien mny by y jo de. Dyde ama la Pawlu gan langie ji on niwn in glein me mhenq ja naha txu by de. ³⁵ Ama ji txei konq me thaw degan khimikie ji la kdoe thaw by naq de tkhoen Pawlu gan tpuq ha mhenq jo de. ³⁶ Judaq ji la kaukiwn kon xui ha, "Pawlu gan mthi," naha xanq by u jo de.

Pawlu khimi ji gan haw by niwn

³⁷ Pawlu la langie ji on niwn in glein me tiwn nene me langie ktoenkyn glein gan, "Ke nan gan haan man nahaw ve nan," naha mke by jo de.

Langie ktoenkyn glein la, "Nan Gri pie thoeng ja by," naha diwnq by de. ³⁸ Nan Igie khoeqsha sy y na by. Kausy gan nan la mriishoe than sha ha txieq shtun mliq de gan kauq ha dethunq me on he niwn sy y na by.

³⁹ Pawlu la, "Ke la Judaq lonq de jo de. Ke gan Kiliki khoeq iwn amiq hoe xiw niwn Tashu kun me napien niwn jo de. Ke gan khimi ji me tpe than napoe ve ja," naha haw by de.

⁴⁰ Langie ktoenkyn glein ma Pawlu gan tpe than poe by de. Dyde Pawlu la txei konq kon thau ha khimi ji gan akoe he mnui by de. Khimi ji dikshiq on degan Pawlu la ama ji Heibru pie he haw by de.

22 Pawlu la, "Khunpoe ji jy, nan ji maq me ke menan ajie on y de naha haw niwn nakneq u ve ja," na by jo de. ² Ama ji la Pawlu Heibru pie he tpe niwn gan the by la dikshiq on u jo de.

³ Pawlu la, "Ke gan Kiliki khoeq Tashu kun me napien niwn Judaq axui lonq de jo de. Ke la Jeirushlen kun me

xiwn ga jo de. Shma Gamaleila iwn atxuiq long de jo de. Tneq me me-e ji iwn pui-ui ji iwn pieriesa gan anienmrien katu niwn jo de. Ave nan ji he ke ma Kniqkhoeqmaq than amlunq thauqhoe ha on niwn jo de. ⁴ Ke la Kanma iwn lan tneq gan xui niwn khimi ji gan neremsausage than sha jo de. Nagy mei niwn ji gan la diw than than sha de ne jo de. Ke la nuipuidi, naqpadi ji gan nien ha mron me keinq ha khe by jo de. ⁵ Miema glein xiw he konsi me kauruiq niwn khimi axylypi ji ke khuitan thuiq niwn gan shaushi nathaw ha ja de. Ke la Damaska kun me on niwn Judaq ji me tri niwn sa gan ama ji kon dan ja jo de. Dyde ke la Damaska kun me on niwn yn niwn khimi ji gan mkrhien ha ajie poe than Jeirushlen kun me mhenq than lyiw jo de.

Pawlu la ama khrijen kkrhau niwn gan thuiq niwn

(Tloe 9:1-19; 26:12-18)

⁶ “Ke lyiw ha kniq tiwtliwn gan Damaska kun tein me tiwn la khoeqshan kon kvanphra niwn haan de la ke me nakvanphra vi jo de. ⁷ Ke la klena me kalie bun ha ke gan natpie niwn atxaw haan de gan the jo de, ‘Shawlu, Shawlu, nagy de tkhoen ke gan nakloe than vi mei,’ na jo de. ⁸ ‘Nan ape niwn, Kanma jy,’ naha ke la diwnq by jo de. Ama la, ‘Ke la nan nakloe niwn Nazare kun sha Jeishu ga mei,’ naha namkonq jo de. ⁹ Ke aphau ji la kvan niwn gan nu gadema ke gan nahaw niwn atxaw gan la the y jo de. ¹⁰ ‘Ke tne sha ha de mei, Kanma jy,’ naha ke la diwnq by jo de. Kanma la ke gan, ‘Thau ha Damaska kun me lyiw ja. Tneq me nan maqtanq tne sha ha de mei naniwn ke naxieq niwn kthanq gan long man la nathuiq by ja tyn man de,’ nade. ¹¹ Ke la kvan niwn mdaphra de tkhoen ami m’ju vi jo de. Dyde ke aphau ji la ke akoe gan naxie ha Damaska kun me namhenq jo de.

¹² “Ananiq naniwn khimi long de la ke me vy jo de. Khimi tneq la Kniqkhoeqmaq gan akla niwn jo de. Judaq pieriesa ji gan kneq ha on jo de. Damaska kun me on niwn Judaq khimi ji la Ananiq gan khimi ghoi de naha haw u jo de. ¹³ Ke tein me vy ha kdoi khiwn la, ‘Naqpi Shawlu jy, ami nu beqtyn shan,’ naha haw jo de. Ktanle ami kvan beqtyn ha ama gan nu jo de. ¹⁴ Ananiq la, ‘Me-e ji pui-ui ji Kniqkhoeqmaq la ama iwn aliw gan mny than nan gan naxieq niwn de. Kniqkhoeqmaq iwn mdimkhiw niwn tanna gan nu than ama amkha iwn pie ji gan the than nan gan naxieq niwn jo de. ¹⁵ Nan la nanma the niwn, nu niwn ji gan khimi ji me thuiq ha de. ¹⁶ Ave tne gan son be man niwn. Thau ha nan gan ke Kanma Jeishu Khristu amiq he batizen napoe de. Nanma iwn ajie ji gan namxoe than Kniqkhoeqmaq me saxein mke ja,’ na by de.

Pawlu gan axy niwn khimi axui ji me toeq niwn

¹⁷ “Ke la Jeirushlen kun me vuiq beqtyn jo de. Ke la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me saxein mke ha on toen me man nathon jo de. ¹⁸ Man thunq me ke la Kanma gan nu jo de. Kanma la, ‘Jeirushlen kun kon ktanle thaw ha lyiw vi ja. Nagy de mei nala Jeirushlen kun sha ji la nan ke kthanq gan thuiq niwn gan yn y de,’ naha ke gan nahaw jo de. ¹⁹ Ke la, ‘Kanma jy, ke la Kniqkhoeqmaq iwn in haan de khiwn la haan de me lyiw ha nan gan nawn niwn khimi ji gan nien ha ry by niwn neq ji mny ja de. ²⁰ Nan kthanq gan kathuiq Steiphen gan ama ji mthi degan ke tneq me on ja de. Ke ma kamthi ji he vaan de amlunqkvaq ha, kamthi ji iwn ienau thonnau ji gan tkhoenq ha on jo de.’ ²¹ Khiwn la Kanma la ke gan, ‘Liyw ja, Ke la nan gan xanqla me on niwn axy niwn khimi axui ji me namxoe man de,’ naha haw jo de.

Roma khoeqsha Pawlu

²² Pie tneq tpe niwn mtien de khimikie ji la Pawlu haw niwn gan kneq u jo de. Khiwn la ama ji la atxaw gan mshan ha xanq niwn la, “Neq gan khoeqra neq kon mthoe ha mthi gapan. Ashau xinq he shan y dy ga,” na by jo de. ²³ Ama ji la xanq ha ama ji iwn ienau thonnau ji gan mliw ha khoeqshan me kledi gan mliw jo de. ²⁴ Roma langie ktoenkyn glein la ama iwn khimi ji me Pawlu gan langie ji iwn jun glein me mhenq he jo de. Khimi ji la Pawlu gan nagy de tkhoen xanq by niwn mei naniwn mny than ry he ha diwnq than txu by jo de. ²⁵ Ama ji la ry than mkrhien by degan Pawlu la tneq me kdoi ha on niwn langie haan lienbe de gan kamkaw ktoenkyn gan haw by de. “Roma khimi long de gan diwnq y klauq, tautun mkhoi y klauq ry he niwn la Roma tra me on he sy ja by.”

²⁶ Langie haan lienbe de gan katkhoenq ktoenkyn la pie tneq gan the degan ama ji iwn langie ktoenkyn me lyiw ha, “Nanma tne sha niwn mei mny ja by. Khimi neq la Roma khoeqsha de,” naha haw by de.

²⁷ Dyde langie ktoenkyn la Pawlu me lyiw ha, “Ke gan nathuiq by. Nan Roma khoeqsha ja by,” naha diwnq by de.

Pawlu la, “Sy ja de,” naha mkonq by de.

²⁸ Langie ktoenkyn la, “Ke la tkaan amdaw poe ha Roma khoeqsha kkrhau niwn jo de,” naha haw by de.

Pawlu la, “Ke noi ke pe ji ma Roma khoeqsha de tkhoen ke ma Roma khoeqsha ga jo de,” naha mkonq by de.

²⁹ Taukhdan he Pawlu gan kadiwnq khimi ji la kaukhiwn xei by vi jo de. Langie ktoenkyn ma xiqsa by lau vi de. Nagy de tkhoen mei nala Pawlu la Roma khoeqsha gadema mkrhien he de tkhoen jo de.

Konsi maq iwn Pawlu

³⁰ Mhaan mniq me langie ktoenkyn la Judaq khimi ji Pawlu gan nagy de tkhoen bi by niwn mei naniwn gan anienmrien mny de ne by jo de. Ama la Pawlu gan mron kon mthoe jo de. Miema glein ji, konsi maq me kauruiq niwn khimi axylypi ji kalun u de naha aqna he txu by jo de. Khiwn la ama la Pawlu gan mhen ha amaq me kdoe he by jo de.

23 Pawlu la konsi me kauruiq niwn khimi ji gan tkhoenq xinxin by de, "Khunpoe ji jy, Kniqkhoeq-maq maq me ave mtien de hoibaw hoitran ashau xinq de naha kema gan kema mny jo de," naha haw by de. ² Miema glein xiw Ananiq la Pawlu atein me on niwn khimi gan Pawlu amkha gan tbie than aqna he txu by de. ³ Pawlu la Ananiq gan, "Kniqkhoeqmaq nan gan nary ja tyn man ga. Nan la kaulun txaw phraw niwn nakoeq he de. Nan neq me knoenq niwn la pieriesa on niwn he tautun mkhoi than on niwn sy y na by. Nagy de pieriesa gan ieqxau ha ke gan tbie na by niwn," naha diwnq by de.

⁴ Pawlu tein me kdoe ha on niwn khimi ji la Pawlu gan, "Nan Kniqkhoeqmaq iwn miema glein gan thi y tpie niwn de," naha haw by de.

⁵ Pawlu la, "Khunpoe ji jy, neq miema glein xiw naniwn gan ke khuitan mny y jo de. Sepin Seryiw niwn Saboi thunq me tri ha khe niwn la nan iwn khimi ji gan mkaw niwn ktoenkyn gan hoi y tpie ha y de," naha na by jo de.

⁶ Nagy mei niwn ji la Sadukei ji, nagy mei niwn ji la Pharishei ji naniwn gan Pawlu mny by de. Dyde, "Khunpoe ji jy, ke la Pharishei lonq de de. Pharishei lonq de iwn spa jo de. Ke la diw niwn khimi la xinq beqtn man de naniwn gan kdon de tkhoen ke gan nam-sie u niwn jo de," na by de.

⁷ Pawlu tynygy haw degan la Pharishei ji he Sadukei ji la ka'ieq by lau vi de. Ama ji tauphy ma alala by lau vi de. ⁸ Sadukei ji la diw niwn kon xinq beqtn niwn on y de, thoeq ji he anan ji ma on y de naha yn u jo de. Gadema Pharishei ji la tneq axylypi on ja de naha yn u jo de. ⁹ Xanq niwn la atxaw hoe by li lau vi de. Pharishei ji tauphy iwn pieriesa shma ji la thau ha, "Khimi neq me ke ji ajie tne ma shoeq ha katein y jo de. Muiqxaq, sy y la thoeq lonq de la vy ha tpie by niwn khuitan sy ha ga de," naha xanq by jo de.

¹⁰ Ama ji la kbraan thaana ga dy de tkhoen langie ktoenkyn la Pawlu gan neq ji la asheishei thaw than kthawq praw ga dy de naha xiqsa jo de. Dyde langie ji gan, Tneq ji unq me koen ha Pawlu gan aan he xie ha langie ji on niwn in glein me mhenq naha aqna he txu by de.

¹¹ Mhaan mdiwn me Kanma la Pawlu tein me vy ha, "Xiq nanq ja. Nan Jeirushlen kun me ke kthanq gan

thuiq beshe he Roma kun me ma lyiw ha ke kthanq gan thuiq ha de," na by de.

Judaq ji la Pawlu gan mthi de ne by niwn

¹² Mhaan mniq mkhoen me nagy mei niwn Judaq ji la katein kiku ha Pawlu gan mthi than kamshyn u jo de. Ama ji la Pawlu gan mliekhu y de mtien man sa ha y, ni ha y naha kaudi khe u jo de. ¹³ Katein kiku ha Pawlu gan mthi de naha kamshyn u niwn khimi ji la xuimliq man khaan y on thaana de. ¹⁴ Ama ji la miema glein ji he ktoenkyn ji me lyiw u jo de. Ama ji la, "Ke ji la Pawlu gan mliekhu niwn mtien man tne ma sa y, ni y naha Kniqkhoeqmaq maq me vaan de kaudi khe u jo de. ¹⁵ Dyde ke ji la nan ji gan nygy nasha he de ne jo de. Langie ktoenkyn glein menan sa mkaq ja. Pawlu gan ke ji anienmrien diwnq de dan than neq me namhenq ha de naha tri u ja. Ke ji la Pawlu gan nan me natiwn ha y man degan mliekhu man gan," naha haw by u jo de.

¹⁶ Pawlu iwn asiesa spa la khimi tneq ji la Pawlu gan mthi de naha kamshyn niwn kthanq the by de. Dyde langie ji on niwn in glein me koen ha Pawlu gan haw by de. ¹⁷ Pawlu la langie ktoenkyn gan kauq ha, "Laudie neq gan langie ktoenkyn glein me mhenq ja. Neq la ama gan haan man haan man haw by man ga," naha haw by de. ¹⁸ Langie ktoenkyn ma laudie neq gan langie ktoenkyn glein me mhenq by de. Ama la, "Pawlu la ke gan nakauq ha laudie neq gan nan me mhenq by ve ja. Nagy de mei nala ama la nan gan natpie than on de nade," naha haw by de.

¹⁹ Langie ktoenkyn glein la laudie gan akoe he ama atein me xie ha, "Nan ke gan tne nahaw than on mei," naha diwnq by de.

²⁰ Laudie neq la, "Tkhoen menan Judaq ji la Pawlu gan konsi me mhenq than nan gan mke de amlunqk-vaq u jo de. Ama ji la, Pawlu gan ke ji anienmrien diwnq de dan than ne de naha bau ha haw de nade.

²¹ Gadema neq ji pie gan yn nanq ja. Nagy de mei nala ama ji la khimi xuimliq man he on ha lan me kaxaw ha ama gan son de nade. Ama ji la Pawlu gan mliekhu ha y man degan tne ma sa ha y, ni ha y naha Kniqkhoeq-maq maq me kaudi khe u jo de. Neq ji tynygy sha than kauxiw pypy dy de. Nan nagy haw mei naniwn gan nason ha on ga de," naha haw by jo de.

²² Langie ktoenkyn glein ma, "Ke gan nahaw niwn pie neq ji gan ape gan ma haw nanq bau," naha haw by de. Khiwn la ama la laudie gan mxoe by jo de.

Pawlu Keisari kun me kasoeq niwn

²³ Khiwn la langie ktoenkyn glein la ama iwn langie lonq haan lienbe de gan kamkaw lonq ni de gan kauq ha, "Langie lonq lienbe ni man Keisari kun me lyiw than mxiw pypy ha khe ja. Tneq ji he vaan man sphu

kasi xuishri man he sxi kashiwn lienbe ni man he vediwn mdiwn ktiw tkaw man la thaw ha than sha u ja. ²⁴ Pawlu kasi than sphu ji ma mxiw by ja. Ama gan mthuikhy tbakhy y klauq Roma asora ktoenkyn Feli me lyiw ha than mxiw," naha haw by de. ²⁵ Khiwn la ama la saxan xan de tynygy tri ha khe jo de. ²⁶ "Klawdi Lusija la asora ktoenkyn Feli me kthanq mlau by jo de. ²⁷ Judaq ji la khimi neq gan nien ha mthi de sha by jo de. Neq la Roma khoeqsha naniwn gan ke mny jo de. Dyde ke la langie he vaan de lyiw ha txon jo de. ²⁸ Neq gan nagy bi by niwn mei naniwn gan mny de ne jo de. Dyde ke ma Pawlu gan ama ji iwn konsi me mhenq jo de. ²⁹ Mron thunq me mxa than, mthi thaan than jiekre niwn sy y. Ama ji iwn pieriesa he diwnq niwn gan mny ha bi niwn ga de naniwn gan ke mny dy de. ³⁰ Axy niwn Judaq ji la katein kiku ha mthi de sha niwn gan ke the jo de. Dyde ktanle nan menan namkaq jo de. Judaq ji gan ma nan maq me vy he ha nagy de bi niwn mei naniwn gan haw than aqna he ke txu by jo de," naha sa me kau jo de.

³¹ Langie ji la langie ktoenkyn glein haw niwn he tlele sha u jo de. Pawlu gan mhenq ha tneq mdiwn Entipatri kun me tiwn than mkaq by jo de. ³² Mhaan mniq me akhaw he tkie niwn langie ji he langie ji on niwn in glein me kaku ha sphu kasi ji la Pawlu he vaan de lyiw beqryn jo de. ³³ Ama ji la Keisari kun me tiwn la ktoenkyn Feli me sa poe by ha, Pawlu gan ma au by jo de. ³⁴ Ktoenkyn Feli la sa gan tkhoenq jo de. Khiwn la nan khoeq tneq iwn niwn naha diwnq by ha Pawlu la Kiliki khoeq iwn naniwn gan mny by jo de. ³⁵ Ama la, "Nan gan nabi niwn khimi ji natiwn degan nienq ke tautun namkxoi man gan," naha haw by de. Pawlu gan xandi Heiro iwn xandi in me kason ji he khe ja naha aqna he txu by jo de.

Judaq ji la Pawlu gan bi by niwn

24 Niqva baan de khiwn la miema glein xiw Ananiq la nagy mei niwn ktoenkyn ji, pie tkeq Tatulu ji he vaan de Keisari kun me lyiw jo de. Ktoenkyn Feli maq me Pawlu gan bi niwn pie ji tpie u jo de. ² Pawlu gan kneq than kauq ha, Tatulu la bi niwn pie tpie by de.

"Ktoenkyn Feli jy, nanma iwn pethon he anienmrien namkaw niwn tkhoen he ke ji la mduirui mduishaw on ha jo de. Khoeq neq gan ma hoi than sha jo de. ³ Mtynq ttyn, ktiw ttyn menan ke ji la nan gan hoelihoelanq niwn he koemukoetanq ha landy ja jo de. ⁴ Ke la nanma iwn aktiw gan kpan he de ne y jo de. Dyde amlunq shaukre sha ha nakneq ve ja. Ke ma adoi nahaw ga dy gan. ⁵ Khimi neq la tiwn niwn mtynq ttyn me on niwn ji gan phaen de. Ama la khoeqra neq me on niwn Judaq ji gan mriishoe than sha niwn de. Ama la Nazare tauphy iwn ktoenkyn lonq de jo de. ⁶ Ama la

Kniqkxoeqmaq iwn tbutran glein gan proepra than sha niwn de. Ke ji la ama gan nien by jo de. [Ke ji la kema ji iwn pieriesa me on niwn he tele tautun mkxoi de naha kamshyn u jo de. ⁷ Gadema langie ktoenkyn Lusija la nakoen ha ke ji kon aan lon he la ha mhenq vi de. ⁸ Lusija la Pawlu gan kabi ji gan nan maq me lyiw shan de naha aqna he txu by de.] [†] Nan khimi neq gan diwnq de nala ke ji nagy by ha bi niwn mei naniwn gan mny ja tyn man ti," naha haw by de. ⁹ Judaq ji la amlunqvaq ha bi niwn pie neq ji la sy ja de naha haw by jo de.

Ktoenkyn Feli maq me Pawlu haw niwn

¹⁰ Ktoenkyn Feli la Pawlu gan tpie he by ha, Pawlu la, "Nan la shni texiwn Judaq khoeq gan tautun mkxoi niwn ke namny ja de. Dyde ke la amlunq me hoelihoelanq ha nan menan ke kman y de naniwn pie gan nahaw de ne vi de. ¹¹ Ke Jeirushlen kun me Kniqkxoeqmaq gan spaq de lyiw niwn niqva xale ni de ga man de naniwn nan namny ha ja ti. ¹² Ave ke gan nabi niwn Judaq neq ji la ke gan Kniqkxoeqmaq iwn tbutran glein me ape he ma ka'ieq niwn gan nanu y de. Jeirushlen iwn Kniqkxoeqmaq iwn in ji me, kun iwn mtynq ttyn me ma khimi ji gan mriishoe sha niwn nanu y de. ¹³ Ave neq ji la nan menan ke gan nabi niwn ji sy y de naniwn namnui ha y de. ¹⁴ Gadema ke haan man la haw de ne jo de. Ke ji puipi ji iwn Kniqkxoeqmaq gan ke akla niwn de. Mawshei iwn pieriesa he phoishma ji tri ha khe niwn sa ji gan ma yn jo de. Neq ji sy y de naha haw niwn Kanma iwn lan gan xui niwn jo de. ¹⁵ Kniqkxoeqmaq la hoi y niwn, hoi niwn khimi axylpi ji diw niwn kon xinq beqryn de naha neq ji he kdon niwn jo de. ¹⁶ Dyde ke la Kniqkxoeqmaq maq me, khimi ji maq me avetron niwn seryiw amlunq he ashau xinq than ka'ein niwn de naha kema gan kema kamny jo de.

¹⁷ "Jeirushlen kun kon thaw ha lyiw niwn shni texiwn on khiwn la kema axui iwn nere niwn khimi ji than tkaan ji mhenq ha Kniqkxoeqmaq me luisui sha de naha navuiq niwn jo de. ¹⁸ Neq ji la Kniqkxoeqmaq iwn tbutran glein thunq me ke gan nanu degan arinon on niwn he sepin than sha niwn jo de. Tneq me khimikie ji ma ke he vaan de on y, mriishoe ma sha y de. ¹⁹ Gadema Asha khoeq iwn vy niwn nagy mei niwn Judaq ji la tneq me on ja ga. Ama ji ke gan na-ieqxa de ne jo de nala tneq ji gan ma nan maq me vy he shan ja de. ²⁰ Sy y la Ke konsi maq me kdoe ha on degan ke me tne kman niwn nanu mei naniwn neq me on niwn khimi tneq ji gan haw he ha de. ²¹ Ke haw niwn pie haan de on de. 'Konsi maq me ke kdoe ha on degan ke la diw niwn khimi ji xinq beqryn de naniwn gan yn niwn de

[†] *Abyn neq la nagy mei niwn saboi me kauruiq y de.*

naha xanq de tkhoen neq ji ke gan tautun namkhoi ha ja de," naha haw jo de.

²² Ktoenkyn Feli la Kanma iwn lan gan texiwn mny niwn jo de. Dyde msie niwn gan knau ha, "Lusija naniwn langie ktoenkyn glein nathaw degan ke nan ji gan tautun namkhoi man gan," naha haw by de. ²³ Ama la langie ktoenkyn me Pawlu gan kason ji he khe ja naha aqna he txu by de. Mron thunq me lyiw khan on khan than ma poe by. Ama iwn aphau ji gan ma Pawlu ne niwn axylypi ji gan klonq than poe by na by de.

Ktoenkyn Feli he Drusila maq iwn Pawlu

²⁴ Niqva texiwn on la ktoenkyn Feli he anuipui Judaq axui, Drusila la vy hy jo de. Pawlu gan kauq ha Jeishu Khristu me yn niwn kthanq gan thuiq he ha kneq hy jo de. ²⁵ Pawlu la Mdimkhiw sha ha on ha de. Me-e gan me-e narunnaraan kau-iw ha de, Kniqkhoeqmaq la axylypi gan tautun mkhoi than mniq naniwn kthanq ji gan thuiq by jo de. Dyde ktoenkyn Feli la xiqsa ha, "Nan ave thaw ha lyiw ja. Ave maq me ktiw on la nakauq be man gan," naha haw by de. ²⁶ Tynygy degan Pawlu la Feli ama gan tkaan napoe man de naha kdon jo de. Dyde tkhoen Pawlu gan kauq mtynq kauq ha tpie hy jo de.

²⁷ Shni ni de khiw khiwn gan ktoenkyn Poki Fetu la ktoenkyn Feli mtynq gan la jo de. Ktoenkyn Feli la Judaq ji ame gan dan de ne ha Pawlu gan mron iwn mx-oe by y jo de.

Pawlu la xandi Keisa me namkaq ga ja naha haw by niwn

25 Ktoenkyn Fetu la khoeq tneq me tiwn ha niqva thunq de la Keisari kun kon Jeirushlen kun me lyiw jo de. ² Tneq me miema glein ji he Judaq ktoenkyn ji la Fetu me Pawlu gan bi niwn ji gan haw by de. ³ Ama ji la ktoenkyn Fetu gan klonq than haw by de. Ama ji la Pawlu gan Jeirushlen kun me mkaq than ne jo de. Judaq ji la lan menan kaxaw ha Pawlu gan mthi than kamshyn u jo de. ⁴ Ktoenkyn Fetu la Pawlu la Keisari kun iwn mron thunq me on ja man de. Kema khkhiw tneq me texiwn la lyiw de. ⁵ Pawlu me hoi y niwn haan man sha la, "Nan ji me ktoenkyn ji la ke he vaan man Keisari kun me lyiw ha Pawlu gan bi u ja," na by de.

⁶ Ktoenkyn Fetu la Jeirushlen kun me niqva ja, niqva xaq de on khiwn la Keisari kun me lyiw jo de. Mhaan mniq me ama la tautun mkhoi niwn mtynq me knoenq ha Pawlu gan amaq me namkoen ja naha aqna he txu by de. ⁷ Pawlu natiwn la Jeirushlen kun iwn vy niwn Judaq ji la Pawlu bauteinbaula me kdoe ha on u jo de. Ama ji la shaushi he mnui ha y klauq Pawlu gan amdaw bi by ja voivoi de. ⁸ Khiwn la Pawlu la, "Ke la Judaq ji iwn pieriesa gan ieqxau y jo de. Kniqkhoeqmaq iwn

tbutran glein gan proepra than sha y jo de. Xandi Keisa gan ieqxau y jo de," naha haw by de.

⁹ Fetu la Judaq ji he aphau karie ha, Pawlu gan, "Nan Jeirushlen kun me lyiw de amlunqkvaq ja by. Tneq me ke tautun namkhoi man de," naha diwnq by de.

¹⁰ Pawlu la, "Ke la xandi Keisa iwn tautun mkhoi niwn mtynq maq me kdoe jo de. Neq me nienq ke gan tautun namkhoi shan ga de. Ke la Judaq ji gan tne ma kman y niwn gan nanma anienmrien mny ja ti. ¹¹ Ke la jiekre vi ha asora iwn t'ja me on niwn he diw shan de nala ke gan natxon jo ja naha nahaw y jo gan. Gadema Judaq khimi ji ke gan nabi niwn khuitan sy y jo de. Dyde ke gan tneq ji me ape ma nanoen ha y de. Xandi Keisa tautun mkhoi niwn he ke khan jo man de," naha haw by jo de.

¹² Ktoenkyn Fetu la ama iwn ktoenkyn ji, aphau ji he pie kahaw khiwn la, "Nan Keisa xandi tautun namkhoi niwn he khan man gan naha nan haw de. Nan Keisa xandi me lyiw ha man ti," naha haw by de.

Fetu man la Xandi Agripa gan Pawlu kthanq haw niwn

¹³ Niqva texiwn on degan xandi Agripa he anuipui Banei la Keisari kun me on niwn Fetu me kthanq mlau de lyiw hy jo de. ¹⁴ Ama ji la niqva texiwn on degan Fetu la Pawlu kthanq gan xandi Agripa me haw by jo de. "Feli la mron me keinq ha khe niwn khimi lonq de on de. ¹⁵ Ke la Jeirushlen kun me thaw degan Judaq miema glein ji he ktoenkyn ji la ke maq me Pawlu gan bi by u jo de. Khiwn la ke gan 'Pawlu gan mthi than aqna mthoe ve ja' naha nahaw de. ¹⁶ Ke la Roma ji arinon me khimi lonq man ama gan bi by niwn khimi ji he katein ha y man au ha y de. Nan ji bi by niwn gan mkonq than poe ha de naha haw by jo de. ¹⁷ Ama ji la neq me natiwn degan ke la ajon sha y klauq mhaan mniq me tautun mkhoi niwn mtynq me knoenq ha Pawlu gan namkoen na by de. ¹⁸ Kabi khimi ji la kdoe ha hoi y bi gadema ama ji la ke ta niwn he tne ma mthi thaan than ajie ji sha kre niwn sy y jo de. ¹⁹ Ama ji la ama ji iwn Kniqkhoeqmaq gan spaq niwn alan he ka'ieq ha on lau vi de. Jeishu naha kauq niwn diw vi niwn khimi gan Pawlu la xinq ja man de naha haw by de. ²⁰ Diwnq niwn neq gan ke nagy sha ha mkhoi ha mei mny y de. Dyde ke la Pawlu gan nan Jeirushlen kun me lyiw de amlunqkvaq ja by. Tneq me tautun namkhoi ja tyn man de na by de. ²¹ Pawlu la 'Keisa xandi la ke gan tautun namkhoi shan,' naha haw by de. Dyde ke ma Roma langie xandi me ama gan mkaq ha y man mron thunq me keinq ha khe ja," naha aqna he txu by jo de.

²² Xandi Agripa la ktoenkyn Fetu gan, "Kхими neq iwn pie gan ke kneq de ne lau vi de," naha haw by de.

"Tkhoen menan khimi tneq pie gan kneq ha man ti," naha Fetu la haw by de.

Pawlu gan xandi Agripa me mhenq niwn

²³ Mhaan mniq me xandi Agripa he anuipui Banei la avanq hoe niwn athonathau ghoi gan kashieq kana ha vy by jo de. Ama xini la langie ktoen goe ji he kun iwn ktoenkyn ji he vaan de khimi ji kalun niwn akhaan glein me koen u jo de. Ktoenkyn Fetu la txu by ha Pawlu gan namkoen jo de. ²⁴ Ktoenkyn Fetu la, "Xandi Agripa, me ji he kalun ha on niwn khimi ji jy, khimi neq gan tkhoenq u ja. Jeirushlen kun he Keisari kun me on niwn Judaq khimi ji la ke maq me Pawlu gan ry by ha, 'Ashau xinq he shan y de' naha xanq jo de. ²⁵ Gadema ke la Pawlu me mthi thaan than jiekre niwn ke katein y de. Ama la xandi Keisa iwn tautun mkhoi niwn gan khan jo man gan naha nahaw jo de. Ke la ama gan Roma kun me mkaq de naha ta jo de. ²⁶ Gadema Pawlu iwn kman niwn kthanq gan tri ha xandi Keisa me mkaq than tne ma mny y jo de. Dyde Pawlu gan diwnq ha ke tne tri ha de mei mny than nan ji maq me namhenq dy de. Xandi Agripa jy, nan diwnq ja. ²⁷ Kman niwn kthanq tri y klauq xandi Keisa gan tautun mkhoi he than khimi mxoe la hoi de sy y jo de," naha haw by de.

Pawlu la xandi Agripa maq me ama kman y de naha haw niwn

26 ¹⁻² Xandi Agripa la Pawlu gan, "Nanma la kman de, kman y de naha haw ha ja de," naha haw by de. Pawlu la ama akoe gan jau ha, "Xandi Agripa jy, veniq nan maq me kdoe ha Judaq ji ke gan nabi niwn gan mkonq ha de tkhoen ke la hoelihoelanq jo de.

³ Nan la Judaq ji iwn arinon axylpi ji he pieriesa gan ka'ieq niwn ji gan khuitan mny ja de. Amlunq shaukre khe ha ke tpe niwn gan nakneq ve ja.

⁴ "Ke laudie niq kon ke kema ji khoeq me, Jeirushlen kun me nagy ashau xinq mei naniwn Judaq ji axylpi mny ja de. ⁵ Neq ji la ke gan namny niwn texiwn rhin nathan dy de. Ke la Judaq ji iwn pieriesa ji gan anienmrien mlakie niwn Pharishei ji py me ke kauruiq de naniwn shaushi nathaw ha ja de. ⁶ Kniqkhoeqmaq la ke ji puipi ji gan khe by niwn kaudi gan kdon de tkhoen ke neq me kdoe ha msie niwn gan khan niwn de. ⁷ Ke ji axui xale ni de niwn ji la Kniqkhoeqmaq iwn maqtanq gan mniq, mxun sha degan Kniqkhoeqmaq kaudi khe niwn he tlele sha man de naha kdon u jo de. Xandi jy, ke kaudi tneq gan kdon ha on niwn tkhoen he Judaq ji la ke gan nabi niwn de. ⁸ Kniqkhoeqmaq la diw niwn khimi ji gan xinq he beqtn than sha de dan ja de naniwn nagy de yn y u niwn mei.

⁹ "Ke la Nazare kun iwn Jeishu gan tha on niwn mtien man ieqxau than sha shan de naha ta jo de. ¹⁰ Neq ji la ke Jeirushlen kun me sha khiwn dy de. Ke la miema glein ji iwn aqna gan dan ha Kanma Jeishu gan yn ni-

wn khimi ji amdaw gan mron thunq me keinq jo de. Tneq ji gan mthi de nala ke ma hoi ja ga naha amlunqkvaq jo de. ¹¹ Ke la sha mtyng sha ha Kniqkhoeqmaq iwn in haan de khiwn la haan de me lyiw ha tneq ji gan kloe jo de. Ama ji la, ke ji Jeishu gan yn y dy jo gan naha haw than neremsausau than sha jo de. Ke ma kdoe thaw naha axy niwn khoeq iwn kun ji me lyiw ha kloe jo de.

Pawlu la ama khrijen kkrhau niwn gan thuiq niwn

(Tloe 9:1-19; 22:6-16)

¹² "Ke la tynygy sha than miema glein ji me aqna la ha Damaska kun me lyiw jo de. ¹³ Lan lyiw toen me kniq tiwtliwn gan khoeqshniq kon kniq khaan y kvanphra niwn haan de gan ke nu jo de. Kvan tneq la ke he ke iwn aphau ji gan namdaphra jo de. ¹⁴ Ke ji axylpi ji la klena me katin pi vi jo de. Ke gan natpie niwn atxaw haan de la, 'Shawlu, Shawlu nagy de tkhoen ke gan nakloe than vi mei. Ke gan na-ieqxau la me gan me naq he beqtn he ga de,' naniwn Heibru pie he ke the jo de. ¹⁵ Ke la, 'Nan ape niwn, Kanma jy,' naha diwnq by de. Kanma la, 'Nan nakloe niwn Jeishu ga de. ¹⁶ Gadema thau ja. Ke ave navy ha niwn la, nan gan ke iwn tanna sha than naxieq niwn de. Nan la veniq ke gan nu niwn ashieqshiq khimi ji me thuiq ha de. Kaukiwn me nan gan ke namnui than on niwn ji gan ma thuiq ha de. ¹⁷ Ke la nan gan nanma axui Judaq khimi ji he, axy niwn khimi axui ji kon ma ke natxon man gan. ¹⁸ Nan la tneq ji ami nu than ke namkaq man de. Neq ji vinqroe niwn kon kvan niwn me kahoiq than nan sha ha de. Saten xuipei iwn namkaw niwn kon thaw ha Kniqkhoeqmaq iwn namkaw niwn me thaw than sha ha de. Dyde ke la neq ji ajie gan mxoe man de. Khiwn la ke gan yn de tkhoen sepin niwn khimi ji unq me mtyng gan poe by man de,' naha na by de.

Pawlu la ama iwn maqtanq kthanq thuiq niwn

¹⁹ "Xandi Agripa jy, ke la khoeqshniq kon navy niwn manthon niwn gan kneq y klauq on y de. ²⁰ Kanmaq xiw Damaska kun he Jeirushlen kun me, khiwn la Judaq ji on niwn khoeq axylpi ji me, axy niwn khimi axui ji me ma ke kthanq ghoi gan thuiq ha de. Ke thuiq niwn la khimi ji la ajie ji gan anon dan u ha Kniqkhoeqmaq me kahoiq ha de. Khuitan anon dan de naniwn gan mny than aghoi ji gan sha ha mnui ha de. ²¹ Ke tynygy sha by de tkhoen he Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me on degan Judaq ji la nanien ha mthi de nasha niwn de. ²² Gadema ave mtien de Kniqkhoeqmaq la ke gan naklonq jo de. Dyde ke la neq me kdoe ha nere niwn khimi ji he, kaurein niwn khimi axylpi ji me ke nu niwn the niwn ji gan nathuiq by niwn de. Mawshei he Phoishma ji haw niwn he kanmaq me nagy kkrhau de mei naniwn ke ma tynygy thuiq niwn

jo de. ²³ Khristu la neremsausau khan ha diw ha de. Jeishu Khristu la diw niwn kon xinq beqtyn niwn me kanmaq xiw long de jo de. Ama la Judaq ji, axy niwn khimi axui ji txon niwn gan dan ha ja naha thuiq ha de. Kthanq tneq la ama ji me kvan he jo de.”

Pawlu xandi Agripa gan yn than haw niwn

²⁴ Pawlu la tynygy haw by la, ktoenkyn Fetu la, “Pawlu, nan la aroe ga de. Nan la katu ha thoeng naq vi de tkhoen rhoe lau vi dy,” naha haw by de.

²⁵ Pawlu la, “Ktoenkyn Fetu jy, a-na ja jo gan. Gadema ke rhoe niwn sy y de. Ke tpeie niwn la khuitan, khiwsh-biw tpeie niwn de. ²⁶ Xandi Agripa jy, nan gan ke sanrau nahaw de. Nagy de mei nala, neq axylypi ji gan nan mny ja de naha ta jo de. Jeishu kthanq ji la khimi mny y niwn the y niwn mtynq me kkrhau niwn sy y de. ²⁷ Xandi Agripa jy, nan phoishma ji haw niwn gan yn ja by. Nan yn ja de naniwn ke mny ja de,” naha haw by de.

²⁸ Xandi Agripa la Pawlu gan, “Ktiw sxiw de he nan la ke gan khrijen long de kkrhau than mruiq de dan ja de,” na by de.

²⁹ Pawlu la, “Ktiw sxiw de, amdaw naniwn la tangoe niwn sy y de. Veniq ke pie gan kakneq nan he nan ji axylypi ji ke he Kniqkhoeqmaq txon niwn gan dan than ke Kniqkhoeqmaq me saxein mke jo de. Gadema nan ji la ke he kamkrhien ha sisi on than ne he y jo de,” naha haw by jo de.

³⁰⁻³¹ Xandi Agripa, ktoenkyn Fetu, Banei he axy niwn ji la thau ha thaw khiwn la ama ji ttoi kahaw u jo de. “Kхими neq la diw than than he mron me keinq than than ajie on y de,” naha kahaw u jo de. ³² Xandi Agripa la Fetu gan, “Neq la Keisa xandi me tautun mkhoi niwn gan khan y nala loe shan dy de,” naha haw by de.

Pawlu la Roma kun me lyiw niwn

27 Ke ji la Itali khoeq me shanphoe he lyiw de naha kamshyn degan ktoenkyn Fetu he ama iwn aphau ji la Pawlu he axy niwn ji gan mron thunq kon mthoe by jo de. Julija naniwn Roma langie long haan lienbe de gan kamkaw me au by jo de. Julija la Roma xandi Keisa iwn tauphy naha kauq niwn tauphy iwn ktoenkyn long de jo de. ² Ke ji la Adramuti kun iwn vy niwn shanphoe me poe u jo de. Shanphoe tneq la Asha khoeq iwn tvaqmlan junq de me on niwn shanphoe siexun ji me lyiw de kauxiw jo de. Ke ji he vaan de Aritakhu naniwn atxuiq long de kauruiq jo de. Tneq la Makeidawni khoeq iwn Tasaloni kun sha jo de. ³ Mhaan mniq me ke ji la Sidun kun me tiwn jo de. Julija la Pawlu gan mxien hana ama iwn aphau ji me lyiw he ha ama ne niwn ji gan poe by he jo de. ⁴ Sidun kun kon thaw jo la kli shy'yoq ha de tkhoen Kuphru mra kauniq tein iwn kli khiw kon kam'jau jo de. ⁵ Ke ji la Kili-khoeq he Penphili khoeq iwn tvaqmlan kon laha gan

kaq ha Lusija khoeq iwn Mura kun me tiwn jo de.

⁶ Tneq me langie long haan lienbe de gan kamkaw la Itali khoeq me lyiw niwn Alezenda kun iwn vy niwn shanphoe janq de he katein by de. Dyde ama la ke ji gan shanphoe konq me natpoe jo de.

⁷ Ke ji la jiwjniwn sha ha niqva amdaw lyiw ha jo de. Ielaukhauqkhouq sha ha Kanei kun me paw xaw jo de. Kli shy'yoq ha de tkhoen ke ji la kanmaq me lyiw de dan y jo de. Dyde ke ji la Salamon kun tein kon tloi ha K'reitei mra kauniq iwn kli khiw phan kon lyiw jo de.

⁸ Tvaqmlan he tauxien kon kam'jau jo de. Ke ji la ielaukhauqkhouq lyiw ha Lase kun tein iwn siexun ghoi naniwn me tiwn jo de.

⁹ Ke ji lyiw niwn la niqva amdaw than dy jo de. Ajie gan mxoe than luisui sha niwn shni ktiw khiw dy de tkhoen shdin thaw ga dy de. Dyde shanphoe he kam'jau ha lyiw than ktiw sy y dy de. Dyde Pawlu la ama ji gan shaudi poe by jo de. ¹⁰ “Khunpoe ji jy, me ji ave shanphoe kam'jau la neremsausau niwn he katonq man de. Shanphoe konq me on niwn mkun ji he shanphoe ma koilila lau ga de. Me ji ma diw pi man de” naha haw by jo de. ¹¹ Gadema langie long haan lienbe de gan kamkaw la Pawlu tpeie niwn gan kneq y klauq shanphoe kanma he shanphoe ape gan kashiwn iwn pie gan nienq kneq ga de. ¹² Siexun tneq me shdin din man on de hoi y de. Khimi amdaw ji la shanphoe he lyiw than kamshyn u jo de. Phoni kun me tiwn than kam'jau de nala shdin din man tneq me on de naha kdon u jo de. Phoni kun la K'reitei kauniq me on niwn siexun ghoi jo de. Siexun tneq la vaqxu he kniq diwn phan me he vaqshi he kniq diwn phan ji kon amaq kahoiq jo de.

Lahaw me kli pui katonq niwn

¹³ Vaqxu li la hiwhiw thaw by ha, ama ji la me ji tiwn de ne niwn me tiwn ja ga naha ta u jo de. Ama ji la sawhau gan thyn khiwn la K'reitei tvaqmlan junq ha lyiw jo de. ¹⁴ Texiwn lyiw ha vaqshi kniqshie kli pui naha kauq niwn ra niwn kli pui la K'reitei mra kauniq phan kon thaw by jo de. ¹⁵ Kli pui la shanphoe gan ry by ha shanphoe lyiw de ne niwn me lyiw de dan by y jo de. Ke ji la ka'ein y klauq kli pui namhenq niwn me kauruiq ha jo de. ¹⁶ Kodei mra kauniq ashin gan junq ha lyiw ha kli khiw me thaw jo de. Ieliepekhaw sha ha ashau gan txon than mlon pi gan thyn u jo de. ¹⁷ Ama ji thyn khiwn degan shanphoe khushlu than xuinoen ji he shanphoe gan mkrhien jo de. Ama ji la Shurati kauniq ma iwn mra me ktanq kraan de xiqsa jo de. Dyde ama ji la mlon kli xan glein gan mxa ha shanphoe gan kli thaw niwn me mhenq than sha jo de. ¹⁸ Lipui la thaw by li lau vi ha ry by de tkhoen mhaan mniq me la shanphoe me on niwn mkun ji gan tui me mhie u jo de. ¹⁹ Mhaan mniq me la shanphoe me on niwn nagy

mei niwn xuinoen ji, mlon kli xan ji, mlon kli tun ji gan ama ji akoe he mhie u jo de. ²⁰ Niqva amdaw ke ji la kniq, aqshi ji gan ma nu ha y jo de. Kli pui la amdaw thaw by li lau vi de. Kaukiwn me ke ji la ke ji axylypi diw de naha kathi u jo de.

²¹ Shanphoe shama ji la sana nina sa y klauq on niwn texiwn on thaan dy de. Pawlu la ama ji maq me kdoe ha, "Shanphoe shama ji jy, ke pie gan nakneq ha K'reit-ei kon thaw y la hoi de. Tynygy nala mkun ji kdieku ha shanphoe ma neq jie man koilila de sy y de. ²² Gadema ave nan ji gan ke nahaw de ne niwn la thakshu u nanq ja. Nan ji ape ma diw ha y de. Shanphoe mkrhe nienq pjau man de. ²³ Vexunq ke iwn Kanma, ke akla niwn Kniqkhoeqmaq iwn thoeq la ke me navy jo de. ²⁴ Ama la ke gan, 'Moen nanq ja, Pawlu jy. Xandi Keisa maq me nan kdoe ha de. Nan ji shanphoe kasi niwn khimi axylypi ji gan nan dhan he Kniqkhoeqmaq la namxien ha natxon man de,' nade. ²⁵ Dyde khunpoe ji jy, thakshu u nanq ja. Ke la Kniqkhoeqmaq gan akla ha thoeq la ke gan nahaw niwn he kkrhau man de. ²⁶ Gadema shanphoe la mra kauniq haan man me ktanq kraan ja tiwn man ga," naha haw by de.

²⁷ Kli pui nathaw niwn diwn xaq xale mliq de iwn mdiwn me ke ji la Adri lahaw me kam'jau ha on jo de. Mdiwn kthiwxiw gan shanphoe shama ji la kauniq haan de he tiwn nene dy thi by de. ²⁸ Dyde ama ji la tui najie de alibu mei mthan jo la lan kuishy de on by jo de. Texiwn la mthan beqtyn ha lan xale baan de on by jo de. ²⁹ Ama ji la txun glein ji gan ty man de xiqsa ha shanphoe ape kon sawhau mie mliq de mxa u jo de. Khoeqvanq an ja ve la naha saxein mke u jo de. ³⁰ Shanphoe shama ji la shanphoe amon iwn sawhau gan mxa he sha ha ama ji loe than ashau txon than mlon pi gan mxa jo de. ³¹ Gadema Pawlu la langie long haan lienbe de gan katkhoenq he langie ji gan, "Shanphoe shama ji shanphoe konq me on y de nala nanma ji ma ashau xinq de thi u nanq," naha haw by de. ³² Dyde langie ji la xuinoen gan byn thaw ha mlon pi gan tui me m'jau pha jo de.

³³ Khoeqvanq nene degan Pawlu la ama ji axylypi gan haan man haan man sa u ja naha msoe by de. "Nan ji la niqva xale mliq de xinxin son ha ave mtien la tne ma sa y de. ³⁴ Nan ji sana nina haan man sa ja naha ke namsoe de ne jo de. Nan ji diw ha y than tneq ji gan sa ha de. Nan ji aluq iwn ashan mie mie man mtienq la lauq ha y de," naha haw by de. ³⁵ Tynygy tpie khiwn la Pawlu la tkoe ji gan la ha khimi ji maq me Kniqkhoeqmaq gan mthoeq khiwn la khoiphei ha sa jo de. ³⁶ Ama ji la thamsun ha axylypi ji la asani ji sa u jo de. ³⁷ Shanphoe konq me ke ji la lienbe ni de he xuishri de he long tru de on thaan jo de. ³⁸ Ama ji la sa iw ni iw khiwn la shanphoe jauhau than gjun ji gan lahaw thunq me mhie u jo de.

Shanphoe phjau niwn

³⁹ Khoeqvanq degan shanphoe shama ji la kauniq gan nu ha ma by y jo de. Ama ji la lahaw non iwn mra gan nu by ha tvaqmlan konq me ktanq than sha de naha ta jo de. ⁴⁰ Dyde ama ji la sawhau xui gan byn thaw ha ksheshu jo de. Mlon pe sha niwn tauqpe ji gan mkrhien niwn xuinoen ji gan ma shu jo de. Mlon kli xan gan xan ha kauniq phan me kam'jau u jo de. ⁴¹ Ama ji tvaqmlan me tiwn ha y man degan mra me shanphoe amon la ty shu by vi de. Amon kasuiq de dan y ha tuilein glein la ry mtynq ry by ha ape kietau by vi de.

⁴² Langie ji la mron me keinq ha khe niwn khimi axylypi ji gan mthi de ne by jo de. Tynygy nala mron me keinq ha khe niwn khimi ji la kauniq me kalein ha kauxui de dan y de. ⁴³⁻⁴⁴ Gadema langie haan lienbe de gan kamkaw la Pawlu ashau gan txon de ne by de. Ama la mron me keinq ha khe niwn khimi ji gan mthi than aqna poe by y jo de. "Tui kalein de thoenq niwn khimi ji kanmaq xiw shonq ha kauniq me kalein ja shan. Kban niwn khimi ji la pjien ji he shanphoe ashei gan kasi u," naha aqna he txu by jo de. Tynygy sha ha ke ji axylypi ji la ashau loe ha kauniq me tiwn xaw jo de.

Melata mra kauniq me tiwn niwn

28 Tynygy diw y thi y ashau loe khiwn gan ke ji tiwn niwn mra kauniq la Melata mra kauniq naha kauq niwn gan mny u jo de. ² Melata me on niwn khimi ji la ke ji gan naklonq jo de. Khoeq nienq ha mdin by de tkhoen ama ji la me nati by ha khlonq namnau jo de. ³ Pawlu la thin tau'iwn de gan lun kaanq ha me me bonq jo de. Tynygy degan thin tau'iwn thunq kon mxuiq mie de thaw by ha Pawlu iwn akoe gan mtu by de. ⁴ Melata mra kauniq me on niwn khimi ji la Pawlu akoe gan mxuiq kbanlanlan niwn gan nu by la ama ji ttoi kahaw u jo de, "Neq la khimi ji gan kamthi long man kkrhau ha de. Lahaw thunq me diw y gadema ashau xinq than xoiq tha niwn Kanma la ama gan poe by y," naha kahaw u jo de. ⁵ Gadema Pawlu la mxuiq gan me me kathiwn ha mxa by jo de. Ama la anonanaq ma dan y jo de. ⁶ Ama ji la Pawlu iwn akoe bau de, sy y la ktanle katin ha diw de naha ta u jo de. Gadema texiwn rhin na than son gadema Pawlu me tne ma nagy by y jo de. Ama ji la amlunq kamkrhau ha neq anan glein ga shu mei naha haw u jo de.

⁷ Mtynq tneq he xanqla y niwn me mra kauniq iwn asora ktoenkyn Pubali iwn in he tkha on de. Ama la ke ji gan in me nakauq ha niqva thunq de ke ji gan khlonq namnau jo de. ⁸ Pubali iwn ape la i'na me xy y ha ei kasu by jo de. Pawlu la akhaan thunq me koen ha, akoe thyn ha saxein mke by ha hoi he by jo de.

⁹Tyngy sha by de tkhoen tneq me on niwn axy niwn xy y naq niwn khimi ji la vy ha Pawlu la hoi than sha by jo de. ¹⁰Ama ji la ke ji gan namdon ha kauvixun ji amdaw namxun than jo de. Ke ji mra kauniq neq kon thaw ha lyiw de sha degan ma shanphoe konq me sa than ni than nathein u jo de.

Pawlu Roma kun me tiwn niwn

¹¹Xa thunq de on khiwn gan ke ji la Alezenda kun iwn shanphoe he kam'jau jo de. Shanphoe tneq la mra kauniq tneq me shdin din de on jo de. Shanphoe tneq iwn amiq la anan kauphie naha kauq jo de. Shanphoe amon me anan kauphie Kosata he Punlu iwn amoen gan khe jo de. ¹²Ke ji la Syra ku kun me tiwn ha niqva thunq de on jo de. ¹³Tneq kon ke ji la shanphoe he kam'jau beqtyn ha Reigun kun me tiwn jo de. Mhaan mniq me la vaqxu li nathaw jo de. Ave niq de me la Puteili kun me tiwn jo de. ¹⁴Tneq me ke ji la yn niwn khimi ji he katein ha ama ji he niqva shri man he na'on be ga man ja naha haw by jo de. Khiwn la ke ji ma Roma kun me lyiw jo de. ¹⁵Roma kun me on niwn yn niwn khimi ji la ke ji tiwn than kthanq gan nathe jo de. Ama ji la Api zi iwn he Khlong ji I'na Mie Thunq de naha kauq niwn mtynq iwn katein than vy u niwn jo de. Pawlu la tneq ji gan nu by la Kniqkhoeqmaq gan mthoeq ha thamsun beqtyn jo de.

Pawlu la Roma kun me maqtanq sha niwn

¹⁶Ke ji la Roma kun me tiwn degan asora ktoenkyn ji la Pawlu gan kason lonq de he ama on de ne niwn me on he jo de.

Pawlu he Judaq ktoenkyn ji Roma me katein niwn

¹⁷Niqva thunq de on la Pawlu la tneq me on niwn Judaq ktoenkyn ji gan kalun than kauq jo de. Neq ji kalun degan ama la, "Khunpoe ji jy, Ke la me ji khimi ji gan jie niwn tne ma sha y jo de. Puipi ji kon dan niwn arinon gan ma ke ieqxau y jo gan. Gadema Jeirushlen kun menan ke gan nanien ha Roma langie ji me na-au lau vi de. ¹⁸Roma langie ktoenkyn ji la ke gan namsie ha namxoe de ne u jo de. Nagy de mei nala ke la diw shan than ajie sha y de naniwn gan ama ji katein jo de tkhoen de. ¹⁹Gadema Judaq ji la ke gan namxoe de ne y de. Dyde ke ma xandi Keisa me lyiw ha than haw jo de. Ke la me ji Judaq khimi ji gan bi than tne ma on y jo de. ²⁰Dyde nan ji he natein ha katpie than mke jo de. Isreila khimi ji kdon ha on niwn Jeishu Khristu tkhoen he ke gan namkrhien niwn jo de," naha haw by jo de.

²¹Ama ji la, "Ke ji la nan kthanq gan tri niwn sa gan Judaq khoeq kon dan y jo de. Judaq khoeq iwn naqpi je ape ma nan kthanq gan hoi y namhenq y jo de, hoi y

tpie y jo de. ²²Gadema ke ji nan pie gan kneq de ne man jo de. Mtynq ttyn me on niwn khimi ji la nan he yn niwn khimi tauphy ji kthanq gan hoi y tpie niwn kthanq ke ji mny jo de," nade.

Pawlu Roma me kthanq ghoi thuiq niwn

²³Dyde ama ji la Pawlu gan niq man katein ga shi naha haw by jo de. Ama ji kahaw niwn mniq menan khimi amdaw ji la Pawlu on niwn akhaan me lyiw by de. Mkhoen kon mdiwn mtien de Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq kthanq gan thuiq by jo de. Ama la Jeishu kthanq gan Mawshei iwn pieriesa he Phoishma ji iwn sa ji gan haw ha Jeishu gan yn than m'jon de ne jo de. ²⁴Axy niwn khimi ji la Pawlu haw niwn sy ja de naha yn u jo de. Axy niwn khimi ji la yn by y jo de. ²⁵Dyde ama ji la amlunq axyxy on ha thaw ha lyiw u vi jo de. Tyngy lyiw degan Pawlu pie mlan de haw niwn la, "Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la me ji puipi ji gan phoishma Heishaja kon haw niwn ji la khuitan ja de. ²⁶Kniqkhoeqmaq la Heishaja gan,

'Lyiw ha khimi neq ji gan thuiq ja.

Nan ji the gadema kneqthoenq y man ti.

Nan ji tkhoenq gadema nu y de naha haw ja.

²⁷Nagy de mei nala khimi neq ji iwn amlunq la tha na vi de.

Ama ji knaq la the y de.

Ama ji la ami ji gan kapin lau vi de.

Sy y la ama ji ami ji nu ha, knaq ji the man de.

Ama ji ta ha kneqthoenq la ke me naho iq ja tyn man ga.

Tyngy la ke la tneq ji gan hoi he beqtyn man gan,' naha haw by de.

²⁸"Dyde Kniqkhoeqmaq la axy niwn khimi axui ji gan ma txon niwn gan poe de ne jo de naha nan ji gan namny he de ne jo de. Tneq ji la kneq ja tyn man ga," naha haw by de. ²⁹[Pawlu tpie by khiwn la, Judaq ji la ama ji ttoi ka'ieq thithau ha thaw khe ha lyiw u jo de.] †

³⁰Pawlu la tneq me in haan de gan vaan ha shni ni de on jo de. Ama me vy by niwn khimi ji gan ma landy by jo de. ³¹Ama la Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq kthanq gan thuiq ha, Kanma Jeishu Khristu kthanq ji gan mtu by jo de. Ama la ape gan ma xiq y klauq thuiq ha ape ma ama gan ie by y jo de.

† *Abyn neq la nagy mei niwn saboi me kauruiq y de.*

Roma

Katein niwn

Pawlu la Roma kun iwn tauphy me lyiw than mshyn niwn he mxiw pypy ha Roma saboi neq gan tri niwn jo de. Ama mshyn niwn la kun tneq iwn khrijen ji me tna man maqtanq sha khiwn la ama ji klong niwn he Spin khoeq me maqtanq sha than jo de. Saboi tneq me ama la ama kneqthoenq niwn khrijen ji yn niwn kthanq he khrijen ji ashau xinq niwn me nagy ashau xinq ha de mei naniwn thuiq than jo de. Pawlu tri niwn saboi thunq me saboi neq la Pawlu haw de ne niwn koipy xiw jo de.

Pawlu la Roma kun me on niwn khrijen ji gan mlau ha ama ji avuiq saxein mke by jo de naniwn gan haw khiwn la ama haw de ne niwn adika kthanq ji gan tri jo de. Adika kthanq la, "Kniqkhoeqmaq la khimi ji he nagy sha ha koeban niwn gan kthanq ghoi la namnui niwn jo de. Neq la kausy xiw he kaukiwn xiw mtien man yn niwn dhan he sha jo de" (1:17).

Neq khiwn gan Pawlu la adika kthanq gan amdaw thuiq jo de. Judaq axui he axy niwn khimi axui ji pauky khimi axylpi ji la ajie iwn bohan tkui me on niwn khimi ji ga de tkhoen Kniqkhoeqmaq he khuitan kamrui de ne jo de. Khimi ji la Jeishu Khristu gan yn niwn dhan he Kniqkhoeqmaq he khuitan kamrui u jo de. Neq khiwn gan Kniqkhoeqmaq he aphau sha de tkhoen Khristu he kamrui ha ashau kautha gan dan niwn kthanq tri jo de. Yn niwn khimi ji la Kniqkhoeqmaq he mduirui mduishaw niwn dan ha Kniqkhoeqmaq iwn Muiqxaq dhan he ajie he diw niwn bohan tkui kon loe jo de. Akhaan 5-8 de me Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa iwn triw niwn he yn niwn khimi ji iwn ashau xinq niwn me Kniqkhoeqmaq iwn Muiqxaq iwn bohan gan haw jo de. Neq khiwn gan khimi axylpi ji avuiq Kniqkhoeqmaq iwn mshyn niwn thunq me Judaq ji he axy niwn khimi axui ji la nagy kshiwn mei naniwn kauruiq jo de. Judaq axui ji Jeishu gan ieqxau niwn la khimi axylpi ji la Jeishu dhan he Kniqkhoeqmaq iwn koetanq gan dan than jo de. Ama la Judaq axui ji la Jeishu gan ieqxau ja voivoi y de naniwn yn jo de. Kaukiwn me Pawlu la khrijen ji nagy ashau xinq shan mei naniwn, khimi ji he karie niwn me nagy khie ha de mei naniwn tri jo de. Tynygy tri niwn me Kniqkhoeqmaq iwn maqtanq sha niwn kthanq, aqna ka'on ji he naqpi je avuiq khrijen ji sha than maqtanq, me gan me kamny niwn mlunq he klau niwn gan tri ha kaukiwn me la amiq he mlau ha Kniqkhoeqmaq gan mthoeq ha knau jo de.

Kthanq adoi

Katein niwn he adika kthanq
Txon niwn gan khimi ji ne niwn
Kniqkhoeqmaq iwn txon niwn alan
Khristu dhan he dan niwn ashau kautha
Kniqkhoeqmaq iwn mshyn niwn thunq iwn Isreila axui
Khrijen ji ashau xinq niwn
Khiwn niwn he amiq he mlau niwn

Mlau niwn

¹ Sa neq la Jeishu Khristu iwn tanna Pawlu iwn jo de. Kniqkhoeqmaq la ama iwn kthanq ghoi gan thuiq than kauq ha tloe naha xieq jo de.

² Kausy gan Kniqkhoeqmaq la phoishma ji kon kthanq ghoi gan kaudi khe niwn Sepin Seryiw niwn Piemkun me tri ha khe jo de. ³ Kthanq neq la Kniqkhoeqmaq iwn spa, me ji iwn Kanma Jeishu Khristu

iwn kthanq jo de. Ama la khimi he kkrhau ha Davi axui kon naskrha niwn jo de. ⁴ Kniqkhoeqmaq ajiwn he Kniqkhoeqmaq iwn Spa naniwn mny than Sepin Seryiw niwn Muiqxaq dhan he Kniqkhoeqmaq la hoe niwn bohan he diw niwn kon xinq he beqryn jo de.

⁵ Kanma tneq dhan he Kniqkhoeqmaq la ke gan tloe lonq de kkrhau he ha Khristu iwn maqtanq gan sha than napoe jo de. Axui axylpi iwn khimi ji la yn ha kneq u than Kniqkhoeqmaq la ke gan natoeq jo de.

⁶ Roma kun me on niwn nan ji ma Jeishu Khristu iwn atxuiq ji naha Kniqkhoeqmaq xieq niwn atxuiq thunq me kauruiq be jo de.

⁷ Kniqkhoeqmaq khie niwn ama iwn khimi ji naha kauq niwn Roma kun iwn nan ji me ke sa natri jo de.

Me ji iwn Pe-e Kniqkhoeqmaq he Kanma Jeishu Khristu la nan ji gan koetanq he mduirui mduishaw niwn napoe ga jo shan.

Mthoeq ha saxein mke niwn

⁸ Ke la nan ji avuiq Jeishu Khristu dhan he Kniqkhoeqmaq gan kanmaq xiw mthoeq jo de. Nagy mei nala nan ji yn niwn kthanq ji la khoeqra neq bre kthanq jaq de tkhoen jo de. ⁹ Kniqkhoeqmaq la ke haw niwn ji khuitan ja de naniwn shaushi jo de. Kniqkhoeqmaq iwn Spa kthanq ghoi gan thuiq niwn he ke la Kniqkhoeqmaq maqtanq gan amlunq on niwn mtien de sha jo de. Ke la nan ji gan namlaan ja voivoi ha saxein namke by jo de naniwn Kniqkhoeqmaq mny ja de. ¹⁰ Kniqkhoeqmaq aliw he lan mhunq panq than he ke nan ji me vy ha than ke ave Kniqkhoeqmaq me saxein mke jo de. ¹¹ Nan ji khushlu than muiqxaq iwn aghoi gan naxi de ne jo de tkhoen nan ji he katein de ne xinxiwn jo de. Dyde nan ji yn niwn la hoe ha khushlu man de. ¹² Tynygy katein degan nan ji he ke la me ji yn niwn gan kathuiq u ha lonq man gan lonq man kamru kamran than ga jo de.

¹³ Naqpi je ji jy, ke la nan ji me vy than kauxiw ja voivoi jo de. Gadema haan de niwn la ke gan tynygy sha niwn ji gan na-ieq ja voivoi jo de. Ke la axy niwn khimi axui ji unq me yn niwn khimi ji kkrhau he beshe he nan ji unq me ma kkrhau he de ne jo de naniwn namny he de ne jo de. ¹⁴ Ke la mdimkhiw niwn, rein niwn, pethon on niwn, on y niwn khimi axylypi ji me maqtanq sha than on man de. ¹⁵ Dyde ke la Roma kun me on niwn nan ji me ma kthanq ghoi gan thuiq than amlunq thauqhoe jo de.

Kthanq ghoi iwn bohan

¹⁶ Ke la kthanq ghoi gan kadikhiw ja de. Kthanq ghoi tneq la yn niwn khimi axylypi ji, kanmaq xiw Judaq ji he kaukiwn me la axy niwn khimi axui ji me ma txon than Kniqkhoeqmaq iwn bohan jo de. ¹⁷ Kniqkhoeqmaq la khimi ji he nagy sha ha koeban niwn gan kthanq ghoi la namnui niwn jo de. Neq la kausy xiw he kaukiwn xiw mtien man yn niwn dhan he sha jo de. Piemkun me la, "Kniqkhoeqmaq gan koeban niwn khimi la yn niwn tkhoen he ashau xinq man de," naha on de.

Khimi ji iwn ajie

¹⁸ Hoi y niwn gan kasha, Kniqkhoeqmaq gan mny y niwn khimi ji iwn ajie kon me Kniqkhoeqmaq iwn akdoe la khoeqshniq kon vy ha mnui dy de. Tneq ji iwn

hoi y niwn lan ji la Kniqkhoeqmaq kthanq khuitan niwn gan mny y than taan jo de. ¹⁹ Kniqkhoeqmaq la ama ji gan shaukhoen poe jo de. Nagy de mei nala Ama la neq ji gan sanrau mnui de tkhoen Kniqkhoeqmaq kthanq mny than hoi niwn ji gan mny jo de.

²⁰ Kniqkhoeqmaq la khoeqra neq gan mriw de niq kon ama iwn nu ha dan y niwn tshautkhon bohan he ama nediw nera on niwn ji gan sanrau nu dy jo de. Khimi ji la Kniqkhoeqmaq mriw niwn ji dhan he ama gan mny ha jo de. Dyde neq ji la tne ma haw de dan y dy de.

²¹ Neq ji la Kniqkhoeqmaq gan mny gadema Kniqkhoeqmaq gan law ha koemukoetanq y on lau vi de. Koemukoetanq niwn taupei la avanq on y niwn gan ta ha tne ma mny y niwn amlunq ji la vinqthunq niwn he koi u lau vi de. ²² Neq ji la ama ji gan ama ji pethon on de naha haw gadema pethon on y niwn aroe ji ga de.

²³ Tshautkhon ashau xinq niwn Kniqkhoeqmaq gan akla niwn taupei diw she niwn khimi, tva ji, akhaw mie mliq de on niwn ji he kuwa ha lyiw niwn shtunshtoen ji, tetwa ji he niwn amoen gan sha ha akla u lau vi de.

²⁴ Tneq tkhoen he Kniqkhoeqmaq la neq ji gan ama ji mlonq me ne niwn hoi y niwn ji sha than poe by jo de. Lonq de gan lonq de akyq ji me k'ja than sha u lau vi de. ²⁵ Neq ji la ama ji bau niwn gan Kniqkhoeqmaq kthanq khuitan niwn he kphau u lau vi de. Kniqkhoeqmaq ama gan akla niwn taupei la Kniqkhoeqmaq mriw niwn ji gan akla u lau vi de. Mriw niwn Kanma gan tshautkhon man mthoeq u jo shan. Amen.

²⁶ Neq tkhoen Kniqkhoeqmaq la k'ja than hoi niwn, hoi y niwn ji sha than au by jo de. Nuipuidi ji mtienq la arinon on niwn he naqpadi he vaan de on y klauq nuipuidi ttoi on u lau vi de. ²⁷ Tynygy he naqpadi ji ma nuipuidi ji he vaan de on niwn arinon gan khepha ha naqpadi ttoi on ne niwn amlunq la me he kan lau vi de. Naqpadi ttoi k'ja she niwn gan sha ha ama hoi y sha niwn avuiq kba niwn shaukhoen gan dan jo de.

²⁸ Khimi neq ji la ama ji amlunq me Kniqkhoeqmaq kthanq khuitan niwn pethon gan mrie de ne y de tkhoen amlunq ji kaudydy kkrhau than au by jo de. Dyde neq ji la sha shan y niwn ji gan sha u lau vi de.

²⁹ Neq ji la aqshi kaudydy ji, hoi y niwn, oerha on niwn, sha niwn ji hoi y niwn ji he koi jo de. Neq ji la tauieqshi niwn, khimi gan mlie niwn, bau niwn, tauieqthoenq niwn he koi jo de. Neq ji la khimi gan thuiqsa niwn jo de. ³⁰ Khimi kthanq thuiq niwn, Kniqkhoeqmaq gan mtiwliw niwn, nu y san y sha niwn, kaliw niwn, kathoeq niwn ji jo de. Neq ji la hoi y niwn alan ji gan ta u ga de. Noi-oi pe-e pie gan kneq y niwn khimi ji jo de. ³¹ Ta thoeng y niwn, kaudi gan mriekie y niwn, khimi ji gan khie niwn on y, mxien niwn on y niwn khimi ji ga de. ³² Tynygy ashau xinq niwn khimi ji la diw niwn shaukhoen he kba ga de naniwn Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa haw niwn gan mny ja de. Ama ji la tneq ji gan sha ja voivoi niwn mkrhe sy y man de.

Tyngy sha niwn khimi ji gan mtienq la aan poe by man de.

Kniqkhoeqmaq iwn tautun mkhoi niwn

2 Dyde khunpoe jy, nan la khimi ji gan tautun mkhoi lau vi by. Nan la ape ma ja shan ke me ajie on y de naha haw ha y de. Nan ma tneq ji he ajie ji gan sha thaan ha tautun mkhoi niwn la nanma gan nanma shaukhoen kapoe niwn he ga de. ² Kniqkhoeqmaq la tneq ji ajie sha ha tautun mkhoi niwn khuitan ja de naniwn me ji mny ja de. ³ Nanma ma ajie tneq ji sha ha khimi ji sha niwn ajie gan tautun mkhoi lau vi by. Nanma la Kniqkhoeqmaq tautun namkhoi niwn gan loe de thi by. ⁴ Nan la Kniqkhoeqmaq iwn mxien niwn, amlunqshau niwn he amlunq kau-iw niwn ji gan nu y san y sha niwn by. Kniqkhoeqmaq namxien niwn la nan gan anon dan than namhoi de naniwn nan khuitan mny ja de. ⁵ Gadema nan la amlunq thakan niwn he anon dan y niwn mlunq on de. Dyde Kniqkhoeqmaq iwn akdoe he khuitan niwn tautun mkhoi than nathaw niwn mniq me nan la shaukhoen glein gan khan ha man de.

⁶ Kniqkhoeqmaq la khimi ji gan ama ji sha niwn he tlele aghoi he a'shi poe by man de. ⁷ Hoi niwn ji gan mriekie ja voivoi ha mimoen, amiq hoe niwn he diw ve y niwn ashau gan shoeq niwn khimi ji gan Kniqkhoeqmaq la tshautkhon ashau gan poe by man de. ⁸ Axy niwn khimi ji la ama ja xiwxixi amlunq on niwn, khuitan niwn gan ne y, kman niwn txuiq xui niwn khimi ji gan Kniqkhoeqmaq la kdoe amdaw thaw by man de. ⁹ Kanmaq xiw Judaq ji, kaukiwn me axy niwn khimi axui ji thunq iwn hoi y sha niwn axylpi ji la neremsausau niwn he naqxin niwn gan khan ha man de. ¹⁰ Kanmaq xiw Judaq ji, kaukiwn me axy niwn khimi axui ji thunq iwn aghoi sha niwn khimi ji gan Kniqkhoeqmaq la mimoen, amiq hoe niwn he mduirui mduishaw niwn poe by man de. ¹¹ Kniqkhoeqmaq la khimi axylpi ji gan tautun vaan de mkhoi ga de.

¹² Axy niwn khimi axui ji la pieriesa on y de. Ama ji la ajie ji sha la pieriesa on y klauq pjau u man de. Pieriesa on niwn khimi ji la pieriesa he tautun mkhoi niwn gan khan ha man de. ¹³ Dyde pieriesa gan kneq niwn khimi la Kniqkhoeqmaq maq me mdimkhiw niwn sy y de. Pieriesa gan mrie niwn khimi nienq Kniqkhoeqmaq maq me mdimkhiw niwn ga de. ¹⁴ (Axy niwn khimi axui ji la pieriesa on y gadema pieriesa me on niwn ji gan ama ji ne niwn mtien de sha ga de. Ama ji me pieriesa on y gadema ama ji sha niwn tneq ji la ama ji than pieriesa haan de he jo de. ¹⁵ Pieriesa me natxu niwn ji la ama ji mlunq me tri ha khe dy de naniwn ama ji sha niwn la namnui dy de. Me gan me kamny niwn mlunq neq la khuitan ja de naha namnui niwn de. Ama ta niwn ji me xinqxinq de la neq ji gan ajie bi by he, xinqxinq de la neq ji phan me kauruiq be he jo de.)

¹⁶ Dyde ke thuiq niwn kthanq ghoi me on niwn he tautun mkhoi niwn mniq me Kniqkhoeqmaq la Jeishu Khristu dhan he sha ha khimi ji kauxu ta niwn ji gan tautun mkhoi man de.

Judaq khimi ji he pieriesa

¹⁷ Nan la nanma gan nanma Judaq naha kakauq ha pieriesa gan kneq ha Kniqkhoeqmaq kthanq kathoeq lau vi de. ¹⁸ Kniqkhoeqmaq la nan gan nasha he de ne niwn gan nan mny ja de. Khuitan niwn gan xui ha than pieriesa la namtu niwn jo de. ¹⁹⁻²⁰ Nan la amiju gan lan kamnui, vinqroe niwn me lyiw niwn ji avuiq kvan, aroe ji iwn kamtu, laudie ji iwn shma de naha khuitan kathi jo de. Pieriesa menan pethon ji, Kniqkhoeqmaq kthanq khuitan niwn ji on de naniwn nan mny ja de.

²¹ Nan la khimi ji gan msoe niwn khimi kkrhau thaan ha nanma gan nanma nagy de kamsoe y niwn. Khimi gan, "Mxu nanq," naha haw titoen nanma la mxu lau vi bui. ²² Nan la khimi ji gan, "Khimi iwn nuipui, naqpa he kman nanq bau," naha haw titoen nanma la khimi iwn nuipui, naqpa gan kman lau vi bui. Amoen ji gan kniwnq thaan ha nagy de amoen khe niwn tbutran gan lon by niwn. ²³ Nan la Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa gan kathoeq thaan ha nagy de pieriesa gan kneq y klauq Kniqkhoeqmaq gan k'ja he lau vi mei. ²⁴ Piemkun me la, "Nan ji Judaq ji tkhoen he axy niwn khimi axui ji la Kniqkhoeqmaq gan nu y san y sha lau vi de," naha on de.

²⁵ Nan la pieriesa gan kneq de nala nan iwn anapi katbie niwn la avanq on man de. Gadema nan la pieriesa gan kneq y de nala anapi katbie y he ga de. ²⁶ Anapi katbie y niwn axy niwn khimi axui ji la pieriesa ji gan kneq de nala Kniqkhoeqmaq la neq ji gan anapi katbie niwn he atny sha by man de sy y na by. ²⁷ Nan la tri ha khe niwn pieriesa ji he anapi katbie niwn khimi kkrhau thaan ha pieriesa ji gan jiekre lau vi de. Dyde axy niwn khimi axui ji la nan ji gan tnieng napoe man de. Neq ji la anapi gan katbie y gadema neq ji la pieriesa gan kneq niwn ji jo de. ²⁸ Khuitan niwn anapi katbie niwn Judaq khuitan la ape mei. Xanq me anapi katbie niwn he la Judaq khimi khuitan sy y de. ²⁹ Judaq khuitan ji la amlunq thunq me anapi katbie niwn jo de. Pieriesa iwn maqtanq sy y, Kniqkhoeqmaq iwn Muiqxaq iwn maqtanq jo de. Khimi tneq la khimi ji iwn sy y, Kniqkhoeqmaq iwn mthoeq niwn gan dan de.

3 Judaq ji la axy niwn khimi axui ji khaan iwn najie de avanq dan thaan de mei. Anapi katbie niwn he najie de avanq on thaan vi de mei. ² Axylpi me avanq amdaw on thaan de. Judaq ji la Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa gan kanmaq xiw dan maq jo de. ³ Neq ji me nagy mei niwn ji la yn y de. Tyngy he Kniqkhoeqmaq gan ma kau'iwn than hoi y de naha haw ha de by. ⁴ Nagy sha ha ma haw de dan y de. Khimi ji la a'bau ji

gadema Kniqkhoeqmaq la kau'iwn than hoi niwn khuitan ja de. Piemkun me la,

"Nan haw degan

khuitan niwn ji gan mnui ha de.

Tautun mkhoi degan nan la

knaq ha de," naha haw de.

⁵ Me ji hoi y sha niwn ji la Kniqkhoeqmaq sha niwn ji khuitan ja naniwn py ha sanrau mnui niwn sy y na by. Me ji tne haw ha de mei. Kniqkhoeqmaq me ji gan shaukhoen napoe degan hoi y de naha haw de dan de by. (Ke tynygy haw niwn la khimi ji haw voivoi beshe he haw niwn de.) ⁶ Nagy sha ha ma haw de dan y de. Kniqkhoeqmaq tra y de nala Ama la khoeqra neq gan nagy sha ha tautun mkhoi de mei.

⁷ Ke iwn kau'iwn than hoi y niwn dhan he Kniqkhoeqmaq iwn kau'iwn than hoi niwn ji la mimoen shanq he jo de. Tynygy nala ke la ajie jiekre niwn khimi lonq de he tniengq poe niwn nagy de khan ha de mei. ⁸ "Aghoi ji vy than aqshi ji gan me ji sha u shi," naha haw ha de by. Tynygy he ke tpie de nala nagy mei niwn khimi ji la nabi ha naskoe jo de. Neq ji la tniengq poe niwn he kba niwn mtien de khan ha man de.

Khimi ape ma mdimkhiw y

⁹ Ke ji Judaq ji la axy niwn khimi axui ji khaan iwn najie de shanq thaan de mei. Shanq niwn on y de. Judaq ji he axy niwn khimi axui ji la ajie iwn bohan tkui me vaan de ga de. ¹⁰ Piemkun me la,

"Mdimkhiw niwn lonq man

ma on y de.

¹¹ Kneqthoenq niwn ape ma on y,

Kniqkhoeqmaq gan shoeq niwn

ape ma on y de.

¹² Khimi axylipi ji la Kniqkhoeqmaq

kon kaku ha lyiw lau vi de.

Vaan de niq de avanq on y niwn

khimi kkrhau u lau vi de.

Hoi niwn gan sha niwn ape ma

on y de, lonq man ma on y de.

¹³ Neq ji iwn amkha la mhunq ha

khe niwn tpon thawkha he ga de.

Neq ji la ama ji amle ji he bau u jo de.

Mxuiq he neq ji amkha me

shyq on de.

¹⁴ Neq ji amkha ji la kneq de hoi y,

tkrin niwn pie ji he koi ga de.

¹⁵ Neq ji la khimi gan mthi than

mlaanq lau vi de.

¹⁶ Neq ji tiwn niwn mtynq ttyn me

neq ji phjau ha pjau niwn sisi ga de.

¹⁷ Neq ji la mduirui mduishaw niwn

lan gan mny y de.

¹⁸ Kniqkhoeqmaq gan xiqsa niwn

amlunq on y de," naha on jo de.

¹⁹ Pieriesa me on niwn t'ja ji la pieriesa tkui me ashau xinq niwn ji avuiq de naniwn me ji mny ja de. Tynygy de khoeqra neq iwn khimi ji la pie mlan man ma tpie ha y klauq Kniqkhoeqmaq tautun mkhoi niwn gan khan than khimi sisi kkrhau jo de. ²⁰ Dyde ape ma pieriesa me on niwn he sha ha y de tkhoen Kniqkhoeqmaq iwn koeban gan dan ha y de. Nagy mei nala pieriesa la khimi ji ajie sha niwn gan mny than sha niwn tkhoen jo de.

Yn niwn tkhoen he mdimkhiw niwn

²¹ Gadema ave Kniqkhoeqmaq la ama he nagy sha ha anienmrien karie ha de naniwn namnui dy de. Neq ji la pieriesa he sha niwn tne ma on y de. Pieriesa he phoishma ji la tneq gan shaushi poe jo de. ²² Jeishu Khristu gan yn niwn dhan he Kniqkhoeqmaq he khimi ji anienmrien karie de dan jo de. Axylipi vaan de ga de. ²³ Khimi ji la ajie ji sha ha Kniqkhoeqmaq iwn mimoen shanq niwn kon xanqla me on ha lau vi de.

²⁴ Khimi ji gan ajie kon txon niwn Jeishu Khristu dhan he Kniqkhoeqmaq iwn tanshaan napoe niwn koetanq tkhoen he khimi ji la ama he anienmrien karie jo de.

²⁵ Khristu diw de tkhoen he khimi ji la ajie kon loe than Kniqkhoeqmaq la ama gan luisui xaw sha he by jo de. Khimi ji la Khristu gan yn de tkhoen he ajie kon mxoe niwn gan dan by u jo de. Kniqkhoeqmaq tneq gan sha ha niwn la ama la mdimkhiw niwn Kanma de naha mnui niwn jo de. Kausy gan la amlunq shaukre kau-iw ha ama ji sha niwn ajie gan by la y jo de. ²⁶ Gadema ave la mdimkhiw niwn gan mnui than khimi ji iwn ajie gan tny ha khe by jo de. Tynygy he Kniqkhoeqmaq la ama gan ama mdimkhiw de naniwn, Jeishu gan yn niwn khimi axylipi ji gan anienmrien karie jo de naniwn mnui niwn jo de.

²⁷ Tynygy nala me ji kathoeq ha niwn la tne mei nala on y de naha de. Tne la on y de na mei. Pieriesa gan me ji mriekie de tkhoen by. Sy y de. Me ji yn niwn tkhoen he de. ²⁸ Yn niwn tkhoen he mkrhe Kniqkhoeqmaq he anienmrien karie de dan ga de. Pieriesa gan mriekie ha sha ha dan y de naniwn me ji mny dy de. ²⁹ Kniqkhoeqmaq la Judaq ji iwn mkrhe Kniqkhoeqmaq ga de by. Axy niwn khimi axui ji iwn Kniqkhoeqmaq ma sy y na by. Sy ja de. ³⁰ Kniqkhoeqmaq la lonq de xdyn ga de. Kniqkhoeqmaq la Judaq ji he axy niwn khimi axui ji gan ama ji yn niwn tkhoen he anienmrien karie by man de. ³¹ Me ji la yn niwn he sha ha pieriesa gan mhiepha dy de nade by. Naha y de. Me ji la pieriesa gan pyq ha kshiwkie niwn ga de.

Abrahen iwn yn niwn

4 Ke ji axui iwn pui-ui Abrahen kthanq gan tne haw de mei. Ama katonq ha niwn ji la neq ji de. ² Abra-

hen la ama sha niwn ji he Kniqkhoeqmaq ama gan koeban de nala kathoeq than ji on tautau de. Gadema ama la Kniqkhoeqmaq maq me kathoeq ha dan y de.

³ Piemkun me la, "Abrahen la Kniqkhoeqmaq gan yn jo de tkhoen Kniqkhoeqmaq la Abrahen yn niwn gan mdimkhiw niwn naha koeban jo de," nade. ⁴ Khimi lonq de maqtanq sha ha dan niwn avanq gan kauxix-un naha haw de dan y de. Neq la ama sha ha dan niwn avanq ga de. ⁵ Gadema khimi lonq de la ama sha niwn maqtanq sy y, ajie gan mxoe niwn Kniqkhoeqmaq gan yn de tkhoen he khimi neq gan mdimkhiw niwn na jo de. Ama iwn yn niwn tkhoen he Kniqkhoeqmaq la neq gan anienmrien karie by jo de. ⁶ Sha niwn maqtanq ji he sy y Kniqkhoeqmaq la khimi neq gan mdimkhiw niwn naha koeban niwn khimi la hoelihoelanq niwn khimi de nade. Dyde Davi la tneq ji gan tpeie niwn la,

⁷ "Kniqkhoeqmaq ajie mxoe niwn he ajie ji avuiq txoi phrau niwn gan dan niwn khimi la hoelihoelanq u jo de.

⁸ Ama iwn ajie ji gan Kniqkhoeqmaq atny sha ha khe by y niwn khimi la hoelihoelanq jo de," naha on jo de.

⁹ Davi haw niwn hoelihoelanq niwn neq gan anapi katbie niwn khimi ji nienq dan ga de by. Sy y de. Anapi katbie y niwn khimi ji ma dan ja de. Me ji iwn tri ha khe niwn piemkun me la, "Abrahen la Kniqkhoeqmaq gan yn jo de tkhoen he Kniqkhoeqmaq la Abrahen yn niwn gan mdimkhiw niwn naha koeban jo de," nade. ¹⁰ Tneq ji la tne ktiw gan mei. Abrahen anapi katbie y man degan by. Katbie khiwn degan by. Katbie khiwn degan sy y de, katbie ha y man degan de. ¹¹ Ama la kaukiwn gan anapi katbie ga jo de. Ama iwn anapi katbie niwn tneq gan Kniqkhoeqmaq la Abrahen yn niwn gan tkhoen ha anapi katbie ha y man degan mdimkhiw niwn naha koeban degan mnui niwn atny jo de. Abrahen la Kniqkhoeqmaq iwn yn niwn khimi axylpi iwn pe-e jo de. Khimi tneq ji la anapi katbie y gadema ama dhan he mdimkhiw niwn naha koeban niwn gan dan u jo de. ¹² Anapi katbie niwn khimi ji iwn pe-e ma sy ja de. Anapi katbie niwn tkhoen he sy y jo de. Me ji pe-e Abrahen anapi katbie ha y man degan Kniqkhoeqmaq gan yn niwn he tlele ashau xinq niwn tkhoen he jo de.

Kniqkhoeqmaq iwn kaudi gan yn niwn dhan he dan niwn

¹³ Kniqkhoeqmaq la Abrahen he ama iwn spi ji gan khoeqra neq gan napoe de naha kaudi khe by de. Kaudi tneq poe by niwn la, Abrahen la pieriesa gan mriekie de tkhoen sy y jo de. Ama la Kniqkhoeqmaq gan yn de tkhoen Kniqkhoeqmaq la ama gan mdimkhiw niwn naha koeban niwn jo de. ¹⁴ Kniqkhoe-

qmaq iwn kaudi ji la pieriesa gan mriekie niwn khimi ji gan mkrhe poe than ga de nala khimi ji yn niwn he Kniqkhoeqmaq iwn kaudi ma avanq on y de. ¹⁵ Pieriesa la Kniqkhoeqmaq iwn kdae gan mshauq de. Pieriesa on y la ajie ji jiekre niwn ma on y de.

¹⁶ Dyde Abrahen spi ji la Kniqkhoeqmaq iwn kaudi gan tanshaan dan than on de naniwn khuitan than Abrahen yn niwn gan tkhoenq ha poe by jo de. Pieriesa gan mriekie niwn khimi ji than mkrhe sy y de. Abrahen he tlele Kniqkhoeqmaq gan yn niwn khimi ji than ma sy ja de. Abrahen la me ji axylpi iwn pe-e de tkhoen jo de. ¹⁷ Piemkun me la, "Ke la nan gan khimi axylpi ji iwn pe-e nakkrhau he man de," na by de. Dyde ama la Kniqkhoeqmaq maq me me-e ji iwn pe-e jo de. Abrahen yn niwn Kniqkhoeqmaq, diw niwn ji gan ashau xinq he niwn Kniqkhoeqmaq, kausy gan on y niwn gan on than piemkun he sha he niwn Kniqkhoeqmaq jo de. ¹⁸ Abrahen la "Khimi axylpi ji iwn pe-e," naha kkrhau ha than kdon ha dan y niwn ktiw me Kniqkhoeqmaq gan yn ha kdon jo de.

Piemkun me, "Nan iwn axui ji la aqshi akie ji he amdaw on man de," naha haw he kkrhau jo de. ¹⁹ Ama la ashau shni haan lienbe de on ga dy de tkhoen ama iwn akyq la adiw he ga dy de naniwn Sara la naqpi dan y dy de naniwn mny gadema yn niwn mlunq la amdaw on man de. ²⁰ Abrahen la Kniqkhoeqmaq gan yn niwn mxoe y de. Kniqkhoeqmaq iwn kaudi gan yn he yn y he sha y de. Ama yn niwn la ama gan bohan he koi he jo de. Dyde Kniqkhoeqmaq gan mthoeq jo de.

²¹ Kniqkhoeqmaq la ama kaudi khe niwn ji gan sha de knaq ja de naniwn koipy yn jo de. ²² Dyde Abrahen la yn niwn tkhoen he Kniqkhoeqmaq la ama gan mdimkhiw niwn naha koeban by jo de. ²³ "Ama la mdimkhiw ha koeban niwn de," naniwn pie la ama than mkrhe tri ha khe niwn sy y jo de. ²⁴ Jeishu gan diw niwn kon kani he beqtyn niwn Kniqkhoeqmaq gan yn niwn me-e ji, mdimkhiw niwn gan koeban than ma tri ha khe jo de. ²⁵ Kniqkhoeqmaq tneq la me ji sha niwn ajie tkhoen he adiw thi khan than au niwn gan khan ha jo de. Me ji la Kniqkhoeqmaq he anienmrien karie ha than ama gan diw niwn kon xinq he beqtyn vi de.

Mduirui mduishaw niwn he hoelihoelanq niwn

5 Ave me ji la yn niwn dhan he Kniqkhoeqmaq gan anienmrien karie ha dy de. Me ji iwn Kanma Jeishu Khristu dhan he Kniqkhoeqmaq maq me mduirui mduishaw niwn gan dan dy jo de. ² Ama la me ji yn niwn tkhoen he Kniqkhoeqmaq iwn koetanq gan nadan he niwn de. Koetanq tneq gan me ji ave dan u niwn de. Me ji la Kniqkhoeqmaq iwn mimoen shanq niwn me koen ha kdon de tkhoen hoelihoelanq u niwn de. ³ Me ji la neremsausau gadema hoelihoelanq u jo de. Nagy de mei nala neremsausau niwn la kanqkhu

khan niwn gan napoe de. ⁴ Kanqkhu khan ha niwn la Kniqkhoeqmaq mdinakyq niwn gan napoe de. Kniqkhoeqmaq mdinakyq niwn la kdon niwn gan napoe de. ⁵ Kdon niwn tneq la me ji gan thakshu he y man de. Nagy de mei nala Kniqkhoeqmaq la me ji gan napoe niwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq dhan he me ji amlunq thunq me ama nakhie niwn gan shuixu ha nakhe niwn tkhoen jo de.

⁶ Me ji la naklonq than khimi on y degan Kniqkhoeqmaq la ama xieq niwn aktiw me khimi a'shi ji avuiq Khristu gan diw he jo de. ⁷ Mdimkhiw niwn khimi lonq de avuiq adiw khan than ielaukhauqkhouq de. Khimi ghoi lonq de avuiq adiw khan vanq niwn khimi on de ma on ha ja de. ⁸ Gadema Kniqkhoeqmaq la me ji gan ama najie de nakhie thaan mei naniwn namnui khiwn dy de. Tneq la me ji la ajie ji gan sha toen me Khristu la me ji avuiq adiw khan niwn jo de. ⁹ Khristu diw niwn dhan he ave me ji la Kniqkhoeqmaq he anienmrien karie ha jo de. Kniqkhoeqmaq kdoe thaw niwn kon ama dhan he me ji la txon niwn gan amdaw khan ha man de. ¹⁰ Me ji la Kniqkhoeqmaq iwn txieq ji jo de. Gadema ama iwn Spa diw niwn dhan he me ji gan ama aphau nasha jo de. Ave me ji la Kniqkhoeqmaq iwn aphau ji jo de. Me ji la Khristu ashau xinq niwn dhan he amdaw txon niwn gan dan man de. ¹¹ Neq jie de khaan y man de. Me ji gan Kniqkhoeqmaq iwn aphau nasha he niwn la me ji iwn Kanma Jeishu Khristu dhan he me ji la Kniqkhoeqmaq menan hoelihoelanq u jo de.

Aden he Khristu

¹² Ajie naniwn la khimi lonq de dhan he khoeqra neq me nakoen ha jo de. Tneq iwn ajie dhan he diw de naniwn la on lau vi de. Khimi axylipi ji ajie sha de tkhoen khimi axylipi ji diw ha niwn ga jo de. ¹³ Pieriesa on y man de niq kon khoeqra neq me ajie on dy de. Gadema tneq me pieriesa on y de tkhoen ajie jiekre niwn ji gan atny sha ha khe y de. ¹⁴ Gadema Aden ktiw kon Mawshei ktiw thaw niwn mtien de diw de naniwn la khimi axylipi ji gan mkaw dy jo de. Aden he tlele Kniqkhoeqmaq pie gan kneq y niwn khimi sy y niwn lonq de niwn gan mtien la diw de naniwn la mkaw ha vi de.

Aden la ave maq me vy than khimi iwn dekoen he jo de. ¹⁵ Gadema neq xini lonq ni de la vaan de sy y de. Nagy de mei nala Kniqkhoeqmaq iwn tanshaan niwn kauvixun la Aden iwn ajie he ththein y de tkhoen jo de. Lonq de niwn khimi tneq iwn ajie tkhoen he khimi ji diw ha niwn khuitan ja de. Jeishu Khristu naniwn lonq de niwn iwn koetanq dhan he diw niwn khimi axylipi ji than kauvixun la amdaw hoe jo de. ¹⁶ Kniqkhoeqmaq iwn kauvixun he Aden iwn ajie la axyxy ga de. Aden sha niwn ajie la Kniqkhoeqmaq iwn shaukhouen gan

dan jo de. Gadema Kniqkhoeqmaq iwn koetanq dhan he khimi ji ajie amdaw sha gadema Kniqkhoeqmaq la me ji gan koeban jo de. ¹⁷ Aden jiekre niwn ajie dhan he diw de naniwn la mkaw jo de. Jeishu Khristu naniwn khimi lonq de sha niwn avanq ji la jauhoe hoe thaan jo de. Axylipi ji la Kniqkhoeqmaq iwn vaphun niwn koetanq gan dan u ha ama he anienmrien karie de dan niwn khimi ji la Khristu dhan he ashau xinq niwn gan dan man de.

¹⁸ Dyde lonq de niwn jiekre de tkhoen khimi axylipi ji gan shaukhouen poe niwn khan ha de. Tynygy he lonq de niwn la mdimkhiw de tkhoen khimi ji la ashau he klau niwn mdimkhiw niwn me tiwn than dan jo de.

¹⁹ Nagy mei nala lonq de niwn la kneq y de tkhoen khimi ji la ajie ji gan kasha kkrhau u ha jo de. Tynygy he lonq de niwn la kneq de tkhoen khimi ji la Kniqkhoeqmaq he anienmrien karie de dan ha man de.

²⁰ Pieriesa la ajie sha mtynq sha than nakoen jo de. Gadema ajie sha mtynq sha degan Kniqkhoeqmaq iwn koetanq la amdaw jo de. ²¹ Dyde diw niwn dhan he ajie sha niwn la mkaw jo de. Me ji iwn Kanma Jeishu Khristu dhan he me ji gan tshautkhon ashau dan than Kniqkhoeqmaq iwn koetanq la mdimkhiw niwn he mkaw jo de.

Jeishu Khristu he vaan man ashau xinq niwn

6 Tynygy nala me ji tne haw ha de mei. Kniqkhoeqmaq iwn koetanq amdaw dan than ajie ji gan sha ja voivoi ha ashau xinq ha de by. ² Tynygy sy y de. Ajie dhan he diw niwn me ji la tneq me nagy sha ha ashau xinq ja voivoi ha de mei. ³ Jeishu Khristu he vaan man on than batizen khan niwn khimi ji la tneq ktiw me ama he vaan de adiw khan niwn de naniwn gan nan ji khuitan mny ja de. ⁴ Dyde me ji la batizen khan ha Khristu he vaan de kvuiq niwn gan khan ha ama he vaan de adiw khan u jo de. Khristu la pe-e iwn mimoen shanq niwn bohan dhan he diw niwn kon xinq beqtyn beshe he me ji ma ashau kautha menan ashau xinq u ha jo de.

⁵ Nagy mei nala Khristu he vaan man on ha diw de nala ama diw niwn kon xinq beqtyn he me ji ma ama he vaan man on ha diw niwn kon xinq beqtyn man de tkhoen de. ⁶ Me ji iwn amlunq kauxiwn gan Khristu he vaan de shenlein konq me adiw khan he dy de. Dyde tkhoen ajie ji he koi niwn amlunq gan phjau ha ajie ji mkaw niwn me on ha y dy de. ⁷ Khristu he vaan de diw niwn khimi la ajie kon loe dy de. ⁸ Me ji la Khristu he vaan man diw de nala ama he vaan man ashau xinq beqtyn man de naniwn me ji yn u ja de. ⁹ Khristu la diw niwn kon ashau xinq beqtyn ha ape niq gan ma diw ha y dy de. Diw niwn la ama gan knaq by y dy de. ¹⁰ Khristu adiw khan niwn la ajie tkhoen he xinq de diw ha ga de. Ashau xinq niwn Khristu la Kniqkhoeqmaq he

aphau sha ha ashau xinq niwn jo de. ¹¹ Tynygy he nan ji la ajie sha than diw de naha ta ha Khristu Jeishu dhan he Kniqkhoeqmaq he aphau sha u ha de.

¹² Dyde nan ji iwn diw she niwn akyq iwn ne xinxiwn niwn amlunq on thaan than ajie la akyq tneq gan mkaw he nanq ja. ¹³ Nan ji akyq ji gan a'shi sha than poe nanq ja. Tynygy sha niwn taupei la diw niwn kon xinq niwn kkrhau niwn, aghoi sha niwn ji avuiq kakon niwn kkrhau than me gan me Kniqkhoeqmaq me kanoen ja. ¹⁴ Ajie ji la nan ji gan namkaw ha nanq shanq. Nagy mei nala nan ji la pieriesa tkui me on y dy de. Kniqkhoeqmaq iwn koetanq tkui me on de tkhoen jo de.

Mdimkhiw niwn iwn tanna ji

¹⁵ Dyde me ji la pieriesa tkui me on y dy de tkhoen koetanq tkui me on ha ajie sha u shi naha haw ha de by. Tynygy haw ha y de. ¹⁶ Khimi lonq de iwn natoeq niwn gan khan niwn khimi la natoeq niwn khimi me tanna de naniwn nan ji khuitan mny ja de. Gadema nan ji la ajie sha niwn tkui me on ha ajie sha de nala nan ji dan than avanq la diw than ga de. Tynygy sy y klauq Kniqkhoeqmaq iwn pie gan mriekie de nala Kniqkhoeqmaq he anienmrien karie niwn gan dan u man de.

¹⁷ Gadema Kniqkhoeqmaq gan koemukoetanq ja. Nan ji xinq de ve la ajie ji iwn tanna ji kkrhau gadema ave la nanma ji katu ha dan niwn khuitan niwn gan amlunq on niwn mtien de kneq u jo de. ¹⁸ Nan ji la ajie kon loe u ha mdimkhiw niwn iwn tanna kkrhau u dy jo de. ¹⁹ Nan ji la me nediw nera on niwn he tha on y de tkhoen khimi ji kneqthoenq niwn pie gan ke tpe ga jo de. Xinq de ve la nan ji la a'shi ji sisi sha than me gan me a'shi ji koe me tanna khan than au pi vi jo de. Tynygy he nan ji ave la sepin seryiw ha hoi niwn maqtanq ji gan sha than mdimkhiw niwn iwn tanna khan than au pi u ja.

²⁰ Nan ji la ajie iwn tanna kkrhau degan mdimkhiw niwn kon xanqla lau vi de. ²¹ Ave nan ji k'ja than hoi niwn maqtanq ji gan sha degan tne ji gan dan u mei. Tneq he niwn maqtanq ji gan sha niwn avanq la diw niwn ga de. ²² Gadema nan ji ave la ajie kon loe u ha Kniqkhoeqmaq iwn tanna ji kkrhau u dy jo de. Nan ji dan niwn avanq la Kanma menan nanma ji akyq gan au niwn ga de. Kaukiwn me la tshautkhon ashau gan dan niwn jo de. ²³ Ajie sha niwn avuiq dan niwn avanq la diw niwn ga de. Kniqkhoeqmaq iwn tanshaan niwn kauvixun la me ji Kanma Khristu Jeishu he anienmrien aphau sha ha dan niwn tshautkhon ashau jo de.

Indon sha niwn taumla

7 Naqpi je-e ji jy, nan ji axylpi la pieriesa gan mny de tkhoen ke haw niwn ji gan kneqthoenq u man de. Pieriesa la khimi lonq de ama ashau xinq niwn

mtien de khimi tneq me aqna on ga de. ² Aku haan man mnui ha shi nala indon sha niwn nuipuidi lonq de la anaqpa ashau xinq niwn mtien de indon sha niwn pieriesa tkui me on ha vi de. Gadema anaqpa diw vi de nala pieriesa tneq tkui kon loe dy de. ³ Gadema anaqpa on ja paumlau axy niwn naqpadi he on de nala nuipuidi tneq gan nuipuidi pjau naha kauq niwn gan khan ha de. Gadema anaqpa diw vi de nala pieriesa tneq tkui kon loe dy de. Axy niwn naqpadi lonq man he indon sha gadema pjau niwn sy y dy de. ⁴ Naqpi je ji jy, alan neq la nan ji he ma klau jo de. Nan ji la Khristu akyq iwn abynala de tkhoen pieriesa me ashau xinq niwn ashau gan kdiepha dy de. Kniqkhoeqmaq iwn maqtanq gan sha niwn khimi kkrhau u than nan ji la diw niwn kon xinq beqryn niwn Khristu iwn aphau ji jo de. ⁵ Me ji la me ji nediw nera ashau xinq degan pieriesa la me ji gan ajie sha than natiq ha me ji akyq me maqtanq sha jo de. Me ji la adiw khoeq me koen than gan sha u niwn ga de. ⁶ Kausy gan la pieriesa me ji gan namkaw ha nakhe jo de. Tneq he niwn namkaw ha ashau xinq niwn gan kdiepha dy de tkhoen ave me ji la pieriesa tkui kon loe dy de. Me ji la tri ha khe niwn pieriesa iwn alan kauxiwn he maqtanq gan sha y dy de. Muiqxaq iwn alan kautha he maqtanq gan sha u niwn de.

Pieriesa he ajie

⁷ Mala me ji tne haw ha de mei. Pieriesa ama me ajie on vi de by. Ajie on y de. Gadema ke gan neq la ajie de naniwn namny he jo de. Pieriesa la, "Mdu niwn on nanq ja," naha nahaw y la mdu niwn on de naniwn la neq de naniwn gan ke mny de sy y de. ⁸ Ajie la t'ja dhan he sha than dan ha kaudydy niwn oerha on niwn la ke gan natiq jo de. Pieriesa on y de nala ajie ma adiw ga dy de. ⁹ Ke la pieriesa on y klauq ashau xinq niwn ktiw ma on jo de. Gadema t'ja on degan la ajie ma ashau xinq jo de. Dyde ke ma diw ha jo de. ¹⁰ Ke gan ashau xinq than napoe niwn t'ja mtienq la ke ashau gan nadiw he jo de. ¹¹ Ajie ji sha than dan ha t'ja la ke gan nabau ha, ke gan nadiw he jo de.

¹² Dyde pieriesa ama la sepin seryiw jo de. T'ja ma sepin seryiw hana khuitan hoi vi jo de. ¹³ Tynygy nala hoi niwn ji la ke gan nadiw he niwn by. Nadiw he ha dan y de. Ke gan nadiw he niwn la ajie ga de. Ajie la ama iwn nediw nera niwn mlunq gan mnui than hoi niwn ji gan kakon ha ke gan nadiw he niwn de. Dyde ajie naniwn la najie de hoi y thaan mei naniwn t'ja he mny ha ja de.

Khimi amlunq thunq iwn alan oe ni de

¹⁴ Pieriesa la ashau muiqxaq he klau de naniwn me ji mny ja de. Gadema ke la ajie iwn tanna, diw she niwn akyq he niwn khimi ga jo de. ¹⁵ Kema sha niwn kema

kneqthoenq y de. Ke la kema ne niwn gan sha niwn taupei kema mtiwliw niwn gan sha ga de. ¹⁶ Kema sha de ne y niwn gan ke sha ha degan pieriesa la khuitan ja de naniwn amlunqkvaq niwn gan mnui niwn jo de. ¹⁷ Ke la khuitan neq gan sha niwn sy y jo de. Ke amlunq thunq me on niwn ajie la sha niwn ga de. ¹⁸ Ke amlunq thunq iwn ke nediw nera niwn ji thunq me hoi niwn haan man ma on y de naniwn ke mny ja de. Ke amlunq me la aghoi ji gan sha de ne gadema ke la sha de dan y jo de. ¹⁹ Kema sha de ne niwn aghoi ji gan sha y klauq kema sha de ne y niwn hoi y niwn ji sha ha ga de. ²⁰ Ke sha de ne y niwn ji gan kasha la ke sy y jo de. Ke amlunq thunq me ashau xinq ha on niwn ajie jo de.

²¹ Ke la maqtanq thunq me pieriesa gan katein jo de. Tneq la ke aghoi ji gan sha de ne degan hoi y niwn ji gan sha than ke xieq lau vi de. ²² Ke la athunq iwn khimi he sha ha Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa gan krei jo de. ²³ Gadema ke akyq thunq iwn ke amlunq la krei niwn pieriesa he kabrin niwn pieriesa haan de on jo de. Pieriesa tneq la ke amlunq thunq me natiq ha ke gan hoi y sha than nasha he de naniwn ke nu ja de. ²⁴ Ke la hoelihoelanq y niwn khimi ga jo de. Diw she niwn akyq neq iwn ape la ke gan natxon de mei. ²⁵ Me ji Kanma Jeishu Khristu dhan he Kniqkhoeqmaq gan koe-mukoetanq jo de.

Dyde kema gan kema ta niwn la, ke la Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa iwn tanna lonq de he ga jo de. Ajie sha niwn tanna lonq de he ma kdon jo de.

Sepin Seryiw niwn Muiqxaq dhan he ashau xinq niwn

8 Dyde Khristu Jeishu menan on niwn khimi axylpi ji la shaukhoen poe niwn gan ave khan ha y dy de. ² Khristu Jeishu menan on ha ashau xinq niwn muiqxaq iwn pieriesa la ajie he diw niwn kon namxoe dy de. ³ Akyq la tha on y de tkhoen t'ja ja ha knaq y niwn ji gan Kniqkhoeqmaq la sha jo de. Ama la aspa kiekie gan namxa ha khimi thunq me on niwn ajie gan shaukhoen poe jo de. Aspa la ajie ji gan shaukhoen poe than ajie on niwn khimi he ajiwn sha ha navy jo de. ⁴ Kniqkhoeqmaq tynygy sha ha niwn la me ji la me-e nediw nera niwn he ashau xinq y klauq muiqxaq iwn aliw he ashau xinq ha t'ja ji gan mlakie ha lyiw than jo de. ⁵ Me-e nediw nera he ashau xinq niwn khimi la me nediw nera niwn me amlunq m'oe kaan ga de. Gadema muiqxaq he ashau xinq niwn khimi la muiqxaq he niwn gan amlunq m'oe kaan jo de. ⁶ Me-e nediw nera he ashau xinq ha m'oe niwn khimi ji la diw than ga de. Muiqxaq he niwn gan m'oe niwn khimi la ashau xinq ha mduirui mduishaw man de. ⁷ Me-e nediw nera he ashau xinq ha amlunq m'oe niwn khimi la Kniqkhoeqmaq iwn txieq ga de. Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa gan kneq y de. Khuitan kneq de knaq y de. ⁸ Me-e nediw

nera niwn he ashau xinq niwn khimi la Kniqkhoeqmaq gan amlunq mdikyq y de.

⁹ Nan ji thunq me Kniqkhoeqmaq iwn Muiqxaq na'on la nan ji la me nediw nera niwn he ashau xinq y klauq muiqxaq he ashau xinq niwn jo de. Khristu iwn Muiqxaq nan ji me on y la nan ji la Khristu iwn sy y de.

¹⁰ Khristu la nan ji thunq me on degan akyq la ajie dhan he diw gadema muiqxaq la Kniqkhoeqmaq he aphau sha de dan de tkhoen ashau xinq dy de.

¹¹ Jeishu gan diw niwn kon xinq he beqryn niwn Kniqkhoeqmaq iwn muiqxaq la nan ji thunq me ashau xinq la Khristu gan diw niwn kon xinq he niwn Kanma la nan ji thunq me on niwn ama iwn muiqxaq dhan he diw she niwn nan ji akyq gan ma naxinq he man jo de.

¹² Dyde naqpi je ji jy, me ji me maqtanq haan de on de. Gadema me ji la me nediw nera on niwn he sha than sy y jo de. ¹³ Nan ji me nediw nera niwn he sha ha ashau xinq de nala diw than ga de. Gadema muiqxaq he me nediw nera niwn gan mthi la ashau xinq u man de. ¹⁴ Kniqkhoeqmaq iwn muiqxaq namkaq niwn txuiq xui niwn khimi ji la Kniqkhoeqmaq iwn spi ji jo de.

¹⁵ Kniqkhoeqmaq nan ji gan napoe niwn muiqxaq la nan ji gan tanna nasha he y de. Gadema naxiq he y de. Muiqxaq la nan ji gan Kniqkhoeqmaq iwn spi ji nasha he niwn de. Muiqxaq iwn bohan he Kniqkhoeqmaq me, "Aba, Ape" naha kauq u niwn jo de. ¹⁶ Me ji la Kniqkhoeqmaq iwn spi ji de naha Kniqkhoeqmaq iwn muiqxaq la me ji iwn muiqxaq he vaan de shaushi khan jo de. ¹⁷ Me ji la ama iwn spi ji jo de tkhoen ama iwn khimi ji avuiq mrie ha khe niwn saxein ji gan me ji dan u man de. Kniqkhoeqmaq la neq than mrie ha khe niwn ji gan ma Khristu he vaan man me ji dan u man de. Me ji la Khristu he vaan man neremsausau khan de nala ama he vaan man bohan gan ma dan u man de.

Vesoemaq iwn ashri

¹⁸ Ave me ji khan ha niwn neremsausau niwn neq he vesoemaq me namnui niwn bohan gan tun ha dan y de naha ke ta jo de. ¹⁹ Mriw ha khe niwn khoeqra neq iwn axylpi ji la Kniqkhoeqmaq iwn spi ji nathaw niwn gan amlunq txieq kdon ha on ga jo de. ²⁰ Kniqkhoeqmaq la mriw ha khe niwn axylpi ji gan avanq on y than shaukhoen poe jo de. Tynygy sha niwn la khoeqra neq iwn aliw he sy y de. Kniqkhoeqmaq iwn aliw he ga jo de. Gadema kdon than on man de. ²¹ Kdon ha niwn tneq la niq de me khoeqra neq la pjaulila niwn kon loe ha Kniqkhoeqmaq iwn spi ji he vaan de bohan on ha loe niwn gan dan man de. ²² Khoeqra neq axylpi la naqpi kapien degan naq xinq beshe he ave ktiw mtien de naq xinq ha xinq man de naniwn me ji mny ja de. ²³ Khoeqra neq mkrhe sy y man de. Kniqkhoeqmaq iwn kanmaq xiw kauvixun he niwn muiqxaq gan dan niwn me ji ma Kniqkhoeqmaq iwn spi ji kkrhau ha

niwn, me ji akyq bre txon niwn gan dan niwn gan me ji kdon ha xanq ha on niwn jo de. ²⁴ Kdon de tkhoen txon niwn gan dan niwn de. Gadema me ji kdon niwn gan nu de nala tneq la kdon niwn khuitan sy y de. Nu niwn gan ape la kdon ha on mei. ²⁵ Gadema me ji nu ha y niwn gan kdon de nala amlunq shaukre sha ha me ji son niwn de.

²⁶ Tynygy he muiqxaq ma by aan on y niwn me ji gan naklonq than navy niwn de. Nagy sha ha saxein mke ha de mei naniwn me ji mny y de; pie he thuiq ha dan y niwn mshimti niwn ji he muiqxaq la me ji than Kniqkhoeqmaq me saxein namke by jo de. ²⁷ Khimi amlunq gan mny niwn Kniqkhoeqmaq la Muiqxaq iwn amlunq gan mny ja de. Nagy mei nala Muiqxaq la ama iwn khimi ji saxein mke niwn gan Kniqkhoeqmaq iwn aliw he mtoi jo de.

²⁸ Kniqkhoeqmaq gan khie niwn, ama iwn aliw he kauq ha khe niwn ji avuiq axylypi me Kniqkhoeqmaq sha ha khe de naniwn me ji mny ja de. ²⁹ Kniqkhoeqmaq la ama xieq ha khe niwn khimi ji gan ama iwn Spa he ththein than kausy kon tkhiw ha khe jo de. Dyde Spa la spa ji amdaw unq me shloe kausy xiw Spa kkrhau than jo de. ³⁰ Tynygy de ama la ama tkhiw ha khe niwn ji gan kauq jo de. Kauq ha khe niwn ji gan ma mdimkhiw than sha jo de. Tynygy mdimkhiw niwn khimi ji gan ama iwn mimoen dan than sha by jo de.

Khristu Jeishu menan Kniqkhoeqmaq iwn khie niwn

³¹ Tynygy de neq ji gan me ji tne haw de dan de mei. Kniqkhoeqmaq me ji phan me on la, ape la me ji gan nakrau vanq de mei. ³² Ama iwn aspa kiekie gan kasin y klaug me ji avuiq luisui sha jo de. Aspa gan napoe niwn Kniqkhoeqmaq la me ji ne niwn axylypi gan napoe y klaug on de by. ³³ Kniqkhoeqmaq xieq ha khe niwn khimi ji gan ape la ajie bi de mei. Kniqkhoeqmaq ama khkhien neq ji gan ajie on y naha haw dy de. ³⁴ Neq ji gan ape la shaukhoen poe de dan de mei. Khristu Jeishu la adiw khan niwn khaan y man de. Diw niwn kon xinq beqтын ha Kniqkhoeqmaq iwn t'a phan me on jo de. Ama la me ji avuiq Kniqkhoeqmaq me saxein namke by jo de. ³⁵ Khristu nakhie niwn kon ape la me ji gan natkhiw de dan de mei. Ieliepekhaw niwn, kaky niwn, kloie niwn, kxan niwn, shanre niwn, tmotmaq dan niwn, diw niwn ji la natkhiw ha de by. ³⁶ Piemkun me la,

“Nan avuiq ke ji la adiw khoeq me niq de xinxin on ha vi de.

Mlie than khe niwn mhauq gan he khimi ji la nathi de,”

naha tri ha on de.

³⁷ Natkhiw ha dan y de, me ji gan nakhie niwn ama dhan he neq ji axylypi gan knaqpi dy de. ³⁸⁻³⁹ Nagy de mei nala tne he niwn ma me ji gan Khristu nakhie ni-

wn kon natkhiw ha dan y de. Diw niwn, ashau xinq niwn, thoeq ji, axy niwn khoeqshan iwn ktoenkyn ji, bohan ji, ave vy niwn, vesoemaq me vy niwn, khoeqra neq atun, akui iwn neq ji axylypi la me ji Kanma Khristu Jeishu dhan he Kniqkhoeqmaq iwn khie niwn gan ape ma tkhiw de dan y de naha ke amlunqkvaq jo de.

Kniqkhoeqmaq he ama xieq niwn khimi ji

⁹ Khristu menan ke khuitan nahaw de ne niwn la; ke la bau y de. Sepin Seryiw niwn Muiqxaq namkaw niwn ke mlunq la ke bau y de naniwn shaushi jo de. ² Ke amlunq thunq me jauhoe mlunqma niwn, amlunq la siebu nabu naq than jo de. ³ Ke ta niwn la ke iwn naqpi je ji jy, kema axui ji avuiq Kniqkhoeqmaq iwn tkrin niwn gan khan ha Khristu kon natkhiw xei ha on de ne jo de. ⁴ Neq ji la Kniqkhoeqmaq xieq ha khe niwn khimi pa ji de. Ama la neq ji gan spa msyn ha ama iwn bohan gan mnui by de. Ama la neq ji he tau-thi sha jo de. T'ja ji poe by de. Ama ji la Kniqkhoeqmaq gan khuitan niwn alan he spaq u jo de. Ama ji la Kniqkhoeqmaq iwn kaudi ji gan dan u jo de. ⁵ Neq ji la puipi ji kon naskrha niwn jo de. Khristu ma khimi pa tneq kon naskrha niwn jo de. Axlylypi gan mkaw niwn Kniqkhoeqmaq la tshautkhon man hoibaw hoitran ga jo shan. Amen.

⁶ Kniqkhoeqmaq iwn kaudi la kau'iwn ha dan y de naha ke haw niwn sy y jo de. Nagy de mei nala Kniqkhoeqmaq xieq ha khe niwn khimi ji la Isreila khimi sisi sy y jo de. ⁷ Abrahen iwn naskrha niwn spi axylypi ji ma Abrahen iwn spi kiekie sy y jo de. Kniqkhoeqmaq la Abrahen gan, “Nan la Ize kon nienq spi shnau dan man de,” na by de. ⁸ Dyde nygy (khimi noi kon) kapien niwn la Kniqkhoeqmaq iwn spi ji sy y jo de. Kaudi on niwn he kapien niwn Abrahen iwn spi kiekie jo de. ⁹ Kniqkhoeqmaq la, “Aktiw klaug la ke navy beqтын man de. Nan nuipui Sara la spa lonq man dan man de,” naha Abrahen gan kaudi khe by de.

¹⁰ Neq khaan y, Ribekha iwn spa lonq ni de la pe-e vaan de ga de. Ama la me ji iwn pui-ui Ize ga jo de. ¹¹⁻¹² Dyde neq xini kapien ha y man, a'shi aghoi gan sha ha y man degan Kniqkhoeqmaq la, “Ktoen la knau me tanna khan man ga,” naha anoi-oi me haw by de.

Kniqkhoeqmaq tynygy haw ha niwn la ama iwn mtiwn niwn ji gan mnui niwn ji jo de. Tynygy Kniqkhoeqmaq kauq niwn la ama sha niwn gan tkhoen ha sy y, ama aliw he kauq niwn ga jo de. ¹³ Piemkun me la, “Ke la Jako gan khie ha, Eisaw gan mtiwliw de,” naha on de.

¹⁴ Tynygy nala Kniqkhoeqmaq la tra y de naha haw ha de by. Haw ha y de. ¹⁵ Kniqkhoeqmaq la Mawshei gan, “Ke la aghoi sha than ne niwn khimi gan aghoi sha de. Mxien de ne niwn khimi gan mxien de,” naha haw by de. ¹⁶ Dyde Kniqkhoeqmaq la khimi ji aliw, khimi ji sha niwn gan tkhoen ha xieq niwn sy y de.

Kniqkhoeqmaq mxien niwn khimi nienq xieq niwn gan dan ga de. ¹⁷ Piemkun me la xandi Pharo gan, "Ke la nan gan xandi nasha he niwn la ke iwn bohan gan mnui than he khoeqra neq axylpi ke amiq gan mny jaq than de," naha haw by de. ¹⁸ Dyde Kniqkhoeqmaq la ama mxien niwn khimi gan aghoi sha by de. Ama ne niwn khimi gan a'shi sha he jo de.

Kniqkhoeqmaq iwn kdoe thaw niwn he mxien niwn

¹⁹ Tynygy nala Kniqkhoeqmaq la nagy sha ha khimi me ajie shoeq de dan de mei. Ape la Kniqkhoeqmaq iwn aliw gan krau de dan de mei. ²⁰ Gadema nan la ape de tkhoen Kniqkhoeqmaq gan nagy mkonq de ne niwn. Mriw niwn gan khan niwn la kamriw gan, "Ke gan nagy de nygy nasha niwn," naha diwnq de by. ²¹ X'on kasha la takaw paanq gan la ha ama ne he sha de sy y na by. Ama la takaw paanq he x'on ghoi, x'on shi sha ha ja sy y na by.

²² Kniqkhoeqmaq ma tynygy sha niwn jo de. Ama la akdoe gan mnui ha bohan gan ma namny he de ne jo de. Gadema kdoe thaw ha mthi ga dy de naniwn khimi ji gan mtienq la amlunq shaukre sha jo de. ²³ Neq khiwn la ama mxien niwn me ji gan ama iwn bohan on tautau niwn gan nanu he de ma ne jo de. Ama iwn bohan gan dan than mxiw ha khe niwn me ji gan bohan on tautau niwn gan nadan he jo de. ²⁴ Me ji la ama nakauq he niwn khimi ji jo de. Ama la me ji gan nakauq degan Judaq axui thunq iwn mkrhe sy y, axy niwn khimi axui ji thunq iwn ma nakauq jo de.

²⁵ Phoishma Hawshei iwn saboi thunq me,

"Ke iwn sy y niwn khimi ji gan

'ke iwn khimi ji,'

naha ke kauq de.

Ke khie y niwn axui ji gan
ke khie niwn axui ji naha kauq de.

²⁶ Nan ji la ke iwn khimi ji sy y de

naha haw niwn mtynq iwn

khimi ji la ashau xinq niwn Kniqkhoeqmaq iwn

spa ji naha kauq niwn gan

khan ha man de," naha haw de.

²⁷ Heishaja la Isreila khimi ji kthanq haw niwn la, "Isreila axui ji la lahaw me on niwn shraule he on tautau gadema sxiw de niwn nienq txon niwn gan dan ha ga de. ²⁸ Nagy mei nala Kniqkhoeqmaq la khoeqra neq gan ktanle ajon sha y klauq tautun mkhoi man de tkhoen jo de," naha xanq jo de. ²⁹ Heishaja haw yy ha khe beshe he, "Bohan on phi niwn Kniqkhoeqmaq la me ji axui lauq ha y than me ji spi ji gan mxoe die y la Shawdun kun he kkrhau ha Gawmawra kun he ththein ga dy de," naha nade.

Isreila khimi ji he kthanq ghoi

³⁰ Nagy haw ha de mei nala, Kniqkhoeqmaq he ka-joen rien than sha y niwn axy niwn khimi axui ji la yn de tkhoen Kniqkhoeqmaq he anienmrien kashoi rien niwn gan dan jo de. ³¹ Gadema xieq ha khe niwn khimi ji la Kniqkhoeqmaq he anienmrien kashoi rien than pieriesa gan shoeq gadema katein by y jo de. ³² Nagy de tkhoen mei nala ama ji la yn niwn he sy y klauq ama ji sha niwn ji he akla u lau vi de tkhoen de. Dyde piemkun me thuiq niwn txun gan mthuikhy ha tba-phun lau vi de. ³³ Piemkun me la,

"Tkhoenq ja, khimi ji mthuikhy ha

tba than Zi'un tkoenq me

ke txunkie kie de gan khe de.

Txun tneq gan khimi ji la

mthuikhy ha

tba u man de.

Gadema ama gan yn niwn

ape ma thakshu y man de,"

naha on jo de.

10 Naqpi je ji jy, Isreila axui ji txon niwn gan dan than ke amlunq on ha Kniqkhoeqmaq me saxein mke jo de. ² Ama ji la Kniqkhoeqmaq gan akla kie de naniwn shaushi thaw ha ja de. Gadema neq ji akla niwn la khuitan niwn pethon gan mny niwn sy y de.

³ Ama ji la Kniqkhoeqmaq iwn mdimkhiw niwn gan by la y de. Ama ji iwn mdimkhiw niwn gan shoeq ha, Kniqkhoeqmaq iwn mdimkhiw niwn gan shoeq y de.

⁴ Khristu la pieriesa ji gan koipy he dy de tkhoen yn niwn khimi axylpi ji la mdimkhiw niwn gan dan dy jo de.

Txon niwn la axylpi than

⁵ Mawshei la pieriesa gan mlakie ha mdimkhiw de naniwn haw niwn la, "Pieriesa gan mla ha ashau xinq niwn khimi la neq ji gan sha man de," na by de.

⁶⁻⁷ Gadema yn ha mdimkhiw niwn la, "Ape la khoeqshan me poe de mei, (Nade ne niwn la Khristu gan mxa than) ape la kxau khoeq me skrha de mei, (Diw niwn kon Khristu gan mthau than) naha tpe u nanq ja," nade. ⁸ Gadema, "Piemkun la nan tein me; tneq la nan mkha thunq me, nan amlunq thunq me," naha haw de by.

Yn niwn pie kthanq neq la ke ji thuiq niwn Kniqkhoeqmaq gan yn niwn kthanq jo de. ⁹ Nan la amkha he, "Jeishu la Kanma," naha haw ha Kniqkhoeqmaq la ama gan diw niwn kon xinq he beqtyn de naniwn gan amlunq me yn la txon niwn gan dan man de.

¹⁰ Khimi lonq man la mdimkhiw than amlunq he yn ha de. Txon niwn gan dan than amkha he haw panq ha de. ¹¹ Piemkun me la, "Ama gan yn niwn khimi ape ma thakshu de sy y man de," nade. ¹² Judaq na y, axy niwn khimi axui na y axylpi kauruiq pi niwn de. Kniqkhoeqmaq la axylpi iwn Kanma de tkhoen saxein mke niwn

khimi axylpi ji gan koiphrau saxein phru by de.

¹³ Kniqkhoeqmaq gan saxein mke niwn khimi axylpi ji la txon niwn gan dan man de.

¹⁴ Gadema yn y la nagy sha ha saxein mke de dan de mei. Kthanq ghoi gan the y la nagy sha ha yn de dan de mei. Kthanq ghoi gan kathuiq on y la nagy sha ha Kthanq ghoi gan the ha de mei. ¹⁵ Kahaw katpie khimi gan mxoe y la nagy sha ha thuiq de tpie de dan de mei. Piemkun me haw niwn la, "Kthanq ghoi gan mhenq niwn khimi ji iwn akhaw la jauhoe kanoen than de," nade. ¹⁶ Gadema khimi axylpi ji la Kthanq ghoi gan koeban y de. Heishaja haw niwn la, "Kanma, ke ji thuiq niwn kthanq gan ape la yn de mei," na by de. ¹⁷ Dyde yn de naniwn la Kthanq ghoi gan the niwn kon vy niwn de. Kthanq ghoi naniwn ma Khristu kthanq haw niwn kon vy niwn de.

¹⁸ Gadema khimi ji Kthanq ghoi gan the ha y by naha diwnq de ne de. The ha dy de. Piemkun me la,

"Neq ji iwn atxaw la
khoeqra neq bre kthanq jaq ha
neq ji pie la khoeqra kauniq
khiw niwn mtien de tiwn dy de,"
na by de.

¹⁹ Ave ke diwnq de ne niwn la, Isreila axui ji the y na by. Mawshei la,

"Ke la tne ma sy y niwn axui gan
ke kakon de tkhoen
khimi neq ji gan tau-ieqshi he man de.
Kхими shi ama ji dhan he
ke iwn khimi ji gan
kdoe thaw he man de,"
naha kanmaq xiw haw jo de.

²⁰ Heishaja la,

"Ke gan nashoeq y niwn khimi ji la
ke he katein dy de.
Ke kthanq nadiwnq y niwn
khimi gan ke la thawpraw by dy de,"
naha xiq y haw panq jo de.

²¹ Gadema Isreila khimi ji gan ama haw niwn la, "Ke gan nakrau niwn, kneq y niwn khimi ji gan ke la niq de xinxin akoe mloe ha on ja jo de," naha haw jo de.

Isreila khimi ji gan Kniqkhoeqmaq mxien niwn

11 Nygy nala Kniqkhoeqmaq la ama iwn khimi ji gan ieqxau by naha diwnq la ieqxau niwn sy y de naha de. Ke kema ma Isreila khimi, Abrahen axui, Banjamin pa iwn ga jo de. ² Kniqkhoeqmaq la kausy niq kon xieq ha khe niwn ama iwn khimi ji gan ieqxau niwn sy y de. Piemkun thunq menan Eilijaq la Isreila khimi ji gan krau ha Kniqkhoeqmaq me aan he haw by de. ³ "Kanma jy, neq ji la nan iwn phoishma ji gan mliekhu dy de. Nanma iwn luisui sha niwn inshdie gan phjau vi de. Ke mkrhe on ga dy de. Ke gan ma namthi

de nashoeq jo de," naha haw by de. ⁴ Kniqkhoeqmaq la Eilijaq gan tne mkonq by mei. "Bala amoen gan spaq y, akla y niwn khimi lonq shtun shri de gan ke mrie ha khe dy de," naha Kniqkhoeqmaq la haw by de. ⁵ Ave ma tynygy ga jo mei. Neq me mxien niwn he xieq ha khe niwn khimi sxiw de on man de. ⁶ Ama xieq niwn la koetanq me mnyn ga de. Ama sha niwn he sy y de. Kniqkhoeqmaq xieq niwn la khimi sha niwn me mnyn niwn nala ama mxien niwn la khuitan mxien niwn sy y de.

⁷ Nagy be man mei. Isreila khimi ji la ama ji shoeq niwn gan katein y de. Kniqkhoeqmaq xieq ha khe niwn khimi sxiw de nienq katein ga de. Aban ji la Kniqkhoeqmaq kauq niwn gan the y de. ⁸ Dyde piemkun me la, "Kniqkhoeqmaq la neq ji amlunq gan thatui he dy de. Ave mtien de neq ji la nu ha y, the ha y de," naha tri niwn on de. ⁹ Neq khiwn gan Davi la,

"Ama ji iwn bu xiwn ji la
ama ji than donq he, kau he
nien ha shaukhoen
khan ha ga jo shan.

¹⁰ Ama ji ami la vinq ha
nu nanq jo shan,
ama ji kein ma tshau man
kakhoenpra ga jo shan,"
naha haw jo de.

¹¹ Dyde tkhoen Isreila khimi ji la mthuikhy ha tbaphu, katin vi by naha diwnq la katin ha y de. Ama ji la ajie sha de tkhoen axy niwn khimi axui ji la txon niwn gan dan jo de. Judaq ji la axy niwn khimi axui ji gan tau-ieqthoenq by lau vi de. ¹² Judaq ji ajie sha niwn la khoeqra neq me saxein ji on tautau mhenq jo de. Neq ji khiw niwn ji la axy niwn khimi axui ji me saxein ji on tautau mhenq jo de. Kniqkhoeqmaq xieq niwn Judaq axylpi ji la Khristu gan yn de nala neq khaan y saxein ji amdaw dan than u man de.

Axy niwn khimi axui ji txon niwn gan dan niwn

¹³ Axy niwn khimi axui nan ji gan ke ave natpie de ne jo de. Ke la axy niwn khimi axui ji me tloe lonq de naniwn kema iwn maqtanq me kathoeq de ne jo de. ¹⁴ Ke la kema ji axui ji tau-ieqshi than sha ha neq ji thunq iwn nagy mei niwn ji la txon niwn gan dan man de.

¹⁵ Neq ji gan ieqxau niwn la khoeqra neq gan Kniqkhoeqmaq he aphau sha he jo de. Dyde Judaq khi mi gan koeban de nala nagy kkrhau de mei. Adiw ji gan xinq he beqtyn he kkrhau man de.

¹⁶ Tkoe sxiw man Kniqkhoeqmaq me poe niwn la tkoe kei de bre poe niwn he de. Khimi lonq man akun iwn ajun gan Kniqkhoeqmaq me poe la abaan ji gan ma poe he jo de. ¹⁷ Hoi niwn shenloen kun abaan gan tkry paw la tkry paw niwn abaan luqtun me axy niwn rein niwn shenloen abaan gan msaw beqtyn vi de. Nan

ji axy niwn khimi axui ji la rein niwn shenloen kun he de. Ave axy niwn khimi axui nan ji la Judaq ji iwn va-phun niwn saxein gan dan jo de. ¹⁸ Dyde nan ji la tkry paw ha khe niwn abaan ji gan law y sha ha y de. Nan ji nagy kathoeq de dan de mei. Nan ji la abaan haan de he de. Nan ji la ajun gan mtoen niwn sy y, ajun la nan ji gan namtoen niwn de.

¹⁹ Nan la, "Abaan ji gan byn paw khiwn la msaw ha ie than sha dy sy y na by," nade. ²⁰ Sy ja de. Gadema neq ji la yn y de tkhoen tkry paw niwn de. Nan ji la yn de tkhoen kasaw ha niwn de. Aroe on y sha nanq ja. Xiq niwn mlunq on ja. ²¹ Kniqkhoeqmaq la akun, ama iwn abaan kiekie he niwn Judaq ji gan mtien mxien y la nan ji gan namxien de sy y de. ²² Kniqkhoeqmaq la khimi gan mxien beshe he kloee niwn gan me ji nu ja de. Ama la ama txuiq xui y niwn khimi ji gan kloee niwn jo de. Gadema neq ji gan mxien jo de. Nan ji mxien phiija on la Kniqkhoeqmaq la nan ji gan namxien de. Mxien phiija on y la nan ji gan Kniqkhoeqmaq byn paw ha nakhe man de. ²³ Judaq ji la yn y niwn amlunq kdiepha ha yn de nala byn paw niwn thekon luqtun me msaw beqryn man de. Nagy de mei nala Kniqkhoeqmaq la neq ji axylypi gan sha de thoenq pi ja de. ²⁴ Nan ji axy niwn khimi axui ji la tkry paw ha khe niwn rein niwn shenloen kun he ga de. Abaan tneq gan ie ha khe niwn akun me lyiw ha msaw ha ie beqryn de. Judaq ji la ie ha khe niwn akun ji he de. Kniqkhoeqmaq la byn paw ha khe niwn abaan ji gan ama iwn amkun me mton ha ie beqryn de nala jauhoe ga sy y na by.

Axylypi gan Kniqkhoeqmaq mxien niwn

²⁵ Naqpi je ji jy, ke la nan ji gan mxaw ha khe niwn mny de dan y niwn neq ji gan namny he de ne jo de. Nan ji la me gan me najie de thoenq thaam mei (pethon on thaam mei) naniwn mny than jo de. Nan ji la nygy jo de. Isreila khimi amlunq shi niwn la tshau man sy y, axy niwn khimi axui ji Kniqkhoeqmaq gan yn niwn khimi koipy than mtien man jo de. ²⁶ Khiwn la Kniqkhoeqmaq la Isreila khimi axylypi ji gan txon by man de. Piemkun menan la,

"Txon niwn Kanma la

Zi'un tkoenq me vy man de.

Jako axui iwn hoi y niwn ji gan tkhiw rauq man de.

²⁷ Ke la neq ji he tauthi sha man de.

Tynygy degan nienq neq ji iwn ajie gan tpyrauq man de," nade.

²⁸ Neq ji la Kthanq ghoi gan ieqxau de tkhoen Judaq ji la Kniqkhoeqmaq iwn txieq ji kkrhau jo de. Tynygy kkrhau niwn la axy niwn khimi axui nan ji avuiq ga jo de. Gadema Kniqkhoeqmaq xieq niwn tkhoen he puipi ji avuiq ama iwn khunpoe (aphau) ji jo de. ²⁹ Kniqkhoeqmaq la ama xieq niwn khimi gan saxein phru de nala

axy niwn mlunq ta y dy de. ³⁰ Axy niwn khimi axui nan ji la kausy me Kniqkhoeqmaq gan kneq y de. Gadema ave Judaq ji la kneq y de tkhoen Kniqkhoeqmaq iwn mxien niwn gan nan ji koeban ha niwn de. ³¹ Tynygy he nan ji la mxien niwn gan dan beshe he Judaq ji ma dan be than Kniqkhoeqmaq gan ave kneq y on niwn jo de. ³² Khimi ji la Kniqkhoeqmaq gan kneq y de tkhoen mron keinq niwn gan khan ha niwn khimi ji he khe jo de. Tynygy ama sha ha niwn la ama iwn mxien niwn gan tneq ji axylypi me mnui than jo de.

Kniqkhoeqmaq gan mthoeq niwn

³³ Kniqkhoeqmaq iwn pethon, mny niwn, ma niwn ji la jauhoe koipy thaam jo de. Ama iwn tautun mkhoi niwn gan ape la thuiq de dan de mei. Ama iwn alan gan ape la kneqthoenq de mei. ³⁴ Piemkun me haw niwn la,

"Ape la Kniqkhoeqmaq ta niwn gan mny de mei.

Ape la ama gan mtu by mei.

³⁵ Ama la khimi gan poe than ape la neq gan poe by ve dy mei," nade.

³⁶ Ama la axylypi gan mriw jo de. Axylypi ma ama dhan he on ga de. Axylypi la ama than ga de. Kniqkhoeqmaq la tshautkhon mimoen shanq ga jo shan. Amen.

Kniqkhoeqmaq iwn maqtanq sha than nagy ashau xinq ha de mei naniwn kthanq

12 Dyde naqpi je ji jy, Kniqkhoeqmaq mxien niwn nan ji jauhoe dan thaam jo de tkhoen nan ji gan ke namsoe de ne jo de. Kniqkhoeqmaq menan ashau xinq niwn luisui xaw he me gan me poe ja. Ama iwn maqtanq me ka'au ha ama ne niwn he on ja. Neq ji la nan ji ama gan khuitan spaq niwn jo de. ² Khoeqra neq iwn khimi ji he ashau xinq nanq ja. Nanma ji amlunq gan anienmrien khe ha Kniqkhoeqmaq gan kamsyn he ja. Nan ji la Kniqkhoeqmaq iwn mxien niwn gan mny ha, tne la hoi mei, tne la ama gan hoelihoelanq he mei, ajie on y de naniwn gan mny than sha u ja.

³ Nan ji la me on shan niwn khaan y on de naha ta y than ke gan Kniqkhoeqmaq napoe niwn kauvixun tkhoen he on de ne jo de. Kniqkhoeqmaq napoe niwn yn niwn he me gan me kapoesiesie ta u ja. ⁴ Me ji akyq me axy niwn abyn ashei ji on de. Abyn ashei tneq axylypi ji la ama ji maqtanq gan ama ji sha u jo de. ⁵ Tynygy he me ji la amdaw gadema Khristu menan vaan de niwn akyq haan de ga de. Akyq haan de menan abyn ashei ji axyxy on he haan de gan haan de kamton sisau ha on niwn jo de. ⁶ Dyde Kniqkhoeqmaq la me ji gan napoe niwn mxien niwn he sha ha axyxy niwn kauvixun gan kakon u niwn de. Me ji iwn kauvixun la Kniqkhoeqmaq iwn kthanq thuiq than nala me yn ni-

wn mtien man sha u ha de. ⁷ Sha than nala me ji sha u ha de. Mtu than nala me ji mtu ha de. ⁸ Khimi ji gan msoe niwn khimi la tyngy sha ha de. Poe niwn khimi la kasin y klauq poe ha de. Aqna ka'on nala ka'ein ha sha ha de. Khimi gan mxien niwn mnui de nala mnuiq xau ha sha ha de.

⁹ Ajiwn sha y klauq khie u ja. Hoi y niwn ji gan mtiwliw ja. Hoi niwn ji gan mlakie u ja. ¹⁰ Nan ji la Khristu menan naqpi je ji he, lonq man gan lonq man kakhie ja. Me gan me law beshe axy niwn khimi gan law ha de. ¹¹ Thali y klauq maqtanq ji gan ka'ein ha sha u ja. Amlunq thauqhoe ha Kniqkhoeqmaq iwn maqtanq gan sha u ja. ¹² Kdon ha hoelihoelanq u ja. Nere la kauiwkie u ja. Ktiw axylypi me saxein mke u ja. ¹³ Nere niwn khrijen aphau ji gan nanma me on niwn ji poe by ja. Khlonq ji gan anienmrien mnau u ja.

¹⁴ Nan ji gan nakloe niwn khimi ji gan saxein ghoi phru u ja. Neq ji gan tkrin y klauq saxein phru u ja. ¹⁵ Mnuiq niwn khimi ji he vaan man mnui u ja. Xa niwn khimi ji he vaan man xa u ja. ¹⁶ Kajoen rienrien on u ja. Kathoeq u nanq ja. Nere niwn khimi ji he aphau sha u ja. Me gan me pethon on de naha ta u nanq ja.

¹⁷ Khimi lonq man nan gan hoi y nasha la hoi y sha beqtn nanq ja. Khimi hoi ja ji hoi ja de naniwn gan nienq sha ga ja. ¹⁸ Nan ji la axylypi me knaq niwn mtien man khimi hoi ja ji he mduirui mduishaw kajoen rien on u ja. ¹⁹ Aphau ji jy, ape niq khaq gan ma khimi gan xoitha nanq ja. Kniqkhoeqmaq la ama gan tnieng poe by man de. Piemkun me la, "Ke xoitha man de. Ke la nanma ji sha niwn a'shi ji avuiq shaukhoen poe man de," naha on de. ²⁰ Dyde piemkun me on he, "Nan gan hoi y nasha niwn khimi ji kxan la msa ja. Tui kaxin la ni than poe ja. Tyngy sha la ama luq menan mekie gan thyn nau he man de," nade. ²¹ Hoi y niwn la nan gan naknaq nanq shan. Aghoi ji he sha ha hoi y niwn ji gan knaq ja.

Aqna ka'on ji gan mruiq than maqtanq

13 Khimi axylypi ji la aqna ka'on asora ji namkaw niwn gan kneq ha de. Kniqkhoeqmaq mti y la aqna on y de. Aqna axylypi ji la Kniqkhoeqmaq poe niwn ji ga de. ² Aqna gan ieqxau niwn khimi la Kniqkhoeqmaq aqna he txu ha khe niwn gan ieqxau niwn ga de. Khimi tneq la tautun mkhoi niwn gan khan ha de. ³ Aghoi sha niwn khimi la aqna ka'on gan xiq than ne y de. Gadema hoi y sha niwn khimi la xiq than ne de. Nan la aqna ka'on khimi ji gan xiq y klauq on de ne by. Aghoi ji gan sha ja. Nan gan namthoeq man de. ⁴ Neq la nan aghoi gan sha than Kniqkhoeqmaq xieq ha khe niwn tanna jo de. Gadema nan a'shi sha la neq gan xiq ha de. Nagy de mei nala neq la khuitan shaukhoen poe than aqna on niwn khimi de tkhoen de. Neq la Kniqkhoeqmaq iwn tanna de tkhoen hoi y sha niwn

khimi ji gan shaukhoen poe than aqna on niwn de. ⁵ Dyde nan la shaukhoen poe niwn gan xiq de tkhoen aqna ka'on ji gan mkrhe xiq niwn sy y de. Me gan me kamny niwn mlunq he ma kneq ha de.

⁶ Neq tkhoen he maumoen poe u ha de. Nagy de mei nala ama ji maqtanq gan sha niwn la Kniqkhoeqmaq sha he niwn maqtanq gan sha he niwn de. ⁷ Dyde aqna ka'on ji gan poe shan la poe u ja. Poe than on niwn maumoen ji gan poe u ja. Law shan niwn khimi gan law ha de.

Lonq man gan lonq man kamrui than maqtanq

⁸ Nan ji me ale ktanq y on shan. On de nala lonq man gan lonq man kakhie niwn mkrhe on ga shan. Khimi lonq man ama phau gan khie niwn la pieriesa gan kneq niwn khimi de. ⁹ T'ja ji me la, "Kхими nuipui naqpa he jiekre nanq, khimi ashau gan mthi nanq, mxu nanq, mdu niwn ji on u nanq," naniwn t'ja he axy niwn t'ja ji iwn amkun la, "Nanma gan kakhie beshe he nanma aphau gan khie ja," naniwn de. ¹⁰ Ape ma me khie niwn khimi gan hoi y sha y de. Khimi gan khie niwn la pieriesa axylypi gan khie niwn jo de.

¹¹ Nan ji la me i niwn kon thau than ktiw gan mny de tkhoen tyngy sha u ha de. Nagy de mei nala ave me ji txon niwn gan dan niwn mniq la kausy gan Jeishu gan yn thoi niwn ktiw khaan y nidei dy de. ¹² Mxun ktiw khiw ga dy de. Mniq ktiw thaw nene dy de. Vinqroe niwn me on niwn khimi ji hoi y sha niwn ji gan sha u nanq ja. Kvanrauq niwn me katy than lipaw ji gan mla u ja. ¹³ Me ji la kvanrauq niwn me ashau xinq niwn khimi ji he ashau xinq u shi. Kau'in tui nikru niwn, nuipuidi, naqpadi gan jiekre niwn ji, kbraan niwn, tauieqthoenq niwn ji gan sha u nanq ja. ¹⁴ Gadema Kanma Jeishu Khristu iwn lipaw ji gan kshiwn u ja. Nan ji aktyq me ajie sha ne niwn mlunq, kaudydy sha ne niwn ji gan kau-iwkie u ja.

Sxiw de yn niwn he amdaw yn niwn

14 Nan ji thunq me sxiw de yn niwn khimi ji gan koeban u ja. Gadema ama amlunq thunq me ta niwn ji gan ka'ieq u nanq ja. ² Amdaw yn niwn khimi la sa ne niwn asani ji gan sa khan ja de. Gadema sxiw de yn niwn khimi la andoe xadoe gan mkrhe sa ga de. ³ Narunnaraan sa ha niwn khimi ma narunnaraan sa ha y niwn khimi gan mty nanq ja. Andoe xadoe gan mkrhe sa ha niwn khimi ma narunnaraan sa ha niwn khimi gan skoe nanq ja. Nagy de mei nala narunnaraan sa niwn khimi gan Kniqkhoeqmaq la koeban niwn tkhoen jo de. ⁴ Khimi lonq de iwn tanna gan tautun mkhoi niwn nan la ape mei. Tanna tneq la anienmrien sha ja mei, sha y mei naniwn akanma tkhoenq ja tiwn man de. Ama la anienmrien hoibe sha man de.

Nagy de mei nala Kniqkhoeqmaq la ama gan anienmrien hoibe sha than klong by de tkhoen jo de.

⁵ Khimi long de la niqva haan de khaan y ave niqva haan de hoi goe de nade. Gadema axy niwn khimi ji la vaan de ga de naha ta de. Neq ji la nagy ma ta ja shan, me la khuitan ja ga naha amlunq kadikhiw u ga ja.

⁶ Nagy mei niwn khimi ji la niqva ghoi de naha tny niwn mniq gan tynygy ta la Kanma gan mthoeq de ne de tkhoen ta niwn ga de. Sa niwn khimi ma Kanma gan mthoeq de ne de tkhoen sa niwn ga de. Nagy de mei nala ama la Kniqkhoeqmaq gan sana nina avuiq mthoeq niwn tkhoen jo de. Sa y niwn khimi ma Kanma gan mthoeq de ne de tkhoen sa y niwn de. Ama la Kniqkhoeqmaq gan mthoeq niwn jo de. ⁷ Me ji me ape ma me ji avuiq ashau xinq y de. Me avuiq ape ma diw y de. ⁸ Me ji ashau xinq niwn la Kanma avuiq ashau xinq niwn ga de. Me ji diw niwn la Kanma avuiq diw niwn ga de. Me ji xinq niwn, diw niwn la Kanma he klau ga de. ⁹ Dyde tkhoen Khristu la xinq niwn khimi, diw niwn khimi iwn Kanma kkrhau than diw khiwn la xinq beqtn vi jo de. ¹⁰ Dyde nan la nagy de me khrijen naqpi je ji gan tautun mkhoi niwn mei. Nan la nagy de me khrijen naqpi je ji gan mty niwn mei. Me ji axylypi ji la ama tautun mkhoi niwn gan khan than Kniqkhoeqmaq iwn tautun mkhoi niwn mtynq maq me kdoe ha de. ¹¹ Piemkun me la,

“Kanma la ke ashau xinq niwn he tlele khimi axylypi ji ke maq me khawmkhun mdi ha de. Khimi axylypi ji la ke la Kniqkhoeqmaq de naniwn gan mthoeq u man de,” nade.

¹² Dyde me ji axylypi la Kniqkhoeqmaq menan me sha niwn gan thuiqpi ha man de.

Naqpi je ji kman than sha nanq ja

¹³ Dyde me ji la long man gan long man tautun kamkhoi u nanq shi. Me naqpi je ji gan mthuikhy ha ajie sha than ji gan kanon u shi. ¹⁴ Tneq he niwn sana nina ji ma ama me la proepra niwn on y de naha Kanma Jeishu gan akla ha ke khuitan mny ja de. Gadema khimi long man la proepra de naha ta la ama avuiq tneq la proepra de. ¹⁵ Nan sa niwn sana nina ji dhan he nan naqpi je gan tauxietauny kdan he la nan sha niwn ji la khie ha sha niwn ji sy y de. Khimi tneq avuiq Khristu diw by jo de tkhoen nan sa niwn sana ji he avanq on y sha nanq ja. ¹⁶ Nan ji hoi ja de naniwn ji he khimi ji naskoe than sha u nanq ja. ¹⁷ Kniqkhoeqmaq namkaw niwn la sa niwn, ni niwn ji he klau y de. Sepin Seryiw niwn Muiqxaq napoe niwn mdimkhiw niwn, mduirui mduishaw niwn, hoelihoelanq niwn he klau ga de.

¹⁸ Tynygy niwn alan he Khristu iwn maqtanq gan sha

niwn khimi gan Kniqkhoeqmaq ma amlunqkvaq ha khimi ji ma namthoeq de.

¹⁹ Dyde me ji la mduirui mduishaw than he long man gan long man kamtoi naka ji nienq sha u ha on u shi.

²⁰ Sa niwn ni niwn tkhoen he Kniqkhoeqmaq iwn maqtanq gan phjau nanq ja. Sana nina axylypi ji la sepin seryiw ja de. Gadema khimi ji mthuikhy tbakhy than sa ni de nala ajie kkrhau de. ²¹ Ana gan sa niwn, sbjie tui ni niwn, axyxy niwn naqpi je ji gan mthuikhy tbakhy he niwn ji gan kanon u ha de. ²² Nanma he Kniqkhoeqmaq ashlau me on niwn nanma iwn yn niwn gan mriekie ja. Me sha niwn ji hoi ja de naha ta la hoi niwn ga dy de. ²³ Gadema khimi long man ama sa niwn ji gan tauxietauny kdan niwn amlunq on la Kniqkhoeqmaq shaukhoen poe by man de. Nagy mei nala ama sa niwn la yn ha sa niwn sy y de tkhoen jo de. Yn ha sa y niwn ashiqshiq la ajie kkrhau pi de.

Me aliw gan sy y, khimi aliw gan xui ja

15 Yn niwn mlunq hoe niwn me ji la yn niwn mlunq shin niwn khimi ji iwn ali ji gan tpuq de klong shan de. Me ji la me aliw gan xui ha sha shan y de.

² Me ji axylypi la yn niwn mlunq hoe y man niwn khimi ji yn niwn hoe than ama ji avanq hoe than aliw gan xui u ha de. ³ Khristu la ama aliw gan xui y de. Piemkun me la, “Ama gan law y haw niwn khimi la khuitan ke gan law y haw niwn ga de,” naha on de. ⁴ Piemkun me tri ha khe niwn axylypi ji la me ji gan namtu than tri niwn jo de. Dyde piemkun me tri ha khe niwn kon dan niwn mlunq shau niwn, aan poe niwn ji he me kdon niwn gan dan than jo de. ⁵ Nan ji la Jeishu Khristu gan aku la ha vaan man niq man on than amlunqshau niwn he amlunq kadikhiw niwn Kanma Kniqkhoeqmaq la nan ji gan naklong ja jo shan. ⁶ Nygy degan nienq nan ji la vaan de niq de sha ha me ji Kanma Jeishu Khristu iwn Pe-e Kniqkhoeqmaq gan mthoeq de dan u man de.

Axy niwn khimi axui ji than Kthanq Ghoi

⁷ Dyde Khristu la nan ji gan koeban beshe he Kniqkhoeqmaq iwn bohan on than nan ji la long man gan long man koeban u ja. ⁸⁻⁹ Nagy de mei nala Kniqkhoeqmaq la kau'iwn than hoi de naniwn mnui than Khristu la Judaq ji iwn tanna kkrhau jo de. Kniqkhoeqmaq iwn kaudi poe niwn khuitan ja de naniwn ke nathuiq by de ne jo de. Axy niwn khimi axui ji ma Kniqkhoeqmaq iwn mxien niwn avuiq mthoeq than sha jo de. Piemkun me la,

“Dyde tkhoen ke la axy niwn khimi axui ji unq me nan gan namthoeq man de. Nanma gan alon he namthoeq man de,” naha on de.

¹⁰ Haw beqtyn niwn la,
 "Axy niwn khimi axui ji jy,
 Kniqkhoeqmaq xieq ha
 khe niwn khimi ji he vaan man
 hoelihoelanq u ja," nade.

¹¹ Ave xinq man,
 "Axy niwn khimi axui axylypi ji jy,
 Kanma gan mthoeq u ja.
 Khimi pa axylypi ji jy,
 Kanma gan mthoeq u ja,"
 naha kauruiq jo de.

¹² Heishaja haw beqtyn niwn la,
 "Jeishei axui thunq iwn long man la
 kapien man de.
 Neq la axy niwn khimi axui ji gan
 mkaw man de.
 Axy niwn khimi axui ji la
 ama gan kdon u man de,"
 naha on de.

¹³ Sepin Seryiw niwn Muiqxaq iwn bohan he nan ji
 kdon niwn hoe than kdon niwn Kanma Kniqkhoeqmaq
 la nan ji yn niwn tkhoen he nan ji gan hoelihoelanq ni-
 wn amdaw niwn ji he mduirui mduishaw niwn gan
 napoe ga jo shan.

Pawlu tri sanrau niwn

¹⁴ Naqpi je ji jy, nan ji la hoibaw hoitran niwn ji on
 tautau, pethon ji amdaw he koi ha long man gan long
 man kamtu de dan ja de naniwn ke kadikhiw ja jo de.

¹⁵ Gadema nagy mei niwn ji la ke nan ji gan shaudi
 napoe niwn menan ke gan Kniqkhoeqmaq napoe niwn
 mxien niwn tkhoen he sanrau tri vanq ga jo de. ¹⁶ Axy
 niwn khimi axui ji avuiq maqtanq ji gan Khristu Jeishu
 iwn tanna long de he sha niwn jo de. Kniqkhoeqmaq
 iwn kthanq ghoi gan miema long de he maqtanq sha
 ha thuiq niwn jo de. Dyde axy niwn khimi axui ji la
 Kniqkhoeqmaq ne niwn luisui xaw he sha ha Sepin
 Seryiw niwn Muiqxaq dhan he Kniqkhoeqmaq me poe
 than jo de. ¹⁷ Dyde ke la Khristu Jeishu dhan he vaan
 de kkrhau ha Kniqkhoeqmaq avuiq maqtanq gan sha
 ha niwn tkhoen kathoeq ha ja jo de. ¹⁸⁻¹⁹ Axy niwn khi-
 mi axui ji la Kniqkhoeqmaq gan kneq than ke haw ni-
 wn, sha niwn ji, m'an than hoi niwn bohan, tauthon ji,
 Sepin Seryiw niwn Muiqxaq iwn bohan ji dhan he
 Khristu sha niwn axylypi ji gan nienq ke sanrau thuiq
 man de. Dyde Jeirushlen kun kon Iluri khoeq me tiwn
 niwn mtynq ttyn me Khristu kthanq ghoi gan thuiq u
 jo de. ²⁰ Ke amlunq thauqhoe niwn la Khristu kthanq
 the kau y man niwn mtynq me Kthanq ghoi gan thuiq
 than jo de. Axy niwn khimi ji mtynq pau ha khe niwn
 me ke thuiq de ne y jo de. ²¹ Piemkun me la,
 "Neq kthanq gan ape ma
 thuiq y gadema neq ji la nu u man de.

Neq ji la the kau y gadema
 kneqthoenq u man de,"
 naha haw de.

Pawlu la Roma kun me lyiw de kauxiw niwn

²² Dyde neq tkhoen he ke la nan ji me vy than kauxiw
 gadema xinq man ma natiwn ha kau y jo de. ²³ Gade-
 ma tkoe neq me ke la maqtanq ji gan sha khiwn dy jo
 de. Nan ji me navy than shni texiwn de niq kon am-
 lunq on jo de. ²⁴ Ave la ke navy ha ga dy de naha kdon
 jo de. Spin khoeq me lyiw la nan ji me ma nakoan laan
 de amlunq on jo de. Nan ji me knau ma ha texiwn on
 khiwn la tneq me nan ji la ke gan namkaq than
 naklonq de ne jo de. ²⁵ Ave ke la Kniqkhoeqmaq iwn
 khimi ji gan klonq than Jeirushlen kun me lyiw ha man
 de. ²⁶ Makeidawni khoeq he Gri khoeq iwn khrijen tau-
 phy la Jeirushlen kun me on niwn Kniqkhoeqmaq iwn
 khimi ji thunq iwn shanre niwn ji gan klonq than tkaan
 ji gan poe u jo de. ²⁷ Ama ji la tkaan tneq poe than am-
 lunqkvaq jo de. Khuitan haw de nala shanre niwn khi-
 mi tneq ji gan klonq than avuiq on de. Judaq ji la ama ji
 dan niwn muiqxaq he klau niwn saxein ji gan axy niwn
 khimi axui ji me xi jo de. Dyde axy niwn khimi axui ji
 ma Judaq ji gan ama ji dan niwn tkaan ji gan xi shan
 de. ²⁸ Dyde ke la kaw ha dan niwn tkaan ji gan poe pi
 khiwn dy nala nan ji kon tloi ha Spin khoeq me lyiw de.
²⁹ Nan ji me ke vy degan Khristu napoe niwn saxein ji
 he navy ha de naniwn ke mny ja de.

³⁰ Naqpi je ji jy, ke la nan ji gan me ji Kanma Jeishu
 Khristu he Muiqxaq napoe niwn khie niwn dhan he ke
 avuiq ke he vaan man Kniqkhoeqmaq me amlunq
 thauqhoe saxein mke than namsoe de ne jo de. ³¹ Ke
 la Judaq khoeq me on niwn yn y man niwn khimi ji iwn
 arhaan kon loe than he Jeirushlen kun me on niwn
 Kniqkhoeqmaq iwn khimi ji la ke klonq niwn gan koe-
 ban than saxein mke u ja. ³² Dyde Kniqkhoeqmaq aliw
 on la ke la hoelihoelanq hana nan ji me navy ha man
 de. Nan ji he vaan man hoelihoelanq ha knaukhoe de
 dan man jo de. ³³ Mduirui mduishaw niwn Kanma
 Kniqkhoeqmaq la nan ji axylypi he vaan man on ga jo
 shan. Amen.

Pawlu mlau niwn pie ji

16 Kankhrei kun iwn khrijen tauphy me maqtanq
 sha niwn nuipuidi, me ji siesa shma noi Phobei
 than nan ji gan nahaw de ne jo de. ² Nan ji la
 Kniqkhoeqmaq iwn khimi ji gan koeban shan he Kan-
 ma iwn amiq menan nuipuidi neq gan koeban u ja.
 Ama neq niwn ji gan klonq ha poe u ja. Nuipuidi neq la
 khimi amdaw ji gan klonq jo de. Ke gan ma naklonq jo
 de.

³ Ke he vaan de Khristu Jeishu iwn maqtanq ji gan
 shaphau Prisila he Akila (nuipui naqpa xini) gan mlau u

ja. ⁴ Neq xini la ke avuiq ashau gan poe ne thaan niwn jo de. Neq ji gan ke mkrhe sy y, axy niwn khimi axui ji iwn tauphy ma koemukoetanq niwn jo de. ⁵ Neq ji in me kalun ha on niwn yn niwn khimi ji gan ma mlau by u jo ja.

Asha khoeq iwn kanmaq xiw Khristu gan yn niwn khimi, ke iwn aphau Eipheine gan mlau jo ja. ⁶ Nan ji avuiq maqtanq gan ka'ein ha sha niwn Mari gan mlau u ja. ⁷ Ke he vaan de mron thunq me on niwn Judaq axui Androni he Juni gan mlau u ja. Neq ji la tloe ji na-ha amiq kthanq niwn, ke khaan y kanmaq xiw khrijen kkrhau ma niwn khimi ji jo de.

⁸ Kanma menan ke he kma niwn Anpili gan mlau u ja. ⁹ Ke ji he Khristu iwn maqtanq gan shaphau Uraben he ke he kma niwn Stakhu gan mlau u ja. ¹⁰ Khristu gan kadikhiw he niwn Apeilei gan mlau u ja. Aritawbula ji inpy ji gan ma mlau u ja. ¹¹ Judaq axui Heirodu he yn niwn naqpi je Nakisu ji inpy ji gan mlau u ja.

¹² Kanma iwn maqtanq gan sha niwn Trupheina he Truphosa xini gan mlau ja. Kanma iwn maqtanq gan amdaw ka'ein ha sha niwn, ke kma niwn aphau Peirasi gan mlau u ja. ¹³ Kanma xieq niwn Ruphu he ke gan spa he nakhie niwn anoi-oi gan mlau by u ja.

¹⁴ Ashukri, Phleigon, Heirama, Petroba, Heiramei ji he ama ji aphau khrijen axylipi gan mlau u ja. ¹⁵ Philolaw, Juli, Neiru, asiesa Olunpa ji he ama ji aphau Kniqkhoeqmaq iwn khimi axylipi ji gan mlau u ja.

¹⁶ Nan ji la long man gan long man amlunq ghoi he kamnau u ja. Khristu iwn tauphy axylipi ji la nan ji gan namlau u jo de.

Pawlu kaukiwn xiw natxu niwn

¹⁷ Naqpi je ji jy, nan ji dan niwn mtu niwn ji gan nakrau ha axy kakhoi niwn, kman thithau sha niwn khimi ji gan ami trienq ha tkhoenq u ja. Neq ji kon xanqla me on u ja. ¹⁸ Neq ji sha niwn la me ji Kanma Khristu

tu iwn maqtanq gan sha niwn sy y de. Ama ji ne niwn ji gan sha niwn ga de. Neq ji la pietuiq ji, mliw niwn pie ji he amlunq hoi niwn khimi ji gan m'jon lau vi de. ¹⁹ Nan ji la kthanq ghoi gan najie de kneqkhi thaan mei naniwn khimi ttyn the ja de. Dyde ke la nan ji avuiq hoeli-hoelanq jo de. Ke la nan ji gan tneq la hoi de naniwn me pethon on ha, tneq la a'shi de naniwn me aje sha y than nane jo de. ²⁰ Mduirui mduishaw niwn Kniqkhoeqmaq la texiwn on la nan ji akhaw tkui me Saten xuipei gan kie bu ha khe man de.

Me ji iwn Kanma Jeishu iwn koetanq la nan ji he vaan man on ga jo shan.

²¹ Ke maqtanq shaphau Timawshei he Judaq axui Luki, Jason, Sawtipeitru he Judaq ji gan mlau u ja.

²² Ke, Teirati la sa neq ji gan tri jo ha Kanma menan namlau ja jo de.

²³ Ke gan khlonq namnau niwn, yn niwn khimi ji kalun ha Kniqkhoeqmaq gan akla niwn in iwn akanma Gaju ma nan ji gan namlau jo de. Kun iwn tkaan kashiwn Eireitu, me ji naqpi je Katu ji la nan ji gan namlau jo de. ²⁴ [Me ji Kanma Jeishu Khristu iwn namxien niwn la nan ji he vaan man on ga jo shan. Amen.] †

²⁵ Kniqkhoeqmaq iwn mimoen gan me ji mthoeq u shi. Jeishu Khristu kthanq ghoi gan ke thuiq he tlele nan ji yn niwn mriekie than kausy niq kon mxaw ja voivoi ha khe niwn kadikhiw niwn mnui than ama la sha de thoeng ja de. ²⁶ Ave kadikhiw niwn neq ji la phoishma ji tri niwn tkhoen he mthonpraw ha khe dy de. Khimi axylipi ji la Kniqkhoeqmaq gan yn la ama pie gan kneq than tshautkhon ashau xinq niwn Kniqkhoeqmaq la aqna he kadikhiw niwn gan namny he dy de.

²⁷ Ama xdyn nienq axylipi niwn pethon ji on pi niwn Kniqkhoeqmaq la Jeishu Khristu dhan he tshautkhon man mimoen on ga jo shan. Amen.

† *Abyn neq la nagy mei niwn saboi me kauruiq y de.*

1 Kawrin

Katein niwn

Kawrintu saboi haan neq gan Pawlu tri ha niwn la ama maqtanq sha niwn Kawrintu kun iwn tauphy me khrijen ji ashau xinq niwn he yn niwn he klau niwn ielaukhauqkhouq niwn gan tpy than jo de. Tneq ktiw gan Kawrintu kun la khimi axui ji amdaw on niwn Gri kun, Roma langie ji tkui me on niwn Akhaja khoeq iwn kun glein haan de jo de. Kun tneq la mkun sha than hoi niwn kun, arinon ji avuiq kathoeq than hoi niwn kun, a'shi narunnaraan he pjau niwn kun, yn niwn alan amdaw on niwn kun naha kthanq niwn jo de.

Pawlu adika tri de ne niwn la tauphy me long de gan long de amlunq axyxy on niwn, a'shi narunnaraan he pjau niwn, indon sha niwn, me-e gan me-e mnythoenq niwn, tauphy me spaq niwn, Sepin Seryiw niwn Muiqxaq iwn kauvixun ji, diw niwn kon xinq beqtyn niwn jo de. Kthanq Ghoi me on he ama la ielaukhauqkhouq niwn neq gan pethon he nagy tpy mei naniwn mnui jo de.

Ama iwn khimi ji gan Kniqkhoeqmaq poe niwn kauvixun ji thunq iwn aghoi xiw niwn khie niwn gan tri niwn akhaan 13 de niwn la saboi neq thunq me amiq kthanq xiw sa byn jo de.

Kthanq adoï

Katein niwn

Tauphy me kakoi niwn ji

Nuipuidi naqpadi he indon sha niwn

Khrijen ji he khrijen sy y niwn ji

Tauphy thunq me spaq niwn alan ji

Khristu he yn niwn khimi ji diw niwn kon xinq beqtyn niwn

Judaq khoeq me on niwn khrijen ji avuiq tkaan poe niwn

Ama lyiw than mxiw niwn he Khiwn niwn

Mlau niwn

1 Sa neq la ke Pawlu he me ji iwn naqpi Soeshun kon natha niwn jo de. Khristu Jeishu iwn tloe kkrhau than Kniqkhoeqmaq ama iwn aliw he ke gan nakauq jo de. ² Kawrintu kun me on niwn Kniqkhoeqmaq iwn tauphy, Khristu Jeishu he vaan de kamru de tkhoen Seryiw niwn khimi kkrhau than xieq niwn me ke sa tri jo de. Mtyngq ttyn menan me ji Kanma Jeishu Khristu gan spaq ha on niwn khimi ji he nan klau jo de. Khristu la ama ji iwn Kanma, me ji iwn Kanma jo de.

³ Me ji iwn Pe-e Kniqkhoeqmaq he Kanma Jeishu Khristu la koetanq he mduirui mduishaw niwn nan ji gan napoe jo shan.

Khristu dhan he dan niwn saxein

⁴ Nan ji than Ke la Kniqkhoeqmaq gan mthoeq ja voivoi jo de. Nagy mei nala, Kniqkhoeqmaq la Khristu Jeishu dhan he nan ji gan koetanq napoe jo de. ⁵ Nan ji la Khristu he vaan de kamru de tkhoen Kniqkhoeqmaq

la nan ji gan ne niwn ji axylipi vaphun napoe khiwn dy de. Kniqkhoeqmaq la nan ji gan tpe de thoengq than he axylipi gan mny than naklonq jo de. ⁶ Tynygy he ke ji thuiq niwn Khristu iwn kthanq ghoi la khuitan ja de naniwn gan Kniqkhoeqmaq la nan ji gan namnui dy de. ⁷ Dyde Nan ji me Muiqxaq napoe niwn kauvixun axylipi ji on jo de. Me ji Kanma Jeishu Khristu navy beqtyn niwn gan amlunq thauqhoe ha son niwn de. ⁸ Tneq ktiw mtien man nan ji la ama gan yn niwn khushlu than Jeishu Khristu la naklonq de. Dyde me ji iwn Kanma Jeishu Khristu vy degan ape ma nan ji ajie on de naha nabi ha y de. ⁹ Me ji iwn Kanma Aspa Jeishu Khristu he aphau sha than Kniqkhoeqmaq la nan ji gan naxieq khiwn dy de. Kniqkhoeqmaq la kau'iwn than hoi ja de.

Tauphy kakhoi niwn

¹⁰ Aphau ji jy, me ji iwn Kanma Jeishu Khristu la ama aqna he haw than napoe jo de. Nan ji la long de gan long de ka'ieq u ha y dy de. Tauphy me kakhoi niwn on

shan y de. Vaan man kamru u ja. Amlunq vaan man, ta niwn vaan man on u ja. ¹¹ Aphau ji jy, nan ji la ka'ieq u de naniwn gan Klaw I inpy thunq iwn ke gan nathuiq by jo de. ¹² Ke neq gan haw de ne jo de. Nan ji long long de la axyxy haw u jo de. Nan ji me long de la, "Ke la Pawlu txuiq de," nade. Ave long de la, "Ke la Apawlu txuiq de," nade. Ave axy niwn la, "Ke la Peitru txuiq de," naha haw de. Axy niwn la, "Ke la Khristu txuiq de," naha haw u jo de. ¹³ Nan ji tynygy sha la Khristu gan alala sha he ga dy de. Ke la nan ji gan txon than shenlein konq me diw y de. Khimi ji la Pawlu iwn amiq he nan ji gan batizen napoe y.

¹⁴ Ke la Kripu he Gaju xini gan mkrhe batizen poe ga de tkhoen Kniqkhoeqmaq gan koemukoetanq jo de. ¹⁵ Ke iwn atxuiq ji he nan ji batizen khan niwn naha ape ma haw ha y de. ¹⁶ Sy ja, Steiphen he ama inpy gan ma ke batizen poe jo de. Axy niwn ji gan batizen poe niwn ke kani lau vi jo de. ¹⁷ Khristu la ke gan batizen poe than natoeq y de. Khristu kthanq ghoi gan khimi ji me thuiq than natoeq ga de. Ke kthanq ghoi thuiq degan khimi ji iwn pethon pie ji gan kakon y jo de. Ke tynygy sha la Khristu shenlein kun me diw niwn kthanq la bohan on de sy y de.

Kniqkhoeqmaq iwn pethon

¹⁸ Khristu shenlein konq me diw niwn kthanq la kxau khoeq me Kniqkhoeqmaq shaukhoen poe than khimi ji avuiq la aroe pie ga de. Kniqkhoeqmaq txon niwn me ji avuiq kthanq neq la Kniqkhoeqmaq iwn bohan ga jo de. ¹⁹ Piemkun me la,
 "Pethon ka'on ji iwn pethon gan
 ke la lauq he man de.
 Mnythoenq niwn ji iwn
 mny niwn ji gan ma
 ke tkhiw vi man de," nade.

²⁰ Dyde pethon ka'on ji kthanq tne haw ha de mei. Judaq pieriesa kathoenq gan tne haw ha de mei. Pie tkeq la name mei. Kniqkhoeqmaq gan mny y niwn nagy mei niwn khimi ji la ama ji gan ama ji pethon ka'on naha ta u jo de. Gadema Kniqkhoeqmaq la neq ji gan aroe khuitan de naha mnui khiwn dy de.

²¹ Kniqkhoeqmaq iwn pethon on niwn alan la khimi ji la ama ji pethon he Kniqkhoeqmaq gan mny ha y de. Kniqkhoeqmaq iwn alan la ke ji thuiq niwn Khristu kthanq gan yn niwn khimi ji gan txon than jo de. Kniqkhoeqmaq gan mny y niwn khimi ji la tneq kthanq gan aroe ji tpie niwn ga de naha ta u de. ²² Judaq ji la tauthon gan mke de. Gri khimi ji la pethon gan shoeq de. ²³ Gadema ke ji la shenlein konq me diw niwn Khristu kthanq thuiq niwn jo de. Judaq ji la kthanq neq gan nu y san y sha jo de. Judaq sy y niwn khimi ji la kthanq neq gan aroe ji pie ga de naha ta u jo de.

²⁴ Gadema Kniqkhoeqmaq la axy niwn Judaq ji he axy

niwn Gri khimi ji gan kauq dy jo de. Khimi tneq ji avuiq Khristu la Kniqkhoeqmaq iwn bohan he Kniqkhoeqmaq iwn pethon jo de. ²⁵ Kniqkhoeqmaq iwn aroesisa niwn la khimi ji iwn pethon on niwn khaan y pethon on vi de. Kniqkhoeqmaq iwn kakhoiq y niwn la khimi ji aan on niwn khaan y aan on vi de.

²⁶ Aphau ji jy, nan ji gan Kniqkhoeqmaq nakauq degan nan ji nagy on u mei naniwn ji gan ta u ja. Khoeqra neq iwn khimi ji ta beshe he nan ji amdaw ji la pethon on y de. Amdaw ji la ktoenkyn ji sy y de. Amdaw ji la m'joe kshanq iwn naskrha niwn sy y de.

²⁷ Gadema Kniqkhoeqmaq la khoeqra iwn pethon ka'on ji k'ja than khoeqra neq iwn tangoe y niwn khimi ji gan xieq ga de. Ama la ktoenkyn ji k'ja than khoeqra iwn tha on y niwn ji gan xieq ga de. ²⁸ Kniqkhoeqmaq la m'joe kshanq khimi ji gan k'ja he than m'joe kaunien khimi ji, khimi ji law y niwn ji gan xieq jo de. Khoeqra neq iwn khimi la tanshaan naha ta niwn khimi ji gan xieq jo de. Khoeqra neq iwn khimi ji avanq hoe de naha ta niwn ji avanq on y niwn mny than Kniqkhoeqmaq tneq ji gan sha jo de. ²⁹ Dyde Kniqkhoeqmaq tynygy sha de tkhoen ape ma Kniqkhoeqmaq maq me kathoeq ha y dy de. ³⁰ Kniqkhoeqmaq la nan ji avuiq sha by niwn dhan he Khristu Jeishu he vaan de kamru he niwn jo de. Kniqkhoeqmaq la Khristu gan me ji avuiq pethon kkrhau he jo de. Ama dhan he me ji la Kniqkhoeqmaq maq me mdimkhiw niwn, Kniqkhoeqmaq iwn khimi kkrhau ha ajie narunnaraan ji loe jo de. ³¹ Dyde Sepin Seryiw niwn Saboi me, "Kхими lonq de kathoeq de ne la, Kanma sha by niwn he kathoeq shan," naha on de.

Shenlein kun konq me diw niwn Khristu kthanq

2 Aphau ji jy, nan ji me ke natiwn degan Kniqkhoeqmaq iwn kthanq gan nathuiq dy de. Tynygy degan ke la nan ji gan pie tkeq ji he pethon ka'on ji he nahaw y de. ² Nan ji he vaan de on toen me ke la Jeishu Khristu kthanq he ama iwn shenlein konq me diw niwn kthanq gan mkrhe nahaw ha axy niwn ji gan haw y than ta jo de. ³ Ke la nan ji me navy toen me ke la kakhoiq y, xiqsa niwn he kahoen lau vi de. ⁴ Ke nan ji maq me Kniqkhoeqmaq iwn kthanq gan thuiq degan ke me on niwn pethon he haw y de. Nan ji gan m'jon niwn pie kakon ha haw y de. Sepin Seryiw niwn Muiqxaq iwn bohan la ke haw niwn khuitan ja de naniwn he mnui jo de. ⁵ Nagy de mei nala, nan ji la khimi iwn pethon pie dhan he yn niwn ne y jo de. Kniqkhoeqmaq iwn bohan tkhoen he kthanq ghoi gan yn niwn ne ga jo de.

Kniqkhoeqmaq iwn pethon

⁶ Gadema atuinon on niwn yn niwn khimi ji gan ke ji la pethon pie he tpie ga jo de. Pethon neq la khoeqra

neq iwn khimi ji, khoeqra neq gan mkaw niwn aqna ka'on ji he klau y de. Khoeqra gan mkaw niwn ktoenkyn ji iwn pethon la lauq man de. ⁷ Ke ji haw niwn pethon la Kniqkhoeqmaq mxaw ha khe niwn pethon ga de. Kausy gan Kniqkhoeqmaq la pethon neq gan khimi ji me mnui y de. Kniqkhoeqmaq khoeqra neq gan mriw ha khe y man de niq kon ama iwn pethon dhan he me ji gan mimoen napoe than mshyn jo de. ⁸ Ave klana kauniq neq me mkaw niwn ktoenkyn ji la Kniqkhoeqmaq iwn pethon gan mny y jo de. Ama ji mny de nala, mimoen on niwn Kanma gan shenlein konq me hien ha mthi de sy y de.

⁹ Gadema Sepin Seryiw niwn Saboi me, "Kniqkhoeqmaq gan khie niwn khimi ji avuiq hoi niwn ji mshyn than veshin kon Kniqkhoeqmaq la mxiw pypy ha khe dy de. Tneq ji la ape ma nu y de, the y de. Ape ma ta ve y de," nade.

¹⁰ Gadema Kniqkhoeqmaq la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq dhan he me ji gan mny he jo de. Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la Kniqkhoeqmaq iwn mxaw ha khe niwn ji gan shoeq jo de. ¹¹ Dyde khimi amlunq thunq me ta niwn axylypi gan ape ma mny ha y de. Khimi tneq iwn muiqxaq nienq ama ta niwn gan mny ha ga de. Tynygy he Kniqkhoeqmaq iwn amlunq thunq me on niwn gan mny niwn long de xdyn niwn la Ama iwn Muiqxaq ga de. ¹² Kniqkhoeqmaq la me ji gan khoeqra neq iwn khimi ji me on niwn muiqxaq gan napoe niwn sy y de. Ama la me ji gan Ama iwn Muiqxaq gan napoe ha me ji la Kniqkhoeqmaq napoe niwn axylypi gan mny ha ja de.

¹³ Dyde ke ji la neq ji gan khimi ji me thuiq degan khimi ji mtu by niwn pethon pie gan kakon y. Sepin Seryiw niwn Muiqxaq namtu niwn pethon pie haw by ga. Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he klau niwn khuitan niwn ji gan Sepin Seryiw niwn Muiqxaq dhan he pie thuiq ga de. ¹⁴ Sepin Seryiw niwn Muiqxaq on y niwn khimi la Kniqkhoeqmaq iwn Muiqxaq namtu niwn ji gan koeban y de. Mtu niwn tneq ji la aroe pie ga mei naha ama la ta jo de. Ama la mtu niwn tneq ji gan kneqthoenq ha y de. Nagy mei nala, Kniqkhoeqmaq iwn Muiqxaq on niwn khimi long de xdyn nienq Sepin Seryiw niwn Muiqxaq haw he niwn pie gan kneqthoenq ga de. ¹⁵ Kniqkhoeqmaq iwn Muiqxaq on niwn khimi nienq mtu niwn tneq ji axylypi khuitan niwn, sy y la, kman niwn gan mny ha ja de. Gadema Sepin Seryiw niwn Muiqxaq on y niwn khimi la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq on niwn khimi iwn ta niwn gan kneqthoenq y de. ¹⁶ Sepin Seryiw niwn Saboi me, "Ape la Kniqkhoeqmaq ta niwn gan mny de mei. Ape ma Kniqkhoeqmaq gan mtu ha dan y de." Gadema me ji yn niwn khimi ji la Khristu Amlunq thunq me on niwn ji gan kneqthoenq jo de.

Kniqkhoeqmaq iwn tanna ji

³ Aphau ji jy, ke la Kawrintu kun me on degan nan ji gan Sepin Seryiw niwn Muiqxaq on niwn khimi ji gan tpie beshe he natpie ha y de. Khoeqra neq iwn khimi ji gan he natpie ha ga de. Nan ji la Khristu gan yn thoi niwn ga man de, atuinon on niwn sy y man de. ² Ave ke la nan ji gan maqkhu niwn sy y, asaw tui he namsa jo de. Nan ji la maqkhu niwn gan sa than t-eq de knaq y man de. Ave mtienq la t-eq de knaq y man de. ³ Nagy mei nala, nanma ji hoi y kady niwn txuiq xui toen man de. Nan ji la long de gan long de tauieqthoenq u ha nanma ji ttoi ka'ieq voivoi vi de. Tynygy sha niwn la nanma ji hoi y kady niwn txuiq xui ja man de naniwn gan mnui niwn de. Nan ji la Kniqkhoeqmaq gan mny y niwn khimi ji ashau xinq beshe he xinq lau vi de. ⁴ Nan ji iwn long de la, "'Ke la Pawlu txuiq ga de.' Axy niwn long de la, 'Ke la Apawlu txuiq ga de,'" nade. Dyde nan ji la Kniqkhoeqmaq gan mny y niwn khimi ji on beshe he on lau vi.

⁵ Pawlu la ape mei, Apawlu la ape mei naniwn gan ta ja. Nan ji la Jeishu Khristu gan yn than naklong niwn Kniqkhoeqmaq iwn tanna ji ga jo de. Kanma la ke xini gan sha than maqtanq haan de haan de napoe jo de. ⁶ Ke la ie jo de. Apawlu la tui boe jo de. Gadema Kniqkhoeqmaq la hoe than sha jo de. ⁷ Ati kamti he tui kaboe la tangoe y de. Kniqkhoeqmaq nienq tangoe ga. Ama la akun gan xiwn he niwn de. ⁸ Ati kamti he tui kaboe la maqtanq vaan de ga de. Kniqkhoeqmaq la ama ji sha niwn maqtanq avuiq avanq gan poe by man de. ⁹ Ke ji la ama iwn maqtanq me shaphau ji ga de. Nan ji la Kniqkhoeqmaq iwn le he de.

Nan ji la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein he ththein jo de. ¹⁰ Kniqkhoeqmaq la ke gan napoe niwn koetanq dhan he in kasha ghoi iwn maqtanq gan sha jo de. Ke la kthanq ghoi gan Kawrintu kun me thuiq ha Jeishu gan nan ji yn niwn katon than naklong niwn jo de. Neq khiwn la, axy niwn khrijen maqtanq kasha ji la ke katon ha sha niwn maqtanq neq gan mshau ha sha jo de. Gadema maqtanq kasha me ji axylypi la Kniqkhoeqmaq iwn maqtanq gan nagy sha shan de naniwn anienmrien ta ha de. ¹¹ Kniqkhoeqmaq iwn maqtanq amsi la Jeishu Khristu ga de. Jeishu Khristu dhan he Kniqkhoeqmaq la me ji gan natxon jo de. Txon than alan kautha gan ape ma mtu shan y de. ¹² Nagy mei niwn khimi ji la amsi tneq konq me xoiq, tkaan, avanq hoe niwn txun ji gan kakon ha in sha he de. Axy niwn ji la thekon, saqpei, ksau ji gan kakon ha sha he de. ¹³ Jeishu navy beqtyn niwn ktiw me Kniqkhoeqmaq napoe niwn maqtanq gan me ji la anienmrien sha niwn, sha y niwn gan ama la namnui pi man de. Tneq ktiw me Khristu la khimi ttyn ji iwn maqtanq gan me he msie ha maqtanq tneq avanq on mei, on y mei

naniwn mnui man de. ¹⁴ Khimi lonq de iwn maqtanq me kan y nala, Khristu la kasha tneq gan avanq poe by man de. ¹⁵ Gadema kasha lonq de iwn maqtanq me kan de nala, Khristu la ama gan avanq poe by y man de. Khimi tneq la Kniqkhoeqmaq poe by niwn tshautkhon ashau lauq y man de. Gadema ama la me kan niwn in kon loe niwn khimi he kkrhau man de.

¹⁶ Nan ji la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein he de naniwn khuitantan mny ja de. Kniqkhoeqmaq iwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la nan ji thunq me on de. ¹⁷ Khimi lonq de Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein gan phjau de nala, Kniqkhoeqmaq la khimi tneq gan ma phjau man de. Nagy de mei nala, Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein la sepin seryiw de tkhoen de. Nan ji la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein kkrhau dy jo de.

¹⁸ Ape ma me-e gan me-e kbau ha y de. Khimi lonq de la khoeqra neq iwn alan he me-e gan pethon ka'on de naha ta de nala, ama la me-e gan me-e aroe naha ta shan de. Nygy degan nienq ama gan Kniqkhoeqmaq pethon poe by ga de. ¹⁹ Khoeqra neq iwn khimi ji ta niwn pethon la Kniqkhoeqmaq maq me tanshaan ga de. Sepin seryiw niwn saboi me tri niwn la, "Nagy mei niwn khimi ji la ama gan ama pethon on de naha ta de. Gadema Kniqkhoeqmaq la neq ji gan shun he than ama ji pethon he kakon man de," naha on de.

²⁰ Sepin Seryiw niwn Saboi me tri niwn la, "Khoeqra he klau niwn pethon ka'on ji iwn ta niwn la tanshaan ga de naniwn Kanma mny jo de," nade. ²¹ Dyde khimi kthanq kathoeq u nanq pan. Kniqkhoeqmaq la nan ji gan neq ji axylipi napoe dy de. ²² Pawlu, Apawlu, Peitru, khoeqra neq, ashau xinq niwn, diw niwn, ave he vesoethonmaq neq axylipi ji la nan ji than ga de. ²³ Nan ji la Khristu he klau de. Khristu la Kniqkhoeqmaq he klau de.

Khristu iwn tloe ji

4 Ke ji la Khristu iwn tanna ji de naniwn gan nan ji nata shan de. Kniqkhoeqmaq la ama iwn kausy gan mxaw niwn kthanq gan khimi ji me thuiq than ke ji gan natoeq niwn jo de. ² Sha than maqtanq on niwn khimi la akanma gan tiesa on ha de. ³ Nan ji he axy niwn khimi ji la ke iwn maqtanq sha niwn gan hoi de, hoi y de naha ta niwn la ke avuiq tangoe y de. Kema mtienq la kema sha niwn maqtanq hoi de, hoi y de naha ta y de. ⁴ Ke mny niwn mtien de la ke iwn maqtanq gan hoibe sha khiwn dy de. Gadema ke khuitan de naniwn mnui ha y de. Ama avuiq sha niwn maqtanq hoi de, hoi y de naniwn gan kanma lonq de xdyn tautun mkhoi man de. ⁵ Dyde Kniqkhoeqmaq khe niwn ktiw tiwn y man degan khimi ji gan tautun mkhoi u nanq. Kanma navy niwn ktiw mtien de son ha de. Ama la vinqroe niwn thunq me mxaw ha khe niwn ji gan kvanrauq niwn me mthon man de. Kanma la khimi

amlunq thunq me ta niwn gan khimi ttyn mny he man de. Tneq ktiw me Kniqkhoeqmaq la khimi ttyn ama ji he kba niwn mtien man mthoeq by man de.

⁶ Aphau ji jy, nan ji gan haan man haan man namtu than ke he Apawlu kthanq gan nahaw khiwn dy de. Nan ji la piemkun thunq iwn pie gan kneqthoenq than ne de. Pie tneq la, Sepin Seryiw niwn Saboi me tri ha khe niwn, "Namtu niwn gan xui ha axy niwn ji gan sha nanq ja," nade. Nan ji xui niwn shma la axy niwn shma ji khan y thoenq xiw naha kathoeq u nanq ja. ⁷ Ape ma nan gan axy niwn khimi ji khaan y tangoe than sha y de. Nan me on niwn he sha thoenq niwn axylipi ji la Kniqkhoeqmaq napoe niwn ga de. Dyde kathoeq shan y de. Nan me on niwn he sha thoenq niwn la Kniqkhoeqmaq iwn kauvixun ga de.

⁸ Nan ji ne niwn ashiqshiq nan ji me on dy naha thi by. Sepin Seryiw niwn Muiqxaq napoe niwn aghoi axylipi ji la nan ji me on dy naha thi jo de. Nan ji la xandi ji he mkaw dy naha thi jo de. Gadema nan ji iwn shma ji kkrhau niwn ke ji la nan ji iwn xandi he mkaw niwn me kauruiq y de. Nan ji la xandi kkrhau niwn khuitan de nala, ke hoelihoelanq man de. Dyde ke ma nan ji he vaan de mkaw ha man de. ⁹ Kniqkhoeqmaq la ke ji gan tloe ape ma law y niwn khimi he khe de naniwn ke ta jo de. Ke ji la khimi axylipi ji maq me mthi than shaukhoen dan niwn khimi ji he jo de. Nagy de mei nala, klana kauniq iwn khimi ji he khoeqshniq iwn thoeq ji la ke ji me tne kkrhau mei naniwn tkhoenq u jo de. ¹⁰ Ke ji la Khristu iwn maqtanq sha de tkhoen khimi ji la ke ji gan aroe naha nathi u jo de. Nan ji la Khristu he vaan de kamru de tkhoen pethon on de naha nan ji la ta jo de. Ke ji me bohan on y de. Nan ji me axylipi gan sha than bohan on de naha ta jo de. Khimi ji la ke ji gan law y gadema namthoeq than nan ji ne jo de. ¹¹ Ave mtien ke ji la sa than ni than kabyq y jo de. Athonathau ma kabyq y jo de. Khimi ji la ke ji gan nary jo de. Ke ji la khlonq lyiw ha on na in on y de. ¹² Ke ji la sa ha ni ha than me-e akoe he ieliepekhaw maqtanq sha ha jo de. Khimi ji la ke ji gan thuiqsa gadema ke ji la saxein phru by jo de. Khimi ji la ke ji gan nerem-sausau nasha gamaq amlunq gan kau-iw jo de. ¹³ Khimi ji la ke ji gan thuiqsa gamaq ke ji la ama ji gan aghoi haw jo de. Ave mtien khimi ji la ke ji gan tau-noen thi u jo de. Tanshaan niwn khimi ji naha haw jo de.

¹⁴ Ke la nan ji k'ja than neq ji gan natri niwn sy y jo de. Kema khie niwn spi he tlele nan ji gan namtu de ne jo de. ¹⁵ Nan ji me khrijen shma ji amdaw on gamaq nan ji me pe-e lonq de xdyn on ga de. Nan ji Khristu he vaan de kamru ha ashau xinq de tkhoen ke la nan ji iwn pe-e kkrhau jo de. Nagy de mei nala, nan ji la Jeishu Khristu gan yn than kausy xiw kthanq ghoi gan nathuiq by niwn la ke ga de. ¹⁶ Dyde ke gan aku nala than haw ne jo de. ¹⁷ Tynygy de tkhoen Timawshei gan

nan ji me namxoe niwn de. Ke la ama gan khie ha spa kieke he ta jo de. Ama la kanma me khushlu niwn lonq de jo de. Timawshei la ke Jeishu Khristu txuiq xui ha nagy ashau xinq mei naniwn gan shaudi dan beq-tyn than nathuiq by man de. Ke la tauphy tyn me mtu by niwn ji gan ma nan ji shaudi dan beq-tyn than nathuiq by man de.

¹⁸ Nan ji me nagy mei niwn ji la kathoeq u lau vi de. Ke la Kawrintu kun me navy beq-tyn y de naha nan ji ta u vi de. ¹⁹ Gadema Kanma aliw on jo de nala, nan ji me ke texiwn la navy man de. Ke navy degan kathoeq niwn khimi ji iwn pie kthanq khaan y ama ji iwn bohan kthanq ma mny man de. ²⁰ Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq la pie amdaw he haw niwn sy y de. Kniqkhoeqmaq poe niwn bohan he ashau xinq niwn ga de. ²¹ Ke natiwn degan nan ji la ke gan tne alan he nasha he de ne mei. Nan ji la anon dan y de tkhoen tnieng napoe he de ne by. Sy y la, nan ji gan aphau he natpie ha ke khie niwn gan namnui he de ne by.

Tauphy iwn khimi ji kman niwn

5 Nan ji thunq me lonq de la nuipui naqpa sy y jiekre niwn gan khimi ji la ke gan nathuiqkhi jo de. Kniqkhoeqmaq gan mny y niwn khimi ji mtienq la tne he jiekre y de. Nan ji thunq me lonq de la ape-e iwn nuipui gan nuipui sha lau vi de. ² Nan ji la k'ja ha amlunqma shan gadema kathoeq u lau vi de. Nanma ji tauphy kon khimi neq gan mthoe ha de. ³⁴ Ke la nan ji he xanqla me on gadema amlunq la nan ji he vaan de on jo de. Ave nan ji tauphy me ke na'on beshe he, Kanma Jeishu ke gan napoe niwn aqna he kniwnqna hoi niwn ajie sha niwn khimi tneq gan nagy tnieng poe ha de naniwn ke ta khiwn dy de. Nan ji la tauphy gan lun ha de. Tneq ktiw me ke mlunq la nan ji he vaan de on de. Me ji iwn Kanma Jeishu iwn bohan ma nan ji he vaan man on man de. ⁵ Nan ji khimi tneq gan Saten xuipei koe me au ha de. Ama akyq gan Saten xuipei neremsausau he de tkhoen ama la anon dan ja tyn man de. Dyde tautun mkhoi niwn mniq me Kanma la ama gan txon man de.

⁶ Nan ji la nanma ji tauphy kthanq kathoeq shan y. Tpra niwn kshi sxiw de la tkoe amdaw gan tpra he beshe he ajie sha niwn khimi tneq ma nan ji tauphy me on niwn khimi amdaw ji gan ajie sha he she de. ⁷ Dyde nan ji la tauphy me ajie sha niwn khimi ji gan mthoe ha de. Ama ji la proepra niwn tkoe tpra niwn kshi kauruiq y niwn tkoe kautha he de. Nan ji iwn tauphy la kman niwn on y niwn tauphy kkrhau man de. Nan ji la khuitantan Kniqkhoeqmaq iwn seryiw niwn khimi ji jo de. Khristu la me ji ajie kon loe than diw jo de. Ama la Judaq ji iwn Kien Niwn Shni me luisui than xau niwn mhauq pi jo he jo de. ⁸ Dyde me ji la

Kniqkhoeqmaq iwn shni sa degan Khristu napoe niwn ashau kautha he ashau xinq shan de. Hoi y niwn ajie ji he ajie sha shan y de. Judaq ji la Kien Niwn Shni menan tkoe tpra niwn kshi kauruiq y niwn tkoe sa beshe he me ji la bau y klauq mdimkhiw on ha de.

⁹ Ke natri niwn sa thunq me jiekre niwn khimi he vaan man aphau karie y than nahaw khiwn dy de. ¹⁰ Ke tri niwn me Kniqkhoeqmaq gan mny y niwn khimi ji kthanq gan haw niwn sy y de. Khimi tneq ji la jiekre niwn ji, oerha on niwn ji, mxu niwn ji, amoen ji gan spaq niwn khimi ji ga de. Nan la khimi tneq he aphau karie y klauq on de nala, khoeqra neq kon thaw ha de. ¹¹ Ke haw ne niwn la, khimi lonq de la ke khrijen de naha haw khiwn la, jiekre niwn, oerha on niwn, amoen ji gan spaq niwn khimi, khimi gan thuiqsa niwn, mxui niwn, bau niwn ama he aphau sha nanq. Tneq he niwn khimi he vaan de bu mtienq sa u nanq ja.

¹² Tauphy me kauruiq y niwn khimi ji gan tautun mkhoi than ke iwn maqtanq sy y de. Gadema tauphy he klau niwn khimi gan nan ji la tautun mkhoi ha de. ¹³ Khrijen tauphy me kauruiq y niwn khimi ji gan Kniqkhoeqmaq ama tnieng poe ja tyn man de. Sepin Seryiw niwn Saboi me tri niwn he sha ja. Saboi thunq me, "Hoi y niwn khimi gan nan ji thunq kon mthoe vi ja," nade.

Khrijen ji tautun kamkhoi me lyiw niwn

6 Nan ji me lonq de la yn niwn ave lonq de he ka'ieq niwn on de nala, Kniqkhoeqmaq gan mny y niwn tautun kamkhoi me lyiw shan y. Ape kman mei naniwn gan Kniqkhoeqmaq iwn khimi ji tautun mkhoi ja shan. ² Vesoemaq me Kniqkhoeqmaq iwn khimi ji la khoeqra neq iwn khimi ji gan tautun mkhoi man de naniwn nan ji mny y na by. Nan ji la vesoemaq me khoeqra neq iwn khimi ji gan tautun mkhoi ha man de naniwn khuitan ja de. Nan ji thunq me ka'ieq niwn sxiw man on de nala, sxiw de niwn neq gan tautun mkhoi ha dan y de by. ³ Me ji la thoeq ji gan mtienq tautun mkhoi man de naniwn mny u y na by. Dyde mniqmniq katonq ha niwn ka'ieq naka ji gan nan ji tautun mkhoi ha ja de. ⁴ Nan ji me tynygy ka'ieq naka ji on de nala, yn niwn khimi ji law y niwn tautun kamkhoi me nagy de lyiw u mei. ⁵ Nan ji k'ja than ke tynygy nahaw niwn de. Nan ji iwn tauphy thunq me yn niwn khimi ttoi ashlau me tautun mkhoi than pethon ka'on lonq de mtien on y na by. ⁶ Tynygy sha y klauq, khrijen lonq de la tautun kamkhoi me lyiw ha ama aphau hoi y sha niwn gan bi de. Yn y niwn tautun kamkhoi ji gan mdan he lau vi de.

⁷ Nan ji tautun kamkhoi me lyiw niwn la nan ji la nan ji avuiq shun niwn ga de. Nagy de kman than sha niwn mei. Nalon niwn la py ha hoi goe y na by. ⁸ Gadema nan ji la tynygy sha y de. Nan ji la me-e ttoi gan kman

he lau vi de. Nan ji yn niwn aphau ji gan bau u lau vi de. ⁹⁻¹⁰ Ajie sha niwn khimi ji la Kniqkhoeqmaq mkaw niwn khoeq he klau y de naniwn nan ji anienmrien mny ja de. Nan ji la me-e gan me-e kbau nanq ja. Nuipui naqpa sy jiekre niwn, amoen ji gan spaq niwn, axy niwn khimi nuipui naqpa he jiekre niwn, naqpadi ttoi jiekre niwn, thuiqsa niwn, tiexu ji, oerha ka'on ji, mxui mna niwn ji, bau niwn ji la Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq he klau ha y de. ¹¹ Kausy gan nan ji me nagy mei niwn ji la tneq he niwn a'shi ji gan sha u jo de. Gadema Kniqkhoeqmaq la nan ji iwn ajie gan namshierauq ha ama avuiq tkhiw dy de. Kanma Jeishu Khristu he Kniqkhoeqmaq iwn Muiqxaq dhan he nan ji la Kniqkhoeqmaq maq me mdimkhiw dy jo de.

Kniqkhoeqmaq iwn mimoshanq than me ji akyq gan kakon niwn

¹² Nan ji thunq me nagy mei niwn ji la, "Ke ne niwn axylpi gan sha ha ja de," naha haw u de. Gadema ke la axylpi sha than nan ji avuiq hoi y de naha haw niwn de. Nan ji thunq me nagy mei niwn ji la, "Ke la ke ne niwn axylpi gan sha ha ja de," naha haw ha gadema ke la haan de haan de iwn tanna kkrhau y than shaudi khe ha man de. ¹³ Axy niwn lonq de la, "Sana ji la ajaw than de. Ajaw la sana ji than de," naha on de. Sy ja de. Gadema Kniqkhoeqmaq la sana on y, ajaw ma on y than sha man de. Akyq la jiekre than kakon y klauq Kanma than mkrhe kakon ha ga de. Kanma la me ji akyq gan namnau man de. ¹⁴ Kniqkhoeqmaq la Kanma Jeishu gan diw niwn kon xinq he beqtyn vi de. Me ji gan ma Ama iwn bohan he naxinq he man de.

¹⁵ Nan ji iwn akyq ji la Khristu akyq iwn abynala he jo de naniwn gan mny y na by. Khristu iwn akyq abynala la, akyq joeq niwn nuipuidi iwn akyq iwn abynala kkrhau ha y de. ¹⁶ Akyq kajoeq nuipuidi he i niwn khimi la nuipuidi tneq he akyq haan de he kkrhau vi dy de naniwn nan ji mny u ja de sy y by. Sepin Seryiw niwn Saboi me, "Neq xini la lonq de he ga dy de," naha tri jo de. ¹⁷ Gadema Kanma he vaan de kamru niwn khimi la Kanma he muiqxaq vaan de kkrhau dy jo de.

¹⁸ I kre niwn kon anienmrien kien u ja. Nagy de mei nala i kre niwn khimi la ama iwn akyq gan kman niwn jo de. Gadema khimi ji sha niwn axy niwn ajie axylpi ji la ama ji iwn akyq he klau y niwn axan me ga jo de.

¹⁹ Nan ji akyq la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq on niwn tbutran glein de naniwn mny y by. Kniqkhoeqmaq la nan ji thunq me on than ama gan natoeq niwn jo de. Nan ji akyq la nanma ji iwn sy y de, Kniqkhoeqmaq iwn ga de. ²⁰ Kniqkhoeqmaq la nan ji avuiq avanq poe ha nan ji gan xaanq niwn jo de. Dyde Kniqkhoeqmaq iwn mimoshanq than nanma ji akyq gan kakon shan jo de.

Indon sha niwn kthanq

7 Nan ji sa tri ha nadiwnq niwn ji gan ke ave namkonq niwn jo de.

Indon sha y klauq on la hoi de. ² Gadema khimi amdaw la i kre de tkhoen naqpadi ttyn ama iwn nuipui on shan de. Nuipuidi ttyn ama iwn naqpa on shan de. ³ Naqpa la anuipui he i shan de. Nuipui ma anaqpa he i shan de. ⁴ Indon sha niwn nuipuidi la me-e akyq gan me-e lonq de xdyn klau y, naqpa he klau ga dy de. Tynygy he indon sha niwn naqpadi ma me-e akyq gan me-e lonq de xdyn klau y, anuipui he klau ga dy de. ⁵ Nuipui naqpa vaan de i y klauq on shan y de. Saxein mke than ktiw pyq ha kakon than ne la, lonq ni de pauky ne niwn ktiw khe ha vaan de i y klauq on ha ja de. Tneq khiwn la vaan de i shan ja de. Tynygy nala, Saten xuihui la nan ji gan i kre than nam'jon y man de. Nagy mei nala, indon sha niwn nuipui naqpa la vaan de i y klauq on than jauhoe y de.

⁶ Ke la nan ji gan pie namxa niwn sy y de, pethon napoe niwn ga jo de. ⁷ Ke indon sha y klauq on beshe he khimi ttyn indon sha y klauq on de nala, hoi goe de naniwn ke thi jo de. Gadema khimi ttyn Kniqkhoeqmaq napoe niwn sha thoengq niwn haan de haan de on de. Kniqkhoeqmaq khimi ji gan poe niwn sha thoengq niwn la lonq de he lonq de axyxy ga de.

⁸ Indon sha y man niwn naqpadi nuipuidi ji he xoe-moen nuipuidi ji gan ke haw de ne de. Ke he ththein indon sha y klauq lonq de mkrhe on la, nan ji than hoi goe de. ⁹ Gadema nuipuidi naqpadi he i than mdu niwn amlunq gan kanon ha y nala, indon sha shan de. Nuipuidi naqpadi i than mdu niwn amlunq on niwn khaan y indon sha la hoi goe de.

¹⁰ Indon sha niwn khimi ji gan tneq he pie mxa de ne jo de. Pie mxa niwn neq la ke kon navy niwn sy y jo de. Kanma iwn pie mxa niwn ga jo de. Nuipui la naqpa he kaprei ha y de. ¹¹ Kaprei vi la indon sha beqtyn y klauq on ha de. Sy y la, anaqpa he on beqtyn than vuiq ha de. Anaqpa ma anuipui he kaprei ha y de.

¹² Axy niwn yn niwn khimi ji gan ke haw de ne jo de. Pie mxa niwn neq la Kanma iwn sy y de, ke iwn ga de. Yn niwn naqpadi lonq de la yn y niwn nuipuidi lonq de he indon sha de nagapan. Nuipuidi la anaqpa he vaan de on de ne la, naqpadi la ama he kaprei ha y de. ¹³ Yn niwn naqpadi lonq de la yn y niwn nuipuidi lonq de he on de nagapan. Anaqpa la ama nuipui he on de ne la, nuipuidi la ama he kaprei ha y de. ¹⁴ Nagy de mei nala, yn niwn anuipui dhan he yn y niwn anaqpa la Kniqkhoeqmaq he klau jo de. Tynygy he yn niwn anaqpa dhan he yn y niwn anuipui la Kniqkhoeqmaq he klau jo de. Tynygy sy y la, ama ji iwn spi ji la Kniqkhoeqmaq he klau y de. Gadema ama ji iwn spi ji la Kniqkhoeqmaq he klau niwn ga jo de. ¹⁵ Gadema yn y

niwn nuipui, naqpa la yn niwn nuipui, naqpa he kaprei de ne la yn niwn khimi la mkhanq shan y de. Yn y niwn aphau he kaprei la yn niwn khimi la indon sha niwn tneq kon loe dy de. Kniqkhoeqmaq la me ji gan mduirui mduishaw on than ne jo de. ¹⁶ Nuipui ji jy, yn y niwn naqpa ji gan nan dhan he Kniqkhoeqmaq txon de naniwn mny ha y de. Tynygy he naqpa ji jy, yn y niwn nuipui ji gan nan dhan he Kniqkhoeqmaq txon man de naniwn mny ha y de.

Kniqkhoeqmaq nakauq he on

¹⁷ Kniqkhoeqmaq la nan ji longq longq de gan nakauq degan on niwn he on voivoi ja. Neq la nan ji avuiq Kanma iwn aliw jo de. Ke la tauphy ttyn me tynygy mtu by jo de. ¹⁸ Kniqkhoeqmaq la anapi katbie khiwn niwn khimi longq man gan kauq de nala, anapi katbie niwn akyq he on ga shan. Kniqkhoeqmaq la anapi tbie y niwn khimi longq de gan kauq de nala, anapi tbie than ne y dy de. ¹⁹ Khimi longq de anapi katbie niwn, katbie y niwn la tangoe niwn sy y de. Kniqkhoeqmaq iwn t'ja gan kneq niwn nienq tangoe ga de. ²⁰ Kniqkhoeqmaq nan gan nakauq degan on niwn mtynq me on ha ashau xinq ja. ²¹ Kniqkhoeqmaq nan gan nakauq degan nan la tanna longq de nala, amlunq biq nanq ja. Gadema loe niwn khimi kkrhau than alan on de nala, alan tneq he sha ja. ²² Tanna kkrhau niwn ktiw me Kniqkhoeqmaq nan gan nakauq de nala, Kanma Jeishu Khristu dhan he ave loe niwn khimi he kkrhau dy de. Tynygy he Kniqkhoeqmaq la loe niwn khimi longq de gan kauq de nala, Khristu he klau ha ave Khristu iwn tanna de. ²³ Kniqkhoeqmaq la nan ji avuiq avanq poe ha nan ji gan naxaanq jo de. Dyde khimi ji iwn tanna kkrhau u nanq ja. ²⁴ Aphau ji jy, nan ji longq longq de gan Kniqkhoeqmaq nakauq degan on niwn mtynq me on ha Kniqkhoeqmaq he aphau sha ja.

Indon sha y niwn nuipuidi pi ji he xoemoen ji kthanq

²⁵ Indon sha kau y niwn nuipuidi pi ji avuiq Kanma la ke gan pie mxa niwn napoe y de. Gadema Kanma la ke gan ama iwn mxien niwn dhan he pethon napoe de tkhoen ke iwn ta niwn gan nan ji me nahaw ga jo de.

²⁶ Me ji la ieliepekhaw niwn ktiw me ashau xinq de tkhoen indon sha y klauq on de nala, hoi goe jo de naha ke thi vi. ²⁷ Nan indon sha khiwn dy nala, kaprei than amlunq on nanq ja. Indon sha y man de nala, indon sha nanq ja. ²⁸ Gadema indon sha de nala, nan ajie sha y dy de. Tlaq la indon sha de nala, ama la ajie sha y de. Gadema indon sha de nala, ave ktiw me ieliepekhaw niwn he katonq man de. Ieliepekhaw niwn tneq gan katonq y than ke ne de.

²⁹ Aphau ji jy, Kanma iwn maqtanq sha than aktiw on y dy naha ke haw de ne de. Yn niwn khimi longq de la anuipui on de nala, anuipui gan sisi ta ha y de. ³⁰ Am-

lunqma niwn on la, tneq gan sisi ta ha y de. Hoelihoe-lanq niwn on la, tneq gan sisi ta ha y de. Haan man haan man xaanq de nala, tneq he klau y he on ha de. ³¹ Me-e kaurein niwn gan kakon niwn ji la me-e kaurein niwn tangoe xiw de naha ta ha y de. Nagy de mei nala, khoeqra neq he khoeqra me on niwn axylipi ji la lauq man de.

³² Gadema ke nan ji gan tneq kthanq amdaw ta y than ne jo de. Indon sha y niwn naqpadi la Kanma iwn maqtanq sha niwn ama amlunqkvaq he than ta jo de.

³³ Gadema indon sha niwn naqpadi la ama mniqmniq sa ni than ta ha vi de. Ama la anuipui gan amlunqkvaq he de ne jo de. ³⁴ Dyde khimi amlunq oe ni de kkrhau man de. Indon sha y niwn nuipuidi he tlaq pi la Kanma iwn maqtanq sha niwn kthanq ta jo de. Ama la Kanma he aphau sha ha sepin seryiw de ne jo de. Indon sha niwn nuipuidi ma mniqmniq sa ni than ta ha vi de. Ama la anaqpa gan amlunqkvaq he de ne jo de.

³⁵ Ke la nan ji gan naklongq de ne de tkhoen ke nahaw niwn ga de. Nan ji gan pie mxa niwn sy y jo de. Kniqkhoeqmaq iwn khimi ji xinq shan niwn he xinq than naklongq de ne jo de. Kanma iwn maqtanq gan amlunq oe ni de kkrhau y klauq nasha he de ne jo de.

³⁶ Khimi longq de la indon sha than tlaq longq de gan kma dy nagapan. Naqpadi tneq la tlaq tneq he indon sha y klauq on shan y de. Nygy sy y la, naqpadi la nuipuidi he i than amlunq on xiw de nagapan. Tynygy nala, indon sha ja shan. Tneq la jiekre niwn sy y de.

³⁷ Gadema khimi longq de la amlunq thunq me anienmrien ta ha i than mdu niwn amlunq on y niwn he, ape ma ama gan sin y klauq indon sha y dy naha ama amlunq me on de nala, indon sha la hoi goe de. ³⁸ Dyde khimi longq de indon sha de nala, hoi de. Gadema indon sha y klauq on la hoi goe de.

³⁹ Indon sha niwn nuipuidi la anaqpa ashau xinq niwn mtien de anuipui ga man jo de. Gadema anaqpa diw vi nala, ama ne niwn naqpadi longq de he indon sha than dan ja de. Anaqpa tneq la yn niwn khimi kkrhau ha de. ⁴⁰ Gadema indon sha y klauq on la hoelihoelanq goe man de naha ke ta jo de. Tynygy haw niwn he Kniqkhoeqmaq iwn Muiqxaq la ke gan lan namnui de naha ta jo de.

Amoen me luisui sha niwn ana

8 Ave amoen me luisui sha niwn ana kthanq gan haw u shi.

Me ji axylipi mnythoenq niwn pethon on de naha nan ji haw vi. Mnythoenq niwn la nagy mei niwn khimi ji gan kathoeq he de. Gadema me ji khrijen ttoi khie de nala, me ji ttoi aan kapoe de. ² Axylipi gan mny de naha kathi niwn khimi la mny shan niwn gan mny y man de. ³ Gadema khimi longq de la Kniqkhoeqmaq gan

khie de nala, Kniqkhoeqmaq la khimi tneq gan mny jo de.

⁴ Dyde amoen me luisui sha niwn ana gan sa niwn kthanq ke nahaw de ne de. Amoen la tne ma sy y, khoeqra neq me Kniqkhoeqmaq lonq de xdyn on ga de naniwn me ji mny jo de. ⁵ Khoeqshan he klena kaulniq me amoen phra naha kauq niwn ji amdaw on de. Amoen phra ji he kanma amdaw on de naniwn la khuitan vi de. ⁶ Gadema me ji avuiq Pe-e Kniqkhoeqmaq lonq de xdyn on ga de. Ama la axylypi gan mriw jo de. Ama than me ji ashau xinq jo de. Me ji me Kanma Jeishu Khristu lonq de xdyn on ga de. Ama dhan he Kniqkhoeqmaq la axylypi gan mriw jo de. Me ji la Ama dhan he ashau xinq niwn ga de.

⁷ Gadema khimi ttyn tneq gan mny pi y de. Axy niwn khimi ji la ave mtien de amoen gan spaq niwn arinon kani y man de. Dyde ave mtien de amoen maq me luisui sha niwn ana ji gan sa la amoen he klau de naha thi jo de. Ama ji iwn yn niwn tha on y de tkhoen ama ji la kman niwn gan sha dy de naha amlunq thunq me thi jo de. ⁸ Me ji la sa niwn dhan he Kniqkhoeqmaq amlunqvaq than sha ha y de. Me ji sa niwn he sa y niwn la vaan de ga de.

⁹ Gadema Kniqkhoeqmaq la me ji gan sana ji on niwn shrui sa ha ja naha napoe de. Gadema yn niwn me tha on y niwn me ji iwn aphau ji nan ji avuiq ajie sha y than shaudi khe ha de. ¹⁰ Yn niwn me tha on y niwn nan aphau la amoen iwn tbutran me sa niwn nan gan nu de nagapan. Nan la mnythoenq niwn khimi sy ja de naniwn gan ama mny jo de. Dyde amoen maq me luisui sha niwn ana gan sa ha ja de naha ama thi ha ja de. ¹¹ Aphau tneq than Khristu diw by de. Gadema ama iwn yn niwn tha on y de tkhoen nan iwn mnythoenq niwn la ama gan phjau lau vi de. ¹² Nan ji iwn yn niwn me tha on y niwn aphau la ama kman de naha ta niwn gan nan dhan he sha de nala, nan la ama gan jiekre dy de. Tneq la Khristu gan jiekre niwn he vaan de ga de. ¹³ Dyde ana sa niwn dhan he yn niwn aphau gan jiekre he de nala, ama ajie jiekre ha y than ke ma tshau man ana gan pipiq sa y dy de.

Pawlu la tloe lonq de naniwn gan mnui niwn

9 Ke la loe niwn khimi ga jo de. Ke la tloe jo de. Ke la me ji Kanma Jeishu gan kema ami he nu jo de. Ke iwn maqtanq tkhoen he nan ji la Kanma he klau niwn jo de. ² Axy niwn khimi ji la ke gan tloe naha nata y gadema Kanma la ke gan nan ji me natoeq niwn tloe jo de. Nan ji Kanma he vaan de kamru ha ashau xinq niwn la ke la tloe lonq de jo de naha namnui niwn atny jo de.

³ Tloe lonq de iwn aqna gan ieqxau niwn khimi ji gan nygy ke mkonq by jo de. ⁴ Kema sha niwn maqtanq avuiq sana nina gan dan shan ja de. ⁵ Axy niwn tloe ji,

Kanma iwn naqpi ji, Peitru ji la ama ji khlonq lyiw degan nuipui gan mhenq u jo de. Ke ma tynygy sha shan jo de. ⁶ Banaba he ke xini nienq tkaan dan than akoe he sha ha de by. ⁷ Langie ji la tkaan dan than maqtanq sha ha y de. Sbjie ka kasha la athe ji gan sa ha ja de. Mhauq kakon la mhauq ji iwn tnutui ni than dan ja de.

⁸ Khimi ji mniqmniq katonq ha niwn kthanq tpie ga jo de. Gadema pieriesa thunq me ma tynygy tri ha khe niwn ga jo de. ⁹ Mawshei iwn pieriesa me, "Tlan lieq toen me xauboi mkha gan narhu he mkhin nanq ja," naha on de. Kniqkhoeqmaq tynygy haw degan xauboi gan mkrhe ta ga de naha haw ha y de. ¹⁰ Kanma iwn maqtanq sha niwn ke ji ta ha haw niwn ga de. Pie tneq ji la ke ji avuiq natri by niwn sy ja de. Le thoen niwn khimi he saq a niwn khimi ji la ama ji avanq dan than kdon ha sha de. ¹¹ Ke ji la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq napoe niwn ati gan nan ji amlunq thunq me hi niwn jo de. Dyde nan ji kon sana nina ji he athonathau ji dan shan ja de. ¹² Nan ji la axy niwn Khristu iwn maqtanq sha niwn ji gan klonq by de nala, ke ji gan anienmrien naklonq shan jo de.

Gadema nan ji naklonq ha ke ji dan shan niwn gan ke ji kakon y jo de. Khristu iwn kthanq ghoi koeban niwn me tawliebaukhy y than neremsausau ke ji on ha jo de. ¹³ Tbutran glein me maqtanq sha niwn khimi ji la tneq iwn sana nina gan dan jo de. Inshdie me maqtanq sha niwn khimi ji la inshdie iwn ana abyn ji gan sa ha ja de naniwn nan ji mnykhi ja de. ¹⁴ Tynygy he de kthanq ghoi gan thuiq niwn khimi ji la kthanq tneq dhan he sana nina dan man de naha Kanma txu ha khe jo de.

¹⁵ Gadema ke la dan shan niwn haan man ma la y jo de. Ke sa neq natri niwn la ke than haan haan man nasha by than sy y jo de. Ke la tkaan dan y klauq kthanq ghoi thuiq niwn gan kathoeq ha niwn khaan y diw la hoi goe de. ¹⁶ Ke kthanq ghoi gan thuiq niwn dhan he kathoeq na on y de. Kniqkhoeqmaq la ke gan nasha he jo de. Ke sha y klauq on de nala ke avuiq dhanshi vi de. ¹⁷ Ke la kthanq ghoi thuiq than kema nediw nera xieq de nala, avanq dan shan ja de. Gadema Ke la kema nediw nera kthanq ghoi thuiq y la Kniqkhoeqmaq la ke gan maqtanq sha than nasin man jo de. ¹⁸ Dyde ke dan than avanq la tne mei. Tkaan la y klauq kthanq ghoi haw niwn la ke than avanq ga de. Kthanq ghoi thuiq degan ke dan shan niwn gan namke y jo de.

¹⁹ Ke la loe niwn khimi lonq de jo de. Ke la khimi ji sha he de ne niwn gan sha niwn tanna ma sy y de. Gadema khimi amdaw ji Khristu gan yn than khimi axylypi iwn tanna he kkrhau jo de. ²⁰ Ama ji Khristu gan yn than Judaq khimi lonq de he on jo de. Judaq ji pieriesa txuiq xui niwn khimi ji he on degan kema la pieriesa txuiq xui he on jo de. Ke la Judaq ji iwn pieriesa txuiq xui than ne y gamaq Judaq ji Khristu gan

yn than ama ji he sha jo de. ²¹ Axy niwn axui ji he vaan de on degan ke la pieriesa on y niwn axy niwn khimi axui iwn khimi lonq de he on jo de. Tynygy sha ha ama ji gan Khristu gan yn he than jo de. Ke la Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa gan kneq y de naha haw ne niwn sy y jo de. Khuitantan ke la Khristu iwn pieriesa gan xui niwn jo de. ²² Ke la yn niwn me tha on y niwn khimi ji he on degan yn niwn me tha on y niwn khimi he on jo de. Ama ji la Khristu gan yn niwn me tha khushlu than jo de. Ke xinq niwn alan he khimi axylipi yn ha than thakamsun jo de.

²³ Ke la kthanq ghoi kthanq jaq than tynygy sha jo de. Ke la kthanq ghoi dhan he dan niwn koetanq me kauruiq de ne jo de. ²⁴ Kauxui de kabrin niwn me kauxui niwn khimi ji amdaw kauruiq gamaq avanq gan lonq de xdyn dan ga naniwn nan ji mny ja de. Dyde nan ji la knaq ha avanq gan dan than kauxui u ja. ²⁵ Kabrin niwn me kauruiq niwn khimi ashinqshiq ji kanon ha on ha de. Ama ji la knaq ha lauq she niwn avanq gan dan than sha u jo de. Gadema me ji la tshautkhon on niwn avanq dan than sha niwn jo de. ²⁶ Dyde ke la atny on niwn mtynq me kauxui niwn ga de. Ke la akoe mshunq ha kli gan thy niwn khimi he thy y de. ²⁷ Ke la xna niwn khimi lonq de he kema akyq he amlunq gan kanon ha on jo de. Sha shan niwn gan sha jo de. Tynygy sy y la, axy niwn khimi gan kthanq ghoi thuiq gadema kema la Kniqkhoeqmaq iwn aliw on y niwn khimi kkrhau man de.

Khrijen ji la amoen gan spaq ha y

10 Aphau ji jy, veshin menan me ji puipi ji dethunq xaupan me on degan nagy kkrhau by mei naniwn kani u nanq ja. Kniqkhoeqmaq la ama ji axylipi konq me khoeqni he khu ha lan mnui by jo de. Ama ji axylipi la lahaw kaulin gan akhaw shui y klauq kaq u jo de. ² Mawshei iwn atxuiq ji kkrhau than ama ji axylipi la khoeqni he lahaw thunq menan batizen khan u he jo de. ³ Kniqkhoeqmaq la ama ji axylipi gan muiqxaq poe by niwn tkoe haan de gan sa u jo de. ⁴ Ama ji axylipi gan Kniqkhoeqmaq poe by niwn tui haan de gan ni u jo de. Kniqkhoeqmaq la ama ji than mxiw by niwn txun glein kon loe niwn tui gan ama ji la ni u jo de. Txun glein tneq la ama ji he vaan de on ja voi niwn Khristu he jo de. ⁵ Gadema Kniqkhoeqmaq la ama iwn khimi ji gan kdoe thaw by jo de. Dyde Kniqkhoeqmaq la ama ji gan diw he ha axaw ji la dethunq me k'jakaka jo de.

⁶ Tynygy kkrhau niwn la me ji than aku haan de jo de. Me ji puipi ji la hoi y niwn gan kady beshe he me ji la hoi y niwn gan kady ha y de. ⁷ Ama ji thunq me nagy mei niwn ji la amoen ji gan spaq beshe he me ji la amoen ji gan spaq ha y de. Sepin seryiw niwn Saboi me tri niwn la, "Isreila khimi ji la amoen ji gan spaq than shni sha ha sa u ni u ha mlanq jo de," naha on de.

⁸ Ama ji thunq me nagy mei niwn khimi ji la nuipui naqpa sy y jiekre beshe he me ji la jiekre ha y de. Dyde Kniqkhoeqmaq la niq de me khimi 23,000 de (juni ni de he shtun thunq de) gan diw he jo de. ⁹ Me ji la Kanma gan msan ha y. Tneq ji thunq iwn nagy mei niwn khimi ji la Kanma gan msan de tkhoen mxuiq mtu ha diw u jo de. ¹⁰ Me ji la neq ji thunq iwn nagy mei niwn khimi ji xein beshe he xein u nanq ja. Kniqkhoeqmaq la kamthi thoeq gan toeq ha tneq ji gan mthi he by de.

¹¹ Me ji puipi ji me tynygy kkrhau niwn la axy niwn khimi ji avuiq aku ji jo de. Tneq ji la me ji gan shaudi napoe than tri ha khe jo de. Me ji la kaukiwn ktiw tiwn nene me ashau xinq ha on niwn jo de.

¹² Dyde nan ji la ajie sha than nam'jon niwn gan knaq hana khushlu kdoe ha on niwn naha ta la, katin y than shaudi khe ja. ¹³ Nan ji ajie sha than m'jon niwn gan katein niwn la axy niwn khimi ji ma tynygy katein de naniwn gan kani u nanq ja. Kniqkhoeqmaq la ama iwn kaudi gan mriekie de tkhoen nan ji knaq y niwn m'jon niwn gan katein he y de. Nan ji m'jon niwn he katein degan nan ji iwn amlunq khushlu than Kniqkhoeqmaq tha napoe man de. Thaw than lan gan ma namxiw by man de.

Amoen gan spaq niwn shni he Kanma iwn mdiwn bu

¹⁴ Dyde aphau ji jy, amoen ji gan spaq niwn he klau niwn gan kien u ja. ¹⁵ Ke la pethon on niwn khimi ji he natpie niwn ga de. Ke haw niwn pie sy ja mei naniwn takhi u ja. ¹⁶ Kanma iwn mdiwn bu me kakon niwn ansky kon me ji ni degan me ji la Kniqkhoeqmaq gan mthoeq niwn jo de. Me ji la Khristu iwn athi, vaan de ni degan ama iwn diw niwn me me-e ji kauruiq niwn jo de. Tkoe gan khoiphei ha sa degan me ji la Khristu iwn akyq, vaan de sa ha ama iwn diw niwn me kauruiq niwn jo de. ¹⁷ Tkoe kei de ga de tkhoen tkoe kei de gan sa niwn me ji la amdaw gadema akyq haan de he ga de.

¹⁸ Isreila khimi ji gan ta u ja. Kniqkhoeqmaq than luisui sha niwn thunq iwn ana sa niwn khimi ji la Kniqkhoeqmaq he aphau sha niwn jo de. ¹⁹ Ke haw ne niwn la amoen he amoen gan luisui sha niwn la bohan on y de. ²⁰ Gadema khimi ji luisui sha niwn tneq la anan ji me luisui sha niwn ga de. Kniqkhoeqmaq me luisui sha niwn sy y de. Ke la nan ji gan anan ji he aphau sha he de ne y jo de. ²¹ Nan ji la Kanma iwn ansky kon atui he anan iwn ansky kon atui gan ni ha y de. Kanma iwn sana he anan iwn sana gan nan ji sa ha y de. ²² Me ji la Kanma gan tau-ieqshi he de ne by. Me ji la Kanma khaan y aan on de naha kathi u by.

Kniqkhoeqmaq mimoen shanq than ashau xinq ja

²³ Nan ji la, "Neq ji gan ke ji axylipi sha ha ja de," naha haw de. Gadema ke haw niwn la axylipi ji gan sha

niwn la avanq on y de. Nan ji haw niwn la, "Me ji la axylypi gan sha ha ja de," nade. Gadema axylypi ji gan sha la yn niwn khimi ji gan klonq niwn sy y de. ²⁴ Ape ma me-e avuiq mkrhe avanq dan than shoeq u nanq. Axy niwn khimi ji avanq gan dan than shoeq u ja.

²⁵ Zi me joeq niwn ana axylypi ji gan sa ha ja de. Ana tneq kthanq diwnq y klauq me gan me kamny niwn mlunq he sa ja. ²⁶ Sepin Seryiw niwn Saboi me, "Khoeqra he khoeqra neq me on niwn ashiqshiq la Kanma he klau niwn ga de," naha on de.

²⁷ Yn y niwn khimi lonq de nan ji gan bu sa than kauvi nala la, lyiw de ne la lyiw ha sa ja. Bu xiwn me on niwn sana ji kthanq gan diwnq y klauq me gan me kamny niwn mlunq he sa ja. ²⁸ Gadema khimi lonq de la, "Ana tneq la amoen me luisui sha niwn ana de," naha nahaw la ana tneq gan sa nanq ja. Nan amlunq se gadema nan gan nathuiq by niwn khimi tneq iwn amlunq tauxietauny y than sa nanq ja. ²⁹ Nan sa de nala, nan iwn amlunq tauxietauny than ke nahaw y jo de. Axy niwn khimi iwn amlunq tauxietauny niwn kthanq gan ke nahaw ga de.

Nan la, "Kniqkhoeqmaq la ke gan kema nediw nera sha than napoe gadema nagy de amlunq tauxietauny on niwn khimi la nabi ha de mei. ³⁰ Ke la sana nina avuiq Kniqkhoeqmaq me mthoeq ha sa la, ke mthoeq ha sana nina sa de tkhoen nagy de khimi lonq de la nabi ha de mei," na by de.

³¹ Dyde nan ji tne sasa, tne nini, tne shasha Kniqkhoeqmaq iwn mimoshanq than sha ha de. ³² Judaq ji, Gri khimi ji, Kniqkhoeqmaq iwn tauphy iwn khimi ji me ajie sha ha y than on u ja. ³³ Ke iwn sha niwn dhan he khimi axylypi ji gan amlunqvaq than thamsun jo de. Nan ji ma tynygy sha u ja. Kema avuiq avanq dan than sha y klauq khimi avuiq avanq dan than ke sha ga jo de. Nagy de mei nala, Kniqkhoeqmaq la khimi amdaw ji gan txon than ke ne vi de.

11 Ke la Khristu gan aku la beshe he nan ji ma ke gan aku la u ja.

Tauphy me Kniqkhoeqmaq gan spaq than alan

² Nan ji la ke sha niwn axylypi ji, ke mtu niwn axylypi ji gan kani y de tkhoen nan ji gan namthoeq jo de. Ke la nan ji gan namtu he xui jo de. ³ Gadema ke la nan ji gan namny he de ne niwn la naqpadi ttyn iwn aluq la Khristu jo de. Nuipui ttyn iwn aluq la naqpa jo de. Khristu iwn aluq la Kniqkhoeqmaq jo de. ⁴ Naqpadi la luqkhu kakhu ha saxein mke niwn he phoitu la Khristu gan law y niwn de. ⁵ Nuipui la aluq gan kahunq y klauq saxein mke niwn he phoitu la naqpa gan law y niwn de. Aluq gan kahunq y niwn la ama aluq gan kabau he jo de. (Pawlu aktiw menan nuipuidi lonq de ashan kbau niwn la shaukhoen dan niwn atny, sy y la, tanna kkrhau niwn atny jo de.) ⁶ Nuipuidi la aluq gan kahunq

de ne y nala, ashan gan kabyn shan de. Nuipuidi la ashan kabyn niwn, sy y la, ashan kbau lilu niwn la k'jana hoi de tkhoen aluq gan kahunq shan. ⁷ Naqpadi la spaq degan luqkhu kakhu shan y de. Nagy de tkhoen mei nala, naqpadi la Kniqkhoeqmaq ama he ththein mriw de tkhoen jo de. Naqpadi dhan he Kniqkhoeqmaq la mimoshanq de. Tynygy he nuipui dhan he naqpa mimoshanq jo de. ⁸ Kniqkhoeqmaq la naqpadi gan nuipuidi kon mriw niwn sy y de. Gadema ama la nuipuidi gan naqpadi kon mriw niwn jo de. ⁹ Kniqkhoeqmaq la naqpadi gan nuipuidi avuiq mriw niwn sy y de. Gadema nuipuidi gan naqpadi avuiq mriw niwn jo de. ¹⁰ Tynygy de tkhoen nuipui la ama naqpa tkui me on niwn gan mnui than aluq gan kahunq shan de. Kniqkhoeqmaq maq me saxein mke degan thoeq ji ma on ha atny tneq gan nu jo de.

¹¹ Gadema Kanma he vaan de kamru degan nuipuidi la naqpadi he klau jo de. Tynygy he naqpadi la nuipuidi he klau jo de. ¹² Nuipuidi gan naqpadi kon mriw gadema naqpadi gan nuipuidi la kapien niwn de. Gadema nuipuidi he naqpadi lonq ni de pauky Kniqkhoeqmaq kon vy niwn jo de.

¹³ Dyde khimi ji maq me nuipuidi la aluq kahunq y klauq Kniqkhoeqmaq me saxein mke niwn la kashyn by, kashyn y by naniwn nan ji ta u ja. ¹⁴ Naqpadi lonq de ashan shaukre khe niwn la ama avuiq k'jana hoi de. ¹⁵ Gadema nuipuidi ashan shau de nala, ama iwn kanoen niwn jo de. Ama iwn ashan la ama than kakhu na he jo de. ¹⁶ Gadema khimi lonq de la kthanq tneq tkhoen he ka'ieq de ne vi nala, ke haw niwn la me ji me, Kniqkhoeqmaq iwn tauphy ji me, axy niwn arinon on y de.

Kanma iwn mdiwn bu

(Mth 26:26-29; Mk 14:22-25; Lk 22:14-20)

¹⁷ Ave nan ji gan ke mtu niwn me nan ji gan namthoeq ha y de. Nan ji iwn tauphy kalun degan hoi than sy y klauq shi than ga de. ¹⁸ Kausy xiw mtynq me nan ji tauphy kalun degan nanma ji thunq me alala on niwn ke the jo de. Ke the niwn la nagy mei niwn ji la khuitan de ma khuitan man de. ¹⁹ Nan ji thunq me kakhoi niwn on ha de. Tynygy degan nienq ape la Kniqkhoeqmaq iwn aliw he ashau xinq mei naniwn mny man de. ²⁰ Nan ji la vaan de kalun degan Kanma iwn mdiwn bu sa niwn sy y de. ²¹ Nan ji sa degan axy niwn khimi ji gan son y klauq nanma ji iwn bu sa maq vi de. Dyde tkhoen axy niwn ji la kxan ha, axy niwn ji la mxui ha on jo de. ²² Nan ji la sa than ni than in on ja paumlau Kniqkhoeqmaq iwn tauphy gan nu y san y sha ha nere niwn khimi ji gan k'ja than sha u vi. Nan ji gan ke tne haw ha de. Nan ji gan ke namthoeq ha y de.

²³⁻²⁴ Kanma la ke gan namtu niwn neq la nan ji gan ke namtu khiwn dy de. Khimi ji la Kanma Jeishu gan txieq

ji koe me au niwn mdiwn menan ama la tkoe gan la ha, Kniqkhoeqmaq gan mthoeq khiwn la tkoe gan khoiphei ha, "Tkoe neq la nan ji than khoiphei niwn ke iwn akyq de, la ha sa u ja. Ke gan namlaan than tynygy sha u ja," naha thuiq by de. ²⁵ Tynygy he mdiwn bu sa khiwn degan ansky gan la ha ama la, "Neq la nan ji avuiq ke iwn athi he atny sha niwn tauthi kautha de. Neq gan ni niwn ttyn ke gan namlaan than ni u ja," naha haw by de.

²⁶ Nan ji tkoe tneq sa ha ansky tneq kon ni niwn ttyn me Kanma diw niwn kthanq gan thuiq u niwn de. Kanma navy beqtn niwn mtien de tynygy sha u ja. ²⁷ Dyde khimi lonq de la kba y klauq tkoe sa ha ansky kon ni niwn la Kanma iwn athi he akyq gan nu y san y sha niwn de. ²⁸ Dyde tkhoen tkoe gan sa y man, ansky kon ni y man degan me-e gan me-e kamsie maq ha de.

²⁹ Nan la kba y klauq sa de ni de nala, Kanma iwn akyq he athi se niwn kthanq ta y dy de. Kniqkhoeqmaq la khimi tneq gan tnieng poe by man de. ³⁰ Dyde nan ji thunq me amdaw niwn ji la tha on y ha xy y jo de. Axy niwn ji la diw u vi de. ³¹ Gadema me ji la me-e gan me-e kamsie maq de nala, Kniqkhoeqmaq la me ji gan tautun namkhai y dy de. ³² Kanma la me ji gan tautun namkhai ha shaukhoen napoe niwn la, me ji gan khoeqra neq iwn khimi ji he vaan de naphjau y than jo de.

³³ Dyde aphau ji jy, nan ji la Kanma iwn mdiwn bu gan sa than vaan de kalun degan lonq man gan lonq man kason u ja. ³⁴ Nan ji kxan la, in me sa maq ja. Tynygy nala, Kniqkhoeqmaq la nan ji gan tautun mkhai y dy de. Axy mtu niwn gan ke navy degan nathuiq by man de.

Sepin Seryiw niwn Muiqxaq poe niwn kauxixun ji

12 Aphau ji jy, ke la me ji lonq lonq de gan Sepin Seryiw niwn Muiqxaq napoe niwn kauxixun ji kthanq gan namny khi he de ne jo de. ² Nan ji amoen gan spaq niwn khimi kkrhau degan Saten xuipei la nan ji gan lan nakman he ha pie tpie y niwn amoen gan spaq than nam'jon niwn jo de naniwn nan ji mny ja de. ³ Khimi lonq de la, "Jeishu me tkin kvaq ja shan," naha haw la Kniqkhoeqmaq iwn Muiqxaq dhan he haw y de naniwn nan ji gan namny he de ne de. Tynygy he de, Sepin Seryiw niwn Muiqxaq dhan he sy y la, "Jeishu la Kanma de," naha ape ma haw ha y de.

⁴ Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la kauxixun narunnaraan napoe gamaq Kniqkhoeqmaq iwn Muiqxaq la haan de ga de. ⁵ Khimi ji la Kniqkhoeqmaq iwn maqtanq sha niwn alan ji narunnaraan on gamaq me ji axylipi la vaan de niwn Kanma than sha ga de.

⁶ Kniqkhoeqmaq iwn maqtanq sha than thoeng niwn narunnaraan ji on gamaq vaan de niwn Kniqkhoeqmaq la yn niwn khimi ttyn gan thoeng niwn ji poe jo de. ⁷ Me ji yn niwn khimi ji la me-e ttoi klonq ha than

Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la lonq man lonq man thoeng niwn ji napoe jo de. ⁸ Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la lonq de gan pethon he pie tpie de thoeng than poe jo de. Lonq de gan Kniqkhoeqmaq iwn kthanq kneqthoenq niwn he pie tpie thoeng than poe by jo de. ⁹ Lonq de gan Khristu gan khushlu yn than vaan de niwn Muiqxaq la poe by jo de. Ave lonq de gan anonanaq hoi than bohan poe by jo de. ¹⁰ Haan de niwn Muiqxaq la lonq de gan tauthon ji sha than bohan poe by de. Ave lonq de gan la phoitu de thoeng niwn poe by de. Ave khimi lonq de gan Sepin Seryiw niwn Muiqxaq dhan he maqtanq sha niwn, sy y la, Saten xuipei dhan he maqtanq sha niwn gan mnythoenq niwn poe by de. Ave khimi lonq de gan mny y niwn pie ji haw de thoeng niwn, ave lonq de gan mny y niwn pie gan khimi ji me kneqthoenq than thuiq by beqtn de thoeng niwn gan poe by de. ¹¹ Haan de mkrhe niwn Muiqxaq la thoeng niwn axylipi gan napoe jo de. Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la ama ne he yn niwn khimi ttyn gan athoedloe niwn kauxixun poe by de.

Akyq haan de me abynala ji amdaw on niwn

¹² Khristu la abynala ji amdaw on niwn akyq he de. Akyq la abynala ji amdaw he mriw gadema akyq haan de ga de. ¹³ Tynygy he Judaq ji, axy niwn khimi axui ji, tanna ji he loe niwn khimi me ji axylipi ji gan haan de niwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la batizen napoe ha me ji la akyq haan de kkrhau jo de. Kniqkhoeqmaq la me ji amlunq thunq me vaan de niwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan nathein jo de.

¹⁴ Akyq la abynala haan de mkrhe he mriw niwn sy y de. Abynala amdaw he mriw niwn jo de. ¹⁵ Akhaw la, "Ke la akoe sy y de tkhoen akyq he klau y de," naha haw de nagapan. Gadema akhaw la akyq iwn abynala sy ja man de. ¹⁶ Anakhin la, "Ke la ami sy y de tkhoen akyq he klau y de," naha haw de nagapan. Gadema anakhin la akyq iwn abynala sy ja man de. ¹⁷ Akyq bre ami kkrhau de nala, nagy the ha de mei. Akyq bre anakhin nala, nagy amuiq mhu de mei. ¹⁸ Gadema Kniqkhoeqmaq la me ji akyq gan abynala amdaw ji he mriw jo de. Ama la abynala axylipi tneq ji gan ama ne niwn mtynq me khe jo de. ¹⁹ Abynala la pa haan de xdyn ga de nala, akyq naniwn la on ha y de. ²⁰ Sy ja de, akyq me abynala ji amdaw on gadema akyq la haan de xdyn ga jo de.

²¹ Ami la akoe gan, "Nan gan ke nane y de," naha haw ha y de. Aluq ma akhaw gan, "Ke la nan gan nane y de," naha haw ha y de. ²² Khuitan nala, akyq me tha amdaw on y niwn abynala ji la akyq me ne xixiwn niwn ji de. ²³ Avang on y naha me ji ta niwn abynala ji la me ji anienmrien mnau jo de. Khimi ji nu ha y niwn akyq iwn abynala ji gan hoi xiw niwn athonathau he tphun jo de. ²⁴ Kanoen shdein niwn abynala ji la

athonathau he tphun de ne y de. Kniqkhoeqmaq la akyq iwn abynala ji gan ama iwn alan he shtau ha khe de. Dyde me ji la tha amdaw on y niwn abynala ji gan anienmrien mnau by jo de. ²⁵ Akyq iwn abynala ji haan de gan haan de kakhoi niwn on shan y de. Abynala haan de gan haan de kaklong shan de. ²⁶ Abynala haan de amlunq biq la, axy niwn abynala axylypi ji ma biq jo de. Long de la abynala haan de gan mthoeq de nala, abynala axylypi ji ma hoelihoelanq u jo de.

²⁷ Nan ji axylypi la Khristu iwn akyq jo de. Nan ji long de long de la akyq tneq iwn abynala haan de jo de. ²⁸ Tauphy thunq me Kniqkhoeqmaq la abynala ji gan mtynq poe by de. Kanmaq xiw tloe ji, mki ni me la phoishma ji, mki thunq me la shma ji, khiwn la tau-thon sha thoenq niwn khimi ji, khiwn la anonanaq hoi than thoenq niwn khimi ji, kaklong ji, tauphy iwn maqtanq gan sha than lan kamnui ji, mny y niwn pie ji gan haw niwn khimi ji gan mtynq mti by jo de. ²⁹ Axylypi ji la tloe ji, phoishma ji, shma ji sy y de. Axylypi ji la tau-thon sha niwn khimi ji sy y de. ³⁰ Axylypi ji la anonanaq hoi than kasha ji, axylypi ji la mny y niwn pie gan haw de thoenq niwn khimi ji, axylypi ji la mny y niwn pie gan khimi ji kneqthoenq than thuiq beqtyn de thoenq niwn khimi ji sy y de. ³¹ Dyde nan ji la tauphy gan amdaw klong niwn kauvixun ji dan than mdu u ja.

Gadema ke la nan ji gan hoi xiw niwn alan gan namnui man de.

Khie niwn

13 Ke la khoeqra kauniq me on niwn khimi axylypi ji iwn pie he thoeq ji iwn pie gan haw thoenq gamaq aphau ji gan khie y nala, ke iwn atxaw la atiwn mri niwn mon he, sy y la, mrididu niwn kaulau he ga de. ² Ke phoitu de thoenq de nala, Kniqkhoeqmaq iwn mxaw ha khe niwn axylypi gan kneqthoenq ha pethon axylypi on de nala, tkoenq gan mthui ha than yn niwn on gamaq aphau ji gan khie y nala, ke la tanshaan ga de. ³ Ke me on niwn axylypi gan nere niwn khimi ji me poe khja ha me-e akyq gan luisui avuiq me kamtoi than au gamaq ke aphau ji gan khie y nala, ke avuiq avanq on y de.

⁴ Khie niwn khimi la amlunqshau ha mxien niwn mlunq on vi de. Tau-ieqshi niwn, kathoeq niwn, amlunq shanq niwn on y de. ⁵ Khie niwn khimi la ra y, me-e avuiq avanq dan than shoeq y, kdoe thaw xiwn y, khimi gan atny khe y. ⁶ Khie niwn khimi la kman niwn nu ha amlunq hoi y, khuitan sha niwn khimi avuiq hoelihoelanq ga. ⁷ Khie niwn la thakshu y de. Axylypi gan yn jo de. Axylypi gan kdon jo de. Axylypi gan amlunqshau jo de.

⁸ Khie niwn khimi la tshautkhon man khie ha de. Gadema phoitu thoenq niwn, mny y niwn pie ji gan tpie thoenq niwn, mnythoenq niwn axylypi la tan-

shaan man de. ⁹ Me ji mnythoenq niwn la koi y de. Phoitu thoenq niwn khimi mtien la byn de mny ga de. ¹⁰ Gadema Kniqkhoeqmaq ama iwn koipy mshyn niwn gan mnui degan me ji byn de mny niwn la tanshaan kkrhau man de.

¹¹ Ke la naudie niq gan naudie he haw ga de. Naudie he amlunq on ha naudie he ta ga de. Xiwn degan naudie he ashau xinq niwn ji gan kdiepha jo de. ¹² Ave me ji la Kniqkhoeqmaq iwn amoen gan koimle thunq me nu beshe he mrunmran nu ga jo de. Gadema kaukiwn menan me ji la Kniqkhoeqmaq gan anienmrien nu man de. Ave ke mny niwn ji la byn de ga man, koi y man de. Gadema Kniqkhoeqmaq la ke gan ave mny he beshe he kaukiwn me ke gan axylypi koipy mny he man de.

¹³ Me ji axylypi nu degan yn niwn, kdon niwn, khie niwn naha oe thunq de on man de. Oe thunq de me khie niwn la shanq xiw niwn jo de.

Sepin Seryiw niwn Muiqxaq poe niwn thoenq niwn

14 Aphau ji gan khie than thakamsun ja. Sepin Seryiw niwn Muiqxaq napoe niwn thoenq niwn gan dan than mdu u ja. Kausy xiw phoitu than mdu ja. ² Nagy de mei nala, mny y niwn pie tpie la, khimi than tpie niwn sy y de. Kniqkhoeqmaq than tpie niwn ga de. Ape ma mny y niwn pie gan kneqthoenq y de. Haw niwn khimi tneq la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq dhan he mxaw ha khe niwn khuitan niwn ji gan tpie u jo de. ³ Gadema phoitu niwn khimi la yn niwn khimi gan klongq than, tha poe than, mxien than haw jo de. ⁴ Mny y niwn pie gan tpie niwn khimi la ama long de avuiq tpie de. Phoitu niwn khimi la tauphy axylypi gan klongq niwn jo de.

⁵ Ke la nan ji gan mny y niwn pie gan tpie thoenq than ne jo de. Gadema neq khaan y nan ji la phoitu thoenq than ke ne goe de. Mny y niwn pie, tpie niwn khimi la ama haw niwn gan khimi ji kneqthoenq than tpie beqtyn niwn on degan nienq ama la tauphy gan klongq niwn de. ⁶ Aphau ji jy, ave ke la nan ji me vy ha mny y niwn pie gan tpie la nan ji than tne ma avanq on y de. Kniqkhoeqmaq ke gan namnui niwn kthanq thuiq niwn, pethon napoe niwn pie, phoitu niwn, mtu niwn ji haw la, nan ji gan klongq he de.

⁷ Ashau on y niwn phli, tietiw gan alan kvaqrien tun y, va y nala, kakneq khimi la tne alon mei naniwn gan mny de sy y. ⁸ Baw gan anienmrien tun y nala, sie katy than ape ma kauxiw y de. ⁹ Tynygy he, nan la khimi ji gan kneqthoenq y niwn pie he tpie la, nan tne tpie mei naniwn mny y de. Nan la ape ma on y niwn akhaan thunq me tpie he ga de. ¹⁰ Khoeqra neq me pie narunnaraan ji amdaw on de. Pie ttyn haan man haan man haw de ne de. ¹¹ Gadema khimi haw niwn pie tneq gan ke kneqthoenq y nala, tpie niwn khimi tneq la ke than

mny y niwn axy niwn khoeq iwn khimi he de. Ke ma ama than axy niwn khoeq iwn khimi he de. ¹² Nan ji la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq napoe niwn thoeng niwn kauvixun ji gan ne xinxuwn jo de. Dyde Khrijen tauphy gan mran than klong de thoeng niwn ji gan dan than mdu u ja.

¹³ Mny y niwn pie gan tpie niwn khimi la khimi ji kneqthoenq than thuiq by beqtyn de thoeng niwn gan dan than saxein mke ha de. ¹⁴ Ke mny y niwn pie he saxein mke la, Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la ke dhan he saxein mke jo de. Gadema ke la kema haw niwn pie ji gan kneqthoenq y jo de. ¹⁵ Ke tne sha ha de mei. Ke la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq dhan he saxein mke man de. Gadema kema kneqthoenq niwn pie he ma saxein mke man de. Ke la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq dhan he alon xui man de. Gadema kema kneqthoenq niwn pie he ma alon xui man de. ¹⁶ Nan ji la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq dhan he Kniqkhoeqmaq gan mthoeq de nala, nan he vaan de spaq niwn khimi amdaw ji la nan ji gan nakneqthoenq de sy y de. Ama ji la nan ji haw niwn gan kneqthoenq y de tkhoen nagy Amen naha haw de dan de mei. ¹⁷ Nan la Kniqkhoeqmaq gan mthoeq niwn hoi gamaq nan he vaan de kauruiq niwn khimi ji avuiq avanq on y de.

¹⁸ Ke la nan ji khaan y mny y niwn pie gan tpie de tkhoen Kniqkhoeqmaq gan mthoeq jo de. ¹⁹ Gadema tauphy kalun degan ke la khimi ji kneqthoenq y niwn piemlan juni haan de tpie niwn khaan y kneqthoenq niwn piemlan baan de tpie niwn gan ke ne goe jo de.

²⁰ Aphau ji jy, nan ji la atuionon on y niwn naudie ji he ta nanq ja. Naqpi pi ji ajie sha y he on ja. Gadema xiwn niwn khimi he nan ji ta u ja. ²¹ Sepin Seryiw niwn Saboi me Kanma haw niwn la, "Ke la kema iwn khimi ji gan mny y niwn pie he axy niwn khoeq iwn khimi ji dhan he tpie man de. Gadema ama ji la ke pie gan kneq y jo de," naha on de. ²² Dyde mny y niwn pie gan tpie niwn la yn y niwn ji avuiq tauthon jo de. Yn niwn khimi ji avuiq sy y jo de. Phoitu niwn la yn y niwn khimi ji avuiq sy y, yn niwn khimi ji avuiq ga de.

²³ Tauphy kalun degan khimi axylypi la mny y niwn pie he haw de nala, yn y niwn khimi ji, sy y la, tneq ji gan kneqthoenq y niwn khimi ji koen de nala, "Khimi neq ji la aroe ga de," naha tpie man de. ²⁴ Gadema nan ji axylypi ji la phoitu degan yn y niwn khimi ji, sy y la, mny y niwn khimi ji koen de nala, nan ji haw niwn pie ji tkhoen he ama ji la ajie on vi naniwn mny lau vi de.

²⁵ Ama ji amlunq thunq me mxaw ha khe niwn, ta niwn ji gan Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la mnui by man de. Dyde khawmkhun mdi ha Kniqkhoeqmaq gan spaq man de. Ama ji la, "Nan ji thunq me Kniqkhoeqmaq khuitantan on vi ga," naha khimi ji ma me thuiq man de.

Tauphy iwn spaq niwn alan

²⁶ Aphau ji jy, ke tneq gan nahaw de ne de. Nan ji la Kniqkhoeqmaq gan spaq than kalun degan, long de la alon xui ha, long de la mtu ha, long de la Kniqkhoeqmaq la amama gan mnui niwn kthanq gan haw ha, long de la mny y niwn pie he kthanq gan tpie ha, long de la khimi ji kneqthoenq than thuiq beqtyn ha de. Thoeng niwn tneq axylypi la tauphy gan klong than kakon ha de. ²⁷ Mny y niwn pie gan tpie de nala, long ni de, sy y la, long thunq de haw ha ja de. Khiwn la long de la khimi ji kneqthoenq than thuiq beqtyn ha de. ²⁸ Gadema thuiq beqtyn niwn khimi on y la, mny y niwn pie gan tpie niwn khimi la dikshiq on ha me-e mkrhe Kniqkhoeqmaq me tpie ja. ²⁹ Phoitu niwn pie gan long ni long thunq man tpie u shan. Axy niwn khimi ji la pie tneq gan msie u shan. ³⁰ Gadema long de tpie toen me knoenq ha on niwn khimi gan Kniqkhoeqmaq la phoitu niwn pie gan mnui de nala, kausy tpie niwn la knau ja shan. ³¹ Nan ji axylypi ji la long de khiwn la long de phoitu ha de. Dyde axylypi ji la katu ha de, tha dan man de. ³² Phoitu thoeng niwn khimi la ama thoeng niwn gan kau-iw ha de. ³³ Nagy mei nala, Kniqkhoeqmaq la kashanrien y niwn gan ne y de.

Kniqkhoeqmaq la ama iwn khimi kalun degan amlunq vaan de he mduirui mduishaw niwn he on niwn gan ne de. ³⁴ Nuipuidi ji la tauphy kalun niwn me dikshiq on u shan de. Ama ji la pie tpie than dan y de. Judaq ji pieriesa me on niwn he nuipuidi long de la ktoenkyn sha ha y de. ³⁵ Nuipuidi ji la diwnq than haan man haan man on de nala anaqpa ji gan in me diwnq u shan. Nuipuidi ji la tauphy kalun niwn me tpie la k'jana hoi de.

³⁶ Kniqkhoeqmaq iwn piemkun la nan ji kon thaw niwn sy y de. Nan ji menan nienq piemkun navy niwn sy y de. ³⁷ Khimi long de la ama la phoishma de, ama me Sepin Seryiw niwn Muiqxaq poe by niwn kauvixun on de naha ta la, ave nan ji me tri niwn la Kanma iwn t'ja de naha mny ha de. ³⁸ Gadema ama la pie mxa niwn tneq gan kneq y la, ama iwn pie gan ma kneq nanq ja.

³⁹ Dyde aphau ji jy, phoitu thoeng than ne xinxuwn u ja. Mny y niwn pie tpie niwn gan ma ie u nanq ja.

⁴⁰ Gadema nan ji la axylypi menan kashanrien niwn he alan kvaqrien sha u ha de.

Khristu xinq beqtyn niwn

15 Aphau ji jy, kausy gan nan ji me nathuiq by niwn kthanq ghoi gan kdon u ja. Nan ji la kthanq ghoi gan koeban ha tneq mtynq me nanma ji yn niwn he kdoe u ja. ² Kthanq ghoi gan ynkhie de nala, Kniqkhoeqmaq kthanq ghoi dhan he nan ji gan natxon man de. Tneq la ke haw niwn kthanq ghoi jo de. Sy y la, nan ji yn niwn la tanshaan ga de.

³ Ke la kema koeban niwn tangoe xiw niwn gan nan ji me napoe jo de. Sepin Seryiw niwn Saboi me tri ha khe beshe he Khristu la me ji ajie avuiq diw jo de. ⁴ Sepin Seryiw niwn Saboi me tri ha khe beshe he ama gan kvuiq khiwn la niqva thunq de me xinq beqtn vi jo de. ⁵ Kanma gan Peitru nu khiwn degan tloe xale ni de ji ma Kanma gan nu jo de. ⁶ Neq khiwn la atxuiq lienbe baan de khaan y niwn la taukhidan he Kanma gan nu ha jo de. Nu niwn tneq ji thunq iwn texiwn diw gade ma ave mtien ashau xinq niwn ji amdaw on man de. ⁷ Khiwn degan Jaku nu ha tloe ji axylypi ama gan nu ha jo de.

⁸ Kaukiwn xiw me aktiw sy y klauq kapien niwn naqpi pi he niwn ke mtien la Kanma gan nu ha jo de. ⁹ Ke la tloe ji thunq me ashin xiw jo de. Kniqkhoeqmaq iwn tauphy gan neremsausage sha de tkhoen tloe naha kauq than mtien la kba y jo de. ¹⁰ Gadema Kniqkhoeqmaq iwn koetanq dhan he ke la ave Kniqkhoeqmaq iwn tloe kkrhau ha jo de. Ke gan Kniqkhoeqmaq napoe niwn koetanq la tanshaan kkrhau y de. Axy niwn tloe ji khaan y ke la thamsun ha sha jo de. Gadema kema sha niwn sy y jo de. Kniqkhoeqmaq iwn koetanq la ke he vaan de sha jo de. ¹¹ Dyde ke kthanq ghoi thuiq niwn ja shan, axy niwn tloe ji thuiq niwn ja shan, kthanq ghoi la vaan de ga jo de. Nan ji la kthanq tneq gan yn u jo de.

Diw niwn khimi ji xinq beqtn niwn

¹² Ke ji haw niwn kthanq la Khristu la diw niwn kon xinq beqtn niwn kthanq jo de. Dyde nan ji thunq iwn nagy mei niwn khimi ji la, "Diw niwn kon xinq beqtn niwn on y de, naha ape ma haw ha y de," nade. ¹³ Diw niwn khimi ji avuiq xinq beqtn niwn on y de nala, Khristu ma diw niwn kon xinq beqtn y de. ¹⁴ Khristu diw niwn kon xinq beqtn y de nala, ke ji thuiq niwn kthanq he nan ji Khristu gan yn niwn la tanshaan ga de. ¹⁵ Neq khaan y, me ji la Kniqkhoeqmaq la Khristu gan diw niwn kon xinq beqtn he vi de naha haw de tkhoen Kniqkhoeqmaq kthanq bau niwn ga de. Diw niwn khimi ji la ashau xinq beqtn y de naniwn khuitan de nala, Khristu gan ma ama xinq he beqtn y de. ¹⁶ Diw niwn khimi ji xinq beqtn y de nala, Khristu ma xinq beqtn y jo de. ¹⁷ Kniqkhoeqmaq la Khristu gan diw niwn kon xinq he beqtn y de nala, nan ji yn niwn la tanshaan ga de. Nan ji iwn ajie gan Kniqkhoeqmaq mxoe y de. ¹⁸ Tynygy nala, Khristu gan yn ha diw khiwn niwn khimi ji gan Kniqkhoeqmaq la tshautkhon shaukhoen poe by man de. ¹⁹ Me ji Khristu gan kdon niwn la ave ashau xinq niwn me avanq on ga de nala, khoeqra neq iwn khimi ji khaan y mxien than hoi vi de.

²⁰ Gadema ave Khristu la diw niwn kon xinq beqtn vi naniwn khuitan de. Ama la diw niwn khimi ji thunq me kausy xiw athe he jo de. ²¹ Khimi lonq de dhan he khi-

mi axylypi ji diw ha jo de. Tynygy he khimi lonq de dhan he khimi axylypi ji diw niwn kon xinq beqtn ha vi de. ²² Me ji axylypi ji la Aden he klau de tkhoen diw u jo de. Tynygy he Khristu he klau niwn khimi axylypi ji la diw niwn kon xinq beqtn man de. ²³ Gadema khimi ttyn Kniqkhoeqmaq mshyn niwn he diw niwn kon xinq beqtn man de. Kausy xiw Kniqkhoeqmaq la Khristu gan diw niwn kon xinq beqtn he jo de. Ama la kausy xiw athe he jo de. Khiwn la Khristu navy degan ama he klau niwn khimi ji la diw niwn kon xinq beqtn man de. ²⁴ Khiwn degan kaukiwn ktiw thaw man de. Khristu la bohan hoe niwn anan ji, thoeq ji he aqna on niwn ktoenkyn ji, axylypi gan knaq man de. Khiwn degan Khristu la Pe-e Kniqkhoeqmaq me ama iwn mkaw than bohan gan au man de. ²⁵ Kniqkhoeqmaq la txieq axylypi ji gan knaq ha Khristu iwn akhaw tkui me khe niwn ktiw mtien man Khristu mkaw ha man de. ²⁶ Kaukiwn xiw phjau than txieq la diw niwn jo de. ²⁷ Sepin Seryiw niwn Saboi me, "Kniqkhoeqmaq la axylypi gan Khristu iwn akhaw tkui me khe de," naha on de. Axylypi naha haw niwn la Khristu gan mkaw than aqna poe by niwn Kniqkhoeqmaq la kauruiq y jo de. ²⁸ Kniqkhoeqmaq la axylypi ji gan Khristu iwn mkaw niwn tkui me khe khiwn degan aspa ama khkhien ma Kniqkhoeqmaq iwn mkaw niwn tkui me on man de. Tynygy he aspa gan axylypi mkaw than aqna poe niwn la Kniqkhoeqmaq lonq de xdyn Kanma he xandi kkrhau man de.

²⁹ Diw niwn khimi ji la xinq beqtn y dy de nala, diw niwn ji avuiq khimi ji la nagy de batizen khan niwn mei. Diw niwn khimi ji xinq beqtn y de nala, ama ji avuiq batizen khan by niwn la tne avanq on de mei. ³⁰ Ke ji la nagy de tkhoen diw she thi she niwn he katonq ha de mei. ³¹ Aphau ji jy, ke la diw she niwn he mniq ttyn katonq ha jo de. Nan ji avuiq ke kathoeq niwn la me ji Kanma Jeishu Khristu he vaan de kamru de tkhoen jo de. ³² Diw niwn khimi ji xinq beqtn de nala, ke la Eiphe kun me on degan xiqsana hoi niwn shtunshoentoe ji he niwn khimi he kbraan niwn la ke than avanq on y de. Diw niwn khimi ji xinq beqtn y de nala, khimi ji tpe voivoi beshe he, "Sa u shi, ni u shi, nagy mei nala, tkhoen me me-e ji diw man de," nade.

³³ Khimi ji la nan gan nabau u nanq shan. Shi niwn aphau ji la hoi niwn anon gan phjau jo de. ³⁴ Khuitan niwn kthanq gan anienmrien ta ha ajie sha u nanq pan ja. Nan ji thunq me Kniqkhoeqmaq gan mny y niwn khimi on de naniwn gan haw ha de. Tneq tkhoen he nan ji la k'ja shan de.

Diw niwn kon xinq beqtn niwn akyq

³⁵ Gadema khimi lonq de la, "Diw niwn khimi ji la nagy xinq beqtn ha de mei. Ama ji me tne he niwn akyq on de mei," naha diwnq man de. ³⁶ Tneq la aroe pie ga de. Nan la amu mu de gan klana me ie degan

amu tneq pjau y de nala, akun kautha prau ha y de.
³⁷ Nan ji la klena thunq me xiwn niwn akun gan ie niwn sy y de. Nan ji la amu gan ie ga de. Tneq la gjun kun, sy y la, axy niwn akun iwn amu sy ha ja de.

³⁸ Kniqkhoeqmaq la ama aliw on niwn he amu tneq gan akyq poe by jo de. Ama la amu tyn gan ama he klau niwn akyq poe by jo de.

³⁹ Ashau xinq niwn axylypi ji iwn ana la vaan de sy y jo de. Khimi ana axy, shtunshoen ana axy, tva ana axy, mui ana axy jo de.

⁴⁰ Khoeqshan he klau niwn akyq ji on he klena he klau niwn akyq ji on jo de. Khoeqshan he klau niwn akyq kanoen niwn he khoeqra kauniq he klau niwn akyq kanoen niwn la axyxy ga de. ⁴¹ Kniq iwn kanoen niwn axy, xa iwn kanoen niwn axy, aqshi akie ji kanoen niwn axy jo de. A'shi ji ttoi mtienq la kanoen niwn axyxy ga de.

⁴² Dyde diw niwn khimi ji xinq beqryn niwn ktiw me tynygy kkrhau man de. Akyq la klena thunq me m'u degan xun hana xinq beqryn degan xun y niwn akyq kkrhau man de. ⁴³ Akyq gan klena thunq me m'u degan ashoe hana tha on y de. Xinq beqryn degan kanoen shdein ha tha on jo de. ⁴⁴ Akyq gan m'u degan khoeqra neq he klau niwn akyq jo de. Xinq beqryn degan Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he klau niwn akyq jo de. Khoeqra neq he klau niwn akyq on de tkhoen Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he klau niwn akyq ma on jo de. ⁴⁵ Sepin Seryiw niwn Saboi me, "Kausy iwn khimi Aden la ashau xinq niwn khimi kkrhau jo de," naha on de. Khristu naniwn kaukiwn Aden la ashau poe niwn Muiqxaq jo de. ⁴⁶ Khoeqra neq he klau niwn akyq vy maq vi de. Khiwn degan Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he klau niwn akyq vy jo de. ⁴⁷ Kausy iwn khimi Aden gan Kniqkhoeqmaq la klena he mriw by ha ama la klena kon vy niwn jo de. Khristu naniwn mki ni iwn Aden la khoeqshniq iwn vy niwn jo de. ⁴⁸ Klena he mriw niwn khimi ji la klena he mriw niwn Aden he ththein jo de. Khoeqshniq he klau niwn khimi ji la vesoemaq me khoeqshniq iwn vy niwn Khristu he ththein man de. ⁴⁹ Ave me-e ji la kledina he mriw niwn Aden iwn amoen he jo de. Vesoemaq me me ji la khoeqshniq iwn vy niwn Khristu iwn amoen he man de.

⁵⁰ Aphau ji jy, ke haw de ne niwn la ana, athi he mriw niwn akyq la Kniqkhoeqmaq iwn khoeq me kauruiq ha y de. Diw she niwn akyq la tshautkhon ashau dan ha y de.

⁵¹ Mxaw ha khe niwn ji gan ke nathuiq by de. Me ji axylypi ji diw de sy y man de. Gadema Kniqkhoeqmaq la me ji axylypi ji gan amoen namkrhau man de.

⁵² Kaukiwn xiw baw atiwn gan khimi ji the degan ami vavoe, txaan kavoe niwn ktiw me tynygy kkrhau man de. Baw atiwn gan khimi ji the degan Kniqkhoeqmaq la diw vi niwn khimi ji gan xinq beqryn he ha diw y niwn akyq poe man de. Tneq ktiw me taukhidan he

ashau xinq ha on niwn me ji axylypi gan Kniqkhoeqmaq la namkrhau man de. ⁵³ Kniqkhoeqmaq la pjau she niwn me ji akyq gan pjau y niwn akyq me namkrhau man de. Diw she niwn akyq gan diw ha y niwn akyq namkrhau man de. ⁵⁴ Kniqkhoeqmaq la diw she niwn akyq gan diw ha y niwn akyq mkrhau degan Sepin Seryiw niwn Saboi me, "Diw niwn la pjau dy de. Diw niwn gan knaqpi dy de. ⁵⁵ Diw niwn la me ji gan naknaq y dy de. Diw niwn bohan gan me ji la xiq y dy de," naha tri niwn la koi jo de. ⁵⁶ Khimi ji ajie sha de tkhoen diw niwn la khimi ji gan mthi than bohan on de. Pieriesa tkhoen he khimi ji la ajie sha than ta u jo de. ⁵⁷ Gadema me ji iwn Kanma Jeishu Khristu dhan he adiw he ajie gan knaq dy jo de. Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u shi.

⁵⁸ Dyde ke khie niwn aphau ji jy, khiwshliw u ha yn niwn lan kman u nanq ja. Kanma iwn maqtanq gan thauqhoe ha sha u voivoi ja. Kanma avuiq sha niwn axylypi la tanshaan y de naniwn nan ji mny ja de.

Nere niwn khrijen ji gan klonq niwn

16 Jeirushlen kun me on niwn Kniqkhoeqmaq iwn khimi ji avuiq lun ha poe than tkaan kthanq gan ke haw ne niwn jo de. Galati khoeq iwn tauphy ji gan ke haw niwn he nan ji ma sha u ja. ² Niqva shri de me kausy xiw mniq tyn menan nanma ji maqtanq sha ha dan niwn tkaan thunq iwn me-e aliw he tkhiw die ha lun u ja. Tynygy nala ke vy degan tkaan lun de ne y dy de. ³ Ke natiwn degan namlau niwn sa tri hana nan ji xieq niwn khimi ji gan poe man de. Ama ji la nan ji poe niwn tkaan gan Jeirushlen kun me tha than toeq u man de. ⁴ Ke ma lyiw than kashyn ja de nala, khimi tneq ji he ke vaan man lyiw man de.

Pawlu kaukiwn xiw txu niwn ji

⁵ Ke Makeidawni khoeq me lyiw khiwn la nan ji me texiwn on than vy man de. Ke la Makeidawni khoeq kon tloi ha lyiw than on jo de. ⁶ Ke la nan ji he vaan man shdin din de khiw than mtien man on de ma on man de. Khiwn la ke axy niwn me lyiw than nan ji naklonq than on man de. ⁷ Nan ji menan ke la nakoen laan ha katein de ne y jo de. Kanma aliw na'on jo de nala, ktiw texiwn man nan ji me on de naha kdon jo de.

⁸ Ke la Panteikotei mniq tiwn niwn mtien man Eiphe kun neq me on man de. ⁹ Kniqkhoeqmaq maqtanq sha than Kanma la thawkha glein mhunq panq ha khe jo de. Ke gan ieqxau niwn khimi ma amdaw on jo de.

¹⁰ Timawshei natiwn la ama gan anienmrien koeban u ja. Ama la ke he tlele Kanma iwn maqtanq gan sha niwn khimi ga de. ¹¹ Ape ma ama gan law y sha nanq ja. Ke me naku beqryn than ama gan klonq u ja. Ama

la axy niwn yn niwn khimi ji he vaan man navuiq de naha ke kdon jo de.

¹² Me ji aphau Apawlu kthanq gan ave nahaw de. Ama la axy niwn aphau ji he vaan man nan ji me navy than ama gan ke msœ by jo de. Gadema ama la ave navy de ne y man jo de. Ama la axy niwn ktiw menan nan ji me navy man de.

Kaukiwn iwn pie

¹³ Nan ji la shaudi he on u ja. Kthanq ghoi gan khushlu yn u ja. Xiqsa u nanq. Atuinon on niwn khrijen lonq de he tha on ja. ¹⁴ Nan ji sha niwn ttyn me khie niwn amlunq he sha u ja.

¹⁵ Aphau ji jy, Ke la nan ji gan namsoe de ne jo de. Steiphen he ama iwn inpy ji gan mny u ja de. Ama ji la Akhaja khoeq me kausy xiw yn niwn khimi ji kkrhau ha Kniqkhoeqmaq iwn khimi ji avuiq maqtanq sha than ama ji la thakamsun niwn ji jo de. ¹⁶ Khimi tneq ji he ktoenkyn ji gan koeban ha ama ji he vaan de maqtanq shaphau ji gan kneq de ne de naha nahaw niwn jo de.

¹⁷ Steiphen, Fawtuna he Akhika ji nathaw de tkhoen ke la hoelihoelanq jo de. Nagy de mei nala, nan ji ke

avuiq nasha by ha y niwn ji gan ama ji la sha ha naklonq niwn jo de. ¹⁸ Ama ji la nan ji gan hoelihoelanq he beshe he ke mlunq gan ma hoelihoelanq he vi jo de. Ama ji he niwn khimi ji gan nan ji la landy ha koeban de ne de.

¹⁹ Asha khoeq me on niwn tauphy ji la nan ji gan namlau jo de. Akila he Prisila xini he ama ji in me kalun niwn tauphy ma nan ji gan namlau jo de. ²⁰ Neq me on niwn khrijen aphau axylypi ji la nan ji gan namlau jo de.

Nanma ji ttoi lonq man gan lonq man Khristu iwn khie niwn he kamlau u.

²¹ Ke Pawlu la namlau niwn tneq gan kema akoe he natri ja de.

²² Khimi lonq de la Kanma gan khie y la, kieshakva shan. Me ji Kanma jy, navy gapan ja.

²³ Kanma Jeishu iwn koetanq la nan ji he vaan man on ga jo shan.

²⁴ Ke la Khristu Jeishu he vaan de kamru niwn nan ji axylypi gan khie jo de. Amen.

2 Kawrin

Katein niwn

Pawlu la Kawrintu kun iwn tauphy he karie degan ielaukhauqkhauq niwn he katonq niwn ktiw me Kawrintu saboi ni neq gan tri niwn jo de. Tauphy tneq me nagy mei niwn yn niwn khimi ji la Pawlu gan aan he ieqxau by de naniwn gan sanrau nu ha jo de. Gadema ama la tneq ji he kajoen rien than jauhoe ne than jo de. Kajoen rien beqtyn degan ma jauhoe amlunq hoelihoelanq jo de naniwn tri niwn jo de.

Saboi neq kausy xiw me la ama gan ieqxau niwn khimi ji he skoe niwn khimi ji gan nagy de tkhoen aan he mkonq beqtyn ha mei naniwn gan tri ha tynygy mkonq de tkhoen neq ji la anon dan u ha ama he kajoen rien beqtyn vi de tkhoen jauhoe amlunq hoelihoelanq than jo de naniwn gan tri jo de. Neq khiwn gan ama la Judaq khoeq iwn nere niwn khrijen ji avuiq amlunq thauqhoe tkaan poe ha klonq u than Kawrintu kun iwn yn niwn khrijen ji gan haw by jo de. Kaukiwn xiw me la ama gan ajiwn sha niwn tloe naha bi ha amama ji la khuitan niwn tloe ji naha haw niwn khimi ji gan mthing ha tri jo de.

Kthanq adoï

Katein niwn

Pawlu he Kawrintu kun iwn tauphy

Judaq khoeq me on niwn nere niwn khrijen ji avuiq tkaan klonq niwn

Tloe lonq de me on niwn aqna ama me on niwn kthanq mkonq niwn

Khiwn niwn

Mlau niwn

¹ Sa neq la ke Pawlu he me ji iwn naqpi Timawshei iwn natha niwn jo de. Khristu Jeishu iwn tloe lonq de kkrhau than Kniqkhoeqmaq ama iwn aliw he ke gan xieq ha nakhe jo de. Kawrintu kun me on niwn Kniqkhoeqmaq iwn tauphy he Akhaja khoeq me on niwn Kniqkhoeqmaq iwn Seryiw niwn khimi axylypi ji me sa neq gan tri jo de. ² Me ji iwn Pe-e Kniqkhoeqmaq he Kanma Jeishu Khristu la koetanq he mduirui mduishaw niwn gan nan ji me napoe jo shan.

Kniqkhoeqmaq gan Pawlu mthoeq niwn

³ Me ji iwn Kanma Jeishu Khristu iwn Pe-e Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u shi. Ama la khimi axylypi ji gan mxien niwn Pe-e jo de. Ama la khimi ji gan klonqpi niwn Kniqkhoeqmaq jo de. ⁴ Ama la ke ji neremlala niwn axylypi me naklonq jo de. Dyde me ji la axy niwn khimi ji neremlala katonq degan me ji la ama ji gan klonq ha ja de. Kniqkhoeqmaq la me ji gan naklonq beshe he me ji la ama ji gan klonq ha ja de. ⁵ Dyde Khristu avuiq me ji neremsausage amdaw katonq niwn hena Khristu dhan he Kniqkhoeqmaq la me ji gan amdaw naklonq de. ⁶ Me ji neremsausage niwn ji la, nan ji iwn klonq ni-

wn he txon niwn than ga de. Kniqkhoeqmaq la me ji gan naklonq de nala, nan ji gan ma naklonq de. Dyde me ji neremsausage khan ha he nan ji gan ma neremsausage niwn gan kakhiwn than Kniqkhoeqmaq tha napoe de. Ke ji khan niwn neremsausage niwn gan nan ji khan ha than amlunq shaukre napoe de. ⁷ Ke ji la nan ji avuiq kdon niwn kadikhiw jo de. Nan ji la ke ji he neremsausage khan beshe he khan degan Kniqkhoeqmaq la ke ji gan naklonq beshe he nan ji gan ma naklonq de naniwn ke ji mny jo de.

⁸ Aphau ji jy, Asha khoeq me ke ji katonq ha niwn ieliepekhaw niwn kthanq nan ji gan namny he de ne jo de. Ke ji katonq ha niwn ieliepekhaw niwn la ke ji avuiq amlunq kakaphau nene than jo de. Ke ji la khuitantan diw dy de naha ta jo de. ⁹ Khuitan ke ji la namthi than tautun mkhoi niwn he de naha ta jo de. Gadema me ji la me-e gan me-e thakshu y klauq diw niwn ji gan xinq beqtyn he niwn Kniqkhoeqmaq gan akla than tynygy kkrhau jo de. ¹⁰ Kniqkhoeqmaq la me ji gan xiqna hoi niwn adiw lan kon nalon vi dy. Ama la me ji gan natxon beqtyn man de naniwn gan me ji kdon ha khe dy de. Dyde ama la natxon beqtyn man de. ¹¹ Nan ji la ke ji than saxein mke niwn he naklonq jo de. Dyde Kniqkhoeqmaq la saxein mke niwn gan kneq ha me ji

gan saxein ghoi napoe de tkhoen khimi amdaw ji la Kniqkhoeqmaq gan koemukoetanq man de.

Pawlu khlonq lan gan mshyn niwn

¹² Khoeqra neq me ke ji sha khiwn niwn ashiqshiq tne ma mxaw y klauq Kniqkhoeqmaq napoe niwn sepin niwn he mdimkhiw ashau xinq ha on de naniwn gan amlunq thunq me kadikhiw jo de. Nan ji he vaan de ke ji karie niwn me tynygy ga jo de. Dyde ke ji la tneq gan amdaw kathoeq ha ja de. Gadema ke ji la tynygy niwn ji gan khimi ji iwn pethon he sy y, Kniqkhoeqmaq iwn koetanq dhan he sha jo de. ¹³⁻¹⁴ Ke ji la kneqthoenq niwn, phe de thoeng niwn ji gan nienq nan ji me mxaw y klauq natri ga jo de. Nan ji ave ktiw me kneqthoenqpi y gadema niq man la nan ji kneqthoenqpi man de naniwn ke ji kdon jo de. Dyde me ji iwn Kanma Jeishu navy beqryn degan nan ji tkhoen he ke ji kathoeq beshe he nan ji ma ke ji tkhoen he kathoeq ha man de.

¹⁵ Ke la neq ji gan kadikhiw yn de tkhoen ke la kausy xiw nan ji me natxi de xinq ni man navy than mshyn jo de. Tynygy nala, Kniqkhoeqmaq la nan ji gan xinq ni man saxein napoe man de. ¹⁶ Nagy de mei nala, ke la Makeidawni khoeq me lyiw degan xinq man, tneq kon kaku beqryn degan xinq man nan ji me natxi than mshyn jo de. Tynygy nala, ke Judaq khoeq me lyiw than nan ji naklonq ha ja de. ¹⁷ Ke tynygy sha than mshyn degan anienmrien ta y klauq sha vi by. Ke la khoeqra iwn khimi ji he mshyn ha xinq de he "sy ja, sy y" naha haw de nan ji thi by. ¹⁸ Kniqkhoeqmaq la khuitan niwn gan tpeie beshe he ke la nan ji gan kaudi napoe degan xinq de he "sy ja, sy y" tpeie y jo de. ¹⁹ Silanu, Timawshei he kema khkhien la nan ji gan Kniqkhoeqmaq iwn Spa Jeishu Khristu iwn kthanq thuiq jo de. Kniqkhoeqmaq iwn Spa Jeishu Khristu la, "Sy ja, sy y," naha xinq de he haw y de. Ama la xinq de kan ne ja, ne y naha haw y de. ²⁰ Kniqkhoeqmaq me ji gan napoe niwn kaudi axylpi ji la Khristu dhan he koi dy jo de. Dyde ke ji la Kniqkhoeqmaq iwn mimoen shanq than "Amen" naha haw degan ke ji Kanma Jeishu Khristu dhan he haw de. ²¹ Kniqkhoeqmaq ama khkhien la ke ji gan nan ji he vaan de Khristu he vaan man kamru ha than nasha niwn Kniqkhoeqmaq de. Ama khkhien me ji gan tkhiw ha nakhe jo de. ²² Dyde me ji la Kniqkhoeqmaq he klau niwn gan mnui than me ji amlunq thunq me Seryiw niwn Muiqxaq gan napoe niwn atny nasha ha jo de. Tneq la Kniqkhoeqmaq me ji gan ave maq me napoe than aghoi la khuitan niwn kaudi jo de.

²³ Ke la khuitan niwn gan haw niwn de naniwn Kniqkhoeqmaq mny ha ke shaushi jo de. Ke la nan ji gan nashoema ha nan ji amlunq gan nabiq he de ne y de tkhoen Kawrintu kun me navy y niwn jo de. ²⁴ Ke ji

la nan ji tneq gan yn ha de naha nasin de ne y de. Ke ji la nan ji hoelihoelanq than vaan de sha niwn ga jo de. Nagy de mei nala, nan ji iwn yn niwn la khushlu de tkhoen jo de.

2 Dyde nan ji me ke navy beqryn la nan ji gan mlunqma he ga de tkhoen navy y than ke amlunq on jo de. ² Nan ji amlunqma than ke nasha lau vi la, ke gan hoelihoelanq than ape nasha de. Ke gan amlunqma he niwn khimi la ke gan hoelihoelanq he ha y de. ³ Dyde ke la nan ji me tynygy sa natri jo de. Nan ji me ke natiwn degan nan ji la ke gan amlunqma than nasha he de ne y jo de. Nan ji la ke gan nahoeha shan de. Nan ji axylpi hoelihoelanq la ke ma hoelihoelanq ha ja de naniwn nan ji mny niwn gan ke mlunq kadikhiw jo de. ⁴ Veshin me sa natri degan ke la amlunq biq, amlunqma ha mxuiq tui xui jo de. Nan ji gan amlunqma than sy y klauq ke la nan ji gan najie de nakhie thaan mei naniwn mny he de ne y jo de.

Jiekre niwn khimi gan ajie mxoe shan niwn

⁵ Khimi long de la khimi ji gan amlunqma than sha la ke gan mkrhe nasha niwn sy y. Nan ji gan ke khaan y amlunqma he dy de. Ke la nan ji gan nahaw xien de ne y jo de. ⁶ Nan ji thunq iwn khimi amdaw ji jie niwn ji gan ieqxau dy jo de. Ajie poe niwn tneq la ama avuiq law dy ga. ⁷ Gadema ave ama gan ajie mxoe ha tha poe than aktiw de. Nan ji la ama gan ajie mxoe y la, ama mlunqma ha thakshu khiwn la yn niwn gan kdiepha man de. ⁸ Dyde nan ji la jie ve niwn khimi gan khuitantan khie niwn mnui than ke la nan ji gan namsoe niwn de. ⁹ Ke la nan ji me sa natri degan nan ji gan msan de ne de. Ke shtan niwn pie kneqpi ja mei naniwn mny jo de. ¹⁰ Nan ji la khimi tneq iwn ajie mxoe la, ke ma by ama ji iwn ajie gan mxoe de. Ajie mxoe than ne de nala, ke la Khristu maq me nan ji avuiq ajie mxoe dy de. ¹¹ Saten xuipei la me ji gan knaq ha y than ke la tneq gan sha jo de. Nagy de mei nala, me ji la Saten xuipei iwn mshyn niwn aqshi gan mny jo de.

Taraw kun me Pawlu amlunq biq niwn

¹² Ke Taraw kun me Khristu iwn kthanq ghoi thuiq than tiwn degan Kanma la tneq me maqtanq sha than lan mxiw by jo de. ¹³ Gadema ke iwn aphau Titu gan katein y de tkhoen jauhoe amlunq biq thaan jo de. Dyde ke la tneq me on niwn khimi ji gan mlau khiwn la Makeidawni khoeq me lyiw jo de.

Khristu dhan he knaq niwn

¹⁴ Ke ji la Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u jo de. Kniqkhoeqmaq la ke ji gan Khristu iwn knaq niwn shni me kauruiq he jo de. Kniqkhoeqmaq la ke ji gan mtynq ttyn me Kanma iwn kthanq ghoi haw he jo de. Tneq la mnanqvin niwn amuiq he jo de. ¹⁵ Ke ji la Kniqkhoeq-

maq gan Khristu iwn poe niwn mnanqvin niwn amuiq he de. Txon niwn gan dan niwn khimi ji he pjau than khimi ji unq me ktoi niwn amuiq jo de. ¹⁶ Kniqkhoeqmaq txon niwn khimi ji avuiq me ji la mnanqvin niwn amuiq he ashau poe niwn amuiq he jo de. Gadema pjau niwn gan dan than khimi ji avuiq me ji la mnanqxaq niwn amuiq he diw niwn kon kauhuq niwn amuiq he jo de. Khuitantan nala, ape maq me-e gan me-e maqtanq neq gan sha ha y. ¹⁷ Khimi amdaw ji la Kniqkhoeqmaq iwn piemkun gan avanq dan than haw u jo de. Ke ji la khimi tneq ji he sy y de. Kniqkhoeqmaq la ke ji gan Khristu iwn tanna ji he natoeq jo de. Dyde ke ji la Khristu he vaan de Kniqkhoeqmaq maq me khuitan niwn amlunq he ama iwn pie gan haw niwn jo de.

Ashau napoe niwn tauthi kautha

3 Ke ji la kema ji gan kamthoeq beqtyn vi de naha thi u by. Sy y la, axy niwn khimi ji he ke ji la nan ji than ke ji kthanq haw niwn sa ne by. Sy y la, nan ji tri niwn ke ji kthanq haw niwn sa ne by. Khuitantan ne y ga. ² Nan ji la ke ji amlunq thunq me tri niwn sa he jo de. Sa tneq la khimi ttyn phe ha mny ha jo de. ³ Khristu khkhien sa neq gan tri ha ke ji dhan he mkaq niwn jo de. Sa neq la manshiq he tri niwn sy y, ashau xinq niwn Kniqkhoeqmaq iwn Seryiw niwn Muiqxaq he tri niwn jo de. Txunphei me tri niwn sy y, khimi ji iwn amlunq me tri niwn sa jo de.

⁴ Akonq me tri niwn ji gan ke ji la Khristu dhan he Kniqkhoeqmaq gan kadikhiw jo de. ⁵ Ke ji la maqtanq tneq gan sha thoengq than kema ji thoengq ja de naha haw ha y de. Kniqkhoeqmaq la maqtanq tneq gan sha than ke gan thoengq niwn napoe jo de. ⁶ Kniqkhoeqmaq khkhien la ke ji gan tauthi kautha iwn maqtanq gan sha than thoengq niwn napoe jo de. Tauthi tneq la pieriesa he tri ha khe y, Seryiw niwn Muiqxaq iwn tauthi jo de. Pieriesa la adiw me namhoi ha Seryiw niwn Muiqxaq la ashau gan napoe de.

⁷ Pieriesa la txun me tri niwn sa jo de. Kniqkhoeqmaq la Mawshei gan poe by degan ama iwn mimoen gan nu ha jo de. Kniqkhoeqmaq iwn mimoen la Mawshei kon kvanphra by de tkhoen de. Mawshei iwn mime me Kniqkhoeqmaq iwn mimoen la lauq triwtriw gadema Isreila khimi ji la Mawshei iwn mime gan tkhoen ha dan y de. Diw niwn me namhoi niwn pieriesa la mimoen he me ji me vy jo de. ⁸ Tynygy nala, Seryiw niwn Muiqxaq iwn maqtanq la pieriesa khaan y mimoen shanq xiw man jo de ⁹ Pieriesa dhan he Kniqkhoeqmaq la shaukhoen napoe de. Gadema tauthi kauxiwn la mimoen kautha khaan y shanq goe y. Tauthi kautha dhan he Kniqkhoeqmaq la me ji gan natxon dy de. Tauthi kautha la pieriesa khaan y mimoen shanq goe de. ¹⁰ Tauthi kautha iwn mimoen la

tauthi kauxiwn iwn mimoen khaan y amdaw shanq de tkhoen tauthi kauxiwn iwn mimoen la lauq vi dy.

¹¹ Tna de khe niwn tauthi kauxiwn mimoen on de nala, tshautkhon de on niwn tauthi kautha la pyq ha mimoen shanq goe ga jo mei.

¹² Ke ji la kdon niwn tneq on de tkhoen haw vanq tpeie vanq vi de. ¹³ Isreila khimi ji Mawshei amime iwn mimoen lauq niwn nu y than amime gan thipan kahunq jo de. Ke ji la tynygy sy y jo de. ¹⁴ Kniqkhoeqmaq la Isreila khimi ji iwn amlunq gan ktankhu than sha by de. Dyde ama ji la ave mtien de tauthi kauxiwn iwn pieriesa gan phe niwn ttyn amlunq gan thipan he kahunq de tkhoen khuitan niwn gan kneqthoenq ha y de. Khimi lonq de Khristu gan yn la, thipan tneq gan Khristu mthui by man de. ¹⁵ Ave mtien de Isreila khimi ji la Mawshei iwn pieriesa gan phe degan ama ji iwn amlunq ji la thipan tneq he kahunq ha on jo de.

¹⁶ Gadema khimi lonq de la Kanma me kahoieq degan Kanma la thipan tneq gan mthui by de. ¹⁷ Kanma la Muiqxaq jo de. Kanma iwn Muiqxaq on niwn mtynq me ama la khimi ji gan loe he dy de. ¹⁸ Dyde me ji axylypi la amime gan katphun y klauq Kanma iwn mimoen shanq niwn gan khimi ji me mnui de. Kanma iwn mimoen shanq niwn he Muiqxaq la me ji gan namkrhau ha kanma ama he ththein than nasha de. Me ji iwn mimoen la pyq ha shanq ja voivoi de.

Kle x'ontan thunq me on niwn xoiq tkaan ji

4 Dyde Kniqkhoeqmaq iwn mxien niwn dhan he ke ji gan maqtanq neq sha than napoe khiwn dy de tkhoen ke ji thakshu y jo de. ² Ke ji la mxaw ha k'jana ji hoi niwn maqtanq axylypi ji gan khepha vi jo de. Ke ji la ape gan ma bau y, Kniqkhoeqmaq iwn piemkun gan ma kman niwn alan he haw y jo de. Ke ji la Kniqkhoeqmaq maq me khuitan niwn gan mlienrhiwn haw jo de. Ke ji la kau'iwn than hoi ja de naha khimi ji amlunq me khuitan mny jo de. ³ Me ji haw niwn Kthanq Ghoi gan khimi ji kneqthoenq y than mxaw vi de nala, khimi tneq ji la pjau than khimi ji avuiq mxaw niwn ga de. ⁴ Khoeqra neq gan mkaw niwn kanma Saten xuipei la yn y niwn khimi ji amlunq gan vinq he jo de. Ama ji la Khristu iwn Kthanq Ghoi mimoen shanq niwn kvan gan nu ha y de. Khimi tneq ji la Kniqkhoeqmaq he ththein niwn Khristu iwn kthanq gan kneqthoenq y jo de. ⁵ Ke ji la me ji kthanq gan haw u niwn sy y jo de. Jeishu Khristu la khimi axylypi iwn Kanma naniwn kthanq ke ji thuiq niwn ga de. Ke ji la Jeishu dhan he nan ji iwn tanna ji ga de. ⁶ Kniqkhoeqmaq la, "Vinqroe niwn thunq me kvan on shan," naha haw de. Kniqkhoeqmaq tneq la me ji amlunq thunq me ma kvanphra he jo de. Dyde Jeishu Khristu iwn mime me Kniqkhoeqmaq iwn mimoen shanq niwn gan nu ha mny ha jo de.

⁷ Ke ji la xoiq tkaan on niwn kle x'on he ga jo de. Tneq he axylpi khaan y hoe niwn bohan la Kniqkhoeqmaq iwn ga de. Ke ji iwn sy y de naniwn khimi ji mnui ha ja de. ⁸ Ke ji la neremsausau niwn narunnaraan katein gamaq khiwn y man de. Ke ji la tneq sha ha de naniwn mny y gamaq thakshu y jo de. ⁹ Khimi ji la ke ji gan neremsausau nasha gamaq Kniqkhoeqmaq la ke ji gan nakdie y jo de. Khimi ji la ke ji gan nathy gamaq namthi ha y de. ¹⁰ Khimi ji la Jeishu gan mthi beshe he me ji ma ktiw ttyn me diw than nidei jo de. Tneq he khimi ji la me ji dhan he Jeishu ashau xinq niwn gan nu ha de. ¹¹ Ke ji xinq niwn ktiw me Jeishu avuiq diw than nidei ja voivoi de. Dyde ama iwn ashau la ke ji iwn diw she niwn akyq me mnui jo de. ¹² Ke ji la diw she niwn gan katonq jo voivoi de. Gadema nan ji la tshautkhon ashau gan mny u man de.

¹³ Sepin Seryiw niwn Saboi me, "Ke la yn de tkhoen haw jo de," naha tri niwn on jo de. Tynygy vaan de yn niwn he ke ji la Kthanq Ghoi gan haw jo de. ¹⁴ Kanma Jeishu gan xinq he beqtyn niwn Kniqkhoeqmaq la Jeishu he vaan de ke ji gan namthau man de. Ama maq me nan ji he vaan de ke ji gan namhenq man de naniwn ke ji mny jo de. ¹⁵ Neq axylpi ji la nan ji avuiq kkrhau khiwn pi dy de. Kniqkhoeqmaq iwn koetanq la khimi amdaw ji me tiwn jaq degan khimi amdaw ji la Kniqkhoeqmaq gan mthoeq ha Kniqkhoeqmaq iwn mimoen gan amdaw shanq he man de.

Yn de tkhoen ashau xinq niwn

¹⁶ Dyde ke ji la ape niq me ma thakshu y de. Ke ji iwn akyq ji la diw nene me triwtriw gamaq Sepin Seryiw niwn Muiqxaq iwn napoe niwn ashau la niq de khiwn la niq de tha on li vi. ¹⁷ Ke ji tna de katonq ha niwn neremsausau niwn neq la jauhoe ga de. Tynygy katonq niwn dhan he tneq khaan y amdaw hoe niwn tshautkhon mimoen shanq niwn gan Kniqkhoeqmaq la ke ji me napoe man de. ¹⁸ Dyde ami he nu ha niwn ji gan ke ji la takhi y klauq, nu ha y niwn ji gan nienq tkhoenq khi ga de. Nu ha niwn ji la tnashie de on ha, nu ha y niwn ji la tshautkhon man on de.

Me ji iwn akyq kautha

5 Me ji iwn akyq neq la tna de on than te he ga de. Te tneq pjaulila vi la, khimi akoe he sha y, Kniqkhoeqmaq nasha by niwn khoeqshan in me tshautkhon man on ha de naniwn me ji mny ja de. Khoeqshan in naniwn la Kniqkhoeqmaq napoe niwn akyq kautha jo de. ² Tna de te me on toen gan khoeqshan in me on than kdon ha me ji la txiexie tkrha ha on u vi. ³ Me ji la akyq klauq on de sy y. Kniqkhoeqmaq napoe niwn akyq dan man de. ⁴ Me ji la khoeqra he kba niwn akyq me on niwn ktiw me tkrha ha neremsausau on u ha vi. Tynygy tkrha u ha niwn la me-e iwn

khoeqra he kba niwn akyq gan vaqpha than ne y de tkhoen de. Me ji iwn diw she niwn akyq gan Kniqkhoeqmaq napoe niwn diw y niwn akyq he kphau de ne de tkhoen ga de. ⁵ Tynygy mkrhau than Kniqkhoeqmaq la me ji gan namxiw by dy. Me ji vesoemaq me aghoi dan than Kniqkhoeqmaq la amaqkhan he niwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan napoe jo de.

⁶ Dyde me ji la Kniqkhoeqmaq kadikhiw ja voivoi ha de. Khoeqra he kba niwn akyq neq me on niwn mtien de me ji la Kanma iwn in he xanqla vi naniwn me ji mny ja de. ⁷ Me ji la nu niwn he sy y, yn niwn he ashau xinq niwn jo de. ⁸ Sy ja, me ji la Kniqkhoeqmaq gan kadikhiw jo de. Me ji la khoeqra he kba niwn akyq he xanqla ha Kanma he on than ne goe de. ⁹ Gadema me ji la khoeqra neq he kba niwn akyq me on on, Kanma iwn in me on on, Kanma iwn amlunq he kadirien than ne xiw vi jo de. ¹⁰ Nagy de mei nala, me ji axylpi la tautun mkhoi than Khristu maq me kdoe ha de. Khoeqra neq me me-e ji on toen me sha niwn he kba than Kniqkhoeqmaq la me ji gan shaukhoen, sy y la, avanq napoe man de.

Ke ji la Kniqkhoeqmaq iwn tloe ji

¹¹ Ke ji la Kanma gan xiqsa ha de naniwn mny ha axy niwn khimi ji la kthanq ghoi gan yn than ama ji gan shtan by jo de. Ke ji kthanq gan Kniqkhoeqmaq mny pi ja de. Nan ji ma ke kthanq gan amlunq thunq me mny u man de, naha ke nakdon jo de. ¹² Ke ji la kema ji kthanq gan nan ji me aghoi haw beqtyn de ne y jo de. Nan ji la ke ji kthanq kathoeq ha than ke ji ne vi de. Axy niwn khimi ji la khimi ji nu ha niwn he kathoeq gadema Kniqkhoeqmaq maq me mdimkhiw niwn kthanq ta y de. Nan ji la ke ji kthanq gan kathoeq ha de nala, khimi tneq ji gan mkonq ha man de. ¹³ Ke ji haw niwn pie la rhoe niwn pie nala, Kniqkhoeqmaq gan haw niwn pie ga, sy y la, khimi ghoi pie nala, nan ji kneq than pie ga de. ¹⁴ Khristu la khimi ttyn ji avuiq diw de tkhoen khimi axylpi ji la ama he vaan de diw u niwn ke ji mny dy de. Dyde ke ji gan Khristu iwn khie niwn la namkaw dy de. ¹⁵ Khristu la khimi axylpi avuiq diw jo de. Dyde axylpi ashau kautha dan niwn khimi axylpi ji la ama ji avuiq xinq ha y dy de. Ama ji avuiq diw ha Kniqkhoeqmaq xinq he beqtyn niwn Kanma avuiq xinq shan de.

¹⁶ Dyde ke ji la ave ape gan ma khoeqra iwn khimi ji ne niwn ta beshe he nu y dy. Veshin me Khristu kthanq gan khoeqra khimi ji ne beshe he ke ji ta gadema ave tynygy ta y dy de. ¹⁷ Khristu he vaan de kamru niwn khimi ttyn la khimi kautha kkrhau dy. Kauxiwn axylpi la lauq ha axylpi kautha ji kkrhau dy jo de. ¹⁸ Neq axylpi ji gan Kniqkhoeqmaq la sha by de. Me ji la Kniqkhoeqmaq iwn txieq ji kon Khristu dhan he ama iwn aphau kkrhau jo de. Khiwn la, me ji gan axy niwn

khimi ji he ma Kniqkhoeqmaq iwn aphau kkrhau he than maqtanq napoe dy de. ¹⁹ Kniqkhoeqmaq la Khristu dhan he khoeqra neq iwn khimi axylypi ji gan ama iwn txieq kon aphau kkrhau than me ji haw ha de. Kniqkhoeqmaq la khimi ji iwn ajie gan tny y de.

²⁰ Dyde ke ji la Khristu iwn natoeq niwn khimi ji kkrhau jo de. Kniqkhoeqmaq ama khkhien la ke ji kon nan ji gan nashtan jo de. Nan ji la Kniqkhoeqmaq iwn txieq ji kon aphau ji kkrhau u ja naha Khristu avuiq nathuiq ja gan. ²¹ Khristu la xinq man ma tne ajie gan ma sha kau y de. Gadema Kniqkhoeqmaq la me ji avuiq ama gan ajie sha beshe he ta jo de. Dyde Khristu he kamru de nala, Kniqkhoeqmaq la me ji gan mdimkhiw niwn khimi ji naha ta man de.

Kniqkhoeqmaq iwn neremsausau niwn tanna ji

6 Ke ji la Kniqkhoeqmaq iwn shaphau ji de tkhoen nan ji gan nashtan de ne jo de. Kniqkhoeqmaq la nan ji axylypi gan koetanq napoe jo de. Kniqkhoeqmaq iwn koetanq gan tanshaan kkrhau than sha nanq ja. ² Veshin me Kniqkhoeqmaq haw niwn la,

“Ke khe niwn ktiw tiwn degan
nan ji namke niwn ji the dy.

Ke la nan ji gan txon de
ne niwn ktiw me
naklonq khiwn dy,” nade.

Kneq u, Kniqkhoeqmaq khe niwn ktiw la ave de. Nan ji txon niwn gan ne niwn ktiw ma ave de.

³ Ke ji la khimi ji mthuikhy ha kthanq ghoi kneq y than tne ma sha y. Nagy mei nala, ke ji gan Kniqkhoeqmaq napoe niwn maqtanq kthanq gan khimi ji la aqshi haw niwn ne y de. ⁴ Ke ji la Kniqkhoeqmaq iwn tanna ji naniwn gan alan amdaw ji he mnui jo de. Ke ji la neremsausau niwn, ieliepekhaw niwn, kaky niwn ji he katonq degan amlunqshau khe ha kanon ha vi.

⁵ Khimi ji la ke ji gan nary ha mron thunq me nakein jo de. Ke ji la rurubushu niwn he katonq ha msha xau maqtanq sha ha jo de. Ke ji la i ha y, sa y klauq on ve dy jo de. ⁶ Ke ji la sepin niwn amlunq, mnythoenq niwn, mlunq shau niwn, khimi ji gan mxien niwn he Kniqkhoeqmaq iwn tanna ji naniwn mnui jo de. Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la ke ji dhan he maqtanq sha jo de. Ke ji khie niwn khuitan de naniwn gan ke ji mnui jo de. ⁷ Ke ji la khuitan niwn kthanq ghoi haw ha Kniqkhoeqmaq iwn bohan he maqtanq sha jo de. Mdimkhiw niwn la ke ji iwn lithie ji jo de. Lithie tneq ji he txieq ji gan ty ha me-e gan taan jo de. ⁸ Khimi ji la ke ji gan namthoeq niwn, aqshi nahaw niwn, naskoe niwn, aghoi nahaw niwn sha u jo de. Ama ji la ke ji gan a'bau ji naha nathi gamaq ke ji la khuitan niwn pie gan haw ga de. ⁹ Ke ji gan axy niwn khimi ji la mny de ne y gadema khimi ttyn namny pi ja de. Ke ji la diw nene gadema ashau xinq man de. Khimi ji la ke ji gan

nakloe gadema ke ji gan namthi ha y de. ¹⁰ Ke ji la amlunqma gadema hoelihoelanq ja voivoi ha vi. Ke ji la tkaan on y gadema khimi amdaw ji gan Kniqkhoeqmaq iwn aghoi mhenq by jo de. Tne ma on y he gadema Kniqkhoeqmaq la ke ji gan axylypi napoe dy de.

¹¹ Kawrintu kun iwn aphau ji jy, ke ji la nan ji gan khuitan niwn he nathuiq by khiwn dy de. Ke ji iwn amlunq gan nan ji than danqdha khe jo de. ¹² Ke ji la nan ji gan nakhie ja voivoi jo de. Gadema nan ji la ke ji gan nakhie niwn amlunq mdere vi jo de. ¹³ Pe-e la ama spi ji he katpie beshe he ke la nan ji he katpie de ne jo de. Ke ji la nan ji gan nakhie man jo de. Dyde nan ji ma ke ji gan nakhie u ja.

Khristu gan yn y niwn he yn niwn la amlunq vaan de on y

¹⁴ Khristu gan yn y niwn khimi ji he aphau sha u nanq. Mdimkhiw niwn khimi he Kniqkhoeqmaq gan kneq y niwn khimi la kapon ha y de. Kvan he vinqroe niwn la vaan man on ha y de. ¹⁵ Khristu la Saten xuipei he kapon ha y de. Khristu gan yn niwn khimi he yn y niwn khimi la amlunq vaan de on y de. ¹⁶ Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein he amoen ji gan spaq niwn mtynq la axyxy ga de. Me ji la ashau xinq niwn Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein jo de. Kniqkhoeqmaq la, “Ke la Kema iwn khimi unq me on ha ktie man de. Ke la ama ji iwn Kniqkhoeqmaq kkrhau ha ama ji la Ke iwn khimi ji kkrhau man de,” nade. ¹⁷ Kanma la, “Dyde ke gan yn y niwn khimi ji thunq kon thaw u. Ama ji he aphau sha u nanq. Kniqkhoeqmaq gan mny y niwn khimi ji sha niwn proepra niwn ji gan kien u ja. Tynygy sha la, Ke la nan ji gan koeban man de. ¹⁸ Ke la nan ji iwn pe-e kkrhau man de. Nan ji ma Ke iwn spi shnau ji kkrhau u man de,” naha Bohan Hoe Xiw niwn Kanma la haw de.

7 Aphau ji jy, Kniqkhoeqmaq iwn kaudi neq ji la me ji than jo de tkhoen me ji akyq iwn oeda niwn he amlunq proepra niwn axylypi gan sepin sha u shi. Kniqkhoeqmaq gan xiqsa niwn he me ji la sepin seryiw ashau xinq u shi.

Pawlu hoelihoelanq niwn

² Nan ji iwn amlunq me ke ji than danqdha khe jo ja. Ke ji la ape gan ma jie y, ape gan ma yn niwn kman he y, ape gan ma bau y de. ³ Nan ji gan shaukhoen napoe de ne ha tynygy haw niwn sy y jo de. Ke ji la nan ji he adiw khoeq, axinq khoeq me vaan de lyiw than nakhie thaan jo de naniwn veshin kon ke nathuiq khiwn dy jo de. ⁴ Ke la nan ji gan kadikhiw xiw ha nan ji avuiq amdaw kathoeq jo de. Ke ji neremsausau amdaw katein niwn ktiw me nan ji tkhoen he ke la thakla ha amdaw hoelihoelanq jo de.

⁵ Ke ji la Makeidawni khoeq me tiwn degan mtienq knaukhoe ha y man de. Mtynq ttyn me ieliepekhaw niwn he katonq jo de. Khimi ji he ka'ieq niwn ji on ha ke ji amlunq thunq me xiqsa niwn on vi de. ⁶ Gadema Kniqkhoeqmaq la amlunq kaliephoe niwn khimi ji gan tha napoe de. Dyde Titu natiwn hana ke ji gan tha napoe jo de. ⁷ Titu vy niwn haan de xdyn he ke ji hoelihoelanq niwn sy y. Nan ji la ama gan klonq by de tkhoen he ke ji hoelihoelanq jo de. Nan ji la ke gan katein de ne xiw niwn ji, nan ji la ke gan nere he de tkhoen amlunqma niwn ji, nan ji la ke gan naklonq de amlunq on niwn ji gan Titu la ke ji gan nathuiq by de tkhoen ke la kausy me khaan y hoelihoelanq xiw jo de.

⁸ Ke iwn sa la nan ji gan amlunqma he gamaq ke sa tne tri de tkhoen amlunq hoi y kkrhau y de. Gadema ke sa tneq la nan ji gan amlunqma he de tkhoen tnashie de amlunq hoi y de. ⁹ Ke ave hoelihoelanq vi. Nan ji amlunqma niwn tkhoen he sy y klauq nan ji amlunqma niwn he anon dan de tkhoen jo de. Kniqkhoeqmaq la amlunqma niwn gan kakon ha nan ji gan aghoi me namhoi niwn ga de tkhoen ke ji la nan ji mkrhau than tne he niwn alan he ma nasha y jo de. ¹⁰ Kniqkhoeqmaq amlunqma he niwn la anon dan ha txon niwn dan than ga jo de. Khiwn degan amlunqma than on y de. Gadema khoeqra iwn amlunqma he niwn la diw niwn me mkaq vi. ¹¹ Kniqkhoeqmaq amlunqma he niwn la nan ji amlunq thunq me tne kkrhau mei naniwn ta u ja. Tneq tkhoen he nan ji la Kniqkhoeqmaq than thamsun u dy. Nan ji la ajie sha niwn me kauruiq y naniwn gan mnui u jo de. Nan ji la ajie sha niwn khimi gan kdoe thaw u vi. Kniqkhoeqmaq gan xiq vi. Nan ji la ke gan katein beqtyn de ne vi. Nan ji la ke gan amdaw klonq de ne u vi. Ajie sha niwn khimi ji gan shoema vi. Nan ji la ajie sha niwn me kauruiq y naniwn gan mnui pi u dy jo de.

¹² Dyde nan ji me ke tri niwn sa neq la ajie sha niwn khimi avuiq sy y, kman niwn gan khan ha niwn khimi avuiq ma sy y jo de. Kniqkhoeqmaq maq me nan ji gan ke ji najie de nakhie mei naniwn namny he de ne ha tri niwn ga de. ¹³ Kthanq tneq he ke ji la tha khiwshliw jo de.

Ke ji tha khiwshliw niwn khaan y hoelihoelanq u jo de. Titu gan nan ji klonq ha hoelihoelanq vi de tkhoen ama he katein degan ke ji gan hoelihoelanq he vi jo de. ¹⁴ Ke la nan ji kthanq gan Titu me kathoeq khiwn dy de. Tynygy kathoeq de tkhoen nan ji la ke ji gan k'ja than sha u y de. Ke ji la nan ji gan khuitan pie he nathuiq ja voivoi de. Titu gan ke ji kathoeq ha thuiq by niwn ji ma khuitantan sy ja de. ¹⁵ Dyde nan ji la Titu iwn pie gan ta beqtyn ha kneq de tkhoen nan ji gan veshin me khaan y nakhie xiw jo de. Nan ji la ama gan xiqsa ha kahoen niwn, koeban ha landy by niwn de. ¹⁶ Ke la nan ji gan kadikhiw ha de tkhoen hoelihoelanq xiw jo de.

Khrijen ji iwn poe niwn

8 Aphau ji jy, Makeidawni khoeq iwn tauphy ji gan Kniqkhoeqmaq iwn koetanq poe by niwn kthanq nan ji gan ke ji ave namny he de ne jo de. ² Ama ji la neremsausau amdaw he msan niwn amdaw katein ha nere xiw jo de. Gadema ama ji la hoelihoelanq xiw hana poe de ne niwn amlunq thauqhoe jo de. ³⁴ Ama ji la poe de knaq niwn mtien de poe u jo de. Ama ji knaq niwn khaan y mtienq poe u jo de naniwn ke anienmrien haw niwn jo de. Ama ji la me-e ne niwn he Jeirushlen kun me on niwn Kniqkhoeqmaq iwn khimi ji avuiq klonq niwn me kauruiq ha jo than ke ji gan nahaw mtynq nahaw jo de. ⁵ Ke ji kdon niwn khaan y ama ji sha vi de. Kausy xiw ama ji la Kanma me ama ji gan ama ji ka'au khiwn la Kniqkhoeqmaq aliw he ke ji gan ma na-au jo de. ⁶ Dyde ke ji la maqtanq tneq gan katon ha sha niwn Titu gan nan ji unq me koetanq iwn maqtanq neq gan khiwn piwn sha than msae by jo de. ⁷ Nan ji la axylpyi me kaurein niwn ji jo de. Nan ji me yn niwn, haw thoenq niwn, mnythoenq niwn, klonq de ne niwn amlunq, ke ji gan khie niwn ji amdaw on ja de. Dyde nan ji ma koetanq dhan he poe de thoenq niwn on than sha u ja.

⁸ Nan ji gan ke nasin niwn sy y gadema axy niwn khrijen ji iwn poe than amlunq thauqhoe niwn gan mnui niwn dhan he nan ji iwn khie niwn la khuitan sy mei, sy y mei, mny than namsan niwn ga de. ⁹ Me ji Kanma Jeishu Khristu iwn koetanq gan nan ji mny u dy. Ama la kaurein gamaq nan ji avuiq he nere vi. Ama iwn nere niwn dhan he nan ji la kaurein jo de.

¹⁰ Nan ji sha shan niwn gan ke haw de ne de. Tauvuiq menan nan ji la kausy xiw poe niwn khimi ji kkrhau niwn khaan y, nan ji la khuitan poe ne niwn amlunq on u jo de. ¹¹ Dyde nan ji katon niwn maqtanq gan khiwn than sha u ja. Nan ji la tynygy sha than amlunq on xiw beshe he tneq amlunq he khiwn than sha u ja. Nanma ji knaq niwn mtien man poe u ja. ¹² Nan ji klonq de ne niwn amlunq on la, nan poe ha niwn gan Kniqkhoeqmaq koeban ja de. Nan ji poe ha y niwn gan Kniqkhoeqmaq ma ne y jo de.

¹³ Ke ji ne niwn la axy niwn khimi ji hoi ha nan ji gan ieliepekhaw he de sy y de. Ke ji ne niwn la kapoe he kadan axylpyi axixi ga jo de. ¹⁴ Ave ktiw me nan ji iwn kaurein niwn he ama ji iwn ne niwn me klonq by de. Kaukiwn me ama ji iwn kaurein niwn la nan ji iwn ne niwn gan naklonq man de. Kaukiwn me kapoe he kadan la axixi kkrhau man de. ¹⁵ Seryiw niwn Saboi me, "Amdaw lun niwn khimi ji me kban y. Sxiw de lun niwn khimi ji avuiq kabyq ja de," naha on de.

Titu he ama iwn aphau ji

¹⁶ Nan ji gan ke ji naklonq de ne beshe he Titu gan Kniqkhoeqmaq la nan ji gan naklonq he de tkhoen Kniqkhoeqmaq gan koemukoetanq jo de. ¹⁷ Tynygy de tkhoen Titu la ke ji shtan niwn pie gan nakneq niwn mkrhe sy y de. Ama la ama nediw nera nan ji me naklonq than amlunq he navy niwn jo de. ¹⁸ Kthanq ghoi haw de tkhoen tauphy axylypi ji mthoeq niwn naqpi je lonq de gan ma Titu he vaan de ke ji namxoe jo de. ¹⁹ Tneq khaan y, ke ji la Jeirushlen kun me on niwn yn niwn khimi ji avuiq klonq niwn gan mhenq degan naqpi je tneq la ke ji he vaan de lyiw than tauphy ji la ama gan xieq jo de. Tneq tkhoen he Kanma iwn mimoen shanq than jo de. Ke ji la klonq de amlunq on niwn gan ma mnui jo de.

²⁰ Jeirushlen kun me on niwn yn niwn khimi ji avuiq kasin y klauq poe u niwn ji gan ke ji kshiwn niwn alan gan khimi ji ajie nabi niwn ne y jo de. ²¹ Ke ji la Kanma maq me mkrhe sha shan niwn gan thakla niwn sy y. Khimi ji maq me ma sha shan niwn gan sha de ne jo de.

²² Ke ji la Titu he vaan de ke ji iwn ave naqpi je lonq de gan namkaq jo de. Ama la nan ji gan amlunq kadikhiw de tkhoen nan ji gan kdon than ne xiw jo de. ²³ Titu la ke iwn shaphau jo de. Ke la nan ji avuiq maqtanq sha de ne ha ama la naklonq jo de. Ama he vaan de naxui poe niwn ave naqpi je ji la tauphy ji iwn xieq ha namxoe niwn khimi ji jo de. Ama ji ashau xinq niwn dhan he Khristu iwn mimoen shanq jo de. ²⁴ Dyde khimi tneq ji me nan ji iwn khie niwn gan mnui u ja. Tynygy nala, nan ji kthanq gan ke ji kathoeq niwn sy ja naniwn tauphy axylypi nu u man de.

Khrijen ttoi kaklonq niwn

⁹ Jeirushlen kun me on niwn khrijen ji gan klonq than kthanq nan ji me ke sa natri naka on y de. ² Nan ji klonq than amlunq on niwn ke namny ja de. Dyde nan ji kthanq gan Makeidawni khoeq me on niwn tauphy ji me ke kathoeq vi. Ama ji me, "Akhaja khoeq iwn khrijen ji la tauvuiq kon klonq than kauxiw khiwn dy," naha ke thuiq by khiwn dy. Nan ji amlunq thauqhoe niwn la neq ji gan ma amlunq thauqhoe he jo de. ³ Gadema nan ji kthanq gan ke ji kathoeq niwn ji la khuitan de naniwn mnui than naqpi je ji gan nan ji me namxoe niwn de. Tneq la ke haw he nan ji la tkaan kaw niwn khiwn than jo de. ⁴ Ke he vaan man Makeidawni khoeq iwn khimi ji naxui degan nan ji mxiw pypy y niwn gan katein la, nan ji nienq k'ja ha de sy y de. Nan ji gan kadikhiw de tkhoen ke ji ma k'ja xiw na ga de. ⁵ Dyde nan ji kaudi on niwn he lienphrau poe niwn tkaan gan kauxiw pypy ha khe ha than naqpi je neq ji gan namxoe ma de ne vi naha ke ta jo de. Ke

natiwn degan nan ji iwn lienphrau niwn kauvixun gan mxiw pypy man de. Ke la nan ji gan napoe he de tkhoen sy y klauq me-e amlunqkvaq niwn he poe niwn ga jo de.

⁶ Khimi lonq de ati sxiw de hi la, saq sxiw de a ha man de. Khimi lonq de ati amdaw hi la, saq amdaw a ha man de naniwn mny u ja. ⁷ Nan ji thunq me khimi ttyn me-e amlunq me on niwn he poe ha de. Kasin niwn amlunq he poe ha y. Khimi lonq de sin de tkhoen poe ha y. Kniqkhoeqmaq la hoelihoelanq niwn he poe niwn gan amlunqkvaq vi de. ⁸ Nan ji me aghoi axylypi ji gan Kniqkhoeqmaq napoe ha ja. Dyde nan ji ne niwn axylypi on ja voivoi ha axy niwn khimi ji gan kasin y klauq klonq ha ja de.

⁹ Sepin Seryiw niwn Saboi me, "Ama la nere niwn ji gan kasin y klauq poe by de. Ama iwn maqtanq ghoi gan Kniqkhoeqmaq la xinq man ma kani y," naha on de.

¹⁰ Kniqkhoeqmaq la ati kahi gan ati poe ha khimi ji gan sana nina poe by de. Ama la nan ji me ave on niwn khaan y napoe man de. Tynygy he nan ji la maqtanq ghoi sha ha axy niwn khimi ji gan klonq ha man de.

¹¹ Nan ji la ktiw ttyn me kasin y klauq poe ha than Kniqkhoeqmaq la nan ji gan alan amdaw he kaurein he man de. Ke ji kon nan ji poe niwn ji gan khimi ji dan degan ama ji la Kniqkhoeqmaq gan koemukoetanq man de. ¹² Nagy de tkhoen mei nala, nan ji iwn maqtanq ghoi tkhoen he Kniqkhoeqmaq iwn khimi ji gan ama ji iwn ne niwn gan klonq niwn mkrhe sy y de. Khimi amdaw ji ma Kniqkhoeqmaq gan koemukoetanq man de. ¹³ Nan ji iwn maqtanq ghoi tkhoen he Khristu he klau niwn gan nan ji mnui u jo de. Nan ji la Khristu kthanq ghoi haw niwn mkrhe sy y, xui de ne niwn amlunq ma on vi de. Nan ji la kasin y klauq yn niwn khimi axylypi ji gan klonq jo de. Dyde nan ji tynygy sha de tkhoen khimi ji la Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u man de. ¹⁴ Kniqkhoeqmaq la nan ji gan hoi xiw niwn koetanq napoe de tkhoen ama ji la nan ji gan nakhie xiw ha Kniqkhoeqmaq me saxein namke by man de. ¹⁵ Thuiq ha khiw kau y niwn Kniqkhoeqmaq iwn kauvixun tkhoen he Ama gan koemukoetanq u shi.

Pawlu ama iwn maqtanq avuiq mkonq niwn

¹⁰ Ke, Pawlu la Khristu iwn amlunq kamnien niwn a'njawa'nja he nan ji gan nahaw jo de. Axy niwn khimi ji ke kthanq tpe u niwn la, ke nan ji he katein degan kamnien gadema nan ji he xanqla me on degan shoema xiw jo de. ² Axy niwn khimi la khoeqra iwn alan me xui de naha ke ji kthanq tpe u jo de. Ke ji navy degan khimi tneq ji gan shoema xiw jo man de. Ke ji navy degan tynygy shoema xiw ha y than on ja naha nan ji gan nahaw ja gan. ³ Khuitan me ji la khoeqra neq me on gadema khoeqra iwn alan he ty y de. ⁴ Ke ji

kshiwn niwn lithie ji la khoeqra neq iwn lithie ji sy y de. Kniqkhoeqmaq napoe niwn lithie ji ga de. Lithie tneq he Saten xuipei kon navy niwn tha, ta niwn pethon gan phry than Kniqkhoeqmaq bohan napoe de. ⁵ Khimi ji la Kniqkhoeqmaq mny y than Saten xuipei iwn taan niwn ji gan ke ji la phry pi u jo de. Ke ji la khimi ji iwn ta niwn axylipi ji gan nien ha Khristu iwn aliw me xui ha kneq than sha jo de. ⁶ Nan ji la Khristu iwn pie gan kneqkhi ha xui degan Khristu gan ieqxau niwn khimi axylipi ji gan shaukhoen poe than kauxiw pypy ha on jo de.

⁷ Nan ji la xanq me tkhoenq ha amoen gan haan de xdyn nu ga de. Nan ji thunq iwn lonq lonq de la me-e gan me-e Khristu iwn txuiq naha kadikhiw la, ama la Khristu iwn txuiq kkrhau beshe he ke ji gan ma Khristu iwn txuiq ji de naniwn ta jo shan. ⁸ Ke la Kanma napoe niwn aqna he xinq de khaan y kathoeq de nala, k'ja y de. Kniqkhoeqmaq la nan ji iwn yn niwn khushlu than aqna napoe niwn de. Nan ji thakshu than sy y de. ⁹ Ke tri niwn sa he naktei niwn de naha nan ji ta de ne y. ¹⁰ Khimi lonq de la, "Pawlu la ama iwn sa ji he aqna mnui ha shoema xiw jo de. Gadema ama khkhien ke ji maq me tiwn degan tha on y, tpeie thoeng y de," naha ama ji la ke gan nana man de. ¹¹ Ke ji la xanqla me on degan sa tri ha nahaw beshe he, kema khkhien natiwn degan shoema xiw man de naniwn khimi tneq gan mny he ja gan.

¹² Kathoeq niwn khimi ji hoi beshe he ke ji la hoi de naniwn tpeie vanq y. Khimi tneq ji la ama ji ttoi katkhoenq ha ke ji hoi vi, ke ji khuitan vi naha ta u jo de. Khimi tneq ji la tne ma mny y niwn gan mnui u de. ¹³ Ke ji la kathoeq shan niwn khaan y kathoeq niwn khimi ji sy y de. Ke ji la Kniqkhoeqmaq napoe niwn maqtanq ji tkhoen he nienq kathoeq jo de. Ke ji iwn maqtanq sha niwn la nan ji on niwn mtien de tiwn jo de. ¹⁴ Ke ji la Kniqkhoeqmaq nasin y niwn mtynq me maqtanq sha y de. Ke ji la nan ji natiwn degan Kniqkhoeqmaq nasin niwn me maqtanq sha jo de. Ke ji la nan ji mtaan de lyiw ha kausy xiw Khristu iwn kthanq ghoi gan namhenq niwn de. ¹⁵ Ke ji gan Kniqkhoeqmaq napoe niwn maqtanq avuiq nienq kathoeq ha axy niwn khimi ji iwn maqtanq avuiq kathoeq y de. Nan ji yn niwn xiwn de ktiw me ke ji la maqtanq sha than mtynq hoe goe man de naniwn kdon jo de. ¹⁶ Khiwn degan ke ji la nan ji iwn on niwn mtynq kon axy niwn mtynq kautha ji me kthanq ghoi haw ha ja de. Axy niwn khimi ji iwn mtynq me sha niwn maqtanq avuiq ke ji kathoeq de ne y de.

¹⁷ Gadema Seryiw niwn Saboi me, "Khimi lonq de kathoeq de ne la, Kanma sha by niwn he kathoeq shan," naha on de. ¹⁸ Nagy de mei nala, me-e gan me-e kathoeq niwn khimi gan Kanma la koeban de sy y de. Kanma ama khkhien mthoeq niwn khimi gan nienq Kanma koeban ga de.

Pawlu he kman niwn tloe ji

¹¹ Ke la sxiw man aroe lonq de he haw de nagan. Ke gan amlunq nashau u ja. Nan ji la amdaw amlunqshau u jo de. ² Kniqkhoeqmaq tau-ieqshi beshe he nan ji gan ke tau-ieqshi vi. Nan ji la Khristu lonq de xdyn he indon sha than ke la ama gan kaudi poe by jo de. Nan ji gan seryiw niwn tlaq pi he Ama me mhenq than on jo de. ³ Gadema mxuiq la ama iwn pethon he Eiwa gan ajie sha than m'jon by beshe he lonq man la nan ji gan lan kman than sha ha Khristu gan khuitan khie niwn he yn niwn kdiepha de ke xiq vi de. ⁴ Khimi lonq de nan ji me navy ha ke ji haw y niwn Jeishu kthanq nahaw la, nan ji koeban de. Sy y la, nan ji dan niwn Seryiw niwn Muiqxaq he niwn la axyxy niwn muiqxaq kthanq gan khimi lonq de thuiq la, nan ji koeban de. Sy y la, nan ji la yn niwn kthanq ghoi he axyxy niwn kthanq gan khimi lonq de thuiq de nala, koeban de.

⁵ Nan ji shanq xiw naha thi niwn tloe ji khaan y hoi vi naha kema gan kema thi jo de. ⁶ Ke la pie tkeq sy y gamaq mnythoenq niwn pethon on vi de. Ke ji la nan ji tneq ji gan mny pi than alan axyxy ji nathuiq by khiwn dy de.

⁷ Nan ji me Kniqkhoeqmaq iwn kthanq ghoi gan avanq la y klauq haw jo de. Nan ji tangoe than kema gan kamnien niwn de. Ke sha niwn tneq ji la jie lau vi by. ⁸ Nan ji me maqtanq sha ha than axy niwn tauphy ji iwn tkaan la jo de. Tneq la nan ji gan klonq than ama ji iwn lon niwn he ththein jo de. ⁹ Nan ji he vaan de on toen me ke haan man haan man ne degan nan ji thunq iwn lonq de gan ma moen he y. Makeidawni khoeq iwn vy niwn aphau ji la ke ne xinxiwn niwn axylipi ji gan naklonq vi dy de. Nan ji gan ke namoen he y than ke la thakla jo de. Ave maq me ma tynygy thakla man de. ¹⁰ Ke la Khristu he vaan de kamru ha ke khuitan nahaw gan. Ke kathoeq niwn la avanq la y klauq kthanq ghoi thuiq de naniwn gan Akhaja khoeq kau-niq tytn me dikshiq on than ape ma namkhanq ha dan y de. ¹¹ Ke la nagy de tynygy haw niwn mei. Nan ji gan nakhie y de tkhoen by. Ke nan ji gan nakhie niwn Kniqkhoeqmaq mny ja de.

¹² Ke sha niwn gan kema mshau ha sha man de. Tynygy he ke ji he maqtanq sha vi naha haw niwn ji la kathoeq ha y dy de. ¹³ Khimi tneq ji tloe ajiwn ji ga de. Ama ji la bau niwn khimi ji ga de. Ama ji gan ama ji Khristu iwn maqtanq kasha tloe ji he ajiwn sha u vi de. ¹⁴ Ama ji sha niwn ji la m'anna on y. Saten xuipei khkhien la kvan iwn thoeq he ajiwn sha ha ja de. ¹⁵ Dyde ama iwn atxuiq ji la mdimkhiw niwn kthanq gan haw than tanna he sha niwn la m'anna sy y de. Kaukiwn me ama ji sha niwn he kba niwn shaukhoen gan Kniqkhoeqmaq la ama ji gan poe by man de.

Pawlu iwn nere niwn ji

¹⁶ Ke nahaw beq̄tyn de ne niwn la, ke gan aroe naha ape ma thi u nanq. Gadema nan ji nathi u vi la, ke gan aroe he koeban u ja. Tynygy degan ke la sxiw de kathoeq ha man de. ¹⁷ Ke ave kathoeq ha haw niwn ji la Kanma ke gan nahaw he niwn he haw niwn sy y de. Aroe lonq de he kathoeq ha haw niwn ga de. ¹⁸ Khimi amdaw ji la khoeqra iwn alan he kathoeq u niwn ga de tkhoen ke ma kathoeq man de. ¹⁹ Nan ji la pethon on niwn ji de tkhoen aroe ji gan hoelihoelanq niwn he kanon ha vi nagapan. ²⁰ Tynygy khaan y, khimi lonq de la nan ji gan tanna he namkaw la, kanon u ja. Nan ji gan nabau ha on niwn ji gan mxu niwn, nan ji gan najoe niwn, nan ji iwn mime gan natbie niwn ji gan kanon u ja. ²¹ Ke ji la nan ji me tneq he niwn ji sha than tha on y de naniwn k'ja niwn he nahaw ja gan.

Gadema khimi lonq de haan man kathoeq vanq de nala, ke ma kathoeq vanq ja de. Ke la aroe he haw niwn de. ²² Tloe tneq ji la Heibru khimi ji by. Ke ma sy ja. Ama ji la Isreila khimi ji by. Ke ma sy ja. Ama ji la Abraham iwn axui ji by. Ke ma sy vi. ²³ Ama ji la Khristu iwn tanna ji by. Aroe he ke haw de. Ke la ama ji khaan y Khristu iwn maqtanq gan sha goe ha msha xau than de. Ama ji khaan y mron thunq me ktiw amdaw on ha vi. Khimi ji la ke gan ama ji khaan y narybu vi. Diw she niwn he katein mtynq katein ha jo de. ²⁴ Judaq khimi ji la ke gan xuinoen he xinq xuithunq de he tkaw de nahienq niwn mki baan de on than dy de. ²⁵ Roma khimi ji la ke gan xinq thunq de mki xui du he nary vi. Khimi ji la ke gan namthi than txunkie he namhie niwn xinq de katonq jo de. Khiwn la shanphoe pjau niwn xinq thunq de katonq dy de. Lahaw thunq me niq de he diwn de k'jauq dy de. ²⁶ Ke la khlonq lyiw mtynq lyiw ha vi de. Tynygy lyiw degan lahaw me xiqsana, tieva naty niwn xiqsana, kema iwn axui Judaq khimi ji nasha ha xiqsana, axy niwn khimi axui ji nasha ha xiqsana, kun ji me xiqsana, dethunq xaupan me xiqsana, laha me xiqsana he aphau ajiwn nasha ha xiqsana ji he katein jo de. ²⁷ Ke la maqtanq gan msha xau sha ha vi de. Ke la i ha y klauq on ha niwn, mxan niwn, tui kaxin niwn, sana nina on y niwn, kakhu kana na ji on y ha mdere niwn ji he katonq ha vi. ²⁸ Tneq he niwn neremsausau niwn ji katein niwn khaan y de. Tauphy axylypi ji than ma mniq ttyn ke amlunq biq ha vi de. ²⁹ Tha on y niwn khimi he katein degan ke la klonq than tha on y he de. Ajie sha than m'jon niwn khimi he katein la ke kdoe thaw jo de.

³⁰ Ke kathoeq ha de nala, ke tha on y niwn gan mnui niwn kthanq he kathoeq man de. ³¹ Ke la bau y niwn gan Kanma Jeishu iwn Pe-e Kniqkhoeqmaq mny ja de. Ama iwn amiq gan khimi ji mthoeq ja voivoi jo shan.

³² Damaska kun me ke on toen menan xandi Areita

tkui me on niwn asora ktoenkyn la ke gan nanien than Damaska kun me langie ji gan son he jo de. ³³ Gadema ke iwn aphau ji la ton glein thunq me thein ha kun mron nakoeq akhoeq kon xuinoen he mxa de tkhoen xandi tneq koe kon loe ha ga jo de.

Pawlu iwn manthon

12 Avanq on y gadema ke la kathoeq ha man de. Dyde Kanma la ke gan namnui niwn manthon niwn he mthon niwn kthanq ji gan nathuiq by man de. ² Khiwn vi niwn shni xale mliq de me shanq xiw niwn khoeqshniq me Kniqkhoeqmaq mhenq by niwn Khristu iwn atxuiq lonq de gan ke mny jo de. Tynygy mhenq by niwn la khuitantan by, manthon niwn by naniwn ke mny y. Kniqkhoeqmaq mny ja de. ³⁴ Tynygy mhenq by niwn khuitan by, manthon niwn by naniwn ke mny y. Gadema Kniqkhoeqmaq la khimi tneq gan paradi † me mhenq by niwn mny ja de. Ama la khimi amkha he tpeie ha y, haw than dan y niwn pie ji the jo de. ⁵ Ke la khimi tneq kthanq gan kathoeq man de. Gadema Kema iwn kthanq kathoeq y de. Ke la tha on y niwn kthanq gan nienq kathoeq ha ja de. ⁶ Ke kathoeq de ne la, ke la aroe he tpeie y de. Nagy mei nala, ke la khuitan niwn pie gan haw de tkhoen ga jo de. Gadema ke la kathoeq y de. Khimi ji la ke iwn sha niwn ji gan nu niwn ji khaan y, ke iwn haw niwn ji gan the niwn ji khaan y ke gan nata niwn ke ne y jo de.

⁷ Kniqkhoeqmaq namthon niwn la m'anna hoi xiw than de tkhoen kamshan tauki y than Kniqkhoeqmaq la ke akyq me mkrhau niwn mtha naxu niwn de. Saten xuipei iwn tloe he, ke gan narybu than Kniqkhoeqmaq poe by niwn de. ⁸ Mtha tneq gan Kanma lauq he than ke la ama me xinq thunq de saxein mke jo de. ⁹ Gadema Kanma la ke gan, "Ke iwn koetanq la nan than law dy. Nan tha on y degan ke iwn bohan la koipy he man de," naha namkonq vi de. Dyde ke la Khristu iwn bohan ke he vaan de on than ke iwn tha on y niwn gan hoelihoelanq niwn he kathoeq jo de. ¹⁰ Dyde ke la Khristu avuiq tha on y niwn, naskoe niwn, neremsausau niwn, nakloe niwn, ieliepekhaw niwn ji la amlunqvaq he jo de. Ke la tha on y niwn ttyn me Khristu iwn bohan gan mnui ha jo de.

Kawrintu kun iwn khrijen ji avuiq Pawlu moen niwn

¹¹ Ke la kema gan aroe he kasha vi dy. Gadema nan ji la ke gan aroe he kkrhau he u vi. Nan ji la ke gan mthoeq niwn khimi ji kkrhau shan ja de. Ke la Kniqkhoeqmaq maq me tne ma sy y niwn khimi gadema nan ji la tangoe niwn tloe ji naha ta niwn khimi tneq he ke ma tangoe jo de. ¹² Nan ji unq me on degan

† *Piemkun kauxiwn me paradi naniwn gan Eiden tkha nade. Piemkun kautha ktiw me paradi naniwn la mdimkhiw niwn khimi ji diw khiwn degan tiwn than mtynq gan naniwn de.*

ke la kanon ha tloe lonq de kkrhau niwn mnui jo de. Ke la tauthon ji he m'anna ji amlunq shaukre namnui khiwn dy de. ¹³ Ke la nan ji gan axy niwn tauphy ji he tangoe y de naha ta vi by. Ke ne niwn ji nan ji gan namoen he y de. Dyde nan ji la axy niwn tauphy ji he axyxy ga de. Ke la nan ji gan sxiw man ma kman y de. Nan ji namxoe than nahaw de ma ne y dy de.

¹⁴ Ave mki thunq de ke navy than kauxiw ha on dy de. Gadema ke ne niwn ji dhan he nan ji gan anali-un he y man gan. Nan ji iwn tkaan ji gan ke ne y. Nan ji gan nienq ke ne ga de. Spi ji la noi-oi pe-e ji avuiq tkaan ji lun ha niwn sy y. Noi-oi pe-e ji nienq spi ji avuiq tkaan lun ha niwn ga de. ¹⁵ Ke me on niwn axylypi hoelihoelang niwn he nan ji gan napoe man de. Nan ji gan naklonq de ke iwn ashau gan mtien napoe than on pypy dy de. Ke la nan ji gan neq jie de nakhie de tkhoen nan ji la ke gan sxiw de nakhie ga by.

¹⁶ Ke la nan ji gan anali-un he y niwn gan nan ji mny u man de. Gadema ke la nan ji gan nabau ha donq nathonq niwn ga naha khimi lonq de ta man ga.

¹⁷ Nagy niwn he ke nabau vi mei. Nan ji me namxoe niwn khimi lonq lonq de he nan ji gan nabau vi by. ¹⁸ Titu gan nan ji me lyiw than ke msoe ha mxoe niwn de. Axy niwn khrijen naqpi je lonq de gan ma ama he vaan de mxoe jo de. Titu la nan ji iwn tne ma la y de. Ke he ama la amlunq vaan de, sha niwn vaan de jo de.

¹⁹ Ke ji la kman niwn gan sha y naha nan ji maq me tpe de ne niwn gan ktiw ttyn nan ji ta u vi by. Ke ji la Kniqkhoeqmaq maq me Khristu he vaan de kamru ha tpe niwn ga de. Kadirien niwn aphau ji jy, ke ji sha niwn axylypi la nan ji gan klonq than ga jo de. ²⁰ Ke navy degan nan ji sha niwn he ke amlunqkvaq y, ke sha niwn he ma nan ji amlunqkvaq y than ke xiq jo de. Nan ji me kajoe niwn ji, tau-ieqthoenq niwn ji, kdoe thaw niwn ji, kabrin niwn ji, thuiqsa niwn ji, titiw haw ha pie thy niwn ji, me-e gan kamshan niwn ji, rirubushu niwn ji gan ke katein than xiq vi de. ²¹ Ke navy beqtyn degan ke iwn Kniqkhoeqmaq la nan ji maq me ke gan mniengq than ke xiq vi. Tynygy nala, veshin kon ajie sha ha anon dan y klauq ave mtien de sha de tkhoen ke amlunq mkrhau jo de. Nan ji thunq iwn amdaw niwn ji la proepra niwn, nuipui naqpa sy y i niwn ji, akyq iwn mdu niwn ji he on ha anon dan y than ke xiq jo de.

Kaukiwn iwn shaudi poe niwn

13 Ave neq la xinq thunq de mki nan ji me ke navy man de. Sepin Seryiw niwn Saboi thunq me, "Kхими lonq de la axy niwn khimi lonq de gan bi de ne la, mny niwn khimi lonq ni, lonq thunq de on degan nienq pie tneq khushlu man de," nade. ² Xinq ni de mki nan ji me navy degan nan ji gan ke shaudi napoe khi-

wn dy de. Ave ma xanqla kon nathuiq beqtyn man de. Veshin kon jie niwn khimi ji he axy niwn khimi axylypi ji gan ke la mxien y klauq shaukhoen napoe man de.

³ Khristu la ke kon haw niwn gan mny than ke me mnui niwn haan man nan ji namke de. Khristu la nan ji unq me tha on y he sy y. Ama iwn bohan gan namnui vi. ⁴ Khimi ji la Ama gan shenlein konq me hien by degan ama la tha on y de. Gadema ama la Kniqkhoeqmaq iwn bohan he xinq vi. Ke ji ma ama he vaan de kamru vi de tkhoen tha on y he gadema Kniqkhoeqmaq iwn bohan he Jeishu he vaan de xinq ha nan ji me maqtanq sha man de.

⁵ Nan ji la yn niwn he xinq mei, xinq y mei naniwn mny than me-e gan me-e kamsie ha kamsan u. Tynygy kamsie degan nan ji iwn amlunq thunq me Jeishu Khristu on niwn gan nan ji mny u y by. Khristu la nan ji thunq me on niwn mny y nala, nan ji la Khristu he klau niwn khimi sy y de. ⁶ Me ji la msie niwn gan knaq de naniwn gan nan ji mny man de naha ke kdon jo de.

⁷ Nan ji haan man haan man kman ha y than Kniqkhoeqmaq me ke ji saxein namke by ja de. Ke ji la knaq niwn khimi ji de naniwn gan namnui than sy y de. Dyde nan ji la khuitan niwn ji gan sha u man de. Khimi ji la ke ji kthanq tne ta mei naniwn tangoe y de.

⁸ Ke ji la khuitan niwn gan ieqxau ha tne ma sha ha y de. Gadema khuitan niwn avuiq nienq ke ji sha ha ga de. ⁹ Ke ji tha on y niwn ktiw me nan ji tha on la, ke ji la hoelihoelang vi. Nan ji la koipy niwn khimi ji kkrhau than ke ji la saxein namke by ja de. ¹⁰ Xanqla menan on toen me sa neq gan nagy de tri mei nala, ke navy degan Kanma napoe niwn aqna he nan ji gan raphu nashoema ha y than jo de. Aqna tneq la nan ji iwn yn niwn khiwshliw than Kanma napoe niwn ga jo de. Nan ji gan naphjau than sy y jo de.

Kaukiwn iwn mlau niwn

¹¹ Kaukiwn me namlau de ne niwn la, aphau ji jy, hoelihoelang u ga jo shan. Koipy ha than tha kasha u ja. Ke nathuiq by niwn ji gan xui ha nan ji la amlunq vaan man on ha mduirui mduishaw on u ja. Tynygy sha la khie niwn he mduirui mduishaw niwn gan napoe niwn Kniqkhoeqmaq la nan ji he vaan man on man ga.

¹² Nan ji la nanma ji ttoi khie niwn he kamlau u ja.

¹³ Kniqkhoeqmaq iwn khimi axylypi ji la nan ji gan namlau u jo de.

¹⁴ Kanma Jeishu Khristu iwn koetanq, Kniqkhoeqmaq iwn khie niwn he Sepin Seryiw niwn Muiqxaq iwn aphau sha niwn la nan ji axylypi he vaan man on ga jo shan.

Galati

Katein niwn

Judaq axui sy y niwn nagy mei niwn yn niwn khimi ji la Jeishu Kthanq Ghoi gan koeban ha yn degan khuitan khrijen longq de kkrhau than Mawshei iwn pieriesa gan mriekie ha kneq ha de naha haw u jo de. Pawlu la tynygy mriekie ha kneq de ne y dy de, khrijen kkrhau than ne xiw niwn haan de la Khristu gan yn than ga de, tynygy degan nienq khimi ji la Kniqkhoeqmaq he khuitan kamrui de dan ga de naniwn tri jo de. Gadema Asha mina kauniq Roma khoeq tkui iwn Galati khoeq iwn tauphy ji me Pawlu gan ieqxau niwn khimi ji la khrijen naniwn la Kniqkhoeqmaq he khuitan kamrui ha than Mawshei iwn pieriesa gan mriekie ha kneq de ne vi de naha haw u jo de.

Tynygy yn niwn kman niwn khimi ji gan khuitan niwn lan me tiwn than Pawlu la Galati saboi neq gan tri jo de. Ama la Jeishu Khristu iwn tloe longq de jo de naniwn kthanq mlan ji he kanmaq xiw tri jo de. Khimi ji iwn aqna he ama gan tloe naha xieq niwn sy y jo de, Kniqkhoeqmaq iwn aqna he nienq xieq niwn ga jo de, ama gan au niwn maqtanq la Judaq axui sy y niwn khimi ji me maqtanq gan sha than naha haw jo de. Ape ma sasa Khristu gan yn niwn dhan he nienq Kniqkhoeqmaq he khuitan kamrui ha ga de naniwn gan amdaw thuiq ha tri jo de. Kaukiwn xiw akhaan ji me la khrijen ji la Khristu gan yn de tkhoen khie niwn on ha, khie niwn tneq he khimi ji he anienmrien aphau sha ha de naniwn tri ha khe jo de.

Kthanq adoï

Katein niwn

Tloe naha Pawlu dan niwn aqna

Kniqkhoeqmaq iwn koetanq kthanq Kthanq Ghoi

Khrijen ji voelivoela niwn he sha than maqtanq

Khiwn niwn

Mlau niwn

¹ Ke Pawlu la sa neq gan natri niwn jo de. Ke la khimi aqna he khimi namxoe niwn tloe sy y. Jeishu Khristu he Pe-e Kniqkhoeqmaq la ke gan namxoe niwn de. Pe-e Kniqkhoeqmaq la Jeishu Khristu gan diw niwn kon xinq beqtyn he de. ² Ke he vaan de on niwn yn niwn axylpi ji la Galati khoeq me on niwn tauphy ji gan namlau ja gan.

³ Pe-e Kniqkhoeqmaq he me ji iwn Kanma Jeishu Khristu la koetanq he mduirui mduishaw niwn nan ji gan napoe ja shan. ⁴ Me ji iwn ajie tkhoen he Jeishu Khristu nadiw by dy de. Khimi ji ajie narunnaraan sha niwn neq khaq kon natxon than me-e ji iwn Pe-e Kniqkhoeqmaq iwn aliw he ama sha niwn de.

⁵ Kniqkhoeqmaq gan tshautkhon man mthoeq u shi. Amen.

Axy niwn kthanq ghoi gan kneq u nanq

⁶ Nan ji la Khristu iwn koetanq he nakauq niwn Kniqkhoeqmaq gan mlaanqlien kdiepha de tkhoen ke m'an vi de. Nan ji la axy namtu niwn me xui u vi dy.

⁷ Namtu niwn tneq la kthanq ghoi he alala ga de. Axy niwn khimi ji la Khristu iwn kthanq ghoi gan mkrhau de ne de. Ama ji la nan ji gan amlunq kapraw than sha niwn de. ⁸ Gadema nan ji me ke ji nahaw khiwn niwn kthanq ghoi sy y klauq axy niwn kthanq ghoi gan ke ji nahaw niwn on la, khoeqshan iwn thoeq longq man nahaw niwn on la, nahaw niwn ama me tshautkhon tkin kvaq shan. ⁹ Nan ji gan ke ji nahaw khiwn niwn he ave nahaw beqtyn de. Longq man la nan ji me ke ji nahaw khiwn niwn kthanq ghoi he sy y niwn nahaw la ama me tshautkhon tkin kvaq shan.

¹⁰ Ave ke la khimi ji amlunqkvaq than sha by. Sy y de. Kniqkhoeqmaq amlunqkvaq than sha niwn de. Ke la khimi ji amlunqkvaq than sha man de nala Khristu iwn tanna sy y de.

Kniqkhoeqmaq dhan he Pawlu kauq niwn

¹¹ Aphau ji jy, ke nahaw niwn kthanq ghoi la khimi mriw niwn kthanq ghoi sy y de naniwn nan ji gan namny he de ne de. ¹² Khimi kon ke dan niwn sy y. Ape ma ke gan namtu y. Jeishu Khristu la ke gan namnui ha namtu niwn ga de.

¹³ Ke la veshin menan Judaq ji iwn Kniqkhoeqmaq amlunqvaq than sha niwn arinon gan xuiq pi niwn nan ji the khiwn dy de. Kniqkhoeqmaq iwn tauphy gan ke la neremsausau kloe ha phjau de ne de naniwn nan ji mny dy de. ¹⁴ Me ji pui-ui pi-i ji iwn arinon he pieriesa gan xui than ke aksha vi de. Ke he ashau vaan de niwn Judaq khimi ji khaan y pieriesa gan amlunq thauqhoe xui jo de.

¹⁵ Gadema Kniqkhoeqmaq la ke kapien y man de niq kon ama iwn koetanq he ke gan naxieq dy de. Ama iwn maqtanq sha than ke gan nakauq de. ¹⁶ Ke gan axy niwn khimi axui ji me Khristu iwn Kthanq Ghoi haw than Kniqkhoeqmaq la ama iwn Spa gan namnui de. Tneq ktiw me ke la khimi ape he ma pie kashti niwn sy y jo de. ¹⁷ Ke khaan y tloe kkrhau ma niwn ji he katein than Jeirushlen kun me lyiw y. Gadema ke la ktanle Areibja khoeq me lyiw jo de. Kaukiwn me Damaska kun me kaku beqtyn de. ¹⁸ Shni thunq de on degan ke la Peitru he katein than Jeirushlen kun me lyiw jo de. Ama he vaan de niqva xale baan de on jo de. ¹⁹ Kanma Jeishu iwn naqpi Jaku he ma katein jo de. Axy niwn tloe lonq man ma katein y de.

²⁰ Ke tri niwn la khuitan ja de. Ke nabau y niwn gan Kniqkhoeqmaq mny ja de.

²¹ Khiwn degan ke la Sirija khoeq, Kiliki khoeq me lyiw jo de. ²² Judaq khoeq menan on niwn Khristu iwn tauphy ji la ke gan nanu kau y jo de. ²³ Ama ji the khiwn niwn kthanq la, "Veshin me, me ji gan nakloe ve niwn khimi la, veshin me ama phjau de ne niwn yn niwn kthanq gan ave haw dy," naniwn ga de. ²⁴ Dyde ama ji la ke tkhoen he Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u jo de.

Pawlu he tloe ji

2 Khiwn la shni xale mliq de on degan ke la Banaba he vaan de Jeirushlen kun me lyiw beqtyn jo de. Titu gan ma mhenq jo de. ² Kniqkhoeqmaq la ke gan namnui de tkhoen Jeirushlen kun me lyiw niwn jo de. Ke tneq me on degan tauphy iwn ktoenkyn ji he nienq katein ha axy niwn khimi axui ji me ke haw niwn Kthanq Ghoi gan ama ji kneqthoenq than thuiq by jo de. Kniqkhoeqmaq than ke sha niwn maqtanq la tanshaan kkrhau ha y than ke thuiq niwn jo de. ³ Ke iwn aphau Titu la Gri lonq de gadema ama ji la anapi tbie he y de. ⁴ Gadema yn he ajiwn sha niwn khimi nagy mei niwn ji la Titu gan anapi tbie de ne u jo de. Khimi tneq ji la Jeishu Khristu tkhoen me ji loe niwn gan mny

than ke ji tauphy thunq me kauxu menan nakoen de. Ama ji la me ji gan Judaq pieriesa iwn tanna kkrhau beqtyn de nane he vi de. ⁵ Khuitan niwn Kthanq Ghoi gan nan ji yn ja voi ha than ke ji la ama ji iwn pie gan tnashie man mtien kneq y de.

⁶ Khimi ji maq me tauphy iwn ktoenkyn ji la tangoe gadema ke than la tangoe y de. Ktoenkyn ji kkrhau gadema ke gan tne ma kautha namtu y de. Kniqkhoeqmaq la khimi ji iwn amime gan tkhoen y de.

⁷ Kniqkhoeqmaq la Peitru gan Judaq ji me Kthanq Ghoi thuiq than toeq by she he axy niwn khimi axui ji me ke gan natoeq niwn ama ji mny jo de. ⁸ Kniqkhoeqmaq la Peitru gan tloe sha than xieq by jo de. Peitru dhan he Ama la Judaq ji than maqtanq sha jo de. Tynygy he ke gan Kniqkhoeqmaq la tloe sha than naxieq jo de. Ke dhan he Ama la axy niwn khimi axui ji than maqtanq sha jo de. ⁹ Jaku, Peitru, Jawhen ji la khimi ji akla niwn ktoenkyn ji jo de. Kniqkhoeqmaq la ke gan napoe niwn koetanq gan mny degan ama ji la Banaba he ke gan Kniqkhoeqmaq iwn maqtanq sha niwn naha koeban jo de. Ke ji gan axy niwn khimi axui ji me Kthanq Ghoi thuiq ha ama ji la Judaq ji me thuiq than ne u jo de.

¹⁰ Ama ji ne niwn haan de la ke ji la ama ji tauphy ji me on niwn nere niwn khimi ji gan klonq ha de. Tneq ji gan ke la ne xiw jo de.

Peitru gan Pawlu shoema by niwn

¹¹ Peitru la Enti'u kun me vy degan ama la kman niwn sha vi de tkhoen ke la ama gan yn niwn khimi ji maq me shoema ha vi de. ¹² Nagy mei nala, Jaku iwn aphau ji Jeirushlen kun kon navy y man degan ama la axy niwn khimi axui thunq iwn yn niwn ji he vaan de sa jo de. Gadema ama ji thaw degan Peitru la axy niwn khimi axui thunq iwn yn niwn ji he kapon vanq y dy de. Nagy mei nala, anapi tbie niwn gan tangoe vi naniwn Judaq ji la ama gan ajie poe by de xiqsa de tkhoen jo de. ¹³ Axy niwn yn niwn Judaq ji ma Peitru he vaan de kman niwn gan sha de. Banaba mtienq la ama ji me kauruiq jo de. ¹⁴ Ama ji la Kthanq Ghoi iwn khuitan niwn he sha y niwn gan ke mny degan axylpi ji maq menan Peitru gan ke haw by niwn la, "Nan la Judaq lonq de thaan ha Judaq axui he on y de. Axy niwn khimi axui he on lau vi de. Nagy de tkhoen axy niwn khimi axui ji iwn yn niwn ji gan Judaq ji iwn arinon me xui than sha ieqraw niwn mei," na by de.

Judaq ji he axy niwn khimi axui ji la yn de tkhoen txon niwn gan dan niwn

¹⁵ Ke ji la noi-oi bien'ien nanon niwn Judaq ji jo de. Axy niwn khimi axui ji he Kniqkhoeqmaq he xanqla y de. ¹⁶ Khimi lonq de la pieriesa gan xui de tkhoen mdimkhiw niwn khimi sy y de naniwn me ji yn niwn khimi ji mny ja jo de. Jeishu Khristu gan yn de tkhoen

mdimkhiw niwn khimi kkrhau dy de. Me ji ma yn niwn he mdimkhiw niwn khimi kkrhau than Jeishu Khristu gan yn niwn jo de. Mdimkhiw than pieriesa gan xui niwn sy y jo de. Ape ma pieriesa gan xui de tkhoen mdimkhiw niwn on y jo de. ¹⁷ Me ji la Khristu gan yn ha mdimkhiw niwn khimi kkrhau than sha toen me ajie on man de nala, Khristu la ajie gan koeban de nade by. Tynygy sy y de. ¹⁸ Me-e ne y ha phjau niwn gan sha beqtn de nala, me ji la pieriesa gan kneq y niwn khimi ji jo de. ¹⁹ Dyde ke la pieriesa dhan he adiw kkrhau ha Kniqkhoeqmaq than xinq ha on ga de. Ke la Khristu he vaan de shenlein konq me adiw khan dy jo de. ²⁰ Ke la Khristu he vaan de shenlein konq me diw vi dy de. Gadema xinq man de. Tynygy nala, ke kema khkhien xinq niwn sy y. Khristu la ke me xinq niwn de. Akyq me ke ave xinq niwn la Kniqkhoeqmaq iwn Spa gan yn niwn dhan ga de. Aspa la ke gan nakhie ha ke than ama ashau gan napoe by dy de. ²¹ Kniqkhoeqmaq iwn koetanq gan ke kdie ha y de. Pieriesa gan xui de tkhoen mdimkhiw kkrhau la Khristu iwn diw niwn la tanshaan ga dy de.

Yn niwn he pieriesa gan xui niwn

3 Galati khimi ji jy! Nan ji la aroe ga. Nan ji gan Kniqkhoeqmaq iwn piemkun kneq y than ave ape nam'jon mei. Ke nan ji gan Khristu kthanq nahaw degan Jeishu Khristu shenlein konq me diw niwn la nan ji ami he nukhi beshe he de. ² Nan ji me ke haan de xdyn nadiwnq de ne ga de. Kniqkhoeqmaq la nan ji gan Sepin Seryiw niwn Muiqxaq nagy de tkhoen napoe mei. Mawshei iwn pieriesa gan xui ha by, sy y la, Khristu kthanq the ha ama gan yn de tkhoen by. ³ Nan ji tynygy roe u than by. Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he katonq khiwn la ave me-e aan he khiwn than sha de ne by. ⁴ Nan ji la kthanq ghoi tkhoen he amdaw nere niwn khan ha dy. Neq jie de nere niwn la tanshaan ga by. ⁵ Kniqkhoeqmaq la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq nan ji gan napoe ha m'anna tauthon sha niwn la pieriesa gan xui niwn tkhoen by. Sy y la, Ama iwn kthanq ghoi gan nan ji kneq hana yn de tkhoen by.

⁶ Abrahen gan ta u shi, "Ama yn de tkhoen Kniqkhoeqmaq la mdimkhiw he de naha ta by de," nade. ⁷ Yn niwn khimi ji la Abrahen iwn khuitan niwn spi ji de naniwn nan ji mny shan de. ⁸ Axy niwn khimi axui ji gan yn niwn dhan he mdimkhiw he Kniqkhoeqmaq ta man de naniwn piemkun me veshin kon on ja de. Kniqkhoeqmaq la, "Khimi axylpi ji, nan ji dhan he aghoi dan man de," naha Abrahen gan kthanq ghoi haw by maq dy de. ⁹ Dyde yn niwn khimi axylpi ji la Abrahen he yn de tkhoen aghoi dan de.

¹⁰ Kniqkhoeqmaq maq me mdimkhiw than pieriesa gan akla niwn khimi la tkin niwn gan khan ha de. Piemkun me, "Saboi me tri niwn axylpi gan xui y niwn

khimi la tkin kvaq ha de," nade. ¹¹ Pieriesa gan xui de tkhoen Kniqkhoeqmaq la ape gan ma mdimkhiw de naha ta y de naniwn nan ji mny ja de. Piemkun me, "Kniqkhoeqmaq gan koeban niwn khimi la yn niwn tkhoen he ashau xinq man de," nade. ¹² Pieriesa la yn niwn he kashoi y. Piemkun me tri niwn la, "Pieriesa on niwn axylpi gan xui niwn khimi la ashau dan de" nade.

¹³ Dyde Khristu la me ji avuiq tkin niwn gan khan de tkhoen me ji la pieriesa iwn tkin niwn kon loe dy. Piemkun me tri niwn la, "Shenlein me hien ha mthi niwn gan khan niwn khimi la tkin niwn gan khan niwn de," nade. ¹⁴ Jeishu Khristu la ke ji Judaq ji gan txon niwn dhan he Kniqkhoeqmaq la Abrahen gan kaudi poe by niwn aghoi la axy niwn khimi axui ji ma dan de. Dyde yn niwn he me ji la Kniqkhoeqmaq napoe niwn kaudi he Sepin Seryiw niwn Muiqxaq dan ha ja de.

Pieriesa he kaudi

¹⁵ Naqpi je ji jy, mniqmniq ashau xinq niwn alan he khuitan niwn gan nan ji gan namnui ja shan. Khimi long ni de la amlunqkvaq ha sa shaushi † me koeny thy khiwn la ape ma phjau ha y dy de. Ape ma bon ha y de. Kniqkhoeqmaq iwn kaudi ma tynygy ga de.

¹⁶ Kniqkhoeqmaq la Abrahen he ama iwn asien gan kaudi poe by de. Piemkun me, "Asien" haw degan khimi amdaw kthanq haw de ne niwn sy y, "Nan iwn asien" naha haw degan khimi long de kthanq haw niwn de. Tneq la Khristu ga de. ¹⁷ Ke thuiq de ne niwn la, Kniqkhoeqmaq Abrahen gan kaudi poe by khiwn ha shni lienbe mliq de he xuithunq de on degan Mawshei gan pieriesa poe by de. Kniqkhoeqmaq la Abrahen gan tauthi poe by niwn kaudi gan mriekie jo de. ¹⁸ Nan ji la pieriesa gan xui de tkhoen Kniqkhoeqmaq la nan ji gan aghoi napoe ha dan y de. Ama kaudi poe de tkhoen aghoi napoe niwn ga de. Tynygy he de, Kniqkhoeqmaq la Abrahen gan kaudi khe niwn he aghoi poe by de.

¹⁹ Nygy nala, nagy de tkhoen Kniqkhoeqmaq la pieriesa poe by mei. Kniqkhoeqmaq la khimi gan ajie najie de sha mei mnui than pieriesa poe niwn de. Kaudi khe niwn Abrahen iwn asien navy niwn mtien de pieriesa la aqna on de. Khoeqshan thoeq ji la pieriesa gan doelaq Mawshei me poe ha khe by de. ²⁰ Doelaq naniwn la tauphy amdaw me kauruiq niwn jo de. Gadema Kniqkhoeqmaq la long de xdyn de.

²¹ Pieriesa la Kniqkhoeqmaq iwn kaudi he ieqxau vi by. Sy y jo de. Pieriesa la khimi gan khuitan niwn ashau napoe ha ja de nala, pieriesa gan xui de tkhoen mdimkhiw niwn gan dan man de. ²² Gadema piemkun me ajie la khoeqra me on niwn khimi axylpi gan mkaw dy nade. Dyde Kniqkhoeqmaq la Jeishu Khristu

† Sakhju gan kauq niwn

gan yn niwn khimi ji gan tshautkhon ashau dan than kaudi poe by de.

²³ Khristu navy ha y man degan me ji la pieriesa dhan he mron thunq me on he on ha vi de. Tneq la, Kniqkhoeqmaq la yn niwn gan namnui niwn ktiw tiwn niwn mtien de de. ²⁴ Dyde pieriesa la me ji gan Khristu me namhoi than me ji gan namkaw de. Khiwn la Khristu gan yn niwn dhan he mdimkhiw kkrhau de. ²⁵ Ave la me ji Khristu gan yn de tkhoen pieriesa kon loe vi dy de.

Kniqkhoeqmaq iwn spa ji

²⁶ Nan ji axylipi la Jeishu Khristu gan yn de tkhoen Kniqkhoeqmaq iwn spa ji kkrhau dy de. ²⁷ Khristu he vaan de mru than batizen khan degan nan ji la kh'aw kautha kashieq beshe he Khristu iwn ashau gan la dy de. ²⁸ Jeishu Khristu me khimi axylipi ji la vaan de ga de. Kniqkhoeqmaq maq me Judaq khimi ji, axy niwn khimi axui ji, tanna ji, loe niwn khimi ji, naqpadi ji, nuipuidi ji, axyxy sy y jo de. ²⁹ Nan ji Khristu iwn khimi kkrhau de tkhoen Kniqkhoeqmaq la Abrahen gan kaudi poe by niwn aghoi dan dy de.

Kniqkhoeqmaq iwn spi ji

4 Ke nahaw ne de. Ape-e iwn inthunq dan shan niwn spa la naudie ktiw menan tanna he axy sy y. Gadema ama hoe degan ape iwn axylipi dan pi man de. ² Spa la ape-e khe by niwn ktiw tiwn niwn mtien de mrie niwn khimi ji iwn pie kneq ha de. ³ Me ji ma tynygy he de. Khristu navy y man degan khoeqra iwn arinon la me ji gan namkaw de. ⁴ Gadema ktiw koi degan Kniqkhoeqmaq la ama iwn Spa gan mxoe de. Nuipuidi lonq de ama gan kapien ha Judaq ji iwn pieriesa tkui me on de. ⁵ Dyde ama la pieriesa tkui me on niwn me ji gan loe than nasha ha ja de. Dyde me ji la Kniqkhoeqmaq spi ji kkrhau ha ja de.

⁶ Nan ji la Kniqkhoeqmaq iwn spi ji jo de tkhoen ama la me ji iwn amlunq thunq me ama Spa iwn Muiqxaq gan namxoe dy de. Muiqxaq dhan he me ji la "Ape, Pe-e" naha kauq de dan dy de. ⁷ Dyde nan la tanna lonq de sy y dy. Spa lonq de ga dy de. Spa lonq de kkrhau de tkhoen Kniqkhoeqmaq la ama spi ji avuiq on niwn ji gan axylipi nan gan napoe man de.

Galati khimi ji vuiq Pawlu amlunq biq niwn

⁸ Veshin me nan ji la Kniqkhoeqmaq gan mny y man degan spaq shan y niwn gan spaq u lau vi de. ⁹ Ave nan ji la Kniqkhoeqmaq gan mny khiwn dy de. Kniqkhoeqmaq la nan ji gan namny dy de naniwn ma thuiq ha ja de. Nan ji la bohan on y niwn he avanq on y niwn, naklonq ha y niwn arinon me nagy de kaku beqtyn de ne niwn mei. Arinon tneq ji iwn tanna kkrhau beqtyn de ne by. ¹⁰ Nan ji la niqva ji, xa ji, shni ji, ktiw ji

gan avanq khe u lau vi. ¹¹ Ke la nan ji than moen lau vi de. Ke la nan ji me maqtanq tanshaan sha niwn gan ke amlunq biq lau vi de.

¹² Naqpi je ji jy, nan ji gan ke txiexie nahaw de ne de. Ke he kkrhau u ja. Ke ma nan ji he kkrhau dy de. Nan ji la ke me kman niwn on y. ¹³ Ke akyq kakhoiq y de tkhoen nan ji me kausy xiw kthanq ghoi nahaw niwn gan nan ji ma namny ja de. ¹⁴ Ke akyq kakhoiq y niwn la nan ji than khau vi dy. Gadema nan ji la ke gan nu y he nasha y, na-ieqxau ha naksheshu y. Kniqkhoeqmaq iwn thoeq he, Khristu Jeishu gan he, ke gan lan nady ha naklonq jo de. ¹⁵ Tynygy ktiw me nan ji hoelihoelang xiw jo de. Ave tne kkrhau vi mei. Nanma ji ami gan kathoeq ha ke gan napoe de dan la napoe than amlunq on thaan naniwn ke mny ja de. ¹⁶ Ave la nan ji menan khuitan niwn gan nahaw de tkhoen ke la nan ji iwn txieq kkrhau by.

¹⁷ Khimi tneq ji la nan ji gan ama ji phan me kauruiq than aksha vi de. Gadema nan ji than avanq on de sy y. Ama ji la nan ji gan ke ji iwn aphau sy y than nasha ne vi. Nan ji la ama ji than aksha de ne vi de. ¹⁸ Nan ji la aghoi than aksha la avanq on de. Nan ji tynygy sha voivoi ja. Ke on y degan ma sha ja. ¹⁹ Ke khie iwn spi ji jy, nuipuidi lonq de naqpi kapien degan mkrhau beshe he nan ji than ke mkrhau beqtyn ha vi de. Khristu iwn ashau la nan ji amlunq thunq me on niwn mtien de ke mkrhau niwn khan ha de. ²⁰ Ave nan ji he vaan de ke on de ne xiw vi de. Tynygy on de nala pie pajei niwn he nahaw de dan de. Nan ji gan ke nakneqthoenq y de.

Hagara he Sara

²¹ Pieriesa tkui me on de ne niwn ji jy, nan ji pieriesa gan kneqthoenq u y by. ²² Piemkun menan tri niwn la, Abrahen me spa lonq ni de on de. Lonq de niwn la tanna noi iwn de. Ave lonq de niwn la loe niwn nuipuidi iwn de. ²³ Tanna noi iwn kapien niwn spa la khimi iwn ta niwn he kapien niwn de. Gadema loe niwn nuipuidi iwn kapien niwn spa la Kniqkhoeqmaq iwn kaudi he kapien niwn de. ²⁴ Tne kthanq gan taumla he kneqthoenq ha dan ja de. Nuipuidi lonq ni de niwn tneq la tauthi mie ni de gan thuiq de ne de. Kniqkhoeqmaq Sina tkoenq konq me sha niwn tauthi la tanna noi Hagara he de. Tanna noi la tanna spi ji gan kapien de. ²⁵ Hagara la Areibja khoeq me on niwn Sina tkoenq he jo de. Ave on niwn Jeirushlen kun he de. Jeirushlen kun iwn khimi ji la pieriesa iwn tanna jo de. ²⁶ Gadema khoeqshniq me on niwn Jeirushlen kun la loe niwn nuipuidi he de. Ama iwn spi ji la tanna sy y dy de. Me ji axylipi iwn noi-oi jo de. ²⁷ Piemkun me haw niwn la, "Spi sha y niwn nuipuidi jy,

hoelihoelang ja.

Naqpi kapien hana

naq xinq niwn gan

katein y niwn nuipuidi,
xanq ha hoelihoelanq ja.
Nagy de mei nala,
mniengpha niwn nuipuidi la
naqpa on niwn nuipuidi khaan y
spi dan mdaw man de," nade.

²⁸ Naqpi je ji jy, ave nan ji la Ize hena Kniqkhoeqmaq iwn kaudi he kapien niwn spi ji jo de. ²⁹ Veshin me khimi iwn ta niwn he kapien niwn spa la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq iwn bohan he kapien niwn spa gan kloe by de. Ave tynygy he dy de. ³⁰ Gadema piemkun me tne nathuiq mei nala, "Tanna noi he ama iwn spa gan mniengpha ja. Tanna noi spa la tanna sy y loe niwn nuipuidi iwn spa he vaan de inthunq dan ha y de," nade. ³¹ Dyde naqpi je ji jy, me ji la tanna noi iwn spi ji sy y de. Loe niwn nuipuidi iwn spi ji ga de.

Khristu me loe niwn

5 Me ji loe than Khristu khuitan namxoe khiwn dy de. Dyde nan ji la amlunq khiwshliw u ja. Tanna he on beqtn u nanq ja.

² Kneq u! Ke Pawlu nahaw gan. Nan ji anapi tbie niwn khan la Khristu nasha by niwn nan ji avanq on y de.

³ Ke nahaw beqtn de ne niwn la anapi tbie niwn gan khan niwn khimi lonq de la pieriesa gan axylpy xui ha de. ⁴ Pieriesa xui niwn he mdimkhiw than sha la Khristu he kaprei vi dy. Kniqkhoeqmaq iwn koetanq gan dan y dy de. ⁵ Gadema Khristu gan yn de tkhoen Kniqkhoeqmaq la mdimkhiw de naha nata jo de naniwn me ji kdon jo de. Me ji yn de tkhoen Sepin Seryiw niwn Muiqxaq dhan he kdon niwn tneq gan dan jo de. ⁶ Me ji la Jeishu Khristu he vaan de mru ha on degan anapi tbie niwn, tbie y niwn, tne ma avanq on y. Khristu gan yn ha kakhie rien niwn nienq avanq on ga de.

⁷ Nan ji hoibeit kauxui ja de. Khuitan niwn pie gan kneq y than ape la namhoi mei. ⁸ Namhoi niwn tneq la nan ji gan nakauq niwn Kniqkhoeqmaq kon sy y de. ⁹ Khimi thuiq niwn pie la, "Sxiw de niwn tkoe tpra niwn kshi la tkoe amdaw gan tpra vi de," nade. ¹⁰ Nan ji la axy niwn khimi ji iwn pie gan kneq y klauq ke nahaw ve niwn pie gan xui de naniwn Kanma dhan he nayn ja de. Nan ji gan amlunq khrukhra than nahaw niwn khimi gan Kniqkhoeqmaq shauxhoen poe by man de.

¹¹ Naqpi je ji jy, khimi ji anapi tbie ha de naha thuiq la nagy de ke gan ave mtien de kloe niwn mei. Ke tynygy haw man de nala Khristu shenlein konq me diw niwn kthanq ke haw de tkhoen Judaq ji kloe de sy y dy de.

¹² Nan ji gan amlunq khrukhra than nasha niwn khimi ji la ama ji iwn janxieq la than ke ne de.

¹³ Ke iwn naqpi je ji jy, nan ji loe niwn on ha than Kniqkhoeqmaq nan ji gan nakauq de. Gadema nan ji la loe niwn gan dan de tkhoen mdu niwn me xui ha de sy y de. Lonq de gan lonq de kakhie niwn he kaklonq u.

¹⁴ Pieriesa axylpy gan pie haan de he adoi nathuiq gan, "Nanma gan kakhie beshe he aphau gan khie ja," naniwn de. ¹⁵ Nan ji mny u ja. Lonq de he lonq de kajoe niwn, skoe niwn la me-e ttoi kaphjau man de.

Seryiw niwn Muiqxaq he mdu niwn amlunq

¹⁶ Dyde ke nahaw ne niwn la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq lan namnui niwn he xinq u. Tynygy on la mdu niwn amlunq me nediw nera xui de sy y man de.

¹⁷ Nan ji iwn mdu niwn amlunq la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan ieqxau niwn de. Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la nan ji iwn mdu niwn amlunq me nediw nera niwn gan ieqxau vi de. Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la nan ji iwn mdu niwn amlunq he kajoe de tkhoen nan ji ne niwn sha ha y de. ¹⁸ Gadema Sepin Seryiw niwn Muiqxaq nan ji gan lan namnui la pieriesa gan kneq de ne y dy de.

¹⁹⁻²¹ Mdu niwn amlunq iwn sha niwn ji la, khimi nuipui naqpa he vaan de i niwn, tne he hoi y niwn ashiqshiq sha niwn, amlunq thunq me nuipuidi he naqpati i than sisi ta niwn, amoen ji gan spaq niwn, khimi ji gan pru niwn, oen niwn mlunq khe niwn, kajoe niwn, tau-ieqshi niwn, kdoi thaw niwn, tau-ieqthoenq niwn, tauphy kakhoi niwn, me-e ttoi ka'ieq niwn, sbjie tui mxui niwn, shni sha degan mxui ha ajie ji narunnaraan sha niwn, axy niwn hoi y niwn ji gan sha niwn ji jo de. Ke nan ji gan veshin me shaudi napoe he ave ma nahaw de. Tneq ji he sha niwn khimi ji la Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq gan dan ha y de.

²²⁻²³ Gadema Sepin Seryiw niwn Muiqxaq me ji gan namkaw degan me ji sha niwn ji la, kakhie niwn, hoelihoelanq niwn, mduirui mduishaw niwn, amlunqshau niwn, mxien niwn, aghoi sha niwn, tiesa on niwn, kamnien niwn, me-e gan kau-iw de knaq niwn ji jo de. Tynygy sha niwn khimi ji la pieriesa gan ieqxau niwn on y de. ²⁴ Jeishu Khristu he vaan de on niwn ji la mdu niwn amlunq ji, me-e nediw nera niwn aliw ji gan shenlein me hien vi dy de. ²⁵ Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la me ji gan ashau kautha napoe de tkhoen Sepin Seryiw niwn Muiqxaq lan namnui niwn me xui u shi. ²⁶ Me ji la kamthoeq niwn sha shan y de. Khimi ji he kajoe ha on ha y de. Lonq de gan lonq de tau-ieqshi niwn amlunq on ha y de.

Lonq de gan lonq de kaklonq niwn

6 Naqpi je ji jy, khimi lonq de ajie sha niwn gan nan ji thunq iwn lonq de nu vi la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq iwn lan namnui he on niwn nan ji la ama gan khuitan niwn lan me mhoiq beqtn ja. Ama gan tuiq xinq niwn pie he mhoiq beqtn ga ja. Gadema nanma ji la ajie sha than nam'jon niwn me xui ha y than katny u ja. ² Nan ji likhun niwn ji tpuq ha degan lonq de gan lonq de kaklonq u. Nan ji tynygy sha la Khristu iwn

piesa gan kneq niwn de. ³ Khimi lonq de la tne ma sy y klauq ama gan ama tangoe de naha kathi la ama gan ama kabau niwn de. ⁴ Khimi ttyn me-e sha niwn gan kamsie u shan. Khiwn la me-e maqtanq avuiq kamthoeq ha ja de. Gadema me-e iwn maqtanq gan axy niwn khimi iwn maqtanq sha niwn he tun nanq ja. ⁵ Khimi ttyn Kniqkhoeqmaq sin niwn maqtanq gan sha ja shan.

⁶ Piemkun katu niwn khimi la mtu niwn khimi gan ama me on niwn aghoi axylypi gan xi by shan de.

⁷ Me-e gan kabau nanq ja. Kniqkhoeqmaq gan ape ma bau ha dan y. Khimi lonq de la ama hi niwn gan a ha man de. ⁸ Ama iwn mdu niwn amlunq me xui ha ati hi niwn khimi la pjau niwn gan a ha de. Gadema Sepin Seryiw niwn Muiqxaq iwn ne niwn ati hi niwn khimi la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq dhan he tshautkhon ashau gan a ha man de. ⁹ Me ji la knau y klauq aghoi gan sha u shi. Thakshu y sha de nala, Kniqkhoeqmaq iwn ktiw tiwn degan athe ghoi a ha man de. ¹⁰ Dyde me ji la dan niwn ktiw me khimi axylypi ji than aghoi sha u ja. Me ji iwn yn niwn aphau ji avuiq aghoi sha by than tangoe xiw jo de.

Kaukiwn xiw shaudi napoe niwn he mlau niwn

¹¹ Nan ji me kema koe he tri niwn sa the glein ji gan tkhoenq u ja. ¹² Nan ji gan anapi katbie than aan he

nasha ieqraw niwn ji la axy niwn Judaq khimi ji amlunqkvaq than sha niwn de. Ama ji tynygy nagy de nasha niwn mei nala Khristu iwn shenlein avuiq kloe niwn kon loe than jo de. ¹³ Anapi tbie niwn gan khan niwn ama ji mtien pieresa gan xui y de. Gadema nan ji gan anapi tbie niwn khan than ama ji ne jo de. Tynygy ne niwn la nan ji anapi tbie niwn khan niwn dhan he ama ji kamthoeq de ne de. ¹⁴ Ke than kamthoeq naka la, me ji iwn Kanma Jeishu Khristu iwn shenlein haan de xdyn ga jo de. Khoeqra neq he kba niwn ji la ke than adiw ga jo de. Ke ma by khoeqra neq iwn alan than adiw ga de. ¹⁵ Khimi lonq de anapi tbie niwn, tbie y niwn la tangoe y de. Khimi kautha kkrhau niwn la tangoe de.

¹⁶ Pie neq gan xui niwn khimi axylypi gan Kniqkhoeqmaq la mduirui mduishaw niwn he mxien niwn poe by ga jo shan. Ama ji la Kniqkhoeqmaq iwn khuitan niwn khimi ji jo de.

¹⁷ Kaukiwn xiw thuiq than la, ke gan ape ma nakloe nanq shan. Ke akyq me on niwn tmaq kan ji la Jeishu iwn tanna naniwn gan namnui niwn jo de.

¹⁸ Naqpi je ji jy, me ji iwn Kanma Jeishu Khristu iwn koetanq la nan ji axylypi he vaan man on ga jo shan. Amen.

Eiphe

Katein niwn

Khoeqshniq he klana kauniq konq me mriw ha khe niwn axylpi ji la Khristu Ktoenkyn sha niwn tkui me tiwn than Kniqkhoeqmaq mshyn ha khe niwn on de naha Eiphe saboi me kanmaq xiw tri ha khe jo de. (1:10) Khimi ji la Jeishu Khristu he kamru niwn dhan he vaan man niq man on de naha mshyn niwn he Kniqkhoeqmaq iwn khimi ji la ashau xinq u than tri ha khe jo de.

Pawlu la saboi kausy xiw menan Pe-e Kniqkhoeqmaq la ama iwn khimi ji gan nagy xieq mei naniwn, Aspa Jeishu dhan he ama ji iwn ajie gan nagy mxoe mei naniwn, Kniqkhoeqmaq la txon man de naniwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la atny he thuqpha jo de. Neq khiwn gan saboi neq tkhoen niwn khimi ji la Khristu he vaan man niq man on de naniwn gan khuitan mnui u than mtu jo de.

Khristu he vaan man niq man on niwn dhan he Kniqkhoeqmaq iwn khimi ji la lonq de gan lonq de kamru kamran u niwn gan aku ji he tri jo de. Aku ji la tauphy la akyq he ththein ha Khristu la aluq he jo de. Tauphy la in he ththein ha Khristu la intunq glein he jo de. Tauphy la naqpa on niwn nuipuidi he ththein ha Khristu la naqpa kkrhau niwn he jo de. Pawlu la Khristu dhan he dan than Kniqkhoeqmaq iwn koetanq la m'an than hoi niwn gan amlunq thauqhoe tri niwn jo de. Khristu iwn khie niwn, ama ashau gan poe niwn, ajie gan mxoe niwn, koetanq he sepin seryiw niwn ji gan tri jo de.

Kthanq adoi

Mlau niwn

Khristu he tauphy

Khristu menan ashau xinq niwn

Khiwn niwn

Mlau niwn

1 Ke gan Jeishu Khristu iwn tloe lonq de kkrhau than Kniqkhoeqmaq aliw on jo de.

Ke, Pawlu la Eiphe kun me on niwn Kniqkhoeqmaq iwn khimi nan ji gan sa tri by jo de. Nan ji la Jeishu Khristu he vaan de on ha yn voi niwn jo de.

² Me ji Pe-e Kniqkhoeqmaq he Kanma Jeishu Khristu iwn koetanq he mduirui mduishaw niwn la nan ji me on ga jo shan.

Kniqkhoeqmaq la ama iwn khimi ji than sha niwn aghoi ji

³ Me ji Kanma Jeishu Khristu iwn Ape Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u shi. Ama la me ji gan Jeishu iwn lan me lyiw de tkhoen khoeqshniq iwn khoeq me Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he klau niwn saxein ji gan napoe jo de.

⁴⁵ Khoeqra neq gan mriw y man de niq kon me ji gan Khristu he vaan man on than naxieq jo de. Dyde me ji la ama maq me seryiw ha ajie ji on ha y de.

Kniqkhoeqmaq la me ji gan nakhie de tkhoen Jeishu Khristu nasha by niwn dhan he namxinq ha spi ji he kkrhau than mxiw ha khe yy jo de. Kniqkhoeqmaq neq gan sha niwn la ama amlunqvaq than he ama sha de ne niwn tkhoen de. ⁶ Ama iwn hoe niwn koetanq tkhoen he Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u shi. Ama khie xiw niwn Spa iwn sha niwn dhan he me ji gan koetanq lienphrau thaan than napoe jo de. ⁷⁸ Jeishu Khristu diw degan ama athi loe niwn dhan he Kniqkhoeqmaq me ji gan natxon ha me ji ajie gan namxoe dy de. Tynygy he Kniqkhoeqmaq la me ji gan lienphrau thaan than napoe niwn koetanq la hoe xiw jo de.

Ama la pethon on ha axylpi gan mny pi jo de.

⁹ Kniqkhoeqmaq sha ne niwn gan sha ha ama iwn mxaw ha khe niwn aliw gan me ji me namnui jo de. Tneq gan Khristu dhan he sha ha ama amlunqvaq than mshyn jo de. ¹⁰ Ama iwn mshyn niwn la khuitan niwn ktiw thaw degan khoeqshniq me on niwn, khoeqra neq me on niwn axylpi ji gan Khristu he vaan man mru man de.

¹¹ Kniqkhoeqmaq la me ji gan Khristu he vaan man on than xieq ha khe niwn jo de. Tneq ji gan sha than ama la mshyn ha khe yy niwn jo de. Axylypi la ama ne niwn he kkrhau pi than sha niwn jo de. ¹² Dyde me ji Judaq ji la Khristu gan kdon maq niwn khimi ji jo de. Judaq ji dhan he axy niwn khimi ji ma Kniqkhoeqmaq gan mthoeq man de.

¹³ Nan ji ma khuitan niwn Kthanq Ghoi gan the ha Kniqkhoeqmaq nan ji gan natxon jo de. Nan ji la Khristu gan yn ha ama he vaan man mru jo de. Khristu he vaan man kamru de tkhoen Kniqkhoeqmaq la nan ji gan kaudi khe niwn he Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan napoe jo de. Sepin Seryiw niwn Muiqxaq tneq la nan ji la Kniqkhoeqmaq iwn khimi de naniwn atny gan thuqpha jo de. ¹⁴ Me ji la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan dan de tkhoen he Kniqkhoeqmaq la ama kaudi khe niwn aghoi ji gan napoe man de naniwn anienmrien mny ha ja de. Kniqkhoeqmaq la me ji gan anienmrien namxoe niwn ktiw me me-e ji la tneq ji gan dan man de. Kniqkhoeqmaq tynygy sha de tkhoen khimi ji la Kniqkhoeqmaq iwn mimoen shanq niwn gan mthoeq u man de.

Pawlu saxein mke niwn

¹⁵ Jeishu Khristu gan nan ji yn niwn he Kniqkhoeqmaq iwn khimi axylypi ji gan nan ji khie niwn ji gan ke nathe jo de. ¹⁶ Dyde ke la tneq ji gan the niwn ktiw kon nan ji avuiq Kniqkhoeqmaq gan mthoeq ja voivoi jo de. Saxein mke niwn ttyn nan ji than saxein namke by ja voivoi ha on jo de. ¹⁷ Ke la me ji Kanma Jeishu Khristu iwn Kniqkhoeqmaq, mimoen shanq niwn Pe-e me saxein mke voivoi ha on jo de. Nan ji gan Sepin Seryiw niwn Muiqxaq napoe than ke saxein namke by jo de. Muiqxaq tneq la nan ji gan pethon on than, Kniqkhoeqmaq gan nan ji me namnui jo de. Tynygy nala, nan ji la ama gan pyq ha mny man de. ¹⁸ Dyde Kniqkhoeqmaq la nan ji than ama me on niwn aghoi narunnaraan ji gan mny than, nakneqthoenq he than saxein namke by jo de. Ama la nan ji gan ama iwn spi ji naha nakauq de tkhoen aghoi tneq ji gan dan than khiwshliw kdon ha ja de. Ama iwn khimi ji gan poe de naha kaudi khe niwn saxein ji najie de hoe than mei naniwn nan ji mny than ma ke saxein namke by jo de. ¹⁹ Axylypi khaan y shanq niwn bohan dhan he yn niwn khimi me ji gan naklonq niwn jo de. Shanq niwn bohan tneq gan nan ji mny than ke saxein namke by jo de. ²⁰ Hoe niwn bohan tneq gan ama la Khristu gan diw niwn kon xinq beqtypn he degan kakon niwn jo de. Ama la Khristu gan khoeqshniq menan ama iwn t'a phan me mti ha khe jo de. ²¹ Bohan hoe niwn anan ji he thoeq ji axylypi gan Khristu mkaw jo de. Ama amiq la aqna on niwn ktoenkyn ji axylypi iwn amiq khaan y hoe jo de. Ave mkaw niwn ktoenkyn ji gan mkrhe sy y

de. Vesoemaq me mkaw than ktoenkyn ji khaan y amiq hoe jo de. ²² Kniqkhoeqmaq la Khristu gan axylypi gan mkaw than aqna poe by jo de. Khrijen tauphy axylypi konq me ktoenkyn kkrhau than ama gan sha by de. ²³ Khrijen tauphy la Khristu iwn akyq jo de. Khrijen tauphy la Khristu iwn ashau he koipy jo de. Khristu la mtynq ttyn me on niwn axylypi ji gan ashau poe niwn lonq de jo de.

Diw niwn kon xinq niwn

² Kausy gan nan ji la Kniqkhoeqmaq gan kneq y, ajie sha de tkhoen muiqxaq diw niwn khimi ji he ga de. ² Nan ji la khoeqra neq iwn khimi ji he sha lau vi de. Khoeqshan khoeq me on ha anan ji gan mkaw niwn ktoenkyn Saten xuipei gan kneq ga de. Saten xuipei naniwn anan la Kniqkhoeqmaq gan kneq y niwn khimi ji amlunq thunq me maqtanq sha ha on de. ³ Kausy gan Khristu gan yn y man de niq gan la me ji axylypi ma tneq ji he vaan de sha ha on be ga de. Me ji la me ji sha de ne niwn hoi y niwn ashiqshiq gan sha ga de. Hoi y niwn ji gan oeda niwn, hoi y ta niwn ji me xui lau vi de. Me ji ma axy niwn khimi ji he Kniqkhoeqmaq ajie poe niwn he kba ga de.

⁴ Gadema Kniqkhoeqmaq la me ji gan jauhoe nakhie thaan jo de tkhoen me ji gan namxien jo de. ⁵ Ama la me ji gan Khristu he vaan de namru ha ashau kautha gan napoe jo de. Me ji la Kniqkhoeqmaq gan kneq y de tkhoen diw niwn khimi ji he gadema ama la tynygy sha jo de. Kniqkhoeqmaq iwn koetanq dhan he nan ji gan natxon dy de. ⁶ Kniqkhoeqmaq la me ji gan Khristu Jeishu he vaan de diw niwn kon xinq beqtypn he ha Khoeqshniq me Khristu he vaan de knoenq he jo de. ⁷ Dyde ama la Khristu Jeishu menan on niwn khimi ji gan Kniqkhoeqmaq iwn koetanq najie de hoe than mei naniwn, axylypi niwn khaan y hoe niwn gan vesoethonmaq axylypi me namnui ha than me ji gan mxien ha naklonq niwn jo de. ⁸⁻⁹ Khristu gan yn de tkhoen ama iwn koetanq dhan he nan ji gan natxon niwn jo de. Nan ji la me gan me katxon ha dan y de. Txon niwn la Kniqkhoeqmaq iwn kauvixun jo de. Pieriesa ji gan nan ji kneq de tkhoen natxon niwn sy y de. Dyde me gan me ape ma kamthoeq naka on y de. Kniqkhoeqmaq la nan ji hoibaw hoitran sha niwn tkhoen he natxon niwn sy y jo de. ¹⁰ Me ji la Kniqkhoeqmaq iwn tpoe jo de. Dyde kausy niq kon me ji avuiq Kniqkhoeqmaq mxiw ha khe niwn aghoi ji gan me ji sha than Khristu Jeishu he vaan de me ji kamru niwn dhan he kautha namriw niwn jo de.

Khristu me mduirui mduishaw niwn

¹¹ Nan ji la Judaq ji axui kon kapien niwn sy y de naniwn katny u ja. Judaq ji la nan ji gan "anapi katbie y niwn khimi ji" naha nakauq jo de. Ama ji la anapi katbie

jo de tkhoen Kniqkhoeqmaq iwn khimi ji naha ta jo de. Gadema anapi katbie niwn la khimi ji akoe he akyq iwn xanq me atny jo de. ¹² Kausy gan nan ji la Khristu gan mny y man niwn gan tny u ja. Nan ji la Isreila axui ji me kauruiq y de. Kniqkhoeqmaq la ama ji he vaan de kaudi khe niwn tauthi sha niwn me kauruiq y de. Khoeqra neq me on ha tne gan ma kdon y niwn, Kniqkhoeqmaq gan ma mny y niwn khimi ji jo de.

¹³ Kausy gan la Kniqkhoeqmaq he xanqla gadema ave la Jeishu Khristu he vaan de kamru dy jo de. Kniqkhoeqmaq la Jeishu Khristu iwn athi dhan he ama atein me khe dy jo de. ¹⁴ Khristu ama khkhien la me ji ashlau me mduirui mduishaw sha dy jo de. Kausy gan axy niwn khimi axui ji he Isreila ji kamtiwliw niwn la nakoeq he jo de. Ama la tneq gan phjau ha axui ki ni de gan haan de kan sha by jo de. ¹⁵ Isreila ji pieriesa me la t'ja ji amdaw on thaan de. Gadema Khristu la ama diw niwn tkhoen Isreila ji iwn pieriesa he t'ja ji gan kneq than ne y dy de. Ama sha ne niwn la alala niwn tauphy ni de gan ama he vaan de kamru ha tauphy kautha haan de kan sha niwn jo de. Tneq sha niwn la ama la axy niwn khimi axui ji he Isreila khimi ji ashlau me mduirui mduishaw sha niwn jo de. ¹⁶ Shenlein kon me ama diw niwn dhan he tauphy ni de gan tauphy haan de kan mru niwn jo de. Ama ji gan Kniqkhoeqmaq he ma aphau sha than jo de. Dyde ama ji la tauphy kamtiwliw ja voivoi y dy de. ¹⁷ Dyde Khristu navy ha xanqla me on niwn nan ji me he nidei me on niwn ke ji me ma mduirui mduishaw niwn kthanq ghoi gan nathuiq by niwn jo de. ¹⁸ Khristu me ji avuiq sha niwn tkhoen nan ji he ke ji la haan de niwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq dhan he Pe-e Kniqkhoeqmaq tein me vy ha than gan dan jo de.

¹⁹ Dyde axy niwn khimi axui nan ji la axy niwn khoeqsha ji he sy y, khlonq ji he sy y dy de. Kniqkhoeqmaq iwn khimi ji he vaan man kun haan de iwn khimi ji kkrhau dy de. Kniqkhoeqmaq iwn inpy ji ga dy de.

²⁰ Nan ji la in haan de iwn abynala ji he ththein jo de. Tloe ji he phoishma ji la in tneq iwn intunq ji he jo de. Jeishu Khristu ama la in than bythy me on niwn intunq glein he jo de. ²¹ In la ama dhan he vaan de kashtau jo de. Dyde in la ama dhan he pyq ha koipy jo de. In tneq la Kanma ktau than sepin seryiw niwn tbutran glein kkrhau jo de. ²² Nan ji ma Khristu he vaan de kamru de tkhoen Kniqkhoeqmaq la nan ji gan axy niwn yn niwn khimi ji he nashtau ha Kniqkhoeqmaq ama iwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq dhan he on than in kkrhau jo de.

Kniqkhoeqmaq la Pawlu gan axy niwn khimi axui ji me kthanq ghoi thuiq than toeq niwn

3 Dyde ke Pawlu la axy niwn khimi axui ji me Jeishu Khristu kthanq ghoi thuiq niwn tkhoen mron thunq me on ha jo de. ² Ke la nan ji gan naklonq than

Kniqkhoeqmaq la ke gan ama iwn koetanq dhan he napoe niwn maqtanq kthanq gan nan ji the ja de naha mny jo de. ³ Kniqkhoeqmaq la ke gan mxaw ha khe niwn mshyn niwn gan namnui jo de. Ke la kthanq tneq sxiw de gan nan ji me natri khiwn dy jo de. ⁴ Tneq gan haw khiwn la Kniqkhoeqmaq iwn mxaw ha khe niwn mshyn niwn Khristu kthanq ke kneqthoenq niwn gan nan ji nu man de. ⁵ Veshin me Kniqkhoeqmaq la khimi ji gan mshyn niwn neq gan mnui y de. Gadema ave Sepin Seryiw niwn Muiqxaq dhan he ama iwn tloe ji he phoishma ji gan mthon ha mnui jo de. ⁶ Kniqkhoeqmaq iwn mxaw ha khe niwn mshyn niwn la neq jo de. Kthanq ghoi tkhoen he axy niwn khimi axui ji la Judaq ji he Kniqkhoeqmaq poe niwn aghoi axylipi ji gan dan man jo de. Axy niwn khimi axui ji he Judaq ji la akyq haan de iwn abynala kkrhau dy jo de. Nan ji axy niwn khimi axui ji la Jeishu Khristu he vaan de kamru de tkhoen Kniqkhoeqmaq la Isreila khimi ji me khe niwn kaudi gan ma dan man jo de. Neq la kthanq ghoi jo de.

⁷ Kniqkhoeqmaq la ke gan kthanq ghoi tneq gan nathuiq he jo de. Maqtanq tneq gan sha than koetanq he bohan gan napoe jo de. ⁸ Ke la Kniqkhoeqmaq iwn khimi axylipi ji khaan y ashin xiw ga jo de. Gadema Kniqkhoeqmaq la Khristu poe niwn aghoi ji gan axy niwn khimi axui ji me thuiq than ke gan koetanq napoe jo de. Khristu poe niwn aghoi neq ji la khimi ji kneqthoenq niwn khaan y hoe vi jo de. ⁹ Axylipi gan mriw niwn Kniqkhoeqmaq la ama iwn mshyn niwn neq gan veshin menan mxaw kie ha khe vi de. Ama iwn mxaw ha khe niwn mshyn niwn khimi axylipi ji gan thuiq than Kniqkhoeqmaq la ke gan naxieq jo de.

¹⁰ Kniqkhoeqmaq tynygy sha de tkhoen bohan hoe niwn anan ji he thoeq ji axylipi gan khrijen tauphy dhan he ama la pethon najie de on thaan mei naniwn mnui jo de. ¹¹ Kniqkhoeqmaq la khoeqra neq gan mriw ha y man de niq kon neq gan sha than mshyn dy jo de. Ama la tneq gan me ji Kanma Jeishu Khristu dhan he sha jo de. ¹² Me ji la ama he vaan de kamru ha ama gan yn de tkhoen Kniqkhoeqmaq maq me xiq y klauq lyiw than dan jo de. ¹³ Dyde ke la nan ji gan nahaw de ne niwn la ke la nan ji avuiq neremsausau khan de tkhoen thakshu nanq ja. Nan ji la tneq tkhoen kamthoeq shan ja de.

Khristu iwn khie niwn

¹⁴ Tneq tkhoen he ke la Pe-e Kniqkhoeqmaq maq me khawmkhun mdi ha saxein mke jo de. ¹⁵ Khoeqshniq he khoeqra kauniq me on niwn ama iwn khimi ji la inpy haan de he jo de. Ama la inpy haan de iwn pe-e jo de. ¹⁶ Ama me amdaw on niwn aghoi ji thunq iwn ama iwn muiqxaq dhan he nan ji gan bohan napoe than ke saxein mke jo de. Mimoen shanq niwn gan napoe man de. Dyde nan ji amlunq khushlu ja tyn man de. ¹⁷ Dyde

Khristu la nan ji yn de tkhoen nan ji amlunq thunq me ktau ha on man de. Nan ji la Kniqkhoeqmaq he axy niwn khimi ji gan khie than ke saxein mke jo de. Nan ji la tynygy sha la khie niwn he ththein niwn klena thunq me ajun ji mxa krie niwn akun he ththein man de.

¹⁸ Tynygy he nan ji he Kniqkhoeqmaq iwn khimi axylypi ji la Khristu nakhie niwn la ajoen, abiwn, shanq niwn he nau niwn najie de on thaen mei naniwn kneqthoenq shan de. ¹⁹ Khristu la me ji gan nakhie niwn najie de thaen mei naniwn ape ma haan man ma kban y mny ha y gadema nan ji kdan than ke saxein namke by jo de. Tynygy nala nan ji iwn anon la Kniqkhoeqmaq iwn anon he kkrhau man de.

²⁰ Me ji mke niwn, ta niwn khaan y amdaw sha than Kniqkhoeqmaq me bohan on de. Bohan tneq he me ji amlunq thunq me on ha maqtanq sha jo de. ²¹ Khristu Jeishu he khrijen tauphy dhan he Kniqkhoeqmaq la tshautkhon man mimoen shanq ga jo shan. Amen.

Khrijen ji la Khristu he vaan de on niwn

4 Kanma iwn maqtanq gan sha de tkhoen mron thunq me nakein jo de. Kniqkhoeqmaq nan ji gan nakauq niwn he kba than ama ne niwn he anienmrien on than ke nan ji gan namsoe de ne jo de. ² Nan ji sha niwn ttyn me kamnien ha khimi ji he a'njawa'nja on ha kapon ja. Amlunq shaukre sha ha lonq man gan lonq man kakhie u ja. Aphau lonq man hoi y nasha degan kdoo thaw nanq ja. ³ Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la nan ji gan vaan de mru ha nakhe dy de. Dyde nan ji la haan man kanq on than ka'ein ha sha u ja. Tynygy on than mduirui mduishaw vaan man nan ji sha u ja. ⁴ Yn niwn khimi me ji la khimi lonq de iwn akyq he ga de. Me ji la vaan de niwn muiqxaq gan dan niwn ga de. Kniqkhoeqmaq nan ji gan nakauq degan kaudi khe niwn vaan de niwn tshautkhon ashau gan kdon u niwn ga de. ⁵ Kanma lonq de, yn niwn haan de he batizen haan de on niwn ga de. ⁶ Khimi ji axylypi ji la vaan de niwn Pe-e Kniqkhoeqmaq on ga de. Ama la axylypi gan mkaw jo de. Ama la me ji axylypi dhan he maqtanq sha jo de. Ama la me ji axylypi thunq me ktau niwn ga de.

⁷ Gadema Khristu la me ji lonq lonq de gan ama ne niwn mtien de axyxy niwn thoenq niwn gan poe jo de.

⁸ Kniqkhoeqmaq iwn piemkun me haw niwn la,

“Ama shanq xiw niwn mtynq me poe degan ama knaq ha nien niwn ji gan ama he vaan de mhenq khe jo de.

Ama la khimi ji gan kauvixun ji poe by jo de,” nade.

⁹ “Shanq xiw niwn mtynq me poe man dy de,” naniwn la tne nade ne niwn mei. Pie tneq la, “Khristu la khoeqra neq me skrha khiwn dy de,” naniwn jo de. ¹⁰ Khoeqra neq me skrha niwn lonq de niwn tneq la shanq xiw

niwn mtynq me poe man niwn tneq ga de. Dyde mtynq axylypi me axylypi gan ama la koipy than sha jo de. ¹¹⁻¹² Ama iwn maqtanq ji gan sha than yn niwn khimi ji gan mxiw ha khe than ne jo de. Dyde ama la khrijen tauphy gan kauvixun neq ji poe by jo de. Kauvixun neq ji la tloe ji, phoishma ji, kthanq ghoi gan thuiq than shma ji, yn niwn khimi ji gan katkhoenq ji he piemkun gan kamtu shma ji jo de. Tynygy nala Khristu iwn akyq he niwn tauphy la khushlu ha hoe man de.

¹³ Dyde me ji axylypi ji la Kniqkhoeqmaq iwn Spa gan yn niwn he mny niwn me vaan de kamru man de. Me ji la yn niwn me ktoen ji kkrhau man de. Koipy niwn Khristu he me ji axylypi ma tynygy kkrhau man de.

¹⁴ Me ji la naqqi ashin ji he sisi on de sy y. Bau niwn khimi ji la kman niwn mtu degan me ji la kauruiq poe y dy de. Kman niwn mtu niwn la kli ry ha tuilein thaw he ththein jo de. Gadema me ji la tuilein ry ha k'jauq niwn mlon he sy y de. ¹⁵ Dyde me ji la Lonq man gan lonq man kakhie ha Kniqkhoeqmaq kthanq khuitan niwn pie gan thuiq shan ja de. Me ji la sha niwn axylypi ji me me-e ji iwn aluq Khristu he ththein kkrhau ha de.

¹⁶ Khimi lonq de iwn akyq iwn abynala ji gan thaxui ji he shtau ha vaan de khe she he Khristu la ama iwn khimi ji axylypi gan vaan de shtau ha khe jo de. Akyq iwn abyn ji la ama iwn maqtanq gan sha la akyq bre hoe ha khushlu kkrhau man de. Tneq he tauphy me on ha de. Tauphy me on niwn khimi ttyn lonq man gan lonq man kakhie de, me sha than maqtanq gan sha de nala tauphy la Khristu iwn bohan dhan he hoibe hoie man de.

Khristu menan ashau kautha

¹⁷ Tynygy de tkhoen ke la nan ji gan Kanma iwn aqna he shaudi napoe de ne jo de. Kniqkhoeqmaq gan mny y niwn khimi ji he sha ha y dy de. Ama ji ta niwn la tan-shaan ga de. ¹⁸ Ama ji la Kniqkhoeqmaq kthanq khuitan niwn gan mny y ha Kniqkhoeqmaq poe niwn ashau kautha on y de. Nagy de mei nala ama ji la amlunq ktankhu vi de tkhoen Kniqkhoeqmaq iwn alan gan mny y de. ¹⁹ Ama ji la hoi y niwn sha degan k'ja niwn on y ha ama ji akyq me ne de naniwn ji gan ktiw ttyn sha ha on ga de. Ama ji la nuipui naqpa sy y vaan de i ha hoi y niwn ashiqshiq sha u jo de. Ama ji la tneq ji gan sha ha amama ji gan kanon kau y de.

²⁰ Dyde nan ji la Khristu gan mny degan tneq he niwn alan he ashau xinq than ape ma nan ji gan namtu y de. ²¹ Jeishu kthanq neq ji the ha niwn gan ke kadikhiw ja de. Nan ji la Jeishu iwn atxuiq kkrhau ha ama iwn khuitan niwn mtu niwn gan nan ji katu jo de. ²² Kausy gan Kniqkhoeqmaq gan mny y man degan hoi y sha niwn akjan gan kdiepha gapan ja. Tneq ktiw gan nan ji iwn oeda niwn neq ji la nan ji gan nabau ha naphjau niwn de. ²³⁻²⁴ Kniqkhoeqmaq gan nan iwn amlunq kdan

niwn he ta niwn ji gan kautha sha he ja. Kniqkhoeqmaq la nan ji gan ama iwn akjan he akjan kautha gan napoe jo de. Akjan kautha tneq he tlele on ja.

Mdimkhiw ha sepin seryiw ha de.

²⁵ Dyde bau niwn ji gan tpie nanq gapan ja. Me ji la akyq haan de iwn abynala ji jo de tkhoen axylypi ji la me iwn aphau gan khuitan niwn pie thuiq ha de.

²⁶ Nan ji kdoe thaw degan ajie ji sha nanq ja. Kniq diwn ha y man kdoe thaw niwn gan knau ja. ²⁷ Saten xuipei la nan ji gan ajie nasha he than poe nanq ja. ²⁸ Mxu niwn khimi la mxu ja voivoi nanq pan ja. Ama iwn akoe he maqtanq gan mdimkhiw sha ha nere niwn khimi ji gan poe ha de. ²⁹ Hoi y niwn pie mlan man ma nan ji mkha iwn thaw nanq ja. Khimi ji yn niwn mlunq khushlu hoe than klonq niwn pie ghoi ji gan tpie u ga ja.

Tynygy nala nan ji tpie niwn gan the niwn khimi ji la aghoi gan dan man de. ³⁰ Kniqkhoeqmaq iwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan mlunqma than sha nanq ja. Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la nan ji gan Kniqkhoeqmaq iwn de naha tkrythei ha atny sha niwn he jo de. Ama la nan ji gan Kniqkhoeqmaq natxon than mniq mtien man nan ji he vaan man on man de. ³¹ Amlunq naqsaw niwn, kdauthu niwn, kdoe thaw niwn ji gan kdiepha ja. Khimi ji he kaleitei nanq ja. Skoe nanq ja. Khimi ji naq than amlunq on ha y de. ³² Gadema Lonq man gan lonq man aghoi sha u ha, lonq man gan lonq man kamxien ha de. Khristu dhan he Kniqkhoeqmaq la nan ji gan ajie namxoe beshe he me gan hoi y nasha niwn khimi ji gan ajie mxoe ja.

Kvanrauq niwn me ashau xinq niwn

5 Nan ji la Kniqkhoeqmaq amdaw nakhie niwn spi ji jo de tkhoen Kniqkhoeqmaq he sha u ja. ² Khristu la me ji gan nakhie ha me ji avuiq diw jo de. Kniqkhoeqmaq amlunqkvaq than ama ashau gan luisui xaw he poe jo de. Dyde nan ji ma khimi ji gan khie u ha de.

³ Nan ji la Kniqkhoeqmaq iwn sepin seryiw niwn khimi ji jo de tkhoen khimi nuipui naqpa sy y vaan de i ha tneq he niwn hoi y sha niwn pipiq on ha y de, oerha on nanq ja. Nan ji tynygy sha niwn me pie he mtien la haw naka on y than on ha de. ⁴ Tpie niwn me proepra niwn, aroeana tpie niwn, proepra niwn mnuiq naka ji kau y klauq Kniqkhoeqmaq gan mthoeq shan de.

⁵ Nan ji khuitan mny ha than la nuipui naqpa sy y vaan de i ha hoi y niwn, oerha on niwn khimi la Khristu he Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq me inthunq gan dan de sy y de. Oerha on niwn khimi ji la amoen gan spaq niwn khimi ji he ga de.

⁶ Aroeana tpie niwn he nan ji gan ape ma nabau nanq shan. Tynygy hoi y sha ha Kniqkhoeqmaq iwn pie gan kneq y niwn khimi ji gan Kniqkhoeqmaq la kdoe thaw by man de. ⁷ Dyde tynygy hoi y sha niwn khimi tneq ji he aphau sha nanq ja. ⁸ Kausy gan nan ji la vin-

groe niwn me on ga de. Ave nan ji la Kanma he vaan de kamru ha kvanrauq niwn me koen niwn dy de.

Dyde kvanrauq niwn me on niwn khimi ji he sha u ja.

⁹ (Kvanrauq niwn me on niwn khimi la ktiw ttyn me hoi niwn, mdimkhiw niwn, khuitan niwn gan sha niwn ji jo de.) ¹⁰ Kniqkhoeqmaq amlunqkvaq niwn la tne mei naniwn tny ja.

¹¹ Vingroe niwn me on niwn khimi ji iwn avanq on y sha niwn me kauruiq nanq ja. Sha niwn neq ji la hoi y de naniwn gan mnui ja. ¹² Yn y man niwn khimi ji kauxu menan sha niwn ji la tpie than mtien la k'ja naka ga jo de. ¹³ Gadema khimi lonq man axylypi gan kvanrauq niwn me mthon la khimi ji nu pi man de.

¹⁴ Kvanrauq niwn la axylypi gan mnui jo de. Dyde pie on niwn la,

“I niwn khimi jy, ktheq ja.

Diw niwn kon thau ja.

Khristu la nan menan

kvan man de,” nade.

¹⁵ Dyde nagy sha ha de mei naniwn shaudi khe ja.

Aroeana niwn khimi ji he sha y klauq pethon on niwn khimi ji he sha ja. ¹⁶ Ave ktiw neq me khimi ji la hoi y sisi sha ga de. Gadema nan ji la ktiw ttyn me dan niwn mtien man aghoi gan sha u ja. ¹⁷ Dyde aroeana he sha u nanq ja. Kanma nasha he de ne niwn la tne mei naniwn ta u ja.

¹⁸ Nan ji la sbjie tui gan mxui thaan than ni u nanq ja. Nagy de mei nala mxui la me gan me kamkaw ha dan y dy de. Dyde Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan nan ji me kamkaw he ja. ¹⁹ Lonq man gan lonq man shalen alon ji, Kniqkhoeqmaq gan mthoeq niwn alon ji he Muiqxaq he klau niwn alon ji xui ha on u ja. Kanma gan nanma ji amlunq on niwn mtien man he alon ji he xui ha mthoeq u ja. ²⁰ Me ji Kanma Jeishu Khristu dhan he axylypi ji avuiq Pe-e Kniqkhoeqmaq gan mthoeq ja voivoi u ja.

Nuipui ji he naqpa ji

²¹ Khristu gan law de tkhoen lonq man gan lonq man kakneq ha de.

²² Nuipui ji jy, nan ji la Kanma gan kneq beshe he me naqpa ji gan kneq ha de. ²³ Khristu la khrijen tauphy gan katxon he ama iwn aluq jo de. Khrijen tauphy la ama iwn akyq jo de. Tynygy he naqpa naniwn la nuipui iwn aluq jo de. ²⁴ Khrijen tauphy la Khristu gan kneq beshe he nuipui ji ma axylypi me me-e iwn naqpa ji gan kneq ha de.

²⁵ Naqpa ji jy, Khristu la khrijen tauphy gan khie beshe he me nuipui ji gan khie u ja. Khristu la khrijen tauphy than ama ashau gan poe jo de. ²⁶ Ama nagy de tynygy nasha mei nala Khrijen tauphy gan sepin than jo de. Khristu la khrijen tauphy gan tui he piemkun he mshierauq jo de. ²⁷ Khrijen tauphy gan ama ami ton me kanoen shdein than ne jo de. Proepra niwn, anapi

k'jieq saw niwn, kman niwn tne gan ma ne y jo de. Sepin seryiw ha ajie on y than ne ga de. ²⁸ Tynygy he naqpa ji ma ama ji akyq gan kakhie beshe he me nuipui ji gan khie shan de. Me nuipui gan khie niwn la me gan me kakhie niwn he de. ²⁹ Me akyq gan ape ma mtiwliw niwn on y de. Dyde ama akyq gan anienmrien kamsa ha kamnau jo de. Khristu ma khrijen tauphy gan tynygy sha jo de. ³⁰ Me ji la ama akyq iwn abyn ji jo de. ³¹ Piemkun me tri ha khe niwn la, "Dyde naqpadu la anoi-oi ape-e ji gan khesu ha, anuipui he vaan man on ha de. Neq xini la lonq de he ga dy de. Lonq ni de sy y dy de. Lonq de he ga dy de," naha on de. ³² Neq la m'an than hoi niwn mxaw ha khe niwn jo de. Gadema ke haw niwn la Khristu he khrijen tauphy kthanq haw niwn jo de. ³³ Gadema nan ji axylpi la me gan kakhie beshe he me nuipui gan khie ha de. Nuipui ji ma naqpa ji gan law ha de.

Spi ji he noi pe ji

6 Spi ji jy, Kanma he vaan de kamru de tkhoen noi pe gan kneq ja. Nan ji la tynygy sha shan jo de. ² Piemkun me tri ha khe niwn la, "Nan noi-oi, nan pe-e gan law ha de," nade. Neq la Kniqkhoeqmaq iwn kaudi kauruiq niwn kanmaq xiw t'ja jo de. ³ Kniqkhoeqmaq kaudi khe niwn la, "Tynygy sha la aghoi gan dan ha khoeqra menan ashau amdaw xinq man de," naha on de.

⁴ Pe-e ji jy, spi ji kdoi thaw than sha nanq ja. Nan spi ji gan mnau ha msa ja. Kanma ne niwn lan gan mnui ha, mtu u ja.

Tanna ji he Kanma ji

⁵ Tanna ji jy, khoeqra neq me nanma ji iwn kanma ji gan kneq u ha, xiq ha law ha de. Khristu avuiq amlunq ghoi he maqtanq sha beshe he sha u ja. ⁶ Nan ji gan namthoeq than ama ji tkhoen degan mkrhe kneq niwn sy y de. Nanma ji amlunq on niwn mtien man Kniqkhoeqmaq iwn aliw he sha niwn Khristu iwn tanna ji he sha u ja. ⁷ Khimi ji than mkrhe sha niwn sy y, Kanma Khristu than sha niwn he naha hoelihoelanq ha sha u ja. ⁸ Tanna ma ja shan, loe niwn khimi ma ja shan aghoi gan sha niwn khimi axylpi gan Kanma la avanq poe man de naniwn nan ji mny ja de.

⁹ Akanma ji jy, nan ji ma tanna ji gan tynygy amlunq ghoi khe u ja. Tanna ji gan ktei nanq ja. Khoeqshniq me on niwn Kanma la nan ji iwn Kanma he haan neq ji iwn Kanma ma sy ja naniwn nan ji mny ja de. Ama la khimi ape gan ma axy tkhiw y de.

Saten xuipei gan ty than lan

¹⁰ Kaukiwn xiw nahaw de ne niwn la Kanma he vaan man kamru ha ama iwn bohan gan la ja. Tynygy sha la nan ji amlunq khushlu man de. ¹¹ Kniqkhoeqmaq

napoe niwn katy than taan na axylpi gan kshiwkie u ja. Tynygy sha la nan ji la Saten xuipei iwn mshyn niwn ji gan ieqxau ha knaq u man de. ¹² Me ji he niwn akyq he ana on niwn ji gan ty ha niwn sy y de. Me ji la bohan hoe niwn anan ji he katy ha niwn de. Vinqroe niwn he khoeqshan gan mkaw niwn anan ji gan ty ha niwn de. ¹³ Dyde Kniqkhoeqmaq napoe niwn katy than taan na axylpi ji gan kshiwkie u ja. Hoi y niwn mniq ji katonq degan khiwshliw sha ha kauxui y man de. Axylpi ty ha kaukiwn me la kdoi ha man de.

¹⁴ Dyde katy than kauxiw pypy ha on ja. Khuitan niwn pie gan tpe u ja. Tynygy tpe la khuitan niwn la nan ji kein me kami niwn langie ji iwn keinxui he kkrhau man de. Mdimkhiw on voi ja. Mdimkhiw niwn la shin he sha niwn kh'aw he kkrhau ha nan ji thtxan gan nataan man de. ¹⁵ Mduirui mduishaw poe niwn kthanq ghoi gan thuiq than mxiw pypy ja. Tynygy nala nan ji la khawnien ghoi gan kasi ha katin y klauq kdoi ha on man de. ¹⁶ Ktiw ttyn me Khristu gan akla kie ja. Nan akla niwn la phra he ththein man de. Saten xuipei la nan gan naka niwn me lithie gan phra tneq he diw than sha ha man de. ¹⁷ Nan iwn txon niwn la langie iwn luqkhu he de tkhoen tneq gan kakhu kie ja. Kniqkhoeqmaq iwn piemkun la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq napoe niwn keishau he de tkhoen kshiwkie u ja. ¹⁸ Ktiw axylpi me Sepin Seryiw niwn Muiqxaq namhoi niwn he saxein mke ja. Axylpi me nan ji gan naklong than Kniqkhoeqmaq me mke u ja. Saxein mke degan tharhabei sha ha Kniqkhoeqmaq iwn seryiw niwn khimi ji than saxein mke ja voivoi ha on ja. ¹⁹ Ke than ma saxein namke by jo ja. Ke thuiq degan Kniqkhoeqmaq la ke gan kashanrien niwn pie tpe ha than napoe man de. Dyde xiq y klauq kthanq ghoi iwn mxaw ha khe ve niwn gan khimi ji me mnui ha than tha napoe man de. ²⁰ Ke la kthanq ghoi gan thuiq than Jeishu Khristu naxieq niwn tloe lonq de jo de. Tynygy sha de tkhoen ke gan shinxui he namkrhien jo de. Ke la kthanq ghoi gan xiq y klauq tpe ha than saxein namke by jo ja.

Kaukiwn xiw pie

²¹ Me ji khie niwn naqpi, tiesa he Kanma iwn maqtanq gan sha niwn Tukhi la nan ji gan axylpi nathuiq by man de. Dyde nan ji la ke la nagy on mei, tne ji sha mei naniwn gan mny man de. ²² Dyde tkhoen ke la neq gan nan ji me natoeq niwn jo de. Nan ji la ke ji nagy mei naniwn mny man de. Neq la nan ji gan aan napoe man de.

²³ Me-e ji Pe-e Kniqkhoeqmaq, Kanma Jeishu Khristu la axylpi ji gan mduirui mduishaw niwn he yn ha kakhie niwn napoe ga jo shan. ²⁴ Khiw kau y khie niwn he me ji Kanma Jeishu Khristu gan khie niwn khimi axylpi me koetanq on ga jo shan. Amen.

Philipi

Katein niwn

Philipi saboi neq la Uropa kauniq glein me Pawlu kausy xiw mriw ha khe niwn Philipi kun iwn tauphy me Pawlu ama mron thunq me on degan tri by niwn sa jo de. Philipi kun la Roma asora tkui me on niwn Makeidawni khoeq me on jo de. Axy niwn khrijen shma ji la ama gan ieqxau by de tkhoen, Philipi tauphy me mtu niwn ji kman vi de tkhoen saboi neq gan tri ha niwn jo de. Gadema saboi neq me tloe glein ama amlunq hoelihoelang ha kadikhiw niwn mlunq gan nu ha jo de. Tynygy niwn mlunq on ha niwn la Jeishu Khristu gan amdaw yn de tkhoen ga jo de.

Saboi neq gan tri ha niwn la ama tkaan ne niwn aktiw me Philipi kun iwn khrijen ji la klonq by niwn gan dan jo de tkhoen koemukoetanq niwn pie tpeie than jo de. Ama khkhien he Philipi kun iwn khrijen ji la neremlala niwn he katonq gadema thakshu y klau khushlu ha de naha aan poe niwn jo de. Oerha on niwn he akdoe gan kdiepha ha Jeishu he amlunq kamnien u than ama ji gan msoe by jo de. Ama ji la Kanma Jeishu he vaan de kamrui ha ashau kautha gan dan niwn la Kniqkhoeqmaq iwn koetanq ga de naniwn, koetanq tneq gan dan ha niwn ma pieriesa gan me ji xui de tkhoen sy y, Khristu gan yn de tkhoen ga de naniwn shaudi dan ha jo de. Khristu he vaan de kamrui niwn khimi gan hoelihoelang niwn he mduirui mduishaw niwn gan Kniqkhoeqmaq poe de naniwn gan tri jo de.

Khrijen ji yn niwn he mniqmniq ashau xinq niwn me hoelihoelang niwn, me gan me kadikhiw niwn, vaan man niq man on niwn, thakamsun ha de naniwn gan adika tri niwn sa jo de. Philipi kun iwn tauphy gan Pawlu khie niwn la jauhoe sy y thaan jo de naniwn saboi neq me nuhoe ha jo de.

Kthanq adoi

Katein niwn

Pawlu katonq ha niwn ji

Khristu dhan he dan niwn ashau

Timawshei he Eipaphrodi than mshyn ha khe niwn ji

Txieq ji he diw she thi she niwn ji on niwn gan shaudi poe niwn

Pawlu he Philipi kun iwn khunpoe ji

Khiwn niwn

Mlau niwn

1 Jeishu Khristu iwn tanna xini ke Pawlu he Timawshei la Philipi kun me on niwn yn niwn khimi ji, ktoenkyn ji he kaklonq ji me natri jo de.

2 Me ji iwn Pe-e Kniqkhoeqmaq he Kanma Jeishu Khristu iwn namxien niwn he mduirui mduishaw niwn ji nan ji me on ga jo shan.

Pawlu la sa kahaw ji than saxein mke niwn

3 Nan ji gan nata niwn ttyn ke la Kniqkhoeqmaq gan mthoeq jo de. **4** Ke la nan ji axylpyi ji than saxein mke ja voivoi degan hoelihoelang niwn he saxein namke by jo de. **5** Nagy de mei nala nan ji la Khristu gan yn thoi de niq kon ave mtien de kthanq ghoi gan thuiq than

ke gan naklonq de tkhoen jo de. **6** Kniqkhoeqmaq la nan ji me maqtanq ghoi gan katon ha sha hana Jeishu Khristu navy beqryn niwn mtien man khiwn than sha man de naniwn ke kadikhiw ja de. **7** Ke la nan ji gan jauhoe nakhie thaan jo de tkhoen tynygy ta jo niwn kashyn ja de. Nan ji la Kniqkhoeqmaq ke gan napoe niwn maqtanq gan sha than naklonq niwn khimi ji jo de. Ke mron thunq me on toen gan ke la Kthanq ghoi gan ieqxau niwn khimi ji gan Kthanq ghoi la nagy de tkhoen khuitan niwn mei naniwn thuiq ha mnui by jo de. **8** Jeishu Khristu nan ji gan nakhie he ke ma nan ji gan nadoen niwn jo de. Neq khuitan ja de naniwn Kniqkhoeqmaq mny ja de.

9 Ke nan ji than saxein mke niwn la nan ji lonq man gan lonq man kakhie rienrien on ha de. Nan ji la

Kniqkhoeqmaq gan mny ja voivoi ha pethon ji he hoi niwn, hoi y niwn ji gan ma ha de. ¹⁰ Tynygy sha la nan ji la aghoi xiw gan xieq de thoeng man de. Nan ji la sepin seryiw on ha Khristu navy beqryn niwn mtien man ajie on y dy de. ¹¹ Jeishu Khristu dhan he mdimkhiw ashau xinq ha de. Tynygy sha la khimi ji la Kniqkhoeqmaq iwn bohan gan nu ha mthoeq ja tyn man de.

Ashau xinq niwn la khristu than

¹² Khunpoe ji jy, ke katonq ha niwn neq ji la Kthanq ghoi gan khimi ji yn than naklonq vi de naniwn nan ji gan ke namny he de ne jo de. ¹³ Tynygy de tkhoen Khristu kthanq thuiq niwn dhan he mron thunq me on ha niwn la xandi in gan kason ji axylypi mkrhe khaan y man de. Tneq me on niwn axy niwn khimi ji ma mny ja jo de. ¹⁴ Ke la mron thunq me on de tkhoen Jeishu Khristu gan yn niwn khimi ji me Kanma la tha khiwshliw sha by ha xiq y klauq Kniqkhoeqmaq iwn piemkun gan thuiq mtynq thuiq jo de.

¹⁵ Nagy mei niwn ji la Jeishu Khristu kthanq gan tauieqshi ha arhaan he thuiq u jo de. Gadema nagy mei niwn ji la Khristu kthanq gan amlunq ghoi he thuiq u jo de. ¹⁶ Tneq gan mny de tkhoen ama ji la ke gan khie niwn mlunq he thuiq u jo de. Kthanq ghoi la nagy de tkhoen khuitan niwn mei naniwn thuiq ha mny by de tkhoen mron thunq me nakein niwn de. ¹⁷ Ke gan tauieqthoenq niwn khimi ji la ama ji la ke khaan y tangoe de ne niwn tkhoen he Khristu kthanq gan thuiq mtynq thuiq jo de. Ama ji amlunq la sepin seryiw niwn on y de. Ke mron thunq me on degan amdaw ielaukhauqkhouq shan naha ta u jo de.

¹⁸ Gadema neq la tangoe niwn sy y de. Ama ji thuiq niwn me mlunq sepin seryiw y ma ja shan, sepin seryiw ma ja shan, Khristu kthanq gan thuiq niwn la tangoe de. Dyde ke ave la hoelihoelang jo de. Vesoe-maq me ma hoelihoelang be man de. ¹⁹ Nagy de mei nala nan ji saxein namke by niwn tkhoen he Jeishu Khristu iwn muiqxaq naklonq de tkhoen Kniqkhoeqmaq ke gan natxon de naniwn ke mny jo de. ²⁰ Ke la Kniqkhoeqmaq maq me k'ja naka on y de naha ke kdon jo de. Khimi ji maq me xiq y thuiq voivoi de ne jo de. Khimi ji la ke sha niwn tkhoen Khristu iwn bohan gan nu than sha beqryn man de. Tynygy nala ke ashau xinq ja shan, diw ja shan ke sha niwn ji la Khristu gan mdon man de naha kdon jo de. ²¹ Nagy de mei nala ke avuiq ashau xinq niwn la Khristu mimoen shanq than ga de. Diw de nala py ha hoi xiw jo de. ²² Akyq neq me ashau xinq ja voi ha Khristu gan khimi ji yn than sha ha de nala ke tne gan xieq ha mei mny y jo de. ²³ Neq xini ashlau me on ha tne gan xieq ha de mei ke mny y de. Diw ha khoeqshniq thunq me Khristu he vaan man on de ne jo de. Nagy de mei nala neq la khoeqra neq

me on ha ashau xinq niwn khaan y hoi xiw vi de.

²⁴ Gadema Ke ashau xinq ha on ha de nala nan ji than py ha hoi de. ²⁵ Ke la ashau xinq ha nan ji axylypi he vaan man on ha man de naniwn ke mny ja de. Nan ji la Kniqkhoeqmaq gan py ha akla ha hoelihoelang than ke naklonq ha man de. ²⁶ Ke la nan ji me ave xinq man navy beqryn degan ke dhan he Khristu Jeishu kthanq py ha mthoeq man de.

²⁷ Nan ji than tangoe niwn la Jeishu Khristu kthanq ghoi gan yn niwn khimi ji he kashanrien niwn ashau xinq ha de. Ke navy la nu ma sa, ke xanqla me on ha the ma sa nan ji ave iwn he tynygy on de ne de. Nan ji amlunq vaan man khe ha khushlu yn de naniwn ke mny man de. Kthanq ghoi gan the ha yn niwn avuiq amlunq kam'jein ha khimi lonq de he ty u ja. ²⁸ Nalieqxau niwn khimi ji gan xiq u nanq ja. Nan ji la tynygy xiq y klauq on niwn tkhoen he Kniqkhoeqmaq la ama ji gan phjau ha nan ji gan la natxon man de naniwn ji gan mnui by man de. Kniqkhoeqmaq la tneq ji kkrhau pi than sha man de. ²⁹ Nan ji la yn de dhan he mkrhe sy y Khristu avuiq neremlala khaan ha than akhon dan jo de. ³⁰ Ke nan ji he vaan de on ha neremlala khaan ha niwn gan nu beshe he ave nan ji the ha niwn de. Khristu avuiq tynygy he niwn neremlala niwn gan nan ji ave khaan ha niwn de.

Khristu aky nien niwn he hoe niwn

2 Nan ji me Khristu he vaan de on de tkhoen tha khiwshliw jo de. Ama nakhie niwn tkhoen he mduirui mduishaw niwn napoe jo de. Nan ji la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he aphau sha niwn jo de. Dyde nan ji lonq de gan lonq de kamxien ha kakhie u ja. ² Ke mlunq hoelihoelang than nan ji lonq man gan lonq man amlunq kam'jein ha on u ja. Kakhie rienrien ha de. Nan ji amlunq ji gan vaan man khe u ja naha namsoe de ne jo de. ³ Me gan me tangoe naha ta nanq ja. Kathoeq de ne niwn he tne gan ma sha nanq ja. Khimi ji la me khaan y py ha tangoe de naniwn gan ta ha akyq kamnien u ja. ⁴ Me avuiq sisi naha tkhoen nanq ja. Khimi avuiq than ma tkhoen u ja. ⁵ Jeishu Khristu me on niwn amlunq nan ji me ma on u ja.

⁶ Jeishu la Kniqkhoeqmaq he vaan de ththein gadema Kniqkhoeqmaq he vaan de ththein de naha kshiwnkie y de.

⁷ Ama la bohan gan kdiepha ha, tanna lonq de he sha ha, khimi xixaq lonq de kkrhau jo de.

⁸ Khimi kkrhau khiwn la, ama gan ama py ha akyq kamnien jo de. Khimi ji la ama gan mthi de naniwn mny gadema Kniqkhoeqmaq iwn pie gan kneqkhi jo de.

Khimi ji la ama gan shenlein
konq me banq ha shinmsoe he
hien by ha mthi by de.

⁹ Dyde Kniqkhoeqmaq la
ama gan shan xiw niwn mtynq me
mdon ha khe by de.

Ama gan axy niwn amiq ji khaan y
bohan hoe niwn he aqna on niwn
amiq gan poe by de.

¹⁰ Khoeqshniq me on niwn,
khoeqra me on niwn he
klena thunq me on niwn axylypi ji la
Jeishu maq me

khawmkhun mdi ha
spaq ja tyn man de.

¹¹ Khimi axylypi ji la
Jeishu Khristu gan axylypi iwn
Kanma naha haw ja tyn man de.

Tynygy de tkhoen Pe-e
Kniqkhoeqmaq iwn mimoen
shanq niwn gan mnui
ja tyn man de.

Aqshi ji he kvan niwn

¹² Dyde khunpoe ji jy, nan ji la ke he on degan mkrhe
kneq niwn sy y de. Ke he on y degan ma Kniqkhoeq-
maq gan kneq ja voivoi niwn de. Kniqkhoeqmaq txon
niwn khimi ji he kashanrien niwn maqtanq gan xiqsa
niwn he katy ha sha u ja. ¹³ Kniqkhoeqmaq la nan ji
amlunq thunq me on ha sha niwn tkhoen jo de.
Kniqkhoeqmaq kei niwn maqtanq nan ji sha ne niwn
mlunq on than Kniqkhoeqmaq namxiw man de. Nan ji
gan thamsun than napoe man de.

¹⁴ Nan ji sha niwn tyn mshimti haw y klauq, ka'ieq y
sha u ja. ¹⁵ Dyde ape ma nan ji gan hoi y sha de naha
nabi ha y than on ja. Nan ji la khuitan mdimkhiw
kkrhau ha de. Nan ji ma ajie on niwn khimi shi,
laupren ji unq me ajie on y niwn Kniqkhoeqmaq iwn
koipy niwn spi ji kkrhau man de. Khimi shi, laupren ji
unq me nan ji la khoeqshan me kvanphra niwn aqshi ji
he kkrhau man de. ¹⁶ Neq ji tshautkhon ashau gan
nagy dan ha de mei naniwn Kthanq ghoi gan khimi ji
me thuiq u ja. Tynygy sha la Khristu navy beqtyn de
niq gan ke ma hoelihoelang ha jo de. Nagy de mei
nala nan ji unq me ke msha xeixei ieliepekhaw katy ha
sha niwn la tanshaan kkrhau y de.

¹⁷ Nan ji la kthanq ghoi gan yn degan luisui sha xaw
haan de he me gan me Kniqkhoeqmaq me ka'au niwn
de. Tynygy ke diw la miema ji nan ji luisui sha niwn
luisui xaw me boe niwn sbjie tui he de. Gadema ke la
kadikhiw ha nan ji axylypi he vaan de hoelihoelang jo
de. ¹⁸ Tynygy he nan ji ma ke he vaan man hoelihoel-
lang shan de.

Timawshei he Eipaphrodi

¹⁹ Kanma Jeishu aliw on la ke la nan ji me Timawshei
gan texiwn la namxoe ha than kdon jo de. Dyde nan ji
kthanq mlan ji gan ke the ha degan la ke hoelihoelang
ha man jo de. ²⁰ Nan ji than amlunq txiexie thaan niwn
Timawshei he niwn khimi neq me ape ma on y de.

²¹ Khimi ji la me avuiq gan shoeq ga de. Jeishu Khristu
ne niwn gan shoeq niwn sy y de. ²² Gadema Timawshei
la nagy yn niwn khimi mei naniwn nan ji mny ja de.
Nagy de mei nala pe-e he vaan de spa sha beshe he
kthanq ghoi gan thuiq niwn me ke he vaan de sha dy
de. ²³ Dyde kema me tne nagy de mei naniwn kema
mny degan nan ji me Timawshei gan ktanle namxoe
than ta jo de. ²⁴ Kema ma texiwn la Kanma la navy he
man de naniwn ke yn jo de.

²⁵ Gadema ke nan ji me me-e ji aphau Eipaphrodi
gan kanmaq xiw mxoe than ne de naha ta jo de. Neq
la ke iwn naqpi he jo de. Ke he maqtanq shaphau, ke
he vaan de ieliepekhaw khan niwn jo de. Neq la nan ji
iwn tloe jo de. Neq gan nan ji la ke me naklonq than
namkaq niwn jo de. ²⁶ Ama la nan ji axylypi gan jauhoe
nadoen thaan jo de. Ama xy y naq niwn gan nan ji the
degan amlunq moen jo de. ²⁷ Ama la diw nene xy y
naq niwn sy ja de. Gadema Kniqkhoeqmaq la ama gan
mxien by jo de. Ama gan mkrhe sy y de, ke gan ma
namxien jo de. Kniqkhoeqmaq la ke gan mlunqma ni-
wn thunq me mlunqma he de ne y jo de. ²⁸ Dyde ke la
nan ji me ne gan namkaq de jauhoe ne thaan jo de.
Dyde nan ji la ne gan katein beqtyn ha hoelihoelang
man de. Ke me ma moen niwn mlunq sxiw man on ga
dy de. ²⁹ Amlunq hoelihoelang ha khrijen naqpi he
ama gan landy sha by u ja. Nan ji la ama he niwn axy
niwn khimi ji gan ma law shan de. ³⁰ Nagy de tkhoen
mei nala Khristu iwn maqtanq gan sha ha diw nene
thaan jo de. Ama ashau gan poe than mxiw pypy jo de.
Nan ji ke gan naklonq de dan y niwn me naklonq jo de.

Khuitan niwn mdimkhiw niwn

3 Kaukiwn xiw haw de ne niwn la, ke iwn khunpoe
ji jy, Kanma me hoelihoelang u ja. Nan ji me natri
khiwn niwn gan tri ja voivoi de ke mshaxe y jo de. Neq
la nan ji gan nadynty than ga de. ² Ui ji he niwn khimi
shi ji gan shaudi khe u ja. Tneq ji sha niwn la hoi y de.
Ne y klauq khrijen kkrhau niwn naqpadi ji gan anapi
katbie he by de. ³ Me ji la anapi katbie niwn gan khan
niwn he khuitan niwn Kniqkhoeqmaq iwn khimi ji jo
de. Me ji la Kniqkhoeqmaq gan ama iwn Muiqxaq
dhan he spaq u niwn de. Me ji sha niwn khaan y Jeishu
Khristu me ji than nasha by niwn ji me kanei u niwn
de. ⁴ Ke kema me la kema kanei than hoi niwn kthanq
ji on de. Khimi lonq man ama sha niwn ji gan kanei
than kthanq on ja de naha ta la ke la py ha on de. ⁵ Ke

ashau niqva ja de on degan anapi natbie jo de. Isreila axui, Benjamin asien iwn khuitan Heibru khimi lonq de jo de. Pieriesa gan kneq niwn Pharishei lonq de jo de. ⁶ Amlunq thauqhoe niwn khan gan Jeishu txuiq xui niwn yn niwn khimi ji gan neremsausau than sha niwn jo de. Ke la pieriesa gan kneqkhi ha on niwn mdimkhiw niwn khimi lonq de jo de. ⁷ Gadema kausy gan kema avuiq avanq on niwn ji la ave Khristu avuiq tanshaan ga de naha ke ta jo de. ⁸ Neq khaan y axylypi ji la avanq on y niwn he ta jo de. Ke iwn Kanma Jeishu Khristu gan mny niwn la avanq on na vi de tkhoen ke la axy niwn ji gan kdiepha vi de. Ke la Khristu he kajoen rien than neq ji gan taunoen taushoe ji he ta jo de. ⁹ Ke la ama he amlunq vaan de khe de ne jo de. Pieriesa la ke gan sha ja naha nahaw ha ke sha pi gadema ke mdimkhiw niwn sy y man jo de. Gadema ke la Khristu gan yn de tkhoen Kniqkhoeqmaq la ke gan mdimkhiw de naha nata jo de. Ke la Khristu gan yn de tkhoen he Kniqkhoeqmaq maq me hoi ja de. ¹⁰ Ke la Khristu he ama gan xinq beqryn he niwn bohan gan mny de ne jo de. Jeishu Khristu neremsausau khan niwn me aphau sha ha kauruiq be de ne jo de. Khristu he kkrhau de ne de tkhoen ama diw beshe he diw de ne jo de. ¹¹ Dyde Kniqkhoeqmaq la ke gan diw niwn kon naxinq he beqryn man de.

¹² Neq axylypi gan ke dan dy de. Kniqkhoeqmaq la ke gan ama ne niwn he kkrhau than nasha khiwn dy de naha haw niwn sy y de. Gadema ke la Jeishu Khristu he ththein than ke katy ha sha niwn jo de. Tynygy de tkhoen ke gan naxieq niwn de. ¹³ Ke iwn khunpoe ji jy, ke la koipau niwn sy y de naniwn gan mny ja de. Gadema ke sha niwn haan de la khiwn niwn gan kani ha kanmaq me on niwn gan kdon ha katy jo de. ¹⁴ Dyde ke la shu gan dan than atny me kauxui jo de. Shu neq la Kniqkhoeqmaq la ke gan Jeishu Khristu dhan he khoeqshniq me nakauq niwn de.

¹⁵ Me ji thunq iwn atuinon on niwn khrijen axylypi la tneq he niwn amlunq ji gan la shan de. Nan ji la nagy mei niwn ji me amlunq ji axy on de nala Kniqkhoeqmaq la nan ji gan khuitan kneqthoenq than naklonq man de. ¹⁶ Nagy ma ja shan, me ji la ave mtien de xui niwn arinon ji he tlele kanmaq me lyiw u shi.

¹⁷ Khunpoe ji jy, ke sha beshe he nan ji vaan man sha u ja. Ke ji la nan ji gan namnui niwn aku he tlele ashau xinq niwn khrijen ji gan tkhoenq u ja. ¹⁸ Nan ji gan ke nahaw ja voivoi beshe he ave ma mxuiq tui natui he ke nahaw de ne niwn la Khristu iwn shenlein gan ieqxau niwn khimi ji amdaw on de. ¹⁹ Kniqkhoeqmaq la ama ji gan phjau by man de. Ama ji iwn phra la ama ji iwn ajaw ga de. Ama ji sha niwn k'ja naka ji gan kathoeq lau vi de. Ama ji ta niwn la khoeqra me on niwn ji gan oeda niwn ga de. ²⁰ Gadema me ji than khuitan niwn in la khoeqshniq me ga de. Me ji gan txon niwn Kanma Jeishu Khristu la khoeqshniq iwn vy de naha kdon ha

on niwn jo de. ²¹ Ama la bohan gan kakon ha axylypi gan mkaw man de. Ama la me ji iwn tha on y niwn kle-na akyq gan namsoe man de. Dyde me ji la ama me on niwn m'an than hoi niwn akyq he on man de.

Txu niwn ji

4 Dyde ke khie niwn khunpoe ji jy, nan ji la Kanma gan anienmrien khiwshliw akla ha on u ja. Nan ji gan ke nakhie jo de, nadoen jo de. Nan ji la ke gan hoelihoelang he jo de. Ke sha niwn avanq ji jo de.

² Ke iwn siesa Eijudi he Shutun xini jy, nan xini la Kanma Jeishu txuiq xui de tkhoen amlunq vaan man on hy ja naha ke nahaw de ne jo de. ³ Ke he maqtanq shaphau jy, ke la nan gan akla jo de. Nuipuidi neq xini amlunq vaan man on than klonq ve ja naha ke nahaw ve de ne jo de. Tneq ji la ke he vaan de Kthanq Ghoi gan khimi ji the than katy u niwn de. Kleiman he axy niwn ke he maqtanq shaphau ji ma tynygy katy ha sha u jo de. Kniqkhoeqmaq la neq ji amiq gan tshautkhon ashau dan niwn ji iwn ashau saboi thunq me tri ha khe jo de.

Kniqkhoeqmaq gan mthoeq niwn he saxein mke niwn

⁴ Kanma Jeishu Khristu menan amlunq hoelihoelang sha ha on ja voi ja. Ke nahaw beqryn niwn la amlunq hoelihoelang u ja.

⁵ Khimi hoija axylypi ji gan a'njawa'nja on niwn mnui ja. Kanma la texiwn la vy beqryn ga dy de. ⁶ Tne gan ma moen niwn mlunq on u nanq ja. Nan ji saxein mke niwn ttyn Kniqkhoeqmaq gan mthoeq ha nan ji ne niwn ji gan ama me haw by u ja. ⁷ Nan ji kneqthoenq than dan y niwn mduirui mduishaw niwn gan Kniqkhoeqmaq napoe man de. Mduirui mduishaw niwn tneq tkhoen he xiq niwn on y klauq Jeishu Khristu he aphau sha ha de.

⁸ Khiwn la aphau ji jy, tne la khuitan niwn mei, law than hoi niwn mei naniwn ta ha de. Tne la sy ja de, sepin ja de, khie shan de, mdu than hoi de naniwn gan ta ha de. Tne la aghoi xiw naniwn he mthoeq shan de naniwn ji gan ta u ha de. Neq ji gan nan ji amlunq me mriekie shan de. ⁹ Nan ji la ke me katu khiwn ha dan niwn, ke me nu niwn, ke me the niwn ji gan sha u ja. Tynygy sha la Kniqkhoeqmaq la mduirui mduishaw niwn gan napoe ha nan ji he vaan man on man de.

¹⁰ Nan ji la ke gan naklonq de ne niwn mlunq on beqryn jo de tkhoen ke la Kanma menan jauhoe amlunq hoelihoelang than jo de. Nan ji la ke gan nata ja voivoi jo de naniwn ke mny jo de. Gadema nan ji la ke gan naklonq than alan on y de. ¹¹ Ke me ne niwn on de naha haw ne niwn sy y jo de. Ke la ape niq gan ma on niwn mtien man he kadikhiw than katu khiwn dy jo de. ¹² Ke me sxiw de on gadema on de thoenq ja de. Ke ne niwn khaan y py degan ma ke on de thoenq ja de. Ape

niq gan ma nagy kadikhiw ha de mei naniwn ke katu khiwn dy jo de. Ke mna'au sa ha niwn ma sa, mxan kloeloe niwn ma sa, ne niwn khaan y amdaw on niwn ma sa, ne niwn khaan y on y niwn ji gan ke katon khiwn dy jo de. ¹³ Ke gan tha napoe niwn Khristu dhan he axylypi gan ke sha de knaq jo de.

¹⁴ Gadema neq la ke ne xinxiwn degan nan ji ke gan naklonq niwn la jauhoe hoi thaan jo de. ¹⁵ Philipi kun iwn yn niwn khimi ji jy, nan ji ke me kauvixun namkaq ha naklonq niwn nan ji mkrhe ga de naniwn nan ji mny ja de. Nan ji la kanmaq xiw kthanq ghoi gan the thoi degan ke la Makeidawni kon thaw degan nan ji mkrhe ke me kauvixun namkaq ga jo de. Axy niwn khrijen tauphy iwn ke gan tynygy naklonq y jo de. ¹⁶ Ke la Makeidawni khoeq he Tasaloni kun me on degan nan ji la xinq ni de xinxiwn ke me tkaan ji namkaq jo de. ¹⁷ Nan ji kauvixun namkaq than ke tynygy tpeie niwn sy y jo de. Kniqkhoeqmaq la nan ji gan saxein naphru than gan ne ga jo de. ¹⁸ Ave ke ne niwn nan ji namkaq niwn ashiqshiq gan ke dan pi jo de. Nan ji Eipaphrodi

kon nathein ha namhen niwn ji la py thaan jo de. Nan ji iwn kauvixun la Kniqkhoeqmaq menan mnanqvin niwn he luisui sha niwn jo de. Kniqkhoeqmaq la dan ha amdaw mdikyq thaan jo de. ¹⁹ Ke niwn Kniqkhoeqmaq la nan ji ne niwn axylypi ji gan Jeishu Khristu sha niwn tkhoen he Kniqkhoeqmaq ama iwn kaurein niwn thunq iwn napoe man de. ²⁰ Me ji Pe-e, Kniqkhoeqmaq gan tshautkhon man mthoeq u shi. Amen.

Kaukiwn xiw mlau niwn

²¹ Jeishu Khristu gan yn niwn Kniqkhoeqmaq iwn khimi ji gan namlaan ja jo de naha haw by ve ja. Ke he on niwn naqpi je ji ma namlaan ja jo de naha haw by ve ja. ²² Neq me on niwn Kniqkhoeqmaq iwn khimi ji ma nan ji gan namlaan ja jo de. Xandi Keisa ji inpy ji iwn tanna ji ma jauhoe namlaan thaan jo de.

²³ Kanma Jeishu Khristu iwn koetanq la nan ji he vaan man on ja jo shan. Amen.

Kawlawshei

Katein niwn

Tloe Pawlu tri niwn Kawlawshei saboi neq la Roma asora iwn Asha naha kauq niwn kauniq iwn Eiphe kun kniqshie phan me on niwn Kawlawshei tauphy me tri niwn sa jo de. Tauphy neq la tloe Pawlu mriw ha khe niwn tauphy sy y jo de. Gadema Kawlawshei kun on niwn kauniq me maqtanq sha than Pawlu kshiwn ha de tkhoen Eiphe kun me on niwn maqtanq kasha ji gan Kawlawshei kun me toeq by jo de. Tauphy tneq me kman niwn gan mtu niwn shma ji la Kniqkhoeqmaq gan mny than he txon niwn khuitan dan than khoeqshan gan mkaw niwn anan ji he aqna ka'on ji gan akla ha de naha mtu u jo de. Neq khaan y anapi tbie niwn, asani he axy niwn ji he klau niwn arinon ji gan koipy xui ha sha than ma mtu jo de.

Pawlu la khuitan niwn khrijen ji iwn kthanq gan tri ha ama ji mtu niwn tneq ji la kman vi de naniwn gan mnui jo de. Ama adika tri de ne niwn la Jeishu Khristu la txon niwn gan koipy poe ha niwn Kanma de naniwn, tynygy yn y klau axy niwn yn niwn he sha niwn ji la Kanma he xanqla vi de naniwn, Kniqkhoeqmaq la Khristu dhan he khoeqra neq gan mriw ha ama dhan he khoeqra neq gan ama me mhen beqtyn de naniwn, khoeqra neq me on niwn khimi ji txon niwn gan dan than haan de mkrhe niwn lan la Khristu he vaan de kamrui ha ga de naniwn mtu jo de. Neq khiwn gan ama mtu niwn kthanq ji gan nagy xui ha ashau xinq ha de mei naniwn tri jo de. Saboi neq gan Kawlawshei tauphy me mhen by niwn Tukhi he vaan de Oneisin ma kauruiq de naniwn la amlunqkvaq than hoi vi de. Oneisin la Philimon iwn tanna kkrhau ha ama than Philimon saboi gan Pawlu tri niwn jo de.

Kthanq adoi

Katein niwn

Khristu he ama poe niwn txon niwn

Khristu menan ashau xinq niwn

Khiwn niwn

Mlau niwn

1 ¹⁻² Ke Pawlu he me ji iwn naqpi Timawshei ke xini la Kawlawshei kun me on niwn Khristu gan yn ha sepin niwn nan ji menan sa natri ja gan. Ke Pawlu la Kniqkhoeqmaq aliw he Jeishu Khristu iwn tloe jo de.

Me ji iwn Pe-e Kniqkhoeqmaq la nan ji gan koetanq he mduirui mduishaw niwn napoe ga jo shan.

Koemukoetanq niwn he saxein mke niwn

³ Nan ji than saxein namke by niwn ttyn, me ji iwn Kanma Jeishu Khristu iwn Pe-e Kniqkhoeqmaq gan ke xini la mthoeq ja voivoi jo de. ⁴ Nagy de mei nala, Khristu Jeishu gan nan ji yn ha Kniqkhoeqmaq iwn khimi ji gan khie niwn ke ji the de tkhoen jo de. ⁵ Khuitan niwn pie, kthanq ghoi gan nan ji me natiwn maq degan tne kthanq ghoi iwn napoe niwn kdon niwn kthanq gan nan ji the de tkhoen ke xini hoelihoelanq jo de. Dyde khoeqshan konq me nan ji than nakhe by

niwn kdon niwn kon nan ji iwn yn niwn he khie niwn la thaw niwn jo de. ⁶ Nan ji me natiwn niwn kthanq ghoi tneq la khoeqra me on niwn mtynq ttyn menan kthanq ja dy de. Kthanq ghoi tneq nan ji the maq ha Kniqkhoeqmaq iwn koetanq gan kneqthoenq de niq kon nan ji la aghoi dan beshe he mtynq ttyn me on niwn khimi ji ma aghoi dan dy de. ⁷ Nan ji la Kniqkhoeqmaq iwn koetanq gan kneqthoenq than Eipaphra namtu niwn jo de. Eipaphra la ke ji he me ji khie niwn Khristu iwn tanna lonq de jo de. Ama la ke ji tausa tiesa he Kniqkhoeqmaq iwn maqtanq gan sha niwn jo de. ⁸ Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la nan ji gan napoe niwn khie niwn kthanq gan ke ji me nathuiq by niwn jo de.

⁹ Dyde ke ji la nan ji kthanq tneq the de niq kon nan ji than saxein namke by niwn la knau kau y jo de. Kniqkhoeqmaq la nan ji gan nagy na'on he de ne mei naniwn mny he than saxein namke by jo de. Kniqkhoeqmaq la nan ji gan Sepin Seryiw niwn Muiqxaq napoe

niwn pethon he kneqthoenq niwn gan napoe than saxein namke by jo de. ¹⁰ Khiwn la Kanma ne he on ha than, kanma amlunqvaq than, nan ji sha ja voi ha man de. Nan ji la hoi niwn maqtanq ashiqshiq sha ja voi ha Kniqkhoeqmaq gan py ha mny u man de. ¹¹ Nan ji la mdimkhiw niwn he amlunqshau niwn amdaw on than Kniqkhoeqmaq la ama iwn bohan on niwn axylypi ji he nan ji gan aan napoe than ke ji saxein namke by jo de. Dyde nan ji la hoelihoelanq niwn amlunq on man de. ¹² Pe-e Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u man de. Kniqkhoeqmaq la ama iwn khimi ji than kvan niwn khoeq me mxiw ha khe niwn aghoi ji gan nan ji ma dan than nan ji gan namsyn niwn jo de. ¹³ Kniqkhoeqmaq la me ji gan khoeqmu iwn bohan kon txon ha ama khie niwn Spa iwn khoeq me namsoe dy de. ¹⁴ Ama iwn Spa dhan he me ji iwn ajie gan namxoe ha me ji gan Saten xuipei iwn bohan kon naloe he dy de.

Khristu iwn mimoen shanq niwn

¹⁵ Kniqkhoeqmaq gan ape ma nu ha y gadema Khristu la khimi ji me Kniqkhoeqmaq iwn amoen mnui by jo de. Khristu la Kniqkhoeqmaq iwn shloe kausy kkrhau ha mriw niwn axylypi khaan y shanq jo de. ¹⁶ Khristu dhan he Kniqkhoeqmaq la axylypi gan mriw niwn jo de. Khoeqshan he kledi khoeqra, nu ha niwn he nu ha y niwn, bohan hoe niwn anan ji he thoeq ji axylypi gan Khristu dhan he Khristu than mriw by niwn de. ¹⁷ Axylypi on y man de niq kon Khristu la on dy de. Khristu iwn bohan he axylypi la ama mtynq me ama koipy on niwn ga jo de. ¹⁸ Khristu la tauphy iwn aluq, tauphy la ama iwn akyq jo de. Ama la tauphy iwn ashau katon niwn jo de. Ama gan Kniqkhoeqmaq la diw niwn kon kausy xiw tshautkhon xinq beqtyn he niwn jo de. Khristu la khoeqra he khoeqshan neq me tangoe niwn kkrhau than Kniqkhoeqmaq tynqy sha niwn jo de. ¹⁹ Kniqkhoeqmaq iwn koipy niwn gan ama Spa me on than Kniqkhoeqmaq ne jo de. ²⁰ Kniqkhoeqmaq la ama Spa dhan he khoeqshan khoeqra axylypi ama me kauq beqtyn than aliw on jo de. Ama iwn spa shenlein kon me athi loe niwn dhan he axylypi ji gan Kniqkhoeqmaq la mduirui mduishaw sha beqtyn jo de.

²¹ Nan ji iwn hoi y niwn amlunq tkhoen veshin me Kniqkhoeqmaq he xanqla niwn me on ha ama iwn txieq kkrhau vi dy de. ²² Gadema ave Kniqkhoeqmaq iwn Spa la khimi kkrhau ha diw niwn dhan he Kniqkhoeqmaq la nan ji gan ama he kshan he dy de. Kniqkhoeqmaq ngy de tynqy sha mei nala nan ji gan ama maq me nakauq degan nan ji la seryiw ha ajie on y, kman y on ha than jo de. ²³ Nan ji la khuitan yn ja voi ha khiwshliw on ha de. Kthanq ghoi the degan nan ji dan niwn kdon niwn kon mthui ha y de. Nan ji the khiwn niwn kthanq ghoi ne gan khoeqra mtynq ttyn me on niwn

khimi ji gan thuiq dy de. Ke Pawlu la kthanq ghoi tneq iwn tanna kkrhau dy de.

Tauphy than Pawlu sha niwn

²⁴ Nan ji than neremsausau ha de tkhoen ke hoelihoelanq vi. Khristu la ke gan neremsausau he de ne niwn gan axylypi neremsausau on than ke kauxiw khiwn dy de. Khristu iwn akyq, tauphy gan klonq than ke tynqy sha niwn jo de. ²⁵ Kniqkhoeqmaq la ke gan ama iwn piemkun koipy niwn nan ji gan nathuiq by than nasin niwn de. Dyde tkhoen ke la tauphy iwn tanna kkrhau niwn dy. ²⁶ Kniqkhoeqmaq la veshin me ama iwn mshyn niwn ji gan mxaw ha khe gamaq ave la ama iwn khimi ji gan mny he dy. ²⁷ Kniqkhoeqmaq la axy niwn khimi axui ji than ama mshyn niwn ji najie de m'an than hoi than mei naniwn ama iwn khimi ji gan mny he dy. Mshyn niwn tneq la axy niwn khimi axui naniwn nan ji thunq me ma Khristu on ja de. Dyde Kniqkhoeqmaq iwn mimoen shanq niwn gan nan ji ma dan ha de naniwn kdon ha ja. ²⁸ Ke ji la Khristu kthanq gan khimi ji me haw u jo de. Kniqkhoeqmaq napoe niwn pethon he me ji la khimi ttyn gan msoe u jo de. Khristu he vaan de kamru niwn khimi gan Kniqkhoeqmaq maq me tiwn degan koipy than me ji tynqy sha niwn de. ²⁹ Dyde ke la tynqy aksha ha maqtanq sha jo de. Khristu la ke gan napoe niwn bohan koipy niwn he ke sha jo de.

Pawlu he Kawlawshei khimi ji iwn yn niwn

2 Ke la nan ji he Lawdiki kun me on niwn khimi ji, ke gan nanu kau y niwn axy niwn khimi ji avuiq klonq than najie de amlunq moen ha sha ha than mei naniwn namny he de ne jo de. ² Ke ngy de tynqy sha mei nala, ama ji axylypi ji gan ke aan poe de ne de tkhoen de. Ama ji ttoi kakhie niwn he kamru u ja naniwn ma haw de ne jo de. Kniqkhoeqmaq iwn piemkun gan ama ji khuitan kneqthoenqpi niwn he m'an than hoi niwn saxein ji ama ji dan pi than ke ne vi de. Tneq he Khristu naniwn Kniqkhoeqmaq iwn mxoe niwn gan ama ji mny man de. ³ Khristu la mxaw ha khe niwn Kniqkhoeqmaq iwn kvanxoe niwn pethon he mnythoenq niwn ji gan mny than klonq ha ja de.

⁴ Ape ma pietuiq he nan ji gan bau ha nam'jon ha y than ke tynqy nahaw de ne jo de. ⁵ Ke akyq la nan ji he xanqla gamaq amlunq la nan ji he vaan de on ja jo de. Nan ji la amlunq vaan de on ha Khristu gan yn niwn me khiwshliw vi naniwn mny de tkhoen ke hoelihoelanq vi jo de.

Khristu he vaan de xinq niwn

⁶ Nan ji la Khristu Jeishu gan Kanma naha koeban de tkhoen ama he vaan de on voivoi u ja. ⁷ Ama me nan ji iwn ajun ji mxa u ja. Ama pie gan py ha kneq khiwn la

ashau xinq u ja. Eipaphra he ama iwn aphau ji nan ji gan namtu niwn ji he nan ji py ha khiwshliw yn ha de. Kniqkhoeqmaq gan koemukoetanq ha mthoeq u ja.

⁸ Ape ma nan ji gan donq nathonq ha nanien ha y than shaudi khe u ja. Axy niwn shma ji la khimi ji iwn arinon, khoeqshan khoeqra gan mkaw niwn anan glein ji kon navy niwn, ta niwn ji he pethon ji gan mtu by de. Ta niwn tneq ji he pethon ji la Khristu he kba y de. ⁹ Khristu la khimi kkrhau degan ama la Kniqkhoeqmaq iwn koipy niwn he ashau xinq jo de. ¹⁰ Nan ji la Khristu he vaan de on de tkhoen koipy vi dy. Ama la bohan hoe niwn anan ji he axylipi ji gan mkaw niwn jo de.

¹¹ Khristu he vaan de on de tkhoen nan ji la anapi tbie niwn gan dan dy. Anapi tbie niwn tneq la khimi sha niwn sy y de. Ajie sha de ne niwn gan kdiepha ha than Khristu la nan ji gan anapi tbie niwn gan napoe niwn jo de. ¹² Nan ji batizen khan degan nan ji ajie sha de ne niwn gan Khristu he vaan de m'u u vi dy. Ama gan diw niwn kon xinq he beqryn niwn Kniqkhoeqmaq iwn bohan gan nan ji yn de tkhoen Khristu he vaan de diw niwn kon nan ji ma xinq beqryn de. ¹³ Nan ji la veshin me ajie sha ha pieriesa gan xui y niwn axy niwn khimi axui ji de tkhoen diw niwn ji he de. Gadema Kniqkhoeqmaq la Khristu he vaan de ashau naxinq he dy de. Me ji iwn ajie axylipi ji gan namxoe dy de. ¹⁴ Me ji iwn kman niwn gan tri niwn sa gan mthui ha khe vi dy. Sa tneq gan Khristu iwn shenlein me hien by hana phjau vi dy de. ¹⁵ Kniqkhoeqmaq la bohan hoe niwn anan ji gan Khristu iwn shenlein he knaq niwn gan thoeq ji he khimi ji maq me mnui by jo de.

¹⁶ Dyde pieriesa thunq me tri he sa niwn, ni niwn, arinon iwn shni sha niwn, xa shie niwn shni, T'ja Mniq ji gan nan ji xui y de tkhoen nan ji gan khimi ji nabi nanq shan. ¹⁷ T'ja Mniq tneq he pieriesa ji la ave maq me vy than dekoji he jo de. Khristu iwn khuitan niwn ga.

¹⁸ Axy niwn shma ji kman niwn me kamnien ha thoeq ji gan spaq than namtu de. Ama ji iwn nam'jon niwn me xui u nanq ja. Tynygy xui la txon niwn avanq lauq man de. Tne shma ji la manthon gan katein de tkhoen Kniqkhoeqmaq kthanq hoibei kneqthoenq de naha ama ji ajon sha niwn de. Ama ji la khimi ji ta niwn he haw ha kamthoeq u de. Gadema ama ji la kamthoeq na tne ma on y. ¹⁹ Ama ji la akyq iwn aluq he niwn Khristu gan kajiwu u y dy. Khristu iwn tkhoen niwn dhan he akyq me on niwn axietan ji he thaxui ji kash-tau ha sana ji dan hana Kniqkhoeqmaq iwn aliw he akyq bre xiwn jo de.

Khristu he vaan de diw niwn he ashau xinq niwn

²⁰ Nan ji la Khristu he vaan de diw dy de tkhoen khoeqra neq iwn arinon gan nan ji kneq de ne y dy. Dyde nagy de khoeqra iwn namkaw niwn me on beshe

he khoeqra iwn arinon gan kneq man by. ²¹ Nagy de tkhoen, "Kshiwu ha y, msan ha y, mladie ha y," naniwn pieriesa ji gan xui be man mei. ²² Pieriesa tneq ji gan kakon khiwn la avanq on y dy. Tne ji la khimi ji mtu niwn arinon ji ga. ²³ Mtu niwn tneq ji la pethon on he ga de. Mtu niwn tneq me Kniqkhoeqmaq than aksha niwn amlunq, me-e gan me-e kamnien niwn, me-e akyq gan kakloe niwn ji kauruiq jo de. Gadema mtu niwn tneq ji la ajie sha y than naklonq ha y.

Kniqkhoeqmaq aliw he ashau xinq niwn

3 Nan ji la Khristu he vaan de diw niwn kon xinq beqryn u dy de tkhoen Kniqkhoeqmaq iwn t'a phan me knoenq ha on niwn Khristu iwn mtyng, khoeqshniq he kba niwn ji gan shoeq u ja. ² Nan ji la khoeqra me on niwn ji he kba niwn ji gan ta y klauq khoeqshniq he kba niwn ji gan ta u ja. ³ Nagy mei nala, nan ji diw ha ave ashau xinq niwn la Kniqkhoeqmaq me Khristu he vaan de mxaw ha khe vi de. ⁴ Nan ji iwn ashau khuitan la Khristu jo de. Ama la khoeqra me vy beqryn degan nan ji ma ama he vaan de on ha ama iwn miamoen naxi man de.

Ashau kautha he ashau kauxiwn

⁵ Dyde mdu niwn amlunq me xui u nanq ja. Nuipui sy y niwn he vaan de i niwn, hoi y se y niwn ashiqshiq sha niwn, amlunq thunq me nuipuidi naqpadi he i than sisi ta niwn, hoi y niwn gan mdu niwn, oerha on niwn ji gan vaqpha u vi ja. Oerha on niwn la amoen gan spaq niwn he de. ⁶ Khimi ji la tynygy sha de tkhoen Kniqkhoeqmaq kdoe thaw ha ama ji gan shaukhoen poe man de. ⁷ Veshin me nan ji ma hoi y niwn lan tneq me xui ha on u jo de.

⁸ Gadema ave la tne ji gan sha ha y dy de. Kdoe thaw niwn, kdauthu niwn, khimi ji gan mtiwliw niwn, skoe niwn, proepra niwn pie ji gan kdiepha vi ja. ⁹ Me-e ttoi kabau u nanq. Mdu niwn amlunq he hoi y sha niwn akjan gan kdiepha u vi ja. ¹⁰ Nan ji la ave khimi kautha kkrhau dy de. Kniqkhoeqmaq la nan ji iwn athunq me hoi niwn akjan gan namkoen ha ama iwn amoen he py ha ththein than nasha dy de. Dyde nan ji la ama gan khuitan mny man de. ¹¹ Dyde Judaq khimi, axy niwn khimi axui, anapi tbie niwn gan khan niwn khimi, khan y niwn khimi, joenjaan niwn khimi, rein niwn khimi, tanna, loe niwn khimi on y dy de. Khristu lonq de xdyn tangoe ga de. Khristu la ama gan yn niwn khimi axylipi ji thunq me on jo de.

¹² Nan ji la Kniqkhoeqmaq xieq niwn khimi ji jo de. Kniqkhoeqmaq la nan ji gan nakhie ha ama iwn seryiw niwn khimi kkrhau he dy de. Dyde nan ji la mxien niwn, anon hoi niwn, kamnien niwn, a'njawa'nja on niwn he amlunqshau niwn ji on u ja. ¹³ Nan ji la nanma ji ttoi kdoe thaw u nanq ja. Lonq de la nan gan hoi y nasha

la ama iwn kman niwn gan mxoe by ja. Kanma la nan iwn ajie gan namxoe beshe he nan ma mxoe ja. ¹⁴ Tanygy lonq de he lonq de kakhie niwn dhan he nan ji kapon niwn koipy man de. ¹⁵ Khristu iwn mduirui mduishaw niwn la nan ji iwn amlunq gan namkaw ja shan. Nan ji axylypi la akyq haan de iwn abyn ji jo de. Dyde nan ji gan vaan de mduirui mduishaw niwn me on than Kniqkhoeqmaq nakauq niwn jo de. Kniqkhoeqmaq gan koemukoetanq u ja. ¹⁶ Khristu iwn pie kthanq ta u voivoi ja. Nan ji la lonq de gan lonq de Khristu kthanq kamtu ha pethon he kamsoe u ja. Nan ji la shalen alon ji, Kniqkhoeqmaq gan mthoeq niwn alon ji, Muiqxaq he klau niwn alon ji xui ha Kniqkhoeqmaq gan koemukoetanq u ja. ¹⁷ Nan ji maqtanq sha niwn, haw niwn ttyn me Kanma Jeishu iwn tausa sha pi u ja. Kanma Jeishu dhan he Pe-e Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u ja.

Khrijen inpy ji avuiq mtu niwn

¹⁸ Nuiipui ji jy, nanma ji iwn naqpa ji namkaw niwn gan kneq u ja. Kanma Jeishu iwn txuiq ji de tkhoen nan ji tanygy sha shan u ja de.

¹⁹ Naqpa ji jy, nanma ji iwn nuiipui ji gan khie u ja. Ama ji gan kloee u nanq ja.

²⁰ Spi shnau ji jy, nanma ji iwn noi pe pie axylypi gan kneq voivoi u ja. Nan ji tanygy kneq la Kanma amlunqkvaq man de.

²¹ Pe-e ji jy, nanma ji iwn spi shnau ji gan tne ma sy y klauq kdoe mshau u nanq ja. Tanygy sha la ama ji gan thakshu he man de.

²² Tanna ji jy, nanma ji iwn kanma ji pie gan kneqpi u ja. Kanma ji la nan ji gan namthoeq than ama ji tkhoenq degan nienq kneq niwn sy y man de. Kniqkhoeqmaq gan law de tkhoen khuitan niwn amlunq he maqtanq sha u ja. ²³ Nan ji tne ma shasha khimi ji than sha he sy y de. Kniqkhoeqmaq than sha beshe he amlunq thauqhoe ha sha u ja. ²⁴ Kanma Jeishu la nan ji gan avanq napoe ha ama nahaw niwn he aghoi napoe man de naniwn nan ji mny u ja. Nan ji iwn khuitan niwn Kanma la Khristu ga jo de. ²⁵ Khimi lonq de la ajie gan sha la ajie iwn avanq gan Kniqkhoeqmaq kon dan man de. Kniqkhoeqmaq la ape iwn mime gan ma tkhoen y de.

4 Kanma ji jy, nanma ji iwn tanna ji gan hoibeitkhoen ha amlunq ghoi khe u ja. Nan ji ma by khoeqshan me Kanma on ja de naniwn mny u ja.

Txu niwn ji

² Saxein mke than ktiw khe u ja. Saxein mke toen me kthykly (thali y klauq) mke ha Kniqkhoeqmaq gan koemukoetanq u ja. ³ Nan ji saxein mke degan ke ji than ma namke by ja. Kniqkhoeqmaq iwn kthanq haw ha than thawkha namhunq by than saxein namke by ja.

Dyde mxaw ha khe niwn Khristu kthanq gan khimi ji me ke ji thuiq ha man de. Ke la kthanq tneq tkhoen he kamkrhien ha niwn jo de. ⁴ Dyde ke haw ha niwn kthanq tneq gan sanrau haw ha than saxein namke by ja.

⁵ Nan ji la Kanma Jeishu gan yn y niwn khimi ji gan pethon he kamriw u ha ktiw ttyn me dan niwn mtien man aghoi gan sha u ja. ⁶ Nan ji la ama ji gan khie ha ama ji amlunq koen than haw ja. Kthanq Ghoi gan nadiwnq niwn khimi ttyn me hoibeit nagy mkonq ha de mei naniwn mny u ja.

Kaukiwn xiw mlau niwn

⁷ Tukhi la ke kthanq ji gan nan ji me nathuiq pi man de. Ama la ke khie niwn khrijen naqpi, tiesa he kanma iwn maqtanq sha niwn lonq de jo de. Ke he vaan de Kanma iwn tanna sha niwn jo de. ⁸ Ke la ama gan nan ji me natoeq niwn la ke ji kthanq nan ji me nathuiq pi than he nan ji gan aan napoe than jo de. ⁹ Ama la Oneisin he vaan de navy man de. Oneisin la me ji iwn khie niwn khrijen naqpi lonq de jo de. Ama la nan ji on niwn kun iwn yn niwn me tiesa on niwn khimi jo de. Ama xini la neq iwn kthanq ji gan nan ji me nathuiq pi man de.

¹⁰ Ke he vaan de mron thunq me on niwn Aritakhu la nan ji gan namlaan ja de. Banaba iwn naqpi ton niwn Maku ma nan ji gan namlaan ja de. Ama iwn kthanq tri niwn sa gan nan ji dan dy de. Nan ji me navy la, landy by u ja. ¹¹ Jutu naha kauq niwn Jeishu ma nan ji gan namlaan ja de. Neq ji lonq thunq de xdyn Kniqkhoeqmaq iwn maqtanq gan ke he vaan de sha niwn Judaq khimi ji jo de. Ama ji tkhoen he ke tha amdaw dan vi.

¹² Nan ji thunq iwn lonq de, Khristu Jeishu iwn tanna Eipaphra ma nan ji gan namlaan ja de. Nan ji avuiq ama la saxein namke by ja voi jo de. Nan ji iwn yn niwn khiwshliw than Kniqkhoeqmaq nasha he niwn gan nan ji mny than ama la saxein namke by jo de. ¹³ Ama la nan ji than he Lawdiki kun, Heipoli kun me on niwn khimi ji than thakamsun ha maqtanq sha niwn gan ke nathuiq ha ja de. ¹⁴ Me ji khie niwn aphau kshi shma Luka he Deima xini ma nan ji gan namlaan ja de.

¹⁵ Lawdiki kun me on niwn yn niwn khimi ji gan ke shaudi dan niwn thuiq by u ja. Nupha he ama in iwn tauphy ji gan ma namlaan niwn kthanq thuiq by u ja. ¹⁶ Sa neq gan nan ji tauphy me on niwn ji phe khiwn la Lawdiki kun me on niwn tauphy ji ma phe u ja shan. Lawdiki kun me on niwn tauphy ji than ke tri niwn sa gan ma nan ji phe u ja. ¹⁷ Akhipu gan ma nygy thuiq by u jo ja. "Kniqkhoeqmaq nanq gan napoe niwn maqtanq khiwn than sha ja," naha thuiq by u ja.

¹⁸ Ke Pawlu namlau niwn neq gan kema koe he tri niwn jo de. Ke mron thunq me on ha niwn gan ta ha saxein namke by u ja.

Kniqkhoeqmaq la nan ji gan koetanq napoe ga jo
shan. Amen.

1 Tasaloni

Katein niwn

Tasaloni kun la Roma asora tkui me on niwn makeidawni kauniq iwn kun glein jo de. Pawlu la Philipi kun kon thaw ha Tasaloni kun me tauphy haan de gan mriw jo de. Tasaloni kun me Judaq ji yn niwn gan amlunqkvaq niwn Judaq sy y niwn khimi ji gan khrijen kthanq gan Pawlu thuiq niwn me maqxu by de tkhoen Judaq ji la ama gan tau-ieqshi ha ieqxau by lau vi de. Dyde Pawlu la Tasaloni kun kon Beiri kun me thaw ha lyiw ha jo de. Tneq kon Kawrintu kun me tiwn degan ama he maqtanq shaphau Timawshei la vy by ha Tasaloni kun iwn tauphy kthanq gan Pawlu me thuiq by jo de.

Tynygy degan Pawlu la Tasaloni kun me on niwn khrijen ji gan thakshu ha y than he khushlu than Tasaloni saboi haan gan tri jo de. Ama ji iwn yn niwn he khie niwn avuiq Kniqkhoeqmaq me mthoeq jo de. Tneq ji he vaan de on degan ama ashau xinq niwn gan shaudi dan he jo de. Neq khiwn gan yn niwn khimi la Khristu ave xinq de navy beqtn ha y man degan diw vi de nala Kanma navy degan poe man niwn tshautkhon ashau gan dan ha de by. Ape niq me Khristu navy beqtn de mei naniwn tauphy me kadiwnq ji gan mkonq by jo de. Yn niwn khimi ji la Khristu ave xinq man navy beqtn than gan kdon ha on toen me me-e sha than on niwn maqtanq ji gan dikshiq sha ha on ja voivoi ha de naniwn gan tri by jo de.

Kthanq adoï

Mlau niwn

Koemukoetanq niwn he mthoeq niwn

Khrijen ji nagy ashau xinq ha de mei naniwn gan msœ niwn

Khristu navy beqtn than kthanq gan mtu niwn

Kaukiwn xiw msœ niwn

Khiwn niwn

Mlau niwn

1 Sa neq la ke, Pawlu, Silanu he Timawshei ji la Tasaloni kun iwn Pe-e Kniqkhoeqmaq he Kanma Jeishu Khristu he klau niwn tauphy me tri by jo de.

Kniqkhoeqmaq la nan ji gan koetanq he mduirui mduishaw niwn napoe ga jo shan.

Tesaloni kun iwn yn niwn ji

² Ke ji la ktiw ttyn nan ji axylpi avuiq Kniqkhoeqmaq gan mthoeq ha saxein namke by voivoi jo de. ³ Ke ji la me ji iwn Pe-e Kniqkhoeqmaq me saxein mke degan nan ji yn de tkhoen sha niwn ji, khie niwn he khimi ji gan mnau niwn ji, Kanma Jeishu Khristu gan kdon niwn dhan he amlunqshau niwn ji gan ta ja voivoi jo de.

⁴ Yn niwn aphau ji jy, nan ji la Kniqkhoeqmaq nakhie ha naxieq niwn ji de naniwn ke ji mny ja de. ⁵ Nagy de mei nala, nan ji me ke ji Kthanq Ghoi haw degan pie ji he mkrhe haw niwn sy y de. Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la bohan he ma maqtanq sha jo ha ke ji haw niwn

Kthanq Ghoi la khuitan ja de naniwn khushlu yn u jo de. Nan ji unq me ke ji on degan nan ji avuiq ke ji nagy sha ha ashau xinq mei naniwn nan ji mny ja de. ⁶ Nan ji la ke ji he Kanma gan aku la u jo de. Nan ji la nerem-sausau niwn narunnaraan ji he katonq gadema Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la hoelihoelanq niwn he Kthanq Ghoi gan koeban than napoe jo de. ⁷ Tneq tkhoen he Makeidawni khoeq he Akhaja khoeq me on niwn yn niwn khimi axylpi ji avuiq nan ji la aku haan de kkrhau jo de. ⁸ Kanma iwn Kthanq Ghoi gan nan ji tkhoen he Makeidawni khoeq he Akhaja khoeq me kthanq jaq niwn khaan y man de. Mtynq ttyn me on niwn khimi ji la Kniqkhoeqmaq gan nan ji yn niwn kthanq gan mny pi dy de. Dyde ke ji la tpeie de ne y dy de. ⁹ Dyde nan ji me ke ji navy degan nan ji nagy landy mei naniwn khimi ji la ama ji nediw nera nathuiq jo de. Ama ji nathuiq niwn kthanq ji la amoen gan spaq niwn gan kdiepha ha nan ji la ashau xinq ha khuitan niwn Kniqkhoeqmaq gan spaq dy de naniwn kthanq ji nathuiq by jo de.

¹⁰ Kniqkhoeqmaq la diw niwn kon xinq he beqtn niwn

Ama iwn Spa Jeishu la khoeqshniq kon navy beqtyn niwn gan nan ji son u jo de naniwn nathuiq by jo de. Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn akdoe kon me ji gan natxon jo de.

Tesaloni kun iwn yn niwn khimi ji gan Pawlu kdoen niwn

2 Yn niwn aphau ji jy, nan ji me ke ji natxi niwn la tanshaan sy y jo de naniwn nan ji mny ja de. ² Ke ji la nan ji me vy ha y man degan Philipi kun me ke ji gan khimi ji la neremsausage niwn he skoe niwn ji gan nasha jo de naniwn nan ji mny ja de. Gadema me ji iwn Kniqkhoeqmaq la ke ji gan tha napoe de tkhoen khimi ji ke ji gan na-ieqxau degan Kniqkhoeqmaq iwn Kthanq Ghoi gan nan ji me thuiq ha jo de. ³ Ke ji iwn namsoe niwn la akman ta niwn, proepra niwn mlunq ji he sy y de naniwn nan ji mny ha ja de. Ke ji la ape gan ma bau than thakamsun y jo de. ⁴ Tynygy sy y klauq, Kniqkhoeqmaq la me ji gan kba niwn khimi ji naha ta ha ama nathuiq he de ne niwn he Kthanq Ghoi gan thuiq u jo de. Ke ji la khimi ji amlunqkvaq than sy y, me ji iwn amlunq gan namsie niwn Kniqkhoeqmaq amlunqkvaq than sha u niwn ga de. ⁵ Nan ji mny niwn he tlele ke ji la nan ji gan namliw kau y jo de. Ke ji la nan ji iwn tkaan ne ha ajiwn sha kre niwn sy y jo de. Kniqkhoeqmaq la tneq gan namny ja de. ⁶ Nan ji, sy y la, axy niwn khimi ji gan namthoeq than thakamsun niwn sy y de. Ke ji la Khristu iwn tloe de tkhoen tangoe niwn khimi he ke ji la nan ji nasin ha ja de. ⁷ Gadema nan ji he vaan de ke ji on degan ke ji la nan ji gan a'njawa'nja he namnau jo de. Noi-oi la spi ji gan mnau beshe he nan ji gan namnau jo de. ⁸ Ke ji la nan ji gan Kniqkhoeqmaq iwn Kthanq Ghoi gan hoelihoelang niwn he thuiq niwn khaan y man de, nan ji gan naklonq than knaq niwn mtien man sha de ne jo de. Nan ji la ke ji gan amlunq xui shui de tkhoen jo de. ⁹ Yn niwn aphau ji jy, ke ji najie de msha xau maqtanq sha than mei naniwn nan ji shaudi dan u man de. Ke ji avuiq nan ji khiw ha y than ke ji la mxun mniq maqtanq ji gan sha ha sa ha Kniqkhoeqmaq iwn Kthanq Ghoi gan nan ji menan nathuiq by niwn jo de.

¹⁰ Ke ji la Nan ji yn niwn khimi ji he vaan de on degan Kniqkhoeqmaq amlunqkvaq than sha niwn khuitan niwn ji gan sha niwn, mdimkhiw niwn, ajie on y ashau xinq jo de naniwn nan ji he Kniqkhoeqmaq mny ja de. ¹¹ Pe-e la ama iwn spi ji gan mlau beshe he ke ji la nan ji axylypi gan namlau jo de naniwn nan ji mny ja de. ¹² Ke ji aan napoe niwn, namxien niwn la nan ji gan Kniqkhoeqmaq amlunqkvaq niwn alan he ashau xinq than namsoe niwn jo de. Kniqkhoeqmaq la nan ji gan Ama xandi sha niwn he mimoen shanq niwn me kau-ruiq ha than nakauq niwn jo de.

¹³ Ke ji la Kniqkhoeqmaq gan koemukoetanq voivoi ha on jo de. Nagy de mei nala, nan ji la ke ji haw niwn Kniqkhoeqmaq iwn pie the degan khimi ji iwn pie he sy y, Kniqkhoeqmaq iwn pie he koeban de tkhoen jo de. Khuitan nala, Kniqkhoeqmaq iwn pie jo de. Pie tneq la ave yn niwn nan ji amlunq kamkrhau than Kniqkhoeqmaq kakon jo de. ¹⁴ Yn niwn aphau ji jy, Judaq khoeq iwn Khristu Jeishu gan yn niwn Kniqkhoeqmaq iwn tauphy ji katonq ha beshe he nan ji katonq ha jo de. Judaq ji la ama ji iwn yn niwn khimi ji gan neremsausage sha beshe he nan ji iwn khimi ji la nan ji gan neremsausage nasha u jo de. ¹⁵ Judaq ji la Kanma Jeishu he phoishma ji gan mthi u jo de. Ave la ke ji gan ma nakloe u jo de. Ama ji la Kniqkhoeqmaq gan kdoe thaw than sha ha khimi axylypi ji gan ieqxau jo de. ¹⁶ Kniqkhoeqmaq la axy niwn khimi axui ji gan txon than haw degan ke ji gan namkhanq de ne jo de. Tynygy sha niwn dhan he ama ji ajie gan mtun voivoi jo de. Kaukiwn me Kniqkhoeqmaq la kdoe thaw ha shaukhoen poe by man de.

Pawlu Tesaloni kun me lyiw de ne xinxiwn niwn

¹⁷ Yn niwn aphau ji jy, ke ji la nan ji he tna de kakhoi ha degan (akyq la xanqla gadema amlunq la nan ji me ga de.) Nan ji gan ave xinq man katein beqtyn than ne xinxiwn de tkhoen vy beqtyn than amdaw ka'ein jo de. ¹⁸ Gadema Saten xuipei la lyiw ha y than nataan vi jo de. Ke ji la nan ji me ave xinq man navy beqtyn than khuitan ne jo de. Ke, Pawlu la amdaw ka'ein mtynq ka'ein than jo de. ¹⁹ Nagy de mei nala, me ji iwn Kanma Jeishu Khristu navy beqtyn degan ama maq me ke ji kdoe niwn ktiw me ke ji iwn kdon niwn, hoelihoelang niwn, kathoeq niwn avanq ji on de. Tne ji la nan ji jo de. ²⁰ Khuitan nala, nan ji la ke ji hoelihoelang than, kathoeq than jo de.

3 Kaukiwn me ke ji la nan ji kthanq mny y klauq on than amlunqshau y dy de tkhoen Aten kun me ke xini mkrhe on than mshyn jo de. ² Dyde ke ji la Timawshei gan nan ji me natoeq jo de. Ama la ke ji he vaan de Kniqkhoeqmaq iwn maqtanq sha ha Khristu iwn Kthanq Ghoi gan thuiq niwn yn niwn aphau jo de. Ke ji la ama gan nan ji Khristu gan yn niwn khushlu than, aan napoe than natoeq niwn jo de. ³ Nan ji la khimi ji nasha niwn neremsausage niwn tneq tkhoen he thakshu ha y than Timawshei gan natoeq niwn jo de. Kniqkhoeqmaq la khimi ji gan me ji me neremsausage niwn ji nasha than Kniqkhoeqmaq aliw he ga de naniwn nan ji mny ja de. ⁴ Ke ji la nan ji he vaan de on toen me khimi ji la me ji gan neremsausage nasha man de naha shaudi napoe jo de. Nan ji me khuitan kkrhau niwn nan ji mnykhi jo de. ⁵ Tynygy de tkhoen ke la amlunqshau ha y degan nan ji yn niwn la khushlu ja man mei, khushlu y dy mei naniwn mnykhi than Timawshei

gan natoeq niwn jo de. Saten xuipei la nan ji gan Khristu gan yn y than nam'jon niwn he ke ji iwn maqtanq sha niwn ashioqshiq tanshaan kkrhau than ke xiq jo de.

Timawshei iwn thuiq beqтын niwn kthanq

⁶ Ave Timawshei la nan ji kon navuiq ha nan ji iwn yn niwn he khie niwn kthanq ke ji gan nathuiq by jo de. Nan ji la ke ji gan namlaan niwn kthanq he ke ji la nan ji gan jauhoe katein de ne beshe he nan ji ma ke ji gan jauhoe katein de ne thaan jo de naniwn ama nathuiq by jo de. ⁷ Dyde yn niwn aphau ji jy, khimi ji nakloe de tkhoen neremsausau degan nan ji iwn yn niwn khushlu de naniwn gan the de tkhoen ke ji la hoelihoelanq jo de. ⁸ Nan ji la Kanma gan khushlu yn de tkhoen ke ji la hoelihoelanq niwn he ashau xinq ha ja de. ⁹ Ave la nan ji tkhoen he me ji la Kniqkhoeqmaq gan najie de koe-mukoetanq ha ga lau mei. Nan ji dhan he Kniqkhoeqmaq maq me ke ji la hoelihoelanq ha jo de. ¹⁰ Nan ji me ave xinq man navy beqтын ha nan ji yn niwn me ne niwn ji namtu ha than ke ji la amlunq thauqhoe mxun mniq saxein mke jo de.

¹¹ Me ji iwn Pe-e Kniqkhoeqmaq he Kanma Jeishu la ke ji nan ji me vy than lan gan mxiw ha nakhe by jo shan. ¹² Kanma la nanma ji ttoi he khimi axylipi ji gan khie mtynq khie than ke ji saxein mke jo de. Tynygy he ke ji la nan ji gan khie mtynq khie jo de. ¹³ Ama la nan ji gan tha napoe jo shan. Tynygy nala, me ji iwn Kanma Jeishu la ama he klau niwn ji he vy degan me ji la Pe-e Kniqkhoeqmaq maq me sepin seryiw ha ajie on y niwn khimi ji kkrhau man de.

Kniqkhoeqmaq amlunqkvaq than ashau xinq niwn

4 Kaukiwn xiw me, yn niwn aphau ji jy, nan ji la Kniqkhoeqmaq amlunqkvaq than nagy ashau xinq ha de mei naniwn ke ji namtu dy jo de. Nan ji ave ashau xinq niwn neq la khuitan ja de. Kniqkhoeqmaq amlunqkvaq mtynq kvaq than Kanma Jeishu amiq he namsoe de ne jo de. ² Kanma Jeishu iwn aqna he ke ji la nan ji gan natxu niwn nan ji mny ja de. ³ Kniqkhoeqmaq la nan ji gan sepin seryiw on than he dijiekre ha ajie sha y than ne jo de. ⁴ Nan ji axylipi ji la me-e akyq gan me-e kau-iw shan de. Sepin seryiw ashau xinq la, khimi ji namthoeq man de. ⁵ Kniqkhoeqmaq gan mny y niwn khimi ji he dijiekre than kadyna niwn amlunq he ashau xinq ha y de. ⁶ Tneq he klau ha nan la me-e yn niwn aphau gan khie he ajiwn sha khiwn la ama iwn nuipui naqpa he i shan y de. Kanma la tynygy he niwn ajie sha niwn khimi ji gan shaukhoen poe by man de. Ke ji la nan ji he vaan de on degan nan ji gan shaudi napoe khiwn dy de. ⁷ Kniqkhoeqmaq la me ji gan dijiekre ha ajie sha than nakauq niwn sy y de. Sepin seryiw ashau xinq than nakauq niwn ga de. ⁸ Dyde ke ji

iwn mtu niwn gan ieqxau niwn khimi la khimi ji iwn mtu niwn gan ieqxau niwn sy y de. Nan ji gan ama iwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan napoe niwn Kniqkhoeqmaq gan ieqxau niwn ga de.

⁹ Nan ji la nanma iwn yn niwn aphau ji gan khie shan de naniwn kthanq gan ke ji la natri de ne y dy de. Kniqkhoeqmaq khkhien la nan ji gan lonq de gan lonq de kakhie ha de naniwn namtu khiwn dy de. ¹⁰ Khuitantan nan ji la Makeidawni khoeq ttyn me on niwn yn niwn aphau axylipi ji gan khie jo de. Yn niwn aphau ji jy, tneq khaan y ama ji gan amdaw khie mtynq khie than namsoe de ne jo de. ¹¹ Nan ji la mduirui mduishaw sha ha on than thamsun u ja. Nan ji gan namsoe beshe he khimi ji iwn maqtanq me koen ha tpraw y klauq, sana nina on than maqtanq ji gan sha u ja. ¹² Tynygy nala, yn y niwn khimi ji la nan ji iwn ashau xinq niwn gan nu ha nalaw u man de. Nan ji la axylipi niwn khimi ape gan ma asani avuiq kajiw than ne y man de.

Kanma navy beqтын niwn

¹³ Yn niwn aphau ji jy, diw vi niwn yn niwn khimi ji tne kkrhau mei naniwn nan ji gan ke ji namny he de ne jo de. Tynygy nala, nan ji la kdon niwn on y niwn khimi ji he amlunqma y man de. ¹⁴ Jeishu la diw ha xinq beqтын vi de naniwn me ji la yn u jo de. Jeishu navy beqтын degan Kniqkhoeqmaq la diw vi niwn yn niwn khimi axylipi ji gan Jeishu he vaan man namhenq man de naniwn me ji yn u jo de.

¹⁵ Ke ji ave nan ji gan mtu niwn neq ji la Kanma haw niwn pie ji jo de. Dyde Kanma navy beqтын degan xinq ha on man niwn me ji ma diw vi niwn yn niwn khimi ji khaan y Ama gan katein ma ha y de. ¹⁶ Xanqkra ha txu niwn atiwn, thoeq aglein iwn atiwn he Kniqkhoeqmaq iwn baw tun niwn atiwn he vaan man Kanma ama la khoeqshniq kon skrha man de. Khristu gan yn niwn kanmaq xiw diw vi niwn khimi ji la diw niwn kon xinq ma man de. ¹⁷ Tneq khiwn gan Kniqkhoeqmaq la ashau xinq ha on man niwn me ji gan vaan de khoeqni thunq me me-e ji gan lun ha khoeqshan me Kanma he katein than natpoe manq man de. Dyde me ji la tshautkhon man Kanma he on voivoi ha man de.

¹⁸ Dyde ke haw niwn pie neq ji he lonq man gan lonq man aan kapoe u ja.

Kanma navy than mniq avuiq apypy ja

5 Yn niwn aphau ji jy, Kanma Jeishu navy beqтын de naniwn ktiw kthanq gan nan ji me natri than ne y dy jo de. ² Nagy de mei nala Kanma la mxun me tiexu lonq de vy beshe he kdon y klauq navy beqтын man de naniwn nan ji anienmrien mny u de tkhoen jo de. ³ Khimi ji la, "Axylipi ji la mduirui mduishaw ha xiqnaka on y jo de," naha haw u jo de. Tneq ktiw me ama ji la

taukhidan he pjau u man de. Kyqli he niwn nuipuidi lonq de bien'ien kanon than taukhidan he ajaw naq beshe he kkrhau u man de. Ama ji la loe y man de. ⁴ Gadema yn niwn aphau ji jy, nan ji la vinqroe niwn thunq me on niwn sy y de. Dyde tiexu lonq de koen niwn la in kanma gan m'an he beshe he Kanma navy beqtyn niwn mniq la nan ji gan m'an he y man de. ⁵ Nan ji axylpyi ji la kvanrauq niwn he klau niwn khimi ji, mniq he klau niwn khimi ji jo de. Me ji la vinqroe niwn he klau niwn khimi ji, mxun he klau niwn khimi ji sy y jo de. ⁶ Dyde me ji la yn y niwn khimi ji he i ha on shan y de. Me ji la pisy ha on ha me-e gan me-e kau-iw shan de. ⁷ Khimi ji la mxun me i u ga de. Kau'in tui nikru niwn khimi ji la mxun me nikru u ga de. ⁸ Gademama me ji la mniq he klau niwn khimi ji de tkhoen me gan me kau-iw shan jo de. Me ji la Jeishu gan yn ja voivoi ha lonq man gan lonq man kakhie u shi. Tne la langie ji la shin he sha niwn kh'aw gan kashieq ha taan beshe he me ji gan nataan man de. Me ji gan Jeishu natxon niwn, kdon niwn la langie ji kakhu niwn luqkhu he jo de. ⁹ Kniqkhoeqmaq la me ji gan ama iwn akdoe he shaukhoen napoe than naxieq niwn sy y de. Me ji iwn Kanma Jeishu Khristu dhan he txon niwn gan napoe than naxieq niwn ga de. ¹⁰ Khristu la me ji avuiq diw jo de. Dyde Ama navy beqtyn niwn ktiw menan me ji la diw khiwn niwn sasa, xinq ja man niwn sasa, ama he vaan man tshautkhon man xinq ha man de. ¹¹ Dyde tkhoen nan ji ave sha beshe he lonq man gan lonq man aan kapoe ha yn niwn khushlu than kaklonq u voivoi ja.

Kaukiwn iwn txu niwn he mlau niwn pie ji

¹² Yn niwn aphau ji jy, ke ji la nan ji unq me maqtanq gan ka'ein ha sha niwn khimi ji gan law than namsoe niwn jo de. Ama ji la Kniqkhoeqmaq iwn tauphy ji me lan mnui niwn, ajie sha ha y than shaudi napoe niwn

khimi ji jo de. ¹³ Ama ji sha niwn maqtanq ji tkhoen he nan ji la ama ji gan anienmrien law ha amdaw khie ja. Nan ji la nanma ji ttoi kajoen rien on u ja.

¹⁴ Yn niwn aphau ji jy, ke ji la nan ji gan thali niwn khimi ji gan shaudi poe than, xiqsa niwn khimi ji gan aan poe than, tha on y niwn khimi ji gan klonq than msoe niwn jo de. Khimi axylpyi ji gan amlunqshau ja. ¹⁵ Khimi lonq de la nan ji thunq iwn lonq de gan a'shi sha la a'shi he xoitha y than shaudi poe ja. Gadema yn niwn khimi ji he axy niwn khimi gan amlunq ghoi he mlau than thamsun voivoi u ja.

¹⁶ Hoelihoelanq voivoi u ja. ¹⁷ Saxein mke voivoi u ja.

¹⁸ Nan ji la aghoi, a'shi katon gadema Kniqkhoeqmaq gan koemukoetanq voivoi ja. Jeishu Khristu dhan he tneq ji gan sha than Kniqkhoeqmaq aliw on jo de.

¹⁹ Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan mthikhu nanq ja. ²⁰ Seryiw niwn Muiqxaq la yn niwn khimi ji gan mthon ha haw he niwn ji gan nu y sha nanq ja. ²¹ Tpie niwn axylpyi gan msan ja. Pie tneq ji khuitan ja de nala koeban ja. ²² Hoi y niwn axylpyi ji gan kien u ja.

²³ Mduirui mduishaw niwn gan napoe niwn Kniqkhoeqmaq la nan ji gan alan axylpyi me sepin seryiw he jo shan. Me ji iwn Kanma Jeishu Khristu navy beqtyn niwn ktiw mtaan man Ama la nan ji iwn ta niwn amlunq he, akyq gan ajie sha ha y than nataan than ke saxein mke jo de. ²⁴ Nan ji gan nakauq niwn lonq de niwn la tiesa on de tkhoen Ama la tneq ji gan sha man de.

²⁵ Aphau ji jy, ke ji than ma saxein namke by u jo ja.

²⁶ Yn niwn khimi axylpyi ji gan sepin seryiw khie niwn he mlau u ja.

²⁷ Sa neq gan yn niwn aphau axylpyi ji me haw than ke la Kanma iwn aqna he nan ji gan namsoe jo de.

²⁸ Me ji iwn Kanma Jeishu Khristu iwn koetanq la nan ji he vaan man on ga jo shan.

2 Tasaloni

Katein niwn

Khristu ave xinq man navy beqtyn than he klau ha Tasaloni kun iwn tauphy me burubushu u lau vi de. Kanma vy than mniq natiwn khiwn dy de naha yn niwn kmau niwn gan mnui ha than Tasaloni saboi ni gan Pawlu tri niwn jo de. Khristu ave xinq man vy ha y man degan Kanma iwn txieq, pieriesa gan ieqxau niwn khimi iwn shi niwn ji la a'shi xiw niwn me tiwn u man de naniwn gan mtu jo de.

Neremsausau niwn narunnaraan ji gan khan ha gadema Tasaloni kun iwn yn niwn khimi ji la Khristu gan yn niwn khushlu than, me-e he me-e aphau ji he maqtanq ji gan sha ha sa than, hoi niwn maqtanq ji gan sha niwn me thamsun ha sha than tloe glein la msoe niwn jo de.

Kthanq adoi

Mlau niwn

Koemukoetanq niwn he mthoeq niwn

Khristu navy beqtyn than kthanq gan mtu niwn

Khrijen ji nagy ashau xinq ha de mei naniwn gan msoe niwn

Khiwn niwn

Mlau niwn

¹ Sa neq la, ke, Pawlu, Silanu he Timawshei ji la me ji iwn Pe-e Kniqkhoeqmaq he Kanma Jeishu Khristu he klau niwn Tasaloni kun iwn tauphy me tri by jo de.

² Me ji iwn Pe-e Kniqkhoeqmaq he Kanma Jeishu Khristu la nan ji gan koetanq he mduirui mduishaw niwn napoe ga jo shan.

Khristu navy degan tautun mkhoi niwn

³ Yn niwn aphau ji jy, ke ji la nan ji dhan he Kniqkhoeqmaq gan mthoeq voivoi shan jo de. Ke ji avuiq tneq gan sha than kashyn ja de. Nagy de mei nala nan ji la Kanma Jeishu Khristu gan yn mtynq yn voivoi ha long de gan long de kakhie mtynq kakhie voivoi u jo de tkhoen de. ⁴ Dyde ke ji la nan ji iwn kthanq ji gan Kniqkhoeqmaq iwn tauphy ji me kathoeq u jo de. Khimi ji la nan ji gan neremsausau nasha ha nakloe gade-ma nan ji la amlunq kau-iw voivoi ha Ama gan yn ja man de naha kathoeq u jo de.

⁵ Kniqkhoeqmaq la ama iwn tautun mkhoi niwn khuitan niwn gan mnui than nan ji la ama iwn khoeq avuiq neremsausau khan ha niwn jo de. Dyde nan ji la khoeq tneq me kauruiq than kba ja de. ⁶ Kniqkhoeqmaq iwn tautun mkhoi niwn la khuitan ja de. Ama la nan ji gan neremsausau nasha niwn khimi ji gan neremsausau

sha by man de. ⁷ Kniqkhoeqmaq la nan ji he ke ji gan neremsausau sha niwn khimi ji gan knau he man de. Kanma Jeishu khoeqshan kon naskrha degan Kniqkhoeqmaq tynygy sha by man de. Kanma la bohan on niwn thoeq ji he vaan de me mleq ji he nathaw man de. ⁸ Ama la Kniqkhoeqmaq gan mny y niwn khimi ji he me ji iwn Kanma Jeishu iwn Kthanq Ghoi gan kneq de ne y niwn khimi ji gan shaukhoen poe by man de. ⁹ Kanma Jeishu la ama ji gan tshautkhon de phjau niwn he shaukhoen poe by man de. Ama ji gan Kanma he ama iwn hoe niwn bohan kon tkhiw by man de.

¹⁰ Tneq mniq me ama iwn seryiw niwn khimi ji la ama gan mthoeq man de. Yn niwn khimi axylpyi ji la ama sha niwn ji gan m'an u man de. Ke ji thuiq niwn Kthanq gan nan ji la yn u de tkhoen khimi neq ji thunq me nan ji ma kauruiq u jo de.

¹¹ Dyde ke ji la nan ji avuiq saxein namke by ja voivoi jo de. Kniqkhoeqmaq la nan ji gan nakauq niwn he kba niwn ashau xinq ha than ke ji la Kniqkhoeqmaq me saxein namke by jo de. Ama la nan ji iwn yn niwn he sha de ne niwn maqtanq ghoi ji gan sha ha than bohan napoe man de. ¹² Dyde khimi ji la nan ji dhan he me ji iwn Kanma Jeishu amiq gan mthoeq u man de. Ama ji la Kanma Jeishu dhan he nan ji gan namthoeq man de. Me ji iwn Kniqkhoeqmaq he Kanma Jeishu Khristu iwn koetanq tkhoen he tynygy kkrhau ha ja de.

Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa gan ieqxau niwn khimi

2 Yn niwn aphau ji jy, me ji iwn Kanma Jeishu Khristu navy beqtyn niwn ktiw kthanq he me ji la ama he katein than Kniqkhoeqmaq namru man de naniwn kthanq nan ji gan ke nathuiq by jo de. ² Kanma navy than mniq la natiwn tauti ga de naha khimi ji haw niwn dhan he amlunq jauhoe kapraw ha moen u nanq ja. Khimi ji la ke ji iwn phoitu niwn, pie he haw niwn, tri niwn kthanq ji he haw gadema ama ji gan yn u nanq ja. ³ Tne alan he ma sasa, nan ji gan khimi ji la nabau ha nanq shan. Nagy de mei nala, Kanma Jeishu navy beqtyn y man degan khimi amdaw ji la Kniqkhoeqmaq gan ieqxau niwn ktiw thaw man de. Tneq ktiw me Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa gan ieqxau niwn khimi la thaw man de. Ama gan Kniqkhoeqmaq la kaukiwn me khuitan phjau by man de. ⁴ Ama la Kniqkhoeqmaq he khimi ji phra he khe hana spaq niwn axylypi ji gan ieqxau man de. Ama gan ama la axylypi khaan y shanq vi de naha haw man de. Ama la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein thunq me mtien la knoenq hana ama gan ama Kniqkhoeqmaq naha haw man de.

⁵ Ke la nan ji he vaan de on degan kthanq neq axylypi ji gan nan ji me nathuiq by voivoi niwn gan nan ji shaudi dan u ja. ⁶ Ave nan ji la ama gan ave mtoenkrie by niwn gan mny ja de. Dyde ama la Kniqkhoeqmaq mshyn ha khe niwn ktiw me thaw man de. ⁷ Khuitan-tan Saten xuipei la Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa ji gan khimi ji ieqxau than kauxu me sha toen jo de. Gadema Kniqkhoeqmaq gan ieqxau niwn khimi ji gan mtoenkrie niwn lonq de on de. Kniqkhoeqmaq la ama gan mhenq by niwn ktiw thaw niwn mtien man ama la tneq ji gan sha voivoi man de. ⁸ Tne khiwn la pieriesa gan ieqxau niwn khimi la taukhidan he thaw man de. Gadema Kanma Jeishu la navy ha pieriesa gan ieqxau niwn khimi gan ama iwn pie he phjau by man de. Jeishu la mimoen he navy niwn dhan he pieriesa gan ieqxau niwn khimi gan bohan on y than sha by man de. ⁹ Pieriesa gan ieqxau niwn khimi la Saten xuipei iwn bohan he navy hana khimi ji gan bau than m'anna he tauthon ji, narunnaraan ji gan sha man de. ¹⁰ Dyde ama la hoi y niwn narunnaraan ji he tshautkhon pjau niwn khimi ji gan bau by man de. Khimi tneq ji la Jeishu iwn khuitan niwn Kthanq Ghoi gan khie y, kneq y de tkhoen pjau u man de. ¹¹ Dyde Kniqkhoeqmaq la ama ji gan kman niwn kthanq gan yn he man de. Ama ji la bau niwn tneq gan yn u man de. ¹² Dyde khuitan niwn Kthanq Ghoi gan yn y niwn, a'shi lan me hoeli-hoelanq ashau xinq niwn khimi axylypi ji gan Kniqkhoeqmaq la shaukhoen poe man de.

Khiwshliw yn niwn

¹³ Kanma khie niwn yn niwn aphau ji jy, ke ji la nan ji avuiq Kniqkhoeqmaq me mthoeq voivoi ha jo de. Nagy de mei nala, khoeqra gan mriw de niq kon nan ji gan txon than naxieq de tkhoen jo de. Ama la Seryiw niwn Muiqxaq iwn maqtanq dhan he nan ji gan sepin seryiw niwn khimi kkrhau he jo de. Nanma ji la khuitan niwn Kthanq Ghoi gan yn niwn dhan he natxon jo de. ¹⁴ Ke ji haw niwn Kthanq Ghoi dhan he Kniqkhoeqmaq la nan ji gan kauq niwn jo de. Dyde nan ji la me ji iwn Kanma Jeishu Khristu iwn mimoen shanq niwn me kauruiq u man de. ¹⁵ Dyde yn niwn aphau ji jy, Jeishu kthanq yn niwn me khiwshliw ja. Ke ji la nan ji he vaan de on degan he nan ji me sa natri degan namtu niwn Jeishu kthanq gan yn krie u ja.

¹⁶ Me ji iwn Kanma Jeishu Khristu ama khkhien he me ji gan nakhie niwn Pe-e Kniqkhoeqmaq la ama iwn koetanq dhan he me ji gan tshautkhon aan napoe niwn he aghoi kdon niwn gan napoe jo de. ¹⁷ Ama la nan ji gan hoi niwn ji gan haw voivoi, sha voivoi than namsoe ha aan napoe ga jo shan.

Me-e ji than saxein mke

3 Yn niwn aphau ji jy, Kanma Jeishu iwn Kthanq Ghoi la mtynq ttyn me ktanle kthanq ja than nan ji la kthanq tneq gan law beshe he the niwn khimi ji law than ke ji avuiq saxein namke u ja. ² Laupren niwn he amlunq kapraw niwn ji kon ke ji gan Kniqkhoeqmaq natxon than saxein namke u jo ja. Nagy de mei nala, Kthanq Ghoi gan the niwn khimi amdaw ji la yn y de tkhoen jo de.

³ Gadema Kanma la tiesa on niwn Kanma jo de. Ama la nan ji gan muiqxaq aan napoe ha Saten xuipei kon nataan man de. ⁴ Nan ji la ke ji nahaw niwn gan sha jo de naniwn he sha ja voivoi man de naniwn gan Kanma la ke ji gan kadikhiw he jo de.

⁵ Kniqkhoeqmaq la nan ji gan nakhie beshe he nagy khie ha de naniwn, Khristu la kau-iwkie beshe he nagy kau-iwkie ha de mei naniwn Kanma namnui ga jo shan.

Khimi axylypi maqtanq sha ha de

⁶ Yn niwn aphau ji jy, me ji iwn Kanma Jeishu Khristu napoe niwn aqna he nahaw niwn jo de. Thali niwn he ke ji haw niwn pie gan kneq y niwn khrijen ji he karie nanq ja. ⁷ Nan ji la ke ji gan aku nala shan de naniwn nan ji mny jo de. Ke ji la nan ji he vaan de on degan thali y jo de. ⁸ Ke ji la khimi ji ape iwn ma tanshaan bu sa y jo de. Ke ji avuiq nan ji amlunq biq ha y than ke ji la kema ji kakon than mxun mniq maqtanq ji gan msha xau sha jo de. ⁹ Khuitan ke ji la nan ji gan namsa de haw than aqna on ja jo de. Gadema nan ji la

ke ji gan aku la than tynygy sha niwn jo de. ¹⁰ Ke ji la nan ji he vaan de on degan mtien la, "Kхими lonq de maqtanq sha de ne y la asani gan sa ha y de," naha nan ji gan namtu voivoi jo de.

¹¹ Nan ji unq me athali ji on de naha the de tkhoen ke ji la tneq axylypi ji gan haw niwn jo de. Ama ji la maqtanq sha y klauq axy niwn khimi ji gan kapraw he lau vi de. ¹² Kanma Jeishu Khristu iwn napoe niwn aqna he khimi tneq ji gan natxu ha namsoe niwn la khiwshbiw on ha maqtanq ji gan sha beqryn ha asani avuiq tkaan ji gan shoeq ja.

¹³ Yn niwn aphau ji jy, nan ji la hoi niwn maqtanq sha niwn gan thakshu u nanq ja. ¹⁴ Sa neq thunq me natxu niwn ji gan kneq y niwn khimi ji on de nala, ama ji la ape ji mei naniwn gan tauphy la mny than sran sha ja. Ama ji he karie nanq ja. Tynygy nala, ama ji la k'ja man

de. ¹⁵ Gadema ama ji gan txieq he ta y klauq yn niwn aphau ji he shaudi poe ja.

Kaukiwn xiw pie

¹⁶ Mduirui mduishaw niwn gan poe niwn Kanma ama khkhien la nan ji gan aktiw ttyn, mtynq ttyn ji me mduirui mduishaw niwn poe voivoi ga jo shan. Kanma la nan ji axylypi he vaan man on ga jo shan.

¹⁷ Ke, Pawlu la namlau niwn tneq gan kema iwn akoe he nan ji me natri niwn jo de. Ke iwn sa axylypi ji gan tynygy atny he tri jo de. Tynygy nala, khimi axylypi ji la ke iwn sa naha mny u man de.

¹⁸ Me ji iwn Kanma Jeishu Khristu iwn koetanq la nan ji axylypi me vaan man on ga jo shan.

1 Timawshei

Katein niwn

Timawshei la Asha mina me xiwn niwn khrijen laudie long de jo de. Anoi-oi la Judaq axui, ape la Gri axui jo de. Ama la tloe Pawlu iwn kthanq ghoi gan thuiq niwn me aphau he atkui iwn khimi jo de. Pawlu tri niwn Timawshei saboi haan me adika kthanq oe thunq de on de.

Kausy xiw la tauphy me mtu niwn kman niwn ji on ha shaudi poe niwn jo de. Kman niwn tneq ji la Judaq ji iwn ta niwn he Judaq sy y niwn khimi ji iwn ta niwn gan tpraw ha dan niwn ga de. Mtu niwn tneq he nala khoeqra neq la shi ha khimi ji txon niwn gan dan than nala pethon ji amdaw ne de, neq khaan y asani jaq niwn, indon sha y klau on niwn arinon ji gan xui de ne de. Ave haan ni de mki la tauphy me mkaw niwn, spaq niwn ji he klau ha tauphy iwn ktoenkyn ji he atkui iwn khimi ji me on shan niwn akjan ji klau ha txu niwn kauruiq jo de. Ave haan thunq de mki la Timawshei la Jeishu Khristu iwn tanna ghoi kkrhau than he tauphy me yn niwn khimi ji gan mnau than txu niwn ji kauruiq jo de.

Kthanq ado!

Mlau niwn

Tauphy he tauphy me on niwn ktoenkyn ji gan txu niwn ji

Timawshei sha niwn maqtanq he klau ha txu niwn ji

Mlau niwn

1 Sa neq la Jeishu Khristu iwn tloe ke Pawlu tri niwn jo de. Me ji gan natxon niwn Kniqkhoeqmaq he me ji kdon niwn Jeishu Khristu la ke gan aqna he naxieq jo de.

² Jeishu gan yn niwn dhan he kema spa kiekie he niwn nan Timawshei me ke sa natri jo de.

Pe-e Kniqkhoeqmaq he me ji iwn Kanma Jeishu Khristu iwn koetanq, mxien niwn he, mduirui mduishaw niwn la nan he vaan man on ga jo shan.

Ajiwn sha niwn pieriesa shma ji gan shaudi poe niwn

³ Ke la Makeidawni khoeq me lyiw nene me nan gan Eiphe kun me on than namsoe niwn jo de. Nagy mei nala ajiwn sha niwn shma ji kman niwn gan mtu ha y than ie than jo de. ⁴ Ama ji la tautei kauxiwn ji he puipi ji iwn axui ji kthanq katpie niwn he aktiw khiw ha y than shaudi poe ha de. Tneq ji la khimi ji ka'ieq thithau than ga de. Tneq tkhoen he khimi ji la yn niwn he Kniqkhoeqmaq aliw on niwn he tlele ashau xinq than klonq niwn sy y de. ⁵ Ke txu niwn iwn tryiw niwn la yn niwn khimi ji long de gan long de kakhie rienrien on jo de. Yn niwn khimi ji tynygy kakhie niwn la sepin niwn amlunq, a'shi gan sha y niwn mlunq he khuitan yn niwn kon dan niwn ga de. ⁶ Gadema nagy mei niwn khi-

mi ji la tneq ji gan kdiepha jo de. Ama ji la avanq on y niwn pie ji tpie u lau vi de. ⁷ Ama ji la Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa shma kkrhau de ne than jo de. Gadema ama ji la khimi ji me mtu niwn gan ama ji kneqthoenq y de. Ama ji kadikhiw niwn he mtu by niwn ji gan khuitan kneqthoenq y de.

⁸ Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa gan khuitan niwn alan he kakon de nala pieriesa la hoi ja de naniwn me ji mny ja de. ⁹ Kniqkhoeqmaq la pieriesa gan mdimkhiw niwn khimi ji than poe niwn sy y de naniwn me ji mny ja de. Kniqkhoeqmaq gan kneq y niwn, Kniqkhoeqmaq gan ieqxau niwn, Kniqkhoeqmaq gan law y niwn, ajie sha voivoi niwn, Kniqkhoeqmaq on y de naha haw niwn, noi-oi pe-e ji he axy niwn khimi gan mlie niwn, ¹⁰ khimi nuipui, naqpa he kman niwn, nuipuidi ttoi, naqpadu ttoi kman niwn, khimi gan tanna sha than mkun sha niwn, bau niwn, ama ji la khuitan niwn gan thuiq man de nagadema bau u niwn, khuitan niwn mtu niwn gan ieqxau ha sy y mtu niwn khimi ji than Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa poe niwn de naniwn mny u de. ¹¹ Khuitan niwn mtu niwn tneq la m'an than hoi niwn hoe xiw niwn me ji iwn Kniqkhoeqmaq iwn Kthanq ghoi he klau jo de. Kniqkhoeqmaq la ke gan Kthanq ghoi neq khimi ji me thuiq than maqtanq napoe khiwn dy de.

Kniqkhoeqmaq iwn mxien niwn avuiq koemukoetanq niwn

¹² Ama iwn maqtanq gan sha than ke gan tha napoe voivoi niwn me ji iwn Kanma Jeishu Khristu gan koemukoetanq jo de. Ama la ke gan kau'iwn than hoi de naha nata ha ama iwn maqtanq gan sha than naxieq jo de. ¹³ Kausy gan ke la Khristu Kthanq hoi y tpie niwn, khrijen ji gan neremsausage kloe niwn jo de. Gadema Kanma la ke gan namxien jo de. Nagy de mei nala ke la kema a'shi sha niwn gan kema mny y, Jeishu gan yn y man de tkhoen jo de. ¹⁴ Me ji iwn Kanma ama iwn koetanq vaphun ke gan napoe jo de. Ke la Khristu Jeishu namru de tkhoen ama la ke gan yn niwn he khie niwn gan napoe jo de. ¹⁵ Pie neq ji la yn than hoi niwn pie ji jo de. "Jeishu Khristu la ajie sha niwn khimi ji gan txon than khoeqra neq me navy jo de" nade. Khimi ttyn la neq ji gan diwnq y klauq yn ha ja de. Ajie sha niwn khimi ji thunq me ke la shi xiw niwn khimi jo de. ¹⁶ Gadema Kniqkhoeqmaq la ke gan namxien jo de. Ke la axy niwn khimi ji khaan y ajie amdaw sha gadema Jeishu Khristu la ke gan ajie namxoe jo de. Nagy mei nala kanmaq menan yn than khimi ji gan Kanma la amlunq ashau he ke gan ajie namxoe beshe he ama ji gan ajie mxoe man de naniwn mnui de ne jo de. Dyde ama ji gan ma tshautkhon man ashau xinq than Kniqkhoeqmaq poe by man de. ¹⁷ Tshautkhon Xandi, tshautkhon xinq niwn, ape ma nu ha y niwn lonq de xdyn niwn Kniqkhoeqmaq la tshautkhon man mthoeq niwn he mimoen on jo shan. Amen.

¹⁸ Ke spa, Timawshei jy, ke la nan gan sha than nahaw niwn jo de. Txu niwn tneq la phoishma ji nan kthanq haw yy ha khe niwn ji he vaan de ga jo de. Tynygy nala nan la Kniqkhoeqmaq nan gan nasha he niwn ji gan sha degan khiwshliw man de. Pie tneq la Kniqkhoeqmaq avuiq aghoi katy degan naklonq man de. ¹⁹ Khristu gan akla ja voivoi ha hoi de hoi y de naniwn gan mnythoenq niwn amlunq sepin khe u ja. Nagy mei niwn khimi ji la hoi de hoi y de naniwn gan mnythoenq niwn amlunq gan khepha ha Khristu gan yn voivoi y dy de. ²⁰ Tneq ji thunq me Humeinei he Alezenda xini ma kauruiq jo de. Ke la neq xini gan Saten xuipei akoe thunq me noen ha khe dy de. Dyde Kniqkhoeqmaq gan nu y san y sha y than katu u man de.

Pawlu la khrijen ji gan khimi axylypi ji avuiq saxein mke than msoe niwn

2 Ke la nan ji gan tangoe xiw niwn haan de namsoe de ne niwn la khimi axylypi ji avuiq saxein mke than de. Kniqkhoeqmaq ama ji gan klonq than mke ja. Ama ji tusa ajie koen ja. Ama ji avuiq Kniqkhoeqmaq me mthoeq ja. ² Xandi ji he aqna on niwn khimi axylypi

ji than saxein mke shan de. Tynygy nala me ji la mduirui mduishaw, kloe niwn on y klauq ashau xinq ha man de. Me ji la Kniqkhoeqmaq gan law ha ashau xinq ha on ha ja de. Ama aliw on niwn he sha de dan man de. ³ Khimi ji avuiq tynygy saxein mke niwn la hoi ja de. Me ji gan natxon niwn Kniqkhoeqmaq la me ji tynygy saxein mke niwn tkhoen he amlunqvaq jo de. ⁴ Kniqkhoeqmaq la khimi ttyn gan txon de ne jo de. Ama ji gan khuitan niwn gan mny he de ne jo de. ⁵ Nagy de mei nala Kniqkhoeqmaq lonq de xdyn on ga jo de. Kniqkhoeqmaq he khimi ji ashlau me mduirui mduishaw than sha ha niwn doelaq lonq de xdyn on ga jo de. Lonq de niwn tneq la khimi kkrhau niwn Khristu Jeishu ga jo de. ⁶ Ama la khimi axylypi ji ajie kon loe than avanq poe ha diw niwn jo de. Kniqkhoeqmaq mshyn ha khe niwn ktiw me Kniqkhoeqmaq la axylypi ji gan txon de ne de naniwn gan Khristu dhan he mnui jo de. ⁷ Dyde tkhoen Kniqkhoeqmaq la ke gan axy niwn khimi axui ji me khuitan niwn kthanq neq gan thuiq than tloe he kkrhau than naxieq niwn jo de. Ke thuiq niwn ji la khuitan ja de, bau niwn sy y jo de.

⁸ Dyde mtynq ttyn me on niwn naqpadi ji la sepin seryiw ashau xinq ha saxein mke than akoe gan mran de ne jo de. Ama ji saxein mke degan, kdoe thaw shan y, lonq lonq de he ka'ieq phiw shan y de. ⁹ Tynygy he nuipuidi ji ma me he kapoesoe, tkhoen de hoi than ienau thonnau ji gan kanonsei ha knaq ha de. Ashan gan ma kamsynna shan y de. Xoiq, plei ji he avanq hoe niwn ienau thonnau ji gan katon u nanq ja. ¹⁰ Gadema Kniqkhoeqmaq gan yn than haw niwn nuipuidi ji ma axy niwn khimi ji avuiq hoibaw niwn maqtanq ji gan sha ha de. Tynygy sha niwn dhan he amama ji gan kanoen shdein than sha ha de. ¹¹ Nuipuidi ji la dikshiq on ha kneq ha Kniqkhoeqmaq kthanq gan katu ha de. Ama ji gan mtu niwn khimi ji gan anienmrien law ha de. ¹² Ke la nuipuidi ji gan naqpadi ji me Kniqkhoeqmaq iwn kthanq mtu than he naqpadi ji gan mkaw than poe y de. Nuipuidi ji la dikshiq on ha de.

¹³ Kniqkhoeqmaq la Aden gan mriw ma ha kaukiwn me Eiwa gan mriw jo de. ¹⁴ Saten xuipei la Aden gan m'jon y de. Saten xuipei la Eiwa gan m'jon ha ajie kasha kkrhau jo de. ¹⁵ Gadema Kniqkhoeqmaq la nuipuidi ji gan naqpi kapien niwn dhan he txon by man de. Ama ji la Jeishu Khristu gan yn ja voivoi, khimi ji gan khie ja voivoi, Kniqkhoeqmaq iwn aliw he ashau xinq ja voivoi, kashanrien ashau xinq ja voivoi la Kniqkhoeqmaq txon by man de.

Kniqkhoeqmaq iwn tauphy iwn ktoenkyn ji

3 Pie neq ji la yn than hoi niwn pie ji jo de. Khimi lonq man Khristu gan yn niwn khimi ji me ktoenkyn kkrhau de ne niwn la ama sha de ne niwn ji la aghoi xiw jo de nade. ² Ktoenkyn sha niwn khimi la

khimi ji ajie bi than on y niwn khimi kkrhau ha de. Ama me nuipui long man mkrhe on ha ga de. Ama la ama gan ama kau-iw ha pethon he ashau xinq ha de. Khimi ji law niwn khimi kkrhau ha de. Khlong ji gan mnau niwn, khimi ji gan Kniqkhoeqmaq iwn kthanq anienmrien mtu de thoeng niwn khimi kkrhau ha de. ³ Kau'in tui nikru niwn khimi kkrhau ha y, kbraan ha y de. Ama la a'njawa'nja on ha de. Khimi ji he ka'ieq ja voivoi ha y, tkaan ji gan oerha on ha y de. ⁴ Ama la ama ji inpy ji gan anienmrien mkaw de thoeng ha de. Ama la aspi ji gan axylpi me ama gan law ha kneq than mtu ha de. ⁵ Khimi long de la ama iwn inpy ji gan anienmrien mkaw de knaq y de nala Kniqkhoeqmaq iwn khimi ji gan mkaw de knaq de sy y de. ⁶ Kniqkhoeqmaq gan yn thoi niwn khimi kkrhau ha y de. Sy y la ama la kathoeq lau ga de. Tynygy nala Kniqkhoeqmaq la Saten xuipei gan shaukhoen poe niwn alan he tlele ama gan shaukhoen poe by man de. ⁷ Yn y niwn khimi ji la ama gan khimi ghoi de naniwn ta u man de. Tynygy nala yn y niwn khimi ji la ama gan k'ja mxexe than sha ha y man de. Saten xuipei thon niwn donq me ma kmaq y man de.

Tauphy iwn Ktoen ji

⁸ Tynygy he ktoen ji ma by khimi ji law ha niwn khimi ji kkrhau ha de. Khiwshbiw niwn khimi ji kkrhau ha de. Kau'in tui nikru y, tkaan ji gan oerha on ha y de. ⁹ Kniqkhoeqmaq la ama ji me mthon ha mnui niwn khuitan niwn kthanq gan kshiwkie ha de. Sepin niwn amlunq la ajie on de naha ta niwn khimi sy ha y de. ¹⁰ Yn niwn khimi ji la ktoen kkrhau than khimi ji gan kanmaq xiw msan shan de. Ama ji me kman niwn ji katein y de nala ama ji gan ktoen ji iwn maqtanq sha shan. ¹¹ Tynygy he ktoen ji iwn anuipui ji ma khimi ji law than on ha de. Khimi ji kthanq thuiqsa ha y de. Me gan me kau-iw ha aktiw ttyn me axy niwn khimi ji akla ha niwn khimi kkrhau ha de. ¹² Ktoen ji la nuipui long man mkrhe on ha ga de. Aspi ji he inpy ji gan anienmrien mkaw de thoeng ha de. ¹³ Maqtanq gan hoibe sha niwn ktoen ji gan khimi ji la amdaw law by man de. Ama ji la xiq niwn k'ja niwn on y klauq Jeishu Khristu gan yn niwn kthanq khimi ji me sanrau thuiq ha man de. ¹⁴ Ke la texiwn la Eiphe kun me natxi than ne gadema natxu niwn he ave ke la nan me natri niwn jo de. ¹⁵ Ke kra vi de nala, Kniqkhoeqmaq iwn inpy kkrhau niwn tauphy me khimi ji nagy ashau xinq ha de mei naniwn mny than ne jo de. Tauphy la ashau xinq niwn Kniqkhoeqmaq he klau niwn jo de. Intunq ji he amsi la in gan pan ha khushlu he jo de. Tynygy he tauphy la Kniqkhoeqmaq iwn khuitan niwn kthanq gan khushlu he jo de. ¹⁶ Mxaw ha khe niwn ji gan Kniqkhoeqmaq

me ji me mthon ha mnui niwn ji la m'an than hoi de. Tne gan ape ma ie ha dan y de. Jeishu Khristu la khimi xixaq kkrhau jo de. Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn Spa de naniwn Muiqxaq la me ji gan namnui jo de. Thoeq ji la ama gan nu u jo de. Tloe ji la ama kthanq gan axui ttyn me thuiq u jo de. Khoeqra neq me mtynq ttyn me on niwn khimi ji la ama gan yn u jo de. Kniqkhoeqmaq la ama gan khoeqshan me mhenq by man vi jo de.

Kman than mtu niwn shma ji

⁴ Sepin Seryiw niwn Muiqxaq sanrau haw niwn la kaukiwn mniq me nagy mei niwn khimi ji la khuitan niwn yn niwn gan kdiepha u man de. Ama ji la bau niwn anan ji gan kneq ha ama ji iwn mtu niwn me xui u man de. ² Khimi neq ji la khuitan niwn gan thuiq niwn khimi ji he ajiwn sha gadema bau niwn ga de. Khimi long de la k'ierha biqxau niwn shin he nabiqxei ha shpiqja la naq niwn gan kdan y niwn he jo de. Tynygy he ama ji sha niwn ji la hoi de hoi y de naniwn gan mnythoenq niwn amlunq kdan y jo de. ³ Ama ji la khimi ji gan indon sha ha y, nagy mei niwn sana nina ji la khimi ji sa ha y de naha mtu de. Gadema Kniqkhoeqmaq la sana nina ji gan mriw jo de. Yn ha khuitan niwn kthanq gan mny niwn khimi ji la Kniqkhoeqmaq gan koemukoetanq ha sa ha ja de. ⁴ Kniqkhoeqmaq mriw niwn axylpi la aghoi ga de. Dyde me ji la Kniqkhoeqmaq gan koemukoetanq ha sa de nala nagy mei niwn sana nina ji gan jaq than ne y de. ⁵ Kniqkhoeqmaq iwn piemkun he saxein mke niwn dhan he sana axylpi ji la sepin kkrhau dy de.

Jeishu Khristu iwn tanna ghoi

⁶ Nan la ke natxu niwn ji gan yn niwn khimi ji me mtu de nala nan la Khristu Jeishu iwn tanna ghoi long de kkrhau man de. Tynygy he nanma yn niwn kthanq ghoi dhan he Kniqkhoeqmaq la nan yn niwn gan hoe than nasha man de. ⁷ Khuitan y niwn mtu niwn, Kniqkhoeqmaq he klau y niwn tautei ji gan kien u ja. Kniqkhoeqmaq ne niwn he ashau xinq than nan katu ja. ⁸ Khimi long de ama akyq tha on than sha de nala hoi ja de. Gadema Kniqkhoeqmaq la ama aliw on niwn he ashau xinq than ka'ein de nala py ha hoi goe jo de. Tynygy ka'ein niwn ji la ama gan khoeqra neq me on niwn ktiw he diw khiwn gan ashau xinq niwn ktiw me ma avanq on ja de. ⁹ Ke ave haw niwn pie neq ji la yn than hoi niwn pie ji jo de. Khimi axylpi ji la pie tneq gan yn krie la hoi de. ¹⁰ Pie tneq tkhoen he me ji la

ka'ein shan jo de. Nagy de mei nala me ji la ashau xinq niwn Kniqkhoeqmaq gan kdon ha on niwn de tkhoen jo de. Kniqkhoeqmaq la khimi axylipi ji gan txon niwn Kanma de. Ama gan yn niwn khimi ji gan py ha txon niwn jo de.

¹¹ Khimi ji gan ke txu niwn pie ji gan mtu ja. ¹² Nan la laudie ga de tkhoen khimi ji nan gan law than on shan de. Khuitan niwn gan tpie niwn he mtu niwn he tlele ashau xinq niwn, khie niwn, yn niwn, sepin seryiw ashau xinq niwn he yn niwn khimi ji nan gan aku la than on ja. ¹³ Ke navy niwn mtien man Kniqkhoeqmaq iwn Sepin Seryiw niwn Saboi gan khimi ji maq me tkhoen, thuiq ha mtu than aktiw poe ja. ¹⁴ Nanma me on niwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he klau niwn sha thoeng niwn ji gan ta ja. Phoishma ji haw niwn he tauphy iwn ktoenkyn ji la nan me akoe nathyn degan Kniqkhoeqmaq la sha thoeng niwn tneq gan napoe jo de. ¹⁵ Ke txu niwn ji gan amlunq thauqhoe sha ha anienmrien kneqkhi ja. Tynygy sha la khimi ji la nan iwn khrijen ashau xinq niwn me atuinon on de naniwn gan nu ja tyn man de. ¹⁶ Me ashau xinq niwn he me mtu niwn gan shaudi khe ja. Ke natxu beshe he tneq ji gan sha ja voivoi de nala Kniqkhoeqmaq la nanma he nan pie gan the niwn khimi ji gan txon man de.

Yn niwn khimi ji he nagy on ha de naniwn kthanq

5 Ashau hoe niwn naqpadi ji gan shoema degan atxaw gra he haw nanq ja. Nan la nan pe-e kiekie gan he tpie ja. Ashau shin niwn naqpadi ji gan me naqpi ji gan he tpie ja. ² Ashau hoe niwn nuipuidi ji gan me noi-oi he law niwn he tpie ha de. Ashau shin niwn nuipuidi ji gan me siesa he ta ha amlunq sepin khe ha tpie ja.

³ Kamnau, kamxin on y niwn xoemoen nuipuidi ji gan mnau, mxinq u ja. ⁴ Gadema xoemoen nuipuidi lonq de me spi ji, tawpi ji on de nala ama ji iwn in me on niwn khimi ji mnau ha Kniqkhoeqmaq gan akla niwn mnui shan de. Tynygy he ama ji la anoi-oi, api ji gan mnau ha xoitha niwn jo de. Ama ji tynygy sha niwn la Kniqkhoeqmaq gan amlunqkvaq he niwn jo de. ⁵ Nan ji mnau shan niwn xoemoen nuipuidi la ama me klonq than axui on y jo de. Tne he niwn nuipuidi la ama gan klonq by than Kniqkhoeqmaq me kdon ha mdiwn mkhoen saxein mke voivoi jo de. ⁶ Gadema ama nediw nera sha ha on niwn xoemoen nuipuidi la ashau xinq gadema adiw he ga de. ⁷ Ke ave tri ha txu niwn ji gan yn niwn khimi ji ma kneq than haw ja. Tynygy nala ama ji gan ape ma ajie bi ha dan y de. ⁸ Khimi lonq de ama iwn kashoi kabei niwn, ama iwn anoi-oi api ji gan mnau de ne y de nala ama la Khristu gan yn y de naniwn gan mnui niwn de. Khimi tneq la Khristu gan mny y niwn khimi khaan y shi niwn de.

⁹⁻¹⁰ Xoemoen nuipuidi lonq de ashau xuitru de koi degan nienq xoemoen ji saboi me tri shan de. Ama la anaqpa me tiesa on ve niwn nuipui lonq de jo de. Ama la hoi niwn maqtanq ji gan sha de tkhoen khimi ji la law niwn nuipuidi kkrhau ha jo de. Hoi niwn maqtanq tneq ji la naudie ji gan anienmrien mxinq niwn, khlong ji gan anienmrien mnau ha mtu niwn, Kniqkhoeqmaq iwn khimi ji iwn akhaw gan mshie niwn, nere ha ieliepekhaw niwn khimi ji gan klonq niwn he hoi niwn maqtanq narunnaraan ji gan sha voivoi niwn jo de.

¹¹ Ashau shin niwn xoemoen nuipuidi ji gan la xoemoen ji saboi me tri nanq ja. Ama ji la indon sha beq-tyn than kady degan Khristu iwn maqtanq sha than kaudi † khe niwn gan pjau de ne jo de. ¹² Ama ji la kausy xiw Khristu me kaudi khe niwn gan mriekie y de tkhoen Kniqkhoeqmaq la ama ji gan shaukhoen poe by man de. ¹³ Tauphy la ashau shin niwn xoemoen ji gan mnau de nala maqtanq sha y klauq on man de. Khimi ji in ttyn doenhaan lyiw man jo de. Ama ji la athali kkrhau niwn mkrhe sy y man de, khimi ji gan thuiqsa ha on man jo de. Ama ji la klau y niwn ji me kau sa hoenhoen lau man de. Ama ji la tpie shan y niwn gan tpie u lau man de. ¹⁴ Dyde ashau shin niwn xoemoen ji la indon sha beqtyn ha naqpi kapien than, anaqpa he aspi ji gan mnau than ke txu de ne niwn jo de. Tynygy nala me ji iwn txieq la ama ji gan ajie ji bi than tne ma on y man de. ¹⁵ Nagy mei niwn xoemoen ji la Saten xuipei txuiq xui than kahoioq u dy jo de. ¹⁶ Yn niwn nuipuidi lonq de iwn in me nuipuidi xoemoen ji on la ama la tneq ji gan mnau shan jo de. Tauphy la tneq ji gan mnau than khe shan y de. Dyde tauphy la khuitan klonq than ne niwn xoemoen ji gan anienmrien mnau ha man jo de.

¹⁷ Tauphy gan anienmrien tkhoen niwn ktoenkyn ji gan yn niwn khimi ji la law ha tkaan ji amlunq thauqhoe klonq shan de. Kniqkhoeqmaq iwn kthanq gan mtu ha thuiq niwn ktoen ji gan py ha law shan de. ¹⁸ Sepin Seryiw niwn Saboi me tri niwn la, "Tlan lieq toen me xauboi mkha gan narhu he mkhin nanq ja," nade. Ave axy niwn me, "Kasha ji la avanq gan dan shan jo de," nade. ¹⁹ Khimi lonq de tauphy iwn ktoenkyn gan ajie sha de naha bi niwn gan kneq nanq ja. Mny niwn khimi lonq ni lonq thunq man la ama gan tynygy he ajie sha niwn de naha bi degan nienq kneq ga ja. ²⁰ Ajie sha niwn ktoenkyn gan yn niwn khimi ji maq me joe ha de. Tynygy nala axy niwn ktoenkyn ji la ajie sha than gan xiq man de.

²¹ Pe-e Kniqkhoeqmaq, Jeishu Khristu he Kniqkhoeqmaq xieq ha khe niwn thoeq ji maq me khimi ji amime tkhoen y klauq ke txu niwn gan xui ja. Yn niwn khimi axylipi gan vaan de ga de naha amlunq khe ja. ²² Nan msan ha y man de mtien man khimi lonq man gan

† Tneq ktiw gan tauphy iwn xoemoen nuipuidi sran me tri degan Khristu avuiq he tauphy avuiq maqtanq sha than kaudi khe jo de.

akoe thyn niwn he ktoenkyn long man kkrhau than xieq nanq ja. Tynygy sha la nanma ama iwn ajie gan sha be he kkrhau lau ga de. Nanma gan nanma ajie sha y than shaudi khe ja.

²³ Tui mkrhe gan ni nanq ja. Nan la aveave on de hoi y de tkhoen ajaw avuiq sbjie tui sxiw man gan ni shan ja de.

²⁴ Nagy mei niwn khimi ji iwn ajie ji gan jauhoe nu ha jo de. Ajie tneq ji avuiq Kniqkhoeqmaq la ama ji gan tautun mkhoi de naniwn mny ha ja de. Gadema nagy mei niwn khimi ji la kauxu me ajie sha u de. Axy niwn khimi ji ajie tneq gan kaukiwn me nu ha ga de. ²⁵ Tynygy he nagy mei niwn khimi ji la maqtanq ghoi gan sha degan nu than jauhoe ga de. Axy niwn khimi ji aghoi ji kauxu me sha gadema khimi ji la ama ji sha niwn gan kaukiwn me la mny u man jo de.

6 Tanna ttyn ji la ama ji akanma gan axylypi me law shan de. Tynygy nala Kniqkhoeqmaq iwn amiq he, me ji mtu niwn gan ape ma nu y san y haw ha y dy de. ² Akanma ji la yn niwn khimi ji de nala tanna ji la yn niwn naqpi je ga de tkhoen ama ji gan law de ne y de naha ta shan y de. Tanna tneq ji la akanma ji avuiq maqtanq gan neq khaan y hoi than sha shan de. Ama ji sha by niwn akanma ji la ama ji khie niwn yn niwn khimi ji jo de.

Kman than mtu niwn he khuitantan kaurein niwn

Nan la ke tri niwn txu niwn gan yn niwn khimi ji gan mtu ha kneq than msœe ja.

³ Nagy mei niwn khimi ji la ke nan ji gan mtu niwn he axylypi mtu niwn ji gan haw jo de. Ama ji mtu niwn la me ji kanma Jeishu Khristu iwn khuitan niwn Kthanq he vaan de sy y de. Mtu niwn tneq ji la Kniqkhoeqmaq aliw on niwn he ashau xinq than khimi ji gan mtu y de. ⁴ Khimi tneq ji la kathoeq ha tneq gan ma kneqthoenq y de. Ama ji la pie ji kthanq gan kadiwnq ha, ka'ieq niwn he amlunq khyn sha thaang ga de. Tynygy sha niwn la tau-ieqthoenq niwn, arhaan phaang niwn, nu y san y haw niwn, ama ji ttoi hoi y ta niwn ji jo de. ⁵ Ama ji amlunq thunq me ka'ieq de ne ja voivoi niwn, khuitan niwn, kman niwn gan mny y niwn khimi ji jo de. Ama ji la Kniqkhoeqmaq kthanq mtu niwn dhan he kaurein kkrhau ha ja de naha ta u jo de.

⁶ Kniqkhoeqmaq me ji gan napoe niwn he kabyq ja naha ta ha Kniqkhoeqmaq gan amlunqkvaq than sha nala py ha hoi de. ⁷ Me ji la khoeqra neq me kapien degan me ji he vaan de tne ma mhenq y de. Diw degan ma me ji he vaan de tne ma mhenq ha y de. ⁸ Me ji ne niwn asani he kakhu knana on de nala on niwn mtien man he kabyq ja de naha ta ha de. ⁹ Kaurein de ne niwn khimi ji gan Saten xuipei la ajie sha than m'jon ha ama ji than donq thon ha khe niwn de. Ama ji la aroe ji he diw she niwn ji gan sha de ne niwn de. Ama ji am-

lunq oeda niwn ji la ama ji gan pjau he by man de.

¹⁰ Tkaan gan khie niwn la hoi y niwn axylypi iwn amkun jo de. Axy niwn khimi ji la tkaan ji gan ne naq ha me-e yn niwn gan kdiepha vi de. Ama ji gan amdaw nerem-sausau he ha kloee he jo de.

Pawlu la Timawshei gan msœe by niwn pie

¹¹ Dyde Kniqkhoeqmaq he klau niwn khimi nan la axylypi ji gan kien ja. Mdimkhiw niwn, Kniqkhoeqmaq aliw on niwn he ashau xinq niwn, yn niwn, khie niwn, amlunqshau niwn he a'njawa'nja ji on than ka'ein ja. ¹² Hoi niwn langie long de katy niwn gan khepha y beshe he nan ma Kniqkhoeqmaq gan akla niwn he kneq niwn gan ape niq me ma kdiepha nanq ja. Tshautkhon ashau gan dan than Kniqkhoeqmaq la nakauq jo de. Tshautkhon ashau gan kshiwkie ja. Khimi amdaw ji maq me nan Khristu gan akla de naniwn gan sanrau haw panq dy de. ¹³ Axlylypi gan ashau xinq he niwn Kniqkhoeqmaq he ktoenkyn Ponti Pile maq me khuitan niwn tpe niwn Jeishu Khristu maq me ke nan gan natxu jo de. ¹⁴ Me ji iwn Kanma Jeishu Khristu navy niwn mniq tiwn niwn mtien man kman niwn sha niwn on y, nabi na on y than t'ja gan mriekie u ja.

¹⁵ Kniqkhoeqmaq la Khristu gan

Ama xieq ha khe niwn ktiw me vy he man de.

Ke la long de xdyn niwn Xandi, hoibaw hoitran niwn Kniqkhoeqmaq gan mthoeq jo de.

Ama la xandi axylypi iwn Xandi, kanma axylypi iwn Kanma jo de.

¹⁶ Ama long de xdyn tshautkhon diw y de.

Ama la mda niwn kvan thunq me on de tkhoen ape ma atein me si ha y jo de.

Ama gan ape ma nu poe kau y de. Nu ha ma dan y de.

Khimi ji la Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u jo shan.

Ama la tshautkhon man aqna he mkaw ga jo shan. Amen.

¹⁷ Khoeqra neq me kaurein niwn khimi ji la kathoeq ha y than he yn than hoi y niwn tkaan ji gan akla ha y than mtu ja. Tkoenq ji la tna de he lau ha ja de. Me ji hoelihoelanq niwn he ashau xinq ha than me ji ne niwn axylypi gan koipy napoe niwn Kniqkhoeqmaq gan akla ha ga de. ¹⁸ Yn niwn khimi ji iwn tkaan gan hoi niwn maqtanq sha than mtu ja. Ama ji la aghoi sha niwn me kaurein u ha ne niwn khimi ji me amlunq thauqhoe poe shan de. Khimi ji gan klongq than kauxiw pypy ha on voivoi shan de. ¹⁹ Ama ji la tynygy sha de nala avanq hoe niwn gan ama ji than mtun ha khe niwn

vesoemaq me avuiq amsi he jo de. Tynygy nala ama ji la khuitan niwn ashau gan dan man de.

²⁰ Timawshei jy, Kniqkhoeqmaq la nan gan kadikhiw ha napoe niwn maqtanq ji gan mriekie ja. Kniqkhoeqmaq gan law y niwn, aroe ji he ka'ieq niwn gan kien ja. Nagy mei niwn khimi ji la pethon naha kauq niwn ji la

Kniqkhoeqmaq iwn khuitan niwn gan ieqxau niwn de. Khimi tneq ji he katpie nanq ja. ²¹ Axy niwn khimi ji la kman niwn mtu niwn ji gan xui ha yn niwn gan kdiepha dy de.

Kniqkhoeqmaq iwn koetanq la nan ji axylypi he vaan man on ga jo shan. Amen.

2 Timawshei

Katein niwn

Timawshei saboi ni me kauruiq niwn kthanq ji thunq me amdaw la Pawlu la ama khaan y shin niwn maqtanq shaphau he ama tkui iwn Timawshei gan txu niwn ji jo de. Saboi neq iwn adika kthanq la kau-iwkie de knaq than jo de. Ama gan ieqxau niwn khimi ji he neremsausau niwn ji gan katonq ha toen me Jeishu Khristu kthanq gan tiesa he shaushi khan ha de naniwn, Kthanq Ghoi he Piemkun kauxiwn me kauruiq niwn khuitan niwn mtu niwn gan mriekie ha de naniwn, kamtu he Kthanq Ghoi gan thuiq niwn khimi ji iwn sha than maqtanq ji gan hoibei maqxu than sha ha de naniwn Timawshei gan msoe niwn jo de.

Khimi ji gan aghoi sha y, a'shi gan kkrhau he niwn laupren ka'ieq naka ji gan kien u than shaudi poe jo de.

Pawlu la ama ashau xinq niwn he tryiw niwn gan thuiq ha ama yn niwn, amlunqshau niwn, khie niwn, kau-iw niwn, kloie niwn me neremsausau niwn gan Timawshei la ama gan aku la than msoe jo de.

Kthanq adoï

Mlau niwn

Mthoeq niwn he msoe niwn

Mtu niwn he shaudi poe niwn

Pawlu ama katonq ha niwn ji

Khiwn niwn

Mlau niwn

1 Sa neq la Jeishu Khristu iwn tloe kkrhau than Kniqkhoeqmaq iwn aliw he xieq niwn Ke, Pawlu iwn jo de. Jeishu Khristu gan yn niwn dhan he ama kaudi khe niwn ashau kthanq khimi ji me thuiq than Kniqkhoeqmaq ke gan namxoe niwn jo de.

² Ke la ke khie niwn spa Timawshei nan me sa neq gan tri niwn jo de.

Pe-e Kniqkhoeqmaq he me ji iwn Kanma Jeishu Khristu iwn koetanq, mxien niwn he mdurui mduishaw niwn la nan he vaan man on ga jo shan.

Mthoeq niwn he aan poe niwn

³ Ke la ke spaq niwn Kniqkhoeqmaq gan nan avuiq mthoeq ja voivoi jo de. Ke iwn puipi ji la Ama gan spaq beshe he ke la sepin niwn amlunq he Ama gan spaq jo de. Ke la mxun mniq nan gan shaudi dan ha saxein mke voivoi jo de. ⁴ Ke la nan mxuiq tui gan ta degan nan he katein beqtyn than jauhoe ne than jo de. Tynygy nala ke la amdaw hoelihoelanq man de. ⁵ Nan pi-i Law I he nan noi Unien xini ma by yn beshe he nan la Jeishu Khristu gan khuitan yn jo de naniwn ke shaudi dan jo de. Nanma ave tynygy he ynkhi man jo de naniwn ke kadikhiw jo de. ⁶ Tynygy de tkhoen ke la

nan gan Kniqkhoeqmaq napoe niwn sha thoeng niwn gan amlunq thauqhoe koipy kakon beqtyn than shaudi napoe niwn jo de. Nan konq me ke akoe nathyn degan sha thoeng niwn neq gan dan jo de. ⁷ Kniqkhoeqmaq la me ji gan xiq niwn mlunq napoe y de.

Kniqkhoeqmaq la me ji gan bohan, khie niwn, me-e gan me-e kau-iw than napoe jo de.

⁸ Kanma Jeishu Khristu kthanq gan khimi ji me thuiq than gan k'ja nanq ja. Mron thunq me on niwn ke Pawlu avuiq k'ja nanq ja. Kniqkhoeqmaq nan gan napoe niwn tha he Kthanq Ghoi gan thuiq de tkhoen ke he vaan man neremsausau khan than kauxiw pypy ja. ⁹ Kniqkhoeqmaq la me ji gan natxon ha sepin seryiw ashau xinq than nakauq jo de. Me ji aghoi sha de tkhoen he sy y de. Veshin me khoeqra neq gan mriw ha y man de niq kon Jeishu Khristu dhan he ama iwn koetanq me ji me mnui than mshyn khiwn dy de.

¹⁰ Ave Jeishu Khristu me ji gan natxon than khoeqra neq me naskrha niwn dhan he Kniqkhoeqmaq la ama iwn koetanq gan me ji mny jo de. Ama la diw niwn bohan gan tphrei pun dy de. Ama la Kthanq Ghoi dhan he me ji me tshautkhon ashau gan namnui jo de.

¹¹ Kniqkhoeqmaq la ke gan kthanq ghoi neq gan thuiq than tloe he mtu than shma he naxieq jo de.

¹² Dyde tkhoen ke la mron thunq me neremsausau

khan ha jo de. Gadema ke la mron thunq me keinq niwn gan khan ha de tkhoen k'ja y jo de. Nagy de mei nala ke akla niwn Khristu gan mny de tkhoen jo de. Kniqkhoeqmaq la kthanq ghoi gan ke me na-au jo de. Khristu navy beqtyn niwn mniq mtien man Kthanq Ghoi gan mriekie than thoeng ja naniwn ke kadikhiw jo de. ¹³ Ke kon nan the niwn khuitan niwn mtu niwn neq gan kshiwkie ja. Mtu niwn neq gan aku la ha kakon ja. Nan ji la Jeishu Khristu he vaan de kamru de tkhoen ama gan yn voivoi ha axy niwn khimi ji gan khie voivoi ja. ¹⁴ Kniqkhoeqmaq nan gan na-au niwn khuitan niwn kthanq gan mriekie ja. Me ji thunq me on niwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la me ji gan naklong man de.

¹⁵ Asha khoeq me on niwn yn niwn khimi amdaw ji la ke gan nakheshu y jo de. Tne ji thunq me Pheigeilu he Heimogen xini ma kauruiq jo de. ¹⁶ Oneisiphaw he ama iwn inpy ji me Kanma la mxien niwn gan mnui by ja jo shan. Nagy de mei nala ama la ke gan amdaw naklong jo de. Ama la ke mron thunq me on gadema ke me natxi than k'ja y jo de. ¹⁷ Ama la Roma kun me tiwn degan ke gan katein de mtien de mtynq ttyn me amlunq thauqhoe nashoeq jo de. ¹⁸ Kanma la khoeqra neq gan tautun mkhoi niwn mniq me ama la Oneisiphaw gan mxien by ga jo shan. Ke Eiphe kun me on degan ama la ke gan najie de naklong than mei naniwn nan mny ja de.

Jeishu Khristu iwn langie ghoi

2 Timawshei jy, nan la ke spa he de. Khristu Jeishu nan gan napoe niwn koetanq dhan he khushlu ja. ² Nan la ke khimi amdaw ji maq me mtu niwn Jeishu Khristu iwn kthanq ghoi gan the khiwn dy de. Nan la khimi ji me kthanq neq mtu than kau'iwn niwn khimi ji me au ja.

³ Nan la Khristu Jeishu iwn langie ghoi long de he me ji he vaan de neremsausage niwn gan kau-iw ha de.

⁴ Siesha long de la axy niwn maqtanq gan sha ha y jo de. Nagy de mei nala ama la ama iwn ktoenkyn amlunqkvaq than ne de tkhoen jo de. ⁵ Tynygy he khimi long de la kabrin niwn shni me axy niwn khimi ji he kabrin jo de. Ama la kabrin niwn siken ji me on he sha y de nala ama la knaq niwn khimi iwn gan dan ha y de.

⁶ Thakamsun ha le sha niwn long de la athe apau ji gan kanmaq xiw dan shan ja de. ⁷ Aku ji he ke iwn mtu niwn gan ta ja. Kanma la ke haw niwn neq ji gan kneqthoenq than naklong man de.

⁸ Jeishu Khristu gan ta voivoi u ja. Ama la xandi Davi axui kon skrha ha Kniqkhoeqmaq la ama gan diw niwn kon xinq he beqtyn jo de. Neq la ke khimi ji gan thuiq niwn Kthanq Ghoi jo de. ⁹ Ke la khimi ji gan Kthanq ghoi tneq thuiq by de tkhoen neremsausage ha jo de. Ke la jiekre niwn khimi long de he mron thunq me

mkrhien niwn gan khan ha jo de. Gadema Kniqkhoeqmaq iwn kthanq ghoi gan la ape ma mkrhien ha dan y de. ¹⁰ Dyde ke la Kniqkhoeqmaq xieq ha khe niwn khimi ji avuiq neremsausage niwn axylpy kau-iw jo de. Nagy de mei nala khimi tneq ji la Jeishu Khristu gan yn than he ama la tneq ji gan txon by than jo de. Khiw kau y niwn bohan ma yn niwn khimi ji me poe by man de. ¹¹ Pie neq la yn than hoi niwn pie jo de.

"Me ji la Khristu he

vaan man diw la,
ama he vaan man
xinq beqtyn man de.

¹² Me ji la ama he vaan de
neremsausage niwn gan
khan la ama he vaan man
mkaw de dan man de.

Me ji la,

'Ama iwn atxuiq ji sy y de,'
naha haw la ama la me ji gan,
'Ke he klau niwn khimi ji sy y de,'
naha haw man de.

¹³ Me ji la Khristu gan tiesa
on y gadema
ama la me ji gan tiesa
on voivoi jo de.

Nagy de mei nala ama la
ama iwn amlunq on niwn he
on ha ga de tkhoen jo de," nade.

¹⁴ Kthanq neq ji gan ama ji me mtu voivoi ja. Pie ji kthanq ka'ieq y than Kniqkhoeqmaq maq me ama ji gan shaudi poe ja. Ka'ieq niwn tneq ji la avanq on y de. Kneq niwn khimi ji iwn yn niwn gan kman she de.

¹⁵ Kniqkhoeqmaq maq me kdoo degan Ama amlunqkvaq than thamsun ja. Me-e iwn maqtanq gan kathoeq ha niwn maqtanq kasha kkrhau ja. Khuitan niwn kthanq gan anienmrien mtu ja. ¹⁶ Kniqkhoeqmaq gan law y niwn pie ji, tanshaan niwn tpie niwn khimi ji me kauruiq u nanq ja. Tynygy tpie niwn khimi ji la Kniqkhoeqmaq iwn aliw he xanqla triwtriw dy de.

¹⁷ Ama ji mtu niwn la ana sa niwn xieqbie he sien ja man de. Tynygy mtu niwn khimi ji thunq me Humeinei he Phileitu xini kauruiq jo de. ¹⁸ Ama xini la khuitan niwn kthanq ghoi gan yn y on lau vi de. Ama ji haw niwn la diw niwn kon xinq beqtyn niwn la kkrhau tauti ga de. Ama ji la nagy mei niwn khimi ji iwn yn niwn gan kman than sha jo de. ¹⁹ In klana msi la khushlu beshe he Kniqkhoeqmaq iwn khimi ji iwn yn niwn la khushlu jo de. Kniqkhoeqmaq tri khiwn niwn la, "Kanma la ape ji la ama iwn khimi ji de naniwn mny jo de. Kanma iwn atxuiq ji kkrhau de naha haw niwn khimi ji la a'shi sha niwn knau ha de," nade.

²⁰ Kaurein in glein haan de me nagy mei niwn kauphi ji buka ji la xoiq he tkaan he sha jo de. Gadema nagy mei niwn kauphi ji buka ji la thekon he takaw he sha jo

de. Nagy mei niwn ji la avanq on niwn thein than jo de. Axy niwn kauphi ji buka ji la taunoen taushoe ji thein than jo de. ²¹ Tynygy he khimi lonq de la proepra niwn kon me-e gan me-e sepin than sha de nala ama la avanq on niwn gan thein niwn kauphi buka ji he kkrhau man de. Ama la katkhiw de nala akanma la aghoi ji gan sha than kakon by man de. ²² Timawshei jy, shre ji iwn kady xiw niwn a'shi ji kon kien ja. Mdimkhiw niwn, yn niwn, khie niwn, mduirui mduishaw niwn gan kshiwnkie ja. Sepin niwn amlunq he Kanma gan spaq niwn khimi ji he vaan man tynygy on ja. ²³ Nan ji la aroeana, tanshaan niwn pie ji ka'ieq niwn ji gan kien ja. Nagy de mei nala arhaan phaen niwn ga de naniwn mny de tkhoen de. ²⁴ Kniqkhoeqmaq iwn maqtanq gan sha niwn tanna la arhaan kaphaan ha y de. Me ji la khimi axylipi ji he hoibe karie ha de, mtu de thoeng ha de, amlunqshau ha de. ²⁵ Me ji gan na-ieqxau niwn khimi ji gan pietuiq he shoema ha de. Me ji tynygy sha la Kniqkhoeqmaq la ama ji gan anon dan than he khuitan niwn gan mny than poe by man de. ²⁶ Dyde ama ji la anienmrien ta de dan beqtyn man de. Saten xuipei iwn donq kon loe man de. Saten xuipei la ama sha he de ne niwn ji gan sha than ama ji gan nien by dy jo de.

Kaukiwn mniq ji

3 Ke ave haw niwn gan anienmrien kneqkhi u ja. Kaukiwn mniq me la ieliepekhaw niwn ktiw ji on man de. ² Khimi ji la me-e gan me-e kakhie niwn, tkaan gan mkrhe khie niwn ga de. Ama ji la kathoeq niwn, boeri on niwn, khimi ji gan skoe niwn, noi pe pie gan kneq y niwn, me gan klonq thaan ha koemukoetanq y niwn, Kniqkhoeqmaq gan kneq y niwn khimi ji jo de. ³ Ama ji la axy niwn khimi ji gan khie y de. Kman niwn gan mxoe y niwn, thuiqsa niwn, kau-iw y niwn, kdoo thaw niwn, hoi niwn gan khie y niwn khimi ji jo de. ⁴ Ama ji la aphau ji gan txieq ji me au niwn, ta y klauq sha niwn, ke la tangoe xiw de naha ta niwn, Kniqkhoeqmaq gan khie y klauq ama ji kady niwn mkrhe sha ne ga de. ⁵ Ama ji la Kniqkhoeqmaq gan spaq hehe sha gadema Kniqkhoeqmaq iwn bohan gan ieqxau lau vi de. Tneq ji he niwn khimi ji he aphau sha nanq ja. ⁶ Tneq ji la khimi ji gan ama ji inpy thunq me landy than bau u jo de. Inpy tneq me on niwn tha on y niwn nuipuidi ji gan ama ji iwn kman niwn mtu niwn me xui than m'jon u jo de. Nuipuidi tneq ji la ajie ji sha de tkhoen ama ji amlunq me ajie ji on de naha mny u jo de. Hoi y kady niwn axylipi ji txuiq xui u lau vi de. ⁷ Nuipuidi tneq ji la katu ja voivoi gadema khuitan niwn kthanq ghoi gan kneqthoenq y de. ⁸ Veshin menan Janei he Jabrei xini la Mawshei gan ieqxau by jo de. Tynygy he kman niwn shma tneq ji ma Kthanq ghoi iwn khuitan niwn gan ieqxau jo de. Ama ji la shi niwn ji

gan nienq ta u ga de. Ama ji khuitan yn niwn on y de. ⁹ Ama ji la khimi ji gan kman niwn mtu niwn he m'jon than sha ja voivoi de dan y dy de. Nagy de mei nala veshin menan Janei he Jabrei xini ji la apaw ga de naniwn Judaq khimi ji mny beshe he ama ji la apaw ga de naniwn khimi ttyn mny by man de.

Kaukiwn xiw txu by niwn

¹⁰⁻¹¹ Gadema nan la ke mtu niwn, ke iwn ashau xinq niwn, ke iwn tryiw niwn, yn niwn, amlunqshau niwn, khie niwn, kau-iw niwn, ke khan niwn kloe niwn he neremsausau niwn neq ji axylipi gan anienmrien mny jo de. Enti'u kun, Ikawni kun he Lutra kun ji me khimi ji la ke gan neremsausau than nagy nasha mei naniwn nan mny ja de. Gadema Kanma la kloe niwn neq ji axylipi kon ke gan naloe he jo de. ¹² Khuitan nala Jeishu Khristu he vaan de kamru niwn dhan he Kniqkhoeqmaq amlunqkvaq niwn gan sha ne niwn khimi ttyn la neremsausau khan ha man de. ¹³ A'shi sha niwn he bau niwn khimi ji la ajie ji gan py ha sha voivoi man de. Ama ji la khimi ji gan bau beshe he ama ji gan ma khimi ji bau by man de. ¹⁴ Gadema nan la ke he axy niwn khimi ji namtu niwn khuitan niwn kthanq gan mriekie voivoi ja. Tneq ji la khuitan ja de naniwn nan la kadikhiw jo de. Nagy de mei nala nan gan namtu niwn khimi ji gan nan mny ja de. ¹⁵ Nan la laudie niq kon Sepin Seryiw niwn Saboi gan mny khiwn dy de. Nan la Jeishu Khristu gan yn niwn dhan he Kniqkhoeqmaq natxon de naniwn Sepin Seryiw niwn Saboi la kneqthoenq than naklonq jo de. ¹⁶ Sepin Seryiw niwn Saboi axylipi ji la tri niwn khimi ji amlunq ta niwn me Kniqkhoeqmaq mkoen niwn pie ji jo de. Me ji la khimi ji gan mtu than, msae than, a'shi sha niwn gan pjan than, mdimkhiw niwn gan mtu than Sepin Seryiw niwn Saboi neq gan kakon ha dan ja de. ¹⁷ Dyde Kniqkhoeqmaq iwn maqtanq gan sha niwn khimi la hoi niwn maqtanq axylipi ji gan sha than thoeng ha mxiw pypy dy jo de.

4 Khristu Jeishu la Xandi he mkaw than navy degan ashau xinq man niwn he diw khiwn niwn khimi ji gan tautun mkhoi man de. Khristu Jeishu tneq he Kniqkhoeqmaq maq me ke la nan gan namsoe jo de. ² Ke namsoe niwn tneq la, Kthanq ghoi gan thuiq ja. Khimi ji kneq de ne degan ma sasa kneq de ne y degan ma sasa thuiq than mxiw pypy ja. Ama ji yn niwn la kman vi de nala haw ja. A'shi ji sha niwn knau than haw ja. Yn niwn khimi ji gan yn voivoi than aan poe ha de. Amlunq shaukre sha ha, khuitan niwn mtu niwn he yn niwn khimi ji gan aan poe ja. ³ Khimi ji la khuitan niwn mtu niwn gan kneq de ne y niwn ktiw thaw man de. Ama ji la ama ji iwn kady niwn he on man de. Ama ji la kthanq narunnaraan ji he niwn shma amdaw ji haw niwn gan kneq man de. Ama ji la kneq de ne niwn

kthanq ji mtu niwn shma ji shoeq u man de. ⁴ Khimi ji la khuitan niwn gan khepha man de. Ama ji la tautei kauxiwn ji gan kneq de ne man de. ⁵ Gadema Timawshei jy, nan la ktiw ttyn me me-e gan me-e kau-iw ha de. Neremsausau khan ha degan amlunq shaukre ja. The y man niwn khimi ji me Jeishu Khristu kthanq ghoi gan thuiq ja. Kniqkhoeqmaq nan gan nasha he niwn maqtanq axylypi ji gan sha ja.

⁶ Miema la luisui sha khiwn ha luisui xaw konq me sbjie tui boe jo de. Ke ashau la boe khiwn niwn sbjie tui he jo de. Ke diw than ktiw la nidei dy de. ⁷ Ke la yn niwn sie gan anienmrien katy khiwn dy de. Kabrin niwn shni me kauxui khiwn dy de. Yn niwn gan mriekie khiwn dy de. ⁸ Kniqkhoeqmaq la ke avuiq shu gan namxiw pypy by jo de. Nagy de mei nala ke la Kniqkhoeqmaq gan amlunqkvaq than sha de tkhoen jo de. Khimi axylypi gan vaan de niwn mdimkhiw niwn tautun mkhoi niwn mniq me Kanma la ke gan shu napoe man de. Ke gan mkrhe sy y man de. Ama khoeqra neq me navy beqtyn niwn gan amlunq thauqhoe son ha on niwn khimi axylypi ji gan ma shu poe by man de.

⁹ Nan la ke me ktanle navy ha than ka'ein ja. ¹⁰ Deima la khoeqra neq me on niwn ji gan oeda de tkhoen ke gan nakheshu ha Tasaloni kun me lyiw vi de. K'reikei ma Galati khoeq me lyiw vi de. Titu ma Dalamati khoeq me lyiw vi de. ¹¹ Luka mkrhe ke he on ga de. Nan vy la Maku gan shoeq ha vaan man mhenq poe ja. Nagy de mei nala Maku la ke iwn maqtanq he ke gan naklonq de thoeng de tkhoen jo de. ¹² Ke la Tukhi gan Eiphe kun me mkaq by jo de. ¹³ Nan navy la Taraw kun me on niwn Kapu me ke kheshu niwn kh'aw he saboi ji he tangoe xiw niwn aphoe konq me tri niwn saboi ji gan mhen poe ja.

¹⁴ Pethin shma Alezenda la ke gan amdaw na-ieqxau ha sisi ga de. Kanma la ama sha niwn neq ji avuiq xoitha by man de. ¹⁵ Nan ma ama gan shaudi khe shan de. Nagy de mei nala ama la me ji mtu niwn ashiqshiq gan amdaw na-ieqxau jo de.

Kanma la Pawlu tein me on niwn

¹⁶ Kanmaq xiw tautun kamkhoi ktoenkyn la ke gan namsie degan ke avuiq ape ma natpie by y de. Axylypi ji ke gan nakheshu vi de. Ke gan nakheshu niwn khimi avuiq Kniqkhoeqmaq ajie mxoe by than ke saxein mke by jo de. ¹⁷ Gadema Kanma Jeishu la ke he vaan de na'on jo ha ke gan tha napoe jo de. Dyde Jeishu Khristu kthanq ghoi gan hoibeit thuiq ha jo de. Tne me on niwn Judaq axui sy y niwn khimi axylypi ji the u jo de. Khristu la ke gan diw niwn kon natxon jo de. ¹⁸ Kanma la ke gan khimi ji hoi y nasha niwn kon natxon jo de. Ama mkaw niwn khoeqshniq iwn Khoeq me thawkhi thaan than namkaq man jo de. Me ji la Ama gan tshautkhon man mthoeq ha spaq u shi. Amen.

Kaukiwn xiw mlaan niwn

¹⁹ Prisila, Akila he Oneisiphaw ji inpy ji gan namlaan ja jo gan. ²⁰ Eiratu la Kawrintu kun me on ga de. Tarophi la xy y de tkhoen Miletu kun me ke kheshu by jo de. ²¹ Shdin thaw ha y man degan navykhi ja.

Eibulu, Pudon, Lunu, Klawdi he yn niwn aphau ji la nan gan namlaan jo de.

²² Kanma la nan ji muiqxaq he vaan man on ga jo shan.

Kniqkhoeqmaq iwn koetanq la nan ji axylypi he vaan man on ga jo shan. Amen.

Titu

Katein niwn

Titu la Gri axui iwn long de jo de. Ama la khrijen kkrhau ha tloe Pawlu iwn maqtanq sha niwn me aphau long de jo de. Titu saboi la K'reitei mra kauniq me tauphy iwn maqtanq gan mkaw than Pawlu toeq niwn laudie Titu me tri niwn sa jo de. Saboi tneq me kthanq oe thunq de kauruiq jo de.

(1) K'reitei mra kauniq me on niwn nagy mei niwn khimi ji la akjan hoi y niwn gan tny ha tauphy iwn ktoenkyn ji me on shan niwn akjan ji on than shaudi poe niwn jo de. (2) Tauphy me ashau hoe xiw niwn naqpadi ji, nuipuidi ji la (ashau shin niwn nuipuidi ji gan mtu u than) ashau vaan de niwn naqpadi ji he tanna ji gan nagy mtu ha de mei naniwn Titu gan mtu niwn ji (3) khrijen ji ashau xinq niwn he klau ha Titu gan mtu niwn ji kauruiq jo de. Khrijen ji la mduirui mduishaw ashau xinq ha, longq man gan longq man kakhie rienrien niwn ji on ha, mtiwliw niwn, ka'ieq niwn, tauphy me axyxy kkrhau than khoi niwn ji gan kien u ha de naniwn shaudi poe jo de.

Kthanq adoi

Mlau niwn

Tauphy iwn ktoenkyn ji

Tauphy menan khimi ashinqshiq ji iwn maqtanq ji

Msoe niwn he shaudi poe niwn

Khiwn niwn

Mlau niwn

1 Sa neq la Kniqkhoeqmaq iwn tanna, Jeishu Khristu iwn tloe, ke Pawlu iwn jo de.

Kniqkhoeqmaq xieq niwn khimi ji iwn yn niwn hoe than klongq niwn he khuitan niwn mtu niwn ji gan hoibei kneqthoenq than mtu de Kniqkhoeqmaq la ke gan namkaq niwn jo de. Mtu niwn tneq ji la ama ji gan Kniqkhoeqmaq aliw on niwn he ashau xinq than klongq by man de. ² Ama ji la tshautkhon man xinq man de naha kadikhiw kdon ha ja de. Nagy de mei nala Kniqkhoeqmaq la khoeqra neq gan mriw ha y man de niq kon ama iwn khimi ji la tshautkhon xinq man de naha kaudi khe jo de. Ama la ape niq khaq gan ma bau y jo de. ³ Kniqkhoeqmaq mshyn niwn ktiw me, khimi ji gan ama iwn Kthanq Ghoi gan mny he jo de. Kthanq Ghoi tneq gan ke ji thuiq u niwn jo de. Me ji gan natxon niwn Kniqkhoeqmaq la ke gan maqtanq neq sha than nasin jo de.

⁴ Ke la sa neq gan Titu me tri by jo de. Titu jy, me xini la Jeishu Khristu gan yn niwn vaan de de tkhoen nan la ke iwn spa longq de he jo de.

Pe-e Kniqkhoeqmaq he me ji gan natxon niwn Kanma Jeishu Khristu la nan gan koetanq he mduirui mduishaw niwn napoe ga jo shan.

Titu K'reitei mra kauniq me sha niwn maqtanq

⁵ Ke K'reitei mra kauniq kon thaw ha lyiw degan nan gan tneq me on ja naha ke nahaw jo de. Nagy de mei nala ke sha khiwn y man niwn maqtanq ji gan nan sha ha de. Ke nan gan natxu beshe he kun ttyn iwn tauphy ji me ktoenkyn sha than xieq ha de. ⁶ Ktoenkyn sha niwn khimi la khimi ji ajie bi than on y niwn khimi kkrhau ha de. Ama me nuipui longq man mkrhe on ha ga de. Aspi ji la Kanma Jeishu Khristu gan yn ha de. Ama ji gan ape ma neq ji gan shy vi ga, noi pe pie gan kneq y ga naha bi ha y man de. ⁷ Kniqkhoeqmaq la tauphy iwn ktoenkyn gan yn niwn khimi ji gan anienmrien tkhoenq than maqtanq poe by de. Tauphy iwn ktoenkyn la ape ma ama gan ajie sha de naha bi y niwn khimi kkrhau ha de. Me ne he mkrhe sha niwn khimi kkrhau ha y de. Amlunq doi niwn khimi kkrhau ha y de. Kau'in tui nikru niwn khimi, axy niwn khimi ji he kbraan ha y de. Tkaan ji gan oerha on niwn khimi kkrhau ha y de. ⁸ Ama iwn in me thaw niwn khlonq ji gan mnau niwn khimi kkrhau ha de. Aghoi ji gan sha ne niwn khimi, ama gan ama kau-iw niwn, mdimkhiw niwn, sepin seryiw niwn, siken he on niwn khimi kkrhau ha de. ⁹ Tauphy iwn ktoenkyn la me ji mtu by niwn Jeishu Khristu Kthanq Ghoi gan khushlu yn krie

ha de. Kthanq ghoi tneq la khuitan ha kasoeq y man de. Tynygy nala ama la khimi ji khuitan niwn mtu niwn dhan he aan poe by man de. Kthanq Ghoi gan ieqxau niwn khimi ji la kman niwn de naniwn Ama la mnui ha man de.

¹⁰ K'reitei mra kauniq me aqna gan ieqxau niwn khimi ji amdaw on jo de. Khimi tneq ji la tanshaan niwn pie ji he khimi ji gan bau u jo de. Tneq ji thunq iwn amdaw ji la yn niwn khimi ji la anapi katbie ha de naha haw niwn tauphy he klau niwn khimi ji jo de. ¹¹ Khimi tneq ji gan mtu ha y than mkhanq vi ja. Ama ji la mtu shan y niwn dhan he inpy axylpi ji iwn yn niwn pjau jo de. Ama ji la khimi ji iwn tkaan dan than tynygy mtu jo de. ¹² K'reitei axui iwn phoishma long de haw niwn la, "K'reitei kauniq iwn khimi ji la bau ja voivoi de.

Ama ji la shtunshtoen ji he me gan me kau-iw y klauq on ga de.

Ama ji la thali khu ha sa ha sisi on ga de," nade.

¹³ K'reitei iwn khimi ji kthanq phoishma tneq haw niwn pie la khuitan ja de. Tynygy de tkhoen ama ji kman niwn gan nan haw ja. Tynygy nala ama ji la Jeishu kthanq khuitan mtu niwn gan yn u man de. ¹⁴ Ama ji la Judaq ji iwn tautei ji gan kneq voivoi y man de. Ama ji la Jeishu Khristu Kthanq khuitan mtu niwn gan ieqxau niwn khimi ji gan kneq ha y de. ¹⁵ Kniqkhoeqmaq maq me sepin niwn khimi ji avuiq axylpi sepin jo de. Yn y niwn shi niwn khimi ji avuiq axylpi la proepra niwn ga de. Ama ji la shi niwn alan he sisi ta ga de. Ama ji la hoi de hoi y de naniwn gan mnythoenq niwn amlunq on y de. ¹⁶ Shma ajiwn tneq ji la khimi ji gan, "Ke ji la Kniqkhoeqmaq gan mny ja de," naha haw by de. Gadema ama ji ashau xinq niwn alan dhan he Kniqkhoeqmaq gan mny y de naniwn ama ji mnui dy de. Ama ji la laupren sha ha Kniqkhoeqmaq pie gan kneq y de. Ama ji la hoi niwn ji sha than thoenq y de.

Khrijen ji ashau xinq niwn kthanq

2 Nan la yn niwn khimi ji gan Jeishu Khristu kthanq khuitan niwn mtu niwn he tlele mtu ja. ² Nan la ashau hoe niwn naqpadi ji ama ji gan ama ji kau-iw than mtu ja. Khimi ji ama ji gan law than ashau xinq shan de. Pethon he ma ashau xinq than mtu ha de. Ama ji la Kniqkhoeqmaq gan yn krie ha de. Khimi ji gan khie ha de, amlunqshau ha de. ³ Tynygy he ashau hoe niwn nuipuidi ji gan ama ji sha niwn axylpi dhan he Kniqkhoeqmaq gan law de naniwn gan mnui ha de. Ama ji la khimi gan thuiqsa ha y than, kau'in tui gan nikru y than mtu ja. Ama ji la axy niwn khimi ji gan hoi niwn ji gan sha than mtu ha de. ^{4,5} Ashau hoe niwn nuipuidi ji la ashau shin goe niwn nuipuidi ji gan anaqpa aspi ji gan khie than mtu ha de. Pethon he ashau xinq ha me iwn naqpa ji gan tiesa on than mtu ha de. In gan anienmrien tkhoen ha khimi ji gan khie than

mtu ha de. Anaqpa ji pie gan kneq ha de. Tynygy sha la yn y niwn khimi ji la Kniqkhoeqmaq iwn piemkun gan hoi y tpe y de.

⁶ Tynygy he ashau shin niwn naqpadi ji ma pethon he ashau xinq than msoe ja. ⁷ Nanma khkhien sha niwn axylpi me yn niwn khimi ji aku la na kkrhau man de. Nan mtu degan amlunq ghoi he khimi ji nan gan law than mtu ha de. ⁸ Khuitan niwn gan mtu ja, tynygy nala nan mtu niwn ji gan ape ma a'shi nahaw y dy de. Tynygy nala nan gan na-ieqxau niwn khimi ji la k'ja u man de. Me ji gan nasy ha y dy de.

⁹ Tanna ji la akanma ji pie gan kneq ja voivoi than mtu ja. Akanma ji amlunqkvaq than aghoi ji gan sha ha de. Akanma ji gan krau ha y de. ¹⁰ Akanma ji iwn mxu y klauq akanma ji he ama ji gan kau'iwn than mnui ha de. Tynygy nala ama ji sha niwn axylpi ji dhan he khimi ji gan me ji iwn txon niwn Kanma, Kniqkhoeqmaq Kthanq Ghoi gan kneq he ha de.

¹¹ Kniqkhoeqmaq la khimi axylpi ji gan txon than ama iwn koetanq gan mnui jo de. ¹² Koetanq tkhoen he me ji la Kniqkhoeqmaq amlunqkvaq y niwn alan he khoeqra iwn gan oeda niwn he ashau xinq niwn kdiepha than Kniqkhoeqmaq mtu jo de. Me ji la khoeqra neq me ashau xinq ha on toen me pethon he mdimkhiw niwn he on ha Kniqkhoeqmaq aliw on niwn he on ha de. ¹³ Hoe xiw niwn Kniqkhoeqmaq, Txon niwn Kanma Jeishu Khristu la khoeqra neq me hoe xiw niwn mimoen he navy beqtyn niwn mniq gan me ji la kdon ha son ha de. ¹⁴ Jeishu Khristu la ajie axylpi kon me ji gan natxon than ama ashau gan poe jo de. Me ji gan sepin seryiw nasha ha ama iwn khimi kkrhau he jo de. Hoi niwn maqtanq gan amlunq thauqhoe sha niwn khimi kkrhau u ha de.

¹⁵ Yn niwn khimi ji gan neq ji axylpi gan sha than mtu by ja. Nan la khimi ji gan aan poe than he shoema than aqna gan kakon ja. Nan haw niwn pie ji la tanshaan ga de naha ape ma haw nanq shan.

Khrijen ji ashau xinq niwn

3 Yn niwn khimi ji la asora ktoenkyn ji he aqna on niwn ktoenkyn ji gan law than shaudi poe ja. Ama ji la kneq ha aghoi ji gan sha than apy on ha de. ² Yn niwn khimi ape gan ma thuiqsa y than, khimi ji he kbraan y than, a'njawa'nja on than, kajoen rien on than, khimi ttyn he karie degan amlunq kamnien ha on than sha ha de. ³ Kausy gan me ji ma aroe ga de. Kniqkhoeqmaq iwn pie gan kneq y de. Khimi ji la me ji gan nabau jo de. Me ji sha de ne xiw niwn a'shi axylpi ji gan sha niwn amlunq oeda niwn gan kanon ha dan y de. Me ji ashau xinq niwn la shi niwn ji he tau-ieqshi ji he sisi on lau vi de. Khimi ji la me ji gan mtiwliw ha me ji ma khimi ji gan mtiwliw lau vi de. ⁴ Gadema me ji iwn txon niwn Kanma Kniqkhoeqmaq la me ji gan mxien

niwn he khie niwn gan namnui jo de. ⁵ Ama la me ji gan natxon niwn la me ji mdimkhiw niwn maqtanq ji gan sha de tkhoen sy y jo de. Me ji gan ama namxien de tkhoen jo de. Ama la me ji gan Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan napoe niwn dhan he natxon jo de. Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la me ji gan ajie ji gan namshie ha kautha kapien he ha ashau kautha gan napoe jo de. ⁶ Kniqkhoeqmaq la me ji gan Txon niwn Kanma Jeishu Khristu dhan he Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan me ji thunq me on than vaphun napoe jo de. ⁷ Kniqkhoeqmaq la me ji gan ama iwn koetanq dhan he mdimkhiw de naha ta jo de. Dyde me ji la tshautkhon man ashau dan than kadikhiw kdon ha than napoe jo de. ⁸ Pie neq ji la yn than hoi niwn pie ji jo de.

Ke la nan gan neq ji me anienmrien mtu than natxu de ne jo de. Tynygy degan Kniqkhoeqmaq gan akla niwn khimi ji hoi niwn maqtanq gan sha than amlunq thauqhoe man de. Mtu niwn neq ji la axylipi ji avuiq hoi ha avanq on man de. ⁹ Gadema aroeana he puipi ji iwn skrha niwn kthanq, Judaq ji iwn pieriesa ji kthanq ka'ieq niwn gan kien ja. Nagy de mei nala neq ji la khimi ji gan klonq niwn sy y de. Avanq on y de. ¹⁰ Yn niwn khimi ji axyxy on than sha niwn khimi gan knau than

shaudi poe ja. Knau y de nala ave xinq ni de mki man shaudi poe beqtyn ja. Neq khiwn gan knau y man de nala khimi tneq he karie nanq pan ja. ¹¹ Khimi tneq la hoi y niwn lan gan xui niwn de naniwn nan ji khuitan mny ha ja de. Ama iwn ajie avuiq kman vi de naniwn khimi ji mny ha ja de.

Kaukiwn xiw txu niwn ji

¹² Ke la nan menan Ateima sy y la Tukhi gan namkaq than ta jo de. Tne ji long man natiwn la nan la ke on niwn Nikapoli kun me vy than ka'ein ja. Ke la tneq me shdin din man on than ta jo de. ¹³ Pie tkeq Zeina he Apawlu la khlongq lyiw degan knaq niwn mtien man ama xini gan klongq ja. Ama ji ne niwn ashiqshiq on than mxiw by ja. ¹⁴ Me ji yn niwn khimi ji la hoi niwn maqtanq gan sha than katu ha de. Khimi ji ne niwn on la klongq ha de. Tynygy nala ama ji ashau xinq niwn la avanq on man de.

¹⁵ Ke he vaan de on niwn yn niwn axylipi ji la nan gan namlaan ja jo de. Ke ji gan nakhie niwn, K'reitei me on niwn yn niwn khimi ji gan mlaan by ja.

Kniqkhoeqmaq iwn koetanq la nan ji axylipi he vaan man on ga jo shan. Amen.

Philimon

Katein niwn

Philimon la amiq kthanq niwn khrijen long de jo de. Kawlawshei kun tauphy iwn long de he de. Ama la tanna kkrhau niwn Oneisin iwn akanma jo de. Oneisin la akanma kon thaw ha kauxui ha mron thunq me on niwn Pawlu he katein jo de. Pawlu dhan he Oneisin la khrijen long de kkrhau jo de. Philimon saboi me tloe Pawlu la ama mkaq by niwn Oneisin gan koeban than, ajie mxoe niwn gan dan niwn tanna khaan y, yn niwn naqpi long de he koeban than Philimon gan haw jo de.

Kthanq adoï

Mlau niwn

Philimon gan mthoeq niwn

Oneisin avuiq mke niwn

Khiwn niwn

Mlau niwn

1 ¹⁻²Jeishu Khristu iwn kthanq thuiq de tkhoen mron thunq me on ha niwn ke Pawlu he Timaw-shei la ke ji khie niwn maqtanq kasha Philimon gan sa tri jo de. Me ji siesa he niwn Aphija he kthanq ghoi gan thamsun ha thuiq niwn me ji aphau Akhipu he nan iwn in me on niwn khrijen tauphy gan ma ke ji sa tri niwn jo de. ³Me ji Pe-e Kniqkhoeqmaq he Kanma Jeishu Khristu la nan ji gan koetanq he mduirui mduishaw niwn napoe ga jo shan.

Philimon iwn khie niwn he yn niwn

⁴Ke nan than saxein mke niwn tyn Kniqkhoeqmaq me mthoeq ja voivoi jo de. ⁵Nagy de mei nala nan la Kanma Jeishu gan yn mtynq yn niwn he yn niwn khimi ji gan ma khie jo de naha the de tkhoen jo de. ⁶Ke saxein mke niwn la nan la Kanma gan yn niwn khimi ji he aphau sha niwn tkhoen he Kniqkhoeqmaq la me ji gan Khristu dhan he napoe niwn aghoi axylypi ji gan mny than jo de. ⁷Khie niwn naqpi jy, nan la khimi ji gan khie de tkhoen ke la hoelihoelanq ha aan dan jo de. Nan la Kniqkhoeqmaq gan yn niwn khimi ji gan msoe de tkhoen jo de.

Oneisin avuiq haw by niwn

⁸⁹Dyde ke la nan gan aghoi gan sha than nahaw de ne jo de. Ke la Khristu iwn aqna dhan he nan gan nasin de dan ja de. Gadema nan la ke he yn niwn khi-

mi ji gan khie de naniwn ke namny de tkhoen nan gan haan man namke de ne jo de. Ke la ave kanta long de he Jeishu Khristu iwn maqtanq gan sha ha mron thunq me on ha nan gan ke namke de ne jo de. ¹⁰Khristu menan spa long de he niwn Oneisin gan klong than nahaw niwn jo de. Ke mron thunq me on toen gan ke la muiqxaq he klau niwn ape-e he kkrhau jo de.

¹¹Kausy gan ama la nan than tne ma kakon de dan y jo de. Ave la me xini than kakon de dan vi jo de.

¹²Ke amlunq axylypi he khie ha niwn Oneisin gan nan me namkaq beqryn jo de. ¹³Jeishu Khristu kthanq ghoi gan thuiq de tkhoen ke la mron thunq me on toen me ke gan naklong than khe ja voivoi de ne jo de. Neq la ke gan nan mtynq me on ha naklong ha ja de.

¹⁴Gadema ke la nan amlunqkvaq y klauq tneq gan sha de ne y de. Nan la ke gan amlunq thauqhoe sha ha naklong niwn gan ke ne ga de. Ke nasin ha naklong de naniwn he sy y nanq jo shan naniwn gan ne ga de.

¹⁵Nan ji he vaan man on voivoi than Oneisin la tna de kakhoi niwn ga de naha haw ha ja de. ¹⁶Nan la neq gan nan iwn tanna de naha ta shan y dy de. Neq la tanna long de khaan y py thaan dy de. Neq la ave nan khie niwn yn niwn khrijen aphau long de dy de. Ke la neq gan jauhoe khie thaan jo de. Nan ma by neq gan py ha khie shan jo de. Nan la neq gan tanna he khaan y khrijen naqpi he khie ha de.

¹⁷Dyde nan la ke xini gan maqtanq shaphau naha nata jo la, ke gan amlunq hoelihoelanq sha ha landy beshe he Oneisin gan ma landy ha de. ¹⁸Neq la nan gan haan man najiekre la, sy y klauq nan gan tkaan

napoe than on la ke napoe beqtyn man de. ¹⁹ Oneisin napoe than on niwn ji gan, ke Pawlu napoe beqtyn man gan naha ke akoe he neq ji gan natri niwn jo de. Nan la ke dhan he khrijen kkrhau niwn he ke me ale on vi de naniwn gan kani nanq ja. ²⁰ Ke iwn naqpi jy, Kanma avuiq ke nahaw niwn neq ji gan ke than nasha by ve ja. Me ji la Khristu he vaan de on de tkhoen ke amlunq hoelihoelanq than napoe ve ja.

²¹ Ke sa natri ha nahaw niwn neq ji gan nan sha de naniwn ke kau'iwn ja de. Ke nahaw niwn khaan y amdaw sha man de naniwn ke namny ja de. ²² Ke nahaw than ave haan de on man de. Ke on than nan in menan akhaan haan man mxiw ha nakhe by ve ja. Nan

ji saxein mke niwn tkhoen he Kniqkhoeqmaq la ke gan mron thunq kon namxoe ha nan ji he katein than napoe de naniwn ke kdon jo de.

Kaukiwn xiw mlau niwn

²³ Eipaphra la Khristu Jeishu kthanq gan thuiq de tkhoen ke he vaan de mron thunq me on ja de. Neq la nan gan namlaan jo de. ²⁴ Ke he maqtanq gan shaphau ji Maku, Aritakhu, Deima he Luka ji ma nan gan namlaan ja jo de. ²⁵ Kanma Jeishu Khristu iwn koetanq la nan ji axylipi he vaan man on ga jo shan. Amen.

Heibru

Katein niwn

Heibru saboi neq la ieqxau niwn gan amdaw khan ha de tkhoen me-e yn niwn gan kdiepha nene tiwn niwn khrijen ji gan tri niwn sa jo de. Sa katri la saboi neq me Jeishu Khristu la Kniqkhoeqmaq iwn kaukiwn xiwn mthon niwn he khuitan niwn gan khiwn piwn mnui ha khrijen ji gan aan poe jo de. Ama tynygy thuiq niwn me khuitan niwn haan thunq degan mnui jo de. (1) Kanma Jeishu la neremsausage khan niwn dhan he Pe-e iwn pie gan khuitan kneq niwn Kniqkhoeqmaq iwn Spa jo de. Jeishu, Kniqkhoeqmaq iwn Spa la Piemkun kauxiwn iwn phoishma ji, thoeq ji he Mawshei khaan y hoe xiw jo de. (2) Kanma Jeishu la Piemkun kauxiwn iwn miema ji khaan y hoe niwn tshautkhon miema kkrhau jo de. (3) Yn niwn khimi ji la Kanma Jeishu dhan he ajie, xiq niwn, diw niwn ji kon loe niwn gan poe jo de. Judaq ji yn niwn he klau niwn he luisui sha niwn axaw la txon niwn gan mnui niwn mkrhe mnui ha ga de. Gadema Kanma Jeishu la Miema Glein kkrhau ha khuitan niwn txon niwn gan poe ha niwn Kanma de naniwn tri jo de.

Sa katri la veshin me Isreila ji ashau xinq niwn me amiq kthanq niwn khimi ji la Kniqkhoeqmaq gan yn niwn gan aku ji he poe ha, (akhaan 11) me sa kahaw ji la Kanma gan tiesa on voivoi than msoe jo de. Akhaan 12 me Kanma Jeishu gan tkhoenqni ha kaukiwn xiw mtien man tiesa on than he me-e katonq ha than neremsausage niwn he kloe niwn ji gan khan de knaq than msoe jo de. Neq khiwn gan mtu niwn ji he shaudi poe niwn ji he khiwn jo de.

Kthanq adoi

Katein niwn: Kniqkhoeqmaq iwn mthon niwn gan khiwn piwn mnui ha niwn Khristu
 Khristu la thoeq ji khaan y hoe niwn
 Khristu la Mawshei he Jawshu khaan y hoe niwn
 Khristu la hoe xiw niwn Miema Glein kkrhau niwn
 Khristu iwn tauthi la hoe niwn
 Luisui sha niwn Khristu ama axaw la hoe niwn
 Yn niwn la adika
 Kniqkhoeqmaq amlunqkvaq niwn
 Kaukiwn xiw saxein mke niwn
 Kaukiwn xiw pie ji

Kniqkhoeqmaq la khimi ji gan Aspa kon tpie niwn

1 Veshin kon Kniqkhoeqmaq la me ji puipi ji gan alan narunnaraan ji he ama avuiq phoishma ji kon tpie ja voivoi jo de. ² Gadema ave kaukiwn ktiw me la Aspa kon me ji me natpie jo de. Kniqkhoeqmaq la Aspa dhan he klana he khoeqshniq gan mriw ha axylypi gan pein than xieq jo de. ³ Aspa la Kniqkhoeqmaq iwn mimoen najie de m'an than hoi than mei naniwn namnui jo de. Aspa ama khkhien la Kniqkhoeqmaq iwn amoen he vaan de ththein jo de. Klana he khoeqshniq neq gan ama iwn bohan on niwn pie ji he pautyn on voivoi than sha jo de. Ama la khimi ji iwn ajie ji gan mse khiwn la khoeqshniq me on niwn bohan hoe

xiw niwn Kniqkhoeqmaq iwn t'a phan me knoenq ha on jo de.

Spa la thoeq ji khaan y hoe niwn

⁴ Dyde Kniqkhoeqmaq iwn Spa la thoeq ji khaan y amdaw hoe than kkrhau jo de. Tynygy he Kniqkhoeqmaq ama poe niwn amiq la ama ji amiq khaan y hoe jo de. ⁵ Kniqkhoeqmaq la thoeq ape gan ma,
 "Nan la ke Spa de,
 veniq ke la nan Pe-e
 kkrhau dy de," naha
 haw kau ve y jo de.
 Kniqkhoeqmaq la thoeq ape gan ma,
 "Ke la Ape-e kkrhau man de.

Ama la ke spa
 kkrhau man de,"
 naha haw y jo de.

⁶ Kniqkhoeqmaq ama iwn shloe kausy xiw Spa gan
 khoeqra neq me toeq degan ama la,
 "Kniqkhoeqmaq iwn thoeq
 axylypi ji la ama gan
 spaq u ha de,"
 naha haw u jo de.

⁷ Gadema Kniqkhoeqmaq la thoeq ji kthanq gan,
 "Kniqkhoeqmaq la
 ama iwn thoeq ji gan
 kli kkrhau he ha
 ama iwn tanna ji gan me
 mleq kkrhau he jo de,"
 naha haw jo de.

⁸ Gadema Aspa gan,
 "Kniqkhoeqmaq jy,
 nan iwn khoeq la tshautkhon man
 on voivoi man de.
 Nan la nanma iwn khimi ji gan
 mdimkhiw niwn he
 mkaw niwn jo de.

⁹ Nan la khuitan niwn gan
 khie ha kman niwn gan la
 mtiwliw jo de.
 Dyde tkhoen Ke nan iwn
 Kniqkhoeqmaq la nan gan
 naxieq ha
 nan iwn aphau ji khaan y
 namshan ha hoe xiw niwn
 hoelihoelanq niwn gan
 napoe jo de," naha nade.

¹⁰ Ama haw beqtyn niwn la,
 "Kanma jy, nan la kausy xiw
 klana gan mriw ha
 khoeqshniq la nan iwn
 akoe he sha jo de.

¹¹ Tneq ji axylypi pjau pi gadema
 nan la tshautkhon man
 on voivoi man de.
 Ama ji axylypi la
 ienau kh'aw ji he proen man de.

¹² Nan la neq ji gan
 ienau kh'aw ji gan he
 khawprie man de.
 Neq ji la ienau kh'aw proen ji he
 mkrhau gadema
 nan la kamkrhau y man de.
 Nan la ape niq khaq gan ma
 diw de sy y de," nade.

¹³ Kniqkhoeqmaq la thoeq ape gan ma,
 "Nan iwn txieq ji gan
 nan akhaw tkui me akhaw thynna he

khe y man niwn mtien man
 ke iwn t'a phan me knoenq ja,"
 naha haw kau y de.

¹⁴ Thoeq axylypi ji la tanna ji ga jo de. Ama ji la
 Kniqkhoeqmaq txon niwn khimi ji gan klonq than mx-
 oe niwn muiqxaq ji ga jo de.

Kniqkhoeqmaq me ji gan txon niwn jauhoe m'an than hoi niwn

² Dyde me ji la the niwn kthanq ji gan anienmrien
 kneq u ha de. Sy y la me ji yn niwn kman lau ga
 de. ² Kniqkhoeqmaq me ji puipi ji gan thoeq ji kon poe
 niwn pieriesa kthanq la khushlu jo de. Khimi lonq man
 la pieriesa tneq gan xui y, kneq y de nala Kniqkhoeq-
 maq la ama he kba niwn shaukhoen gan poe de.

³ Dyde Kniqkhoeqmaq la me ji gan m'an than hoi niwn
 txon niwn gan me ji koeban y de nala Kniqkhoeqmaq
 iwn shaukhoen kon loe ha y de. Kanma ama khkien
 la txon niwn kthanq gan kausy xiw thuiq jo de. Ama ji
 knaqkhin he the khi niwn khimi ji la me ji gan kthanq
 neq la khuitan ja de naniwn mnui dy jo de. ⁴ Kniqkhoe-
 qmaq ma m'anna ji, tauthon narunnaraan ji sha jo de.
 Ama la Sepin Seryiw niwn Muiqxaq iwn thoeng niwn ji
 ama ne niwn khimi ji gan poe jo de. Tne ji dhan he
 ama iwn kthanq khuitan ja de naniwn namnui jo de.

Txon niwn me mkaq niwn Kanma

⁵ Ke ji la kanmaq me vy than khoeq kthanq haw niwn
 jo de. Thoeq ji gan Kniqkhoeqmaq la khoeq tneq gan
 mkaw than aqna poe y de. ⁶ Sepin Seryiw niwn Saboi
 thunq me khimi lonq de haw niwn la,
 "Kniqkhoeqmaq jy,
 Khimi ji gan tne tkhoen he
 nan la amlunq me txiexie ta mei.
 Nan Kniqkhoeqmaq la
 anienmrien mnau than
 khimi ji la tangoe vi by.

⁷⁻⁸ Nan la khimi ji gan thoeq ji
 khaan y tangoe niwn sxiw de
 mnieng ha mriw jo de.
 Nan la khimi ji gan mimoen,
 m'joe shanq niwn he mdon jo de.
 Nan la khimi ji gan
 khoeqra neq me on niwn
 axylypi ji gan mkaw than
 aqna poe by jo de," nade.

Kniqkhoeqmaq la khimi gan axylypi gan mkaw than
 aqna poe by de naniwn la khimi ji mkaw niwn gan
 khan y niwn tne ma on y de. Gadema ave la khimi ji la
 axylypi gan mkaw niwn me ji nu ha y man de. ⁹ Gade-
 ma me ji la Jeishu gan nu jo de. Kniqkhoeqmaq la
 Jeishu gan thoeq ji khaan y tna de tangoe sxiw de
 mnieng ha khe jo de. Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn

koetanq dhan he khimi axylypi ji avuiq diw than Kniqkhoeqmaq la tynygy sha jo de. Ama la me ji avuiq neremsausau diw de tkhoen Kniqkhoeqmaq ave la ama gan mimoen, m'joe shanq niwn he mdon by jo de. ¹⁰ Kniqkhoeqmaq la Ama avuiq axylypi gan mriw ha mkaw jo de. Kniqkhoeqmaq la Jeishu gan neremsausau khan he ha koipy than mkrhau jo de. The tkhoen he amdaw niwn spi ji la ama iwn mimoen shanq niwn me kauruiq than mshyn jo de. Dyde Jeishu la khimi amdaw ji gan txon niwn Kanma jo de. Kniqkhoeqmaq tynygy sha niwn la kashyn ja de.

¹¹ Jeishu la khimi ji gan ajie kon sepin than sha jo de. Ama he ama sepin than sha niwn khimi ji la vaan de niwn Pe-e lonq de on de. Dyde Jeishu la ama ji gan naqpi je siesa ji naha kauq de k'ja y jo de. ¹² Jeishu la Kniqkhoeqmaq gan,

“Ke la nan amiq hoe niwn gan
kema naqpi je siesa ji me
thuiq man de.

Ke la nan gan nanma iwn
khimi ji kalun niwn me
namthoe man jo de,” na by de.

¹³ Ama haw beqtny niwn la, “Ke la Kniqkhoeqmaq gan akla man de,” nade. Ama la, “Ke la neq me Kniqkhoeqmaq ke gan napoe niwn spi ji he vaan de on de,” nade.

¹⁴ Aspi tneq ji la athi he ana on niwn khimi ji ga de tkhoen Jeishu la tneq ji he athi ana on niwn khimi kkrhau jo de. Ama la khimi kkrhau de tkhoen diw ha jo de. Ama iwn diw niwn dhan he Saten xuipei iwn bohan gan pjau ha ja de. Saten xuipei tneq la khimi ji gan mthi than bohan on jo de. ¹⁵ Jeishu la tynygy sha de tkhoen khimi axylypi ji gan tanna kon loe he jo de. Khimi ji diw de xiq de tkhoen tshau de tanna he on jo de.

¹⁶ Ama la thoeq ji gan klonq niwn sy y de. Ama la Abraham iwn asien ji gan nien klonq ga jo de naniwn me ji mny ja de. ¹⁷ Dyde Ama la tiesa on niwn, mxien niwn miema glein kkrhau ha than axylypi me khimi ji kkrhau jo de. Tynygy he Kniqkhoeqmaq iwn maqtanq gan sha ha jo de. Dyde Kniqkhoeqmaq Ama la khimi ji ajie kon loe ha than luisui xaw kkrhau jo de. ¹⁸ Saten xuipei la Jeishu Ama khkhien gan ajie sha than m'jon degan neremsausau khan ha jo de. Dyde Saten xuipei la ajie sha than m'jon niwn khimi ji gan klonq de dan jo de.

Jeishu la Mawshei khaan y hoe niwn

3 Kniqkhoeqmaq he klau niwn aphau ji jy, Kniqkhoeqmaq khoeqshniq thunq me kauq niwn nan ji ma kauruiq jo de. Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn tloe he Miema Glein Xiw kkrhau niwn de naha me ji yn ha thuiq u jo de. Ama kthanq gan anienmrien ta u ja. ² Mawshei la Kniqkhoeqmaq iwn in menan maqtanq gan tiesa he sha beshe he Jeishu la ama gan xieq by niwn Kniqkhoeqmaq avuiq tiesa he sha jo de. ³ In

kasha la in khaan y m'joe shanq shan jo de. Tynygy he Jeishu la Mawshei khaan y m'joe shanq shan de. ⁴ In ttyn gan sha niwn khimi lonq lonq de on jo de. Gadema axylypi gan kasha la Kniqkhoeqmaq lonq de xdyn ga jo de. ⁵ Mawshei la Kniqkhoeqmaq iwn in menan tiesa on niwn tanna lonq de jo de. Ama la Kniqkhoeqmaq vesoemaq me haw than pie ji gan mthon ha mnui niwn jo de. ⁶ Gadema Khristu la Kniqkhoeqmaq iwn Spa kkrhau ha tiesa he ama iwn in gan mkaw ha jo de. Me ji la xiq y klau me ji iwn kathoeq niwn, kdon niwn gan kshiwntkie de nala ama iwn inpy kkrhau jo de.

Kniqkhoeqmaq iwn khimi ji knau na

⁷⁻⁸ Dyde Sepin Seryiw niwn Muiqxaq haw beshe he, “Veniq Kniqkhoeqmaq iwn atxaw ji gan nan ji the degan nan iwn puipi ji la dethunq xaupan me amlunq ktankhu ha Kniqkhoeqmaq gan ieqxau beshe he amlunq ktankhu nanq ja. Tneq ktiw me Kniqkhoeqmaq gan msan by jo de.

⁹ Nan puipi ji la ke sha niwn tauthon ji gan shni xuimliq de xinxin nu gadema Ke amlunqshau niwn gan namsan jo de.

¹⁰ Dyde Ke la lon neq iwn khimi ji gan kdoe thaw ha haw niwn la, ‘Ama ji la ke kon thaw ha kauxui u jo de.

Ama ji la ke sha he niwn ji gan mny y jo de,’ nade.

¹¹ Dyde Ke la kdoe thaw ha, ‘Ama ji la ape niq khaq gan ma Ke iwn knau na me koen ha y de,’” naha tkrin by de.

¹² Aphau ji jy, nan ji thunq iwn ape ma shi niwn mlonq, yn y niwn amlunq on niwn khimi on y than shaudi khe ja. Tneq ji la nan ji gan ashau xinq niwn Kniqkhoeqmaq txuiq xui y than nam'jon man de.

¹³ Gadema nan ji thunq iwn ape ma ajie m'jon niwn me kauruiq y, amlunq ktankhu y than lonq de gan lonq de me ji me Kniqkhoeqmaq iwn koetanq on niwn ktiw me mniqmniq tynygy kamsoe u ja. ¹⁴ Me ji la kausy xiw yn thoi degan Kniqkhoeqmaq gan yn kyqkry ha kaukiwn xiw mtien man tiesa on de nala Khristu he vaan de kamru niwn jo de.

¹⁵ Sepin Seryiw niwn Saboi me la, “Veniq Kniqkhoeqmaq iwn

atxaw ji gan nan ji the degan
 nan iwn puipi ji la
 dethunq xaupan me
 amlunq ktankhu ha
 Kniqkhoeqmaq gan ieqxau beshe he
 amlunq ktankhu nanq ja,
 naha on de.

¹⁶ Kniqkhoeqmaq iwn atxaw gan the gadema ieqxau niwn khimi la ape mei. Tneq ji la Igjie khoeq kon Maw-shei mthoe ha mhenq niwn khimi axylypi ji jo de.

¹⁷ Kniqkhoeqmaq la ama ji gan shni xuiqliq de xinxin kdoe thaw by jo de. Ama ji la ajie ji sha ha dethunq xaupan me katin ha diw u jo de. ¹⁸ Kniqkhoeqmaq la, "Neq ji la ape niq khaq gan ma Ke iwn knau na me koen ha y de," naha tkrin degan tneq ji gan haw niwn de. Ama gan kneq by y niwn khimi ji gan haw niwn jo de. ¹⁹ Dyde ama ji la yn y de tkhoen Kniqkhoeqmaq iwn knau na tneq me koen de dan y niwn gan me ji nu ha jo de.

4 Kniqkhoeqmaq la me ji gan ama iwn knau na me koen ha man de naha kaudi napoe jo de. Dyde me ji thunq iwn ape ma ama iwn knau na me koen ha y than Kniqkhoeqmaq tautun mkhoi y than shaudi khe u shi. ² Me ji la Igjie khoeq kon thaw ha lyiw niwn Isreila khimi ji he Kniqkhoeqmaq iwn knau na kthanq tneq gan the ha jo de. Gadema kthanq tneq la ama ji avuiq avanq on y de. Nagy de mei nala ama ji la kthanq ghoi gan the degan yn niwn he koeban y de tkhoen jo de. ³ Yn niwn khimi me ji la Kniqkhoeqmaq kaudi khe niwn knau na me koen ha jo de. Sepin Seryiw niwn Saboi me Kniqkhoeqmaq haw niwn la,

"Ke la kdoe thaw ha,
 'Ama ji la ape niq khaq gan ma
 Ke iwn knau na me koen ha y de,'
 naha tkrin by de," nade.

Kniqkhoeqmaq khoeqra neq gan mriw niwn ktiw kon ama iwn maqtanq neq khiwn gadema pie neq gan haw man de. ⁴ Sepin Seryiw niwn Saboi menan niqva shri de mki mniq kthanq haw niwn la, "Kniqkhoeqmaq la niqva shri de mki menan ama sha niwn maqtanq axylypi ji gan knau jo de," nade. ⁵ Kniqkhoeqmaq la Sepin Seryiw niwn Saboi me haw beqryn niwn la, "Ama ji la ape niq khaq gan ma Ke iwn knau na me koen ha y de," nade. ⁶ Kthanq ghoi gan kausy xiw the maq niwn khimi ji la yn y de tkhoen knau niwn me koen ha y de. Dyde axy niwn khimi ji gan Kniqkhoeqmaq la knau na neq me koen he jo de. ⁷ Dyde Kniqkhoeqmaq la veniq naha kauq niwn mniq haan de gan mshyn beqryn ha khe jo de. Sepin Seryiw niwn Saboi me on he shni texiwn on degan Davi xandi kon mniq tneq kthanq haw ha,

"Veniq Kniqkhoeqmaq iwn
 atxaw gan nan ji the degan
 amlunq ktankhu nanq ja,"

naha on de.

⁸ Jawshu la Kniqkhoeqmaq kaudi khe beshe he Isreila khimi ji gan knau na me mhenq ha de nala Kniqkhoeqmaq la axy niwn mniq kthanq kaukiwn me haw de sy y de. ⁹ Dyde niqva shri de mki menan Kniqkhoeqmaq la knau beshe he ama iwn khimi ji avuiq knau than mniq on man de. ¹⁰ Kniqkhoeqmaq la khoeqra neq gan mriw khiwn gan knau beshe he Kniqkhoeqmaq iwn knau niwn me koen ha niwn axylypi ji la ama ji iwn maqtanq gan knau man de. ¹¹ Dyde knau na tneq me koen ha than me ji la knaq niwn mtien man ka'ei ha de. Isreila khimi ji la Kniqkhoeqmaq iwn pie gan kneq y ha Kniqkhoeqmaq la ama ji gan pjau by jo de. Me ji thunq iwn ape ma tynygy kkrhau nanq shan.

¹² Kniqkhoeqmaq iwn piemkun la ashau xinq niwn, bohan on jo de. Phanphan ni de noenq niwn kei khaan y noenq jo de. Kniqkhoeqmaq iwn piemkun la khimi ji amlunq he muiqxaq gan mkhoi jo de. Axieta he axieqxaw gan mkhoi jo de. Amlunq ta niwn ji he kady niwn ji gan msie jo de. ¹³ Kniqkhoeqmaq maq me tne gan ma mxaw kie ha dan y de. Ama mriw niwn axylypi ji la Ama ami maq me xanphaan ha mthon jo de. Me ji axylypi ji la me ji sha niwn ta niwn ji gan Ama maq me thuiqpi ha de.

Jeishu la Miema Glein Xiw

¹⁴ Me ji me khoeqshniq me koen niwn Kniqkhoeqmaq iwn Spa, Jeishu naniwn Miema Glein xiw lonq de on jo de. Dyde me ji la amkha he thuiq niwn yn niwn gan anienmrien kshiwkie u shi. ¹⁵ Me ji iwn Miema Glein xiw neq la me ji iwn aan on y niwn gan mny ha namxien jo de. Ama la me ji he axylypi menan ajie sha than m'jon niwn he katon ha jo de. Gadema Ama la ajie sha y jo de. ¹⁶ Dyde me ji la koetanq on niwn Kniqkhoeqmaq iwn knoenqna kyn me xiq y klauq lyiw u shi. Tneq me Kniqkhoeqmaq la me ji gan namxien man de. Me ji ne niwn ktiw me Kniqkhoeqmaq la koetanq napoe ha naklonq man de.

5 Kniqkhoeqmaq la miema glein ttyn gan ama iwn khimi ji unq iwn xieq jo de. Kniqkhoeqmaq la ama gan khimi ji tusa Ama me maqtanq sha than khe jo de. Ama la khimi ji iwn ajie avuiq Kniqkhoeqmaq me luisui sha ha kauvixun gan poe than jo de. ² Ama khkhien la alan narunnaraan me aan on y niwn khimi ga jo de. Dyde kman niwn gan mny y de tkhoen jiekre niwn khimi ji gan ama la kadoesa ha jo de. ³ Dyde tkhoen ama luisui sha degan khimi ji ajie avuiq he ththein ama khkhien iwn ajie avuiq ma luisui sha ha jo de. ⁴ Khimi ape ma me gan me miema glein kkrhau than kamshan y de. Kniqkhoeqmaq la Arun gan miema glein kkrhau than xieq beshe he Kniqkhoeq-

maq kauq niwn khimi nien miema glein kkrhau ha ga de.

⁵ Dyde tkhoen Khristu la ama gan ama miema glein kkrhau than kamshan y de. Kniqkhoeqmaq la ama gan,

“Nan la ke Spa jo de.

Veniq Ke la nan Pe-e kkrhau dy de,” na by de.

⁶ Ama la ave xinq de

haw beqtyn niwn la,

“Nan la veshin me on niwn

Miema Malakhizeide he tshautkhon man miema

kkrhau man de,” na by de.

⁷ Jeishu la khoeqra neq me ashau xinq ha on degan Kniqkhoeqmaq me saxein mke jo de. Mxuiq tui he xa ha diw niwn kon txon ha by niwn Kniqkhoeqmaq me amlunq txixie ajienkoen jo de. Ama la amlunq kam-nien ha Kniqkhoeqmaq gan akla de tkhoen Kniqkhoeqmaq la ama saxein mke by niwn gan kneq by jo de.

⁸ Ama la Kniqkhoeqmaq iwn Spa gadema nerem-sausau niwn he kneq than katu jo de. ⁹ Ama la koipy degan ama gan kneq niwn khimi axylpi ji avuiq tshautkhon txon niwn Kanma kkrhau jo de.

¹⁰ Kniqkhoeqmaq la ama gan Malakhizeide he Miema Glein kkrhau than xieq jo de.

Khristu gan yn niwn kdiepha nanq ja

¹¹ Neq ji kthanq gan haw than ke ji me pie ji amdaw on man jo de. Gadema nan ji gan namtu than ielaukhauqkhouq jo de. Nagy de mei nala nan ji la ktanle kneqthoenq y de. ¹² Nan ji ave ktiw nala axy niwn khimi ji gan mtu shan dy de. Gadema nan ji la Kniqkhoeqmaq kthanq kausy xiw gan mtu than long man ne man de. Nan ji la naqpi pi ji he ga de. Ktankhu niwn asani gan sa ha dan y, tnu gan ni ha ja man de.

¹³ Tnu gan mkrhe ni ha on niwn khimi la naqpi pi ga man de. A'shi aghoi gan khoi than mny y man de.

¹⁴ Gadema ktankhu niwn asani ji la ktoen ji than ga de. Ama ji la hoi de hoi y de naniwn gan khoi de thoeng than kakon voivoi niwn khimi ji jo de.

6 Dyde Khristu kthanq mtu niwn kausy xiw ji gan khe ha atuinon on niwn khrijen ji avuiq mtu niwn me lyiw u shi. Diw niwn me namkaq niwn maqtanq kon kaku ha Kniqkhoeqmaq gan yn niwn kthanq mtu niwn gan mtu beqtyn de ne y dy de. ² Batizen kthanq mtu niwn, yn niwn khimi ji me akoe thyn niwn, diw niwn kon xinq beqtyn niwn, tshautkhon tautun mkhoi niwn kthanq ji gan mtu than ne y dy de. ³ Atuinon on niwn khrijen kkrhau u shi. Kniqkhoeqmaq sha than napoe de nala me ji la tynygy sha u man de.

⁴ Me yn niwn gan kdiepha niwn khimi ji gan anon dan than klonq ha dan y de. Ama ji la Kniqkhoeqmaq

iwn kvan gan koeban ha ama iwn kauvixun gan mtein ve dy de. Ama ji la axy niwn khimi ji he vaan de Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan dan u jo de. ⁵ Ama ji la Kniqkhoeqmaq iwn Piemkun hoi niwn gan mtein ha vesoemaq me vy than long iwn bohan ji gan mny u jo de. ⁶ Neq khiwn la ama ji la Khristu gan yn niwn gan kdiepha u jo de. Khimi tneq ji gan anon dan than klonq ha y dy de. Nagy de mei nala ama ji kkhien la Kniqkhoeqmaq iwn Spa gan shenlein kon me hien beqtyn ha khimi ji maq me Khristu gan skoe sielie de tkhoen jo de.

⁷ Klena la ama konq me nienq voivoi niwn khoeqmie tui gan m'ju ha akun ka'ieq ji avuiq kakon than akun ji gan prau ha hoe he by de. Kniqkhoeqmaq la klena gan aghoi sha jo de. ⁸ Gadema klena la axinq kun ji he ksau ji gan prau he de nala avanq dan y de. Kniqkhoeqmaq la klena gan tkrin man de. Kaukiwn me la me he mtoi by man de.

⁹ Ke khie niwn aphau ji jy, ke ji la tynygy tpie gadema nan ji gan kadikhiw ja de. Nan ji la neq khaan y hoi niwn ji katon man de. Nan ji gan Kniqkhoeqmaq la txon de naniwn me ji mny ja de. ¹⁰ Kniqkhoeqmaq la mdimkhiw ha tautun mkhoi voivoi jo de tkhoen nan sha niwn ji gan kani y jo de. Nan la axy niwn khrijen ji gan klonq khiwn dy de, klonq ja man de. Tynygy alan he ama avuiq nan iwn khie niwn gan mnui jo de. ¹¹ Ke ji ne xinxiwn niwn la nan ji axylpi ji gan Khristu navy niwn mtien man tynygy amlunq thauqhoe voivoi than jo de. Tynygy nala nan ji kdon niwn aghoi la khuitan kkrhau man de. ¹² Ke ji la nan ji gan thali he de ne y jo de. Khristu gan akla niwn, amlunqshau niwn khimi he kkrhau than ne jo de. Ama ji la Kniqkhoeqmaq iwn kaudi khe niwn ji gan dan u jo de.

Kniqkhoeqmaq iwn khushlu niwn kaudi

¹³ Kniqkhoeqmaq la Abrahen gan kaudi poe by degan ama iwn kaudi khe niwn he tlele sha than tkrin jo de. Ama khaan y hoe niwn ape ma on y de tkhoen ama tkrin degan ama kkhien iwn amiq gan kakon jo de.

¹⁴ Ama la, “Ke la nan gan saxein naphru man de. Nan gan axui ji amdaw on man de naha kaudi poe by de,” na by de. ¹⁵ Abrahen la amlunq shaukre niwn he son de tkhoen Kniqkhoeqmaq iwn kaudi khe niwn he tlele dan jo de. ¹⁶ Khimi ji la me khaan y hoe niwn amiq gan kakon ha tkrin u jo de. Tkin niwn dhan he khimi ji haw niwn la khuitan ja de naniwn kadikhiw jo de. Tkrin niwn dhan he khimi ji ka'ieq niwn knau jo de.

¹⁷ Kniqkhoeqmaq la ama iwn tryiw niwn kasoeq y de naniwn ama iwn khimi ji gan sanrau kadikhiw he de ne jo de. Dyde tkhoen ama iwn kaudi poe by degan tkin jo de. ¹⁸ Kniqkhoeqmaq la kasoeq ha dan y niwn oe ni de gan me ji gan napoe jo de. Tne la ama iwn kaudi he ama iwn tkrin niwn jo de. Kniqkhoeqmaq la oe ni de

neq gan bau ha y jo de. Dyde me ji la kadikhiw ha ja de. Xiqna iwn loe than me ji la Kniqkhoeqmaq me kauxui jo de. Kniqkhoeqmaq me ji gan napoe niwn kdon niwn gan me ji anienmrien kshiwn krie ha akla ha ja de. ¹⁹ Me ji kdon niwn tneq la me ji avuiq khushlu ha mtankhu jo de. Me ji amlunq avuiq sawhau he jo de. Sawhau tneq la Kniqkhoeqmaq iwn khoeqshniq thunq iwn tbutran glein iwn knia'u kaukiwn iwn sepin niwn mtyng me khe jo de. ²⁰ Jeishu la me ji avuiq sepin niwn mtyng me koen yy dy jo de. Ama la miema glein Malakhizeide he tshautkhon man Miema Glein kkrhau dy jo de.

Miema Malakhizeide

7 Malakhizeide neq la Salen kun iwn xandi, shanq xiw niwn Kniqkhoeqmaq iwn Miema jo de. Abrahen la xandi ji gan mthi niwn sie katy na kon avuiq degan Malakhizeide la ama gan katein ha saxein phru by jo de. ² Abrahen la sie katy na iwn dan niwn axylipi ji thunq iwn tausu xa de iwn tausu de Malakhizeide gan poe by de. Malakhizeide iwn amiq haw de ne niwn la, "Mdimkhiw niwn he mkaw niwn xandi" nade. Ama la Salen † kun iwn xandi de tkhoen ama amiq la, "Mduirui mduishaw niwn he mkaw niwn xandi," naha ma kauq jo de. ³ Sepin Seryiw niwn Saboi menan Malakhizeide iwn anoi-oi ape, apuipi ji kthanq gan tri ha khe y de. Ama kapien niwn kthanq, ama diw niwn kthanq ma tri ha khe y de. Ama la Kniqkhoeqmaq iwn Spa he ththein tshautkhon miema kkrhau jo de.

⁴ Malakhizeide la najie de hoe than mei naniwn ta dyn ja. Pui-ui Abrahen mtien la sie katy na me dan niwn axylipi thunq iwn tausu xa de iwn tausu de poe jo de. ⁵ Isreila axui ji la Abrahen iwn skrha niwn jo de. Leivi axui ma Abrahen iwn skrha niwn jo de. Gadema Leivi axui iwn miema ji la axy niwn Isreila khimi ji iwn tausu xa de iwn tausu de kaw than Mawshei iwn pieriesa me txu ha khe jo de. ⁶ Malakhizeide la Leivi axui kon skrha niwn sy y gadema ama la Abrahen iwn tausu xa de iwn tausu de kaw jo de. Malakhizeide la Kniqkhoeqmaq iwn kaudi ji gan kadan Abrahen gan saxein phru by jo de. ⁷ Saxein phru niwn khimi la saxein gan dan niwn khimi khaan y shanq de naniwn axylipi mny ja de. ⁸ Leivi kon skrha niwn miema ji la tausu xa de iwn tausu de kaw gadema kaukiwn me diw ha niwn khimi ji ga de. Gadema tausu xaq de iwn tausu de kaw niwn Malakhizeide la Sepin seryiw niwn Saboi me haw he diw y niwn miema jo de. ⁹ Me ji haw ha niwn la Abrahen la Malakhizeide me tausu xa de iwn tausu de poe degan Leivi ma Malakhizeide gan poe by jo de. Nagy de mei nala Leivi la Abrahen kon skrha de tkhoen jo de. ¹⁰ Malakhizeide la Abrahen he katein de-

gan Leivi la kapien y man de. Pui-ui Abrahen iwn akyq me on ga man de naha haw ha ja de.

¹¹ Isreila khimi ji gan pieriesa poe niwn la Leivi axui miema ji gan mkun khe ha poe by ga de. Gadema Leivi he niwn miema ji iwn maqtanq sha niwn he Isreila khimi ji mdimkhiw ha y de. Dyde Kniqkhoeqmaq la Leivi he Arun axui iwn sy y klauq Malakhizeide he axy niwn miema lonq de gan natoeq ha jo de. ¹² Miema sha niwn axui ji kasoeq de nala pieriesa ma msoe than ne jo de. ¹³ Me ji haw niwn lonq de la axy niwn khimi axui he klau jo de. Axui tneq iwn ape ma miema lonq de he maqtanq sha kau ve y de. ¹⁴ Me ji Kanma la Judaq axui kon skrha niwn gan axylipi mny ja de. Miema ji la axui tneq kon kkrhau de naha Mawshei iwn pieriesa la haw kau ve y de.

Jeishu la Malakhizeide he miema kkrhau niwn

¹⁵ Malakhizeide he ththein niwn axy niwn miema nathaw de nala ke haw niwn kthanq gan nan ji sanrau kneqthoenq man de. ¹⁶ Kniqkhoeqmaq iwn miema kkrhau niwn lonq de la Isreila khimi ji iwn arinon me on he tlele sy y de. Nagy de mei nala ama la Leivi axui iwn sy y de tkhoen jo de. Gadema ape niq khaq gan ma khiw kau y niwn ama iwn ashau iwn bohan dhan he miema lonq de kkrhau niwn jo de. ¹⁷ Sepin Seryiw niwn Saboi me, "Nan la veshin me on niwn Miema Malakhizeide he tshautkhon man miema kkrhau man de," na by de. ¹⁸ Pieriesa kauxiwn ji la aan on y, avanq on y de tkhoen Kniqkhoeqmaq kdiepha by jo de.

¹⁹ Mawshei iwn pieriesa la khimi ji gan mdimkhiw he de dan y de. Kniqkhoeqmaq la me ji ave neq khaan y hoi niwn kdon niwn gan napoe jo de. Kdon niwn tneq he me ji la Kniqkhoeqmaq he nidei ha ja de.

²⁰ Hoi goe niwn kdon niwn neq khaan y Kniqkhoeqmaq la tkrin jo de. Arun iwn skrha niwn khimi ji miema kkrhau degan Kniqkhoeqmaq la tkrin y jo de. ²¹ Gadema Jeishu miema kkrhau degan Kniqkhoeqmaq tkrin jo de. Kniqkhoeqmaq la,

"Kanma la tkrin ha
ama amlunq kasoeq de sy y de.
Nan la tshautkhon man
miema kkrhau man de,"
naha haw de.

²² Kniqkhoeqmaq tkrin de tkhoen Kniqkhoeqmaq la Jeishu dhan he hoi goe niwn tauthi gan poe de naniwn me ji kadikhiw ha ja de.

²³ Leivi kon skrha niwn miema ji la amdaw on jo de. Nagy de mei nala miema ttyn la diw ha de tkhoen ama ji iwn maqtanq gan sha ja voivoi de dan y de. ²⁴ Dyde Jeishu la tshautkhon de ashau xinq jo de. Ama la tshautkhon man miema kkrhau de. ²⁵ Dyde Jeishu la ama kon Kniqkhoeqmaq me vy niwn khimi ji gan tshautkhon man than txon ha jo de. Nagy de mei nala

† Salen naniwn piemlan la mduirui mduishaw niwn nade.

Ama la tshautkhon ashau xinq de tkhoen Kniqkhoeqmaq me khimi ji avuiq saxein mke voivoi jo de.

²⁶ Jeishu la me ji ne niwn miema glein xiw jo de. Nagy de mei nala ama la sepin seryiw, kman niwn gan sha y, ajie on y de. Kniqkhoeqmaq la Ama gan ajie sha niwn khimi ji he axy tkhiw ha ama gan khoeqshniq kon iwn shanq xiw niwn mtynq me mdon jo de. ²⁷ Ama la axy niwn miema glein xiw ji he ththein y de. Ama la kanmaq xiw ama khkhien ajie avuiq he khiwn la khimi ji iwn ajie avuiq mniqmniq luisui sha de ne y dy jo de. Ama la khimi ji ajie avuiq Kniqkhoeqmaq me ama khkhien gan luisui xaw sha ha tshautkhon man than xinq de kan luisui sha jo de. ²⁸ Mawshei iwn pieriesa me on he tlele Kniqkhoeqmaq la koipy y niwn khimi ji gan miema glein xiw xieq jo de. Kniqkhoeqmaq la Mawshei gan pieriesa poe khiwn gan Kniqkhoeqmaq la tkrin he Aspa gan xieq jo de. Aspa tneq gan tshautkhon man than koipy niwn Miema Glein Xiw kkrhau he jo de.

Jeishu la me ji iwn Miema Glein Xiw

8 Ke haw de ne niwn la, me ji me khoeqshniq iwn Kniqkhoeqmaq iwn knoenqna kyn t'a phan me knoenq niwn Miema Glein Xiw on jo de. ² Ama la Kniqkhoeqmaq iwn te me on niwn Sepin Seryiw Xiw niwn mtynq me Miema Glein Xiw he maqtanq sha jo de. Khuitan niwn te tneq la Kniqkhoeqmaq ama khkhien sha ha khe niwn jo de, khimi ji sha niwn sy y de.

³ Miema Glein Xiw ttyn la Kniqkhoeqmaq me kauvixun he luisui xaw poe ha than xieq jo de. Dyde me ji iwn Miema Glein Xiw ma Kniqkhoeqmaq me luisui xaw poe ha de. ⁴ Ama la khoeqra neq me on de nala miema mtien la sy y de. Judaq ji pieriesa me on he tlele kauvixun ji he luisui sha than miema ji on tauti dy de.

⁵ Miema ji maqtanq sha niwn la khoeqshniq me on niwn ji iwn aku he dekoimkrhe ga de. Mawshei sha niwn ji ma neq he ga de. Mawshei la sepin seryiw niwn te gan katon ha sha degan Kniqkhoeqmaq la ama gan, "Tkoenq konq me ke namnui niwn amoen he ththein niwn axylipi gan anienmrien sha ha de," naha shaudi poe by jo de. ⁶ Gadema ave Kniqkhoeqmaq la Jeishu gan miema sha than xieq jo de. Jeishu maqtanq sha niwn ji la khoeqra neq me on niwn miema ji sha niwn khaan y py ha hoi goe jo de. Tynygy he Kniqkhoeqmaq he ama iwn khimi ji ashlaui me Jeishu sha niwn tauthi iwn doelaq la Mawshei kon Kniqkhoeqmaq sha niwn tauthi khaan y hoi goe jo de. Tauthi kautha tneq la hoi goe niwn kaudi ji kon me mti de tkhoen jo de.

⁷ Kausy xiw tauthi la kman niwn tne ma on y de nala ave tauthi kautha he tneq gan kaxeide ne y dy de.

⁸ Gadema Kniqkhoeqmaq la ama iwn khimi ji gan ajie ji bi by jo de. Ama la,

"Judaq khimi, Isreila khimi ji he

tauthi kautha sha than ktiw la nidei dy de,"

naha Kanma haw jo de.

⁹ "Tauthi kautha la Igjie khoeq kon apuipi ji iwn akoe gan kshiwn ha mhenq degan ama ji he ke sha niwn tauthi he ththein y de.

Ama ji la tauthi tneq gan anienmrien xui voivoi y de.

Dyde Ke la ama ji gan mniengpha by jo de, naha Kanma la haw jo de.

¹⁰ Dyde ke la vesoemaq me Isreila khimi ji he tauthi neq gan sha man de naha Kanma haw jo de. Ke la ama ji ta niwn thunq me Ke iwn pieriesa ji gan mkoen man de. Ama ji amlunq thunq me tri man de. Ke la ama ji iwn Kniqkhoeqmaq kkrhau man de.

Ama ji la Ke iwn khimi ji kkrhau man de.

¹¹ Khimi lonq de la ama iwn aphau ji, donxi donpau ji gan, 'Kanma gan mny ja,' naha mtu de ne y man de.

Ama ji axylipi la sxiw de tangoe niwn khimi ji kon tangoe xiw niwn khimi ji mtien de ke kthanq mny pi man de.

¹² Ke la ama ji iwn ajie ji gan mxoe by man de.

Ke la ama ji a'shi ji sha niwn gan ta voivoi by y man de," naha haw by de.

¹³ Kniqkhoeqmaq la tauthi tneq la tauthi kautha naha kauq jo de. Tynygy he Ama la kausy xiw tauthi gan tauthi kauxiwn naha kauq jo de. Kauxiwn niwn ji la kakon de dan y ha texiwn la lau man de.

Khoeqra kauniq he khoeqshniq me Kniqkhoeqmaq gan spaq niwn

9 Kniqkhoeqmaq he Isreila khimi ji ashlaui iwn kausy xiw tauthi me khoeqra neq me Kniqkhoeqmaq gan nagy spaq ha de mei naniwn si ji he spaq than mtynq on jo de. ² Kniqkhoeqmaq la Isreila khimi ji gan Ama gan spaq than te sha he by jo de. Te tneq thunq me akhaan mie ni de on jo de. Kausy xiw akhaan me shimetky a'shau, khunq haan de he khunq konq me tkoe ji on jo de. Akhaan tneq gan Sepin Seryiw niwn Mtynq naha kauq jo de. ³ Mki ni de mki knia'u lithun me Sepin Seryiw xiw niwn Mtynq naha kauq niwn akhaan haan de on jo de. ⁴ Akhaan tneq

thunq me mnanqvin niwn adi mtoi than xoiq he khuphrau niwn inshdie, tauthi klau niwn xoiq he khuphrau niwn paukhu on jo de. Paukhu tneq thunq me mena tkoe on niwn xoiq x'on he Arun iwn du on jo de. Du tneq la addon thaw jo de. Pieriesa ji gan tri ha khe niwn txunphei ni de ma kauruiq jo de. ⁵ Paukhu kong me Kniqkhoeqmaq on ja de naniwn gan mnui niwn mimoen shanq niwn kheirubin † amoen ji on jo de. Ama ji amkhien ji la ajie ji gan mxoe than mtynq me dekoï on jo de. Gadema ke ji ave la neq axylipi gan anienmrien thuiq than dan y man de.

⁶ Axylipi gan tynygy mshyn khiwn degan miema ji la te iwn kausy xiw akhaan me koen ha mniqmniq ama ji iwn maqtanq gan sha u jo de. ⁷ Gadema miema glein xiw nien te athunq iwn akhaan me shni de gan xinq de koen jo de. Ama la ama iwn ajie avuiq he khimi ji mny y klauq sha kre niwn ajie ji avuiq Kniqkhoeqmaq me luisui sha niwn shtunshtoen iwn athi mhenq jo de.

⁸ Kausy xiw te la kakon toen man de nala Sepin Seryiw Xiw niwn Mtynq me koen than lan la keinkrie ha on man de naniwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la tneq axylipi ji he namnui jo de. ⁹ Tne axylipi ji la ave ktiw kthanq gan namtu niwn taumla haan de jo de. Miema ji Kniqkhoeqmaq gan poe niwn kauvixun ji he luisui sha niwn shtunshtoen ji dhan he spaq niwn khimi ji iwn hoi de hoi y de naniwn gan mnythoenq niwn amlunq gan sepin ha y de naniwn gan haw de ne niwn jo de. ¹⁰ Kniqkhoeqmaq gan poe niwn neq ji la nina sana, narunnaraan niwn arinon ji he klau niwn mshie niwn mkrhe ga de. Neq ji axylipi ji la khimi ji amlunq gan tne ma sha de dan y de. Kniqkhoeqmaq la axylipi gan kautha sha man niwn ktiw mtien de kakon niwn ji ga de.

Khristu iwn athi

¹¹ Gadema Khristu la ave on tauti aghoi ji iwn Miema Glein Xiw he vy jo de. Ama la hoe goe ha py ha koipy niwn te me tloi ha koen jo de. Te tneq la khimi ji akoe he sha y niwn, khoeqra neq he klau y de. ¹² Ama la shobei ji, xauboi ji athi dhan he koen niwn sy y jo de. Ama la Sepin Seryiw Xiw niwn Mtynq me ama khkhien iwn athi dhan he tshautkhon man than xinq de kan koen jo de. Athi tneq dhan he ama la me ji gan ajie kon tshautkhon de tkan jo de. ¹³ Miema ji la shobei thi, xauboi thi he xauboi pi gan mtoïroen ha dan niwn buisky ji gan arinon on niwn he proepra niwn khimi ji me kthiwn jo de. Tynygy sha niwn dhan he arinon on niwn he proepra niwn ji gan sepin seryiw he jo de.

¹⁴ Gadema Khristu la tshautkhon ashau xinq niwn Muiqxaq dhan he ama gan ama Kniqkhoeqmaq me me ji ajie avuiq koipy niwn luisui xaw sha ha poe jo de. Dyde Khristu iwn athi la me ji avuiq tneq khaan y am-

† *Kheirubin ji la thoeq ji he ththein jo de.*

daw sha de dan jo de. Khristu iwn athi la diw niwn me namkaq niwn dan y niwn maqtanq ji kon me ji iwn hoi de hoi y de naniwn gan mnythoenq niwn amlunq gan namshie man de. Dyde me ji la ashau xinq niwn Kniqkhoeqmaq iwn maqtanq gan sha ha jo de.

¹⁵ Dyde tkhoen Khristu la Kniqkhoeqmaq he khimi ji ashlau me tauthi kautha gan kamshyn long de jo de. Dyde Kniqkhoeqmaq kauq niwn khimi axylipi ji la ama ji gan Kniqkhoeqmaq kaudi khe niwn tshautkhon aghoi ji gan dan ha jo de. Khristu la kausy xiw tauthi on toen gan jiekre niwn khimi ji ajie kon loe than diw jo de tkhoen tynygy kkrhau ha ji de.

¹⁶ Khimi long de diw ha ama me on niwn inthunq ji gan ape dan de naniwn gan tri niwn saxan khe de nala ama la diw dy de naniwn gan shaushi mnui de ne de.

¹⁷ Ama me on niwn inthunq ji gan ape dan de naniwn gan tri niwn saxan katri la ashau xinq ja man de nala ama tri niwn sa la kakon ha dan y dy de. Khimi tneq diw degan nien ama iwn sa gan kakon ha ga de.

¹⁸ Dyde tkhoen kausy xiw tauthi mtien la shtunshtoen iwn athi mding y de nala katon ha dan y de. ¹⁹ Mawshei la khimi axylipi ji gan pieriesa iwn t'ja ji gan haw by jo de. Tne khiwn gan ama la xauboi thi, shobei thi gan tui he mhunq thithau ha pieriesa saboi he khimi axylipi ji me kthiwn jo de. Tynygy sha than ama la mhauq mui kaulin he k'ien niwn hushopo naha kauq niwn akun gan kakon jo de.

²⁰ Mawshei la, "Athi neq la Kniqkhoeqmaq nan ji gan mriekie than natxu niwn tauthi iwn atny jo de," naha haw by de. ²¹ Tynygy he Mawshei la sepin seryiw niwn te he spaq niwn me kakon niwn axylipi ji kong me athi gan kthiwn jo de.

²² Khuitan nala Mawshei iwn pieriesa me on niwn he tlele axylipi koi nene ji la athi kthiwn niwn dhan he sepin than ne jo de. Athi mding y de nala Kniqkhoeqmaq la ajie gan mxoe y de.

Khristu Diw niwn dhan he ajie mxoe niwn

²³ Akonq me haw niwn neq ji la khoeqshniq me on niwn ji iwn aku de tkhoen shtunshtoen iwn athi he sepin than ne jo de. Gadema khoeqshniq me on niwn ji gan mse than la neq khaan y hoi niwn luisui gan ne de.

²⁴ Khristu la khimi ji akoe he sha niwn Sepin Seryiw niwn Mtynq me koen y jo de. Tne la khuitan niwn iwn aku ga jo de. Ama la me ji avuiq Kniqkhoeqmaq maq me thaw than khoeqshniq me koen dy jo de. ²⁵ Judaq miema glein xiw ji la shni ttyn Sepin Seryiw Xiw niwn Mtynq menan shtunshtoen mie de iwn athi mhenq ha koen jo de. Gadema Khristu la ama gan ama luisui xaw sha voivoi than khoeqshniq me koen y jo de. ²⁶ Tynygy nala khoeqra neq gan mriw thoi de niq kon nerem-sausau voivoi man de. Ave la khoeqra neq khiw niwn ktiw me xinq de kan nathaw ha ama gan ama luisui xaw sha ha khimi ji iwn ajie ji gan tpyrauq jo de. ²⁷ Khi-

mi ji la xinq de kan diw ha, neq khiwn degan Kniqkhoeqmaq la ama ji gan tautun mkhoi by man de. ²⁸ Tynygy he Khristu la khimi amdaw ji iwn ajie gan tpyrauq than ama gan ama luisui xaw sha ha xinq de kan diw jo de. Khristu la ave xinq ni de mki navy beq-tyn man de. Tne ktiw gan ama la khimi ji iwn ajie he klau niwn ji gan sha than ne y dy jo de. Ama gan amlunq thauqhoe son ha on niwn khimi ji gan txon man de.

10 Judaq ji iwn pieriesa la Kniqkhoeqmaq kaukiwn me napoe man niwn aghoi ji iwn aku mkrhe ga de. Kniqkhoeqmaq poe than khuitan niwn ji sy y man de. Miema ji la vaan de niwn luisui gan shni ttyn sha ja voivoi niwn ga de. Dyde pieriesa la luisui sha niwn dhan he Kniqkhoeqmaq gan spaq niwn khimi ji gan koipy he y de. ² Kniqkhoeqmaq gan spaq niwn khimi ji la ajie kon koipy sepin dy de nala luisui sha voivoi de ne y dy de. Spaq niwn khimi ji la xinq de kan sepin dy de nala ama ji gan ama ji ajie on de naha ta y dy de. Luisui sha niwn on de sy y dy de. ³ Gadema shni ttyn luisui sha niwn neq la khimi ji gan ama ji sha niwn ajie ji gan ta beqtyn than jo de. ⁴ Xauboi thi, shobei thi ji la khimi ji iwn ajie ji kon se ha y de.

⁵ Dyde tkhoen Khristu la khoeqra neq me vy degan ama la Kniqkhoeqmaq gan,

“Nan la khimi ji

luisui sha niwn he

kauvixun poe niwn ne y dy de.

Gadema nan la ke gan akyq on than nasha jo de.

⁶ Inshdie konq me me mtoi niwn shtunshtoen ji he

ajie mxoe than sha niwn

luisui ji gan nan amlunqkvaq y jo de.

⁷ Ke la, ‘Kniqkhoeqmaq jy, pieriesa saboi me ke kthanq tri jo de.

Nan aliw on niwn he sha than ke neq me on ja de,”

naha haw by jo de.

⁸ Atun me Khristu la Kniqkhoeqmaq gan, “Luisui sha niwn, kauvixun ji poe niwn, shtunshtoen ji gan me mtoi niwn, ajie ji mshierauq than luisui sha niwn ji gan kei y, amlunqkvaq y jo de,” naha haw jo de. Pieriesa me on he tlele luisui tneq sha ha gadema ama la tneq gan haw jo de. ⁹ Khiwn degan Khristu la, “Tkhoenq ja, Kniqkhoeqmaq jy, nanma iwn aliw on niwn ji gan sha than vy dy jo de,” naha haw jo de. Dyde Kniqkhoeqmaq la luisui kauxiwn sha niwn gan kdiepha khiwn la Khristu iwn luisui sha niwn gan tneq mtynq me mkoen jo de. ¹⁰ Kniqkhoeqmaq aliw he Jeishu Khristu iwn akyq gan xinq de kan luisui sha niwn dhan he me ji ajie kon se he jo de.

¹¹ Judaq miema ttyn ji la mniqmniq ama ji iwn maqtanq gan sha jo de. Ajie ji gan mxoe de dan y niwn

luisui gan sha ja voivoi ha on jo de. ¹² Gadema me ji iwn Miema Glein Xiw la ajie ji avuiq xinq de kan luisui xaw haan de jo de. Khiwn degan Kniqkhoeqmaq iwn t'a phan me knoenq ha on jo de. ¹³ Kniqkhoeqmaq la ama iwn txieq ji gan akhaw thynna me khe niwn mtien man ama la tneq me son ha on jo de. ¹⁴ Khristu la luisui haan de sha de dhan he ajie kon sepin he niwn khimi ji tshautkhon man koipy he jo de.

¹⁵⁻¹⁶ Sepin Seryiw niwn Muiqxaq ma tneq kthanq me ji gan nahaw jo de. Kausy xiw ama haw niwn la, “Neq la vesoemaq me ke he ama ji sha niwn tauthi jo de naha Kanma la haw jo de. Ke la ke iwn pieriesa gan ama ji amlunq me mkoen man de. Ke la pieriesa ji gan ama ji ta niwn thunq me tri man de,” naha haw by de. ¹⁷ Khiwn la ama la, “Ke la ama ji ajie ji he shi niwn maqtanq ji gan ta voivoi y man de,” naha haw by de. ¹⁸ Dyde Kniqkhoeqmaq la ajie ji gan mxoe dy nala ajie ji gan mxoe than luisui sha voivoi de ne y dy jo de.

Kniqkhoeqmaq me si u shi

¹⁹ Dyde aphau ji jy, Jeishu la me ji avuiq nadiw by de tkhoen me ji la Sepin Seryiw Xiw niwn Mtyng me koen than amlunq kadikhiw niwn on jo de. ²⁰ Ama la me ji avuiq ashau gan poe niwn lan kautha gan me ji avuiq namhunq by dy jo de. Ave me ji la knia'u dhan he Kniqkhoeqmaq me koen de dan jo de. Knia'u tneq la Jeishu iwn akyq gan haw de ne niwn jo de. ²¹ Me ji me Kniqkhoeqmaq iwn in gan mkaw ha niwn miema glein long de ma on jo de. ²² Dyde me ji la Kniqkhoeqmaq atein me khuitan niwn mlunq, khiwshliw yn niwn he si u shi. Khristu iwn athi la me ji amlunq gan sepin he de tkhoen me ji sha niwn ajie ji on de naha ta y dy de. Me ji akyq ji gan sepin niwn tui me mshierauq dy jo de. ²³ Me ji khimi ji maq me thuiq niwn kdon niwn gan jonsa hoenhoen y klauq kshiwnkie u shi. Nagy de mei nala kaudi tneq gan poe niwn Kniqkhoeqmaq la tiesa on vi de tkhoen jo de. ²⁴ Me ji la long man gan long man khie niwn gan mnui than, hoi niwn maqtanq ji gan sha than nagy klonq ha de mei naniwn ta u shi. ²⁵ Nagy mei niwn khimi ji la tauphy iwn khimi ji kalun niwn me lyiw y dy de. Me ji la vaan man kalun ha on voivoi ha de. Gadema me ji la long man gan long man aan kapoe u shi. Kanma ave xinq man vy beqtyn than Mniq la nidei dy de tkhoen me ji aan kapoe khiwn niwn khaan y amdaw aan kapoe u shi.

²⁶ Me ji la khuitan niwn gan mny ha koeban khiwn ha ajie ji gan tryiw niwn he sha voivoi de nala ajie ji gan mxoe than luisui xaw on y dy de. ²⁷ Me ji tynygy sha de nala me ji avuiq la Kniqkhoeqmaq iwn tautun mkhoi niwn gan xiq niwn he son than mkrhe ga dy de. Kniqkhoeqmaq ama iwn txieq ji gan phjau than jauhoe

† Knia'u tneq la Kniqkhoeqmaq iwn te he tbutran me sepin seryiw niwn mtyng gan khimi ji koen ha y than jaq ha khe niwn jo de.

biq thaan niwn me gan son than mkrhe ga dy de.
²⁸ Khimi lonq man Mawshei iwn pieriesa gan ieqxau ha ajie sha de nala khimi lonq ni lonq thunq man shaushi tpie de nala ktoenkyn ji la mxien y klauq mthi ha de.
²⁹ Kniqkhoeqmaq iwn Spa gan nu y san y sha niwn khimi la tne kkrhau de naha nan ji thi u mei. Ajie kon sepin than nasha niwn tauthi iwn athi gan tanshaan naha ta niwn khimi, me ji gan mxien niwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan thuiqsa niwn khimi gan Kniqkhoeqmaq la tneq khaan y shi niwn shaukhoen poe by man de. ³⁰ Kanma la, "Ke xoitha man de. Ke la nanma ji sha niwn a'shi ji avuiq shaukhoen poe man de." Ama haw beqtyn niwn la, "Kanma la ama iwn khimi ji gan tautun mkhoi man de," naha haw jo de. Kanma tneq gan me ji mny jo de. ³¹ Ashau xinq niwn Kniqkhoeqmaq iwn bohan tkui me tiwn niwn la xiq than hoi vi de.

³² Kthanq Ghoi iwn avanq gan nan ji dan thoi niwn niqva ji gan ta u ja. Nan ji la neremsausau niwn he msie niwn katon gadema nanma ji yn niwn gan kdiepha y de. ³³ Nagy mei la khimi ji la nan ji gan khimikie ji maq me naskoe ha nakloe jo de. Nagy mei la nan ji la tynygy he neremsausau khan niwn khimi ji he amlunq thauqhoe karie jo de. ³⁴ Nan ji la mron thunq me keinq niwn ji gan mxien jo de. Nan ji me on niwn woenshen axylpi ji gan khimi ji la khja gadema hoelihoelanq niwn amlunq he on jo de. Nagy de mei nala nan ji la tshautkhon de kanq ha hoi xiw niwn Kniqkhoeqmaq kaudi poe niwn ji gan dan niwn de naniwn nan ji mny ja de. ³⁵ Dyde Kniqkhoeqmaq gan amlunq kadikhiw u ja. Tynygy nala nan ji la hoe niwn avanq gan dan man de. ³⁶ Nan ji la amlunqshau voivoi than ne de. Tynygy nala Kniqkhoeqmaq iwn aliw gan sha khiwn la ama kaudi khe niwn ji gan nan ji dan man de. ³⁷ Sepin Seryiw niwn Saboi me haw niwn la,
 "Texiwn la

Kanma navy man de.

Kra de sy y de.

³⁸ Ke iwn mdimkhiw niwn

khimi ji la yn niwn he

ashau xinq man de.

Gadema yn niwn kon

kaukiwn niwn khimi gan

ke la amlunqkvaq de sy y jo de,"

naha on jo de.

³⁹ Me ji la kaukiwn y, Kniqkhoeqmaq phjau than khimi sy y jo de. Me ji la yn voivoi ha Kniqkhoeqmaq txon niwn khimi ji jo de.

Yn niwn kthanq

11 Me ji me yn niwn on de nala me ji kdon niwn gan kadikhiw jo de. Ami he nu ha y niwn gan kadirien niwn jo de. ² Veshin iwn khimi ji la yn de

tkhoen he Kniqkhoeqmaq la ama ji gan amlunqkvaq jo de.

³ Kniqkhoeqmaq la ama iwn pie he khoeqra neq he khoeqshniq gan mriw jo de naniwn yn de tkhoen he me ji mny jo de. Kniqkhoeqmaq la nu ha y niwn ji dhan he nu ha niwn ji gan mriw jo de.

⁴ Abeila la Kniqkhoeqmaq gan yn de tkhoen Kaina khaan y hoi niwn luisui xaw gan poe jo de. Ama yn de tkhoen he Kniqkhoeqmaq la ama gan mdimkhiw niwn khimi naha ta ha amlunqkvaq jo de. Kniqkhoeqmaq la Abeila luisui sha niwn gan hoi de naha haw jo de. Ama la diw gadema Kniqkhoeqmaq gan yn de tkhoen me ji gan natpie ja man de.

⁵ Einaw la Kniqkhoeqmaq gan yn de tkhoen he diw y jo de. Kniqkhoeqmaq la ama gan axinq tlauq khoeqshniq me mhenq by jo de. Kniqkhoeqmaq la ama gan mhenq by de tkhoen ape ma ama gan katein by y jo de. Kniqkhoeqmaq mhenq by y man degan Einaw la Kniqkhoeqmaq ama gan amlunqkvaq he jo de naha Sepin Seryiw niwn Saboi me haw jo de. ⁶ Khimi lonq de la yn y de nala Kniqkhoeqmaq amlunqkvaq than sha de dan y de. Kniqkhoeqmaq me vy niwn khimi la Kniqkhoeqmaq on ja de naniwn, Kniqkhoeqmaq gan amlunq thauqhoe shoeq niwn khimi gan avanq poe de naniwn gan yn ha de.

⁷ Kniqkhoeqmaq la Naw Ei nu ha y man niwn kanmaq me kkrhau than kthanq ama gan shaudi poe by jo de. Naw Ei la Kniqkhoeqmaq gan yn de tkhoen ama la xiq hana kneq ha tui lein niwn kon ama iwn inpy ji gan txon than shanphoe gan sha jo de. Ama la Kniqkhoeqmaq gan yn de tkhoen he khoeqra neq iwn khimi ji shi niwn gan mnui jo de. Naw Ei la Kniqkhoeqmaq gan yn de tkhoen he ama gan mdimkhiw niwn khimi naha Kniqkhoeqmaq ta jo de naha haw jo de.

⁸ Kniqkhoeqmaq la Abrahen gan kauq by degan yn de tkhoen he kneq jo de. Ama la Kniqkhoeqmaq poe niwn vesoemaq me ama apein dan than khoeq me lyiw jo de. Ama la name lyiw mei naniwn gan mny y klauq ama iwn khoeq kon thaw ha lyiw jo de. ⁹ Abrahen la yn de tkhoen he Kniqkhoeqmaq kaudi khe niwn khoeq tneq menan khlongq lonq de he on jo de. Abrahen he ama kon skrha niwn spi ji la athonathau he sha niwn te on u jo de. Kniqkhoeqmaq la Abrahen iwn aspa Ize he atawpi Jako gan vaan de niwn kaudi tneq gan poe by jo de. ¹⁰ Abrahen la nagy de tynygy on mei nala Kniqkhoeqmaq mshyn ha sha niwn tshautkhon on voivoi niwn kun gan kdon de tkhoen jo de.

¹¹ Abrahen he anuipui Sara la kanta dy jo de. Sara ama khkhien la naqpi kapien ha y de. Gadema Kniqkhoeqmaq la ama kaudi khe niwn he sha man de naniwn Sara la yn de tkhoen kadikhiw ha spa lonq de dan ha jo de. ¹² Dyde diw nene niwn khimi lonq de tneq kon skrha niwn khimi ji la khoeqshan me on niwn a'shi ji he amdaw jo de. Khimi tneq ji la tvaqmlan me

on niwn shraule ji he ape ma tie ha knaq y thaan jo de.

¹³ Khimi tneq axylypi ji la diw niwn ktiw me Kniqkhoeqmaq gan yn ha on man jo de. Kniqkhoeqmaq kaudi khe niwn ji gan dan y klauq diw jo de. Ama ji la xanqla kon Kniqkhoeqmaq sha niwn gan nu ha jauhoe hoelihoelanq u thaan jo de. Ama ji la khoeqra neq me khlonq ji he, lyiw jaukaukau ha on niwn khimi ji ga de naniwn sanrau haw jo de. ¹⁴ Tynygy haw niwn khimi ji la ama ji tshautkhon man pein voivoi than khoeq haan de shoeq de naniwn mnui jo de. ¹⁵ Ama ji la thaw niwn khoeq gan kpan mlau de naha ta de nala kaku beqryn ha ja man de. ¹⁶ Gadema ama ji la neq khaan y hoi niwn khoeq gan kdon jo de. Khoeq tneq la khoeqshniq me mkrhe on ga de. Dyde tkhoen ama ji la Kniqkhoeqmaq gan ama ji iwn Kniqkhoeqmaq de naha kauq niwn k'ja y jo de. Kniqkhoeqmaq la ama ji avuiq kun haan de gan mshyn ha khe by jo de.

¹⁷ Kniqkhoeqmaq la ama gan msan by degan Abrahen la yn de tkhoen he aspa Ize gan luisui xaw sha ha poe jo de. Abrahen la Kniqkhoeqmaq iwn kaudi gan dan gadema ama me lonq de xdyn niwn aspa Ize gan luisui xaw sha than apypy ga jo de. ¹⁸ Kniqkhoeqmaq la Abrahen gan, "Nan la Ize kon nienq spi shnau dan man de," naha haw by de. ¹⁹ Kniqkhoeqmaq la diw niwn kon Ize gan xinq beqryn than thoenq ja de naniwn Abrahen ta jo de. Dyde Abrahen la aspa Ize gan diw niwn kon dan beqryn niwn de naha haw de dan ja de.

²⁰ Kanmaq me Kniqkhoeqmaq la Jako he Eisaw xini me aghoi ji poe de naniwn Ize yn de tkhoen neq xini gan saxein phru by jo de.

²¹ Jako la diw nene degan yn de tkhoen he Jawshe iwn aspa xini gan saxein phru by jo de. Ama la ama iwn xiwdie gan kanei ha Kniqkhoeqmaq gan spaq jo de.

²² Jawshe la diw nene degan yn de tkhoen he Igjie khoeq kon Isreila khimi ji thaw niwn kthanq haw by jo de. Ama ji thaw ha lyiw degan Jawshe iwn axu ji he nagy sha ha de mei naniwn haw yy by jo de.

²³ Mawshei kapien khiwn gan anoi-oi ape ji la yn de tkhoen he ama gan xa thunq de xinxin mxaw ha khe jo de. Mawshei la axy niwn naqqi ji khaan y kanoen shdein niwn gan nu by ha xandi iwn txu niwn gan kneq y than xiq y jo de.

²⁴ Mawshei la xiwn degan yn de tkhoen he khimi ji la ama gan Pharo xandi ashnu iwn spa naha kauq niwn gan ne y jo de. ²⁵ Ama la ajie ji he tna man hoelihoeelanq niwn khaan y Kniqkhoeqmaq iwn khimi ji he vaan man neremsausau than gan xieq jo de. ²⁶ Khristu avuiq neremsausau khan ha niwn la Igjie khoeq me kaurein niwn axylypi khaan y avanq hoe goe de naniwn gan ta jo de. Ama la kanmaq me dan than avanq gan kdon khi ha on jo de.

²⁷ Mawshei la yn de tkhoen he xandi iwn kdoe gan xiq y klauq Igjie khoeq kon thaw jo de. Ama la nu ha y

niwn Kniqkhoeqmaq gan nu ha he de tkhoen khiwshliw voivoi jo de. ²⁸ Mawshei la yn de tkhoen he Kniqkhoeqmaq txu niwn he tlele Isreila khimi ji gan ama ji iwn thawkha shbaan gan athi he txaw he jo de. Dyde adiw khoeq iwn thoeq la Isreila khimi ji iwn shloe kausy xiw spa ji gan mthi by y man jo de. Tynygy Mawshei la Kien Niwn Shni gan katonma ha sha niwn jo de.

²⁹ Isreila khimi ji la yn de tkhoen he xyran niwn kauriq me lan tkie beshe he laha kaulin gan kaq u jo de. Gadema Igjie khimi ji xui degan ama ji axylypi la mien khja vi jo de.

³⁰ Isreila khimi ji la yn de tkhoen he Jeirikhaw kun gan niqva shri de kauviq khiwn degan kun gan tpanq niwn nakoeq la katinroen by vi de. ³¹ Nuipuidi pjau Rahe la yn de tkhoen he Kniqkhoeqmaq gan kneq y niwn khimi ji he vaan de diw ha y jo de. Nagy mei nala Isreila doelaq ji gan anienmrien landy by de tkhoen jo de.

³² Ke la neq khaan y tpie than ne man by. Gidon, Bare, Sheinshun, Jophata, Davi, Shamoila he phoishma ji kthanq tpie than ktiw on y de. ³³ Ama ji la yn de tkhoen he khoeq ji gan ty ha knaq jo de. Ama ji la mdimkhiw niwn maqtanq gan sha ha Kniqkhoeqmaq kaudi khe niwn gan dan jo de. Ama ji la lhun ji mkha gan pin he jo de. ³⁴ Ama ji la me xau niwn gan ma mthi he vi jo de. Ama ji gan kei he tkrykhu de ne niwn khimi ji kon loe jo de. Ama ji la aan on y niwn khimi ji gadema Kniqkhoeqmaq la aan on niwn khimi ji kkrhau he jo de. Ama ji la aan on niwn langie ji jo de. Ama ji la axy niwn khoeq iwn langie ji gan knaq jo de. ³⁵ Nuipuidi ji la yn de tkhoen he diw niwn kon ama ji iwn inpy ji gan dan beqryn jo de. Kniqkhoeqmaq la ama ji gan diw niwn kon xinq he beqryn vi jo de. Axy niwn khimi ji la kloie niwn khimi ji akoe kon loe niwn gan ne y jo de. Hoe goe niwn ashau xinq niwn gan dan than kloie niwn khan ha diw jo de.

³⁶ Khimi ji la nagy mei niwn khimi ji gan skoe by ha ry by jo de. Nagy mei niwn ji gan khimi ji la mkrhien ha mron thunq me khe by jo de. ³⁷ Khimi ji la ama ji gan txun he mhiekhu by jo de. Khimi ji la ama ji gan xoe he tbie paw ha kei he tkrykhu by jo de. Ama ji la mhauq phoe, shobei phoe ji gan knaq ha k'jau kaukau lyiw jo de. Nere niwn, neremsausau niwn, kloie niwn ji he katon jo de. ³⁸ Ama ji la hoi de tkhoen khoeqra neq iwn khimi ji he kba y jo de. Ama ji la dethunq xaupan ji me, tkoenq ji me k'jau kaukau lyiw ha wakhon ji, klana khoeq ji me on jo de.

³⁹ Ama ji la Kniqkhoeqmaq gan yn de tkhoen he Kniqkhoeqmaq la ama ji gan amlunqkvaq by jo de. Ama ji axylypi ji la Kniqkhoeqmaq kaudi khe niwn ji gan khoeqra me dan y man de. ⁴⁰ Nagy mei nala Kniqkhoeqmaq la me ji avuiq hoi goe niwn gan mshyn ha khe dy jo de. Ama mshyn niwn la khimi neq ji la me

ji he karie degan nien koipy niwn khimi ji kkrhau than ga jo de.

Me ji iwn pe-e Kniqkhoeqmaq

12 Ama ji yn niwn gan haw ha mnui niwn khimi amdaw ji la me ji gan natpanq kliw ha on jo de. Me ji la kauxui niwn me kabrin niwn khimi ji he jo de. Tawliebaukhy niwn ji gan txin rauq u shi. Me ji me nabithau she niwn ajie ji gan katxin rauq u shi. Me ji gan Kniqkhoeqmaq kauxui he niwn kabrin niwn gan ka'ein ha kauxui u shi. ² Me ji la Jeishu gan tkhoenq khi u shi. Jeishu la me ji gan yn niwn katon than naklonq jo de. Me ji yn niwn ma koipy than sha man de. Ama la kanmaq me hoelihoelanq niwn he katon man de naniwn mny de tkhoen shenlein kon me neremsausau than amlunqshau jo de. Ama la shenlein kon me diw niwn gan k'ja naka de naha ta y de. Kniqkhoeqmaq iwn knoenqna t'a phan me knoenq ha on jo de.

³ Ajie on niwn khimi ji la ama gan ieqxau degan najie de amlunqshau thaan mei naniwn ta u ja. Tynygy nala nan ji la neremsausau khan ha degan msha xau y, thakshu y man de. ⁴ Nan ji la ajie gan ieqxau ha ty toen me khimi ji nan ji gan namthi niwn gan katein ha y man de. ⁵ Kniqkhoeqmaq la ama iwn spi ji gan he nan ji gan aan poe niwn pie ji gan nan ji kani khja vi by. Ama la,

“Ke iwn spi jy,

Kanma la nan gan
nashoema niwn gan
anienmrien kneqkhi ja.
Nan gan najoe degan
thakshu nanq ja.

⁶ Nagy mei nala Kanma la
ama khie niwn khimi ji gan
shoema jo de.

Spi he koeban niwn
khimi ttyn gan la tnieng poe jo de,”
naha haw by de.

⁷ Nan ji katon ha niwn ieliepekhaw niwn la Kniqkhoeqmaq nan ji gan najoe niwn naha ta ja. Kniqkhoeqmaq la nan ji gan ama iwn spi ji he amlunq khe jo de. Pe-e la spa ttyn gan joe jo de. ⁸ Tynygy he Kniqkhoeqmaq la spi axylpi ji gan joe jo de. Dyde ama la nan ji gan najoe y nala spi ji kiekie sy y de. Nan ji la soensaan ji ga de. ⁹ Me ji axylpi ji la khoeqra neq me pe-e ji on jo de. Pe-e tneq ji la me ji gan najoe jo de. Me ji la ama ji gan law u jo de. Neq khaan y khoeqshniq me on niwn me-e ji iwn Pe-e joe niwn gan py ha kneq than ne jo de. Tynygy sha la me ji la tshautkhon man xinq man de.

¹⁰ Khoeqra neq me me ji iwn pe-e ji la tna de ama ji hoi xiw de naha ta niwn he joe jo de. Gadema Kniqkhoeqmaq la me ji avanq avuiq najoe niwn ga jo de. Kniqkhoeqmaq la ama sepin seryiw beshe he me ji

gan sepin seryiw than ne jo de. ¹¹ Me ji gan najoe niwn ktiw me me-e ji la mlunqma jo de. Hoelihoelanq ha y jo de. Gadema kanmaq me Kniqkhoeqmaq najoe de tkhoen me ji la mdimkhiw niwn he mduirui mduishaw koi niwn ashau gan dan u jo de.

Txu niwn ji he shaudi poe niwn ji

¹² Dyde nan ji iwn khaq niwn akoe ji he kahoen niwn khawmkhun ji on niwn khimi ji jy, thakamsun u ja.

¹³ Shuixie niwn lan ji me tkie u ja. Tynygy degan nien khawvie ji la katin y klauq hoi man de.

¹⁴ Khimi axylpi ji he mduirui mduishaw on than ka'ein u ja. Sepin seryiw niwn ashau xinq than ka'ein u ja. Sepin seryiw y niwn khimi ape ma Kanma gan nu de sy y de. ¹⁵ Kniqkhoeqmaq iwn koetanq gan khepha y than shaudi khe u. Kha niwn akun he ape ma kkrhau ha y than shaudi khe ja. Khimi lonq de akun tneq he kkrhau de nala nan ji tauphy me hoi y ta niwn nakoen ha ja de. Tne tkhoen he yn niwn khimi amdaw ji la Kniqkhoeqmaq maq me proepra ha ja de. ¹⁶ Nan ji thunq me ape ma dijekre y than shaudi khe u ja. Khoeqra neq iwn khimi ji he ashau xinq niwn Eisaw he ape ma kkrhau nanq shan. Ama la spa ktoenkyn iwn akhonarei gan an khau de he joeq jo de. ¹⁷ Nan ji mny niwn he tlele kaukiwn me ape-e iwn saxein phru niwn gan ne jo de. Gadema dan by y jo de. Mxuiq tui xui ha anon dan de ne gadema ama sha niwn gan mkrhau beqtn than dan y de.

¹⁸ Isreila khimi ji he ty shei ha dan niwn Sina tkoenq me nan ji la vy y de. Tkoenq tneq la me kan ha vinqroe niwn mtynq, vinqthunq niwn mtynq, kli thaw niwn mtynq jo de. ¹⁹ Isreila khimi ji la baw tun niwn atiwn gra he xiq than hoi niwn tpe niwn atiwn gan the jo de. Khimi ji la atxaw tneq gan the degan Kniqkhoeqmaq ave xinq man ama ji me haw ha y than mke jo de. ²⁰ Kniqkhoeqmaq la, “Shtunshtoen mie de mtien la tkoenq neq gan ty shei la txun he mhiekhu ha de,” naha haw niwn pie gan kneq ha y de tkhoen jo de.

²¹ Mawshei ama khkhien la tkoenq me Kniqkhoeqmaq mthon ha mnui niwn ji gan nu ha xiq jo de. Ama la, “Ke la kahoen ha xiqsa lau vi de,” na by de.

²² Gadema nan ji la Zi'un tkoenq me, ashau xinq niwn Kniqkhoeqmaq iwn kun, khoeqshniq me on niwn Jeirushlen kun me vy u jo de. Nan ji la hoelihoelanq ha kalun niwn amdaw thaan niwn thoeq ji on na me tiwn u jo de. ²³ Nan ji la Kniqkhoeqmaq iwn shloe kausy xiw spi ji on iwn tauphy me tiwn u jo de. Neq ji amiq gan khoeqshniq me on niwn amiq tri niwn saboi me tri ha khe jo de. Khimi axylpi ji gan tautun mkhoi niwn Kniqkhoeqmaq me tiwn jo de. Mdimkhiw niwn, koipy sha niwn khimi ji iwn muiqxaq ji on niwn mtynq me tiwn jo de. ²⁴ Kniqkhoeqmaq he khimi ji ashlau me tau-thi kautha gan mxiw niwn doelaq me tiwn u jo de. Nan

ji la Jeishu iwn kthiwn niwn athi me tiwn u jo de. Athi tneq la Abeila athi khaan y hoi niwn pie ji tpe u jo de. Nagy de mei nala ajie mxoe niwn kthanq gan haw de tkhoen jo de.

²⁵ Dyde natpie niwn lonq de iwn pie gan ieqxau y than shaudi khe ja. Khoeqra neq me Kniqkhoeqmaq iwn kthanq gan thuiq niwn khimi iwn pie gan ieqxau niwn khimi ji gan Kniqkhoeqmaq iwn shaukhoen poe by man de. Me ji la Khoeqshniq kon nahaw niwn Kanma iwn pie gan kdiepha de nala Kniqkhoeqmaq me ji gan neq ji khaan y shaukhoen napoe man de. ²⁶ Tneq ktiw gan Kniqkhoeqmaq iwn atxaw la khoeqra neq gan mhiwn jo de. Gadema ave ama la, "Ke la ave xinq man khoeqra neq gan mkrhe sy y, khoeqshniq he pauky mhiwn man de," naha kaudi khe jo de. ²⁷ "Ave xinq de" naha haw niwn pie la Kniqkhoeqmaq mriw ha khe niwn axylpi ji gan mhiwn ha kathuiq he man de naha haw de ne jo de. Tynygy degan mhiwn ha kasuiq y niwn ji nien kban u man de naha haw jo de.

²⁸ Ape ma mhiwn ha y niwn khoeq gan me ji dan de tkhoen Kniqkhoeqmaq gan koemukoetanq u shi. Me ji la Kniqkhoeqmaq amlunqvaq than xiq niwn, m'an niwn mlunq he spaq u shi. ²⁹ Nagy de mei nala me ji iwn Kniqkhoeqmaq shaukhoen poe niwn la axylpi gan kan niwn me he jo de.

Kniqkhoeqmaq amlunqvaq than sha niwn

13 Khrijen aphau ji he lonq man gan lonq man kakkhie u ja. ² Khlonq ji gan nan ji iwn in me landy than kani u nanq ja. Tynygy sha niwn nagy mei niwn khimi ji la mny y klauq thoeq ji gan mnau ve dy de. ³ Nan ji la mron thunq me on ha niwn khimi ji he vaan de on beshe he mron thunq me on niwn ji gan mnau u ja. Nan ji khkhien la kloe niwn gan khan beshe he kloe niwn gan khan niwn khimi ji gan mnau u ja.

⁴ Khimi axylpi ji la indon sha niwn gan law shan de. Nuipei, naqpa la ama xini ttoi tiesa on ha de. Kniqkhoeqmaq la axy niwn khimi iwn nuipui, naqpa he i kre niwn he jiekre niwn khimi ji gan tautun mkhoi by man de.

⁵ Tkaan ji gan oerha on u nanq ja. On niwn mtien man he kabyq jaq de naha ta ha on ja. Kniqkhoeqmaq la, "Ke la nan gan ape niq gan ma nakheshu y, nakdiepha y man de," naha haw jo de. ⁶ Dyde, "Kanma la ke gan naklonq de tkhoen ke la xiq y man de.

Khimi ji la ke gan tne nasha ha de mei," naha kadikhiw niwn he haw ha ja de.

⁷ Nan ji gan kausy xiw Kniqkhoeqmaq iwn kthanq gan nathuiq by niwn ktoenkyn ji gan anienmrien ta u ja. Ama ji ashau xinq toen me ama ji sha niwn maqtanq gan ta ha neq ji yn niwn gan aku la u ja. ⁸ Jeishu Khristu la amlunq kasoeq y de. Jeishu Khristu la Jadi-

wn, veniq, tshautkhon vaan de ga jo de. ⁹ Kthanq ghoi sy y klauq kaudydy niwn mtu niwn ji dhan he khuitan niwn lan kon nan ji gan kman he de ne niwn khimi ji gan shaudi khe ja. Kniqkhoeqmaq iwn koetanq he me ji amlunq thunq me aan on than hoi de. Judaq ji iwn arinon me on he asani gan sa shan de sa shan y de naniwn gan kneq niwn la khimi tneq gan aan poe y, avanq on y de.

¹⁰ Luisui sha niwn inshdie iwn axaw me ji me on jo de. Kniqkhoeqmaq iwn te me maqtanq ji gan sha niwn miema ji la axaw tneq gan sa than akhon on y de.

¹¹ Miema glein xiw la shtunshtoen ji iwn athi gan Sepin Seryiw Xiw niwn Mtynq menan ajie ji avuiq luisui sha than mhenq jo de. Gadema shtunshtoen iwn axaw ji gan la khimi ji on niwn he xanqla niwn mtynq me me he mtoi jo de. ¹² Dyde tkhoen Jeishu la ama iwn athi dhan he khimi ji iwn ajie gan sepin he than kun thawkha xanq me neremsausau diw jo de. ¹³ Dyde me ji la xanq iwn ama on niwn me lyiw ha ama he vaan man khimi ji skoe niwn gan khan u shi. ¹⁴ Khoeqra neq me me-e ji avuiq tshautkhon man on than kun on y de. Me ji la vesoeq me on than kun gan lan tkhoen jo de. ¹⁵ Dyde me ji la Jeishu naklonq niwn dhan he Kniqkhoeqmaq me lyiw ha mthoeq voivoi niwn he luisui sha u shi. Luisui tneq la, "Jeishu la Kanma de," naha me ji haw niwn ga de. ¹⁶ Hoi niwn maqtanq gan sha than, lonq man gan lonq man kaklonq than gan kani u nanq ja. Tne ji la Kniqkhoeqmaq gan amlunqvaq he niwn luisui ji jo de.

¹⁷ Nanma ji iwn ktoenkyn ji pie gan kneq u ja. Ama ji haw niwn ji gan sha u ja. Ama ji la nan ji yn niwn gan natkhoenqni ha on ga jo de. Nagy de mei nala ama ji iwn maqtanq kthanq Kniqkhoeqmaq me thuiq than on de tkhoen jo de. Nan ji la ama ji pie gan kneq de nala, ama ji la maqtanq gan hoelihoelanq niwn he sha man de. Gadema nan ji kneq y de nala mlunqma niwn he maqtanq sha man de. Tneq la nan ji avuiq avanq on de sy y de.

¹⁸ Ke ji avuiq saxein namke by jo ja. Ke ji hoi de hoi y de naniwn gan mnythoenq niwn amlunq on ja de naha kadikhiw ja de. Ke ji la ktiw axylpi me khuitan niwn gan sha de ne jo de. ¹⁹ Ke la texiwn la nan ji me navy beqryn than ke avuiq saxein namke by ve ja naha namsoe de ne jo de.

Kaukiwn xiw saxein mke niwn

²⁰ Mduirui mduishaw napoe niwn Kniqkhoeqmaq la tshautkhon tauthi iwn atny kkrhau niwn athi dhan he me ji Kanma Jeishu gan diw niwn kon xinq he beqryn jo de. Kanma Jeishu la hoe niwn mhauq kakon jo de.

²¹ Kniqkhoeqmaq iwn aliw he nan ji sha thoenq than ama la nan ji gan aghoi ji axylpi napoe than ke saxein mke jo de. Kniqkhoeqmaq amlunqvaq than avuiq nan

ji sha ha than Khristu iwn bohan dhan he nan ji amlunq thunq me sha jo shan. Jeishu Khristu la tshautkhon man mimoen shan ga jo shan. Amen.

Kaukiwn xiw pie ji

²² Aphau ji jy, ke aan napoe niwn pie ji gan amlunq shaukre kneq than namsoe de ne jo de. Dyde tkhoen ke la nan ji me sa adoi mkrhe natri ga jo de. ²³ Me ji naqpi Timawshei la mron thunq kon loe dy de naniwn

ke la nan ji gan namny he de ne jo de. Texiwn la ama neq me natiwn la ke la ama he vaan man nan ji he katein than vy man de.

²⁴ Ke ji la nan ji iwn ktoenkyn axylypi ji he yn niwn khimi axylypi ji gan mlau u jo de. Itali khoeq me on niwn yn niwn aphau ji ma nan ji gan namlau u jo de.

²⁵ Kniqkhoeqmaq iwn koetanq la nan ji axylypi he vaan man on ga jo shan.

Jaku

Katein niwn

Jaku saboi la kauniq ttyn k'jakaka on niwn Kniqkhoeqmaq iwn khimi axylypi ji me tri ha mkaq niwn sa jo de. Khuitan ashau xinq niwn lan me kshiwntkie ha xui than mru pi ha tri niwn sa ma sy ja jo de. Sa neq katri la khrijen ji me on shan niwn pethon, amlunq khe niwn, sha niwn maqtanq ji he klau niwn gan aku ji he nu ky than tri niwn jo de. Jaku saboi thunq me shanre niwn he kaurein niwn, m'jon niwn, aghoi sha niwn, akdoe hoe niwn, ame xui niwn, yn niwn he sha niwn maqtanq, amkha kau-iw niwn, pethon, ka'ieq niwn, amlunq kamnien niwn, khimi gan tautun mkhoi niwn, kathoeq niwn, amlunqshau niwn he saxein mke niwn ji gan khrijen ji nu he tri jo de.

Saboi neq me khimi lonq de maqtanq sha niwn me yn niwn gan khrijen ashau xinq niwn me mnui ha de naha tri jo de.

Kthanq adoi
 Mlau niwn
 Yn niwn he pethon
 Shanre niwn he kaurein niwn
 Msan niwn he m'jon niwn
 The niwn he sha niwn
 Ame xui y than shaudi poe niwn
 Yn niwn he maqtanq sha niwn
 Khrijen he ama iwn amle
 Khrijen he khoeqra
 Narunnaraan msie niwn ji

Mlau niwn

1 Kniqkhoeqmaq he Kanma Jeishu Khristu iwn tana ke Jaku la k'jakaka on niwn axui xale ni de gan namlau ja jo gan.

Yn niwn he pethon on niwn

² Naqpi je ji jy, nan ji me namsie niwn narunnaraan katein la hoelihoelanq niwn sisi ga de naha ta u ja.
³ Nan ji mny than la nanma ji iwn yn niwn khiwshliw on ha ja voi than namsie niwn ga de. ⁴ Nan ji me khiwshliw niwn la hoe niwn khaan y hoe ha tshau man on ha de. Tynygy nala nan ji iwn akjan koi ha msie niwn axylypi he katein than kauxiw khiwn dy de. ⁵ Nan ji me pethon gan ne niwn khimi la Kniqkhoeqmaq me mke shan. Kniqkhoeqmaq la ape gan ma ajie shoeq y klauq koipy napoe man de. ⁶ Gadema mke degan amlunq oe ni de khe y klauq yn niwn he mke ha de. Amlunq oe ni de on niwn khimi la lipui thaw ha laha tui kasuiq he de.
⁷ Khimi tneq he nala Kniqkhoeqmaq iwn dan than ta

nanq ja. ⁸ Ama amlunq oe ni de on de tkhoen ama sha niwn axylypi me khiwshliw de sy y de.

Nere niwn he kaurein niwn

⁹ Yn niwn khimi ji nere la amdaw hoelihoelanq jo shan. Kniqkhoeqmaq la ama gan mshan dy de.
¹⁰ Gadema kaurein niwn khimi la Kniqkhoeqmaq ama gan mnienq de tkhoen hoelihoelanq ja shan. Nagy mei nala kaurein niwn khimi iwn ashau la apau he tna de ga de. ¹¹ Kniq thaw hana khoeq biq degan kanoen niwn apau la ronq ha pjaulila vi jo de. Tynygy he kaurein niwn khimi la maqtanq sha titoen me diw man de.

Msie niwn he m'jon niwn

¹² Msie niwn he m'jon niwn katein degan mdimkhiw on niwn khimi ji gan Kniqkhoeqmaq aghoi poe by man de. Nagy mei nala msie niwn gan knaq khiwn niwn khimi gan Kniqkhoeqmaq la ashau luqkhu poe by man de. Kniqkhoeqmaq la ama gan khie niwn khimi ji gan ashau luqkhu poe than kaudi on ja de. ¹³ M'jon niwn

he katein niwn khimi la “Kniqkhoeqmaq nam'jon niwn” naha haw nanq ja. Kniqkhoeqmaq gan hoi y niwn sha than ape ma m'jon ha y de. Ama khkhien ma ape gan ma hoi y niwn sha than m'jon y de. ¹⁴ M'jon niwn la me ji mdu niwn amlunq kon vy niwn ga de. Mdu niwn amlunq la me ji gan donq nathonq ha m'jon niwn he katein he de. ¹⁵ Khiwn la, mdu niwn me xui ha ajie sha de. Ajie la hoe ha xiwn khiwn la kaukiwn me khimi tneq gan diw he de. ¹⁶ Ke iwn khie niwn naqpi je ji jy, me-e gan me-e kabau u nanq ja. ¹⁷ Hoi niwn he koipy niwn kauvixun axylpyi la khoeqshan kon vy niwn de. Khoeqshan kvan gan mriw niwn Kniqkhoeqmaq la tneq he niwn kauvixun gan napoe de. Ama la kathui niwn dekoï he sy y. ¹⁸ Ama la khuitan niwn kthanq natha ha me ji gan ashau napoe de. Nagy mei nala ama mriw niwn thunq iwn me ji gan kanmaq xiw mtynq napoe ne jo de.

Kneq niwn he sha niwn

¹⁹ Ke iwn khie niwn naqpi je ji jy, kneq u ja. Khimi ji iwn pie kneq than mlaanq u. Haw niwn he kdoe thaw niwn gan kanon u. ²⁰ Khimi la akdoe thaw degan Kniqkhoeqmaq iwn sha he de ne niwn hoi niwn gan sha ha y dy de. ²¹ Dyde kniwnqna hoi niwn nan iwn akjan axylpyi he hoi y sha niwn ji gan kdiepha ja. Kniqkhoeqmaq la nan amlunq thunq me namkoen niwn pie gan kamnien ha koeban ja. Pie tneq he nan la txon niwn dan ha ja de.

²² Piemkun gan kneq niwn haan de xdyn sy y klauq xui ha de. Kneq ha xui y nala me-e gan me-e kabau niwn ga de. ²³ Khimi lonq de la Kniqkhoeqmaq iwn piemkun gan kneq ha sha y la koimle thunq me ama iwn amime gan nu ha tne ma sha y niwn khimi he de. ²⁴ Khimi tneq la ama gan ama katkhoenq ha taukhdan he axy niwn me lyiw hana ama iwn amoen gan kani he de. ²⁵ Koi niwn pieriesa la me ji gan ajie sha y than naklonq jo de. Khimi lonq de la pieriesa tneq gan hoïbei kneqkhi ha pieriesa me on he kani y klauq sha ja voi la ama gan Kniqkhoeqmaq saxein phru by man de.

²⁶ Khimi lonq de la Kniqkhoeqmaq iwn maqtanq gan sha de naha ta gamaq ama iwn amkha gan kau-iw y la ama gan ama kabau niwn ga de. Khimi tneq sha niwn maqtanq la Kniqkhoeqmaq maq me avanq on y de. ²⁷ Pe-e Kniqkhoeqmaq ne niwn maqtanq ji la nere ha noi-oi pe-e on y niwn naudie ji, nuipuidi xoemoen ji gan klonq than ji, khoeqra iwn a'shi ji me kauruiq y than ji jo de.

Nere niwn gan by khe niwn

2 Ke iwn naqpi je ji jy, mirmoen shanq niwn me ji iwn Kanma Jeïshu Khristu gan yn niwn nan ji la ape mime gan ma tkhoen nanq ja. ² Xoïq khoeqshibyn

he kaxoe ha avanq hoe niwn ienau kh'aw kashieq niwn lonq de la nan ji kalun niwn me nakoen de nagapan. Nere ha kh'aw ienau proen kashieq niwn lonq de ma nakoen de. ³ Nan ji la avanq hoe niwn ienau kh'aw kashieq niwn gan “Hoi niwn mtynq neq me knoenq ja” na by de nagapan. Nere niwn khimi gan la “Nan la haan me kdoe” Sy y la “Ke khawtan me knoenq” naha na by la khimi mime gan tkhoen dy de. ⁴ Tynygy nan ji sha la khimi ji gan tauphy ni de kkrhau than sha niwn he de. Nan ji la hoi y niwn ta ha khimi ji gan tautun mkhoï de.

⁵ Ke iwn khie niwn naqpi je ji jy, kneq u! Kniqkhoeqmaq la khoeqra neq me nere niwn ji gan yn niwn amdaw on than amoi gan poe than xieq niwn de. Kniqkhoeqmaq gan khie niwn khimi ji gan ama iwn khoeq gan amoi napoe man de naha kaudi poe by de. ⁶ Gadema nan ji la nere niwn khimi ji gan nienq by la y de. Nan ji gan nanien ha tautun kamkhoï maq me naxieq niwn ji la kaurein ji sy y by. ⁷ Nan ji he kba niwn Jeïshu Khristu iwn amiq ghoï gan ama ji la naskoe vi de sy y by.

⁸ Me ji xandi Khristu napoe niwn pieriesa gan kneq la hoi xiw de. Piemkun thunq me “Nanma gan kakhie he aphau gan khie ja” naniwn on de. ⁹ Gadema kaurein ji gan amime tkhoen la ajie sha dy de. Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa gan kneq y he de. ¹⁰ Pieriesa axylpyi gan kneq ha haan man kman vi la Kniqkhoeqmaq maq me axylpyi kman he ajie on dy de. ¹¹ Pieriesa me Kniqkhoeqmaq la, “Kхими nuipui naqpa he jiekre ha y de” naha thuiq de. “Kхими ashau gan mthi ha y,” naniwn ma haw de. Dyde nan la khimi iwn nuipui naqpa he jiekre y gadema khimi gan mthi la pieriesa axylpyi gan jiekre he de. ¹² Nan ji tpeï ha sha degan aphau ji gan khie ja, naha nahaw niwn pieriesa la nan ji gan tautun namkhoï man de, naniwn shaudi khe u ja. Pieriesa tneq la nan ji gan namxoe than naklonq de. ¹³ Nagy de mei nala, khimi lonq de la ama aphau ji gan mxien y la Kniqkhoeqmaq tautun mkhoï degan ama gan ma mxien by de sy y de. Mxien niwn la tautun mkhoï niwn khaan y aan on vi de.

Yn niwn he hoi niwn maqtanq

¹⁴ Naqpi je ji jy, khimi lonq de la yn niwn la maqtanq sha y la ama than avanq on y de. Tneq he yn niwn la txon niwn gan napoe ha y de. ¹⁵ Naqpi je he siesa ji me mniqmniq sa than he kakhu kana than on y, nagapan. ¹⁶ Ama gan nan la, “Mduirui mduishaw lyiw ja. Biq iw on ha mna than sa ja,” naha na by gadema ama iwn akyyq me ne niwn ji poe by y la tne hoi de mei. ¹⁷ Dyde tkhoen khimi lonq de la Jeïshu Khristu gan yn niwn he maqtanq sha y la ama iwn yn niwn la adiw he de.

¹⁸ Gadema khimi lonq de la, “Nan me yn niwn on de. Ke me la yn niwn he maqtanq on de,” nade. Maqtanq

sha y klauq nan iwn yn niwn gan mnui ja. Ke la yn niwn he maqtanq he ke iwn yn niwn gan namnui de.
¹⁹ Kniqkhoeqmaq lonq de xdyn on ga de naniwn nan yn vi. Tneq sy ja. Gadema anan ji ma tynygy yn ha xiq hana kahoen jo de. ²⁰ Nan la apaw ga. Khimi lonq de la Kniqkhoeqmaq gan yn ha maqtanq sha y la avanq on y naniwn nan kneqthoenq ja. ²¹ Me ji pui-ui Abrahen kthanq ta ja. Nagy de ama gan Kniqkhoeqmaq la mdimkhiw niwn khimi naha naniwn mei nala ama iwn maqtanq tkhoen jo de. Abrahen la ama iwn spa Ize gan inshdie me thyn ha Kniqkhoeqmaq menan luisui sha than sha jo de. ²² Abrahen la Kniqkhoeqmaq gan yn xiw vi de tkhoen ama la tynygy sha ha niwn de. Ama iwn yn niwn la ama sha niwn maqtanq dhan he koipy jo de naniwn katein ha ja de. ²³ Piemkun me on niwn la, "Abrahen la Kniqkhoeqmaq gan yn jo de tkhoen Kniqkhoeqmaq la Abrahen yn niwn gan mdimkhiw niwn naha koeban jo de." Khimi ji la ama gan Kniqkhoeqmaq iwn aphau naha ma kauq by de. ²⁴ Khimi lonq de mdimkhiw niwn la yn niwn haan de xdyn mkrhe he sy y maqtanq tkhoen he ga de. ²⁵ Akyq kajoeq Rahe mtienq ma tynygy he de. Ama la toeq niwn Isreila khimi ji gan ama in me xui hana kaukiwn menan axy niwn lan he mthoe by de. Tynygy sha de tkhoen ama la Kniqkhoeqmaq maq me mdimkhiw niwn khimi kkrhau dy de. ²⁶ Dyde muiqxaq on y niwn akyq la diw beshe he maqtanq sha y niwn yn niwn la adiw ga de.

Amle

3 Ke iwn naqpi je ji jy, nan ji thunq iwn khrijen tau-phy me shma amdaw sha la hoi y de. Nagy mei nala ke ji kamtu ji gan Kniqkhoeqmaq la kakysuiw tau-tun mkhoi de naniwn mny u de. ² Me ji axylpi la kman niwn narunnaraan ji sha jo de. Atxaw he kman y niwn la koi niwn khimi de. Ama gan ama axylpi me kau-iw ha niwn khimi ga dy de. ³ Sphu iwn amkha gan xuinoen pi he mkhin de nala me ji lyiw de ne niwn me lyiw he de dan ga de. ⁴ Shanphoe ji gan ta u ja. Tne ji la hoe gadema kli pui ry jo de. Tauqpe kashiwn la ama lyiw de ne niwn me tauqpe pi he ma sha ha ne niwn me lyiw jo de. ⁵ Tynygy he amle la akyq iwn ashin pi haan de ga de. Gadema ama la amdaw kamthoeq de. Dethunq glein gan shin niwn me la kan khja ha ja de. ⁶ Me ji iwn amle la me he de. Amle la me ji iwn akyq me on ha a'shi ji ashiqshiq sha he de. Ama la me ji iwn ashau gan me nakan he ha naphjau ha ja de. Me ji amle gan me he kkrhau than Saten xuipei sha niwn de. ⁷ Shtunshtoen narunnaraan, tva ji, kuwa ha lyiw niwn ji, mui ji gan khimi la mtoen ha ja de. ⁸ Gadema amle gan khimi ape ma mtoen ha y. Amle la knau y, a'shi sha ha on ga de. Ama la diw she niwn a'shi he koi ha on de. ⁹ Me ji la amle he Kanma gan mthoeq ha

Kniqkhoeqmaq ama iwn amoen he mriw niwn khimi gan tkin vi. ¹⁰ Amkha haan de thunq iwn mthoeq niwn he tkin niwn thaw de. Khunpoe ji jy, tynygy la sha shan y de. ¹¹ Vaqdi haan de me tuiq niwn tui he xunq niwn tui vaan de thaw ha by. ¹² Khunpoe ji jy, m'ji kun me shiqtui the kthe by. Sbjie kun me Ibu the gan kthe ha by. Tynygy he tui xunq vaqdi iwn tui tuiq gan de ha y de.

Akonq iwn pethon

¹³ Nan ji thunq me pethon ape on mei. Kniqkhoeqmaq iwn alan gan ape kneqthoenq jo mei. Khimi tneq la kamnien niwn dhan he, hoi niwn ashau xinq niwn he, aghoi sha niwn me pethon on niwn gan mnui shan. ¹⁴ Gadema nan ji amlunq thunq me tau-ieqthoenq niwn, me-e than haan de xdyn tkhoen niwn on la, khuitan niwn gan ieqxau ha ke pethon on niwn naha kamthoeq u nanq. ¹⁵ Pethon tneq la Kniqkhoeqmaq kon navy y de. Tneq la khoeqra he Saten xuipei kon navy niwn pethon ga de. ¹⁶ Nagy mei nala tau-ieqthoenq niwn, me-e than haan de xdyn tkhoen niwn ji on de nala kajoe thithau on man de. Khimi ji la a'shi narunnaraan ji sha u man de. ¹⁷ Gadema Kniqkhoeqmaq kon navy niwn pethon la Sepin ha mduirui mduishaw niwn gan ne niwn, a'njawa'nja hoi niwn, kajoen rien niwn, kakhie niwn he mxien niwn on vi de. Hoi niwn akjan ji gan kthe jo de. Khimi ame gan tkhoen y, ajiwn sha niwn on y de. ¹⁸ Kajoen rien on than sha thoenq niwn khimi la mduirui mduishaw niwn ati gan ie man de. Ama a niwn athe la mdimkhiw niwn jo de.

Khoeqra he aphau sha niwn

4 Nanma ji unq me kajoe ha katy niwn la nagy tkhoen mei. Nanma ji iwn mdu niwn ji la amlunq thunq me kapraw thithau de tkhoen sy y by. ² Nan ji la mdu gamaq dan y. Dyde nan ji la ne niwn dan than khimi gan mthi than sha de. Khimi ji me on niwn nan ji la tau-ieqshi gamaq dan y de. Nan ji la kajoe ha katy u de. Kniqkhoeqmaq me mke y de tkhoen nan ji ne niwn ji dan y de. ³ Nan ji la saxein mke degan dan y. Nagy de tkhoen mei nala saxein mke degan nan ji amlunq thunq me kman de tkhoen de. Nan ji dan niwn ji gan me-e hoelihoelanq than haan de xdyn me shun de ne vi de. ⁴ Nan ji la me-e naqpa gan tiesa on y niwn nuipuidi ji he de. Khimi lonq de la khoeqra he aphau sha de ne la Kniqkhoeqmaq iwn txieq kkrhau de. ⁵ Piemkun nahaw niwn la, "Me ji amlunq thunq me Kniqkhoeqmaq namkoen niwn muiqxaq la me ji gan nakhoenna vi de" naniwn gan nan ji tne ma by la y by. ⁶ Gadema me ji gan Kniqkhoeqmaq napoe niwn koetanq la hoe xiw jo de. Piemkun tneq gan nahaw niwn la "Kniqkhoeqmaq la kathoeq niwn khimi ji gan

ieqxau jo de. Kamnien niwn khimi ji gan koetanq napoe by de," nade.

⁷ Dyde Kniqkhoeqmaq iwn ne niwn me xui u. Saten xuipei aqna gan mkhanq u. Nygy sha la nan ji kon Sat-en xuipei kauxui man de. ⁸ Kniqkhoeqmaq txeq me nan ji lyiw la ama ma by nan ji txeq me navy de. Ajie on niwn khimi ji jy, a'shi sha u nanq pan. Amlunq oe ni de on niwn khimi ji jy, nanma ji iwn hoi y niwn amlunq gan kdie u vi. ⁹ Amlunqma u, xa u. Nan ji mnui niwn gan amlunqma niwn kkrhau he ha hoelihoelanq niwn gan xa niwn kkrhau he ja. ¹⁰ Me-e gan Kniqkhoeqmaq me kamnien u. Kanma ama namshan man de.

¹¹ Naqpi je ji jy, me-e ttoi kaskoe u nanq. Me-e aphau gan skoe ha tautun mkhoi niwn khimi la pieriesa gan skoe ha tautun mkhoi niwn khimi kkrhau vi dy de. Nan ji la pieriesa gan tautun mkhoi de nala pieriesa gan xui y dy de. Pieriesa iwn tautun ktoenkyn kkrhau lau vi dy de. ¹² Pieriesa gan napoe ha tautun ktoenkyn la Kniqkhoeqmaq lonq de xdyn ga de. Ama nienq txon than, phjau than thoeng vi de. Nan ji la aphau gan tautun mkhoi niwn sha shan y de.

Kamthoeq niwn khimi mny than

¹³ Ke nahaw niwn kneq u, nan ji la "Veniq, tkhoen menan kun haan de me lyiw hana shni de he kajoeq kaxaan sha ha kaurein kkrhau man" kahaw u de.

¹⁴ Tkhoen menan tne nagy kkrhau de naniwn nan ji mny y. Nanma ji xinq niwn la tna de on ha lauq vi niwn shnan pau he ga de. ¹⁵ Nan ji haw shan niwn la, "Kanma ne de nala, ke ji xinq hana ke ji mshyn niwn he sha de," naha de. ¹⁶ Gadema nan ji la me-e gan kamthoeq ha me-e ne he sha thoeng ja naha ta u de. Tynygy kamthoeq niwn la a'shi ga de. ¹⁷ Dyde aghoi sha than mny hana sha y niwn khimi la ajie on de.

Kaurein ji gan shaudi poe by niwn

5 Kaurein ji jy, ke haw niwn kneq u. Nagy de mei nala nan ji xa ha mxuiq tui xui u. Nan ji menan amlunq biq niwn ji, neremsausau niwn ji la katein ha de. ² Nan ji iwn kaurein niwn ji la pjau hana nanma ji iwn kh'aw ienau ji gan khoeqra namkeibu vi man de. ³ Nan ji iwn xoiq he tkaan la eiksa de. Khoeqra iwn kaukiwn ktiw me nanma ji mtun niwn xoiq tkaan gan tkhoen ha Kniqkhoeqmaq la tautun namkhoi man de. Nan ji akyq gan me nakan man de. Gadema nan ji la xoiq tkaan mtun u vi. ⁴ Kneq u! Nan ji la nanma ji iwn lau me saq a than khimi gan avanq poe by y klauq on vi de. Dyde saq a niwn khimi ji iwn xa niwn atxaw gan Kniqkhoeqmaq the dy de. ⁵ Nan ji la khoeqra neq me ne he aghoi xiw xinq ha hoelihoelanq niwn he on u dy. Kniqkhoeqmaq la khimi ji gan tautun mkhoi niwn mniq me tiwn than nidei gadema nan ji la nanma ji iwn amlunq mdu he on u vi dy. ⁶ Nan ji la ajie on y ni-

wn khimi ji gan ajie bi hana mthi u jo de. Ama ji la nan ji gan namkhanq y jo de.

Amlunqshau niwn he saxein mke niwn

⁷ Naqpi je ji jy, Kanma navy niwn mtien de amlunqshau u ja. Le kasha la kledi iwn avanq athe dan than khoeq nien niwn mtien de amlunq shaukre sha ha son ha vi de sy y by. ⁸ Kanma navy than ktiw la nidei dy de tkhoen nan ji ma amlunqshau khe ha khiwshliw on u ja.

⁹ Naqpi je jy, nanma ji ttoi mshimti kahaw u nanq ja. Nan ji tynygy sha la Kanma tautun namkhoi de. Tautun ktoenkyn la thawkha txeq me thaw dy ga. ¹⁰ Naqpi je ji jy, Kanma iwn amiq he thuiq niwn phoishma ji gan ta u ja. Neq ji la neremsausau katein gadema amlunqshau he on u vi de. Nan ji la ama ji he on u ja. ¹¹ Veshin me khiwshliw yn niwn phoishma ji gan Kniqkhoeqmaq la saxein ghoi poe by de naha me ji ta niwn sy y by. Jawba khiwshliw yn niwn gan the u dy. Kaukiwn me Kniqkhoeqmaq la ama gan nagy klonq by mei naniwn nan ji the u dy. Kniqkhoeqmaq la amlunq ghoi on ha khimi ji gan mxien jo de.

¹² Naqpi je ji jy, ke ave haw niwn gan hoibei kneq u. Khoeqshan gan kauq ha tkin u nanq. Kledi gan kauq ha tkin u nanq. "Sy ja" naha haw de ne la "Sy ja" naha haw ja. "Sy y" naha haw de ne la "Sy y" naha haw ja. Tynygy sha y nala Kniqkhoeqmaq tautun namkhoi de.

¹³ Nan ji me lonq de la neremsausau niwn on by. Ama la saxein mke shan. Lonq de la hoelihoelanq la Kniqkhoeqmaq gan mthoeq ha alon xui shan. ¹⁴ Nan ji me lonq de la xy y naq ha on by. Tauphy iwn ktoenkyn ji gan kauq hana ama ji la Kniqkhoeqmaq iwn amiq he sha ha xy y naq niwn khimi gan shiqtui txaw ha saxein mke u shan. ¹⁵ Yn niwn he saxein mke de tkhoen Kanma la xy y naq niwn gan hoi he ha thau he by de. Ama ajie sha niwn on la Kniqkhoeqmaq mxoe by de. ¹⁶ Dyde nan ji la lonq de iwn ajie lonq de me thuiq ha nanma ji ttoi saxein mke u ja. Tynygy sha la nan ji iwn anonanaq gan Kniqkhoeqmaq nahoi he de. Hoi niwn khimi saxein mke niwn la bohan shanq vi de. ¹⁷ Eilijaq la me ji he khimi ga de. Ama la khoeq nien y than ynkhia ha saxein mke de. Dyde khoeq tneq me shni thunq de he xa tru de khoeq nien y de. ¹⁸ Khiwn degan ama la khoeq nien than saxein mke beqtyn de. Dyde khoeq tneq me khoeq nien ha andoe xadoe athe kthe jo de.

¹⁹ Naqpi je ji jy, nan ji unq me lonq de la kman hana ama iwn aphau la kman niwn khimi tneq gan kaku he beqtyn de nagapan. ²⁰ Naqpi je ji jy, nan ji tynygy mny u ja. Ajie on niwn khimi gan ama kman niwn lan kon kaku beqtyn than sha niwn khimi la kman niwn khimi tneq gan txon dy de. Dyde Kniqkhoeqmaq la ajie amdaw mxoe than sha niwn jo de.

1 Peitru

Katein niwn

Peitru saboi haan neq la asha mina tvaqshi phan me k'jakaka on niwn khrijen ji me tri niwn sa jo de. Saboi neq me tneq ji gan Kniqkhoeqmaq xieq ha khe niwn khimi ji naha kauq jo de. Sa neq iwn adika tryiw niwn la me-e yn niwn dhan he kloe niwn he neremsausau niwn gan khan ha niwn khrijen ji gan aan poe than jo de. Kanma Jeishu adiw khan niwn, diw niwn kon xinq beqtyn niwn he vesoemaq me navy beqtyn man de naha kaudi khe niwn kthanq ghoi gan khrijen ji la kdon niwn khimi ji jo de. Tynygy kdon niwn khimi ji de tkhoen me-e katonq ha niwn neremsausau niwn gan tha khiwshliw ha katonq ha de. Tynygy niwn neremsausau niwn la me-e ji la Kniqkhoeqmaq gan yn ja mei, yn y mei naniwn gan msie niwn ga de. Me-e ji la Jeishu Khristu nathaw niwn ktiw me me-e ji gan Kniqkhoeqmaq la mthoeq ha mimoen napoe khiwn la law niwn gan khan ha man de naniwn yn u ha de naha Peitru la aan poe jo de.

Peitru aan poe niwn la khrijen ji la Khristu he klau niwn khimi ji pibi ashau xinq u ha de naha namsoe jo de.

Kthanq ado!

Mlau niwn

Kniqkhoeqmaq iwn txon niwn kthanq gan shaudi dan niwn

Sepin seryiw ashau xinq than aan poe niwn

Neremsausau niwn ktiw me khrijen ji sha than maqtanq ji

Khrijen ji amlunq kamnien niwn he maqtanq sha niwn

Khiwn niwn

Mlau niwn

1 Sa neq la Jeishu Khristu iwn tloe Peitru iwn jo de. Puntu khoeq, Galati khoeq, Kapeidosha khoeq, Asha khoeq he Beitani khoeq ji me khlonq ji he k'jakaka on niwn Kniqkhoeqmaq xieq niwn khimi ji me ke sa tri by jo de. ² Pe-e Kniqkhoeqmaq la veshin kon nan ji gan mny hana naxieq ha Ama iwn Muiqxaq dhan he seryiw he jo de. Dyde Jeishu Khristu iwn pie gan kneq ha ama iwn athi he sepin than jo de. Kniqkhoeqmaq la nan ji gan koetanq he mduirui mduishaw niwn gan vaphun napoe ga jo shan.

Ashau xinq than kdon niwn

³ Me ji iwn Kanma Jeishu Khristu iwn Pe-e Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u shi. Ama la me ji gan namxien de tkhoen Jeishu Khristu gan diw niwn kon xinq he niwn dhan he me ji gan ashau kautha napoe jo de. Dyde me ji iwn kdon niwn la khushlu jo de. ⁴ Kniqkhoeqmaq la ama iwn khimi ji avuiq mriekie ha khe niwn avanq hoe niwn inthunq gan me ji la kdon u niwn jo de. Kniqkhoeqmaq la inthunq tneq gan me ji avuiq khoeqshniq me nakhe by de. Inthunq tneq la pjau ha y, ph-

jau ha y, lauq ha y dy jo de. ⁵ Nan ji yn niwn dhan he Kniqkhoeqmaq la nan ji koipy txon niwn neq gan dan niwn mtien man ama iwn bohan he nan ji gan nataan niwn jo de. Txon niwn neq la kaukiwn mniq me axylipi gan mthon ha mnui than apypy ga dy de.

⁶ Ave khimi ji la nan ji gan alan narunnaraan ji he neremsausau nasha ha namsie de tkhoen tnashie de amlunqma ha niwn ga de. Kaukiwn me nan ji la hoelihoelanq xiw man de. ⁷ Nan ji yn niwn la khuitan ja de naniwn gan msie niwn tneq la mnui man de. Pjau ha dan niwn xoiq mtien la khimi ji me he msie jo de. Nan ji yn niwn la xoiq neq khaan y amdaw avanq hoe jo de. Dyde nan ji yn niwn la neremsausau niwn he khushlu man de. Nan ji tynygy yn niwn on de nala, Jeishu Khristu nathaw niwn ktiw me nan ji gan Kniqkhoeqmaq la mthoeq ha mimoen napoe khiwn la law niwn gan khan ha man de. ⁸ Nan ji la Khristu gan nu kau y gade ma khie u jo de. Ama gan ave nu ha y gadema yn u jo de. Nan ji la haw ha dan y niwn hoelihoelanq on ha mimoen koi jo de. ⁹ Nagy de tkhoen mei nala Kniqkhoeqmaq la nan ji gan txon de tkhoen jo de. Nan ji la Khristu gan akla de tkhoen txon niwn tneq gan dan jo de.

¹⁰ Phoishma ji la txon niwn tneq gan amdaw mny de ne ha anienmrien shoeq u jo de. Kniqkhoeqmaq la yn niwn khimi ji gan Ama iwn koetanq dhan he txon man de naniwn kthanq phoitu u jo de. ¹¹ Ama ji la Kniqkhoeqmaq gan yn niwn ji tne ktiw, tne alan he txon de mei naniwn shoeq u jo de. Phoishma ji thunq me on niwn Khristu iwn Muiqxaq la ama ji gan Khristu iwn neremsausage niwn he mimoen hoe niwn gan thuiq yy by jo de. ¹² Phoishma ji iwn kthanq la ama ji than mkrhe sy y, nan ji than ma sy ja de naniwn Kniqkhoeqmaq la ama ji gan mnui by jo de. Khoeqshniq iwn mxoe niwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq iwn bohan dhan he Kthanq Ghoi gan ave haw niwn khimi ji kon nan ji the u jo de. Thoeq ji mtienq la tneq ji kkrhau niwn gan mny de ne xiw jo de.

Seryiw ashau xinq than kauq niwn

¹³ Dyde maqtanq avuiq nan ji iwn amlunq gan mxiw ha me-e gan me-e kau-iw ja. Jeishu Khristu navy degan nan ji me napoe than koetanq gan koipy kdon u ja.

¹⁴ Nan ji la Kniqkhoeqmaq iwn kneqthoenq rien niwn naudie ji he ashau xinq ha de. Kniqkhoeqmaq gan mny y niwn ktiw me nan ji iwn amlunq oeda niwn gan ave xui nanq pan ja. ¹⁵ Gadema nan ji gan nakauq niwn Kniqkhoeqmaq la seryiw beshe he nan ji ma sha niwn axylypi me seryiw u ja. ¹⁶ Sepin Seryiw niwn Saboi me, "Ke la seryiw de tkhoen he nan ji ma seryiw ja," naha haw jo de.

¹⁷ Kniqkhoeqmaq la khimi ji gan tautun mkhoi degan ape mime gan ma tkhoen y de. Ama ji longq longq de sha niwn he tlele tautun mkhoi man de. Nan ji saxein mke la Kniqkhoeqmaq tneq gan Pe-e naha kauq u jo de. Dyde khoeqra neq me ashau xinq ha on man degan Kniqkhoeqmaq gan law ha xiqsa ha ashau xinq ja.

¹⁸ Puiji ji iwn dan niwn avanq on y niwn, ashau xinq niwn kon nan ji loe than Kniqkhoeqmaq tne avanq poe mei naniwn nan ji mny jo de. Ama poe niwn avanq tneq la pjau ha niwn xoiq he tkaan ji he sy y jo de.

¹⁹ Kniqkhoeqmaq la nan ji gan namxoe than Khristu iwn avanq on niwn athi napoe jo de. Khristu la tmaq pipiq on y niwn mhauq pi he luisui he nadiw by jo de. ²⁰ Khoeqra gan mriw y man de niq kon Kniqkhoeqmaq la Khristu gan xieq khiwn dy jo de. Ave kaukiwn mniq me nan ji gan mthon ha namnui dy jo de. ²¹ Khristu dhan he nan ji la Kniqkhoeqmaq gan yn u jo de. Kniqkhoeqmaq la Khristu gan diw niwn kon mthau ha ama gan mimoen poe by jo de. Dyde nan ji la Kniqkhoeqmaq gan yn ha kdon u jo de.

²² Khuitan niwn gan kneq degan nan ji iwn ajie la serau dy jo de. Dyde ave nan ji la nanma ji iwn yn niwn aphau ji gan khuitan khie u ja. Longq de gan longq de sepin niwn amlunq he kakhie u ja. ²³ Nan ji la ashau xinq niwn tshautkhon on niwn Kniqkhoeqmaq iwn

piemkun dhan he kautha kapien dy jo de. Gadema ktanle khiw niwn ashau he sy y jo de. Nan ji iwn ashau kautha la tshautkhon man kanq man de. Nagy de mei nala, nan ji la diw kau y klauq tshautkhon ashau xinq niwn longq de iwn spi ji kkrhau dy jo de. ²⁴ Sepin Seryiw niwn Saboi me haw niwn la,

"Kхими axylypi ji la ksau he ga de.

Ama ji iwn kanoen niwn la dethunq apau ji he ga jo de.

Ksau la xy ha apau la xui lau vi de.

²⁵ Gadema Kanma iwn piemkun la tshautkhon man on man de," naha haw jo de.

Piemkun tneq la nan ji me khimi ji nathuiq by niwn Kthanq Ghoi jo de.

Ashau xinq niwn txun he xieq niwn khimi ji

² Dyde nan ji la a'shi narunnaraan ji, bau niwn, ajin sha niwn, tau-ieqshi niwn, khimi ji gan thuiqsa niwn ji gan kdie vi ja. ² Kapien thoi niwn naqpi la noi-oi tnutui tan kaxin beshe he nan ji la Seryiw niwn Muiqxaq napoe niwn sana ji gan kxan u ja. Dyde nan ji la tneq gan sa niwn, ni niwn dhan he xiwn ha Kniqkhoeqmaq la nan ji gan txon niwn koipy napoe man de.

³ Nagy mei nala Kanma la hoi ja de naniwn nan ji mtein u dy de.

⁴ Kniqkhoeqmaq iwn tbutran iwn ashau xinq niwn txun, Khristu me vy u jo de. Khimi ji la ama gan kdiepha gadema Kniqkhoeqmaq la ama gan xieq ha avanq hoe vi naha ta jo de. ⁵ Nan ji ma ashau xinq niwn txun ji jo de. Kniqkhoeqmaq iwn Muiqxaq he sha niwn tbutran than nan ji gan kakon jo de. Tbutran tneq me nan ji la sepin seryiw niwn miema ji he maqtanq sha man de.

Jeishu Khristu dhan he Kniqkhoeqmaq koeban ha niwn luisui gan sha than Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he nan ji gan namsoe jo de. ⁶ Sepin Seryiw niwn Saboi me haw niwn la,

"Ke la avanq on niwn txun gan xieq ha Zi'un kun me intunq glein he mxa jo de.

Ama gan yn niwn khimi ape ma thakshu y man de," nade.

⁷ Txun neq la yn niwn khimi ji avuiq avanq hoe jo de. Gadema yn y niwn khimi ji kthanq seryiw niwn saboi me tri niwn la,

"In kasha ji kdiepha niwn txunkie la kaukiwn me ne xiw iwn txun

kkrhau beqtyn ha vi de," nade.

⁸ Ave Sepin Seryiw niwn Saboi me haw beqtyn niwn la, "Txun tneq gan khimi ji mthuikhy ha katin u man de," nade.

Ama ji la Kniqkhoeqmaq iwn piemkun gan kneq y de tkhoen mthuikhy u jo de. Tneq la ama ji avuiq Kniqkhoeqmaq aliw jo de.

⁹ Gadema nan ji la xieq ha khe niwn khimi ji jo de. Xandi iwn miema ji, sepin seryiw niwn axui ji, Kniqkhoeqmaq he klau niwn khimi ji de. Ama la nan ji gan vinqroe niwn kon mthoe ha ama iwn m'an than hoi niwn kvan thunq me nakauq jo de. Dyde Kniqkhoeqmaq iwn m'an than hoi niwn maqtanq gan axy niwn khimi ji gan mnui ha ja de. ¹⁰ Xinq de me nan ji la Kniqkhoeqmaq iwn khimi ji sy y gadema ave nan ji la Ama iwn khimi ji jo de. Xinq de me nan ji la Kniqkhoeqmaq iwn mxien niwn gan mny y gadema ave nan ji la mxien niwn gan mny dy jo de.

Kniqkhoeqmaq iwn tanna ji

¹¹ Khie niwn aphau ji jy, khoeqra neq me khlong he nan ji on toen me oeda niwn ajie ji gan kien u ja. Nan ji iwn oeda niwn ji la Kniqkhoeqmaq nan ji gan napoe niwn ashau kautha he sie katy niwn jo de naha nan ji gan shaudi napoe niwn jo de. ¹² Nan ji la Kniqkhoeqmaq gan mny y niwn khimi ji unq me syqna on y than ashau xinq u ja. Khiwn la, ama ji la nan ji gan ajie ji sha niwn naha nabi la nan ji iwn maqtanq aghoi sha niwn gan nu u man de. Tynygy nala, ama ji la Kanma navy niwn mniq me Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u man de.

Aqna on niwn khimi ji gan law niwn

¹³⁻¹⁴ Kanma tkhoen he nan ji la aqna on niwn khimi ji, khoeq gan mkaw niwn xandi ji, Ama xieq niwn asora ktoenkyn ji gan kneq ja. Ktoenkyn tneq ji la a'shi sha niwn khimi ji gan shaukhoen poe than he aghoi sha niwn khimi ji gan mthoeq than mxoe jo de. ¹⁵ Nan ji maqtanq ghoi dhan he aroe ji he mnythoenq y niwn khimi ji pie gan dikshiq he than Kniqkhoeqmaq aliw on jo de. ¹⁶ Nan ji la loe niwn khimi ji he ashau xinq ja. Gadema nan ji la loe niwn khimi ji kkrhau de tkhoen ajie sha ha ja de ape ma mny y de naha ta u nanq ja. Kniqkhoeqmaq iwn tanna ji he ashau xinq ja. ¹⁷ Khimi axylipi ji gan law ja. Yn niwn aphau ji gan khie ja. Kniqkhoeqmaq gan xiq ha xandi gan law ja.

Neremsausau niwn gan kau-iw niwn

¹⁸ Tanna ji jy, nan ji la me-e kanma ji gan kneq ha de. Amlunq ghoi on niwn, a'njawa'nja on niwn kanma gan mkrhe law niwn khaan y ra niwn kanma ji gan ma law ha de. ¹⁹ Nan ji la a'shi sha y gadema kanma la neremsausau nasha degan Kniqkhoeqmaq kthanq ta ha kau-

iw ha la Kniqkhoeqmaq saxein naphru man de. ²⁰ Nan ji a'shi ji sha niwn de tkhoen Kanma la nan ji gan nary niwn kau-iw de nala ape ma nan ji gan namthoeq y de. Gadema nan ji la aghoi sha de tkhoen neremsausau niwn gan kau-iw de nala, Kniqkhoeqmaq amlunqkvaq man de. ²¹ Kniqkhoeqmaq la nan ji gan tynygy sha than nakauq niwn jo de. Khristu la nan ji avuiq neremsausau ha jo de. Ama la nan ji than aku haan de jo de. Nan ji la ama khawdiw gan diw ha txuiq xui ha de. ²² Khristu la a'shi ajie sha kau y jo de. Ama la bau kau y jo de. ²³ Khimi ji la Khristu gan skoe by degan Ama la a'shi he mkonq y jo de. Ama la neremsausau degan Ama la ktei y jo de. Gadema Ama la mdimkhiw niwn tautun kamkhoi, Kniqkhoeqmaq me kdon jo de. ²⁴ Me ji iwn ajie ji gan ama tpuq ha shenlein konq me neremsausau khan jo de. Dyde me ji la ajie ji sha niwn gan mthi ha mdimkhiw niwn avuiq ashau xinq he jo de. Ama iwn tmaq ji dhan he nan ji iwn anonanaq ji la hoi dy jo de. ²⁵ Nan ji la mhauq ji he lan mlauq vi jo de. Gadema ave nan ji iwn muiqxaq gan natkhoenq niwn mhauq Kakon me namhenq beqtyn dy de.

Nuipui ji, naqpa ji kthanq

3 Tynygy he nuipui ji jy, nanma ji iwn naqpa ji gan kneq ha de. Nagy mei niwn anaqpa ji la Kthanq Ghoi gan yn y de nala, nanma ji ashau xinq niwn alan he ama ji gan yn than sha man de. Nan ji la pie mlan man ma tpie than ne y man de. ² Ama ji la nan ji iwn sepin seryiw ashau xinq niwn he Kniqkhoeqmaq gan law niwn gan nu u man de. ³ Nan ji la kamsyn degan ashan gan kamsynna shan y de. Xoiq ji he avanq hoe niwn ienau kh'aw ji he kanoen than ka'ein u nanq ja. ⁴ Nanma ji iwn kanoen niwn la seryiw niwn amlunq thunq kon vy niwn kkrhau shan de. Nagy de tkhoen mei nala, a'njawa'nja on niwn, khiwshbiw niwn amlunq la ape niq me ma kasoeq y niwn kanoen niwn jo de. Tneq he niwn kanoen niwn la Kniqkhoeqmaq maq me avanq hoe xiw niwn jo de. ⁵ Tynygy alan he veshin iwn Kniqkhoeqmaq gan akla niwn nuipuidi ji la kamsyn jo de. Ama ji la Kniqkhoeqmaq gan kdon u jo de. Ama ji la anaqpa ji gan kneq jo de. ⁶ Sara la nuipuidi tneq ji he ththein jo de. Ama la anaqpa Abrahen gan kneq ha kanma naha kauq jo de. Nan ji la xiq y klauq hoi niwn gan sha de nala Sara iwn shnu ji jo de.

⁷ Tynygy he naqpa ji jy, nanma ji iwn nuipui ji gan anienmrien ta hana vaan man on u ja. Nuipui ji la naqpa ji khaan y tha on y niwn aphau he ama ji gan law ja. Kniqkhoeqmaq la nan ji he nanma ji iwn nuipui ji gan ashau kautha vaan de napoe man de. Tynygy sha de nala, Kniqkhoeqmaq la nan ji saxein mke niwn gan nakneq man de.

Khrijen ji ashau xinq niwn

⁸ Kaukiwn xiw haw ne niwn la nan ji la amlunq vaan de khe ha kajoen rienrien on u ja. Khrijen aphau ttoi kakhie u ja. Mxien niwn he kamnien niwn amlunq ji on u ja. ⁹ Nan ji gan hoi y nasha niwn khimi ji gan xoitha u nanq ja. Nan ji gan naskoe niwn ji gan skoe nanq ja. Tne tausa nan ji gan hoi y nasha niwn ji gan aghoi sha ja. Kniqkhoeqmaq la nan ji gan tynygy sha than nakauq dy jo de. Nan ji tynygy sha la nan ji gan saxein naphru man de. ¹⁰ Sepin Seryiw niwn Saboi me haw niwn la,

“Nan ji la hoelihoelang
ashau xinq ha niqva
ghoi ji gan katonq de ne la,
khimi kthanq thuiqsa y on ha
bau u nanq ja.

¹¹ A'shi ji sha niwn gan knau ha
aghoi ji gan sha ha de.

Axy niwn khimi ji he
mduirui mduishaw on than
ka'ein ha de.

¹² Nagy de mei nala,
Kanma la mdimkhiw niwn
khimi ji gan tkhoenqni ha
ama ji iwn saxein mke niwn
gan kneq by jo de.

Gadema Kniqkhoeqmaq la
hoi y sha niwn ji kon
amime gan kahoiiq lieq
by vi jo de,” nade.

Aghoi sha niwn avuiq nere niwn

¹³ Nan ji la amlunq thauqhoe ha aghoi sha la, ape ma nan ji gan a'shi nasha y de. ¹⁴ Gadema khuitan niwn gan sha niwn avuiq nan ji neremsausau de nala, Kniqkhoeqmaq la tneq avuiq nan ji gan saxein naphru man de. Ama ji naktei niwn ji gan xiq u nanq, moen u nanq ja. ¹⁵ Gadema nan ji ashau Kanma he Khristu gan spaq ha de. Khimi lonq man la nan ji iwn khrijen kdon niwn kthanq gan nadiwnq niwn gan mkonq than kauxiw pypy voivoi u ja. ¹⁶ Gadema nan ji la a'njawa'nja he law niwn alan he haw ja. Nanma ji iwn hoi de hoi y de naniwn gan mnythoenq niwn amlunq gan seryiw khe ja. Tynygy nala, khimi ji la nan ji gan Khristu he klau de tkhoen ashau xinq niwn aghoi gan naskoe de nala, ama ji k'ja u man de. ¹⁷ A'shi sha de tkhoen neremsausau niwn tausa Kniqkhoeqmaq aliw on de nala, aghoi sha de tkhoen neremsausau niwn la py ha hoi goe jo de. ¹⁸ Khristu la me ji axylypi iwn ajie avuiq xinq de kan diw jo de. Ama la ape niq khaq ma ajie sha y jo de. Gadema nan ji gan Kniqkhoeqmaq me mhenq than ama la ajie on niwn khimi ji avuiq diw jo de. Khimi

ji la ama akyq gan mthi gadema Ama la Muiqxaq dhan he ashau xinq he beqryn vi jo de. ¹⁹ Khristu la Seryiw niwn Muiqxaq dhan he Kniqkhoeqmaq tautun mkhoi niwn mniq mtien man mron thunq me khe niwn khimi ji gan Kthanq Ghoi thuiq by jo de. ²⁰ Khimi tneq ji la veshin menan Naw Ei shanphoe sha toen gan Kniqkhoeqmaq amlunq shaukre khe ha son niwn ktiw me Kniqkhoeqmaq pie gan kneq y niwn khimi ji jo de. Tneq ktiw me shanphoe thunq me on niwn khimi lonq ja de mkrhe Kniqkhoeqmaq la tui kon txon by ga de. ²¹ Tui tneq la batizen gan mnui niwn atny haan de jo de. Batizen iwn tui la nan ji iwn akyq me on niwn ananiq gan se than sy y de. Batizen la nan ji iwn hoi de hoi y de naniwn gan mnythoenq niwn amlunq he Kniqkhoeqmaq gan poe niwn kaudi jo de. Jeishu Khristu iwn xinq beqryn niwn dhan he Kniqkhoeqmaq la nan ji gan ave batizen he natxon niwn jo de. ²² Khristu la khoeqshan kaliwn ha Kniqkhoeqmaq iwn t'a phan me on jo de. Tneq me Ama la thoeq axylypi ji, bohan he aqna on niwn ji gan mkaw jo de.

Kniqkhoeqmaq than ashau xinq niwn

4 Khristu la akyq me neremsausau de tkhoen nan ji ma ama me on niwn vaan de niwn amlunq on ha neremsausau than kauxiw pypy ha de. Nagy mei nala, ama iwn akyq me neremsausau niwn khimi la ajie he klau y dy jo de. ² Ave kon nan ji la khoeqra neq me xinq ha on man niwn ktiw me khimi ji iwn oeda niwn he ashau xinq y klauq Kniqkhoeqmaq aliw on niwn he ashau xinq u ja. ³ Veshin me nan ji la Kniqkhoeqmaq gan mny y niwn khimi ji sha beshe he sha u jo de. Dyde ktiw amdaw kpan vi de tkhoen ktiw kpan u voivoi nanq ja. Nan ji la nuipui naqpa sy y klauq vaan de i niwn, oeda niwn, kau'in tui nikru niwn, shni sha ha kaudydy sha niwn, Mawshei iwn pieriesa ie niwn amoen ji gan spaq niwn jo de. ⁴ Kniqkhoeqmaq gan mny y niwn khimi ji la ama ji he vaan de shni sha ha kaudydy ashau xinq y de tkhoen ama ji la nan ji gan m'an u jo de. Dyde ama ji la nan ji gan thuiqsa u jo de. ⁵ Gadema ama ji la xinq niwn ji he diw niwn axylypi ji gan tautun mkhoi man niwn Kniqkhoeqmaq me ama ji ashau xinq niwn gan thuiq ha man de. ⁶ Dyde tkhoen yn niwn khimi ji la ave diw vi niwn khimi ji me Kthanq Ghoi gan thuiq niwn jo de. Dyde Kniqkhoeqmaq la ama ji gan khimi axylypi ji he tautun mkhoi gadema ama ji la Kniqkhoeqmaq he vaan de tshautkhon man xinq than lan on de.

Kniqkhoeqmaq iwn sha thoeng niwn gan anienmrien kakon niwn khimi

⁷ Khoeqra neq khiw than ktiw la nidei ga dy de. Dyde nanma ji la saxein mke ha than me-e gan me-e kau-iw ha pisy u ja. ⁸ Axylypi iwn tangoe xiw niwn la lonq de

gan long de khuitan kakhie niwn jo de. Nagy de mei nala, khie niwn la ajie amdaw ji gan tphun de tkhoen jo de. ⁹ Nan ji la nanma ji in me yn niwn khrijen aphau ji gan mshimti y klauq landy u ja. ¹⁰ Kniqkhoeqmaq la ama iwn koetanq dhan he sha thoenq niwn narun-naraan ji gan nan ji long long de me napoe jo de. Nan ji dan niwn sha thoenq niwn he axy niwn khimi ji gan klong than anienmrien kakon ja. ¹¹ Pie haw than sha thoenq niwn khimi ji la Kniqkhoeqmaq iwn kthanq gan haw ha de. Khimi ji gan klong than sha thoenq niwn khimi la Kniqkhoeqmaq iwn tha he sha ha de. Dyde nan ji sha niwn axylypi ji he khimi ji la Jeishu Khristu dhan he Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u man de. Ama iwn bohan he mimoen shanq niwn la tshautkhon man on de. Amen.

Khrijen long de kkrhau niwn avuiq neremsausau niwn

¹² Yn niwn aphau ji jy, nan ji neremsausau niwn he msie niwn gan katon degan m'an u nanq ja. Nan ji me kkrhau niwn tneq ji athoedloe sy y de naniwn gan ta u nanq ja. ¹³ Gadema nan ji la Khristu iwn neremsausau niwn me kauruiq de tkhoen hoelihoelanq u ja. Dyde Kniqkhoeqmaq la Khristu iwn mimoen shanq niwn mnui degan nan ji la amdaw hoelihoelanq u man de. ¹⁴ Nan ji la Khristu iwn atxuiq ji jo de tkhoen khimi ji naskoe la, hoelihoelanq u ja. Mimoen shanq niwn Muiqxaq, Kniqkhoeqmaq iwn Muiqxaq la nan ji he vaan de on jo de. ¹⁵ Nan ji neremsausau niwn la khimi gan mthi niwn, mxu niwn, a'shi sha niwn, khimi ji maqtanq sha niwn me kauruiqkraw niwn ji tkhoen he sy ha y de. ¹⁶ Gadema khrijen long de kkrhau niwn avuiq neremsausau than k'ja u nanq ja. Khimi ji la nan ji gan Khristu iwn atxuiq ji naha nakauq niwn Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u ja.

¹⁷ Kniqkhoeqmaq la ama iwn inpy ji he katon niwn, tautun mkhoi than ktiw thaw dy de. Me ji he katon ha tautun mkhoi maq de nala, Kniqkhoeqmaq iwn Kthanq Ghoi gan yn y niwn khimi ji la dhanshi man de. ¹⁸ Sepin Seryiw niwn Saboi me haw niwn la,

"Mdimkhiw niwn khimi ji gan
txon than ielaukhauqkhouq de nala,
Kniqkhoeqmaq gan kneq y niwn
ajie on niwn khimi ji la
tne kkrhau de mei,"
naha on de.

¹⁹ Dyde Kniqkhoeqmaq iwn aliw he neremsausau niwn khimi ji la khimi ji me aghoi sha voivoi shan de. Ama ji gan mriw niwn Kanma gan koipy akla shan de. Kniqkhoeqmaq la ama iwn kaudi gan mriekie voivoi jo de.

Kniqkhoeqmaq iwn mhauq ji

⁵ ¹² Tauphy iwn ktoenkyn ji jy, Kema khkhien ma tauphy iwn ktoenkyn long de jo de. Ke la Khristu neremsausau niwn gan nu ha axy niwn khimi ji me thuiq niwn jo de. Kniqkhoeqmaq la Khristu iwn mimoen gan mthon ha mnui niwn me ke ma mimoen tneq me kauruiq man de. Ke la nan ji tauphy iwn ktoenkyn ji gan msoe jo de. Kniqkhoeqmaq la nan ji gan au ha khe niwn mhauq he niwn ama iwn khimi ji gan tkhoenq than ke la nan ji tauphy iwn ktoenkyn ji gan msoe jo de. Amlunq thauqhoe ha yn niwn khimi ji gan tkhoenq u ja. Mshimti niwn amlunq he tkaan ji dan than mkrhe he sha shan y. Kniqkhoeqmaq iwn maqtanq sha ne de tkhoen yn niwn khimi ji gan klong ja. ³ Kniqkhoeqmaq la ktoenkyn nan ji gan tkhoenq than napoe niwn yn niwn khimi ji gan aqna he mkaw nanq ja. Gadema yn niwn khimi ji aku la than alan he ashau xinq ja. ⁴ Mhauq kakon aglein xiw Khristu navy degan nan ji me xandi luqkhu gan avanq sha ha napoe man de. Luqkhu tneq iwn mimoen he kvanphra niwn la ape niq gan ma lauq y.

⁵ Tynygy he ashau shin niwn naqpadi ji jy, nan ji khaan y ashau hoe niwn khimi ji nahaw niwn pie ji gan kneq u ha de. Yn niwn nan ji axylypi ji la amlunq kamnien ha long de gan long de kaklong u ja. Seryiw niwn Saboi me haw niwn la, "Kniqkhoeqmaq la kathoeq niwn khimi ji gan ieqxau jo de. Kamnien niwn khimi ji gan koetanq napoe by de," naha on de. ⁶ Dyde nan ji gan nataan than bohan on niwn Kniqkhoeqmaq maq me me-e gan me-e kamnien ja. Tynygy nala, ama iwn mshyn ha khe niwn ktiw thaw la nan ji gan namshan man de. ⁷ Ama la nan ji gan natkhoenqni de tkhoen nan ji me moenna on niwn axylypi ji gan ama me au ja.

⁸ Pysy ha son u ja. Nan ji iwn txieq Saten xuipei la xanq ha k'jau kaukau lyiw niwn lhun he long long man gan m'jieq than shoeq ha on jo de. ⁹ Nanma ji iwn yn niwn ji gan khushlu sha ha ieqxau u ja. Khoeqra neq axylypi me on niwn yn niwn aphau ji la nan ji he neremsausau niwn katon u jo de naniwn nan ji mny u ha de. ¹⁰ Koetanq axylypi poe niwn Kniqkhoeqmaq la nan ji Khristu he kamru niwn dhan he ama iwn tshautkhon mimoen gan naxi than nan ji gan nakauq jo de. Dyde nan ji la neremsausau niwn gan tna de katein khiwn gan ama la nan ji koipy than, tha on beq-tyn than, yn niwn khushlu than, maqkhi niwn amsi me khe man de. ¹¹ Ama la tshautkhon man mkaw ga jo shan. Amen.

Peitru kaukiwn xiw mlau niwn pie ji

¹² Ke la Silanu naklong ha sa neq gan tri khiwn dy jo de. Ke la ama gan tiesa on niwn khrijen long de jo de

naha ta jo de. Ke la nan ji gan yn niwn khushlu on than namsoe de ne jo de. Sa neq thunq me Kniqkhoeqmaq iwn khuitan niwn koetanq jo de naha nathuiq by de ne jo de. Koetanq tneq me khushlu kdoe ja.

¹³ Babelun kun me on niwn tauphy la nan ji iwn siesa he jo de. Ama la nan ji gan namlau jo de. Kema iwn

spa he niwn Maku la namlau jo de. ¹⁴ Lonq man gan lonq man sepin seryiw khie niwn he kamlau u ja.

Khristu he klau niwn nan ji axylypi he vaan man mduirui mduishaw niwn on ga jo shan.

2 Peitru

Katein niwn

Peitru saboi ni neq la kausy xiw khrijen ji me mkaq niwn sa jo de. Sa neq gan tri ha niwn la ajiwn sha niwn shma ji mtu niwn he mtu ha a'shi kkrhau niwn ji gan taan than jo de. Tneq he niwn ji gan mkonq than Kniqkhoeqmaq he Kanma Jeishu Khristu kthanq mtu niwn ji gan mriekie de ne de. Khuitan niwn mtu niwn tneq gan Jeishu gan nu ha ama mtu niwn ji gan the ha niwn khimi ji kon dan ha de. Vesoemaq me Khristu navy beqtyn de sy y dy de naha mtu niwn la kman niwn ga de. Khristu navy beqtyn than ajon sha niwn la Kniqkhoeqmaq la "ape gan ma pjau than ne y jo de. Khimi ttyn anon dan ha ajie sha niwn knau than ne ga jo de" naniwn Peitru la tri jo de.

Kthanq adoi

Mlau niwn

Khrijen ji gan Kniqkhoeqmaq kauq niwn

Ajiwn sha niwn shma ji

Kaukiwn xiw Khristu navy beqtyn niwn

Mlau niwn

1 Sa neq la Jeishu Khristu iwn tloe he tanna ke Shimun Peitru iwn jo de.

Ke la kema ji me on niwn avanq hoe niwn yn niwn gan on niwn nan ji me sa tri niwn jo de. Yn niwn tneq la me ji iwn Kniqkhoeqmaq la txon niwn Kanma, Jeishu Khristu iwn mdimkhiw niwn tkhoen he nan ji gan napoe niwn jo de.

² Nan ji la Kniqkhoeqmaq he me ji iwn Kanma Jeishu gan mnythoenq de tkhoen Ama la nan ji gan koetanq he mduirui mduishaw niwn vaphun napoe ga jo shan.

Kniqkhoeqmaq iwn kauq niwn he xieq niwn

³ Kniqkhoeqmaq la Ama iwn bohan he me ji gan Ama ashau naxinq he de ne niwn alan he ashau xinq than ne niwn axylypi gan napoe khiwn dy jo de. Me ji la Ama gan mny niwn dhan he Ama la me ji gan Ama iwn mimoen shanq niwn he hoi xiw niwn dhan he nakauq dy jo de. ⁴ Ama iwn mimoen he hoi xiw niwn dhan he Ama la me ji gan hoe niwn he avanq on niwn kaudi ji gan napoe dy jo de. Dyde kaudi tneq ji dhan he nan ji la khoeqra neq iwn a'shi kady niwn he phjau niwn kon loe u man de. Kniqkhoeqmaq he amlunq on niwn me kauruiq man de. ⁵ Dyde ave nan ji la Khristu gan yn niwn he hoi xiw niwn ji gan bon than ka'ein ja. Nan ji la hoi xiw niwn he pethon on niwn gan bon u than ka'ein ja. ⁶ Pethon he me-e gan me-e kau-iw niwn gan bon ja.

Me-e gan me-e ka'ein ha amlunq kau-iw niwn gan bon ja. Amlunq kau-iw ha Kniqkhoeqmaq amlunqkvaq niwn alan he ashau xinq than bon ja. ⁷ Kniqkhoeqmaq gan amlunqkvaq niwn alan he ashau xinq than yn niwn aphau ji gan khie niwn bon ja. Yn niwn aphau ji gan khie niwn he khimi axylypi ji gan khie niwn bon ja. ⁸ Nan ji me sha thoenq niwn tneq la py ha py ha on de nala, me ji iwn Kanma Jeishu Khristu gan mny niwn ji avuiq tanshaan sy y man de. Tneq ji dhan he nan ji la aghoi ji amdaw sha man de. ⁹ Gadema ape mei lonq de la tynygy sha thoenq niwn on y de nala, Kniqkhoeqmaq he klau niwn ji gan anienmrien nu ha y, amiju he ga de. Ama la kausy gan sha niwn ajie avuiq Kniqkhoeqmaq ajie mxoe de naniwn gan kani vi de.

¹⁰ Dyde aphau ji jy, nan ji la Kniqkhoeqmaq kauq ha xieq niwn khimi ji jo de naniwn gan mnui than amdaw ka'ein u ja. Nan ji la tneq ji gan sha u de nala, yn niwn kdiepha y man de. ¹¹ Kniqkhoeqmaq la nan ji gan me ji iwn Kanma, txon niwn Kanma Jeishu Khristu iwn tshautkhon de Khoeq menan koen than anienmrien landy man de.

¹² Dyde nan ji la tneq ji gan mny tauti ha khimi ji la nan ji gan nathuiq by khiwn niwn Khristu kthanq khuitan niwn kshiwkie gadema ke la nan ji gan shaudi napoe voivoi man de. ¹³ Ke ashau xinq ha on ja man de mtien man tneq ji gan nan ji me nathuiq by voivoi than kashyn jo de naniwn nan ji mny ja de. ¹⁴ Ke la texiwn la diw ha dy de naniwn me ji iwn Kanma Jeishu Khristu la

ke gan sanrau namnui khiwn dy jo de. ¹⁵ Dyde ke diw khiwn gan nan ji la tneq ji gan khuitan shaudi dan voivoi u than ke la maqtanq ji gan ka'ein ha sha jo de.

Khristu iwn mimoen shanq niwn gan nukhi niwn khimi ji

¹⁶ Me ji iwn Kanma Jeishu Khristu la bohan he vy than kthanq gan ke ji la nan ji me nathuiq by degan khimi ji mshyn niwn tautei gan ke ji haw niwn sy y jo de. Ke ji la kema ji ami he mimoen shanq niwn gan nukhi niwn jo de. ¹⁷ Kniqkhoeqmaq he Ama gan mthoeq niwn he mimoen poe degan ke tneq me on jo de. Axylypi khaan y hoe niwn Kniqkhoeqmaq la, "Neq la Ke khie niwn Spa de. Ke la ama gan amlunqvaq jo de," naha haw niwn gan ke ji the jo de. ¹⁸ Ke ji khkhien la sepin niwn tkoenq kon me Khristu he vaan de on degan khoeqshan kon atxaw gan the jo de.

¹⁹ Dyde phoishma ji tri ha khe niwn khuitan ja de naniwn me ji kadikhiw jo de. Nan ji la ama ji tri niwn ji gan kneqkhi u ha de. Nagy de mei nala, phoishma ji iwn pie tneq ji la kniqshie beshe he Khristu navy beq-tyn niwn mniq mtien de vinqroe niwn thunq me kvan niwn shimetky he jo de. Mkhoen iwn aqshi la khoeqra neq me kvan beshe he Khristu iwn kvan la nan ji amlunq me kvan jo de. ²⁰ Tangoe xiw niwn haan de la Sepin Seryiw niwn Saboi thunq me on niwn phoishma ji iwn pie ji mlan man ma phoishma ji iwn ta niwn sy y jo de. ²¹ Phoitu niwn kthanq ji la khimi ji iwn mshyn niwn kon vy niwn sy y de. Gadema Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la phoishma ji iwn amlunq gan mshauq degan ama ji la Kniqkhoeqmaq pie gan haw jo de.

Kman niwn shma ji

2 Veshin me Kniqkhoeqmaq iwn khimi Isreila ji unq me phoishma he ajiwn sha niwn ji on beshe he nan ji unq me ma kman niwn shma ji thaw man de. Ama ji la Kniqkhoeqmaq iwn kthanq kauxu me mtu niwn ji la kman ha khimi ji gan phau man de. Shma tneq ji la ama ji gan ajie kon txon niwn Kanma gan mtien la kdiepha man de. Dyde ama ji gan Kniqkhoeqmaq la ktanle phjau by man de. ² Khimi amdaw ji la ama ji iwn k'jana hoi niwn lan me xui u man de. Shma tneq ji tkhoen he khuitan niwn lan kthanq gan Khimi ji a'shi haw u man de. ³ Shma tneq ji la oerha on u man de. Ama ji la nan ji iwn tkaan ji gan dan than ama ji mshyn siesu niwn tautei ji thuiq man de. Veshin me Kniqkhoeqmaq la ama ji gan shaukhoen poe man de naha pie mxa jo de. Ave ama la sha than apygy ga dy jo de. Ama la neq ji gan phjau than ajon sha y de.

⁴ Veshin me Kniqkhoeqmaq la nagy mei niwn thoeq ji ajie sha degan tkhoenqshu y klauq kxau khoeq me mxa by jo de. Kniqkhoeqmaq la ama ji gan tautun mkhoi niwn mniq thaw de mtaan man vinqroe niwn

akhoeq thunq me kein by man de. ⁵ Kniqkhoeqmaq la veshin iwn khimi ji ama ji ajie sha niwn gan tkhoen shu y jo de. Kniqkhoeqmaq gan xiq y niwn, kneq y niwn khimi ji gan tui man lein he ha phjaurauq jo de. Gadema Kniqkhoeqmaq la Naw Ei he ama inpy lonq shri degan txon by jo de. Nagy de mei nala, Kniqkhoeqmaq la ama ji gan mdimkhiw niwn Khimi naha ta than ashau xinq shan de naha Naw Ei la Khimi ji gan thuiq by jo de. ⁶ Kniqkhoeqmaq la Shawdun he Gawmawra kun xini gan shaukhoen poe jo de. Ama la me he buisky thaw than than mtien de phjau jo de. Ama la tynygy he neq ji gan phjau degan ama gan kneq y niwn khimi ji he tne kkrhau man mei naniwn ji gan mnui jo de.

⁷ Kniqkhoeqmaq la mdimkhiw niwn Lawta gan txon by jo de. Shawdun iwn khimi ji la pieriesa tne gan ma kneq y, Naqpadi ttoi dijiekre de ne niwn amlunq on nade tkhoen Lawta la amlunq siebu nabu jo de. ⁸ Ama la khimi shi ji unq me ashau xinq ha mniqmniq ajie ji sha niwn, proepra niwn pie ji tpie niwn gan nu ha the ha ga jo de. Ama la mdimkhiw niwn Khimi jo de tkhoen a'shi tneq ji la ama gan amlunq siebu nabu he jo de. ⁹ Veshin iwn tneq ji he klau ha Kniqkhoeqmaq la ama gan kneq niwn khimi ji iwn msie niwn kon txon voivoi de naniwn mny ha jo de. Dyde ama la ave kon kneq y niwn khimi axylypi ji gan shaukhoen poe voivoi ha ama ji gan kaukiwn xiw mniq me ma tautun mkhoi by man de. ¹⁰ Kniqkhoeqmaq la amlunq oeda niwn txuiq xui niwn he Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa gan kneq de ne y de naha ta niwn kman niwn shma ji gan naqxin niwn shaukhoen poe by man de.

Ama ji la xiq niwn on y, kathoeq lau vi de. Ama ji la khoeqshan iwn mimoen shanq niwn ji gan skoe than xiq y de. ¹¹ Kman niwn shma ji khaan y bohan on niwn thoeq ji mtienq la khoeqshan iwn mimoen shanq niwn ji gan Kanma maq me bi ha skoe vanq y jo de. ¹² Kman niwn shma ji la ama ji kneqthoenq y niwn kthanq ji gan thuiqsa hoenhoen u jo de. Ama ji akyq me ne niwn ji gan sha niwn rein niwn shtunshtoen ji he ga de. Shtunshtoen tneq ji la khimi ji nien ha mthi than kapien niwn ji ga de. Shma tneq ji ma shtunshtoen he pjau man de. ¹³ Ama ji la axy niwn khimi ji gan nerem-sausau than sha by beshe he Kniqkhoeqmaq la ama ji gan nerem-sausau than xoitha by man de. Kman niwn shma tneq ji la mniq kvanrauq me mtien la amlunq oeda niwn me xui ha amlunq mdinakyq u jo de. Ama ji la nan ji he vaan de nisa than nabien toen me ama ji la ajiwn sha ha kman niwn lan me xui voivoi u jo de. Ama ji sha niwn ji la k'jana hoi ha nan ji gan ma proepra he jo de. ¹⁴ Ama ji la dijiekre than nuipuidi ji gan shoeq ha sisi on ga de. Ama ji la ajie sha than ape niq me ma mna kau y de. Ama ji la Khristu gan khushlu yn y niwn khimi ji gan bau ha ajie sha than mhoiq u jo de. Ama ji la oerha amdaw on than katu u jo de. Kniqkhoeqmaq la khimi tneq ji gan tkrin by jo de. ¹⁵ Balen la xandi poe

by niwn tkaan gan ne xiw de tkhoen kman niwn lan me xui than kauxiw pypy jo de. Ama ji la aghoi sha niwn knau ha a'shi lan me kahoiq lau vi de. Ama ji la Bawshaw spa Balen gan aku la ha xui u lau vi de. Balen la a'shi sha niwn avuiq khimi ji poe by niwn tkaan ji amdaw ne jo de. ¹⁶ Gadema Kniqkhoeqmaq la Balen gan ama a'shi ji sha niwn avuiq shephu gan joeq he by jo de. Pie tpie y niwn sphu la phoishma Balen gan khimi lonq de he tpie ha a'shi sha niwn kon mkhanq by jo de.

¹⁷ Kman niwn shma neq ji la tui kanqphyn niwn vaqdi he, lipui thaw ha khoeqmie kauruiq y niwn khoeqni he de. Dyde Kniqkhoeqmaq la vinqthunq xiw niwn mtynq me ama ji gan khe jo de. ¹⁸ Ama ji la khimi ji me mtu by degan ama ji haw niwn tangoe xiw naha haw niwn ji la tanshaan ga de. Ama ji la Khimi ji amlunq oeda niwn he on ha ja de naha Khimi ji me haw by jo de. Tynygy he ama ji la a'shi ji sha niwn kon loe thoi niwn khimi ji gan ajie sha beqtyn than m'jon jo de. ¹⁹ Khimi ji la Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa ji gan xui voivoi than ne y dy de, voelivoela on ha ja de naha khimi ji gan kaudi poe by de. Gadema kman niwn shma ji khkhien la ama ji gan phjau than ajie iwn tanna jo de. Nagy mei nala, khimi la khimi gan mkaw na'iwn tanna kkrhau lau vi de. ²⁰ Khimi ji la me ji iwn Kanma, txon niwn Kanma Jeishu Khristu gan mny niwn dhan he khoeqra neq iwn phjau she niwn a'shi ji kon loe khiwn gan a'shi tneq la khimi ji gan nanien beqtyn ha knaq vi de nala, kausy me Khristu gan yn y man niwn khaan y py ha shi goe man de. ²¹ Ama ji la Kniqkhoeqmaq la mdimkhiw ja de naha ta niwn alan gan katu y la, py ha hoi goe man de. Tloe ji mtu niwn pieriesa iwn alan gan mny ha Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa gan kneq y niwn la py ha shi goe jo de. ²² Ama ji la pietun pieka me on he khuitan niwn gan mnui jo de. Khimi ji la, "Ui mie de la mloe ha ama mloe gan sa beqtyn lau vi de," nade. Ama ji ma, "Tui mhaw khiwn niwn aw la kalawq kalaw beqtyn vi de," nade.

Kanma vy than mniq

3 Yn niwn aphau ji jy, ave sa neq la ke nan ji me natri niwn xan ni de mki sa jo de. Saxan ni de pauky me ke la nan ji mny tauti niwn ji gan shaudi napoe niwn he khuitan niwn gan ta than namsoe niwn jo de. ² Ke la nan ji gan veshin me sepin seryiw niwn phoishma ji haw niwn pie ji he me ji iwn Kanma, txon niwn Kanma la tloe ji kon haw niwn t'ja ji gan ta than ne jo de. ³ Tangoe xiw niwn he nan ji gan namny he de ne jo de. Kaukiwn xiw niqva ji me soesa niwn khimi ji la thaw ha soesa ha ama ji oeda niwn txuiq xui u man de. ⁴ Ama ji la, "Khristu la vy beqtyn than kaudi khe niwn sy y na by. Dyde Ama la name mei. Me ji iwn pui-ui pi-i ji la diw dy de. Gadema Kniqkhoeqmaq khoeqra gan

mriw thoi de niq kon axylpi ji la nygy sisi ga bu," naha haw by man de. ⁵ Veshin me Kniqkhoeqmaq la txu niwn pie he khoeqshniq gan mriw jo de. Ama la klana kauniq gan tui thunq kon mthon ha klana kauniq gan tui he tpanqkliw jo de naniwn ama ji mny ja paumlau kani u jo de. ⁶ Kniqkhoeqmaq la tui gan kakon ha veshin iwn khoeqra gan tui man lein ha phjau jo de. ⁷ Tynygy txu niwn pie he ave on niwn khoeqshniq he klana kauniq gan me he phjau than khe jo de. Gadema Kniqkhoeqmaq la Ama gan kneq y niwn khimi ji gan tautun mkhoi ha phjau niwn mniq mtien man Ama la khoeqshan he klana kauniq gan mriekie ha khe jo de.

⁸ Gadema yn niwn aphau ji jy, ke ave haw niwn ji gan haan man ma kani u ha y de. Kanma avuiq niq de naniwn la shni shtun haan de he ga de. Shni shtun haan de naniwn ma niq de he ga de. Me ji me shni shtun haan de niwn la Ama me niq de ga de. ⁹ Nagy mei niwn khimi ji ta beshe he Kanma la ama kaudi khe niwn ji gan sha than ajon sha y de. Ama la nan ji gan amlunqshau jo de. Ama la ape gan ma pjau than ne y jo de. Khimi tyn anon dan ha ajie sha niwn knau than ne ga jo de.

¹⁰ Gadema Kanma iwn vy than mniq la tiexu lonq de he vy man de. Tneq ktiw me khoeqshniq la mrididu kapraw ha lauq vi man de. Khoeqshniq me on niwn kniq, xa, a'shi axylpi ji la kanpiwn man de. Klana kauniq he tneq kong me on niwn axylpi ji la kanpiwn man de. ¹¹ Axylpi ji la tynygy he pjau u man de tkhoen nan ji la tne he niwn khimi kkrhau u shan de mei. Nan ji sha niwn axylpi me sepin ha Kniqkhoeqmaq gan amlunqkvaq he shan jo de. ¹² Nan ji la Khristu vy than Kniqkhoeqmaq xieq ha khe niwn niqva gan kdon ha son u jo de. Tneq mniq ktanle tiwn than aghoi xiw gan sha u ja. Tneq mniq me Kniqkhoeqmaq la khoeqshan gan me he phjau by man de. Me tneq abiq he khoeqshan iwn kniq, xa, a'shi ji la koendawq man de.

¹³ Gadema Kniqkhoeqmaq la khoeqshan kautha he khoeqra kautha gan mriw man de naha kaudi khe dy jo de. Tneq me mdimkhiw niwn khimi axylpi ji ktau u man de. Tneq gan me ji kdon niwn jo de.

Sepin seryiw niwn khimi ji he ashau xinq niwn

¹⁴ Dyde yn niwn aphau ji jy, nan ji la tneq axylpi ji kkrhau than kdon jo de tkhoen Kniqkhoeqmaq la nan ji gan sepin seryiw ha ajie on y niwn khimi ji naha nata than ka'ein u ja. Dyde Kniqkhoeqmaq la nan ji gan Ama he mduirui mduishaw on niwn gan nu man de.

¹⁵ Kanma la amlunq shaukre de naniwn nan ji amlunq me khekie de ne vi jo de. Nagy de mei nala, Ama la Khimi ji anon dan than aktiw gan poe de ne jo de. Ama la Khimi ji gan txon de ne de. Me ji khie niwn, yn niwn aphau Pawlu la Kniqkhoeqmaq ama gan poe by niwn pethon ji he nan ji me tynygy natri niwn jo de. ¹⁶ Ama

iwn sa axylypi ji me tneq ji gan haw degan vaan de niwn kthanq ji gan tri niwn jo de. Gadema ama tri niwn sa thunq me nagy mei niwn ji la kneqthoenq than ielaukhauqkhaug jo de. Anienmrien katu y niwn khimi ji, yn niwn gan khuitan mny y niwn Khimi ji la kman niwn alan he ama ji gan mtu by jo de. Sepin Seryiw niwn Saboi thunq iwn axy niwn sa ji gan ma tynygy kman niwn alan he thuiq u jo de. Tynygy sha niwn dhan he Kniqkhoeqmaq la ama ji gan phjau by man de.

¹⁷ Gadema yn niwn aphau ji jy, nan ji la tneq ji gan mny tauti ga jo de tkhoen pisy u ja. Dyde pieriesa gan kneq y niwn khimi ji la nan ji gan nabau ha jonkre than namhoi y man de. Nan ji la khuitan niwn ji gan yn niwn knau y man de. ¹⁸ Me ji iwn Kanma, txon niwn Kanma Jeishu Khristu gan amlunqkvaq he niwn alan he ashau xinq voivoi u shi. Ama gan ma amdaw mny voivoi man de. Kanma ama la ave kon tshautkhon man mimoen shan niwn on ja jo shan. Amen.

1 Jawhen

Katein niwn

Jawhen saboi haan neq me tryiw niwn mie ni de on jo de. Tneq ji la (1) Sa neq haw niwn khimi ji gan Kniqkhoeqmaq he, Aspa Jeishu Khristu he aphau sha than aan poe de. (2) Aphau sha niwn neq gan pjau than klaulau kmau niwn mtu niwn gan koeban y than shaudi poe niwn jo de. Kman niwn mtu niwn neq la khoeqra neq he klau niwn ji kon shi niwn ji gan yn niwn ji ga de. Dyde Kniqkhoeqmaq iwn Spa Jeishu la khoeqra neq me khimi he khuitan kkrhau ha y de. Tynygy mtu niwn shma ji la txon niwn la khoeqra neq me on niwn moentun moenra kon loe niwn jo de. Txon niwn la hoi niwn akjan, khie niwn he klau y de naha mtu u jo de.

Jawhen la kman niwn mtu niwn ji gan ieqxau ha Jeishu la khuitan khimi xixaq jo de naniwn sanrau haw niwn jo de. Jeishu gan yn ha Kniqkhoeqmaq gan khie niwn khimi ji la lonq man gan lonq man ma kakhie ha de naha mtu niwn jo de.

Kthanq adoi

Katein niwn

Kvan he vinq niwn

Kniqkhoeqmaq iwn spi ji he Saten xuipei iwn spi ji

Khuitan niwn he kman niwn

Khie niwn

Kna niwn yn niwn

Ashau poe niwn piemkun

1 Kausy niq kon on niwn ashau poe niwn piemkun kthanq gan ke ji la nan ji me natri jo de. Tne la ke ji the niwn, ke ji ami he nu ha niwn he tkhoen khi ha akoe he lau niwn jo de. ² Ashau xinq niwn tneq la napaw dy de. Ke ji la nu khiwn ha nan ji gan nathuiq by niwn de. Tshautkhon xinq niwn tneq la Pe-e he vaan de on ha me ji me napaw ha ke ji la kthanq tneq nathuiq by niwn jo de. ³ Ke ji nu niwn, the niwn gan nan ji me ma by nathuiq by niwn jo de. Tynygy degan nienq me ji la aphau sha de dan man de. Me ji la Pe-e Kniqkhoeqmaq he aspa Jeishu Khristu he aphau sha niwn jo de. ⁴ Me ji hoelihoelanq niwn mlunq koipy than ke ji la neq gan natri niwn jo de.

Kvanrauq niwn me lyiw niwn

⁵ Ke ji la kthanq tneq gan aspa Jeishu Khristu iwn the ha nan ji me nathuiq by niwn jo de. Kniqkhoeqmaq la kvan niwn jo de. Ama me vinqroe niwn tne ma on y de. ⁶ Me ji la ama he vaan de aphau sha ha on de natatlaan vinqroe niwn me on ha yn y niwn khimi ji he ashau xinq de nala khuitan niwn he on y, bau niwn ga de. ⁷ Gadema Kniqkhoeqmaq la kvanrauq niwn me on

he me ji ma kvanrauq niwn me on de nala me ji la lonq de gan lonq de aphau sha ha aspa Jeishu iwn athi la me ji ajie axylypi gan namserauq man de.

⁸ Me ji la me ji me ajie on y de naha haw la me gan me bau niwn ga de. Kniqkhoeqmaq iwn khuitan niwn la me ji amlunq thunq me on y de. ⁹ Me ji ajie gan Kniqkhoeqmaq me kamthon ha thuiq de nala ama la kau'iwn than dan ha mdimkhiw de tkhoen me ji ajie gan namxoe de. Me ji hoi y sha niwn axylypi gan ma namserauq man de. ¹⁰ Me ji la ajie sha y de naha haw la Kniqkhoeqmaq gan a'bau naha kauq niwn de. Kniqkhoeqmaq iwn piemkun la me ji amlunq me khe y de naniwn gan mnui niwn jo de.

Me ji gan naklonq niwn Khristu

2 Ke khie niwn aqmon aqma ji jy, nan ji ajie sha y than sa neq gan ke natri jo de. Khimi lonq man ajie sha la ama avuiq Pe-e maq me haw than lonq de on de. Tneq la mdimkhiw niwn Jeishu Khristu jo de. ² Me ji ajie ji gan Kniqkhoeqmaq namxoe ha than Khristu la luisui xaw kkrhau jo de. Me ji ajie than mkrhe sy y de. Khoeqra neq me on niwn ajie sha niwn khimi axylypi ji than luisui xaw kkrhau jo de.

³ Me ji la Kniqkhoeqmaq iwn t'ja gan kneq la me ji la ama gan mny de naniwn kadikhiw ha ja de. ⁴ Khimi long man la ama iwn t'ja gan kneq y klauq, "Ke la Kniqkhoeqmaq gan mny ja de," naha haw la bau niwn ga de. Khuitan (Tkin) niwn la ama amlunq thunq me on y de. ⁵ Gadema me ji la ama iwn t'ja gan kneq de nala me ji la Kniqkhoeqmaq gan khie niwn khuitan koipy dy jo de. Me ji la Kniqkhoeqmaq he vaan de kamru niwn gan kadikhiw ha ja de. ⁶ Khimi long man la Kniqkhoeqmaq he vaan de kamru ha on niwn de naha haw la Jeishu Khristu ashau xinq niwn he on ha de.

T'ja kautha

⁷ Ke khie niwn aphau ji jy, ke nan ji me natri niwn la t'ja kautha sy y de. Kausy niq kon on niwn t'ja kauxiwn ga de. T'ja neq la nan ji the khiwn tauti niwn kthanq ga de. ⁸ Gadema ke la nan ji gan t'ja kautha natri de. T'ja tneq khuitan niwn la Khristu ashau xinq he nan ji ashau xinq niwn me ma khimi ji nu ha ja de. Nagy de mei nala vinqroe niwn lau la khuitan niwn kvan la kvanphra dy de.

⁹ Khimi long man kvanrauq niwn me ashau xinq ha on niwn de naha haw la me aphau gan mtiwliw la vinqroe niwn me on ja man de. ¹⁰ Khimi long man aphau gan khie niwn la kvanrauq niwn me ashau xinq niwn de. Dyde ama la mthuikhy ha ajie sha he than tne ma on y de. ¹¹ Gadema khimi long man aphau gan mtiwliw la vinqroe niwn me on niwn de. Ama la vinqroe niwn me tkie ha ama name lyiw mei naniwn gan mny y de. Nagy de mei nala vinqroe niwn la ama gan amiju he by de.

¹² Ke khie niwn aqmon aqma ji jy, nan ji ajie gan Khristu iwn amiq dhan he Kniqkhoeqmaq namxoe dy de tkhoen ke natri niwn de. ¹³ Pe-e ji jy, kausy niq kon on niwn Kanma gan mny de tkhoen nan ji gan ke natri niwn de. Shre ji jy, nan ji la Saten xuipei gan knaq de tkhoen nan ji gan ke natri niwn de. Ke khie niwn aqmon aqma ji jy, nan ji la Pe-e Kniqkhoeqmaq gan mny de tkhoen nan ji gan ke natri niwn de.

¹⁴ Pe-e ji jy, kausy niq kon on niwn Kanma gan mny de tkhoen nan ji gan ke natri khiwn dy de. Shre ji jy, nan ji la khushlu ha Kniqkhoeqmaq iwn piemkun la nan ji me on ha Saten xuipei gan knaq de tkhoen nan ji gan ke natri khiwn dy de.

Khoeqra neq gan khie nanq ja

¹⁵ Khoeqra neq he khoeqra neq me on niwn ji gan oeda nanq ja. Khimi long man khoeqra neq gan oeda la Pe-e Kniqkhoeqmaq gan khie ha y de. ¹⁶ Khoeqra neq me on niwn oeda niwn, ami he nu ha mdu niwn, me iwn inthunq ji gan kathoeq niwn, neq axylypi ji la Pe-e Kniqkhoeqmaq he klau niwn sy y de. Khoeqra neq he klau niwn ji ga de. ¹⁷ Khoeqra neq he khoeqra

neq me on niwn ji gan oeda niwn la lau than ga de. Gadema Kniqkhoeqmaq aliw he sha niwn la tshautkhon ashau xinq ha on niwn de.

Khristu iwn txieq

¹⁸ Ke khie niwn aqmon aqma ji jy, kaukiwn xiw ktiw la natiwn dy de. Khristu iwn txieq glein navy de naniwn gan nan ji the khiwn dy de. Ave mtien Khristu iwn txieq amdaw navy dy de. Dyde me ji la, kaukiwn xiw ktiw la natiwn dy de naniwn mny ha vi de. ¹⁹ Khimi tneq ji la me ji kon thaw ha lyiw vi de. Khuitan nala me ji he klau y dy de. Me ji tauphy me khuitan kauruiq de nala neq ji la me ji he vaan man on voivoi ha de. Gadema ama ji la thaw ha lyiw vi niwn la me ji he klau y de naniwn gan namnui niwn de.

²⁰ Gadema Khristu la ama iwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq gan nan ji me napoe ha nan ji axylypi la khuitan niwn gan mny pi dy de. ²¹ Ke la nan ji gan natri niwn la nan ji la khuitan niwn gan mny y de tkhoen sy y, mny de tkhoen natri niwn ga de. Khuitan niwn kon bau niwn vy y naniwn gan nan ji ma mny u jo de.

²² Bau niwn khimi la ape mei. Jeishu la Khristu sy y naha haw niwn khimi ga de. Ama la Pe-e he aspa Jeishu Khristu gan kpha jo de. Khimi tneq la Khristu iwn txieq glein jo de. ²³ Aspa gan kpha niwn khimi la Pe-e he aphau sha y de. Aspa gan kpha y niwn khimi la Pe-e he ma aphau sha ha ja de.

²⁴ Kausy niq kon the niwn t'ja ji gan nanma ji amlunq thunq me khekie ja. Kausy niq kon the niwn t'ja gan amlunq thunq me khekie la nan ji la aspa he Pe-e he vaan de kamru man de. ²⁵ Tne la Khristu me ji gan napoe than kaudi khe niwn tshautkhon ashau jo de.

²⁶ Nan ji gan lan kman than nam'jon niwn khimi kthanq gan ke natri niwn de. ²⁷ Nan ji gan Khristu la ama iwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq napoe dy de. Muiqxaq tneq la nan ji amlunq me on voivoi jo de. Dyde tkhoen nan ji gan axy niwn khimi ji namtu than ne y jo de. Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la nan ji gan axylypi kthanq namtu de. Ama namtu niwn ji la khuitan ja de, bau niwn sy y de. Seryiw niwn Muiqxaq namtu niwn gan kneq ha Khristu he vaan man on u ja.

²⁸ Ke khie niwn naqpi ji jy, Khristu he vaan man kamru voivoi ja. Tynygy nala Khristu navy beqtyn niwn mniq me me-e ji la ama maq me xiq de ne y de. K'ja de ma ne y de. ²⁹ Khristu la mdimkhiw de naniwn gan nan ji mny ja de. Dyde Kniqkhoeqmaq iwn aliw he sha niwn khimi axylypi la Kniqkhoeqmaq iwn spi ji de naniwn gan nan ji mny ha niwn de.

Kniqkhoeqmaq iwn spi ji

3 Pe-e Kniqkhoeqmaq la me ji gan najie de nakhie thaan mei naniwn ta ja. Kniqkhoeqmaq la me ji gan ama iwn spi ji naha kauq jo de. Me ji la ama iwn

khuitan spi ji jo de. Khoeqra neq he klau niwn khimi ji la me ji gan mny y niwn la Kniqkhoeqmaq gan mny y de tkhoen jo de. ² Ke khie niwn aphau ji jy, ave me ji la Kniqkhoeqmaq iwn spi ji jo de. Gadema ave maq me me-e ji nagy kkrhau mei naniwn mny y man de. Gademaxristu nathaw degan me ji la ama he kkrhau man de. Nagy de mei nala ama khuitan kkrhau niwn gan me ji nu ha man de. ³ Xristu gan kdon niwn khimi axylpi la Xristu sepin seryiw beshe he ama gan ama sepin seryiw than kamrie shan de.

⁴ Ajie ji gan sha niwn khimi la Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa gan jiekre niwn de. Nagy de mei nala ajie la Kniqkhoeqmaq iwn pieriesa gan jiekre niwn de.

⁵ Xristu la me ji ajie gan la ha mhenq than navy niwn gan nan ji mny ja de. Ama me ajie tne ma on y de.

⁶ Xristu he vaan de kamru niwn khimi la ajie ji gan sha voivoi y dy de. Gadema ajie ji gan sha voivoi niwn khimi la Xristu gan nu kau ve y, mny y niwn de.

⁷ Aqmon aqma ji jy, nan ji gan ape ma nam'jon ha y than pisy u ja. Kniqkhoeqmaq haw niwn hoibaw hoitran niwn gan sha niwn khimi nien Kniqkhoeqmaq maq me mdimkhiw niwn ga de. Neq he niwn khimi ji la Kniqkhoeqmaq maq me Xristu he mdimkhiw niwn jo de. ⁸ Ajie ji gan sha voivoi niwn khimi la Saten xuipei he klau ga de. Nagy de mei nala Saten xuipei la kausy niq kon ajie ji gan sha de tkhoen de. Dyde Kniqkhoeqmaq iwn Spa la Saten xuipei sha niwn maqtanq shi ji gan phjau than vy niwn jo de.

⁹ Kniqkhoeqmaq iwn spi ji naniwn la ajie ji gan sha voivoi y de. Kniqkhoeqmaq iwn ashau la ama ji thunq me on niwn tkhoen de. Kniqkhoeqmaq la ama ji iwn Pe-e jo de tkhoen ajie ji gan sha voivoi y dy jo de.

¹⁰ Dyde Kniqkhoeqmaq iwn spi ji, Saten xuipei iwn spi ji naniwn gan tynygy namny ha jo de. Mdimkhiw niwn gan sha y niwn khimi, aphau ji gan khie y niwn khimi ji la Kniqkhoeqmaq iwn spi ji sy y de.

Long man gan long man kakhie ja

¹¹ Nan ji kausy niq kon the niwn kthanq la long man gan long man kakhie shan de nade. ¹² Anaqpi gan kamthi, Saten xuipei he klau niwn Kaina he kkrhau ha y de. Nagy de Kaina la anaqpi gan mthi by mei nala ama la a'shi sha ha, anaqpi la mdimkhiw de tkhoen de.

¹³ Aphau ji jy, khoeqra neq he klau niwn khimi ji la nan ji gan namtiwliw la m'an u nanq ja. ¹⁴ Me ji la long de gan long de kakhie de tkhoen diw niwn kon ashau xinq niwn me koen de naniwn mny ha vi de. Aphau ji gan khie y niwn khimi la diw niwn khimi he ga man de.

¹⁵ Aphau gan mtiwliw niwn khimi la khimi kamthi he ththein de. Diw niwn khimi thunq me tshautkhon ashau on y de. ¹⁶ Jeishu Xristu la ama ashau gan me ji than napoe de tkhoen khie niwn la tne mei mny ha ja de. Me ji ma aphau ji than ashau gan poe shan de.

¹⁷ Khimi long de ama kaurein thaan ha aphau nere niwn gan tkhoen xoexoe ha on ga de nala Kniqkhoeqmaq gan khie de naha haw ha y de. ¹⁸ Ke khie niwn aqmon aqma ji jy, me ji kakhie niwn la pie he haw niwn mkrhe sy y. Khuitan niwn he hoi niwn ji gan sha ha me ji khie niwn gan mnui u shi.

¹⁹ Tynygy he me ji la khuitan niwn he klau de naniwn gan mny hana Kniqkhoeqmaq maq me mduirui mduishaw man de. ²⁰ Me ji ta niwn la me ji gan nabi nala Kniqkhoeqmaq la me ji ta niwn khaan y amdaw hoe jo de. Dyde axylpi gan mny pi jo de. ²¹ Ke khie niwn aphau ji jy, me ji ta niwn la me ji gan nabi y dy de nala Kniqkhoeqmaq maq me me-e ji xiq de ne y de.

²² Me ji la ama iwn t'ja ji gan kneq ha ama amlunqkvaq de nala me ji saxein mke niwn ashiqshiq gan Kniqkhoeqmaq napoe man de. ²³ Kniqkhoeqmaq iwn t'ja la; Aspa Jeishu Xristu gan yn than de. Ama iwn t'ja he long man gan long man kakhie ha de. ²⁴ Ama iwn t'ja gan kneq niwn khimi la Kniqkhoeqmaq he vaan de kamru niwn de. Kniqkhoeqmaq ma ama he vaan de kamru niwn de. Kniqkhoeqmaq la me ji thunq me on niwn gan mny ha jo de. Nagy mny ha mei nala ama la me ji gan napoe niwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la me ji thunq me on de tkhoen jo de.

Khuitan niwn phoishma he ajiwn sha niwn phoishma

4 Ke khie niwn aphau ji jy, Kniqkhoeqmaq iwn Muiqxaq la ke me on de naniwn khimi ttyn gan yn u nanq ja. Khimi long de Kniqkhoeqmaq iwn Muiqxaq he haw mei, haw y mei naniwn msan u ja. Phoishma he ajiwn sha niwn amdaw ji la khoeqra mtynq ttyn me lyiw pi dy de. ² Khimi long de Kniqkhoeqmaq iwn Muiqxaq he haw niwn gan nygy mny ha ja de. Jeishu Xristu la khoeqra neq me khimi kkrhau ha vy niwn de naha haw niwn khimi la Kniqkhoeqmaq iwn Muiqxaq he haw niwn de. ³ Gadema Jeishu Xristu la khoeqra neq me khimi kkrhau ha vy niwn sy y de naha haw niwn la ama me Kniqkhoeqmaq iwn Muiqxaq on y de. Muiqxaq neq la Xristu iwn txieq glein iwn muiqxaq ga de. Neq la vy dy de naha the jo de. Khoeqra neq me ave mtien la on tauti dy de.

⁴ Aqmon aqma ji jy, nan ji la Kniqkhoeqmaq he klau de tkhoen ajiwn sha niwn phoishma ji gan knaq dy de. Nagy de mei nala nan ji thunq me on niwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la khoeqra neq me on niwn muiqxaq khaan y hoe xiw de tkhoen jo de. ⁵ Ajiwn sha niwn phoishma ji la khoeqra neq he klau niwn ga de. Dyde ama ji mtu niwn la Kniqkhoeqmaq gan mny y niwn khimi ji mtu he ga de. Kniqkhoeqmaq gan mny y niwn khimi ji la ama ji mtu niwn gan kneq u jo de. ⁶ Me ji la Kniqkhoeqmaq iwn khimi ji jo de. Kniqkhoeqmaq gan mny niwn khimi ji la me ji mtu niwn gan kneq ja de. Kniqkhoeqmaq gan mny y niwn khimi ji la me ji

mtu niwn gan kneq y de. Tynygy de khimi lonq de me khuitan niwn Muiqxaq, sy y la bau niwn muiqxaq on de naniwn mny ha ja de.

Kniqkhoeqmaq la khie niwn

⁷ Ke khie niwn aphau ji jy, kakhie niwn la Kniqkhoeqmaq iwn vy niwn de tkhoen me ji la lonq man gan lonq man kakhie u shi. Aphau ji gan khie niwn khimi la Kniqkhoeqmaq iwn spi jo de. Kniqkhoeqmaq gan mny ja de. ⁸ Aphau ji gan khie y niwn la Kniqkhoeqmaq gan mny y de. Nagy de mei nala Kniqkhoeqmaq la khie niwn jo de. ⁹ Kniqkhoeqmaq la ama me lonq de xdyn niwn Spa gan khoeqra neq me natoeq niwn he me ji gan ama nakhie niwn namnui jo de. Aspa tneq dhan he me ji la khuitan niwn ashau gan dan jo de. ¹⁰ Khuitan khie niwn la me ji la Kniqkhoeqmaq gan khie niwn sy y de. Ama la me ji gan nakhie niwn la Aspa gan me ji iwn ajie namxoe than natoeq niwn jo de.

¹¹ Ke khie niwn aphau ji jy, Kniqkhoeqmaq la me ji gan tynygy nakhie than la me ji ma lonq man gan lonq man kakhie shan ja de. ¹² Kniqkhoeqmaq gan ape ma nu kau ve y jo de. Gadema me ji lonq man gan lonq man kakhie la, Kniqkhoeqmaq la me ji he kamru ha on de. Ama iwn khie niwn la me ji thunq me koipy on de.

¹³ Ama la me ji gan ama iwn Muiqxaq gan napoe dy de tkhoen Kniqkhoeqmaq la me ji he vaan de kamru jo de. Me ji la Kniqkhoeqmaq he vaan de kamru niwn gan me ji mny ha jo de. ¹⁴ Pe-e Kniqkhoeqmaq la khimi axylypi ajie poe niwn kon txon than Aspa gan Khoeqra neq me natoeq niwn ke ji nu ha thuiq niwn jo de.

¹⁵ Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn Spa ja de naha sanrau haw niwn khimi he Kniqkhoeqmaq la vaan de kamru niwn jo de. Kniqkhoeqmaq la khimi tneq he vaan de kamru niwn jo de. ¹⁶ Dyde Kniqkhoeqmaq la me ji gan nakhie niwn gan mny ha kau'iwn u jo de.

Kniqkhoeqmaq la khie niwn jo de. Khimi lonq de Kniqkhoeqmaq he axy niwn khimi gan khie voivoi niwn la ama la Kniqkhoeqmaq he vaan de kamru niwn jo de. Kniqkhoeqmaq ma ama he vaan de kamru niwn jo de. ¹⁷ Ama iwn khie niwn la me ji thunq me koipy dy de. Dyde Kniqkhoeqmaq la khoeqra neq me on niwn khimi axylypi gan tautun mkhoi niwn mniq me Kniqkhoeqmaq gan xiq de ne y de. Nagy de mei nala me ji la Khristu ashau xinq beshe he me-e ji la khoeqra neq me ashau xinq de tkhoen jo de. ¹⁸ Kniqkhoeqmaq gan khie niwn khimi la Kniqkhoeqmaq gan xiq y de. Koipy khie niwn la xiq niwn gan mkhanq rauq vi de. Kniqkhoeqmaq la ajie napoe man de naha ta niwn khimi la xiq jo de. Dyde xiq niwn khimi lonq de me Kniqkhoeqmaq iwn khie niwn koi y man de.

¹⁹ Kniqkhoeqmaq la me ji gan nakhie ma de tkhoen me ji la khie niwn ga de. ²⁰ Khimi lonq de la, "Ke la

Kniqkhoeqmaq gan khie ja de," naha haw ha ama phau gan mtiwliw ja man la neq la a'bau ga de. Nu ha niwn aphau gan mtien khie y la, nu ha y niwn Kniqkhoeqmaq gan ma khie ha y de. ²¹ Ama la me ji than, "Kniqkhoeqmaq gan khie niwn khimi la aphau ji gan ma khie ha de," naha t'ja neq nakhe by jo de.

Kniqkhoeqmaq iwn Spa gan yn niwn

⁵ Jeishu la Khristu de naniwn gan yn niwn khimi axylypi la Kniqkhoeqmaq iwn spi jo de. Ape-e gan khie niwn khimi axylypi la aspi ji gan ma khie u jo de. ² Me ji la Kniqkhoeqmaq gan khie ha ama iwn t'ja gan kneq la Kniqkhoeqmaq iwn spi ji gan khie man de naniwn mny jo de. ³ Me ji la Kniqkhoeqmaq gan khie de naniwn la ama iwn t'ja ji gan kneq niwn jo de. Ama iwn t'ja la kneq than ielaukhauqkhouq y de. ⁴ Nagy de mei nala Kniqkhoeqmaq iwn spi axylypi la khoeqra neq gan knaq ha ja de. Khoeqra neq gan knaq niwn la Jeishu Khristu gan yn de tkhoen jo de. ⁵ Jeishu la Kniqkhoeqmaq iwn Spa de naha yn niwn khimi nienq khoeqra neq gan knaq ga de.

Jeishu Khristu kthanq gan shaushi thaw niwn

⁶ Jeishu Khristu la Khoeqra neq me vy ha Jawhen la ama gan tui he batizen poe by de. Kaukiwn me ama diw degan athi thaw jo de. Ama la tui he mkrhe vy niwn sy y de. Tui he athi he pauky vy jo de. Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la tneq ji khuitan de naniwn me ji gan mnui jo de. Nagy de mei nala Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la khimi ji gan khuitan niwn mnui ja voivoi jo de. ⁷ Shaushi lonq thunq de on jo de. ⁸ Sepin Seryiw niwn Muiqxaq, tui, athi ji la Jeishu kthanq shaushi thaw jo de. Neq ji lonq thunq de la vaan de jo de. ⁹ Me ji la khimi ji thuiq niwn gan koeban u jo de. Gadema Kniqkhoeqmaq nathuiq by la amdaw tangoe jo de. Kniqkhoeqmaq la aspa kthanq gan nathuiq by khiwn dy de. ¹⁰ Khimi lonq de Kniqkhoeqmaq iwn Spa gan yn la tneq ji la khuitan de naniwn ama amlunq me kadikhiw jo de. Gadema Kniqkhoeqmaq la aspa kthanq thuiq niwn gan yn y niwn khimi la Kniqkhoeqmaq la a'bau ga de naha haw niwn ga de. ¹¹ Kniqkhoeqmaq iwn shaushi thaw niwn la; Kniqkhoeqmaq la me ji gan tshautkhon ashau napoe jo de. Ashau tneq la Aspa dhan he dan jo de. ¹² Kniqkhoeqmaq iwn Spa he vaan de kamru niwn khimi la tshautkhon ashau tneq gan dan dy de. Aspa he vaan de kamru y niwn khimi la tshautkhon ashau gan dan y de.

Tshautkhon ashau

¹³ Kniqkhoeqmaq iwn Spa gan yn niwn nan ji me ke sa natri jo de. Dyde nan ji la tshautkhon ashau gan dan de naniwn mny man jo de. ¹⁴ Kniqkhoeqmaq maq me me-e ji xiq de ne y de. Dyde Kniqkhoeqmaq iwn

aliw he mke la mke niwn ashiqshiq gan nakneq jo de.

¹⁵ Me ji mke niwn ashiqshiq gan Ama la nakneq ja de naniwn mny la mke niwn ashiqshiq gan ama napoe man de naniwn kadikhiw ja de.

¹⁶ Khimi lonq de ama aphau la diw shan y niwn ajie haan man jiekre niwn gan nu la Kniqkhoeqmaq me khimi tneq gan ashau poe than saxein mke shan ja de. Gadema diw shan than ajie jiekre on de. Ajie tneq jiekre niwn khimi than saxein mke shan de naha ke haw niwn sy y de. ¹⁷ Hoi y sha niwn axylypi ji la ajie jiekre niwn de. Gadema diw shan y niwn ajie on de.

¹⁸ Kniqkhoeqmaq iwn spi ji la ajie jiekre voivoi y niwn me ji mny ja de. Kniqkhoeqmaq iwn Spa la ama gan mkhaw by de tkhoen Saten xuipei la mshunqkrie de dan y de.

¹⁹ Me ji la Kniqkhoeqmaq spi ji de. Khoeqra neq iwn khimi axylypi gan Saten xuipei la mkaw niwn de naniwn me ji mny ja de.

²⁰ Kniqkhoeqmaq iwn Spa la khoeqra neq me vy ha me ji gan kneqthoenq niwn napoe dy de tkhoen khuitan niwn Kniqkhoeqmaq gan mny ha jo de naniwn mny jo de. Me ji la aspa Jeishu Khristu he vaan de kamru niwn de tkhoen me ji ave la khuitan niwn Kniqkhoeqmaq he vaan de kamru jo de. Ama la khuitan niwn Kniqkhoeqmaq jo de. Ama nien khimi ji gan tshautkhon ashau poe ha ga de.

²¹ Dyde aqmon aqma ji jy, khuitan niwn Kniqkhoeqmaq sy y niwn phra gan kien u ja.

2 Jawhen

Katein niwn

Jawhen saboi ni neq la "Ktoenkyn" kon "xieg niwn nuipuidi he aspi ji," me tri niwn sa jo de. Tneq mtynq me on niwn khrijen tauphy he yn niwn khimi ji gan tri niwn kkrhau ha ga de. Sa neq thunq me longq man gan longq man kakhie than msae ha ajiwn sha niwn shma ji he ama ji mtu niwn gan kien u than shaudi poe niwn jo de.

Kthanq adoi

Katein niwn

Khie niwn la tangoe niwn

Kman niwn mtu niwn ji gan shaudi poe niwn

Khiwn niwn

Mlau niwn

1 ¹⁻² Ke, khrijen tauphy iwn ktoenkyn la Kniqkhoeqmaq xieg niwn nuipuidi he aspi ji me sa tri by jo de. Ke la nan ji gan khuitan nakhie jo de. Ke mkrhe nan ji gan nakhie niwn sy y de. Khuitan niwn gan mny niwn axylpi ji la nan ji gan nakhie u jo de. Nagy de mei nala khuitan niwn la me ji thunq me on ha me ji he vaan man khuitan niwn on voivoi man de.

³ Pe-e Kniqkhoeqmaq he Kniqkhoeqmaq iwn Spa Jeishu Khristu la me ji gan koetanq napoe ga jo shan. Namxien ga jo shan. Mduirui mduishaw niwn ji napoe ga jo shan. Neq ji la khuitan niwn gan mny ha longq de gan longq de kakhie niwn me ji he vaan man on man de.

Khuitan niwn he Khie niwn

⁴ Pe-e Kniqkhoeqmaq nahaw niwn he tlele nagy mei niwn nan spi ji la khuitan niwn lan me xui niwn gan katein de tkhoen ke jauhoe hoelihoelanq thaan jo de.

⁵ Dyde nuipuidi jy, me ji la longq man gan longq man kakhie u shi naha namsoe de ne jo de. Neq la nan ji me ke natri niwn t'ja kautha sy y jo de. Kausy niq kon me ji me on niwn t'ja ga de. ⁶ Khie de naniwn la Kniqkhoeqmaq me ji gan nahaw niwn he sha niwn jo de. Kausy niq kon the niwn la Kniqkhoeqmaq la me ji gan longq man gan longq man kakhie than nahaw khiwn dy de.

⁷ A'bau amdaw ji la khoeqra neq mtynq ttyn me nathaw dy de. Ama ji la Jeishu Khristu gan khoeqra neq me khimi kkrhau ha vy de naniwn sy y de naha haw de. Neq he haw niwn khimi la a'bau he Khristu iwn txieg glein ga de. ⁸ Neq he niwn khimi ji nan ji lan kman than nabau ha y than me gan me pysy u ja. Tynygy nala me ji sha niwn maqtanq ji tanshaan kkrhau y klauq Kniqkhoeqmaq napoe niwn avanq gan koipy dan u man de.

⁹ Khimi longq de Khristu mtu niwn gan xui y klauq kman niwn thein de nala Kniqkhoeqmaq he vaan de kamru niwn on y de. Khristu namtu niwn gan yn kyqkry de nala, Pe-e Kniqkhoeqmaq he Aspa he vaan de kamru niwn de. ¹⁰ Khimi longq de Khristu mtu niwn sy y, axy niwn gan mtu ga de nala khimi tneq gan nan ji in me koeban nanq ja. Mlau mtien mlau nanq ja.

¹¹ Khimi longq de la khimi tneq gan mlau la ama a'shi sha niwn me kauruiq he de.

Kaukiwn xiw pie ji

¹² Ke la nan ji me sa amdaw natri de ne gadema ke la saxan neq me sa tri niwn tui he tri de ne y jo de. Ke la nan ji me natxi ha longq man gan longq man katkhoenq ha katpie u ga than kdon jo de. Tynygy degan me ji la amdaw hoelihoelanq u thaan ga de.

¹³ Kniqkhoeqmaq xieg niwn nan siesa iwn spi ji la nan ji gan namlau jo de.

3 Jawhen

Katein niwn

Jawhen saboi thunq neq la "Ktoenkyn" kon tauphy iwn ktoenkyn long de niwn Gaju me tri niwn sa jo de. Gaju la axy niwn khrijen ji gan klong de tkhoen Jawhen la ama gan mthoeq jo de. Dajawtre naniwn khimi gan shaudi he aphau sha than txu jo de.

Kthanq adoi

Katein niwn

Gaju gan mthoeq niwn

Dajawtre gan ajie haw niwn

Deimeitari gan mthoeq niwn

Khiwn niwn

1 Ke, khrijen tauphy iwn ktoenkyn la khuitan khie niwn aphau Gaju me sa tri by jo de.

² Ke khunpoe jy, nan la sha niwn maqtanq axylypi me maqxu ga jo shan. Dyde nan la Kniqkhoeqmaq he aphau sha niwn me ma hoe beshe he akyq pamra ga jo shan naha ke saxein namke by jo de. ³ Khushlu ha Kniqkhoeqmaq iwn khuitan niwn he sha voivoi niwn jo de naniwn gan axy niwn aphau ji ke me vy ha nathuiq by jo de. Dyde tkhoen ke amlunq hoelihoelanq jo de.

⁴ Ke khie niwn aqmon aqma ji la Kniqkhoeqmaq iwn khuitan niwn he ashau xinq de naniwn gan the de ttyn hoelihoelanq niwn khaan y ke hoelihoelanq niwn on y dy de.

Gaju la mthoeq niwn gan dan niwn

⁵ Ke khunpoe jy, nan la me khrijen aphau ji gan ma klong jo de. Nan la kma kau y niwn khrijen aphau ji gan mtien la klong jo de. Dyde tkhoen nan la mdimkhiw niwn jo de. ⁶ Khrijen tauphy ji la nan khlong mnau by niwn kthanq gan tneq me on niwn khrijen tauphy me thuiq by jo de. Khrijen aphau ji la nan kon thaw ha axy niwn mtynq me lyiw de ne degan nan la tneq ji gan klong voivoi shan de. Nagy de mei nala tynygy sha niwn gan Kniqkhoeqmaq amlunqkvaq niwn jo de. ⁷ Ama ji la Khristu iwn maqtanq avuiq khlong lyiw ha Kniqkhoeqmaq gan mny y niwn khimi ji iwn klong niwn gan la y jo de. ⁸ Me ji khrijen ji la khimi tneq he niwn ji gan klong shan de. Dyde ama ji la khuitan niwn kthanq haw degan me ji la maqtanq shaphau ji jo de.

Dajawtre he Deimeitari

⁹ Ke la nan ji kun me on niwn khrijen tauphy iwn khimi ji me sa xinq de tri khiwn dy jo de. Gadema Dajawtre la tauphy me ktoenkyn sha de ne de tkhoen ke txu niwn ji gan koeban y de. ¹⁰ Dyde ke navy la ama sha niwn ji gan tauphy iwn khimi ji me ke sanrau haw man de. Ama la ke ji kthanq hoi y niwn haw ha nabi niwn gan ke namnui man de. Tne jie de khaan y ama la khrijen aphau ji vy degan ma koeban by y de. Koeban de ne niwn khimi ji gan ma ie by ha khrijen tauphy kon ma mkhanq by jo de.

¹¹ Ke khie niwn khunpoe jy, hoi y sha niwn khimi ji gan aku la nanq bau. Gadema aghoi sha niwn khimi neq ji gan aku la ja. Aghoi sha niwn axylypi ji la Kniqkhoeqmaq iwn spi de. Hoi y sha niwn khimi axylypi la Kniqkhoeqmaq gan mny ha y de.

¹² Tauphy iwn khimi axylypi la Dimetri gan khimi ghoi naha haw pi jo de. Ama khuitan niwn he ashau xinq de tkhoen neq la khimi ghoi de naniwn me ji mny jo de. Neq la aghoi de naha ke ji ma nan ji gan nahaw jo de. Ke ji haw niwn axylypi khuitan niwn gan nan ji mny ja de.

Kaukiwn xiw pie ji

¹³ Ke la nan ji me sa natri than amdaw on jo de. Gadema ke la saxan me sa tri niwn tui he neq ji gan natri de ne y jo de. ¹⁴ Texiwn la ke la nan ji me natxi ha long man gan long man katkhoenq ha katpie u ga than kdon jo de.

¹⁵ Mduirui mduishaw niwn la nan ji he vaan man on ga jo shan.

Neq me on niwn nan iwn khunpoe axylypi ji la nam-
laan ja jo de. Khunpoe axylypi ji gan amiq he thuiq ha
mlau u ja.

Judaq

Katein niwn

Judaq saboi gan tri ha niwn la me-e gan me-e khrijen naha haw niwn ajiwn sha niwn shma ji he klau ha shaudi poe de ne niwn jo de. Saboi adoi neq me kauruiq niwn kthanq mlan ji la Peitru saboi ni me kauruiq niwn kthanq ji he vaan de ga jo de. Kniqkhoeqmaq la ama iwn khimi ji gan xinq de kan poe niwn yn niwn avuiq ty u than ne de naniwn Judaq la namsoe niwn jo de.

Kthanq adoi

Mlau niwn

Ajiwn sha niwn shma ji iwn akjan, mtu niwn he shaukhoen poe niwn

Yn niwn gan mriekie than mtu niwn

Saxein phru niwn

Mlau niwn

1 Sa neq la Jeishu Khristu iwn tanna, Jaku iwn anaqpi, ke Judaq iwn jo de.

Ke la Pe-e Kniqkhoeqmaq kauq niwn, khie niwn khimi ji he Jeishu Khristu taan niwn khimi ji me tri niwn jo de.

² Nan ji gan Kniqkhoeqmaq la mxien niwn, mduirui mduishaw niwn he khie niwn ji amdaw khaan y amdaw napoe ga jo shan.

Kman niwn shma ji

³ Ke khie niwn aphau ji jy, Kniqkhoeqmaq me ji gan napoe niwn vaan de niwn txon niwn kthanq gan nan ji me natri de jauhoe ne thaan jo de. Kniqkhoeqmaq la ama iwn khimi ji gan xinq de kan poe niwn yn niwn avuiq ty u than ne de naniwn sa tri ha namsoe jo de.

⁴ Kniqkhoeqmaq gan law y niwn nagy mei niwn khimi ji la nan ji unq me kauxu me koen ha on de. Kniqkhoeqmaq la khimi tneq ji gan shaukhoen poe by man de naha kausy niq kon tri ha khe jo de. Ama ji la Kniqkhoeqmaq iwn koetanq on de tkhoen he ama ji oeda niwn txuiq xui than voelivoela ja de naha tpeie u jo de. Ama ji la me ji iwn lonq de xdyn niwn Kamkaw he Kanma Jeishu Khristu gan kdiepha by u jo de.

Kniqkhoeqmaq la kman niwn shma ji gan shaukhoen poe man niwn

⁵ Nan ji la neq ji axylypi gan mny gadema ke la nan ji gan shaudi napoe de ne jo de. Veshin me Kanma la

Igjie khoeq kon Isreila khimi ji gan mthoe ha mhenq by gadema kaukiwn me la yn y niwn khimi ji gan mthi by khja vi de. ⁶ Nagy mei niwn thoeq ji la Kniqkhoeqmaq poe by niwn aqna he mtyng me on y klauq khoeqshniq iwn ama ji iwn in gan mniengqpha lau vi de naniwn ta u ja. Kniqkhoeqmaq la thoeq tneq ji gan vinqroe niwn me ape ma tprie ha dan y niwn shinxui he mkrhien ha hoe xiw niwn tautun mkhoi niwn mniq mtien man khe by man de. ⁷ Tynygy he Shawdun he Gawmawra kun xini bauteinbaula iwn kun ji me on niwn khimi ji la dijekre niwn, naqpadi ttoi dijekre u jo de. Dyde Kniqkhoeqmaq la ama ji gan xinq man ma diw y niwn me me kan he niwn he shaukhoen poe by jo de. Tneq he khimi axylypi ji gan shaudi poe niwn jo de.

⁸ Tynygy he kman niwn shma ji manthon niwn on ja de naniwn haw u hana ama ji akyq gan proepra sha lau vi de. Ama ji la Kniqkhoeqmaq iwn aqna gan khepha ha khoeqshan iwn mimoen shanq niwn ji gan ma skoe lau vi de. ⁹ Thoeq glein Mikheila mtienq la Mawshei iwn axaw kthanq gan Saten xuipei he ka'ieq degan Saten xuipei gan bi ha skoe vanq y de. "Kanma la nan gan najoe ga jo shan," naha mkrhe haw ga de.

¹⁰ Gadema khimi neq ji la ama ji kneqthoenq y niwn axylypi gan skoe vanq thaan de. Ama ji la rein niwn shtunshtoen ji he ta y klauq mny niwn ji on de. Tneq ji la ama ji gan phjau by de. ¹¹ Ama ji la dhanshi u jo shan. Ama ji la anaqpi gan kamlie Kaina iwn lan me xui u lau vi de. Ama ji la Balen he tkaan dan than amlunq thauqhoe u lau vi de. Ama ji la Kora he Kniqkhoeqmaq gan krau de tkhoen pjau khja u man de. ¹² Khimi tneq

ji la Kanma khie niwn gan ta niwn aphau sha niwn bu xiwn me vaan de on degan nan ji iwn aphau ji gan proepra he jo de. Ama ji la bu xiwn me on degan ama ji iwn ajie avuiq xiq niwn, k'ja niwn on y de. Me gan me mkrhe katkhoenq niwn mhauq kakon ji he ga de. Ama ji la lipui thaw ha khoeqmie kauruiq y niwn khoeqni he ga de. Athe kthe niwn aktiw me kthe y niwn akun he jo de. Akun gan tphrei u ha diw tan vi jo de. ¹³ Ama ji la laha iwn tuilein glein he msieqpaw thaw jo de. Ama ji iwn k'ja than hoi niwn sha niwn ji la msieqpaw tneq he phoeru jo de. Ama ji la haan me neq me lyiw niwn khoeqshan iwn aqshi ji he de. Khimi tneq ji gan Kniqkhoeqmaq la vinqthunq niwn me tshautkhon man khe by de.

Einaw la kman niwn shma ji kthanq phoitu niwn

¹⁴ Aden kon naskrha ha asien shri de iwn spa Einaw la khimi neq ji kthanq gan phoitu ha khe jo de. Ama la, "Kneq u. Kanma la sepin seryiw niwn thoeq shtun amdaw ji he vy man de. ¹⁵ Ama la khimi axylpi ji gan tau-tun mkhoi man de. Kniqkhoeqmaq gan kneq y niwn khimi axylpi ji a'shi sha niwn, Kniqkhoeqmaq gan xiq than hoi niwn pie ji he skoe de tkhoen he ama ji axylpi gan shaukhoen poe man de," nade.

¹⁶ Khimi tneq ji la Kanma gan mshimti haw ha Khimi ji gan ajie sisi bi ha on ga de. Ama ji oeda niwn txuiq xui u ga de. Ama ji gan ama ji kamthoeq ha ama ji ne niwn gan dan than khimi ji gan mliw niwn de.

Tloe ji la kman niwn shma ji gan shaudi poe niwn

¹⁷ Ke khie niwn aphau ji jy, me ji iwn Kanma Jeishu Khristu iwn tloe ji la haw yy ha khe niwn gan ta u ja.

¹⁸ Ama ji la nan ji gan, "Kaukiwn mniq me khimi ji la Kanma he ama iwn khimi ji gan soesa niwn khimi thaw man de. Ama ji la oeda niwn txuiq xui u man de," naha haw by de. ¹⁹ Khimi tneq ji la nan ji gan axyxy nasha niwn de. Ama ji la ama ji nediw nera sha niwn txuiq xui jo de. Ama ji me Sepin Seryiw niwn Muiqxaq on y de.

Yn niwn khushlu ja

²⁰ Ke khie niwn aphau ji jy, nan ji la nanma ji iwn sepin seryiw niwn yn niwn khushlu than long man gan long man kaklong u ja. Sepin Seryiw niwn Muiqxaq namnui niwn he saxein mke u ja. ²¹ Me ji iwn Kanma Jeishu Khristu iwn mxien niwn he nan ji gan tshautkhon ashau napoe than son toen me Kniqkhoeqmaq la nan ji gan nakhie jo de naniwn gan mny ha ashau xinq shan jo de.

²² Tne gan yn niwn mei naniwn gan mny y niwn khimi ji gan mxien u ja. ²³ Axy niwn khimi ji gan me thunq kon ktanle xieq ha txon u ja. Axy niwn khimi ji gan mxien gadema me gan me shaudi khe u ja. Ama ji iwn ajie ji la nan ji me proepra y than shaudi khe ja.

Judaq la Kniqkhoeqmaq gan mthoeq niwn

²⁴ Kniqkhoeqmaq la nan ji mthuikhy ha tbamu ha y than nan ji gan namnau de dan jo de. Nan ji la kman niwn on y amdaw hoelihoelanq ha mimoen shan niwn ama ma me kdoe than namhenq man de. ²⁵ Me ji iwn txon niwn Kniqkhoeqmaq mkrhe Kanma Jeishu Khristu dhan he kausy niq kon ave he tshautkhon man mimoen shan niwn, mkaw niwn, bohan he aqna on ga jo shan. Amen.

Mthon

Katein niwn

Kanma Jeishu gan yn niwn tkhoen he khrijen ji la kloe niwn gan khan ha degan Jawhen manthon niwn gan nu ha mthon niwn saboi gan tri jo de. Saboi katri iwn tryiw niwn la saboi neq gan haw niwn khimi ji la kdon niwn on ha amlunq thauqhoe than he neremsausau niwn ktiw, kloe niwn gan khan ha niwn ktiw ji me ama ji yn niwn khushlu than jo de.

Saboi neq me ktiw tneq gan khrijen ji mkrhe kneqthoenq ha axy niwn khimi ji kneqthoenq ha y niwn ielaukhauqkhauq niwn atny ji kauruiq niwn manthon niwn ji texiwn kauruiq jo de. Saboi neq iwn adika kthanq la manthon niwn narunnaraan ji he mnui mtynq mnui ja voivoi jo de. Saboi neq iwn adika kthanq la sanrau on ja de. Adika kthanq neq la Kniqkhoeqmaq la Kanma Jeishu Khristu dhan he Saten xuipei he ama aphau ji gan kaukiwn xiw mniq me anienmrien knaq man de. Khiwn la tiesa on niwn Ama iwn khimi ji gan khoeqshniq kautha, klena kautha he klau niwn kaurein niwn gan dan ha man de nade.

Kthanq adoi

Katein niwn

Kausy xiw manthon niwn he tauphy shri de me tri niwn sa

Atny shri de he niwn sa taujaw

Baw the shri de

Tuixein he tetwa mie ni de

Narunnaraan manthon niwn ji

Kniqkhoeqmaq iwn kdoe kauruiq niwn kauphi the shri de

Babeilun kun pjau niwn, tetwa, ajiwn sha niwn phoishma he Saten xuipei shun niwn

Kaukiwn xiw tautun mkhoi niwn

Khoeqshniq kautha, klena kautha he Jeirushlen kun kautha

Khiwn niwn

Katein ma niwn

1 Saboi neq la Jeishu Khristu iwn mthon niwn kthanq gan tri niwn jo de. Texiwn la kkrhau niwn gan ama iwn tanna ji me mnui than neq ji gan Kniqkhoeqmaq la Khristu gan mthon by jo de. Khristu la ama iwn tanna Jawhen me ama iwn thoeq gan toeq ha tneq ji gan mny he jo de. ²Jawhen la ama nu niwn ji gan thuiqpi by jo de. Jawhen la Kniqkhoeqmaq iwn Piemkun he Jeishu Khristu dhan he mthon niwn khuitan niwn gan tri jo de. ³Saboi neq gan phe niwn khimi gan Kniqkhoeqmaq la aghoi poe by jo de. Tneq kthanq ji gan kneq ha mlakie niwn khimi ji gan Kniqkhoeqmaq la aghoi poe by jo de. Kthanq neq axylypi kkrhau than aktiw la nidei ga dy de.

Tauphy shri de me mlau niwn

⁴Jawhen la sa neq gan Asha khoeq me on niwn tauphy shri de me tri niwn jo de. Jadiwn, veniq on ja voi niwn he vesoethonmaq me vy than Kniqkhoeqmaq, ama iwn knoenqna ma iwn oe shri de koipy niwn muiqxaq ji, Jeishu Khristu la koetanq he mduirui mduishaw niwn napoe ga jo shan. ⁵Jeishu Khristu la kau'iwn than hoi niwn shaushi jo de. Kniqkhoeqmaq la ama gan adiw khoeq kon kausy xiw mthau by jo de. Ama la khoeqra khoeq iwn xandi axylypi gan mkaw niwn kanma jo de.

Me ji gan nakhie ha ama iwn athi he me ji iwn ajie ji gan natxon niwn jo de. ⁶Jeishu la me ji gan ama iwn khimi ji kkrhau he ha ama iwn Ape-e Kniqkhoeqmaq iwn maqtanq gan sha than miema ji kkrhau he jo de. Jeishu Khristu la tshautkhon man mimoen shanq ha bohan on ga jo shan. Amen.

⁷ Kneq u ja. Ama la khoeqni he vaan man vy man de. Ama gan axylipi ji la nu u man de. Ama gan xun niwn khimi ji ma nu u man de. Khoeqra iwn khimi axylipi ji la ama tkhoen he xa u man de. Tynygy kkrhau ga jo shan. Amen.

⁸ Jadiwn, veniq he vesoethonmaq on ja voi niwn Bohan Hoe Xiw niwn Kanma Kniqkhoeqmaq la, "Ke la kanmaq xiw he kaukiwn xiw, Alpha he Omiga," jo de.

Jawhen la Khristu gan manthon ha nu niwn

⁹ Ke la nan ji iwn aphau, Jeishu txuiq xui niwn Jawhen jo de. Ke la Kniqkhoeqmaq iwn Khoeq he nan ji he vaan de klau niwn jo de. Nan ji he neremsausau niwn gan amlunq shaukre kau-iw jo de. Ke la Kniqkhoeqmaq iwn piemkun kthanq he Jeishu dhan he mnui niwn khuitan niwn gan thuiq de tkhoen khimi ji la ke gan Pamu mra kauniq me namkaq man vi jo de. ¹⁰ Kanma iwn Mniq me ke gan Seryiw niwn Muiqxaq la namkaw jo de. Tynygy degan ke la baw tun niwn atiwn he atxaw glein haan de gan lithun me the jo de. ¹¹ Atxaw tneq la, "Nan nu niwn ji gan sa tri ha Eiphe, Smurana, Pheiragen, Satira, Sadi, Philadeiphi he Lawdiki kun ji me on niwn tauphy shri de me mkaq by ja," na by de.

¹² Ke gan natpie niwn khimi gan nu than bauteinbaula kahoiq ha tkhoen jo la xoiq shimetky a'shau shri de gan ke nu jo de. ¹³ Shimetky a'shau tneq ji shlau me Khimi Spa he niwn lonq de gan ke nu jo de. Tneq la ama akhaw me thaw thaan niwn kh'aw shau gan kashieq ha thtxan me xoiq keinxui kak'ien niwn gan ke nu jo de. ¹⁴ Ama iwn aluq he ashan ji la mhauq mui he mlunqpin ha shnan tui he mlunqpin jo de. Ama iwn ami ji la me he xau vi de. ¹⁵ Ama iwn akhaw ji la me he mse khiwn niwn kri he ththein mdaphra thaan jo de. Ama iwn atxaw la tuishoera niwn txeinq tui he jo de. ¹⁶ Ama la t'a akoe he aqshi the shri de kshiwn jo de. Ama amkha kon phanphan ni de noenq ha msuiki niwn keishau joen de thaw jo de. Ama iwn mime la kniq kahunq degan kniq kvan he mda jo de. ¹⁷ Ke la Ama gan nu degan ama iwn khawtan me khimi adiw he kat-inbun jo de. Ama la t'a koe he ke konq me nathyn ha, "Xiq nanq. Ke la kanmaq xiw he kaukiwn xiw jo de.

¹⁸ Ke la xinq niwn Kanma jo de. Ke la diw khiwn gadema ave ke la tshautkhon de xinq niwn jo de. Ke me diw niwn he kxau khoeq gan mhunq than shaw on jo de.

¹⁹ Dyde nan la ave neq me on niwn ji he vesoemaq me kkrhau than gan nu niwn oe ni de pauky gan tri ja.

²⁰ Ke iwn t'a phan me nan nu niwn aqshi the shri de he xoiq shimetky a'shau the shri de iwn mxaw ha khe niwn kthanq la neq ji jo de. A'shi the shri de niwn la tauphy shri de iwn thoeq ji jo de. Shimetky ashau the shri de la tauphy shri de jo de," naha haw by jo de.

Eiphe kun iwn khrijen tauphy me tri niwn kthanq

² "Eiphe kun me on niwn khrijen tauphy iwn thoeq me tri ja. Kthanq neq la t'a koe me aqshi the shri de gan kshiwn ha xoiq shimetky a'shau the shri de ashlau me lyiw niwn lonq de iwn jo de. ² Nan ji sha niwn axylipi ji gan ke mny ja de. Nan ji la maqtanq gan ka'ein ha sha niwn, amlunqshau niwn gan ke namny ja de. Nan ji la khimi shi ji gan amlunq kau-iw y niwn ji gan mny ja de. Tloe ji sy y klau tloe ji ja de naha haw niwn khimi ji gan nan ji la msie khiwn dy jo de. Ama ji la a'bau ga de naniwn nan ji mny jo de. ³ Nan ji la amlunqshau ha ke dhan he neremsausau khan ha jo de. Nan ji la thakshu y jo de. ⁴ Gadema ke la nan ji gan ajie haw de ne jo de. Nan ji la kausy me ke gan yn thoi gan khie he ave la nakhie y jo de. ⁵ Nan ji la najie de amlunq kasoeq thaan mei naniwn gan ta ja. Ajie kon anon dan ha khrijen kkrhau thoi gan sha beshe he sha ja. Nan ji anon dan y de nala, ke la nan ji me navy ha nan ji iwn shimetky a'shau gan ama mtynq kon tkhiwrauc man de. ⁶ Gadema nan ji la Nikawla iwn atxuiq ji sha niwn gan Ke mtiwliw beshe he mtiwliw de tkhoen ke la nan ji gan namthoeq than on de.

⁷ "Nan ji me knaqkhin on niwn khimi la tauphy ji me Sepin Seryiw niwn Muiqxaq haw niwn pie ji gan kneq u ha de. Knaq niwn khimi gan Kniqkhoeqmaq iwn paradi tkha me on niwn ashau poe niwn kun iwn athe gan sa than ke poe by man de.

Smurana kun iwn khrijen tauphy me tri niwn kthanq

⁸ "Smurana kun me on niwn khrijen tauphy iwn thoeq me tri ja. Kthanq neq la kanmaq xiw he kaukiwn xiw iwn lonq de, diw niwn he xinq beqtyn niwn lonq de iwn jo de. ⁹ Nan ji la neremsausau niwn he shanre niwn gan ke mny ja de. Gadema la nan ji la khuitan kaurein jo de. Judaq sy y klau me gan me Judaq naha haw niwn khimi ji la nan ji gan naskoe niwn ke mny ja de. Ama ji la Saten xuipei iwn atxuiq ji jo de. ¹⁰ Nan ji la neremsausau khan ha than gan xiq nanq ja. Saten xuipei la nan ji me nagy mei niwn khimi ji gan mron thunq me keinq ha msan by man de. Nan ji la niqva xa man he neremsausau khan ha man de. Diw thaan than mtien man ke gan akla ja. Ke la nan ji gan luqkhu he ththein niwn tshautkhon ashau gan shu he napoe man de.

¹¹ "Nan ji me knaqkhin on niwn khimi la Tauphy ji me Sepin Seryiw niwn Muiqxaq haw niwn pie ji gan kneq u ha de. Knaq niwn khimi la ave xinq ni man mki diw y dy de.

Peiragen kun iwn khrijen tauphy me tri niwn kthanq

¹² "Pheiragen kun me on niwn khrijen tauphy iwn thoeq me tri ja. Kthanq neq la phanphan ni de noenq

niwn kei on niwn lonq de iwn jo de. ¹³ Nan on niwn mtynq gan ke mny ja de. Tneq me Saten xuipei iwn knoenqna on jo de. Ke me kadikhiw ha niwn shaushi Entipa gan Saten xuipei on niwn me khimi ji la mlie by jo de. Tneq ktiw me mtien la nan ji la ke gan nakdie y klau khushlu nayn jo de. ¹⁴ Gadema ke la nan ji gan ajie haw na on die vi jo de. Nan ji thunq me Balen iwn mtu niwn txuiq xui niwn khimi ji on die jo de. Balen la Balau gan Isreila khimi ji ajie sha than mtu by de. Ama la amoen ji maq me luisui sha niwn asani ji gan sa than he dijiekre than Isreila khimi ji gan m'jon by jo de. ¹⁵ Tynygy he nan ji thunq me Nikawla iwn atxuiq ji mtu niwn me xui niwn khimi ji on jo de. ¹⁶ Dyde ajie kon anon dan u ja. Anon dan y de nala texiwn la ke navy ha ke mkha kon thaw niwn kei he khimi neq ji gan ty man de.

¹⁷ "Nan ji me knaqkhin on niwn khimi la tauphy ji me Sepin Seryiw niwn Muiqxaq haw niwn pie ji gan kneq u ha de. Knaq niwn khimi gan ke la mxaw ha khe niwn Mena tkoe texiwn man gan poe man de. Ke la ama gan txun kaulun the de ma poe by be man de. Txun tneq konq me tri ha khe niwn amiq kautha gan ape ma mny ha y de. Koeban niwn khimi nienq mny ha ga de.

Satira kun iwn khrijen tauphy me tri niwn kthanq

¹⁸ "Satira kun me on niwn khrijen tauphy iwn thoeq me tri ja. Kthanq neq la Kniqkhoeqmaq iwn Spa iwn jo de. Ama iwn ami ji la me he mda ha ama iwn akhaw ji la mse khiwn niwn kri he kvan jo de. ¹⁹ Ke la nan sha niwn ji gan mny ja de. Ke la nan khie niwn, yn niwn, maqtanq gan sha niwn, mlunq shau niwn ji gan mny ja de. Nan la khrijen kkrhau thoi degan khaan y amdaw sha niwn gan ke mny ja de. ²⁰ Gadema ke la nan ji gan ajie haw de ne jo de. Nan la Jeizabeila † naniwn nuipuidi gan ama gan ama phoishma noi naha haw niwn gan amlunq kau-iw jo de. Nuipuidi neq la ama mtu niwn dhan he ke iwn tanna ji gan dijiekre than, amoen maq me luisui sha niwn asani ji gan sa than m'jon jo de. ²¹ Ke la nuipuidi neq gan ajie kon anon dan than ktiw poe jo de. Gadema nuipuidi neq la anon dan y klau jiekre ha sisi on ga de. ²² Dyde ke la nuipuidi neq he vaan man kman niwn khimi ji gan i'na kdan me mhieban man de. Tneq me ama ji la amdaw nerem-sausau u man de. Ama ji la nuipuidi neq he kman niwn a'shi ji kon anon dan y de nala ke la ave kon tynygy sha man de. ²³ Ke la nuipuidi neq txuiq xui niwn khimi ji gan ma mthirauq man de. Dyde gan nienq khrijen tauphy axylipi ji la Ke la khimi axylipi ji ta niwn ji he amlunq ji gan mny niwn Kanma naha mny u man de. Ke la nan ji sha niwn he tlele poe by beqtn man de.

† Jeizabeila naniwn nuipuidi la xandi iwn nuipui jo de. Kniqkhoeqmaq iwn phoishma ji gan kamthi nuipuidi jo de.

²⁴ "Gadema Satira kun me kban man niwn yn niwn khimi ji la hoi y mtu niwn neq txuiq xui y jo de. 'Saten xuipei iwn mxaw ha khe niwn' naha axy niwn khimi ji kauq niwn gan ma katu y jo de. Ke la nan ji gan axy niwn txu niwn napoe y dy de. ²⁵ Gadema ke navy niwn mtien man nanma ji me yn niwn ji gan kshiwkie u ja ²⁶⁻²⁷ Knaq ha ke sha he niwn maqtanq ji gan khiwn niwn mtien de sha niwn la nan Pe-e iwn ke dan niwn vaan de niwn aqna axylipi gan ke napoe man de. Ke la nan ji gan khoeqra neq me on niwn khoeq ji he khimi ji gan mkaw than aqna napoe de. Nan ji la shin du he mkaw ha klena x'on ji gan he asheishei mkhoi pheii man de. ²⁸ Ke la nan ji gan ma mkhoen aqshi gan napoe man de.

²⁹ "Nan ji me knaqkhin on niwn khimi la tauphy ji me Sepin Seryiw niwn Muiqxaq haw niwn pie ji gan kneq u ha de."

Sadi kun iwn khrijen tauphy me tri niwn kthanq

3 "Sadi kun me on niwn khrijen tauphy iwn thoeq me tri ja. Kthanq neq la Kniqkhoeqmaq iwn oe shri de koipy niwn muiqxaq ji he aqshi the shri de on niwn lonq de iwn jo de. Nan ji sha niwn ji gan ke mny ja de. Khimi ji la nan ji la ke gan khushlu yn jo de naha ta gadema nan ji la ke txuiq naxui y de. ² Dyde ktheq u ja. Nan iwn on ja man niwn khrijen ashau xinq niwn pipiq diw ha y than ka'ein u ja. Nan ji sha niwn ji la ke iwn Kniqkhoeqmaq maq me koipy y de naniwn ke nu jo de. ³ Yn niwn khimi ji la nan ji gan namtu niwn khuitan niwn gan ta ja. Tneq ji gan kneq ha ajie ji kon anon dan u ja. Nan ktheq y de nala ke la tiexu he navy man de. Nan ji me ke navy niwn ktiw gan nan ji mny y man de. ⁴ Gadema Sadi kun me on niwn nan ji thunq iwn nagy mei niwn yn niwn khimi ji la sepin seryiw ashau xinq u jo de. Nan ji la kba de tkhoen ienau thonnau kaulun gan kashieq kna ha ke he vaan man lyiw ha man de. ⁵ Knaq niwn khimi la ama ji he ththein ienau thonnau kaulun gan kna ha man de. Ke la ama iwn amiq gan tshautkhon ashau gan dan niwn khimi amiq gan tri niwn saboi thunq iwn phjau by y man de. Ke iwn Pe-e he ama iwn thoeq ji maq menan ama la ke iwn jo de naha sanrau haw panq by man de.

⁶ "Nan ji me knaqkhin on niwn khimi la tauphy ji me Sepin Seryiw niwn Muiqxaq haw niwn pie ji gan kneq u ha de.

Philadeiphi kun iwn khrijen tauphy me tri niwn kthanq

⁷ "Philadeiphi kun me on niwn khrijen tauphy iwn thoeq me tri ja.

"Kthanq neq la sepin niwn, khuitan niwn lonq de iwn jo de. Ama la Davi iwn aqna he shaw gan kshiw jo de. Ama mhunq niwn thawkha gan ape ma kein de dan y de. Ama kein niwn thawkha gan ape ma mhunq de

dan y jo de. ⁸“Nan ji sha niwn ji gan ke mny ja de. Nan ji me bohan sxiw de on ga de naniwn mny ja de. Nan ji la ke mtu niwn gan xui ha ke gan nakdiepha y jo de. Nan ji maq me thawkha gan mhunq ha khe jo de. Thawkha neq gan ape ma kein de dan y jo de. ⁹Kneq u ja. Saten xuipei iwn atxuiq ji la ama ji gan ama ji Judaq ji sy y klau sy ja de naha bau ha haw de. Ke la ama ji gan nan ji me vy ha nan ji khawmkhun me naspaq he man de. Ke la nan ji gan nakhie niwn gan ama ji axylipi mny u man de. ¹⁰Nan ji la ke natxu niwn gan kneq ha amlunq shaukre kau-iw ha on jo de tkhoen khoeqra neq iwn khimi ji gan msie than ieliepekhaw niwn ktiw me ke la nan ji gan anienmrien nataan man de. ¹¹Ke la texiwn la vy man de. Nanma ji me on niwn yn niwn gan mriekie ja. Tynygy nala nan ji knaq de tkhoen dan niwn avanq gan ape ma nalon ha dan y dy de. ¹²Ke la knaq niwn khimi neq ji gan ke iwn Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me tangoe niwn intunq ji he kkrhau he man de. Ave ape niq khaq gan ma xanq me kathui ha dan y dy de. Ke la tneq ji akonq me ke iwn Kniqkhoeqmaq iwn amiq, ke iwn Kniqkhoeqmaq iwn kun amiq gan tri ha khe man de. Kun tneq la ke iwn Kniqkhoeqmaq iwn khoeqshniq kon thaw niwn Jeirushlen kun kautha jo de. Ke la tneq konq me ke iwn amiq kautha gan ma tri ha khe be man de.

¹³“Nan ji me knaqkhin on niwn khimi la tauphy ji me Sepin Seryiw niwn Muiqxaq haw niwn pie ji gan kneq u ha de.

Lawdiki kun iwn khrijen tauphy me tri niwn kthanq

¹⁴“Lawdiki kun me on niwn khrijen tauphy iwn thoeq me tri ja.

“Kthanq neq la Amen naha kauq niwn lonq de iwn jo de. Ama la Kniqkhoeqmaq kthanq khuitan niwn gan mdimkhiw mthon ha mnui jo de. Kniqkhoeqmaq la ama dhan he axylipi gan mriw jo de.

¹⁵“Ke la nan ji sha niwn ji gan mny ja de. Nan ji la bi niwn ma sy y, mde niwn ma sy y naniwn ke mny ja de. Nan ji la biq la biq, sy y la mde la mde niwn haan haan man gan ke ne jo de. ¹⁶Gadema nan ji la biq ma biq y, mde ma mde y klauq bi'aw'ieq ga de tkhoen nan ji gan ke namthoirauq man de. ¹⁷Nan ji la, ‘Ke ji la kaurein jo de. Ke ji me ne niwn axylipi on ja de,’ nade. Gadema nan ji la najie de mlunqma than, mxien than hoi niwn, ami m'ju ha nere ha ienau thonnau kauruiq y klauq on u de naniwn mny y de. ¹⁸Nan ji la kaurein than me he mse khiwn niwn xoiq gan ke me naxaanq than ke namsoe jo de. Nanma ji k'ja y than ienau thonnau kaulun gan ma xaanq ha kashieq kana ja. Ami me kathein ha nu than ami kshi gan ma xaanq ja. ¹⁹Ke la kema khie niwn khimi ji gan joe ha shaukhoen poe de. Amlunq thauqhoe ja. Ajie kon anon dan ja. ²⁰Kneq ja. Ke la thawkha me kdooe ha die jo de. Ape mei lonq man

la ke iwn atxaw gan nathe ha thawkha namhunq la ke la ama in me koen ha ama he vaan man sa de. Ama ma ke he vaan man sa man de. ²¹Ke la knaq ha xandi knoenqna kyn konq me Pe-e he vaan de ke knoenq beshe he knaq niwn khimi ji la xandi knoenqna kyn konq me ke he vaan man knoenq than poe by man de.

²²“Nan ji me knaqkhin on niwn khimi la tauphy ji me Sepin Seryiw niwn Muiqxaq haw niwn pie ji gan kneq u ha de.”

Khoeqshniq thunq me spaq niwn

⁴ Neq khiwn gan ke tkhoen jo la khoeqshniq thawkha mhunq panq niwn gan nu jo de. Kausy gan ke me tpe niwn baw tun he niwn atiwn haan de la, “Neq me poe ja. Neq khiwn gan kkrhau ha than ji gan ke la nan gan namnui man de,” naha nahaw de. ²Taukhidan he Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la ke gan namkaw jo de. Ke la khoeqshniq me knoenqna haan de he tneq konq me knoenq niwn lonq de gan nu jo de. ³Ama iwn ame la avanq hoe niwn kaushi kvan niwn txun, padamja he kvan jo de. Knoenqna bauteinbaula me la mja he kvan niwn tkhililu haan de on jo de. ⁴Knoenqna tneq gan tpanqkiwliw niwn axy niwn knoenqna koishy mthun mliq de ma on jo de. Knoenqna tneq ji konq me ktoenkyn koishy mthun mliq de la ienau thonnau kaulun gan knaq ha xoiq luqkhu ji gan ma aluq me kakhu ha knoenq u jo de.

⁵Knoenqna kon txaan ka niwn, khoeqmri niwn, mx-eiva niwn atiwn ji thaw jo de. Knoenqna maq me methoeq thoeq shri de la xau ha on jo de. Neq la oe shri de koipy niwn Kniqkhoeqmaq iwn muiqxaq ji jo de. ⁶Knoenqna maq me la koimle he ththein mseryiw niwn kaanq haan de on jo de. Knoenqna bauteinbaula phanphan mliq de me ashau on niwn tetwa mliq de on jo de. Ama ji akyq amaq he lithun me la ami ji he tphun jo de. ⁷Kanma xiw tetwa la lhun mie de he ththein jo de. Mki ni de niwn tetwa la xauboi pe he ththein jo de. Mki thunq de niwn tetwa iwn ame la khimi me he ththein jo de. Mki mliq de niwn tetwa la k'jau ha on niwn tmuq he ththein jo de. ⁸Ashau xinq niwn tetwa mie mliq de me amkhien tru tru de on jo de. Ama ji iwn amkhien athunq akonq me la ami ji he tphun jo de. Ama ji la mxun mniq knau kau y alon xui niwn la,

“Bohan Hoe Xiw niwn

Kanma Kniqkhoeqmaq la
sepin seryiw,
sepin seryiw,
sepin seryiw jo de.

Ama la jadiwn,
veni on ja voi niwn he
vesoethonmaq me vy than
Kniqkhoeqmaq jo de,”

naha nade.

⁹ Ashau xinq niwn tetwa mliq de la tshautkhon ashau xinq niwn, knoenqna konq me knoenq ha on niwn Kanma gan mimoen shan niwn alon, law niwn alon, koemukoetanq niwn alon ji he xui u jo de. ¹⁰ Ama ji tyngy alon xui degan koishy mthun mliq de niwn ktoenkyn ji la knoenqna konq me knoenq niwn lonq de niwn maq me tbaw u jo de. Tshautkhon ashau xinq niwn lonq de niwn gan spaq u jo de. Ama ji la ama ji iwn luqkhu gan knoenqna maq me mxa ha,

¹¹ “Kanma Kniqkhoeqmaq jy,

nan la mimoen shan niwn,

law niwn he bohan gan

dan than kba jo de.

Nan la axylipi ji gan

mriw jo de.

Nanma aliw he

axylipi on ha

ashau xinq ha niwn ga de,”

naha haw u jo de.

Sa taujaw he mhauq pi

5 Ke la knoenqna konq me knoenq ha on niwn lonq de iwn t'a koe me sa taujaw haan de gan nu jo de. Sa taujaw tneq la phanphan ni de me sa tri ha shaudoe he mtynq shri de gan pin jo de. ² Bohan on niwn thoeq lonq de la, “Ape la shaudoe he pin niwn sa taujaw xan than kba mei,” naha atxaw glein he xanq niwn gan ke the jo de. ³ Gadema khoeqshniq me, khoeqra me, klana tkui me sa taujaw gan xan ha phe than ape ma thoeng y de. ⁴ Sa taujaw neq gan xan ha phe than kba niwn ape gan ma katein y de tkhoen ke la mlunqma ha xa jo de. ⁵ Ktoenkyn lonq de la ke gan, “Xa nanq. Tkhoeng ja, Judaq axui iwn lhun, Davi iwn spi glein lonq de la knaq dy de. Ama la shaudoe he mtynq shri de pin niwn sa taujaw neq gan xan ha dy de,” naha nahaw de.

⁶ Neq khiwn gan ashau xinq niwn tetwa mliq de he ktoenkyn ji la tpanqkiwliw niwn bythy iwn knoenqna me kdoe niwn mhauq pi gan ke nu jo de. Mhauq pi tneq la khimi ji mliekhu ha khe beshe he ga de. Ama me akin joen shri de he ami the shri de on jo de. Ama ji la khoeqra neq bre Kniqkhoeqmaq mxoe ha khe niwn oe shri de koipy niwn Sepin Seryiw niwn Muiqxaq jo de. ⁷ Mhauq pi tneq la knoenqna konq me knoenq ha on niwn lonq de iwn t'a koe iwn sa taujaw gan lyiw ha la jo de. ⁸ Ama lyiw ha la degan ashau xinq niwn tetwa mliq de he ktoenkyn koishy mthun mliq de la mhauq pi maq me tbaw u jo de. Ama ji lonq lonq de me tietiwn haan de he mnanqvin niwn adi he koi niwn xoiq kauphi ji on jo de. Tne la Kniqkhoeqmaq gan yn niwn khimi ji saxein mke niwn jo de. ⁹ Ama ji la, “Nan la sa taujaw

neq gan

la ha shaudoe he

pinkie niwn gan

xan than kba ja jo de.

Nan la luisui xaw he

adiw khan de tkhoen

nan iwn athi dhan he

khoeq ttyn, axui ttyn,

pie amjy mjy haw niwn

khimi axylipi ji gan

Kniqkhoeqmaq avuiq

tkan niwn jo de.

¹⁰ Nan la ama ji gan

nanma iwn khimi ji

kkrhau he ha

me ji iwn Kniqkhoeqmaq iwn

maqtanq ji gan

sha than miema ji

kkrhau he jo de.

Ama ji la khoeqra

neq gan mkaw u man de,”

naha alon kautha he

xui u jo de.

¹¹ Neq khiwn gan tkhoen beqtyn jo la knoenqna bauteinbaula me ashau xinq niwn tetwa mliq de he ktoenkyn ji bauteinbaula me kdoe ha on niwn thoeq ji iwn atiwn gan the jo de. Thoeq ji la tie ha knaq y thaan than amdaw khaan y amdaw thaan jo de. ¹² Ama ji la, “Adiw khan niwn mhauq pi la bohan, kaurein niwn, pethon, aan, law niwn, mimoen he mthoeq niwn gan dan than kba jo de,” naha xanq ha alon xui u jo de.

¹³ Neq khiwn la khoeqshniq me, klana kauniq me, klana tkui me, laha me on niwn mriw ha khe niwn ashiqshiq ji la,

“Knoenqna konq me

knoenq niwn lonq de niwn he

mhauq pi la tshautkhon man

mthoeq niwn, law niwn,

mimoen he bohan gan

dan ga jo shan,” naha

alon xui niwn ke the jo de.

¹⁴ Ashau xinq niwn tetwa mliq de la, “Amen,” naha mkonq by jo de. Ktoenkyn kuishy mthun mliq de la biwnq ha spaq u jo de.

Shaudoe he pin niwn mtynq ji

6 Mhauq pi la shaudoe he pin niwn mtynq shri de thunq iwn kausy xiw haan de gan phjau niwn ke nu jo de. Ashau xinq niwn tetwa mliq de thunq iwn haan de la mxeiva niwn atiwn he, “Vy ja,” naha haw ni-

wn gan ke the jo de. ² Ke tkhoen jo la ke maq me sphu kaulun mie de kdoe niwn gan nu jo de. Sphu kasi la li gan kshiwn ha luqkhu gan dan jo de. Ama la knaq niwn khimi he knaq beqtn than sphu kasi ha thaw jo de.

³ Mhauq pi la shaudoe he pin niwn mtynq shri de iwn mki ni de mtynq gan phjau degan mki ni de tetwa la, "Vy ja," naha haw niwn gan ke the jo de. ⁴ Sphu kaulin mie de nathaw jo de. Sphu kasi la klena kauniq me sie katy he than, khimi ji lonq man gan lonq man kamthi u than bohan on jo de. Ama la kei glein joen de dan jo de.

⁵ Mhauq pi la shaudoe he pin niwn mtynq shri de iwn mki thunq de gan phjau degan mki thunq de tetwa la, "Vy ja," naha nahaw niwn gan ke the jo de. Ke tkhoen jo la ke maq me sphu kaunu mie de gan ke nu jo de. Sphu kasi la ama koe me shie gan kshiwn jo de. ⁶ Tetwa mliq de unq kon atiwn haan de gan ke the jo de. Atiwn la, "Gjun saqni shie de gan niq de sha ha dan niwn avanq poe ha thaand de. Bali saqni shie thunq de ma niq de sha ha dan niwn avanq poe ha thaand de. Shenloen kun he sbjie kun gan pjau he nan ja," naniwn gan ke the jo de.

⁷ Mhauq pi la shaudoe he pin niwn mtynq shri de iwn mki mliq de gan phjau degan mki mliq de tetwa la, "Vy ja," naniwn jo de. ⁸ Ke tkhoen jo la ke maq me sphu kdaupawpei niwn mie de gan nu jo de. Kasi amiq la adiw nade. Ama aphau kxau khoeq † la atxuiq xui jo de. Ama xini la klena kauniq shei mliq de iwn shei de me on niwn khimi ji gan sie katy niwn, mxan kloeloe niwn, roega he rein niwn shtunshtoen ji he diw than bohan dan jo de. ⁹ Ama la shaudoe he pin niwn mtynq shri de iwn mki baan de gan phjau jo de. Kniqkhoeqmaq iwn piemkun gan thuiq niwn, kau'iwn than hoi niwn shaushi khan niwn tkhoen khimi ji mthi niwn muiqxaq ji gan inshdie tkui me ke nu jo de. ¹⁰ Ama ji la atxaw glein he, "Sepin, khuitan ha axylpi gan mkaw niwn Kanma jy, ke ji gan namthi niwn klena kauniq iwn khimi neq ji gan ape niq me tautun mkhoi ha shaukhoen poe de mei," naha xanq jo de. ¹¹ Ama ji lonq lonq de la kh'aw shau kaulun toeq de gan dan u jo de. Kniqkhoeqmaq la ama ji he niwn khimi ji mthi niwn Khristu iwn tanna ji he yn niwn aphau ji tie niwn koipy de mtien man son u ja naha haw by jo de.

¹² Khiwn la mhauq pi la shaudoe he pin niwn mtynq shri de iwn mki tru de gan phjau niwn gan ke nu jo de. Kaulinpu la mhiwn jo de. Kni la shobei mui he tkonq niwn athonathau kaunu he mnu niwn gan ke nu jo de. Xa la athi he k'ierhapi vi jo de. ¹³ Khoeqshan iwn aqshi ji la kli pui thaw ha akun kon xui niwn Ibu the kaushi he klena me xui jo de. ¹⁴ Khoeqshan la m'jaw niwn saxan he lau vi jo de. Tkoenq ji he mra kauniq ji axylpi

† Kxau khoeq naniwn la adiw khoeq ga de.

ma ama ji mtynq kon tkhiwrauq khja vi jo de. ¹⁵ Tynygy degan klena kauniq iwn xandi ji, aqna he mkaw niwn khimi ji, langie iwn ktoenkyn ji, kaurein ji, bohan ka'on ji, axy niwn khimi axylpi ji, tanna ji he loe niwn khimi axylpi ji la wakhon ji thunq me, tkoenq iwn txun ji tkui me kaxaw u jo de. ¹⁶ Ama ji la tkoenq ji he txun ji gan, "Ke ji kon me kalie ha knoenqna konq me knoenq ha on niwn lonq de nanu y than ke ji gan namxaw ve ja. Mhauq pi iwn akdoe kon ke ji gan namxaw ve ja. ¹⁷ Kanma xini akdoe thaw niwn xiq than hoi niwn mniqmniq xaupui la nathaw ga dy de. Ape lonq man la ashau xinq ha man de mei," naha haw u jo de.

Isreila khimi 144,000 de

7 Neq khiwn gan ke la klena kauniq atki mie mliq de me kdoe niwn thoeq lonq mliq de gan nu jo de. Ama ji la klena kauniq, laha, akun ji me kli ty ha y than kli gan taan ha khe jo de. ² Ashau xinq niwn Kniqkhoeqmaq iwn atny gan kshiwn ha kniqshie phan kon vy niwn axy niwn thoeq gan ke nu jo de. Ama la klena kauniq he laha gan pjau than bohan dan niwn thoeq lonq mliq de gan atxaw glein he xanq ha kauq jo de. ³ Thoeq la, "Me ji Kniqkhoeqmaq iwn tanna ji gan ama ji luqktie me atny sha ha khe y man niwn mtien man klena kauniq, laha, akun ji gan pjau than sha u nan ja," na by de.

⁴ Neq khiwn gan Kniqkhoeqmaq iwn atny dan niwn khimi ji la 144,000 de on niwn gan ke the jo de. Khimi neq ji la Isreila axui xale ni de iwn jo de. ⁵⁻⁸ Judaq axui, Rubin axui, Ga axui, Asha axui, Naphatali axui, Manashei axui, Shimon axui, Leivi axui, Iskha axui, Zabulun axui, Jawshe axui, Benjamin axui ji haan haan de thunq iwn 12,000 de gan thoeq la atny sha by jo de.

Khimikie glein

⁹ Neq khiwn gan ke tkhoen jo la ape ma tie ha knaq y niwn khimikie glein gan nu jo de. Ama ji la khoeq ttyn, axui ttyn iwn vy ha pie amjy mgy haw niwn khimi axylpi ji jo de. Ama ji la knoenqna he mhauq pi maq me kdoe ha on u jo de. Ama ji la kh'aw kaulun ji gan kashieq ha ama ji akoe me soenploen baan ji gan kshiwn u jo de. ¹⁰ Ama ji la, "Knoenqna konq me knoenq niwn ke ji iwn Kniqkhoeqmaq he mhauq pi la me ji gan txon jo de," naha atxaw glein he mthoeq u jo de.

¹¹ Thoeq axylpi ji la knoenqna, ktoenkyn ji he ashau xinq niwn tetwa mliq de gan tpanqliw ha kdoe jo de. Ama ji la knoenqna maq me tbawphaan u ha Kniqkhoeqmaq gan spaq u jo de. ¹² Ama ji la, "Amen. Kniqkhoeqmaq la tshautkhon man mthoeq niwn, mmoen shan niwn, pethon, bohan he aan on jo de. Me ji la ama gan mthoeq ha koemukoetanq niwn he law u shi. Amen!" naha haw u jo de.

¹³ Ktoenkyn lonq de la ke gan, "Kh'aw kaulun kashieq niwn khimi neq ji la ape ji mei. Na'iwn navy u niwn mei," naha nadiwnq jo de. ¹⁴ Ke la, "Kanma jy, ke la mny y jo de. Nan la mny ja de," naha mkonq by jo de. Ama la, "Neq ji la amdaw neremsausau niwn he katon ha niwn khimi ji jo de. Ama ji la ama ji kh'aw gan mhauq pi iwn athi he mshu ha mlunq than sha jo de. ¹⁵ Dyde tkhoen ama ji la Kniqkhoeqmaq iwn knoenqna maq me kdoe ha Ama iwn tbutran glein me mxun mniq maqtanq ji gan sha ha on jo de. Knoenqna konq me knoenq niwn lonq de la ama ji he vaan de on ha taan by man de. ¹⁶ Ama ji la ave xinq man kxan niwn, kaxin niwn on y dy de. Kniqshan la thy y dy de. Khoeq biq niwn gan khan ha y man de. ¹⁷ Knoenqna konq me on niwn Mhauq pi la ama ji iwn Kakon kkrhau he man de. Ashau poe niwn tuixinq tui menan mhoiq by jo de. Kniqkhoeqmaq la ama ji mxuiq tui ji gan xoe by man de," naha haw by de.

Mhauq pi la shaudoe he pin niwn shri de mki mtynq gan phjau niwn

8 Mhauq pi la shaudoe he pin niwn shri de mki mtynq gan phjau degan khoeqshniq menan ktiw axiexi de dikshiq thaan jo de. ² Khiwn la Kniqkhoeqmaq maq me thoeq lonq shri de kdoe ha on niwn gan nu jo de. Ama ji la baw the shri de dan by jo de. ³ Mnanqvin niwn adi thein niwn xoiq kauphi gan kshin niwn axy niwn thoeq lonq de la vy ha luisui sha niwn inshdie maq me kdoe jo de. Luisui sha than mnanqvin niwn adi amdaw ji ama la dan jo de. Knoenqna maq me me mtoi ha luisui sha niwn xoiq inshdie pi me Kniqkhoeqmaq gan yn niwn khimi ji iwn saxein mke niwn he vaan de tpraw jo de. ⁴ Kniqkhoeqmaq gan yn niwn khimi ji iwn saxein mke niwn la mnanqvin niwn adi gan mtoi niwn mekhoe he vaan de thoeq akoe iwn kauphi kon Kniqkhoeqmaq maq me kaliwn jo de. ⁵ Thoeq la kauphi gan la ha xoiq inshdie pi iwn me he koipy thein ha klena kauniq me mhiepha jo de. Tynygy degan mxeiva niwn, khoeqmri niwn, txaan ka niwn he kaulin mhiwn niwn ji thaw jo de.

Baw tun niwn

⁶ Baw the shri de kshin niwn thoeq lonq shri de la baw tun than kauxiw pypy ha on jo de. ⁷ Kausy xiw thoeq la baw gan tun jo la khoeqmie the, me he athi tpraw niwn la klena kauniq me ka by jo de. Kledi kauniq shei thunq de iwn shei de thekon ji tausu thunq de iwn tausu de he ksau axylypi ji gan me kan khja by jo de. ⁸ Lonq ni de mki thoeq la baw tun jo la me kan niwn tkoenq glein he niwn gan laha thunq me mhie jo de. Laha tui shei thunq de iwn shei de la athi kkrhau jo de. ⁹ Laha thunq iwn ashau xinq niwn tetwa tausu

thunq de iwn tausu de la diw khja vi jo de. Shanphoe ji tausu thunq de iwn tausu de la pjau khja vi jo de.

¹⁰ Lonq thunq de mki thoeq la ama iwn baw gan tun jo la methoeq he mda niwn aqshi glein la khoeqshan kon kalie ha jiema shei thunq de iwn shei de, tuixinq tui shaupun konq me ka jo de. ¹¹ (Aqshi tneq iwn amiq la a-kha nade.) Tui tausu thunq de iwn tausu de la a-kha kkrhau vi jo de. Kha niwn tui tneq gan ni niwn khimi amdaw ji la diw khja vi jo de.

¹² Lonq mliq de mki thoeq la ama iwn baw gan tun jo la kniq shei thunq de iwn shei de, xa shei thunq de iwn shei de, aqshi ji tausu thunq de iwn tausu de gan haan man haan man ty by ha vinq thunq kkrhau jo de. Mniq shei thunq de iwn shei de, mxun shei thunq de iwn shei de la kvan y jo de. ¹³ Khiwn degan ke tkhoen jo la khoeqshan me k'jau ha on niwn tmuq mie de gan nu jo de. Tmuq tneq la, "Axy niwn thoeq lonq thunq de baw degan klena kauniq me on niwn ji la dhanshi u man de, dhanshi u man de, dhanshi u man de," naha atxaw glein he xanq niwn gan ke the jo de.

9 Khiwn la lonq baan de mki thoeq la ama iwn baw gan tun jo la aqshi the de khoeqshan kon klena kauniq me kalie niwn gan ke nu jo de. Aqshi tneq gan kxau khoeq iwn aqna he niwn shaw poe by de. ² Ama la kxau khoeq gan mhunq jo la ktaupie glein iwn mekhoe he niwn mekhoe la thaw jo de. Axau khoeq iwn thaw niwn mekhoe dhan he kniq he khoeqshan la vinqroe vi jo de. ³ Khaukhu ji la mekhoe thunq kon thaw ha klena kauniq konq me ka jo de. Neq ji la tkaan te-e ji he soe than bohan gan dan jo de. ⁴ Neq ji gan ksau ji, akun ji gan mkei he by y jo de. Ama ji luqkie ji me Kniqkhoeqmaq iwn atny on y niwn khimi ji gan mkrhe tmaq dan he by ga de. ⁵ Khaukhu ji gan la khimi ji gan soekhu he than poe by y jo de. Gadema tkaan te-e ji soe degan mkrau beshe he xa baan man mkrau than poe by jo de. ⁶ Xa baan de thunq me khimi ji la diw than ka'ein u gadema ama ji la diw ha y jo de. Ama ji la diw de ne thaan gadema ashau xinq u man de.

⁷ Khaukhu ji la sie katy niwn me lyiw than kauxiw pypy niwn sphu ji he ththein u man de. Ama ji aluq ji me xoiq luqkhu ji he ththein niwn on jo de. Ama ji iwn ame la khimi ji iwn ame he ththein jo de. ⁸ Ama ji iwn ashan la nuipuidi ji iwn ashan he ha ama ji iwn afa la lhun mie de iwn afa he jo de. ⁹ Ama ji iwn thtxan ji la shin he sha niwn kh'aw he ththein niwn he tphun jo de. Ama ji iwn amkhien va niwn atiwn ji la sie katy than sphu xie ha mhenq niwn xie'ieq amdaw ji iwn atiwn he ththein jo de. ¹⁰ Ama ji iwn atxuqkhai la tkaan te-e ji iwn atxuqkhai ji he ththein ha axinq ji on jo de. Ama ji iwn atxuqkhai me khimi ji gan xa baan de xinxin mkrau than bohan on jo de. ¹¹ Ama ji iwn xandi la kxau khoeq iwn thoeq nade. Ama iwn amiq la Gri ly he Apolijien † nade. Heibru ly he la Abadun nade. ¹² Kausy

xiw iwn dhanshi la shloephrau dy de. Ave dhanshi xinq ni man navy be man de.

¹³ Tru de mki thoeq la ama iwn baw gan tun jo la Kniqkhoeqmaq maq me on niwn xoiq inshdie iwn atki mliq de iwn atxaw gan ke the jo de. ¹⁴ Baw kashiwn tru de mki thoeq gan atxaw la, "Eiphare jiema glein tein me mkrhien ha khe niwn thoeq longq mliq de gan mxoe by ja," naha haw by de. ¹⁵ Ama la thoeq longq mliq de gan mxoe by jo de. Ama ji la klena kauniq me on niwn khimi tausu thunq de iwn tausu de gan thi than Kniqkhoeqmaq la neq shni, neq xa, neq niqva, neq ktiw avuiq neq ji gan mxiw ha khe jo de. ¹⁶ Longq de la ke gan sphu kasi langie ji la milijen lienbe ni de on thaan de naha nahaw jo de.

¹⁷ Ke la man nathon niwn me sphu he sphu kasi langie ji gan nu jo de. Ama ji iwn shin he sha niwn kh'aw la me he niwn kaulin, shapha txun he niwn xeqtuipun, ken he niwn m'jau jo de. Sphu ji aluq ji la lhun ji aluq ji he jo de. Ama ji amkha kon me, mekhoe, ken adi ji thaw jo de. ¹⁸ Kledi kauniq me on niwn khimi ji tausu thunq de iwn tausu de la sphu mkha kon thaw niwn me, mekhoe, ken adi dhan he riena xau ha diw vi jo de. ¹⁹ Sphu ji iwn bohan la ama ji amkha he atxuqkhai me ma on jo de. Ama ji iwn atxuqkhai la mxuiq ji aluq ji he ththein jo de. Ama ji la atxuqkhai tneq ji gan khimi ji gan tmaq dan than kakon jo de.

²⁰ Me, mekhoe he ken dhan he diw y niwn aban khimi ji la ama ji sha niwn ji kon anon dan y jo de. Anan ji gan spaq niwn knau y de. Ama ji akoe he sha xoiq, tkaan, kri, txun, thekon he sha niwn amoen ji gan spaq u jo de. Amoen tneq ji la nu y, the y, tkie y ha dan y jo de. ²¹ Khimi neq ji la khimi ashau gan mthi niwn, khimi ji gan pru niwn, jiekre niwn, mxu niwn ajie ji avuiq anon dan u y jo de.

Theoq he sa taujaw ashin

10 Ke manthon beqtyn ha bohan on niwn axy niwn thoeq longq de la khoeqshniq kon skrha niwn gan ke nu jo de. Ama la khoeqni gan kahunq ha tkhililu la aluq me tpanqkliw jo de. Ama iwn ame la kniq he kvan ha, ama iwn akhaw ji la mekie tein ji he jo de. ² Ama koe me la xanphaan ha khe niwn sa taujaw ashin on jo de. Ama t'a phan iwn akhaw la laha me, lauvoi phan iwn akhaw la kauniq me phie ha on jo de. ³ Ama la lhun mie de mxinq he atxaw glein he haw jo de. Ama haw degan mxei xinq shri de va niwn atiwn he mkonq jo de. ⁴ Mxei xinq shri de va niwn atiwn he mkonq niwn taukhidan he ke la tri de sha jo de. Gademake la khoeqshniq kon atxaw haan de the niwn la, "Mxei xinq shri de va niwn atiwn he haw niwn gan mxaw ha khe ja. Tneq gan tri nan ja," na by de.

⁵ Neq khiwn gan ke nu niwn laha he kauniq gan kdoe niwn thoeq la ama akoe t'a gan khoeqshan me mran jo de. ⁶ Tshautkhon ashau xinq niwn, khoeqshan, klena kauniq, laha ji he neq thunq me on niwn axylypi ji gan mriw niwn Kniqkhoeqmaq iwn amiq he tkin jo de.

Thoeq la, "Kniqkhoeqmaq la sha than ajon sha y de. ⁷ Shri de mki thoeq la ama iwn baw tun degan Kniqkhoeqmaq la ama iwn mxaw ha khe niwn mshyn niwn ji gan koipy than sha man de. Ama iwn tanna, phoishma ji gan haw yy ha khe beshe he kkrhau man jo de," naha haw by de.

⁸ Khoeqshniq kon atxaw ke gan nahaw beqtyn niwn la, "Laha he klena kauniq konq me kdoe ha on niwn thoeq iwn akoe me xan ha khe niwn sa taujaw gan lyiw ha la ja," nade.

⁹ Ke la thoeq me lyiw ha sa taujaw shin gan napoe than mke jo de. Ama la ke gan, "La ha sa ja. Tne la nan amkha menan khoiq tui he tuiq ha nan ajaw thunq me la khaq man de," nade.

¹⁰ Dyde ke la thoeq koe iwn sa taujaw shin gan la ha sa jo de. Amkha menan khoiq tui he tuiq niwn gan kdan jo de. Gademake m'jieq kuq degan la ke ajaw me khaq lau vi jo de. ¹¹ Khiwn la thoeq la, "Nan la khoeq amdaw, axui amdaw, pie amjy mgy haw niwn khimi i ji, xandi ji kthanq he klau niwn Kniqkhoeqmaq la ama ji avuiq tne mshyn niwn mei naniwn gan ave xinq man phoitu beqtyn ha man de," naha haw by jo de.

Shaushi longq ni de

11 Longq de la ke gan peiden shau he niwn du haan de napoe jo de. Ama la, "Lyiw ha, Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein he inshdie gan noenq ja. Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein me spaq niwn khimi ji gan tie ja. ² Gademake tbutran glein xanq iwn tkha la tkhiw ha khe dy de. Noenq nan ja. Nagy de mei nala neq la axy niwn khimi axui ji gan poe ha khe by dy de. Ama ji la Sepin niwn Kun gan xuimliq de he xa ni de xinxin akhaw he nien u man de. ³ Ke la ke iwn shaushi longq ni de gan bohan poe by man de. Ama xini la athonathau proen † gan kashieq ha niqva 1,260 de xinxin phoitu man de," naha haw jo de.

⁴ Kniqkhoeqmaq iwn kthanq gan thuiq niwn khimi neq xini la klena kauniq gan mkaw niwn Kanma maq me kdoe niwn shenloen kun kun ni de he shimetky a'shau the ni de jo de. ⁵ Ape mei longq man la neq xini gan tmaq dan than sha la ama xini iwn amkha kon me thaw ha ama xini iwn txieq ji gan phjau jo de. Tynygy he ama xini gan tmaq dan than sha niwn khimi ttyn la diw ha de. ⁶ Ama xini me khoeqshan kon khoeq nien ha y than aqna on jo de. Tynygy nala Kniqkhoeqmaq iwn kthanq gan phoitu toen niwn ktiw me khoeq nien

† Apolijen naniwn la Kaphjau nade.

† Mlungma niwn gan mnui than kashie niwn kh'aw

y man de. Ama xini me tui ji gan athi kkrhau than aqna on ja de. Ama xini me ama xini ne niwn shrui ne niwn ktiw me klena kauniq gan riena narunnaraan ji tiwn than aqna on ja de.

⁷ Ama xini la kthanq gan thuiq khiwn degan philu la kxau khoeq kon thaw ha ama ji gan ty man de. Ama la knaq ha mliekhu by man de. ⁸ Ama ji iwn axaw ji la kun glein iwn lan menan janqjaan man de. Kun tneq me khimi ji la ama ji iwn Kanma gan shenlein kon me mthi u jo de. Kun tneq me on niwn khimi ji la ajie ji amdaw sha de tkhoen Shawdun kun naha kauq jo de. Kun tneq me khimi ji gan tanna kkrhau he tkhoen Igjie naha kauq jo de. ⁹ Khoeq ttyn iwn, axui ttyn iwn, pie amjy mjy haw niwn khimi ji la vy ha axaw ji gan niqva thunq man he kniqpan man tkhoenq u man de. Ape gan ma axaw ji gan la ha kvuiq y than ie by man de. ¹⁰ Phoishma neq xini la diw by de tkhoen khoeqra neq me on niwn khimi ji la hoelihoelanq u jo de. Ama ji la shni sha u ha long de gan long de kauvixun ji kamxun u man de. Nagy de mei nala phoishma neq xini la klena kauniq me on niwn khimi ji gan neremsausage than sisi sha by de tkhoen jo de. ¹¹ Neq khiwn gan niqva thunq de he kniqpan de la Kniqkhoeqmaq unq ha k'ha niwn la neq xini me koen ha xinq beqtyn jo de. Nu niwn khimi axylpi ji la jauhoe xiqsa u thaan jo de. ¹² Khiwn la phoishma xini la khoeqshniq kon atxaw glein haan de, "Neq me poe ja," naniwn gan the by de. Ama xini la txieq ji tkhoen ha on toen me khoeqni he khoeqshniq me poe jo de. ¹³ Tne ktiw gan kaulinpui la mhiwn by ha kun tausuu xa de iwn tausuu de la pjau ha khimi shtun shri (7,000) de diw jo de. Kban niwn khimi ji la xiqsa ha khoeqshniq thunq iwn Kniqkhoeqmaq iwn mimoen shan niwn gan mthoeq u jo de. ¹⁴ Mki ni de dhanshi niwn la loen dy de. Gadema tkhoen ja, thunq de mki dhanshi niwn la texiwn la vy man de.

Shri de mki baw

¹⁵ Long shri de mki thoeq la ama iwn baw gan tun jo de. Ke la khoeqshniq iwn thoeq ji atxaw glein he haw niwn gan the jo de. Ama ji la, "Ave me ji iwn Kanma he ama xieq niwn Khristu la khoeqra neq iwn xandi kkrhau jo de. Ama la tshautkhon man mkaw man de," nade. ¹⁶ Kniqkhoeqmaq maq iwn knoenqna me knoenq ha on niwn ktoenkyn koishy mthun mliq de la tbawphaan ha Kniqkhoeqmaq gan spaq u jo de.

¹⁷ Ama ji la,

"Bohan hoe niwn
Kanma Kniqkhoeqmaq jy,
nan la ave,
jadiwn on voivoi jo de.
Ke ji la nan gan
koemukoetanq jo de.
Nagy de mei nala nan la

Bohan Hoe Xiw niwn gan mnui ha khoeqra gan katein ha mkaw dy de tkhoen jo de.

¹⁸ Axy niwn axui ji la kdoe thaw ha nan iwn Kanma la ama ji gan shaukhoen poe by jo de. Diw niwn khimi ji gan tautun mkhoi than ktiw la tiwn dy de. Nan iwn tanna ji, phoishma ji, Kniqkhoeqmaq iwn khimi axylpi ji, nan gan nalaw niwn khimi, tangoe niwn khimi he tangoe y niwn khimi ji gan avanq poe than ktiw la tiwn dy de. Kledi kauniq gan phjau niwn khimi gan phjau than ktiw la tiwn dy de" naha haw by jo de.

¹⁹ Khoeqshniq thunq me on niwn Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein la kamhunq panq ha on jo de. Tne me khe niwn tauthi khe niwn paukhu gan nu jo de. Neq khiwn la txaan ka niwn, khoeqmri niwn, mxeva niwn, kaulin mhiwn niwn, khoeqmie the glein ji kalie niwn on jo de.

Nuipuidi he Tuixein

12 Neq khiwn la khoeqshan me m'an than jauhoe hoi thaan niwn tauthon haan de thaw jo de.

Nuipuidi long de la kniq gan kh'aw he kashieq ha, xa konq me akhaw thyn ha aqshi xale ni de kauruiq niwn luqkhu la aluq me on jo de. ² Ama la kyqli on jo de. Ama la kapien nene by de tkhoen ajaw naq by ha xanq jo de.

³ Neq khiwn la khoeqshan me ave axy niwn m'an than jauhoe hoi thaan niwn tauthon haan de thaw beqtyn jo de. Tuixein kaulin aglein mie de thaw jo de. Ama la aluq the shri de on ha akin joen xaq de on jo de. Ama iwn aluq ji me xandi luqkhu haan haan de on jo de. ⁴ Ama iwn atxuqkhoi he khoeqshan me on niwn aqshi tausuu thunq de iwn tausuu de gan hoishaw ha klena kauniq me mxa jo de. Tuixein la naqpi kapien nene niwn nuipuidi maq me kdoe ha naqpi kapien la ktanle m'jieq than oen ha on jo de.

⁵ Nuipuidi tneq la spa naqpadi pi gan kapien jo de. Ama la khoeqra neq me on niwn khimi axylpi ji gan

shin du he mkaw man de. Naqpi gan Kniqkhoeqmaq he Ama iwn knoenqna me mhenq by jo de. ⁶ Nuipuidi neq la ama avuiq Kniqkhoeqmaq mxiw ha khe niwn mtynq, dethunq xaupan me kauxui jo de. Tneq menan ama ji la nuipuidi gan niqva 1,260 (shtun de he lienbe ni de he xuitru) de xinxi mnau by jo de.

⁷ Ama ji la khoeqshniq me sie katy u jo de. Thoeq glein Mikheila he ama iwn thoeq ji la tuixein he ama iwn thoeq ji gan ty u jo de. Tuixein he ama iwn thoeq ji la ty by beqtny jo de. ⁸ Gadema tuixein la knaq by y jo de. Dyde khoeqshniq me ama he ama iwn thoeq ji on than dan by y dy jo de. ⁹ Tuixein glein he ama iwn thoeq ji gan khoeqshniq kon mthoe by vi jo de. Tuixein neq la Saten xuipei naha kauq niwn veshin iwn mxuiq jo de. Ama he ama txuiq xui niwn thoeq ji he vaan de klena kauniq me mthoe by vi jo de. Saten xuipei la khimi ji gan ajie ji sha than m'jon jo de.

¹⁰ Khiwn la khoeqshniq me atxaw glein haan de gan ke the jo de. "Ave la Kniqkhoeqmaq la ama iwn khimi ji gan txon man de. Kniqkhoeqmaq la ama iwn bohan gan kakon ha khoeqra neq gan xandi he mkaw man de. Ave la ama xieq niwn Khristu la ama iwn aqna gan mnui man de. Saten xuipei la Kniqkhoeqmaq maq me kdoe ha me ji iwn yn niwn aphau ji gan mxun mniq bi ha on jo de. Ave la Saten xuipei gan khoeqshniq kon mkhanqrauq by vi jo de. ¹¹ Me ji iwn yn niwn aphau ji la mhauq pi iwn athi he, ama ji thuiq niwn khuitan niwn kthanq dhan he Saten xuipei gan knaq dy jo de. Ama ji la ashau gan poe ha diw than mtien de mxiw pypy jo de. ¹² Dyde khoeqshniq he tneq me on niwn thoeq ji jy, hoelihoelanq u ja. Gadema klena kauniq he laha me on niwn ji la dhanshi niwn katon man jo de. Anan pui la nan ji me naskrha dy de. Ama la jauhoe akdoe thaw thaan jo de. Nagy de tkhoen mei nala ama maqtanq sha than ktiw la sxiw de ga dy de naniwn mny de tkhoen jo de" naha haw jo de.

¹³ Tuixein la axy niwn thoeq ji ama gan khoeqra me mthoe by niwn gan mny degan spa naqpadi pi kapien niwn nuipuidi gan xui jo de. ¹⁴ Nuipuidi neq la tuixein arhaan kon loe than, dethunq xaupan me ama than mxiw ha khe niwn mtynq me k'jau de dan than tmuq glein iwn amkhien he niwn amkhien phanphan ni de gan dan jo de. Tneq me ama ji la nuipuidi neq gan shni thunq de he akhoi de anienmrien mnau by man de.

¹⁵ Tuixein la ama amkha kon tui gan jiema he mthoe jo de. Tynygy he nuipuidi gan tui he k'jauq man than sha jo de. ¹⁶ Gadema klena kauniq la nuipuidi gan klonq by jo de. Klena kauniq la ama mkha gan an ha akhoeq glein haan de thaw ha tuixein mkha kon mthoe niwn tui gan m'jieq khja by vi jo de. ¹⁷ Tuixein la nuipuidi gan kdoe thaw ha Kniqkhoeqmaq iwn t'ja ji gan kneq ha Jeishu Khristu la mnui niwn khuitan niwn gan kshiwn niwn ama iwn kban niwn nuipuidi iwn spi ji gan ty than

lyiw jo de. ¹⁸ Tuixein la lahaw tvaqmlan me kdoe ha on jo de.

Philu glein mie ni de

13 Philu glein mie de la laha thunq kon phoe niwn gan ke nu jo de. Philu glein tneq me aluq the shri de he akin joen xaq de on jo de. Atkin ttyn me luqkhu the de on jo de. Aluq ttyn me neq la Kniqkhoeqmaq iwn amiq gan nu y san y niwn pie he tri ha khe jo de. ² Ke nu niwn philu la tkeqjurie he ththein jo de. Ama akhaw la tvyn iwn akhaw he, amkha la lhun iwn amkha he jo de. Tuixein la philu gan ama iwn bohan, ama knoenqna he aqna glein gan poe by jo de. ³ Philu iwn aluq haan de me diw she niwn tmaq on jo de. Gadema diw she niwn tmaq la hoi dy jo de. Kledi kauniq me on niwn khimi ji la m'an u ha philu txuiq xui u jo de. ⁴ Khimi axylpi ji la tuixein txuiq xui ha spaq u jo de. Nagy de tkhoen mei nala tuixein la ama iwn aqna gan philu gan poe by de tkhoen jo de. Ama ji la philu gan ma spaq u jo de. Khimi ji la, "Ape la philu he bohan on mei. Ape la neq gan ty ha knaq de mei" naha haw u jo de.

⁵ Philu la amama gan kathoeq ha Kniqkhoeqmaq gan nu y san y haw than dan jo de. Ama la xuiqliq de he xa ni de aqna on jo de. ⁶ Ama la Kniqkhoeqmaq, ama iwn amiq, ama on niwn mtynq he khoeqshniq me on niwn ji gan nu y san y haw ha tkin than dan jo de. ⁷ Ama la Kniqkhoeqmaq iwn khimi ji gan ieqxau ha ty ha knaq than dan jo de. Ama la khoeq ttyn, axui ttyn, pie amjy mjy haw niwn khimi axylpi ji gan mkaw than ma aqna poe by jo de. ⁸ Kledi kauniq me on niwn khimi axylpi ji la philu gan spaq u man de. Kniqkhoeqmaq la khoeqra neq gan mriw ha y man de niq kon tshautkhon ashau gan dan niwn khimi amiq gan tri niwn saboi thunq me amiq kauruiq niwn khimi ji mkrhe spaq y jo de. Saboi neq la khimi ji mthi by niwn mhauq pi he klau niwn jo de.

⁹ Nan ji me knaqkhin on niwn khimi ji la kneq u ha de. ¹⁰ Kniqkhoeqmaq la yn niwn khimi ji gan mron thunq me on than mshyn de nala mron thunq me on ha de. Kniqkhoeqmaq la yn niwn khimi ji gan kei he diw than mshyn de nala kei he diw ha de. Dyde Kniqkhoeqmaq gan yn niwn khimi ji la neremsausau niwn gan amlunq shaukre kau-iw ha khushlu yn ha de.

¹¹ Khiwn la ave axy niwn philu mie de la kledi thunq kon thaw niwn gan ke nu jo de. Ama me mhauq pi atkin he atkin joen ni de on jo de. Ama la tuixein mie de he tpe jo de. ¹² Ama la kausy iwn philu iwn hoe niwn aqna gan ama tusa kakon jo de. Ama la khoeqra he khoeqra neq me on niwn khimi ji gan diw she niwn tmaq kon hoi niwn philu gan spaq u than sha jo de. ¹³ Kaukiwn iwn philu la m'an than hoi niwn tauthon glein ji gan sha jo de. Khimi axylpi ji tkhoen ha on

toen me khoeqshniq kon klana kauniq me me gan mxa jo de. ¹⁴ Ama la kausy xiw philu tusa me tauthon ji gan mnui than dan jo de. Tauthon tneq ji he ama la khoeqra neq me on niwn khimi axylipi ji gan m'jon ha lan kman than sha jo de. Kei tmaq ksa ha xinq ja man niwn kausy iwn philu iwn amoen gan sha than khoeqra neq me on niwn khimi ji gan sin by jo de. ¹⁵ Kaukiwn iwn philu la kausy iwn philu iwn amoen me ashau unq than dan jo de. Dyde amoen la tpe de dan ha ama gan spaq y niwn khimi axylipi gan mthi than sin jo de.

¹⁶ Philu tneq la khimi axylipi ji, tangoe niwn, tangoe y niwn axylipi ji, kaurein, shanre, tanna, loe niwn khimi ji gan akoe t'a phan me, sy y la, aluqktie me alon he atny haan de sha jo de. ¹⁷ Atny tneq on y la ape ma joeq ha y, xaanq ha y de. Atny tneq la philu iwn amiq, ama amiq iwn nebe jo de.

¹⁸ Dyde pethon on de ne de. Mnythoenq niwn khimi on la philu iwn nebe gan tie ja. Neq la khimi lonq de iwn nebe jo de. Ama iwn nebe la lienbe tru de he xuitru de he tru (666) jo de.

Mhauq pi he Ama txon niwn khimi ji

14 Neq khiwn gan ke tkhoen jo la Zi'un tkoenq kon me mhauq pi he vaan de khimi 144,000 (mdinq de he juni mliq de he shtun mliq) de kdoo ha on niwn gan nu jo de. Ama ji iwn luqktie ji me ama iwn amiq he Pe-e Kniqkhoeqmaq iwn amiq gan tri ha khe niwn jo de. ² Ke la khoeqshniq kon txeinq glein iwn tui dhoe niwn atiwn he, mxeiva he niwn atiwn haan de gan the jo de. Ke the niwn atiwn tneq la tietiwn kava ji va niwn tietiwn tiwn he ga de. ³ Khimi lonq mding de he juni mliq de he shtun mliq (144,000) de la knoenqna, ashau xinq niwn tetwa mliq de he ktoenkyn ji maq me kdoo ha alon kautha xuiq u jo de. Kniqkhoeqmaq tkan niwn khimi (144,000-lonq mding de he juni mliq de he shtun mliq) de mkrhe nien alon neq gan xuiq de thoeng ga de. Axy niwn khimi ape ma alon neq gan xuiq de thoeng y de. ⁴ Ama ji la indon sha y man niwn khuitan niwn shre tlaq ji jo de. Ama ji la mhauq pi lyiw niwn ttyn me xui poe u jo de. Kniqkhoeqmaq la khoeqra neq me kban niwn khimi ji kon txon by niwn khimi ji jo de. Khimi neq ji la Kniqkhoeqmaq he mhauq pi me kanmaq xiw a ha poe niwn saqvuiq saq the ji he jo de. ⁵ Ama ji la ape niq khaq gan ma bau y, ajie ji bi than on y jo de.

Thoeq lonq thunq de

⁶ Neq khiwn gan ke tkhoen jo la khoeqshan me k'jau ha on niwn axy niwn thoeq gan ke nu jo de. Ama la tshautkhon kthanq ghoi gan klana kauniq iwn khimi ji me, khoeq ttyn, axui ttyn, pie amjy mjy haw niwn khimi ji me thuiq jo de. ⁷ Ama la atxaw glein he,

"Kniqkhoeqmaq gan xiq u ha mthoeq u ja. Nagy de mei nala ama la khimi ji gan tautun mkhoi than aktiw la thaw dy de. Khoeqshniq, klana kauniq, laha tuixinq tui shaupun gan mriw niwn Kanma gan spaq u ja," naha haw by de.

⁸ Ave thoeq lonq de la khoeqshan kon xui mliriw ha, "Babeilun kun glein pry dy de, kun glein la pry dy de. Ama la khoeqra neq me on niwn khimi axylipi gan dijiekre niwn he ajie sha than kady niwn juq tui gan ni he than sha jo de," nade.

⁹⁻¹⁰ Lonq thunq de mki thoeq ma xui mliriw ha, "Philu he ama iwn amoen gan spaq niwn khimi axylipi, ama ji aluqktie ji he akoe ji me philu iwn atny on niwn khimi ji gan Kniqkhoeqmaq la akdoo thaw ha mkrau ishun than shaukhoen poe by man de. Ama la khatu niwn juq tui gan khau me thein ha ni he beshe he kkrhau man de. Ama ji la sepin seryiw niwn thoeq ji he Mhauq pi maq me ken he kan niwn me thunq me mkrau ishun neremsausau man de. ¹¹ Mkrau ishun poe niwn me iwn mekhoe la akonq me tshautkhon poe man de. Philu he ama iwn amoen gan spaq niwn khimi ji he ama amiq iwn atny on niwn khimi ji la mxun mniq neremsausau voivoi u man de," naha atxaw glein he xanq jo de.

¹² Neq haw de ne niwn la Kniqkhoeqmaq iwn khimi ji la amlunq shaukre kau-iw ha de. Kniqkhoeqmaq iwn t'ja ji gan kneq ha Jeishu gan khushlu yn u ha de nade. ¹³ Khoeqshniq iwn atxaw haan de la, "Neq gan tri. Ave ktiw kon Kanma iwn maqtanq gan sha ha diw niwn khimi la aghoi dan man de," naha ke the jo de. Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la, "Sy ja de. Ama ji la khuitan aghoi gan dan man de. Ama ji msha xau maqtanq gan sha niwn kon knau ha hoelihoelanq u man de. Ama ji sha niwn maqtanq ghoi ji la ama ji he vaan man xui man jo de" naha haw jo de.

Kaukiwn xiw tautun mkhoi than manthon niwn

¹⁴ Tkhoen beqtyn jo la khoeqni kaulun gan ke nu jo de. Khoeqni konq me knoenq niwn lonq de la khimi spa he ththein jo de. Ama iwn aluq me xoiq luqkhu he ama iwn akoe me la noenqriw niwn soekra joen de on jo de. ¹⁵ Ave axy niwn thoeq la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein kon thaw ha khoeqni konq me knoenq ha on niwn gan atxaw glein he xanq by jo de. "Soekra gan la ha a ga pan ja. A than ktiw la tiwn dy de. Khoeqra me on niwn athe ji la a than miq dy de," na by de. ¹⁶ Dyde khoeqni konq me knoenq ha on niwn lonq die niwn la soekra gan khoeqra me hoi ha, athe avui ji gan a jo de.

¹⁷ Neq khiwn gan tkhoen beqtyn jo la khoeqshniq thunq iwn Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein iwn ave axy niwn thoeq la nathaw jo de. Ama me ma noenqriw niwn soekra joen de on jo de. ¹⁸ Khiwn degan me gan

tkhoenqni ha niwn thoeq la luisui sha niwn inshdie kon vy jo de. Ama la noenqriw niwn soekra kshiwn niwn thoeq gan atxaw glein he xanq by jo de. "Soekra gan la ha sbjie ka iwn sbjie the a ja. Nagy de mei nala sbjie the miq dy de tkhoen jo de," na by jo de. ¹⁹ Dyde thoeq la soekra gan khoeqra me mhoiq ha aka iwn sbjie the gan a jo de. Sbjie the ji gan sbjie tui tpoe niwn mtynq me tkhaw jo de. Tneq la Kniqkhoeqmaq iwn akdoe he shaukhoen poe niwn kthanq gan haw ne niwn jo de. ²⁰ Ama ji la sbjie the gan kun xanq iwn sbjie tui tpoe niwn khunq me nien jo de. Sbjie tui tpoe niwn mtynq kon athi loejaq than jo de. Athi loe niwn la mein lienbe ni man he shau ha pei baan man he nau jo de.

Kaukiwn xiw riena ji

15 Neq khiwn gan khoeqshniq me tkhoen jo la axy niwn hoe ha m'an than hoi niwn tauthon gan ke nu jo de. Riena oe shri de gan mhenq niwn thoeq long shri de on jo de. Neq la Kniqkhoeqmaq iwn akdoe gan kaukiwn xiw mnui de tkhoen neq la kaukiwn xiw riena jo de.

² Khiwn la me he roe niwn koimle he ththein mseryiw niwn kaanq he niwn gan ke nu jo de. Philu, ama iwn amoen, nebe he mnui niwn ama amiq he niwn long de gan knaq niwn ji gan ke nu jo de. Ama ji la koimle he ththein mseryiw niwn kaanq tein me kdoe ha Kniqkhoeqmaq poe by niwn tietiwn gan kshiwn ha on u jo de. ³ Ama ji la Kniqkhoeqmaq iwn tanna, Mawshei iwn alon he Mhauq pi iwn alon gan xui u jo de. Alon la, "Kanma Kniqkhoeqmaq jy, nan la Bohan Hoe Xiw than jo de.

Nan sha niwn maqtanq ji la jauhoe hoe than ha m'an than hoi jo de.

Khimi axylipi ji iwn xandi jy,

nan iwn alan ji la jauhoe mdimkhiw ha khuitan than jo de.

⁴ Kanma jy, khimi ttyn la nan gan naxiq ha namthoeq man jo de.

Nan long de mkrhe sepin seryiw niwn ga de. Khoeqra neq me on niwn khimi axylipi ji la nan me vy ha spaq u man de.

Nagy de mei nala nan iwn mdimkhiw niwn maqtanq ji gan khimi axylipi ji nu pi dy de tkhoen jo de,"

naha xui jo de.

⁵ Neq khiwn gan ke tkhoen jo la khoeqshniq me on niwn Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein thunq iwn te thunq iwn sepin seryiw xiw niwn thunq iwn mtynq la kamhunq panq niwn gan nu jo de. ⁶ Riena oe shri de gan mhenq niwn thoeq long shri de la Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein kon thaw by jo de. Ama ji la sepin seryiw ha kvanphra niwn kh'aw kaulun gan kashieq ha thtxan me xoiq xuinoen gan kak'ien u jo de. ⁷ Ashau xinq niwn tetwa mliq de thunq iwn long de la tshautkhon ashau xinq niwn Kniqkhoeqmaq iwn akdoe he koi niwn xoiq kauphi shri de gan thoeq long shri de me poe by jo de. ⁸ Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein la Kniqkhoeqmaq iwn mimoen he ama iwn bohan dhan he mekhoe he koipy jo de. Dyde thoeq long shri de mhenq niwn riena oe shri de khiw y man niwn mtien de tbutran glein thunq me ape ma koen ha dan y jo de.

Kniqkhoeqmaq iwn kdoe glein

16 Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein kon thoeq long shri de gan atxaw glein he haw niwn gan ke the jo de. Atxaw la, "Lyiw ha Kniqkhoeqmaq iwn akdoe he koi niwn kauphi the shri de gan klena kauniq me tkhawxu ja" na by de.

² Kausy xiw thoeq la lyiw ha ama iwn kauphi gan klena kauniq me tkhawxu jo de. Tynygy degan philu iwn atny on niwn khimi he ama iwn amoen gan spaq niwn khimi ji me kiedukieda than ha mkrau niwn tmaq thaw by jo de.

³ Long ni de mki thoeq la ama iwn kauphi gan laha me tkhawxu jo de. Tui la diw niwn khimi long de iwn athi he kkrhau ha laha thunq me ashau xinq niwn tetwa ji la diw khja by vi jo de.

⁴ Long thunq de mki thoeq la ama iwn kauphi gan jiema he tuixinq tui shaupun me tkhawxu jo de. Neq ji la axylipi athi kkrhau pi by vi jo de. ⁵ Tui gan tkhoenqni ha niwn thoeq la, "Sepin niwn Kniqkhoeqmaq jy, nan la jadiwn, veniq on ja voivoi niwn Kniqkhoeqmaq jo de. Nan tautun mkhoi niwn la khuitan jo de. ⁶ Ama ji la Kniqkhoeqmaq gan yn niwn khimi ji he phoishma ji gan mthi ha loe jo de. Dyde nan la ama ji gan ni than athi poe by jo de. Ama ji la ama ji he kba niwn gan dan niwn jo de," naha haw niwn gan the jo de. ⁷ Luisui sha niwn inshdie kon atxaw haan de la, "Bohan Hoe Xiw niwn Kanma, Kniqkhoeqmaq jy, nan iwn tautun mkhoi niwn la khuitan ha mdimkhiw jo de" naha haw niwn gan ke the jo de.

⁸ Khiwn la long mliq de mki thoeq la ama iwn kauphi gan kniq kong me tkhawxu jo de. Kniq la ama iwn abiq he khimi ji gan anqxau than poe jo de. ⁹ Khimi ji la biq xixau niwn me an xau by ha riena ji kong me aqna on niwn Kniqkhoeqmaq gan nu y san y haw ha tkin u jo

de. Gadema ama ji la ajie kon anon dan y, Kniqkhoeqmaq gan ma mthoeq y jo de.

¹⁰ Khiwn la long baan de mki thoeq la ama iwn kauphi gan philu iwn knoenqna konq me tkhawxu jo de. Philu iwn khoeq la vinqthunq vi jo de. Khimi ji la neremsausau by de tkhoen ama ji afa kat'eq than jo de. ¹¹ Ama ji la kiedukieda niwn tmaq thaw by ha naqx-in by de tkhoen khoeqshniq me on niwn Kniqkhoeqmaq gan tk in u jo de. Gadema ama ji la ajie kon anon dan y jo de.

¹² Khiwn la long tru de mki thoeq la ama iwn kauphi gan Eiphare jiema glein me tkhawxu jo de. Tui la kanq-phyn ha kniqshie phan iwn vy niwn xandi ji avuiq lan gan mxiw jo de. ¹³ Ke la uipui he ththein niwn anan long thunq de gan nu jo de. Ama ji la tuixein amkha, philu amkha he, phoishma he ajiwn sha niwn ji iwn amkha kon thaw jo de. ¹⁴ Ama ji la tauthon ji sha thoeng niwn anan ji jo de. Ama ji la khoeqra axylypi me lyiw ha xandi ji gan sie katy than lun jo de. Tneq la Bohan Hoe Xiw niwn Kniqkhoeqmaq iwn tautun mkhoi niwn mniq jo de.

¹⁵ Kanma la, "Kneq ja. Ke la tiexu long de vy beshe he vy man de. Ktheq ha ienau thonnau mriekie ha apypy niwn khimi la aghoi dan man de. Tynygy nala ama la khimi ji maq me ienau thonnau klauq lyiw y, k'ja mx-exe kkrhau y man de," na by de. ¹⁶ Khiwn la anan ji la Heibru pie he Amageidun naha kauq niwn mtynq me xandi ji gan vaan de lun by jo de.

¹⁷ Long shri de mki thoeq la ama iwn kauphi gan kli thunq me mhie jo de. Tbutran glein iwn knoenqna kon atxaw glein haan de la, "Khiwn dy de" naha haw jo de. ¹⁸ Tne me txaan ka niwn, khoeqmri niwn, mxewa niwn atiwn he kaulinpu mhiwn niwn on jo de. Kledi kauniq me khimi ji on de niq kon xinq man ma nygy hoe niwn kaulinpu mhiwn kau ve y de. ¹⁹ Babelun kun glein la shei thunq de alala than jo de. Khoeq tyn me on niwn kun ji la pjau khja vi jo de. Kniqkhoeqmaq la Babelun kun glein gan ta jo ha ama iwn akdoe kauphi iwn khatu niwn juq tui gan ni he jo de. ²⁰ Kledi kauniq kahiwn ha mra kauniq axylypi ji he tkoeng ji la lauq khja vi jo de. ²¹ Khoeqshan kon pon haan lienbe de li niwn khoeqmie the ji la khimi ji kon me kalie jo de. Kniqkhoeqmaq la khimi ji me khoeqmie the hoebu niwn gan xui he by de tkhoen ama ji la Kniqkhoeqmaq gan tk in u jo de.

Nuipuidi pjau

17 Khiwn la kauphi the shri de kashiwn thoeq long shri de iwn long de la ke me vy ha, "Vy ja. Kniqkhoeqmaq la nuipuidi pjau gan nagy shaukhen poe de mei naniwn ke namnui man de. Nuipuidi pjau neq la jiema amdaw ji tein me on niwn kun he ththein jo de. ² Klana kauniq me on niwn xandi ji la nuipuidi

pjau neq he nuipui sha ha kman u niwn de. Khoeqra me on niwn khimi ji la jiekre he niwn juq tui gan ni u ha mxui u lau vi de," na by de.

³ Sepin Seryiw niwn Muixaq la ke gan namkaw ha thoeq la dethunq xaupan me namhenq jo de. Tne me ke la philu kaulin konq me knoenq ha on niwn nuipuidi long de gan nu jo de. Philu akyq me Kniqkhoeqmaq gan nu y san y tri niwn amiq ji on jo de. Ama me aluq the shri de he atkin joen xa de on jo de. ⁴ Nuipuidi neq la ienau thonnau kaulin he avanq hoe niwn athonathau gan kashieq kana jo de. Ama la xoiq he sha niwn ji, avanq hoe niwn txun, plei ji he kamsyn jo de. Ama koe menan xoiq khau haan de gan kshiwn jo de. Khau tneq la ama iwn jiekre niwn kniwnqna ji he koi jo de. ⁵ Ama iwn luqkie menan, "Babelun kun glein, nuipuidi pjau axylypi ji iwn noi-oi, kniwnqna ji iwn noi-oi," naha mxaw ha khe niwn amiq gan tri ha khe jo de. ⁶ Nuipuidi neq la Kniqkhoeqmaq gan yn niwn khimi iwn athi he, Jeishu gan khushlu yn de tkhoen khimi ji mthi niwn khan ha niwn khimi ji iwn athi gan ni ha mxui niwn gan ke nu jo de.

Ama gan nu jo la ke la jauhoe m'an than jo de. ⁷ Thoeq la ke gan, "Nagy de tkhoen m'an niwn mei," naha nadiwnq jo de. Nuipuidi neq iwn mxaw ha haw de ne niwn, ama kasi niwn aluq the shri de he atkin joen xa de on niwn philu iwn mxaw ha haw de ne niwn gan ke nathuiq by man de. ⁸ Nan nu niwn philu neq la kausy gan ashau xinq gadema ave la adiw ga dy de. Neq la kxau khoeq kon thaw ha Khristu la ama gan phjau by man de. Kledi kauniq gan mriw y man de niq kon tshautkhon ashau gan dan niwn khimi amiq gan tri niwn saboi thunq me ama ji amiq gan tri ha khe y niwn khimi axylypi ji la philu gan nu degan m'an u man de. Neq la kausy gan ashau xinq gadema ave la adiw ga de. Gadema ama la vy beqryn man de.

⁹ "Dyde kneqthoenq niwn he pethon on de ne de. Aluq the shri de la nuipuidi knoenq ha on niwn tkoeng the shri de gan haw de ne niwn jo de. Ama ji la xandi long shri de gan haw de ne niwn jo de. ¹⁰ Xandi long baan de la diw dy de. Long tru de mki la ave mkaw ha on jo de. Long shri de mki la vy y man de. Vy degan ama la tna man mkaw ha ga de. ¹¹ Kausy gan la ashau xinq ha ave la diw vi niwn philu la long t'ja de mki xandi jo de. Ama la long shri de thunq iwn long de niwn jo de. Ama la pjau than ga de.

¹² "Nan nu niwn atkin joen xa de la mkaw than aqna dan y man niwn xandi long xaq de jo de. Gadema ama ji la philu he vaan de tna man xandi ji he mkaw than aqna dan man de. ¹³ Ama ji la ama ji iwn bohan he aqna gan philu me poe than amlunq vaan de on u jo de. ¹⁴ Ama ji la vaan de Mhauq pi gan ieqxau ha ty u man de. Gadema Mhauq pi la ama he kauq ha xieq niwn tiesa on niwn atxuiq ji he vaan de neq ji gan knaq man de. Nagy de mei nala ama la kanma axylypi iwn Kan-

ma, xandi axylipi iwn Xandi de tkhoen jo de," naha haw jo de.

¹⁵ Thoeq la ke gan, nan nu niwn nuipuidi pjau knoenq niwn tui ji la khoeq ttyn, axui ttyn, pie amjy mjy haw niwn khimi ji gan haw de ne niwn jo de.

¹⁶ Nan nu niwn atkin joen xa de he philu la nuipuidi pjau gan mtiwliw man de. Ama ji la nuipuidi me on niwn ji gan la pi ha ienau thonnau on y klauq khe by man de. Ama iwn ana gan sa ha me he mtoi ha phjau by man de. ¹⁷ Kniqkhoeqmaq iwn mshyn he sha than ama la ama ji amlunq me thein by jo de. Ama ji la philu gan mkaw than aqna poe than ama ji amlunq vaan de on de. Ama ji la Kniqkhoeqmaq iwn tryiw niwn ji koipy de mtien man neq ji tynygy sha u man de.

¹⁸ "Nan manthon niwn me nu niwn nuipuidi neq la khoeqra neq iwn xandi ji gan mkaw niwn kun glein jo de," naha haw by jo de.

Babeilun kun pry niwn

18 Neq khiwn gan ke la khoeqshniq kon skrha niwn thoeq longq de gan nu jo de. Ama me hoe niwn aqna on jo de. Ama iwn mimoen he khoeqra gan kvanphra he jo de. ² Ama la atxaw glein he xanq jo de. "Babeilun kun glein la pry dy de. Anan pui ji he kxau ji mkrhe ave kun tneq me on u jo de. Proepra niwn tva narunnaraan ji la tneq me on jo de. ³ Khoeqra neq me on niwn khimi axylipi ji la dijekre niwn he ajie sha than kady xinxiwn niwn Babeilun kun iwn juq tui gan ni u dy jo de. Khoeqra me on niwn xandi ji la nuipuidi neq he kman kre dy de. Khoeqra neq me on niwn mkun kasha ji la nuipuidi neq iwn zin khan than woenshen ji gan oeda de tkhoen kaurein ji kkrhau u jo de."

⁴ Khiwn la ke la khoeqshniq kon atxaw haan de gan the jo de.

"Ke iwn khimi ji jy,

Babeilun kun kon nathaw u ja.

Dyde nan ji la

Babeilun kun iwn khimi ji

ajie sha niwn me kauruiq y de.

Kniqkhoeqmaq la kun neq gan

shaukhoen poe beshe he

nan gan shaukhoen

napoe y man de.

⁵ Ama iwn ajie ji la

khoeqshniq me

thaw thaan than

mtun u jo de.

Kniqkhoeqmaq la

ama sha niwn

maqtanq shi ji gan

ta by jo de.

⁶ Kun iwn khimi ji la

axy niwn khimi ji gan

a'shi ji sha beshe he

ama ji gan sha u ja.

Ama ji sha niwn khaan y

mki ni man xoitha u ja.

Axy niwn khimi ji avuiq

ni than Babeilun kun iwn

mxiw niwn khatu niwn

juq tui khaan y

xinq ni de mki khatu niwn

juq tui gan ni than

ama avuiq mxiw ja.

⁷ Kun tneq la ama gan

kamthoeq ha

zin khan ha woenshen he

on he tlele

ama neremsausau niwn he

mlunqma than sha ja.

Ama amlunq me

kathoeq niwn la,

'Ke la xandi noi longq de jo de.

Xoemoen sy y jo de.

Ke la ape niq khaq gan ma

amlunqma de naniwn on y de,'

naha haw jo de.

⁸ Dyde Babeilun kun la

tynygy kathoeq de tkhoen

niq man la

Kniqkhoeqmaq la

ama gan anonanaq,

ama khie niwn ji

diw niwn he mxan

kloeloe niwn gan

katonq he man de.

Tautun mkhoi niwn

Kanma Kniqkhoeqmaq la

bohan on de tkhoen

Babeilun kun gan

me he phjau man de,"

naha haw jo de.

⁹ Nuipuidi neq he vaan de kman ha zin khan than

woenshen ji he on u niwn khoeqra neq me on niwn

xandi ji la nuipuidi neq gan kan niwn mekhoe gan nu

ha xa ha mlunqma u man de. ¹⁰ Ama ji la kun kon xan-

qla me kdoe ha nuipuidi neq iwn neremsausau niwn

me kauruiq than xiqsa man de. Ama ji la, "O, Kun glein

Babeilun jy, nan iwn bohan hoe ve niwn la ave dhanshi

lau vi bui. Dhanshi lau vi bui. Kniqkhoeqmaq la nan

gan tna shei man la shaukhoen poe ga dy de," naha

haw u jo de.

¹¹ Khoeqra me on niwn mkun kasha ji ma ama ji iwn

mkun ji gan xaanq than khimi ape ma on y de tkhoen

ama avuiq xa ha mlunqma u man jo de. ¹²⁻¹³ Ama ji iwn

mkun ji la xoiq, tkaan, avanq hoe niwn txun, plei,

hoibaw niwn kh'aw sha, asha kaulin, phei, sepin seryiw

ha kvanphra niwn kh'aw ji on jo de. Mnanqvin niwn adi he niwn thekon narunnaraan, shawshe fa, avanq hoe niwn thekon, kri, shin, txun kaulun ji he sha niwn woenshen ji on de. Mnanqvin niwn thekon, mashala amdaw, mnanqvin niwn mra, mnanqvin niwn athau ji on de. Sbjie tui, shiqtui, gjun adi, gjun a'ni, xauboi ji, mhauq ji, sphu ji, sphu ji xie niwn xie'ieq ji, tanna, khimi iwn ashau ji on jo de. Tne axylipi ji gan Babelun kun me joeq u jo de. ¹⁴ Mkun kasha ji la, "Nan ne niwn hoi niwn woenshen ji la lauq khja dy de. Nan iwn kaurein niwn ji, kvanphra niwn ji la lauq khja dy de. Tne ji gan nan ape niq khaq gan ma dan y dy de," naha haw by u jo de.

¹⁵ Babelun kun gan kajiwn ha mkun ji gan joeq ha kaurein niwn khimi ji la kun tneq iwn neremsausage niwn me kauruiq de xiqsa de tkhoen xanqla kon kdoe ha xa ha mlunqma jo de. ¹⁶ "O, Kun glein jy, nan la dhanshi lau vi bui. Dhanshi lau vi bui. Nan la hoibaw niwn kh'aw sha, asha kaulin gan kashieq ha xoiq, avanq hoe niwn txun, plei ji he kamsyn jo de. ¹⁷ Nanma me on niwn kaurein niwn ji la tna shei de he lauq khja dy de," naha xa xanq sha jo de.

Shanphoe ji gan mlon pe kashiwn ji, shanphoe kasi khlonq ji, shanphoe sha ji, tui lan he mkun kasha axylipi ji la xanqla kon kdoe ha on u man de. ¹⁸ Kun tneq gan kan niwn me iwn mekhoe atun me poe niwn gan nu by la ama ji la, "Kun glein neq he ththein niwn la kun tne on be man mei," naha xa u jo de. ¹⁹ Ama ji la kledi gan ama ji aluq konq me mliw ha, "O, Kun glein jy, nan la dhanshi lau vi bui. Dhanshi lau vi bui. Laha gan kaq ha mkun sha niwn shanphoe kanma ji la nan iwn kaurein niwn dhan he tkaan ji amdaw on u jo de. Nanma me on niwn kaurein niwn ji la tna shei de he lauq khja dy de," naha xa ha mlunqma jo de.

²⁰ "Khoeqshniq thunq me on niwn ji jy, Kniqkhoeqmaq la Babelun kun gan phjau dy de tkhoen hoelihoelanq u ja. Kniqkhoeqmaq gan yn niwn khimi ji, tloe ji, phoishma ji hoelihoelanq u ja. Nan ji gan ama nasha niwn avuiq Kniqkhoeqmaq la ama gan shaukhoen poe by dy de," naha haw jo de. ²¹ Khiwn degan bohan on niwn thoeq long de la krieshun glein tie de on niwn txun the de gan la ha laha me mxaku jo de. Ama la, "Tynygy he ama la Babelun kun glein gan aan he mxatrhoen by ha khimi ji la ave xinq man kun tneq gan nu ha y man de. ²² Babelun kun menan tietiwn ti niwn, alon xui niwn, phli tun niwn, baw tun niwn ji atiwn gan khimi ji la ape niq khaq gan ma the ha de sy y de. Thoenq niwn maqtanq kasha axylipi ji la lauq man de. Krieshun ji krie niwn atiwn ji gan khimi ji la the ha y man de. ²³ Babelun kun me shimetky iwn kvan niwn la ave xinq man kvan ha y dy de. Indon sha niwn shre he tlaq xini iwn atxaw ji gan the ha y dy de. Babelun kun iwn mkun kasha ji la khoeqra neq menan bohan on ni-

wn khimi ji kkrhau jo de. Nan la pru niwn ji he khimi ji gan bau ha m'jon he jo de," naha thoeq la haw jo de.

²⁴ Kniqkhoeqmaq la Babelun kun gan shaukhoen poe jo de. Nagy de tkhoen mei nala phoishma ji iwn athi, Kniqkhoeqmaq gan yn niwn khimi ji iwn athi, khoeqra neq me khimi ji mthi niwn khimi axylipi iwn athi loe niwn gan kun tneq me nu jo de.

Khoeqshniq menan hoelihoelanq niwn

19 Neq khiwn gan khoeqshniq thunq iwn khimikie ji iwn atxaw he niwn gan the jo de. Neq ji la, "Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u shi. Kniqkhoeqmaq la me ji gan txon niwn Kanma, mimoen he bohan on niwn Kanma jo de. ² Ama iwn tautun mkhoi niwn ji la khuitan ha kadikhiw jo de. Kniqkhoeqmaq la nuipuidi pjau glein gan shaukhoen poe dy jo de. Khoeqra neq iwn khimi ji gan ama he jiekre he niwn ama iwn tanna ji gan mthi de tkhoen he Kniqkhoeqmaq la nuipuidi pjau gan shaukhoen poe by dy de" naha xanq u jo de. ³ Ama ji la, "Kanma gan mthoeq u shi. Kun glein iwn mekhoe la akonq me tshautkhon man poe ja voivoi jo de" naha xanq beqryn u jo de. ⁴ Tynygy degan ktoenkyn koishy mthun mliq de he ashau xinq niwn tetwa mliq de la tbawphaan ha knoenqna konq me knoenq niwn Kniqkhoeqmaq gan spaq u jo de. Ama ji la, "Amen, Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u shi," naha xanq u jo de.

Mhauq pi iwn nuipui la niwn shni

⁵ Knoenqna konq iwn atxaw haan de la, "Kniqkhoeqmaq iwn tanna axylipi ji jy, ama gan xiq niwn khimi ji, tangoe niwn he tangoe y niwn ji, ama gan law niwn khimi ji, me ji iwn Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u shi," na jo de. ⁶ Neq khiwn gan khimikie ji atxaw he, tu-isoera niwn txeinq iwn tui atiwn he, mxeiva niwn atiwn he niwn gan ke the jo de. Ama ji xanq niwn la, "Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u shi. Me ji iwn Bohan Hoe Xiw niwn Kanma Kniqkhoeqmaq la mkaw dy jo de. ⁷ Me ji la hoelihoelanq ha hoelihoelanq u shi. Kniqkhoeqmaq gan mthoeq u shi. Mhauq pi avuiq nuipui la than ktiw la thaw dy de. Nuipuidi la ashre avuiq ama gan ama kauxiw pypy dy de. ⁸ Kniqkhoeqmaq la tlaq tneq gan sepin ha kvan niwn ienau thonau gan knaq than poe dy jo de," naha haw u jo de. Sepin ha kvan niwn ienau thonnau la Kniqkhoeqmaq gan yn niwn khimi ji sha niwn maqtanq ghoi ji nade.

⁹ Khiwn la thoeq la ke gan, "Tneq gan tri ja. Mhauq pi iwn nuipui la niwn shni me kauvi la niwn gan dan niwn khimi ji la hoelihoelanq u jo de," nade. Thoeq la msaw ha, "Neq ji la Kniqkhoeqmaq iwn khuitan niwn pie ji jo de" naha haw by jo de.

¹⁰ Ke la ama gan spaq than ama iwn khawtan me tbawphaan jo de. Gadema ama la, "Ke gan naspq nan

ja. Ke la nan he axy niwn yn niwn khimi ji he Jeishu mnui niwn khuitan niwn gan kshiwn niwn Kniqkhoeqmaq iwn tanna lonq de ga jo de. Kniqkhoeqmaq gan nien spaq ga ja. Jeishu mnui niwn khuitan niwn pie neq ji la Kniqkhoeqmaq kthanq gan thuiq than phoishma ji gan aan poe by jo de," nade.

Sphu kaulun kasi niwn Kanma

¹¹ Neq khiwn gan ke la khoeqshniq kamhunq panq ha tneq me sphu kaulun mie de kdoe niwn gan nu jo de. Kasi tneq iwn amiq la tiesa on ha khuitan niwn jo de. Ama la mdimkhiw niwn he tautun mkhoi ha sie ty jo de. ¹² Ama iwn ami ji la me he xau jo de. Ama iwn aluq me luqkhu ji amdaw on jo de. Ape ma mny y, ama mkrhe nien mny niwn amiq gan ama konq me tri ha khe jo de. ¹³ Ama la athi ji kasien shaan niwn kh'aw shau gan kashieq jo de. Ama iwn amiq la, "Kniqkhoeqmaq iwn Piemkun," nade. ¹⁴ Khoeqshniq iwn langie ji la ama atxuiq xui u jo de. Neq ji la sepin ha mlunq niwn ienau thonnau gan kana kakhu hana sphu kaulun gan kasi u jo de. ¹⁵ Khoeqra neq me on niwn khoeq ji iwn khimi axylipi ji gan knaq than ama mkha iwn noenqriw niwn kei thaw jo de. Ama la neq ji gan shin du he mkaw by man de. Ama la sbjie tui tpoe niwn mtynq gan aan he nien jo de. Ama la Bohan Hoe Xiw niwn Kniqkhoeqmaq iwn akdoe ra niwn gan mnui man de. ¹⁶ Ama iwn kh'aw shau he aphe me, "Xandi axylipi iwn Xandi, kanma axylipi iwn Kanma" naha tri jo de.

¹⁷ Khiwn degan ke la kniq konq me kdoe niwn thoeq lonq de gan ke nu jo de. Ama la khoeqshan me k'jau niwn tva ji gan atxaw glein he auq niwn la, "Vy u ja! Kniqkhoeqmaq mxiw niwn shni xaupui me vaan man vy u ja. ¹⁸ Dyde nan ji la xandi ji iwn ana, langie ktoenkyn ji iwn ana, langie ji iwn ana, sphu ji he kasi ji iwn ana, khimi axylipi ji iwn ana, tangoe niwn he tangoe y niwn, tanna he loe niwn khimi ji iwn ana gan sa u ha man de," na by de.

¹⁹ Khiwn la philu, khoeqra neq iwn xandi ji, ama ji iwn langie ji la sphu kasi he ama iwn langie ji gan ty than vaan de kalun niwn gan ke nu jo de. ²⁰ Gadema Khristu la philu he ama tausa m'an than hoi niwn tauthon ji gan sha niwn phoishma he ajiwn sha niwn ji gan nien by vi de. Tauthon tneq dhan he philu iwn amoen gan spaq niwn khimi ji he ama iwn atny on niwn khimi ji gan m'jon ve dy jo de. Khristu la philu he ama iwn phoishma gan lunlun xau niwn ken kaanq me axinq tlaug mhie by jo de. ²¹ Sphu kaulun kasi lonq de la amkha kon thaw niwn kei he axy kban niwn khimi ji gan mthi u jo de. Tva axylipi ji la tneq ji ana gan mna'au sa u ha jo de.

Shni shtun de

²⁰ Khiwn la thoeq lonq de la kxau khoeq iwn shaw he shinxui glein gan ama koe me kshiwn ha khoeqshniq kon skrha niwn gan ke nu jo de. ² Ama la tuixein neq la Saten xuipei Anan pui naha kauq niwn veshin iwn mxuiq gan nien ha shni shtun haan de mkrhien ha khe by de. ³ Thoeq la ama gan kxau khoeq me mxa by jo de. Axau khoeq iwn thawkha gan mhunq de dan y than shaw he keinkrie ha atny he sha ha khe jo de. Dyde Saten xuipei la tneq me shni shtun man on ha de. Tne aktiw me ama la khoeqra neq me on niwn khimi ji gan m'jon de dan y man de. Neq khiwn gan nien ama gan tna man mxoe ha man de.

⁴ Ke la knoenqna ji gan nu jo de. Kniqkhoeqmaq la tneq konq me knoenq niwn khimi ji gan tautun mkhoi than aqna poe jo de. Ke la Jeishu mnui niwn khuitan niwn he Kniqkhoeqmaq iwn piemkun kthanq gan thuiq de tkhoen he at'oe tbie niwn gan khan ha niwn khimi ji iwn muiqxaq gan nu jo de. Ama ji la philu he ama iwn amoen gan spaq y, akoe he aluqktie me philu iwn atny gan koeban y niwn khimi ji jo de. Ama ji axylipi la xinq beqtyn ha Khristu he vaan man shni shtun man mkaw man de. ⁵ Aban adiw ji la shni shtun haan de khiwn degan nien xinq beqtyn ha ga de. Neq la kausy xiw mki Kniqkhoeqmaq la diw niwn kon khimi ji gan xinq he beqtyn niwn jo de. ⁶ Kausy xiw mki Kniqkhoeqmaq la diw niwn kon xinq he beqtyn niwn me kauruiq niwn khimi ji la khuitan hoelihoelanq u jo de. Ama ji la xinq ni de mki diw y man de. Ama ji la Kniqkhoeqmaq he Khristu iwn maqtanq gan sha than miema ji kkrhau ha Khristu he vaan man shni shtun man mkaw man de.

Kniqkhoeqmaq iwn txieq Saten xuipei gan me he phjau niwn

⁷ Shni shtun haan de khiwn degan Kniqkhoeqmaq la Saten xuipei gan kein ha khe niwn mron kon loe he man de. ⁸ Saten xuipei la thaw ha khoeqra neq bre me on niwn khimi ji gan m'jon man de. Khoeqra neq iwn khoeq ji gan Gawga he Magawga naha kauq jo de. Saten xuipei la sie ty than khimi ji gan vaan de lun ha tvaqmlan me on niwn shraule he amdaw man de. ⁹ Ama ji la khoeqra neq bre k'jakaka lyiw ha Kniqkhoeqmaq gan yn niwn khimi ji on niwn mtynq, Kniqkhoeqmaq khie niwn kun gan tpanqliw by jo de. Gadema khoeqshniq konq me kalie by ha ama ji gan kanpiwn by vi jo de. ¹⁰ Khimi ji gan m'jon niwn Saten xuipei gan Kniqkhoeqmaq la ken me kan niwn kaanq me mxaku by vi de. Tne me philu he phoishma he ajiwn sha niwn la on tauti ga de. Ama ji la mxun, mniq tshautkhon man neremsausu by man de.

Kaukiwn xiw tautun mkhoi niwn

¹¹ Khiwn la ke tkhoen jo la knoenqna glein kaulun he tneq konq me knoenq ha on niwn lonq de gan nu jo de. Klena kauniq he khoeqshniq la lauq ha ape ma nu y dy de. ¹² Tangoe niwn he tangoe y niwn diw vi niwn khimi ji la knoenqna maq me kdoe u niwn gan ke nu jo de. Khoeqshniq me ama ji la saboi ji gan xan u jo de. Tshautkhon ashau gan dan niwn khimi ji iwn amiq tri niwn saboi gan xan u jo de. Khimi ji sha niwn gan tri niwn saboi ji gan xan u jo de. Kniqkhoeqmaq la diw niwn khimi axylypi ji la saboi tneq me tri ha khe he ama ji sha khiwn niwn ji he tlele tautun mkhoi jo de. ¹³ Laha he adiw khoeq me on niwn diw niwn khimi ji la Kniqkhoeqmaq me lyiw u jo de. Kniqkhoeqmaq la ama ji axylypi sha niwn he tlele tautun mkhoi jo de. ¹⁴ Kniqkhoeqmaq la diw niwn he adiw khoeq gan me kaanq me mhieku jo de. Me kaanq tneq la xinq ni de mki diw niwn ga nade. ¹⁵ Khimi ji la tshautkhon ashau dan than saboi thunq me ama ji amiq kauruiq y de nala me kaanq me neq ji gan mhie by man de.

Khoeqshniq kautha he klena kauniq kautha

21 Khiwn la khoeqshniq kautha he klena kauniq kautha gan ke nu jo de. Kausy iwn khoeqshniq he klena kauniq la lauq ha laha la on y dy de. ² Sepin seryiw niwn Jeirushlen kun kautha la Kniqkhoeqmaq iwn khoeqshniq kon ka jo de. Kun la ama he indon sha than naqpadi he kamru than kamsyn pypy niwn tlaq he niwn gan ke nu jo de. ³ Ke la knoenqna kon atxaw glein haan de gan the jo de. "Ave kon Kniqkhoeqmaq iwn in la khimi ji unq me ktau jo de. Ama la neq ji he vaan man on man de. Neq ji la ama iwn khimi ji kkrhau man de. Kniqkhoeqmaq ama khkhien la ama ji he vaan man on man de. [Ama la neq ji iwn Kniqkhoeqmaq kkrhau man de.] ¹⁴ Ama la khimi ji iwn mxuiq tui axylypi gan xoe by man de. Ape lonq man ma diw y, mlunqma y, xa y, anonanaq khan than on y dy de. Khoeqra kauxiwn la lauq khja dy de," naha haw by de.

⁵ Knoenqna konq me knoenq ha on niwn lonq de la, "Ave ke la axylypi gan kautha sha pi man de. Ke iwn pie ji gan tri ja. Nagy de mei nala pie neq ji la khuitan ha kau'iwn than hoi vi de tkhoen jo de," naha haw jo de. ⁶ Ama la, "Ke sha niwn maqtanq ji khiwn dy de. Ke la kausy xiw he kaukiwn xiw, Alpha he Omiga jo de. Tui kaxin niwn khimi ji gan ke la ashau poe niwn tuixinq shaupun iwn tui gan ni than avanq la y tanshaan poe by man de. ⁷ Ke la knaq niwn khimi ji gan aghoi axylypi poe by man de. Ke la ama ji iwn Kniqkhoeqmaq kkrhau la ama ji la ke iwn spi ji kkrhau u man de.

⁸ "Gadema ke txuiq xui de naha haw van, mnui van y niwn, yn y niwn, me gan me proepra than sha niwn,

† *Abyn neq la nagy mei niwn saboi me kauruiq y de.*

khimi ashau gan kamthi, dijiekre ha ajie sha niwn, pru niwn, amoen ji gan spaq niwn, bau niwn khimi axylypi ji la me kan niwn ken kaanq me ke la ama ji gan mx-aku by ha shaukhoen poe by man de. Tynygy shaukhoen poe niwn la xinq ni de mki diw niwn jo de," naha haw by de.

Jeirushlen kun kautha

⁹ Kaukiwn xiw riena oe shri de koi niwn kauphi gan kshiwn niwn thoeq lonq shri de iwn lonq de la ke me vy jo de. Ama la, "Vy ja. Mhauq pi iwn nuipui, indon sha than tlaq gan ke namnui man de," naha haw jo de. ¹⁰ Sepin Seryiw niwn Muiqxaq la ke gan namkaw ha thoeq la ke gan shan xiw niwn tkoenq me namhenq jo de. Ama la ke gan Kniqkhoeqmaq iwn khoeqshniq kon naka niwn Sepin seryiw niwn Jeirushlen kun kautha gan namnui jo de. ¹¹ Kun tneq la Kniqkhoeqmaq iwn mimosen he kvanphra jo de. Kun tneq la avanq hoe niwn txun, kaushi kvan niwn txun he, koimle he ththein mseryiw niwn he kvanphra jo de. ¹² Kun tneq me hoe ha shan niwn nakoeq he thoeq lonq xale ni de gan tkhoenqni ha niwn thawkha xale ni de on jo de. Isreila axui xale ni de iwn amiq ji gan thawkha tneq ji me tri ha khe jo de. ¹³ Tneq me kniqshie phan me thawkha mie thunq de, tvaqshi phan me mie thunq de, tvaqxu phan me mie thunq de, kniqdiwnq me mie thunq de on jo de. ¹⁴ Kun iwn nakoeq me txun amsi kie xale ni de on jo de. Txun tneq ji konq me Mhauq pi iwn tloe lonq xale ni de iwn amiq ji tri ha khe jo de.

¹⁵ Ke he katpie niwn thoeq me kun he kun thawkha, kun iwn nakoeq gan noenq than peiden shau he niwn xoiq du on de. ¹⁶ Kun la ajoen abiwn shau niwn vaan de ga de. Thoeq la ama iwn noenq than peiden shau he niwn xoiq du he kun gan noenq jo de. Ajoen, abiwn, shan niwn ji mein shtun de he lienbe baan de on jo de. ¹⁷ Thoeq la nakoeq gan noenq jo la pei lienbe ni de he xale tru de shan jo de. Neq la thoeq kakon niwn khimi ji noenq niwn he noenq ga jo de.

¹⁸ Kun iwn nakoeq gan la kaushi kvan niwn txun he, kun ama gan la koimle he ththein mseryiw niwn sepin niwn xoiq he sha jo de.

¹⁹ Nakoeq iwn txun amsi gan la avanq hoe niwn txun narunnaraan ji he msyn jo de. Kausy xiw tkhapien gan la kaushi kvan niwn txun (nagatoi), mki ni de amsi gan la nila, mki thunq de amsi gan la mhura (ninjo), mki mliq de amsi gan la mja (kaushi kvan niwn), ²⁰ Mki baan de amsi gan la txun kaulin, mki tru de amsi gan la padamja, mki shri de amsi gan la gawten, mki t'ja de amsi la mjejoi, mki tkaw de amsi la utaph'ja, mki xa de amsi gan la mhurasin (asinnu), mki xale haan de amsi gan la wakintu (kaushi xeqtuipun), mki xale ni de amsi gan la gawmei (khajen) he msyn jo de. ²¹ Thawkha haan haan de me plei the the de he sha de tkhoen kun

iwn thawkha xale ni de me la plei xale ni de on jo de. Kun iwn lan ji gan la koimle he ththein mseryiw niwn sepin niwn xoiq he sha jo de.

²² Kun tneq me Kniqkhoeqmaq iwn tbutran glein gan nu y de. Nagy de mei nala tneq iwn tbutran glein la Bohan Hoe Xiw niwn me ji Kanma Kniqkhoeqmaq he Mhauq pi ji ga de tkhoen jo de. ²³ Kun tneq la kniqshan, xashan ne y de. Nagy de mei nala Kniqkhoeqmaq ama iwn mimoen la tneq me kvan de tkhoen jo de. Mhauq pi la tneq iwn shimetky jo de. ²⁴ Khoeqra neq iwn khimi ji la kun tneq iwn kvan niwn he lan lyiw man de. Khoeqra neq iwn xandi ji la ama ji kaurein niwn ji gan kun tneq me mhenq u man de. ²⁵ Kun iwn thawkha ji gan kein niwn mniq on y de. Ape niq khaq gan ma pin ha khe y de. Nagy de mei nala tneq me mxun on y de tkhoen jo de. ²⁶ Khoeq tyn iwn khimi ji la ama ji iwn mimoen he avanq on niwn woenshen ji gan kun tneq thunq me mhenq u man de. ²⁷ Gadema proepra niwn ji la kun tneq me mkoen de dan y de. K'ja than hoi niwn ji gan sha niwn, bau niwn khimi ji axylypi ji la koen ha dan de sy y de. Mhauq pi iwn tshautkhon ashau gan dan niwn khimi ji iwn amiq gan tri niwn saboi thunq me ama ji amiq kauruiq niwn khimi ji mkrhe nienq koen ha ga jo de.

Ashau poe niwn tui loe niwn jiema

22 Thoeq la ke gan ashau tui poe niwn tui loe niwn jiema gan namnui jo de. Jiema tneq la koimle he mserauq kvan ha Kniqkhoeqmaq he Mhauq pi iwn knoenqna tkui kon tui loe jo de. ² Kun iwn lan glein bythy kon tui loe jo de. Jiema haan neq xieq neq xieq me ashau poe niwn akun ji on jo de. Akun tneq ji la xa ttyn athe axyxy kthe jo de. Akun tneq ji iwn axan ji la khoeq axylypi ji iwn khimi anonanaq ji gan hoi he jo de. ³ Kniqkhoeqmaq tkrin niwn tne ma kun tneq me on y de.

Kniqkhoeqmaq he Mhauq pi iwn knoenqna la kun thunq me on ha ama iwn tanna ji la spaq u jo de. ⁴ Ama ji la Kniqkhoeqmaq iwn ame gan nu ha ja tyn man de. Ama iwn amiq gan neq ji luqctie me tri ha khe by man de. ⁵ Tneq me mxun on y dy de. Khimi ji la shimetky ne y, kniqshan gan ne y dy de. Nagy de mei nala Kanma Kniqkhoeqmaq la ama ji avuiq kvan kkrhau man de. Ama ji la xandi ji he tlele tshautkhon man mkaw u man de naha haw jo de.

Jeishu vy beqtyn niwn

⁶ Neq khiwn gan thoeq la ke gan, "Pie neq ji la khuitan niwn, kau'iwn than hoi niwn pie ji jo de. Kniqkhoeqmaq la ama iwn phoishma ji gan Ama iwn Muiqxaq gan poe by de. Texiwn la tneq ji kkrhau ha de naniwn ama iwn tanna ji gan thuiq than ama iwn thoeq gan ma toeq jo de," naha nahaw jo de. ⁷ Jeishu la, "Nan ji

kneq u ja. Ke la texiwn la vy beqtyn de. Saboi neq thunq me kauruiq niwn phoitu niwn pie ji gan kneq niwn khimi la hoelihoelanq jo de," na by de.

⁸ Ke, Jawhen la neq ji axylypi gan the ha nu pi dy jo de. Ke la neq axylypi ji gan the khiwn, nu khiwn degan ke gan namnui niwn thoeq iwn akhaw mkun me spaq than biwnq jo de. ⁹ Gadema ama la ke gan, "Ke gan naspaq nan ja. Ke la nan he yn niwn aphau kkrhau niwn phoishma he saboi neq thunq me on niwn pie gan kshiwkie niwn Kniqkhoeqmaq iwn tanna ga jo de. Kniqkhoeqmaq gan nien spaq ga ja," naha nahaw jo de.

¹⁰ Ama la ke gan, "Neq ji axylypi ji la kkrhau pi than ktiw la xanqla y dy de tkhoen saboi thunq me on niwn phoitu ha khe niwn pie ji gan mxaw ha mriekie nanq pan ja. ¹¹ A'shi sha niwn khimi la a'shi sha voivoi ha de. Proepra sha niwn khimi la proepra sha voivoi ha de. Aghoi sha voivoi niwn khimi la aghoi sha voivoi ha de. Sepin seryiw niwn khimi la sepin seryiw ja voivoi ha de," naha nahaw jo de.

¹² Jeishu la, "Kneq ja. Texiwn la ke vy beqtyn man de. Khimi axylypi ji gan ama ji sha niwn he tlele avanq gan poe than ke mhenq man de. ¹³ Ke la Alapha he Omiga, kausy xiw he kaukiwn xiw, katon thoi niwn he khiwn niwn jo de," na by de.

¹⁴ Ama ji iwn ienau thonnau gan sepin than mshu niwn khimi ji la aghoi gan dan jo de. Ama ji la kun iwn thawkha kon koen ha ashau poe niwn akun iwn athe gan sa than dan man de. ¹⁵ Kun xanq me on niwn ji la ui ji he proepra niwn khimi ji, pru niwn, dijekre ha ajie sha niwn, khimi ashau gan mthi niwn, amoen ji gan spaq niwn khimi, bau niwn khimi ji on jo de.

¹⁶ "Ke, Jeishu la tauphy ji me on niwn nan ji me kthanq neq ji gan nathuiq by than ke iwn thoeq gan natoeq jo de. Ke la Davi Xandi axui thunq iwn spi glein lonq de jo de. Ke la kvanphra niwn mkhoen a'shi he jo de," naha nahaw jo de. ¹⁷ Sepin Seryiw niwn Muiqxaq he Mhauq pi he indon sha niwn tlaq la, "Vy ja" naha haw jo de. Pie neq gan the niwn khimi axylypi ji la, "Vy ja" naha haw u ha de. Tui kaxin niwn khimi la vy ha ashau poe niwn tui gan avanq la y tanshaan ni u ja.

Jawhen iwn kaukiwn xiw pie

¹⁸ Ke, Jawhen la saboi neq thunq iwn phoitu niwn pie ji gan the niwn khimi axylypi ji gan shaudi napoe jo de. Ape mei lonq man la saboi neq thunq me haan man haan man bon beqtyn la saboi neq thunq me mnui niwn riena ji gan Kniqkhoeqmaq la ama ji gan katonq he man de. ¹⁹ Ape mei lonq man la saboi neq thunq iwn phoitu ha khe niwn pie ji haan man haan man tkhiw vi la, Kniqkhoeqmaq la khimi ji gan ashau poe niwn akun iwn athe gan sa ha y than he kun thunq me koen ha y than tkhiw by man de.

²⁰ Manthon niwn he mthon niwn gan mnui niwn Kan- iwn koetanq la axylpi ji he vaan man on ga jo shan.
ma la, "Sy ja de. Texiwn la ke vy beqtyn de," naha haw Amen.
jo de. Amen. Kanma Jeishu vy jo ja. ²¹ Kanma Jeishu